

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W8LS75879	ImageGroup:	I8LS75881
LCCN:	n/a	ISBN:	n/a

Title:	མ་རུང་བྱ་སྟོན་སྤེལ་བར་ལན་འདེབས་འོ་སྟོན་དགག་བཞག་གཏམ་གྱི་ཐོག་མདའ། ma rung bya spyod spel bar lan 'debs ngo sprod dgag bzhag gtam gyi thog mda'/
Author:	n/a
Descriptor:	n/a
Original Publication:	n/a;n/a
Place:	lidi li/
Publisher:	chu sgang spyi khyab rgyun las khang /
Date:	2020
Volume:	1
Total Volumes:	1
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at Tibetan Buddhist Resource Center, 1430 Massachusetts Ave, 5th Floor Cambridge, MA 02138.

མ་རུང་བའི་བྱ་སྤྱོད་སྤེལ་བར་ལན་འདེབས་

ངོ་སྤྱོད་དགག་བཞག་གཏམ་གྱི་

ཐོག་མའདུ།

༡༩༩༩༩༩

ཆུ་སྐད་དབུས་སྤྱི་ཁྱབ་རྒྱུན་ལས་ཁང་ནས་འགྲེམ་སྤེལ་བྱས།

ཆོགས་གཙོ་ཟམ་གདོང་དང་། བཀའ་ཁྲི་བསྟན་འཛིན་ནམ་རྒྱལ་
གཉིས་ཀྱིས་གཏམ་འབྲེག་པོར་བཤད། ལམ་ལོག་པར་བྱིད།
རྒྱ་འབྲས་བྱེད་དུ་བསད། རྒྱལ་རབས་རྩ་མེད་བཏང་།
དམིགས་ཡུལ་ངན་པ་བཟུངས་ནས་མ་རུང་བའི་བྱ་
སྟོང་སྟེལ་བར་ལན་འདེབས་ངོ་སྟོང་
དགག་བཞག་གཏམ་གྱི་
ཐོག་མདའ།

པར་ཐེངས་དང་པོ།

༡༩༩༥༥༥

ཏུ་སྐར་དབུས་སྤྱི་ཁྱབ་རྒྱན་ལས་ཁང་ནས་འགྲེམ་སྟེལ་བྱས།

པར་ཐེངས་གཉིས་པ།

༢༠༢༠༣༥

འབའ་པ་སྟོ་བཟང་བསྟན་འཛིན་གཙོ་ས་མདོ་ཁམས་མི་དམངས་ནས་དཔེ་བསྟན་ཞུས།

བོད་མི་སྤྱི་དང་ལྷག་པར་མདོ་སྟོད་ཆོལ་ཁའི་སེར་རྒྱ་མང་ཚོགས། རུ་སྐང་གི་ཚོགས་མི། སློག་འཇུག་ས་
ཁོངས་ཡོད་བཅས་ཆང་མ་དབུ་མི་འཁོར་བའི་བྱིར་དུ། དེར་གི་བཀའ་ཤག་དང་སྤྱི་འབུས་རྒྱན་ལས་
ཚོགས་གཙོ་ཅན་གྱིས་མདོ་ཁམས་རུ་བཞི་སྐང་དུག་གི་སློག་འཇུག་ས་རྩ་གཏོར་སིལ་བུར་འགྱུར་བའི་
དམིགས་ཡུལ་གྱི་སྲིད་བྱས་ལས་༥༧༥༨ ནས་བཟུང་བྲིམས་མཐུན་དང་བདེན་ཡེ་ནས་མེད་པའི་
འབྲོག་བཤད་བར་མ་ཆད་དུ་ཡིག་ངག་གཉིས་ཐོག་ནས་བྱབ་སྤེལ་དེ་ཙམ་གནང་བ་དང་། རུ་སྐང་
སློག་འཇུག་ས་རྩ་གཏོར་མི་བྱབ་པར་དོགས་ཏེ་མི་ངན་ཁག་གཅིག་རྒྱུད་སྤུལ་གྱིས་རུ་སྐང་གསར་བ་
ཞིག་བྲིམས་འགལ་བཅན་བྱས་གྱིས་བཙུགས་ཏེ་མདོ་སྟོད་དུམ་བུར་གཏོང་ཐབས་བཟོས། དེ་དང་
དེ་འདྲའི་རྒྱན་གྱིས་ཁོང་ཚོའི་ཤོག་ཁག་ནས་ལྗེ་ལིར་སྤར་ཡོད་རུ་སྐང་དབུས་ལས་ཁུངས་ཐོག་གོ་
མཚོན་མེད་པའི་དགྲ་ཐེངས་༧་སྟེ་རྫོང་སྤུ་བརྒྱབ། དེ་འབྲེལ་རྒྱ་གར་བྲིམས་ཁང་གོང་འོག་ཏུ་བྲིམས་
གཏུགས་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་བཟོས། ང་ཤོད་ནོར་གླིང་དུ་གཞུང་གིས་ཚོས་ཚོགས་སྐབས་ང་ཚོའི་གཉའ་
གཞོན་ཟམ་གདོང་སྤ་མས་སྤ་ཆེན་ཁག་དང་། བཤན་སྤུལ་ཡོངས་ཀྱི་དགོངས་ཕྱོགས་བྱུང་གསོད་
བཅི་མེད་བྱས། མདོ་སྟོད་སྤྱི་འབུས་བཙུས་ནང་ཁུལ་རྩོག་མེད་ཡོང་ཐབས་སྒྲོར་ཐོག་མའི་བཀའ་
བསྐུར་སྐབས་ཟམ་གདོང་གིས་རུ་སྐང་རྩིང་པའི་འགོ་བེད་མི་གངས་༥༩ རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་བྱིར་
འབུད་བྱ་རྒྱའི་བུ་ཡིག་གཏོང་གཏན་འཁེལ་ལུགས་ཀྱི་སྤྱིག་སྤུལ་བྱས། བདེ་སྤང་དུང་ཆེན་ས་ཏེ་མ་
ཅལ་གཞུང་གི་གསང་ལས་གོང་མར་རུ་སྐང་འགོ་འཛིན་མི་གངས་༡༩ དེ་དོན་བྱིར་འབུད་དགོས་

པའི་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡུལ། དེ་འདྲར་བཏེན་ལྟ་བུ་སྟེ་༣ པའི་ནང་ཆུ་སྒྲུབ་ཆོག་མཆོད་ཐེངས་༣༡ པའི་ཐོག་
 ཟམ་གདོང་ལ་སྒྲོལ་ཡིག་གཏོང་དགོས་པའི་གྲོས་ཆོད་འཛིན་དགོས་ཐུག་ དེ་རྗེས་མདོ་སྟོད་སྤྱི་འབྲས་
 ༡༠ ནས་སྟོག་དྲ་གཙང་བཟོ་ཡང་ཆོད་ཕྱོགས་སོ་སོ་ནས་མི་གྲངས་༧ རེ་བསྟུ་སྒྲོང་གིས་ལྟ་བུ་སྟེ་༤
 ཆོས་༡༤ ཉིན་ལོར་གླིང་དུ་ཆོག་མཆོད་ཀྱང་ཟམ་གདོང་སྒྲུབ་མས་རེ་བ་འབྲས་མེད་དུ་བཟོས། རྒྱུ་པ་ཀྱན་
 དུ་ཆུ་གར་གཞུང་གི་དཔོན་རིགས་དང་། བྱིས་སྡེ་ཕྱོད་པ་ཁག་བཅས་སུ་ང་ཆོར་གནོད་འཆེ་བཟོ་ཐབས་
 དང་རོགས་པ་མི་བཟོ་བའི་འཁོད་སྒྲུལ་ཡང་ཡང་བྱེད་པ། གཞན་ཡང་ཕྱི་རྒྱལ་རོགས་རམ་བྱ་མཁན་
 ཆོར་དངོས་སུ་རོགས་རམ་མ་བྱེད་ཅིས་བརྗོད་དེ་བཀག་འགོག་བྱས་པ། དེ་མཚུངས་ཁམས་པ་ཆོར་
 ཕྱི་རྒྱལ་དུ་འགོ་བའི་ལག་བྱིར་སེར་པོ་ལྷ་རྒྱུར་བཀའ་བྲོལ་མ་གནང་བ་དང་། ཐབས་ཤེས་གཞན་དུ་
 སྤྱད་པ་རྒྱུ་པ་བཀག་ཐབས་སོགས་ཐབས་བརྒྱ་བྱས་སྟོང་གིས་དཀའ་ངལ་འབྱུང་གཞི་རི་སྟོན་ཅིག་
 བྱས་དང་བྱེད་ཐུས་སུ་ཡོད་པ་ནི། གླིང་གི་སར་གྱི་གཏམ་བརྗོད་ལས། དག་རེ་རེ་བྱུང་དུས་རེ་རེ་ལང་
 ། གླིང་རྫོང་དུ་འདྲེན་པ་ཟད་དུས་མེད། ཁྱེད་པའི་དཔེ་ལྟར། ང་ཆོ་ཆུ་བཞི་སྒྲུབ་དུག་གི་མི་ལ་ཕྱི་ནང་
 གང་ས་ནས་དག་རེ་རེ་ཡལ་དུས་རེ་རེ་ལངས་ཏེ་སྤྱག་གི་ཐུན་པ་དྲངས་མེད་དང་། སྤྱི་ཤི་ནམ་མཁའ་
 གསལ་དུས་མེད་ངེས་རེད། སྤྱི་ཤི་གཡོག་པོ་དང་། སྤྱག་གི་གྲོགས་པོ་ནི་ཆུ་བཞི་སྒྲུབ་དུག་གི་མི་
 རྒྱུ་པ་རེད། ཆུ་བཞི་སྒྲུབ་དུག་གི་མི་སྟོན་རིན་མེད་དང་། སྟོན་གིས་འགོ་གྲོན་བཏང་བའི་ལྷག་བསམ་
 བྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྟོན་མ་ཞིག་རེད། ཞི་དྲག་གི་དཀའ་ལས་གཞོད་བརྒྱབ་ཀྱང་དམིགས་ཡུལ་འབྱུང་
 ཆུ་ནི་པ་ལྟར་བཞག་ ཆོ་འདིར་སྤྱག་བསྐྱེད་སྤྱི་ཤི་གཞི་མར་གྱུར། ཆུ་འབྲས་གོ་སྟོན་དུ་འགོ་བ་དེ་
 བྱི་བདུད་ཀྱི་ཆོ་འཕྲུལ་ལས་གཞན་དུ་ཅི། ཁམས་པ་མི་ངན་འགའ་ཤས་ཀྱིས་འབྲབ་སྟོན་ཞིག་བྱས་

ཏེ་རང་ཉིད་ལ་དཔའ་ཁ་གཟིངས་བསྟོད་ལྟ་བུ་ཡོང་བའི་རེ་སྟོང་ཇི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་། ཁམས་རིགས་
 ཡོངས་ལ་རྒྱབ་གཏོད་མཐར་ཕྱིན་ཞིག་མ་བྱུང་ཕྱིན། མི་འབོར་དང་། ལུས་ཤུགས། བསམ་ཕྱོགས་
 འཛིན་སྤངས་གང་གི་ཆ་ནས་མཐར་ཐུག་ཡོང་རྒྱ་གཅིག་གྱུར་ལས་མེད་པའི་ཡིད་ཆེས་ཡོད། འོན་
 ཀྱང་ཇི་ལྟར་བྱེད་མིན་སོ་སོའི་འདོད་དབང་རེད། །

གང་ལྟར་ད་བར་ཕྱོགས་ཚང་མས་ཆོད་འཛིན་ཞིག་ཡོང་ཤག་བྱས་ཀྱང་། དངོས་ཤུགས་བརྒྱད་གསུམ་
 ནས་ཁམས་རིགས་ཆོར་སྤྲུག་པོ་གཏོང་རྒྱར་བརྒྱད་རིམ་བརྟན་པོར་བབྱང་གི་ཡོད་པ་སོགས་ལ་
 བརྟེན། ད་ནི་སྤྲུག་རྒྱ་གང་ཡང་མེད་པ་གསལ་པོར་མཐོང་སྟེ། ལྟོ་ཕྱོགས་མའེ་སོར་སྟེལ་གོབ་རྩ་འགན་
 འཛིན་ལྟན་ཆོགས་སྐབས་ཟམ་གདོང་ལ་སྐོལ་ཡིག་གཏོང་དགོས་པའི་གྲོས་ཆོད་མཇུག་གཞོན་འཛིག་
 དགོས་ཐུག་པ་བཅས་ཆོད་འཛིན་ནམ་ཡང་མེད་པར་མུ་མཐུད་དེ་མི་འགའ་ཞིག་གིས་ལས་འགུལ་
 འདྲ་མིན་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱིས་བོད་གཞུང་ཞིག་གི་མཆན་ཉིད་རྩ་བ་ནས་མེད་པར་གཙན་གཟན་གཟིག་
 གིས་ར་བྲག་འབྲུང་བ་ལྟར་ཆོམ་ཆོམ་གཏན་ནས་མེད་པའི་མཛུགས་ཕྱོགས་ལ་གུས་ཆོས་དངོས་བྱུང་ལ་
 གཞི་བཙུལ་ཏེ་དྲང་པོས་ལན་འདེབས་ཤིག་མི་ཞུ་མཐུ་མེད་དུ་གྱུར་པས་ན། བྱུང་བ་བརྗོད་པ་དང་
 འབྲེལ་ཟམ་གདོང་གིས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་སོགས་ལ་ལོག་བཤད་ཀྱིས་ལོང་བས་ལོང་བ་སྟེ་བྲིད་
 བྱེད་པ་བཅས་ལ་དགག་ལན་གསལ་བཤད་མདོར་བསྡུས་རེ་འབྲི་བཀོད་ཞུས་པ་དག་ལ་གཟུར་
 གནས་ཀྱི་ལམ་ནས་ཞིབ་གཟིགས་ཀྱིས་དགོངས་དབྱེད་ཡོང་བ་ཞུ་རྒྱུ་དང་། ཡང་དངོས་ཡོད་དངོས་
 བྱུང་གི་གནས་ཚུལ་མ་ཡིན་པ་དང་། དྲང་བདེན་མིན་པའི་གནས་ཚུལ་ཇི་འདྲ་ཞིག་གཟིགས་ལམ་དུ་
 གྱུར་ཆེ་ཐད་ཀར་ལན་དང་དོགས་འདྲི་བཀའ་སློབ་བཅས་ཡོད་པ་ཞེས་ཡང་ཡང་དུ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། འདིའི་

མཇུག་ཏུ་ཤོག་ལྟེ་ ༧) ཅན་གྱི་དངོས་བདེན་གྱི་གསལ་བཤད་ལྷན་པ་དེ་ལའང་དགོངས་དབྱད་
བསྐྱར་ནན་ཡོང་བ་ལྟ།

དཀར་ཆག

སྒྲིབ་འགྲོའི་སྐུལ་བའི་གཏམ་	a
དོན་ཅུ་སྒྲིབ་བསྐྱངས་བ་	1
བྱུང་བ་བརྗོད་པ།	6
གཅིག་། བོད་དུ་བཅའ་རྒྱུ་ལ་འཐབ་འབྲུག་ནང་གི་ཁམས་པ་གི་གོད།	6
གཉིས་། རྒྱ་གར་དུ་ཐོག་མར་སྒྲིབས་སྐབས་ཀྱི་ཁམས་པའི་དཀར་སྐུག་	13
གསུམ་། ལྷོ་སྒྲིག་ཐོག་མའི་སྐབས་ཀྱི་གནས་སྐབས།	16
བཞི་། ཆིག་སྒྲིལ་ཆོགས་པས་སྒྲ་དཔོན་མི་ཆེན་ཁག་ལ་དམིགས་ངན་བཟུང་བའི་འཐབ་ཅུད།	19
ལྔ་། ལྷོ་དམག་སྐར་གྱི་རྩྭ་ཟེང་བྱུང་རིམ།	23
དྲུག་། བར་སྐབས་གིག་ནས་ཆོས་ལུགས་དང་ཆོལ་ཁའི་ཐོབ་ཐང་འཕྲོག་ཐབས་ཀྱི་ངན་བྱས་རིམ་བྱས། ..	31
སྐབས་སུ་བབ་པའི་གནས་ཚུལ་དངོས་ལ་འཇུག་པ།	47
༧༥༥༥ འཁོད་བཀའ་སྒྱུའི་བཀའ་བཅད་གསལ་བསྒྲགས་ལན་འདེབས།	49
གཅིག་། ཡིག་ཆ་དེའི་ཨང་༡་་་ཅན་དོན་ཆོན་བདུན་གྱི་ལན་འདེབས།	49

གཉིས། བཀའ་སྤྱི་སྒྲོ་ཐམ་དང་པོའི་སྒྲོར་གྱི་ལན་འདེབས།	58
གསུམ། བཀའ་སྤྱི་སྒྲོ་ཐམ་གཉིས་པའི་སྒྲོར་གྱི་ལན་འདེབས།	65
བཞི། བཀའ་སྤྱི་སྒྲོ་ཐམ་གསུམ་པའི་སྒྲོར་གྱི་ལན་འདེབས།	67
ལྔ། བཀའ་སྤྱི་སྒྲོ་ཐམ་བཞི་པའི་སྒྲོར་གྱི་ལན་འདེབས།	73
དྲུག། བཀའ་སྤྱི་སྒྲོ་ཐམ་ལྔ་པའི་སྒྲོར་གྱི་ལན་འདེབས།	75
བདུན། དགོངས་ཁུངས་ལེན་གནང་མ་སོང་ཟེར་བའི་སྒྲོར་གྱི་ལན་འདེབས།	88
བརྒྱད། ཉམ་བཤད་ཚོད་མེད་གནང་འདུག་ཟེར་བའི་སྒྲོར་གྱི་ལན་འདེབས།	90
དགུ། བྱི་འཐེན་གནང་རྒྱ་ཡིན་ཚུལ་ཅིའི་བྱིར་མ་ཁུས་ཟེར་བའི་སྒྲོར་གྱི་ལན་འདེབས།	93
བརྒྱུ་བསྐྱར་ལྷ་བ་ཡང་ལྷ་བ་གནང་བའི་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཟེར་བའི་སྒྲོར་གྱི་ལན་འདེབས།	97
བརྒྱ་གཅིག། རྒྱ་མིའི་རྩ་བྱིམས་སུ་འཁོད་པའི་རང་སྦྱོང་ལྗོངས་དང་བྱད་པར་མེད་པ་ཟེར་བའི་སྒྲོར་གྱི་ལན་འདེབས།	118
བརྒྱ་གཉིས། བོད་གཞུང་གིས་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་དང་འབྲེལ་བ་མེད་ཚུལ་སྒྲོར་གྱི་ལན་འདེབས། ...	131
བརྒྱ་གསུམ། ཡགོང་ས་མཆོག་གི་དགོངས་གཞི་ལ་ལྟོས་མེད་བྱས་ཚུལ་སྒྲོར་གྱི་ལན་འདེབས།	143

བཅུ་བཞི། སྤྱི་འཐུས་པར་བདེ་ལེགས་འོས་ཚོས་མ་ཚང་ཟེར་བའི་སྐོར་གྱི་ལན་འདེབས།	160
བཅུ་ལྔ། བོད་ཀྱི་ཙྰ་དོན་ལ་གཞོན་གཞིའི་ཕྱག་ལས་གནང་བར་ཟེར་བའི་སྐོར་གྱི་ལན་འདེབས།	171
བཅུ་དྲུག། མཛད་གཙོ་དེ་རྣམས་འཕོ་འགྱུར་མ་བྱུང་བར་གཞུང་འབྲེལ་ངོས་ལེན་གྱི་བསྐྱུ་ཁྱུ་ཟེར་བའི་སྐོར་གྱི་ལན་འདེབས།	237
བཅུ་བདུན། མི་མང་བྱིངས་ནས་ད་ལམ་ལེགས་ཉེས་སྤང་དོར་མ་འཕྱག་བའི་སྐོར་ནས་ཟེར་བའི་སྐོར་གྱི་ལན་འདེབས།	277
ཉེར་གཅིག། དུས་ཚོད་སྤྱིན་མཚམས་གསལ་བཤད་ཚོག་པ་ཟེར་སྐོར་གྱི་ལན་འདེབས།	292
གོག་ལྗེ་༧། ཅན་ལ་བཀའ་ཚོགས་གཉིས་ཀྱིས་ལན་འདེབས་བྱས་བའི་ཡང་ལན།	293
གཅིག། ཡིག་ཆ་མ་བཞག་གོང་ནས་དག་སྐྱོན་སྒྲན་སང་ཁྱུ་དགོས་པར་ལོང་བས་བལྟས་ཀྱང་ཁམས་གསུམ་ཟེར་བའི་སྐོར་གྱི་ལན་འདེབས།	294
གཉིས། ལྟ་དགོངས་འཕྱགས་ཡོད་པ་ཤེས་བཞིན་རང་སྐྱོན་ངོས་ལེན་གྱིས་གཞོང་དང་འགྱོད་བཤགས་ཁྱུ་ཟུར་ཅམ་ཡང་མ་ཁྱུས་ཟེར་བའི་སྐོར་གྱི་ལན་འདེབས།	303
གསུམ། ཡགོང་ས་མཚོག་བོད་མིའི་དབུ་བྱིད་ཡིན་བཞིན་པ་ལ་རྒྱ་མིས་ངོས་ལེན་དགོས་དོན་མེད་ཟེར་བའི་སྐོར་གྱི་ལན་འདེབས།	319
བཞི། སྤྱི་འཐུན་གྱིས་ཞེས་བཀའ་གཏོང་ཤེས་ཐབས་ཡོད་པ་མ་རེད་ཟེར་བའི་སྐོར་གྱི་ལན་འདེབས། ..	333

ལྷ་པ། སྒྲིག་འཇུགས་གཙང་མར་བཟོ་བར་བཟང་སྟོང་གི་ཐོག་ནས་དགོངས་ཁྱུ་གནང་དགོས་ཁྱུས་པ་ཟེར་བའི་
སྒྲོར་གྱི་ལན་འདེབས། 343

དུག། མདོ་སྟོང་མི་མང་གིས་དབང་ཚད་མ་སྟུང་པ་དང་མེད་བཞིན་དུ་རང་སྣང་གང་དུན་གནང་བ་དངོས་ར་
གསལ་པོ་འཕྲོད་པ་ཟེར་བའི་སྒྲོར་གྱི་ལན་འདེབས། 347

བདུན། རང་འདོད་ལྟར་བཞག་པ་ལས་བཅན་ཤེད་གིས་མིང་རྟགས་ལེན་པ་བྱུང་མེད་ངེས་ཡིན་ཟེར་བའི་སྒྲོར་
གྱི་ལན་འདེབས། 350

བརྒྱད། སྤང་བྱུག་ཁྱུས་རིགས་ནམ་ཡང་བྱུང་མེད་ཟེར་བའི་སྒྲོར་གྱི་ལན་འདེབས། 355

དགུ། མང་ཆོགས་ལ་བཀའ་འདྲི་མི་ཁྱུ་མཐུ་མེད་ཁོང་མཛད་གཙོ་རྣམས་པས་བཟོས་ཟེར་བའི་སྒྲོར་གྱི་ལན་
འདེབས། 358

བཅུ། རང་ལུགས་རང་སྟོང་ཟེར་བའི་རང་སྟོང་ཙམ་གྱི་ཆབ་སྲིད་གྱི་བརྗོད་ཆོག་ཅིག་རེད་ཟེར་བའི་སྒྲོར་གྱི་ལན་
འདེབས། 362

བཅུ་གཅིག། ཆོས་སྲིད་གྱི་སྐྱུ་དབང་ཐ་དག་བོད་མི་མང་གིས་ཕུལ་བ་ཞིག་ལས་ཟེར་བའི་སྒྲོར་གྱི་
ལན་འདེབས། 367

བཅུ་གཉིས། ས་གནས་གང་དུ་དུས་ཆོད་གང་དུ་ཟེར་བའི་སྒྲོར་གྱི་ལན་འདེབས། 372

བཅུ་གསུམ། ཁུ་སྐང་མེད་པ་བཟོ་བའི་བསམ་སྟོར་བོད་གཞུང་མང་སྲུ་ལའང་མེད་བཞིན་དུ་ཟེར་བའི་སྒྲོར་གྱི་
ལན་འདེབས། 375

བཅུ་བཞི། རང་སྐྱོར་ལྟ་བུ་བཞག་སྒྲིར་བཏང་གི་མངའ་སྡེ་ཞིག་ཡིན་ནའང་ཟེར་བའི་སྐྱོར་གྱི་ལན་འདེབས། 376

བཅོ་ལྔ། ཡིག་ཆ་བཞག་པ་དེ་ནི་ཡགོང་ས་མཆོག་གི་དབུ་བྲིད་པའི་བོད་གཞུང་གི་འོག་ནས་བྱུང་བོན་གྱི་ཟེར་བའི་
སྐྱོར་གྱི་ལན་འདེབས། 380

བཅུ་དྲུག། གོ་མིན་ཏང་གི་ཚུ་བྲིམས་དོན་ཚན་༡༥འཛིན་གྱིས་ཟེར་བའི་སྐྱོར་གྱི་ལན་འདེབས། ... 386

བཅུ་བདུན། དེ་ནི་ཚུ་སྐྱང་གི་རྒྱལ་གཅིས་དཔའ་བོ་རྣམས་ཀྱི་མཛད་རྗེས་ལ་ལྟོས་མེད་དང་བརྩི་མེད་ཟེར་བའི་
སྐྱོར་གྱི་ལན་འདེབས། | 391

བཅོ་བརྒྱད། གནས་ཚུལ་ཞིབ་རྟོག་བྱུང་མིན་གྱི་གང་བཤད་ཀྱང་རུང་ཟེར་བའི་སྐྱོར་གྱི་ལན་འདེབས། | 394

བཅུ་དགུ། གཞུང་གི་སྤྱད་བྱས་ནི་གྲོས་ཆོག་སྤྱོད་ཀྱིས་གཏན་ལ་ཐབ་པ་ཞིག་དང་གཏན་འབེབས་ཡིག་ཆ་ནང་གསལ་
བ་ཞིག་དགོས་ཟེར་བའི་སྐྱོར་གྱི་ལན་འདེབས། 397

ཉིས་བྲུ། དགུ་བཅུ་གསུམ་ཟེར་བའི་ཆོག་སྤྱོད་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དང་ཆོས་ཤེས་རྟོག་སྤྱོད་པ་ནས་མེད་ཟེར་བའི་སྐྱོར་གྱི་
ལན་འདེབས། 405

ཉིར་གཅིག། བཀའ་རྒྱུད་ཡིག་ཆ་ནས་ཡོངས་ཁྱབ་གསལ་བསྐྱེད་ཀྱིས་གནང་བོན་ཞིང་ཟེར་བའི་སྐྱོར་གྱི་ལན་
འདེབས། 409

ཉིར་གཉིས། འབྲེལ་བ་བྱ་ཡུལ་དེ་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་འགྲིག་གི་མེད་ཟེར་བའི་སྐྱོར་གྱི་ལན་འདེབས། 413

ཉིར་གསུམ། གྲོས་ཆོག་སྤྱོད་ཀྱི་གྲོས་ཆོད་ལ་ད་ལྟ་འཛིན་དུ་གནས་ཡོད་ཟེར་བའི་སྐྱོར་གྱི་ལན་
འདེབས། 417

- ཉིར་བཞི། ཟ་ཁང་གི་འགྲོ་སྐོང་དང་བསུ་སྐྱེལ་རང་དབང་དམངས་གཙོ་ཚོགས་པས་ཞུས་པ་ཟེར་བའི་སྐོར་གྱི་
ལན་འདེབས། 423
- ཉིར་ལྷ། གཏན་འཇགས་འབྲེལ་ལམ་གཏོད་རྒྱ་མ་འབྲས་པ་མ་ཟད་ཟེར་བའི་སྐོར་གྱི་ལན་འདེབས། |.. 429
- ཉིར་བྱ་གཤམ། 431
- གཤམ་རྒྱུ་མེད་ཀྱང་གཅིག་བྱས་ན་ཟེར་བའི་སྐོར་གྱི་ལན་འདེབས། 431
- གཅིག་ཀྱི། ༢༧།༡༠།༡༡ འཁོད་མདོ་སྟོད་རྒྱ་སྐྱང་དམིགས་བསལ་ཚོགས་ཆེན་དོ་སྟོད་ཅེས་པའི་ལན་
འདེབས། | 438
- གཉིས། བཀའ་སྟོན་ཁྲི་པས་ནག་སྟོན་འགོ་བ་ཐབས་སུ་གཏམ་བཤད་བྱས་པའི་ལན་འདེབས། 457
- གསུམ། མདོ་སྟོད་རྒྱ་སྐྱང་དམིགས་བསལ་ཚོགས་ཆེན་ཐོག་བཀའ་ཚོགས་ཀྱི་གསལ་བཤད་ཅེས་པའི་ལན་
འདེབས། 462
- བཞི། རོན་ཚན་གསུམ་དང་འབྲེལ་བའི་ཟམ་གདོང་སྒྲ་མའི་ཁུངས་མེད་གསུང་བཤད་ཀྱི་ལན་འདེབས། | 494
- ཀ། རྒྱ་ནག་གོང་མའི་སྐབས་ཡིན་ནའང་འདྲ་ཞེས་ཟེར་བའི་སྐོར་གྱི་ལན་འདེབས། 495
- ཁ། བོད་ཀྱི་རང་ལྷགས་རང་སྟོང་གི་ཐོབ་ཐང་འདི་ལ་ངོས་ལེན་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་ཞེས་འཁོད་ཡོད་པ་རེད་ཟེར་བའི་
སྐོར་གྱི་ལན་འདེབས། | 499
- ག། རང་སྤྱི་དང་སྟོང་ཞེས་པ་འདི་དབྱེན་ཇི་འཛིན་ནང་སེལ་ཁ་ལ་ཤར་མེན་ཏེ་ཞེས་པ་འདི་རེད་ཟེར་བའི་སྐོར་

- གྱི་ལན་འདེབས། 509
- ང། འགྲོ་མགོན་ཆོས་འཕགས་ཚུན་ཆད་ལས་དེ་སྒོན་ནམས་སུ་བོད་རྒྱ་ཁོངས་ཡིན་ཞེས་ཚུངས་པ་རྒྱག་མི་བྱུང་པར་
ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཐོག་ནས་རྒྱ་མིར་ར་འབྲོད་བྱུང་སྐོར་གསུངས་པའི་ལན་འདེབས། 513
- ཅ། ཡགོང་ས་མཆོག་བོད་ཀྱི་ཆོས་སྤྱིད་གཉིས་ཀྱི་དབུ་བྱིད་ཡིན་པར་འཛིག་རྟེན་ཡོངས་ཀྱིས་ཁས་ལེན་བྱེད་ཀྱི་
ཡོད་ཚུལ་གསུངས་པའི་སྐོར་གྱི་ལན་འདེབས། | 527
- ཆ། བོད་ཀྱི་སྤྱིད་དབང་འཕགས་པར་ཐུལ་བ་ནས་སོག་པོ་གོང་མའི་ཆབ་སྤྱིད་ཀྱི་དབང་རྒྱུར་དང་རྒྱ་ནག་གི་བྱས་
གཏོགས་བོད་ནང་རྫོགས་པའི་སྐོར་གྱི་ལན་འདེབས། 533
- ཇ། བྱས་གཏོགས་མེད་ན་གྲོས་མཐུན་ནང་སླེབས་དགོས་དོན་མེད་པར་སློབ་ཐབས་གི་དཔེ་གསུངས་པའི་སྐོར་གྱི་
ལན་འདེབས། 544
- ཉ། རྣམ་འགྱུར་གསལ་པོ་ཞིག་བརྗོད་ཆིག་དེའི་ཐོག་ནས་ཐོན་ཡོང་གི་ཡོད་ཟེར་བའི་སྐོར་གྱི་ལན་
འདེབས། 546
- ཏ། དོན་ཚན་གསུམ་པར་རྟོག་བཟོ་བྱས་པའི་སྐོར་གྱི་ལན་འདེབས། 548
- ཐ། དོན་ཚན་གསུམ་པར་ལོག་རྒྱུར་བྱས་པའི་སྐོར་གྱི་ལན་འདེབས། 549
- ད། སི་ཏར་སི་སྤག་གི་གསུང་བཤད་བྲངས་པའི་སྐོར་གྱི་ལན་འདེབས། | 551
- ན། ཀ་མིར་རྒྱལ་པོས་ཡིག་ཆ་བཞག་པའི་དཔེའི་སྐོར་གྱི་ལན་འདེབས། 552

པ། མདོ་སྟོད་ལ་དེ་བས་དགའ་ངལ་བཟོ་བྱིན་པ་ཡིན་ཟེར་བའི་སྒྲོར་གྱི་ལན་འདེབས།.....	554
ཕ། གསལ་པོ་མ་མཁུན་ན་ཟེར་བའི་སྒྲོར་གྱི་ལན་འདེབས།	555
བ། ཡིག་ཆ་དེ་མེད་པ་བཟོ་བའི་ལམ་ཁ་གཉིས་ཡོད་ཟེར་བའི་སྒྲོར་གྱི་ལན་འདེབས།	556
མ། དེ་འདྲ་བྱས་ཏེ་བྱིར་འཐེན་བརྒྱབ་པ་ཡིན་ན་འགྲིག་གི་མི་འདུག་ཟེར་བའི་སྒྲོར་གྱི་ལན་འདེབས།	558
ཙ། བརྒྱ་ཆ་དགུ་ཅུའི་རེ་བ་ལ་ཁོང་ཚོས་དེ་དོན་ལྷག་ཡིན་ཞེས་ལྷ་མདོག་ཁ་པོ་རེད་ཟེར་བའི་སྒྲོར་གྱི་ལན་འདེབས།	562
ཛ། ཉེན་ཁ་གང་འཆམས་ཤིག་སྤངས་པ་རེད་ཟེར་བའི་སྒྲོར་གྱི་ལན་འདེབས།	565
ང། མདོ་སྟོད་མི་གངས་བརྒྱ་ཆ་དགུ་བཅུ་གོ་དགུ་ཡས་མས་ནས་བསམ་ཤོག་བརྒྱངས་ཡོད་ཟེར་བའི་སྒྲོར་གྱི་ལན་འདེབས།	568
པ། རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་ངོས་ལེན་གནང་བ་རེད་ཅེས་བརྗོད་བྱིན་ཟེར་བའི་སྒྲོར་གྱི་ལན་འདེབས། ...	571
ཞ། ཐུགས་སྒྲུང་མ་བྱུང་བར་ལུས་ཡོད་ན་འང་འདྲ་ཟེར་བའི་སྒྲོར་གྱི་ལན་འདེབས།	572
ཟ། ཐག་བཅད་ཆར་ནས་དགོངས་སྒྲོར་ལྷ་རྒྱ་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་རེད་ཟེར་བའི་སྒྲོར་གྱི་ལན་འདེབས།..	574
འ། ས་ཡིག་བརྒྱབ་ཆར་དུས་ལས་ཤོག་ཡིན་མིན་ལ་བྱད་པར་མེད་ཟེར་བའི་སྒྲོར་ལན་འདེབས།.....	578
ཡ། འདི་ལ་གྲོས་འཆམ་བྱུང་བ་ཞེས་བརྗོད་ནས་ཟེར་བའི་སྒྲོར་གྱི་ལན་འདེབས།.....	580

- ར། བཅན་དབང་གིས་ས་ཡིག་རྒྱག་བཅུག་པར་ར་འཕྲོད་ཡོད་པ་གཅིག་ཀྱང་བྱུང་མེད་སྒྲོར་གྱི་ལན་
འདེབས། 583
- ལ། ཁྱི་གསུམ་ཡོད་ན་གང་དུ་ཡོད་ཟེར་བའི་སྒྲོར་གྱི་ལན་འདེབས། 589
- ག། ལྷ་གྲུ་ལ་རྩ་བ་ནས་བསྐྱུས་ཡོད་པ་མ་རེད་ཟེར་བའི་སྒྲོར་གྱི་ལན་འདེབས། 590
- ས། གདན་འཐུས་རྣམ་པའི་གྲོས་ཚད་ལ་བཀའ་ཚོགས་ནས་ངོས་ལེན་མ་བྱས་ཚུལ་དྲིལ་བསྐྱགས་གནང་འདུག་
ཟེར་བའི་སྒྲོར་གྱི་ལན་འདེབས། 591
- ཏ། ཚང་མ་ཕྱོགས་བསྡེམས་བྱས་ན་ཁོང་ཚོས་རྒྱ་མཚན་གསུམ་བཀོད་འདུག་ཟེར་བའི་སྒྲོར་གྱི་ལན་
འདེབས། 593
- ཨ། ཁ་བྲལ་གཏོང་བའི་སྤྱད་ཅུས་གིག་ཡོད་ན་གཞུང་ལ་འདྲི་དགོས་ཟེར་བའི་སྒྲོར་གྱི་ལན་འདེབས། ... 597
- ཀ། ཡོངས་རྫོགས་བོད་ལྗོངས་ཞེས་པ་འདི་དཀའ་ལས་ཁག་པོ་ཡིན་ཀྱང་གནད་འགག་ཆེན་པོར་བརྩི་ནས་
གསུངས་གྱི་ཡོད་སྒྲོར་གྱི་ལན་འདེབས། 599
- ཁི། དྲན་གཏམ་གསར་སྐྱེས་བྱས་པ་ཞིག་མ་རེད་ཟེར་བའི་སྒྲོར་གྱི་ལན་འདེབས། 605
- གི། བོད་རྒྱ་མཉམ་དུ་གནས་ཐུབ་པའི་འཆར་གཞི་དེའི་ནང་ཚོལ་གསུམ་གཅིག་ལ་བསྒྲིལ་རྒྱ་དེ་དང་པོ་གསུངས་
ཡོད་ཟེར་བའི་སྒྲོར་གྱི་ལན་འདེབས། 607
- ངི། རང་བཅན་སྒྲོས་མ་གཏོང་གི་འདུག་ཟེར་བ་ཏུ་ཅང་མང་པོ་ཞིག་འདུག་ཟེར་བའི་སྒྲོར་གྱི་ལན་
འདེབས། 609

- ཅི། གནས་སྐབས་ལ་ལག་ལེན་བསྟར་རྒྱུ་མ་རེད་ཟེར་བའི་སྐོར་ལན་འདེབས།..... 611
- ཆི། མཐོ་ཙམ་ཞིག་དང་དམའ་ཙམ་ཞིག་མཉམ་དུ་བསྟོན་རྒྱུའི་གྲོས་འཆར་ཞིག་ཟེར་བའི་སྐོར་གྱི་ལན་འདེབས། 612
- ཇི། ལོ་བཅུ་བཞིར་འབྲེལ་བ་བྱས་ཀྱང་ཟུབ་འབྲས་མ་ཐོན་པ་དེ་རང་བཙན་སྒྲོས་མ་ཐོངས་པ་ལ་བྱག་པའི་སྐོར་གྱི་ལན་འདེབས།..... 615
- ཉི། བོད་སོག་ལས་ཁུངས་བར་འཇུག་བྱས་རྒྱུ་ཟུབ་འབྲས་མ་ཐོན་སྐོར་གྱི་ལན་འདེབས།..... 618
- ཉི། ཡིག་ཆ་དེ་འདྲ་གཞོན་ཅུ་འགའ་ཞིག་གིས་འཕྲོག་སྟེ་ཟེར་བའི་སྐོར་གྱི་ལན་འདེབས།..... 620
- ཐི། རྒྱ་གཞུང་གིས་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལོ་རེའི་འགོ་གྲོན་གཏོང་བྱེད་དུ་རྒྱ་སྐོར་བྱེ་བ་བཅུ་གཉིས་རེ་ལོ་ལྟར་སྟོན་གྱི་འདུག་ཟེར་བའི་སྐོར་གྱི་ལན་འདེབས། 626
- ལྷ། ཆོག་ས་འདུའི་གྲོས་གཞི་གྲོས་ཆོད་ཅས་པ་ངོས་ལེན་མེད་པའི་ལན་འདེབས་དང་། ང་ཆོར་དག་ཐེངས་བདུན་བརྒྱབ་པའི་སྐོར།..... 635
- དུག། རྒྱ་གར་ནས་ཕྱིར་འབུད་དགོས་པའི་སྐུལ་མ་བྱས་ཤིང་སྤྱི་ལཱ་ཁག་གཅིག་ནས་འགྲིག་ཐབས་གནང་བ་ལམ་ལྟོང་མ་གཏོང་བའི་སྐོར། 645
- གསལ་བཤད། 713

དོན་ཅུ་གྲོང་བསྐྱངས་བ།

བོད་མི་མང་སྤྱི་འབྲུག་རྒྱུན་ལས་དང་། བཀའ་ཤག་ཐུན་མོང་གིས་ཞེས་མདོ་ཁམས་ཁུ་བཞི་སྐང་དུག་
 གི་སྒྲིག་འཇུགས་ལ་ལྟ་སྟངས་ཐ་ཆད་འཛིན་པའི་སྤྱི་དབྱུང་ལྷན་ཁག་གི་སྒྲོན་སྤྱི་ལོ་༡༩༩༧།༥།༢
 ལ་དོན་ཆེན་༥ འཁོད་གི་ཡོངས་ཁྱབ་གསལ་བསྒྲགས་ཤིག་གནང་བ་དེ་བཞིན་རང་འདོད་ཕྱོགས་
 ལྷུང་ཅན་གྱི་དབང་འཛིན་ཤོག་ཁག་གིས་དན་བྱས་བྱས་པ་དྲང་བདེན་ཅུ་བ་ནས་མེད་ཁར་གཞུང་
 འབངས་དབར་གྱི་གནས་སྟངས་ཕྱོགས་ཅམ་ཡང་འཛིན་ས་མེད་སྟབས་ཁས་ལེན་ཞུ་རྒྱུ་ལྟར་བཞག་
 སྟུག་ནད་ཐེག་ཐབས་ནམ་ཡང་མེད་པར་བརྟེན་རང་གཞུང་ཆེས་མཐོའི་བྲིམས་ཞིབ་ཁང་ལ་ཞུ་གཏུག་
 ཞུས་པ་དེ་གྲུས་ཆོའི་ངོས་ནས་གཞུང་འབངས་གྱི་ལྟ་སྟངས་མ་ནོར་བའི་ཐོག་མང་གཙོའི་བྲིམས་
 ལུགས་སམ། བཅའ་བྲིམས་གཏན་འབེབས་གནང་བའི་འབྲུ་དོན་གཞི་བཟུང་ཞིག་ཡིན་རུང་། དེ་ལ་
 གཞུང་དང་། ཤོག་ཁག་ཆོས་ཅུ་འཛིན་ཞུ་རྒྱུ་པར་བཞག་ དེ་ལས་ལྷོག་པའི་དན་བྱས་དང་བཅན་དུག་
 གི་བྱ་སྤྱོད་མུ་མཐུད་གནང་མུས་སུ་ཡོད་པ་འདི་ལྟར་རེད། ལྷན་པར་དུ་སྒྲིལ་ཆེས་༥ འཁོད་གི་གསལ་
 བསྒྲགས་དེའི་ནང་། བསོད་སྤེལ་པ་ཞིག་ལ་གོང་དུ་མཆོན་འཁོད་གི་རྒྱུན་ལས་མཛད་གཙོ་རྣམ་
 པ་དུག་ལས་རྒྱུན་རིང་མདོ་ཁམས་ཁུ་བཞི་སྐང་དུག་གི་བྲིམས་མཐུན་ཆོགས་པའི་ལས་ཁུངས་སུ་
 བཅན་བྱོལ་བོད་གཞུང་ནས་ངོས་ལེན་ཞུ་ཐབས་བྲལ་བས་ངེ་སྤྱི་མཛད་གཙོ་དེ་དག་འཕོ་འགྱུར་མ་
 བྱུང་གི་བར་གཞུང་འབྲེལ་ངོས་ལེན་བྱེད་བསུ་ཞུ་རྒྱུ་དང་། རྒྱུན་ལས་དེ་དག་དང་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་
 འབྲེལ་བ་གང་ཡང་ཞུ་རྒྱུ་མིན་ཞེས་གསུངས་ཡོད་པ་རེད། གསུང་སྟངས་འདི་དག་ལ་དབྱུད་ན་བཅན་

གྲོལ་བོད་གཞུང་གི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་མཛད་པ་འདི་ལྟ་བུ་བྱུང་བ་ནི་དུས་དབང་ངན་པ་འཇམ། བཀའ་
 ཚོགས་ལྟན་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལྟར་ང་ཚོ་ཙམ་མ་ཟད། བོད་མི་རིགས་ཡོངས་ཚྗོགས་བསོད་སྡེ་
 དམན་པ་རང་རེད་མ་གཏོགས་ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་གྱིས་སྦྱག་པ་དང་། ལྷག་བསམ་ཉམས་སྦྱང་གི་
 འགན་ཁུར་ཡོད་པ། གཞུང་གི་མཚན་དོན་མཚུངས་པའི་མཛད་བྱས་བཅས་རྒྱ་འབྲས་དབང་བཞག་
 གིས་དགོངས་བཞེས་གནང་བྱབ་མཁན་གྱི་མཛད་གཙུག་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན་ན། ཐོག་མར་གྲུས་ཚོ་
 བཞུགས་སྐར་དུ་བཀའ་འདྲི་དགོངས་སྐོར་ཞུ་བཅར་སྐབས་ཐེ་ཕན་སྲིད་གཞུང་དང་གྲོས་གཞི་དོན་
 ཚན་ཉིད་བཞག་པ་དེ་འགྲིག་མིན་གསུངས་པར་གྲུས་ཚོས་སྤྱི་འཐེན་ཞུ་རྒྱུ་ཁས་ལེན་ཞུས་པ་དང་། སྤྱི་
 རང་ཚང་མར་གསལ་བསྐྱགས་ཞུས་འབྲས་ཞུས་པ་དེར་བྱགས་མོས་གནང་འོས་པ་ཀྱན་གསལ་
 ལགས་ཀྱང་། དེས་བྱགས་འདོད་མ་ཁེངས་པར་རྒྱ་སྐད་རྒྱན་ལས་རྣམས་དགོངས་ཞུ་མ་བྱས་ན་གྲོས་
 གཞི་དོན་ཚན་ཉིད་སྤྱིར་འཐེན་ཞུས་པས་འགྲིག་ཐབས་མེད་གསུངས་ཏེ་རྒྱ་སྐད་ཅུ་གཏོར་བྱབ་
 ཐབས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་བཟུང་ནས་༢༠༡༢།༡༢།༢༡ འཁོད་ཀྱི་ཡིག་ཆ་གསལ་བསྐྱགས་དང་འབྲེལ་ལས་
 འགྲུལ་སྡེལ་ཡོད། མདོ་ཁམས་རྒྱ་བཞི་སྐད་དུ་གྲག་གི་སྒྲིག་འཇུགས་ཅུ་མེད་གཏོང་བྱབ་ཆེད་མང་ཚོགས་
 རང་དགོག་རྒྱུན་ཆེད་བཅོ་རང་འདོད་འབྱོག་བཤད་བྱེད་པའི་ལག་ཆ་མེད་པ་ཆགས་དོགས་ཞིག་
 རེད། འོ་ན་རྒྱ་སྐད་སྒྲིག་འཇུགས་ཅུ་མེད་གཏོང་ཐབས་གནང་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞིག་ཡིན་
 ནམ་ཟེར་ན། དེ་ལ་རྒྱ་མཚན་འགའ་ཞིག་ཡོད་པ་སྟེ།

༡༽ ཁམས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདས་པའི་དུས་རབས་སུ་ཁམས་ཀྱི་ལུང་ཚན་གཅིག་གྱུར་མེད་
 བར་ཁ་འཐོར་དུ་གནས་པའི་དགེ་སྦྱོན་ཉམས་སྦྱང་དུ་སྤངས་ནས་རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་རིགས་ཀྱི་ཆེད་

དུ་ནང་ཁུལ་མཐུན་འབྲེལ་དམ་ཟབ་ཀྱི་སྤྱི་པའི་སྤྱི་ག་འཛུགས་ཤིག་འབྱུང་ཐབས་ཐོག་ཡགོང་ས་
 ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་བྱ་གས་རྗེ་སྤྱི་མེད་ཀྱིས་བཀྱིན་བསྐྱུངས་པའི་བོད་མི་སྤྱིའི་མ་འོངས་
 པའི་མདུན་ལམ་ཐོག་སྤྱི་མེད་ཀྱི་ཆོལ་གསུམ་ཆོས་བརྒྱད་དང་བཅས་པའི་ཐོབ་ཐང་འདྲ་
 མཉམ་དུ་སྤྱོད་རྒྱུའི་ཁེ་དབང་བདག་སྤྱོད་བྱེད་པ་བཅས་ལ་ཁམས་པ་ཆང་མས་སེམས་འཁུར་
 དང་། ཤ་ཞེན་ཆེན་པོས་སྤྱི་ཐག་ཐག་གི་རུས་པ་བསྐྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེར་སློབ་གྲོས་ཀྱི་ཟབ་རྒྱ་དམན་པའི་
 སྤྱི་བོད་ག་གིས་མིག་ཆ་གོ་ལོང་དང་། མི་དགའ་ཕྱག་དོག་གི་རང་བཞིན་དུས་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཞིག་
 ཡིན་པ་དེ་དང་།

༡༽ ཨ་འབྲུག་མགོན་པོ་བཀྱིས་ཀྱིས་འགོ་བཟུང་དེ་རྒྱལ་ས་ལྷ་སའི་ལྷོ་ཁ་ལྷགས་ཆ་གི་གྲུ་
 ཐང་དུ་མདོ་ཁམས་རྒྱ་བཞི་སྒྲུབ་དུག་བསྟན་སྤྱི་དང་སྤྱི་དང་སྤྱི་དམག་གིས་སྒྲུབ་ས་བཏབ་སྟེ་བསྟན་
 དག་རྒྱ་དམར་ལ་དུག་པོའི་རྒྱལ་འཛིན་བྱས་ཐོག་ ཡགོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོའི་སྤྱི་མེད་ཉེན་
 སྤྱི་ཆིབས་ཁ་གདན་ཞུས་ཀྱིས་རྒྱ་གར་འཕགས་ཡུལ་དུ་རང་རའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་བགོ་སྐལ་དུ་
 ཡེའབས་སོར་འཁོད་བྱུང་པའི་ཡེའབས་ཞུ་བསྐྱབས་པ་བཅས་ཀྱི་བྱས་རྗེས་འཛམ་གླིང་ཕྱི་ནང་དུ་
 ཡོངས་སུ་གྲགས་ཏེ་ངོམ་དུ་ཡོད་པ་དེ་བཞིན། ཁམས་པ་ཆོས་སོ་སོར་སློབ་མ་དང་དཀའ་ངལ་ནམ་
 འཕྲད་དུ་ཡང་ཡང་སྤྱི་དང་སྤྱི་དམར་པས་དུས་རྒྱུན་ནས་མི་ཆང་མས་ལན་ཡང་རྒྱག་མི་བྱུང་པ་
 དང་། རོ་སོ་ཡང་འཁུར་འདོད་མེད་པ། ཆོགས་པ་གཞན་ཁག་ལ་དེ་འདྲའི་བྱས་རྗེས་ངོམ་དུ་ཆོག་པ་
 མེད་སྟབས། བྱས་རྗེས་བཤད་རྒྱུ་ཡོད་པའི་ཆོགས་པ་དེར་རང་བཞིན་དུ་མི་དགའ་བ་གྱུར་ཏེ་ག་དུས་
 ཡིན་ཡང་གཅིག་རྒྱུ་གཅིག་སྟོན་ཐོག་དངོས་བྱ་གས་བརྒྱད་གསུམ་ནས་རྒྱ་སྤྱི་ག་འཛུགས་ལ་

ཉམ་ཆག་འགོ་ཐབས་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ།

༣༽ ལྷགས་ཆ་གི་གྲུ་ཐང་དུ་ཆུ་སྒྲིང་དམག་སྒྲར་ཡོད་སྐབས་སུ་ཨ་རིའི་སྤྱི་དགའ་གིས་གོ་མཆོན་རོགས་རམ་གནམ་ནས་གཡུག་པའི་དོ་གྲུང་དཀར་པོ་ཞེ་ཅིག་ཡིན་ཅིང་། གནམ་ས་གཡུག་པའི་དོ་གྲུང་ཆོས་མདོག་སེར་པོ་ཡིན་པའི་ནང་ཏར་ཆས་དང་། གསེར་ཌམ། ཉིན་སྒོར་བཅས་རོགས་རམ་བྱུང་བ་རྣམས་བོད་ས་ཤོར་རྗེས་རྒྱ་གར་དུ་སྤྱེབས་པ་རྣམས་དང་། དེ་རྗེས་སྒོ་ཁུལ་དུ་དབྱར་ཆོལ་འཇབ་དམག་གི་སྤྱི་འཇུགས་བཙུགས་པར་ཨ་རིའི་སྤྱི་དགའ་གིས་གོ་མཆོན་དང་། དདུལ་དངོས་གྱི་རོགས་རམ་བྱུང་བའི་བདག་དབང་བཅས་ཐོག་མར་ཁམས་པ་ཆོས་བབྱུང་ནས་བོད་བསྟན་སྤྱི་སྤྱིའི་ཆེད་དུ་རང་སྤྱོད་ཡངས་མེད་གྱིས་ལས་དོན་བྱས་ཀྱང་། རིམ་བས་རིམ་བས་མཐའ་མ་དེར་ས་དབང་ཆེ་མོ་རྒྱ་ལོ་དོན་འགྲུབ་དང་། ཁོང་གི་བྱུང་ཡིག་ལྷ་མོ་ཆེ་རིང་ཕྱོགས་གཏོགས་གྱིས་བདག་ཏུ་བབྱུང་སྟེ་ནང་ཁུལ་དབྱར་འདུལ་གཉིན་སྒྲིང་བྱེད་པའི་ཤོག་ཁག་རྒྱ་ཆེར་གྱུར་ཏེ། སྒོ་དམག་སྒྲར་བྱེ་ནང་གང་སར་ཁམས་པ་མང་པོ་ནང་ཁུལ་ནས་དམར་བསད་བཏང་བས་མཆོན་དབྱེད་གཉིན་སྤྱི་གི་གནས་ཚུལ་མང་པོ་བྱས་པར་སྤྱི་ཆོགས་ནང་ཡིག་ངག་གཉིས་ཐོག་ནས་ཚོད་རྟོག་རབས་དང་རིམ་བར་བྱུང་སྟེ་རི་བཞིན་ལམ་སྟོང་མ་བྱུང་བའི་ཞེ་འཁོན་སྒྲར་ལངས་གྱི་གོ་སྐབས་ལོན་གྱི་ཡོད་པ།

༤༽ ༡༩༥༧ ལོ་ཙམ་ནས་སྐབས་དེའི་གཞོན་ནུ་ལྷན་ཆོགས་གྱི་འགོ་བྱིད་ངན་པ་ཁོག་བཙུག་ཅན་འགའ་ཤས་གྱིས་བྱུས་ངན་གཤམ་པ་ལ། གཞོན་སྤྱིས་མང་ཆེ་བས་བྱུས་ངན་རི་ཡིན་དང་། བོད་མིའི་གནས་སྟངས་ཀྱི་འབྲལ་ཕྱགས་དག་སྒྲིན་ཉམས་སྦྱོང་གིས་མ་འདང་པའི་དབང་གིས་ཆོལ་ཁ་དང་། ཆོས་བརྒྱད་སོ་སོའི་སྤྱི་འབྲས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོས་གནང་

བཞིན་ཡོད་པ་དེ་དག་མེད་པ་བཟོ་དགོས་ཟེར་བའི་གྲོས་ཚད་རིམ་འཛོགས་གིས་བོད་མི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་
གཡོ་འགུལ་ཆེན་པོ་བཟོས་པ་དང་། སྤྱིང་སྤྱུལ་མང་པོ་བྱས་རྒྱུ་སྤྱི་ཚོགས་ནས་ཀྱང་འདས་མ་འོངས་
ཀྱི་ཕྱགས་རྩ་འི་དགོས་དོན་མ་མཐོང་བར་བཅན་བྱོལ་བའི་ནང་ལུང་ཚན་ཆོལ་ཁའི་མི་གྲངས་མང་
ཉུང་ཡོད་ཀྱང་། ཐོབ་ཐང་འདྲ་མཚུངས་གནང་བར་མི་དགའ་ཕྱག་དོག་དང་། མདོ་སྟོད་ཀྱི་མི་གྲངས་
ཉུང་ཡང་བྱས་རྗེས་ཀྱི་སྤྱེལ་ཕྱགས་ཆེ་བས་མི་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་མདོ་སྟོད་སྤྱད་ཟེར་བའི་མིང་དོན་
ཐོབ་དབང་མེད་པ་བཟོ་ཐབས་རིམ་བྱས་ལ། རྒྱ་སྐད་སྒྲིག་འཛུགས་དང་། མདོ་སྟོད་མང་ཚོགས་ནས་
སྤྱི་ཚུ་རྩ་དོན་ཐོག་རང་གི་ཐོབ་ཐང་བདག་སྟོད་འགན་ཁུར་མཉམ་སྦྲེད་ཀྱིས་ཁས་ལེན་ནམ་ཡང་མ་
བྱས་པའི་ཉར་ལེན་ལས་མི་དགའ་ཞེ་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཁར། ད་དུང་ཡང་ཆོལ་ཁ་དང་། ཆོས་བརྒྱད་
སོ་སོའི་ཐོབ་དབང་ཡོད་བཞིན་པ་འདི་རྩ་མེད་བཟོ་རྒྱུ་ཞེ་ཕྱགས་སུ་བཅང་བཞིན་ཡོད་པ། །

༥༽ རྒྱ་བཞི་སྐད་དུག་གི་གྲོས་ཚད་སྤྱི་རྗེས་ནང་དང་། རྒྱ་དུ་ནས་བོད་རང་བཅན་
བསྐྱར་གསོ་མ་བྱུང་ཕྱིན་འགྲིག་ཐབས་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ལྟ་སྟོད་བརྟན་བཟུང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་
སྟབས། བཀའ་སློན་རྒྱ་ལོ་དོན་འགྲུབ་ཀྱིས་ཨ་མི་རི་ཀའི་ནང་དང་། ཁེ་ཁེ་༣། ཉི་ཉོང་བཅས་སུ་
རང་སྟོང་ལྗོངས་ཡག་ཤོས་ཤིག་ལས། བོད་རང་བཅན་ཡོང་གི་མ་རེད། བར་སྟོད་རྒྱ་ཡར་སྤྱད།
ཚུར་ལེན་རྒྱ་ཚུར་ལེན་ཟེར་བ་དང་། དེ་སྤྱི་རྒྱ་ཁོངས་སུ་ཡུན་རིང་ཤོར་བ་རྣམས་ཡར་སྟོད་རྒྱ་ལས་
ཚུར་ལེན་མི་ཐུབ་ལུགས་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་གྲོས་ཚོགས་ནང་བརྒྱབ་པ་ལྟར་ཀྱི་སྤྱི་བྱས་ལས་ཆབ་
མདོ་ཡན་སྤྱི་འཕྲོས་རང་སྟོང་ལྗོངས་རྩིས་ལེན་རྒྱའི་གོ་སྐབས་དོན་འཁེལ་བྱུང་མཚམས། དེ་
སྐབས་རྒྱ་སྐད་སྒྲིག་འཛུགས་ནས་རང་བཅན་དང་། ཆོལ་གསུམ་གཅིག་གྱུར་མ་བྱུང་ན་ཁས་ལེན་

མི་བྱེད་པར་འགལ་རྒྱུ་བཟོ་དྲོགས་ཡོད་པ་བཅས་ཚུ་སྒྲུབ་སྒྲིག་འཇུགས་དང་། མདོ་སྟོད་སྒྱུ་འཇུག་གི་རྣམ་ཤུགས་འཕྲོར་ནས་གྲོས་ཚོགས་ནང་མདོ་སྟོད་ཀྱི་ཐོབ་དབང་མི་འབྱུང་བ་སོགས་བཟོ་ཐབས་བྱ་དགོས་པའི་རྩ་བ་དེ་དག་རེད། དེ་འདྲའི་ལྟ་སྟངས་འཛིན་པ་དེ་ནི་རྣམ་པ་ཚོའི་ལོ་ལ་འབྱུལ་ཏེ་ལས་པ་དེ་ལས་སྤྱད་ཐབས་མེད་པ་གིན་ཏུ་ནས་མི་འོས་པ་དང་། མི་རུང་བ་ཞིག་ཡིན། དེར་བརྟེན་ཐབས་སྤྱད་བྱེད་མི་རུང་བའི་རྒྱ་མཚན་དང་། ཐབས་སྤྱད་བྱེད་སྟངས་བཅས་ང་ཚོས་གཤམ་ནས་རིམ་འགོད་བྱ་རྒྱུ་ཡིན།

བྱུང་བ་བརྗོད་པ།

གཅིག

བོད་དུ་བཅའ་རྒྱུ་ལ་འཐབ་འཁུག་ནང་གི་ཁམས་པ་གི་གོད།

ལྟ་སར་གསེར་བྱི་བཞེངས་འགོ་ཚུགས་ནས་བཟུང་ཁམས་པ་སྒྱུ་འཇུག་རྣམ་ཤུགས་གཅིག་གྱུར་དང་། བསམ་བློགས་གཅིག་མཐུན་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཡགོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཡཾ་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་སྐུ་ཐེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་བོད་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ལྡན་གྱི་དབུ་ཁྲིད་དུ་སྐྱར་བཞེན་འགྱུར་བ་མེད་ཐོག་སྐུ་ཐུ་དང་མཛད་འཕྲིན་གང་ལའང་ཉེར་འཆེ་མི་འབྱུང་བར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་དང་། དེ་འཛིན་གྱི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་གང་ན་སུ་བཞུགས་གྱི་སྐུ་ཆེའི་མཛད་འཕྲིན་རྒྱས་པ། བསྟན་པ་མཆོད་སྦྱོར་གྱི་མངའ་བདག་གཞུང་དགའ་ལྡན་པོ་བྲང་པ་ཆེན་པོའི་ཆབ་སྲིད་ཁྲ

ཚུགས་པ། བོད་ཁ་བ་ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ་གནས་པའི་སྤྱི་འགྲོ་མཐའ་དག་ཚོས་འབྱོར་བདེ་སྦྱིད་གྱི་
 དཔལ་དུ་མངོན་པར་སྦྱོད་བཞིན་པའི་སྐབས་༡༩༥༡ ལོར་ཁས་ལེན་ནམ་ཡང་བྱ་ཐབས་མེད་པའི་
 གོས་མཐུན་དོན་ཚན་༡༥ ཟེར་བ་དང་། ༡༩༥༤ ལོར་ཡགོང་ས་མཆོག་རྒྱ་ནག་པེ་ཅིང་དུ་ཐེབས་
 དགོས་ཐུག་སྟེ་རྒྱ་མིའི་ཆོགས་འདུའི་ནང་འོས་འཕན་གནང་དགོས་གུར་བ། རྒྱ་ནག་རྒྱལ་ཡོངས་
 ཆོགས་ཆེན་གྱི་ཆོགས་གཙོ་གཞིན་པའི་མཆོན་བཞེས་གནང་དགོས་བྱུང་བ། ༡༩༥༥ ལོར་ལྷ་སར་
 བོད་རང་སྤྱོད་ལྗོངས་ཀྱི་སྤྱི་གཞུང་མི་ཆོགས་ཆེན་ཟེར་བ་དང་དེའི་ཆོགས་གཙོའི་མཆོན་གནས་
 བཞེས་དགོས་གུར་བ། ཁམས་ཤར་ཕྱོགས་ཁུལ་དུ་དམར་པོའི་ལམ་ལུགས་དམངས་གཙོ་བཙུན་
 རྒྱུར་ཟེར་བའི་མ་རུང་པའི་ལས་འགུལ་བྱས་དང་། བྱེད་ལུས་སུ་ཡོད་པ་བཅས་ལ་ནམ་ཡང་ཁས་
 ལེན་བྱེད་ཐབས་དང་། སྤྱུག་ནད་ཐེག་ཐབས་མེད་པ་བཅས་ལ་བརྟེན་ཁམས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོའི་
 ལུས་སྒོག་ཡོངས་སྦྱོད་གང་ན་ཅི་ཡོད་ལ་ཕངས་པ་མེད་པའི་ཐོག་ནས་ལྷོ་ཁ་ལྷུགས་ཆ་གྱི་གུ་ཐང་དུ་
 མདོ་ཁམས་ཁུ་བཞི་སྐར་དུག་བསྟན་སྤྱང་དང་སྤངས་དམག་སྐར་གསར་དུ་བཏབ། དེ་ནས་བཟུང་
 ལྷོ་ཁུལ་དུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་དམར་གྱི་ལས་བྱེད་དང་དམག་དཔུང་ཇི་ཡོད་ལ་དམར་འཛིང་གིས་ལྷོ་ཁའི་
 ས་ཁུལ་བྱིངས་རྣམས་གཙང་མ་བཟོས། ཅེ་ཐང་དུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་དམག་རྣམས་རི་ཁོག་འདུས་པའི་
 ནང་གཤ་བསྐྱད་བྱས་ཡོད་པར་དགྲར་རྒྱལ་དམར་འཛིང་ཐེངས་མང་བྱས་རིང་དར་དགོན་དམག་
 སྤྱི་གསེ་གསེ་དང་། དབུག་གཡབ་དམག་སྤྱི་ཨ་འགྲུབ་སྤྱ་མ་གཉིས་མེ་མས་བྱུང་བ་དང་། སྐ་པ་ཤར་སྤྱིང་
 སྤྱ་མ་དང་། སྤེ་དགོ་ཁ་སྤྱིས་ཨ་འཛོམ་ཅན་ཁས་ལེན་པ་མང་པོ་སྤྱོག་སྦྱོན་གོར་ཡང་རྒྱ་དམག་གཙིག་
 ཀྱང་ཕྱིར་ཐོན་མི་ཐུབ་པའི་བཀག་སྤྱང་མཐའ་འབྱོངས་བྱས། སྤེ་མའི་ནང་རྒྱ་དམར་དང་དམག་

འབྲུག་སྐབས་ཆ་ཐེང་དམག་སྤྱི་དབངས་འཕེལ་ཚུལ་ཁྲིམས་གཙུག་ཆ་ཐེང་པ་དཔའ་བོ་མི་གངས་
 ༡༤ དུས་གཅིག་ཏུ་བསད་ཤོར་བ་དང་། སྤེལ་ཕྱི་མདའ་རུ་དམག་འབྲུག་སྐབས་གོ་ཤོ་དམག་སྤྱི་ཨ་
 ཚང་དང་། སྐུ་པ་དམག་སྤྱི་དག་ལེགས་སུ་ཆོག་པ་གཙུག་སྤྱི་འགོ་དམག་༤༩ བསད་ཤོར། འདམ་
 གཞུང་དང་། འབྲི་གུང་སྤྱི་ཏི། མ་གཞུང་བཅས་སུ་ཁྱུ་དམར་དང་དམག་འབྲུག་སྐབས་རང་མི་ཉ་ཅང་
 མང་བོ་བསད་ཤོར་བ་དང་། ཨ་འབྲུག་མགོན་པོ་བགྲིས་མཆོག་གུང་འདས་གསོན་ཇི་འགྱུར་ཆ་མ་
 མཆིས་པའི་མས་སྒྲོན་ཆེན་པོར་གྱུར། ཀོང་པོ་རྒྱ་ཞིང་དུ་ཁྱུ་དམར་དང་དམག་འབྲུག་སྐབས་རྒྱ་མིའི་
 འཐབ་རའི་ཁར་ཐད་རྒྱུག་བྱས་སྐབས་སྤེལ་གྱི་ཁྱུ་དཔོན་སྤྱི་ཆ་ཁྲ་རིང་ཅན་དཔའ་བོ་མི་གངས་༡༧
 དུས་གཅིག་ཏུ་སྤོག་སྒྲོན་ཤོར། ལུ་བདེ་ཞོལ་དང་། གོང་དཀར་རྫོང་། ལྷགས་ཟམ་རྒྱ་བོ་རི་བཅས་
 སུ་ཁྱུ་དམར་དང་འབྲུག་འཛིང་སྐབས་ལི་ཐང་སྤྱི་ཆེ་འཕེལ་ཅན་མི་མང་བོ་སྤོག་སྒྲོན་ཤོར། སྤོག་
 གྲུ་མོག་ཏུ་ཉིན་མཆོན་༡༤ རིང་དམག་འཐབ་སྐབས་སྤེལ་གྱི་བཟུ་དཔོན་གཤོངས་གཉིན་སུ་ཆེ་རིང་
 དངོས་གྲུབ་གཙུག་དཔའ་བོ་མི་གངས་༡༤ སྤོག་སྒྲོན་ཤོར། ཨ་འབྲུག་མགོན་པོ་བགྲིས་འགོ་དམག་
 བྱང་བསྒྲོད་གྲིས་ཤོ་མདོ་ཁུལ་འབྱོར་སྐབས། ཀོང་པོ་ཞོ་ཁ་རྫོང་ཁོངས་དམག་སྤྱི་འབྲུག་ལྷ་ཆོས་
 མཛད་བྱམས་པ་གཙུག་དཔའ་བོ་ང་ཡིན་ཟེར་མཁན་གྱི་འགོ་དམག་གཅིག་བཟུ་ཐམ་པ་ཤོ་མདོ་
 ཕྱོགས་དམག་རོགས་སུ་བསྒྲོད་པར། ཁྱུ་དམག་གིས་མདུན་རྒྱུ་གཉིས་ནས་སྤོག་བཀག་རྗེས་འདིང་
 བྱས་སྤོག་རྒྱ་སྐང་བྱང་དམག་དང་ལྷ་སྤྱི་མ་ཐུབ་པར་གང་ས་ནས་སུ་མཐུད་འཐབ་འཛིངས་གྲིས་
 ༡༩༤༡ ལོ་བར་ཀོང་པོའི་བྱང་ཁུལ་འཐབ་རྒྱུ་བྱས་མཐར་མི་གཅིག་རྒྱ་གར་ནང་ཐར་བ་ཅམ་ལས་
 དེ་མིན་དཔའ་བོ་མི་གངས་༩༩ ཅུ་མི་དུ་སོང་ཡོད།

ཨ་རིར་སློབ་སྦྱོང་གས་ནས་སྤྱི་ལོ་ཅན་མི་གྲངས་༡༧ ལྷགས་ར་དཔལ་འབར་དུ་
 གནམ་ནས་གཡུག་ཁོངས་ནས་སྤྱི་ལོ་ཅན་མི་གྲངས་༥ ཐར་བ་ལས་དེ་མིན་མི་གྲངས་༡༩
 དང་ཁམས་པ་སྐྱ་མེར་མི་གྲངས་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱད་ལྷག་ཙམ་བསད་བཟུང་ཐོག་ཅ་མེད་སོང་། མར་
 ཁམས་སྐར་ཐོག་ཏུ་མར་ཁམས་ཡེ་ཤེས་དབང་རྒྱལ་དང་། ལི་ཐང་སྐྱ་བཟང་བཀྲིས་རྒྱལ་མཆོན་ཅན་
 མི་གྲངས་ ༧ ཨ་རིར་སློབ་སྦྱོང་གས་གནམ་ནས་གཡུག་ཁོངས་མི་༡ ཐར་བ་ལས་དེ་མིན་ཆང་མ་
 བསད་ཐོག་ཁམས་པ་ཏ་ཅང་མང་པོ་སློག་སྦྱོན་ཤོར། ལི་ཐང་དགོན་ཆེན་དུ་ལི་ཐང་རྒྱ་ཏོ་དབང་འདུས་
 ཅན་མི་གྲངས་༩ སློབ་སྦྱོང་གས་གནམ་ནས་གཡུག་པ་ནས་དབང་འདུས་གཅིག་ཕུར་ཐར། དེར་
 ཡོད་གཡོན་རུ་དཔོན་དང་། ལྷ་རྒྱུད་དཔོན་གཙོས་ཕོ་དཔལ་པོ་མང་པོ་སློག་སྦྱོན་ཤོར། ཡང་ཨ་རིར་
 སློབ་སྦྱོང་གས་ལི་ཐང་ཨ་འབྲུག་ངག་དབང་ཕུལ་བྱུང་དང་། འབའ་བ་ལེགས་བཤད། མར་ཁམས་
 བསྟན་པ་འཕྲིན་ལས་ཅན་མི་གྲངས་༩ བྱང་གནམ་རུར་ནམ་གཡུག་བྱས་པ་རྣམས་རྒྱ་གར་དུ་ཕྱིར་
 ལོག་ཐུབ་པ་དང་། སྐར་ཡང་ཨ་འབྲུག་ངག་དབང་ཕུལ་བྱུང་དང་། སྐལ་བུ་ཅང་རིག་འཛིན་ཆེ་དབང་
 ཅན་མི་གྲངས་༡༩ འདམ་གཞུང་དུ་གཡུག་པ་ནས་ཡེ་ཤེས་མ་གཏོགས་གཅིག་ཀྱང་མ་མཐར་བ་
 དང་། ཨ་འབྲུག་གཡོག་ལྷོ་ཁ་ཅེ་ཐང་པ་ཡེ་ཤེས་མས་ནས་འཛིན་བཟུང་གིས་ད་ལྟ་མ་ཤི་བ་ཅེ་ཐང་
 དུ་བསྐྱེད་ཡོད། འབར་མའི་ས་མཆོམས་ཉེ་ཕྱོགས་ལུང་པ་གཅིག་གི་ནང་དུ་སྤྱིང་གཤིས་བརྒྱ་དཔོན་
 འཆི་མེད་རྡོ་རྗེ་ཅན་དཔོན་དམག་༩༠༠ ལྷག་ཙམ་ཞིག་རྒྱ་དམར་གྲིས་གནམ་ས་གཉིས་ཐོག་ནས་
 མཆོན་འོག་ཏུ་དམར་བསད་བཏང་ཤོར། ཅ་རི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐང་དང་ནེ་པལ་ས་མཆོམས་ཉེ་ཕྱོགས་
 ལུང་པ་གཅིག་ཏུ་རྒྱ་དམར་དང་འཐབ་འབྲུག་གིས་དཔོན་པོ་བེ་ཏུ་འཁོར་བཅས་དང་། དཔོན་རུ་

དཔོན་གྲགས་ནམ་གྱི་སྤྱན་མཆེད་གཉིས་ཀ་བཅས་མི་ཉ་ཅང་མང་པོ་སློག་སྒྲིན་ཤོར། མཚོ་སྒྲ་ཁུལ་
 དུ་སྒྲར་ཁམས་བརྒྱ་དཔོན་གཉིས་ཀྱིས་གཙོས་དཔའ་བོ་མི་གངས་སུམ་ཅུ་དུས་གཅིག་ཏུ་བསད་ཤོར།
 སོ་བུ་འོར་སྤྱི་དུ་སྒྲ་སྤྱད་བཅར་བའི་ཆབ་མདོ་ཡབ་ཚང་སྤྱི་དོ་དང་། ས་འདུ་སློ་དགོ་འདུན། མདོ་
 གཉེར་རྒྱ་བོ། དར་དགོན་སྤྱི་སོ་བྱམས་པ་དང་། ཆོས་ལྡན་སོགས་ཁམས་པ་མི་གངས་༥༠༠༠ ལྷག་
 ཅམ་སློག་སྒྲིན་ཤོར་ཡོད་པ་སོགས་དེ་དང་དེ་འདྲ་བར་ཁམས་པ་སློག་སྒྲིན་ཤོར་བ་གངས་ལས་འདས་
 ཤིང་བརྗོད་བར་དཀའ་བ་ཞིག་བྱུང་ཡོད་ཀྱང་། སློག་སྒྲིན་བཏང་མཁན་རྒྱ་མི་དམར་པོ་ཡིན་སྟབས་
 ཡུས་ཆེ་བཤད་ས་རྒྱ་དམར་ལས་སུ་གཅིག་མེད། ཤི་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་དམིགས་ཡུལ་ནི་གོང་
 དུ་བཀོད་པ་དེ་ལྟར་ལ་ཉ་སོང་མེད། མཐའ་མ་དེར་ང་ཚོ་རྒྱ་བཞི་སྒྲར་དུག་གི་མི་ཆོས་དཔའ་ངར་ཇི་
 ལྟར་བྱས་རུང་མང་སྤྱི་ཉུང་གིས་མ་བརྟན་པ་དང་། བོད་གཞུང་གི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་མཛད་པོ་སྤྱུ་ཁང་པ་
 ཅན་རེ་ཤས་ཀྱིས་བོད་རྒྱའི་བདག་དབང་ཐ་དད་ཡིན་པའི་བསམ་ཚུལ་སྤྱི་བཟུང་གནང་ཡང་། འགའ་
 དེས་ཕྱི་ནང་དབྱེར་མི་ཆོད་པའི་རང་བཞིན་འཇམ་མཁས་ཀྱི་རེ་སྟོང་དུ་གནས་པ། འགའ་དེས་དངོས་
 སུ་རྒྱ་དམར་གྱི་ཕྱོགས་ཟེན་ཏེ་ཁེ་བཟང་གཞན་ཞིག་ཐོབ་ཅིས་བྱས་པ་བཅས་རིང་བྱུང་དུ་མ་ཞིག་ཏུ་
 བྱུར་ཏེ་རུས་བྱགས་གཅིག་གྱུར་དུ་མི་གནས་པ་དེས། དེ་འདྲའི་དུས་སྐབས་ནང་ཡགོང་ས་སྤྱབས་
 མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ཆོས་སྲིད་གང་ཐད་དགོངས་ཡང་དགེལ་ཆེའི་ཐབས་ལམ་སྒོ་དུ་མ་ནས་
 མཛད་ཐབས་བཟང་པོ་ཇི་ལྟར་གནང་ཡང་། བཅོན་རྒྱལ་རྒྱ་མི་དམར་པོས་བོད་ཆོས་སྲིད་གཉིས་་
 ལྡན་གྱི་བདག་དབང་བཅོན་འཕྲོག་གིས་བོད་ཡུལ་རྒྱལ་པོར་ཉམ་ཟ་བྱ་སེམས་ལ་འགྱུར་བ་མེད་ཐོག་
 སྤྱི་ཕུ་ལ་བསྟོ་བའི་ཉེན་ཁ་ཇོ་དུག་ཇི་ཆེར་གྱུར་སྟབས་བོད་བརྟན་སྲིད་རང་དབང་གི་དོན་དུ་ཕྱི་ལོ་

༡༧༥༧ ལོར་རེ་ཞིག་བྱིས་མཆོས་རྒྱ་གར་ནང་ཆིབས་སྒྱུར་མི་གནང་ཐབས་མེད་དུ་གྱུར་སྐབས་སུ་
 འོར་ཁྱིང་དུ་སྒྱུ་སྒྱུང་ཁམས་པའི་དང་སྤངས་པ་སྟོང་ཕྲག་མང་པོས་བྱོགས་མཐའ་དག་ནས་བསྒྲོར་ཏེ་
 ཉེན་སྲུང་ཁུ་བཞིན་ལྟ་སའི་སྒྱིད་རྩེ་ར་མ་གྲུ་ཁར་བར་སྲུང་སྒྱེལ་ཐོག་སྒྱིད་རྩེ་པ་རིར་རྩ་སྒྲིང་དམག་སྒྱི་
 སྟེ་དགོ་རྩེ་དབང་དགའ་དང་། རུད་པོན་ལི་ཐང་ཀུན་དགའ་བསམ་གཏན། བརྒྱ་དཔོན་ཏེ་ཉར་
 བསྟན་པ་དར་རྒྱས་ཅན་འགོ་དམག་ཁག་གཅིག་སྒྱིད་རྩེ་ར་མ་གྲུ་ཁར་ཐེབས་བསུ་སྟོན་བཅར་ཁུས་
 ཤིང་། སྐབས་དེར་ལྷ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་དབུས། རྩལ་ཡུམ་ཆེན་མོ་དང་། ཡོངས་
 འཛིན་རྣམ་གཉིས། བཀའ་ཤག་གཞན་ཡང་ཆིབས་ཞབས་ཆེ་ཕྲ་བཅས་པར་རིམ་བཞིན་ལྟོ་ལམ་
 གཙང་སེལ་ཁུས་པའི་བརྒྱད་རིམ་བཞིན་རྒྱ་གར་གྱི་ས་མཆོམས་པར་ཆིབས་ཁ་གདན་ཁུས་ཐོག་སྒྱུ་
 ཕུའི་འགན་སྲུང་ཁུ་སྒྲོ་མཐའ་དག་འབུས་སྒྲོ་ཆང་རེས་ཀྱིས་འགལ་རྒྱུན་ཕྲ་མོ་ཅམ་མེད་པར་རྒྱ་གར་
 འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱུ་ཆེན་པོར་ལྷ་ཞབས་སོར་བཀོད་བྱུང་བ་བྱུང་བ་དེ་ནི། ཁམས་པ་གི་གསོན་ཡོངས་
 གྱི་རེ་དོན་བོད་ལྗོངས་ཆོལ་གསུམ་གཅིག་གྱུར་གྱི་རང་བཙན་སྤྲར་གསོ་བྱ་བའི་གཞི་རྩ་ཆེན་པོ་ཚུགས་
 པ་ཞིག་ཡིན། འདི་ནི་ཁམས་པ་བྲི་ཕྲག་བརྒྱལ་བས་རང་སྟོག་སྟོས་བཏང་བའི་བྱས་རྗེས་བོད་མི་སྒྱེ་
 བོ་གནམ་བསྟན་ཡོངས་ལ་བྱིན་ཆེ་བ་ཞིག་བྱུང་ཡོད། དེ་སྐབས་སུ་ཡོད་པའི་ཆིབས་ཞབས་པ་ཆེ་ཕྲ་
 ཆང་མས་བྱགས་རྗེ་ཆེ་ཡང་ཡང་གསུངས་བྱུང་བ་དང་། ལྷག་པར་དུ་ལྷོ་གོང་ས་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་
 གྲུང་བྱེད་ཆོས་དཀའ་བྱུང་སྒྱུད་པ་འདི་བོད་བསྟན་སྒྱིད་གྱི་ཆེད་དུ་བྱས་པ་དོན་ཡོད་བསུགས་འོས་གྱི་
 རང་བཞིན་ཡིན་ལུགས་གྱི་བཀའ་སྟོབས་སྣལ་ཐོབ་བྱུང་བས། དག་འཐབ་གྱི་འོག་ཏུ་རང་སྟོག་དོར་
 བའི་དཔའ་བོ་དེ་དག་བོད་མི་རིགས་སུ་སྒྱེས་གོ་ཆེད་པ་ཞིག་རེད་འདུག་སྟུམ་སྟེ་དགའ་ཆོར་དཔག་

མེད་ཐོབ་པ་དེ་ག་དུས་ཡང་བརྗེད་ཀྱི་མི་འདུག །

ཡགོང་ས་མཚོག་ཆེབས་སྐྱར་གྲུབ་རྗེས་མུ་མཐུད་ཡུལ་དབང་ཀམ་པ་ཡེན་པོ་ཆེ་སྟོན་
 ལའོར་དང་། ས་སྐྱ་གོང་མ་ཐུན་ཚོགས་པོ་བྱང་ཡུམ་སྤྲུལ། དཔལ་སྤྲུངས་སི་ཏཱ། རྫོགས་ཆེན་དཔོན་
 སྟོབ། དེལ་འགོ་མཁུན་བཙེ། སྟོན་སྤྱིང་བྲི་ཆེན། མཚོན་ཞབས་རིན་པོ་ཆེ། ར་སྟོད་རིན་པོ་ཆེ། ཁམས་
 སྐྱལ་རིན་པོ་ཆེ། དེ་བཞིན་གདན་ས་གསུམ་གྱི་མཁན་པོ་དང་མཁན་བླར། སྤྱ་སྐྱལ་དགོ་འདུན།
 གཞན་ཡང་ཆོས་ལུགས་རིས་མེད་ཀྱི་སྐྱེས་ཆེན་སྤྱ་སྐྱལ་དགོ་འདུན་བཅས་པལ་ཆེ་བ་སྟོ་ཁ་བརྒྱད་
 ཞབས་ཐང་དུ་ཕེབས་བཞུད་མཛད་རིགས་ཚང་མར་སྟེ་བསུ་སྤྲུང་སྟོབ་དང་། དག་བོས་རྗེས་འདེད་
 མི་ཡོང་བའི་བཀག་མ་སོགས་ཕེབས་མཚམས་མ་ཆོད་བར་སྟོད་མེད་ཁུ་བྱབ་པ་བྱུང་ཡོད། འགའ་
 རེར་ཐད་ཀར་ཞབས་ཁུ་ཁུ་ཁོམ་མ་བྱུང་བ་སྤྱིང་ནའང་ཕེབས་ལམ་བདེ་བའོད་བྱབ་པའི་འགན་སྤྲུང་
 རྒྱགས་ནས་བྱུང་ཡོད་པ་བཅས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་སྤྱར་གསོ་བྱབ་པའི་ས་བོན་དམ་པ་ཞིག་
 འགྲུབ་ཡོད་པས་ཤི་ན་འགྲོད་མེད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་མཆིས། ས་སྐྱ་བདག་བྲི་རིན་པོ་ཆེ་སྟོན་འཁོར་
 གཙོས་རིས་མེད་ཀྱི་སྤྱ་ཆེན་ཁག་གཅིག་འབྲས་སྟོངས་དང་། བལ་པོའི་ས་མཚམས་ནས་ཕེབས་ལམ་
 ལའེལ་སྟབས་གྲུས་ཆོས་ཐད་ཀར་ཞབས་ཁུ་སྐྱབ་པའི་སྟབས་མ་བྱུང་། འོན་ཀྱང་ཡསྐབས་གནས་
 དམ་པར་འཛིན་པའི་ལྷག་བསམ་ལ་བྱུད་པར་ག་ལ་ཡོད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་དོན་ལ་བྱག་
 པའི་དག་འཐབ་ཅིག་ཡིན་སྟབས་རང་སྟོག་འདོར་དགོས་བྱུང་བ་ནམས་ལའང་འགྲོད་སེམས་བྱེད་
 ཀྱི་མེད་པ་དང་། བསྟན་དག་རྒྱ་དམར་ག་ཆོད་བསད་བྱབ་ན་དེ་ལ་སྟོག་སྟོབ་མེད་པར་ངོས་འཛིན་
 བྱས་པ་ཡིན། དེང་གི་དུས་སྟེ་བོ་དབང་འཛིན་པ་ཁག་གཅིག་གི་ཕྱག་དོག་ངན་སེམས་ཀྱིས་ཤོག་སྟོག་

འོག་ཇི་ལྟར་བྱས་རུང་ཆོ་འདིར་བྱས་རྗེས་ངོ་སོ་ཐོན་པ་ཞིག་ཡོང་གི་མི་འདུག་ཀྱང་། ཆོ་བྱི་མར་ལྟག་
བསམ་བཟང་པོའི་འབྲས་བུ་ཆུད་མི་ཟ་བའི་ཡིད་ཆེས་བྱེད་གྱི་ཡོད།

གཉིས

ཁྱ་གར་དུ་ཐོག་མར་སླེབས་སྐབས་ཀྱི་ཁམས་པའི་དཀའ་སྤྱད་

མུ་མཐུད་བོད་ས་རིམ་ཤོར་གྱིས་ནི་པལ་ཁུལ་དང་། མཚོ་སྒྲ། མར་གོ་ལ་བཅས་བརྒྱད་བཅན་བྱོལ་
དུ་ཡོང་དགོས་བྱུག་པ་དང་། ཁྱ་གར་གྱི་ས་མཚམས་སྤྱང་དམག་སོ་སོར་གོ་མཚོན་རྣམས་ཅིས་འབུལ་
ཞུ་དགོས་བྱུང་ཁར། འོག་རྟ་རྣམས་ཀྱང་ས་མཚམས་ཚུར་བསྐྱོད་མ་བྱུང་བར་རང་སོར་བཞག་སྟེ།
རང་གི་རྒྱལ་ཁབ་དང་། མི་རིགས། ཁ་དབང་། རང་མི་བྱིས་ཚང་། བཟའ་ཚེས་བུ་སྤྱག་སོགས་གང་
ན་ཅི་ཡོད་དང་ཁ་བུལ་ཏེ། ཁར་ཟས་མེད། ལུས་གོས་མེད་གྱི་མི་རྒྱུད་ཞི་ཅིག་ཆེས་སྒོ་པམ་གྱི་ངང་
ནས་འཕགས་ཡུལ་གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོར་ཁ་བུལ་ཏེ་ཤིན་ཏུ་རེ་བའི་སྒོ་ནས་གོམ་བཟོད་གྱིས་
ཡོང་། མཐར་ཁྱ་གར་ཤར་སྤོགས་ཨ་སམ་ས་ཁུལ་མུ་ས་མ་རི་ཟེར་བར་ཁྱ་གར་གཞུང་གིས་བོད་མི་
བཅན་བྱོལ་བའི་སྤེལ་གསོག་སྐར་གསར་འཛུགས་བཀྱིན་བསྐྱུངས་པ་དེར་འབྱོར། དེར་འབྱོར་
མང་ཆེ་བ་ནི་ཁམས་པ་མི་རྒྱུད་ཞི་ཅིག་ཡིན། ས་ཆ་དེ་ཁྱ་གར་ཡུལ་གྱི་ཆ་ཚད་ཆེ་ཤོས་ཀྱི་ཡུལ་ཞིག་
ཡིན་ཁར། འབྱོར་དུས་ཀྱང་ཆ་ཚད་མཐོ་ཤོས་ཀྱི་ནམ་དུས་ཕྱི་ཟླ་༥ པ་ཙམ་ནས་རིམ་འབྱོར་ལ་བརྟེན་
ཆ་བའི་རྒྱུན་གྱིས་ཉིན་རེར་མི་གྲངས་བཞི་ལྷ་ནས་བཅུ་སྟོར་ཤི་སྟོན་གྱིས་སྤྱུ་མུང་མེར་སྤོག་ཆོད་མེད་

བ་ལྟ་བུ་བྱུང་བར་ཕལ་ཆེར་རྫོགས་ལ་ཉེ་བ་ཞིག་བྱུང་། སྐབས་དེར་འབྲས་ལྗོངས་གཞུང་གིས་ལམ་
 བཟོའི་ཆེད་ཐོ་འགོད་གཏོང་ལེན་བྱས་པ་ལྟར་ཕལ་ཆེ་བ་བསྐྱོད་དེ། ཆེ་སར་རང་གི་རྒྱལ་ཁབ་
 དང་། རྒྱུ་སར་རྟ་དང་མེ་མདའ་བཅས་དང་བྲལ་བའི་དཔའ་བོ་རྒྱབ་ཆད་ཀྱི་ཁམས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 འཛིན་དང་། སྐྱག་མ་ལག་ཆར་སྤྱད་དེ་ས་རྩོག་ཉིས་དང་འཐབ་འཛིན་གིས་ལས་ཐོ་ཕོག་ན་ཉིན་རེར་
 ཉིན་སྟོར་༥ རེ་ཐོབ་པ་དེ་ལ་རེ་ནས་ས་སྤྱག་དང་། གད་ཁྱག་དག་ལ་ཕག་གཡར། རས་དང་རྩ་རས་
 ཀྱི་གཡལ་འོག་ཏུ་གནས་བཅས་ཏེ་བསྐྱོད་པ་ཡིན། དམག་གི་རྒྱལ་ཁ་ཤོར་བའི་མི་ལས་ཐབས་སྐྱོབ་
 བྱི་སྲུ་ཞིག་ཡོད། །

ད་དུང་རེ་ཐག་མ་ཆད་པར་ཁམས་པ་ལོ་ག་ཞོན་ཁག་གཅིག་ལ་དམིགས་ཡུལ་མཛུགས་
 འབྲོངས་ཆེད་སློབ་སྦྱོང་ཞིག་སྦྱོང་འཆར་བྱས་རུང་དེའང་ལམ་སྟོང་དོན་འཁེལ་བྱལ་མ་སོང་། འོན་
 ཀྱང་ཉིན་གཅིག་ཀ་ལི་ཀ་ཏར་འབྲེལ་ཡོད་ཨ་རིའི་གསང་ལས་མི་སྣ་འབྱོར་ནས་ཁྱ་སྒྲུང་གཙོ་འཛིན་
 ཨ་འབྲུག་མགོན་པོ་བཀྱིས་རྩད་གཅོད་ཀྱིས་ཀ་སྐྱག་ཏུ་འབྲེལ་མཐུད་བྱས་བྱུང་། ཀ་ཏར་ཆེད་མེབས་
 ཀྱིས་གོས་མོལ་དུ་བོད་ནང་མུ་མཐུད་དམག་འབྲུག་ཡོད་སྟབས་རྒྱ་གར་ནས་ཨ་རིར་འཇབ་དམག་
 གི་སློབ་སྦྱོང་དུ་གཏོང་རྒྱ་དང་། བོད་ཀྱི་ས་མཆོམས་གང་འོས་སྲུ་འཇབ་དམག་གི་སྒྲིག་འཛུགས་བཟོ་
 རྒྱ་བཅས་ལ་རོགས་རམ་ཆ་ཆང་ཨ་རི་ནས་བྱ་རྒྱའི་སྟོར་གསང་བའི་ཐོག་ཐག་བཅད་གནང་བ་རེད།
 དུས་སྲུ་བབ་ན་ག་མོང་སྟོན་པས་སྤང་སྤྱག་ དུས་སྲུ་མ་བབ་ན་ཡུལ་སྡེ་རྩ་དྲག་ཆེ་རུང་ཞིང་ལ་འབྲས་
 ལུ་མི་སྒྲིན་ཟེར་བའི་དཔེ་ལྟར། ང་ཚོར་ཕྱི་ཡུལ་གྱི་སྒྲུང་ཡིག་ཡོན་ཏན་རིགས་ཤེས་མཁན་མེད་དུ་གྱུར་
 བ་འདྲ་། ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་མི་དང་འབྲེལ་བ་བྱེད་བྱལ་བ་ཞིག་རེད་འདྲུག་ དེ་རྗེས་ཤིག་ཏུ་ཨ་རིའི་སྤྱི་འཛིན་

ཨེ་མེད་དུ་བ་རྒྱ་གར་ཀ་ལི་ཀ་ཏར་ཕེབས་སྐབས་འབྲས་ལྗོངས་ཡུན་ཁང་ལྷ་ལྷམ་སྐད་བསྒྱུར་བྱས་
 ཏེ་ཨ་འབྲུག་མགོན་པོ་བགྱིས་དང་། བྱ་ཚོད་ནམ་རྒྱལ་དོ་རྩེ་གཉིས་མཇལ་འཕྲད་བཀའ་མོལ་ཡང་
 རྒྱ་གར་དབྱེ་ཡོད། འོན་ཀྱང་ང་ཚོས་འཕྲལ་ཕུགས་ཀྱི་གནད་འགག་གང་ཅིར་ལྷག་བསམ་བཟང་
 བོ་ཞིག་ཁྱེར་ཏེ་སྐྱེ་ཡི་གཅེན་པོ་ལྷ་སྐས་རྒྱ་ལོ་དོན་འགྲུབ་ལ་ལས་དོན་འདི་རིགས་ཐོག་ཕུགས་འགན་
 རོགས་སྒྲིབ་གནད་རོགས་ཞུས་པ་ལྟར་ཞལ་བཞེས་བྱུང་། དེ་ནས་བཟུང་དགའ་ཚོར་ཆེན་པོས་ཅི་
 གསུངས་དང་ལེན་ཞུས་ཤིང་། ཁོང་གིས་ལམ་སྟོན་ལས་དོན་རིམ་མཛད་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་ཡི་གཅེན་པོ་
 ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ནང་དོན་ཡོག་ས་མཆོག་གིས་མཁྱེན་རྟོགས་ཡོད་ཐོག་དགོངས་བཞེད་དང་མཐུན་
 པ་ཞིག་གནད་གི་ཡོད་ཤིག་གིས་ཡོག་ས་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དང་བྱུང་མེད་ལྷ་བུའི་སྒྲོས་
 ལིང་འགལ་ཞུས་པ་ཡིན། ཁོང་དུ་ཞུས་པའི་ཨ་རིར་འཇབ་དམག་གི་སྒྲོབ་སྒྲོང་ཆེད་མི་འགྲོ་རིམ་
 གཏོང་བྱེད་པར། སྐབས་དེར་རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་བཙན་བྱོལ་བར་སྤྱིད་དོན་གྱི་ལས་དོན་ཞིང་ག་
 གང་ལའང་དགག་བྱ་ཡོད་སྐབས་དོར་གླིང་ནས་ཤི་ལི་སྐུ་རི་བརྒྱད་འགྲུལ་སྒྲོད་ཀྱིས་མཆོན་མོར་རྒྱ་
 གར་ཡུལ་མིའི་འབྲས་ཞིང་ཁོ་ནའི་ནང་གོམ་བགྲོད་ཀྱིས་ཤར་བུ་གི་སི་ཐན་ཞེས་དེད་གི་བརྒྱལ་དེ་
 ཤིའི་ཞེས་པའི་ས་མཆོམས་སུ་འབྱོར། དེ་ནས་པ་གི་སི་ཐན་གྱི་གསང་ལས་པ་དང་སྒྲོར་སྒྲུང་བས་
 སྐུམ་འཁོར་དང་མེ་འཁོར་བཙས་ཐོག་རིམ་པས་གནམ་ཐང་དུ་འབྱོར། གནམ་ཐང་དེར་ཨ་རིའི་སྤྱི་
 ལེན་ལམ་སྟོན་བྱེད་མཁན་ཆ་ཆོད་ཡོད་པས་ཨ་རིར་བསྒྲོད་འབྱོར་བྱུང་བ་ཤིག་ལྷག་ཡིན། ཕྱིགས་
 གཅིག་ནས་འབྲས་ལྗོངས་སུ་ཡོད་པའི་ལམ་བཟོ་བ་རྣམས་རིམ་བཞིན་གསང་བྲོས་ཀྱིས་ཀ་སྐྱུག་
 དང་། དོར་གླིང་ཤི་ལི་སྐུ་རི་ནས་རབ་སོ་གྲི་རི་བརྒྱད་བལ་ཡུལ་ནས་སྒྲོ་སྒྲན་ཐང་ཁུལ་མཆོན་མོར་

གསང་འགོད་ཞེ་ཅིག་བྱས་ཡོད། ལམ་མགོན་གཏོང་ཆེད་མི་རེར་ཉིན་སྟོར་༡༤༠ རེ་དང་འཇུར་ཏ་
 རེ། བཅུ་ཤོག་རེར་འགོ་བྲིད་རེ་དང་། བཅུ་ཤོག་རེ་རེར་ཤོག་ཁག་གཅིག་གི་མི་མ་ཡིན་པར་མཉམ་
 གསེས་ཀྱིས་བཀོད་སྒྲིག་བྱས་ཏེ་བཏང་ཡོད། འཇབ་དམག་སྒྲིག་འཇུགས་ཀྱི་འགོ་བྲིད་དུ་འབའ་བ་
 རྒན་ཡེ་ཤེས་འདེམས་སྐྱབ་བྱས། རྒན་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་འཇབ་དམག་གི་འགོ་བྲིད་བྱེད་པའི་ཉམས་སྦྱོར་
 མེད་པ་སོགས་ལས་འགན་ཁུར་བྱུང་མིན་གྱིས་དགོངས་ཁུ་མཐའ་ནན་བྱས་ཀྱང་། གཙོ་འཛིན་ཨ་
 འབྲུག་མགོན་པོ་བཀྱིས་མཆོག་ནས་རིམ་པས་འགོ་བྲིད་བརྗེ་ལེན་བྱ་བྱུ་ཆོག་ཀྱང་སྔ་འཕྲོས་དགོངས་
 ཁུ་བྱ་ཐབས་མེད་ལུགས་ཀྱི་བཀའ་བཀོད་ཐད་ཀར་གནང་བ་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་ཁུ་ཐབས་མེད་གྱུར་
 པ་རེད། །

གསུམ

སྟོ་སྒྲིག་ཐོག་མའི་སྐབས་ཀྱི་གནས་སྟངས།

དེའི་གོང་དུ་རྒྱ་གར་གར་ཕྱོགས་ནི་ཕལ་ཡུལ་དང་། འབར་མའི་ས་མཆོམས་ཚུན་དང་། བལ་ཡུལ་
 ས་ཁུལ་བཅས་སུ་འཇབ་དམག་འཇུགས་ཡུལ་ས་ཆ་འཆོལ་ཆེད་མི་འགོ་ཁག་བགོས་བྱས་ཁོངས་བྱ་
 བློད་དུང་ཡིག་བསོད་ནམས་དོན་འབྱུང་དང་། གུལ་དུང་ཡིག་བསོད་ནམས་དབང་པོ་ཅན་འགོ་ཡུལ་
 སྟོ་སྒྲིག་ཐང་ཁུལ་གྱི་ས་ཆ་དེ་གཏན་འཁེལ་བྱུང་བ་ཡིན། ང་ཆོའི་མི་ནམས་སྟོ་ཁུལ་དུ་གཏོང་སྔ་བ་
 དང་། ཨ་རི་ནས་རོགས་རམ་གནམ་གཡུག་བྱ་བྱུ་འབྱུངས་རྒྱུན་རང་དམག་ལ་བྱ་བྱེད་གྱིས་ཕོངས།

ཡུལ་མིར་ལྟོ་འཆོལ་བྱ་རྒྱ་མེད། ཡོད་ཀྱང་རིན་དངུལ་སྤོང་རྒྱ་མེད། འཕྲོག་བཅོམ་བྱས་པས་དམག་
 ས་ཟིན་ཐབས་མེད་པ་བཅས་ལས་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཀོ་བ་དང་། ཨ་ཀྱད། ཀོ་བའི་འཇུར་ཏ་ཡན་བྱ་
 གང་བཞེད་བཟོས་ཐུག་སྟེ་བཀྱས་ལྟོགས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྤོང་དགོས་བྱུང་ནས་
 ཁམས་པ་རྣམས་སྟོང་རྗེའི་རང་བཞིན་དུ་བྱུར་ཡོད། འོན་ཀྱང་བོད་སྤྱི་དོན་ལ་བསམ་སྟེ་ཕྱི་འཐེན་
 གང་ཡང་མ་བྱས་པར་ནམ་མཁའ་ནས་གནམ་གྱུ་ཞིག་ག་དུས་འཕུར་ཡོང་བསམས་ནས་མིག་གི་
 མདའ་མོ་ཉིན་མཆོན་མེད་པར་གནམ་ལ་འཕངས་ཏེ་སྤྱག་བསྐལ་བྱས་པ་རེད། ཡུན་རིང་དཀའ་སྤྱག་
 སྤོང་སྟེ་འཆི་ལ་ཉེ་བའི་དུས་ཤིག་ཏུ་ཉིན་གཅིག་ནམ་མཁའ་ནས་གནམ་གྱུའི་སྒྲ་ཐོས་པས་ལྷགོང་ས་
 མཆོག་གི་ཐུགས་རྗེ་བཀྱིན་ཡིན་སྟམ་པའི་སྒྲོ་ནས་ཡུད་ཅམ་རིང་བོད་རང་བཅོན་ཐོབ་པ་དང་བྱུང་
 མེད་དུ་བྱུར། ། དེ་ནས་བཟུང་བཅའ་དངོས་དང་། བཟའ་བཅའ་འབྱོར་ཐོག་སྤོང་དུ་ཨ་རིར་རྒྱ་གར་
 ནས་ཆེད་བཏང་འཇུག་དམག་གི་སྒྲོ་བ་སྤོང་ཐོན་པ་ལི་ཐང་རག་ར། འབའ་པ་རྣམ་རྒྱལ། སྒྲ་པ་ཆོས་
 གྲགས། ཨ་འདོ་སྒྲོལ་མ་སྐྱབས། རྟེན་གཤམ་གཅིས་ཅན་དགེ་རྒྱལ་མི་གངས་༥ ནས་ཁག་གཅིག་
 སྒྲོ་རང་དུ་གནམ་ཐོག་ནས་གཡུག་བབས་བྱས། ཁག་གཅིག་ཨ་རི་ནས་བང་གླུ་ལ་དེ་ཤེའི་གནམ་
 ཐང་དུ་བབས། དེ་ནས་རྒྱ་གར་བརྒྱད་སྟོར་སྤོང་བས་པ་བཅས་འཇུག་དམག་གི་གནས་ས་འཛིན་ཐུབ་
 པ་བྱུང་། ལས་དོན་དེ་ལྟར་བྱས་པའི་ཉེར་ལོན་གྱིས་གཙོ་འཛིན་ཨ་འབྲུག་མགོན་པོ་བཀྱིས་དང་། བྱ་
 བོད་རྣམ་རྒྱལ་དོ་རྗེ། ས་འདུ་སྒོ་སྟོན་གྲགས་བཅས་ལྷོ་ལིར་དོ་དམ་འོག་ལྷ་དུག་ཅམ་རིང་བཞུགས་
 དགོས་བྱུང་། འོན་ཀྱང་ཁོང་རྣམ་པས་དབུ་བྲིད་འོག་རྒྱལ་ཐང་མཁར་ཆེན་ཐུག་མཛོད། ལི་ཐང་ཨ་
 ལོ་ལྷ་བ། འཛོལ་པ་ཀྱུ་སྐྱབ་ཐུག་མཛོད། འབའ་ལ་ཁ་ཐུག་མཛོད། དཀར་མཛོས་འབྲུངས་སར་ཐུག་

མཛོད་དང་། ལམ་གྲགས་ཕྱག་མཛོད། ཀ་སྤྱི་དགོ་སྤྱོད་པ་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱུ། ཆ་ཕྱིར་ཀྱན་བཟང་ཆོས་
 འཛིན། འབའ་པ་གོ་བོ་ཆོས་མཛོད་ཕྱན་ཆོག་ས། བྲག་གཡཔ་ཨ་འགྲུབ་སྤྱ་མ་སོགས་འདས་པོ་དེ་
 རྒྱུ་ས་དང་བཅས་ཕྱན་ད་ཡོད་ལྷུ་ལུས་ཆོས་འགན་ཁུར་གྱིས་ལས་དོན་བྱས་ཡོད། དེ་བཞིན་༡༧༥༡
 ལོར་རྒྱ་དཀར་ནག་གཉིས་དམག་འབྲུག་གིས་འགལ་ལྷོར་གྱུར་པའི་གོ་སྐབས་ཐོབ་སྟེ་དེ་རྒྱུན་དང་
 སྤྱོད་འགོ་འཛུགས་གཏན་འཁེལ་གྱིས་སྤྱོད་ཁུལ་དུ་མ་ཕྱིན་པའི་ཁོངས་ནས་མི་འགོ་ཆེད་བཏང་གིས་
 འགོ་འཛིན་དུ་ལི་ཐང་རྒྱ་ཏོ་དོན་འགྲུབ་དང་རག་ཕྱག་རག་དབང་། སྒྲ་པ་ཆེ་རྒྱལ་ཅན་མི་གསུམ་བསྐོ་
 གཏོང་བྱས་ཤིང་། དེ་རྗེས་བཅན་བྱོལ་གཞུང་གིས་ཀྱང་ཅི་དུང་བྱམས་པ་དབང་འདུས་ཅན་མི་གཉིས་
 དང་སྤྱོད་འགོ་འཛིན་དུ་བཏང་ཡང་། ལྷ་ས་རྒྱ་ལོ་དོན་འགྲུབ་གྱིས་ཁོང་རང་གི་དུང་ཡིག་ལྷ་མོ་ཆེ་
 རིང་ལ་རྒྱན་གྱི་ལས་འགན་ཆ་ཆང་སྤྱད། དེ་རྗེས་ཨ་འབྲུག་མགོན་པོ་བྱིས་མཆོག་སྐུ་ཁམས་ལྱི་
 བའི་སྐབས་ང་ཆོ་ལྷུ་ལུས་འགོ་བཟུང་རྒྱུ་ས་ལ་ད་ཁྱེད་ཆོས་གཟབ་གཟབ་བྱ་རོགས། ངས་ནོར་
 འབྲུལ་གྱིས་དབང་ཆ་མི་ལག་ཏུ་ཤོར་སོང་ཞེས་གསུང་བཞིན་དེ་བྱིན་ལན་སྒྲན་ཁང་ནང་དེ་སྤྱི་བོད་
 རས་རྒྱ་དམར་དང་དྲག་འཐབ་སྐབས་མེ་སྒྱུགས་ཕོག་པའི་མདེལ་རོ་༡༡ ཅམ་སྐུ་ལུས་ནས་བཏོན་
 ཡང་དྲག་སྒྱེད་མ་ཐུབ་པར་མཐར་ཐོར་གྱིང་དུ་༡༧༥༧ ལོར་སྐུ་གཤེགས། རྒྱ་སྐད་འགོ་བཟུང་རྒྱུ་ས་
 བྱིའུ་ཕྱག་ཐང་ལྷུང་ལྷུར་གྱུར་གྱང་བསྐོག་པའི་བྱ་ཐབས་བྲལ་སོང་།

ཐོག་མའི་སྐབས་སྤྱོད་འཛུགས་དམག་གི་རོགས་དཔུལ་ཅིས་ཁྱ་སྤྱོད་ནས་རྒྱ་སྐད་དཔུལ་རྒྱན་
 ལས་སུ་འབྲུལ་དགོས་པ་དང་། དཔུལ་ནས་ཁུངས་སུ་ཡར་གཏོང་དགོས་ཀྱང་། སྐུ་མ་གཤེགས་གོང་
 ཅམ་ལ་སྤྱོད་ནས་ཀྱང་ཅིས་ཁྱ་སྤྱོད་རིམ་ལ་ཐད་ཀར་འབྲུལ་དགོས་གསུངས་པ་ལྷུར་ཕྱུལ་ཡོད་པས།

དེ་ནས་བཀའ་བསྐྱེད་ཡོང་བ་ཞེས་ལན་འདྲོར་ཏེ། རྒྱ་སྐད་དབྱེས་རྒྱན་ལས་གཙོ་འཛིན་ཨ་འབྲུག་
མགོན་པོ་བཀྲིས་བཞུགས་སྐུས་སྤྱུང་དབང་ཆ་འཕྲོག་གི་ཡོད་པ་གསལ་པོར་བསྟན་པ་དང་། རྣམ་
རྒྱུས་དོ་རྗེ་དང་སྟན་གྲགས་ནས་ཨ་འཛིན་ལོགས་དབུལ་བྱུང་བའི་ས་རྟགས་འགོད་དགོས་ཀྱང་། ཁོང་
རྣམ་གཉིས་ད་སར་མདོ་སྟོད་སྤྱི་འབྲུས་སྤྱ་བཞུགས་ཡོད་པར་དོར་སྤྱིང་ནས་ས་ཐག་འཁོར་མིན་ཟེར་
བཤེས་བཏགས་ཏེ་བྱུང་འཛིན་ས་རྟགས་མ་དགོས་པ་བྱས་ཏེ་ནག་ཁུངས་སྤྱ་བཞུགས་པ་རེད།

བཞི

ཆིག་སྤྱིལ་ཆོགས་པས་སྤྱ་དཔོན་མི་ཆེན་ཁག་ལ་དམིགས་ངན་བཟུང་བའི་འཐབ་
ཅོད།

དེ་ནས་ལྷ་སྐུ་རྒྱལ་དོན་དང་། ལྷ་མོ་ཆེ་རིང་གིས་འགོ་བེད་འོག་ཆིག་སྤྱིལ་ཆོགས་པ་ཟེར་བ་དེ་
བཅུགས། ཟུར་ཁང་དང་། གཡུ་ཐོག་པ་ལྷ་མགོན་ཆེ་བཅས་ཁག་གཅིག་གཞུང་གི་ལས་གནས་ནས་
བྱུང་། ཡོངས་འཛིན་རྣམ་གཉིས་ཀྱང་བྱུང་ཉར་བྱུག་ཆིག་སྤྱིལ་ཆོགས་པ་ནས་ལྷ་རྒྱལ་དབང་ཀླུ་པར་
སྤྱོད་གསོ་བྱུང་ལེན་བྱས་ཉེས་ཆེ་ཚུལ་དང་། དཔལ་ས་སྤྱོད་མ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། བདུད་འཛོམ་
ལ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་གཉིས་ནས་གཞིས་ཆགས་བྱུང་འཇུགས་གནང་འཆར་བྱ་ཉེས་ཆེ་ཚུལ་སོགས་དེ་ལ་
དེ་ལྟོས་དང་བཅས་སྤྱ་དཔོན་པལ་ཆེ་བར་སྤྱོད་འཇུགས་དང་དོ་རྒྱལ་གྱི་ལས་འགུལ་བྱས་པ་
དང་། སྤྱོམ་མདའ་རབ་དགའ་ལ་ཀ་སྤྱུག་ཏུ་འཇུར་རྟ་ཆོང་ཁང་ནང་མེ་མདའ་བརྒྱབ་པ། སྤྱོམ་མདའ་

ཡ་འཕེལ་གྱིས་དེ་སྡོན་བོད་གཞུང་ཆོང་དོན་སྤྱི་བྱེད་གྱི་ལས་འགན་ཁྱེད་སྐབས་ཀ་སྤྱུག་ཏུ་རྒྱ་དམར་
 གྱི་ཆོང་དོན་དངུལ་ཁང་ལ་འབྲེལ་བ་ཇི་བྱས་འཁོད་པའི་ཉིན་དེབ་རྒྱ་ཤོར་གྱིས་ཁོང་ཆོང་ལག་ཏུ་ཐོབ་
 པར་བརྟེན་རྒྱ་གར་ནང་སྡོད་སློས་མི་བཟོད་པའི་སུན་བཙོར་གྱིས་བོད་དུ་སྤྱིར་ལོག་བྱ་དགོས་པ་
 བཟོས། སློམ་མདའ་དབང་མོ་ཡགོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོའི་མཇུག་ཁར་བཏང་ཉེས་ཆེས་
 ལྷགས་གྱིས་སྤྱི་སྤྱོད་དུང་ཆེ་རྒྱ་ར་ལགས་གྱི་སྤྱོད་ལ་ཐག་པ་བཏགས་ཏེ་ཕོ་བྲང་སྤྱི་སྤྱོད་འདུད་འཐེན་
 བྱེད་གྱི་ཡིན་ཞེས་སྐད་འཁོད་སོགས་འདྲ་མིན་བྱས་སྐབས་རྒྱ་ར་ལགས་གྱིས་ཐུག་འཆའ་ནས་
 དགོངས་འབྲེལ་ཡོང་བ་ཞུ་དགོས་ཐུག་པ་དེ་རིགས་ལྟ་ཞོག་འདྲེ་ཞུགས་ཟེར་བའི་དཔེ་ལྟར་ཡིན་
 ཅིང་། ཆིག་སྤྱིལ་ཆོགས་པ་ཟེར་བ་དེ་ཐོག་མ་ནས་སྤྱུག་ཅག་མིན་པ་ཡག་པོ་ཞིག་ཡིན་ཤིག་གིས་ང་
 ཆོང་ཁོངས་ནས་ཀྱང་ཆོགས་པ་དེར་ཞུགས་ཏེ་ལས་ཀ་མཉམ་དུ་བྱེད་མཁན་མང་པོ་ཞིག་ཡོད། རིམ་
 པས་ཏག་གོ་དོན་རྟོགས་ཡོང་དུས་ཏེ་ལས་པའི་སྒོ་ནས་སྤྱི་འཐེན་བྱ་དགོས་བྱུང་ཡོད། ད་དུང་ཡང་གཏམ་
 ལ་ཆོད་འཛིན་བྱེད་གྱི་ཡོད། འབྲས་ལྗོངས་སུ་ལམ་བཟོ་བྱེད་བཞིན་པའི་ཁམས་པ་རྣམས་ཟས་གོས་
 གྱི་དཀའ་ངལ་ཆགས་རྒྱུན་ལྟོ་ཁ་གྱི་གུ་ཐང་དུ་ཨ་རི་ནས་གནམ་གཡུག་གུར་སེར་པོའི་རྟགས་ཅན་
 ནང་གསེར་ཌམ་དང་། ཨ་སྒོར་ཡོད་པ་མི་མང་ལ་བགོ་བཤའ་རྒྱག་དགོས་པའི་གྲོང་མོལ་ཞིག་ཆགས་
 ལི་ཐང་ཆོ་བཀྲ་སྤྱོད་བཟང་དང་། ལྷ་མཚོ་རྒྱལ་མཆོན། མགར་ར་སྤྱུ་མ། དྲག་གཡལ་སྤྱོད་གྲོས། སྤེ་དགོ་
 པད་སྤྱོད་ཅན་དངོས་སུ་ཐོན་ཏེ་རྒྱ་སྐད་ལས་ཁུངས་ལ་གསེར་དངུལ་བགོ་བཤའ་དགོས་པའི་གྲོད་
 བཅུགས། གསེར་དངུལ་རྣམས་ལྟ་སྤྱོད་རྒྱ་ལོ་དོན་འགྲུབ་གྱིས་བདག་བཟུང་བྱེད་གྱི་ཡོད་ཤིག་བྱས།
 རྒྱ་སྐད་འགོ་བཟུང་ཆོས་ཀྱང་བོད་བསྟན་སྤྱི་སྤྱོད་དོན་དུ་ལས་ཀ་མང་པོ་ཞིག་བྱ་དགོས་པ་དང་། རྒྱ་

སྒྲིང་འགོ་མང་ལ་ཕྱི་རྒྱལ་སྒྲིང་ཡིག་གི་ཆ་རྒྱུན་མི་ཆོང་བས། རྒྱལ་ལོ་དོན་འགྲུབ་ནི་ལྷ་སྤྲུལ་ཡིན་ཤིག་
ལྷག་བས་ངོས་འཛིན་གྱིས་ཁོང་ལ་ཕྱི་རྒྱལ་སྒྲིང་ཡིག་གི་ཆ་རྒྱུན་ཡོད་པ་བཅས་ལ་རེ་སྟོང་འཛིན་གྱི་
ཡོད་པ་ངོས་འཛིན་བྱས་ཏེ་ལབ་སྒྲིང་ཆེན་པོ་བྱུང་།

རྒྱུན་རིང་མ་སོང་བའི་ནང་རྒྱས་ཡོད་ཆེ་ཤོས་ཅན་ལི་ཐང་ཆོ་བཀྲ་སྟོན་བཟང་དང་། ལྷ་བཟོ་
རྒྱལ་མཆོན། མགར་ར་སྤྲ་མ་གསུམ་ཀ་ལི་ཀ་ཏར་དོ་དམ་འོག་བཅུག་སྟེ་དེ་འོག་ནས་ཤི། དུས་མཚུངས་
སྒྲིང་ཐོག་ཏུ་ཡོད་པའི་བོད་གཞུང་གི་གསེར་དངུལ་རྒྱུ་རྩལ་རྒྱལ་ལོ་དོན་འགྲུབ་དང་། ཆོ་རིང་ཅན་ཕྱོགས་
གཏོགས་གྱིས་ཡོག་ས་མཆོག་དབུ་སྒྲོར་ཞུས་ཏེ་གསེར་དངུལ་རྒྱུ་རྩལ་སྒྲིང་ཐོག་ནས་མཆོན་མོར་
དབོར་ཏེ་ཤི་ལི་གྲུ་རིའི་གནམ་ཐང་ནས་ཀ་ལི་ཀ་ཏར་དབོར། ཀ་ཏར་ནས་ཁོང་ཆོའི་ཤོག་གིས་ཟུར་
ཆོང་བྱས། ཡིད་ཆེས་དག་རྩའི་ལས་ཁུངས་དེབ་སྒྲུལ་བྱས་ཁོངས་གསེར་དངུལ་གྱི་རིན་འབབ་ཆ་
ཤས་ཅམ་བཞག ཏིན་སྒྲོར་འབུམ་༥༠ སྒྲོར། དེ་མིན་ཁོང་ཆོས་ཟུར་བཟས་བྱས། ལུ་མཐུད་དག་
བདེ་ལུགས་མདོང་བཟོ་གྲུ་འཛུགས་འཆར་ལ་མ་འཛོག་བྱས་ན་དག་བེད་ཆེན་པོ་ཡོད་ཚུལ་མགོ་སྒྲོར་
གཡོ་སྒྲུལ་གྱི་འབོད་སྒྲུལ་གསལ་བསྒྲགས་བྱས། ཆོང་རྩའི་མ་དངུལ་ཡོད་པའི་མི་ལལ་ཆེར་བས་
དངུལ་ཡོད་ཆོད་དེར་བཞག དེ་བཞིན་བོ་པལ་ཤོག་བུའི་བཟོ་གྲུ་ཡང་དེ་ལྟར་ལས་རང་གཞན་གཉིས་
ལུང་གི་ལས་ཀ་ལན་མ་ཐོག་པ་ཞེ་ཅིག་བཟོས། གསེར་དངུལ་གྱི་རིན་འབབ་ཁོང་ནས་ཀ་ཡན་རྩེ་གྱི་
མན་ཞེས་པའི་བུ་སྒྲུན་ནས་དངུལ་ཕོན་ཆེན་མ་གཡར་གྱིས་ཡིད་ཆེས་དག་རྩའི་མ་ཤེར་བདག་པོ་ཆོང་
འབྲེལ་བཟོ་གི་ཡོད་པའི་སྒྲོར་སྒྲུར་ཁམས་ཐོས་བསམ་དང་། མར་ནང་ཨ་ཕོ་ཅན་གྱིས་ཤེས་ནས་
ལས་ཀ་དེ་ནོར་འབྲུལ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལུགས། ཀ་ཡན་རྩེ་ཁྲི་མིན་ཞེས་པ་མ་རྩ་མེད་པའི་ཆོང་པ་ཏ་ལོག་

ཡིན་སྐབས་མཐར་བཏོད་གཞུང་མང་ལ་གྱུར་གྱིན་ཆགས་སྐྱེ་ཡིན་ལུགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་མང་པོ་བཤད་
 པ་དེ་ལ། ལྔ་ཁྱུ་ལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱག་དངུལ་ལ་དབང་ཚད་ལས་བརྒལ་བའི་བྱས་གཏོགས་བྱེད་ཀྱི་
 ཡོད་ཚུལ་དང་། ཡང་ཆ་ཐོ་ར་མ་ཁན་རྒྱུ་དང་། རྒྱུ་ལྷན་གྱིན་བཟང་། རྟོང་གསུམ་ཇོ་ལགས་
 ཅན་གྱིས་བོད་དམངས་གཙོའི་ལམ་སྲོལ་གསར་བཏོད་དགོས་པའི་འཆར་གཞི་བཏོན་པར། ལྔ་གོང་
 ས་མཆོག་གི་སྐུ་དབང་འཕྲོག་ཅིས་ཡིན་ཚུལ། དེའི་ལུགས་འདུག་བྱུང་ཁང་དང་། གཡུ་ཐོག་ཅན་ཡོད་
 ཚུལ་ཐོག་མར་ནང་ཨ་ཕོ་དང་། ཐོས་བསམ་གཉིས་ཀྱང་ལག་སྒྲེལ་ཡོད་ལུགས་བཅས་བཤད་དེ་
 མཐར་སྐྱར་ཁམས་མ་ནང་ཨ་ཕོ་ག་ལི་ག་ཏར་དོ་དམ་འོག་བཅུག་སྟེ་དེ་འོག་ནས་གི་བ་དང་། སྐྱར་
 ཁམས་ཐོས་བསམ་ར་རི་སི་ཐན་ཏུ་དོ་དམ་འོག་ལོ་༡༩ བཅུག་སྟེ་མཐར་མོན་གྱི་གཞིས་ཆགས་སུ་
 རྒྱུ་ཏུ་བའི་ལྔ་ཏྲུག་འོག་བཞག་ དེ་སྐབས་ལྔ་གོང་ས་མཆོག་གིས་བྱམས་གཟིགས་ཆེན་པོས་ག་
 སྐྱུ་ཏུ་རང་གནས་སྟོང་ཆོག་པ་གནང་ཡང་རྒྱུན་རིང་ཆེ་མ་བྱུང་པར་གི་བ་རེད། ལི་ཐང་འཇང་ཆ་
 ཆོས་མཛད་ཤེས་རིག་བཀའ་སློན་དང་། ཆ་རོང་དམ་པ་སློ་གྲོས་དངུལ་ཅིས་འགན་འཛིན་བཅས་
 བསྐོས་སྐུལ་གྱིས་ཐོག་མའི་ཆར་ཁམས་པ་ཆོར་དགའ་འོས་པ་འདྲ་ཆགས་མདོག་ཁ་པོ་ཞིག་བྱུང་། འོན་
 ཀྱང་བདེན་མིན་རི་ལྷར་ཡང་བས་སྟོན་ངན་དབང་དུ་གྱུར་པ་རེད་ཟེར་བའི་གྲོང་གཞི་ཡོད་པའི་ཐོག་
 གཉིས་ག་རྒྱུན་རིང་མ་བསྟན་པར་འདས། ཆིག་སྒྲེལ་ཆོགས་པའི་དབང་ལུགས་ནི་ཉིན་རེ་བཞིན་རི་
 བོར་མེ་མཆེད་པ་ལྷར་རེ་ཆེར་བྱུང་སྟེ། ལྔ་སྐབས་རྗེ་བདུད་འཛོམ་རིན་པོ་ཆེ་ག་སྐྱུ་ཐངས་མདོག་
 དཔལ་རིར་བཞུགས་བཞིན་སྐབས་འཛོམ་བཟུང་གིས་གི་ལི་ག་རིར་དོ་དམ་འོག་བཅུག་པར་རྒྱ་གར་
 གྱི་མི་སེར་ཤར་པ་དང་། ཏཱ་མང་བཅས་ནང་པའི་མི་རིགས་སློབ་མ་རྟོང་ཕྱག་མང་པོའི་ས་འཁོད་སྟོན་

ལྷན་དང་། ལྷན་པར་ཡགོང་ས་མཆོག་གིས་ཐད་ཀར་བཀའ་ཡིག་གནང་བའི་བཀྲིན་ལས་བཙོན་འོག་
ནས་ཐར་བྱལ་བ་བྱུང་ཡང་། དེ་ནས་བཟུང་རྒྱ་གར་དུ་བཞུགས་མི་བྱལ་བར་བལ་ཡུལ་དང་། བྱི་རྒྱལ་
ཡུལ་གྱི་རྒྱ་ཆེའི་རིང་ཐེབས་བཞུགས་གནང་དགོས་བྱུང་བ་རེད།

ལྷ

གྲོ་དམག་སྒར་གྱི་རྟོག་ཟིང་བྱུང་རིམ།

རིམ་པས་ཡབ་གཞིས་དུང་ཡིག་ལྷ་མོ་ཆེ་རིང་དབང་ལྷགས་ཇེ་ཆེར་སོང་། ལ་རིའི་རོགས་དངུལ་ཆང་
མ་ཁོ་བ་ཅན་གྱི་གང་བྱས་ལས་ཚུ་སྒར་འགོ་བྱིན་ཆོར་ཐེ་གཏོགས་བྱ་ཡུལ་མེད་པ་ཆགས། བྱ་རྟོག་
རྣམ་རྒྱལ་དོ་རྗེ་དང་། ས་འདུ་སྒོ་སྟན་གྲགས་གཉིས་མདོ་སྟོད་སྒྱི་འབྲས་ཡིན་བཞིན་དུ་ཁོང་ཆོས་
དངོས་ལྷགས་ནས་དོ་རྟོག་གྱི་ལས་འགུལ་དང་། ཁ་དམག་འདྲ་མིན་བརྒྱབ་ཏུ་བཅུག་ཏེ་མ་ལ་ཡའི་
རི་རྒྱུད་བོད་གྱི་ས་མཚམས་སྟོད་སྟོད་གང་ས་ནས་གསང་བའི་ལས་དོན་ཆེད་ཁམས་པ་མང་པོ་བཏང་
བ་དེ་དག་གི་ནང་ནས་རྒྱ་དམར་གྱིས་འཛིན་བསད་བྱས་པ་དང་། རི་རྒྱུད་གངས་འབྲུག་གི་འོག་ནས་
མི་མང་པོ་གི་སྟོན་ཤོར་ཡང་། ཁམས་པ་རྣམས་གི་ན་ཡངས་མེད་དང་གསོན་ན་བདག་མེད་དུ་གྱུར།
གྲོ་འི་སྒྲིག་འཇུགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ལ་རིའི་རོགས་དངུལ་ནས་ཆིག་སྒྲིལ་ཆོགས་པའི་འགོ་སོང་བཏང་བ་
དང་། བོད་མི་ན་གཞོན་མང་པོ་བྱུང་ཏེ་གྱིས་འགོ་བྱོན་བཏང་སྟེ་བོད་མིའི་སྒྱི་ཆོགས་ནང་སྒར་གྱི་

མི་དྲག་དང་སྤྲ་དྲག་མི་མང་གི་རེ་ལྟོས་བྱ་ཡུལ་ཇི་ཡོད་མགོ་བོ་གཙོག་ཐབས་ཀྱི་རྒྱས་ཤུགས་སྒྲེལ་བའི་
 བྱས་ངན་སྒྲོབ་སྒྲོང་སྒྲོད་དེ་ཕྱོགས་གང་སར་མངགས་གཏོང་གིས་རིམ་པས་དུང་ཡིག་ལྟ་མོ་ཆེ་རིང་
 ཅན་ཡབ་གཞིས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཏོགས་ལག་གཡོག་ཙམ་ལའང་གྲུས་བརྩེ་མ་ཞུས་ན་འགོ་སྔོན་མི་ཐུབ་
 བའི་ལས་འགུལ་སྒྲེལ། དེ་འདྲི་གནས་ཚུལ་གྱིས་རྒྱུན་བྱས། གྲོ་སྒྲིག་འཇུགས་ཀྱི་རོགས་དངུལ་
 བར་བཟས་བཅད་སྒྲོད་ལོག་པར་སྒྲོད་ཀྱི་ཡོད་པའི་དོགས་གནས་སྐྱོང་གཞི་ཆགས། དེར་བརྟེན་ཨ་
 རིའི་རོགས་དངུལ་བདག་པོས་རོགས་དངུལ་གྱི་བྱང་འཛིན་གྲོ་སྒྲིག་འཇུགས་ནས་ཡོང་དགོས་བརྗོད་
 བ་ལྟར་བྱ་དགོས་ཆགས། དེས་རྒྱུན་རྒྱུན་ཡེ་ཤེས་དང་ལྟ་མོ་ཆེ་རིང་ཅན་འགུལ་ལྷར་གྱུར། དེའི་དབང་
 གིས་གྲོ་སྒྲིག་ནང་ཁུལ་དབང་བྱས་འཐེན་ཤུགས་བྱ་རེས་ཆགས། ལྟ་མོ་ཆེ་རིང་གི་སྤྱན་བྱང་ཚུབ་སྤྱན་
 བ་ཡབ་གཞིས་རྒྱ་ལོ་དོན་འགྲུབ་ཀྱི་སྒྲས་ཡིན་ཚུལ་གྱིས་གྲོ་སྒྲིག་འཇུགས་ཀྱི་བརྒྱ་ཤོག་མང་པོར་ཕྱིན་
 ནས་མགོ་སྐོར་དགྲུག་གིང་ཉ་ལས་པ་བྱས། རིམ་པས་ལྟ་མོ་ཆེ་རིང་གྲོར་ཕྱིན་ཏེ་བསྐྱད། རོགས་
 དངུལ་གྱི་བྱང་འཛིན་ལྟ་མོ་ཆེ་རིང་ནས་སྒྲོད་དགོས་པ་བཟོས། རྟོག་འཛིངས་ཇེ་ཆེར་སོང་ནས་དགོ་
 གན་སྒྲོལ་མ་སྐྱབས་ཀྱིས་གཙོས་སྤྲ་རྩེས་སུ་མི་གངས་༥༧ ནང་བསད་བྱས་པ་དེ་དག་གི་ཤུགས་རྩ་
 ལྟ་མོ་ཆེ་རིང་ཅན་ལ་ཐུག་ལི་ཐང་རྒྱ་ཏོ་དབང་འདུས་ཆེད་གཏོང་བྱས་ཀྱང་ཕན་ཚུན་ཇ་དྲག་ཅན་གྱི་
 འགུལ་ལྷ་གྱུར་ཟིན་སྟབས་བྱེད་ཐབས་བྱང་མེད།

གྲོར་འཇབ་དམག་གི་སྒྲིག་འཇུགས་༡༩༥༠ ཐམ་པའི་ལོར་བཙུགས་གིང་། ༡༩༥༡ ལོར་
 གཞུང་གིས་ད་སར་ཕྱོགས་མཐའི་མི་འབྱས་བཅས་ཡོད་པའི་ཆོགས་འདུ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཆོགས་ཐོག་ ལྟ་
 སྒྲས་རྒྱ་ལོ་དོན་འགྲུབ་ཞུ་བའི་ཐོག་ས་དབང་ཆེ་མོ་རྒྱ་ལོ་དོན་འགྲུབ་ཞུ་བྱ་ཡོད་པ་བཟོས་སྟབས་

གཞུང་དང་། འཇམ་དམག་གཉིས་ཀར་ཐད་ཀའི་འགན་དབང་བྱུང་བ་ཡིན། དང་པོའི་ཆ་ནས་ཡག་
 ཐོག་ཡག་བརྟེན་སྤྱད་བཞིན་པའི་འཛིན་ཁུངས་ཡོད་ཀྱང་། ཁོང་གིས་སྤྱི་དོན་ལ་བརྟན་ཆ་ཆེ་བ་དང་
 དམིགས་ཡུལ་རིང་བའི་ཆོད་ལྷན་ཁུངས་ཡོད་ཀྱི་ཕྱག་ལས་མ་གནང་བར་དབང་ཡོད་ངན་ཤེད་
 དང་། ཉ་བེ་ཉ་བེ། ཡག་ཉེས་གོ་སྒྲོག་རང་འདོད་ཕྱོགས་ལྟར་། རྒྱུ་ལས་རྒྱུ་ལས། སོད་སོད། རང་རྒྱལ་
 གཞན་པམ་གྱི་དགོངས་ཕྱོགས་ཕྱག་ལས་གནང་སྟེ་དོ་ཆ་བྲེལ་གཞུང་མེད་པའི་མི་དང་། སྤྱི་པར་
 ཡང་མི་འཛེམ་པའི་མི་མ་རབས། གསོད་བརྟུབ་འཕྲོག་གསུམ་ལ་དགའ་བའི་མི། མགོ་བདེ་དྲན་
 འཕྱུལ་ཅན་བཅས་སྤྱི་ཐོག་འཛེམ་པའི་ཆོད་ཀྱི་མི་ཐམས་ཅད་བདག་སྐྱོང་བྱས་པ་དང་། མི་ཆོད་ཡོད་
 བརྟན་ཡོད་དང་། ཆོད་ལྷན་ཡ་རབས་ཅན། ཆོས་ལ་དགའ་ཞིང་སྤྱི་པར་འཛེམ་མཁན། མི་མཐོང་
 ཆ་འཛོག་དོ་ཆ་བྲེལ་གཞུང་ཡོད་པའི་མི་ཐམས་ཅད་ལ་སྤང་དགའ་འཛིན་པའི་གཟིགས་ཕྱོགས་ཀྱིས་
 རྒྱ་དམར་གྱིས་བྱེད་སྤྱད་སྤྱད་སྤྱད་ཕྱི་ཕྱག་ལས་མང་པོ་གནང་ཡོད། དེར་བརྟེན་༡༩༥༩ ལོར་ཡགོང་
 ས་ཡ་སྤྱབས་མགོན་ཆེན་པ་མཆོག་གིས་ངོས་ཀྱི་ཞབས་བཏེགས་འདི་ཅིས་ལན་མཁན་སུ་ཞིག་བྱུང་
 བ་ཅིས་སྒྲོད་རྒྱུར་དགའ་བསུ་ཡོད་ཅེས་བཀའ་ཐེབས་དགོས་བྱུང་ཡོད། དེ་ལོ་ནས་ས་དབང་ཆེ་མོ་རྒྱ་
 ལོ་དོན་འགྲུབ་ཀྱིས་ནང་དོན་དུ་ས་དབང་ཆེ་མོའི་ལས་འགན་མཆོམས་འཛོག་གནང་བ་རེད། སྤྱབས་
 དེར་མི་ངན་སྒོ་བཟང་ཚུལ་བྲིམས་དང་། སྤྱལ་བཟང་ཀུན་དགའ། བྱ་ཡུལ་བ་བཀྱིས་ཅན་གྱིས་ཁོང་
 ཆོའི་ངན་བྱས་ལུས་ལྷགས་རྒྱས་ཆེད་དུ་ཡགོང་ས་མཆོག་གི་བཀའ་ཡིག་རྒྱུན་མ་བཟོས་ཏེ་སྒོ་དམག་
 སྤྱར་དུ་བཏང་། དེར་མ་ཟད་ཁོང་ཆོ་ཡང་ཡགོང་ས་མཆོག་གི་སྐུ་ཆ་བཞུགས་ཚུལ་རྒྱུན་བཤད་བྱས་ཏེ་
 སྒོ་དམག་སྤྱར་དུ་བསྐྱོད། རྒྱུ་རྒྱུ་རིམ་རྒྱུ་བྱུང་སྤྱབས་མི་བསད་བྲག་སྐྱོར་གྱི་ལས་ཀ་དངོས་སུ་

བྱས། དེ་འདྲའི་བྱེད་གཏེ་ངོ་མ་གཅིག་མི་ངན་སྒོ་བཟང་ཚུལ་བྲིམས་ཡིན་པས་སྐབས་དེར་བོད་གཞུང་
 བཀའ་ཤག་གིས་ད་ནས་བཟུང་མི་གསུམ་གྱི་གོང་དུ་གཏམ་བཟོད་མི་ཆོག་པའི་ཉེས་ཆད་བཅད་ཡོད།
 དེ་འདྲའི་དུས་སྐབས་སུ་རྒྱ་གར་ནང་ནས་ཆིག་སྒྲིལ་ཆོགས་པས་ལྷ་མོ་ཆེ་རིང་ཅན་གྱི་བྱས་ངན་ལུས་
 རྒྱགས་རྒྱས་ཐབས་དང་། རྒྱ་བཞི་སྒྲིང་དུག་མིང་དོན་རྩ་མེད་འགོ་ཐབས་སུ་རྒྱ་སྒྲིང་འགོ་འཛིན་བྱུལ་
 ཡོད་བྱ་གོད་ནམ་རྒྱལ་དོ་རྗེ་དང་། ས་འདུ་སྒོ་སྟན་གྲགས། གཤུང་པོན་རིན་ཆེན་ཆེ་རིང་། འབའ་པ་
 རྒྱག་མཛོད་བགྱིས་བཅས་ལ་ལོག་སྒོན་སྐབས་འཆོལ་བ་ཞེས་ངོ་ཆོལ་གྱི་ཡིག་ཆ་མང་པོ་བཀྲམས།
 རྒྱ་གར་གཞུང་ལ་རྒྱན་གཡོའི་སྟན་ལུ་འདྲ་མིན་ཁག་མང་པོ་སྤྱུལ། དེར་མ་ཆད་རྒྱ་སྒྲིང་གིས་སྤུལ་བ་
 མེད་ནའང་ཁོ་ཆོས་ཁག་དགྱི་བྱེད་ཆེད་རྒྱ་སྒྲིང་གིས་རྒྱ་གར་གཞུང་ལ་སྤུལ་ཚུལ་སྟན་དོན་རང་བཟོས་
 མ་འོས་པ་བཀོད་པའི་ངན་བྱས་ཡིག་ཆ་བྱབ་སྒྲིལ་ཐོག་བོད་གཞུང་ལའང་ཞུས། མཐར་ཡབ་གཞིས་
 གྱི་འབྲེལ་ཡོད་རྒྱ་གར་བའི་གཡོ་བྱས་ལས་སྒྲོར་སྤྱང་བས་འཛིན་བཟུང་དོ་དམ་བྱ་རྒྱ་བྱས་པར་བརྟེན་
 རྒྱ་སྒྲིང་གིས་རྒྱ་གར་བྲིམས་ལྷན་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་རྒྱལ་ས་ལྷེ་ལི་དང་། ཉི་མ་ཅལ་མངའ་སྡེའི་བྲིམས་ཁང་
 སོ་སོར་བྲིམས་གཏུག་བྱ་དགོས་བྱུང་། བྲིམས་ས་ནས་ཁོང་ཆོའི་ངན་བྱས་བྱས་པའི་རྒྱན་རྒྱུ་བཟོལ་
 ཉེ་རྒྱ་སྒྲིང་ལ་བདེན་པའི་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་སྐབས་དེ་ནས་བཟུང་ཁོང་ཆོའི་ངན་བྱས་རྒྱན་གཡོ་བྱས་དང་
 བྱེད་འཆར་རྣམས་མགོ་མཐུག་ལོག་པའི་སྡེ་ཟེན་པ་རེད། རྒྱ་བྱེད་ཀ་འབོག་ན་ཏེ་བྱེད་ཀ་གོ་ཟེར་བ་
 ལྟར། ཁོང་ཆོའི་བྱས་ངན་ལ་རྩ་བ་ནས་གདོང་ལེན་བྱེད་མཁན་མ་བྱུང་བ་ཡིན་ན། གོང་གི་སྒྲ་ཆེན་
 དང་མི་དཔོན་དེ་དག་མེད་པ་བཟོ། དེ་ནས་གདན་ས་གསུམ་ཡང་ཉམ་དམས་སུ་གཏོང་ནས་བོད་
 གཞུང་གི་སྲིད་དབང་ལ་ཆོས་ལུགས་ཀྱིས་ཐེ་གཏོགས་བྱ་ཡུལ་མེད་པར་དམངས་གཙོ་གཅིག་སྤེད་

ལྟ་བུའི་ལམ་ལུགས་སྤྱིད་རྒྱུ་པའི་གཞུང་འཛིན་རྒྱ་ཡོད་པ་ཞིག་མ་བུར་ཆོ། དེ་སྤྱོད་གཞུང་གི་སྤྱིད་
 དབང་ལ་གདན་ས་གསུམ་གྱིས་དབང་ཤུགས་ཐེ་བུས་བྱས་ཆེ་བས་བོད་རང་བཙན་ཤོར་རྒྱུ་བུར་
 ལུགས་དང་། གདན་ས་གསུམ་ཟེར་ནའང་ཁམས་པ་སེར་མོ་བ་ཞེ་ཅིག་ཡིན་སྟབས། དེ་སྤྱོད་གདན་
 གསུམ་གྱི་ལས་སྒྲེ་གནད་ཆེ་བ་དང་། ཆོག་ས་ཆེན་ཞལ་ངོ་ལྷ་བ་བཙས་ཁམས་པ་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་མི་
 ཆོག་པ་བཟོས་ཡོད་ཅུང་། གཙོ་བོའི་དབང་ཆ་མཁན་བོ་ཆོར་ཡོད་སྟབས་ཕན་ཐོག་ཆེ་བ་བུར་ཡོད་པ་
 མ་རེད་ཟེར་བ་སོགས་ཁོང་ཆོའི་ལུགས་རྩའི་བྱེད་འཆར་ཇི་ཡོད་ཆེག་སྒྲིལ་ཆོག་ས་པའི་ཁོངས་སུ་རྒྱན་
 རིང་ཞུགས་ཡོད་པས་ཤེས་རྟོགས་བུར་ཡོད།

དེ་བཞིན་ཆེག་ཆོག་ས་ཀྱི་ལུགས་འདུག་ས་དབང་ཆེ་མོ་རྒྱ་ལོ་དོན་འགྲུབ་དང་། ཅུང་ཡིག་
 ལྟ་མོ་ཆེ་རིང་ཅན་འགའ་རེ་ནས་ཐོག་མ་ནས་ལས་དོན་འགན་ཁུར་བྱ་མཁན་གྱི་ཚུ་སྤྱང་འགོ་འཛིན་
 རྣམས་རིམ་བཞིན་ཟུར་བཞག་གིས་མགོ་གཉིས་མ་བྱམས་པ་སྐལ་ལྷན་ཅན་འགའ་རེ་སྒྲོར་
 བཏང་། ཆེག་ཆོག་ས་འགོ་འཛིན་སྒྲོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དཔུང་རོགས་སུ་ལུགས་དམིགས་ཇི་ཡིན་མི་
 ཤེས་མཁན་གྱི་ཁམས་པ་ཁག་གཅིག་ཐོན་ནས་ཚུ་སྤྱང་ཕྱོགས་གཉིས་ལྟ་བུ་ཆགས་ཏེ། གྱི་མར་ལ་
 བརྒྱབ་ནའང་མར་བཙད། མར་གྱི་ལ་བརྒྱབ་ནའང་མར་བཙད་ཟེར་བའི་དཔེ་ལྟར་ཁ་འཐོར་རུས་
 མེད་ཀྱི་གྲོང་གུན་ཡོད་ཆད་ཁམས་པ་ཆོར་བུར་ཡོད། དངོས་དོན་བྱས་ན་ཁམས་པ་གཅིག་གྱུར་གྱི་
 སྤྱིའི་སྤྱིག་འཇུགས་ཤིག་བུར་ཆོ། བོད་རྒྱལ་ཁབ་མི་རིགས་སྤྱིའི་གཞི་རྩ་ཞིག་ཆགས་པ་ཡིན་
 ཀྱང་། ཁོང་ཆོས་དེ་ལས་ལྷོག་པའི་ལྟ་སྟངས་ཀྱིས་ཁམས་པའི་རུས་ཤུགས་གཏོར་སྒྲོན་མ་བྱས་ན་
 བོད་གཞུང་གི་དབང་ཆ་ཁམས་པའི་ལག་པར་ཤོར་གྱི་རེད་ཟེར་བའི་སྤྱར་གྱི་སྤྱིད་བུས་ལྟར་འཛིན་

གྱི་ཡོད་རེད། དེ་འདྲི་དུས་སྐབས་སུ་ལྷ་སྐབས་རྗེ་ཡོངས་འཛིན་གྱི་བྱང་རིན་པོ་ཆེ་དང་། དགའ་ལྷན་
 ཤར་རྩེ་བོང་ལྷ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པར་གྲགས་པམ་འབྱུང་གཞིའི་མཆན་སྦྱད་མང་པོ་དངོས་གྲགས་ནས་
 བྱས་པ་དང་། ༤༠ ཐམ་པའི་ལོར་ཀ་སྤྱུག་ཏུ་དགའ་ལྷན་འབུས་མི་རྒྱུན་བསད་བཏང་བ་རེད། དེ་རྗེས་
 བལ་ཡུལ་རྫོང་ཐང་དུ་བྱུང་པོ་བ་ཚུལ་བྲིམས་ཉི་མ་ལུ་བ་བོན་པོའི་བྲམ་མ་ཞིག་མཆན་མོར་སྤྱོད་གྲོངས་
 པ་དང་། སྤྱན་རི་མཁན་ཆེན་སངས་རྒྱས་བསྟན་འཛིན་ལའང་མི་དགའ་བས་མཆན་སྦྱད་ཇི་སྟེད་ཅིག་
 བྱས། ༡༩༥༡ ལོར་བང་གླུ་ལ་དེ་གིར་དམག་འཐབ་སྐབས་ལི་ཐང་རྒྱ་ཏོ་དོན་འགྲུབ་གཙོས་ཁམས་
 པ་མང་པོ་སློག་སྦྱོར་གོར། སློ་དམག་སྐར་ནང་ཁུལ་མི་བསད་བྲག་སྦྱོར་གྱི་ལས་འགུལ་རེ་ཆེར་སོང་
 བར་བརྟེན་ཨ་རིའི་རོགས་དངུལ་མཆོམས་ཆོད། ཐོག་མའི་འཇབ་དམག་གི་སྤྱི་གཞི་འཇུགས་ཡོད་པ་
 དེ་དམིགས་ཡུལ་ལས་དོན་ལག་ལེན་གོ་ལྷོག་གིས་མཐར་ནང་ཁུལ་དག་ཤིང་ལེན་རེས་བྱ་རྒྱུ་ལས་
 གཞན་མེད་པར་གྱུར། འཇབ་དམག་གི་དགོ་ཆུན་༢༡ ཡོད་ཁོངས་ནས་ཆུན་སྦྱོལ་མ་སྐབས་
 དང་། དར་དགོན་དཔལ་ཆེན་གཉིས་རྒྱུན་བསད་བྱས་པ་དང་། ཆུན་འབའ་པ་རྣམ་རྒྱལ་དང་། སྒྲ་
 པ་ཆོས་གྲགས། གཤོངས་གཉིན་བསོད་ནམས་དབང་རྒྱལ། བརྒྱ་དཔོན་ཆུང་ཁམས་དགའ་དབྱངས།
 གོ་འཛོ་ཆོས་གྲུབ་དོན་ལྷ། སྟེ་དགོ་ཡིད་ལྷུང་པ་པད་དགའ་བཙས་སྤྱི་རིམ་བཞིན་བདག་མེད་
 ཐོག་བོད་མིའི་སྤྱི་ཆོགས་ནང་སྤྱི་དག་བྱ་ཡུལ་དུ་ཆེད་བཟོ་བྱས་གིང་། འབྲེལ་མེད་ལྷ་མོ་ཆེ་རིང་ཅན་
 གྱི་བཙོན་རོགས་གི་ལ་མི་པངས་པའི་མི་ལི་ཐང་རག་ར་ཅན་བཙོན་འོག་ཏུ་གི་རུ་བཅུག་མཐར་༥༤
 ལོར་ལི་ཐང་རྒྱ་ཏོ་དབང་འདུས་གཙོས་ཁམས་པ་མང་པོ་སློ་ནས་སློག་སྦྱོར་གོར། སྟེ་དགོ་བ་ཆུན་ལུ་
 གཙོས་ཅན་ཁམས་པ་མང་དག་གསང་བའི་ལས་དོན་ཐོག་སློག་སྦྱོར་གོར་བ་སོགས་གྱི་དགའ་སྤྱུག་

དང་གྲོང་གུན་བསམ་བརྗོད་ལས་འདས། བོད་བསྟན་པ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དོན་དུ་རང་སློག་སློས་བཏང་
 གིས་བསྟན་དག་རྒྱ་དམར་གྲུང་བྱན་ལ་དག་རྒྱེད་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་པའི་གས་
 ནས་འགོ་བྱེད་རྒན་ཡེ་ཤེས་གཙོས་ཁམས་པ་བརྒྱ་ཕྱག་ཁ་ཤས་ནང་ཁུལ་གྱི་སློག་ཉན་ལས་སྦྱོབ་
 ཐབས་སུ་བལ་གཞུང་ལ་མགོ་བཏགས་དང་སྐབས་བཙུལ་མི་བྱ་ཀ་མེད་དུ་གྱུར་པ་བཟོས་ཏེ། ལྷོག་
 སློགས་ཀྱི་མི་ཆང་མས་འབའ་པ་ཡེ་ཤེས་ཅན་ནམ། འབའ་ཡེ་ཅན་ཞེས་མའོ་ཅི་ཏུང་ལས་སྤྱག་པ་ཞིག་
 ཡིན་ཁུལ་མང་ཆོགས་སུ་དབང་བྱགས་བྱབ་སྤེལ་གྱིས་ཁོང་ཆོ་ཅ་མེད་ཐུབ་ན་བོད་རང་བཙན་ལས་
 སྤྱ་བོར་ཐོབ་ཀྱི་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་བཤད་དེ་དབང་མེད་ཁ་བྱལ་དུ་མ་བྱར་བཏང་བས་དག་དགའ་གཉེན་
 སྤྱག་གི་གནས་ཚུལ་སློ་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་གྱིང་། ཨ་ཁ་སྤྱིང་རྩི་ཟེར་མཁན་ཙམ་ཡང་མེད་
 པའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་ཡོད། །ཁུས་ཆོས་ཐོག་མར་ལྟ་སྤྱོད་ལོ་དོན་འབྱུང་ལ་སོ་སོ་ལས་ལྟག་པའི་
 རེ་ལྟོས་ཞུས། ལྟག་བསམ་ནམ་དག་གིས་བོད་སྤྱི་པའི་ལས་དོན་གྲུབ་འབྲས་ལྡན་པ་ཞིག་སྐྱབ་རེ་
 བྱས་པའི་རེ་བ་སྤྱིང་ཟད་ཀྱི་བྱས་ཉེས་ཆེན་པོ་དེ་ཤོར་ནས། མགོ་གཏད་ས་ནས་གྲོད་པ་ལུག་ཟེར་བའི་
 དཔེ་ལྟར་ཆུ་སྐང་གི་དམིགས་ཡུལ་ལས་དོན་བྱེད་པའི་དབང་ཆ་ཁོང་ཆོའི་བྱས་ངན་འོག་ཏུ་ཤོར་ཏེ་
 སློ་དམག་སྐར་ནང་དཀའ་ངལ་ཇི་ལྟར་བྱུང་ཡང་ཆུ་སྐང་འགོ་འཛིན་ངོ་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཐེ་གཏོགས་བྱ་
 ཡུལ་མེད་པ་ཆགས། དེར་བརྟེན་སློར་མི་ལོ་༡༤ རིང་ཨ་རིའི་རོགས་དངུལ་སོགས་དང་། འོག་ཏུ།
 གཞན་ཡང་དཀའ་ལས་བརྒྱབ་པའི་འབྲས་བུ་རྒྱ་དངོས་ལུགས་དམིགས་གསོག་འཛིག་བྱས་པ་ཇི་
 ཡོད་དབང་འཛིན་ཤོག་ཁག་གིས་ཐབས་བྱས་ནི་དྲག་འདྲ་མིན་ཐོག་བདག་བཟུང་བྱས། མཐའ་མ་
 སློ་དམག་སྐར་དེ་རྩི་མ་བྲག་ལ་བརྒྱབ་པ་ལྟར་དག་དགའ་གཉེན་སྤྱག་གི་གནས་སྤངས་བསུབ་ཏུ་

མེད་པ་ཁམས་པ་དམག་མི་རྣམས་གོ་མཚོན་འོག་ཏུ་དང་ཁ་བུལ་ཐེངས་གཉིས་པ་ཞིག་བྱུང་སྟེ། ཁར་
 ཟས་མེད། རྒྱུ་གོས་མེད་ཀྱི་ཐོག་ནས་རྒྱུ་ཐང་དོག་ཕྱེས་རྒྱུ་ཁུར་ཅན་ཞེ་ཅིག་བྱིར་སློག་བྱུང་བ་
 དེ་དག་དམག་ས་ནས་རྒྱས་པའི་ཁམས་པ་དང་། ལྷག་བསམ་ཅན་གྱི་རྣམ་མེད་ཁམས་པ་བཅས་
 བདག་མེད་ལུང་པ་གང་སྟེ་རྩེས་སུ་འབྱོར་སྟབས་སྟངས་དག་པོས་མཐོང་ནའང་སྟོང་རྩེ་སྟེ་བ་
 དང་། གཉེན་སུ་རུའི་མཐོང་ན་ཡིད་ཤ་འབྱུག་པ། དུས་པའི་མིག་ཟུ་བྲག་ལས་མེད་པའི་གནས་སུ་
 བྱུང་། རྒྱ་གར་ནང་ཡོད་ཚུ་སྒྲུང་སྒྲིག་འཇུག་ས་ནི་མིང་ཙམ་ལས་དགའ་ངལ་ཅན་གྱི་ཁམས་པ་རྣམས་
 ལ་ཕན་ཐོག་བདག་སློང་མི་བྱུང་བར་སྟོ་ཕམ་གྱི་ངང་དུ་གནས་དགོས་པ་བྱུང་། དེ་འདྲའི་དུས་སྟབས་
 སུ་ཐེ་ཕན་གྱིས་དགའ་སྟུག་ཆེན་པོ་བྱུང་བའི་ཁམས་པ་ཆོར་སེམས་གསའི་རོགས་རམ་བྱ་འདོད་ཡོད་
 ཚུ་ལ་འབྲེལ་གནས་སྟེ་རྩེས་བྱུང་ཡང་། ཡགོང་ས་མཚོག་གི་བཀྱིན་དན་ཞིང་དགོངས་གཞི་དང་འགལ་
 དུག་ས་བོད་མིའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དགོངས་བཞེད་གནང་ཕྱོགས་ཆོད་དཔག་ཞུས་ཏེ། ལན་དགུ་ཆད་མཐུད་
 ཀྱིས་བོད་གཞུང་དང་། བོད་མི་མང་ལ་ཡིད་ཆེས་སྟོ་གཏད་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་ལས་ཁོང་ཆོར་འབྲེལ་
 བ་ཕྱ་མོ་ཙམ་བྱས་མ་ཆོང་།

༡༩༥༣ ལོར་ཡགོང་ས་ཡུལ་སྟབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ནས་ཚུ་སྒྲུང་ཕྱོགས་ཕན་ཚུན་སོ་
 སའི་མི་སྣ་ཆེད་འགྲུག་གནང་ནས་ཕྱོགས་ཆོད་མས་བོད་མི་སྤྱིའི་རྩ་དོན་དང་འགལ་སྟེ་ཆོད་པ་མིན་
 སྟབས་ནང་ཁུལ་བྱེད་ཕྱོགས་མཐུན་མིན་གྱུར་རིགས་གོ་སྟུར་འགྲིག་འཇགས་ཡོང་བ་བྱ་དགོས་པའི་
 བཀའ་བྲུབ་གནང་དོན་ལྟར་༡༩༥༥ ལོར་ཚུ་སྒྲུང་འགྲིག་འཇགས་ཆོག་ས་འདྲུ་འཚོགས་བྱུང་བ་བྱུང་
 ཞིང་། དེ་ནས་བཟུང་བཀའ་དགོངས་ལྟར་ནང་འགྲིག་འཇགས་ཆོད་གིས་ཁམས་པ་མང་ཆེ་བ་སྟོ་བདེ་

སེམས་མཉམ་ལྟ་བུར་གནས། མགོ་བདེ་དྲན་འབྲུལ་ཅན་གྱི་ཁམས་པ་ཁག་གཅིག་གོ་སྐབས་ཤོར་
ནས་སློ་འདོད་མ་ཁེངས་ཀྱང་རེ་ཞིག་གོ་སྐབས་བསྐྱུག་རྒྱུ་ལས་ཅི་བྱ་གཏོལ་མེད་དུ་གནས་དགོས་
ཐུག་ཅིང་ཆེག་སྒྲིལ་ཆོགས་པའང་མིང་གི་ལྷག་མ་ཙམ་དུ་གྱུར་པ་རེད།

དུག

བར་སྐབས་ཤིག་ནས་ཆོས་ལུགས་དང་ཆོལ་ཁའི་ཐོབ་ཐང་འཕྲོག་ཐབས་ཀྱི་ངན་
བྱས་རིམ་བྱས།

༡༩༥༩ ལོ་ཙམ་ནས་ཆེག་ཆོགས་ཀྱི་ངན་རྒྱབ་བརྗོལ་ནས་རྒྱས་པ་ཉམས་འགོ་ཚུགས་ནའང་། མི་
ནམས་སྤྱང་གྲུང་ཆེ་རུ་ཕྱིན་པས་ ༡༩༥༡ ལོར་བོད་རིགས་གཞོན་ནུ་ལྷན་ཆོགས་ཟེར་བ་བཙུགས།
ཁོང་ཆོའི་ལྷ་བའི་འབྲེལ་སོ་ནི། ཆོས་ལུགས་སྤྱང་པོན་དང་བཅས་པས་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ལ་གཞོད་
གཞི་བཟོ་གི་ཡོད་པས། ཆོལ་ཁ་དང་། ཆོས་ལུགས་ཀྱི་མིང་དོན་རྩ་མེད་ཀྱིས་ཐ་ན་ལུང་ཚན་
དང་། བྱིམ་ཚང་གི་མིང་ཡང་བྱར་དུ་འབོད་རྒྱུ་མེད་པའི་སྲིད་བྱས་འཛིན་ཏེ་མུ་མཐུད་ལས་དོན་བྱས་
ཐོག་ནང་ཁུལ་ཕྱག་དོག་འབྲན་སེམས་ཀྱི་མྱང་གཞི་བཟུང་བའི་ཆོགས་པ་མིང་མི་འདྲ་བ་ཙམ་ལས་
དོན་དུ་ཆེག་སྒྲིལ་ཆོགས་པ་དང་གཅིག་མཚུངས་སུ་གྱུར་པའི་ལྷན་ཆོགས་དེས་༡༩༥༧ ལོ་ནས་བཟུང་
ཆོས་བརྒྱད་ཆོལ་གསུམ་གྱི་སྒྲིཊ་འབྲས་མེད་པ་བཟོ་བའི་འཆར་གཞི་དང་། གྲོས་ཚོད་བཞག་ནས་
དགྲུག་ཤིང་གི་རུས་པ་སྒྲེལ་བ་ལྟར་ཐོན་ཏེ། སྐབས་བདུན་པའི་མདོ་སྟོད་སྒྲིཊ་འབྲས་བཞི་ལ་མདོ་སྟོད་

མི་མང་གི་ཐོབ་ཐང་ཚུད་མཁན་ལུང་ཚན་འཐེན་ཁྱེར་བྱེད་པའི་ཉེས་ཅན་ཡིན་ཚུལ་གྱི་དེབ་ཚུང་ཞིག་
 བཀའ་ཤག་ནས་འབྲེམ་སྤེལ་གནང་ཐོག་ཆེས་མཐོའི་རྒྱུན་ལས་ཚོགས་འདུན་ས་ཚོལ་ཁའི་ཐོབ་ཐང་
 གི་སྤྱི་འཐུས་མེད་པའི་འགྲུར་བ་བཏང་སྟེ། ཚོལ་གསུམ་དབྱེར་མེད་གྱིས་མི་མང་ཚང་མས་འོས་བསྐྱེ་
 མཉམ་དུ་བྱ་རྒྱུར་ཐག་བཅད་གཏན་འཁེལ་གྱི་གསལ་བསྒྲགས་གནང་བ་རེད། དེ་ལྟར་གནང་དགོས་
 པའི་དམིགས་ཡུལ་རྒྱ་མཚན་ཇི་ཡིན་དང་། དེ་ལ་མདོ་སྟོང་མི་མང་གིས་ཁས་ལེན་མི་ཞུ་བའི་རྒྱ་མཚན་
 ཇི་ལྟར་ཡིན་ཟེར་ན། དམངས་གཙོའི་ལམ་ལུགས་གྱི་ཐག་གཅོད་མང་མོས་གྱི་ལམ་ནས་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་
 བ་དེ་ལ་དམིགས་ནས་བཅན་བྱོལ་དུ་ཡོད་པའི་མི་མང་བཞི་དབུས་གཙང་ཡིན་སྟབས་འགན་དབང་
 ཡོངས་རྫོགས་དབུས་གཙང་གི་མིའི་ལག་པར་སྤྲེགས་གྱི་ཡོད་པས་ཡིན། དེར་མ་ཟད་ཚོས་བརྒྱད་གྱི་
 སྤྱི་འཐུས་ཀྱང་མེད་པ་བཟོ་རྒྱུ་རེད་ལ། ཚོལ་ཁའི་སྤྱི་འཐུས་མེད་པ་བཟོ་བྱུང་ན། ཚོས་བརྒྱད་གྱི་སྤྱི་
 འཐུས་མེད་པ་བཟོ་ཚར་བ་དང་བྱེད་མེད་ངོས་འཛིན་བྱེད་གྱི་ཡོད་རེད། འོན་ཀྱང་བརྒྱད་གྱི་སྤྱི་འཐུས་
 ཀྱང་མེད་པ་བཟོ་དགོས་དོན་གང་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ལ་རྒྱ་མཚན་གཉིས་ཡོད། གཅིག་ནི་བོད་གཞུང་
 གི་སྤྱི་དབང་ནང་ཚོས་བརྒྱད་ཁག་གི་དབང་ཆ་མེད་པར་ཚོས་མེད་གྱི་སྤྱི་གཞུང་བཟོ་ཐབས་
 དང་། གཉིས་ནི་སྤྱི་ཚོགས་བྱིངས་གྱི་ནང་དབུས་གཙང་གི་མི་འབོར་མང་ཡང་ཚོས་བརྒྱད་ཁག་ལྔའི་
 སེར་མོ་བའི་ནང་མདོ་སྟོང་གྱི་མི་འབོར་མང་བ་ཡོད། དེས་ན་ནམ་རྒྱུན་ནས་མདོ་སྟོང་སྤྱི་འཐུས་
 དང་། ཚོས་བརྒྱད་གྱི་སྤྱི་འཐུས་ནམས་སྤྱི་མཉམ་སྤྱུག་མཉམ་ཆགས་གྱི་ཡོད་པས་ཕྱོགས་གཞན་པ་
 ཚོས་མི་དགའ་བའི་ལྷ་སྟངས་གཅིག་མཚུངས་སུ་འཛིན་གྱི་ཡོད་པས་རེད། ཡང་གསལ་བོར་མཁྱེན་
 དགོས་པ་ནི། དབུས་གཙང་གི་མི་ཟེར་དུས་དབུས་གཙང་ཚོལ་ཁའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་ཚད་ལ་གོ་

གླིང་པས་དེ་ལྟ་བུ་ནི་བརྗོད་པོད་པ་དང་བརྗོད་འོས་པ་ཞིག་ག་ལ་ཡིན། དབུས་གཙང་ཆོལ་ཁའི་
 ཁོངས་སུ་ཡོད་པའི་མི་སྣ་ཁག་གཅིག་ནི་སྤྱི་བར་གསུམ་དུ་སྒྲོ་གཟུ་བོར་གནས་ཡོད་པ་དང་། དྲང་
 བྱུགས་སུ་འཛིན་པའི་མི་སྣ་ཆེས་མང་པོ་ཡོད། མི་མང་བྱིངས་ནང་བཟང་ངན་གནད་དོན་གོ་རྟོགས་
 འཕེར་བ་མེད་ཐོག་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའང་མང་། དེར་མ་ཟད་སྤྱི་རུ་གཡང་དཀར་ཆུ་གཅིག་ལ།
 རང་དུ་མ་རེར་བུ་རེ་ཟེར་བ་ལྟར་ཡོད་པ་དང་ཆོས་གསལ་པོ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་མ་རུང་ཁོག་བཅུག
 མགོ་བདེ་དྲན་འཕྲུལ། རང་རྒྱལ་གཞན་ཕམ་གྱི་བྱས་ངན་སྤེལ་མཁན་དབང་འཛིན་ཤོག་ཁག་གི་
 གླིང་བྱས་ཁོག་ཞུགས་ཀྱིས་དབུས་གཙང་ཆོལ་ཁའི་མི་འབོར་གྱི་སྟོབས་ཤུགས་བཅད་སྟོང་འབྲབ་སྟོན་
 འོག་ཁམས་པ་རེ་སྟོང་ལག་བཟེད། རོ་ཆ་བྲེལ་མེད། རང་དོན་ཁོག་བཅུག་རྒྱ་འབྲས་བྱད་བསད།
 བྱ་ལོག་སྟོང་ལོག་སྤྱི་ནང་གོ་ལྡོག་ངན་དགུ་འཕྲུལ་བཅུ། སྤྱི་དོན་རྒྱབ་སྐྱར། ངན་པ་ཁ་མཐུན་ཅན་
 འགའ་ཞིག་དང་བཅས་ནས་ཤོག་སྒྲུག་རྒྱུང་འཆང་བྱ་རེས་ཀྱིས་ཆང་མ་དྲང་བྱུགས་སུ་བསྟོད་མི་བྱབ་
 པའི་འགལ་རྒྱུན་བཟོ་མཁན་དེ་དག་ལ་གོ་དགོས་པ་ལས་ཡོད་ཆད་ལ་ཞུ་ག་ལ་གླིང་། དཔེར་ན།
 གཞོན་ནུ་ལྟ་ཆོགས་ལྟ་བུར་ཆ་མཆོན་ནའང་། དེ་ལྟ་བུའི་མགོ་བདེ་དྲན་འཕྲུལ། ཁ་བདེ་ལྟེ་མཁས་
 ཅན་ཆོས་སྐབས་རེ་བོད་རང་བཙན་གྱི་ལས་དོན་བྱེད་ཁུལ་དང་། སྐབས་རེ་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་
 སྐོར་དང་། འཁོར་ཡུག་སྒྱུར་སྟོབ། ཆོས་དང་རིག་གཞུང་གི་ལས་དོན་བྱེད་ཁུལ། སྐབས་རེ་ཡགོང་
 ས་མཆོག་གི་བཀའ་དགོངས་ཡིན་ཚུལ་སོགས་བྱ་འོས་པའི་གནད་དོན་ཁག་ལ་ཁ་བཏགས་ནས་ཞོར་
 དུ་མདོ་སྟོང་དུ་མ་བུ་རུས་མེད་གཏོང་ཐབས་ཀྱི་གཡོ་འགུལ་བྱས་ཏེ། མི་མང་ནང་མ་བྱས་མ་འབྲས་
 པའི་བྱ་བ་ཡོད་ཆད་ཁམས་པ་ཆོའམ། ཡང་ན་རྒྱ་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱིས་བྱས་ཚུལ་ལུ་མཐུད་སྤེལ་

ཏེ་རྩ་མེད་རྣམས་མེད་འགྲོ་ཐབས་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་དེ་དེ་རིགས་གཞོན་རྩ་ཡོངས་ནས་ག་ལ་མཁུན་ཅིང་
 མཁུན་གྱི་ཡང་མ་རེད། འོན་ཀྱང་གཞོན་རྩ་ལྟ་ཆོགས་གྱི་སྟོབས་ཤུགས་ང་ཆོའི་ཐོག་བེད་སྟོང་བྱེད་
 ཐུབ་གྱི་ཡོད་པ་རེད། ཡགོང་ས་མཆོག་ནས་ག་དུས་ཡིན་ཡང་ཆོལ་གསུམ་རྣམས་ཤུགས་གཅིག་གྱུར་
 ཡོང་དགོས་པ་དང་། མདོ་སྟོང་དང་མདོ་སྨྲ་གྱི་སེར་མོ་བ་ཆོལ་ཉུག་ལ་གནད་ཆེན་པོར་ཐུག་ཡོད་
 པའི་སྐོར་སྒྲིལ་བར་གསུམ་དུ་བཀའ་སྟོབ་གནང་ཡོད་ནའང་། དེ་རིགས་ལ་རྩ་མཆོག་འོན་པ་ལྟ་བུ་
 བྱེད་པ་དང་། སྐབས་རེར་ཁོང་ཆོར་དགོས་པའི་དོན་གནད་ལ་དགོངས་པའི་བྱུང་ཚུལ་འཇུག་པ་བརྟེན་
 དུས་དེ་ལ་སྟོབ་པ་གསུམ་དང་བཅས་ཆོགས་པར་ཁག་དང་། གཞུང་འབྲེལ་གསལ་བསྐྱགས་སོགས་
 བེད་སྟོང་བྱ་ཐབས་གང་ཡོད་ཐོག་འགྲོ་གྲོན་པ་ལས་མེད་མི་འགྲོ་ཆེད་གཉེར་གྱིས་མཆོན་བྱེད་སྟོབ་ཡོད་
 ཆོད་སྟེལ་ནས་མཉམ་ཐུབ་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་འདྲའི་དུས་སུ་མགོ་ཐུལ་སྒྲིལ་མི་ཆོར་བའི་ཁམས་
 པ་ཁག་གཅིག་གིས་དཔའ་བོ་ཆེན་པོ་དོན་ཏེ་ཁམས་པས་ཁམས་པར་མགོ་དྲུང་གིས་ལྷར་སྐྱེས་ལྷར་
 ལྷང་གི་བྱ་བས་དུས་མདའ་བ་འདིར་སྟོབ་པམ་གྱི་ཡང་མི་བརྟེན་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཡིན་པ་གཞིས་
 བྱས་ཁམས་པ་ཡོད་ཆོད་ལ་ངོ་སྟོང་འབོད་སྐུལ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། །ཨ་མདོ་བ་ཆོར་ཆ་བཞག་ནའང་། མི་
 ཉུང་ཤོས་ལ་ཆོལ་ཁའི་ཐོབ་ཐང་འདྲ་མཉམ་ཡགོང་ས་མཆོག་ནས་བསྐུལ་ཡོད་ཀྱང་། མི་ངན་ཁྱུང་
 ཐུལ་འགའ་ཤས་གྱིས་འཕྲལ་སེལ་ཁོང་ཆོར་ཁེ་བཟང་ཞིག་ཡོང་དེས་ཆོལ་ཁའི་ཐོབ་ཐང་ཟེར་བ་དེ་
 མེད་པ་བཟོས་ནས་གཞོན་རྩ་ལྟ་ཆོགས་གྱི་འཆར་གཞི་ལྟར་བཟོ་དགོས། ཞེས་དབུས་གཙང་ངམ།
 གཞོན་རྩའི་ལངས་ཕྱོགས་བཟུང་སྟེ་རང་མགོ་རང་དྲུང་གི་ལས་འགུལ་ཐོག་ཁམས་པ་ཆོར་ཁ་གཏང་
 ཐོན་པ་རེད། ཨ་མདོ་བ་བྱེད་རང་ཆོས་མི་རྗེས་ཀྱི་རྒྱུག་རི་ལྟར་བྱས་ཐུང་འཕྲལ་ཤུགས་གཉིས་ཀར་

མིའི་སྟོབས་ལུགས་ཀྱི་འོག་ཏུ་བསྐྱོད་རྒྱུ་ལས་ནུས་པ་གང་ཡང་ཐོན་གྱི་མེད་པ་དང་། ལུགས་ལན་
 ཁུངས་འབྱོལ་ཐུབ་པའི་དུས་ཚོད་ག་དུས་ཀྱང་མེད་པ་གསལ་པོ་འདི་རེད། དབུས་གཙང་དང་། ཨ་
 མདོ་གཉིས་ཀྱི་དབར་ན་ཁམས་པའི་ས་སྡེ་ཆགས་ཡོད་པ་ཤེས་ན་རང་ག་ཞན་གཉིས་སུང་མ་བཟོས་
 ན་ཡག་གི་རེད། འོན་ཀྱང་རྒྱ་གར་དུ་ཡོད་པའི་ཨ་མདོའི་མིང་རྒྱབ་ཁུར་བྱེད་མཁན་ཚོར་ང་ཚོས་ག་
 དུས་ཀྱང་རེ་ལྟོས་མེད། མདོར་དོན་བོད་གཞུང་ཆེས་མཐོའི་རྒྱན་ལས་ཚོགས་འདུ་ནས་ཚོལ་ཁའི་ཐོབ་
 ཐང་མེད་པའི་སྒྱི་འབུས་འདེམས་བསྐོ་བྱ་རྒྱུའི་གསལ་བསྒྲགས་དེར། རྒྱ་སྐད་དང་། མདོ་སྟོད་མང་
 ཚོགས་ཀྱི་འགོ་འབུས་བཞུགས་སྐར་དྲ་རམ་ས་ལར་ཆེད་བཅར་དང་འབྲེལ་ངོས་ལེན་བྱེད་ཐབས་
 མེད་པའི་བདེ་སྤྱད་གནས་ཚུལ་དག་སྟོན་ལོ་རྒྱུས་ལྟ་སྟེར་རིམ་ཅན་ཐོག་བྱམས་པ་སྐལ་ལྡན་ཅན་
 ཁམས་རིགས་མགོ་གཉིས་མ་ཉུང་ཤས་ལས། དེ་མིན་ཁམས་པ་ཆེ་ཆུང་མཐའ་དག་གིས་ཁམས་པའི་
 ཐོབ་ཐང་མེད་པའི་སྤྱད་བྱས་ལ་ངོས་ལེན་མི་བྱེད་པ་གཅིག་གྱུར་བྱུང་། མཐར་ཡེ་ཤེས་དབྱིངས་དབྱུང་
 གྱིས་ཚོལ་ཁ་དང་། ཚོས་བརྒྱད་སོ་སོའི་སྒྱི་འབུས་བསྐོ་བཞུགས་གནང་རྒྱ་གཏན་ལའེལ་བ་ལྟར་གནང་
 བས་སྒྱི་ཚོགས་ནང་རྟོག་བྱ་མེད་ཅམ་བྱུང་། དེ་རྗེས་ཕྱོགས་མང་པོའི་འབྲེལ་ལུགས་དག་སྟོན་
 དང་། དགོས་པ་རྒྱ་མཚན་མང་པོར་གཟིགས་ཏེ་ཚོལ་ཁ་དང་ཚོས་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྱི་འབུས་དམངས་གཙོའི་
 འགོ་ལུགས་ལྟར་ཁུངས་སོ་སོ་ནས་འོས་བསྐྱུ་བྱ་རྒྱ་གཏན་ལའེལ་ཐག་བཅད་གནང་བར་མགོ་བདེ་
 བྱན་འབྲེལ་དང་། ཆེ་འདོད་རྗེས་འདོད། དབང་སྦྱར་བ་འདོད་ཅན་གྱི་ཁམས་པ་ཁག་གཅིག་ལ་
 ཁམས་པ་མང་ཚོགས་ནས་ག་དུས་ཡིན་ཡང་གསང་བའི་འོས་ཤོག་གི་རྒྱལ་ཁ་སྟོན་གྱི་མེད་པ་རེད།
 དེར་བརྟེན་ཁོང་ཚོའི་གས་སྟོ་ཁ་མི་ཁེངས་པའི་དབང་གིས་གཡོ་བྱས་ཀྱི་ལས་འགུལ་སྤྱི་ཚོགས་སྤེལ་

ནས་ཁམས་པར་མི་དགའ་ལྟ་མཁན་གྱི་མི་རྣམས་དང་ལག་སྒྲེལ་བྱས། མི་མང་ནང་དང་། མཐོ་རིམ་
 མི་སྣའི་ནང་ལྟ་ཁོག་འདྲེ་ཞུགས་ཀྱིས་མི་ངན་དཔུང་སྒྲིག་ཡོང་ཐབས་སོགས་ཁམས་པ་ཁ་གཏོར་རུས་
 མེད་བཅོས་ནས་སོ་སོས་དབང་སྐྱར་བྱུང་ཐབས་ཀྱི་གོ་སྐབས་བཅུ་ཉེ་དོ་ཆ་རྒྱ་མེད་པའི་ལམ་ཀ་
 མང་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་རེད། ༡༩༥༧ ལོར་དབུས་གཙང་གི་མི་༡༠ དང་ཨ་མདོ་བ་མི་༡༠ བཅས་མི་
 གྲངས་༥༠ ཐམ་པ་བཀའ་ཤག་ལྟན་རྒྱས་སར་བཅར་ཏེ། བཀའ་ཤག་ནང་དང་། རྩུང་ཆེའི་ནང་
 དམག་སྒྱར་གྱི་དམག་དཔོན། ཐ་ན་ཆོང་སྤྱི་ཁག་གི་ནང་དུའང་ཁམས་པ་མང་པོ་འདི་འདྲ་བསྐོ་བཞག་
 བྱེད་ཆོག་པའི་ཐོབ་ཐང་མེད། མི་འབོར་མང་ཉུང་ལྟར་ལམ་བྱེད་བསྐོ་བཞག་དགོས་ལུགས་ཀྱི་དོ་
 ཆོ་ལ་ཤུགས་ཆེར་དམར་རྒྱུ་ལྟར་པ་རེད། དེ་འདྲའི་བསམ་ཚུལ་དངོས་ཤུགས་ནས་རུས་པ་སྒྲེལ་
 ཐབས་བྱས། བཀྲས་མཐོང་པའི་བྱ་སྤྱན་ཆ་ཞང་ཕྱོགས་གཏོགས་ནས་ཕྱོགས་གང་སར་སྒྲེལ་ཤུགས་
 བསྐྱེད་དེ། མི་གཅིག་དབང་འཛིན་དང་འགོ་བྲིད་འཕོ་ལེན་བྱ་རྒྱ་མེད་པའི་ལམ་ལུགས་འདི་དམངས་
 གཙོ་མ་རེད་ཅེས་དངོས་ཤུགས་སུ་བཤད། ༥༩ ལོའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཆོགས་ཆེན་དུ་ཡང་སུ་སེར་ཡོད་
 པའི་བཀྲས་མཐོང་རག་རའི་བྱ་ཞིག་ནས་གསལ་པོར་བཤད། གཞོན་ནུ་ལྟན་ཆོགས་ཀྱི་འགོ་བྲིད་
 ཁག་གཅིག་དང་། རྩུང་མེད་ཆོགས་གཙོ། གཞན་ཡང་ཁམས་པ་དོན་མ་གོ་ཁ་ཤས་བཅས་ནས་རྒྱབ་
 གྲོལ་བྱས། ༡༩༩༠ ཐམ་པའི་ལོར་དམིགས་བསལ་ཆོགས་ཆེན་ཞིག་འཆོགས། དེ་ཐོག་ལྷགོང་ས་
 ལྷ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་བོད་མིའི་མ་འོངས་མདུན་ལམ་དམངས་གཙོ་ཡང་དག་གི་ལམ་
 སྒྲེལ་དུ་བསྐྱོད་དགོས་པ་དང་། འགོ་བྲིད་བརྒྱུ་ལྟ་མེད་པའི་འོག་ནས་བསྐྱར་བ་རྒྱབ་པ་ལྟ་བུས་
 བན་ཐོག་མེད་ལུགས་ཀྱི་བཀའ་སློབ་མང་པོ་གནང་བ་དང་འབྲེལ། ད་བར་གྱི་བཀའ་སློན་ལྷགོང་ས་

མཆོག་ནས་ཐད་ཀར་བསྐྱོ་བཞག་གནང་གི་ཡོད་པའི་མཛད་ལམ་དེ་ལྟར་མ་དགོས་པར་འོས་བསྟུའི་
 ལམ་ནས་ཡོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་དང་། སྤྱི་འཐུས་ཀྱང་མཐའ་མའི་ཐག་གཅོད་ཡེ་ཤེས་དབྱིངས་དབྱུང་གི་
 བྱུ་རྟགས་མ་དགོས་པར་འོས་བསྟུའི་ལམ་ནས་མང་མོས་ཐག་གཅོད་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་ལུགས་ཀྱི་བཀའ་
 བྱུང་གནང་། སྐབས་དེར་བཀའ་སློན་གསུམ་འོས་བསྟུའི་ལམ་ནས་བསྐྱོ་བཞག་བྱས། སྤྱི་འཐུས་ཡོད་
 བཞིན་པ་རྣམས་ལས་སྒོ་བརྒྱབ་སྟེ་བཅའ་བྲིམས་གསར་པའི་འཆར་ཟིན་བཟོས། དམིགས་བསལ་
 ཆོགས་ཆེན་གྱི་གྲོས་ཆོད་ལྟར་ཆོལ་ཁ་རེ་ནས་སྤྱི་འཐུས་ ༡༠ རེ་དང་། ཆོས་བརྒྱད་རེ་ནས་སྤྱི་འཐུས་
 གཉིས་རེ་བཅས་འདེམས་བསྐྱོ་དགོས་པའི་འོས་བསྟུའི་ལས་འགོ་བཙུགས་ཏེ་གསར་འདེམས་བྱས་
 པ་ནི་དམངས་གཙོ་ཡང་དག་གི་ལམ་དུ་བསྐྱོད་པ་ཞིག་ལོས་ཡིན། འོན་ཀྱང་དགོས་དོན་གཞན་ཞིག་
 གི་དོན་དུ་ཡང་ཡིན་པ་སྟེ། ༡༩༥༧ ལོར་ནས་བཟུང་གཞིས་ལུས་མི་མང་གིས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ས་ལྷ་སར་
 བོད་རང་བཙན་སྤྱར་གསའི་ཆེད་རྒྱ་དམར་ལ་ཞི་བའི་དོ་རྒྱལ་སྐད་འབོད་བྱས་འོག་བོད་མི་བརྒྱ་ཕྱག་
 མང་པོ་སློག་སློན་ཤོར་བའི་ནང་མང་ཆེ་བ་ཁམས་པ་ཡིན་ཅིང་། འཛམ་གླིང་ནང་བོད་མིའི་དམིགས་
 ཡུལ་སྐྱབ་བྱ་འཐབ་ཅོད་བཅས་གསལ་ཏྟགས་གྱུར་པའི་སྐད་གྲགས་ཆགས་པ་དང་། ༡༩༥༩ ལོ་
 ༧་ཞོང་ས་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོར་ནོ་ཐེལ་ཞི་བདེའི་གཞུང་སྐྱབས་འབུལ་བཞེས་ཀྱིས་འཛམ་གླིང་
 ཞི་བདེའི་དོད་དཔོན་ཆེན་པོར་གྱུར་པས་ཨ་རིས་མཆོན་རྒྱལ་ཁབ་མང་པོས་བཙན་བྱོལ་བོད་མིར་
 དཔལ་འབྱོར་གྱི་རོགས་རམ་ཆར་ལྟར་བབས་པ་དང་། རྒྱ་སློགས་ནས་ཀྱང་༧་ཞོང་ས་མཆོག་ལ་
 འབྲེལ་ལམ་མུ་མཐུད་ཁྱུ་འདོད་བྱེད་པ་བཅས་བོད་མིའི་གནས་སྡངས་སྤར་དང་མི་འདུ་བའི་ཆ་ཆ་
 ལུར་ལུར་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱུང་བའི་སྐབས་དེར། ལྷ་ཁང་དཀར་ཆག་མ་ཐོན་གོང་། དགོན་གཉིར་ཕོར་པ་

བཞག་ས་བཟོ་བེར་བའི་དཔེ་ལྟར། བོད་དོན་གྱི་འབྲས་བུ་གཞི་ནས་ཡིན་ནའང་ཞེ་པོ་ཞིག་ཡོང་ཤག་གིས་རྒྱ་ནག་དང་གྲོས་མོལ་ཚོགས་མིའི་ཁོངས་སུ་འཛུང་ཀ་དང་འབྲེན་སེམས་དང་ཕྱག་དོག་གིས་འཐེན་བྱགས་བྱ་རེས་དང་། བོད་དང་རྒྱ་ནག་ཏུ་གཟིགས་སྒྲོར་སྒྲུ་ཆ་བ་ལ་ཕྱོགས་གཏོགས་པོ་མོ་ཐམས་ཅད་འགོ་གྲུབས་བྱེད་པ། བཙན་བྱོལ་གཞུང་གི་ཆབ་སྲིད་གྱི་སྤངས་ཆའི་ཞབས་སྟེགས་ཐོག་ཟ་འདོད་གྱི་འཛུང་ཀས། ཕྱི་རྒྱལ་དང་། རང་རྒྱལ་ཕྱོགས་གང་ས་ནས་བྱ་གློད་རྟ་རོལ་རུབ་པ་བཞིན་ཟ་འདོད་གྱི་སྒྲེ་རིང་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ནས་གཟེངས། འཕུར་འདོད་གྱི་གཤོག་པ་བར་སྒྲུང་དུ་བརྒྱུངས། སྒར་འདོད་གྱི་སྒྲེར་མོ་བགྲད་དེ་དྲ་རམ་ས་ལར་གཅིག་མཇུག་གཉིས་མཐུད་དུ་འདུས། དམངས་གཙོ་གསར་པའི་གནས་བབས་གྱི་གོ་སྐབས་བཟུང་ནས་མདོ་སྟོད་ཆོལ་ཁའམ་ཁམས་པའི་དབང་བྱགས་འཕྲལ་ཕྱགས་གཉིས་ཀར་ཉམ་དམས་གཏོང་སྟེ་རང་གི་མཆན་འོག་ཏུ་འཇུག་ཐབས་དང་། མི་ལོ་༣༠ གོང་རོལ་གྱི་ལས་མཇུག་ཞེ་ལ་འཛིན་པའི་ཤོག་ཁག་ཕྱོགས་སྒྲིལ་གྱིས་འབྲབ་སྟོན་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱས་པ་རེད།

༡༩༩༠ ལོར་བཞག་པའི་དམིགས་བསལ་ཚོགས་ཆེན་གྱི་གྲོས་ཆོད་ལྟར་ཆོལ་གསུམ་ཆོས་བརྒྱད་བཙན་ཐོབ་ཐང་འདྲ་མཉམ་གྱི་སྤྱི་འཐུས་སྐབས་༡༡ པ་མི་གྲངས་ ༤༦ རྒྱུ་ལོར་གསར་འདེམས་ཐོག་བཙའ་བྲིམས་གསར་པ་གཏན་འབེབས་གནང་བ་དང་། བཙའ་བྲིམས་ནང་གསལ་སྤྱི་འཐུས་ལྟན་ཚོགས་གྱིས་འོས་བསྐྱའི་ལམ་ནས་བཀའ་སློན་ལྔ་བསྐྱོད་འདེམས་དགོས་ཤིང་། སྤྱི་འཐུས་ལྟན་ཚོགས་ནི་ཆོལ་གསུམ་ཆོས་བརྒྱད་འདྲ་མཉམ་གྱི་སྤྱི་འཐུས་ལྟན་ཚོགས་ཤིག་ཡིན་སྟབས་སློལ་ཁ་ཁེངས་ནས་སྐབས་༡༡ པའི་སྤྱི་འཐུས་ལྟན་ཚོགས་སྒོ་བརྒྱབ་སྟེ། ཆོལ་ཁ་དང་། ཆོས་བརྒྱད་

གྱི་སྤྱི་འབྲུག་ཟེར་བ་མེད་པའི་སྤྱི་འབྲུག་འདེམས་བསྐྱོད་བྱ་རྒྱུ་ཡོད་པ་བཟོ་བྲལ་སྤྱི་ཚོགས་བྱས་ཡོད་
 པ་དང་། མདོག་ངན་གོས་ཤིག་ལ། དཔེར་ན། རྒྱལ་ས་དེར་བཀའ་སློན་བསྟན་འཛིན་རྣམ་རྒྱལ་དམིགས་
 གསལ་ཚོགས་ཆེན་གྱིས་བསྐྱོས་པ་གྱིས་དབྱས་གཙང་གི་སྤྱི་འབྲུག་རྣམས་ལ། ད་ལན་བཀའ་སློན་གཅིག་ཀྱང་
 འདེམས་བསྐྱོད་མི་བྱུང་བ་བཟོ་དགོས། དེ་ལྟར་བྱུང་ན། ཆོས་ཁ་དང་ཆོས་བརྒྱད་ཡོད་པའི་སྤྱི་འབྲུག་
 ལྟན་ཚོགས་འདི་སྒོ་བརྒྱབ་སྟེ། བཅོན་བྱེད་བོད་མིའི་གནས་ཡུལ་ས་གནས་སོ་སོ་ཆ་བགོས་གྱི་མི་
 འབོར་གཞི་བཟུང་སྤྱི་འབྲུག་གསར་འདེམས་བྱ་རྒྱུ་ཡོད་པ་རེད། ཅེས་བཤད་པར་བརྟེན་བརྒྱ་ཆ་ལོན་
 པའི་བཀའ་སློན་གཅིག་ཀྱང་འདེམས་བསྐྱོད་མི་བྱུང་བ་རེད། ཡང་བསྐྱར་བརྒྱ་ཆ་༥༥ བར་བཅག་སྟེ་
 བསྐྱར་འདེམས་བྱས་རུང་བཀའ་སློན་གཉིས་ལས་བསྐྱོད་འདེམས་མི་བྱུང་། དེ་ལ་བསྟན་བཅགས་ནས་
 ང་སར་ཡོད་པའི་སྤྱི་འབྲུག་ལྟན་ཚོགས་སྒོ་རྒྱག་དགོས་ལུགས་གྱི་མཆོན་ལའོད་སྟན་ལྷ་ལུལ་བ་རེད།
 དེ་དུས་ཚུ་སྐང་ཚོགས་གཞོན་གཤུ་དཔོན་རིན་ཆེན་ཆོ་རིང་བཞུགས་སྐར་དུ་ཡོད་སྐབས་འཁེལ་བས་
 ཚུ་སྐང་ཡན་ལག་རྒྱན་ལས་ལུར་བ་སྟོབས་རྒྱལ་ལ། བྱིད་རང་གིས་སྐབས་༡༡ པའི་སྤྱི་འབྲུག་ལྟན་
 ཚོགས་སྒོ་རྒྱག་དགོས་པའི་སྐོར་ཚོགས་པ་ཁག་གི་མཉམ་དུ་མཆོན་ལའོད་སྟན་ལྷ་ལུལ་བ་དེ་ཤིན་ཏུ་
 རོར་འབྲུལ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཚུལ་དང་། དུན་ཡང་འདིར་ཡོད་པ་ཤེས་བཞིན་གོ་བསྐྱར་ཅམ་མ་བྱས་པ་
 དེ་རིགས་འགྲིག་མིན་བརྗོད་འདུག་པར། ལུར་བ་སྟོབས་རྒྱལ་ནས་ངས་གོང་རིམ་དཔོན་རིགས་ཁག་
 གིས་དགོངས་ཚུལ་ཆོད་དཔག་བྱུང་གྱི་ཡོད་པར་བརྟེན་བྱིད་རང་ལ་གོ་བསྐྱར་བྱས་མེད། སློན་གནད་
 ཡོང་གི་མ་རེད་ཅེས་བརྗོད་འདུག། ཁོ་པས་ཟེར་བ་ལྟར་མདོ་སྟོད་ཆོས་ཁ་དང་། ཆོས་བརྒྱད་ཁག་
 བཅས་གྱི་ཁེ་དབང་ཐོབ་ཐང་ལ་མ་བསམ་ན་གཞུང་གི་དཔོན་རིགས་ཁག་གཅིག་དང་། ངན་རྩས་

ཅན་ཁག་གཅིག་གིས་སྒྲིབ་པ་གསུམ་དུ་ཆོལ་ཁ་དང་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་མེད་པ་བཟོ་རྒྱུ་ལི་
 དགོངས་ཚུལ་ཡོད་པ་དང་ཆོས་ཀྱང་ཆེས་སྒྲ་པོ་ནས་ཤེས་ཀྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཡགོང་ས་ཡུལ་ལས་མགོན་
 ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་ཁོང་ཆོལ་རུས་ངན་གྱི་ཞུ་དོན་ལ་བཀའ་འབྲོལ་མ་གནང་སྟེ། བཀའ་ཙ་བྱུང་བ་
 བསྒྲགས་ཀྱི་ཁྲིམས་ལུགས་ལས་བཀའ་སློན་གསུམ་འཕར་བསྐྱོ་མཛད་དེ་སྤྱི་འབུས་ལྷན་ཆོག་སྐོར་སྐོར་
 རྒྱལ་མི་ཐུབ་པའི་བཀྱིན་བསྐྱེད་པ་རེད། སྤྱི་འབུས་ལྷན་ཆོག་སྐོར་རྒྱལ་རྒྱ་དང་འབྲུལ་བ་གཏོང་རྒྱ་
 བཅས་མ་ཐུབ་པ་ཡིན་སྟབས་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་སྤྱི་འབུས་དང་། མདོ་སྟོན་ཀྱི་སྤྱི་འབུས་རྣམས་ཕྱོགས་
 མཐུན་གྱིས་ཁམས་པ་མང་པོ་བཀའ་ཤག་ནང་སླེབས་རྒྱུ་ཉེན་འགན་ཆེན་པོ་ཡོད་ཚུལ་འདྲ་མིན་
 བཤད་དེ་བཀའ་སློན་འོས་གཞི་འདོན་རྒྱ་སྤྱི་འབུས་ལ་འགན་དབང་མེད་པར། ལས་བྱེད་
 དང་། ཆོག་སྐོར་པ་ཁག་ནས་ཡུལ་ལས་མཆོག་བརྒྱད་འོས་གཞི་ཡོང་དགོས་པ། བརྒྱ་ཆའི་གྲངས་ཚད་
 གང་ཡང་མེད་པ། དོ་བདག་གིས་བྱེད་འདོད་ཡོད་མེད་ཀྱི་གོ་སྐབས་མེད་པ། སྤྱི་འབུས་རྣམ་པས་
 འོས་གཞིའི་ཁོངས་སུ་ཡོད་པའི་མི་རྣམས་ལའང་སྤྱད་གང་དུག་གི་ནང་བསྐྱུར་དང་། བསམ་སློ་
 ཡང་གཏོང་བའི་ལོང་ཁོམ་མེད་པར་དེ་འབྲལ་འོས་སྐམ་གྱི་འབྲིས་སུ་བསྐྱོད་དེ་འོས་འཁེན་བྱེད་
 དགོས་པ་བཅས་ལམ་ལུགས་དང་ཡོངས་སུ་འགལ་བའི་སྤྱི་བྱས་གསར་པ་ཞིག་བཟོས་འདུག དེ་
 ལྟའི་སྤྱི་བྱས་ལུགས་གཅིག་ཐོག་གཉིས་ཐོན་གྱིས་ར་ལུག་ལྷས་རའི་སྐོར་ནས་ཐོན་པ་བཞིན་བཀའ་སློན་
 འོས་འདེམས་བྱས་པའི་བཀའ་ཤག་གི་ཐུགས་འགན་བཞིས་འོག་ནས་ལས་ཁུངས་གཅིག་གི་འགན་
 དབང་ཐོག་ཁམས་པ་དུང་ཆེ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པ་གྱུར། དེ་བཞིན་དམག་སྐར་ནང་གི་དམག་དཔོན་
 རྣམས་ཀྱང་གཅིག་རྗེས་གཉིས་ཐོན་དང་། ཆོང་སྤྱི་ཁམས་པ་རྣམས་ཀྱང་མེད་པ་ཆགས་པ་བཅས་

ཤོག་ཁག་གི་རྒྱས་བྱགས་ཐོན་ངེས་བཟོ་བྱབ་པ་རེད།

ཁེ་འདོད་དང་རྒྱལ་འདོད་ཅན་གྱི་མི་ཚང་མ་གོ་གནས་ཆེན་པོས་འདོད་པ་ཁེངས་ངེས་
 གྱུར། ད་དུང་ཡང་འདོད་པ་མི་ཁེངས་པ་ནི་སྤྱི་འབྲུས་ལྷན་ཆོག་ས་སྤྱོད་ཁེ་ཐོབ་ཐང་དང་། ཆོས་
 བརྒྱད་སོ་སོའི་ཐོབ་ཐང་མེད་པ་བཟོ་བྱབ་དགོས་པའི་ཁར། རྒྱ་སྐད་གི་མིང་དོན་འཛིན་པའི་སྒྲིག་
 འཛུགས་རྩ་མེད་བཟོ་བྱབ་དགོས་པ་དེ་རེད། དེ་འདྲར་བརྟེན་བཀའ་ཤག་ནས་རྒྱ་སྐད་སྒྲིག་འཛུགས་
 རྩ་གཏོར་གཏོང་ཆེད་ཁུངས་སྒྲེལ་བྱ་རྒྱ་མེད་པར་ཉེས་འཛུགས་བྱས་ཤིགས་ལ་ང་ཆོས་དེ་སྤྲི་ཡིག་
 ལམ་ནས་སྤྲེས་ཤིང་པར་མང་ཆོག་ས་མདུན་གསལ་པོར་ཡོང་ཆེད་ཆོག་བྱགས་ཅི་ཆེའི་ཐོག་ལྷ་
 འབོད་བྱས་ཡོད་པ་མཁུན་གསལ་ལྟར་༡༩༩༩ ལོ་ཉིན་གཅིག་བཀའ་ཤག་ནས་རྒྱ་སྐད་ཆོག་ས་གཙོ་
 ལི་ཐང་ཨ་ཐར་ལ་མ་ཉེས་ཁག་གཡོག་གི་བྱ་ཐབས་ལས་ཡོག་ས་མཆོག་གི་སྤྱི་བྱར་བསྐྱོ་བའི་གནས་
 རྒྱལ་ཡོད་ཁུལ་གྱི་ཕྱི་ནང་གསལ་གསུམ་དུ་མི་སྲིད་པའི་རྟོག་བྱ་ཆེད་སྤེལ་གནང་བ་རྣམས་ཁུངས་སྒྲེལ་
 སྤྱི་གཅིག་བྱ་རྒྱ་མེད་ཁར། དོ་བདག་ཨ་ཐར་དང་། རྒྱ་སྐད་སྒྲིག་འཛུགས། མདོ་སྟོད་ཆོས་ཁེ་སྤྱི་
 འབྲུས་ཡོད་ཆེད་བཅས་བཀའ་ཤག་མདུན་སྤྱིར་ངོ་བཅར་ཐོག་གནས་རྒྱལ་དེ་འདྲ་བྱུང་མི་སྲིད་པའི་
 ལོ་རྒྱུས་དང་། སྤྱད་གྱུང་འབྱུང་མི་སྲིད་པའི་གནས་ལྷགས་ཡིག་ངག་གཉིས་ཐོག་ནས་དག་སེལ་ལྷས་
 པ་བཅས་བྱས་རུང་། དག་སེལ་ངེ་ལྟར་ལྷས་པར་བྱགས་དགོངས་དུངས་བའི་བཀའ་ལན་ཡང་རྩ་བ་
 ནས་མ་གནང་། ཁུངས་སྒྲེལ་བྱ་རྒྱུ་ཡང་ཕྱོགས་ཅམ་ག་ལ་ཡོད། རྒྱ་གར་གཞུང་གི་གསུངས་ཀྱི་འདུག་
 ཟེར་བའི་ལྷག་པའི་སྤྱི་གར་སྤྱད་པ་དང་། ཨེལ་ཁིས་ཁིས་L-T-T ཟེར་བའི་ལས་ཀ་ལྟར་མི་ཡོང་
 བའི་ངེས་པ་ཡོད་མ་རེད། ཅས་རྒྱ་སྐད་རྩ་མེད་གཏོང་བའི་སྤྱི་ཉམ་གྱི་བྱ་ཐབས་སྤྱི་གར་མིག་བཙུམས་

གྱིས་དམ་བཅའ་ཟིན་ནས། ད་དུང་བོད་མི་མང་ཚོགས་ལ་གཞི་རྒྱ་ཁྱིལ་གསལ་བསྒྲགས་མི་རབས་
 ཟུག་ནས་པའི་ལས་འགུལ་བརྩམས་པ་རེད། བཀའ་སློན་བསྐྱོར་འདེམས་བྱ་རྒྱུ་དགོས་དོན་བོད་
 བསྟན་པ་ཆབ་སྲིད་གྱི་ཆེད་དུ་གང་ཡང་མིན་པར། བོད་མི་ནང་ཁུལ་གྱི་རང་སྤྱོད་སྒྲིག་སྒྱུ་ཞིང་། གཞན་
 སྤྱོད་སྒྲིག་པམ་པའི་འགུལ་བྱགས་གྱི་གནད་འགག་རེད། དེ་ཡང་ཁམས་པའམ། རྩ་སྒྲིང་། ཡང་ན་མདོ་
 རྟོན་ཆོལ་ཁ་རྩས་མེད་རྩ་གཏོར་གཏོར་བར་མ་ཉེས་ཁག་གཡོག་གི་བྱ་ཐབས་སྤེལ་ཆེད་གནད་འགག་
 ཡོད་པ་དང་། ཁམས་པ་གཅིག་གྱུར་གྱི་རྩས་པ་རྩ་གཏོར་ཐུབ་ན་བོད་རང་བཙན་ཐོབ་པ་ལྟ་བུ་བརྩི་
 ཡི་ཡོད་པ་རེད། སྐབས་ཤིག་ལ་སློབ་ཁྱེད་དུ་བཀའ་སློན་ཡོད་ཆེད་དེ་རིང་དགོངས་པ་སྒྲེབ་ཞུས་སྒྲེབ་
 བྱོལ་དང་། སང་ཉིན་དེར་ཡོད་ཆེད་རང་འཇགས་བཀའ་སློན་སྒྱུར་འདེམས་གྱི་འབྲལ་སྟོན་མཆར་
 བོ་ཞིག་བྱས་པ་དེའི་དགོས་དོན་རིན་ཆེན་མཁའ་འགོ་འཐེན་ཐབས་ཤིག་ཡིན་ན་ལས་དེ་མིན་ཟུ་ཞིག་
 གིས་རྒྱ་མཆན་བརྗོད་མི་ཐུབ། མི་ལ་ལས་ཟེར་སྟོལ་ལ། དེའི་གོང་རོལ་ནས་ཉིན་གཅིག་སྒྱ་སྒྲིང་དུང་
 ཆེ་རྩ་ལགས་ཅན་ཡོད་པའི་བཀའ་ཤག་གི་ལྟན་རྒྱས་གནད་སྐབས་ཟུ་བཀའ་སློན་རྒྱ་ལོ་དོན་འགྲུབ་
 གྱིས་བཀའ་སློན་བཀྱིས་དབང་འདུས་ལ་བྱོད་རང་རྒྱ་གར་དང་ཨ་མི་རི་ཀའི་སོ་བ་རེད། རྒྱ་བོད་
 དབར་དྲུག་ཤིང་བརྒྱབ་གྱི་ཡོད་རེད་ཅེས་སོགས་སྟོན་བརྗོད་མང་པོ་གནད་སྐབས་བཀའ་སློན་
 བཀྱིས་དབང་འདུས་ནས་གཏམ་ལན་གང་ཡང་མ་ཞུས། སང་ཉིན་དེར་དབྱིན་ཡིག་ཐོག་བཀའ་སློན་
 དགོངས་བྱོལ་ཡོང་བའི་སྟན་ཞུ་བུལ་ཡང་། དགོངས་བྱོལ་མ་བྱུང་བ་རེད། དེར་བརྟེན་བཀྱིས་དབང་
 འདུས་ལ་སྤྱི་འཐུས་ནས་འོས་ཤོག་མི་ཐོབ་པ་བཟོས་ནས་ལས་བཤོལ་བྱ་རྒྱུའི་འཆར་གཞི་རེད་བརྗོད་
 གྱི་ཡོད་རེད། འོན་ཀྱང་འོས་ཤོག་དེ་སྤྱིར་ལས་མཐོ་རུ་བྱིན་འདུག ད་བར་གྱི་དུས་ཡུན་རིང་བཀའ་

སྒྲོན་བསྐྱོ་གྲ་འགྲིག་མིན་གྱི་ལས་ཀ་དང་། བཅའ་བྲིམས་བསྐྱར་བཅོས་གཏོང་བའི་ལས་འགན་གཙོ་
བོ་གནང་བ་ལས། དེ་མིན་ཆབ་སྲིད་དང་འཛིན་སྐྱོང་གི་ལས་འགན་སྒྲོར་གང་ཡང་མ་བྱས་པར་ཡ་
དགྲུག་ཡོད་གྲུག་ལྟ་ས་བཏེན་ཁུངས་མེད་པའི་གནས་སུ་གྱུར་ཡོད་པ་རེད།

རྗེ་བཙུན་པདྨ་ལགས་བཀའ་སྒྲོན་དགོངས་པ་ཁྱེས་ཁྱོལ་རྗེས་བཀའ་སྒྲོན་གཉིས་གསར་
འདེམས་སྐབས། ང་ཚོ་ཚུ་སྒྲུང་གིས་འོས་གཞི་སྤུལ་ཁོངས་ལྟ་མོ་ཆེ་རིང་དང་། བསོད་ནམས་སྟོབས་
རྒྱས་གཉིས་ཡོད། སྤྱི་འཐུས་ཚོས་བཀའ་སྒྲོན་འོས་གཞིར་འོས་འཕེན་བྱ་རྒྱུ་དེ་ལྟར་དེར་གཤམ་
འོག་ནས་འོས་གཞི་མི་གྲངས་༥ སྤྱི་འཐུས་རྣམ་རྒྱལ་དབང་འདུས་བརྒྱད་གསང་བརྟུང་ཡོད། དེ་
འཕྲལ་ནང་སྲིད་མགྲོན་ཁང་ནང་དབུས་གཙང་གི་སྤྱི་འཐུས་༥ དང་མདོ་སྐད་ཀྱི་སྤྱི་འཐུས་རྣམས་
བཅས་མོས་བསྐྱར་གྱིས་ལྟ་མོ་ཆེ་རིང་དང་། བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱལ་གཉིས་ལ་འོས་འཕེན་བྱ་རྒྱུ་
བྱས་པ་རེད། མདོ་སྐད་དང་། ཚོས་བརྒྱད་ཀྱི་སྤྱི་འཐུས་ཚོས་ཁ་མོ་སྒྲིང་བ་ལས་འོས་ཁོངས་སུ་ངོ་མ་
སུ་ཐོན་ཟུར་ཅམ་གཤམ་ཏོགས་བྱུང་མེད། སང་ཉིན་སྤྱི་མོར་སྤྱི་འཐུས་རྣམས་འཚོག་བཞིན་པའི་སྐབས་
འོས་གཞི་མི་གྲངས་༥ གསལ་བསྒྲགས་གནང་མ་ཐག་ཞབས་སྟོགས་དེ་ཐོག་ནས་ལན་བསྒྲིགས་ཏེ་
རེ་རེ་བཞིན་ཁང་བ་གཞན་ཞིག་ནང་འོས་འཕེན་དུ་བསྐྱོད། མདོ་སྐད་དང་དབུས་གཙང་གི་སྤྱི་འཐུས་
ཚོ་སྟོད་ཤ་རེ་འོས་འཕེན་དུ་བསྐྱོད་པ་དང་། མདོ་སྐད་དང་། ཚོས་བརྒྱད་ཀྱི་སྤྱི་འཐུས་ཚོ་དང་། གྲོས་
ཁོངས་སུ་མ་ཚུད་པའི་སྤྱི་འཐུས་གཞན་རྣམ་པས་འར་འུར་གྱི་ངང་ནས་ཚོགས་གཙོའི་མི་མདོན་པའི་
ཏྲ་ལུག་རིང་པོ་དེའི་འོག་འོས་ཤོག་འཕེན་ཆར་མཁན་མར་ཡོང་བ་དང་། འོས་ཤོག་འཕེན་མཁན་
ཡར་འགོ་བའི་སྒོ་ཕྱི་ནང་དབར་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་ཉི་མ་ལྷ་བ། ཉི་མ་ལྷ་བ་ཞེས་ཟེར་རེས་ཀྱིས་

ལྷ་མོ་ཆེ་རིང་དང་། བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱལ་གཉིས་ལ་འོས་ཤོག་འཕངས་མི་འདུག ཉི་མ་ནི་ཉི་
 བཟང་དང་། ཟླ་བ་ནི་ཟླ་བ་ཆེ་རིང་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་པ་མང་ཆེ་བས་གོ་བ་སྤངས་འདུག འོན་ཀྱང་འོས་
 གངས་༡༥ རེ་དང་༡༧ རེ་ཆགས་ཏེ་ཁོང་ཆོའི་གོས་དོན་ལྟར་ལྷ་མོ་ཆེ་རིང་དང་། བསོད་ནམས་སྟོབས་
 རྒྱལ་གཉིས་བཀའ་སློན་དུ་གྱུར་ཏོ། ང་ཆོས་ཁོང་གཉིས་བཀའ་སློན་གྱི་འོས་གཞིར་ཡུལ་བ་དེ་རི་འདྲ་
 ཞིག་བྱུང་བ་རེད་ཅེས་བཤད་ན་རའི་རང་སྤྱི་བྱེད་པ་འདི་ལུང་རྫོང་དེས། ར་རང་མགོ་བཅག་པའི་ཐོ་བ་
 རེད་ཟེར་བ་ལྟར་དང་། སྤྱིང་སྤྱུང་དུ། བྱ་གོ་ཆེར་མ་ལ་བྱི་ཞིག་སྟེས།། དེའང་རང་དགྲ་རང་གཤེད་
 ཡིན། བྱི་ལུག་ཤོག་ཆེར་མ་ལ་བྱི་ཞིག་སྟེས། དེའང་རང་དགྲ་རང་གཤེད་ཡིན། ཁྲུག་ཆེར་མ་ལ་
 དེ་བྱི་ཞིག་སྟེས། དེའང་རང་དགྲ་རང་གཤེད་ཡིན། ཁྲུག་གཟིག་ཡུལ་ལ་བྱུང་ག་ཤོག་
 འབྱུངས། དེའང་རང་དགྲ་རང་གཤེད་ཡིན། ཟེར་བའི་དཔེ་བཞིན་རང་དགྲ་རང་གཤེད་དུ་གྱུར་
 པ་ནི། ཁོང་གཉིས་གཤམ་བསྐྱད་པའི་དགྲ་བོ་ཡིན་པ་མ་ཤེས་པས་སྒོ་འགྲོད་ཆེ་ཡང་ཅི་བྱ་བཤམ། དཔེ་
 ལ་ཡོད་པ་ལྟར། ཆོ་སྟོན་མའི་ལས་ལ་བཟུར་རྒྱ་མེད། རྒྱས་ཡ་ཐོད་གཉིར་མ་འབྱེད་རྒྱ་མེད་ཟེར་བ་
 བཞིན། ཁོང་གཉིས་ཁམས་པ་མགོ་རྩུང་སྟོན་མཁན་གྱི་དཔའ་བོ་རྩིག་ཤོས་ཤིག་དུ་གྱུར་སོང་།

སྐབས་༡༡ པའི་སྤྱི་འབྲུས་འོས་འདེམས་བྱེད་དུས་ནས་བཟུང་བདེ་སྤྱང་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་
 གསང་ཕོགས་སྟོན་བཞིན་པའི་གསར་འགྱུར་བ་ཕོ་མོ་སྐྱ་སེར་ཁག་གཅིག་ལ་འགྲུལ་ཤུགས་སྤྲད་དེ།
 ཁོང་ཆོས་སྐྱ་བྱི་འདུ་དཔོན་འཆི་མེད་རྣམ་རྒྱལ་དང་། དཀར་མཛེས་མདོ་གཉིར་གསེར་དགའ་གཉིས་
 བསྐྱར་འདེམས་མི་ཆོག་ཟེར་བ་དང་གལ་སྤྱིད་བྱུང་ན་ཁོང་གཉིས་དམར་གསོད་གཏོང་གི་ཡིན། ཞེས་
 ཡིག་ངག་གཉིས་ཐོག་ནས་བྱུང་སྤྱི་ཤིག་རྒྱལ་ཁབ་བྲིམས་ཡོད་ཀྱི་འོག་ནས་ལས་ལུགས་བྲིམས་

མེད་ལུང་མེད་དུ་སྒྲིབ་དེ་ཁམས་པ་མགོ་གཞོན་བྱེད་མཁན་གྱི་དཔལ་པོ་རྒྱ་དམར་གྱི་སྤྲིད་ལུགས་བྱང་
 རྒྱུ་པའི་མི་ཁག་གཅིག་ཐོན་ནས་རིམ་པས་དགུ་བཅུ་གསུམ་ཟེར་བའི་ཆོགས་པའི་ངོ་བོར་བསྐྱར་བ་
 རེད། ཁོང་གཉིས་ལ་དེ་ལྟར་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞིག་ཡིན་ཞེན། དུས་ལྡན་རིང་པོ་མ་
 ཕྱིན་པའི་སྐབས་༡༩༥༩ ལོར་ཉི་ཉོང་དོན་གཅོད་བརྒྱ་རྒྱལ་པོ་དང་། བདེ་སྤང་བཀའ་སྒྲོན་ཨ་ལག་
 འཛིགས་མེད། བདེ་སྤང་དུང་ཆེ་བུམས་པ་སྐལ་ལྷན་བཅས་ཀྱིས་དེ་སྤྲོ་ནས་ཐེ་ཕན་གྱི་དདུལ་ལྡོག་
 ལེན་བྱས་པའི་རྟོག་བྱ་ཆགས་དུས་ཁོང་གཉིས་སྐབས་༡༠ པའི་མདོ་སྟོད་སྤྱི་འཐུས་ཡིན་སྟབས་རྒྱ་
 བོད་དབར་འཐབ་ཚུད་ལ་བསམ་སྟེ། ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་གིས་ལུང་ཚན་གྱི་ཕྱོགས་ཞན་དོར་ཏེ་ཐེ་
 ཕན་དང་ལག་སྤྱེལ་གྱིས་དདུལ་བྱ་སྟོད་བྱས་པ་གཙང་མ་བཟོ་དགོས། བོད་གཞུང་བཙོག་པ་བཟོས་
 ན་མི་འགྲིག་ཞེས་ངོ་རྒོལ་བྱགས་ཆེན་བྱས་ཀྱང་ཐག་གཅོད་མ་བྱུང་པར་འཕྲོ་ཅན་དུ་ཡོད་པར། སྤྲུང་
 སྤྱི་འཐུས་སུ་སྤྱེབས་ཆེ་སུ་མཐུད་ངོ་རྒོལ་རྟོག་བྱ་བཟོ་དོགས་ཞེ་འཛིན་ཡོད་པ་དང་། ཕྱོགས་གཅིག་
 ནས་ཁམས་པའི་རྒྱས་བྱགས་ཁ་འཐོར་འགྱུར་ཐབས་ཡིན་པ་རེད། དགུ་བཅུ་གསུམ་ཆོགས་པའི་འགོ་
 བྲིད་མིང་རྒྱུ་ཁུར་བྱེད་མཁན་ཁ་ཤས་ཀྱིས་རང་ཕྱོགས་གྱི་མི་མང་པོར་དངོས་གསལ་དུ་བརྗོད་པར།
 ཁམས་པ་ཆོའི་རྒྱས་བྱགས་གཙོག་མ་བྱུང་ན། བོད་གཞུང་གིས་ཁམས་པ་བརྒྱག་མི་འཁེལ་བ་ཆགས་
 གྱི་རེད། དེར་བརྟེན་ཁམས་པ་ཁ་དབྱལ་བྱུང་པ་བྱ་དགོས་ལུགས་བརྗོད་འདུག་དཔེར་ན། དེ་སྤྱི་རྒྱ་
 གར་རྟོ་ཕྱོགས་རྟེན་ལོར་དུ་སྐྱ་ཡི་གཙུང་མོ་རྩེ་བཙུན་བརྟེན་སྐྱ་ལྷ་དཀར་མཛེས་རྒྱ་ནག་ཚང་གི་བུ་
 ལུན་གྲུབ་རྒྱལ་པོ་ལྡོག་ཏུ་མེར་བསྟེགས་ཏེ་བསད་པ་དེ་ལ་དྲོགས་གཞིའི་ལྷ་སྤངས་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་གྲོང་
 གཞི་ཡོད་པ་རེད། ས་འདུ་རིན་ཆེན་ལགས་ཤེས་ཡོན་ཉམས་སྤྱོད་གང་ཅིར་ཡགོང་ས་མཆོག་ནས་

ཐུགས་རེ་ཆེན་པོས་བཀའ་སློན་དུ་བསྐྱོབ་ཞུགས་བསྐྱུངས་ཀྱང་། མི་དགའ་ཕྱག་དོག་མ་རུང་ཁོག་བཅུག་
 ཅན་འགས་མི་ཁོག་མི་ཁྱགས་ཀྱིས་སྒྲིན་མེད་སྒྲིན་འདོགས་སྒྲོག་གཡོ་ངན་རྩས་མང་དག་བྱས་སྒྲིན་
 རིན་ཆེན་ལགས་ཕུ་ཐུག་སློ་ཕམ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་ནས་༡༩༥༡ ལོར་དགོངས་ཁུ་ཡང་ཡང་མི་བྱ་
 མཐུ་མེད་བྱང་བ་རེད།

གཞན་དག་ཡར་བཞག་ཨ་ལོ་ཆོས་མཛད་འདས་པོ་ལྟ་བུར་མཆོན་ནའང་། དང་པོ་ཁོ་རང་
 ལ་རྒྱ་དངོས་གང་ཡང་མེད་ནའང་བོད་གཞུང་དང་སྒྲོར་འབྲུམ་ཕྱག་མང་པོའི་ཆོང་ལས་མཉམ་འབྲེལ་
 གྱིས་ཡག་དུས་ཡག་ཆོད་མེད་པར་སྒྲིད་མཉམ་སྒྲུག་མཉམ་ལྟ་བུ་གནང་བ་དང་། དེ་ནས་ནང་ཅོད་
 ཆགས་ནས་ཨ་ཆོས་ཉ་བུན་མི་སོད་པའི་སྤྱང་པོ་དཀའ་ངལ་ཅན་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ནས་བོད་དང་རྒྱ་ནག་
 ཏུ་བསྒྲིད་བ་དང་། བདེན་ན་བོད་དོན་ལ་གནོད་པའི་གཏམ་བཟོད་བ་དང་། ཡགོང་ས་མཆོག་ལ་ཡིག་
 ངག་གཉིས་ཐོག་ནས་མཆོན་སྤྱད་ཁྱེས་པ་བཅས་ནོར་འབྲུལ་ཆེན་པོ་བཞེས་པ་རེད། ༡༠ ཐམ་པའི་
 ལོར་ཕྱིར་ལོག་གིས་བཞུགས་སྐར་དྲ་རམ་ས་ལར་བཅར་སྐབས། དག་མཆོན་འོག་ཚུད་ན་བུ་ལས་
 བྱམས། ཟེར་བའི་དཔེ་ལྟར་གནང་ཡང་མ་འོས་བ་དང་མི་སྲིད་བ་མིན་རུང་། དེ་ལས་ལྷོག་པའི་བོད་
 ཀྱི་བྱད་མེད་ཆོས་རྒྱ་དམར་གྱི་ལས་ལྷགས་དམངས་གཙོ་བཙོས་སྐུར་དང་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་
 ཟེར་བའི་ལས་འགུལ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པར་གངས་ཅན་སྒྲིད་གཤོངས་སུ་བཅན་བྱོལ་བོད་གཞུང་
 གི་བཀའ་ཤག་དང་། སྤྱི་འབྲུས། ལས་ཁུངས་ཁག་བཅས་ཀྱི་མདུན་ཐང་དེར་རང་ལོ་ཡན་ ཅམ་ལ་
 སྤྱེབས་པའི་མི་རྒན་ཨ་ལོ་ཆོས་མཛད་ཡར་འཐེན་མར་འཐེན་གྱིས་ས་ལ་བརྟུངས། བྱད་མེད་ཆོའི་
 སྤྱང་གདན་གྱིས་མགོར་གྲབ་མཐུག་གྲབ་བྱས། རྟོག་རྗེས་བྱས། ས་ཕྱི་དང་རྟོ་ཕྱིས་མགོ་དང་གདོང་

བར་གྲུབ་པ་སོགས་འཐབ་འཛིང་བཏང་སྟེ། བོད་ཀྱི་བྱད་མེད་ཚོའི་གཤེས་རྒྱུད་མངོན་རྟེན་དུ་བསྟན་
 བྱས་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་མི་མང་པོ་གཡས་གཡོན་དུ་ཡོད་འདུག་པ་རྣམས་ཏ་ལས་ཏོན་འཐོར་ཏེ། བོད་མི་ཟེར་
 བ་དེས་བྱབ་ན་འཇར་མི་ནིའི་ཏ་ཏ་ལའི་བྱ་སྟོང་ལྟར་བྱ་བ་ཐོ་འདུག། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ནང་ནས་མིག་མཐོང་
 བ་དང་པོ་ཡིན། བཅན་བྱོལ་གཞུང་གིས་སྒོ་རྩལ་སྟེབས་པའི་བོད་མི་རྣམས་པོ་ལུས་མེད་དེ་ལ་བལྟ་
 མཁན་དང་བར་བྱེད་མཁན་སུ་ཞིག་མི་འདུག། རྒྱ་གར་གྱི་སྒོར་རྒྱུང་བ་ནི་ཕྱི་པོ་བར་ཡོད་མ་
 མོང་། ཐབས་ཤེས་ཀྱིས་ཡར་རྒྱུག་ཕྱིར་རྒྱུག་བྱེད་མཁན་ནི་བྱད་མེད་གཅིག་རང་འདུག། དེའང་སྐབས་
 ཤིག་ལ་བྱད་མེད་གཞན་ཚོས་ལག་པ་གཡས་གཡོན་ནས་བཟུང་། འགའ་རེས་བྲང་ཁ་དང་། རྒྱབ་
 ལོག་ལ་གཞུས་པ་ཡང་བྱེད་ཀྱི་འདུག། དེ་ནི་མི་རྣམས་དེའི་བུ་མོ་ཡིན་པ་འདྲ། ཞེས་སོགས་སྒྲིབ་ཤས་ཆེ་
 བའི་ཤོད་ཚུལ་འདྲ་མིན་བྱ་རྒྱུ་ཡོད་པ་བཟོས་འདུག། དེ་དང་དེ་འདྲའི་བོད་མིའི་རྐང་འདྲན་མཚན་
 ཤས་ཀྱི་བྱ་སྟོང་སྟེ་ཕྱི་བར་གསུམ་དུ་རི་ལྟར་བྱས་རུང་བྱེད་མཁན་ཁག་གཅིག་གིས་ག་དུས་ཡིན་ན་
 ངན་བྱས་ངོ་བྱེད་ཀྱི་དར་ཆ་དགུང་སྟོན་དཀྱིལ་དུ་འཕྱར་བ་ལས་ངོ་ཆ་བྲེལ་གཞུང་ཡོད་པའི་དྲང་
 བདེན་ཕྱི་ནང་མཚུངས་པ་ཞིག་ཡོད་པའི་རེ་བ་བྱ་ཡུལ་ལས་འདས་ཟིན་པ་ཞིག་རེད་དམ་ཞེས་འདི་
 ཡན་བྱུང་བ་བརྗོད་པ་སྟེང་བསྟུས་ཤིག་བཀོད་པ་ཡིན། ད་དུང་དུས་ཚོད་ལ་བསྟུན་ཏེ་རེ་རེའི་གནས་
 ཚུལ་ཞིབ་རྒྱས་འགོད་རྒྱའི་འདུན་པའང་ཡོད།

སྐབས་སུ་བབ་པའི་གནས་ཚུལ་དངོས་ལ་འདུག་པ།

བྲིམས་དང་ལས་འབྲས་ངོ་ཆ་བྲེལ་གཞུང་སོགས་གང་ཡང་མི་མང་འཁོར་། ཚུལ་འཚོས་ཟོག་

བརྒྱུས་ཀྱིས་བོད་མི་ནང་ཁུལ་དུ་ཡང་རང་ཕྱོགས་གཞན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤྱོད་ཚུལ་གཏིང་མི་མངོན་
 པའི་ནམ་པ་རྒྱ་རལ་དུ་གྱུར་ཏེ་སྐབས་འཛེལ་རིང་ལུགས་ཀྱི་བྱ་སྤྱོད། དེར་གི་བཀའ་ཤག་དང་སྤྱི་
 འཐུས་རྒྱན་ལས་ནས་མདོ་ཁམས་རྒྱ་བཞི་སྒྲིབ་དུག་གི་སྤྱི་འཇུགས་ལ་ལྟ་སྟངས་ཐ་ཆད་འཛིན་
 པའི་ཁྱིད་བྱས་ལས་༡༩༩༧ ཟླ་༥ ཚེས་༩ ལ་དོན་ཚན་༧ འཁོད་ཀྱི་དྲང་བདེན་ཡི་ནས་མེད་པའི་
 ཡོངས་ཁྱབ་གསལ་བསྐྱགས་གནང་བ་དེ་དང་། གསལ་བསྐྱགས་ཡིག་ཆ་དེ་འགྲེམ་སྤེལ་མ་ཐུབ་
 བོད་། བལ་ཡུལ་ནས་མི་ངན་ཁོ་ཚོས་༩༧ ཟླ་༥ ཚེས་༩ འཁོད་རྒྱ་སྒྲིབ་རྒྱན་ལས་ཚོགས་གཙོ་
 ཟུར་པ་ཨ་ཐར་ཞོར་བུ་ཅན་ལ་ཞེས་ཅིས་སྤྱོད་ལེན་དགོས་རྒྱུའི་གསལ་བསྐྱགས་དང་། ཟླ་ཚེས་
 དེ་འཁོད་ཀྱི་ཚོགས་ཆེན་སྐོར་ཚོགས་ཀྱི་བྱ་རིམ་སོགས་དང་བཅས་བཀའ་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་བྱས་ངན་
 ལག་སྤེལ་གསལ་བོར་ཐོན་པའི་གསལ་བསྐྱགས། ཡང་༩༧ ཟླ་༥ ཚེས་༩༧ འཁོད་བལ་ཡུལ་
 དུ་ཡོད་པའི་མི་ངན་སྤོ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཅན་ལ་ལག་སྤེལ་དང་ས་གནས་རྒྱན་ལས་སྤོན་ཡོད་
 ནམས་བཅན་ཐབས་ཀྱིས་ཁོང་ཚོའི་དབང་དུ་བསྐྱུ་ཐབས་གཞུང་དམངས་མཉམ་འབྲེལ་བྱ་རྒྱུའི་
 བཀོད་རྒྱ། ཡང་མདོ་སྤྱོད་དམིགས་བསལ་ཚོགས་ཆེན་ཐོག་བཀའ་ཚོགས་ཀྱི་གསལ་བཤད་ཟེར་
 བ་༩༧ ཟླ་༡༠ ཚེས་༡༡ འཁོད་བྱས་རྗེས་ཅན་གྱི་སྤྱི་འཇུགས་ཅུ་མེད་གཏོང་ཐབས་ཀྱི་ཁུངས་
 མེད་གསལ་བསྐྱགས་སྤེལ་བ་བཅས་ནི་བཀའ་སྤྱིའི་མཚན་འཁོད་པ་ཅམ་ལས་ལུགས་མཐུན་གོ་
 བསྐྱུར་ཐག་གཅོད་གནང་བ་མ་ཡིན་པ་ང་ཚོས་གསལ་བོ་ཤེས་ཐུབ། ཡང་མདོ་སྤྱོད་རྒྱ་སྒྲིབ་
 དམིགས་གསལ་ཚོགས་ཆེན་ཟེར་བའི་སྐབས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་ཕྱོགས་སྤྱི་འཇུག་དེབ་ཐེར་གོ་༡་༡་ཞེས་པའི་
 དེབ་དཀར་པོ་ཞིག་ཀྱང་འགྲེམ་སྤེལ་རྒྱ་ཆེར་བྱས་ཡོད་པ་བཅས་ཀྱི་དོན་དངོས་ནི། དགྲ་དགའ་

གཉེན་སྒྲིག་སྒྲིག་ཆུང་པོ་གདག་གི་གནས་ཚུལ། བོད་མི་ཁ་བྱལ་འགྲོ་ཞིང་། བསྟན་སྤྱོད་རང་
 དབང་གི་མདུན་ལམ་རྩ་གཏོར་གཏོར་བའི་མི་བདེན་འབྱོར་བཤད། གཡོ་ཅན་དང་བརྟུ་ས།
 སྐབས་འཆོལ་གྱི་བྱ་སྤྱོད་ཆོས་ཆོས་མེད་པའི་བྱེད་སྒྲུང་ས་ལ། ང་ཆོས་བཟོད་སྒྲིམ་བྱས་པས་པན་
 ཐོག་མེད་པར་བརྟེན་ད་ཆ་རྟུན་གཡོ་ཐེར་འདོན་གྱི་ལན་འདེབས་ངོ་སྤྱོད་རིམ་བཞིན་བྱ་རྒྱུ་ཡིན།

༧༧༥༥ འཁོད་བཀའ་སྤྱིའི་བཀའ་བཅད་གསལ་བསྒྲགས་ལན་འདེབས། །

གཅིག

ཡིག་ཆ་དེའི་ཨང་༡་་་ཅན་དོན་ཆོན་བདུན་གྱི་ལན་འདེབས།

བོད་མི་མང་སྤྱི་འབྲུས་རྒྱུན་ལས་དང་། བཀའ་ཤག་ཐུན་མོང་གིས་༧༧ ཟླ་༥ ཆོས་༥ ལ་ཞེས་པའི་
 གསལ་བསྒྲགས་གྱི་ཨང་༡་་ ༥ པའི་ནང་། དེས་ན་༧༧ ཟླ་༥ ཆོས་༥༡ལ་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་གྱི་
 དབུ་འཛིན་དང་། རྒྱ་སྐད་ཆོག་གཙོ་བརྒྱུད་གོ་མིང་ཏང་སྤྱོད་གཞུང་དང་། མདོ་ཁམས་རྒྱ་བཞི་སྐད་
 དུག་སྤྱི་གཞུང་འཛུགས་མིང་ཁུངས་གྱིས་བཞག་པའི་གྲོས་མཐུན་ཡིག་ཆ་འདི་བཅིངས་ལུགས་དང་སྤྱི་སྤྱོད་
 ལྟར་ན་བོད་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་མ་འོངས་པའི་རྩ་དོན་གྱི་ཐོག་ཆོལ་ཁ་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་གི་སྤྱི་གཞུང་གྱི་
 རོས་ནས་གྲོས་མཐུན་འཛིན་པའི་ཐོབ་ཐང་དང་། དབང་ཆ་དམིགས་པ་དང་གཅིག་མདོ་སྤྱོད་རྒྱ་སྐད་
 མང་ཆོག་གྱི་མི་བརྒྱ་ཆ་༧༧ ཆོག་གཙོ་ཨ་ཐར་ནོར་བུ་དང་། ཆོག་གཙོ་ཞོན་རིན་ཆེན་ཆེ་རིང་
 གཉིས་ལ་གྲོས་མཐུན་འཛིན་རྒྱུའི་དབང་ཆ་སྤྱོད་མེད་པ་དང་གཉིས། མདོ་སྤྱོད་མི་མང་བརྒྱ་ཆ་༧༧

ནས་གྲོས་མཐུན་གྱི་དོན་ཚན་ཁག་ལ་མོས་མཐུན་མེད་པ་དང་གསུམ། གྲོས་མཐུན་དུ་ལའོད་པའི་
 དོན་ཚན་གསུམ་བྲིམས་དང་སྤྱི་སྤྱོད་དངོས་ཡོད་གྱི་གནས་ཚུལ་གང་དང་ཡང་མི་མཐུན་པར་ཉོག་
 བཅོ་ཉག་ཅིག་ཡིན་པ་དང་བཞི། མདོ་ཁམས་ཚུ་བཞི་སྒྲིང་དུག་སྒྲིག་འཇུགས་རང་གིས་གཏན་ལ་
 སབ་པའི་ཡོངས་གྲགས་གྱི་སྤྱིད་བྱས་དང་། ལྷག་པར་ཚུ་སྒྲིང་ཆོགས་ཆེན་ན་རིམ་དུ་བཞག་པའི་གྲོས་
 ཚད་དོན་ཚན་ཁག་གི་འབྲུ་དོན་དང་དངོས་སུ་འགལ་བ་དང་ལྷ། བོད་མི་མང་སྤྱི་འབྲུས་ལྷན་ཆོགས་
 གྱིས་གཏན་ལ་སབ་པའི་བཅན་བྱོལ་བོད་གཞུང་གི་ཐེ་མཆོག་སྤྱིད་གཞུང་དང་འབྲེལ་ལམ་བྱེད་སྤྱོད་གས་
 སྒྲོར་གྱི་རྩ་འཛིན་སྤྱིད་བྱས་དང་ཡོངས་སུ་འགལ་བ་དང་དུག་བོད་མིའི་བྲིམས་མཐུན་གྱི་སྤྱིད་གཞུང་
 བོད་བཅན་བྱོལ་གཞུང་བཀའ་སྤྱི་ཐུན་མོང་གིས་གྲོས་མཐུན་འཛིག་པའི་བྱ་རིམ་དང་། གྲོས་མཐུན་
 གྱི་ནང་དོན་དོན་ཚན་གསུམ་ག་ཚད་འཛིན་དང་། དོས་ལེན་མི་རུང་བར་གསལ་བསྒྲགས་བྱས་པ་
 དང་བདུན་བཅས་ཚུ་མཆོན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་ཚན་གསུམ་བཀོད་གྱི་གྲོས་མཐུན་ཡིག་ཆ་དེ་
 བཞིན་བྲིམས་དང་། སྤྱི་སྤྱོད། སྤྱིད་དོན། ཡང་ན་གནས་ཚུལ་གཞན་དག་བཅས་གྱི་ཐོག་ཚད་འཛིན་
 དང་རྒྱས་པ་མེད་ཅིང་། དོན་གྱི་སྟོང་པ་ཡིན་པའི་ཐ་ཆོག་ནན་པོ་གསལ་བསྒྲགས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ཞེས་
 ཆོགས་གཙོ་བོ་ཟུང་གཞོད་དང་། བཀའ་སྤྱོད་བྲི་བ་བཀྲས་ཐོང་བསྟན་འཛིན་རྣམ་རྒྱལ་གཉིས་ནས་མ་
 ཡིན་ཡིན་ཁུལ་དང་། མི་ཤེས་ཤེས་མདོག་མི་འཛིན་འཛིན་མདོག་གིས་སུག་བྲིས་བྱས་འདུག

ལན་འདེབས། ཁོང་གཉིས་གྱིས་བཤད་པ་དེ་དངོས་འབྲེལ་གྱི་བདེན་པ་ཡིན་ན་མ་འགྲིག་
 པ་མི་འདུག་ཀྱང་བདེན་པ་རྩ་བ་ནས་རེད་མེད། རྒྱ་མཆོན་ག་རེ་ཡིན་ཟེར་ན། སྤྱི་དུའང་ཡང་ཡང་
 བཤད་ཡོད་ཅིང་། ༧༧ ཟླ་༧ པའི་ནང་ཚུ་སྒྲིང་ཆོགས་ཆེན་གྱོལ་མ་ཐག་བཞུགས་སྒྲིང་དུ་བཅར་ཏེ་

ཉིན་གྲངས་༡༥ རིང་མཇུག་ཁའི་དུས་ཚོད་བསྐྱགས་པ་དང་། ཟླ་༦ ཚེས་༣༡ ཉིན་མཇུག་ཁ་ལྟམ་
 རྗེས་ཕྱི་ཟླ་༥ ཚེས་༡ བཀའ་ཚོགས་ལྟན་ཀྱིས་སར་དོ་བཅར་ལྷན་པས་དུས་ཡུན་ཚུ་ཚོད་༤ རིང་ལྷ་
 མོལ་བྱས་པར། གོང་ལའོད་ལྟར་དབང་ཚད་ཡོད་མེད་དང་། སྒྲོལ་མེད་ཚུལ་ཁོ་ནའི་ཉམས་འགྱུར་
 རོད་པའི་སྒོ་ནས་སྒྲིག་མོལ་གསུངས་པ་ལས་འདི་བྱ་འདི་གིས་གྱི་བཀའ་བྱུང་དང་སྒྲོབ་སྟོན་གང་
 ཡང་མེད་ཐོག་མཚོན་ཆ་མེད་པའི་དབྱ་བོ་ཕན་ཚུན་གདོང་ཐུག་བརྒྱབ་པ་ལྟ་བུ་ལས་གཞན་མི་འདུག
 ང་ཚོས་བཀའ་འདྲི་གསལ་བོར་ལྟས་པ་ཞིག་ལ། འདི་ལོར་ཐེ་ཕན་དུ་བཅན་བྱོལ་གཞུང་གི་སྐྱེ་ཆ་བ་
 མི་དོ་བཞི་ཆེད་གཏོང་གནང་བའི་བྱིར་ལའོར་རྗེས་གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་ཐོག་བཀའ་ཤག་གི་གསུང་
 བཤད་གནང་བའི་ནང་༢༥གོང་ས་མཆོག་ཐེ་ཕན་དུ་ཕེབས་གཏན་འཁེལ་བ་དང་། ཐེ་ཕན་དུ་སྐྱེ་ཆ་བ་
 འཇུགས་རྒྱ་བཅས་མོས་མཐུན་བྱུང་ལུགས་འཁོད་འདུག་པ་མ་ཟད། ཨ་རིའི་བོད་སྐད་རྒྱུད་ཕྱིན་ནང་
 དེ་བཞིན་གསལ་བསྐྱགས་བྱས་སོང་བ་བཅས་ཇི་ལྟར་ཡིན་མིན། ༡༩ ལོར་ཕེ་ཅིང་དུ་རྒྱ་ལོ་དོན་
 འགྲུབ་དང་། བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱལ་གཉིས་ཆེད་བཏང་གནང་བ་བྱིར་ལའོར་རྗེས་ཕྱི་ཟླ་༥ པའི་
 ནང་རང་བཅན་མི་བྱེད་པའི་གསལ་བསྐྱགས་མང་པོ་བྱུང་སོང་བ་དང་། བཀའ་སྟོན་བྲི་བ་བསྟན་
 འཛིན་ནམ་རྒྱལ་དང་། རྒྱ་ལོ་དོན་འགྲུབ། བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱལ་གསུམ་ལྷོ་ལོར་བཞུགས་གནས་
 ཟུར་གྲས་གྱིས་རྒྱ་དམར་གཞུང་ཚབ་ཁང་དུ་ཕེབས་ནས་ཕན་ཚུན་གསུང་མོལ་ག་རེ་བྱུང་ཡོད་མེད།
 ༡༩ ལོར་རྒྱ་ལོ་དོན་འགྲུབ་དང་། སྐལ་བཟང་རྒྱལ་མཚན་གཉིས་ནས་ལྷོ་དོན་བྱུང་ཆེ་འཇམ་དཔལ་
 ཚོས་བཟང་མགོ་སྐོར་བཏང་སྟེ་ཁོང་གཉིས་ཐེ་ཕན་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་འཆར་བཀོད་ལྟར་ཐེ་
 ཕན་དུ་བསྐྱོད་དེ་ལས་དོན་འདི་བྱས་གང་ཡང་མེད་ཐོག་མོ་གྲོར་དང་། ཀམ་ཐུ་ཏར་ཞེས་སྟོག་ཕྱིན་

འཕེན་ལུགས་ཡོ་ཆས། ཨ་སྒོར་༥༠༠༠ བཅས་ཡོང་གྲགས་གཞུང་འབྲེལ་ཐོག་སྒྲངས་ནས་ལོ་འཁོར་
 དངུལ་རྩིས་ནང་བཏང་བ་སོགས་ལ་དགོ་སྒྲིན་ཡོད་མེད། དེར་མ་ཟད་གསེར་གྱི་སྒྲི་ཐག་གཉིས། འི་
 མིས་ཞིས་སྒོག་བརྟན་བརྟན་སྒྲུལ་གཉིས། རྫོང་ཁང་ནང་ཆ་སྒོག་གཏོང་ཆེད་གྱི་འབྲུལ་ཆས་གཉིས།
 གཞན་ཡང་ཅན་ཅིག་བཅའ་དངོས་བཅས་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ནས་ཁོང་གཉིས་ལ་འདྲ་མཉམ་གྱི་
 རྫོང་པ་སྤྱད་པ་སྒྲངས་ནས་རྒྱ་གར་གནམ་ཐང་དུ་བྲིམས་འགལ་གྱིས་འཛིན་བཟུང་བྱས་ལུགས་
 དགུན་ཁའི་གྲོས་ཆོགས་ཐོག་ཡོངས་གྲགས་སྤོང་རྩྱུང་ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་ཉིས་སྒྲིན་ཡོད་མེད་
 སོགས་དགོངས་སྒོར་ཁྲུས་པ་ཡིན། དེ་དག་གི་ལན་དུ། ཐེ་མན་དང་རྒྱ་དམར་ནག་གཉིས་ཀར་འབྲེལ་
 ལམ་བྱེད་ཚུགས་སྒོར་གྱི་གྲོས་ཆོད་ཡོད་པ་དེ་ལས་གཞན་མེད། གསེར་ཐག་སོགས་སྒྲིར་ནས་བྱིར་
 བ་རྒྱུས་སྒྲིར་གྱིས་འགན་ཁུར་དགོས། ད་ལྟ་སྤྱི་ཡིན་རྩྱུང་ཆོད་མེད། ཨ་སྒོར་༥༠༠༠ དེ་ཁོང་ཆོའི་
 དེའི་སྒྲིན་དུ་ཉོང་གོང་ལ་ཐེངས་༡ སོང་ནས་བྱིར་ལོག་བྱ་དགོས་བྱུང་བའི་ལམ་གྲོན་གུན་གསལ་སྤྱད་
 པ་རེད། དེར་སྒྲིན་མེད། མོ་གྲོར་སོགས་སྒྲངས་པ་ནི་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་དབུ་འཛིན་ནས་ཕྱག་རྟགས་ལུལ་
 སྒོལ་ཡོད་པ་ལྟར་རེད་ཅེས་སོགས་ང་ཆོ་ཡང་ན་སྤྱུ་གུ་རྩྱུང་རྩྱུང་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་ན་ངོ་ཆ་བཀག་ཐབས་
 བྱེད་པའི་བྱི་མི་ཞིག་ཡིན་པའི་རྒྱུ་པ་བརྟན་ཏེ་རང་གཏམ་ཞེ་ཅིག་ལས་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་སྒྲི་
 གཅིག་གསུངས་མ་བྱུང་། དཔེར་ན། ཐེ་མན་དུ་སྤྱི་ཆབ་བཞི་པེབས་ནས་དོན་གནད་ཐག་གཅོད་གང་
 ཡང་བྱུང་མེད་པར་མ་བྱུང་ལུགས་དང་། བོད་སོག་ལས་ཁུངས་དང་མཉམ་འཛོག་བྱ་དགོས་བྱུང་
 ཚུལ། དེ་ལ་དོས་ལེན་གསལ་ཐབས་མེད་པ་ཡིན་ཆོ་མེད་ལུགས་སོགས་དངོས་བྱུང་དངོས་དོན་གསུང་
 ན་འོས་བབ་ཆེ་ཡང་། ཚུགས་ཅམ་གསུངས་ཏེ་ནང་ཁུལ་གཞུང་འབངས་དབར་དབང་ཆོད་ཡོད་མེད་

དང་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྲིམས་ལུགས་སོགས་རྒྱ་ཆེ་རྒྱང་རིང་གསུངས་པ་དང་། མཁས་པ་ཆེན་པོར་བརྟེན་པས་
 ཏམ་པ་དཔའ་ཐལ་ལང་ཤོར་གྱི་སློབས་པས་སྤྱན་ནམ་མཁར་གཟིགས་ཏེ་ས་སྟེང་གི་གྲོག་མ་
 དང་། ལྷ་ཡི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱེད་གྱི་དཔེ་ལྟར་ཆང་མ་ངའི་གང་བྱས་སུ་ཡོད་པའི་ངང་རྒྱལ་དུ་ང་ཆོར་
 དོན་གྱི་དོག་ཁ་ཐོན་པའི་དགོ་སྟོན་ཁ་སེམས་ཐུག་པ་གང་ཡང་གོ་བསྐྱར་བཀའ་སློབ་གནང་ཅིས་མེད་
 པ་ལྟར་གནང་མ་བུར་། སྟོན་ཞུས་ལྟར་མང་ཆོགས་ལ་གསལ་བསྒྲགས་བྱ་རྒྱུ་དང་། ང་ཆོར་ཉེས་པ་
 གཏོང་རྒྱལ་ཡིན་ལུགས་གསུངས་ནས་དོན་ཆོན་གསུམ་གྱི་དགོ་སྟོན་དང་། བྱིར་འཐེན་དགོས་ལུགས་
 གང་ཡང་མ་གསུང་པའི་ཁར་རེ་ཡུལ་རྩ་ནས་མེད་པའི་ཐག་བཅད་གནང་འདུག་པ་ལྟར་གསལ་
 བསྒྲགས་གནང་སོང་བ་དང་། ཆད་པའང་བཅད་བུར་། དེའི་དམིགས་ཡུལ་ངོ་མ་ག་རེ་རེད་ཟེར་ན།
 རྒྱ་སྐད་སྒྲིག་འཛུགས་རྩ་གཏོར་གཏོང་ཐབས་དང་། ཁོང་ཆོས་རང་སྦྱོང་ལྗོངས་ལེན་པའི་སྐབས་སུ་
 འགོག་རྒྱུ་བྱེད་མཁན་ཞུས་པ་ཅན་མེད་ཐབས་བཞོ་བ་དེ་རེད།

བོད་རང་སྦྱོང་ལྗོངས་ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད་པ་དཔེར་ན། ༡༩༩༩ ལྷ་པོ་མཇུག་ལ་བཀའ་སློན་
 གསུམ་ལྷེ་ལིར་རྒྱ་དམར་གཞུང་ཆབ་ཁང་དུ་ཐེབས་ཏེ་བཀའ་སློན་བྲི་བ་བསྟན་འཛིན་ནམ་རྒྱལ་ནས་
 རྒྱ་མིའི་གཞུང་ཆབ་པར་ཁ་སང་ཁྱེད་གྱིས་སྤྲོ་འཕྲོས་རང་སྦྱོང་ལྗོངས་ཁྱེད་རང་ཆོས་ཅིས་སྤངས་ན་
 གསུངས་འདུག་པ་དེ་ཡིག་ཐོག་ཏུ་མེད་སྟབས་ད་ལེན་བསྐྱར་དུ་དོ་ཏན་བྱ་དགོས་པ་མ་ཟད། གྲུང་
 དབྱང་གི་བཀའ་ཡིན་དང་ཁྱེད་གྱི་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པར་དེའི་ལན་དུ། རྒྱ་དམར་གཞུང་ཆབ་ནས་
 རང་སྦྱོང་ལྗོངས་ཅིས་སྤངས་ཟེར་བ་གྲུང་དབྱང་གི་བཀའ་ཡང་མ་རེད། ངས་གྲུང་བཤད་པ་མེད།
 རྒྱ་ལོ་དོན་འགྲུབ་ཁྱེད་རང་ནས་བོད་རང་སྦྱོང་ལྗོངས་སུ་ང་ཆོ་ལྷ་བསྒྲིལ་རྒྱལ་ཡིན། ད་ཡོད་རང་སྦྱོང་

ལྷོངས་དེ་གྲུང་བྱན་ལམ་སྒོལ་རེད། ང་ཚོ་རང་དབང་དམངས་གཙོའི་ལམ་སྒོལ་ཡིན་སྟབས་དེ་གཉིས་
 དབར་འགལ་སྒྲུ་མི་འབྱུང་བྱིར་ཕན་ཚུན་བཀའ་མོལ་ཡག་པོ་གནང་གལ་ཞེས་ཡང་ཡང་བརྗོད་
 འདུག་པ་ལས་ངས་བཤད་མེད། རང་སྐྱོང་ལྷོངས་ཡོད་ཡོད་པ་རེད། བྱིད་རང་ཚོ་ག་དུས་ལོག་ན་
 འགྲིག་གི་རེད་ཅེས་ངས་ལབ་པ་ཡིན། ད་དུང་ང་དང་ཏཱ་ལའི་སྤྲཱ་མ་མཇལ་འཕྲད་གནང་གལ་བརྗོད་
 འདུག་ཀྱང་། ངས་ཏཱ་ལའི་སྤྲཱ་མ་མཇལ་འདོད་མེད། ཆ་རྒྱུན་ཡོད་པ་མ་རེད་ཅེས་ལབ་ཡོད་ཅེས་རྒྱ་
 མིས་བཤད་འདུག དེར་བརྟན་འཛིན་ནམ་རྒྱལ་ནས་ང་ཚོས་བོད་རང་སྐྱོང་ལྷོངས་ཁས་ལེན་དུས་
 བྱིད་རང་ཚོས་ངོས་ལེན་མ་བྱས་ན་རྗེས་སུ་རྒྱལ་སྤྱིའི་རྒྱལ་ཁྲུག་གི་འོག་ནས་བྱིད་རང་ཚོར་ཁག་པོ་
 ཡོང་གི་རེད་ཅེས་དོན་དུ་རང་སྐྱོང་ལྷོངས་རིག་ཐབས་ཀྱི་ཆེད་དུ་རྒྱ་མིར་སྤྲིག་ར་བསྐྱལ་ལུགས་སྒྲོར་
 དང་། དེའི་གོང་དུ་རྒྱ་ལོ་དོན་འགྲུབ་ནས་བོད་རང་བཙན་ཡོང་གི་མ་རེད། འཛམ་གླིང་སྟོབས་ཆེན་
 རྒྱལ་ཁབ་སུ་ཞིག་གིས་ངོས་ལེན་བྱེད་ཀྱི་མེད་པ་མ་ཟད། རྒྱ་གར་ནས་ཀྱང་ངོས་ལེན་བྱེད་ཀྱི་མེད།
 དེ་ལས་རང་སྐྱོང་ཡག་པོ་ཞིག་བྱུང་ན་འགྲིག་ལུགས་དང་། ཕར་སྒྲོད་རྒྱ་ཕར་སྒྲེད། དེ་སྔ་ཡུན་རིང་རྒྱ་ལོག་ཏུ་གོར་
 བ་ནམས་རྒྱུར་ལེན་རྒྱ་རྒྱུར་སྤངས། ད་ཡོད་མོད་རང་སྐྱོང་ལྷོངས་ཟེར་བའི་སྒྲོར་སོགས་ཇི་ཡིན་ཞུས་པར། ཟམ་
 གདོང་ནས་ང་ཚོ་སྤྱི་འབྲས་ལྟན་ཆོག་གིས་གྲོས་ཆོད་བཞག་ཡོད་པ་དེ་ལས་གཞན་ཆ་འཛིན་བྱ་རྒྱ་
 མིན་གསུངས་ཏེ། བསྐྱབས་ནས་མ་འགྲུབ་པའི་བྱ་བ་དེ་སྤྱེུས་རྒྱ་བྱས་པ་ལྟར་བྱེད་འདུག སྤྱི་འབྲས་
 ལྟན་ཆོག་གིས་གྲོས་ཆོད་ཟེར་བ་ནི་སུ་ཞིག་གིས་ཤེས་རྟོགས་གལ་ཡོད། བཀའ་སློན་བསོད་ནམས་
 སྟོབས་རྒྱལ་ནས་ང་ཚོ་གསུམ་རྒྱ་མིའི་གཞུང་ཆབ་དང་བཀའ་མོལ་ཇི་བྱུང་དོན་ཆེན་ཅུ་འབོད་ཀྱི་ལས་
 བསྐྱོམས་སྟན་ཞུ་ཡུལ་ཞུས་ཡོད་ཅེས་ཟེར་བ་ཙམ་ལས་གཞན་གྱི་གསལ་བཤད་གང་ཡང་མི་འདུག

དེས་ན་རྒྱ་དམར་དང་གསང་གྲོས་ཀྱིས་བོད་རང་སྤྱོད་ལྗོངས་ལེན་རྒྱུའི་འབད་བཅོན་དང་
ཐག་གཅོད་བྱེད་པའི་ཐོབ་ཐང་དང་། དབང་ཚད་མེད་པ་དང་གཅིག་

རྒྱ་ལོ་དོན་འགྲུབ་དང་། བསྟན་འཛིན་རྣམ་རྒྱལ། བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱལ་ཅན་ཤོག་
ཁག་གིས་ངའི་ས་ཆ་ཡར་སྤྱོད་ཀྱི་རེད་ཅེས་པའི་ཨ་མ་དོ་བ་རྒྱ་མིར་ཅིས་སྤྱོད་རྒྱུའི་བྱ་སྤྱོད་ལ་བོད་མི་
ས་ཡ་དྲུག་གིས་ངོས་ལེན་ནམ་ཡང་མི་བྱེད་པ་དང་གཉིས།

འབྲི་རྒྱ་ཤར་ལུབ་ཀྱི་དབྱེ་བ་བྱས་ཏེ་བོད་མི་ཁ་བྲལ་དུམ་བྱར་གཏོང་བའི་ལས་འགུལ་ལ་
ཁམས་པ་བརྒྱ་ཆ་༩༠ ཐམ་པས་མོས་མཐུན་ནམ་ཡང་མེད་པ་དང་གསུམ།

བོད་རང་སྤྱོད་ལྗོངས་ལེན་ཐབས་བྱེད་པ་དེ་སི་ཏར་སི་སླག་ཏུ་སྤྱལ་བའི་བཀའ་སློབ་ལས་
ཀྱང་ཡོངས་སུ་འགལ་བ་མ་ཟད། བྲིམས་དང་། སྤྱི་སྟོན། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་གང་དང་མི་མཐུན་
པར་རྟོག་བཟོ་ལས་ཀྱང་ཆེས་ཆེ་བས་མ་འགྲུབ་པ་མ་གཏོགས་རང་སྤྱོད་ལྗོངས་ལེན་ཐབས་ཀྱི་བྱས་
ངན་མ་རུང་པའི་བྱ་སྤྱོད་དང་བཞི།

ཆོལ་གསུམ་གཅིག་གྱུར་ཀྱི་བོད་རང་བཙན་ཞིག་བྱུང་ནའང་རང་ཉིད་ཀྱི་ཕ་ཡུལ་དུ་ལོག་
ཅིས་རྩ་བ་ནས་མེད་པའི་རྒྱ་ལོ་དོན་འགྲུབ་དང་། བོད་རང་སྤྱོད་ལྗོངས་ཤིག་བྱུང་ན་དེ་ལྟ་མི་དགོས་
པའི་དམིགས་ཡུལ་ངན་པ་ཅན་རང་སྤྱོད་ལྗོངས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་ཡིན་པའི་བསྟན་འཛིན་རྣམ་རྒྱལ་
དང་། བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱལ་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་གཏོགས་ཡིད་འགྲུ་ཐབས་ལ་འཇུག་སྟེ་རེ་སྤྱོད་ལག་
བཟེད་ཀྱིས་རང་མཐུ་རང་འགྲུབ་ཟེར་བའི་དཔེ་ལྟར་རང་གི་ཕ་ཡུལ་འཛོལ་ས་ཁུལ་རྒྱང་རིང་དུ་དོར།
ང་བསོད་དེ་དམན་པ་ཞིག་ལ་སྐྱེས་མདོ་སྟོད་རེད། ཡིན་ནའང་སྟབས་ལེགས་པ་ཞིག་ལ་འཆར་ལོང་

བྱེད་ས་དབུས་གཙང་རེད་ཅེས་ཟེར་མཁན་ཟམ་གདོང་བཙས་དབུང་སྒྲིག་ནས་ངོ་ལློག་གི་བྱ་སྤྱོད་ཅི་
 རིགས་པས་ཡོག་ས་མཆོག་གི་བཀའ་དགོངས་དང་། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་རང་བཙན་
 བཙས་དང་ཡོངས་སུ་འགལ་བ་དང་ལྟ།

ཐེ་ཝན་དུ་ཁོང་ཚོ་སྤྲེལ་སུ་བསྐྱོད་དེ་ཐེ་ཝན་སྤྱི་དགའ་གི་དཔོན་རིགས་དངོས་སུ་ངོ་
 ཐུག་སྐབས་ཐེ་ཝན་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ནས་བོད་མི་ནང་ཁུལ་སོགས་སུ་བྱ་སྤྱོད་ངན་པ་ཇི་བྱས་
 ཐེར་འདོན་བྱེད་མ་ཐུབ་པ་དང་། རང་གི་དགོས་དོན་ངོ་མ་ཇི་ཡིན་བརྗོད་མ་ཐུབ་པར། ཐེ་ཝན་གྱི་
 དཔོན་རིགས་ཚོས་ཅི་གསུངས་དང་ལེན་བྱས་ཏེ་བྱིར་ལོག་ཐོག་ཡོག་ས་མཆོག་གི་མདུན་དུ་ངས་
 བྱས་ལུགས་དང་། ཁོས་མ་བྱས་ལུགས་ཀྱི་ཚུངས་ལྟོག་ལུང་པ་གང་ཡསྟན་དུ་གསོལ་བ་ལས་རང་རང་
 སོ་སོའི་ལས་འགན་དང་། བཀོད་མངགས། ཐུགས་རེ་བཙས་ཡོངས་རྫོགས་དང་ཅ་འགལ་དུ་གྱུར་
 པ་དང་དུག

དེ་ལྟའི་ལས་དོན་མ་ཐོན་མ་འཛོན་བཞིན་དུ་༡༩༥༧ ལོའི་གསུམ་བཅའི་དུས་དྲན་ཐོག་
 བཀའ་ཤག་གི་གསུང་བཤད་ནང་ཡོག་ས་མཆོག་ཐེ་ཝན་དུ་ཆིབས་སྒྱུར་གནང་རྒྱ་ཡིན་པ་དང་
 ། ཐེ་ཝན་དུ་སྐྱེ་ཆབ་ལས་ཁུངས་འཛུགས་རྒྱ་མོས་མཐུན་གཏན་འབེལ་བྱུང་ལུགས་རྒྱུན་བཤད་
 བྱས་ཏེ་ཡོངས་རྫོགས་མགོ་གཡོག་བྱས་ཡོད་པ་དང་། སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ནང་མི་མདོན་པའི་
 གྲོས་ཚོད་ཅིག་ཡོད་ལུགས་ཙམ་གྱིས་དོན་དུ་ལྷན་ཚོགས་ནང་བོད་རང་བཙན་ཡོང་ཐབས་མེད་
 པ་ལ་རང་བཙན་བཤད་ན་རྩམ་པ་མེད་པའི་རྩམ་ཁྲིག་ནང་ལག་པ་བརྒྱབ་པ་ལྟར་ཡིན་ལུགས་
 དང་། རང་བཙན་བཤད་དེ་བསྐྱེད་ན་སངས་རྒྱས་བྱོན་ཆེ་བམ་ཟེ་རྒྱས་ཟེར་བ་ལྟར་ཡོང་རྒྱ་སོགས་

བཤད་རེས་བར་མེད་བྱས་ཏེ། འོ་གྲངས་དུ་མའི་རིང་ཡགོང་ས་མཆོག་དང་ཡགོང་ས་མཆོག་གིས་
 དབུ་བྲིད་འོག་བོད་མི་ཡོངས་ནས་དཀའ་སྤྱད་འབད་བཅོན་བགྱིས་པའི་བཅན་བྱོལ་གཞུང་གི་
 ཆབ་སྲིད་གྱི་སྤྲོས་ཆ་རྩ་འཛུགས་ཡོད་པ་དེ་ཆ་འཐོར་དགུ་འཐོར་དུ་བཏང་སྟེ། བོད་མི་རིགས་
 གྱིས་བོད་གྱི་རྩ་དོན་རང་དབང་རང་བཅན་རྩོད་ལེན་བྱེད་པའི་གཞི་རྟེན་འདི་ཡིན་མེད་པ་བཟོས་
 པའི་བྱས་འཛུལ་དང་བདུན་བཅས་ནི་བོད་རང་བཅན་སློས་བཏང་བྱས་པ་དང་། བོད་མི་ཁ་བྲལ་
 དུམ་བུར་བཏང་བ། ལས་རྒྱ་འབྲས་བྱེད་བསད་གྱིས་མ་རུང་པའི་བྱ་སྤྱོད་སྟེལ་བ། ངན་བྱས་ངོ་
 སོ་འབྱེར་བ། བོད་མིའི་མདུན་ལམ་རྩ་མེད་རྟོག་རོལ་བཏང་བ། ཡགོང་ས་མཆོག་གིས་ཉིན་
 མཆོན་དུས་དྲུག་རྒྱ་སྐྱོང་ལ་ལ་མ་འཛེམས་པར་བོད་དོན་འཐབ་རྩོད་གནང་བའི་གྲུབ་འབྲས་གཞི་
 འཛིན་ས་མེད་པའི་ཐལ་ཆའི་བྱ་ལས་སྟེལ་བ། རང་ཁེ་གཞན་ཕམ་གྱི་བྱ་བས་རྒྱ་དངོས་རྗེས་
 འབྲངས་སུ་གྱུར་པ་བཅས་ལུང་དགྲུག་གི་བྱ་ལས་བྱེད་པོ་གོང་གསལ་ཕྱོགས་གཏོགས་དང་
 བཅས་པར་ང་ཚོ་ཁམས་པ་ཡོངས་གྱིས་ངོས་ལེན་རྩ་བ་ནས་མེད་པས་མཐའ་གཅིག་རྒྱ་དོ་གློལ་
 བྱ་རྒྱུའི་ཐ་ཚོག་མི་རབས་རིམ་བརྒྱད་དུ་བསྐྱགས་རྒྱ་ཡིན།།

གཉིས

བཀའ་སྤྱི་སྒྲོ་ཡམ་དང་པོའི་སྒྲོར་གྱི་ལན་འདེབས།

ཡང་བཀའ་སྤྱི་གཉིས་གྱི་ཡིག་ཆ་དེའི་ཨང་༢༩། བོར་བྱི་ལོ་༡༩༧༧ གྱི་ཟླ་༥ ཚེས་༣༡ ཉིན་ཚུ་སྒྲང་
 ཚོགས་གཙོ་ཨ་ཐར་ཞོར་བྱ་དང་། ཚོགས་གཞོན་རིན་ཆེན་ཆོ་རིང་། ཚོགས་གཞོན་བྱ་མོད་དོན་ཡོད་
 གསུམ་ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཇུག་བཅར་ཐོག་ཚུ་སྒྲང་སྒྲིག་འཛུགས་དང་ཐེ་མན་སྤོང་
 གཞུང་དབར་བཞག་པའི་གྲོས་ཚོད་གྱི་བོད་ཡིག་འདྲ་བཤུས་འབུལ་ལམ་ཁྱེས་སྐབས་ཡགོང་ས་
 མཆོག་ནས་བྱགས་ཡམ་དང་བཅས་གྲོས་མཐུན་དེར་བྱགས་བབ་མ་བྱུང་བའི་རྣམ་འགྱུར་གསལ་
 བོར་བསྟན་གནང་མཛད་འདུག་ཀྱང་། ཚུ་སྒྲང་མཛད་གཙོ་གསུམ་གྱིས་༧༧ གྱི་ཟླ་༥ ཚེས་༡ འཁོད་
 པའི་དགོངས་སེལ་སྟན་ཁུ་ཞིག་སུལ་བའི་ནང་གྲོས་མཐུན་ཡིག་ཆ་བྱིར་འཐེན་གནང་རྒྱ་ལྟ་ཅི། ཞོར་
 འབུལ་བྱུང་ཚུལ་ཙམ་གྱི་གྲོང་བརྗོད་ཀྱང་མེད་པར་གནས་ཚུལ་གཞན་དག་ཁོ་ན་བཀོད་དེ་གཡོལ་
 ཐབས་མཛད་འདུག་པ་དེས་བཀའ་ཚོགས་ཐུན་མོང་སྒོ་ཡམ་ཚད་མེད་བྱུང་ཞེས་བཀའ་ཚོགས་སྒོ་
 ཡམ་ལྟ་བུར་བའི་དང་པོ་དེ་རེད། །

ལན་འདེབས་། ང་ཚོས་སྟོན་དུ་ལན་འདེབས་གསལ་བསྒྲགས་ཁྱེས་ཟིན་པ་ལྟར། ཐོག་
 མར་མཇུག་བྱག་འཆལ་སྐབས་ནས་དགོངས་འབུག་བྱུང་ཡོད་པའི་རྣམ་པ་གསལ་བོར་མཇུག་ད་
 ལན་མཇུག་དུས་ཡག་པོ་ཞིག་བྱུང་མི་འདུག་སྟུང་པའི་འཛིགས་སྒྲུང་དང་སྒྲག་སྒྲུང་ཆེན་པོ་
 བྱུང་། ཞེས་ཁྱེས་ཡོད་པ་ལྟར་ལྟ་དགོངས་འབུགས་ཡོད་པ་གསལ་བོ་མཇུག་བྱུང་། རྒྱ་མཚན་ཇི་ཡིན་

བཀའ་གང་ཡང་ཐེབས་མ་བུར། མཇལ་ཞུ་བྱའ་པའི་སང་ཉིན་དེར་དགོངས་སེལ་ལྟ་བུར་ལུས་
 ཀྱང་། སྐྱེས་ཏུ་ཆེ་བཞིན་ས་དབང་ཆ་བཅད་སྟོང་བྱས་པ་ཡིན་གསུངས་ཏེ་ལྟ་བུར་ལྷུ་ཕྱིར་སྟོན་གནང་
 བུར། ད་ཆ་བཀའ་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་ཕྱག་ཏུ་ཡོད་ཐོག་ད་ཆོར་བྱས་ཉིས་བཟང་སའི་ལག་ཆ་ཞིག་
 བཅོས་གནང་བ་རེད། བྱེད་རྣམ་པས་ད་ཆོར་ལྟ་བུར་བཅོན་དབང་གིས་བཀག་འགོག་གནང་བས་
 མ་ཆད། ད་ཆོར་སྟན་ཤོག་རྒྱ་མ་བརྒྱབ་ཡོད་པ་ར་འབྲོད་བུར་བ་ཡིན་དུས་ཏེ་ལས་པའི་བྲིམས་
 དང་། ལས་འབྲས་བྱུང་བས་ད། དཔོན་འབངས་དབར་དང་། སྒྲོ་སྒྲོབ་དབར་དཀྱུག་ཤིང་། ཆོས་
 བྱོན་ས་ནས་བཤད་ན་དམ་ཉམས་ཀྱི་ལས་ཀ་ བྲིམས་ཐོག་ནས་བཤད་ན་མི་སྟོང་ལས་འདས་པའི་བྱ་
 སྟོང་དཔེ་མི་སྤྱིད་པ་ཞིག་རེད། ད་ཆོར་མཆན་ལའོད་ལྟ་བུར་ལྟ་བུར་ལ་མ་འབྱོལ་བར་བཀག་
 འགོག་བྱས་པ་དེར་ཆེ་ཕྱི་མའི་ཡུལ་ནས་ཀྱང་བརྗེད་ཐབས་མེད་པའི་སྒོ་ཡམ་བུར་ཡང་། དབང་ཡོད་
 ཀྱི་འོག་ནས་དབང་མེད་སྟུག་སྐྱར་བྱ་རྒྱུ་ལས་ཅི་བྱ་མ་བུར། བྱེད་རྣམ་པ་སྒོ་ཡམ་ཟེར་བ་དེ་རྩུན་གཡོ་
 མ་རུང་བ་རེད། བྱེད་རྣམ་པའི་འདོད་དོན་འབྱུང་བ་ཡིན་དུས་སྒོ་ཅི་ལ་ཡམ། ད་ཆོར་སྟན་ལྟ་གཤམ་
 གསལ་ལ་གཟིགས་ཐོགས་གནང་། །

༥ ལྟར་བཅས་སྤྱིད་ཞིའི་གཙུག་རྒྱན་ལྟོང་ས་ལྟ་མའི་རྣམ་འདྲན་ལྟུངས་མགོན་རྒྱལ་
 དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་ལྟུངས་པད་མངོན་མཐོའི་བུར་བུ།
 སྟོན་གསུམ་གྱས་པ་ཆེན་པོས་ལྟ་གསོལ་འདེབས་སྟོང་། ལྟུངས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་གྱས་
 ཆོར་དགོངས་འབྲུགས་ཀྱི་རྣམ་པའི་ཐེབས་སྟོར་སྐད་ཅིག་ཀྱང་སྟུག་བསྐལ་བཅོད་ཐབས་མེད་
 པའི་གནས་སུ་གྱུར་ཅིང་། གྱས་ཆོ་མདོ་ཁམས་རྒྱ་བཞི་སྐད་དུག་གི་ཤི་གསོན་ཡོངས་ཀྱི་འདི་ཕྱིའི་

ལ་སྐྱབས་གནས་གཅིག་ཉིད་ནི་ཡགོང་ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ཁོ་ན་ལས་མེད་ངེས་ཆེ་
 འདི་ཕྱི་གཉིས་དང་མི་འགལ་ངེས་ཅན་ཡིན་པ་དང་། ཡགོང་ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་
 དང་མགོ་ལུས་འབྲལ་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་སྟིང་དབུས་དམ་པར་གཞིས་བྱས་ངོ་ཡོད་མི་ངོ་མཐའ་
 དག་གི་བསམ་ཚུལ་ཡིན་པ་ང་ཆོས་ངོ་ཚབ་བྱུང་ངེས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཁུ་ལགས་པ་བཅས་ལ་བརྟེན་ལྟ་
 དགོངས་འགལ་འབྲུགས་ཡེ་ནས་མི་བཞེས་པའི་ཡ་སྐྱབས་འདུག་སྟིང་དབུས་ནས་ཕྱག་ཐལ་མོ་
 དང་བཅས་བཀྱིན་མི་ཆུང་བ་ཁུ་ཁུ་ཁུ་ མཁྱེན། ཞེས་གྲས་འབངས་ཆུ་སྒྲིང་འགོ་འབྲས་བུན་མོང་
 ནས་༡༧ ཟླ་༥ ཆོས་༡༠ ལ་གྲས་ཕྱག་དང་བཅས་ལུ།

ལི་ཐང་ཨ་ཐར།

རིན་ཆེན་ཆེ་རིང་།

བྱ་ཆོད་དོན་ཡོད།

བཅས་སོ་སའི་ས་རྟགས་བཀོད་དེ་ལུལ་བ་དེ་རེད། བྱིད་རྣམ་པས་གོང་གསལ་གསུང་དོན་
 དུ་གོས་མཐུན་ཡིག་ཆ་ཕྱིར་འཐེན་གནང་རྒྱ་ལྟ་ཅི། འོར་འབྲལ་བྱུང་ཚུལ་ཙམ་གྱི་གྲོང་བརྗོད་ཀྱང་
 མེད་པར་གནས་ཚུལ་གཞན་དག་ཁོ་ནར་བཀོད་དེ་གཡོལ་ཐབས་མཛད་འདུག་ཅེས་བཀོད་དེ་བྱིད་
 ཆོ་དབང་ཡོད་ནག་པོའི་འོག་རྩ་ང་ཆོ་དབང་མེད་དཀར་པོ་ནག་གསུབ་གཏོང་ཐབས་གིག་རེད་མ་
 གཏོགས་ང་ཆོའི་དགོངས་སེལ་ཁུ་ཤོག་ནང་། ཆེ་འདི་ཕྱི་གཉིས་དང་མི་འགལ་ངེས་ཅན་ཡིན་ཞེས་
 བཀོད་ཡོད་པ་དེས་ཆེ་བཀྱར་མི་ཉམས་པའི་སྒོ་ནས་དོན་ཡོངས་ཚྭ་གས་ཁས་ལེན་ཁུ་གི་ཡོད་པའི་གོ་
 དོན་ཚུད་མེད་གསལ་པོར་ཡོད་པ་ཡིན་པ་ལས་ཆེ་བཀྱར་མེད་པའི་རྣམ་པ་དང་། དོན་ཡོངས་ཚྭ་གས་

མ་ཡིན་པར་འདི་དང་འདི་ཁས་ལེན་དང་མི་ལེན་གྱིས་ཅི་གསུང་དང་ལེན་ཞུ་ཞུ་ཆོག་དམར་ཐེན་
 ཞུ་སྟོབས་དང་ཞུ་སེམས་ག་ལ་ཡོད། བྲམ་པ་བྱེད་ཆོ་ལྟ་བུའི་ཉམ་ཆེན་ལྟ་སའི་རྒན་མོས་ཐོ་བོ་མི་
 མཇལ་བེད་བ་ལྟར་གྲུས་ཆོས་ག་ལ་ཡོད། གྲུས་ཆོས་གྲོས་གཞི་དོན་ཆོན་གསུམ་འཁོད་གྱི་ཡིག་ཆ་
 རྒྱན་བསྟར་མ་ཞུས་གོང་ཐོག་མར་མཇལ་བྱག་འཆལ་དུས་ནས་དགོངས་འབྱུག་གི་རྣམ་པ་མཇལ་
 སོང་ཞུས་པ་དེར་ཉེ་བག་མེད། དེ་ལྟར་ཡིན་དུས་ཡགོང་ས་ཆེན་པོས་བྱེད་ཆོར་དབུ་འོག་མཇུང་འགན་
 ཁུར་མཁན་ཡིན་པའི་ཆོན་ས་ལམ་ལུགས་ལྟར་བྱགས་སྟོས་བཀལ་ནས་ཡིད་ཆེས་མཇུང། བྱེད་ཆོས་
 བྱགས་སྟོས་བཀལ་བར་བྱགས་སྟོ་བརྒྱས་ནས་དུས་རྒྱུན་དུ་དབུང་ཆོགས་ཞུ་སྟོག་བྱས་ཉེ་ང་ཆོ་རྒྱ་
 སྒྲུང་གི་སྟོག་འཇུགས་རྩ་བརྒྱག་འགྲོ་ཐབས་དང་། ཁམས་པ་རྣམས་ཉམ་དམས་འགྲོ་ཐབས་སུ་མིང་
 ཡོད་གྱི་ཁམས་པ་སུ་དང་སུར་གཤམ་འོག་གི་འགན་ཁུར་གོ་གནས་ཡོད་པ་ཆོས་ཕྱོགས་མི་འདྲ་བ་
 དང་། རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་གྲ་སྟོག་པའི་སྤྱི་བྱས་འོག་སྟོན་མེད་སྟོན་བཏགས་གྱི་གཡོ་ཞུས་རྒྱན་
 ཞུས་སྟོན་སྤྱ་བར་མེད་ཐོག་རྩལ་ཕྱོགས་པའི་མི་དང་། ཡོ་རོབ་གྱི་མི་མང་པོར་རྒྱུད་སྦྱུལ་བྱས་ཉེ་དང་
 པོ་སྟོན་སྤྱ་ཞུ་རྒྱུའི་གནད་ལུགས་ཡར་སྟོབ་སྟོན་བྱས། དེ་ནས་རྩལ་ཕྱོགས་པའི་མི་ཁོ་ཆོས་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་
 ངོ་བོ་བསྟན་ཉེ་སྤྱི་དོན་མི་མཁས་མཁས་མདོག་དང་། སྟོ་དཀར་ཡིན་ཞུལ་ཕྱོགས་མང་པོས་ཞུ་བ་
 སོགས་ཁུངས་སྟེལ་སྟེ་གཅིག་བྱ་རྒྱུ་མེད་པར་ལྟོག་གཡོ་ངན་བྱས་ཁོ་ནའི་ལྟ་དགོངས་འབྱུག་རྒྱུ་དུ་
 མ་ཞིག་བཟོས་པ་དཔེར་ན། རྒྱ་སྒྲུང་ཆོགས་གཙོ་ལི་ཐང་ཨ་ཐར་མི་ཆེར་སྟུག་དཀའ་ལས་རྒྱག་མཁན་
 བྱས་ཐེས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་བཞིན་དུ་ཡགོང་ས་མཆོག་གི་སྟུ་བྱར་བསྟོ་བའི་ལས་ཀ་བྱ་མཁན་
 ཞིག་ཡིན་ཞུལ་ཁུངས་སྟེལ་སྟེ་གཅིག་བྱ་རྒྱུ་མེད་པའི་དགྲུག་གིང་དགྲོག་གཏམ་ཆེད་བཟོ་བྱས་པ་

དེར་སྐྱུ་བྱུར་བསྐྱོ་བའི་བྱུགས་དོགས་ཡོགོང་ས་མཆོག་ལ་རྩ་བ་ནས་མེད་པ་གྲུས་ཆོས་ཡིད་ཆེས་ཡོད་
 གྱུར་། སྐྱི་ཆོགས་ནང་རྟོག་དྲ་བྱུར་བ་དེར་བྱུགས་བག་མི་ཐེབས་པ་ཡོང་རྒྱུར་གྲུས་ཆོར་སློ་འཆབ་ཡོད།
 བསམ་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་གྱོད་འཇུགས་ཤིག་བྱུར་སྟབས་དེར་ཁུངས་སྐྱེལ་ཡོད་དགོས་པ་
 དང་། མེད་ན་སྐྱུག་ནད་མི་ཐེག་པའི་རྒྱ་མཆོན་བརྗོད་དགོས་པ་སྒྲིག་མེད་ཅིག་རེད། དེ་ཆོའི་སྒྲོར་
 ཡང་ང་ཆོའི་ངོས་ནས་གནས་ལུགས་ཁྱེད་པའི་གོ་སྐབས་མེད་པ་མ་ཟད་དགོངས་སེལ་སྟན་ཤོག་ཙམ་
 འབུལ་མི་བཅུག་པ་གོང་ལྟར་རེད། ཁོང་ཆོས་ནི་མི་ཁྱེད་གྱུ་ཁྱེད་མི་བདེན་རྒྱུན་སྒྲིག་གི་ཁྱེད་མང་པོ་
 ཁྱེས་ཡོད་པ་ཐག་གིས་ཆོད་ལ་ཁྱེས་ཡོད་པའི་ཁུངས་སྐྱེལ་ཡང་བྱ་རྒྱུ་ཡོད། །

གྲོས་གཞི་དོན་ཆོན་གསུམ་གྱི་༡ པོ་དེ་སི་ཏར་སི་སྐག་གི་གསུང་བཤད་དང་ཆ་འདྲ་བས་མ་
 ཆོད་གོ་སྐབས་བྱུར་ན་དེ་ལས་ཀྱང་ཆོད་མཐོ་བའི་ལམ་ཕྱོགས་ཡོད། ༡ པོ་དེ་བོད་ཆོས་སྤྱི་དགའི་ལྷན་
 གྱི་དབུ་བྱིད་དེ་ཡོགོང་ས་མཆོག་ཡིན་པ་རྒྱ་མི་དམར་ནག་གཉིས་ཀས་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ལྟར་ཁས་
 གྲུངས་པ་དེ་མི་འགྲིག་པ་བརྗོད་ཤེས་ཐབས་མེད། དེར་བརྟེན་ང་ཆོས་ངོས་འཛིན་བྱས་པ་དེར་ཡོགོང་ས་
 མཆོག་དང་། བཀའ་སྐྱི་གཉིས་ཀས་གང་ཡང་མ་གསུངས་པ་ཡིན་ཙམ་། ང་ཆོས་ནོར་འབུལ་ངོས་ལེན་
 རི་ལྟར་བྱེད། མདོ་སྟོད་སྐྱི་འབུས་རྒྱན་ལས་པ་གཉིས་ནས་གྲོས་གཞི་དོན་ཆོན་གསུམ་པོ་དེ་ཕྱིར་འཐེན་
 བྱ་དགོས་ལུགས་གསུངས་དུས་ང་ཆོས་ཕྱིར་འཐེན་བྱ་གི་ཡིན་ཁྱེས་པ་དེས་བཀའ་གནང་ན་ཉན་འཇོག་
 ཁྱེད་ཡོད་པ་རྩོད་མེད་ལོས་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་བཞིན་དུ་ད་དུང་བྲམ་པ་ཁོ་ཆོས་ཡོགོང་ས་
 མཆོག་ལ་དགོངས་སེལ་སྟན་ཁྱེད་ལྟར་བདེ་བཅོན་བཀག་བྱས་པས་མ་ཆོད་དེར་སྟོད་བཏགས་གྱི་ཡོད་པ་
 རེད། སློ་གཟུབོར་གནས་པའི་ད་ལྟའི་མི་རབས་ནམས་དང་། ཕྱི་རབས་ཀྱི་མི་རྒྱུད་ནས་རྒྱུ་འབྲས་དཔང་

མེད་གྱི་དགོངས་བཞེས་གནང་རོགས་ཞུ་གི་ཡོད། བྲམ་པ་ཁོང་ཚོས་བོད་ཀྱི་ས་སྤེལ་དུམ་བུར་བཏང་སྟེ་བོད་
 རང་སྦྱོང་ལྗོངས་ལེན་ཐབས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཡགོང་ས་ཡུལ་ས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དང་། གུས་
 ཚོ་འབྲི་ཚུ་ཤར་རྒྱུད་པ་དང་། ཁམས་སྟོ་ཕྱོགས་པ་རྣམས་མགོ་ལུས་ཡང་བྲལ་དུ་གཏོང་གི་ཡོད་པ་དེ་རེད།
 དེར་བརྟེན་ང་ཚོས་བོད་ཚོས་སྤྱི་དགའི་ལུན་གྱི་དབུ་བྱིད་དེ་ཡགོང་ས་ཡུལ་ས་མགོན་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་རྒྱ་
 དམར་ནག་གཉིས་ནས་ཁས་ལེན་དགོས་ཟེར་བ་ལྟར་བྱུང་བ་དེ་མགོ་ལུས་ཡང་བྲལ་འགྲོ་མི་བྱུང་པའི་རྒྱ་
 རོན་ཞིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། བྲམ་པ་ཁོ་ཚོའི་སློབ་གྲུར་གྱི་ལས་དོན་རི་བྱེད་ང་ཚོས་ཤེས་པ་ཡིན་
 དུས་འབད་བརྩོན་ཆེན་པོ་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན། དྲང་བདེན་གྱི་རྒྱ་མཚན་ཡེ་ནས་མེད་བཞིན་དུ་ཉམ་པ་ཆེན་
 པོས་ང་ཚོ་བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཁོངས་ནས་ཕྱིར་འབུད་ཀྱིས་བོད་མི་ཡིན་པའི་ངོས་ལེན་མེད་པའི་ཐག་བཅད་
 གསལ་བསྒྲགས་བྱས་པ་རེད། ང་ཚོ་ཕྱིར་འབུད་བྱེད་པའི་ཐོབ་ཐང་དང་། དབང་ཚད། འཛམ་གླིང་གྱི་
 སློབ་སློག་གས་གང་ཡང་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་པས་ང་ཚོས་ཁས་ལེན་མེད། ཁོང་ཚོས་ང་ཚོར་གང་བྱས་ལྟར་ང་
 ཚོས་ཀྱང་ཁོང་ཚོར་ངོས་ལེན་ནམ་ཡང་མེད་ལ། ཁོང་ཚོའི་བཀའ་འོག་ཏུ་བསྐྱེད་རྒྱ་ཕར་བཞག་ཁོང་ཚོ་
 དང་མ་ཉམ་དུ་འང་བསྐྱེད་འདོད་མེད། བྲམ་པ་ཁོང་ཚོས་ང་ཚོ་རྒྱ་སྐད་རྒྱན་ལས་པ་མི་གངས་ཡེ་ ཡོད་པ་
 ནས་ཁམས་ཤར་རྒྱུད་པ་མི་གངས་ཡེ་ དང་འབྲས་སྤྱངས་སྟོ་གསལ་གྱིང་ཞེས་གསལ་འདོན་གྱིས་དེ་ཁོངས་
 ག་པ་༩ རང་སྤྱོད་ས་སྦྱོར་སྤྱོད་ཞེས་གསལ་འདོན་གྱིས་དེ་ཁོངས་ཤར་རྒྱུད་པའི་ག་པ་༥ ས་གཞིས་
 སྤྱོད་ཕ་ལའི་ཁོངས་ཤར་རྒྱུད་པའི་མི་༡ སྤྱིར་ནང་ཆེན་གཞིས་ཁོང་ནང་ཆེན་པ་མི་༡ བཅས་བསྟོམས་མི་
 གངས་༡༠ ཐམ་པ་བོད་གཞུང་ནས་ངོས་ལེན་མེད་ཅེས་ཕྱིར་འབུད་བྱས་པ་རེད། དེ་རྗེས་ཤར་བུ་གྱི་
 དབྱེ་འབྱེད་མིན་ཁུལ་གྱིས་རྒྱན་ལས་གོང་པོ་ཡིན་པ་དེ་ཕྱིར་འབུད་བྱས། དེ་རྗེས་མི་ངན་སྟོ་བཟང་ཚུལ་

བྲིམས་ཅན་གྱི་འདོད་དོན་ལྟར་ཁམས་ཤར་རྒྱད་པའི་མི་༧ དང་གོང་པོ་བ་གཅིག་བཅས་བསྒྲུབས་མི་
 གངས་ལ། བྱིར་འབྱུང་བྱས་པ་སོགས་བྲིམས་དང་། ལས་འབྲས། འཕྲུལ་ལྷགས་ཀྱི་རྩ་གནད་དང་སྤྱི་
 དོན། འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྤྱི་སྤྱོད། རང་རེའི་རྩ་དོན་བོད་རྒྱ་དབར་གྱི་འཐབ་རྩུང་སོགས་ཡོངས་
 རྫོགས་དང་རྩ་འགལ་བསམ་ཤེས་ཡོན་མེད་པའི་བྱ་སྤྱོད་འདི་རིགས་དང་། བྱ་སྤྱོད་འདི་རིགས་སྤྱེལ་
 མཁན་གྱི་དབང་འཛིན་བྲམ་པ་ཤོག་ཁག་ལ་ས་ཆགས་གཏན་ཆགས་ཀྱི་ཁམས་པ་བརྒྱ་ཆ་༩༠ ཐམ་པས་
 མི་རབས་རིམ་བརྒྱད་ཀྱིས་ངོ་རྒོལ་གདོང་ལེན་བྱ་རྒྱུ་ལས་གཞན་མེད། ཁོང་ཆོའི་བྱ་སྤྱོད་དེ་བཅོན་བྱོལ་
 བོད་གཞུང་གི་འགན་ཁུར་མ་ཤེས་པ་དང་། མ་ཐུབ་པའི་ཉེས་ཆེན་བཅོན་ཁང་ནས་མི་ཐར་བའི་མི་ཞེ་ཅིག་
 བྱུང་བ་རེད། རྒྱལ་ཀྱན་སྤྱིང་རྗེའི་རང་གཟུགས་འཕགས་མཆོག་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་རྣམ་འཕྲུལ་ལྟོག་
 ས་ལྟ་བུས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་གྲུས་ཆོས་ཆོའདི་བྱི་གཉིས་དང་མི་འགལ་ངས་ཅན་ཡིན་ལྷགས་
 བྲུས་པའི་དགོངས་སེལ་སྤྱན་ཤོག་དེ་སྤྱན་ལམ་དུ་འབྱོལ་བྱུང་བ་ཞིག་བྱུང་ཡོད་ན། ཐུགས་ཡིད་ཆེས་
 དང་། བྲམས་སྤྱིང་རྗེའི་སློན་སྤྱོད་ཀྱིས་ཀྱི་ལམ་སྤྱོད་བཀའ་སློབ་ཟབ་མོ་བསྟུན་ཐོབ་ཡོང་རྒྱ་
 ཐག་ཆོད་པ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་། བྱེད་རྣམ་པས་དེ་ལྟར་འབྱུང་དོགས་ཀྱིས་ཁུ་ལམ་བཀག་ཐོག་བླ་སློབ་
 དང་། དཔོན་འབངས་དབར་དྲུག་ཤིང་མུ་མེད་བྱས་པ་དེ་མཆོམས་མེད་ཀྱི་ལས་ངན་བསགས་པ་ཞིག་
 ཡིན་སྟབས་ད་ལྟ་བྱེད་རྣམ་པ་ཁེ་ན་འང་ཆོ་བྱི་མར་ལས་ངན་བསགས་པའི་རྣམ་སྤྱོད་བྱེད་རྣམ་པས་ཁུར་
 དགོས་པར་བཟུར་ཐབས་མེད། འདི་མེད་བྱི་མེད་ཀྱི་ལས་ཀ་བྱེད་དབང་འཛིན་ཤོག་ཁག་གིས་བཟོས་
 སོང་། བྱེད་རྣམ་པ་དང་གདོང་ཐུག་མི་དགོས་པའི་སྤྱོད་ལམ་ཡང་རྒྱག་རྒྱ་ཡིན།

གསུམ

བཀའ་སྤྱི་སྒོ་ཡམ་གཉིས་པའི་སྒོར་གྱི་ལན་འདེབས།

ཡང་བཀའ་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་དེའི་ཨང་༡༩༧ བར་༢༧ བྱི་ཟླ་༥ ཆོས་༡ ཉིན་ཚུ་སྐར་མཇུག་གཙོ་
 རྣམ་གསུམ་བཀའ་ཚོགས་ལྟན་ཀྱིས་ངོ་འཕྲད་དུ་ཆེད་ཐེབས་བྱུང་སྐབས་ཡགོང་ས་ཡུལ་ལས་མགོན་
 ཆེན་པོ་ལྷ་དགོངས་དྲངས་ཆེད་གྲོས་མཐུན་ཡིག་ཆ་བཀའ་ཚོགས་ཐུན་མོང་ལ་གནང་ཀྱི་ཡིན་ལུགས་
 བཀའ་ཐེབས་བྱུང་བས་ཁྱེད་ཆོས་གསུང་རྒྱུ་ཇི་ཡོད་ཉན་སར་ཡོང་བ་ལས། ང་ཆོས་ཁྱུ་རྒྱ་གར་ཡང་
 མེད་ཅེས་གསུངས་པ་ཡང་སྒོ་ཡམ་གྱི་གནས་སུ་གྱུར་ཞེས་སྒོ་ཡམ་གཉིས་པ་དེ་གསུངས་འདུག

ལན་འདེབས། ང་ཆོས་སྤོན་ཁྱེས་ལྟར་ཡགོང་ས་མཆོག་གིས་ཡིག་ཆ་དེ་བཀའ་ཚོགས་ལ་
 གནང་གི་ཡིན་ཞེས་ཐེབས་པ་ཡིན་ཅང་། བཀའ་ཚོགས་ཀྱི་བཀའ་ཉན་དུ་བཅར་བ་དེ་སྒོ་ཡམ་གྱི་
 གནས་སུ་གྱུར་དོན་མེད། བཀའ་གནང་ཀྱི་ཞིག་ཡོད་དེ་བཅར་མ་བྱུང་ཟེར་བ་དང་། གྲོས་མཐུན་དེ་
 བྱིར་འཐེན་གྱིས་ཞེས་ལབ་པ་ཡིན་ཏེ་ཉན་མ་སོང་ཟེར་བ་ཞིག་བཤད་ཀྱི་ཡོད་ཆེ་ཁྱེད་རྣམ་པ་སྒོ་ཡམ་
 གྱུར་ཆོག ང་ཆོས་བཀའ་དྲུང་བརྒྱད་བཅར་དགོས་ཡོད་མེད་དང་། བཅར་དུས་བཅས་ཞབས་སྐྱུ་ལ་
 ཁྱེས་ཏེ་དུས་ཐོག་བཅར་བ་དེ་ལུགས་མཐུན་ཁྱེས་ཡོད་པ་ལས་ཁྱེད་རྣམ་པ་སྒོ་ཡམ་དགོས་དོན་གང་
 ཡང་མེད། ཁྱེད་རྣམ་པར་དགོས་དོན་གང་ཡིན་ཟེར་ན། ང་ཆོས་ནོར་འབྱུལ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཚུལ་གྱི་ཚུ་
 སྐར་སྤྱི་གཉིས་འཇུགས་སྒོ་རྒྱུ་གི་ཡིན་ཞེས་ཁས་ལེན་ཞུ་དགོས་པ་དེ་རེད། དེ་ནི་ཡན་ཐོག་མེད་པའི་
 བསམ་ངན་སྒྱུར་རྒྱུ་བ་གིན་ཏུ་ནོར་ཆ་བས་ཆེ་བའི་དགོངས་ཚུལ་ཞིག་རེད། ཁྱེད་ཆོའི་བསམ་སྒྲུབ་འོང་ནང་

ཡིག་ཆ་དེ་ཐོབ་པ་ཡིན་དུས་འཇམ་གླིང་ནང་གསལ་བསྐྱགས་ཐོག་མཐུག་གཞོན་ཤུགས་ཆེ་ཞིག་བྱས་
 ན་ཆུ་སྐང་སྒྲིག་འཇུགས་ཅུ་གཏོར་དང་། ཁམས་པའི་མི་རབས་ལ་འཕར་རྒྱ་མེད་པའི་ནག་ཉེས་ཆེན་
 པོ་ཞིག་གཡོག་བྱབ་ངེས་ཡིན་བསམ་པའི་དགའ་སྣང་གིས་བགད་ཤིག་ཤིག་བྱས་ནས་ང་ཚོར་གསལ་
 བསྐྱགས་བྱ་ཐག་བཅད་ཆར་བ་ཡིན། ཡིག་ཆ་འདི་ཡིན་ཞེས་ཆོགས་གཙོའི་ཕྱག་རྟུ་གསལ་བསྐྱགས་
 བྱ་རྒྱུའི་ཡིག་ཆ་ཉིན་མཆན་ལྟོས་མེད་ཀྱིས་བཟོས་གྲུབ་པ་དེ་བསྟན་བྱུང་། གྲོས་གཞི་དོན་ཆེན་གསུམ་
 ཅན་དེ་དང་འགྲིག་མིན་དགོངས་སྒྲོར་ཁྱེད་བཅར་བ་ཡིན་པ་གསལ་པོར་ཤེས་སྟབས་ཕྱི་འཐེན་བྱེད་
 ཤོར་དོགས་ཀྱི་ཕྱིར་འཐེན་དགོས་པའི་བཀའ་གནང་ཁུལ་ཙམ་ཡང་མ་གནང་བ་རེད། ང་ཚོ་ཚོད་
 བཅར་གྱིས་དགོངས་སྒྲོར་ཁྱེས། ཡིག་ཆ་ཕྱག་རྟུ་ལུ། ཆེ་འདི་ཕྱི་གཉིས་དང་མི་འགལ་ངེས་ཅན་
 ཡིན་ལུགས་སྟན་ཁྱེ་ལུ། བཀའ་དུང་བརྒྱད་ལྔ་རྩེས་ཞབས་སྒྲུལ་ཁྱེས་པ་ལྟར་བཅར། བོད་ཆོས་
 སྤྱིད་གཉིས་ལྔ་ན་གྱི་དབུ་བྱིད་ལྔ་གོང་ས་མཆོག་ཡིན་པ་རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་ངོས་ལེན་ཁྱེས་པ་དེ་བོད་
 རང་བཅོན་ཁས་སྒྲུངས་པ་ཡིན་པའི་ངོས་འཛིན་བྱས་ལུགས་བསམ་ཆུལ་ཁྱེས་པ་ལས་ལྟག་པའི་ཁྱེ་
 རྒྱ་ཅི་ཡོད་དམ། འགྲིག་པ་ཞིག་བྱུང་མེད་ན་གྲོས་གཞི་ཕྱི་འཐེན་གྱིས་མི་གསུང་པ་ག་རེ་ཡིན་ནམ་
 ཞེས་ང་ཚོས་དྲི་བ་ཁྱེ་གི་ཡོད།

བཞི

བཀའ་སྤྱི་སྒྲོ་ཡམ་གསུམ་པའི་སྐྱོར་གྱི་ལན་འདེབས།

ཡང་བཀའ་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་དེའི་ཨང་༢༨༣ བར་བྱི་ལོ་༧༧ ཟླ་༦ ཚེས་༩ ཉིན་བཀའ་ཚོགས་
 ཐུན་མོང་གི་ཚུ་སྐང་མཛད་གཙོ་རྣམ་གསུམ་དང་ཚུ་ཚོད་༧ ཅམ་རིང་བཀའ་མོལ་ལྷག་ལྷུས་ཀྱིས་གྲོས་
 མཐུན་འདི་བཞིན་བྲིམས་དང་། ལམ་སྒོལ་གང་དང་ཡང་མི་མཐུན་པ་མ་ཟད། བོད་མིའི་ཆབ་སྲིད་
 ཀྱི་གནད་དོན་ལ་གཞོན་གཞི་ཆེན་པོ་ཡོད་ཚུ་ལ་ཚུ་མཆོན་གསལ་བཤད་དང་བགོ་སྐྱོང་མཐེལ་བྱིན་
 ལྷུས་ཀྱང་ནོར་འབྲུལ་ཡོད་པ་ངོས་བཞེས་ཀྱིས་ཡིག་ཆ་བྱི་འཐེན་གནད་ཀྱི་སྐྱོར་བཀའ་མོལ་བྱུང་
 ཅམ་ཡང་མ་བཏོན་པར་བཀའ་ཚོགས་ཐུན་མོང་སྒྲོ་ཡམ་བྱུང་ཞེས་སྒྲོ་ཡམ་གསུམ་པ་དེ་གསུངས་
 འདུག

ལན་འདེབས། བྲིམས་དང་ལམ་སྒོལ་མཐུན་མིན་སྐྱོར་དང་། བོད་མིའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གནད་
 དོན་ལ་གཞོན་གཞི་འབྲུང་ཚུ་ལ་སྐྱོར་བཅས་བཤད་ན། གོང་དུ་ལྷུས་ཡོད་པ་ལྟར་ཡགོང་ས་མཆོག་གི་
 ལན་དུ་ཆིབས་སྒྱུར་གནད་ཀྱི་དང་། སྐྱེ་ཆབ་འཛུགས་ཀྱི་གཏན་འཁེལ་མོས་མཐུན་བྱུང་ཡོད་ཅེས་
 གསུམ་དུས་ཐོག་བཀའ་ཤག་གིས་གསུངས་པ་དེ་བདེན་པ་རྩ་བ་ནས་བྱུང་མེད་སྟབས་བྲིམས་
 དང་། ལམ་སྒོལ་གང་དང་ཡང་མཐུན་སྲིད་ཐབས་གལ་ཡོད། མོས་མཐུན་གཏན་འཁེལ་ཡོད་ཀྱི་
 ལྟར་བཞག་གི་ལན་དུ་འགོ་མཁན་ཀྱི་ལོ་དོན་འབྲུབ་དང་། བསོད་ནམས་སྟོབས་ཀྱི་ལ་ཅན་སུ་ཞིག་
 གིས་གི་ལན་གྱི་མི་དང་ངོ་ཐུག་སྐབས་རང་གི་དགོས་དོན་སྟེ་གཅིག་བཤད་ཐུབ་མེད་པ་གསལ་པོ་

ཡིན་དུས་གཏན་ལཁེལ་བྱུང་ཚུལ་རྒྱན་བཤད་བྱས་པ་དེ་དགོས་དབང་གང་གི་གཡོ་སྒྱུ་ཞིག་ཡིན་ནམ།
 བྱིད་རྣམ་པས་ང་ཚོར་འགྲེལ་བཤད་གང་ཡང་མི་གསུང་བ་དེ་གང་ཡིན་ནམ། དཔེར་ན། གལ་སྲིད་
 རྒྱན་བཤད་མིན་དབང་དུ་བཏང་ནའང་། གོ་ཤོང་ས་མཆོག་གི་ཐེ་མཆོག་དུ་ཆིབས་སྒྱུར་གནང་རྒྱུ་དང་། རྒྱ་
 ཚབ་འཇུགས་རྒྱ་དེ་བྲིམས་མཐུན་གྱི་ཆ་རྒྱུན་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད་དམ། ལམ་སློལ་གང་འདྲ་ཞིག་བཟུང་
 གི་ཡོད་དམ། འོན་དེ་སྔ་རྒྱ་ནག་ནན་ཅིང་དུ་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་བཀའ་བཀོད་འོག་ཡོད་མྱོང་
 བའི་རྒྱ་ཚབ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ནམ། བྱིད་རྣམ་པས་ང་ཚོར་འགྲེལ་བཤད་གང་ཡང་གནང་མེད། ཡང་
 ན་རྒྱ་མིས་ཟེར་བའི་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་དམ། རང་སྦྱོང་ལྗོངས་ཟེར་བ་དེའི་བྲིམས་དང་། ལམ་
 སློལ་བཟུང་གི་ཡོད་དམ། ང་ཚོས་ལྷ་ས་ན་བོད་མིའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གནད་དོན་ལ་གཞོན་འགལ་དེ་ལས་
 ཆེ་བ་མེད་སྟམ་ཡང་དེ་ལ་འགྲེལ་བཤད་གང་ཡང་མ་བྱུང་། བྱིད་རྣམ་པས་འགྲེལ་བཤད་གནང་བ་
 ཞིག་ལ་རྒྱ་ཚབ་རྣམས་ཉོང་གོང་དུ་ཐེངས་གཉིས་ཕེབས་དགོས་བྱུང་བའི་གུན་གསལ་ཏུ་ཨ་སྒོར་༥༠༠
 སྤུལ་བ་རེད་གསུངས་བྱུང་། དེས་ན་བོད་སོགས་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་ཤོག་ཟེར་མ་ཐག་བོད་ཀྱི་བཀའ་
 རྒྱུན་རྣམས་བྱི་རྒྱལ་རྒྱལ་བྱས་ཏེ་ཉོང་གོང་བར་དུ་ཡར་རྒྱགས། དེར་སླེབས་དུས་ད་མ་ཡོང་ཟེར་དུས་
 ཉོང་གོང་ནས་རྒྱ་གར་ནང་བོད་བྱ་འདུར་འདུར་བྱས་ཏེ་ཚུར་ཡོང་། འུ་ཐུག་མདོག་དང་། རྩ་བུ་ཆེ་
 མདོག་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཉ་ཅང་ངོ་ཚ་བའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་བ་ལས་བྲིམས་དང་། ལམ་སློལ། བོད་མིའི་
 ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གནད་དོན་ཟེར་བ་དེ་སྦྱོང་བ་ཉིད་དུ་ཟད། ང་ཚོའི་རྒྱ་ཚབ་དེ་ཚོ་བོད་ཀྱི་དོན་དུ་ཕེབས་
 པ་ཞིག་ཡིན་ན། ཁོང་ཚོས་གུན་གསལ་སྤྱད་དགོས་དོན་དང་། ང་ཚོས་ལེན་ཤེས་ཐབས་རྩ་བ་ནས་
 མེད་པ་ཞིག་རེད། ཉོང་གོང་དུ་ཕྱིན་ནས་ཐེངས་གཅིག་ཕྱིར་ལོག་བྱས་པའི་གུན་གསལ་སྤྱད་ལེན་

བྱས་པ་དེས་ཆབ་སྤྱིད་ཀྱི་རྩ་དོན་ཡོངས་ཚྱོགས་ཆར་བ་ཞིག་དང་། བོད་སློག་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་ང་
 ཚོའི་སྐྱེ་ཆབ་ཚོར་སྤྱིད་རྗེ་བལྟས་པ་ཞིག་རེད། ད་དུང་ཐེ་ཕན་གྱི་མོ་གྲོར་དང་། ཀམ་པུ་ཏར་སློགས་
 སུལ་བཞེས་གནང་བའི་འགྲེལ་བཤད་རྗེ་ག་ཉམས་ཆེ་མདོག་གིས་གསུངས་འདུག་ཀྱང་། ང་ཚོ་སྐྱུག་
 པ་ཞིག་ཏུ་རྩིས་ནས་འགྲེལ་བཤད་གནང་བའོ། ཡང་ན་རང་ཉིད་གྲ་བའི་ངང་ཚུལ་གྱིས་གསུངས་
 པ་གང་ཡིན་རུང་། མདོ་དོན་ཕན་ཐོག་སྡེ་གཅིག་མེད་པར། གནའ་རབས་ལོ་རྒྱུས་སུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་ཇ་
 མེ་ཏོག་ཡང་ཅེ་དང་། གོས་ཆེན་དར་ཡུག་བརྒྱ་ཕྱག་ཆེ་བསྟོད་དང་བཅས་སུལ་ཚུལ་ཡོད་པ་ལྟར་ལས་
 གཞན་གྱི་དག་ཕན་སྡེ་གཅིག་པ་མེད་པ་སྐྱེ་ཆབ་ཚོས་ཤེས་བཞིན་དུ་སླེ་བྱེར་ནས་ཞགས་པ་གོན་ཏེ་
 ཐག་རང་བཅད་བྱས་པ་དེ་ཏུ་ཅང་ནོར་ཆབས་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན། ཟམ་གདོང་གིས་འགྲེལ་བཤད་གནང་
 བ་ལྟར་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གཙོ་འཛིན་ནས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གཙོ་འཛིན་ལ་ཕྱག་རྟགས་སུལ་སྟོལ་ལྟར་ཡིན་
 ན་ལྟོག་ས་མཆོག་ཐེ་ཕན་དུ་ཆིབས་སྒྱུར་གནང་བའི་ཆ་རྒྱུན་གཞན་སྒྱུབ་དགོས་དོན་མེད། བཅོན་
 སྟོལ་བོད་གཞུང་མང་ནས་བོད་སློག་ལས་ཁུངས་ཟེར་བ་ཁས་ལེན་དང་ལེན་མིན་གྱིས་ཤོད་ཚུལ་
 འཛིན་དགོས་དོན་མེད། ཚུལ་ལྟན་གྱི་འགྲེལ་བཤད་ཅིག་གསུང་ན། ཐེ་ཕན་སྤྱིད་འཛིན་གྱིས་ལྟོག་
 ས་མཆོག་ལ་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་དད་འབུལ་ཞུས་པ་རེད་ཟེར་ན་ལེན་ཤོས་ཡིན་ཀྱང་། གོ་མིང་ཏང་སྤྱིད་
 གཞུང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆའི་ནང་རི་ལྟར་འཁོད་མིན་སུས་ཤེས། དེར་མ་ཟད་རྒྱ་ལོ་དོན་འགྲུབ་
 དང་། སྐལ་བཟང་རྒྱ་མཆོན་གཉིས་ནས་སྒྲིབ་སོ་སོས་གསེར་ཐག་རེ་རེ་དང་། སྟོག་བརྟན་བརྟན་
 སྐམ་རེ་རེ། ཁང་པའི་ཆ་སྟོག་འཕུལ་འཁོར་རེ་རེ་བཅས་སྤངས་པ་དེའི་སྒྲོར་ལ་དྲང་བདེན་གྱི་འགྲེལ་
 བཤད་བརྒྱབ་མ་བྱུང་ཞིང་། དེ་དག་བྲིམས་དང་། ལམ་སྟོལ་ཡོད་པ། བོད་མིའི་ཆབ་སྤྱིད་ཀྱི་གནད་

དོན་ལ་གཞི་དུ་གི་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གསུང་རྒྱ་ག་ལ་ཡོད།

ཁྱེད་རྒྱམ་པས་བཀའ་མོལ་ལྷག་ཞུས་ཀྱིས་ཞེས་གསུངས་འདུག་ཅུང་དོན་གྱི་དོག་ཁ་ཡོད་
 པའི་བཀའ་མོལ་ལྷག་པོ་མ་གསུངས་ཏེ་ཅ་ཐུ་དུས་སྟ་རེ་དང་། ཤིང་ཐུ་དུས་ཟོ་ར་ཁྱེད་བ་ལྟར་ལས་
 མེད་ཅང་། བགོ་གྲོང་མཐིལ་ཕྱིན་ཡོང་ཐབས་མི་འདུག བགོ་གྲོང་མཐིལ་ཕྱིན་ཞུས་ཀྱང་གསུངས་
 པ་དེ་དངོས་ཡོད་མ་རེད། རྒྱ་མཚན་དེ་དང་དེ་འདྲར་བཏེན་ནས་ང་ཆོས་ནོར་འབྱུལ་ངོས་ལེན་གྱི་ད་
 ཐབས་མེད་ལ། གོས་གཞི་ཕྱིར་འཐེན་ཞུ་རྒྱུ་ཡང་ཟུར་ཅམ་བཏོན་དགོས་དོན་མེད། ཁྱེད་རྒྱམ་པས་
 ཕྱིར་འཐེན་གྱིས་གསུངས་ཏེ་ང་ཆོས་ཁས་ལེན་མ་ཞུས་ན་བཀའ་ཚིག་སྤྱད་པས་ཡམས་གནང་སྲིད་པ་
 ལས་དེ་མིན་ཁྱེད་རྒྱམ་པའི་སྤྱད་པས་ཡམས་དེ་ཅུ་སྒྲུང་ཅ་གཏོར་མི་ཐུབ་པའི་བཟོ་ལྷ་གཟེགས་པའི་སྤྱད་པས་
 ཡམས་ལོས་ཡིན། ཁྱེད་རྒྱམ་པས་མི་དགའ་ཕྱག་དོག་གི་ང་རྒྱལ་དྲག་པོས་རང་གཞན་གཉིས་སུ་གི་
 ཕྱག་ལས་གནང་བ་ཞིག་རེད་མ་གཏོགས། དོན་ངོ་ཐོག་ཏུ་བྱས་ན་གོས་གཞི་དོན་ཚན་གསུམ་པོ་དེའི་
 རང་། ཡགོང་ས་ཡུལ་པས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་པོ་དང་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ལྡན་གྱི་དབུ་བྲིད་དུ་ངོས་འཛིན་
 དང་རྒྱལ་སྐྱོར་ཞུ་རྒྱུ་ཞེས། རྒྱ་ནག་གོ་མིང་ཏང་སྲིད་གཞུང་གིས་ཁས་སྤངས་པ་དེ་བོད་ཀྱི་ཅ་དོན་
 དང་། བོད་མིའི་བདེ་སྐྱིད་མཐའ་དག་དོན་དེ་ལ་ཐུག་ཡོད་པ་ལས་རང་བཙན་ཟེར་བ་ཟུར་དུ་མི་འདྲ་
 བ་གང་ཡང་མེད། འབྲི་རྒྱ་ཤར་རུབ་དང་། ཁམས་ལྷོ་བྱང་བཙན་དབྱེ་བ་ཕྱེས་པའི་བོད་རང་སྐྱོང་
 ལྷོངས་ཟེར་བ་དེར་བོད་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ལྡན་གྱི་དབུ་བྲིད་ཡགོང་ས་མཆོག་ངོས་འཛིན་ཞུ་བའི་གཞི་
 ཅ་མེད་པ་ཞིག་རེད། སི་ཏར་སི་སྤྱད་གི་གསུང་བཤད་ནང་། བོད་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ལྡན་གྱི་དབུ་བྲིད་
 ཡགོང་ས་མཆོག་ཡིན་པ་གོ་མི་ཐུབ་པ་མ་ཟད། སྲིད་ཀྱི་གཙོ་བདག་རྒྱ་ནག་གིས་བྱ་རྒྱུ་གསལ་ཡོད་པ་

དེས། བོད་དེ་ཚོས་སྲིད་གཉིས་ལྡན་ཞིག་ཡིན་པ་ཡང་གོ་མི་བྱུང་། རྒྱ་མཚན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་
 བོད་དེ་ཚོས་སྲིས་གཉིས་ལྡན་ཞིག་དགོས་པ་དང་། དེའི་དབུ་བྲིད་དེ་ཡགོང་ས་ཡུལ་ལ་མགོན་ཆེན་
 བོ་མཚོ་ག་ཡིན་དགོས་པ་དེ་ང་ཚོ་ཁམས་པ་གི་གསོན་གཉིས་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་ཅུ་དོན་ཡིན། དེ་ལ་འགྱུར་
 བ་མེད་ཅིང་མོར་འབྱུལ་ཡིན་པ་ངོས་ལེན་བྱེད་ཀྱི་མིན། བྱེད་ནམ་པར་སྐྱེ་ཡོན་དང་། ཆེ་ཉམས་གཟི་
 བརྩིད་ཡོད་སྒྲིང་གིས་དམིགས་ཡུལ་འདྲ་མིན་ཇི་ལྟར་ཡོད་རུང་། དེ་ལ་བོད་མི་ས་ཡ་དུག་གིས་ཁས་
 ལེན་གྱི་མ་རེད། ཞབས་བྲོ་མི་ཤེས་པའི་རྩོས་གར་སྒྲ་དུག་པའི་འབྲུབ་སྟོན་ཞིག་རེད། བྱེད་ནམ་པའི་
 དུག་ལས་དང་དགོངས་པ་བཞེས་སྟོགས་ཉེན་འགལ་ཆེ་ཞིང་། སྒྲ་དུག་སྟབས་ང་ཚོས་གཅིག་ན་
 རྒྱ་སྒྲིང་སྒྲིག་འཇུགས་སྒྱུ་འཛིན་ནས་དང་། གཉིས་ན་གྲོས་གཞི་བཏོན་མཁན་ཁམས་ཤར་བྱང་གི་མི་
 ད་ལྟ་བྱེད་ནམ་པས་འབད་ཅོད་བྱེད་པའི་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཟེར་བ་དེའི་ཁོངས་མི་ཐེ་བའི་མི་ངོ་
 སྒྲེར་གྱི་ངོས་ནས་རང་འགལ་འབྱུར་ལེན་བྱས་ཏེ་སྒྱུར་བོད་ཀྱི་ས་སྐྱེ་དུམ་བུར་མི་འགོ་བ་དང་། ཡང་
 དགོས་སུ་ཡགོང་ས་མཚོ་ག་དང་ཆབ་སྲིད་ཡ་བུལ་མི་འབྱུང་བའི་ཆེད་དུ་བསམ་སྒོ་བཞི་གསུམ་བཅུ་
 གཉིས་བཏང་ནས་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན། ཡགོང་ས་མཚོ་ག་གིས་འཆོ་མེད་ཞི་བའི་ལྟ་བ་འཛིན་གནང་གི་
 ཡོད་པ་དང་གཅིག་ རྒྱ་མི་དམར་བོས་བྲིམས་འགལ་གྱིས་ཡགོང་ས་མཚོ་ག་བོད་ཚོས་སྲིད་གཉིས་
 ལྡན་གྱི་དབུ་བྲིད་དུ་ངོས་འཛིན་མ་བྱས་པར། དེང་བོད་དེ་རྒྱ་དམར་གྱིས་བཙན་བཟུང་བྱས་ཤོར་བ་
 དང་གཉིས་ལས། རྒྱ་བོད་མི་ངོ་གདོང་བྱག་ཐོག་ང་ཚོས་ཡགོང་ས་མཚོ་ག་བོད་ཀྱི་ཚོས་སྲིད་གཉིས་
 ལྡན་གྱི་དབུ་བྲིད་དུ་བྲིམས་མཐུན་ངོས་འཛིན་དགོས་པའི་བརྗོད་ཆོག་རྒྱ་མཚན་མཐའ་ནན་མི་བརྗོད་
 པ་གལ་སྲིད། རྒྱ་དམར་ནས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྲིམས་མཐུན་ངོས་འཛིན་ཁས་ལེན་བྱེད་དགོས་པ་དང་། དེ་

ལྟར་ངོ་འཛིན་བྱས་ན་བྱེད་མི་ཚོག་ཟེར་ཐབས་ཡོད་དམ། ཡགོང་ས་མཚོག་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དུ་
 བཞུགས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ག་རེ་ཡིན་མིན་བྱེད་རྣམ་པར་འགྲེལ་བཤད་གཞན་ཞིག་གསུང་རྒྱ་
 ཡོད་དམ། བོད་མཐའ་དབུས་ཡོངས་ཀྱི་བདེ་སྐྱིད་ནི་ཡགོང་ས་ཡུལ་ཐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ལ་བོད་
 ཀྱི་ཚོས་སྲིད་གཉིས་ལྡན་གྱི་སྐྱེད་བང་ཡོད་མིན་ལ་ཐུག་ཡོད། དེར་བརྟེན་ཡགོང་ས་མཚོག་ལ་རྒྱ་ནག་
 པོས་བྲིམས་མཐུན་གྱིས་སྐྱེད་བང་ཡོད་པའི་ངོས་འཛིན་ཞུས་པར་བྱེད་རྣམ་པ་སློ་ཕམ་དགོས་དོན་
 མེད། དཔེར་ན། རྒྱ་ལོ་དོན་འགྲུབ་ཅན་གྱིས་ཐེ་མན་ནས་གྲོས་གཞི་དོན་ཚན་གསུམ་པོ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་
 འཛིན་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད་ན། བྱེད་རྣམ་པས་ཕེལ་ཆེར་ཐུག་མཚལ་གྱི་རེད་བསམ་གྱི་འདུག དེ་དུས་
 ཡགོང་ས་མཚོག་བོད་ཚོས་སྲིད་གཉིས་ལྡན་གྱི་དབུ་བྲིད་ངོས་འཛིན་ཞུས་པ་ཡིན་སྟབས་ཐེ་མན་དུ་
 རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དབུ་འཛིན་ཕེབས་པའི་ཕེབས་སྒྲིག་ཞུ་དགོས་པ་ཐག་ཆོད་པ་རེད། སྐྱེ་ཆབ་ཀྱང་དེ་
 མཚུངས་ཐོག་ལས་སྤྱོད་པོར་འཇུགས་ཐུབ་པ་ཞིག་རེད། དེ་ལྟ་བུ་བོད་རྣམ་པས་མ་འབྱོན་པ་དེ་ང་ཚོས་
 བྱས་པ་ཡིན་ཅང་མི་དག་འདྲག་དོག་གིས་ཁ་ལོ་ལོག་སྐྱུར་གྱིས་རྟོག་དྲ་བཤད་ཀྱི་ཡོད་པ་གསལ་པོ་
 རེད།

ལྷ

བཀའ་སྤྱི་སྒོ་ཡམ་བཞི་པའི་སྒྲོར་གྱི་ལན་འདེབས།

ཡང་བཀའ་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་དེའི་ཡང་༡༥༥ པར་དེར་བཏེན་ཆ་བས་ཆེའི་ཡིག་ཆ་དེ་དག་ཡ་རོལ་
 བོས་བཅུ་སྟེང་ལོག་པ་མི་གཏོང་ཆེད་བཅི་མེད་བཟོ་རྒྱའི་ཐབས་ལམ་གཞན་གཅིག་ཁོ་ན་ཡོད་པ་ནི།
 མདོ་སྟོད་མང་ཆོག་ས་ཀྱི་དགོངས་ཚུལ་བསྟུ་རུ་བ་ཀྱིས་མང་མོས་རྒྱབ་སྒྲོར་ཡོད་མེད་བཟུ་རྒྱ་དེ་རང་
 ཡིན་པ་དང་། དེ་ལ་མཛད་གཅོ་རྣམ་གསུམ་གྱིས་ཀྱང་བོད་ཀྱི་བསྟན་སྲིད་ལ་ཡན་ན་དེ་ག་གནང་རྒྱར་
 ང་ཆོར་དག་ག་བྱ་མེད་ཅེས་མོས་མཐུན་གནང་བ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་གསུངས་འདུག་པ་དང་། ཡང་༡༥༦
 པར་འོན་ཀྱང་རྗེས་སུ་མང་ཆོག་ས་ལ་དགོངས་ཚུལ་བསྟུ་བའི་ལས་རིམ་དེ་དག་རྒྱུ་རྒྱུ་ཆེན་པོ་བཟོ་
 རྒྱའི་ཐབས་ཚུལ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱ་སྐད་སྒྲིག་ས་འཛུགས་ཅུ་གཏོར་དང་། མདོ་སྟོད་མི་མང་ཁ་བྱལ་
 གཏོང་རྒྱའི་དམིགས་ཡུལ་ཡིན་པ་སོགས་འབྲེག་བཤད་དང་། བདེན་པ་མ་ཡིན་པའི་གནས་ཚུལ་ཇི་
 སྟེང་ཅིག་བྱུང་སྟེ་ལ་གནང་འདུག་པ་སྒོ་ཡམ་བྱུང་ཞེས་སྒོ་ཡམ་བཞི་པ་དེ་གསུངས་འདུག།

ལན་འདེབས། དངོས་འབྲེལ་ཆ་བས་ཆེའི་ཡིག་ཆ་ཞིག་རེད་དགོངས་ཀྱི་ཡོད་ཆོ། ང་ཆོར་
 དོ་བདག་ཆོས་སྐབས་དེ་རང་ནས་ཡིག་ཆ་བྱིར་འཐེན་བྱ་རྒྱུ་ཁས་ལེན་བྱས་པ་དེ་དོན་དངོས་སུ་འཛུགས་
 པའི་བྲིམས་མཐུན་ཆེད་ལྷན་ཞིག་ཡིན་སྟབས་ལུང་དགོག་ཆེན་པོ་མ་དགོས་པར་རྒྱུ་རྒྱུ་གི་ཐོག་
 རས་ཐག་ཆོད་བྱུང་བ་ཞིག་རེད། འོན་ཀྱང་དེ་ལྟར་མ་མཛད་པར་བྱིད་རྣམ་པས་ཆེན་པོ་བཟོས་ནས་
 བཅོན་བྱོལ་གཞུང་གི་དབང་ཆ་སོ་སོའི་མངའ་འབངས་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་བཅོན་བྱགས་ཀྱིས་༡༥༧ ལྷ་༥ ཆོས་

༡ ལ་བཀའ་ཚཱལ་སྤྱོད་མོང་གིས་སྤྱི་འབྲས་རྒྱུན་ལས་ཀྱི་མིང་བཅུ་དྲུག་དང་བཅས་བཅུ་བཅུ་གསུམ་
 མཛེད་པ་དེ་རྒྱལ་སྤྱིའི་བྲིམས་འགའ་ཅམ་མ་བཟད། བོད་མི་ནང་ཁུལ་ལྷན་ཁྲིའི་མདའ་དྲུག་ལན་
 རྒྱུན་དོན་མེད་དོ་རྒྱལ་གཏོང་ལེན་བྱ་རེས་ཀྱི་མཁོན་འཛིན་བྱུང་བའི་མེད་པ་ཆེད་བཅོས་གནང་བྲོག་
 ཡ་རོལ་བོས་བཅུ་དྲུག་ལོག་པ་གཏོང་བའི་ཆ་རྒྱུན་བཅོས་སྤྱི་མ་མཆིས་པ་བཅོས་ཡོད་པ་དེ་བྱེད་རྒྱུ་
 བའི་བྲུག་ལས་རེད། དེ་བཞིན་མདོ་སྟོད་མང་ཚོགས་ཀྱིས་མང་མོས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཡོད་མེད་བཟུ་རྒྱ་དེ་
 རང་རེད་ཟེར་བ་དེས་མདོ་སྟོད་མང་ཚོགས་ལ་བྱེད་རྒྱུ་པ་ཡིད་ཆེས་མེད་པའི་རྒྱུ་པ་གསལ་བོར་
 མཛོན་ཅིང་། ཡིད་ཆེས་ཡོད་ན་དགོངས་རྒྱལ་བསྐྱུ་བྱུང་བའི་བྱེད་བྱེད། དཔེར་ན། ༡༧ ཟླ་ ༦ ཚེས་ ༡
 ལའོད་ས་ཡིག་བསྐྱུ་ལེན་གནང་བའི་ཡིག་ཆ་དེའི་ནང་། ཅི་སྟེ་གོང་གསལ་ལས་དོན་དེ་མི་མང་གི་
 དགོངས་རྒྱལ་དང་མཐུན་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ར་འབྲོད་བྱུང་ན་བཅུ་གྲུ་བོད་གཞུང་གི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་
 འཛིན་སྐྱོང་སྤྱོད་དང་དགོངས་པ་བཞེས་སྐྱོང་སྤྱོད་ལ་བསྐྱུར་བཅོས་གནང་འོས་གནང་བའི་ཡོད་རྒྱུ་བཅས་
 ཞེས་གསུངས་ཡོད་པ་དེའི་གོ་དོན་གིན་ཏུ་ཐལ་ཆ་དང་ཉེན་ཆ་བས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ནི། སྤྱོད་སྤྱོད་གཅིག་
 ནས་མདོ་སྟོད་ཀྱི་མི་མང་རྒྱུས་བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མངའ་འབངས་ཡིན་ཤིང་ཤིག་གི་དགོངས་རྒྱལ་
 མེད་པ་གསལ་བོར་བསྟན་པ་དང་། སྤྱོད་སྤྱོད་གཞན་ཞིག་ནི་བྱེད་རྒྱུ་པའི་དགོངས་རྒྱལ་དང་མི་མཐུན་
 པ་ཞིག་བྱུང་བྱེད། བྱེད་རྒྱུ་པས་འབྲི་རྒྱ་ཤར་བྱུང་དེ་འབྲེད་ཀྱིས་བོད་གཞུང་གི་སྤྱི་འབྲས་ཡོད་པ་
 ཆང་མར་ཡིད་ཆེས་མེད་པའི་དོ་རྒྱལ་དང་། སྤྱི་འབྲས་ཀྱི་འོས་གཞིར་ཡོང་བཞིན་པའི་མི་རྒྱུས་ལ་
 དོ་རྒྱལ། བཀའ་སྤྱོད་བྲི་བྱུང་འཇུ་ཆེན་བྱུང་བསྟན་ཀྱིས་གཙོས་རྒྱུ་རབས་སེར་སྤྱི་མང་བོར་དོ་རྒྱལ།
 དེ་བཞིན་རྒྱ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་འཇུགས་བཅུ་དྲུག་དང་གིས་ཅིས་ལེན་རྒྱ་དང་། ཚོགས་གཙོ་ཨ་ཐར་ཅན་དམར་

གསོད་གཏོང་རྒྱུ་ལས་ལོན་བྱེད་མཁན་མི་གངས་ཀྱི་ནས་རང་སློག་སློས་བཏང་གི་དམ་བཅས་
 བཞག་པ། རྒྱ་གར་དབུས་གཞུང་གི་ཆེས་མཐོའི་ལས་ཁུངས་ཁག་ལ་ཚུ་སྐང་ཅ་མེད་ཀྱིས་ཅིས་ལོན་
 དགོས་པའི་སྟན་ཞུལ་བ་སོགས་ཀྱི་རྒྱལ་པའི་བཀའ་དགོངས་ལྟོག་སྟོགས་ཀྱི་བྱ་ལས་ཤ་སྟག་བྱས་
 པ་ལས་ཡིན་ལུགས་ཚུལ་ལྟན་སྟེ་གཅིག་བྱས་མེད་པ་གསལ་བོ་ཡིན། དེར་མ་ཟད་བཀའ་ཚོགས་ཀྱི་
 གསུང་བཤད་དང་། ཟམ་གདོང་གི་གསུང་བཤད་གནང་བ་བཅས་ཀྱི་དོན་ཐམས་ཅད་བབས་སའི་
 སྟོང་བོ་ནི་ཚུ་སྐང་སློག་འཛུགས་ཅ་གཏོར་དང་། མདོ་སྟོད་མི་མང་ཁ་བྱལ་གཏོང་རྒྱུ་གཏམ་བཤད་
 དང་ལས་འགུལ་དངོས་སུ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་སོགས་ལོང་བས་བལྟས་ཀྱང་རྒྱལ་ཁམས་མཐོང་ཐུབ་པ་
 ཞིག་ཡིན་སྟབས་ང་ཚོས་རྒྱ་མཚན་དངོས་ཡོད་ར་སྟོད་བྱས་པ་ལས་འདི་རྣམས་འཁྱོག་བཤད་དང་
 བདེན་པ་མ་ཡིན་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ག་ལ་ཡིན། བྱེད་རྣམ་པའི་སློ་ཡམ་དེ་ཚུ་སྐང་ཅ་གཏོར་མི་ཐུབ་
 པའི་སློ་ཡམ་དང་། གཞུང་འབངས་ཁ་བྱལ་གཏོང་མི་ཐུབ་པའི་ཞེ་སྟགས་ཀྱི་སློ་ཡམ་ལས་གཞན་ཅི་
 ཞིག།

དུག

བཀའ་སློ་སློ་ཡམ་ལྟ་པའི་སློར་གྱི་ལན་འདེབས།

ཡང་བཀའ་སློ་གཉིས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་དེའི་ཨང་༡༧ བར་གོང་གི་གནས་ཚུལ་དེ་དག་ལ་གཟིགས་ན་ཚུ་
 སྐང་མཛད་གཅིག་གསུམ་པོ་ཀོང་ས་ཆེན་པོའི་ལྷ་དགོངས་དྲངས་ཆེད་གྲོས་འཐུན་ཡིག་ཆ་ལྟས་མེད་

བཟོ་རྒྱུ་ལས་དོན་གྱི་ཐོག་བཀའ་ཚོགས་ཐུན་མོང་ལ་མཐུན་ལམ་གཏན་ནས་མ་གནང་བ་འདི་རྒྱུ་
 རྒྱུ་ཆེན་པོ་བཟོ་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་གཅིག་ཕུ་དེ་ཡིན་པ་མཁྱེན་ཐུབ་ཅིས་གསུངས་འདུག་པ་དང་། ཡང་
 ཡིག་ཆ་དེའི་ཨང་༥ བར་ཁྱི་ལོ་༡༩༩༧ ཟླ་༩ ཚེས་༡༠ འཁོད་པའི་གདན་སའི་མི་འབྲུས་༥ དང་
 རྒྱ་སྐད་རྒྱུན་ལས་དབར་བཞག་པའི་གྲོས་ཚོད་ཡིག་ཆ་ཞིག་ཕུལ་འབྱོར་བྱུང་བའི་ནང་། བོད་གཞུང་
 གི་གསལ་བསྐྱགས་དེ་དག་དགའ་གཉིན་སྐྱ་ལྟ་བུ་བྱུང་རྒྱུ་གྱི་སྒྲིན་བརྗོད་དང་འབྲེལ་གདན་སའི་
 མི་འབྲུས་རྣམས་ཀྱི་རེ་འདུན་ལྟར་དོན་ཚན་གསུམ་སྦྱིར་འཐེན་གནང་རྒྱུ་ཙམ་ལས། དོན་ཚན་
 གསུམ་པོ་ནོར་འབྲུལ་ཡིན་པའི་ངོས་ལེན་དང་། རྒྱ་སྐད་སྒྲིག་འཇུགས་ཐོག་འགན་འབྲི་མེད་པའི་
 གཙང་མ་བཟོ་རྒྱུ་གནས་རྒྱུ་འདི་ཡིན་གང་ཡང་མ་འཁོད་པ་ཞིག་གནང་བ་དེ་དག་གྲོས་མཐུན་
 ཡིག་ཆ་ལྷན་མེད་འགོ་རྒྱུར་ཕན་ཐོག་གང་ཡང་མེད་པ་ཞིག་བཟོས་ཏེ་མདོ་སྟོད་མི་མང་ནང་ཁུལ་
 བསྐྱ་བྱིད་གསལ་བསྐྱགས་བྱ་རྒྱུ་ལག་ཆ་ལྟ་བུ་ཞིག་གནང་འདུག་པ་དེ་ཕན་ཐོགས་མེད་པའི་གནས་
 རྒྱུ་གདན་སའི་མི་འབྲུས་རྣམས་ལ་གསལ་བཤད་མཐིལ་སྦྱིན་དང་འབྲེལ་བཀའ་ཚོགས་ཐུན་མོང་
 གིས་ཁྱི་ལོ་༩༧ ཟླ་༩ ཚེས་༡༧ འཁོད་པའི་གནས་བྱིས་ཁག་གཉིས་བརྒྱད་ཁུངས་སོ་སོར་ལེན་
 གསལ་ཕུལ་བྱེད་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་འདི་ནས་ཕུལ་བའི་གནས་ཡིག་དེ་དག་ཁུངས་སྐྱ་གསལ་
 བསྐྱགས་མ་གནང་བར་དངོས་དོན་མ་ཡིན་པའི་གྲོས་ཚོད་སྦྱིར་འཐེན་བྱེད་ལུགས་ཀྱི་དྲིལ་བསྐྱགས་
 ལོག་པ་རྒྱ་ཆེར་བྱས་འདུག་པའང་སྒྲོ་ཕམ་གྱི་ཡུལ་ལས་མ་འདས་ཞེས་སྒྲོ་ཕམ་ལྟ་བུ་དེ་གསུངས་
 འདུག

ལན་འདེབས། བཙན་བྱོལ་བོད་གཞུང་གི་དབང་ཆ་ཐོབ་པའི་མི་དེ་ཚོར་བྱང་བདེན་གྱི་ལྟ་

བ་དང་། ཆབ་སྲིད་གྱི་ཉམས་སྦྱོང་། ལྷག་བསམ་གྱི་འགན་ཁུར། རོ་ཚད་ཁྲེལ་གཞུང་བཅས་ཡོད་
 མཁན་དང་། རང་སྤང་མི་མཐོ་ཞིང་རྒྱུ་རྒྱུ་ཞིག་བཟོ་ཐབས་བྱས་ན་ལས་སྤྲུག་གི་དང་། ཁམས་
 བ་དེ་ཚོ་དང་མཉམ་དུ་གཤིབ་ནས་སྡོད་བྱུང་ཐབས་མེད་པའི་ཤོད་རྒྱལ་འཛིན་མཁན། ང་མ་གཏོགས་
 དེ་མིན་པའི་ཁམས་པ་རྣམས་སྤྲུག་ཅག་རེད་ཟེར་མཁན་ཚོས་ཆབ་སྲིད་གྱི་འཛིན་སྐྱོང་ས་
 དང་། དགོངས་པ་བཞེས་སྐྱོང་ས་ཉ་ཉུང་མཉམ་གསེམ་དགོས་པའི་བསྐྱར་བཅོས་གནང་བདེ་པོ་ཡོད་
 གི་རེད་བསམ་པའི་དགོངས་རྒྱལ་གསལ་པོ་བཏོན་ཡོད་པ་དེ་རེད། དེ་ནི་ཡགོང་ས་མཆོག་གི་བཀའ་
 དགོངས་དང་ཡོངས་སུ་འགལ་བ་ཞིག་ཡིན། དེར་མ་ཟད་ཚོགས་གཙོ་ཟམ་གདོང་མན་རྩ་ན་ཁི་ལའི་
 སྡོད་སྤྱོད་ནང་ཐེབས། ཆང་ཁང་དང་། ཟ་ཁང་གི་བདག་པོ་རྣམས་བསྐྱོད་ཐོག་རྒྱ་སྤྱོད་སྤྱོད་
 འཇུགས་ཅུ་གཏོར་གཏོར་ཐབས་གྱི་གསུང་བཤད་གནང་བེན་མ་ཐག་རྒྱ་སྤྱོད་སྤྱོད་འཇུགས་གྱི་ལས་
 ཁུངས་དོ་རུབ་བྱས། སྤྱི་པར་རིན་པོ་ཆེ་བཅག་རྒྱ་གར་གྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་མེད་ཆེ་མི་བསད་བྲག་སྤྱོད་གྱི་
 ལས་འགུལ་བྱས། ལུ་མཐུད་རྒྱ་སྤྱོད་ཁང་ཁུང་སྤྱོད་སྤྱོད་གང་ས་ནས་དོ་རུབ་དང་། སྤྱོད་ཁང་མེར་བསྐྱོག་
 གཏོང་ཐབས་བྱས། ཚོགས་གཙོ་ཨ་ཐར་གྱི་ཁང་ཁུལ་ལ་མེ་བརྒྱབ། རྒྱ་དངོས་ལྷ་སྤྱོད་བཅས་འཕྲོག་
 བཅོམ་ཐོག་ཉལ་བྲིའི་སྤྱོད་དུ་སྤྱོད་པ་བཏང་བ་སོགས་མདོར་ན་དུས་རབས་ཉི་ཤུ་པ་རྩོགས་ཉི་
 སྤྱོད་སྤྱོད་འདིར་ཆེས་སྒྲ་སྒྲོ་དང་དུས་རབས་ཉིང་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་གྱི་བྱེད་རྒྱལ་དང་མཚུངས་པའི་ལས་
 འགུལ་ཆེད་དུ་སྤྱོད། མདོ་སྤྱོད་དམིགས་བསལ་ཚོགས་ཆེན་ཞེས་པའི་རྒྱ་སྤྱོད་ཅུ་གཏོར་གཏོར་ཆེད་
 ཁོང་ཚོས་རང་སྤྱོད་སྤྱོད་བཏོང་བྱེད་པའི་དམ་བཅའ་བཞག་པ་སོགས་བྱས་ཡོད་པ་དང་། ས་ཡིག་
 བསྐྱུ་ལེན་སྤྱོད་སྤྱོད་ལི་ཐང་ཨ་ཐར་གདམ་དང་། ཡུལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་གདམ་ཞེས་མང་ཚོགས་ལ་སྤྱོད་

སྒྲོང་བྱས། ས་ཡིག་མ་བརྒྱབ་ན་བྱ་ཕྱག་ནམས་སྒྲོབ་གར་མི་འཇུག་པ་ཡིན་ལུགས་དང་། རྒྱ་གར་ས་
 ཐོག་ནས་ཕྱིར་འབུད་བྱ་རྒྱ་ཡིན་གནས། ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་འདྲ་འོག་ཏུ་མི་སྡོད་མཁན་གྱི་མི་ཡིན་
 ཚུལ་སོགས་བཤད་དེ་ས་ཡིག་སྒྲུངས་ཡོད། སྐབས་དེར་ཨ་ཐར་གྱིས་བོད་མི་གཞན་པར་ཞོག་ངའི་
 བཟའ་ལྷ་ནས་ཀྱང་ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་འདེམས་གྱི་རེད་མ་གཏོགས་ང་འདེམས་གྱི་མ་རེད་ཅེས་
 གསལ་པོ་བཤད་ཡོད། སྐབས་དེ་དུས་གྱི་ས་ཡིག་བརྒྱབ་པ་དེ་བོད་གཞུང་གི་བཀའ་ཡིན་བསམ་ནས་
 བྱས་པ་ཡིན་དུས་དེ་ལ་ང་ཆོ་ཡང་དང་། དགའ་པོ་ཡོད། ས་ཡིག་བསྐྱུ་མཁན་ཆོས་སློ་རྒྱུང་པན་
 བཏགས་གྱི་བྱ་བ་མང་པོ་བྱས་རྒྱུ་ས་ཡིག་རྒྱག་འདོད་མེད་མཁན་ཏུ་ཅང་མང་པོ་བྱུང་ཡོད། མི་མང་
 པོས་སྐབས་དེ་དུས་དེའི་གོང་གི་བཅན་བྱོལ་བོད་གཞུང་དེ་ཡིན་ཤིག་བྱས་ཡོད། །

ད་དུང་དེ་བས་ག་ནས་ཆད། བལ་ཡུལ་ནས་མི་ངན་ཇག་རྒྱུ་སློ་བཟང་ཚུལ་བྲིམས་མར་
 བསྒྲོངས། ཨ་ར་ཅ་སི་ནས་སྤྱང་འཆམ་རྒན་མགོ་སེ་ཡར་བསྒྲོངས། དེ་དང་འབྲེ་བའི་ཐེ་ཕན་གྱི་ཕོགས་
 རྒྱུ་ཟས་བྱེད་མཁན་བྱམས་པ་སྐལ་ལྷན་ཅན་དང་། རྒྱུང་ཆག་ལག་ཆད། ཡུག་ས་མ་དང་། གཞང་
 བཅོང་མ། སོ་རུལ་མཁན། མགོ་བདེ་དྲན་འཕྱུལ་ཅན་གྱི་སྐབས་འཆོལ་བ་ཁག་གཅིག་བསྐྱུ་སྒྲོང་
 ཐོག་རྒྱུ་སྒྲོང་གི་སྒྲིག་འཇུག་ས་ཡིན་ཁུལ་གྱི་འུར་བསྐྱགས་ཆེན་པོ་བྱས་ཏེ་རྒྱུ་སྒྲོང་གི་སྒྲིག་འཇུག་ས་
 མ་དེར་ངོ་རྒྱལ་དང་། མདོ་སྡོད་གྱི་མི་མང་པོར་སྒྱུན་མེད་སྒྱུན་འཇུགས། བག་མེད་ཉེས་འཇུགས།
 ཁོང་ཆོ་མ་གཏོགས་གཞན་ཆང་མ་ལོག་སྒྱུད་པ་ཡིན་ཚུལ་སྤྱང་བར་གང་དྲན་གསལ་བསྐྱགས་བྱས།
 ཡ་གོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་ཁམས་པ་ཡོད་ཆད་དང་ལུང་ཆན་ཤོག་ཁག་ཡོད་ཆད་
 ཁྱབ་ཐུབ་པའི་མི་སྣ་ཆེད་འཛོམས་ཡོད་ལུགས་སོགས་མི་བདེན་རྒྱུན་སྒྲིག་གི་གནས་ཚུལ་ལུས་ཏེ་ཁོང་

ཚོའི་ཚོགས་འདུའི་ཐོག་གནས་ཞུ་བས། སྐབས་དེ་དུས་ཡགོང་ས་མཚོག་གིས་བཀའ་གནང་བའི་སྒྲིང་
 པོ་གཅིག་ཡིད་གཅིག་ཆོས་ཀྱི་འོག་ནས་ཚོལ་གསུམ་གཅིག་སྒྲིལ་ཞེས་པ་འདི་ང་ཚོའི་རྩ་བའི་སྒྲིང་
 བྱས་ཆགས་ཡོད། བྱིན་ང་འོག་ག་དང་གནས་སྐབས་མཐའ་ཐུག་གང་དུའང་རྩ་དོན་ཡིན་ཞེས་ཐེབས་
 ཡོད། འོན་ཀྱང་ཁོང་ཚོས་དེར་མ་རྩིས་པར་ཡགོང་ས་མཚོག་གིས་བཀའ་གནང་གྲུབ་མ་ཐག་པའི་
 རྗེས་ནས་ང་ཚོ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་མདོ་སྟོང་བོད་ཀྱི་ལྷ་སྡེ་མི་སྡེ་ལ་བརྩེ་བ་དང་བརྩེ་བ་གྲུབ་ཡིད་ཆེད་
 ཡོད་མཁན། ཚོས་སྒྲིང་ཀྱི་བྱ་བ་བྲིམས་དང་ལམ་སྲོལ་མི་ལ་ཕར་བཤད་ཤེས་ན། རང་སེམས་དུ་ཚུར་
 འོས་ཟིན་ཐུབ་མཁན། དངོས་འབྲེལ་གྱི་ཡིན་མིན་དབྱེ་འབྱེད་བྱེད་མཁན་ལ་མི་དགའ་ཞེ་ལ་ཁོན་ཞེ་
 བྱ་ཁོག་འཛིན་གྱིས་ཁ་ལོ་བསྐྱར་བའི་ལོག་བཤད་ཉམ་པ་ལང་ཤོར་ཅན་བྱ་སྒྲིག་བྱེད་མཁན་ཞེ་
 ཅིག་མིན་ཆོ། འདི་ལྷ་བྱ་བྱེད་ཐབས་དང་། བརྗོད་ཤེས་ཐབས་ཤིག་ཅི་ལ་སྒྲིང་། དཔེར་ན། ཐོག་མའི་
 སྐབས་དེར་མདོ་སྟོང་སྒྱི་འབྲས་གཉིས་བརྒྱད་ང་ཚོས་གོས་གཞི་བྱིར་འཐེན་བྱེད་གྱི་ཡིན་ཞུས་པ་དེར།
 བྱེད་རྒྱུ་པས་སྒྱི་འབྲས་གཉིས་ལ་ཆོང་རྒྱག་གི་མིན། བྱེད་གཉིས་གཉིད་སྒྱིད་པོ་ཉལ་ཏེ་སྟོང་ཅས་
 གསུངས་པ་དེ་མཐུན་ལམ་གྱི་སྐད་ཆ་དང་རྒྱུར་ཞིག་མ་ཡིན་པར་ཕྱོགས་ཞེན་ཞེ་བརྟན་གྱི་བྲེལ་
 གཏམ་དང་། མི་དགའ་དམའ་འབེབས་མཐོང་རྒྱུད་བསད་གྱི་རྒྱུ་འགྱུར་གསལ་པོར་བརྟན་པ་
 མ་ཟད། རྒྱུད་རྒྱུད་ཆེན་པོ་བཟོས་པ་རྩྱེད་མེད་དུ་གྱུར། ང་ཚོ་ལྷོ་ལོ་ནས་ཆེད་བཅར་གྱིས་དགོ་སྟོན་
 དགོངས་སྟོར་ཞུས་ཐོག་བཀའ་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་མདུན་དུ་འབྲམ་པ་སར་སྐྱར་བུས་མོ་གྱེན་བཅུགས་
 ཀྱིས་བྱེད་རྒྱུ་པའི་མདུན་དུ་ཞབས་བཅར་ཡང་ཡང་ཞུས་པ་དེ་མཐུན་ལམ་ལས་ལྷག་པའི་ཆེད་ལྷན་
 ཀྱི་གྲུས་ཞབས་ཞུས་ཡོད་པ་དེ་གཅིག་རེད། ཡགོང་ས་མཚོག་ལྷ་དགོངས་དྲངས་ཆེད་དང་། གོས་

གཞི་མེད་པ་བཟོ་དགོས་པ་དངོས་འབྲེལ་ཞིག་ཡིན་ན། མདོ་སྟོང་སྤྱི་འབྲས་གཉིས་བརྒྱད་གོས་གཞི་
 དོན་ཚན་གསུམ་པོ་གོས་གཞི་བཞག་མཁན་ཚོས་སྤྱིར་འཐེན་བྱ་རྒྱུར་ཁས་ལེན་ཞུས་པ་ལྟར་དགོས་
 པ་ལས་བཅན་དབང་གིས་མེད་པ་བཟོ་ཐབས་མེད་པར་བརྟེན་དོ་བདག་ཚོས་ཁས་ལེན་ཞུས་
 སོང་། སྤྱི་ནང་ཚང་མར་སློབ་དག་ཡིད་ཆེས་འབྱུང་བའི་བྲིམས་མཐུན་གྱི་གསལ་བསྒྲགས་བྱ་རྒྱུ་ཡང་
 ཁས་ལེན་ཞུས་སོང་། སྤྱད་སྤྱོད་དེ་རིགས་མི་འབྱུང་བའི་ཁས་ལེན་ཀྱང་ཁྱ་གི་འདུག་ཟེར་བ་སོགས་
 འོས་བབ་དངོས་ཡོད་གྱི་ལས་དོན་བྱེད་ནམ་པས་ཐག་གཅོད་དང་། ཡགོང་ས་མཆོག་ལ་ཡར་ཁྱུ་
 དང་། ང་ཚོར་བཀའ་མར་གནང་མཛད་དེ། ལྟ་རབ་བྱུང་ན་ང་ཚོ་མཇུག་ཁ་ཞིག་ཀྱང་གནང་། དེ་
 ལྟར་མ་བྱུང་ན་འང་ང་ཚོས་ཆོ་འདི་སྤྱི་གཉིས་དང་མི་འགལ་ངེས་ཅན་ཡིན་ལུགས་གྱིས་དགོངས་སེལ་
 གསུན་ཁུ་དེ་མ་བཀག་པར་སྤྱོད་ལམ་དུ་རྒྱུབ་པ་ཞིག་གནང་ན་ལས་དོན་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་
 ཅིང་། དགོ་སྤྱོད་ཡོད་ཆོ་ཡོ་བསྐང་གནང་རན་ཡོད་པ་ཞིག་རེད། འོན་ཀྱང་དེ་དང་དེ་འབྲེལ་རིགས་
 གྱི་དགོངས་བཞེས་པ་ལྟར་བཞག་སྟེ། རྒྱ་སྐད་འབྲེལ་ལུགས་གཉིས་ཀར་རྩ་གཏོར་གཏོར་འཆར་ཡོད་
 ཐོག་ ཀོ་ལོང་ཕྱག་དོག་གིས་ཀྱན་ནས་སློང་བའི་མི་དགའ་ཞེ་ལའོན་གྱིས་གོས་གཞི་མེད་པ་བཟོ་རྒྱུ་
 ལོག་བཤད་ཁོ་ནའི་དགོག་གཏམ་བྱུང་སྟེ་ལ་ཐོག་དབང་ལུགས་བཅན་གཞོན་དྲག་པོ་བྱས་པ་དེས་
 གོས་གཞི་དོན་ཚན་གསུམ་པོ་བྲིམས་ཐོག་ནས་ཞུས་མེད་བཟོ་ཐབས་ཐབས་མེད་པ་རེད། དཔེར་ན།
 རྒྱ་དམར་ནས་དབང་ལུགས་བཅན་གཞོན་དྲག་པོས་བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བདག་དབང་བཅན་བཟུང་
 བྱས་ཡོད་ན་འང་། དོན་གྱི་བདག་པོ་བོད་མི་ཡོངས་ནས་ཁས་ལེན་བྱེད་གྱི་མེད་སྟབས་བོད་རྒྱལ་ཁོངས་
 སུ་ཆགས་ཐུབ་ཐབས་མེད་པའི་གནས་རྒྱལ་དང་མཚུངས་ཤིང་། བྱེད་ནམ་པས་བཅན་དབང་

དང་། བཅན་ཤུགས་ཇི་ལྟར་སྒྲེལ་རུང་། ང་ཚོ་དོ་བདག་གིས་བྱིར་འཐེན་མ་བྱས་པར་གྲོས་གཞི་རྣམས་
 མེད་བཟོ་མི་ཐུབ་པ་སྒྱི་སྒོལ་ཡིན་པ་རེད། བཅན་བྱོལ་བོད་གཞུང་གི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་མཛད་གཙུག་
 བཀའ་ཤག་གི་བྲི་བ་བཀྲས་མཐོང་བསྟན་འཛིན་རྣམས་རྒྱལ་དང་། སྒྱི་འབྲུས་ཀྱི་ཚོགས་གཙུག་ཟམ་
 གཏོང་ཅན་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཉམས་སྦྱོང་དམན་ཅིང་། དྲང་བདེན་གྱི་གཞི་རྩ་མེད་པར། ཀོ་ལོང་ཐུག་དོག་
 གི་གཡོ་སྒྱུ་དབང་བཅན་པའི་སྒྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་དགོས་དོན་གྱི་ལས་སུ་ཞུགས་མ་ཐུབ་པའི་དབང་
 གིས་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་རྩ་བ་ལྟེན་དང་། བོད་འབངས་ཡ་བྲལ་གཏོང་བའི་བྱུང་བསྐྱབས་ལས་འགྲུལ་
 ལུང་པ་ཐམས་ཅད་ལུང་གིས་ཁེངས་པའི་མཛད་སྒྲོལ་བཟོད་ཐབས་མེད་པ་དེ་བྱུང་བར་བརྟེན་
 ལྷ་སྐབས་ཡུལ་དམ་པ་ཆེན་པོ་སེ་འབྲས་དགའ་གསུམ་གྱིས་ལྷག་བསམ་རྣམས་པར་དག་པས་མ་བཟོད་
 རས་ཐུགས་ཁུར་ཆེ་བཞེས་ཀྱིས་གདན་ས་ཁག་ཕན་ཚུན་བཀའ་བསྟར་ཐོག་ཐུགས་མཐུན་གྱིས་
 དགོས་དོན་གྲོས་ཚོད་འཛིག་པ་དང་བཅས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་འོ་མི་རྒྱལ་ཟེར་བ་ལྟར་
 གདན་ས་རེ་ནས་སྐྱེ་ཆབ་ཚོས་འབྲས་གཉིས་རེ་བཅས་བསྐྱོམས་གདན་འབྲས་དུག་རྒྱ་གྲོན་དང་། སྐྱེ་
 ངལ་ལ་མ་འཛེམ་པར་ལྷི་ལིར་གྱས་རྒྱ་སྒྲིང་དབུས་སྒྱི་བྱུང་རྒྱུན་ལས་ཁང་དུ་ཆེད་བཏང་ཆེད་ཐེབས་
 མཛད་ཐོག་ཉིན་གསུམ་རིང་ཐེ་ཕན་སྲིད་གཞུང་དང་། རྒྱ་སྒྲིང་དབར་གྲོས་གཞི་དོན་ཚན་གསུམ་
 བཞག་པའི་སྐོར་རྒྱ་མཚན་འབྲེལ་བཤད་དང་། བོད་སྤྱི་ཐབས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་གནས་སྟངས་སྒྱི་དང་བྱེ་
 བྲག་༡༩༥༩ ལོར་ཚུན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་གནས་སྟངས་ལྷག་པར་དུ་༡༩༩༡ ལོར་ཚུན་གྱི་འགོ་བྲིད་ཚོའི་སྲིད་
 བྱས་དང་། གྲོས་ཚོགས་གསར་པའི་ནང་གི་བགོ་བྱེད་དང་། འོས་བསྐྱེད་ཐག་བཅད་བྱུང་སྟངས་། རྒྱ་
 དམར་ནག་གཉིས་ལ་ངོ་ཤློག་གི་འབྲེལ་བ་དང་ཤློག་བརྒན་ཟས་སྟངས་། རྒྱ་སྒྲིང་ཚོགས་གཙུག་ཨ་ཐར་

ལ་ཁུངས་མེད་ཀྱི་སྒྲིན་འཇུགས་ཐག་གཅོད་མ་བྱས་པར་གཞི་རྒྱ་རི་ཆེར་བཟོ་སྟངས། རྩ་བཞི་སྒྲིང་
 རྩལ་གི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་ཤི་གསོན་གཉིས་ཀྱི་བྱས་རྗེས་དང་ལྷག་བསམ་འབྱེར་སྟངས། དཀའ་
 ལས་སུ་མེད་བརྒྱབ་པའི་གྲུབ་འབྲས་ཅིས་མེད་ལས་འབྲས་ཁྱད་གསོད་ཀྱིས་ངོ་ཆ་བྲེལ་མེད་བྱེད་
 སྟངས་གོས་གཞི་དོན་ཆོན་གསུམ་ཕྱིར་འཐེན་བྱ་རྒྱ་མདོ་སྟོད་སྟེ་འབྲས་གཉིས་བརྒྱད་ཁས་ལེན་ཞུས་
 སྟངས་སོགས་སྟོ་ཡམ་གྱི་བདེ་སྤྱད་རི་ཡོད་ཞུས་པ་ཡིན། ཁོང་རྣམ་པས་ཀྱང་གདན་ས་ཁག་གིས་
 ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལས་དོན་གནང་དགོས་མེད་ཐོག་སྲིད་དོན་ཅོད་རྟོག་རིགས་ལ་ཐེ་གཏོགས་གནང་གི་
 མེད་པ་ཀྱན་གསལ་ཡིན་ཀྱང་། རྩ་བཞི་སྒྲིང་རྩལ་གི་གདན་ས་གསུམ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཡགོང་ས་
 མཆོག་རང་དབང་ལུང་པར་ཞབས་སོར་བཀོད་བྱུང་པའི་ཞབས་ཞུ་རྒྱུ་མཁན་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། ད་
 ལེན་གྱི་གོས་གཞི་དོན་ཆོན་གསུམ་པོ་དེར་རང་ག་ཞུང་ནས་མ་འགྲིག་པ་གཟིགས་པའི་གསལ་
 བསྐྱུགས་དང་བཅས་གདན་སའི་དགོ་འདུན་ཁམས་རིགས་ཡོད་ཆོད་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་ཡང་བསྐྱེལ་
 མཛད་པ་ལྟར་གདན་སའི་དགོ་འདུན་ཁམས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེར་ངོས་ལེན་བྱེད་ཐབས་མེད་པར་
 བཏེན་གོས་གཞི་དོན་ཆོན་གསུམ་དེ་ཕྱིར་འཐེན་གྱི་ཐག་གཅོད་གསལ་བསྐྱུགས་ཞུ་དགོས་ལུགས་
 སོགས་ཡས་བུ་ལ་བཅུ་བ་ལྟར་གྱི་དགོངས་ཚུལ་སྤྲད་མེད་གསུངས་བྱུང་བ་མ་ཟད། ཡགོང་ས་མཆོག་
 ལྷ་དགོངས་འགལ་འབྲུག་ཐུགས་དམ་སད་རྒྱུན་དུ་གྱུར་ན་འདི་ཕྱི་གཉིས་མེད་ཆགས་འདུག་ནན་
 ཏན་གྱིས་གསུངས་བྱུང་། མཐའ་དོན་དུ་དོན་ཆོན་གསུམ་སྒྲོར་དྲ་སར་དགོངས་སྒྲོར་ཞབས་བཅར་
 སྐབས་མདོ་སྟོད་སྟེ་འབྲས་རྒྱན་ལས་གཉིས་བརྒྱད་ཕྱིར་འཐེན་བྱ་རྒྱའི་འབད་བཅོན་ཞུས་ཀྱང་དོན་
 སོན་མ་བྱུང་སྟེ་གསལ་བསྐྱུགས་བྱས་རྒྱུ་ཆོགས་ནང་དབྱ་དགའ་གཉིན་སྤྱད་གི་གནས་ཚུལ་བྱུང་

ཚར་བར་བརྟེན་རེ་ཞིག་བཀའ་ལེན་བསྐྱུག་རྒྱུ་ལས་མ་མཆིས་ཀྱང་། ད་ལན་གདན་སའི་སྐྱེ་ཚབ་རྣམ་
 བས་རེ་འདུན་གནང་བ་ལྟར་གཙོ་ཆེན་ཡུ་གོང་ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་ལྟ་དགོངས་འགལ་ལྷན་ག་
 མི་འབྱུང་བ་དང་། བོད་མི་རིགས་ནང་ཁུལ་བཞུགས་བདེ་བག་ཐེབས་ཡོང་བའི་རེ་འདུན་གནང་བ་
 ལྟར། གོང་གསལ་དོན་ཚན་གསུམ་པོ་དེ་ཉིན་༡༧ ཟླ་༥ ཚེས་༡༧ ཉིན་ཕྱིར་འཐེན་བྱས་པའི་གྲོས་
 ཚོད་དུ། གོང་ཚེས་ལ་ཞེས་ཐག་བཅད་གནང་ནས་དགའ་ལྡན་ཤར་བྱང་གཉིས། འབྲས་སློ་སྤྱིང་
 དང་། སློ་མང་གཉིས། སེར་བྱས་དང་། སེར་སྤྱད་གཉིས་བཅས་ཀྱི་སྐྱེ་ཚབ་ཚོས་འབྲས་སོ་སོས་མཚན་
 ཏྲགས་བཀོད་གནང་བ་དང་། རྒྱ་སྐད་ཚོགས་གཙོ་ལི་ཐང་ཨ་ཐར་དང་། ཚོགས་གཞོན་གྲུ་དཔོན་
 རིན་ཆེན་ཆེ་རིང་། བྱ་རྒྱུད་དོན་ཡོད། རྒྱ་ཆེ་མདོ་གཉིར་གསེར་དགའ་བཅས་སོ་སོ་ནས་མིང་ཏྲགས་
 བཀོད་དེ་གསལ་བསྐྱུགས་བྱས་པ་ཡིན། ང་ཚོས་དེ་ལྟ་བུའི་གྲོས་ཚོད་གསལ་བསྐྱུགས་བྱས་པ་
 དང་། བྱེད་རྣམ་པས་དངོས་དོན་མ་ཡིན་པའི་གྲོས་ཚོད་ཕྱིར་འཐེན་ཟིན་ལུགས་ཀྱི་དྲིལ་བསྐྱུགས་
 ལོག་པ་རྒྱ་ཆེར་བྱས་འདུག་པའང་སློ་ཕམ་གྱི་ཡུལ་ལས་མ་འདས་ཞེས་གསུངས་ཡོད་པ་འདི་གཉིས་
 དངོས་དོན་གང་ཡིན་དང་། ལོག་པ་སུ་ཡིན། སློ་ཕམ་སུར་འབྱུང་སློ་ལྡན་གཟུར་གནས་སྐྱེ་བོ་ཡོངས་
 ནས་ཐུགས་ཞིབ་ཡོང་བ། །

གཞི་ནས་བྱེད་རྣམ་པས་ཕྱི་ལོ་༡༧ ཕྱི་ཟླ་༥ ཚེས་༡༠ འཁོད་པའི་གདན་སའི་མི་འབྲས་
 རྒྱག་དང་ཟེར་བའི་ཚེས་ཆ་དེ་འདྲ་ཡོད་པ་མ་རེད། མགོ་མ་འཚོས་པ་རེད། དོན་ཆེ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་
 མགོ་འཚོས་དེ་རྒྱ་མཚན་མཐོང་ཐུབ་པ་བྱས་ཏེ་གཏམ་བརྗོད་དགོས་པ་ལས་རྒྱབས་ཆེ་ཁུལ་
 དང་། ཡོན་ཏན་ཆེ་ཁུལ། རྒྱ་ཆེ་མདོ་ག་དང་། འཛོན་མདོ་གཞོན་པའི་ཁ་ནས་ཐོན་ཆོད་དེ་བཤད། ལག་

ཏུ་བྱུང་ཚད་དེ་བྲིས་ན་མི་ཚང་མ་ལྷག་པ་མིན་སྟབས་རིམ་བཞིན་གསལ་པོར་ཤེས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་
 རེད། གདན་ས་གསུམ་གྱིས་བྱགས་ཁུར་ཆེ་བཞེས་གནང་བ་དེར་དབང་འཛིན་པ་ཆོས་བསྐྱུགས་
 བརྗོད་དང་སྐྱགས་ངོས་ལེན་གནང་བ་ཞིག་ཡིན་ན། དེ་དུས་དོན་ཚན་གསུམ་པོ་རྒྱས་མེད་དུ་བྱུང་བ་
 མ་རེད་དམ། བྱིད་རྣམ་པའི་དམིགས་ཡུལ་དགོས་དོན་ནི་ཚུ་སྐར་ཅུ་གཏོར་གཏོར་དགོས་པ་དེ་ཡིན་
 སྟབས་གདན་སའི་ཆོས་འབྲུས་རྣམ་པའི་བྱགས་ཁུར་བཞེས་པ་དེར་བསྐྱུགས་བརྗོད་དང་ངོས་ལེན་
 གནང་རྒྱ་ལྷོད་བཞག་ བྱིད་རྣམ་པས་གདན་གསུམ་ཆོས་འབྲུས་རྣམས་ལ་བཀའ་བཀྱོན་དྲག་པོ་དང་
 བཅས་གྲོས་གཞི་དོན་ཚན་གསུམ་རྒྱས་མེད་བཟོ་ཐབས་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པར། ཚུ་སྐར་རྒྱིག་འཇུགས་
 ཅུ་གཏོར་གཏོར་ཐབས་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་གསལ་པོར་མངོན་བྱབ་པའི་ངོ་སྤྱོད་བཀའ་བྱབ་སྤྲེལ་
 གནང་བ་མ་ཚད། གདན་ས་གསུམ་ཡང་ཉེས་ཅན་ཡིན་པའི་གསལ་བསྐྱུགས་དང་། མི་ངན་ཁག་
 འགའ་གསལ་རྒྱུད་སྐུལ་བྱ་མེད་གནང་སྟེ་ཕལ་ཆེར་གདན་གསུམ་ཟེར་ནའང་ཁམས་པའི་དབང་
 འཛིན་རེད། ཚུ་སྐར་ཟེར་ནའང་ཁམས་པའི་དབང་འཛིན་བོད་གཞུང་ལ་ངོ་མྱོལ་བྱ་མཁན་རྒྱ་མི་
 དམར་ནག་གཉིས་དང་ལག་སྤྲེལ་ཡོད་མཁན་རེད་ཟེར་བའི་མི་ཁ་བཀྲམ་དུ་བཅུག་པ་མ་ཟད། བྱིད་
 རྣམ་པའི་ཡིག་ཆའི་ནང་དུའང་། གྲོས་མཐུན་ཡིག་ཆ་རྒྱས་མེད་འགྲོ་རྒྱུར་ཕན་ཐོག་གང་ཡང་མེད་པ་
 ཞིག་བཟོས་ཏེ་མདོ་སྟོད་མི་མང་ནང་ཁུལ་བསྐྱེད་གསལ་བསྐྱུགས་བྱ་རྒྱའི་ལག་ཆ་ལྟ་བུ་ཞིག་
 གནང་འདུག་ཅེས་བྲིས་ཡོད་པ་སྟེ། གདན་ས་གསུམ་གྱི་ཆོས་འབྲུས་རྣམ་པས་མདོ་སྟོད་མི་མང་བསྐྱེད་
 བྱིད་བྱས་པའི་གྲོད་འཇུགས་སྤྲེལ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའི་སྟོད་པ། དམ་ཉམས་པའི་དབྱ་བོ་མ་
 རུང་པའི་སྟོད་རྒྱལ་གསལ་པོར་མངོན་པ་ཞིག་ཡིན་སྟབས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱན་དང་ལྷན་པའི་ལྷ་སྤྱང་

རྣམས་ཀྱིས་ཚར་གཅོད་པ་མཛོད་ཅིག་ཅིས་ཕྱིན་བཅོལ་གདུང་འབོད་ལྷ་རྒྱུ་ལས་མི་དང་མིའི་འདུ་
 ཤེས་འཛིན་རྒྱ་མེད་པ་ཐག་ཚོད་པ་ལྟ་བུ་རེད། ད་དུང་བྱེད་རྣམ་པས་ནོར་འབྲུལ་ངོས་ལེན་དང་། རྒྱ་
 སྐད་སྒྲིག་འཇུགས་ཐོག་འགན་འཁུལ་མེད་པའི་གཙང་མ་བཟོ་རྒྱ་ཟེར་བ་དེ་རིགས་གང་ཞིག་གསུངས་
 ཀྱི་ཡོད་དམ། གདན་ས་གསུམ་ཟེར་བ་དེ་ཚུང་ཚུང་ཞིག་ཀྱང་མ་རེད། བོད་གཞུང་ལ་ངོ་རྒྱུ་གནང་
 མཁན་ཞིག་ཀྱང་མ་རེད། རྒྱ་དམར་ནག་གཉིས་དང་ལག་སྒྲེལ་གནང་མཁན་ཞིག་ཀྱང་མ་རེད། མདོ་
 རྫོང་མི་མང་ནང་ཁུལ་བསྐྱུ་བྱིད་གནང་མཁན་ཞིག་ཀྱང་མ་རེད། འོ་ན་གང་འདྲ་ཞིག་རེད་ལུས་ན།
 ཤར་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་བཞེད་སློལ་རི་བོ་དག་ལྟ་ན་པའི་རིང་ལུགས་དྲི་མ་མེད་པར་
 བསྐྱེད་སྐྱེས་བཅད་བརྒྱར་བའི་གསེར་བཞིན་དུ་འཛིན་པའི་གདན་ས་ཆེན་པོ་སེ་འབྲས་དགའ་གསུམ་
 ཞེས་ས་གསུམ་དུ་སྟོན་པར་གྲགས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། བོད་རྫོང་ས་ཆོལ་ཁ་གསུམ་གྱི་ཁྱོན་ཡོངས་
 ནས་སྒྲེ་རྒྱ་མཐའ་དག་གི་གྲ་རིགས་འདུ་ཞིང་། རྩེ་རྫོང་འཛིན་པའི་དག་འདུན་གྱི་རྩེ་ཆེན་པོ་རི་བོ་ལས་
 རྫོང་ཆེ་ཞིང་། རྒྱ་མཆོ་ལས་གཏིང་ཟབ་པ། བོད་བསྟན་སྲིད་ཀྱི་གཞི་རྩར་གྱུར་པའི་ཆོས་རྩེ་གཞིས་
 བྱེས་གང་དུ་འང་གཡོ་འགྲུལ་མེད་པ། བོད་བསྟན་སྲིད་སྒྱི་དང་ལྷག་པར་ཡགོང་ས་ཡུལ་བས་མགོན་
 ཆེན་པོ་མཆོག་གི་བཀའ་དང་དགོངས་བཞེད་རི་ཡོད་ལ་སྒོག་ལྟར་གཅིས་པར་འཛིན་པའི་ཆོས་རྩེ།
 ང་ཆོ་ཁམས་པ་གཅིག་ཤུ་མིན་པར་ཆོལ་གསུམ་བོད་མི་ཡོད་ཆད་ཀྱི་ཡུལ་ཡུལ་དམ་པར་གྲུས་
 བརྩི་ལྷ་བཞིན་ཡོད་པ་ཞིག་རེད། དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་བྱགས་ཁུར་བཞེས་ཏེ་གོས་གཞི་དོན་ཆེན་གསུམ་
 པོ་ཕྱིར་འཐེན་བྱ་རྒྱུའི་བྱགས་འདུན་ལྟར་ཕྱིར་འཐེན་བྱས་པའི་གོས་ཆོད་ཡོངས་བྱགས་བྱེད་བཞིན་
 དུ་ནོར་འབྲུལ་ཟེར་བ་ཞིག་གང་དུ་ཡོད་ལ་སྒྲིག་འཇུགས་ཐོག་འགན་འཁུལ་མེད་པ་གཙང་མ་བཟོ་རྒྱ་

བསྐྱེད་པ་ཞིག་ཅི་ལ་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཁྱེད་རྒྱུ་པས་གདན་ས་གསུམ་གྱིས་ཐུགས་ཁུར་བཞེས་པའི་
 གྲོས་ཚད་ལ་བརྟེན་མེད་རྟོག་རྩལ་བཏང་ཐོག་ད་དུང་ཉེས་ཆེན་ཡིན་པའི་བཙན་དབང་གིས་གསལ་
 བསྐྱེད་པ་སྒྲིལ་བ་སོགས་ལས་གྲོས་གཞི་དོན་ཚན་གསུམ་པོ་དེ་བྲིམས་མཐུན་གྱི་ནུས་མེད་བཟོ་བྱུང་
 མེད་པ་རེད། ཁྱེད་རྒྱུ་པས་རྒྱ་དམར་ནག་གཉིས་ཀར་ལྷོག་གྲོས་དང་ལྷོག་བརྒན་ཟས་ནས་བོད་ཀྱི་
 ཕ་དོན་དང་བོད་མིའི་རང་དམའ་ཕབ་སྟེ་རྒྱ་ཕྱོགས་སྒྲོབས་པ་སྟེ་བའི་ལས་དོན་མ་རུང་པ་ཇི་བྱས་གོང་
 ལུས་རྒྱུ་པས་ལ་ནོར་ལུལ་ངོས་ལེན་ཐོག་བཙན་བྱོལ་བོད་གཞུང་གཙང་མ་བཟོ་ཆེད་བཟང་སྟོད་ཀྱི་
 སྒྲོ་ནས་དགོངས་ལུ་གནང་དགོས་པ་དེ་དང་པོ་ཡིན་པ་མ་གཏོགས། དེ་མིན་མགོ་རུལ་སྒྲ་ཡིས་མི་ཚོར་
 ཟེར་བ་དེ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་རེད།

ཡགོང་ས་ཡུལ་པས་མགོན་དོན་གྱི་བདག་པོ་མཆོག་ལ་སྐྱེད་པ་ལ་འཕར་མ་མི་འབྱུང་བ་
 དང་། མཛད་བདེ་ཡོང་བ་དེ་ཁྱེད་རྒྱུ་པས་བཟོ་དགོས་པ་རེད། རྒྱ་བཞི་སྒྲིང་དུག་གི་དབུས་
 རྒྱན་ལས་མི་གཅིག་དང་གཉིས་མ་ཡིན་པར་མི་གངས་ཡོད་པ་དེ་ཆ་ཚང་བཙན་བྱོལ་གཞུང་
 ནས་ཇི་སྟོན་བར་ངོས་ལེན་མེད་ཅེས་བྱིར་འབུད་གནང་བ་དེ་ང་ཚོ་མི་སྒྲིང་མ་ཡིན་པར་རྒྱ་སྒྲིང་གི་
 སྒྲིག་འཇུགས་ཅུ་གཏོར་གཞུང་འབངས་ཁ་བྱལ་བཏང་བ་ཞིག་ཡིན་པར་འཕྲོད་ཀྱི་ཡོད་རེད།
 འོན་ཀྱང་ད་ལྟའི་སྐབས་ཀྱི་དབང་འཛིན་པ་ཁྱེད་རྒྱུ་པའི་སྟོད་རྒྱལ་ཞིག་ལས་དོན་གྱི་ཆ་ནས་དེ་
 འདྲ་ལས་གནང་བྱུང་བ་ཞིག་མ་རེད། དེར་མ་ཟད་ཁམས་པའི་སྒྲིག་འཇུགས་ཁམས་པའི་ཁོངས་
 ནས་བྱིར་འབུད་བྱ་རྒྱུ་མེད་པ་དང་། ཁྱེད་རྒྱུ་པར་ཐེ་གཏོགས་དང་ཐོབ་དབང་གང་ཡང་མེད་པ་
 ཞིག་རེད། དེ་བཞིན་རྒྱལ་ཁབ་སུ་ཞིག་གི་མང་ཚོགས་ནས་སོ་སོའི་གཞི་རྒྱུ་ལྟ་བུ་དང་མཚུངས་

བའི་ཚོགས་པ་འདྲ་མིན་རང་ཉིད་འདོད་པ་དང་། རུས་པར་བསྟེན་ནས་ཡོང་དགོས་པ་ལས་
 གཞུང་དེའི་བཀའ་བཀོད་འོག་མཚུབ་མོ་གར་བསྟེན་ཤར་བྱེད་པའི་ཚོགས་པ་བཙུགས་སྒོལ་ནི་
 གྲུང་བྱན་རིང་ལུགས་སུ་མ་གཏོགས་མེད། ང་ཚོ་ཚུ་བཞི་སྒྲིབ་དུག་གི་སྒྲིག་འཛུགས་སམ་ཚོགས་
 པ་འདི་ཡང་ཁམས་པ་ཚོས་གཞི་རྩའི་ལྟ་བ་དང་དམིགས་ཡུལ་ཞིག་བཟུང་ནས་རང་མོས་དང་
 སྒྲངས་ཀྱིས་བཙུགས་པའི་ཚོགས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ལས་གཞུང་ནས་མི་རྒྱ་པངས་མེད་བཏང་སྟེ་
 གྲུང་བྱན་གྱི་སྒྲུང་དམག་དམར་པོ་ཟེར་བ་ལྟར་དབང་འཛིན་ཤོག་ཁག་གི་ལག་ཆར་བཙུགས་པ་
 དེ་འདྲ་མ་རེད། དེ་སྤྱི་བོད་དུ་ཡོད་དུས་ཀྱང་སྟེ་པ་གཞུང་གིས་ཨ་འབྲུག་མགོན་པོ་བཀྱིས་དང་
 ། བྱ་ཚོད་ནམ་རྒྱལ་དོ་རྩེ་ཅན་ངོ་ལོག་པ་བྱུན་མོང་ལ་ཞེས་ཚོགས་པ་དང་། སྒྲིག་འཛུགས་བཙུགས་
 མི་ཚོགས་པའི་བཀའ་བཀོད་གྱི་བཀོད་རྒྱ་ཁག་དང་། མི་སྣ་ཆེད་བཏང་ཐོག་བཀོད་མངགས་རི་
 གནང་བཅས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་། བཀའ་ཡིག་བཀོད་རྒྱ་ཁག་ད་ལྟ་འང་ང་ཚོའི་ལག་རྒྱ་ཡོད། བཀའ་
 བཀོད་རི་ལྟར་གནང་རུང་ང་ཚོས་འབྲི་ཚུ་ཤར་རྒྱུད་དུ་དངོས་སུ་བྱུང་ཆར་བའི་ཉམས་མྱོང་སྒྲངས་
 ཐོག་ལྟག་བསམ་ནམ་དག་གི་སྒྲོ་ནས་རང་སྒོག་སྒོས་བཏང་གིས་རྒྱ་དམར་ལ་འཐབ་འཛིང་བྱས་
 ཏེ་སྟེ་པ་གཞུང་གི་བཀའ་ལ་མ་བརྟེན་པ་ལྟ་བུ་གྱུར་ཡོད་རུང་། དོན་ངོ་མའི་ཆ་ནས་༡༩༥༩ ལོར་
 ཡགོང་ས་ཡཾ་བས་མགོན་ཆེན་པོ་རེ་ཞིག་བསྟེན་འགྲོའི་དོན་དུ་རྒྱ་གར་འཕགས་ཡུལ་གྲོང་ཁྱེར་
 ཆེན་པོར་ཆིབས་སྒྱུར་གདན་ཞུ་བའི་ཆ་རྒྱུན་ལྟོ་ལམ་གཙང་བཟོ་དང་། སྒྲོན་བསུ་རྩེས་བཀག་
 གི་ལས་འགན་སྒྲུབ་བྱུང་བ་བྱུང་བ་ལྟར། ད་ཆ་ཡང་བྱེད་ནམ་པས་མི་དགའ་ཕྱག་དོག་གིས་ག་
 རེ་བྱས་ཀྱང་ཕན་ཐབས་མེད་པར་དོན་མེད་གྱི་བཀའ་བཀོད་གནང་བ་འདི་རིགས་ཁས་ལེན་ཞུ་

དོན་མེད། ཁྱེད་རྣམ་པས་ཚུ་སྐྱང་ཅུ་གཏོར་མི་ཐུབ་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་སྒོ་ཐམ་ཡོད་པ་དེ་དག་
སྤྲུག་གྱིང་རང་རེད།

བདུན

དགོངས་ཁྱེད་ལེན་གནང་མ་སོང་ཟེར་བའི་སྒྲོར་གྱི་ལན་འདེབས།

ཡང་བཀའ་སྤྱི་གཉིས་གྱི་ཡིག་ཆ་དེའི་ཨང་༡༨༡ པའི་ནང་། དེ་རྗེས་རྒྱན་ལས་ཁོངས་བཞུགས་མདོ་
སྟོད་སྤྱི་འཐུས་རྣམ་གཉིས་གྱིས་ཡིག་ཆ་ཕྱིར་འཐེན་གནང་རྒྱུའི་སྒྲོར་བསྐྱར་དུ་འབྲོས་མོལ་གནང་
སྐབས་ཀྱང་། ང་ཚོའི་དམིགས་ཡུལ་གཙོ་བོ་ནི་གྲོས་མཐུན་ཡིག་ཆ་དེ་བཞིན་རྒྱ་མི་དམར་ནག་གིས་
བཅན་བྱོལ་བོད་མིའི་ཆབ་སྲིད་གྱི་ལངས་སྤྱོད་ལ་ཆོལ་གཏོར་ཆེད་བེད་སྤྱོད་མི་ཐུབ་པ་ཞིག་བཟོ་
དགོས་སྟབས། དེའི་ཐབས་ལམ་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོ། ཡིག་ཆ་འཛོགས་མཁན་དོ་བདག་རང་ཉིད་
ནས་ནོར་འབྲུལ་ངོས་ལེན་གྱིས་ཡིག་ཆ་ཕྱིར་འཐེན་དང་ཆབས་ཅིག་ ཚུ་སྐྱང་མང་ཚོགས་གྱི་མོས་
མཐུན་མེད་བཞིན་ཚུ་སྐྱང་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་མཆན་ཐོག་ནས་བཞག་པ་ཡིན་སྟབས། སྤྱི་གཉིས་
གཙང་མ་བཟོ་ཆེད་རང་ངོས་ནས་བཟང་སྟོད་གྱི་འགན་ཁུར་སྤངས་ཏེ་ཚོགས་པའི་ལས་ཁུར་དགོངས་
ཁྱེད་གནང་རྒྱུ་གཉིས་ཆ་དགོས་ཚུལ་ཁྱེད་ཀྱི་དོན་ཚན་གསུམ་ཕྱིར་འཐེན་ཁྱེད་ཚོགས་ཀྱང་ཚོགས་
པ་གཙང་མ་བཟོ་ཆེད་དགོངས་ཁྱེད་གནང་དགོས་མེད་ཅེས་རང་འདོད་མཁྱེད་ཀྱིས་བཟུང་གིས་ངོས་ལེན་
གནང་མ་སོང་ཞེས་གསུངས་འདུག་

ལན་འདེབས། ང་ཚོས་སྒོན་མ་ནས་ཁྱས་ཟིན་པ་ཞིག་ལ། གྲོས་གཞི་དོན་ཚན་གསུམ་མེད་
 པ་བཟོ་བའི་མདའ་མོ་འཕེན་འདོད་མ་ཡིན་པར། རྩ་སྒྲུང་ཅུ་མེད་གཏོང་བའི་གཞུང་མོ་བཙག་འདོད་
 རེད་ཅེས་ཁྱས་པ་ལྟར་དོན་ཚན་གསུམ་ཕྱིར་འཕེན་ཁྱས་ཚེག་གྲང་། དགོངས་ཁྱུ་གནང་དགོས་མེད་
 ཅེས་རང་འདོད་མཐེགས་བཟུང་གིས་ངོས་ལེན་གནང་མ་སོང་བེད་བ་དེས་ར་འཕྲོད་པ་རེད། གྲོས་
 མཐུན་ཡིག་ཆ་དེ་བཞིན་རྒྱ་མི་དམར་ནག་གིས་བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལངས་ཕྱོགས་ལ་
 གཏོར་གྲོལ་ཆེད་བེད་སྤྱོད་མི་ཐུབ་པ་ཞིག་བཟོ་དགོས་ཞེས་པ་དེ་བདེན་གཏམ་ཞིག་ཡིན་ན། ང་ཚོས་
 དོན་ཚན་གསུམ་ཕྱིར་འཕེན་ཁྱས་ཚེག་ཁྱས་པ་དེར་ངོས་ལེན་མི་གནང་བ་ག་རེ་ཡིན་ནམ། རྩ་སྒྲུང་
 མེད་པ་བཟོ་བའི་ཐབས་ལམ་འཚོལ་བ་ལས་གྲོས་གཞི་མེད་པ་བཟོ་བའི་ཐབས་ལམ་མིན་པ་ར་
 འཕྲོད་ཀྱི་ཡོད་རེད། དངོས་འབྲེལ་སྒྲོན་ཡོད་པ་ཞིག་གཟིགས་ཀྱི་ཡོད་ན། ང་ཚོས་ཁྱས་པ་ལྟར་གྲོས་
 གཞི་ཕྱིར་འཕེན་གྱིས་མེད་པ་བཟོས། དེ་ནས་རྩ་སྒྲུང་འགན་འཛིན་ལྟན་ཚེགས་འཚོགས་ནས་དེ་ཐོག་
 ང་ཚོས་ལུགས་མཐུན་གྱིས་དགོངས་ཁྱུ་བྱ་བ་བཙན་མི་འགྲིག་པ་མེད་པ་ཞིག་ཁྱས་གྲང་། བོད་མིའི་
 ཆེག་སྒྲིལ་གཏོར་བའམ། རྩ་སྒྲུང་སྒྲིག་འཇུགས་ཅུ་གཏོར་མི་ཐུབ་པའི་གནས་སུ་འགྱུར་དོགས་གྱིས་
 བྱེད་རྒྱུ་པས་ངོས་ལེན་མ་གནང་བ་དེས་ང་ཚོའི་བརྗོད་དོན་ཡོངས་རྫོགས་དངོས་ར་འཕྲོད་ཀྱི་ཡོད་
 པ་རེད། ང་ཚོས་སྒོན་དུ་ཁྱས་ཡོད་པ་བཞིན་ཅི་ཅི་ལ་ངན་བྱས། སྤྱོད་ཁང་མེད་བཟེགས་བེད་བའི་
 དཔེ་ལྟར་བྱེད་རྒྱུ་པས་གནང་གི་ཡོད་པ་དེ་ཏུ་ཅང་ཐབས་སྤྲུག་གི་བྱ་བ་རེད།

བརྒྱུད་

ཉམ་བཤད་ཚོད་མེད་གནང་འདུག་ཟེར་བའི་སྒྲོར་གྱི་ལན་འདེབས།

ཡང་བཀའ་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་དེའི་ཨང་༤༖༡ ཟླ་ཆོས་མ་འཁོད་བའི་ལྷོ་ལི་མདོ་ཁམས་ཆུ་བཞི་
 སྒྲུང་དུག་དབུས་སྤྱི་བྱུང་ལས་ཁང་ནས་ཇ་དུག་ཚོགས་འདུ་ཉམ་བཤུས་ཞེས་དང་། རོན་ཚན་༣༤
 དང་ཤོག་གྲངས་༤༡ ཡོད་བའི་ཡིག་ཆ་ཞེས་སོགས་དང་། བག་ཙམ་གྱི་འབྲུག་བཤད་དུ་མ་ཞིག་
 བཀོད་འདུག་བའི་ཞིབ་ཆའི་གསལ་བསྒྲགས་ཡིག་ཆ་རིང་མིན་འདོན་སྤེལ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་
 འདུག་པ་ལྟར་འདོན་སྤེལ་གནང་བའི་ཡིག་ཆ་དེ་རང་ལ་གཤམ་ནས་ལན་འདེབས་བྱ་འོས་ལས་ཁ་
 ཐུག་འདིར་ལན་འདེབས་ཞུས་མེད། ཡང་ཡིག་ཆ་དེའི་ཨང་༤༖༢ བར་མདོ་དོན་སྤྱོད་གས་གཅིག་ནས་
 གྲོས་གཞི་འཐུས་མིན་ཡགོང་ས་ཆེན་པོར་དགོངས་སྒྲོར་ཞུས་ཏེ་འགྲིག་གི་མེད་ན་སྤྱིར་འཐེན་གནང་
 རྒྱུ་ཡིན་ལུགས་དང་། སྤྱོད་གས་གཞན་ཞིག་ནས། ཀ བཙན་བྱོལ་བོད་གཞུང་གིས་ཆོལ་གསུམ་ཁ་བྲལ་
 གཏོང་རྒྱུ་དང་། རང་སྦྱོང་ལྗོངས་ལེན་རྒྱུའི་སྤྱི་བྱུང་ཡོད་ཚུལ་དང་། ཁ གྲོས་མཐུན་དོན་ཚན་ནང་
 འཁོད་རང་ལུགས་རང་སྦྱོང་ཟེར་བ་དེ་ཡགོང་ས་ཆེན་པོས་ཡུ་མོབ་གྲོས་ཚོགས་སུ་བསྐྱེད་བའི་གསུང་
 བཤད་དུ་རང་སྤྱི་རང་སྦྱོང་གསུངས་པ་དང་བྱུང་བར་མེད་ལུགས། ག བོད་གཞུང་གིས་བོད་སོག་
 ལས་ཁུངས་དང་འབྲེལ་བ་གནང་གི་ཡོད་གཤིས་མགོ་ཐར་སར་གཟུགས་པོ་ཐར་བ་དགོས་ལུགས་
 སོགས་ཉམ་བཤད་ཚོད་མེད་གནང་འདུག་པ་འདི་དག་དངོས་དོན་མ་ཡིན་པ་ཀྱན་གསལ་ཡོངས་
 གྲགས་རེད་ཅེས་གསུངས་འདུག།

ལན་འདེབས། བྱེད་རྣམ་པས་དོན་གཅིག་ལ་ཆོག་སྒྲིབ་མི་འདྲ་བས་བསྐྱར་བཤད་ཡང་
 བཤད་གནང་གི་ཡོད་སྟབས། ང་ཚོས་ཀྱང་དེ་ལྟར་མི་བཤད་ཀ་མེད་དུ་གྱུར་པ་ལས་ཁུས་མ་ཟིན་པ་
 ཞིག་མེད། གྲུས་ཚོས་དགོངས་སྒྲོར་ལུ་བའི་གོ་སྐབས་ཐོབ་ཆོ། ལྷག་པས་བུ་རམ་ཟས་པ་ལྟར་དང་། བྱི་
 སྐན་གྱི་སྒོ་བ་མེད་པ་ལྟ་བུ་མིན་པར་གོང་གསལ། ཀ ། ཁ ། ག ། གསུམ་གྱི་དོན་གནད་སྒྲོར་ཞིབ་ཕྱ་ཅིའི་
 བྱིར་མི་ལྟ། དེ་ལས་ལྷག་པའི་བྱེད་རྣམ་པས་དབུ་གཡོག་རྩུན་ལུ་བྱེད་གྱི་ཡོད་པའི་སྒྲོར་ཡང་ཨ་རུ་
 ཐེར་འདོན་ལུ་ཅིས་ཡོད། གནད་དོན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཆུ་བརྒྱ་ཟམ་འོག་ཏུ་འདུས་པའི་བྱིར་དུ་གྲོས་
 གཞི་དོན་ཆོན་གཉིས་པར། ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆོན་པོ་མཆོག་བོད་གྱི་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ལྟན་
 གྱི་དབུ་བྱིད་དུ་ངོས་འཛིན་དང་རྒྱབ་སྒྲོར་ལུ་རྒྱ་ཞེས་པ་དེ་ང་ཚོས་རྒྱ་ནག་པོ་ལ་ཡུ་ཚུགས་མཐའ་སྐྱེལ་
 གྱིས་བརྗོད་དེ་ཁས་བླངས་པ་ཞིག་ཡིན་པའི་སྒྲོར་དང་། བརྗོད་དོན་དའི་ལུས་པ་ཇི་ཡོད་དང་། ཁམས་
 པ་གི་གསོན་གཉིས་གྱི་རེ་དོན་སྤྲོད་པོ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆོན། བོད་ཡུལ་དེ་རྒྱ་ཡུལ་དུ་འགྱུར་མིན་
 དང་། བོད་མིས་དཔལ་བ་མི་ཡུལ་དུ་སྤྱོད་དགོས་པ་ཡོང་མིན་བཅས་དོན་དེ་ལ་ཐུག་ཡོད་པའི་རྒྱ་
 མཆོན་བསམ་ཚུལ་ལུ་འཆར་ཡོད། རྒྱགས་ལྟོགས་བཤད་ས་པ་མ་དང་། བདེ་སྤྱག་ལུ་ས་དཔོན་པོ་
 ཟེར་བ་ལྟར། བྱེད་རྣམ་པ་བཅོན་བྱོལ་གཞུང་གི་ཞབས་སྟེགས་ཐོག་མ་ཐེབས་པར་མི་ལོ་ ༣༩ གྱི་
 རིང་དུ་འདི་གང་གི་དཔོན་པོ། བྱི་མའི་སྤྱ་མ་ཐེ་ཆོམ་སོམ་ཉི་མེད་པའི་དོན་གྱི་བདག་པོ་ཡགོང་ས་
 ཡསྐབས་མགོན་ཆོན་པོ་མཆོག་ལ་རང་གི་བདེ་སྤྱག་ལུ་སྐབས་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། བཀའ་སློབ་ལམ་
 ལྟན་ཡང་བསྐུལ་ཐོབ་ཡོང་བཞིན་པ་ཞིག་ཡིན། ད་ཆ་གྲུས་ཚོར་སྤར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་སུ་ཡོད་པ་ལས་ཀྱང་
 འགག་དོག་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་འདིར་ཉ་ཅང་གི་སྒོ་འགྲོད་ཆོན་པོ་ཡོད། འཕགས་མཆོག་ཐུགས་

རྩེ་ཅན་གྱི་རྣམ་འཕྲུལ་ཡགོང་ས་ཡསྟབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནི་གངས་ཅན་བོད་གྱི་སྤྱི་འགྲོ་ཡོངས་
 གྱི་མགོན་ཡསྟབས་མཆོངས་ལྷ་མ་མཆིས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ལས་བྱེད་རྣམ་པས་ཉིས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ང་
 ཆོས་བཅོང་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་རྩ་བ་ནས་མིན། གུས་ཆོས་ཡགོང་ས་མཆོག་ལ་བདེ་སྤྱད་ཞུས་ཞུས་པས་ཐོབ་ན།
 བྱེད་རྣམ་པས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་དངོས་དོན་གང་ཕྱི་སྟོག་པ་ཞིག་ནམ་ཡང་བཀའ་སྟོབ་བསྟུལ་རྒྱ་མིན་
 པ་གུས་ཆོས་ཤེས་གྱི་ཡོད། གྲོས་གཞི་འགྲིག་མི་འདུག་ཕྱིར་འཐེན་གྱིས་ཞེས་བཀའ་མེད་ས་ན་ཡིད་
 གཉིས་ཐེ་ཆོམ་ཅི་ལ་ཡོད། ཉམ་བཤད་མིན་པ་མདོ་སྟོད་སྤྱི་འཕུས་གཉིས་བརྒྱད་ནས་ཕྱིར་འཐེན་བྱ་
 རྒྱུ་ཁས་ལེན་ཞུས་པ་དེས་ཁུངས་སྤྱི་ལ་དབང་པོར་འཛིག་ཐུབ། ང་ཆོས་ཞུས་པ་དེ་དག་དངོས་བདེན་
 མ་ཡིན་པ་ཀུན་གསལ་ཡོངས་གྲགས་རེད་ཟེར་བ་དེ་ཡར་བཞག་དངོས་བདེན་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆོན་
 འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་ཨ་རི་དང་། ཁེ་ན་ཏཱ་། ཉི་ཏོང་། རྒྱ་གར། རྒྱ་དམར། ཐེ་ཕན། བཅོན་བྱོལ་བོད་
 མིའི་གྲོས་ཆོག་ས། གྲོས་ཆོག་ས་གྱི་ཆོག་ས་ཤོག་དང་། གཞོན་ནུའི་ཆོག་ས་ཤོག རྒྱ་གར་གྱི་ཆོག་ས་
 ཤོག་བཅས་སུ་ཡོངས་གྲགས་ཀུན་གསལ་རེད་ཡོད། དེར་བརྟེན་ཉམ་བཤད་ཆོད་མེད་གནང་མཁན་
 བྱེད་རྣམ་པ་ལས་སུ་ཞིག།

དགུ

ཕྱི་འཐེན་གནང་རྒྱ་ཡིན་ཚུལ་ཅིའི་ཕྱིར་མ་ཁྱུས་ཟེར་བའི་སྒྲོར་གྱི་ལན་འདེབས།

ཡང་བཀའ་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་དེའི་ཨང་༤:༩ བར་ཡགོང་ས་མཆོག་ལ་དགོངས་སྒྲོར་གནང་རྒྱ་
 དངོས་བདེན་ཡིན་ན། ཡགོང་ས་མཆོག་དགོངས་བབ་མ་གྱུར་པའི་སྐབས་དེར་ཕྱིར་འཐེན་གནང་རྒྱ་
 ཡིན་ཚུལ་ཅིའི་ཕྱིར་མ་ཁྱུས། དེ་རྗེས་བཀའ་ཆོག་ས་ཐུན་མོང་སར་བཀའ་བསྐྱར་ཞིབ་ཏྱོད་བྱུང་སྐབས་
 ཀྱང་ཡགོང་ས་མཆོག་ལ་དགོངས་སྒྲོར་ཞུ་རྒྱ་ཡིན་ལུགས་དང་། ཐུགས་བབ་མ་གྱུར་ན་ཕྱིར་འཐེན་
 གནང་རྒྱ་ཡིན་ལུགས་ཅིའི་ཕྱིར་མ་གསུངས་ཞེས་གསུངས་འདུག

ལན་འདེབས། གྲོས་གཞི་དོན་ཆན་གསུམ་པོ་དེ་སྒྲོན་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། ཕྱིར་འཐེན་བྱ་
 དགོས་པ་ཞིག་དངོས་བདེན་ཡིན་ན། རོ་མཇལ་ཆེད་བཅར་སྐབས་ཁྱེད་རྣམ་པས་ཕྱིར་འཐེན་གྱིས་
 ཅིའི་ཕྱིར་མི་གསུངས། གལ་སྲིད་ཁྱེད་རྣམ་པ་བཅོས་བཞག་པའི་ལྷ་སྐྱ་ལྷ་བུ་ཡར་ཁུ་ཐུལ་བ་ལས་
 གསུང་མི་འབྱོན་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན། མདོ་སྟོད་སྤྱི་འབུས་གཉིས་བརྒྱད་གྲོས་གཞི་ཕྱིར་འཐེན་བྱ་
 རྒྱ་ཡིན་ལུགས་ཁྱུས་པ་དེར་ཅིའི་ཕྱིར་དོས་ལེན་མ་གནང་། མདོ་སྟོད་སྤྱི་འབུས་གཉིས་ལ་མཐོང་
 རུང་བྱུང་བསད་གྱིས་ཆོང་རྒྱག་གི་མིན་ཞེས་པའི་རྒྱགས་གཏམ་ཆོག་ངན་ཅིའི་ཕྱིར་གསུངས། མདོ་
 སྟོད་སྤྱི་འབུས་གཉིས་བརྒྱད་གྲོས་གཞི་ཕྱིར་འཐེན་ཞུ་གི་ཡིན་ཞེས་ཁྱུས་ལུགས་ཡགོང་ས་ཡུམ་བས་
 མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་སྙན་སེང་ཅིའི་ཕྱིར་མ་ཁྱུས། སྤྱི་འབུས་རྒྱན་ལས་དང་། བཀའ་སྒྲོན་གཞན་
 ཆོར་གྲོས་གཞི་ཕྱིར་འཐེན་ཞུ་གི་འདུག་ཅེས་གོ་བསྐྱར་ཅུ་མ་མ་གནང་བར་ཁྱེད་བཀའ་ཆོག་ས་

གཉིས་གཅིག་པོས་ངན་ཐག་ཅིའི་ཕྱིར་བཅད། གྲོས་གཞི་ཕྱིར་འཐེན་བྱེད་བཞིན་དུ་བྱེད་ནམ་གཉིས་
 ནས་ངོས་ལེན་མ་གནང་བར་བོད་མི་སྤྱི་དང་མདོ་སྟོད་ནང་ལུལ་དུ་དགྲུག་གཞི་ཅིའི་ཕྱིར་བཞག་
 ཚུ་སྐང་ཙ་གཏོར་གཏོར་རྒྱའི་དམིགས་ཡུལ་ངན་འཆར་མེད་ན་གྲོས་གཞི་ཕྱིར་འཐེན་ཅིའི་ཕྱིར་བྱེད་
 དུ་མ་བཅུག་ཚུ་སྐང་ཙ་གཏོར་གཏོར་རྒྱའི་དམིགས་ཡུལ་ངན་འཆར་མེད་ན་གདན་ས་གསུམ་གྱིས་
 ཐུགས་ཁུར་བཞེས་ཏེ་གྲོས་གཞི་ཕྱིར་འཐེན་བྱས་པའི་གྲོས་ཆོད་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་ངོས་ལེན་མ་
 གནང་། གདན་ས་གསུམ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་ཉེས་ཆད་བཏང་། གདན་ས་གསུམ་ཡགོང་ས་མཆོག་གི་
 བཀའ་དང་། བོད་གཞུང་གི་བཀའ་ལ་མི་བརྩི་མཁན་ཡིན་ཚུལ་གྱི་མཆན་དམས་མི་ངན་ཁག་
 གཅིག་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞུ་རུ་བཅུག་གྲོས་གཞི་དོན་ཆན་གསུམ་ལ་དགོ་སྟོན་དངོས་འབྲེལ་ཡོད་ན།
 གྲོས་གཞི་གྲོས་མཐུན་བཞག་མཁན་ཆོས་ཕྱིར་འཐེན་བྱ་རྒྱུ་ཁས་ལེན་བྱ་དུས་ཐག་གཅོད་མ་གནང་
 བར་རྟོག་དྲ་ཆེན་པོ་ཆེད་བཟོ་ཅིའི་ཕྱིར་གནང་། གུས་ཆོས་ཡགོང་ས་ཆེན་པོར་ཆོ་འདི་ཕྱི་གཉིས་
 དང་མི་འགལ་ངེས་ཅན་ཡིན་ཞེས་པའི་ཡསྟན་ཤོག་ཡུལ་བ་ཅིའི་ཕྱིར་བཀག་སྟན་ཤོག་འབུལ་ལམ་
 མ་ཞུས་པར་བཀག་འགོག་གིས་ཕྱིར་སྟོག་གནང་བ་དེ་བྱེད་ནམ་པས་བར་རྒྱན་ཅིའི་ཕྱིར་བརྒྱབ།
 བྱེད་ནམ་པས་ཚུ་སྐང་ཙ་གཏོར་གཏོར་རྒྱའི་ངན་སེམས་མེད་ན། གུས་ཆོས་༢༧༥༡༡༩༡ ཉིན་ཡགོང་
 ས་མཆོག་ལ་གྲོས་གཞིའི་ཡིག་ཆ་དེ་ཡུལ། ཕྱི་ཟླ་༥ ཆོས་༡ ཉིན་སྐྱ་སྐེར་ཡིག་ཆ་དང་ནས་ཡིག་ཆ་དེ་
 བཀའ་ཆོགས་གཉིས་ལ་གནང་། ཕྱི་ཆོས་གཅིག་དང་གཉིས་ལ་ང་ཆོ་བཀའ་ཆོགས་མདུན་ཐེངས་
 གཉིས་བཅར་ནས་མདོ་སྟོད་སྤྱི་འཐུས་གཉིས་བརྒྱད་གྲོས་གཞི་ཕྱིར་འཐེན་བྱ་རྒྱུ་ཁས་པ་བཅས་
 བྱས་རུང་མ་ཕན་པར། ཕྱི་ཟླ་༥ ཆོས་༩ ཉིན་གྲོས་གཞི་ཡིག་ཆ་དང་། ཡིག་ཆའི་གོ་དོན་ཁ་ལོ་ལོག་

སྐྱུར་བྱས་ཏེ་མནར་སེམས་ཆེན་པོས་དགྲོག་གཏམ་གཏོར་བཞིག་གི་གསལ་བསྒྲགས་ཇི་དག་ཆེན་
 པོ་དེ་འདྲ་ཅིའི་ཕྱིར་གནང་། བོད་བསྟན་མིད་རང་དབང་གི་དོན་དུ་རང་སློག་སློས་བཏང་བྱས་ཏེ་
 རྒྱ་དམར་ལ་འཐབ་འཛིང་བྱས་ནས་བྱས་རྗེས་གྲུབ་འབྲས་བྱུ་མེད་པ་བྱ་མཁན་གྱི་ཁམས་པ་
 དང་། ཁམས་པའི་སྒྲིག་འཇུགས་ཡོད་པ་དེ་ཙུ་གཏོར་ཅིའི་ཕྱིར་གཏོང་། རྒྱ་སྐད་སྒྲིག་འཇུགས་ཙུ་
 གཏོར་གཏོང་ཆེད་ལས་རྒྱ་འབྲས་དང་། ཆོ་འདི་ཕྱི། བྲེལ་ངོ་ཆ་སོགས་གང་ཡང་མེད་པའི་བྱ་བ་མ་
 རུང་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཅིའི་ཕྱིར་གནང་། དྲིན་ལན་ལོག་འཇལ་འདི་ལྟ་བུ་གནང་བའི་རྣམ་སྒྲིན་རང་
 ཐོག་ཏུ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འབྱུང་། མདོ་ཁམས་རྒྱ་བཞི་སྐད་དུག་ནས་བོད་བསྟན་མིད་མི་རིགས་བཅས་
 སུ་ཞབས་འདེགས་འགྲུབ་པའི་ལོ་རྒྱུས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་སུ་གྲགས་རྒྱ་ཡོད་པ་དེ་ཙུ་གཏོར་བཏང་
 བས། བོད་རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་རིགས་ཀྱི་ཁེ་ཕན་དང་ལས་དོན་ལ་ཕན་ཐོག་ཅིའི་ཕྱིར་འབྱུང་། ཁམས་
 པ་ནང་ཁུལ་དུམ་བུ་མང་པོ་བཟོས་པས་བོད་བསྟན་མིད་མི་རིགས་དང་བཅས་པར་ཅིའི་ཕྱིར་ཕན།
 རྒྱ་བཞི་སྐད་དུག་བསྟན་སྐྱུང་དང་སྤངས་དམག་གི་སྒྲིག་འཇུགས་དེས་བསྟན་དག་རྒྱ་དམར་ལ་
 གཏོང་ལེན་བྱས་པས་ཁྱེད་རྣམ་པ་འགའ་རེས་རྒྱ་དམག་མིག་གིས་མ་མཐོང་བར་སློབ་སློང་བྱེད་
 པའི་གོ་སྐབས་སྤྲད་པ་དང་། ཐ་ན་དོག་ཕྱེས་ཁུར་ནས་གོམ་བཟོད་བྱུ་ན་རྒྱ་འོག་ནས་བདེ་སྒྲག་
 ངང་ཡོང་རྒྱ་བྱུང་བའི་བཀྲིན་དེ་ཁྱེད་རྣམ་པས་ཅིའི་ཕྱིར་མི་དྲན། ངོ་ཆ་རྒྱ་མེད་པ་འདི་ལྟ་བུ་གནང་
 དགོས་དོན་ཅིའི་ཕྱིར་ཡིན། འོན་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྱུན་དང་ལྡན་པའི་ལྟ་སྐྱུང་གི་ཕྱིན་ལས་
 དང་། དགོན་མཆོག་གི་བྲགས་རྗེའི་བྱིན་མཐུ། ལས་རྒྱ་འབྲས་རྒྱུད་དུ་མི་ཟ་བ་བཅས་ཀྱི་ཆ་ནས་
 ཁྱེད་རྣམ་པས་ངན་བྱས་ཇི་འདྲ་སྤེལ་རུང་ཁམས་པའི་སྒྲིག་འཇུགས་ཙུ་གཏོར་ཅིའི་ཕྱིར་གནང་བུལ།

བྱེད་ནམ་པས་ཆུ་སྐང་སྒྲིག་འཇུགས་ཅུ་གཏོར་གཏོར་ཆེད་ཁམས་པ་འགའ་རེ་ཡར་ལུད། ཁམས་
 པ་འགའ་རེ་ཆུར་འབྱེན། འགའ་རེ་མར་གཡུག་འགའ་རེ་ཡར་བཀྲག་ཁམས་པ་འགའ་རེ་དདུལ་
 གྲུད་དེ་ཆོགས་པ་གསར་དུ་འཇུགས་བཅུག་འགའ་རེ་དདུལ་གྲུད་དེ་ཆོགས་པ་ཡར་གཏོར་བཅུག་
 ཁམས་པ་འགའ་རེ་དདུལ་གྲུད་དེ་ཁམས་པ་འགའ་རེ་སྒྲོན་བརྗོད་དང་ངོ་མྱོལ་བྱེད་བཅུག་པ་
 སོགས་འདྲ་མིན་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱིས་མདོ་དོན་བོད་མིའི་སྟོབས་ཤུགས་ཁེ་ཕན་ཡོད་ཚད་ཤོག་ཁག་སྟོ་
 མཐུན་པ་ཁག་གཅིག་ལ་སྟེབས་ཐབས་ཀྱི་བྱེད་སྒྲུངས་འདི་རིགས་ཁམས་པ་ཆང་མས་ནམ་ཞིག་
 ཤེས་རྟོགས་རིམ་བཞིན་ཅིའི་བྱིར་མི་འབྱུང་། ཁམས་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཐོབ་དབང་དང་བདག་དབང་
 དེ་ཁམས་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཅིའི་མི་བཟུང་། ཁམས་པ་ཆོས་ཡུལ་ས་མཆོག་གི་ཐུགས་རྗེ་བཀྱིན་
 ཅིའི་བྱིར་ངོ་མི་ཤེས། བྱེད་ནམ་པ་མི་ལྟ་བུ་དང་། ང་ཆོ་དུད་འགོ་ལྟ་བུ་ཅིའི་བྱིར་ཆགས། བྱེད་ནམ་
 པ་དབང་ཆའི་ཞབས་སྟོགས་ཐོག་སྟེབས་མ་ཐག་བོད་མི་དང་། ལྷག་པར་ཆུ་སྐང་ངམ། ཁམས་
 པའི་ནང་ཁུལ་ཆ་འཐོར་དགུ་འཐོར་དུ་བཏང་དགོས་དོན་ཅིའི་བྱིར་ཡིན། བྱེད་ནམ་པ་སྟོགས་
 གཏོགས་མི་ཁག་གཅིག་མ་གཏོགས་དེ་མིན་ཁམས་པ་ཡལ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡུལ་ས་མཆོག་གི་བཀའ་
 ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་དགའ་དད་བཅི་བཀུར་གཅིག་གྱུར་ཞུ་བཞིན་དུ་བྱེད་ནམ་པས་ཁག་གཅིག་གིས་
 བཅི་བཀུར་ཞེ་པོ་ཞིག་ཞུ་ཆུ་ལ་དང་། ཁག་གཅིག་གིས་བཅི་བཀུར་ཞུ་གི་མེད་ཆུ་ལ་གྱི་དགོག་གཏམ་
 རྒྱན་བཤད་ཐུ་མཐུད་གནང་གི་ཡོད་པ་འདིས་ཡུལ་ས་མཆོག་གི་མཆོན་གནས་མཛད་འཕྲིན་ལ་
 ཡན་ཐོག་ཅིའི་བྱིར་འབྱུང་། བོད་བསྟན་སྲིད་ཀྱི་གནད་དོན་ལ་ཅིའི་བྱིར་ཡན། ཏ་ཅང་གིས་བོད་སྤྱི་
 དོན་ལ་གཞོད་ཆབས་ཆེ་བའི་དགོངས་བཞེད་ཐུག་ལས་གནང་སྒྲུངས། སྲིད་བྱུས་འཛིན་སྒྲུངས་

བཅས་མ་རུང་པ་འདི་ལྟ་བུ་ལས་མི་འཛོན་བཞིན་དུ་ད་དུང་ཡུ་ཚུགས་ཀྱིས་དགོངས་ཁྱེ་མི་གནང་
བ་དང་། རྡོ་ལག་བརྒྱད་ཁོན་གནང་དོན་ཅིའི་ཕྱིར་ཡིན།

བཅུ

བསྐྱར་ལྷ་བ་ཡང་ལྷ་བ་གནང་བའི་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཟེར་བའི་སྐྱར་གྱི་ལན་
འདེབས།

ཡང་བཀའ་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་དེའི་ཨང་། ༤:༤ བར་ཡགོང་ས་མཆོག་གི་དགོངས་གཞི་
དང་། བཅོན་བྱོལ་བོད་གཞུང་གི་སྤྱི་བྱས་སྤྱོད་གསུམ་ཁ་བྲལ་གཏོང་རྒྱའི་བསམ་ཚུལ་ནམ་ཡང་
བྱུང་མ་མྱོང་བ་དང་། ཡོང་གཞི་མེད་པའི་གནས་ཚུལ་འཁོད་པ་ཇི་ཡིན་གསལ་བཤད་ཡོང་བ་ཞུས་
སྐབས། གང་ཟག་བྱེ་བྲག་པ་དང་། བཀའ་སྤྱོན་བྱེ་བྲག་པའི་གསུང་བཤད་སྤོན་ནས་གཞུང་འབྲེལ་
མ་ཡིན་པར་གྲོས་ཆོགས་དང་། གསར་ཤོག་བཅས་སུ་གསལ་བསྒྲགས་ཟིན་པའི་ལུང་འདྲན་རེ་བྱུང་
མ་གཏོགས། ཁུངས་སྐྱེལ་གནང་རྒྱ་གང་ཡང་མེད་ནས་ད་དུང་བྱེད་ཆོས་དེ་བསྐྱར་ལྷ་བ་ཡང་ལྷ་བ་
གནང་བའི་དགོས་དོན་ཅི་ཞིག་ཡོད་གསུངས་འདུག

ལན་འདེབས། ཡགོང་ས་མཆོག་གི་དགོངས་གཞི་ནི། བོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་འདོད་དོན་ལ་
ཐུགས་བརྩེ་ཆེན་པོས་གཞི་འཛོན་གནང་སྟེ་འཆོ་མེད་ནི་བ་དང་། ཡན་ཚུན་གཉིས་པན་གྱི་ལམ་དབུས་
མ་ཞེས་བཀའ་སྤྱི་རྗེས་སུ་ཐེབས་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་གསལ་པོ་རེད། བཀའ་དགོངས་དེ་ལ་འཇམ་གླིང་གི་

གླེ་བོ་ཡལ་ཆེ་བས་གྲུས་བཀྱར་ཞུ་བཞིན་པའི་ཐོག་རྒྱ་དམར་ནས་ཀྱང་དོན་དེ་ལ་བརྩི་བཀྱར་བསམ་
 ཤེས་བྱ་དགོས་པའི་གནད་དོན་ཆེན་པོ་ཞིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་བྱེད་གྱི་ཡོད་རེད། འོན་ཀྱང་རྒྱ་དམར་གྱི་
 དཔོན་རིགས་ཆོས་རང་ཁོ་གཞན་ཡམ་མི་སེར་སྒྲེལ་ཡུལ་གྱི་བསམ་སྒྲོར་འགྱུར་བ་མེད་པའི་རྩལ་སྤྱོད་
 མཁའ་གསལ་བཟུང་བྱས་ནས་ཡགོང་ས་མཆོག་གི་བཀའ་དགོངས་ལ་བརྩི་མེད་བཙན་བྱགས་སྤྱོད་གྱི་
 ཡོད་པ་མ་ཟད། བཙན་བྱོལ་བོད་གཞུང་གི་དབང་འཛིན་པ་བྱེད་རྒྱུ་པས་ཀྱང་གཉིས་པན་གྱི་ལམ་
 དབུས་མ་ཞེས་པའི་གོ་དོན་ཐོག་ཕྱགས་རིང་ཞི་སྤྱོད་གྱི་བསམ་རྒྱུ་ཆེ་བ་ཞིག་སྤྱོད་ནས་ཆོད་དཔག་རྩ་
 བ་ནས་མེད་པར་རང་འདོད་དབང་བྱགས་གྱིས་རང་ཡིད་ཆོམ་ནས་རྟོལ་རྒྱུག་རྟོལ་ལང་ཆེ་བའི་དབང་
 གིས་བཀའ་དགོངས་གྱི་གཞི་རྩ་བརྩི་མེད་རྩ་བརླག་གི་མཛད་སྤྱོད་མང་པོ་ཞིག་གནང་ཐོག་ དངོས་
 གསལ་དོད་ཤོས་སུ་ཡར་སྤྱོད་རྒྱ་ཡར་སྤྱོད། རྩུར་ལེན་རྒྱ་རྩུར་ལེན་ཟེར་བ་དང་། བོད་རང་བཙན་
 ཡོང་གི་མ་རེད། དེ་ལས་རང་སྤྱོད་ཡག་པོ་ཞིག་བྱུང་ན་ཡག་གི་རེད་ཟེར་བ། བྱོད་རང་གི་ས་ཆ་སྤྱོད་
 གྱི་མ་རེད། ངའི་ས་ཆ་སྤྱོད་གྱི་རེད་ཟེར་བ། སྟོབས་ཆེན་རྒྱལ་ཁབ་ཨ་རི་དང་། དབྱིན་ཇི། ཉི་ཁྲོད་། རྒྱ་
 གར་དང་བཙས་པས་བོད་རང་བཙན་ངོས་ལེན་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་མ་རེད་སོགས་སུ་བསྐྱགས་མདའ་
 བསྐྱགས་གནང་མཁན་བཙན་བྱོལ་བོད་གཞུང་གི་ལས་ཐོག་བཀའ་སློན་གྱི་པ་རེད། དེ་འདྲའི་བྱལ་
 བསྐྱགས་འཛམ་གླིང་ནང་འགྲོ་བཞིན་པའི་སྐབས་དེར། གནས་རྩལ་དེ་དག་ཡགོང་ས་མཆོག་གིས་
 དགོངས་གཞི་དང་། བཙན་བྱོལ་བོད་གཞུང་གི་སྤྱི་བྱས་ནམ་ཡང་མིན་ལ། གང་ཟག་བྱེ་བྲག་པ་
 ཞིག་དང་། བཀའ་སློན་བྱེ་བྲག་པའི་གསུང་བཤད་རེད་ཅེས་སྤྱི་སྤྱོད་ལྟར་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་གསལ་
 བསྐྱགས་ཤིག་གནང་ན་བཙན་བྱོལ་བོད་གཞུང་གི་སྤྱི་བྱས་ཆོལ་གསུམ་ཁ་བྲལ་གཏོང་རྒྱུའི་བསམ་

ཚུལ་ནམ་ཡང་བྱུང་མ་མྱོང་བ་དང་། ཡོང་གཞི་མེད་པའི་གནས་ཚུལ་གསལ་བཤད་བདེན་འབྲེལ་
 ཡིན་ནིད། ། ལྷག་པར་དུ་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོའི་མཆན་ཐོག་ནས་དུས་སྐབས་ཐོག་གསལ་
 བསྒྲགས་གནང་དགོས་ངེས་ཤིག་རེད་ལ། གནང་འོས་ཤིག་ཀྱང་ལོས་ཡིན། འོན་ཀྱང་དེ་དུས་འོན་
 པས་རྟག་རུལ་ཤོར་བ་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་ན་ཉན་ཐོས་འགོག་པར་བྱགས་པ་ལྟ་བུ་བྱས་ཏེ་གང་ཡང་མ་
 གསུངས་པར་ཞལ་བཅུམས་ཏེ་བྱགས་པ་ཡིན་ཅང་། ད་ཆ་དུས་ལ་མ་བབས་པའི་འབྲོག་བཤད་
 གནང་བར་བདེན་འབྲེལ་གྱི་གསལ་བཤད་ཡིད་ཆེས་འཕེར་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད།

དེར་མ་ཟད་༡༩༩༩ ལྷ་༩ པའི་ནང་དགུན་ཁའི་ཚོགས་དུས་ཐོག་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་
 མི་སྡེ་འཐུས་༤༤ དང་ངོ་ཡོད་བཀའ་སློན་༥ བཅས་བསྐྱམས་ཆེ་མཐོའི་དཔོན་རིགས་མི་གངས་(༡)
 ད་དུང་དུང་ཆེ་མཐོས་དང་གསར་འགོད་པ་སོགས་བྱུང་ཉན་ཁག་བཅས་ཡོད་པའི་མདུན་མདོ་སྟོད་
 སྡེ་འཐུས་ཆེ་རིང་ཚོས་སློན་དམ་པ་དེས། སར་སྤྱད་ཚུར་ལེན་བྱ་རྒྱ་དང་། བོད་རང་བཙན་ཐོབ་ཡས་
 མེད་པ། རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཡག་ཚུལ། རྒྱ་མི་དང་བསྐྱེད་མཁས་མ་བྱས་ན། རྗེས་སུ་རྒྱ་དམག་གིས་
 བཙན་དབང་དྲག་པོས་ཁག་པོ་བཟོ་རྒྱ་སོགས་གསུངས་ཚུལ་ཨ་རི་ནས་གནས་ཚུལ་འབྱོར་འདུག་
 པ་དེ་དག་བདེན་མིན་བཀའ་འདྲི་བྱས་སྐབས། བཀའ་སློན་གྱི་པ་རྒྱ་ལོ་དོན་འབྱུང་ནས་བཀའ་ལན་
 དུ། རྒྱ་བོད་གཉིས་འགྲིག་གཙོའི་བསམ་གཞིགས་གང་ཐུབ་ཐོག་ ཚོལ་གསུམ་བོད་རིགས་གཅིག་
 གྱུར་གྱི་ཐོག་ནས་རང་དབང་ཡོང་ཐབས་དགོས་ལུགས་དང་། ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བོད་ས་རྒྱ་ཆེ་ཡང་བོད་
 རིགས་ཅུ་བ་ནས་མེད་པར་རྒྱ་རིགས་ཀྱིས་ཁེངས་པའི་ས་ཆ་ཡང་ཡོད་སྐབས། རྒྱ་མི་ལ་སར་སྤྱད་རྒྱ་
 སར་སྤྱད། ཚུར་ལེན་རྒྱ་ཚུར་ལེན་པའི་ཐོག་ནས་སར་ཚུན་འབྲེལ་བསྐྱེད་བྱེད་དགོས་ལུགས་ཕྱན་སྒྲེར་

གྱི་ཐོག་ནས་བཤད་པ་ལས། ཕྱི་དོན་ལ་འགྱུར་ངེས་བཤད་རིགས་མེད་ཅེས་དང་། མུ་མཐུད་གསུངས་
 གསལ། བར་སྐྱོད་ཚུར་ལེན་ཟེར་བ་དེ་ཡན་ཚུན་བསྐྱུན་མཁས་བྱ་དགོས། ལོ་རྒྱུས་ནང་བོད་ས་རྒྱ་
 ཆེན་པོ་རེད། ཨ་མདོ་དང་། ཀན་སུ་ཞིང་ཆེན། ཡུ་ནན་ཞིང་ཆེན་དེ་ཆོ་བོད་རིགས་ཀྱི་ལུང་པ་རེད།
 ད་ཆ་ཁ་ཤས་ནང་ལ་བོད་མི་གཅིག་ཀྱང་མེད་པར་རྒྱ་མི་དང་ཁ་ཆེའི་མི་རིགས་ཀྱིས་ཁེངས་ཡོད་ཅེས་
 སོགས་གསུངས་ཡོད། ཡང་བསྐྱུར་མདོ་སྟོད་སྤྱི་འབྲུས་ནང་ཆེན་གདོམས་པ་བླ་མོ་ཆེ་རིང་ཆོས་སྒྲོན་
 དམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས། བར་སྐྱོད་ཚུར་ལེན་གསུངས་པ་དེ་གཞིས་བྱེས་བོད་མིའི་རེ་དོན་དང་འགལ་བ་
 ཞིག་རེད། ང་ཆོ་ཆོལ་གསུམ་གྱི་ཚུད་ཡུལ་ས་ཆ་དེ་དག་ནས་སྒྲོད་རྒྱ་ལས་མེད་སྟབས་བཀའ་སློན་
 མཆོག་ནས་གསུང་དགོས་དོན་གང་ཡིན་ནམ་ཞེས་སྒྲོ་ཡམ་ཆེན་པོའི་རྣམ་འགྱུར་དང་བཅས་ཞུས་
 འདུག དེའི་ལན་དུ་བཀའ་སློན་མཆོག་ནས་ཆིང་ཉ་ཞིང་ཆེན་དང་། མཆོ་སྟོན། ཀན་སུ་ཞིང་ཆེན་
 སོགས་ནང་རྒྱ་མི་དང་ཁ་ཆེ་གསུམ་མ་གཏོགས་བོད་རིགས་མེད་ཀྱང་ལོ་རྒྱུས་ནང་བོད་ཀྱི་ས་ཆ་ཡིན།
 དེར་བརྟེན་ཞིང་ཆེན་དེ་ཆོའི་ནང་ཡོད་རྒྱ་མི་རྣམས་སུ་དབུ་ཐབས་ཐབས་མེད་སྟབས། ང་ཆོས་ཡར་ལེན་
 ཚུར་སྐྱོད་བྱས་ན་སྟམ་ཞེས་གསུངས་འདུག གསུང་ཆོག་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུ་རོབ་ཁུལ་གྱི་བོད་
 མིའི་སྤྱི་འབྲུས་ཏེ་ཏོར་ཕུན་ཆོགས་དབང་རྒྱལ་ནས་སྤྱོད་སྒྲེར་གྱིས་ཀྱང་བཀའ་མོལ་དེ་འདྲ་གནང་ན་
 འགྲིག་གི་ཡོད་དམ། ད་བར་རྒྱ་མིར་བསྐྱུན་མཁས་བྱས་ནས་འབྲས་བུ་གང་བྱུང་ཡོད་དམ། ལོ་ཤས་
 རེས་དབུས་ཕྱོགས་ས་ཆ་རྣམས་ལ་རྒྱ་མི་ཕོན་ཆེ་སྤྱོད་པ་ན་དེ་ཡང་རྒྱ་མིར་སྒྲོད་ཅིས་ཡོད་དམ་ཞེས་
 བཀའ་འདྲི་ཞུས་པར། བཀའ་སློན་གྱི་པ་མཆོག་ནས་ངས་བཤད་སྟངས་ལ་འགལ་བ་མེད་བསམ་གྱི་
 འདུག གོང་དུ་ཞུས་པ་ལྟར་ང་རང་གནས་སྟངས་ལ་བསྐྱུན་པ་ཡིན་ཞེས་དང་། ང་ཆོས་ལོ་༡༩ ཅམ་

གྱི་རིང་རྒྱ་མིར་བསྐྱོན་མཁས་བྱས་ཀྱང་རྒྱ་མིས་ངོས་ལེན་གང་ཡང་མེད། འོན་ཀྱང་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་
 ཁབ་མང་པོས་བོད་ལ་དྲང་བདེན་ཡིན་པའི་རྒྱབ་སྐྱོར་མང་པོ་རགས་ཡོད་པ་ང་ཚོས་བསྐྱོན་མཁས་
 བྱས་པའི་འབྲས་བུའམ་དགེ་མཚན་ཡིན་པ་འདྲ། དབུས་གཙང་སྟོགས་བོད་པ་མང་པོ་ཡོད་རེད། མ་
 ཟད་སྐད་ཆ་དེ་ལོགས་སུ་རེད། ཡན་ཚུན་བསྐྱོན་མཁས་ཞེས་པ་ས་ཆ་གཅིག་པུའི་ཆ་ནས་མ་རེད།
 རྣམ་འགྱུར་བསྐྱོན་དགོས་པ་ཞིག་རེད། དབུས་གཙང་སྟོགས་སྤྱད་ཡས་བསམ་སྟོལ་འང་འཁོར་གྱི་
 མེད་ཅེས་གསུངས་འདུག ཡང་མདོ་སྟོད་སྟེ་འབྲས་སྤེད་དག་ཉོ་ཆེ་ཀྱན་དགའ་ཡོན་ཏན་ནས། གོང་གི་
 གྲི་བ་རྣམས་ལ་གྲི་ལན་ཏག་ཏག་བྱུང་མ་སོང་། མི་སྒྲེར་གཅིག་གིས་བོད་ཀྱི་ས་ཆ་སྟོད་ཡག་གི་ཐོབ་
 ཐང་ཡོད་དམ་མེད། སྐུ་ངོ་སྒྲེར་ལ་དགའ་ངལ་གང་ཡོད་དམ་ཞེས་ཞུས་སྐབས། དགའ་སྟོན་བྲི་བ་
 མཆོག་ནས་ང་སྒྲེར་ལ་དགའ་ངལ་རྩ་བ་ནས་མེད། དམིགས་ཡུལ་གཙོ་བོ་དེ་ཡན་ཚུན་བསྐྱོན་མཁས་
 དགོས་ཡེད་ཡིན། རྒྱ་བོད་མི་རིགས་དབར་མཛའ་བརྟེན་ལ་གཞོན་སྟོན་ཤོར་ཡོང་བསམས་ནས་རེད་
 ཅེས་གསུངས་པར། སྟེ་འབྲས་ཀྱན་དགའ་ཡོན་ཏན་ནས་རྒྱ་བོད་དབར་མཛའ་བརྟེན་མེད་པ་ཤེས་
 གསལ་རེད་ཅེས་དང་། ཡང་མདོ་སྟོད་སྟེ་འབྲས་སྤེད་འདུ་དཔོན་འཆི་མེད་རྣམ་རྒྱལ་ནས་བོད་ས་
 སྤར་མཐིལ་ཅམ་སྟོད་པའི་དབང་ཆ་སུ་ཞིག་ལ་མེད་ཅེས་ཞུས་པ་གཞོན་མཉམ་ཤོག་ནང་གསལ་ཡོད་ སྟོགས་གྲོང་
 མོལ་དེ་ཅམ་གནང་བའི་སྐབས་སུ་བཙན་བྱོལ་བོད་གཞུང་གི་སྤྱི་བྱས་དེ་འདྲ་ཞིག་མེད་པ་དངོས་
 བདེན་ཡིན་ན་གྲོས་ཆོགས་ཀྱི་ཉིན་རེའི་མཇུག་སྟོམ་སྐབས་སམ། དེ་མིན་གྲོས་ཆོགས་གྲོལ་བའི་
 མཇུག་སྟོམ་གསུང་བཤད་སྐབས། ཆོགས་གཙོ་བོ་ཟམ་གདོང་མཆོག་ནས་གནས་ཚུལ་དེ་རིགས་ཡོག་
 ས་མཆོག་གི་དགོངས་གཞི་དང་། བཙན་བྱོལ་བོད་གཞུང་གི་སྤྱི་བྱས་མིན་པ་དང་། ཡོང་གཞི་མེད་

བ་ཡིན་ལུགས་ཐོག་གང་ཟག་གྱེ་བྲག་པ་དང་། བཀའ་སློན་གྱེ་བྲག་པའི་བསམ་ཚུལ་ཡིན་ལུགས།
 བཅན་བྱོལ་བོད་ཀྱི་གོས་ཆོགས་ནས་ངོས་ལེན་མེད་ལུགས་དང་། གང་ཟག་གྱེ་བྲག་པ་དང་བཀའ་
 སློན་གྱེ་བྲག་པས་གཏམ་བཤད་གནང་བ་དེ་དག་ནོར་ཆ་བས་ཆེན་པོ་ཡིན་གནས་དང་འབྲེལ་བཟང་
 གྱུར་གྱི་ཐོག་ནས་བཅན་བྱོལ་བོད་གཞུང་གཙང་མ་བཟོ་བྱེད་དགོངས་ཞུ་གནང་དགོས་ཀྱི་བཀའ་
 བློན་གནང་སྟེ་གསལ་བསྒྲགས་གནང་དགོས་པ་སྤྱི་སྤྱོད་ལྟར་གནང་ཡོད་ན་ང་ཚོར་གསལ་བཤད་
 མ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཆགས་པ་དང་། ང་ཚོས་ཀྱང་བཤད་དགོས་དོན་ཅི་ལ་ཡོད། བོད་རང་སྤྱོད་
 ལྗོངས་ཤིག་ང་ཚོར་དབང་རྒྱ་བྱུང་ན་འགྲིག་གི་འདུག་བསམ་པའི་སྤྱི་བྱས་ཤིག་མེད་པ་དངོས་
 བདེན་ཡིན་ན་སྐབས་མཆམས་དེར་དགག་ལེན་གསལ་བསྒྲགས་གནང་མ་བྱུང་བ་དེ་ཆོགས་གཙོ་
 ཟམ་གཏོང་སྒྲི་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་འགན་མ་འགྲུབ་པ་ཞིག་རེད།

ང་ཚོས་བྱི་ལོ་༡༡ ཚུན་གྱི་བཅན་བྱོལ་བོད་གཞུང་གི་ཆབ་སྲིད་འགན་ཁུར་བ་བྱེད་ནམ་
 བས་མཛད་འགན་བཞེས་སྤྱོད་པས་ལ་ཡིད་ཆེས་མེད་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་བྱི་ལོ་༡༩༩༡ བྱི་ཟླ་༡༡
 ཆེས་༢༠ ནས་བྱི་ཟླ་༡༢ ཆེས་༤ ཆེས་༡༢ ཚུན་བྱི་ཡུལ་རྒྱལ་ཁབ་ནས་ཡོངས་བྱུང་གནས་༩༩
 ལོའི་དགུན་ཁའི་གོས་ཆོགས་ཐོག་ནས་བཟུང་མུ་མཐུད་གསལ་བོར་འབྲོད་ཀྱི་ཡོད་པའི་ཆ་ནས་མི་
 ངོ་ར་སྤྱོད་ཀྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་ལས་བོད་གཞུང་གི་ལས་ཁུངས་གཞན་དང་། ལས་བྱེད་བྱིངས་བཅས་
 ལ་གང་ཡང་ཞུ་གི་མེད། ལྷག་པར་དུ་ཡགོང་ས་ཡུལ་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དགོངས་གཞི་དང་
 མི་འགྲིག་པ་༡༩༩༠ ལོ་ལན་གྱི་བཅན་བྱོལ་བོད་གཞུང་གིས་བོད་རང་སྤྱོད་ལྗོངས་ལེན་ཐབས་
 དང་། ཆོལ་གསུམ་བོད་མི་ཁ་བྲལ་གཏོང་རྒྱའི་སྤྱི་བྱས་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་བསམ་ཚུལ་གང་

ཡང་ལུས་མེད་པ་མ་ཟད་གཞི་རྩའི་ཆ་ནས་ཡིད་ཆེས་སྒོས་འགོལ་བྱས་ཏེ་གནས་ཡོད་པ་གསལ་ར་
 འཕྲོད་གྱི་ཡོད། ང་ཚོས་ད་ལྟའི་བཅན་བྱོལ་བོད་གཞུང་གི་དབང་འཛིན་པ་བྱེད་ནམ་པས་བོད་མུང་
 ལ་སྐྱུར་བའི་མཛད་བྱས་དེར་ཡིད་ཆེས་མེད་ཐོག་ངོ་སྟོལ་དང་སྒྲགས་བྱེད་ནམ་པའི་བྱས་ངན་གྱི་འོག་
 ནས་ཐར་ཐབས་བྱ་གི་ཡོད། བྱེད་ནམ་པས་ཡགོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོའི་མཆོན་གནས་མར་
 འཐེན་པ་དང་། སྡོན་གྱི་བཅན་བྱོལ་བོད་གཞུང་གི་དུས་རིམ་ནང་བྱུང་བའི་ཡར་འཐེན་པ་དེའི་དབར་
 ཉ་ཉུང་མཉམ་བསྐྱེས་གྱིས་བྱེད་ནམ་པ་སོ་སོའི་བྱས་ཉེས་འགོལ་ཐབས་བྱེད་བབ་འདི་རིགས་གིན་
 ཏུ་མ་འོས་པ་ཞིག་རེད། གོང་དུ་ལུས་རིམ་ལྟར་བཀའ་ཤག་གི་བྲི་པས་འཛམ་གླིང་ཕྱི་ནང་དང་། བཅན་
 བྱོལ་བོད་གཞུང་གི་སྤྱི་འབྲུས་གྲོས་ཚོགས་དང་བཅས་པའི་ནང་ཁྱབ་བསྒྲགས་གནང་བ་དང་། དེས་
 ལན་འགྲེལ་བཤད་འདི་ལྟ་བུ་སྒྲོབས་པ་ཆེན་པོ་དང་། ཐག་ཚོད་པོའི་ཐོག་ནས་གསུངས་པ་དེ་རིགས་
 གང་ཟག་བྱེ་བྲག་པ་དང་། བཀའ་སློན་བྱེ་བྲག་པའི་གསུང་བཤད་རེད་ཟེར་ནས་ཁ་སྒྲུགས་ལོག་སྐྱུར་
 གྱིས་མང་ཚོགས་མགོ་སྐྱོར་གཏོང་ཐབས་བྱེད་པ་ནི་ཉམ་པ་ཆེ་དྲག་པའི་སྒྲོན་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་ལས་ཡིད་
 ཆེས་འཕེར་བ་དང་ལམ་སྟོལ་ཡོད་པ་ཞིག་ག་ལ་ཡིན། དཔེར་ན། འཛམ་གླིང་གི་རྒྱལ་ཁབ་མི་འདྲ་
 བ་ལ་ལམ་སྟོལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ནའང་། བྱེད་ནམ་པའི་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་ལམ་སྟོལ་གང་དུ་ཡང་
 མེད། རང་རེ་ནམས་བཅན་བྱོལ་དུ་འབྱོར་ནས་བཟུང་གེས་ཏྟགས་ཡོད་པའི་ཨ་རིའི་སྤྱི་འཛིན་ཁེ་
 ན་ཏར་ནས་མཆོན་ད་བར་སྤྱི་འཛིན་རིམ་པ་བྱུང་བ་ནས་གསུང་བཤད་ཇི་ལྟར་གནང་རུང་སྐབས་
 རེ་སྒྲེར་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། སྐབས་རེ་གཞུང་འབྲེལ་ཡིན་ཟེར་སྟོལ་ཡོད་པ་གོ་མ་མྱོང་། དེ་བཞིན་རྒྱ་
 གར་སྤྱི་འཛིན་སློན་པོ་ཏུ་རུ་ནས་མཆོན་ད་བར་གྱི་སྤྱི་འཛིན་སློན་རིམ་པར་ཕེབས་པ་ནས་གསུང་བཤད་ཇི་ལྟར་

གནང་ཡང་སྐབས་རེ་སྒྲེར་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། སྐབས་རེ་གཞུང་འབྲེལ་ཡིན་ཟེར་སྟོན་ཡོད་པ་གོ་མ་
 ཟུང་། དམར་པོའི་རྒྱལ་ཁབ་རུ་སྤྲི་འགོ་བྱིད་ཁུ་གི་ཆོབ་ནས་བཟུང་སྟོར་པ་ཆོབ་བར་སུ་ཞིག་གིས་
 གསུང་བཤད་ཇི་གནང་སྐབས་རེ་སྒྲེར་དང་། སྐབས་རེ་གཞུང་འབྲེལ་ཡིན་ཟེར་བའི་ལམ་སྟོན་གོ་
 མ་ཟུང་། དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་རྒྱལ་ཁབ་སུ་ཞིག་གི་སྟོན་ཆེན་སོགས་གཞུང་གི་གོ་གནས་ཡོད་པའི་མི་
 སུ་ཞིག་གིས་སོ་སོའི་གྲོས་ཆོག་ནང་དང་། རྒྱལ་ཁབ་གཞན་གང་དུ་ཡང་གཞུང་འབྲེལ་ཐོག་ནས་
 ཐེབས་པའི་སྐབས་གང་འདྲ་ཞིག་ཏུ་འང་གསུང་བཤད་དང་། གསལ་བསྒྲགས་ཇི་གནང་ནམས་
 སྐབས་རེ་སྒྲེར་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། སྐབས་རེ་གཞུང་འབྲེལ་ཡིན་ཟེར་བའི་ལམ་སྟོན་ཡོད་པ་གོ་མ་
 ཟུང་། དེ་དང་དེ་འདྲའི་རྒྱ་མཆོན་ནམས་མཁྱེན་པར་མཛད་དེ་བཙན་བྱོལ་བོད་གཞུང་གི་འོས་ཐོབ་
 དང་འབྲེལ་བའི་འགན་དབང་བཞེས་མཁན་བྱེད་ནམ་པས་ཡོག་པ་མཆོག་གི་བཀའ་དགོངས་སྟིང་
 དབུས་སུ་བཙངས་ཏེ་འཛམ་གླིང་གི་སྟོན་དང་མཚུངས་ཤིང་། བོད་མིའི་བདེ་སྤྱད་གནས་སྟངས་དང་
 འབྲེལ་བའི་རྒྱ་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ཚུངས་གཞི་མཐའ་དག་གཞི་རྩ་ཡོད་པའི་ཐོག་ནས་མཛད་པ་སྟུང་
 དགོས་པ་ལས་ཉོལ་རྒྱུ་ཉོབ་ལང་ནང་ཁུལ་དགའ་མིན་ཕྱག་དོག་སྟོགས་གཏོགས་འཐེན་ལྷགས་
 མགོ་བདེ་དྲན་འབྲུལ་གཅིག་རྒྱབ་གཉིས་འཆོ་བྱས་ཏེ་ཡོག་པ་མཆོག་གི་དབུ་འོག་ནས་བཙན་བྱོལ་
 བོད་གཞུང་གི་གོ་ཐོབ་འགན་དབང་བཟུང་བཞིན་དུ་སྐབས་རེ་སྒྲེར་ཡིན་ཁུལ་དང་། སྐབས་རེ་གཞུང་
 ཡིན་ཁུལ། སྐབས་རེ་ཡོག་པ་མཆོག་གི་བཀའ་ཡིན་ཁུལ། སྐབས་རེ་སོ་སོའི་འདོད་སྟོགས་ཀྱི་
 རུས་པ་རྒྱས་ཐབས་དང་འབྲུལ་ཐབས་སུ་འང་ཡོག་པ་མཆོག་བཅད་སྟུང་རྩུན་མ་བྱེད་པ་སོགས་མ་
 རུང་པའི་མཛད་སྟུང་འདི་རིགས་ཏེ་ཙམ་གི་འབྲུལ་ཆོབས་ཆེ་བ་ཡིན་པས་ནོར་འབྲུལ་ངོས་བཞེས་

གྱིས་ལས་འགན་དགོངས་ཞུ་གནང་དགོས། བྱེད་ནམ་པ་འགོ་བྱེད་མཁན་འགན་ཁུར་མཁན་ཆོས་
 ནང་བདེན་གྱི་གཞི་ཙམ་མེད་པར་རིང་ཐུང་སྒྲ་ཆོག་གིས་མང་ཆོག་གིས་མགོ་སྒྲོར་གཏོང་བའི་སྒྲུལ་
 པ་མང་པོ་བསྟན་ནས་དོན་དངོས་སུ་འཇུག་པ་ཅུ་བ་ནས་མེད་སྟབས་ཆབ་སྲིད་གྱི་གཞི་ཅུ་སྟོང་ལྟག་པ་
 དང་། མངའ་འབངས་ནང་ཁུལ་མི་མཐུན་པའི་དགྲ་གཞིར་གྱུར་པ་སོགས་མ་འགྲིག་པ་དང་། མི་
 བདེ་བའི་གནས་ཚུལ་ཆང་མ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད།

ཡགོང་ས་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་བྱེད་ནམ་པར་རྒྱབ་སྐྱོར་ལྟ་བུ་གནང་གི་ཡོད་པ་དེ་ཆོས་
 གསལ་པོ་ངོས་ཟིན་གྱི་ཡོད། དེ་ལ་རྗེས་སུ་ཡིད་རང་གིས་དགའ་དད་གུས་བསྟར་ཅི་གཅིག་ཏུ་
 ཞུ་བ་ལས་གཞན་གང་ཡང་མེད། དེ་ནི་བྱེད་ནམ་པ་མི་ཡག་དྲག་པ་དང་། འཛོན་དྲག་པས་གནང་
 ཆེ་བ་དང་། ང་ཆོ་སྒྲུག་དྲག་པ་དང་། མི་འཛོན་པའི་ཆ་ནས་མི་གནང་བ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཅུ་བ་ནས་
 མ་རེད། བཙན་བྱོལ་བོད་གཞུང་འདི་གཞིས་བྱེས་བོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་སློབ་གཏན་བྱ་ཡུལ་དང་། རེ་
 དོན་སྒྲུབ་པའི་གཞི་རྟེན་ཅུ་ཆེན་མེད་དུ་མི་རུང་བ་དེའི་འགན་ཁུར་གནང་མཁན་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་
 ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་སྒྱུར་བ་ཞིག་རེད། དེ་ལ་བསམས་ཏེ་བྱེད་ནམ་པས་ལྟག་པར་དུ་བཀྱིན་ངོ་
 ཤེས་པའི་སྒྲོ་ནས་སྒྱུར་གཞུང་གི་འགན་ཁུར་བཟང་པོ་ཆེ་འདི་ཕྱི་གཉིས་འཁེར་གྱི་ཐུག་ལས་
 དགོངས་པ་ཆེ་བཞིས་གྱིས་ཆབ་སྲིད་གྱི་གཞི་ཅུ་བ་རྟེན་གནས་ཡོད་པའི་ཐོག་ཐབས་བྱས་མཁས་
 པའི་ལམ་ནས་གོམ་པ་རིམ་བོས་གྱིས་གྲུབ་འབྲས་མདུན་ནས་མདུན་དུ་བསྒྱུར་ཐུབ་ཐབས་གང་
 ཡོང་ཅི་ཡོང་གནང་སོང་བསམ་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། ལམ་སང་དོན་འབྲས་སོན་པ་ཞིག་མ་བྱུང་
 ནའང་འགྲོད་གཞི་མ་ཆགས་པ་བརྟན་པོ་ཞིག་ཡོང་ཐབས་དང་། མངའ་འབངས་མཐའ་དག་ལ་

རིས་སྤུ་མ་ཆད་པའི་གཟིགས་ཕྱོགས་ཡོད་པ། མཐུན་ལམ་དོག་ཅུ་གཅིག་གྱུར་གྱིས་ཆང་མ་བདེ་
 སྒྲིང་དང་ལྷན་ཐབས་སོགས་ལ་དྲང་བོའི་ལམ་ནས་ངོ་ལྷོག་རྒྱབ་མདུན་ཡེ་ནས་མེད་པར་དོན་
 གནད་གང་ལའང་སྒྲབས་མཆམས་སོ་སོར་ཡིན་མིན་དབྱེ་འབྱེད་གྱི་འགན་ཁུར་ཐག་གཅོད་
 གསལ་བོ་ཡོད་པ་ཞིག་གནད་དགོས་པ་ལས། ཡགོང་ས་ཡུལ་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་དྲང་
 བདེན་གྱི་མཛད་པ་བསྐྱུངས་པའི་གཟི་བརྟེན་འཛམ་གླིང་ནང་ཡོངས་གྲགས་སྤུ་ཡོད་པ་ཐམས་
 ཅད་ཁྱེད་རྣམ་པར་བདག་པ་ཡིན་དགོངས་ཏེ་བོད་མི་ནང་ཁུལ་འགའ་རེར་སྤང་ཞིང་། འགའ་རེ་
 སྒྲིང་བའི་གཡོ་སྒྱུ་དང་། ཞེ་འཁོན་ཕྱག་དོག་གཞུང་དཔུལ་བཟང་ཆོད་མེད། མ་རུང་ཁོག་བཅུག་
 མ་ཡིན་ཡིན་མདོག་གི་སྒྲིང་བཤད་རིང་བོ། མི་མཁས་མཁས་མདོག་མི་འཛོན་འཛོན་མདོག་མི་
 བདེན་རྩུན་སྒྲིག་གིས་གཡོ་ཁུས་རྩུན་ཁུས། གཅིག་གསོ་གཅིག་བསད་སོགས་གནད་གི་ཡོད་པ་
 འདི་རིགས་ངེས་པར་དུ་སྤང་དགོས་པ་རེད། ཉ་ལས་པའི་ཐབས་སྤྱད་གི་བྱ་བ་རེད། ང་ཆོས་ཐེར་
 འདོན་བྱེད་པ་འདི་བཞིན་དྲང་བདེན་ཡོང་ཐབས་དང་། དྲང་བདེན་མི་བྱེད་མཁན་རྣམས་གནས་
 དབྱུང་གཏོང་དགོས་པའི་གསལ་ར་སྒྲིང་གྱི་ཡོད་པ་ལས་ཡགོང་ས་ཆེན་པོར་བརྟེན་པ་ལྟར་མེད་པ་
 དང་། བོད་གཞུང་ལ་ངོ་ཆོལ་དང་གཞོད་སྒྲིན་གཏོང་བ་ལྟ་བུ་ཅུ་བ་ནས་མ་རེད། འཛམ་གླིང་གི་
 སྒྲེ་བོ་སྤུ་ཞིག་ལ་རང་གི་གཞུང་ཞིག་མེད་ན་མི་འགྲིག་པར་ཡོད་དགོས་པ་ངོས་འཛོན་བྱེད་གྱི་ཡོད་
 པ་ལྟར། ང་ཆོས་ཀྱང་རང་ལ་གཞུང་ཞིག་ཡོད་དགོས་པ་དང་། མེད་ན་མི་འགྲིག་པ། དེ་ཡང་
 ཡགོང་ས་ཡུལ་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་དབུ་བྱིན་གནད་བའི་གཞུང་ལས་ལྷག་པ་ཞིག་
 ཡོང་ཐབས་མེད་པ་ངོས་འཛོན་ཞུ་མི་ཤེས་པ་ཅི་ལ་སྤིད། འོན་ཀྱང་གཞུང་དེའི་ཕྱག་ལས་གནད་

ད་དུང་བསྐྱར་བཤད་ཐོག་གསལ་པོར་བཟོ་དགོས་པ་གཞན་ཞིག་ནི་༡༩༩༡ ཟླ་༡ ཚེས་
 ༤ ལོའི་སྐུ་ཡི་གཟེན་པོ་སྟག་འཆར་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས་སྟོན་ཁུངས་སྟག་ས། བོད་རང་བཙན་སྐྱེ་
 གནས་ཞེས་པའི་ཡིག་ཆའི་གནད་དོན་ལ་དངོས་དོན་གཡོལ་ཐབས་ཀྱི་ཐོག་ནས་སྐུ་ཡི་གཟེན་པོ་རྒྱ་
 ལོ་དོན་འགྲུབ་བཀའ་སློན་གྱི་པ་ཡིན་བཞིན་དུ་ཁོང་སྐུ་མཆོད་གཉིས་ཀྱི་ཚུད་རྟོག་ཡིན་པའི་རྣམ་པ་
 བསྟན་ནས་སྐུ་འབྱས་མི་གངས་པ། ཡོད་པའི་བདེན་དོན་འཆོལ་བའི་ཞིབ་དཔྱད་ཆོགས་ཆུང་ཞིག་ཆོད་
 འཇུགས་གནང་བ་དེའི་ནང་གསང་དགོས་པ་རྣམས་དམ་བཙའི་འོག་ནས་སྤྲོད་དགོས་དོན་ལྟེ་
 བསྟགས་གནང་པའི་ནང་གསལ་སྐུ་ཡི་གཟེན་པོ་སྟག་འཆར་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་གསུངས་དོན་
 རང་གཞུང་གིས་དུས་སྡེ་མོ་ནས་བོད་རང་བཙན་སློབ་བཏང་སྟེ། རྒྱ་ནག་གི་མངའ་འོག་ཏུ་རང་སྐྱེད་
 དངོས་འབྱེལ་ཞེས་པ་ཞིག་ཡམ་ལུར་གནང་རྒྱུའི་གྲོག་གྲོས་གནང་གི་ཡོད་ཅིས་དང་། ད་ལྟའི་བཙན་
 བྱོལ་གཞུང་གི་ཆབ་སྲིད་འཛིན་རྒྱུལ་དམངས་གཙོ་ཆོད་ལྡན་མིན་པ་སྲིད་དབང་ངོ་མ་བྱིས་ཆོད་གསུམ་
 དང་དེའི་རྒྱལ་བྱི་ཆོད་ལག་ཏུ་ཡོད། བྱིས་ཆོད་གཅིག་གི་ནང་མིའི་གསུང་ཡང་ཡོད་པས་ངས་ཤེས་
 པ་དེ་སྤྲོད་དགོས་དོན་མེད་ཅིས་དང་། ཡགོང་ས་མཆོག་གིས་ཡུ་རོབ་གྲོས་ཆོགས་སུ་བསྐུལ་བའི་
 གསུང་བཤད་ནང་། ཁོང་གི་དགོངས་འཆར་འདི་ཡིན་ཡང་། མཐའ་མའི་ཐག་གཅོད་དེ་བོད་རྒྱ་ཆའི་

མི་མང་གིས་བྱེད་དགོས་ཞེས་གསུངས་ཡོད་ཀྱང་། མི་འགའ་ཤེས་བཀའ་དེ་བེད་སྟུང་ནས་རྒྱ་མི་དང་
 མཉམ་མཐུན་དུ་གནས་རྒྱུ་དེ་ཡུལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཟེར་ནས་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་གིས་
 མཐའ་མའི་ཐག་གཅོད་བྱེད་རྒྱུའི་སྐད་ཆ་དེ་ཅུ་བ་ནས་མེད་པ་བྱས་འདུག་ཅིས་དང་། ཆོག་ས་ཆུང་གི་
 གྲི་ལན་ཞིག་ཏུ་གསུང་གསལ། སི་ཁའ་སི་སྤྲུག་གི་གསུང་བཤད་བེད་སྟུང་བྱས་ནས་བོད་རང་བཙན་
 མི་དགོས་གསུང་མཁན་རྒྱ་རི་སློ་གྲོས་དང་། བཀྲས་མཐོང་བསྟན་འཛིན་རྣམ་རྒྱལ། རྒྱ་ལོ་དོན་འགྲུབ་
 བཅས་རེད། རྒྱ་ལོ་དོན་འགྲུབ་ཀྱིས་ངས་གང་ལབ་པ་དེ་ཡུལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་དགོངས་པར་མེད་པ་
 གཅིག་ཀྱང་མེད། ཡུལ་བ་རིན་པོ་ཆེར་འདི་དང་འདི་ཞུས་པ་ཡིན་ཞེས་རྒྱ་ལོ་ལགས་ཀྱིས་ཉི་ཉོང་
 དུ་གསུང་བཤད་གནང་བའི་སྤྱི་འཛིན་འཁོར་ཐག་ཟུར་ཡུལ་ནས་མཁུན་རྒྱུ་དང་། རྒྱ་གཉི་མིང་འབོད་
 བྱ་རྒྱ་མེད་ཀྱང་གོ་ཐོས་དྲིལ་བསྐྱགས་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལས་བྱེད་པ་རྣམས་ལས་བྱེད་གཞན་ལས་
 བོགས་ཐོབ་ཆེ་བ་ཡོད་ཚུལ་དང་། དེ་སྤྱི་གཞུང་ལ་སྒྲོན་བརྗོད་བྱ་མཁན་ལྟ་བུ་ཟེར་ཆེ་རིང་དང་། འཇམ་
 དབྱངས་འོར་བུ་ཁོང་ཆོ་དབང་འཛིན་པ་རྣམས་དང་ཁེ་ཕན་འབྲེལ་བའི་དབང་གིས་ད་ཆ་འཇམ་
 ཐིང་དུ་གྱུར་ལུགས་དང་། རྒྱ་རི་སློ་གྲོས་འཇམ་མན་དུ་ཐེབས་སྐབས་གསར་འགོད་པ་ཆོར་བོད་ལ་
 རང་བཙན་མི་དགོས། རྒྱ་མི་དང་མཉམ་དུ་སྐད་ཆ་བྱེད་རྒྱུ་གལ་ཆེ་ཡིན་ལུགས་གསུངས་ཚུལ་དང་། དེ་
 དང་ཕྱོགས་མཚུངས་བཀྲས་མཐོང་བསྟན་འཛིན་རྣམ་རྒྱལ་ལ་རན་སི་ལ་ཐེབས་དུས་ཆོག་ས་འདུ་ཞིག་
 ཏུ་བོད་རང་བཙན་ཡོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་མ་རེད་གསུངས་ཡོད་ལུགས་དང་། བཀའ་སློན་ཁྲི་པ་རྒྱ་ལོ་དོན་
 འགྲུབ་ཀྱིས་ཉི་ཉོང་དང་། ཨ་རི། ཁེ་ན་ཏུ་བཅས་སུ་ཐེབས་སྐབས་སུ་བོད་རང་བཙན་སྒྲོར་རེ་སེམས་
 མ་བྱས་ན་ལེགས་ཚུལ་གསུངས་ལུགས་བཅས་གསུངས་ཡུལ་ས་གནས་དང་གསར་ཤོག་གི་

མིང་། འོ་ཁམས་དང་སྒྲ་ཆོས་བཅས་གསལ་བཀོད་ཀྱིས་ཁོང་གསུམ་ཡིན་པའི་ཁུངས་སྒྲེལ་གཙང་
མ་བཟོས་ཡོད་པ་བཅས་རེད། །

ཁོང་ཆོའི་རྒྱག་ཁྱི་སུ་ཡིན་མིང་འབོད་གནང་རྒྱ་སྟག་འཆར་རིན་པོ་ཆེར་མེད་པ་སྒྲུ་ཁག་ཅི་
ཞིག་ཡོད། ང་ཆོས་སུ་ཡིན་མིང་འབོད་བྱེད་ཆོག་པ་ནི་སྐབས་དེའི་དྲིལ་བསྒྲགས་དུང་ཆེ་བསོད་ནམས་
སྟོབས་རྒྱས་དེང་བཀའ་སློན་ཆགས་པ། ལུ་རྒྱུང་ཆེ་རིང་ཨ་རིར་ཡོད་པ། ཨ་ཏི་ཤ་ཟེར་བ། ཤ་སི་ཏི་
རི་ཟེར་བ་དེང་ཨ་རིར་ཡོད་པ། ངག་དབང་ཆོས་འཁེལ་ཟེར་བ་བདེ་སྤྱང་གི་སོ་བའི་ལས་བྱེད། ཨང་
ཀལ་ཟེར་བའི་འདྲ་པར་རྒྱག་མཁན། སྤྲ་མ་དབང་ལུག་རྒྱལ་མཆན། དུགས་པོ་བསོད་ནམས། སྐལ་
བཟང་རྒྱལ་མཆན། གཞོན་ཅུའི་དུང་ཆེ་དང་། ཆོགས་གཙོ་དེ་ཆོ་དང་འོས་བསྟུའི་འགན་འཛིན་དོ་རྩེ་
དགའ་འདུལ་བཅས་རེད། འོས་བསྟུའི་འགན་འཛིན་དོ་རྩེ་དགའ་འདུལ་ནི་ཁམས་པ་ཡོངས་ཀྱི་དགའ་བོ་
ངོ་མ། དཔེར་ན། དེ་སྒྲ་སྒྲི་འབྲས་སྐབས་བཅུ་པའི་ཆེས་མཐོའི་རྒྱན་ལས་ཆོགས་འདུའི་ཐོག་དོ་རྩེ་དགའ་
འདུལ་ཆོགས་མིའི་གས་ཤིག་ཡིན་ཞིང་དེ་དུས་ཁོ་པས། ཁམས་པ་འདི་ཆོ་དང་གཤིབ་དགོས་པ་འདི་
ཆེ་སྒྲ་མའི་ལས་མ་དག་པའི་རྣམ་སྤྲིན་ཞིག་རེད་ཟེར་བ་སོགས་ཡང་ཡང་ཤོད་མཁན་གྱི་མི་ཞིག་ཡིན་
ལ། ཁོང་ཆོའི་ཤོག་ཁག་བྱམ་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཀྱང་རེད། གཞན་ཡང་ཁོང་ཆོའི་ངན་བྱས་ལ་མགོ་
འཁོར་ནས་རི་ཟེར་ཐམས་ཅད་མཛོན་པར་བསྟོད་དེ་རྒྱག་ཁྱི་རུས་པ་ཅན་བྱེད་མཁན་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་མི་
མང་པོ་ཡོད་པ་བཅས་ཀྱི་དབང་རུས་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་དོན་རྩ་འཛིན་མི་བྱབ་པ་དང་། ལུགས་་
རྒྱན་ངན་པའི་དབང་འོག་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྱུར་ནས་མི་ཕལ་ཆེ་བས་བཟོ་ལྟ་ཤོར་ཏེ་རེ་སྟོང་ལག་
བཟེད་ཀྱིས་ཕྱོགས་སུ་ལྷུང་གི་ཡོད་པ་འདི་རེད། །

ལྷག་འཆར་ཡེ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ད་དུང་གསུངས་དོན་ཞིག་ལ། ལྷན་གྱི་མི་ཆེའི་རིང་ལ་བོད་
 རང་བཅན་ཡིན་པ་དེ་ཡོང་དགོས་པའི་རེ་སེམས་ཡོད་པ་ལྟར། བོད་རང་བཅན་ལ་ཕན་རེས་ཉི་ཉོང་
 དོན་གཅོད་གྱི་ལས་ཁུར་ཞུས་རུང་། ད་ལྟའི་དབང་འཛིན་པ་ཆེའི་སྐད་ས་འཛིན་འོག་རེ་བ་བྲལ་བས་
 བསམ་སྒྲུའི་ལྷ་བ་མ་མཐུན་པས་རང་བཅན་མེད་ན་འགྲིག་མཁན་ཆོ་དང་མཉམ་དུ་ལས་དོན་བྱ་
 ཐབས་མ་བྱུང་བས་དགོངས་པ་ཞུས་པ་ཡིན་ཞེས་དང་། བོད་རང་བཅན་སྒྲོས་བཏང་ནས་རྒྱ་མི་དང་
 མཉམ་དུ་བསྐད་རྒྱའི་འཆར་གཞི་ཞིག་ཡོད་པའི་དོགས་པ་བྱ་སྒྲུ་སྒྲོར་བའི་ཕ་མ་བཞིན་སེམས་
 གྱིས་མ་བཟོད་ནས་ཞུས་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཡོད་པ་མ་ཟད། མི་མང་མགོ་སྒྲོར་བཏང་། ཡ་རྒྱལ་
 བ་རིན་པོ་ཆེ་ཁ་ལ་འབྱེད། བོད་གཞུང་འབག་ལ་གྱུན་ནས་བོད་རང་བཅན་མི་དགོས། རྒྱ་མི་དང་
 མཉམ་དུ་སྤོད་དགོས། མ་བསྐད་ན་མི་ལོ་བཅུའི་ནང་བོད་པ་རྩ་བ་ནས་མེད་པ་ཆགས་ཀྱི་རེད་ཅེས་
 སོགས་ཉོང་གོང་གི་ཆགས་ཤོག་ནང་ཐོན་ལུགས་དང་། བ་ཤིང་ཁོན་བོད་དོན་དྲིལ་བསྐྱགས་ལས་
 ཁུངས་ནས་ཨ་རིའི་སྤྱི་དོན་པ་ཆོར། བོད་རང་བཅན་མི་དགོས། རྒྱ་མི་དང་སྐད་ཆ་བྱེད་ཐུབ་དགོས་
 རྒྱ་དེ་གལ་ཆེ་ཤོས་ཡིན་ཞེས་དྲིལ་བསྐྱགས་གནང་འདུག་ཅེས་གསུངས་པ་དང་། སྤྱི་འཐུས་ཆོག་པས་
 རུང་ནས་སྤྲུག་འཆར་ཡེ་རིན་པོ་ཆེར་དྲི་བ་ཇི་ཞུས་པར་དྲི་ལན་ཐུལ་སྐད་ས་སོགས་གང་ལ་བལྟས་ན་
 སྤྱི་ཡི་གཅེན་པོ་སྤྲུག་འཆར་ཡེ་རིན་པོ་ཆེ་ནི། བོད་རང་བཅན་ལ་ཡིད་ཆེས་བརྟན་ཅིང་། བོད་མི་རིགས་
 ལ་བརྩེ་གསུང་ཆེ་བ། དྲང་བདེན་ཆེ་བའི་དགོངས་གཞི་དར་དཀར་ཡུག་ཅིག་ལ། བར་ཆད་གྱི་དྲི་མས་
 ཆ་གས་ཅམ་མ་གོས་པའི་ཉམས་འགྱུར་བཅས་ལ་དགའ་དད་གུས་གསུམ་གྱིས་ལུས་གྱི་བ་སྤྲུ་གཡོ་
 ཞིང་། མིག་ནས་མཆི་མ་དབང་མེད་དུ་ཐོན་པར་གྱུར། །

གྱི་འབྲུས་ཚོགས་ཆུང་ནས་དྲི་བ་གནང་སྟངས་དཔེ་མཚན་ཙམ་ཞིག་འདིར་བྱ་འདོད་
 བྱུང་། དཔེར་ན། དྲི་བ། དུག་བྲིས་ནང་གོང་འཕྲོས་ཤོག་གྲངས་༡༩ པའི་མཇུག་ཉེ་ཆར་རང་ག་ཁྱད་
 གི་བཀའ་སློན་སྐྱབ་གྲེས། ཞེས་པ་ནས། ཅ་ཅོ་མང་ཙམ་ཞིག་བཟོས་ཤིང་། ཞེས་པའི་བར་གྱི་བཀའ་
 སློན་བྲི་པས་ཨ་རི་དང་། ཁེ་ན་ཏར་ཕེབས་སྐབས་བཀའ་མོལ་ཁག་བཞི་གསུངས་ཚུལ་ལོང་འདུག་
 པ། རྒྱ་ལོ་དོན་འགྲུབ་མཚོག་ལ་འདྲི་ཅད་ལྷན་སྐབས་ཉིང་ཤའོ་ཕིང་ལ་བསྟོད་བསྐྱེད་བསྐྱེད་བསྐྱེད་
 བ་བདེན་པ་རེད། དོན་ཚན་གཞན་གསུམ་ཅ་བ་ནས་གསུངས་རྒྱུ་མ་བྱུང་ཞེས་གསུངས་སོང་། དུག་
 བྲིས་སུ་ལོང་པའི་བཀའ་མོལ་དེ་ཚོ་གསུངས་ཡོད་པའི་ཁྱད་སྟངས་སྐྱེལ་ག་རེ་གནང་རྒྱ་ཡོད་འགྲོ་ཞེས།
 བྱི་ལོ་༡༩༩༩ ལྷ་ཡ་ ཚེས་༡༡ ལྷག་འཆར་རིན་པོ་ཆེར་ཚོགས་ཆུང་གིས་དྲི་བ་བྱས་པ་རེད། བཀའ་
 སློན་བྲི་བ་རྒྱ་ལོ་དོན་འགྲུབ་བྱི་ལོ་༩༡ བྱི་ལྷ་༡༡ པ་དང་། ༡༩ པའི་ནང་ཁེ་ན་ཏར་དང་། ཨ་རི་བཙམ་
 སུ་གཞུང་འབྲེལ་གྱིས་ཕེབས་ནས་ཆེད་སྒྲོང་བྱས་པའི་མང་ཚོགས་ཐོག་བོད་རང་བཙན་ཡོང་ཐབས་
 མེད་པའི་སྒྲོར་གསུང་བཤད་གནང་དོན་ལ། དེར་ཡོད་ཀྱི་བོད་མི་ཚོས་མི་བཟོད་པའི་སྒྲོ་ནས་ཚོགས་
 གཙོ་ཟམ་གདོང་ལ་སྐྱུལ་བའི་ངོ་བཤུས་གྱི་འབྲུས་༤༤ ཡོད་པར་མི་རེ་རེ་བཞིན་སྟན་ལྷན་སྐྱེད་ཡོད་པ་
 དང་། སྟན་དོན་དེ་དག་སྒྲོར་༩༩ བྱི་ལྷ་༩ པའི་དགུན་ཁའི་ཚོགས་དུས་ཀྱི་གྱི་འབྲུས་གྲོས་ཚོགས་སུ་
 དྲི་བ་དྲི་ལན་དང་འབྲེལ་བའི་བཀའ་མོལ་བྱུང་བའི་སྒྲོར་གོང་དུ་མང་ཙམ་བཀོད་ཡོད་པ་ལྟར་བཀའ་
 སློན་བྲི་བ་རྒྱ་ལོ་དོན་འགྲུབ་གྱིས་གསུངས་པ་ཡིན་ལུགས་དང་། རྒྱུ་མཚན་འབྲེལ་བཤད་གནང་བ་
 རྣམས་ཡིག་ལམ་དུ་ཡོད་བཞིན་པ་མ་ཟད། བྱིད་རྣམ་པ་ཚོགས་ཆུང་གི་མི་ངོ་ལྷན་ནས་གསལ་མ་བྱེན་
 ཡོད་པ་མངོན་གསལ་གཟུར་དུ་མེད་པ་དེ་ལྟར་དུ་ཡོད་ནའང་། ད་དུང་བཀའ་སློན་བྲི་བ་རྒྱ་ལོ་དོན་

འགྲུབ་མཆོག་ནས་དོན་ཆོན་གཞན་གསུམ་རྩ་བ་ནས་གསུང་རྒྱུ་མ་བུར་གསུངས་སོང་། བཀའ་མོལ་
 དེ་ཆོ་གསུངས་ཡོད་པའི་ཁུངས་སྒྲེལ་ག་རེ་གནང་རྒྱུ་ཡོད་འགྲོ་ཞེས། ལས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཆོར་བ་མེད་
 པ་དང་། རོ་ཆ་བྲེལ་གཞུང་ཆ་གས་ཙམ་ཡང་མེད་པ། དྲང་བདེན་གྱི་གཞི་དང་ཡན་ལག་བྲམ་མོ་ཙམ་
 མེད་པའི་སྒོ་ནས་རང་གི་སེམས་སུ་དེ་ལས་གསལ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་བཞིན་དུ། ད་དུང་ཁུངས་སྒྲེལ་ག་
 རེ་ཡོད་འགྲོ་ཟེར་བ་སོགས་ཀྱི་གནང་སྟངས་ལ་བལྟས་ན། དག་སྟོང་གི་འདུ་བྲིམས་རྩ་བ་བཞི་ལས་
 གཡོ་སྒྱུའི་རྩ་ཆོན་པོ་དང་འགལ་བ་མ་ཟད། མིའི་འདུ་ཤེས་འཛིན་པའི་གཞི་མེད་ཅིང་། བདེན་
 འཛིན་ཡིད་གཏད་བྱ་རྒྱུ་ལྟ་བུ་མི་དེ་ཆོ་སྲིད་དབང་གི་ཉེ་ཕྱོགས་སུ་སྒྲིབ་དུ་མི་རུང་བ་གསལ་པོ་ཞིག་
 རེད། ཆོགས་གཙོ་བོ་ཟེར་གདོང་གི་གཡོ་སྒྱུའི་རིག་རྩལ་གྱི་རུས་ཤུགས་ལ། བཀའ་སྟོན་བྲི་བ་རྒྱ་ལོ་དོན་
 འགྲུབ་ཀྱི་སྟོབས་ཤུགས་གཞིགས་འདེགས་འོག ཆོགས་མི་གཞན་རྣམས་ཉན་ཐོས་འགོག་པ་ལྟར་
 བྱུང་བ་གདོན་མི་ཟ། བཀའ་སྟོན་བྲི་བ་ནས་སྒྲེར་གྱི་བསམ་ཚུལ་བཤད་པ་ཡིན་ཟེར་བ་དེ་འཛམ་གླིང་
 ནང་རྒྱལ་ཁབ་སུ་ཞིག་གི་ལམ་སྟོལ་ཡིན་ནམ། བོད་རང་བཙན་མི་དགོས་ཟེར་བ་དེ་ཨ་རི་དང་། ཁེ་
 ན་ཏ། ཉི་ཉོང་བཙས་རྒྱལ་ཁབ་དེ་དག་ནང་ཅིའི་ཕྱིར་དུ་བཤད་དུ་འགྲོ། སྒྲེར་གྱིས་བཤད་འདོད་ཡོད་
 པ་དང་། རྒྱལ་ཁབ་མང་པོར་བཤད་དུ་འགྲོ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ན་བཀའ་སྟོན་དང་། བཀའ་སྟོན་བྲི་བ་
 ཅིའི་ཕྱིར་བྱེད། ཉི་ཉོང་དུ་སྒྲེར་གྱི་ལས་དོན་ཆེད་བསྟོད་དེ་ཞོར་དུ་བདེ་སྤང་གི་ལས་དོན་བྱས་ལུགས་
 ཟེར་བ་དེ་རིགས་བྲིམས་དོན་གཉིས་མཚུངས་ཤིག་ཡིན་སྲིད་དམ། ཁུངས་མེད་ལུང་མེད་ཀྱི་གཏམ་
 དང་བྱ་སྟོད་འདི་རིགས་ལ་ཡིན་མིན་གསལ་བཤད་ཙམ་མེད་པར། སྟག་འཆོར་ཡ་རིན་པོ་ཆེར་བརྩི་
 མེད་གྱིས་ཡང་དག་པའི་དགོངས་གཞི་དང་། བདེན་པའི་གསུང་། གསུངས་པའི་དོན་རྩ་གནད་ཆེ་

བ་ནམས་ནག་སྤྱབ་བཏང་བ་དེ་བདེན་དོན་འཆོལ་བའི་ཞིབ་འཇུག་ལྟར་བཞག་ བདེན་དོན་ནག་
སྤྱབ་གཏོང་བའི་གཡོ་སྒྱུ་ཆེ་བའི་ཆོག་ས་ཆུང་ཞིག་ཡིན་པ་གསལ་ར་འཕྲོད་ཐུབ།

ད་དུང་ར་སྤྲུག་ས་དཔེ་གཞན་ཞིག་ཞུས་ན། ཆོག་ས་ཆུང་གིས་རིན་པོ་ཆེར་དྲི་བ། རྒྱལ་ལོ་
དོན་འགྲུབ་མཆོག་གིས་གསུངས་ན། ཉི་ཉོང་མི་ཆོ་དང་ཐུག་རྒྱུའི་གོ་སྒྲིག་དོན་གཅོད་ལས་ཁུངས་
ཀྱིས་གནང་ཐུབ་ཀྱི་མི་འདུག ལྟག་པར་ཡ་རིན་པོ་ཆེས་ཉི་ཉོང་དུ་ཐུག་ལས་གནང་རྒྱ་ཆོ་མི་འདུག་
པས། ཨ་རི་རང་ན་ཤུགས་རྒྱག་དགོས་གསུངས་སོང་། དེར་བརྟེན་པརྒྱ་རྒྱལ་པོ་བརྒྱད་ཉི་ཉོང་མི་ཆོ་
དང་མ་ཐུག་རང་ཐུག་བྱུང་སོང་། ཐོག་མ་དོན་གཅོད་ཁང་ལ་འབྲེལ་བ་ཞུས་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་
སོང་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་དང་། དེའི་ལན་དུ་ཡ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་དེ་བདེན་པ་རྩ་བ་ནས་མ་རེད། དོན་
གཅོད་ལ་ཆོག་གཅིག་གསུངས་ཡོད་པ་མ་རེད་ཅེས་གསུངས་འདུག་པ་དེ་གཉིས་གང་ལ་བདེན་པར་
འཛིན་གྱི་ཡོད་དམ། ད་དུང་གསུངས་དོན། དཔེ་དང་ལྟག་པས་གནམ་ཐང་ནས་ཐེབས་བསྐྱུ་ཞུས་
ཉི་མ་གོ་ན་ཁང་དུ་འབྱོར་འཕྲུལ། གཞུང་འབྲེལ་གྱི་ལས་དོན་གང་ཡང་པརྒྱ་རྒྱལ་པོར་འབྲེལ་བ་མ་
གནང་རོགས། སྒྲེར་གྱི་གང་གནང་ལ་ང་ཆོ་བྱས་གཏོགས་མེད་ཞུས་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་ཉི་ཉོང་སྒྱུ་
ཆབ་དོན་གཅོད་ཡོད་བཞིན་དུ་གནས་ཚུལ་ཅུ་མ་མ་གསུངས་པར་ཉི་ཉོང་གི་མི་གནད་ཡོད་མཇུག་
རྒྱུའི་མཆོན་ཐུག་ལས་ཆང་མ་པརྒྱ་རྒྱལ་པོ་བརྒྱད་གནང་བ་དེར་ཉ་ཅང་སློ་ཕམ་དང་། དོགས་པ་ཆེན་
པོ་བྱུང་ཞེས་གསུངས་འདུག་པ་དེ་རིགས་ལའང་བདེན་དོན་འཆོལ་བའི་ཞིབ་དཔྱད་ཆོག་ས་ཆུང་ནས་
བདེན་པ་སྤུ་ལ་ཡོད་པ་དང་། ལམ་སྒོལ་དང་ཡོངས་སྤྱུ་འགལ་བས་ལས་དོན་སྤྲུལ་བྱས་པར་ངོས་
འཛིན་གནང་ཕྱོགས་ཇི་ལྟར་ཡོད་དམ། ང་ཆོས་བལྟས་ན་བདེན་པར་ཐུགས་སྦྱང་གནང་རྒྱུའི་ཆབ་

ཏུ་རྒྱན་རྒྱལ་རྒྱན་ལངས་ཟེར་བའི་དཔེ་ལྟར། ལྷག་འཆར་རིན་པོ་ཆའི་བདེན་དོན་ཐམས་ཅད་བརྩི་
 མེད་དོན་རོལ་གྱིས་ནག་སྤྲུང་གཏང་སྟེ་བྱི་སྤྲུང་ལག་སྤྲེལ་བྱུང་ཏུ་མེད་པ་ཞིག་གནང་ཡོད་པ་གསལ་
 བོར་མཐོང་བྱུང། ཡང་ཆོགས་རྒྱུད་གིས་ཡེ་རིན་པོ་ཆར་དྲི་བ། བོད་གཞུང་གནད་ཡོད་ལས་བྱེད་པས་
 རྒྱ་མིའི་ལག་ནས་ལྷོག་དཔུལ་ལེན་དང་ལེན་བཞིན་གསུངས་པ་དེ་ཁུངས་སྤྲེལ་ག་རེ་ཡོད་དམ། འདི་
 གནད་དོན་ཆ་བས་ཆེ་ཞིག་རེད། ཅེས་སྟེ་ག་རེ་དང་བཅས་དྲི་བ་གནང་འདུག་པ་དེ་དང་། དེའི་ལན་
 དུ། བསྐྱ་རྒྱལ་པོ་བརྒྱད་དཔུལ་ཏུ་ཅང་མང་པོ་ལེན་པ་ངས་བཤད་མ་དགོས་པར་བོད་པ་དང་། བྱི་
 རྒྱལ་ཆང་མས་མཁྱེན་གསལ་རེད་པ། དེ་མིན་པའི་མི་འདིས་དཔུལ་འདི་ལེན་པ་རེད་ཅེས་ང་ལ་ཁྱེ་
 ཡས་མེད་ཅེས་གསུངས་འདུག་པ་དེ་བདེན་དོན་འཆོལ་བའི་ངོས་འཛིན་རི་ལྟར་གནང་གི་ཡོད་དམ།
 ཡེ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་མ་མཁྱེན་པ་ཐུགས་ཁག་མེད་པ་རེད་མ་གཏོགས་དེ་མིན་པའི་རྒྱ་མིའི་དཔུལ་ལེན་
 མཁན་བྱམས་པ་སྐལ་ལྷན་དང་། ཨ་ལག་འཛིགས་མེད། བཀྲས་མཐོང་བསྟན་འཛིན་ནམ་རྒྱལ་ཅན་
 ཡོད་པ་ཆོགས་རྒྱུད་གིས་མཁྱེན་བཞིན། སོ་སོས་ཡེ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་གསལ་བ་ཞིག་ཤེས་བཞིན་དུ་ད་
 དུང་ཁུངས་སྤྲེལ་ག་རེ་ཡོད་དམ། འདི་དོན་གནད་ཆ་བས་ཆེ་ཞིག་རེད་གསུངས་ཀྱི་ཡོད་རེད། ཁུངས་
 སྤྲེལ་གསལ་བོའི་ཐོག་ནས་གནང་ཡོད་དུས་ཡང་ཆ་བས་ཆེ་ཡིན་པ་བརྗེད་འགྲོ་གི་ཡོད་རེད། དེ་འདྲ་
 བའི་མཛད་སྟོགས་དེ་ངོ་ཆ་བའི་རང་བཞིན་ཞིག་ལས་གཞན་ཅི། །

ད་དུང་ལྷག་འཆར་ཡེ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་དྲི་ལན་སྤུལ་བའི་ནང་བད་མ་རྒྱལ་པོ་གཙོས་མི་ཆོས་
 ལེན་པ་དང་། ལེན་བཞིན་པའང་དོགས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད། ད་ལྟའང་བཀའ་སློན་ཁྲི་བས་ཐེ་མན་དུ་
 སེབས་ཀྱི་ཡིན་ཟེར་ཨུ་ལུགས་ཆེན་པོ་བསྟོན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་ག་རེ་རེད། ཐེ་མན་གྱི་བྱེད་སྤངས་

ཚང་མས་མཁུན་གསལ་རེད་ཅེས་གསུངས་འདུག་པ་ལྟར་ཐེ་མན་དུ་ཐེབས་ཏེ་བཀའ་སློན་རྒྱ་ལོ་དོན་
 འགྲུབ་དང་། སྐལ་བཟང་རྒྱལ་མཚན་གཉིས་ནས་དདུལ་ལས་ལྷག་པའི་གསེར་ཡང་ལེན་པ་དེ་དོན་
 གནད་ཚབས་ཆེ་ཅིའི་ཕྱིར་མ་ཡིན། ལྷག་འཆར་ཡེ་མོ་པོ་ཆེ་ནས་གསུངས་པ་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ནག་བསུབ་
 བཏང་། གཞི་ནས་སྐྱ་གཅན་རྒྱ་ལོ་ལགས་གཅིག་ཕུ་གང་ཡང་རེད་མི་འདུག སྐུའི་གཅན་པོ་སྐྱ་ག་
 འཆར་ཡེ་མོ་པོ་ཆེ་ནས་བསྟན་འཛིན་རྣམ་རྒྱལ་དང་། རྒྱ་རི་སློ་གྲོས། གྲིལ་བྱང་བསོད་ནམས་སྟོབས་
 རྒྱས། ལྷ་བཟང་ཆེ་རིང་། འཇམ་དབྱངས་ནོར་བུ་བཅས་མིང་གསལ་བཏོན་ནས་བོད་གཞུང་གི་ཆབ་
 གྲིད་དང་ཐད་ཀར་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་མི་འདི་དང་། བྱ་བ་འདི་ཞེས་གསལ་ཆེའི་ནང་གི་གསལ་ཆེ། ཚབས་
 ཆེའི་ནང་གི་ཚབས་ཆེ་བའི་གནས་ལུགས་དེ་ཙམ་གསུངས་ཡོད་ནའང་ཚང་མ་ཞི་མིའི་རྒྱལ་པ་ཐལ་
 བས་བཀའ་བ་ལྟར་གནང་སྟེ། ལྷག་འཆར་ཡེ་མོ་པོ་ཆེ་དང་། རྒྱ་ལོ་དོན་འགྲུབ་ལགས་གཉིས་སྐྱ་
 གླེང་གྱི་དོན་ཡིན་བཟོ་ལྷ་བུས་མི་སུ་ཞིག་དང་། དོན་གང་ཞིག་ལ་བདེན་དོན་འཆོལ་བས་ཕྱག་ལས་
 དང་། དགོངས་བཞེད་གང་ཡང་མ་གནང་བ་སོགས་གྱིས་བོད་རང་བཙན་སློས་བཏང་བ་དང་། རང་
 སློང་ལྗོངས་ཙམ་བྱུང་ན་འགྲིག་ངེས་སྟུམ་པའི་དགོངས་ཚུལ་དང་། མཛེད་བུས་གཞི་ལྷི་བ་ཞིག་
 དང་། མི་མང་ཙམ་གྱི་འདོད་ཚུལ་མོད་མཉམ་ཡོད་པ་ཐག་གཅོད་ཆོག་པ་ཞིག་རེད། ལྷག་འཆར་
 ཡེ་མོ་པོ་ཆེས་གསུངས་ཡོད་པ་ལྟར་བྱེད་རྣམ་པས་ཡགོང་ས་མཆོག་ཁ་ལ་འབྱེད། བོད་གཞུང་འབག་
 ཏུ་གྱོན། མི་མང་མགོ་སྒྲོར་གཏོང་བ་དེ་རིགས་རྩ་འགལ་ཚབས་ཆེ་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་དངོས་ར་འཕྲོད་
 པ་རེད། ལྷག་འཆར་ཡེ་མོ་པོ་ཆེ་ནས་གསུངས་པའི་དོན་ཡོངས་རྫོགས་ནག་སུབ་བཏང་བ་དེས་ཆོལ་
 གསུམ་ཁ་བྲལ་གཏོང་བའི་སློང་བུས་མེད་ཚུལ་དེ་སྤུ་མའི་འོག་གི་རྒྱ་དོང་བེར་བ་དེ་རེད། དེ་དང་དེ་

འདྲ་བའི་གནས་ཚུལ་ལས་ཁྱེད་རྣམ་པའི་མཛད་སྒྲིང་མ་རུང་པ་ཇི་ལྟར་གནང་གི་ཡོད་པའི་ཁྱེད་སྣེལ་ཆ་ཚད་བྱེད་མི་བྱུང་པ་ཅི་ལ་སྲིད། ང་ཚོས་གང་བཟོད་པ་ལྟར་ཁྱེད་སྣེལ་བྱ་རྒྱུ་མེད་པ་ཟེར་བ་ནི་རྩ་བ་ནས་ཡོད་མི་སྲིད། བསྐྱར་ལྷ་བ་ཡང་ལྷ་བ་བྱེད་དགོས་དོན་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ནི། ཁྱེད་རྣམ་པའི་མ་རུང་པའི་དགོངས་བཞེད་གནང་བ་རྣམས་དང་མོར་འབྲུལ་གྱི་མཛད་སྒྲིང་གསལ་འགོག་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན། སོ་སོའི་སྒྲིག་པ་སོ་སོའི་རྒྱུ་འོག་དུ་མནན་ཏེ་ཡར་ལང་ན་སྒྲིད་ཁྱེད་སྣེལ་གསལ་བ་འཛར་རྒྱ་ཡོད་པ་དེ་སྐམ་ནས་དྲི་མ་ཡལ་བའི་རེ་བ་བྱས་ཏེ། མ་སྐམ་བར་རང་ཉིད་ཀྱི་སྣ་ཁྱེད་སྣེལ་ལག་པས་བཀའ་ནས་གཞན་ལས་བཅོག་དྲི་ཁ་ཚུལ་ཁོ་ན་གསུངས་ཏེ་བཞུགས་ནས་མཐའ་བུད་ཤག་གནང་བ་དེ་རིགས་ནི་རང་ཉིད་ལ་དྲང་བདེན་གྱི་གཞི་དང་སློ་གྲོས་ཀྱི་རྣམ་དཔྱོད་དམན་ཁར་སྣ་ཁྱེད་སྣེལ་བརྒྱུ་བའི་ཉམ་སྒྲིང་ཙམ་ཡང་ད་བར་མ་བྱུང་བའི་ཏྲགས་མཚན་ཆེན་པོ་རེད། གནང་སྒྲུངས་དེ་ལྟ་བུས་ཁྱེད་སྣེལ་ལ་དང་། སྐམ་བཀའ་བྱུང་བ་ཐབས་རྩ་བ་ནས་མེད། དེས་ན་ཁྱེད་རྣམ་པས་དེ་འདྲ་ལར་ནས་མཛད་མི་ཉོན། སྒྲིག་པ་ཆེན་པོ་བསགས་ཀྱི་རེད།

ད་དུང་བཀའ་སྒྲིས་གསུངས་པའི་ལེ་ཆེན་དེ་དང་འབྲེལ་བ་ཆགས་པའི་ཆ་ནས་ང་ཚོས་བསྐྱར་བཤད་དང་འབྲེལ་གསལ་པོ་བཟོ་དགོས་པ་གཞན་ཞིག་ལ། བཀའ་སློན་གྱི་པ་ཕྱི་རྒྱལ་ཡུལ་ཁག་དུ་ཕེབས་ནས་བོད་རང་བཅན་མ་དགོས་པར། རང་སྒྲིང་བྱུང་ན་ལེགས་ཚུལ་གསུངས་པ་དང་། བར་སྒྲིང་ཚུར་ལེན་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་ཚུལ་གསུངས་པའི་སྐོར་དང་། ཁོང་ཉིད་དང་། བཀའ་སློན་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱལ་གཉིས་རྒྱ་ནག་པེ་ཅིང་དུ་ཕེབས་ནས་ཚུར་འཁོར་རྗེས་བཅས་སྒྲིབ་རྒྱ་མི་གྲུང་ཁྲན་ནས་བོད་རང་བཅན་འདོར་བའི་ཁས་ལེན་གསལ་བསྒྲགས་བྱ་དགོས་ལུགས་ཀྱིས་

མཚན་དོན་ཚན་༡༠ ལའོད་པའི་གནས་ཚུལ་བཅས་སྤྱི་འཐུས་གྲོས་ཚོགས་སུ་བགོ་སྤྱོད་ཟུ་ཇེས་གནང་
 སྐབས་མདོ་སྟོད་སྤྱི་འཐུས་བཅུ་ཡོད་པ་ནས། ༥ ཚོས་ལུགས་སྤྱི་འཐུས་བཅུ་ཡོད་པ་ནས་༥ བཅས་
 གྱིས་ག་དུས་ཡིན་ནའང་བོད་རང་བཙན་དགོས་པ་དང་། རང་སྤྱོད་སྤྱོད་ས་ཟེར་བ་དེ་དོན་དུ་བོད་མི་
 ཁ་བུལ་གཏོང་བའི་ལས་བྱས་ལ་ངོ་རྒོལ། རྒྱ་དམར་གྱི་དོན་ཚན་༡༠ ནང་བོད་རང་བཙན་འདོར་
 དགོས་ཟེར་བ་དེ་རང་འོ་རྒོལ་གྱི་བསམ་ཚུལ་རིམ་ཅན་དུ་བཏོན་པར། མདོ་སྟོད་གྱི་སྤྱི་འཐུས་མི་༡༠
 ནས་མངའ་རིས་ལ་རིན་པོ་ཆེ་ལུད། དེ་མིན་ག་དུག་དཀར་ཆེ་རིང་དང་། སྒོ་མང་བསྟན་པ་ཅན་ཆང་
 མ་དང་། དབུས་གཙང་སྤྱི་འཐུས་ནམ་རྒྱལ་དབང་འདུས། སྤྱི་དོར་པ་རྣམས་ཆེད་དབང་། འོར་བུ་དར་
 རྒྱས། ནམ་མཁའ་བསྟན་འཛིན། ཉི་མ་དོན་འགྲུབ། དག་འཐུས་སྒོ་བཟང་དབང་རྒྱལ། རྒྱ་རི་སྒོལ་
 མ་བཅས་ནས་གོང་དུ་ཁྱུས་ཡོད་པ་ལྟར་དངོས་སུ་བོད་རང་བཙན་ཡོང་ཐབས་མེད་ལུགས་དང་། བོད་
 རང་བཙན་བཤད་མཁན་དེ་དག་བོད་གཞུང་མང་ལ་ལྟག་བསམ་མེད་པའི་ཐོག་ནས་གཞུང་གི་སྤྱི་
 བྱས་ལམ་དུ་མི་གཏོང་མཁན་ཡིན་ལུགས་བཤད་པ་མ་ཟད། སྤྱི་འཐུས་གྱི་གྲོས་ཚོད་ལམ་སྟོན་ལ་
 བཀའ་ཤག་གིས་འགལ་འབྲུལ་བྱུང་བ་དེ་དག་གལ་གནད་ཆེན་པོ་མིན་ལུགས། རྒྱ་དམར་ནག་
 གཉིས་ཀ་དང་ལག་སྤྱེལ་བྱ་རྒྱུ་དེ་གཟི་བརླིང་ཆེན་པོ་ཡིན་ལུགས་བཤད་པ་སོགས་ལྟ་བུའི་འགལ་
 གླེ་ཆེན་པོ་ཆགས། སྐབས་ཤིག་ལ་དབུས་གཙང་སྤྱི་འཐུས་ཀླུ་ཚོས་འཕེལ་ནས་རྒྱ་དམར་ནག་
 གཉིས་དང་འབྲེལ་བ་བྱེད་ཚུགས་སྒྲོར་སྤྱི་འཐུས་གྲོས་ཚོགས་ནས་གྲོས་ཚོད་ལམ་སྟོན་ལ་བཀའ་སྟོན་
 ཚོས་འགལ་བ་བྱས་པ་ཅམ་དུ་མ་ཟད། སྤྱི་འཐུས་གྲོས་ཚོགས་གྱི་གྲོས་ཚོད་ལ་སྤྱི་འཐུས་ནས་ཀྱང་རྩ་
 འཛིན་མི་བྱེད་པ་འདི་རིགས་བྲིམས་ལུགས་དང་མཐུན་མིན་རྒྱ་ཆེའི་མང་ཚོགས་ལ་འདྲི་བསྐྱར་གནང་

དགོས་པའི་གོས་འཆར་བཏོན་པར་ཡང་། གོང་གསལ་ཁོང་ཚོ་དང་། ཁོང་ཚོའི་ཤོག་ནས་མང་མོས་
 གིས་གོས་འཆར་བཅི་མེད་བཏང་བ་རེད། རྒྱ་མཚན་ར་སློང་འདི་དག་གིས་བོད་རང་བཙན་དོར་བ་
 དང་། ཚོལ་གསུམ་ཁ་བྲལ་གཏོང་རྒྱ་དངོས་སུ་ལག་བསྟར་གནང་གི་ཡོད་པའི་ཁུངས་སྐྱེལ་བྱེད་གི་
 ཡོད། རྩི་ལ་ཨི་ཁུང་ཞིག་སྤྲུག་དགོས་གི་ཡོད་ན་མ་གཏོགས་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཁུངས་སྐྱེལ་ཅི་ཞིག་
 དགོས། ཡང་ན་བོད་རང་སློང་ལྗོངས་སུ་འབྲོས་ཅིས་ལེན།། དེ་ནས་རིམ་པས་ཚོལ་གསུམ་གཅིག་
 གྱུར་ཡོང་ཐབས་བྱ་རྒྱའི་དུས་ཚོད་ཅིག་སྤྲུག་ནས་དེ་དུས་ཁུངས་སྐྱེལ་བྱས་ཀྱང་ཕྱིས་དྲག་པ་རེད་ཅིས་
 ཡང་ཡང་ཁྱེད་གོས་པའི་དོན་གནད་ཆགས་ཡོད་དོ།།

བཅུ་གཅིག

རྒྱ་མིའི་རྩ་བྱིམས་སུ་འཁོད་པའི་རང་སློང་ལྗོངས་དང་བྱེད་པར་མེད་པ་ཟེར་བའི་
 སློར་གྱི་ལན་འདེབས།

ཡང་བཀའ་སྤྱི་གཉིས་གྱི་ཡིག་ཆ་དེའི་ཨང་ ༤༥ བར་ ༥ གོང་ས་མཚོག་གིས་ཡུ་རོབ་གོས་ཚོགས་
 སུ་གསུང་བཤད་དུ་གསལ་བའི་རང་སློང་རང་སློང་ལ་རྒྱ་དམར་གྱི་རྩམ་པར་འགྱུར་བའི་རང་བཙན་
 ཁོ་ནར་ཡིན་པར་འགྲེལ་བརྗོད་ནན་བོ་བྱས་པ་དང་། ཐེ་ཚུ་གོས་མཐུན་དུ་འཁོད་པའི་རང་ལྷགས་
 རང་སློང་ནི་རྒྱ་སྐད་བོད་སྐད་གཉིས་ཀར་རྒྱ་མིའི་རྩ་བྱིམས་ཁག་དུ་འཁོད་པའི་རང་སློང་ལྗོངས་ཞེས་
 བ་ལས་བྱེད་པར་སྤྱི་ཙམ་མེད་པ་ཀུན་གྱིས་མཁྱེན་གསལ་ལགས། མ་ཟད་རྒྱ་སྐད་སྤྱི་གཉིས་འཛུགས་གྱི་

ཅུ་བའི་དམ་བཅའ་བོད་རང་བཅན་གཙང་མ་ལས་གཞན་པ་གང་ཡང་ཁས་ལེན་བྱེད་ཀྱི་མེད་པ་རྒྱན་
 ཏུ་བཤད་བཞིན་དུ་ལྷོག་ཏུ་རང་སྦྱོང་གི་ངོས་ལེན་གྲོས་ཚེད་འཛིག་པའི་ངོ་ལྷོག་མི་མཚུངས་པ་དེ་
 མཛེད་གཙོ་རྣམ་པའི་བསམ་སྦྱོང་མཚོན་པ་ཞིག་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་གསུངས་འདུག

ལན་འདེབས། ཏན་ཏན་ང་ཚོའི་བསམ་སྦྱོང་མཚོན་པ་ཞིག་ལས་སུ་གང་ལ་ཁ་འབག་ལག་
 བྱིས་བྱ་རྒྱ་མེད། ཡོ་རོབ་གྲོས་ཚོགས་སུ་བསྐུལ་བའི་གསུང་བཤད་ལ་རྒྱ་དམར་གྱིས་རྣམ་པ་འགྱུར་
 བའི་རང་བཅན་ཁོ་ན་ཡིན་པར་འགྲེལ་བཟོད་ནན་པོ་བྱས་ཡོད་ནའང་། ཐེ་ཕན་སྤྱི་དགའུང་ནས་ཡུ་
 རོབ་གྲོས་ཚོགས་སུ་བསྐུལ་བའི་གསུང་བཤད་དེར་ཆ་ཚང་ངོས་ལེན་ཡིག་ཐོག་ནས་ཁྱེ་གི་ཡོད་པའི་
 གསལ་བསྒྲགས་བོད་གཞུང་རང་ནས་བྱས་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་ལ་སོང་། རྒྱ་དམར་གྱིས་བོད་རང་བཅན་
 ཁས་མ་སྒྲངས་ནའང་ཐེ་ཕན་སྤྱི་དགའུང་ནས་བོད་རང་བཅན་ཁས་སྒྲངས་པ་ཞིག་ཡིན་ནམ། བོད་
 རང་བཅན་ཁས་སྒྲངས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ལེན་དུ་མི་བཅུག་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ཡིན་ནམ། གསུང་བཤད་དུ་
 གསལ་བའི་རང་སྤྱི་རང་སྦྱོང་ཞེས་པ་དང་། ཐེ་རྒྱའི་གྲོས་མཐུན་དུ་འཁོད་པའི་རང་ལྷགས་རང་
 སྦྱོང་ཞེས་པ་གཉིས་བསྐྱར་ན། གཅིག་བྱས་ན་རང་སྤྱི་ཞེས་པ་དེས་སྤྱི་དོན་གྱི་གོ་བ་ཆ་པོ་ཞིག་
 དང་། རང་ལྷགས་ཞེས་པ་དེ་འཇམ་དག་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་འགྲོ་འོན་ཀྱང་གཅིག་བྱས་ན། སྤྱི་ཅེས་
 པ་དེ་ཐུན་མོང་བ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། བོད་ཀྱི་རང་ལྷགས་ཞེས་པ་དེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཡིན།
 དཔེར་ན། བོད་ས་གནས་སྤྱི་དགའུང་ཟེར་བའི་སྤྱི་དེ་རྒྱ་ཡིག་དང་། བོད་ཡིག་གཉིས་ཀའི་ནང་ཐུན་
 མོང་དུ་ཡོད་པ་ལྟར་དང་། རྒྱ་མིས་བོད་ཀྱི་སྤྱི་འཛིན་ལས་ཁུངས་ཟེར་བ་བྱུང་ཚུལ་གྱི་ཚིག་གིས་
 བོད་རྒྱ་ཁོངས་སུ་སྐྱབ་པའི་རྒྱ་ཆ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་དེ་ལ་བོད་མིས་དོན་གྱིས་ཁས་མི་ལེན། སྤྱི་ཟེར་

བའི་ཚིག་དེ་ཐུན་མོང་བ་ཞིག་ཡིན་དུས་རང་ལུགས་ཟེར་བ་དེ་ནི། དཔེར་ན། བོད་མི་ཚོས་ལུག་ལྷགས་
 གི་ཁྱོན་གོས་ལུ་དྲུང་རིང་པོ་ཡོད་པ། རྒྱེད་རག་བཅིངས་པའི་སྟོང་ལུག་ནང་ཕོར་བ་དང་། མཁོ་ཆས་
 བཅུག་སྟེ་འགོ་བ་དེ་རིགས་བོད་ལུགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཁས་མི་ལེན་མཁན་སུ་ཞིག་མེད་པ་ལྟར་
 བོད་ཀྱི་རང་ལུགས་རང་གིས་སྦྱོང་ཞེས་པ་དེ་གཞི་བརྟན་ཅོད་དུ་མེད་པ་ཡིན་པས་གོ་དོན་གཏིང་རིང་
 བ་ཡོད་པ་ཞིག་ང་ཚོས་ངོས་འཛིན་དང་ཁས་ལེན་བྱས་ཡོད།

ཁྱེད་རྒྱུ་པས་རང་ལུགས་རང་སྦྱོང་ནི་རྒྱ་སྐད་བོད་སྐད་གཉིས་ཀར་རྒྱ་མིའི་ཙུ་བློམས་
 ཁག་ཏུ་འཁོད་པའི་རང་སྦྱོང་ལྗོངས་ཞེས་པ་ལས་བྱུང་བར་སྟེ་ཙུ་མ་མེད་གསུངས་པ་དེར་ང་ཚོས་
 བལྟས་ན་ཁུངས་ལུང་མེད། རྒྱ་དམར་ནག་གཉིས་ཀྱི་ཙུ་བློམས་ནི་སོ་སོ་ཡིན། རྒྱ་ནག་པོ་གོ་མིན་ཏང་
 ངམ། ཐེ་ཅན་སྲིད་གཞུང་གི་ཙུ་བློམས་ནང་བོད་རང་སྦྱོང་ལྗོངས་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་ལུགས་མཐོང་
 ཐོས་དྲན་གསུམ་དུ་མེད། རྒྱ་དམར་སྲིད་གཞུང་ནས་ཀྱང་༡༩༥༤ ལོར་བོད་རང་སྦྱོང་ལྗོངས་གྲགས་
 འབྲུས་མི་ལྟན་ཚོགས་ཟེར་བ་ཞིག་འགོ་བརྩམས། ༥༥ ལོར་དངོས་སུ་ཚུགས་ལུགས་ཙུ་བ་བཤད།
 ༥༥ ལོར་ལོ་༣༠ འཁོར་བའི་དུས་དྲན་ཡིན་ཟེར་བའི་གྲ་འགྲིག་ཀྱང་འུར་བསྐྱགས་གིག་བྱས་པ་ཙུ་
 ལས། རྒྱ་སྐད་དང་བོད་སྐད་གཉིས་ཀར་རྒྱ་མིའི་ཙུ་བློམས་ཁག་ཏུ་འཁོད་པའི་རང་སྦྱོང་ལྗོངས་ཞེས་
 གཏིང་ཟབ་མདོག་དང་། གཏན་འཁེལ་མདོག་རྒྱ་བོད་གཉིས་ཀར་ཡོངས་སུ་གྲགས་མདོག་གསུངས་
 པ་དེ་འདྲ་ཙུ་བ་ནས་མ་རེད། གལ་སྲིད་རྒྱ་སྐད་དང་བོད་སྐད་གཉིས་ཀར་རྒྱ་མིའི་ཙུ་བློམས་ཁག་ཏུ་
 འཁོད་པའི་རང་སྦྱོང་ལྗོངས་ཞེས་པ་ཞིག་ཁྱེད་རྒྱུ་པས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡོད་དུ་གྱུར་ནའང་དེ་ལ་
 སུ་ཞིག་གིས་ངོས་ལེན་བྱས་མེད་ཅིང་། ང་ཚོས་ཀྱང་ངོས་ལེན་མེད། ཁྱེད་རྒྱུ་པ་རྒྱ་མིའི་ཕྱོགས་སུ་

ལྷགས་ཆེན་པོ་དེ་ལྟར་ལངས་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡིན། ཐེ་ཆུའི་བར་གྲོས་གཞི་གྲོས་མཐུན་དོན་ཚན་
 གསུམ་བཞག་པ་དེ་རྒྱ་དམར་སྤྲོད་གཞུང་གིས་ངོས་ལེན་བྱེད་གི་ཡོད་དམ། རྒྱ་མིའི་རྩ་བློམས་ཁག་
 ཏུ་ལའོད་པའི་རང་སྤྲོད་སྤྲོད་སྤྲོད་ཀྱང་ལྟར་ལྟར་སྤྲོད་ཅུ་མ་མེད་ན་ཅིའི་ཕྱིར་ངོས་ལེན་མི་བྱེད། ངོས་ལེན་
 བྱེད་གི་ཡོད་ན་ཡགོང་ས་མཆོག་བོད་ཆོས་སྤྲོད་གཞིས་ལྡན་གི་དབུ་བྲིད་དུ་ངོས་ལེན་དང་རྒྱ་བསྐྱོར་
 ལུ་གི་ཡོད་དུས་མི་འགྲིག་པ་བོད་མིར་ག་རེ་དགོས་གི་ཡོད་དམ། བྱེད་རྒྱུ་པར་ག་རེ་དགོས་གི་ཡོད་
 རེད། ང་ཆོས་ལྟས་ན་གྲོས་གཞི་དོན་ཚན་གསུམ་དེ་རྒྱ་དམར་ནག་གཞིས་ཀའི་རྩ་བློམས་ནང་དུ་ཡང་
 མེད་ལ། ཡོད་དོན་ཡང་མེད། རྒྱ་དམར་གྲོས་ངོས་ལེན་ཡང་ལམ་སེང་བྱེད་གི་རེད་བསམ་གྱི་མེད།
 ཐེ་མན་སྤྲོད་གཞུང་ནས་ཀྱང་ངོས་ལེན་གཙང་མ་ཞིག་བྱེད་ཨེ་ཡོད་བསམ་པ་ལས་ང་ཆོའི་ངོས་ནས་
 ཕྱིར་འཐེན་བྱས་མེད། ལར་ནས་གྲོས་གཞི་མོས་མཐུན་པ་ཞིག་ལས་གྲོས་ཆོད་བཞག་ཐུབ་ཡོད་པ་
 མ་རེད། གྲོས་ཆོད་ལ་ཐེ་མན་སྤྲོད་གཞུང་གི་ལས་ཐམ་བཞོད་དགོས་ཤིང་། ང་ཆོའི་ལས་ཐམ་ཡང་
 བཞོད་དགོས་པ་རེད། བྱེད་རྒྱུ་པས་རྒྱ་སྐད་དང་བོད་སྐད་གཞིས་ཀར་རྒྱ་མིའི་རྩ་བློམས་ཁག་ཏུ་
 ལའོད་པའི་རང་སྤྲོད་སྤྲོད་སྤྲོད་ཞེས་རྒྱ་བོད་གཞིས་ཀའི་ལོ་རྒྱུས་སུ་ཡེ་ནས་མེད་པ་ཞིག་ཡོད་ལྷགས་
 སྐད་ལྷགས་ཆེན་པོས་བསྒྲགས་པ་འདི། ང་ཆོ་རྒྱ་སྐད་རྩ་གཏོར་གཏོར་ཐབས་གི་ལག་ཆ་ཙམ་ལ་རེ་
 ནས། བོད་མི་མང་གི་མགོ་ལ་རྒྱ་གཙ་གི་ལྷ་མོ་ནག་པོ་ཞིག་བཞོན། བརྟག་དབུད་མེད་པར་གཡམ་
 རྒྱག་བྱེད་པའི་ལམ་སྒོ་གསར་པ་ཞིག་བྱེད་དང་ཆབས་ཅིག་གཡོ་སྐྱེའི་སྤྱི་ཐག་རིང་པོས་བོད་མི་མང་
 རྒྱུས་ཉེ་རིང་ཆགས་སྤང་གི་ལམ་དུ་རྒྱང་ནས་འཐེན། ཡགོང་ས་ཡུལ་པས་མགོན་ཆེན་པོས་དབུ་བྲིད་
 འོག་ཆོལ་གསུམ་བོད་མིའི་མཐུན་ལམ་གསར་གྱི་ཐག་པ་དེ། ལྷགས་རིས་ཆེ་འདོད་གི་རལ་གི་ཚེ་པོས་

རང་ཉིད་ཀྱི་ལུ་རྟུང་འོག་ནས་དུམ་བུར་བརྟུབ། དཀར་ནག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཆོ་འཕྲུལ་ལས་འཕྲོས་
 པའི་གཏམ་བཤད་ཐམས་ཅད་དར་ཆོན་འཇའ་རིས་སྟོང་པའི་དབྱིངས་སུ་གྱུར། རྒྱ་བོད་ཐ་དད་ཀྱི་
 ལོ་རྒྱུས་མི་འཛིགས་རྟོ་རྟེན་གྱི་ལྷ་བུ་དེ་བཙན་བྱོལ་བོད་གཞུང་གི་མཆོན་གནས་ལོག་པར་སྤྱད་
 དེ་མི་དགའ་ཕྱག་དོག་གི་གནམ་ལྷགས་ཁོ་རྒྱ་རར་མས་མི་མངོན་པའི་དབྱིངས་ནས་ཐལ་བའི་ལུང་
 བོར་གྱུར་པ་ཞིག་བཟོས་པའི་ཡིག་ཆ་ནག་པོ་འདི་ལྷ་བུ་འཇམ་གླིང་ནང་ཁྱབ་སྤེལ་གནང་བ་དེས་བོད་
 ཀྱི་རྩ་དོན་ཐོག་གཤམ་བསྐྱད་པའི་དགྲ་བོ་ཟེར་བ་དེ་བྱུང་བ་རེད། བྱིད་རྒྱུ་པའི་ཡིག་ཆ་དེས་བོད་སྤྱི་
 རྩ་དོན་ལོ་རྒྱུས་རྩ་གཏོར་བྱས་པ་ཞིག་ལས། ང་ཆོ་གཅིག་ལུར་དེ་ཙམ་གྱི་ཕན་གོད་ཐུབ་ཀྱི་མེད་པ་
 རེད། རྒྱ་སྐད་གི་རྩ་བའི་དམ་བཅའ་བོད་རང་བཙན་གཙང་མ་ལས་གཞན་གང་ཡང་ཁས་ལེན་བྱེད་
 ཀྱི་མེད་པ་རྒྱན་དུ་ཤོད་བཞིན་གསུངས་འདུག་པ་དེ་དངོས་འབྲེལ་རེད། ང་ཆོ་མདོ་ཁམས་རྒྱ་བཞི་
 སྐད་དུག་བརྟན་སྤྱང་དང་སྤངས་དམག་གི་སྤྱི་ལོ་འཇུགས་དེའི་དམིགས་ཡུལ་ནི། གངས་ཅན་བོད་
 ཀྱི་ལྷོངས་སུ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བརྟན་པ་ས་དར་རྟོ་དར་དུ་བྱུང་བའི་གནས་སྤངས་མི་ཉམ་བརྟན་པོར་
 ཡོང་བ་དང་། གཤུལ་བྱའི་འགྲོ་དོན་དུ་གཟིགས་པའི་རྒྱལ་ཀྱན་སྟོང་རྟེན་རང་གཟུགས་ལྷགོང་ས་
 ལྷ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོར་བོད་ཀྱི་ཆོས་སྤྱིད་གཉིས་ལྷན་གྱི་བདག་དབང་གཡོ་འགྲུལ་མི་འབྱུང་བ་
 བཅས་ཀྱི་ཆེད་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་དམིགས་ཡུལ་ངས་ཅན་གྱི་དམ་བཅའ་བཟུང་བ་དེ་བོད་རང་
 བཙན་གཙང་མ་ལས་གཞན་དུ་མེད། དེས་ན་ང་ཆོའི་གྲོས་གཞི་དེར་བོད་ཀྱི་རང་ལྷགས་རང་སྟོང་
 ཟེར་བ་དེ་གཅིག་རེད། དོན་དངོས་སུ་རང་ལྷགས་རང་གིས་སྟོང་བ་ཞིག་བྱུང་ན། དེ་ནི་རང་བཙན་
 ཡིན་པ་ལས་རང་བཙན་ཟེར་བ་ཞིག་ལོགས་སུ་མེད། །

བོད་ཀྱི་རང་ལུགས་ནི་འདི་ལྟར། འབྲས་དཀར་པོ་ཐུར་མས་སྐྱུག་སྟེ་མི་ཟ་བར་ནས་ཀྱི་
 ཕུམ་པ་ལག་པས་བརྗེས་ཏེ་ཟ་བའི་བོད་ཀྱི་རང་ལུགས་ཡིན། སྟོད་ཐུང་དང་གོས་ཐུང་གཅིག་ཕུ་གྱོན་
 ཏེ་ཏུང་རེར་རྒྱ་མི་ལྟར་མི་འགོ་བར་གོས་ཀྱི་ཕུ་དུང་ས་ཁར་གཞུམ་ནས་སྐྱེད་རག་བཅིངས་ཤིང་རྒྱབ་
 ཐུལ་སྒྲིག་གི་དང་། སྟོ་ཆ་སོགས་ཕོ་ཆས་སྣ་དགུ་དང་། མོ་ཆས་ལེ་ཆན་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱིས་རྒྱན་པ་ནི་
 བོད་ཀྱི་རང་ལུགས་ཡིན། རི་ཁྲུང་སྐྱམ་བཤེར་ལ་གནས་པའི་སྒོག་ཆགས་མིག་གི་མཐོང་ཆོད་རྒྱ་མི་
 ལྟར་མི་ཟ་བར་བཅོག་པར་བལྟ་ཞིང་། གཞན་ལ་གསོད་དུ་མི་བཅུག་པའི་རྩོན་རྒྱ་རི་བྲིམས་དང་ཉ་
 རྒྱ་བྲིམས་ཞེས་བྲིམས་ལུགས་ཀྱིས་བཀག་པ་དེ་དག་བོད་ཀྱི་རང་ལུགས་ཡིན། རྒྱ་སྐད་མི་རྒྱལ་
 ཅིང་རྒྱ་ཡིག་མི་སྟོག་པར། བོད་སྐད་བརྒྱབ་ཅིང་བོད་ཡིག་སྟོག་པ་དེ་བོད་ཀྱི་རང་ལུགས་ཡིན། ཆོས་
 སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་བྱ་བ་མཐའ་དག་བོད་སྐད་དང་། བོད་ཡིག་རྒྱུང་པའི་ལམ་ནས་སྦྱོང་བ་དེ་བོད་ཀྱི་རང་
 ལུགས་ཡིན། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་པ་གཅིག་ལ་བྱེ་བྲག་རྟིང་མ། བཀའ་བརྒྱད། ས་
 སྐྱ་དགེ་ལུགས་དང་། བོན་བཅས་ཆོན་པ་མི་འདྲ་བ་རྒྱ་མིར་མེད་པ་འདི་བོད་ཀྱི་རང་ལུགས་ཡིན། དེ་
 དག་རེ་རེ་ལ་བླ་མ་དང་། སྐུལ་སྐུ། དགེ་འདུན་རི་ཡོད་རྒྱ་མིས་བྱས་པ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་ཆོད་བཀག་
 མེད་པ་དེ་བོད་ཀྱི་རང་ལུགས་ཡིན། ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱིས་མཆོན་མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་གཞུང་
 ལུགས་མཐའ་དག་འཆད་སྟེ་ལ་སོགས་རི་ལྟར་མཛོད་པ་དེར་དགའ་དད་གུས་གསུམ་གྱིས་ཞབས་
 འདེགས་གང་འབྱུང་གཞུང་སྐྱེར་མཐའ་དག་གིས་ཁུ་བ་ལས་འགོག་རྒྱུ་སྟེ་ཅིག་མེད་པ་དེ་བོད་ཀྱི་
 རང་ལུགས་ཡིན། རྒྱ་མིས་བྱས་ལས་ལྟར་མ་ཡིན་པར་བོད་ཡུལ་གྱི་ལྷ་སྐྱ་གཉིན་གསུམ་ལ་གསོལ་
 མཆོད་འབུལ་ཞིང་། དེ་དག་ལ་ཕོག་ཐུག་འབྱུང་དོགས་དང་། ས་བཅུད་ཡུལ་བཅུད་ཉམས་དོགས་

གྱིས་བོད་ཚོལ་ཁ་གསུམ་གྱི་ས་བྱོན་ཡོངས་ལ་དེ་གྲུང་གི་གཏེར་ཁའི་དེགས་བརྒྱུ་འདོན་མི་བྱེད་པ་
 རང་སོར་གནས་སུ་བཅུག་པ་དེ་བོད་ཀྱི་རང་ལུགས་ཡིན། རྒྱ་དམར་གྱིས་བྱས་པ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་
 བོད་ཚོས་སྲིད་གཉིས་ལྡན་གྱི་དབུ་བྲིད་དོན་གྱི་བདག་པོ་དེ་ཡགོང་ས་ཡུལ་ལས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་
 ཡིན་པའི་ངོས་འཛིན་བྱེད་པ་དེ་བོད་ཀྱི་རང་ལུགས་ཡིན། རྒྱ་ནག་གི་ལམ་སྲོལ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་བོད་
 ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྤྱ་མར་བཀུར་ཞིང་། ཚོས་སྲིད་གཉིས་ལྡན་གྱི་རྒྱལ་ཁམས་བསྐྱུངས་པ། ར་ས་ལུའུ་
 སྤང་དགའ་བཞིའི་སྤྱལ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་དང་། ལྷ་སའི་དམར་པོ་དེའམ་རྩེ་པོ་ཏ་ལའི་ཕོ་
 བླང་། བཞུགས་ཡུལ་ནོར་གླིང་སོགས་བོད་ཁ་བ་ཅན་གྱི་ལྗོངས་ཡོངས་སུ་ཡོད་པའི་བྱི་ནང་རྟོན་གཞི་
 མཐའ་དག་རྒྱ་ནག་དང་རྩ་བ་ནས་མི་འདྲ་བ་དང་ཐེ་གཏོགས་རྩ་བ་ནས་བྱུང་མེད་པ་དེ་དག་བོད་ཀྱི་
 རང་ལུགས་ཡིན། བཟོ་དང་། གསོ་བ། སྐྱ་དང་། ཚད་མ། ནང་དོན་བཅས་དེག་པའི་གནས་ཆེན་ལྟ་
 དང་། གནས་ཚུང་ལྟ་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་དང་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་དེ་བོད་ཀྱི་རང་
 ལུགས་ཡིན། ལྷ་ཚོས་དགེ་བ་བཅུ་དང་། མི་ཚོས་གཙང་མ་བཅུ་དྲུག་སྟེ་བཞི་དགེ་བཅུའི་བཅའ་
 བྲིམས། བྲིམས་ཡིག་ཞལ་ལྟེ་བཅུ་གསུམ། རྩོན་རྒྱ་དེ་བྲིམས། རྒྱ་རྒྱ་དག་བྲིམས། ཉ་རྒྱ་རྒྱ་བྲིམས་
 སོགས་རྒྱ་ནག་གི་བྲིམས་ལུགས་དང་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་དེ་དག་བོད་ཀྱི་རང་ལུགས་ཡིན། ཡགོང་ས་
 ཡུལ་ལས་མགོན་ཆེན་པོ་བོད་ཀྱི་ཚོས་སྲིད་ཀྱི་དབང་ལུང་བདག་གིས་བཞེས་པའི་དབུ་བྲིད་འོག་ས་
 དབང་དང་། བྱང་། ར་སག་ཐ་ཇི། མཁན་པོ། མགོན་གཏོར། མཁན་ཚུང་། རྩེ་མགོན། རྩེ་བྱང་། ལས་
 ཚན་ཟེར་བ་སོགས་བོད་གཞུང་གི་སྤྱི་ལུ་སེར་སྐྱ་གཉིས་ཀྱི་གོ་མིང་མཚན་གནས་བཅས་རྒྱ་ནག་དང་
 མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་དེ་དེགས་བོད་ཀྱི་རང་ལུགས་ཡིན། དམག་སྤྱི་དང་། མདའ་དཔོན། རུད་པོན། བརྒྱ་

དཔོན། ཞལ་ངོ། བཅུ་དཔོན། དམག་མི་བཅས་དམག་གི་གོ་རིམ་དང་། ཀ་དྲུང་ཁ་དྲུང་ཞེས་དམག་
 ལྟེ་ཨང་རིམ་དང་། དམག་རྟགས་གསེར་དཔུལ་གྱིས་བཟོས་པའི་འོར་བུའི་དབྱིབ་ཏུ་ཉི་ཟླ་
 དང་། འོར་བུའི་རིས་དང་། འོར་བུ་མེ་འབར་རིས་ཀྱི་ཚག་མ་ཅན། དམག་ལུ་སྒྲོ་བཞི་མ། ཡུག་སེར་
 གྱི་དམག་གོས་ལ་ཡུག་ཁའི་གོང་བ་བརྒྱབ་པ་སོགས་ཆ་ལུགས་སྐྱ་དང་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་དེ་རིགས་
 བོད་ཀྱི་རང་ལུགས་ཡིན། གསེར་དང་། དཔུལ། ཟངས་བཅས་ཀྱི་ཤམ་ཀ་དང་། ཤོག་ལོར་ཁག་ལ་
 གངས་རིར་སེང་གོ་འགྱུངས་བ། བཀྱིས་རྟགས་བརྒྱད་དང་། རྒྱལ་སྤྱི་སྒྲོ་བུ་བུ་ཅན། ཆེ་རིང་མཆེད་ལྡ་
 སོགས་རྟེན་འབྲེལ་བཟང་བའི་དཔེ་རིས་སྒྲོ་ཚོགས་ཀྱིས་བརྒྱན་ཅིང་། ཨེ་བྱིས་ཟེར་བའི་བོད་ཡིག་
 རྒྱགས་མ་ལས་དགའ་ལྡན་པོ་བྲང་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་ཞེས་དང་། རབ་བྱུང་གི་ལོ་གྲངས་བཀོད་
 པ། སྤང་དང་། ཞོ། སྐར་མ་སོགས་ཆ་རྩིས་ཆ་ཚང་ལས་དཔུལ་གྱི་གྲངས་བཀོད་ཡོད་པ་དེ་རིགས་སྐྱ་
 རག་གི་དཔུལ་སྒྲེལ་སྤངས་དང་མི་འདྲ་བ་དེ་བོད་ཀྱི་རང་ལུགས་ཡིན། རྒྱ་མིས་བྱས་ལས་ལྟར་མིན་
 པར་འགོ་བ་སྒྱི་དང་། ཅི་ཤིང་ནགས་ཆ་ལ་གྱིས་མཆོན་རང་བྱུང་ཁམས་ཀྱི་སྒྱེ་དངོས་མཐའ་དག་ལ་
 གཞོད་འཆེ་འབྱུང་དོགས་ཀྱིས་རྩ་ས་སྒྱུར་དུག་རྒྱང་རིགས་ཀྱི་འབྲུལ་ལས་འཛུགས་སྒྱུར་མི་བྱ་བ་
 སོགས་དང་སང་འཇམ་གླིང་གི་སྒྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ཁོར་ཡུག་སྤང་སྒྱེ་བ་ཟེར་བའི་གལ་ཆེ་དོན་ཆེན་དུ་
 གླིང་བཞིན་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་བོད་ཀྱིས་དེ་སྤྱོད་ནས་འགན་སྤྱང་ལག་བསྟར་བྱེད་པ་དེ་བོད་ཀྱི་རང་
 ལུགས་ཡིན། དེ་དང་དེ་འདྲའི་འཛིག་རྟེན་ཆོས་སྤྱི་གྱི་བྱ་གཞག་ཡོངས་རྫོགས་བོད་ཀྱི་རང་ལུགས་
 སུ་བོད་མི་རང་གིས་སྒྱུར་བ་ཡིན་པར་ཅོད་དུ་མེད་པར་བརྗོད་ཆོག་དེས་བོད་རང་བཙན་ཡིན་པ་
 བསྟན་གྱི་ཡོད།

འདས་པའི་ལོ་རྒྱུས་སུ་བྱུང་བའི་དངོས་ཡོད་ཀྱི་རང་ལུགས་རང་སྤྱོད་བྱས་པ་དེར་འཇམ་
 གླིང་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་དང་། རྒྱལ་ཚོགས་ནས་ངོས་ལེན་གྱི་གོམ་བཟོད་བྱེད་པ་ཞིག་བྱུང་ན། དེ་དང་
 ཆབས་ཅིག་རྒྱ་ནག་སྤྱི་དགའ་ནས་དེ་མཚུངས་ངོས་ལེན་བྱས་པའི་ཉིན་མོ་དེར་བོད་རང་བཙན་ཐོབ་
 པ་རེད། འཇམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་དང་། རྒྱལ་ཚོགས་ནས་ངོས་ལེན་བྱས་རུང་། རྒྱ་ནག་སྤྱི་དགའ་
 གིས་ངོས་ལེན་མ་བྱས་པར་བོད་རང་བཙན་ནམ། རང་སྤྱི་དང་སྤྱོད་བཙས་གང་ཡང་ཡོད་མི་བྱུང་
 པ་ཆགས་ཟིན་པ་རེད། ཡང་ན་དམག་འཐབ་བྱ་དགོས། བོད་མིས་ངོས་ལེན་བྱས་པ་གཅིག་ལུས་མ་
 བན་པར་གནས་སྐྱངས་འདི་བྱུང་བ་རེད། བོད་ཀྱི་རང་ལུགས་རང་སྤྱོད་ལ་རྒྱ་མིས་ཁས་ལེན་བྱེད་མི་
 དགོས་པར་བོད་རང་བཙན་ཟེར་བ་ཇི་འདྲ་ཞིག་བྱས་ནས་ཡོད་གི་ཡོད་དམ། རང་ལུགས་ཀྱི་རིག་
 གཞུང་གཏིང་ཟབ་ཡོད་པའི་བོད་མི་རིགས་ཀྱིས་སྤྱོད་བའི་འཇམ་གླིང་ཡང་ཅེར་གནས་པའི་བོད་ཀྱི་
 རྒྱལ་ཁམས་དེ། ཐོབ་ཐང་ཡེ་ནས་མེད་པའི་རྒྱ་མི་གྲུང་བྱན་རིང་ལུགས་པས་བཙན་བཟུང་བྱས་ཏེ་
 བོད་ཀྱི་རང་ལུགས་ཡོངས་ཚོགས་ཅུ་མེད་བཏང་ཐོག་རྒྱ་མིའི་དམར་ལུགས་སུ་བསྒྱུར་ནས་བོད་
 བཅིངས་དགོལ་བཏང་ཆར་བ་ཡིན། དམངས་གཙོ་བཙོས་སྒྱུར་བྱས་ཟིན། བོད་ཀྱི་གནད་དོན་ཐག་
 བཙད་ཆར་བ་ཡིན། རྒྱ་ནག་གི་ནང་སྤྱི་ལ་སུ་ཞིག་གིས་ཐེ་གཏོགས་བྱས་ན་མི་འགྲིག་ཟེར་བ་སོགས་
 བྲིམས་མེད་ལུང་མེད་ཀྱི་འུར་སྒྲ་འཇམ་གླིང་དུ་སྤེལ་བཞིན་པ་ལ་ཁམས་པའི་གཏམ་དབེར། ཐོ་
 ཐམས་ཅད་ལྷག་པོའི་བུ་ལ་དགའ། གཏམ་ཐམས་ཅད་འདོད་པའི་དབང་དུ་གྱུར། ཟེར་སློལ་ཡོད་པ་
 ལྟར། འཇམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྤྱི་དགའ་གང་ཞིག་ནས་རྒྱ་ནག་དམར་པོའི་སྤྱི་དགའ་གི་མི་འབོར་
 དང་། སྟོབས་འབྱོར། ཁྲོ་གཏུམ་གྱི་དབང་ལུགས་བཙས་ལ་བལྟོས་ནས་རང་གི་ཁེ་ཕན་གཙོ་བཟུང་

བྱེད་མཁན་ཞིག་གི་ལས་དངོས་དོན་སྤྱིར་རྗེའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་བོད་མི་རིགས་དང་། བྱེད་
 མོང་མིན་པའི་བར་གནས་ཞིག་བདེའི་ཡུལ་ཁམས་བོད་གངས་ཅན་ས་མཐོའི་གླིང་ཆེན་འདིར་རྩ་འཛིན་
 གྱུར་སྐྱོབ་སོགས་བྱས་པ་ཁུར་བཞིན་མཁན་ཉིན་མོའི་སྐར་མ་ཙམ་དུ་གྱུར། བྱེད་ནམ་པ་བཙན་བྱོལ་
 གཞུང་གིས་དབང་འཛིན་པ་ཁག་གི་ལས་ཆོལ་གསུམ་ཆོས་བརྒྱད་དང་བཙས་སོ་སོའི་སྤྱི་འབྲུས་
 ཐོབ་ཐང་འདྲ་མཉམ་དུ་ཡོད་པ་དེ་དག་མེད་པ་བཟོ་བའི་དམིགས་ཡུལ་གྱིས་བྱེད་ཐབས་སྣ་ཆོགས་
 སྤེལ་བཞིན་པ་དང་། ཆོས་སྤྱིད་གཉིས་ལྡན་གྱི་རང་ལུགས་སྤྱིད་གཞུང་འདི་མ་འོངས་པར་ཆོས་མེད་
 རིང་ལུགས་ཀྱི་སྤྱིད་གཞུང་ཞིག་བཟོ་ཐབས་བྱེད་པ་འདི་རིགས་བོད་ཀྱི་རང་ལུགས་རང་སྤྱོད་སྐར་
 ལམ་ལ་གཏོར་བཤིག་དང་། འབྲི་རྒྱུ་ཡན་གྱིས་བཙད་པའི་བོད་རང་སྤྱོད་ལྗོངས་ཟེར་བ་འདི་རྒྱ་མིའི་
 སྤྱིད་བྱས་ལས་གསར་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་བཞིན་དུ་རྒྱ་བོད་གཉིས་ཀའི་སྐད་ལ་རྒྱ་མིའི་རྩ་བུ་སྤྱི་
 ཁག་ཏུ་འཁོད་པ་ཞིག་གཏན་གནས་ཤིག་ཡིན་པ་བརྗོད་པའི་ཁར། དེ་ལྟའི་རང་སྤྱོད་ལྗོངས་ཤིག་
 མང་གཙོའི་ལམ་ལུགས་ཙམ་བྱུང་ན་འགྲིག་པའི་ལས་དོན་སྐྱོབ་ཏུ་གནང་བཞིན་པའི་སྐབས་འདིར།
 རྒྱ་ནག་གཞུང་ཉིད་པ་གོ་མིན་ཏང་སྤྱིད་གཞུང་གིས་བོད་ཀྱི་རང་ལུགས་རང་སྤྱོད་ལ་དོས་ལེན་བྱས་
 པ་དེ་གཏན་འཁེལ་བ་ཡིན་ན་གོ་ཏང་སྤྱིད་གཞུང་གི་རྒྱས་པས་བོད་ཀྱི་རང་ལུགས་རང་སྤྱོད་མཛོན་
 དུ་འགྱུར་མི་བྱུང་ནའང་རྒྱ་ནག་གཞུང་གསར་པ་གྲུང་བྲན་ཏང་སྤྱིད་གཞུང་ནས་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་
 དགོས་པའི་བྲིམས་གནད་དུ་འགྱུར་རྒྱུ་མ་ཟད། འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་ཁག་ནས་ཀྱང་ཡགོང་
 ས་མཆོག་གིས་བོད་མིའི་གནས་སྤངས་ཀྱི་བདེན་དོན་དགོངས་བཞེད་ཇི་གནང་ལ་བྲིམས་གནད་དུ་
 བརྩི་བདེ་བ་ཞིག་ལས་གཞོད་འགལ་ཡོང་གཞི་མེད། ད་ལྟའི་བོད་རང་སྤྱོད་ལྗོངས་ཟེར་བ་འདི་འབྲི་

ཆུ་ཡན་གྱི་བོད་གྱི་ས་ཁུལ་གཅིག་ཡིན། བོད་གྱི་རང་ལུགས་རང་སྐྱོང་ཞེས་པ་ནི་བོད་ཡོངས་རྫོགས་སུ་བྱལ་ཅིང་ཐ་ན་གྲུང་བཟན་གྱིས་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་ཞེས་ཚུང་མེད་དུ་ཁས་སྤངས་པ་ཚང་མར་བྱལ་གྱི་ཡོད། དེས་ན། བོད་རང་སྐྱོང་སྤྱོད་ཆེད་ཐེངས་ལ། རང་སྤྱོད་རང་སྐྱོང་ཐེངས་ལ། བོད་གྱི་རང་ལུགས་རང་སྐྱོང་ཐེངས་ལ་བཅས་མི་འདྲ་བའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ལྟར་དང་། བོད་རང་བཅན་ཐེངས་ལ་དང་། བོད་གྱི་རང་ལུགས་རང་སྐྱོང་ཐེངས་ལ་ལ་དོན་གྱི་ཆ་ནས་བྱད་པར་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གསལ་པོར་བརྗོད་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་ཡིན། །

ང་ཚོས་ཕན་དོན་དུ་༧༥ ཟླ་༩ ཚེས་༩༡ གི་ཉིན་དཀར་མོ་དེར་ཕན་ཚུན་མི་གངས་དེ་ཙམ་ཞིག་འཛོམས་ནས་གོས་གཞི་དོན་ཚན་གསུམ་དེ་གོས་མཐུན་ཡིག་ཐོག་ཏུ་བཞག་ ཡིག་ཆ་དེ་ཡོག་ས་མཚོག་གི་ཕྱག་ཏུ་གུས་ཚེ་ཆེད་བཅར་གྱིས་སྤྱན་འབེབས་ཞུས། འགྲིག་མི་འདུག་གསུང་ན་དང་ལེན་ཞུས་ཏེ་ཁོང་ཚོར་བཤད། འགྲིག་འདུག་གསུང་ན་ཁོང་ཚོ་དང་གོས་ཚེད་འཛོག་ཐབས་བྱ་རྒྱ་བཅས་གོམ་པ་རིམ་སྤོ་བྱེད་པ་ཞིག་ལས་ལྷོག་ཏུ་བྱས་པའམ་ངོ་ལྷོག་མི་མཚུངས་པ་གང་ཡང་མ་རེད། ལྷོག་ཏུ་བྱས་པ་བརྒྱ་རྒྱལ་པོས་ཐེ་ཕན་གསང་ལས་བརྒྱད་ནས་དདུལ་སྤངས་པ་དང་། རྒྱ་ལོ་དོན་འགྲུབ་དང་། ལྷལ་བཟང་རྒྱལ་མཚན་ནས་གསེར་དདུལ་སོགས་སྤངས་པ་བཅས་རྒྱལ་དོལ་གྱི་ཡོད་པའི་ཉམས་མྱོང་ཡང་ལེན་མི་ཐུབ་པ་ག་ལ་སྤྱིད། གཞི་ནས་རང་བཅན་ཐེངས་པའི་ཚིག་རྒྱུ་གཉིས་པོ་དེ་སྤར་བོད་ནང་བརྗོད་ཚུལ་མེད་ཀྱང་། རང་བཅན་མིན་པར་བརྗོད་མི་ཐུབ། རང་བཅན་ཞེས་པའི་ཚིག་རྒྱུ་འདི་བརྗོད་ཚུལ་བྱུང་དང་བྱུང་མིན་ཅུ་དོན་མིན་ཅིང་། རྒྱ་དམར་གྱིས་བོད་ནང་བཅན་འཇུལ་མ་བྱས་པར་རྒྱ་མི་དང་། གཞན་སུར་ཡང་བོད་ནང་དབང་ཆ་ལྷ་མོ་ཙམ་མེད་པར་རང་ལུ་

རང་ལུགས་ཀྱིས་སྐྱོང་ཡོད། རྗེ་ཡོན་མ་སྐྱ་བུ་དང་། ༡༩ པ་ཆེན་པོས་བོད་ལྗོངས་རྫོང་གཞི་རྒྱ་བྱ་བ་
 ཡོངས་ལ་བོད་ལྗོངས་ལྷ་མིས་ལུས་བའི་གསེར་ཐམ་ཆེན་མོ་ལ། གོ་བར་བྱ་བའི་ཡི་གེ་རྩ་མོ་སྤྲུང་
 གི་ལོ་ཆོ་འཕུལ་སྒྲ་བའི་གུལ་ཆེས་དེ་དགོ་བར་གྱུ་འཛིན་གཉིས་པའི་གཞུང་མེད་ཁང་ཕོ་བྲང་ཆེན་
 པོ་པོ་ཏུ་ལ་ནས་བྲིས། ཞེས་བོད་རང་དབང་རང་བཙན་གྱི་རྩ་ཆོག་ཆེན་མོ་དོན་ཆེན་ལྷ་ལའོད་ཅན་
 རྒྱལ་བསྐྱེད་གསལ་གནང་བའི་ནང་དམིགས་བསལ་ཆོང་རྒྱ་དེ་གཉིས་བྲིས་གནང་མེད། ཆོག་རྒྱ་འདི་
 བྲི་མ་གནང་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་བྱུང་པར་བ་མེད་ནས་བྲིས་མ་གནང་བ་ལས་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་བཞིན་
 དུ་འབྲི་གནང་རྒྱུ་ཆ་རྒྱུན་མ་ཆང་བ་ལྷ་བྱ་གང་ཡང་མེད་པ་གསལ་པོ་ཡིན། རྩ་ཆོག་ཆེན་མོ་དེའི་
 དོན་ཆེན་བཞི་པའི་ནང་། རྒྱ་ནག་ནས་མ་དག་བདག་བཟུང་སྤྱི་བྱུང་བའི་རྒྱ་མཆོན་སྤོང་བྱུང་ལ་
 བསམ་ཞིབ་ཀྱིས་ཆང་མས་མ་བསྐྱུལ་དང་སྤངས་ཐོག་རང་ས་རང་སྐྱོང་དང་། རང་སྤེལ་རང་སྤྱུང་བྱེད་
 རྒྱུ་འབྲས་ཚུལ་ལ་ཆང་མས་ལྷག་བསམ་འཁུར་ལེན་ཆེ་བསྐྱེད་དགོས་རྒྱ་མ་ཟེད། སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་བྱུང་
 གི་ས་མཆོམས་ཁག་ལ་སོ་སྤྱུང་སྤྱོད་མེད་ཀྱིས་བྱི་མིའི་སོ་ཏུ་ལ་ནང་ལྷག་མི་འབྱུང་བའི་དམ་པོས་དམ་
 བཅིངས་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་ཡོད། ལར་ནས་སྐབས་དེ་དུས་སུ་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཆོགས་
 གྱུང་མེད་ཅིང་། རྒྱལ་ཕྱོགས་པ་དང་། ཡོ་རོབ་པས་བོད་དང་། རྒྱ་ནག་དབར་གྱི་འབྲེལ་བ་ལ་མིང་
 ཆོག་ཇི་ལྟར་བརྗོད་མིན་གསལ་པོ་མེད་པ་དང་། སྤྱད་ཇ་རན་ཏི་ཟེར་བ་དང་། སོབ་རན་ཏི་ཟེར་བ་
 རང་དབང་གི་རིམ་པ་གཏན་མ་ལའེལ་བར་མགོ་འཁོར་ནས་ཡོད་པ་རེད། སྤོང་གནད་འབྲས་ཤོར་
 ཆེ་གོས་དེ་རྒྱ་བྱལ་གསལ་བསྐྱེད་གསལ་གནང་བའི་རྩ་ཆོག་ཆེན་མོའི་གནད་དོན་རང་སྐྱོང་རང་སྤྱུང་
 མཁུག་གཞོན་ཇི་བཞིན་མ་བྱུང་བ་དང་། ལྷག་པར་དུ་བོད་རང་བཙན་ཡིན་པའི་གནད་དོན་འཛམ་

གྲིང་ནང་ཕྱི་བསྒྲགས་དང་། ཏུས་རིམ་འགྱུར་འགྲོའི་ཡོངས་གྲགས་མ་ཐུབ་པར་རང་མགོ་རང་གིས་
 བསྐྱོར་ནས་བསྐྱད་པ་དེ་ཡིན་པ་ལས། རང་ལུགས་རང་སྦྱོང་གི་ཆོག་དོན་ལས་སྦྱོན་བྱུང་བ་དང་འབྱུང་
 དོགས་གང་ཡང་མེད། རང་ལུགས་རང་སྦྱོང་ཟེར་བའི་དོན་སྦྱོན་ཏུ་བསྒྱུར་བ་དེ་རང་ལུང་རང་བཟླག་
 གི་རྒྱ་སྒྱབ་པ་ཞིག་རེད། དངོས་འབྲེལ་བྱས་ན། དཔེར་ན། ༡༩༡༤ ལོར་སིམ་ལའི་ཆིངས་ཡིག་གི་
 ཟིན་བྲིས་སམ་གྲོས་གཞི་ལ་རྒྱ་ནག་གི་སྤྱི་ཚབ་ཨེ་པེན་ཅན་གྱིས་མིང་རྟགས་བརྒྱབ་ཡོད་
 ཀྱང་། ཆིངས་ཡིག་དོ་མར་མིང་རྟགས་དང་། དམ་ཐུག་མ་རྒྱག་ཅེས་རྒྱ་ནག་སྲིད་གཞུང་ནས་བཀའ་
 འབྱོར་བར་བཏེན་མ་བརྒྱབ་པ་རེད། འོན་ཀྱང་བོད་ཤིང་སྟག་ཟླ་༥ ཆེས་༡༠ ཕྱི་ལོ་༡༩༡༤ ཟླ་༧
 ཆེས་༩ ཉིན་དབྱིན་བོད་རྒྱ་གསུམ་ལྷན་འཛོམས་སར་དབྱིན་གཞུང་གི་སྤྱི་ཚབ་ནས་རྒྱ་གཞུང་གི་སྤྱི་ཚབ་
 ལ་གནས་ལུགས་མང་པོ་གསུངས་ཐོག་གལ་སྲིད་རྒྱ་གཞུང་ནས་རྟགས་འཛུགས་མ་བྱས་ན། བོད་
 དབྱིན་གཉིས་ནས་ཆིངས་ཡིག་འདི་དང་། ཆིངས་ཡིག་ཟུར་པ་ཞིག་བཅས་ལ་རྟགས་འཛུགས་
 དང་། མིང་རྟགས་བཀོད་རྒྱུ་ཡིན་ལུགས་གསུངས་པར་ཡང་། རྒྱ་གཞུང་སྤྱི་ཚབ་ནས་ཁས་ལེན་བྱས་
 མེད་གཤིས། ལྷན་འཛོམས་ཡོད་པ་དེ་རང་ནས་བོད་དབྱིན་གཉིས་ཀྱིས་ཆིངས་ཡིག་ལ་མིང་རྟགས་
 དང་། རྟགས་ཐེལ་ཕབ་སྟེ་ཐག་གཅོད་གནང་རུང་། རྒྱ་ནག་གིས་ཁས་ལེན་མ་བྱས་པས་འབྲུན་ཐག་
 གཅོད་ཆོད་རང་བྱུང་མེད་པའི་རྒྱ་མཆན་ལ་དབྱུང་ན། རྒྱ་མིས་ཁས་ལེན་ཞིག་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་
 ལས་ཁས་ལེན་ཅུ་བ་ནས་མ་བྱས་ན་རྒྱ་གར་དབྱིན་གཞུང་གཅིས་འཛོམས་གྲིང་རྒྱལ་ཁབ་ཆོའི་མོས་པ་
 ཅམ་དང་ཆོག་ཅམ་གྱི་ཚུད་པས་མཐའ་མི་ཆོད་པ་ཞིག་རེད་མི་འདུག་གམ། དེ་ཏུས་རྒྱ་ནག་པོ་རུས་
 མེད་ཏུ་གྱུར། བོད་ཏུ་བཅན་འཛུལ་བ་གཏོ་ཨེར་ལུང་གི་དཔུང་དམག་མཐར་སློད་ཟིན། ༧འགྲོ་བའི་

མགོན་ཡུལ་སྐྱབས་ཆེན་པོ་ཡགོང་ས་སྐྱ་ཕྱེད་། ༩ པ་མཆོག་གང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིང་ཡུལ་བསིལ་ལྡན་ས་ལའི་
སྐྱན་ལྡོང་ས་ཆོས་ལྡན་གྱི་རྒྱལ་ས་ཆེན་པོར་ཡུལ་སྐྱབས་ཀྱི་པརྟོར་མངོན་པར་བཀོད་དེ་ཆོས་འབྱོར་བདེ་
སྐྱིད་ཀྱི་ཉི་མའི་འོད་སྣང་འཕྲོ་བཞིན་པའི་སྐལ་པ་བཟང་དུས་ཤིག་ཏུ་གནས་ཡོད་པ་རེད། གནས་
སྣངས་དེ་ལྟ་བུའི་སྐབས་སུའང་རྒྱ་ནག་པོར་སྐད་ཆ་ཞིག་བཤད་དགོས་པ་དང་། ཁས་ལེན་བྱེད་
དགོས་པ་ཞིག་མངོན་སུམ་དུ་གྱུབ་བོ།

བཅུ་གཉིས་

བོད་གཞུང་གིས་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་དང་འབྲེལ་བ་མེད་ཚུལ་སྒྲོར་གྱི་ལན་
འདེབས།

ཡང་བཀའ་སླུ་གཉིས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་དེའི་ཨང་ ༤༥ པར། བོད་གཞུང་གིས་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ལ་
ངོས་ལེན་དང་། འབྲེལ་ལམ་གནང་རྒྱ་མིན་པའི་རྩ་དོན་འགྱུར་བ་གཏོང་བའང་མེད་པའི་ཉིར་ལེན་
གྱིས་སྐྱ་ཚབ་སྤྲེལ་གྱི་ལས་རིམ་ལམ་ལྗོངས་མ་བུར་བ་ཡོང་གྲགས་ཡིན་བཞིན་དུ། བོད་གཞུང་གིས་
བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ལ་འབྲེལ་བ་བྱེད་གྱི་ཡོད་ཚུལ་ལྟ་ཚུགས་བསྒྲོན་པ་དེ་ལས་ལྟག་པའི་མ་ཉེས་
ཁ་གཡོག་ཅི་ཞིག་ཡོད། གང་ཟག་བྱེད་བྱས་རེ་བྱུང་གིས་སྒྲོར་གྱི་དགོངས་འཆར་གསུངས་པ་གཞུང་
འབྲེལ་སྤྱི་དབུས་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་བཞིན་དུ་ད་དུང་དེ་དག་གཞུང་གི་ཕྱག་ལས་ཡིན་ཚུལ་ལྟ་ཚུགས་
མཐའ་སྐྱེལ་གནང་ལུགས་འདིས་མདའ་མོ་འཕེན་འདོད་མ་ཡིན་པར་གཞུ་མོ་བཅག་འདོད་ཡིན་པ་

དེ་མཚན་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་གསུངས་འདུག

ལན་འདེབས། བྱེད་རྣམ་པས་བོད་གཞུང་གིས་བོད་སྐད་ལས་བྱེད་ས་ལ་ངོས་ལེན་
 དང་། འབྲེལ་བ་གནང་རྒྱུ་མིན་པའི་རྩ་དོན་འགྱུར་བ་གཏོང་མིན་གྱིས་སྒྲུ་ཚབ་སྤྲེལ་གྱི་ལས་རིམ་
 ལམ་ལྗོངས་མ་བྱུང་བ་ཡོངས་གྲགས་ཡིན་བཞིན་དུ་ཟེར་བ་དེ་གཞི་མེད་སྟོན་ཉམ་གྱི་གཏམ་བཟོད་ནས་
 མང་ཚོགས་མགོ་སྐོར་གཏོང་སྟེ་རང་ཉིད་ཀྱི་བྱས་འཛོལ་ནག་ཉེས་འགོག་ཐབས་དང་། རྒྱ་སྐད་རྩ་
 གཏོར་གཏོང་བའི་ངན་བྱས་ལྷག་པའི་གཡོ་ཐབས་ཤིག་ཡིན་པ་ལས། དོན་དངོས་སུ་འཇུག་པའི་
 གཏམ་བཤད་ན། །

ཐེ་ཕན་དུ་སྤྱད་གི་ལྟོགས་པ་ཤ་ལ་རུམ་པ་ལྟར་གཅིག་རྒྱུ་ཚབ་བཏང་
 གནང་བའི་མི་དྲག་རྣམས་ཀྱིས། ང་ཚོ་བོད་ཀྱི་རྩ་དོན་ནམ་དགོས་དོན་འདི་ཡིན་ཟེར་བ་སྟེ་གཅིག་
 ཁོང་ཚོར་བཟོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་དངོས་ཤུགས་བརྒྱད་གསུམ་དང་། ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་དུ་གོ་རྒྱུ་མེད་
 པ་དེ་དང་གཅིག་

སྒྲུ་ཚབ་རྣམ་པས་དེ་སྤྲེལ་ནས་རྒྱ་བོད་གཉིས་རྒྱུན་རིང་འབྲེལ་ལམ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ལུགས་
 དང་། མ་འོངས་པར་ཡང་དེ་ལས་ལྷག་པའི་འབྲེལ་ཟབ་དགོས་གཤམ། བར་ལམ་ཕན་ཚུན་འབྲེལ་
 ལམ་ཡག་པོ་བྱེད་མ་བུ་བ་དེ་ནོར་འབྱུལ་ཡིན་གནས། ད་ཆ་ཕན་ཚུན་ངོ་མཇུག་བྱུང་བ་དེར་དགའ་
 པོ་བྱུང་ལུགས། དམངས་གཙོའི་ལམ་ལུགས་ཀྱང་རང་དབང་ཆེན་པོའི་སྟོན་ནས་ཐེ་ཕན་ཡར་རྒྱས་
 ཆེན་པོ་བྱུང་བ་དེ་རྣམ་པ་ཚོའི་ཕྱག་ལས་གནང་ཕྱོགས་ཀྱིས་བྱས་ལུགས། དེར་ང་ཚོ་དགའ་མོས་ཆེ་
 ཚུལ་སོགས་བཤད་དེ་ཕལ་ཆེར་རྒྱུན་རིང་ཁ་བྲལ་གྱུར་པའི་རང་གི་བྱིམ་གཞིས་ལྟ་བུར་སྤྲེལ་བ་

ཡིན་བཟོའི་རྣམ་པ་བཅས་ངོས་དགའ་སྤྱེལ་ལད་མ་ཡག་ཡག་མདོག་ཁོན་གསུངས་ནས་རྒྱ་ལེན་ཟོམ་
སྟོང་དུ་བྱིར་ལོག་གནང་བ་དེ་དང་གཉིས། །

བོད་གཞུང་གིས་ཐེ་ཝན་སྤྱིད་གཞུང་ནས་ཆེད་འཇུགས་བྱས་པའི་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་
ཟེར་བ་དེ་ངོས་ལེན་མེད་པ་དངོས་འབྲེལ་ཞིག་ཡིན་ན། བོད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་བོད་སོག་ལས་
ཁུངས་ངོས་ལེན་མེད་ཁུལ་བཤད་དེ་བོད་མི་ནང་ཁུལ་མི་དགའ་ཕྱག་དོག་གིས་ལག་ཆར་བེད་སྤྱོད་
བྱེད་པ་གཅིག་པུར་མ་ཡིན་པར། གོ་མིན་ཏང་སྤྱིད་གཞུང་ངམ་ཐེ་ཝན་སྤྱིད་གཞུང་གི་སྤྱིད་འཛིན། དེ་
བཞིན་སྤྱིད་སྟོན་བཅས་པར་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ཟེར་བ་འདིར་ངོས་ལེན་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཐད་
ཀར་གསུང་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་རུང་། གསུངས་སར་སྤྱིབས་དུས་ཆེ་རྒྱུང་བར་གསུམ་སུ་ལའང་ཆོག་
གཅིག་གསུང་བུབ་མེད་པ་དེ་དང་གསུམ།

༡༩༥༩ ལོ་ནས་བཟུང་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ཟེར་བ་ནས་སྤྱིད་བྱས་འདྲ་མིན་གྱིས་བཅོན་
བྱོལ་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལས་བྱེད་པས་བོད་མི་ནང་ཁུལ་དཀྱུག་རྒྱུན་
ཆེད་བཟོ་བྱས་པ་དང་། བཅོན་བྱོལ་གཞུང་ལ་གཞོན་འགལ་འགྲོ་ཐབས་བཟོས་པ་ལས་བཅོན་བྱོལ་
གཞུང་དམངས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་རྟོག་དྲ་འདི་བྱུང་དང་འདི་མ་བྱུང་ཟེར་རྒྱ་མེད་པ། མི་བསད་བྲག་
སྟོར་གྱི་བྱ་བ་ཡང་བྱུང་ཡོད་པ་ཆང་མས་ཤེས་གསལ་ལྟར་གྱི་དངོས་དོན་རྒྱ་མཚན་མི་ངོ་གདོང་བྲག་
སྐབས་བཤད་དགོས་པ་དེ་རིགས་ཆོག་གཅིག་གསུངས་རྒྱ་ལྟར་བཞག་ད་དུང་དེ་ལས་རྟོག་སྟེ་མི་ལོ་
སུམ་བཅུ་སོ་གུངས་རིང་དོན་མེད་པའི་རྟོག་དྲ་བྱུང་བ་ཡིན་ལུགས་ངོ་དགའ་སྤྱེལ་ལད་ཁོན་གསུངས་
ཏེ་ཅ་དོན་སྟོས་བཏང་གནང་བ་དེ་དང་བཞི།

དེ་ཙམ་མ་ཟད། སྤྱི་ཡོངས་ནས་བཤད་ན། དུས་རབས་༡༩ པའི་ནང་རྒྱ་ནག་དེ་ཕྱི་རྒྱལ་
 སློག་པོའི་དབང་འོག་གནས་པའི་དུས་རབས་དེར་རྒྱ་ནག་པས་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཟེར་བ་དེ་ཡིན་པ་
 དང་། རྒྱ་ནག་པ་སློག་པོས་དབང་བསྐྱར་བའི་འོག་ནས་ལངས་མ་བྱུང་གོང་། བོད་དེ་སློག་པོའི་བཙན་
 བྱགས་འོག་ནས་རང་བཙན་དུ་གྱུར་ཟིན་ཏེ་མཆོད་ཡོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཙམ་དུ་གནས་ཡོད། དུས་རབས་
 ༡༧ པའི་སྤྲད་ལ་ཕྱི་རྒྱལ་སློག་པོའི་དབང་བསྐྱར་གྱི་འོག་ནས་ཐར་བའི་རྒྱ་ནག་ཏ་མིང་རྒྱལ་པོའི་
 དུས་རབས་སྤྱི་བོད་དང་། རྒྱ་ནག་མཆོད་ཡོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཙམ་ལས་གཞན་གང་ཡང་མེད། དུས་
 རབས་༡༨ པའི་སྤྲད་ལ་ཕྱི་རྒྱལ་མན་རྩ་རྒྱལ་པོས་རྒྱ་ནག་ཏ་མིང་རྒྱལ་པོ་མགོ་དྲིང་བསློགས་ཏེ་མིང་
 རྒྱལ་རབས་ཚོགས་ནས་ཆིང་རྒྱལ་རབས་ཞེས་རྒྱ་ནག་དེ་མན་རྩའི་དབང་བསྐྱར་འོག་ཏུ་གནས། མན་
 རྩ་གོང་མ་རིམ་བྱོན་རྣམས་ནང་བ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་སྤྱིན་ཏུ་དད་པའི་དབང་གིས་བོད་དང་
 མན་རྩ་མཆོད་ཡོན་གྱི་འབྲེལ་བ་མང་དུ་བྱིན། མན་རྩ་གོང་མ་ཆན་ལུང་གིས་རྒྱ་སྤྱིད་གྱི་རིག་པའི་
 ལམ་ནས་ཨེ་ཤ་ཡའི་དཀྱིལ་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར། མན་རྩ་དང་། རྒྱ་ནག་ཁ་ཆེ་ལམ་གིང་
 ཅང་། སློག་པོ། བོད་བཙན་གཅིག་གྱུར་འདྲ་མཉམ་མཆོན་པའི་རང་བཟོའི་ལྟ་སྤྱད་དེའི་འོག་ནས་
 མན་ཆིང་གི་དུས་རབས་སམ་མན་རྩའི་རྒྱལ་རབས་མཐའ་མ་མཐའ་མའི་སྐབས་སུ། སྤྱི་ཡུལ་ནི་
 གིས་རྒྱ་ནག་ཕྱི་རྒྱལ་མན་རྩའི་བཙན་འོག་ནས་ལངས་བྱུང་དགོས་པའི་འབོད་ཆོག་བསྐྱགས་ཏེ་རྒྱ་
 ནག་མི་མང་ལ་སྐུལ་སྤྱོད་ལས་འགུལ་བྱགས་སྤྱིད་ལོ་ནས་ལོ་བསྐྱད་བྱས་པར་བརྟེན། དུས་རབས་
 ༢༠ སྤྱིད་ཕྱི་ལོ་༡༩༡༡ ལོར་མན་རྩ་རྒྱལ་པོ་མགོ་དྲིང་བསློགས་ནས་ཀྱང་ཏ་མིང་གོ་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་
 ཁབ་ཉི་ལྔ་མིན་ཏང་གི་དབང་གི་དུས་རབས་སྤྱི་བོད་ལ། གོ་མིན་ཏང་གི་དབང་བསྐྱར་

འོག་མན་རྩ་ལེ་ཡའི་ཡུལ་ཡུང་རྒྱ་མི་རིགས་ཀྱིས་ཁོངས་པ་བཞོས་ཐོག་མན་རྩ་ལེ་ཡའི་མི་རིགས་ཀྱང་
 ཏ་ལམ་རྩ་མེད་དུ་གྱུར་པ་བཞོས་ཡོད་ཀྱང་། མན་རྩ་གོང་མ་ཆན་ཡུང་གིས་གིང་ཅང་དང་། སོག་པོ།
 བོད་བཅས་ལ་རང་བཞོའི་རིག་པས་འཛིན་པའི་ལྟ་སྤྱོད་དེའི་འོག་གོ་མིན་ཏང་སྤྱོད་གཞུང་ནས་མགོ་
 སྐྱར་ཞུས་ཏེ་གཞི་མེད་རྒྱ་སྐྱོད་ཀྱི་བྱ་སྤྱོད་སྟེ་ལ་ཐབས་དངོས་བྱགས་སུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཁུངས་ལྟན་
 ལོ་རྒྱས་བགྲང་དུ་ཡོད་པ་དེ་དག་དགོངས་ལམ་དུ་མེད་པ་དང་། ཆོག་ཟུར་ཙམ་གྱིས་ངོ་སྤྱོད་མ་བྱུང་
 བར་བྱ་ཁ་ཏ་གཅིན་པ་བཏང་རྗེས་སྟེབས་པ་ལྟར་ཁ་སྟོང་ལག་སྟོང་དུ་བྱིར་ཐེབས་གནང་བ་དེ་དང་
 ལ། །

ང་ཆོ་བཙན་བྱོལ་གཞུང་གི་ཆེས་མཐོའི་སྐུ་ཚབ་རྣམ་པས་བོད་མི་ནང་ཁུལ་རྒྱས་མེད་མང་
 ཆོག་ས་ཀྱི་རྩ་ལམ་དུ་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ཟེར་བ་དེ་སྤྱག་ཙག་ཡིན་ཚུལ་ངོས་ལེན་མེད་ཁུལ་
 དང་། ཐེ་ཕན་སྤྱོད་གཞུང་དང་གཞུང་གི་འབྲེལ་ལམ་གཟི་བརྒྱུད་ཙན་ཞིག་ཡིན་ཚུལ་ཁ་གཅིག་ནས་
 གསུང་བཞིན་དུ། དོན་ངོ་མར་ཐེ་ཕན་དུ་ཐེབས་དུས་ཐེ་ཕན་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་འགན་ཁུར་
 བཞོད་སྤྱིག་སྟེ་ལེན་འོག་ཐེ་ཕན་སྤྱོད་སྟོན་དང་། བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་མི་སྣ་ལྟན་འཛོམས་ཐོག་
 མཇུག་འབྲུད་ཀྱིས་ཁོང་ཆོས་ཅི་གསུང་དྲུང་ལེན་གནང་བ་ལས་དོན་གནད་གཅིག་ཀྱང་གསུངས་
 རིགས་མེད་པ་ཡོངས་གྲགས་ར་འབྲོད་ཡོད་པ་དང་། ཡང་སྟོགས་གཅིག་ནས་ཐེ་ཕན་དམངས་གཙོ་
 ཆོག་ས་པའམ། མན་རིང་ཏང་གི་ཆོག་ས་པ་དང་རྒྱུ་ཏུ་ཡིག་འབྲེལ་གྱིས་དེའི་སྟོགས་སུ་ལངས་ཁུལ་
 ཀྱི་རྣམ་པ་བསྟན་པ། ཁོང་ཆོའི་མི་རིག་ཉིས་དང་བྱག་སྐད་ཡོད་པ་བཅས་འདྲ་མིན་སྟེ་ཆོག་ས་ཤིག་
 གནང་བ་དང་གསུངས་པའི་ཉེར་ལེན་གྱིས་དཔེ་ལ་ཡོད་པ་ལྟར། རྒྱ་དྲགས་པས་ཐུང་། བོད་རིབས་

ཡུང་ཟེར་བ་ལྟར་བྱུང་སྟེ། རྒྱལ་ས་དེ་དུས་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་སྡེ་ལེན་པས་ང་ཚོའི་ཆེས་མཐོའི་
 རྒྱ་ཚབ་རྣམ་པར་བྱིད་ལྟན་རྒྱས་ག་དུས་ཕེབས་ཀྱི་ཡིན། འདི་ཆེས་ཁ ༥ ནས་ཉིན་གསུང་སེང་ཡིན་
 པས་བྱིད་ལྟན་རྒྱས་ལ་སྡེ་ལེན་ཁུ་མཁན་མེད་པ་ཆགས་ཀྱི་རེད་ཅེས་ལབ་པར་བརྟེན་མགྲོགས་པོར་
 བྱིར་ལོག་ཕེབས་དགོས་གྱུར་ནས་ཐ་ན་མི་དང་མིའི་འབྲེལ་བ་དང་། ཆོས་དང་རིག་གཞུང་གི་འབྲེལ་
 བ་ཅུ་མ་ཡང་ཤོད་སྟངས་མི་ཤེས་པའི་སྲིད་དོན་ཆགས་འཛོག་གི་འཕག་ཚག་བརྒྱབ་དུག་པས་ལས་
 རིམ་ཞིག་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བཏང་ཡང་ལམ་སྟོང་ཡོངས་ཐབས་མེད་པ་སོ་སོས་བཟོས་པ་དེ་དང་
 དུག་

༡ ང་ཚོས་སྡོན་དུ་ཁུས་ཡོད་པ་ལྟར་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་བརྒྱད་ཐོང་མཆན་ལག་འཁྱེར་
 བྱི་ས་ཁུས་པའི་དབང་རྟགས་བཀའ་སྟོན་གྱི་རྒྱ་པར་ཡོད་པའི་ཐོང་མཆན་ལག་འཁྱེར་བྱི་ས་སྒྲངས་
 པའི་པར་བཤུས་ངོ་མ་ཡུལ་ཡོད་པ་དང་། །

༢ ཟས་སོང་རིན་འབབ་ཡོངས་ཚོགས་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ནས་སྤྱད་པའི་དབང་རྟགས་
 ཕྱིས་འཛིན་ངོ་མའི་པར་བཤུས་ཡུལ་ཡོད་པ།

༣ བསུ་སྡེལ་སྡེ་ལེན་ལས་བཅར་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ནས་བྱས་པའི་དབང་རྟགས་གོང་
 དོན་གཉིས་ཀྱིས་བྱེད་བྱུང་པ་མ་ཟད། གཞན་སུ་ཞིག་གིས་སྡེ་ལེན་བྱས་ལུགས་བྱིད་རྣམ་པར་གསུང་
 རྒྱ་མེད་པ། །

༤ རྒྱ་གར་ནང་བྱིར་ལོག་རྗེས་བོད་མི་མང་མཐུན་ཞལ་མི་སྡེའི་ཅུ་མ་ཡོང་ཐབས་དགོངས་
 ནས་ཁག་ཁར་ཁའོ་ལ་སྲིད་སྟོན་མཇལ་དུས་བཟོ་དགོས་ལུགས་གསུངས་ཀྱང་ཁོ་པས་གོ་སྒྲིག་བྱུང་

॥ མིད་སྒོན་ནས་ཡགོང་ས་མཆོག་ཐེ་མཉན་དུ་ཕེབས་འདོད་ཡོད་གསུངས་པ་དེར་ཉ་ཅང་
དགའ་པོ་བྱུང་། ལུས་བསུ་ཕེབས་སྒྲིག་ཟབ་རྒྱས་ལྷ་རྒྱ་དང་། སྐྱ་ཚབ་ཅིག་ཐེ་མཉན་དུ་བཞག་ན་ཡག་
པོ་དང་གལ་ཆེན་པོ། ཕན་ཐོག་ཡོང་རྒྱུར། ཁོང་རྣམ་པ་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་ལས་བྱེད་རྣམས་
དང་ཞིབ་ཐུའི་བཀའ་མོལ་གནང་། དའི་ལས་ཁུངས་ཀྱི་མི་རེད་ཅེས་གསུངས་པ་དེར་ལེགས་སོ་
ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལུས་པའི་དཔང་རྟགས་སུ་སྐྱ་ཚབ་རྣམ་པ་རྒྱུར་ཕེབས་བྱུང་། རྗེས་ཡགོང་ས་མཆོག་ཐེ་མཉན་
དུ་ཕེབས་རྒྱ་དང་། ཐེ་མཉན་དུ་སྐྱ་ཚབ་འཇུགས་རྒྱ་བཅས་མོས་མཐུན་གཏན་ལེགས་བྱུང་། ༡༩༩༧
ལོའི་གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་ཐོག་བཀའ་ཤག་གིས་གསལ་བསྒྲགས་གནང་ཡོད་པ་མ་ཟད། དའི་
གོང་དུ་ཡང་༡༩༩༡ ལོ་དང་། ལྷག་པར་༡༩༩༣ ལོའི་གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་ཐོག་བཅན་བྱོལ་བོད་
གཞུང་བཀའ་ཤག་གི་གསུང་བཤད་ཡིག་ཐོག་གནང་བའི་ནང་འདས་པའི་ལོ་ངོ་སུམ་བཅུ་ལོ་གྲངས་
ནང་བོད་དང་ཐེ་མཉན་དབར་དགོས་མེད་ཀྱི་གྲོང་རྫོག་རི་ལྟར་བྱུང་ཡང་། ཉེ་ཆར་ཐེ་མཉན་ཕྱོགས་ནས་
ཕན་རྒྱུན་འབྲེལ་བ་བྱེད་འདུན་ཞིག་བསྟན་པར་ང་ཚོས་དང་ལེན་གྱིས་འབྲེལ་ལམ་བཟང་པོ་ཞིག་
ཡོང་ཐབས་ལ་འབད་བརྩོན་བྱེད་ཐུས་ཡོད་ཅེས་སྐྱ་རྗེས་སུ་གསལ་བསྒྲགས་གནང་བ་དེ་དག་གིས་
བོད་གཞུང་ནས་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ལ་ངོས་ལེན་དང་། འབྲེལ་བ་གནང་རྒྱ་མིན་གསུངས་པ་དེ་

བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལུ་མའི་འོག་གི་རྒྱ་དོང་ལྟར་གྱི་སྤྱི་བྱས་ཤིག་ཡིན་པ་གསལ་བོ་མཐོང་བྱུང་
པ།

༤བཙན་བྱོལ་བོད་གཞུང་གི་སྤྱི་བྱས་ལངས་ཕྱོགས་མི་མང་ལ་ལམ་སྟོན་གནང་བའི་རྗེས་
སུ་འཇུག་སྟེ། འདས་པའི་ལོ་ངོ་སུམ་ཅུ་སྟོ་གངས་ནང་བོད་དང་། ཐེ་ཕན་དབར་རྟོག་གྲོང་ཚམ་མ་
ཟད། བོད་མི་ནང་ཁུལ་མི་བསད་ཁྲག་སྦྱར་གྱི་གནས་ཚུལ་བྱུང་ཡོད་པ་དེ་རིགས་དགོས་མེད་བྱས་
པ་ཞིག་ཡིན་ན། བོད་གཞུང་གི་སྤྱི་བྱས་ལངས་ཕྱོགས་ལམ་སྟོན་ནོར་འབྲུལ་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་པ་
མ་གཏོགས། བོད་མི་མང་གིས་ལྷག་བསམ་སེམས་བྱགས་འབྱེར་བ་ཞིག་ཡིན། ཡང་དེང་སང་ཐེ་
ཕན་དང་འབྲེལ་བ་གནང་རྒྱ་མིན་གསུངས་པ་དེ་བདེན་པ་ཡིན་ཚེ། འདས་པའི་རྟོག་གྲོང་དང་། མི་
བསད་ཁྲག་སྦྱར་གྱི་གནས་ཚུལ་བྱུང་བ་དེ་རིགས་དགོས་མེད་ཡིན་གསུངས་རྒྱ་ཅི་ལ་ཡོད། ཤ་དམར་
རིག་དུས་ས་ལ་བབས། མདའ་གཞུ་རིག་དུས་གནམ་ལ་འཕུར་ཟེར་བའི་དཔེ་ལྟར་ཟ་ལོ་བའི་ཤ་
དང་། ཟ་བྱུང་བའི་ཤ་དམར་ཡིན་མིན་ཏྲགས་དབྱེད་མི་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་རྒྱ་བོད་དབར་གྱི་སྤྱི་བྱས་
ལངས་ཕྱོགས་རྩ་འཛིན་བྱ་གཞི་གང་ཡང་མེད་པར། ལྷང་བ་གང་ཤར་གྱིས་དུས་རེར་ལས་རེ་
དང་། མི་རེས་གཏམ་རེ་གསུངས་གནང་གིས་གཞི་རྩའི་སྤྱི་བྱས་རྒྱུད་རིམ་རྩ་འཛིན་བྱ་ཡུལ་སྟེ་
གཅིག་བྱུང་མེད་པ་དེ་དང་བདུན།

ཀུན་བཟང་སླ་མ་ནས་ལམ་ནོར་སྟོན་གཤམ་བྱས་རུང་མ་བྱས་རུང་། རོན་དུ་བོད་གཞུང་
ནས་ཐེ་ཕན་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ངོས་ལེན་གནང་གི་ཡོད་མེད་དེ་བཤད་གྱི་ཡོད། དེས་ན་ཀུན་
བཟང་སླ་མས་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་གཙོ་འཛིན་དང་། འབྲེལ་ཡོད་དཔོན་རིགས་ཀྱི་དགོངས་

ཚུལ་བོད་གཞུང་ལ་ཁུས་ཤིང་། བོད་གཞུང་གིས་དེ་དག་ལ་ངོས་ལེན་གནང་སྟེ་ཀུན་བཟང་སྤྱ་མ་ཐེ་
 ལན་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་སུ་ཐེངས་གཅིག་བཏང་བ་ཡིན་ནའང་འདྲ། ཐེངས་བརྒྱ་ཐམ་པ་བཏང་
 བ་ཡིན་ནའང་འདྲ། གང་ལྟར་དོན་དུ་ཀུན་བཟང་སྤྱ་མ་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་སུ་གཞུང་འབྲེལ་ཆེད་
 བཏང་གནང་བ་ཡིན་སྟབས། བཅོན་བྱོལ་བོད་གཞུང་གིས་ཐེ་ལན་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ངོས་ལེན་
 གནང་བ་ཚུད་མེད་དུ་གྱུར་ཡོད་པ་དེ་བོད་གཞུང་གིས་ནོར་འཁུལ་ཆེན་པོ་ཡིན། བོད་སོག་ལས་
 ཁུངས་ནས་ཀུན་བཟང་སྤྱ་མ་ལ་དོན་ཆེན་༥ འཁོད་གྱི་ཡིག་ཆ་བསྐྱར་བ་དེ་བཅོན་བྱོལ་བོད་གཞུང་
 ནས་བོད་མིའི་གནས་ལུལ་ཁག་ལ་ཡོངས་བྱུང་གསལ་བསྒྲགས་གནང་ཡོད། བོད་སོག་ལས་ཁུངས་
 ལ་ངོས་ལེན་མེད་ན་དགོས་དོན་འགྲིག་མིན་གྱི་གནས་ལུགས་ཤོད་རེས་གནང་དོན་མེད་པ་བཅས་
 བོད་གཞུང་ངམ། ད་ལྟའི་དབང་འཛིན་འགན་འཁུར་བ་ཁྱེད་རྣམ་པས་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ལ་
 འབྲེལ་བ་གནང་གི་ཡོད་པའི་ཁུངས་སྐྱེལ་ལུ་ཚུགས་མ་བྱས་ན། ཁྱེད་རྣམ་པས་བོད་མི་མང་རྒྱས་མེད་
 རྣམས་ལ་རང་གཞུང་གི་མཆོན་གནས་དབང་ཆ་བེད་སྤྱོད་གནང་སྟེ་བོད་མི་ནང་ཁུལ་དུ་རང་སྤྱོགས་
 དང་། གཞན་སྤྱོགས་འཛིན་པའི་ལག་ཆ་སྐྱབ་སྟེ་ནང་ཁུལ་དག་འདུལ་གཉིན་སྦྱོང་ཆེད་ལུ་དགྲུག་
 མདའ་དགྲུག་གིས་མགོ་སྐོར་གཏོང་ཐབས་སུ། གོ་མིན་ཏང་ཟེར་བ་དེ་སྤྱུག་ཏུ་བཞག་ གླིང་འཛིན་
 ཟེར་བ་དེ་སྤྱི་བོའི་གཙུག་ཏུ་ཁུར། གླིང་སྒྲོན་ཟེར་བ་དེ་ཕྱག་པའི་གོང་དུ་བཀལ། འབྲེལ་བ་གཏན་
 ནས་མེད་པའི་དམངས་གཙོ་ཚོགས་པ་ཟེར་བ་ཞིག་ལག་གཡས་པའི་ཕྱི་མོར་འཁུར། བོད་མི་མགོ་
 སྐོར་གཏོང་མཁན་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་མི་དྲག་གཔ་བསྐྱད་པ་ཁག་ཁར་ཁོའོ་ཟེར་བ་དེས་མགོ་
 སྐོར་གཏོང་གི་ཡོད་པ་ཤེས་བཞིན་དུ་བོད་མིའི་མདུན་སར་དགྲུང་སྒྲོན་གྱི་དབྱིངས་སུ་བཏོགས།

འདས་པའི་ལོ་རབས་དུ་མའི་རིང་བོད་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཐེ་ཝན་ཞེས་མི་དགའ་བལྟ་ཕྱོགས་འཛིན་ས་
 དེར་དེར་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ཟེར་བ་རྟུན་བཏགས་མིང་སྐྱུར་བྱས་ཏེ། གོང་གསལ་ཐམས་ཅད་
 གཅིག་ལས་གཉིས་སུ་མེད་པར་རྒྱ་དམར་ནག་གཉིས་ཁྱད་མེད་ཡིན་ཟེར་བ་དེ་ལས་ལོགས་སུ་མེད་
 བཞིན་དུ་ཐེ་ཝན་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ཟེར་བ་དེ་གཅིག་ཕུ་བོད་མིའི་དབྱ་བོ་ཡིན་ཁུལ་བོད་མི་རྒྱས་
 མེད་རྣམས་མགོ་སྐྱོར་གཏོང་བའི་བྱུང་བསྐྱགས་ཁ་གཏིང་མི་མཚུངས་པ་མང་པོ་བོད་མི་མང་གི་
 མདུན་དུ་གསུངས། རྒྱ་མཚོའི་ཡ་རོལ་དུ་ཐེབས་ཏེ་གདོང་ཐུག་གི་སྐབས་དང་། རྒྱུ་གྱུར་གྱི་འོག་
 ནས་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་སྐབས་འོག་ཏུ་འཛུལ་ཏེ། དཔུལ་དང་དངོས་པོ་ག་ཚོད་རག་ན་ཁེ་སང་
 ཡིན་དགོངས་པའི་སྒོ་ནས་བོད་མི་རྣམས་མགོ་གཡོག་ཐབས་ཀྱི་གསུང་ཕྱོགས་གིག་བཟུང་ཐུབ་ཅམ་
 གྱི་ཐུགས་འགན་ལས། ཅུ་དོན་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐུགས་འགན་བཞག་དོ་གཏན་ཚིག་འཇུ་ས་འཆང་ས་
 ཞིག་དགོས་པ་དགོངས་པའི་ཟུར་ཅམ་ལའང་མེད་པ་སོགས་དངོས་བྱུང་གི་གནད་ལུགས་གསལ་པོ་
 དང་སྐྱགས་ཁུངས་སྐྱེལ་ར་སྒྲོད་དཔང་རྟགས་བཅས་ཆ་ཚང་གོང་དུ་གསལ་བཀོད་ཞུས་པ་ཞིག་ཡིན་
 པ་ལས་མ་ཉེས་ཁག་གཡོག་ཅུ་བ་ནས་ཞུས་མེད་པ་གོང་གསལ་ཁག་ནས་བསྟན་ཐུབ་ངེས་ཡོད་པ་
 དེ་དང་བརྒྱད་བཅས་ཀྱིས་ཁྱེད་རྣམ་པས་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ལ་ངོས་ལེན་དང་། འབྲེལ་བ་གནང་
 རྒྱ་མིན་གསུངས་པའི་དོན་ཡོངས་ཚོགས་ཞལ་རྒྱན་ཡིན་པ་ཁུངས་སྐྱེལ་ར་སྒྲོད་ཞུས་ཡོད། །

ཡང་ཁྱེད་རྣམ་པས་གང་ཟག་ཏེ་བྲག་པ་རེ་ཟུང་གིས་སྒྲིམ་གྱི་དགོངས་འཆར་གསུངས་པ་
 གཞུང་གི་སྲིད་བྱུས་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་བཞིན་དུ་གསུངས་ཐད། གོང་དུ་ཞུས་ཟིན་པ་རྣམས་ནས་མ་
 འཐུས་པ་མེད་ཀྱང་། གསལ་ཁ་ཐུན་ཕུ་སྟོན་ན་༡༩༩༧ གྱི་ཟླ་༩ པའི་ནང་བོད་གཞུང་གི་བཀའ་སྟོན་

རྒྱལ་དོན་འགྲུབ་དང་། བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱལ་རྣམ་གཉིས་དང་། རྩུང་ཆེ་སྐལ་བཟང་རྒྱལ་མཆོན།
 དམིགས་བསལ་ང་པོ་དང་འཛིགས་མེད་བཅས་གཅིག་ཤོར་གཉིས་ཤོར་གྱི་ཐོག་ནས་ཐེ་ཕན་དུ་ཕྱེ་བས་
 ཏེ། རྩུང་ཕྱེ་བས་འཁྱོར་རྗེས་ལོ་དེའི་གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་སྐབས་བཀའ་ཤག་གསུང་བཤད་གནང་
 བའི་གསལ་བསྐྱགས་ཡིག་ཆའི་ནང་། ཡགོང་ས་མཆོག་ཐེ་ཕན་དུ་ཕྱེ་བས་རྒྱ་དང་། སྐུ་ཚབ་འཇུགས་
 རྒྱ་བཅས་ཕན་ཚུན་མོས་མཐུན་གཏན་འཁེལ་བྱུང་གསུངས་འདུག་པ་དང་གཅིག་ཀྱན་བཟང་སྤྲ་མ་
 བོད་སོག་ལས་ཁུངས་སུ་ཆེད་བཏང་གནང་བའི་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ནས་དོན་ཆོན་ ༥ འཕོད་
 གྱིས་ཡིག་ཆ་ལུལ་བ་དེ་བོད་མིའི་གནས་ལུལ་ཁག་ལ་གསལ་བསྐྱགས་བྱུང་སྤྱི་ལ་གནང་བ་དང་
 གཉིས་ལས། གང་ཟག་སྒྲེར་ཐོག་དུ་ཁ་འབག་ལག་ཕྱིས་གནང་བས་ཁུངས་འབྱོལ་ཐབས་མེད་པ་
 ཞིག་ཀྱན་གསལ་ལགས། གཞི་ནས་གྲལ་ར་གཅིག་གི་ནང་མཉམ་དུ་བསྐྱད་དེ་ལས་འགན་མཉམ་
 ཁུར་གནང་བཞིན་དུ་ལས་དོན་གྲ་མ་འགྲིག་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོང་དུས་གང་ཟག་སྒྲེར་ཞེས་ཁ་འབག་ལག་
 ཕྱིས་གྱིས་རྒྱུ་བཤད་གནང་བ་འདི་རིགས་སྤང་རྟགས་བསྟན་པའི་དགོངས་ཚུལ་ཐབས་སྤྲུག་ཅིག་
 རེད། ང་ཚོ་ཡིན་ནའང་ད་སྐབས་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོའི་ནང་བཅུག་བྱུང་ཡང་། གཞི་རྩའི་བོད་གཞུང་
 ཟེར་བ་དེ་ལ་དགའ་མོས་དང་གུས་བརྩི་གཅིག་མཚུངས་སུ་ཡོད་ཅིང་། བོད་གཞུང་ཞིག་མེད་ན་རྩ་
 བ་ནས་འགྲིག་ཐབས་མེད་པ་དང་། གཞུང་ཟེར་བ་དེ་བཀྱིན་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་ལོས་ཏ་གོ། བྱིད་རྣམ་
 པས་སྤང་རྟགས་ཆེན་པོ་དེ་འདྲ་བསྟན་གནང་དུས་སྤྱོད་ཕམ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་སོང་། མྱིད་
 བྱས་གང་ཞིག་དང་། ལས་དོན་གང་ཞིག་འབད་བརྩོན་གནང་བའི་སྐབས་སུ་ལམ་སྟོང་ཡོང་དང་
 ཡོང་མིན་སྐྱོ་ཆོགས་ཡོད་པ་དེ་འཛིག་རྟོན་ཆོས་ཉིད་ཅིག་རེད། ལས་དོན་འགྲིག་མིན་ཞིག་ཡོང་སྐབས་

སུ་རང་ཉིད་གཡོལ་ཐབས་གནང་བ་དང་། གཞན་ལ་ལེ་འབྲི་འགོལ་ཐབས་གནང་བ་འདི་རིགས་
 མ་མཛད་པར། མ་འགྲིག་པ་དང་། མ་འབྲུག་པ་ཇི་བྱུང་ལ་དངོས་དོན་གང་ཡིན་གསལ་པོར་གསུངས་
 བ། མང་ཆོགས་ཡིན་ནའང་མ་འགྲིག་པ་དང་། མ་འབྲུག་པའི་གནས་ཚུལ་ལ་སེམས་སྤྲུགས་ཐུན་བྱ་
 ཆགས་པ་ལྟ་བུ་དང་། སྒོ་པམ་མམ། སེམས་སྤྲུག་ཐུན་བྱ་ཡོང་གི་ཀྱང་། གཞི་རྩའི་ཐོག་ནས་མིས་
 མི་ལ་ཡིད་ཆེས་བསྐྱད་པ་དང་། སོ་སོའི་གཞུང་ལ་སློང་དུ་རུས་པ་བཅངས་སྟེ་ཏ་རུབ་སྤྱ་རུབ་བྱ་གི་
 རེད། གང་ཡིན་ཟེར་ན། ང་ཆོ་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་འདི་ཡགོང་ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་
 ཐུགས་རྗེ་བརྒྱན་ཁོ་ནའི་འོག་ནས་རེ་བ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་འདུག་ཀྱང་། ལས་དོན་དང་། ལས་བྱས་
 ཐམས་ཅད་ལས་སྤྱོད་པོ་ཞིག་གིས་བྱེད་ཤག་ཤག་ཅིག་དང་། འབྲུག་ཤག་ཤག་ཅིག་མེད་པ་བོད་མི་
 སུ་འདྲ་ཞིག་ནས་ཤེས་མི་བྱུང་བ་མ་རེད། རྒྱ་མཚན་དེ་འདྲར་བརྟེན་ནས་བྱེད་རྒྱུ་པས་དྲང་པོ་དང་
 གསལ་པོ། དངོས་བདེན་གྱི་མཛད་སྤྲུགས་ཤིག་གནང་ན་ཡག་པོ་ཡོང་གཞི་མེད་པ་ཞིག་ག་ནས་ཡིན།
 ཡིན་ནའང་དེ་འདྲའི་དགོངས་བཞེས་མཛད་སྤྲུགས་ལྟར་བཞག་དེ་ལས་ལྷོག་པའི་ལས་དོན་ཞིག་
 འགྲིག་མདོག་དང་། མ་འབྲུག་པ་ཞིག་འབྲུག་མདོག་ནོར་བ་ཞིག་མ་ནོར་མདོག་མདོག་ རྒྱུ་མཁའ་
 སློང་པར་སྤྱར་འཛིན་བྱུང་ཐབས་མེད་བཞིན་དུ་རྒྱུ་མཁའ་པར་ཡང་སྤྱར་འཛིན་བྱུང་མདོག་དེ་འདྲའི་
 རིགས་ཤ་སྤྲུག་མཛད་གྱི་ཡོད་སྤྲུགས་ང་ཆོས་དེ་ལྟར་མ་མཛད་ན་ཞེས་ཞུ་གི་ཡོད། བྱེད་རྒྱུ་པས་
 གསན་གྱི་རེད་བསམ་པ་རང་མེད་དེ་སྤྱི་རབས་པ་རྒྱུ་མཁའ་ལ་ངོ་འཕྲོད་ཡོང་བའི་རེ་བ་བྱེད་གྱི་ཡོད།
 བྱེད་རྒྱུ་པའི་གནད་སྤྲུངས་འདི་དག་གིས་མིས་མི་ལ་ཡིད་ཆེས་ཆུང་དུ་ཆུང་དུ་འགོ་བ་དང་། དོགས་
 པ་ཆེ་རུ་ཆེ་རུ་འགོ་དུས་སྤྱོད་ལག་ཆ་རུ་ཆ་རུ་འགོ་བ། འབྲེལ་བ་ཁྱུང་དུ་ཁྱུང་དུ་འགོ་ནས་མཐུན་ལམ་

སྒྱུག་ཏུ་སྒྱུག་ཏུ་འགྲོ་བ། སྒྱིའི་འགན་ཁུར་ལྟོད་དུ་ལྟོད་དུ་འགྲོ་ནས་རང་གི་ཁེ་ཕན་ཟབ་ཏུ་ཟབ་ཏུ་སྒྱུབ་
 བ། དཔལ་འབྱོར་ཇེ་ཆེ་ཇེ་ཆེར་འགྲོ་དུས་འདོད་རྩམ་ཆ་རུ་ཆ་རུ་འགྲོ་བ། འགོ་བྱིད་རྣམ་པའི་སྦྱོད་
 ལམ་སྒྱུག་ཏུ་སྒྱུག་ཏུ་འགྲོ་དུས་གཤམ་འོག་ནས་བརྩི་བཀྱར་ཆུང་དུ་ཆུང་དུ་འགྲོ་བ། ལྟོས་མེད་ཇེ་ཆེ་
 ཇེ་ཆེར་འགྲོ་དུས་སྒྲིག་འཇུག་ས་ཇེ་ལོད་ཇེ་ལོད་དུ་འགྲོ་བ། དཔག་དོག་ཆ་རུ་ཆ་རུ་འགྲོ་དུས་རྩྭ་བྱ་
 མང་དུ་མང་དུ་འགྲོ་བ། རྩལ་གཡོ་ཚོད་དུ་ཚོད་དུ་འགྲོ་དུས་རྩལ་རྒྱུ་རྩལ་དུ་རྩལ་དུ་འགྲོ་བ། བཅན་
 དབང་གིས་གཞོན་ཤུགས་ཇེ་ཆེར་གཏོང་དུས་གྱེན་ལངས་ཁྲུ་མ་ཁན་མང་དུ་མང་དུ་འགྲོ་བ་སོགས་
 མངོན་སུམ་དུ་ཡོང་དང་ཡོང་བཞིན་པ་འདི་ལྟར་ཡིན་ནའང་ད་དུང་བྱིད་རྣམ་པས་ཨུ་ཚུགས་མཐར་
 སྐྱེལ་གནང་གི་ཡོད་པ་འདིས་མདའ་མོ་འཕེན་འདོད་དམ། གཞུ་མོ་བཅས་འདོད་གང་རུང་ཞིག་ཡིན་
 པ་གསལ་པོ་ཞིག་མཆོན་ཐུབ་པ་མ་ཡིན་ནམ།

བཅུ་གསུམ་

ཡགོང་ས་མཆོག་གི་དགོངས་གཞི་ལ་ལྟོས་མེད་བྱས་ཚུལ་སྒྲོར་གྱི་ལན་འདེབས།

ཡང་བཀའ་སྒྱིག་ཉིས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་དེའི་ཨང་ ༥༩) པར་གོང་དུ་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་དེ་དག་དང་། བྱང་
 རིམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ད་ལམ་ཆུ་བཞི་སྒྲིང་དུ་གྱུག་དང་། ཐེ་ཕན་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་དབར་གྲོས་མཐུན་
 ཐོག་མཆོན་དྲགས་འགོད་མ་ཁན་ལི་ཐང་ཨ་ཐར་ཨོར་བུ་དང་། གཤུ་དཔོན་རིན་ཆེན་ཆེ་རིང་། ཟུར་
 ཉན་པ་ཉི་འཁོར་བུ་དང་རྒྱལ། པད་མ་བདེ་ལེགས། ཀུན་བཟང་སྤྲུ་མ། འཆི་མེད་ཆེ་རིང་། བསོད་ནམས་

ལུན་ཚོགས་བཅས་ནས་ཀུན་སྒྲོང་དང་ལྷག་བསམ་ལ་སྒྲོན་ཡོད་མེད་བརྗོད་དགའ་ཡང་། གནང་
 བྱེད་མཁས་ཐད་བོད་ལྗོངས་ཚོལ་གསུམ་ཆེན་གྱི་ལྷ་བ་དང་། བོད་རང་དབང་བསྐྱར་གསོའི་དམིགས་
 ཡུལ་ལ་བརྩི་མེད་ཀྱིས་མདོ་སྟོད་མི་མང་གི་དགོངས་ཚུལ་དང་ཅུ་བ་ནས་མི་མཐུན་པའི་རྒྱལ་ཁབ་
 དང་མི་རིགས་ཀྱི་ཁེ་ཕན་ལ་གཞོན་གཞིའི་ལས་དོན་ཐོག་བསམ་བཞིན་དུ་ལྷགས་པ་མ་ཟད། ཡགོང་
 ས་ལྷ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོའི་དགོངས་གཞི་ལ་འང་ལྷོས་མེད་གནང་བར་ངོས་འཛིན་དང་གསལ་
 བསྐྱགས་མི་ལུ་ཐབས་མེད་དུ་གྱུར་ཅིས་གསུངས་འདུག

ལན་འདེབས། མི་བདེན་རྒྱུན་སྒྲིག་བྱུང་རིམ་ལ་ལྷོས་པའི་གསུང་ཆེན་འདི་རིགས་ལ་དྲི་
 བའི་ལམ་ནས་གསལ་བོ་བཟོ་དགོས་པ་ཞིག་འདུག

༡) ས་སྐྱ་ལེགས་བཤད་ལས། ངན་པ་ཕལ་ཆེར་རང་གི་སྒྲོན། །གང་ཡིན་གཞན་ལ་འགོ་
 བར་བྱེད། །བྱ་ཏས་མི་གཙང་ཚོས་པའི་མཆུ། །ས་གཙང་གཞན་ལ་འབད་པས་འབྱེད། །ཅིས་གསུངས་
 པ་བཞིན། །བྱེད་རྣམ་པས་སྤྲས་གསང་མེད་པར་བོད་མི་མང་སྤྱི་འབུས་གྲོས་ཚོགས་ནང་དང་། འཛམ་
 སྐྱིད་སྤྱི་ནང་གང་སར་གསལ་བསྐྱགས་འབྲེལ་བཤད་གནང་དོན་དུ། རྒྱ་མིར་བསྐྱོན་མཁས་བྱེད་
 དགོས་པ་དང་། བོད་རང་བཙན་ཡོང་ཐབས་མེད་ལྷགས། བོད་ཀྱི་ས་སྤེ་རྒྱུན་རིང་རྒྱ་འོག་ཏུ་ལྷག་པ་
 རྣམས་ཕར་སྤྱད། འབྲི་རྒྱ་ཡན་ཆོད་རང་སྒྲོང་ལྗོངས་ཡག་པོ་ཞིག་ཚུར་ལེན་པའི་འབད་བརྩོན་གནང་
 ལྷགས་དེ་དག་བོད་ལྗོངས་ཚོལ་གསུམ་ཆེན་གྱི་ལྷ་བ་ཟེར་བ་ཕར་བཞག་བོད་ཀྱི་ས་སྤེ་དུམ་བུ་
 ཁ་བུལ་གསལ་བོ་གཏོང་བ་ཞིག་མ་ཡིན་ནམ།

༢ དེང་བོད་རང་སྒྲོང་ལྗོངས་ཟེར་བ་དེ་༡༩༩༩ ལོ་ནས་རྒྱ་བོད་འབྲེལ་སེལ་དམག་

མཚམས་ཀྱིས་ཚོད་པའི་འབྲི་ཚུ་ཡན་དང་། བྱང་པོ་གསེར་ཚའི་བོག་ལ་ཚུན། ལྷ་ཁ་ལྷོ་ཡན་གྱིས་ཚོད་
པའི་གཞུང་ས་དགའ་ལྡན་པོ་བྱང་པ་ཆེན་པོ་ལྷ་པའི་རྒྱ་བྱོན་དེ་རང་དབང་བསྐྱར་གསའི་དམིགས་
ཡུལ་བརྩེ་མེད་གྱི་གསུངས་ཀྱིས་ཡོད་སྟབས་བོད་རང་བཙན་རྩ་མེད་བཅོས་པ་ཞིག་མ་ཡིན་ནམ། །

༣ མདོ་སྟོད་མི་མང་གི་དགོངས་ཚུལ་དང་རྩ་བ་ནས་མི་མཐུན་པ་གསུངས་པའི་མདོ་སྟོད་
དེ་བལ་བོའི་མི་སེར་ཁྲམ་པ་སྟོ་བཟང་ཚུལ་བྲིམས་ཟེར་བ་དང་། རྒྱ་གར་མི་སེར་མགོ་སེ་སྒྲ་མ་ཟེར་
བ། རྒྱལ་ཁབ་མང་པོའི་སོ་བ་བྱམས་པ་སྐལ་ལྡན་ཟེར་བ་བཙས་སྒྲ་ཆོགས་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱི་མི་སྒྲ་ཁག་
གཅིག་བྱེད་ནམ་པས་འཇབ་ས་འོག་དར་ཐག་གི་སྟོ་བྱར་དུ་དགུང་སྟོན་དཀྱིལ་ནས་ཐོག་བབས་བྱུང་
བ་ལྷ་བུས་ཁམས་པ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ཆབ་བྱེད་བྱབ་མདོག་གིས་ཡོགོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་
མཆོག་ཀྱང་ཆོགས་ཐེབས་གདན་ལྷ་བྱེད་པའི་ཉམ་པ་ཆེན་པོས་མི་འཛོན་འཛོན་མདོག་གིས་ཁ་ཕོ་
བསྐྱེད་པར། བཀའ་སྤྱི་གཉིས་ནས་བོད་རང་བཙན་ཐོབ་པ་དང་བྱང་མེད་གྱི་དགའ་ཚོར་ཆེན་པོས་
སྒྲ་ལྷས་བྱེ་ལྷས་སྟེ་གཅིག་མི་གནང་བར་ཕག་པས་ཚུ་འབྱུང་བ་ནང་བཞིན་སྟུན་བྱར་དུ་གཟིགས་ཏེ་
མི་རྒྱ་གཉིས་ཐད་ནས་བཙན་བྱོལ་གཞུང་ལ་དབང་རྣམས་ཡོད་ཚད་གྱི་ཐོག་ནས་ཕ་མས་བུ་རྒྱུད་སྦྱོང་
སྦྱོང་གནང་སའི་མི་ངན་ཁོ་ཚོར་མདོ་སྟོད་ཟེར་ནས་དེའི་དགོངས་པ་དང་རྩ་བ་ནས་མཐུན་གྱི་མི་
འདུག་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ། མི་ཁོང་ཚོའི་དགོངས་པ་དང་ང་ཚོའི་བསམ་ཚུལ་གཉིས་མི་མཐུན་
པར་རྒྱ་མཚན་ཡོད། དཔེར་ན། ༡༩༥༩ ལོར་ལྷོ་ལིར་ཚུ་སྐང་ཆོགས་ཆེན་སྐབས་སོག་ཞབས་བྱུང་
ཟེར་བའི་སྒྲ་ལོག་སོ་ལྷལ་གྱི་ལྷོ་ཟ་མཁན་ཁོ་དང་། སོ་ལྷལ་བྱམས་པ་སྐལ་ལྡན་ཅན་མི་ཁག་ཅིག་གིས་
ཆབ་མདོ་ས་ཁུལ་དང་། བཀ་ཚུ་ས་ཁུལ་གཉིས་ཀྱི་ཁོང་གཏོགས་ནམས་ཚུ་སྐང་བྱར་པ་ཞིག་འཇུགས་

ཐབས་མ་བྱས་ན། མ་འོངས་པར་རང་བཅན་དང་། རང་སྐྱོང་ག་རེ་བྱུང་ཡང་འབྲི་ཆུ་ཡན་ལས་ཐོབ་
 ཐབས་རྩ་བ་ནས་མེད་པ་རེད། དེ་དུས་ང་ཚོས་དབུས་གཙང་ལ་བསྐྱོན་དགོས་པ་ལས་བྱེད་ཐབས་
 གཞན་མེད་སྟབས་ད་ལྟ་ནས་དབུས་གཙང་སྤྱོད་ས་སུ་ཉེ་པོ་བཟོ་བྱུང་དགོས། དེས་ན་ད་ལོན་ང་ཚོས་
 ཚོགས་ཆེན་འདི་ཐོག་ནས་ཆུ་སྐང་རྩ་གཏོར་བྱུང་ན་དང་། དེ་མིན་དུམ་བུ་གཉིས་བཟོས་ཉེ་ཐ་ན་རྒྱ་བ་
 ཉེགས་དང་། སྒྲིག་ཅེ་ཆུན་བགོ་ཆ་རྒྱག་བྱུང་བ་བཟོ་དགོས། ནག་ཆུའི་ཁོང་གཏོགས་ཨ་མ་འདོ་ཤོག་
 བརྒྱད་ལ་ཨ་མ་འདོ་དང་། ཆབ་མདོའི་ས་ཁུལ་ལ་ཁམས་པ་ཞེས་ཆོལ་གསུམ་གནས་སྐབས་འབོད་
 ཚོག་ཟེར་བ་སོགས་ཀྱི་གསང་གྲོས་བྱས། བལ་ཡུལ་ནས་སོགས་ཞབས་དུང་གིས་དམིགས་བསལ་
 གྱིས་གཏོར་སྐྱོན་གཏོང་མཁན་མི་བརྒྱད་བྲིད་ནས་ཡིན་ཤག་གིས་ཐོག་མའི་ཚོགས་འདུའི་སྐབས་
 ལུང་ཤོབ་ཆེན་པོ་བཟོས། གང་འཆམས་སུ་ཤར་རྒྱུད་པའི་མི་མང་ཙམ་ནས་དམིགས་ཡུལ་དེ་འདྲ་
 ཞིག་ཡོད་པ་ཤེས་རྟོགས་དང་། དོགས་གནས་བྱུང་སྟབས་སྒོ་མ་མཉམ་པར་ཁོང་ཚོ་རྒྱས་མེད་དུ་གྱུར་
 པ་རེད། དམིགས་ཡུལ་དེ་ལྟར་བཟུང་མཁན་ཆང་མ་ད་ལྟའི་མདོ་སྟོད་ཚོགས་ཆེན་ཟེར་བ་དེའི་ཁོངས་
 སུ་འདུས་ཡོད། དེར་རྟེན་གོང་གི་དོན་ཚན་༡ དང་༢ པ་གཉིས་ཀར་བྱེད་ནམ་པ་དང་དགོངས་ཚུལ་
 དམིགས་ཡུལ་གཅིག་གྱུར་ཡིན་པ་དང་། ང་ཚོས་ཐེ་ལན་སྤྲིད་གཞུང་དང་འབྲེལ་བ་བྱས་པའི་དོན་
 ཚན་གསུམ་དུ་གསལ་བའི་ཡགོང་ས་མཆོག་བོད་ཆོས་སྤྲིད་གཉིས་ལྡན་གྱི་དབུ་བྲིད་དུ་ཁས་མི་ལེན་
 པར་བོད་མི་ཁ་བྲལ་གཏོང་འཆར་གཅིག་མཚུངས་སུ་ཡོད་པ་བྱེད་ནམ་པས་མཁུན་གྱི་ཡོད་པ་
 དང་། དེར་བྱུགས་ཡིད་འོ་ཆུ་གཅིག་འདྲེས་ཡིན་པ་གསལ་བོ་མི་འདུག་གམ།

༥ རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་རིགས་ཀྱི་ཁེ་ཕན་ལ་གཞོན་གཞིའི་ལས་དོན་ཐོག་བསམ་བཞིན་དུ་

ལྷགས་པ་གསུངས་ཐད། གོང་ལྷས་བྱེད་རྣམ་པའི་དམིགས་ཡུལ་དགོངས་ཚུལ་འབད་བཅོན་གོང་
 གསལ་ལྟར་ཡིན་དུས་རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་རིགས་ཀྱི་ཁེ་ཕན་ལ་གནོད་གཞི་དེ་ལས་ཆེ་བ་མེད་པ་ལས་
 ཁེ་ཕན་སྒྲིག་གཅིག་ཡིན་བསམ་པ་ཞིག་དུས་ནམ་ཡང་མེད། བོད་རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་རིགས་ཀྱི་ཁེ་ཕན་
 དངོས་དོན་ཅོད་མེད་དུ་ཡོད་པ་ནི། ཡགོང་ས་ཡུལ་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་བོད་ཆོས་སྲིད་གཉིས་
 ལྟན་གྱི་དབུ་བྱེད་དུ་གནས་དགོས་པ་དེ་ཡིན། ང་ཚོ་རྒྱལ་ཁེ་སྤངས་དུག་གིས་ཞི་དུག་གང་ཐད་རང་སྲོག་
 རང་ཁེ་སྤོས་བཏང་གིས་བོད་ཀྱི་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀའི་ཁེ་དབང་སྤར་ལས་ལྷག་པ་ཞིག་འབྱུང་རེའི་
 ཆེད་ལས་དོན་ལ་མགོ་ནས་མཐའ་བར་དངོས་སུ་ལྷགས་པ་དང་། རྒྱལ་ཁབ་གཞན་སུ་ཞིག་གི་མི་
 ཁོངས་མ་བཟོས་ཏེ་བཙན་བྱོལ་བོད་མི་བྱིས་མེད་ཡུལ་མེད། རྒྱ་མེད་བཟས་མེད། བོད་ཀྱི་རང་ལྷགས་
 ཆོས་སྲིད་གཉིས་ལྟན་གྱི་ཁེ་ཕན་ཡགོང་ས་ཡུལ་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་བཀའ་དགོངས་ཐུགས་
 སྐྱེད་ཆེན་པོའི་འོག་སྐྱེ་བ་ནས་ཆེ་རབས་སུ་རེ་སྐྱུག་གིས་སྤར་གྱི་གནས་སྤངས་ལས་ལྷག་པའི་འབྲི་
 རྒྱ་སྤྲོས་ས་མཆོམས་དུམ་བུས་མ་ཆོད་པར། སྟོད་མངའ་རིས་གངས་སྒོ་མན་ཆད་ནས་སྤྲོད་ཀ་རྒྱའི་
 མཆོད་རྟེན་དཀར་པོ་ཡན་ཆད། རྒྱ་ལྷགས་སྒོ་ཙན་མན་ཆད་དེ་བོད་ཤིང་སྒོ་ཙན་ཡན་ཆད་མཐའ་དག་
 ཡ་རྒྱལ་བས་ལུང་བསྟན་པའི་གདུལ་བྱའི་འགོ་དོན་འཕགས་མཆོག་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་རྣམ་འབྲུལ་
 འཛིག་རྟེན་ཁམས་སུ་བྱོན་པ་ཡགོང་ས་ཡིད་བཞིན་ལོར་བུ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་གྲིབ་བསིལ་འོག་
 དབུས་ལྷ་སའི་ཇོ་ཤག་རྣམ་གསུམ་དེ་འགའ་ཤས་ཀྱིས་ཉོས་པ་དང་། འགའ་ཤས་ཀྱིས་བཙོང་བ་
 ཞིག་མ་ཡིན་པས་ཤ་ཁྲག་གཅིག་གུར་གྱི་བོད་མི་རིགས་སྤྱི་པའི་བསོད་ནམས་བསགས་པའི་ཞིང་
 མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བྱིར་དཀའ་སྤྲུག་གང་ལ་མ་འཛེམ་པར་བོད་མི་བཙན་བྱོལ་བ་མི་ཆོང་མས་བརྟན་

བཅོས་དང་། ཐུབ་ཚད་གཏོང་ཚོག་ཚོག་གི་གནས་སྟངས་སུ་སྒྱུར་ཏེ་བསྐད་ཡོད་ཀྱང་། དང་བདེན་
 ལྷག་བསམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཁམས་པ་གི་གསོན་གཉིས་ཀྱི་རེ་དོན་དེ་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་
 མཆོག་ལ་བོད་ཚོས་སྤྱིད་གཉིས་ལྷན་གྱི་སྐུ་འགན་བདག་དབང་ཆེ་བཞེས་ཡོད་པ་ཞིག་བྱུང་ན། དོན་
 གནད་མཐའ་དག་མ་འགྲིག་པ་རྩ་བ་ནས་མེད་བསམ་པ་དེ་ལ་འགྱུར་བ་ནམ་ཡང་མེད། སུ་དང་སུ་
 ཞིག་གིས་ག་རེ་བཤད་ཀྱང་། དབང་ལྷན་སུ་ཞིག་མི་དགའ་འཁོན་འཛིན་གྱིས་དབང་ཡོད་ག་ཚད་
 བཤད་ཀྱང་། བོད་རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་རིགས་ཀྱི་ཁེ་ཕན་ངོ་མ་དེ་ཡིན་ལ་ང་ཚོའི་བསམ་བློགས་ཀྱང་དེ་
 ཡིན། བྱེད་རྒྱུ་པས་བོད་རང་བཅོན་བཅོང་ཐབས་དང་། ས་སྡེ་མི་གསུམ་དུམ་བུར་བཟོ་ཐབས་
 གནད་བའི་ཐུག་ལས་བཅོག་པ་དེ་རིགས་ནམ་ཡང་ངོས་ལེན་མེད། ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་
 པོའི་དགོངས་གཞི་ལའང་ལྟོས་མིན་གསུངས་པའི་ཐད། ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོའི་དགོངས་
 གཞི་ནི་སུ་ཞིག་གིས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཚོད་དཔག་བྱབ་གྱི་རེད་བསམ་གྱི་མེད། ང་ཚོས་ལྟས་ན། གཤམ་
 འོག་གི་མཛུང་གཙོ་བྱེད་རྒྱུ་པས་བཅོན་བྱོལ་གཞུང་གི་བྲིམས་ལུགས་སྒྲིག་གཞི་དང་། འཛིན་སྐྱོང་
 གནས་སྟངས། ཆབ་སྤྱིད་ཀྱི་ཐབས་བྱས་ཚད་མ་ཁུངས་ལུང་རྩ་བ་ནས་མེད་པའི་ཐུག་ལས་གནད་
 བཞེན་པ་འདི་དག་ཡགོང་ས་མཆོག་གི་དགོངས་གཞི་དང་ཡོངས་སུ་འགལ་བ་ཞིག་མཐོང་ཡོང་གི་
 འདུག ཡགོང་ས་མཆོག་གི་བཀའ་དགོངས་ལ་བརྩི་མེད་རྟོག་རོལ་བྱེད་རྒྱུ་པས་གཏོང་གི་འདུག །

འོན་གང་འདྲ་བྱས་ཏེ་བརྩི་མེད་རྟོག་རོལ་གཏོང་གི་འདུག་ཅེ་ན། བྲིམས་ལུགས་སྒྲིག་
 གཞིའི་ངོས་ནས་དཔེ་མཆོན་ཅུ་མ་བཤད་ན། མདོ་སྟོད་སྤྱི་འབུས་པོ་མོ་གཉིས་བར་མའི་འོས་བསྐྱེད་
 པའི་སྐབས་སུ་ཚུལ་བྲིམས་བསྟན་འཛིན་དང་། བདུ་སྒྲོལ་མ་གཉིས་འོས་ཤོག་ཨང་དང་པོར་ཐོབ་

ཡོད་ན་འང་སྒོ་བུར་བཀག་འགོག་གིས་ཕོ་མོ་དེ་གཉིས་སྒྱི་འབྲས་ཚོགས་གས་སྒྱི་བས་སོང་ན། རྒྱ་
 དམར་ནག་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་བུས་འཇུག་ནས་པལ་ཆེར་བཅན་བྱོལ་བོད་གཞུང་དེ་མ་ཐག་མགོ་ཉིང་
 སྒོག་ཡོང་གི་ཡོད་པ་ལྟ་བུའི་གསལ་བསྒྲགས་ཁུངས་མེད་བྲིམས་འགལ་གྲུང་ཆེན་སྒྱི་རྒྱག་བྱས་པ་
 ལྟར་གྱིས་དམངས་གཙོ་ཟེར་བ་དང་། བྲིམས་ལུགས་ཟེར་བ་ནི་མིང་གི་ལྟག་མ་ཙམ་ཡང་མ་བསྟན་
 པ་ཞིག་མཛད་དེ་འོས་བསྟུ་བྱེད་མ་བཅུག་པ་དང་། དེ་རྗེས་སྒྱི་འབྲས་ཕོ་མོ་གསུམ་ཡང་བསྐྱར་བར་
 མའི་འོས་བསྟུ་བྱས་ཏེ་དམངས་གཙོ་ཡིན་ཁུལ་གནང་ཡང་། སྔོན་དུ་འོས་བསྟུ་འགན་འཛིན་གྱིས་
 བཀའ་ཤག་གི་བཀའ་བཀོད་ལྟར་རྒྱ་མའི་སྤྱི་བུས་ཀྱི་གསལ་བསྒྲགས་གནང་ཡང་དེ་ལ་མདོ་སྟོད་
 མི་མང་གིས་ཡིད་ཆེས་མ་བྱས་པར་ཚུལ་བྲིམས་བསྟན་འཛིན་དང་། ཀམ་གཡུ་རྒྱལ། པར་སྒྲོལ་མ།
 ཆོ་དབང་སྒྲོལ་མ་བཅས་ལ་སྤར་ལས་ལྟག་པའི་འོས་ཤོག་ཐོབ་ཡོད་པ་དེ་རེད། འོན་ཀྱང་མང་མོས་
 ཀྱི་འོས་ཤོག་ལ་བརྩི་མེད་དོག་རོལ་གྱིས་བྲིམས་དང་མཐུན་པའི་ལས་རིམ་སྒྲི་གཅིག་མེད་པར་རང་
 འདོད་རྒྱུན་མའི་སྤྱི་བུས་ཡང་བསྐྱར་བྱུང་སྒྲེལ་བྱས་སྟབས། མདོ་སྟོད་མི་མང་ནས་ཡགོང་ས་མཆོག་
 གི་དགོངས་གཞི་ལམ་སྟོན་མཛད་པའི་དམངས་གཙོའི་བྲིམས་ལུགས་ལ་བརྩི་ཞེན་བདག་སྒྲོད་གྱིས་
 བྲིམས་ལུགས་གཞིར་བབྱང་མེས་ཆོག་མེར་གཏུག་གིས་བྲིམས་དོན་ར་སྒྲོད་ཁྱེས་པའི་ཉེར་ལེན་གྱིས་
 མི་ཁོག་འདྲེ་འཇུག་གི་རྒྱ་ཐག་རལ་ནས་འོས་བསྟུ་འགན་འཛིན་ཅི་བྱ་གཏོལ་མེད་དུ་གྱུར་པ་དང་
 བཅས་འོས་བསྟུ་བྱིར་འབྱངས་བྱ་དགོས་བྱུག་པ་སོགས་ཀྱིས་ཡགོང་ས་མཆོག་གི་དགོངས་གཞི་
 དམངས་གཙོ་ཡང་དག་པའི་ལམ་དུ་བསྒྲོད་དགོས་པ་དང་ཡོངས་སུ་འགལ་ཞིང་། དམངས་གཙོ་ཁ་
 བྱིར་གྱིས་ཡང་མ་དག་པའི་དམངས་གཙོ་གཅིག་སྟེད་ལས་ཀྱང་ཆེས་སྟུག་པ་ཁུངས་ལུང་སྒྲི་མོ་ཙམ་

མེད་པའི་ཕྱག་ལས་ཁྲིམས་འགལ་ཆེན་པོར་གྱུར་ཡོད། །

འཛིན་སྐྱོང་གནས་སྐྱབས་ནས་དཔེ་མཆོན་ཙམ་བཤད་ན། བཅན་བྱེད་གཞུང་གི་དངུལ་
 ཕྱིས་ཁོངས་སུ་གསལ་བའི་དངུལ་འབོར་ལས་རྒྱ་གར་སྒོར་འབུམ་བརྒྱད་བརྒྱ་ཞབས་མེད་དུ་གྱུར་
 བ། དེ་ཡང་སྤར་དང་མི་འདྲ་བར་ཡགོང་ས་མཆོག་ལ་འོ་སྤེལ་ཞི་བདེའི་གཞུང་སྐྱབས་སུ་ལ་བཞུགས་
 མཛད་པའི་མཆོན་ཁོང་ཉིད་ཀྱི་མཛད་འཕྲིན་ཕྱགས་རྩེ་ལ་བཞུགས་ནས་དེང་ཨ་རིའི་སྤྱི་གཞུང་གིས་
 ལོ་རེར་ཨ་སྒོར་འབུམ་ ༡༥ ནས་ཨ་སྒོར་འབུམ་ ༣༠ བར་རོགས་དངུལ་ཡོད་པ། འཇར་མིན་རོགས་
 ཆོགས་ནས་ཉིན་སྒོར་འབུམ་ ༤༠ རོགས་རམ་ཡོད་པ། ༡༩༩ ལོར་བལ་ཡུལ་མི་མང་ནས་ཞལ་འདེབས་
 བལ་སྒོར་འབུམ་ ༦༡ ཡུལ་ཡོད་པ་དེ་དང་དེ་འདྲའི་ཕྱི་རྒྱལ་རོགས་ཆོགས་ཁག་དང་། མི་སྣ་མང་
 པོས་དངུལ་གྱི་རོགས་རམ་ཡོང་བཞིན་པའི་ཐོག་ད་དུང་ཞབས་མེད་དུ་གྱུར་བ་ཞིག་རེད། ལ་དྲགས་
 ཁུལ་ར་སྤྱི་ཁུལ་ཐོན་ཆད་ཡགོང་ས་མཆོག་གི་བཀའ་ཡིན་ཞེས་བོད་མིར་བྱབ་བསྐྱགས་དང་འབྲེལ་
 ནང་སྤྱི་ལས་ཁུངས་ཀྱི་མཆོན་ཐོག་བསྐྱུ་རྒྱ་གིས་མི་མང་ལ་རིན་འབབ་སྤྱོད་བསྐྱད་གནང་སྟེ་རྒྱ་
 གར་བ་ཞིག་དང་ཐུན་མོང་གིས་ལྷི་ལིར་ནང་སྤྱི་བཀའ་སྒྲོན་བསྐྱོན་འཛིན་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་ལས་ཁུངས་
 ཟེར་བ་སྒོ་པར་སྤྱར་ཏེ་བྱར་ཆོང་གིས་ཉིན་སྒོར་འབུམ་ ༤༡ ཟ་བེད་བྱས་པ་ཡོངས་གྲགས། ཉི་ཉོང་
 དོན་གཅོད་གསར་ཉིད་བརྩམས་སྐབས་ཡགོང་ས་མཆོག་གི་མཆོན་འཁོད་ཅིག་འཛིན་ཁག་ལྷའི་
 ནང་ཨ་སྒོར་ ༩༡༧༠༠༠ ལ་ཉིན་སྒོར་འབུམ་ ༥༤ ལྷག་ཙམ་ཐོབ་པའི་དངུལ་འབབ་ཡགོང་ས་མཆོག་
 ལ་ཡསྐྱོན་སེང་རྩ་བ་ནས་མ་ཞུས་པར་བཀའ་སྒྲོན་བསྐྱོན་འཛིན་རྣམ་རྒྱལ་ནས་བར་ཟས་བྱས་ཏེ་ལོ་
 གསུམ་ལྷག་ཙམ་སོང་མཆོམས། སྤྱི་ཡི་གཅིན་པོ་སྤྱག་འཆར་ཡར་བེད་པེ་ཆེའི་ལས་བསྐྱམས་ཡིག་ཆའི་

ལས་ཤིག་སྟག་གནང་གི་ཡོད། དེ་ནི་ཡགོང་ས་མཆོག་གི་དགོངས་པར་བརྟེན་མེད་ཅུ་འགའ་གི་འཛིན་
སྐྱོང་གནང་ལུགས་ཤིག་རེད། །

དེ་ཙམ་མ་ཟད་དཔུལ་གྱི་རོགས་རམ་དེ་དང་དེ་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད་ནའང་བོད་མི་མང་གྱི་
དང་། ཉམ་ཆུང་དཀའ་ངལ་ཅན་སོགས་ལ་སྒར་ལས་ལྷག་པའི་སྒྲོར་གཅིག་གི་ཕན་ཐོག་གནང་བ་
གོ་རིག་གཉིས་ཀ་སྟེ་ཞིག་ལའང་མི་འདུག དེ་བཞིན་གསར་འབྱོར་བར་ཡང་སྟེ་སེལ་ཙམ་གྱི་སྟེ་ལེན་
ལྟ་རྟོག་ལྟ་བུ་བྱས་ཏེ་ཞབས་བྲིམས་ལུགས་གཏན་འབེབས་དམ་པོ་ཞིག་གི་ཐོག་དམིགས་བསལ་
གཟིགས་སྐྱོང་དགོས་ས་རྣམས་ལ་མ་གཏོགས་ཁམས་རིགས་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་མི་ངོ་དགའ་སྟེལ་
ལད་དང་། དག་འདུལ་གཉིན་སྐྱོང་གི་འབྲུབ་སྟོན་མི་ཤེས་མཁན་རྣམས་བདག་མེད་སྟུག་སྐད་ཤིག་
ལེར་གར་འགྲོ་འདིར་འགྲོ་མེད་པའི་དཀའ་ངལ་ནང་བཞག་སྟེ་སྟེ་ལེན་གྱི་དགོས་དཔུལ་བྱུར་བཅད་
བྱས་པ་བཀའ་ཤག་གིས་བྱིར་ལེན་བར་བས་གནང་བ་དང་། མདོ་དོན་དཔལ་འབྱོར་ཁེ་ཕན་ལས་
དབང་འཛིན་ཤོག་ཁག་གིས་ནང་ཁུལ་དག་འདུལ་གཉིན་སྐྱོང་གི་ལག་བེད་ཡོད་མཁན་རྣམས་ཤོག་
ཁག་གི་གཞི་རྩར་འཇུག་ཐབས་དང་། སྤྱི་ཚོགས་ལ་ཐོབ་ཐང་མོས་མཉམ་སྦྱིད་སྟུག་མཉམ་སྦྱིད་ཡོང་
བའི་མཛེད་ཕྱོགས་ཅུ་བ་ནས་མེད་པ་དང་། སྟོབས་འབྱོར་ཡོད་ན་ལྷག་བསམ་དང་བྱས་རྗེས་སོགས་
གང་ཡང་མ་དགོས་པར་ཕར་བརྟེན་ཆུར་བརྟེན་གྱིས་དབང་ཤུགས་སྟེལ་ཐབས་གནང་བཞིན་པ་དེ་
རིགས་ཡགོང་ས་མཆོག་གི་དགོངས་གཞི་དང་ཡོངས་སྟུ་འགའ་བ་ཞིག་རེད། དཔེར་ན། བད་མ་རྒྱལ་
པོ་བརྒྱད་ཉི་ཉོང་ནས་འཁོར་བྱིས་སྟུལ་སྦྱར་སྒྲོར་འབུམ་ཡ ༥ དང་། རྒྱ་སྐད་ལ་སྒྲོར་འབུམ་༥ བཅས་
ཡིག་ཆ་ཤོག་ངོས་གཅིག་གི་ཐོག་ནས་རོགས་རམ་བྱུང་ལུགས་ཡགོང་ས་མཆོག་ལ་ཡསྟན་ལུལ་ཁྱུས་

བར་རྟོག་དྲ་མི་ཡོང་ཆེད་བཀའ་ཤག་ལ་གོ་བསྟུར་ཁྱུ་ཞེས་ཐེབས་པ་ལྟར་ང་ཚོས་བཀའ་ཤག་ལ་
 ཞིབ་གནས་ཁྱུ་པར། བཀའ་ཤག་ནས་ཉི་ཉོང་རིག་གཞུང་ཚོགས་པ་ཟེར་བ་ལ་འབྲེལ་བ་མི་གནང་
 རྒྱུ་ལྟར་ཐག་བཅད་ཟིན་སྟབས་དངུལ་འབབ་མ་སྒྲངས་ན་ལེགས་ཚུལ་བཀའ་ཐེབས་བྱུང་། དེ་དོན་
 བཞིན་ང་ཚོས་དངུལ་འབབ་ཕྱིར་སློག་བྱས་པ་དེ་ལ་གང་ཡང་ཁྱ་གི་མེད་ཀྱང་། ང་ཚོས་ཕྱིར་སློག་
 བྱས་མ་ཐག་མན་རྩ་ན་ཁི་ལའི་སྡོད་སྒར་གྱི་སློབ་གྲྲ་ལ་དངུལ་འབབ་འབུམ་༩ དང་བྲི་ལྔ་སྒྲུང་པ་
 སྒྲངས་པས་མ་ཆད། ཉི་ཉོང་གི་མི་དེ་སློབ་གྲྲར་གདན་ཁྱུ་ཐོག་སློབ་སྦྱོར་ནམས་ནས་རུ་སྟར་
 བསྒྲིགས་ཏེ་མེ་ཏོག་གི་ཐོང་བ་སྒྲེ་ལ་ལྷོགས་ཆད་གཡོག་པ་སོགས་བྱས་སོང་བ་དང་། འཕྲོས་དངུལ་
 འབབ་དེ་གནས་ཆུང་གྲྲ་ཆང་ལ་སྟུལ་བཞེས་གནང་སོང་ལུགས་ཟེར་འདུག་པ་བཅས་ནི་ཡགོང་ས་
 མཆོག་གི་དགོངས་གཞི་དང་འགལ་བ་ཞིག་ཡིན། ཐ་ན་ཕ་རན་སི་རོགས་ཚོགས་ཤིག་ནས་ང་ཚོའི་
 རྒྱུ་གར་ཚོགས་པ་ལ་རོགས་རམ་གནང་ཐུས་སུ་ཡོད་པར། ༡༥ ལོར་ཕ་རན་སི་ནས་བྱད་མེད་ཅིག་
 གཟིགས་སྒྲོར་དུ་བྱུང་བ་དྲ་རམ་ས་ལ་ནས་ཕྱིར་འཁོར་རྗེས་རོགས་རམ་བྱས་ན་འགྲིག་གི་མ་རེད་
 ཅེས་བཀའ་ཤག་གིས་གསུངས་བྱུང་ལུགས་འགྲེལ་བ་རྫོང་དང་བཅས་རོགས་རམ་ཕྱི་འཐེན་བྱས་
 སོང་བ་དེའང་ཡགོང་ས་མཆོག་གི་དགོངས་གཞི་དང་འགལ་བ་ཞིག་ཡིན། ༡༩༩༡ ལོར་བཀྲས་
 མཐོང་བསྟན་འཛིན་ནམ་རྒྱལ་བཀའ་སློན་དུ་ཐེབས་ནས་ཉོབ་ལང་ཆེ་བའི་སྐབས་དེར་བདེ་སྟངས་ལས་
 ཁུངས་དང་། ཕྱི་དྲིལ་ལས་ཁུངས་ཐུན་མོང་གི་ལས་འགན་མིང་ཁུར་བྱེད་དུས་སུ་བོད་གཞུང་ལ་
 དངུལ་གྱི་རོགས་རམ་ཆེན་པོ་བྱ་མཁན་ཨ་རི་བ་མེ་ཀལ་ཞེས་པའི་སྒྲེར་པ་ལྷུག་པོ་དེར་ལས་ཁུངས་
 གཉིས་ཀྱི་ལས་དོན་ཆེད་རོགས་རམ་བྱ་རོག་ཁྱུ་འདུག། ཁོངས་ནས་བདེ་སྟངས་ལ་ཨ་སྒྲོར་འོ་ལར་

ལྟོང་ཕྱག་༥༠ དང་། ཕྱི་དྲིལ་ལས་ཁུངས་ལ་ཨ་སྒོར་ཤོ་ལར་ལྟོང་ཕྱག་༥༠ སྤྲད་པ་རེད། ལོ་རྒྱུས་
 མར་མེ་ཀལ་གྱི་དྲུང་ཡིག་སྒྲིམ་དམན་ཞིག་དྲ་རམ་ས་ལར་འབྱོར་ནས་འཆར་འགོད་ལས་ཁུངས་ལ་
 ཞིབ་འཇུག་སྐབས་བདེ་སྤྲད་དང་། ཕྱི་དྲིལ་ལས་ཁུངས་གཉིས་ལ་རོགས་དཔུལ་སྤྲད་པས་ལས་དོན་
 ལ་ཕན་ཐོག་ཅི་བྱུང་ཅུང་འདྲི་བྱེད་དུས་ལས་ཁུངས་གཉིས་ཀས་སྤྲད་སྐད་ཅམ་གོ་རིག་བྱུང་མེད་པ་
 རེད། མོ་རང་དྲ་རམ་ས་ལར་སྟོད་རིང་བསྟན་འཛིན་རྣམ་ཀླུལ་ཕྱི་ཀླུལ་ལ་ཕྱིན་པ་རེད་ཅེས་སྐད་ཆ་
 འདྲི་ཡུལ་བྱུང་མེད་པ་དང་། མོ་རང་དེ་རིང་ནས་ཐོན་དུས་སང་ཉིན་དགོང་མོ་དེར་བསྟན་འཛིན་རྣམ་
 ཀླུལ་བཞུགས་སྐར་འབྱོར་བ་རེད། ༡༩ ལོའི་སྤྱི་འཐུས་དབྱར་ཁའི་ཆོག་ས་དུས་སྐབས་མདོ་སྟོད་སྤྱི་
 འཐུས་ཤིག་ནས་དྲི་ཤོག་བཏང་བའི་ལན་དུ་ཨ་རིར་ཡོད་པའི་ཡིད་ཆེས་དགེ་ཅུའི་ལས་ཁུངས་སམ།
 རི་མི་རི་ཕན་རི་ཟེར་བའི་དེབ་སྐྱེལ་ཆོག་ས་པ་དེས་ཚུར་གཏོང་རྒྱ་བྱུང་མི་འདུག་ཟེར་བའི་ཁ་བཏགས་
 སའི་སྐད་ཆ་སྟོང་པ་ཞིག་བཤད། དེ་ནས་བཟུང་འདྲི་བྱེད་མཁན་མ་བྱུང་སྟེ་ཆ་ཆང་ཟ་རྒྱ་བྱུང་བ་རེད།
 ཨ་རི་ནས་མེ་ཀལ་ལ་རི་མི་རི་ཕན་རི་ཞེས་པའི་དྲུང་ཆེ་ཨ་རི་བ་མེ་ཀལ་ཕན་གྱི་ཁན་ཟེར་བ་བསྟན་
 འཛིན་རྣམ་ཀླུལ་དང་ཁ་མཐུན་ཟ་བེད་བྱེད་མཁན་གྱི་གོག་ས་པོ་དེས་དྲ་རམ་ས་ལར་ཕར་བཏང་ཆར་
 བ་ཡིན་ཞེས་ཨ་རིའི་སྤྱི་གཞུང་གི་རོགས་དཔུལ་ཁོང་ཆོར་བརྒྱུད་ནས་གཏོང་གི་ཡོད་པའི་ཁོངས་
 ནས་དཔུལ་འབོར་དེ་མཚུངས་ཀྱི་བཏང་འཛིན་ངོ་བཤུས་སྤྲད་པ་རེད་ཟེར་བའི་དངོས་ཡོད་བྱེད་ལས་
 དེ་རོགས་ཡགོང་ས་མཆོག་གི་དགོངས་གཞི་དང་འགལ་བ་ཞིག་རེད། ཐེ་ཕན་དུ་སྐྱེ་ཆབ་བཏང་གནང་
 བའི་བཀའ་སློན་དང་། དྲུང་ཆེ་རྣམ་པས་གསེར་གྱི་ཐག་པ་དང་། ཆ་སྟོག་བརྟན་ཕྱིན་སོགས་བོད་
 སོག་ལས་ཁུངས་ནས་སྤྲད་པའི་རྒྱ་དངོས་མང་པོ་སྒྲིམ་གྱིས་སྤངས་ནས་སྐྱོ་སྒྲིམ་ཡིག་ཆང་ལ་དད་

འབུལ་ཕྱག་རྫས་དང་དཀར་ནག་མཉམ་སྒྲིབ་བྱས་ཏེ་བཏང་བར། རྒྱ་གར་གནམ་ཐང་ནས་ཞིབ་འཇུག་
 དབྱེ་འབྱེད་ཀྱིས་སྒྲིབ་ཟས་བྱས་པའི་རྒྱ་དངོས་རྣམས་བཀག་ཉར་ཤོར་ནས་ཁོང་ཚོ་སྒྲིབ་ཀྱིས་ནག་
 ཚོང་མ་ཕོག་པར་མཆན་ཤས་ཀྱི་གཏམ་ངན་ས་མཐར་བྱབ་པའི་བྱ་སྤྱོད་དེ་རིགས་ཡགོང་ས་མཆོག་
 གི་དགོངས་གཞི་དང་འགལ་བ་ཞིག་རེད། ཅེས་ང་ཚོས་ར་སྤྱོད་ཁྱ་གི་ཡོད། །

འོ་ན་བྱེད་རྣམ་པས་གོང་དོན་དེ་རྣམས་ཡགོང་ས་མཆོག་གི་དགོངས་གཞི་དང་མི་འགལ་
 བ་ཡིན་ལུགས་ཇི་འདྲའི་ཐོག་ནས་གསུངས་མཁྱེན་གྱི་ཡོད་དམ། ད་དུང་ང་ཚོས་གལ་གནད་ཆེན་
 པོའི་ཐོག་ནས་ཁྱ་དོན་གཅིག་ཡོད། ཡགོང་ས་མཆོག་ནས་༡༩༩༩ ལོའི་ཕྱི་ཟླ་༩ ཚེས་༢༤ འཁོད་
 ཆབ་སྲིད་ལམ་སྟོན་དང་། ཅུ་བྲིམས་སྒྲིབ་དོན་གྱི་ཕྱག་དེབ་ལྷང་གུ་ཞིག་འབྲེམ་སྒྲིལ་གསལ་བསྒྲགས་
 གནང་བའི་ནང་རྒྱ་དམར་གྱི་བཙན་ཤྱགས་ཕྱིར་འཐེན་གྱིས་བོད་ལ་རང་བཙན་བྱུང་བའི་ཉིན་མོ་ནས་
 བོད་ཀྱི་སྲིད་འཛིན་ཞིག་གསར་བསྐྱོད་གནང་ནས་ཡགོང་ས་མཆོག་གིས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་མཛད་འགན་དེ་
 ལ་ཅུས་སྤྱོད་གནང་སྟེ་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འགན་བཞེས་གནང་གི་མིན་ལུགས་ཕེབས་པ་དེར་བྱེད་
 རྣམ་པས་དགའ་བསུ་ཆེན་པོ་ཞུས་ཏེ་ཕལ་ཆེར་བཀའ་བརྩི་དང་ལེན་དང་། བཀའ་དོན་འགལ་མེད་
 ཀྱིས་མི་འཛོན་འཛོན་མདོག་གནང་གི་ཡོད་རེད་དེ། ང་ཚོས་བལྟས་ན་ཇི་སྲིད་བར་གང་ཉིད་དང་གང་
 ཉིད་ཀྱི་ཕྱགས་སྟོན་གནང་བའི་སྒྲུལ་པས་འགྲོ་དོན་སྤྱོད་བཞེས་ཡོང་བའི་གསོལ་བ་ལུང་ལྷན་སྒྲུ་
 འདེབས་རྒྱུ་ལས་སྒྲུ་གཅིག་གིས་འཛོན་གྱི་རེད་བསམ་པ་མི་ལམ་དུ་འང་མེད། འགན་ཁུར་གྱི་ཉམས་
 མྱོང་མེད་པའི་སླ་མ་དང་དེབ་ཐོག་བྱོ་དུང་བྱས་པའི་ཕོ་སར་ངར་རྒྱལ་ཅན་སྒྲུ་ཞིག་ཡིན་ནའང་དོན་
 ངོ་མར་ཕྱག་ན་མ་ལག་རྒྱུ་མའི་བྱ་རྒྱས་བྱེད་བ་ལྟར་ལས་གཞན་གང་ཡང་ཡོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་རེད་

བསམ་གྱི་མེད། ལྷ་བ་མཐོ་དྲག་ན་སྒྲིན་ཆེན་པོ་ཡོང་གི་རེད། ཡལོང་ས་མཆོག་གིས་ཆོས་སྤྱི་
 ཐུགས་འགན་མི་བཞེས་པའི་ཉེན་མོ་ཞིག་བྱུང་ན། དེའི་ཉེན་མོ་ནས་འདོད་རྩམ་ཉོབ་ལང་ཅན་ག་ཆོད་
 ཐོན་ནའང་རང་སྤྱད་རང་གིས་ཉོ་རྒྱུས་ལས་ཅི་ཡང་མི་ཡོང་བ་གསལ་པོ་རེད། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་
 ལྷ་བའི་ནང་ཆོས་ཀྱི་འཇུག་སྒྲིལ་བའི་དུས་ཆོད་ཅིག་མ་བྱུང་གི་བར་དུ་འཛམ་གླིང་གི་སྤྱི་གཞུང་
 དང་། བྱིམས་ལུགས་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཡོད་ན་ཡང་བོད་ལ་ཆོས་མེད་པའི་སྤྱི་གཞུང་དང་། ཆོས་མེད་
 པའི་རྩ་བྱིམས། ཆོས་མེད་པའི་དམངས་གཙོ་འཛུགས་མང་གཙོ་ཞིག་ཡོང་བུ་ཐབས་རྩ་བ་ནས་མེད་
 པ་རེད། ཡལོང་ས་མཆོག་ནས་བོད་དེ་དམངས་གཙོ་ཡང་དག་གི་ལམ་ཕྱོགས་གིག་འཛིན་ཐུབ་པའི་
 ཐུགས་རེ་ཆེན་པོས་ད་ལྟ་ནས་ཉམས་སྦྱོང་ཡོང་ཐབས་སུ་བཅའ་བྱིམས་དང་། བྱིམས་ལུགས་སྒྲིག་
 གཞི་གཏན་འབེབས་གནང་སྟེ་གང་ཟག་གི་དབང་བསྐྱར་མ་ཡིན་པར་བྱིམས་ལུགས་ཀྱི་དབང་འཛིན་
 ཡོད་པ་ཞིག་གི་ལམ་སྟོན་བཀོད་མངགས་བར་མ་ཆད་དུ་མཛད་ཡོད་ནའང་། བྱིམས་ལུགས་སྒྲིག་
 གཞི་ལག་བསྟར་བྱེད་སྐབས། དབང་འཛིན་སྒྲེ་བོ་ཡན་ཚུན་རང་འདོད་མཐུན་ཕྱོགས་ཤོག་ཁག་
 དཔུང་སྒྲིག་གི་རུས་པ་ཐོན་ཐབས་སུ་བཅའ་བྱིམས་དང་སྒྲིག་གཞི། མང་གཙོ་ཁ་ལ་བྱེད་ཏེ་ཡལོང་
 ས་མཆོག་གི་མཆོན་བེད་སྒྲིལ་གྱིས་ནང་ཁུལ་དག་འདུལ་གཉེན་སྒྲིལ་ཁོ་ན་བྱེད་བཞིན་པ་འདི་རིགས་
 དམངས་གཙོའི་ལམ་ལུགས་དང་། ཡལོང་ས་མཆོག་གི་དཔོངས་གཞི་ཡིན་ཤིག་གིས་ཉམས་སྦྱོང་
 གྲངས་པ་ཡིན་ན། ལྷ་བ་ཀྱི་ལམ་ལུགས་ལས་ཀྱང་ཐ་ཆད་པའི་ཡོངས་སུ་སྤྱད་བསྐྱེད་པ་ཞིག་ཡོང་བུ་
 ཉག་ཅིག་རེད། ད་ལྟའི་བྱིམས་ལུགས་འདི་རིགས་གང་ཟག་གིས་དབང་བསྐྱར་བྱེད་པའི་ལག་ཆ་
 བཟང་ཤོས་ཆགས་ཐབས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། བཅའ་བྱིམས་ལ་བརྟེན་ནས་དབང་འཛིན་པའི་འདོད་ཕྱོགས་

ལ་མིས་དགག་པ་ཐུན་བུ་ཡོང་དུས་ལམ་སེང་བཅའ་བྲིམས་ཚིག་དོན་ལ་བསྐྱར་བཅོས་གྲངས་མེད་
 བཏང་བ་ལས་བྲིམས་ལ་རྩ་འཛིན་རྩ་བ་ནས་བྱེད་གི་མེད། གནས་ཚུལ་འདི་དང་འདི་འདྲར་བརྟེན་
 ནས་ང་ཚོས་སྤྱི་ནང་གང་དུ་འང་ཇི་སྤྱིད་བར་ཡོགོང་ས་མཚོག་བོད་ཚོས་སྤྱིད་གཉིས་ལྡན་གྱི་བདག་
 བོར་ཐུགས་འགན་ཆེ་བཞེས་ཡོང་བའི་གསོལ་འདེབས་ཞུ་རྒྱུ་ལས་གཞན་མེད། དེར་བརྟེན་ཐེ་མན་
 སྤྱིད་གཞུང་ལ་འང་དེ་ལྟར་བཤད་དེ་ཁོངས་ཚོས་ཀྱང་སྐབས་དེ་དུས་ངོས་ལེན་བྱས་པ་དེ་ལྟར་རེད།
 ང་ཚོའི་བསམ་ཚུལ་རེ་དོན་དེ་ལ་འགྱུར་བ་མེད། བྱེད་ནུམ་པས་ང་ཚོར་དམའ་འབེབས་ཇི་ལྟར་མཛད་
 ནའང་། ས་སྐྱུ་ལེགས་བཤད་ལས། དམ་པ་ཇི་ལྟར་རྒྱད་རྒྱུར་ཀྱང་། །སྤྱིག་དང་འདྲེས་པའི་ཟས་མི་
 ཟ། །སེང་གི་བཀྲེས་ཀྱང་མི་གཙང་བའི། །ངན་སྐྱུགས་ཟ་བར་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ལོས་ཡིན། །

ཡོགོང་ས་མཚོག་བོད་གྱི་ཚོས་སྤྱིད་གྱི་བདག་བོར་རྒྱ་མིས་ཁས་སྒྲུངས་ན་དེས་མ་འགྲིག་པ་
 མེད་ལ་སྒྲོན་ཆ་རྩ་བ་ནས་བྱུང་མེད། བྱེད་ནུམ་པས་ཡོགོང་ས་མཚོག་བོད་ཚོས་སྤྱིད་གཉིས་ལྡན་གྱི་
 དུ་བྲིད་དུ་རྒྱ་མི་དམར་ནག་གཉིས་ཀར་མེས་ཚིག་མེར་གཏུག་གི་དཔེ་ལྟར་ངོས་ལེན་དགོས་པའི་
 སྐད་ཆ་གསལ་བོ་ཞིག་བཤད་ཐུབ་པ་དང་། གསུང་རྒྱུའི་འབད་བརྩོན་ཞིག་གནང་ནའང་ང་ཚོའི་རྩ་
 དོན་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་རེད། འོན་ཀྱང་རྒྱ་མིར་གསུང་རེ་ཙམ་མེད་པར་ཐ་ན་བོད་མི་དུམ་བུར་གཏོང་
 བྱེགས་དང་། རང་བཅོན་ཡོང་ཐབས་མེད་ལུགས་ཐོག་རང་སྦྱོང་ལྗོངས་བྱུང་ན་འགྲིག་ལུགས་
 གསུངས་ཏེ་ཡར་རྒྱུག་སྤྱིར་རྒྱུག་གནང་བའི་ཆབ་དྲ། ཡ་རིའི་མཚོན་ཤར་ལུ་རྩལ་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་
 དང་བཅས་པར་ཡོགོང་ས་མཚོག་ལ་མཚན་སྟན་འདི་ཙམ་ཞིག་ཡོད་དུས་ཚོས་སྤྱིད་གཉིས་ལྡན་གྱི་
 བཅོན་བྱོལ་གཞུང་གི་དུ་བྲིད་དུ་ངོས་འཛིན་གསལ་བོ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་འབོད་སྐུལ་ཞིག་ཞུ་

མེམས་གནང་གི་ཡོད་ན་དང་། དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱུང་ན། དེ་དུས་ང་ཚོར་ཚུ་སྒྲིག་འཇུག་ས་ཅུ་མེད་
 བཟོ་དགོས་གསུངས་ན་འང་བྱུང་མི་འདུག ད་ལྟའི་ཆར་བྱེད་རྣམ་པར་ཕྱག་འཆང་སའི་གནད་དོན་
 གང་ཡང་མེད་དུས་ང་ཚོ་ངོས་ལེན་མེད་པ་དེ་སྔ་དྲག་པ་ཞིག་རེད། བྱེད་རྣམ་པར་དམིགས་ཡུལ་གྲུབ་
 འབྲས་ཕྱག་འཆང་ས་ཞིག་ཀྱང་ཡོད། དེ་ལས་ཐབས་ཤེས་ཅུ་བ་ནས་མི་འདུག འབྲས་བུ་འདི་འདྲ་
 ཞིག་ལས་སྒྲིན་པ་མི་འདུག དེས་ན་སྔ་འཕྲོས་ཀ་མེད་གྱི་དབང་དུ་མི་འཇུག་ཐབས་མེད་ཡིན་ཚུལ་
 དངོས་ཡོད་དུ་གསུངས་ནས་སློ་པམ་མི་འབྱུང་བའི་ཐབས་ལམ་སྟོན་མེད་ཅིག་གནང་དགོས་པ་ལྟར་
 གནང་བ་ཡིན་ན། མི་རབས་གྱི་འདུན་པ་ཞིག་བཟུང་བའི་ཐོག་ནས། ང་ཚོར་མེད་ན་བྱེད་ཚོར་ཡོད་
 མི་ཚོག་ཟེར་ཤེས་ཐབས་མེད་པ་གྱུར་སྲིད། དེ་འདྲའི་དུས་སྐབས་སུ་འང་ང་ཚོ་བྱེད་འབྱུང་གནང་མི་
 ཉན་པ་རེད། དོན་གནད་དེ་དང་དེ་འདྲའི་རིགས་མཐའ་དག་ཡོགོང་ས་མཚོག་གི་དགོངས་གཞི་མིན་
 བར་ང་ཚོས་གསལ་པོར་རྟོགས་གྱི་ཡོད་ཅིང་། བྱེད་རྣམ་པས་ཀྱང་བྱི་ནང་སུ་ལ་འང་དགོངས་གཞི་
 ཡིན་ཚུལ་གསུང་ན་མི་འགྲིག ཚོལ་གསུམ་བོད་མི་སྒྱི་དང་། ལྷག་པར་ང་ཚོ་ཚུ་སྒྲིག་ཁོངས་སུ་
 ཡོད་པའི་ཁམས་པ་རྣམས་བསོད་སྟེ་དམན་པ་ཞིག་ལ་བྱེད་རྣམ་པ་ནས་ཡིན་ལོང་མིན་ལོང་མེད་པར་
 ད་ལྟ་ནས་ཤར་རྒྱུད་པའི་མི་རྣམས་དོག་སྒྲུག་བརྒྱབ་སྟེ་བྱེད་འབྱུང་གནང་གི་ཡོད་པ་རེད། དངོས་
 འབྲེལ་སློ་གཟུ་བོར་གནས་པའི་མི་ཚོས་ད་ལྟ་འཇམ། མ་འོངས་པར་བརྟག་ཞིབ་བྱས་ན་ང་ཚོ་ཇི་སྲིད་
 བར་ཡོགོང་ས་མཚོག་གིས་ཡོསྐབས་འོག་ཏུ་གནས་ཐབས་ལ་འགྱུར་བ་མི་གཏོང་མཁན་དང་། བྱེད་
 རྣམ་པ་ཡོགོང་ས་མཚོག་གིས་བྲིམས་ལུགས་ལྟར་གནང་བའི་དབང་ཆས་ངར་རྒྱལ་འཕེལ་ཏེ་སློབས་
 པ་སྒྲིས་ནས་དམངས་གཙོ་ཁ་འབྱེད་གྱིས་ཡོགོང་ས་མཚོག་གི་སྒྱི་དབང་ཐུགས་འགན་ལ་འབྱུན་

བསྐྱར་ཉལ་ཤག་རྒྱག་མཁན་ཞིག་ཡིན་པ་གསལ་པོར་མཐོང་གི་རེད། མ་འོངས་པར་བྱེད་ནམ་པའི་
 སྐྱུ་ལུང་ལ་ཐལ་བ་གཤོད་གྱི་རེད། ང་ཚོར་སྤྱིང་རྗེ་སྤྱི་བའི་ཡུལ་ཞིག་ངེས་པར་དུ་མཐོང་གི་རེད། ང་
 ཚོར་འགྲོད་པ་རྩ་བ་ནས་མེད། བྱེད་ནམ་པས་ཀྱང་ཐུགས་འགྲོད་གནང་ན་སྤྱི་དག་པ་ཡིན། གངས་
 ལྗོངས་འགྲོ་བའི་མགོན་པོ་འཕགས་མཆོག་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་ནམ་འབྲུལ་ཡགོང་ས་ཡསྐྱབས་མགོན་
 ཆེན་པོ་མཆོག་དང་དབུས་ལྷ་སའི་ཇོ་ཤག་ནམ་གསུམ་དེ་བོད་སྤྱི་བའི་མ་བགོས་སྤྱི་རྒྱ་བུན་མོང་དུ་
 ཡོད་པ་དེ་ཁམས་པ་མི་མང་ཚང་མས་སྐྱར་ལྟར་མ་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་གསལ་པོ་བྱེད་ཐུབ་གྱི་ཡོད་
 པ་དང་། བྱེད་ནམ་པ་ཐུགས་གཏོགས་དང་བཅས་པས་ཀྱང་ངོས་འཛིན་མ་ཞོར་བ་གནང་སྟེ་བཅད་
 ཁོ་བདག་མ་གནང་ན་ལེགས་ཤོས་རེད། སློ་གཟུ་བོར་གནས་པའི་ཁམས་པ་མང་པོ་ཞིག་ནས་བོད་
 གཞུང་བཀའ་སྤྱི་གཉིས་གྱི་མཆོན་ཐོག་ཚུ་སྒྲུང་དང་ཐེ་ཕན་སྤྱིད་གཞུང་དབར་བཞག་པའི་གྲོས་ཚོད་
 དོན་མཆོན་གསུམ་ལ་ངོས་ལེན་ཡོད་མེད་དང་། ཁོང་ཚོར་དབང་ཆ་སྤྱོད་མིན་ས་ཡིག་སྒྲུང་སྐབས་
 ལྷག་བསམ་ཅན་གྱི་ཁམས་པ་མང་པོ་ཞིག་ནས་གཞུང་གི་བཀའ་ཡིན་བསམ་སྟེ་ངོས་ལེན་མེད་པ་
 དང་། དབང་ཆ་སྤྱོད་མེད་པའི་ས་ཡིག་བརྒྱབ་ཡོད་པ་དེ་དོན་གྱི་ཆ་ནས་ཡགོང་ས་མཆོག་བོད་ཆོས་
 སྤྱིད་གཉིས་ལྡན་གྱི་དབུ་བྱིད་དུ་ངོས་ལེན་མེད་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་། ཡིག་ཆའི་ལམ་ནས་མ་འོངས་པར་
 སྐབས་དེ་དུས་ཁམས་པ་བརྒྱ་ཆ་༥༥ ནས་ཡགོང་ས་མཆོག་ཆོས་སྤྱིད་གྱི་དབུ་བྱིད་དུ་ངོས་ལེན་བྱས་
 མི་འདུག དེ་རྒྱ་མཆོན་གང་ཡིན་ནམ། དེ་དུས་ཡགོང་ས་མཆོག་ལ་འགྲན་འདོད་ཅན་གྱི་མི་སྣ་སྤྱད་
 སུ་བྱུང་བ་རེད་ཅེས་ཞིབ་འདུག་བསྐྱར་མ་བྱེད་དགོས་པ་ཆགས་ཡོད་སྟབས། ང་ཚོས་དེ་འདྲ་མིན་
 པར་གཞུང་གི་དབང་འཛིན་པ་གསར་པ་ནམས་གྱི་མཛད་སྤྱོད་ལ་ཁམས་པ་ཆོས་ཆ་རྒྱས་མ་བྱུང་གོང་

རང་གཞུང་གི་བཀའ་ཡིན་བསམ་ནས་ངོས་ལེན་མེད་པའི་ས་རྟགས་བཀོད་པ་ལས་ཡགོད་ས་མཆོག་
 ལ་མི་གྲས་མི་དད་མཁན་སུ་གཅིག་མེད་ཅེས་ད་ལྟ་ནས་གསལ་བཤད་ཞུ་གི་ཡོད། ལེགས་བཤད་
 ལས། རི་སྤྱི་དངོས་ཆ་ཡོད་གྱུར་པ། །དེ་སྤྱི་དཔོན་ཏན་རྒྱན་གྱི་མཆོག་ །ངོ་ཆ་བརྒྱལ་ན་ཡོན་ཏན་
 ཉིད། །ཕྱོགས་སུ་བྱས་ཏེ་གཏམ་ངན་འཕེལ། །ཞེས་པ་ལྟར། བྱེད་རྣམ་པས་ངོ་ཆ་བྲེལ་གཞུང་མེད་
 པའི་ཡོན་ཏན་ལས་རང་རྒྱལ་གཞན་པམ་གྱི་ཕྱོགས་སུ་ལྷུང་བའི་མཛད་ཕྱོགས་ནི་མི་རབས་རིམ་
 བརྒྱད་གཏམ་ངན་རིམ་འཕེལ་དུ་འགོ་གཞིར་གྱུར་པ་འདི་དག་བྱེད་རྣམ་པའི་ངན་རྒྱུ་རྗེས་པའི་དངོས་
 ཡོད་རྒྱ་མཚན་དཔེ་མཆོན་ཅམ་དུ་གསལ་སྟོན་མི་ཞུ་བས་མེད་དུ་གྱུར།

བཅུ་བཞི

སྤྱི་འཐུས་པར་བདེ་ལེགས་འོས་ཆོས་མ་ཆང་ཟེར་བའི་སྐོར་གྱི་ལན་འདེབས།

ཡང་བཀའ་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་དེའི་ཨང་ ༥:༡ པར། བྱེད་པར་བདེ་མ་བདེ་ལེགས་ནི་བོད་མི་མང་
 སྤྱི་འཐུས་ལྟན་ཆོག་གི་ནང་སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་མཆོན་འཁུར་ཡོད་བཞིན་དུ་གོས་མཐུན་ཆོག་འདུའི་
 ནང་ཞུགས་པ་ཡིག་ཆའི་ཐོག་མཆོན་རྟགས་འགོད་མིན་ལ་རི་ལྟར་ཡང་། རང་ཉིད་སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་འོས་
 ཆོས་མ་ཆང་བར་འགྱུར་རྒྱའི་ཆ་རྒྱུན་ཆ་ཆང་བ་ཞིག་ཡིན་པ་སྟོན་མ་དགོས་ཀྱང་། རང་སྟོན་ངོས་
 བཞེས་ཀྱིས་སྤྱི་འཐུས་ནས་དགོངས་ཞུས་གནང་སྟབས་འདིར་བསྐྱར་སྟོན་མ་དགོས་ཞེས་གསུངས་
 འདུག

ལན་འདེབས། སྤྱི་འབྲས་པད་མ་བདེ་ལེགས་ཀྱིས་སྤྱི་འབྲས་ནས་དགོངས་ཁུས་སྟན་ཤོག་
 རང་ཉིད་ཀྱི་གནས་སྟངས་དང་བསམ་ཚུལ་དངོས་ཡིད་འཁོད་པའི་སྟན་ཤོག་ཕུལ་བ་ཐེངས་གཉིས་
 ཕྱིར་སློག་གིས་མཐར་ཆོགས་གཙོ་བོ་ཟུང་གིས་ཟིན་བྲིས་བཅོས་པ་དེ་རང་ཕུལ་བ་ཡོངས་བྱུང་
 གསལ་བསྐྱགས་གནང་བ་དེ་ལྟར་རེད། འོས་ཆོས་མ་ཆང་བར་ངོས་ལེན་ནམ་ཡང་བྱས་མེད། བྱེད་
 དགོས་དོན་གང་ཡང་མེད་པ་ནི་བྲིམས་ལུགས་དང་དངོས་དོན་གཉིས་ཀར་འགལ་མེད། རྒྱ་མཆོན་
 གང་ལགས་ཤེ་ན།

༡ དེ་སྤྱི་ཉི་ཉོང་དོན་གཙོད་པད་མ་རྒྱལ་པོ་ནས་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་བྱུངས་ཁོངས་གསལ་
 བའི་ལས་ཁུངས་བརྒྱད་ཨ་སྒོར་འབུམ་ ༢༥ སྒྲངས་པ་ནས་ཨ་སྒོར་ ༢༥༠༠༠༠ ཨ་ལག་འཛིགས་མེད་
 དང་བྱམས་པ་སྐལ་ལྷན་གཉིས་ནས་བར་ཟས་བྱས་ཡོད་ནའང་མཐར་ཨ་ལག་འཛིགས་མེད་བདེ་
 སྤྱང་བཀའ་སློན་དང་། བྱམས་པ་སྐལ་ལྷན་བདེ་སྤྱང་དྲུང་ཆེ་རེད་ཡོད་སྟབས་ཁོང་གཉིས་ཀྱིས་བོད་
 གཞུང་བདེ་སྤྱང་ལས་ཁུངས་ཀྱི་མགོ་ཐོག་ཏུ་ནག་སྒྱུན་བཀའ་བའི་དཔུལ་འབོར་ལྔ་གོང་ས་མཆོག་གི་
 བཀའ་དང་འབྲེལ་བའི་སྒོ་ནས། ༡༩༩༣ ལོར་གསལ་བསྐྱགས་གནང་བའི་མ་འོངས་བོད་ཀྱི་རྩ་
 བྲིམས་ལྔ་འཛིན་པོ་ཆའི་དགོངས་དོན་རྒྱལ་ཡོངས་འབྲས་མི་ཆོགས་ཆེན་གྱི་རྒྱན་ལས་ཆོགས་མིའི་ངོ་
 ཆབ་མཆོན་པའི་བཅའ་བྱུང་བོད་གཞུང་ཆེས་མཐོའི་རྒྱན་ལས་ཆོགས་འདྲའི་གྲོས་ཆེད་ནང་ཨ་སྒོར་
 ༢༥༠༠༠༠ ཐེ་ཐུན་ལ་ཕྱིར་སློག་གནང་རྒྱ་གསལ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་རྗེས་ཕྱིར་སློག་གནང་རྒྱ་པ་སྐད་ཐོག་
 ད་དྲུང་མཛུབ་མོ་ཡང་བལྟགས་གནང་སྟེ་ཟ་རྒྱ་གང་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། །

༢ གྲོས་ཆེད་དེའི་ནང་སྟེ་ཁག ༣༢ ལ་ཞིབ་འཇུག་ཆོགས་རྒྱང་འཇུགས་རྒྱ་གསལ་བ་ལྟར།

སྐབས་དེ་རང་དུ་བྱུང་བ་ཀྱི་ཆེ་བའི་ཚོགས་ཀྱི་ཆེད་འཇུག་སྐབས་གནང་ཡོད་ཀྱང་། ལམ་སེང་གྱི་ར་བསྟུ་
གནང་སྟེ་སྟེ་ཁག་༣༩ ཟེར་བར་ཞིབ་འཇུག་གནང་བྱུ་མི་ལམ་དུ་འང་མིས་བྱུ་མེད་པ་བཞེས་སོང་།

༩ གྲོས་ཚོད་དེའི་ནང་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་གི་འབྲེལ་བ་ཡང་གནས་སྐབས་གྱི་ར་བསྟུ་
གནང་བྱུ་གསལ་ཡོད་ཀྱང་། བཅའ་ཆེ་ཆེ་ཟེར་དུས་འདྲེ་རྗེ་ཚོད་ཟེར་བ་ལྟར་ཚོས་དོན་ལས་ཁུངས་གཙོ་
བྱས་པས་འབྲེལ་ལམ་གྱི་ལས་འགུལ་བྱུ་སྟེད་གནང་སྟེ་ད་ཆ་དེབ་སྟེལ་དང་སྒྲགས་ཐེ་ཕན་བོད་སོག་
ལས་ཁུངས་ཀྱིས་ངོས་ལེན་ཡོད་པའི་སྒྲོ་བར་སྟུར་བའི་ཚོས་ཚོགས་ཁག་(༥) གསར་འཇུག་གནང་
ཡོད་པ་དེའི་ཁོངས་བོན་བོའི་ཚོས་ཚོགས་ཟེར་བ་མེད་པ་མ་གཏོགས་དེ་མིན་བོད་ཀྱི་ཚོས་བརྒྱུད་ཆ་
མ་ཡོད། ཉེ་བུ་ཤག་བྱུ་བའི་དུས་ཚོད་ཅིག་ཏུ་སྟེབས་ཡོད་པ་ལས་གཞན་གྱི་བསམ་ཚུལ་གང་ཡང་
མེད་པ་ཆགས་ཡོད། དེའི་ནང་ནས་མགོ་འཚོས་མཁན་དང་འབྲེལ་བ་གནང་བྱུ་བ་མཁན་པལ་ཆེ་བས་
རང་གཞུང་ལ་བཀའ་བློལ་ཡང་ཁུས་ཡོད་ཚོད་འཇུག

༡༠ སྐབས་༡) པའི་སྟེ་འབྲུས་གྲོས་ཚོགས་ནམ་ཚོགས་སུ་མདོ་སྟོད་ཀྱི་སྟེ་འབྲུས་༥ དང་
ཚོས་ལུགས་སྟེ་འབྲུས་༥ བཅས་ནས་རང་གཞུང་དང་ཐེ་ཕན་སྟེད་གཞུང་དབར་འབྲེལ་བ་གནང་ན་
ཡག་པོ་མི་འཇུག་ཅེས་བྱུ་ན་མཐུད་དེ་འབྲེལ་ཆགས་ནམ་བུ་དུ་བསམ་འཆར་སུལ་བ་རེད། འོན་
ཀྱང་དེ་ལས་མང་པའི་སྟེ་འབྲུས་གཞན་རྣམས་ནས་ཐེ་ཕན་དང་འབྲེལ་བ་གནང་དགོས་པའི་བསམ་
འཆར་སུ་མཐུད་དེ་འབྲེལ་བ་གནང་ན་མོས་མཐུན་མེད་མཁན་རྣམས་ལ་ཁོང་བློས་གདོང་ལེན་ཡང་
བྱས་བུང་བ་མ་ཟད། སྟེ་འབྲུས་གྲོས་ཚོགས་ཐེངས་༧ པའི་སྐབས་བཤད་རེས་བུང་བ་དང་། སྟེ་འབྲུས་
བད་མ་བདེ་ཆེན་ནས་མདོ་སྟོད་དང་། ཚོས་ལུགས་ཀྱི་སྟེ་འབྲུས་ཁག་གཅིག་ནས་རང་གཞུང་དང་། ཐེ་

ལྷན་དབར་འབྲེལ་བ་འགོག་ཐབས་བྱེད་པ་འདིར་རྒྱ་མཚན་མེད་པ་མ་རེད། བོད་གཞུང་ནས་ཐེ་ལྷན་
 དང་འབྲེལ་བ་གནང་ན། ཁོང་ཚོའི་ཕྱོགས་ནས་ཐེ་ལྷན་ལ་འབྲེལ་ལམ་བྱེད་མི་ཐུབ་པ་ཆགས་དུགས་
 ཡིན་པ་ལས་ལྷག་བསམ་དང་། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལྷ་བ་མ་རེད་ཅེས་མདོ་སྟོང་སྤྱི་འབྲུས་འགའ་རེར་གསལ་
 བོར་བརྗོད་པ་མ་ཟད་ཕྱི་བཤད་ནང་བཤད་མང་པོ་བྱས་སྟབས་ཁོང་ཚོའི་ཕྱོགས་ནས་ཐེ་ལྷན་དང་
 བོད་གཞུང་གཉིས་འབྲེལ་བ་གནང་དགོས་པའི་སེམས་ཤུགས་ཆེས་ཆེར་འཕེལ་བ་དང་། ང་ཚོའི་
 ཕྱོགས་ནས་གཞུང་དང་ཐེ་ལྷན་དབར་འབྲེལ་བ་གནང་ན་ཡག་པོ་མི་འདུག་ཅེས་པའི་བསམ་འཆར་
 ཉུང་དུ་མི་གཏོང་ག་མེད་དུ་གྱུར། ལེགས་བཤད་ལས། སློ་གྲོས་ཞན་པའི་འདོད་གཏམ་དང་། །ཅང་
 ཤེས་མིན་པའི་རྟ་མཚོ་དང་། །གཡུལ་ངོར་ལྷུང་བའི་རལ་གྱི་རྣམས། །སྤྱི་གྲོགས་འགྱུར་ངེས་པ་
 མེད།། ཅེས་པ་ལྟར་དབུས་གཙང་སྤྱི་འབྲུས་པ་ལྔ་བདེ་ཆེན་ཅན་གྱིས་རང་གི་འདོད་པའི་དབང་དུ་
 བཏང་ནས་རྣམ་དཔྱོད་བྲལ་བའི་ཕྱོགས་ལྷུང་གི་ཆོག་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་སོང་བ་དང་།

༥ སྤྱི་འབྲུས་འོས་བསྐྱེད་སྤྱི་གཞིར་དེ་སྤྱི་ཡིན་ན། རྒྱལ་ཁབ་གཞན་ལ་མགོ་བཏགས་སློ་
 བཅོལ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ། ཞེས་འོས་ཆོས་མི་ཆང་བའི་ཆ་རྒྱུན་དུ་གལ་གནད་ཆེ་ཤོས་སུ་བརྩི་གི་ཡོད་
 པའི་ཆོག་དོན་དེ་ཕྱིར་བསྐྱེད་གནང་ཡོད་སྟབས་ད་ཆ་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་ལ་མགོ་བཏགས་སློ་བཅོལ་བྱས་
 པའི་མི་མང་པོ་ལྟམ་པ་མཐོ་ཤ་རེར་གྲོས་ཆོགས་ཀྱི་ཞབས་སྟེགས་ཐོག་བཞུགས་པ་དང་། བཀའ་སློན་
 ཀྱི་ཁོངས་སུ་ཕེབས་ནས་སྟོང་གསུམ་ཁ་ལོ་བསྐྱུར་མདོག་གིས་སྤྱི་ཆོགས་ནང་བཅོན་བྱོལ་དུ་གནས་
 པའི་མི་རྣམས་ཐུབ་ཆོད་མགོ་རླུང་སྤྱད་དེ་རོགས་དཔལ་ཐམས་ཅད་ཟ་བེད་བྱས་ཐོག་ དང་པོར་ར་
 ལུག་ལྷས་སློ་ནས་ཐོན་པ་ལྟར་གཅིག་ཤོར་གཉིས་ཤོར་གྱིས་ཐེ་ལྷན་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་བརྒྱད་

ཆབ་སྲིད་ལ་བལྟ་ས་བསྟེན་ཁུངས་མེད་པ་ཇི་བཟོས་མཁུན་གསལ་དེ་ལྟར་དང་། །

༤ བྲིམས་ལུགས་སྒྲིག་གཞིའི་ནང་གི་ཕན་སྲིད་གཞུང་ངམ། བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ལ་
འབྲེལ་བ་ཙམ་བྱ་མི་ཆོག་པ་དང་། བྱས་ན་འོས་ཆོས་མི་ཆང་བའི་ཆ་རྒྱུན་སྒྲིག་གཅིག་བཀོད་མེད་པ་
དང་། ཡང་ན་ཆོག་ས་འདུའི་ནང་འགྲོ་མི་ཆོག་ཟེར་བ་གང་ཡང་བཀོད་མེད་སྟབས། དཔེར་ན། ཨ་
མདོའི་འབྲས་མི་སྒོ་མང་བསྟན་པ་ནས་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ལ་སྤྲོ་ལོ་ནས་མགོ་བཏགས་ཁྱེས་ཏེ་
སོག་བོ་སྒྲ་མ་བརྒྱད་དག་ལྷན་དེ་རྩེ་ཟེར་བ་གི་ཕན་ལ་བཏང་། བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ནང་ལས་བྱེད་
བྱས་ཏེ་རྒྱུན་དུ་བསྟན་པ་ལ་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་དདུལ་དང་། རྒྱ་དངོས་རིམ་བཏང་གིས་དེང་
ལོངས་སྤྱོད་དང་ལྡན་པ་ཆགས་དང་ཆགས་ལུས་ཀྱང་། འོས་ཆོས་མ་ཆང་བའི་ཆ་རྒྱུན་ཡིན་ཚུལ་ཤོད་
མཁན་སུ་ཞིག་མེད་པ། །

༥ ཨ་མདོའི་སྤྱི་འབྲས་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་གི་ཕན་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་གསང་ལས་པས་
ཉི་ཉོང་དུ་ལྷན་རྒྱུའི་ཆེད་ཆོག་ས་པ་ཞིག་གི་མིང་ཐོག་༧༥ ལོར་མགོན་བདུ་ལུ་བ་ལྟར་བྱིན་ཏེ་བྱིན་ནང་
བསྐྱར་བའི་ལས་ཀ་དང་། སྤྱི་འབྲས་ཀྱི་ལས་འཆར་ཡིག་ཆ་ཁག་མང་ཁོང་ཆོར་སྤྱད་པ་དང་། ལོ་དེའི་
བྱི་ཟླ་༥ པའི་ནང་ཨ་རིར་འཛོམ་དུས་ཀྱི་མགོན་བདུ་ལུ་བ་ལྟར་བྱིན་པ་བཅས་གཅིག་བྱས་ན་སྤྱི་
འབྲས་ཀྱི་སྐྱེ་ཆབ་ཡིན་པའི་དོགས་པ་བྱ་དགོས་པ་ཇི་བྱས་ཆོག་ས་གཙོ་བམ་གདོང་དང་། བཀའ་ཤག་
ལྟན་རྒྱས་སྤྱན་ཞུག་གོ་ག་དང་། སྟན་འོན་པ། ལྷག་ས་༧༥་རུ་ཆགས་པའི་ཉིར་ལེན་གྱིས་པད་མ་བདེ་
ལེགས་མ་གཏོགས་འོས་ཆོས་མ་ཆང་བའི་ཆ་རྒྱུན་མི་མཐོང་བ་ལས་དངོས་ཡོད་བྱས་ན་དེ་ལྟར་རེད། །

༦ བཀའ་སྤྱོན་བསྟན་འཛིན་རྣམ་རྒྱལ་ཨ་རིའི་རྒྱལ་ཁབ་ལ་མགོ་བཏགས་སྤྱོད་བཅོལ་ཁྱེས་

ཟིན་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། དེ་སྒོན་ཐེ་ཕན་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་བྱ་བ་ཁོངས་གསལ་བའི་ལས་ཁུངས་
 ནས་པད་མ་རྒྱལ་པོ་བརྒྱད་ཨ་སྒོར་འབུམ་ ༢༥ སྤྲོད་ཡོད་པའི་ཁོངས་ནས་ཨ་སྒོར་ ༢༥༠༠༠༠ བདེ་
 སྤྲོད་ལས་ཁུངས་ལ་སྤྲོད་འཕྲོས་ནས་ཨ་སྒོར་འབུམ་ ༧ ཨ་རིར་བཏང་སྟེ་ཁང་པ་ཉེས་པ་དང་། དེ་
 ཁོངས་ནས་ཨ་སྒོར་ ༧༠༠༠༠ བསྟན་འཛིན་དགེ་བྱེད་ཀྱི་གཟིམ་ཤག་རྒྱག་ཆེད་དུ་བཏང་བ་རེད་ཟེར་
 བའི་གཏམ་སྒྲིང་སྐབས་དེ་དུས་ནས་ཡོད་བཞིན་པ་དེ་དག་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་མ་རེད་གསུངས་
 ཀྱི་ཡོད་དུ་གྱུར་ནའང་དོན་དུ་བྱུང་བར་ཏིལ་འབྲུ་ཙམ་མེད་ངེས་རེད། དེར་མ་ཟད་འཁོར་རུང་ག་
 འཇམ་གྱི་བྱ་ཆ་དཔལ་འབྱོར་ཟེར་བ་འདི་ཨ་རི་ནས་ཐེ་ཕན་དུ་ཡང་ཡང་གཏོང་གི་ཡོད་པ་སོགས་
 བྱེད་རྒྱུ་པས་གཡག་ཞར་བས་རྩ་བས་པ་ལྟར་གནང་བས་འོས་ཆོས་ཆང་མིན་མི་མཐོང་བ་ཡིན་པ་
 ལས། དོན་དངོས་ཀྱི་ཆ་ནས་བྱས་ན་པད་མ་བདེ་ལེགས་ཆོགས་གྲོས་སུ་ལྷགས་པ་ཙམ་ལས་བསྟན་
 འཛིན་རྒྱལ་རྒྱལ་གནམ་ས་ཐུག་པ་བཞིན་ཉེས་པ་ཆེ་བ་ཆགས་ཡོད། །

༧ ཐེ་ཕན་སྤྱི་འཛིན་གྱི་བཀའ་སློབ་འབུལ་མཁན་རེད་ཅེས་ཁག་ཁར་ཁོ་ཟེར་བ་དེ་ཞེ་
 པོ་འགའ་ཞིག་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གསུངས་པ་དང་སྤྲུགས་པ་གོང་ས་མཆོག་ཨ་རིར་ཆིབས་སྐྱར་
 སྐབས་མཇལ་འཕྲད་ལྷན་ལྷགས་ཆེ་བསྟོད་ཆེན་པོ་གནང་བ་དང་། པ་གོང་ས་མཆོག་མ་སུ་རིར་
 ཆིབས་བསྐྱར་སྐབས་ཁག་ཁར་ཁོ་མཇལ་འཕྲད་ལྷན་ལྷགས་གཟེངས་བསྟོད་ཆེན་པོ་གནང་བ་
 དང་། དེ་རྗེས་བཀའ་སློན་རྒྱ་ལོ་དོན་འབྱུང་དང་ལྷི་ལི་ནས་ཁག་ཁར་ཁོ་དང་མཇལ་འཕྲད་གནང་
 ལྷགས་དང་འབྲེལ་ཁོང་ནས་བཙོ་ལྷ་ཆེ་རིང་ཕྱིར་འབུད་བྱས་ཆོག་ཟེར་ལྷགས། བཀའ་སློན་ནས་
 བཙོ་ལྷ་ཆེ་རིང་ལོ་རྒྱུད་རྒྱུད་རེད་ཕྱིར་འབུད་མ་གནང་ན་ལེགས་རྒྱལ་གསུངས་ལྷགས། ཁོང་ནས་འོ་

ན་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་སྒོ་བརྒྱབ་ནའང་ཚོག་གསུངས་ཚུལ། དེ་ལའང་བཀའ་སློན་ནས་དམིགས་
 བསལ་སྒོ་རྒྱག་དགོས་གསུངས་མེད་པ་ལས་གསུང་ན་སྒོ་རྒྱག་གི་རེད་ཅེས་པ་སོགས་སྒྱི་འཐུས་གོ་
 ཚོགས་སུ་སྒྲ་རྗེས་གསུངས་ཡོད། འོན་ཀྱང་དེའི་རྗེས་ཙམ་ལ་༧༧༣༧༩༩་ཟེས་བ་དེས་དེབ་ཅིག་
 བཀྲམས་པའི་ནང་སྒྲག་རིགས་ངན་ཚད་བྲིས་ཡོད་པ་དང་། དཔེར་ན། མི་དེས་མ་སུ་རི་ནས་ཡོག་
 ས་མཚོག་མངལ་འཕྲད་བཅར་དུས་མ་སུ་རི་བོད་ལྷག་ཁྱིམ་སྡེ་དང་། སློབ་གྲ་བཅས་ཀྱིས་ཐེབས་སྒོ་
 དང་། ཐེབས་བསུའི་གྲ་སྒྲིག་ཞུས་པའི་ཐེབས་ལམ་དུ་གྲུས་བཅུད་ཆེན་པོ་མཚོན་ཆེད་རས་དམར་གྱི་
 ཐེབས་གདན་གདིང་བར་ཁོ་པས་འདྲ་བར་བརྒྱབ་ཏེ་ཁོ་རང་ལ་བོད་མིས་དགའ་བསུ་ཞུས་པའི་རྣམ་
 པ་བསྟན་ཏེ་བྲིས་ཡོད་པ་བཅས་མཐོང་དུས་སུ་གཅིག་གིས་དོ་སྣང་མེད་ཁར། ང་ཚོ་མདོ་སྟོད་སྒྱི་
 འཐུས་འགའ་ཤས་ཀྱིས་བྲི་སྟངས་དེ་ལྟར་འགྲིག་མེད་པ་དང་། .. ཅུང་ཞིབ་དགོས་ཚུལ་ཙམ་གྲུང་
 བར་སྒྱི་འཐུས་གཞན་ཚོས་བོད་གཞུང་དང་ཐེ་མན་དབར་གྱི་འབྲེལ་བ་གཏོར་ཐབས་ཀྱི་གོ་སྐབས་
 འཚོལ་གྱི་ཡོད་པ་རེད་ཟེས་ནས་དགག་པ་བྱེད་པའི་རྣམ་འགྱུར་བསྟན་པ་བཅས་མདོར་ན་ཐེ་མན་གྱི་
 ཡུལ་ནི་ལྟ་ཡུལ་ལྟ་བུ་དང་། མི་རྣམས་ནི་རང་གི་ཕ་མའམ། སྒྲན་ཉི་ཡིན་པ་ལྟ་བུ། དེའུལ་ནི་ནེ་ལའི་
 ཁ་ནས་ལྷུང་བའི་ནོར་བུ་ལྟར་ཡིན་པའི་ངང་ཚུལ་གྱིས་མདོ་སྟོད་སྒྱི་འཐུས་རྣམས་དང་། ཚུ་སྐང་བཅས་
 པ་ཁོང་ཚོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤང་དག། བོད་གཞུང་གི་སྤྱད་བྱས་ལམ་དུ་མི་གཏོང་མཁན་ཡིན་ཚུལ་སྒྱི་
 ཚོགས་ནང་དགྲུག་གིང་གི་གཏམ་དང་། དབང་ལུས་སྒྲོབས་ཤུགས་བཅས་བྱུང་སྡེལ་བྱས་སྟབས་
 སྒྲན་པོ་གྲགས་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་སྟེ་ང་ཚོའི་ལྷག་བསམ་དང་། སེམས་ཤུགས་ཀྱི་ཆ་སྐྱོན་ལུས་མེད་
 ཀྱིས་སྒྱི་ཚོགས་བྱིངས་ནང་ཕོ་རོག་དཀར་པོ་ལྟར་དུ་གྱུར། ཐེ་མན་ལ་འབྲེལ་བ་བྱས་པ་དང་། ཐེ་མན་

གྱི་དངུས་ཟས་པ། ཐེ་ཕན་གྱི་མི་ལ་ཆེ་བསྟོད་དང་སྡེ་ལེན་བྱེད་པ་སོགས་ནི་དག་མཚན་ལ་མངོན་དུ་
 བྱེད་པ་ལས་སྡེ་འབྲས་གྱི་འོས་ཆོས་ཆང་མིན་པར་བཞག། ད་དུང་རྒྱ་སྐད་ཤེས་གྱི་རེད་ཟེར་བ་
 དང་། དེ་སྐར་ནས་འབྲིས་གཤིབ་བྱས་པའི་ངོ་ཤེས་རྒྱ་མི་མང་པོ་ཡོད་རེད་ཟེར་བ། དེ་སྐར་རྒྱ་ནག་ཏུ་
 སློབ་ཐུག་སྐབས་ནས་སློབ་སྦྱོང་མཉམ་དུ་ཡིན་པ་རེད་ཟེར་བ། ཁོ་རང་ད་ལྟ་ཐེ་ཕན་དང་འབྲེལ་བ་
 ཡོད་མུས་ཡིན་ཅང་ཕན་ཐོག་ཡོང་གི་རེད་ཟེར་བ་སོགས་བཤད་དེ་སྡེ་འབྲས་དང་བཀའ་ཤག། འོན་
 གཅོད་ཁག་བཅས་པའི་ནང་དུ་འཐེན་གང་ཐུབ་གནང་བ་སོགས་ཡིན་བཞིན་དུ། བད་མ་བདེ་ལེགས་
 ཆོག་མཉམ་འདུའི་ཟུར་ཉན་ཅམ་དུ་བསྐྱད་པས་སྡེ་འབྲས་གྱི་འོས་ཆོས་མི་ཆང་བའི་ཆ་རྒྱུན་ཆ་ཆང་བ་ཞིག་
 ཡིན་པ་སློས་མ་དགོས་ཞེས་ནག་སྒྱུན་འཇུགས་པའི་གཞི་རྩ་བ་ནས་མེད་པ་དེ་ལྟར་ཡིན། གནང་
 སྐྱེས་འདི་རིགས་ནི་ཁམས་པ་རྣམས་ལ་རེ་རེ་བཞིན་དམའ་འབེབས་དང་། བྱེད་བསད་གྱིས་བོད་
 མི་ཁ་བྲལ་དུ་མ་བུར་གཏོང་བའི་ཐབས་བྱས་མ་རུང་བ་ཞིག་ཡིན་པ་གསལ་པོར་མངོན་ཐུབ། ཁམས་
 པ་ཆོར་ལྟ་སྐྱེས་ངན་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་གནང་དགོས་པ་ག་རེ་ཡིན་ནམ། ཡགོང་ས་མཆོག་གི་བཀའ་
 དགོངས་དང་ཡོངས་སུ་འགལ་བ་ཞིག་མ་རེད་དམ། དཔེར་ན། བྱེད་རྣམ་པའི་ཡིག་ཆ་དེའི་ཨང་ ༥༩།
 ནང་བད་མ་བདེ་ལེགས་ཉེས་ཆེན་ཡིན་པ་ཞིག་བཀོད་མ་ཐག་ཏུ། ཡིག་ཆ་དེའི་ཨང་ ༥༩༡ པའི་ནང་
 སྡེ་འབྲས་དགོངས་པ་ཞུ་གནང་ཟིན་པ་ཞིག་ལ་འོས་ཆོས་མ་ཆང་བའི་ཆ་རྒྱུན་ཆ་ཆང་བ་ཞིག་ཡིན་པ་
 སློས་མ་དགོས་ཞེས་བསྒྱུར་སློབ་ཡང་སློབ་གནང་བ་འདི་ང་ཆོར་དམའ་འབེབས་དང་། བྱེད་བསད།
 ཁ་བྲལ་གཏོང་འདོད་ཆེད་པས་བྱགས་འདོད་མ་ཆོམ་པར་བསྒྱུར་སློབ་གནང་བ་ལས་གོང་གི་མིང་
 བཏོན་གནང་བས་མ་འབྲས་པ་གང་ཡང་མི་འདུག། བྱེད་རྣམ་པས་བསྒྱུར་སློབ་མ་དགོས་གསུངས་

པ་དེ་ཞལ་རྩུན་ཆེན་པོ་མ་རེད་དམ། །

༡༠ སོག་ཞབས་དྲུང་ཟེར་བ་སོག་ཅན་དན་དགོན་པའི་སྤྱོད་པ་རྩུས་སྤྱོད་ལོག་དེ་བོད་ནས་
འབྱོར་རྗེས་བོད་གཞུང་བདེ་སྤྱང་ལས་ཁུངས་ནས་སོ་པའི་ལས་འགན་སྤྱད་དེ་ཤར་ཁུམ་བུར་བཞག་
དེ་རྗེས་བདེ་ཆེན་རྒྱ་མཚོ་ཟེར་བ་དེ་དང་བཅས་བལ་ཡུལ་ནང་རུ་སྤྱི་སོ་པ་དང་འབྲེལ་བ་བྱེད་དུ་
བཅུག་ཐེ་ཕན་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ལ་འདྲེལ་བ་བྱེད་དུ་བཅུག་སྟེ་བོད་ནང་དང་། བཙན་བྱོལ་
གཞུང་མང་གི་གནས་ཚུལ་ཡར་སྤྱད། བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་གསང་ལས་པས་རྒྱ་ནག་སྐམ་ས་
ཆེན་པོའི་གནས་ཚུལ་ཚུར་སྤྱད་དེ་གནས་ཚུལ་བརྗེ་ལེན་བྱེད་ཁུལ་གྱིས་ཐེ་ཕན་གྱི་དཔུལ་མང་པོ་
སྤངས་ཏེ་བས། བདེ་ཆེན་རྒྱ་མཚོ་ཟེར་བ་དེ་ཨ་རིར་བསྐྱོད་ཁར་ཐེ་ཕན་དང་། རུ་སྤྱི་དཔུལ་སྤྱད་
པའི་ནང་ནས་སྒྲོར་ - ༡༩༧༠༠༠ ཁྱེར་སོང་། ཁོ་ཨ་རིར་བྱོན་ན་མི་འགྲིག་ཞེས་ལྷོ་ལིར་ཡོང་ནས་ཚུད་
གྲོང་ཇི་བྱས་ལྷོ་ལི་དོན་གཅོད་ཁང་ནས་མཁུན་གསལ་ཡིན་པ་དང་། ང་ཆོའི་མི་འགའ་རེ་ལ་ནང་དོན་
དུ་བདེ་ཆེན་རྒྱ་མཚོ་འགོག་ཐབས་དགོས་ཚུལ་བཤད་པར་ང་ཆོས་ཐེ་གཏོགས་མ་བྱས་སྟབས་ཁོ་པ་
ཆོར་མི་དགའ་བ་ཆགས་པ་དང་། དེ་རྗེས་ཡང་བསྐྱར་༡༩༧༡ ལོར་སོག་ཞབས་དྲུང་ཟེར་བ་ཁོ་སྤྱོད་མ་
ཡིན་མདོག་བྱས་ཏེ་གཡོག་པོ་གཉིས་ཁྲིད་ནས་ཐེ་ཕན་དུ་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་བཅུ་བཅུའི་དུས་
ཆོས་ཀྱི་ཆོགས་འདུར་བྱིན། ཚུར་སྤྱོད་པས་རྗེས་བལ་ཡུལ་དུ་སྤྱོད་ཁང་ཐོག་ཅེགས་མང་པོ་ཡོད་པ་
གསར་རྒྱག་བྱས་པ་སོགས་ཐེ་ཕན་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་མི་ངོ་གསོན་པོར་གྱུར་པ་ཞིག་ཡིན་
བཞིན་དུ། ད་དུང་བོད་གཞུང་བདེ་སྤྱང་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཁམས་པ་མགོ་དྲུང་སྤྱོད་མཁན་གྱི་
དགུ་བཅུ་གསུམ་ཟེར་བའི་ཕྱགས་འདུག་དུ་བཞག་པ། སྐབས་རེར་མདོ་སྟོད་དུ་མ་བུ་ཁ་བྲལ་བྱེད་

ཆེད་དུ་མདོ་སྟོད་དམིགས་བསལ་ཚོགས་ཆེན་ཟེར་བའི་འགན་ཁུར་ཕྱགས་འདུག་བྱེད་མཁན་གྱི་མིང་
 ཐོ་དང་པོར་བཀོད་པ་སོགས་གནང་གི་ཡོད་པ་སྤྱི་མཆོད་ཐུབ་ཐབས་མེད་པ་དེ་ལྟར་ལ་བརྟེན། ཐེ་
 བཅན་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ལ་བྱེད་ནམ་པས་གཟིགས་ཕྱོགས་ཇི་མཛད་གསལ་པོར་ཡོད་པ་དེ་རེད།
 བྱེད་ནམ་པའི་ཕྱོགས་གཏོགས་ཤིག་ཡིན་ཕྱིན་ཐེ་བཅན་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་སམ། ཐེ་བཅན་སྤྱི་
 གཞུང་ལ་འབྲེལ་བ་སྤྱི་མཆོད་ཐུབ་ཐུས་དག་མཚན་དུ་གཟིགས་གྱི་ཡོད་པ་
 དང་། བད་མ་བདེ་ལེགས་ལྟ་བུ་བྱེད་ནམ་པའི་ཕྱོགས་སུ་འབྱར་མ་ཐུབ་མཁན་གྱི་མི་སུ་ཞིག་གི་ཚོགས་
 འདུའི་ཟུར་ཉན་ཅམ་ལའང་བོད་རྒྱལ་ཁབ་དང་། མི་རིགས་གྱི་ཁོངས་ནས་བྱིར་འབུད་ཡིན་ཟེར་བ་
 ལ་ཐེ་ཆོམ་མི་དགོས་པ་དེ་རིགས་ཐེ་བཅན་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་སྟོན་དུ་མཐོང་བ་མ་ཡིན་པར་འབྲེལ་
 བ་བྱེད་མཁན་རང་ཕྱོགས་དང་གཞན་ཕྱོགས་གང་ཡིན་ལྟ་བུ་དེ་ཁོ་ནར་ཟད། དཔེར་ན། སོག་ཞབས་
 ཡུང་ཟེར་བའི་བླ་བརྒྱུས་དེས་སྤྱི་མཆོད་ཐེ་བཅན་དུ་བསྟོན་པ་དང་ཐེ་བཅན་གྱི་དཔུལ་ཟས་པ་དེ་རིགས་
 བོད་གཞུང་གི་གཞུང་འབྲེལ་ཡིན། ཡིན་པའི་ཡིན་རྟགས་སུ་ཡིག་ཆ་འདི་ལྟ་བུ་བཀའ་ཤག་སྤྱི་གི་
 ཡིན་ཟེར་བ་དང་། འདི་རིགས་བདེ་སྤང་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་ཡིན་ཅེས་ནང་ཚགས་གྱི་མི་འགའ་
 རེ་ཡིད་ཆེས་སྒྲིམ་ཐབས་སུ་མིག་བསྟན་བྱེད་གྱི་ཡོད་རེད། བོད་གཞུང་བདེ་སྤང་ལས་ཁུངས་ནས་
 གྲུང་ཁོ་བས་ཐེ་བཅན་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་དཔུལ་ཟས་པ་དང་། བཅུ་བཅུའི་དུས་ཆེན་ཐོག་ཕྱིན་
 པའི་ལོ་རྒྱུས་དང་། མིང་ཐོ་བོད་གཞུང་ཐེ་བཅན་ཞིབ་འཇུག་ཚོགས་པ་ལ་སྤྱད་ཡོད་པ་མ་རེད། གནང་
 སྤངས་གང་འདྲ་ཞིག་འདུག་གམ། །

༡༡ བོད་གཞུང་གིས་ཀུན་བཟང་བླ་མ་ཐེ་བཅན་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་སུ་གཞུང་འབྲེལ་སྤྱི་

ཡོད་པ་དང་། གཙོ་ཆེར་ལི་ཐང་དགོན་ཆེན་ཐུབ་བསྟན་བུམས་ཆེན་གྱི་བཅས་ལི་ཐང་ཁ་གཞུང་
 རྒྱལ་གི་དགོན་ཡུལ་གཅིག་གྱུར་གྱིས་ཡུལ་ས་བཟུང་སྟེ་བདེ་སྦྱིད་ཀྱི་གནས་སུ་ཡོད་མུས་སུ་བསྟན་
 དག་ཀྱང་དམར་གྱུང་བཞག་གིས་བཅན་དབང་ལོག་ཏུ་ཚུད་། ༡༧༥༥ ལྷ་ ༡༡ པའི་ནང་དམངས་གཙོ་
 བཅོས་བསྐྱར་ཞེས་པའི་ལྷགས་ངན་གྱི་འགོ་ཚུགས། ལི་ཐང་དགོན་ཡུལ་གཅིག་ནས་ཀྱང་དམར་ལ་
 འབྲུག་འཛིང་བུས་མུར་ཨ་ཐར་ནོར་བུ་ལྟ་སར་ཡོད་། ཨ་འབྲུག་མགོན་པོ་བཀྱིས་ལ་འབྲེལ་ཞུས་
 བཀའ་སློབ་ཞུས་སྐབས་དེར་ཁོང་གིས་བོད་གཞུང་ལ་ནང་འབྲེལ་ཞུ་མུས་སུ་ཡིན་འདུག རྟོ་ཁུལ་དུ་
 ཡོད་པའི་ལི་ཐང་པའི་ཆོང་རིགས་དང་། སྤྱི་ཚོ། མཛོད་སྐྱུག་སེར་སྐྱ་ནང་གོས་གྱིས་ཁག་གཅིག་བྱི་
 རྒྱལ་དུ་འགོ་གཏན་འཁེལ་བ་ལྟར་ཀ་སྐྱུག་ཏུ་བསྐྱོད། སྤོན་ཡོད་ལི་ཐང་རྒྱ་ཏོ་ཨ་ཁུངས་དབང་བསམ་
 འཁེལ་དང་། ཨ་འབྲུག་སློ་གོས་ལུན་ཆོགས་གཅིག་བརྒྱད་ཀ་སྐྱུག་ཏུ་ཡོད་པའི་སྤྱི་སློན་གྱུ་ཁང་བ་
 དང་། ཕྱིས་དཔོན་ཞུ་སྐབས་པ་དང་། མཁན་ཚུང་སློ་བཟང་རྒྱལ་མཆོན། ཨ་སློ་ཆོས་མཛོད། གདན་
 འབྲས་རྒྱུ་པ་བཅས་དང་འབྲེལ་བ་ཞུས། ༡༧༥༦ ལོ་དེར་ལྷ་རྒྱལ་པཎ་རྒྱུ་གཅིག་རྒྱ་གར་དུ་ཕེབས་
 སྐབས་ལྷ་གོང་ས་མཆོག་རྒྱ་གར་ནང་མི་བཞུགས་ཀ་མེད་ཡོད་ཐབས་སུ་གཞུང་ཞབས་དང་། གདན་
 འབྲས་ངོ་ཡོད་ཆོས་གོ་བསྐྱར་གྱི་ཟིང་འབྲུག་བསྐྱང་འཆར་བུས་ཀྱང་། ལྟ་ས་ནས་བང་མི་བྱིར་འཁོར་
 གདོང་དེ་ལྟའི་འབྲུག་ལོང་བྱ་ལོས་མ་མཆིས་པའི་བཀའ་རྒྱ་ཕེབས་ཏེ་ལག་ལེན་མ་འཁེལ། སྐབས་
 དེར་ཁམས་རིགས་མི་གྲངས་ ༡༤༠ སྐྱོར་ཨང་སར་ཡོད།

ཁམས་ཕྱོགས་སུ་རྒྱ་དམར་གྱིས་མི་བསཤ་བྲག་སྦྱོར་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པའི་སྐོར་གྱི་སྟན་ཞུ་
 ཞིག་སྤྱི་སློན་ནེ་ཏུ་རུང་འབུལ་ཆེད་ལྷོ་ལོར་ཡོད་སྐབས་ལྷ་གོང་ས་མཆོག་ཞལ་མཇལ་ཐོབ་ནས་ཕ་

ཡུལ་མི་བསད་ཁག་སྒྲིབ་གི་ལོ་རྒྱུས་ཞུས་པར། ཁྱོད་ཆོ་སྒོ་ལམ་ཡོད་དེས་ཀྱང་སེམས་བྲལ་མ་བྱེད་
ཅེས་གསུངས། །

དོ་གནས་གནས་མངལ་སྐབས་སྟག་འཆར་ལྔ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ཞིབ་ཕྲ་བཀའ་འདྲི་གནང་སྟེ་
འདྲ་པར་ཡང་སྒྲངས་ཏེ་ཀ་སྟག་ཏུ་བསྒྲིབ་དགོས་གསུངས། དེ་རྗེས་རྒྱ་ལོ་དོན་འགྲུབ་ནས་༡༩༥༧
ཟླ་༩ ཆེས་༢༠ ཉིན་ང་ཆོའི་ནང་ནས་རྒྱ་ཏོ་དབང་འདུས་དང་། སྒོ་ཆོ། ཨ་ཐར་ནོར་བུ། འབའ་པ་
ལུང་ར་བཀྲ་ཤིས། ཆོ་དབང་དོ་རྗེ། ཏཱ་མགྱིན་ཆོ་འཕེལ་བཅས་མི་དྲུག་གསང་བའི་ཐོག་ཨ་རིར་སློབ་
སྦྱོར་དུ་འགོ་རྒྱུ་ལ་རྒྱ་གར་གྱི་དོར་ཏིས་དཀར་པོ་དགྲིས་ཏེ་འགོ་དགོས་ལུགས་གསུངས། མཚན་མོར་
ཀ་སྟག་ནས་དང་པོ་མོ་གྲོར་དང་དེ་ནས་རྒྱ་དབང་གྲོད་ཀྱིས་བསྒྲིབ། གང་མཚམས་ནས་རྒྱ་ལོ་དོན་
མཆོག་གིས་སྒྲིབ་ཕྱོགས་བཀའ་སློབ་དང་སྟགས་སྒྲིབ་མཐུན་ལམ་སྟོན་དགོས་སྒྲིབ་ཟེར་བར་དོ་སྒྲིབ་
ཀྱིས་ཕྱིར་ལོག་ཐེབས། དེ་ནས་རྒྱ་གར་དང་གར་པ་གི་སི་ཐན་ས་མཚམས་ཁུ་ཆེན་ཞིག་བརྒྱལ་རྗེས་
པ་གི་སི་ཐན་གྱི་དམག་མི་ཞིག་དང་སྟག་འཆར་ལྔ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་ཞུ་དོན་འགྲུབ་རྒྱལ་མཚན་དང་
ཐུག་དེ་ནས་མོ་གྲོ་ནང་ཁུ་ཆོད་གཅིག་ཙམ་སོང་རྗེས་ས་སྒྲུང་གི་ཁང་པ་ཞིག་ནང་ཨ་རིའི་མི་ཞིག་གིས་
སྟག་འདུག་དེ་ནས་རི་ལིའི་ནང་ཁུ་ཆོད་འགའ་ཞིག་སོང་ནས་རྒྱལ་ས་ཏཱ་ཀའི་གནམ་ཐང་དུ་འབྱོར།
དེ་ནས་དམག་མིའི་གནམ་གྲུ་ཞིག་ནང་ཕྱིན་ཏེ་སྒྲུང་གོག་དང་ཐེ་ཐན་གནམ་ཐང་བརྒྱད་ཨོ་གི་ན་བར་
སྒྲིབས་ནས་གཟུགས་པོ་བརྟག་དཔྱད་བྱས། སྐབས་དེར་སྐད་སྒྱུར་བྱེད་པར་སྟག་འཆར་ལྔ་རིན་པོ་ཆེ་
ཆོད་ཐེབས་གནང་འདུག་ བདུན་ཕྲག་གཅིག་ནས་སི་པོན་དུ་སོང་ནས་སློབ་སྦྱོར་བྱེད་པའི་འགོ་
ཚུགས། དབྱིན་ཡིག་དང་ཏར་ཆོག་དུས་མཉམ་དུ་སྦྱང་བ་དང་། ཏར་ཆོག་འབྲུ་དོན་མང་ཏུ་རྒྱགས་

སྒྲོད་བྱས། རི་དང་ནགས་གསེང་གང་སར་ཏར་ཆས་ཁུར་ཏེ་འགོ་ནས་རྒྱ་བོད་དམག་དོན་བྱེད་ལྷགས་
སྒྲོར་ཏར་ཐོག་ནས་བརྗོད་བྱུང་མིན་རྒྱགས་སྒྲོད་ཆ་ཚང་བྱས། །

རྒྱགས་སྒྲོད་བྱུང་མཚམས་སྟག་འཛེར་ལ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་བྱོད་ཆོ་མི་བཞི་ལི་ཐང་དང་། མི་
གཉིས་དབུས་སུ་འགོ་དགོས་པས་དབུས་འགོ་མཁན་བྱོད་རང་ནས་ཁས་ལེན་དགོས་ལྷགས་
གསུངས། ས་ཡུལ་དུ་འགོ་འདུན་ཡོད་ལྷགས་ཁུས་ཀྱང་དབུས་སུ་འགོ་དགོས་པའི་བཀའ་ལྷན་ནན་
གྱིས་གནང་མཐར་སློ་ཆོ་རོགས་སུ་འདེམས་ཏེ་དབུས་སུ་འགོ་དགོས་བྱུང་། ཆོ་དབང་དོ་རྗེ་རྒྱུ་པར་
མེ་མདའ་ཐོག་ཉེས་ཤོར་བས་འགོ་མ་བྱུང་། དེ་མིན་མི་ལྷ་པོ་ཨ་རི་ནས་གནམ་ཐོག་ཡོང་ནས་ཤར་
པ་གི་སི་ཐན་གྱི་ས་ཆ་དེ་སྤྱི་དམག་ཆེན་གཉིས་པའི་སྐབས་ཀྱི་གནམ་ཐང་ཞིག་འདུག་པ་དེར་བབས་
རྒྱགས་བྱས། དེ་ནས། ༡༩༥༧ ལོའི་བོད་ཟླ་༡༠ ཚེས་༡༥ མཚན་མོར་གནམ་གྱི་འཕུར་ཡང་སྟུག་
རྒྱུ་གིས་དབུགས་མ་བྱུང་། ཡང་ཆོས་ ༢༠ མཚན་མོར་གནམ་གྱི་འཕུར་ནས་བསམ་ཡས་གྱི་ཉེ་འགམ་
དུ་འཛོངས་བབས་བྱས། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སུ་ཨ་རིའི་གནམ་གྱི་ནས་བོད་སའི་ཐོག་བོད་མི་འཛོངས་
བབས་བྱས་པ་དང་པོ་རེད། ལ་མགོར་སོང་ནས་བདེ་འབྱོར་བྱུང་བའི་ཏར་ཐོན་བཏང་། ལན་དུ་བདེ་
འབྱོར་བྱུང་པ་དག་འསྒྲོ་ཆེ། འདི་ནས་བྱགས་སྒྲོ་བཏང་གི་ཡིན་ཟེར། དེ་ནས་ཏར་ཆས་རིགས་སྤྲས་
གསང་བྱས། ཁྱོན་གོས་རྒྱུ་མས་བརྗེས་ནས་བཟུང་བསྐྱབ་ཏུ་གྲོང་དུ་བསྒྲོད། ཅེ་ཐང་ཐད་དུ་རྒྱ་དམག་
- ༥༠༠ སྒྲོར་གྱིས་དམག་སྒྲར་ལ་འདྲ་པར་སྒྲངས་ཏེ་འགྲུལ་མི་ཡིན་ཁུལ་གྱིས་འོལ་ཁ་ཆོས་བབང་
ཟེར་བའི་འབྲོག་སྒྲེར་བསྟན། ལི་ཐང་པའི་ཆོང་པ་མང་པོ་དང་བྱག་པས་ལི་ཐང་བསོད་ནམས་རྒྱ་
མཚོ་ལ་ཁོང་གཉིས་བོད་དུ་འབྱོར་ཡོད་པའི་སྒྲོར་དང་། བྱོད་མཇལ་འཕྲད་དུ་ཡོང་རྒྱུ་ཡིན་ལྷགས་ཨ་

འབྲུག་མགོན་པོ་བཀྲ་ཤིས་ལ་ཁྱེད་ལན་བསྐྱུར། དེ་རྗེས་གྲུ་རྩལ་བྱས་ཏེ་ལྷ་སར་སྤྱོན་ནས་ཨ་འབྲུག་
 སྤྱོན་བདག་དང་མགོན་ཆེ་བཀའ་བསྐྱུར་རྗེས་ལྷ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་མཇལ་ཁ་ཐོབ་རེ་བྱས་ཀྱང་མ་ཐོབ།
 མགོན་ཆེ་པ་ལྷ་རྩལ་གཟིམ་ཤག་ཐུག་ཐུང་ཐེངས་གཉིས་ཙམ་བྱས། མཐར་མགོན་ཆེ་རང་ཡང་ཐུག་
 ཐུང་བྱེད་པར་རྒྱ་མིར་འཛིགས་སྐྱག་གིས་ཁོ་རང་གི་སྐྱ་ཆབ་ལྷ་བུ་ཅེ་དུང་སྐལ་བཟང་དག་དབང་ལ་
 རོ་སྤྱོད་བྱས། ཁྱེད་ཀྱི་པོ་བོད་གཞུང་གིས་འཆར་གཞི་དང་དགོངས་ཚུལ་རི་ཡོད་དང་། ཨ་རི་
 རས་གོ་མཆོན་སོགས་ཀྱི་རོགས་རམ་བྱས་ན། བོད་གཞུང་གིས་ངོས་ལེན་ཡོད་མེད་ཏར་སྤྱོན་ཐོག་
 ཨ་རིར་ལན་སྤྱོད་དགོས་ཀྱང་བཀའ་ལན་གང་ཡང་མ་ལོན། ཏར་ཁང་འཛུགས་ཡུལ་འབྲས་སྤྱང་
 དག་འཕེལ་དབུ་ཅེ་དང་། སྤྱོན་དུག་རྩལ་བཅས་ལ་བྱས་ཀྱང་དགུན་ཐོག་གང་རུ་ཆེ་བས་འཕན་
 པོ་ནང་དུ་སྤྱོས། ཨ་རིར་བོད་གཞུང་གི་ཞི་དྲག་འཆར་གཞི་རི་ཡོད་བཀའ་ལན་མེད་སྐབས་ལན་སྤྱོད་
 རྒྱ་ཡང་འགྱུར་ས། སྤྱིར་ཡང་མགོན་ཆེ་རེ་འཆར་གཞི་རི་ཡོད་བཀའ་སྐོར་ཁྱེད་སྐབས་གཞུང་གི་སྐྱ་
 དྲག་རྣམས་དགོངས་ཚུལ་རོག་རྩ་འགྲིག་མིན་ལ་བརྟེན་བཀའ་ལན་གནང་མིན་གསུངས། །

དེ་སྐབས་ལྷ་སར་ཡོད་པའི་ཐག་རིང་བ་རྣམས་སྤྱིར་འབུད་བྱ་རྒྱུའི་གྲོང་མོལ་ཡོད་པས་ལྷ་
 གྲོང་ལུང་ཏྲགས་ལྷ་རྩལ་༡༧༥༥ ལྷ་༧ ཆོས་༡༤ ཉིན་ཨ་འབྲུག་མགོན་པོ་བཀྲ་ཤིས་རོ་འཁོར་ལྷ་ས་ནས་
 ལྷོ་ཁར་ཐོན་རྒྱ་ལྷ་རྩལ་མགོན་ཆེ་པ་ལྷ་ས་ཅེ་དུང་དག་དབང་བརྒྱད་བྱེད་རང་གཉིས་མགོན་བཀྲ་ཤི་
 མཉམ་དུ་སོང་ན་ལས། བོད་གཞུང་ནས་ལས་ཀ་གང་ཡང་བྱེད་ཐུབ་པ་མི་འདུག་གསུངས་དོན་ལྷ་རྩལ་
 ཏར་ཆས་རྣམས་ཏཱ་ལྷོ་ཐོག་བཀའ་ཏེ་བསྤྱོད་པས་ལྷོ་ཐུག་ཀ་ལུང་གཞིས་ཀར་འབྱོར། དེ་ནས་ཨ་
 རིར་ཏར་སྤྱོན་ཡུལ་དོན། ང་ཆོ་ལྷ་ས་ནས་ལྷོ་ཁར་ཐོན་འབྱོར་བྱེད། བོད་གཞུང་གིས་ལས་དོན་གང་

ཅིའི་ཐོག་ངོ་ལེན་དང་འཆར་གཞི་མི་འདུག ལུ་བཞི་སྒྲུག་གི་དུག་པོའི་དམག་ལ་གོ་མཚན་གྱི་
 རོགས་རམ་བྱེད་རོགས་ཞེས་བཏང་། ཏར་ལན་དུ། བྱེད་ཆོས་སྒོ་ལ་འཛིང་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་ཆེ་འཆར་གཞི་
 རི་ཡོད་ཅེས་གསལ། བྱེད་འཆར་དང་བཅས་གནས་སྒྲུངས་ཏར་ལན་ལུ། །

དེ་ནས་༡༧༥༨ ཟླ་བ་༥ ཆོས་༡༥ ཉིན་གྱི་གུ་ཐང་དུ་བྱ་གོད་ནམ་རྒྱལ་དོ་རྗེ་དང་། ཁམས་
 ལུ་ལྱི་དཔོན་རིགས་མི་སྣ་མང་དག་ཅིག་འཛོམས་ཏེ་ལུ་བཞི་སྒྲུག་གི་དམག་སྒྲར་གསར་དུ་དབུ་
 རྒྱགས་པའི་མཛད་སྒོ་ལགས་གྲུབ་བྱུང་། ཡང་བསྐྱར་ཨ་རིར་གོ་མཚན་གྱི་རོགས་རམ་དགོས་པའི་
 ཏར་ཐིན་བཏང་བར་གཞུང་ལ་སྟན་སེང་ཞུས་འབྲས་གྱི་ཏར་ལན་འབྱོར། ཡང་བསྐྱར་ཏར་ཐིན་
 འབྱོར་དོན། ཨ་ཐར་ཀ་ལི་ཀ་ཏར་ཡོང་དགོས། ཨ་འབྲུག་མགོན་པོ་བཀྲ་ཤིས་གྱི་འཆར་གཞི་ཁུར་
 ཤོག རྒྱུ་ཞོར་དོར་གླིང་དུ་ལྷ་སྒྲུག་རྒྱ་ལོ་དོན་འབྲུབ་ལ་གཏུགས་ཤོག་ཅེས་འཁོད་འདུག དེ་དོན་
 འཆར་གཞི་དང་སྒྲགས་སྒྲུང་ཆས་སྒྲུད་དེ་སྒྲར་རྒྱ་གར་དུ་བསྐྱོད། རོགས་སུ་སྒོ་ཆེའི་སྒྲན་འཐིན་ལས་
 བྱིད། ཤར་བསིལ་མོ་ནས་ལག་བྱིར་མེད་ན་རྒྱ་དམག་གིས་བཀག་གི་ཡོད་ཀྱང་ལི་ཐང་བ་རྒན་རྒྱགས་
 པ་ནས་རྒྱས་མངའ་རོགས་པན་གྱིས་མཐར་འབྲས་ལྗོངས་སུ་འབྱོར། དེ་ནས་དོར་གླིང་དུ་ས་ཆེའི་
 མདུན་བཙར་གྱིས་ཨ་འབྲུག་སྒྲིན་བདག་གི་འཆར་གཞི་ནམས་སྒྲན་སྒྲར་ཞུས། དེ་ནས་སྒྱུ་དུང་ལྷ་མོ་
 ཆེ་རིང་དང་མཉམ་དུ་ཀ་ལི་ཀ་ཏར་བསྐྱོད། ས་ཆེ་དང་བཅས་ཨ་རིའི་ཆེ་མཐོའི་མི་ངོ་དེ་དང་བྱུག་ཅིང་
 དུང་ལྷ་ཆོས་རྒྱ་སྒྲུད་ཐོག་སྒྲུད་བསྐྱར། བོད་གཞུང་གི་ངོས་ལེན་དང་འཆར་གཞི་མེད་རྒྱལ་དང་། ལུ་
 བཞི་སྒྲུག་གི་འཆར་གཞི་ནམས་ཞུས་པར་ཕལ་ཆེ་བ་ཁས་སྒྲུངས། རོགས་འདྲི་དགོས་རིགས་
 གྲུབ། དེ་སྐབས་བོད་ནས་སྒོ་ཆོས་ཨ་རིར་ཏར་ཐིན་བཏང་བའི་ནང་ཨ་འབྲུག་སྒྲིན་བདག་ཅན་དམག་

ཁག་གཅིག་ཡར་ཚོལ་ཆེད་བྱང་སྒྲིད་བྱས་ལྷགས་འབྱོར། །

དེ་ནས་དོར་གླིང་བརྒྱད་ས་ཆའི་བཀའ་མངགས་དང་ཨ་འབྲུག་སྒྲིན་བདག་ལ་འབུལ་ཡིག་
བཅས་ཞུས་ཏེ། འདྲ་བར་རྒྱག་མི་ལི་ཐང་བ་དགའ་ལྡན། སྒྲན་པའི་སྒོ་བ་སྒྲོང་ཡོད་བ་ལི་ཐང་ནག་ལོ་
བྱ་དགའ་བཅས་བོད་དུ་སྤྲར་ལོག། གྲོ་མོ་བརྒྱད་ནས་ཤར་བསིལ་མོ་སྒྲེབས་མཆོམས། སྤྲ་ཉིན་རྒྱ་
དམར་གྱི་ས་སྤྱང་དང་ཆ་ཐེང་པའི་ཆོང་བ་ཁག་གཅིག་འབྲུག་འཛིང་ཤོར་རྒྱུན་ཁོང་ཆོ་ཡང་འཛིན་
བཟུང་བྱེད་འཆར་མཐོང་སྟབས་ཨ་ཐར་ནས་ཉེ་བཅར་བྱས་པའི་རྒྱ་མི་དེར་བྱང་མདའ་བརྒྱབ་སྟེ་
བསད། རྒྱ་དཔོན་མཐོ་བ་དེ་བྱང་མདའ་བརྒྱབ་པས་མྱས་རྗེས་ལི་ཐང་ནག་ལོག་བྱ་དགའ་གྱི་ཁུར་ཏེ་
རྒྱག་བཞིན་བ་དང་བྲུག་ནས་ཡར་བསད་རྒྱུར་བསད་བྱས། བྱིར་བློས་སྒྲེབས་ཨ་ཐར་གྱི་རྟ་དེ་ཤོར་
རྒྱུན་རྒྱ་དམག་གིས་མདེལ་མཆོན་ཆར་བཞིན་ཡབ་སྟེ་བཟུང་གྲབ་བྱས་བྱུང་བར་བྱང་མདའ་གཅིག་
མཐུད་གཉིས་མཐུད་དུ་བརྒྱབ་པའི་རྒྱ་རྒྱམས་བྱིར་བློས། རྒྱ་དམག་གཅིག་མྱས་ཆ་བས་ཆེན་པོ་བཟོས་
ཡོད། ད་དུང་མུ་མཐུད་རྒྱ་དམག་༡༩ གྱིས་དེད་པར་རྩ་ཁྲག་གཅིག་ཏུ་གཤམ་ནས་བྱང་མདའ་ལྷགས་
ཤུབ་གང་བརྒྱབ་པས་རྒྱ་དམག་རྒྱམས་ས་ཉལ་བྱས་མཆོམས་བློས་པས་ཐར། རོགས་པ་རྒྱམས་དང་
བྲུག་ཅིང་ཞོན་རྟ་ཡང་ལག་ཏུ་ཟེན། མུ་མཐུད་བྱིར་ལོག་གིས་དོར་གླིང་དུ་ས་ཆའི་མདུན་བཅར། ཨ་
རིར་བསྒྲོད་དེ་སྤྲར་གནམ་ཐོག་ནས་བོད་དུ་འཆོངས་བབས་བྱ་འཆར་ཞུས་ཀྱང་མཐར་འབྲུག་བརྒྱད་
སྒྲོད་རྒྱ་བྱས། སྒྲེབས་དེར་ས་འདུ་སྒོ་བཟང་སྟན་གྲགས་འབྲུག་བརྒྱད་བོད་དུ་འགྲོ་བ་དང་འཁེལ་
བས་མཉམ་བསྒྲོད་བྱས། རྒྱ་སྤང་དམག་ཁག་གཅིག་སྟོ་བྲག་དུ་བ་རྫོང་དུ་ཡོད་སར་འབྱོར། ལྷ་རྒྱལ་
རིར་སྒོ་ཆོ་ཡོད་སར་སྒྲེབས་རྗེས་རྒྱ་སྤང་ལས་ཁུང་ཨ་མར་ལོ་རྒྱས་རྒྱམས་སྟན་སང་ཞུས། གནམ་

ཐོག་ནས་གོ་མཚོན་དབྱུགས་སའི་ས་ཆ་བཅུལ། འོག་སར་ཆོས་༡༥ ཉིན་གོ་མཚོན་དང་ཨ་རིར་སློབ་
 སློང་སློན་ཐོན་མི་གྲངས་༡༥ འཛོངས་བབས་བྱ་རྒྱའི་ཏར་ཆས་ཆ་ཆང་བཅས་གནམ་གྱུ་ནས་དབྱུགས།
 ཏར་ཆས་རྣམས་སྤྲུལ་དགོས་ལུགས་ཐེབས་པ་ལྟར་སྤྲུལ་ཆང་བྱས། དེ་རྗེས་ཁོང་ཆོ་འཛོངས་བབས་
 མ་བྱུང་སྤྲུལ་ཏར་ཆས་རྣམས་ད་ལྟར་དེ་མུར་ལྟག་ཡོད། མི་གྲངས་༡༥ གཏོང་འཆར་ཡོད་པ་ནི་
 ཨ་འབྲུག་རག་དབང་ལུལ་བྱུང་ཅན་རེད། ཁོང་ཆོ་སྟོ་ཁར་དབྱུག་རྒྱུ་འགྱུར་བ་ཕྱིན་འདུག །

དེ་ནས་ལྟ་ས་ནོར་གླིང་ཕོ་བྲང་ནས་ཕ་ལྟ་མགོན་ཆེས་བཀའ་ཡིག་ཐེབས་དགོངས་སུ།
 གཏོང་ས་མཚོག་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་ཐེབས་འཆར་ཡོད་པས་དེ་ཕྱིས་ཕྱི་རྒྱལ་ལ་འབྲེལ་བ་བྱ་དགོས། ཨ་ཐར་
 དང་སློ་ཆོ་གཉིས་ས་ཐག་ཉི་བ་ཞིག་ལ་བཅར་དགོས་ལུགས་གསལ་དོན་ལྟར་ཏར་ཆས་ཆབ་སྤྲུགས་
 མི་གྲངས་༥ ཐོན་སློང་སྤྲུལ་ཡར་སྟོང་བྲག་ལར་ལྟུལ་ཡུམ་ཆེན་མོ་སྐུ་འཁོར་དང་། ཡོངས་འཛིན་
 རྣམས་གཉིས་སྐུ་འཁོར་བཅས་དང་མཇལ་མོལ་བྱས། འཕྲོངས་རྒྱས་རི་བོ་བདེ་ཆེན་ལ་ལྟོང་ས་
 མཚོག་གི་གསེར་ཞལ་མཇལ་ཐོབ་སྤྲུལ་བཞུགས་ཞག་སར་སྐུ་བཅར་གྱིས་གནས་རྩལ་བྱ་རྒྱུ་ཡོད་
 རྩལ་བྱས་པར། ཏར་ཁང་ཡིན་པར་མཁྱེན་ཏེ་མགོན་ཆེར་སར་བྱས་འབྲས་ཐེབས། མགོན་ཆེ་ཐེབས་
 ལམ་དུ་བཅར་བས་ཐུགས་ངོ་མཁྱེན་ཏེ་ཁྱེད་རང་འབྲོར་བར་བཀྲ་གིས་བདེ་ལེགས་ཡོད། བཞུགས་
 ཞག་སར་ཞིབ་ལྟོད་ཡོང་དགོས་གསུངས། བཞུགས་ཞག་ཆོས་སྡེ་དགོན་དུ་ངོ་བཅར་གྱིས་ཞིབ་གནས་
 བྱས། དེ་དགོངས་ཨ་རིར་ཏར་ཕྱིན་བཏང་ལན་དུ། ཁྱེད་རང་གིས་ལས་འགན་ཡག་པོ་བྱུང་བར་
 དགའ་བསུ་ཡོད། ལྟོང་ས་མཚོག་ལ་ང་ཆོས་བཀྲ་གིས་བདེ་ལེགས་བྱ་བའི་སྟན་སེང་བྱ་དགོས་
 འཁོད་ཡོད། དེ་དག་མགོ་ཆེར་བྱས། ཕྱི་ཉིན་སྤྲོ་པོར་མགོན་ཆེ་བརྒྱུད་ལྟོང་ས་མཚོག་མཇལ་ཁ་

ཐོབ། གནས་ལུགས་ཆ་ཆོད་ལྟས། མུ་མཐུད་ཆིབས་ཞབས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་བཅར། ལ་མགོ་ཞིག་ཏུ་ལྟན་
 འཛོམས་ཤིག་གནང་སར། ས་དབང་བྱར་ཁང་དང་། སྤེལ་ཤག་བཅས་ལ་མགོན་ཆེས་ངོ་སྤྲོད་ཀྱང་
 གནང་སོང་། གནམ་དབྱུག་གོ་མཚོན་རྣམས་ཚུ་སྦྱང་དམག་མི་གྲངས་༡༥༠ སྐྱེས་ཏུ་མཉམ་བཅར་
 ལྷུ་མཁན་རྣམས་ལ་བགོ་འགྲེམས་བྱས། དེ་སྐབས་ཡགོ་ས་མཚོག་ནས་ཨ་ཐར་ནོར་བུ་ཆེད་འགྲུག་
 ཐོག་བྱེད་རང་གཉིས་ལྟ་སར་འབྱོར་བ་ཤེས་ཀྱང་ངོ་ཐུག་མ་བྱུང་བར་སྒོ་ཕམ་མ་བྱེད། འགྲོ་སྤྲོད་སྒྲོར་
 མགོན་ཆེ་དང་བཀའ་མོལ་བྱུང་། ཏར་ཐིན་ཡོ་བྱེད་མང་བ་རྣམས་བཀའ་རྩད་ཐེབས་པར་སར་སྐས་
 བྱས་ལུགས་ལྟས། གོ་མཚོན་འགའ་རེ་སྤྱན་བསྟར་ལྟས། ཨ་རིར་དེ་འབྲལ་ཏར་ཐིན་བཏང་། ཏར་
 ལན་ཏུ་ཡགོང་ས་མཚོག་ལ་བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས་གསལ་དོན་ལྟར་ཆ་ཆོད་སྟན་སེང་ལྟས། མཛད་
 རྣམས་ནང་ཐུན་ཨེ་ཚུ་མདོ་བྱང་ཏུ་འབྱོར་སྐབས་ཐི་རྒྱལ་གྱི་གྲོགས་པོ་འགའ་ཞིག་ནས་འཆོམས་འདྲི་
 འབྱོར་བྱུང་ཞེས་གསལ་བ་དེ་ཡིན་སྟེ། གཉལ་ལྟན་ཅེ་རྫོང་ཏུ་བོད་གཞུང་གསར་འཛུགས་ཀྱི་
 གསལ་བསྐྱུགས་སྒེལ་དོན་ལྟར་ཨ་རིར་ཏར་ཐིན་བཏང་། ཚུ་བཞི་སྦྱང་དུག་གི་དམག་སྦྱར་ནས་ཆེ་
 བསྟོད་གུས་བསྟུད་ཀྱི་མེ་སྒྲོགས་ཐངས་གསུམ་བརྒྱབ། ཏར་ལེན་ཏུ་ཡགོང་ས་མཚོག་གཞུང་གསར་
 འཛུགས་མཛད་པར་བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས་ལྟ་བ་དང་། ཞབས་ལྷུ་ཇི་དགོས་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱ་ཐམ་པ་ལྟས་
 འབྲས་གསལ་བ་ལྟར་སྐབས་དེར་སྟན་སེང་ལྟས། དེར་མ་ཟད་བྱོད་ཆོའི་ཆ་གཞི་ཇི་ཡོད་དང་། འདི་
 རས་སྐྱེས་ཏུ་གཏོང་དགོས་ཡོད་ཆེ། གཏོང་འབྲས་ཆོག་ལུགས་འདུག་པ་མགོན་ཆེ་བརྒྱད་ལྟས།
 མགོན་ཆེ་ནས་འུ་ཐུག་བྱུང་ན་ཨ་རི་གཞུང་ནས་གནམ་གྲུ་གཏོང་གི་ཡོད་དང་མེད། ཡོད་ན་བབས་
 ས་ཡོད་མེད་བཀའ་རྩད་ཐེབས་པར་གནམ་གྲུ་བབས་ས་དང་། དམག་མི་འཆོངས་བབས་བྱ་ཡུལ་

ས་ཆ་ཁག་གཉིས་ཚུ་སྒྲིང་ནས་སྒྲོན་དུ་བལྟས་ཟིན་ལུགས། གཞུང་གིས་དེ་སྤྱི་ལྟར་མ་ཡིན་པར་ཐག་
 ཚོད་པོའི་བཀའ་ཡོད་ན། ཨ་རི་ནས་ཁས་ལེན་བྱས་ཟིན་ལུགས། དེ་ཕྱིས་ཀྱི་བཀའ་གསལ་ཡོད་པ་
 ཞེས་བྱས། དེ་དོན་ཏར་ཐིན་ཡུལ་འཆར་གནང་བཞིན་པའི་མུར། ལྷ་ས་ནས་བྲོས་བྱོར་ཡོང་བའི་མི་
 ཁ་གསུམ་གྱི་ངག་ལམ་དུ། ལྷ་ས་དང་། འོ་མ་གླིང་། ཕེ་ཕོ་བྲང་། ལུགས་པོ་རི་བཙས་པར་མེ་སྒྲིགས་ཀྱི་
 གཏོར་སྒྲོན་བྱས་ཚུལ་སོགས་བྱུང་ཁམ་མུ་མཐུད་འབྱོར། ཚོགས་འདུ་རྒྱས་འདོམས་གནང་སྟེ། ཡོག་
 ས་མཚོག་འདི་མུར་བཞུགས་སྒྲོས་མི་བཟོད་པར་ཐག་བཙད། རྒྱ་གར་ནང་ཐེབས་གཏན་ལེའལ་
 སྟབས་ཨ་རི་ནས་རྒྱ་གར་གཞུང་ལ་ཡོག་ས་མཚོག་སྐྱེ་འཁོར་ཐུག་བསྐྱེད་གིག་ཐེབས་འབྲས་ཀྱི་
 བཀའ་མོལ་གནང་རོགས་ཞེས་པའི་ཏར་ཐིན་གཏོང་དགོས་བཀའ་ཐེབས། དེ་འབྲལ་ཨ་ཐར་ནས་
 ཨ་རིར་དེ་དོན་ཏར་ཐིན་བཏང་། ཨ་རི་ནས་ཏར་ལན་དུ། དེ་དོན་བྱས་འབྲས་ཞེས་འཁོད་འདུག་པ་
 ལྟར་མགོན་ཆེར་བྱས། ཕྱི་ཉིན་ནས་ཆིབས་བསྐྱར་གནང་བར་ཏར་ཁང་མཉམས་བཙུང་བྱས། གཉལ་
 གྱི་ལ་མགོར་འབྱོར། ཆིབས་བསྐྱར་གནང་མུས་ཡིན་ལུགས་དང་། གཉལ་སྒྱུར་རར་བཞུགས་ཞག་
 གནང་རྒྱ་ཡིན་པའི་སྒྲོར་ཨ་རིར་ཏར་ཐིན་བཏང་། དེ་མ་ཐེབས་ཀྱིས་གཉལ་སྒྱུར་རའི་ལ་མགོ་སྒྲིང་
 གཞུང་གི་ཡིབ་ས་ནས་ཐེབས་སྐབས་བྱ་ཡུལ་ཕྱོགས་ནས་གནམ་གུ་ཞིག་བྱང་བར་མེ་ཤན་གླན་གྲ་
 སྒྲིག་བྱས་མུར་གནམ་གུ་དེ་རྒྱ་གར་ཕྱོགས་སུ་ཕྱིན་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་། དེ་དགོང་མཚོ་སྤར་བཞུགས་ཞག་
 མཛད། སང་ཐེབས་ཐོན་གྱི་ཤོ་བུ་ལ་ཟེར་བ་དེ་བྱུར་གཟར་ཆེ་སྟབས་ཆིབས་གཡག་སྤྱོད་པོ་གོ་སྒྲིག་
 བྱས་འདུག དེ་རྒྱབ་མང་མང་ཞེས་པར་བཞུགས་ཞག་གནང་། དེ་སྐབས་ཨ་ཐར་ནས་མགོན་ཆེར་
 གཞུང་གིས་མཐུན་རྐྱེན་ཕྱག་རྩེ་ས་གསེར་དངུལ་སོགས་བསྐྱམས་བྱུང་མིན་བཀའ་འདྲི་བྱས་ལན།

བོད་ཀྱི་ཤོག་དངུལ་ཕྱན་བྱ་ལས་གང་ཡང་བསྐྱམས་ཐུབ་པ་བྱུང་མེད་གསུངས། ཏར་ཁང་གི་འགྲོ་
 གྲོན་གཏོང་བྱེད་སྒྲོར་འབུམ་གཉིས་ཡོད་པ་ཨ་རིར་འདྲི་ཙམ་བྱ་གི་ཡིན་ཞུས་ཏེ། ཨ་རིར་གཞུང་ལ་
 འབུལ་ཅིས་ཡོད་པའི་ཏར་ཕྱིན་བཏང་བའི་ལན་དུ། ཡགོང་ས་མཆོག་ལ་འབུལ་ལམ་ཞུས། བྱིད་
 གཉིས་ལ་དགོས་མཁོ་ཇི་ཡོད་གནམ་གྱའི་ཐོག་གཏོང་འབུས་ཞེས་འབྱོར་བ་ལྟར་ཉིན་སྒྲོར་༥༠༠༠༠༠།
 གཉིས་ཡོད་པ་མགྲོན་ཆེའི་མདུན་ཕུལ་ཡང་། མགྲོན་ཆེས་བཀའ་ཤག་ལ་འབུལ་དགོས་གསུངས་
 རོན་ལྟར། ཟུར་ཁང་ས་དབང་དང་། བཤད་ཟུར་བ། སྐྱ་སྐྱང་མདའ་དཔོན། དགའ་བྲང་། མགྲོན་
 ཆེ་པ་ལྟ་བུ་སོགས་བཞུགས་ས་དེར་སྒྲོར་༥༠༠༠༠༠། དེ་འབུལ་ལམ་ཞུས། ཁོང་རྣམ་པས་བོད་དངུལ་
 ཤོག་ལོར་ཏ་སྒྲོ་དོ་གནང་འདུག་པར། སྐར་མགྲོན་ཆེ་བརྒྱད་ཕྱེར་འབུལ་ཞུས་ཀྱང་བྱིད་ཆོར་ཕན་
 ཐོག་ཆེ་བ་ལས་རྒྱ་གར་ནང་བསྐྱམས་པས་ཐུགས་ཕན་གསོས་པ་མེད་ལུགས་གསུངས་ཏེ་མ་བཞེས།
 དེ་མཆོམས་ཡགོང་ས་མཆོག་མཇུག་ཞུ་ཆོག་འབུས་ཐེབས་པར་ཏར་ཁང་འགོ་དམངས་ཡོངས་རྫོགས་
 བཅར་ཆོག་པ་ཞུས་ཀྱང་། བཞུགས་གནས་མཐུན་རྒྱུན་མི་ཆང་བ་དང་། ནང་མའི་བཀའ་མངགས་
 ཡོད་པས་བྱིད་རང་གཉིས་ལས་མི་ཡོང་བ་ཐེབས་དོན་ལྟར་མཇུག་བཅར་ཞུས། བཀའ་ཐེབས་དོན་
 སྙིང་པོར། ད་ལན་ཅུ་བཞི་སྒྲིང་དུག་ནས་གང་ཅིའི་ཐད་གྲ་སྒྲིག་འགན་ཁུར་འབུས་ཆང་བྱུང་བ་དེར་
 དགའ་པོ་བྱུང་། བྱིད་རང་གཉིས་གཞུང་ཞབས་ལས་བྱེད་གང་ཡང་མིན་པར་བོད་མི་སྒྲེར་བ་ཞིག་
 ནས་བོད་བསྟན་སྲིད་ཀྱི་དོན་དུ་ངལ་བ་བྱད་བསད་ཀྱིས་ལས་དོན་ལེགས་སྐྱབ་ཐུབ་པར་ཡང་དགའ་
 པོ་བྱུང་། མ་འོངས་པར་ངས་བརྗེད་མི་ཡོང་ཞེས་རྗེས་འཛིན་གྱི་བཀའ་བཟང་སྦྱི་རྩལ་ཐོག་ཡོད་པ་
 མཆོག་སྐྱ་གོང་མའི་ཕྱག་ཐེང་དོག་རེ་དང་། འཛིགས་བྱེད་མ་ཉི་རེ་རེ། ཏར་ཁང་སྐྱང་སྐྱོབ་མཁན་

རང་དམག་༣༥ ཡོད་པར་འཛིགས་བྱེད་མ་ཏེ་རེ་རེ་བཅས་གསོལ་སྤྱུལ་གནང་། སྐབས་དེར་ཨ་འབྲུག་
 མགོན་པོ་བཀྲིས་ལ་དམག་སྤྱི་ཇ་སྐག་གི་གོ་གནས་སྤྱུལ་བའི་བཀའ་ཡིག་དང་། རྟོ་ཁུལ་གྱི་ཞི་བའི་
 འགོ་འདོམས་ཀྱི་སྤྱི་ཇ་ཇ་སྐག་སྐྱེ་ཆ་བ་བཞག་ལུགས་དང་། ཀྱན་གཟིགས་པའ་ཆེན་ལ་འོ་པོ་ཆེར་
 འབུལ་རྒྱའི་བཀའ་ཡིག་སྤྱུལ་བ་ཚུ་སྐད་དམག་མི་གཉིས་ཆེད་བཏང་བྱས་པ་ཕྱིར་འཁོར་མ་ཐུབ། ཡང་
 བསྐྱར་ཨ་རིར་ཆིབས་སྐྱར་གནང་བྱོགས་སྒྲོར་དང་། རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་འགན་ལེན་རི་ཡོད་སྒྲོར་
 ཏར་ཕྱིན་བཏང་བར། ཏར་ལན་དུ། ལྷོ་ཁོང་ས་མཆོག་རྒྱ་གར་ས་ཕྱོག་ག་དུས་ཐེབས་ན་ཐེབས་ཆོག་
 གི་གྲ་སྒྲིག་ཆ་ཆང་ཞུ་རྒྱུར་རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་ས་མཆོམས་ཁག་དང་། ས་གནས་སོ་སོར་བཀའ་བྱུང་
 ཟིན་ལུགས་གསལ་འདུག་པ། མཆོན་མོ་ཚྭ་ད་༣ པ་ཅམ་ལ་མགོན་ཆེར་སྟན་སེང་ཞུས། དེ་ནས་
 ལྷོ་ཁོང་ས་མཆོག་རྒྱ་གར་ས་མཆོམས་ནང་ཆིབས་བསྐྱར་རྗེས་ཚུ་སྐད་གི་སྤྱང་དམག་ཏར་ཁང་དང་
 བཅས་པ་སེམས་སྒྲོ་བཞིན་བདུན་ཕྲག་གཅིག་རིང་རི་མགོ་ཕན་ཚུན་ནས་བཟུ་སྤྱང་གིས་དེ་མཆོམས་
 ཕྱིར་ལོག་བྱས་གཉིས་དུ་འབྱོར་དུས་ཨ་འབྲུག་སྤྱི་ཇ་བདག་དྲགས་པོ་ལྷ་རྒྱལ་རིར་ཐེབས་ཏེ་ཏར་ཕྱིན་
 གཏོང་མཁན་འབྲལ་བཅར་དགོས་ལུགས་ཐེབས་པ་འབྱོར། དེ་འབྲལ་ཕྱིན་ཀྱང་སྤྱི་ཇ་བདག་མཆོག་
 སྐྱེ་འཁོར་གོ་པོ་ལ་མགོར་མཇལ་འབྲད་བྱུང་སྐབས་ཆ་ཆང་ཞུས། ལྷོ་ཁོང་ས་མཆོག་གིས་དབུས་
 ཡོངས་འཛིན་ནམ་གཉིས་དང་། རྒྱལ་ཡུམ་ཆེ་མོ་གཙོས་ཡབ་གཞིས་སྐྱེ་འཁོར་། བཀའ་ཤག་གིས་
 དབུས་གཞུང་ཞབས་བཅས་དགྲ་བྱོགས་ཇ་དྲག་གི་འོག་ནས་ཚུ་བཞི་སྐད་དྲག་གི་འགོ་དམག་
 དང་། བྱེད་གཉིས་བཅས་ནས་རྒྱ་གར་གྱི་ས་མཆོམས་བར་འགན་སྤྱང་ཐེབས་སྐྱེལ་དང་། ཕྱི་རྒྱལ་
 དང་རྒྱ་གར་བཅས་པར་འབྲེལ་བ་ཞུ་ཐུབ་པ་སོགས་ནི། ལས་འགན་ཆ་ཆང་སྐྱབ་ཐུབ་པ་རེད། རྟོ་

བདེ་པོ་བྱུང་། ད་ནི་རང་རེས་དག་མཐའ་ཡུད་ཕྱོགས་འཆར་གཞི་བྱུང་དུ་གསར་པ་བཞག་ཐབས་
 དགོས་གསུངས། སྤྱིན་བདག་ཐེབས་པའི་སྒྲོར་ཨ་རིར་ཏར་སྤྱིན་བཏང་། ཏར་ལན་དུ། སྒྲོབ་སྒྲོང་
 སྒྲོན་ཟེན་གྲངས་༡༥ དང་སྤྱགས་དམག་མི་ཉིས་སྟོང་ ༥༠༠༠ གི་གོ་མཚོན་གནམ་གྲུ་ཆེ་བ་གཉིས་
 གྱིན་དང་དབྱགས་གཏན་འཁེལ་བས་གནམ་གྲུ་ཡོང་དུས་དང་། དབྱགས་ས་གང་ཡིན་གོ་མཚོན་དཔོར་
 བའི་རྟ་ཁལ་གོ་སྤྱི་དགོས་ལུགས་གསལ་འདུག་པ་སྤྱིན་བདག་ལ་ཞུས། གོ་མཚོན་དབྱགས་ས་དང་
 པོ་ཡར་འབྲོག་གི་བྱང་ཐང་ཡིན་ཡང་དེ་ཕྱོགས་སུ་རྒྱ་དམག་ ༥༠༠ སྒྲོར་འབྲོར་ཟེན་སྟབས། དེར་གོ་
 མཚོན་མ་དབྱགས་རོགས་ཞེས་ཏར་སྤྱིན་བཏང་དགོས་བྱུང་། གོ་མཚོན་དབྱགས་ས་གཉིས་པ་དེ་སྒྲོན་
 མར་དབྱགས་ས་དེར་ཡིན་ཡང་། གྲི་གུ་ཐང་དུ་རྒྱ་དམག་༥༠༠ སྒྲོར་འབྲོར་ཏེ་དེར་ཡོད་རྣམས་དང་
 འཐབ་འཛིངས་གྱིས་ང་ཚོའི་ཕྱོགས་ནས་ས་ཤོར་བས་དེར་ཡང་མ་དབྱགས་ཞེས་ས་ཤོར་ལུགས་ཏར་
 སྤྱིན་བཏང་དགོས་བྱུང་། དེ་མཚམས་གཉལ་ལྟན་ཅེ་རྫོང་གི་ཉེ་འགམ་དེར་དབྱག་རོགས་ཞེས་ཏར་
 སྤྱིན་སུལ་ཏེ་དུས་ཚོད་གཏན་འཁེལ་ཡང་། རྒྱ་དམག་ཆིག་སྟོང་སྒྲོར་ཤོ་པོ་ལ་བརྒྱད་ཡོང་བཞིན་པར།
 རྒྱ་དམག་གི་ཉན་ཁ་སྤེབས་ཟེན་སྟབས་གཙང་བཟོ་མ་བྱབ་བར་ཕྱི་འཐེན་དགོས་པའི་ཏར་སྤྱིན་སུལ།
 དེ་ནས་རིམ་པས་གང་ས་ནས་དམག་ས་ཤོར། དེ་ནས་གོ་བསྐྱར་གྱིས་མཚོ་སྒྲར་ཡོད་པའི་རྒྱ་དམག་
 རྣམས་རྩ་གཏོར་གཏོར་བྱབ་པ་བྱེད་དེ་དེ་གར་གོ་མཚོན་དབྱག་འཆར་བཟོས་ཀྱང་། གནས་སྟངས་
 རི་ཞན་དུ་བྱུང་སྟབས། རྣམ་སྒྲས་གྲིང་པས་མ་གོ་ལ་བརྒྱད་གངས་ལ་གཡག་གིས་གཤག་སྟེ་ཐར་
 ཐབས་ཡོད་ལུགས་གསུང་པ་ལྟར་བྱས་ནས་རྒྱ་གར་གྱི་ཕྱོགས་སུ་ཁ་བལྟས་ཏེ་ཡོང་དགོས་བྱུང་། ཨ་
 རིར་ཡང་དེ་དོན་ཏར་སྤྱིན་བཏང་སྟེ་གོ་ལག་དབྱག་རྒྱ་ཕྱི་འཐེན་གནང་རོགས་ཞུས། ཡང་བསྐྱར་རྒྱ་

སྒྲིབ་དམག་རྒྱ་གར་ས་ཐོག་ལྷགས་ཆར་ལྷགས་ཀྱི་ཏར་སྤོན་བཏང་བའི་ལན་དུ། ཏར་ཆས་རིགས་སྤྲུལ་གསང་རྒྱག་དགོས་པ་དང་། བྱེད་རང་གཉིས་དོར་གླིང་དུ་འབྲལ་མར་ཡོང་དགོས་གསལ་འདུག་ཏར་ཆས་ཁག་དང་། མི་མདའ་གང་བཟང་ཁག་གཅིག་སྤྲུལ་གསང་བརྒྱབ་སྟེ། ཤར་རྒྱག་ཁོང་གཉིས་དོར་གླིང་སོང་། སྐབས་དེར་ཨ་རིའི་གསང་ལས་དགེ་ཤེས་ཁ་ཤིག་ཤར་དང་། ས་ཆེ་རྒྱ་དོན། དུང་ལྷ་ཆེ་བཅས་ཡོད་སར་གཞུང་ནས་ཤོག་དཔུལ་གནང་བ་ཆང་མ་དེར་ཕུལ་ཐོག་ལོ་རྒྱུས་ཆ་ཆང་ལུས། །

དེ་རྗེས་ཡང་བསྐྱར་ཕྱན་དང་སྒོ་ཆེ་གཉིས་བཅས་མི་གྲངས་༧ ཨ་རིར་སྒྲོབ་སྒྲོང་དུ་བསྐྱོད། ༡༩༥༣ ལོར་རྒྱ་གར་ནང་སྤྱིར་ལོར། བོད་གཞུང་འབྲེལ་ཡོད་ལས་ཁུངས་ཀྱི་བཀའ་འབྲེལ་བཞིན་བོད་དོན་ཐོག་སྤྱི་ནང་གསང་གསུམ་གྱི་ལས་འགན་ཁུར་ཏེ་བསྟན་སྤྱི་སྤྱི་བཅངས་ཀྱིས་ཞབས་ཁུ་མ་སྐྱབ་པ་སྟེ་གཅིག་མེད་པ་མ་ཟད། ཤེས་དགོས་པ་ཆོས་ཤེས་གསལ་ཡིན་སྟུམ་པ་ལས་མེད་ཀྱང་། ད་ཆ་སྤྱི་དོན་ལོན་བྱས་པ་སྤྱི་འཐེན་དང་། སྤྱད་རི་སྤྱད་བར་དོན་ལོན་མེད་པའི་ཐག་གཅོད་གསལ་བསྐྱགས་འཇམ་གླིང་བྱབ་ངས་ཀྱིས་སྤྱིར་འབུད་བྱས་པ་འདི་རེད། འགྲོད་ཀྱང་ཕན་པ་མེད་ལ། འགྲོད་པ་ཡང་ཏིལ་འབྲུ་ཙམ་མེད། དེར་མ་ཟད་སྐབས་བདུན་པའི་མདོ་སྟོད་ཆོལ་ཁའི་སྤྱི་འབྲུས་ཀྱི་ལས་འགན་འབྲུས་ཤོར་མེད་པ་ལུས། དེ་རྗེས་དགོངས་ལུ་རི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་མདོ་སྟོད་མི་མང་གིས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་དགོངས་པ་གནང་རྒྱའི་ཆབ་ཏུ་རྒྱ་སྤྱི་དབུས་རྒྱུན་ལས་ཀྱི་ཆོག་ས་གཙོ་བསྐྱོ་འདེམས་བྱས་པར་གཏམ་མགོ་ལས་མཐུག་ལ་བསམ་ནས་མི་ཆེ་མཐའ་འབྲེལ་མི་བྱ་ཀ་མེད་རེད། རྒྱ་བཞི་རྒྱ་དུག་གི་ཆོག་ས་གཙོ་ཟེར་བ་འདི་ལོ་སྤྱོད་དང་། ཏ་སུ་མགྲོགས་བྱ་ས་ཡོད་པ་ཞིག་མ་རེད། སུ་ཞིག་མི་དགའ་བ་ཆགས་ནའང་མདོ་སྟོད་མི་མང་འདས་གསོན་གཉིས་ཀྱི་རེ་འདོད་བསྐྱབ་

རྒྱ་དེ་སོ་སོའི་ལས་འགན་ཞིག་ཡིན་པ་རེད། ཐེ་ཕན་སྲིད་གཞུང་དང་བཞག་པའི་ཡིག་ཆ་དོན་ཚན་
 གསུམ་པོ་དེ་གཞིས་ལུས་ཁམས་རིགས་སྤྱི་དང་། ལི་ཐང་ཡུལ་དགོན་གྱི་མི་སྣ་སུས་ཀྱང་ནོར་བ་ཞིག་
 མ་རེད་ཟེར་གྱི་འདུག རང་ལུགས་རང་སྦྱོང་དགོས་ངེས་ཡིན་པ་དང་། ཡགོང་ས་མཆོག་ཚོས་སྲིད་
 གཉིས་ལྟན་གྱི་དབུ་བྱིད་དགོས་གྱི་ཡོད་ཟེར་གྱི་འདུག ཚོས་དང་རིག་གཞུང་རྩ་བ་བྱུང་ཐོག་ཡར་རྒྱས་
 འབྱུང་ཐབས་བཟོ་དགོས་ཟེར་གྱི་འདུག་པ་ལས་ནོར་འབྲུལ་རེད་ཟེར་མཁན་ཟམ་གདོང་
 དང་། བསྟན་འཛིན་ནམ་རྒྱལ། བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱལ་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་གཏོགས་རྒྱགས་ཁྱི་དོན་
 མ་གོ་དེ་ཚོ་མ་གཏོགས་གཞན་སེར་སྒྱུ་མི་མང་སུ་ཡང་མི་འདུག བྱེད་ཆོ་དང་བྱེད་ཆོའི་ཕྱོགས་གཏོགས་
 དང་བཅས་པར། མི་རབས་རིམ་བརྒྱད་གྱི་འཐབ་རྩུང་ཅིག་ཆགས་ཡོད། ཡགོང་ས་མཆོག་གིས་
 དབུས་བོད་བསྟན་སྲིད་རང་དབང་གི་དོན་དུ་མི་ཚོ་མཐའ་སྒྱེལ་བྱས་པའི་ལྷག་བསམ་བྱེད་བ་དེ་རྒྱ་
 རྒྱུ་ལག་བསྟུབ་འགྲོ་ཐབས་སུ་སྟངས་ལ་མི་སྲིད་པའི་ལས་འགུལ་སྟེལ་བ་དེ་ཚོ་བརྗེད་ཐབས་ནམ་
 ཡང་མེད། རྒྱ་འབྲས་བྱེད་གསོད་གཏོང་བྱུང་ཐབས་ཀྱང་མེད། ལྷག་དཀའ་ལས་བོད་བུའི་བརྒྱབ།
 ཆག་བཟང་པོ་རྟ་ཕོས་ཟ་ཟེར་བ་དངོས་འབྲེལ་རེད་འདུག ཁག་དཀྱི་སྟངས་འདོགས་ཅི་བྱེད་བྱེད་ཆོའི་
 འདོད་པ་རེད། མདོ་དོན་བྱེད་ཆོས་ལི་ཐང་ཁ་ལ་གཞུང་དུག་གི་རང་དབང་དེ་བཅན་འཕྲོག་དབང་
 བསྐྱར་བྱུང་པའི་དུས་ཤིག་ནམ་ཡང་ཡོང་མི་བྱུང། སྲིད་པ་ཆགས་ནས་ལི་ཐང་པ་རང་ས་རང་བཟུང་
 གིས་ཚོས་སྲིད་གྱི་གཞི་རྩ་བཟུང་ནས་བསྐྱད་པ་ཞིག་རེད་མ་གཏོགས། གཞི་རྩ་མེད་པ་ཁ་ཤས་ཀྱིས་
 མི་དགའ་ཞེ་འཁོན་གྱི་གོ་སྐབས་བཟུང་ས་ཡོད་པ་དེ་འདྲ་མ་རེད་ཅེས་བརྗེད་གྱི་ཡོད།

ཚོགས་གཙོ་གཞུང་དཔོན་རིན་ཆེན་ཆོ་རིང་ལ་ཆ་མཚོན་ན། རྩ་བའི་ཆ་ནས་ནང་ཆེན་རྒྱལ་

བོའི་མངའ་ཞབས་ལ་ནང་སྡེ་ཤོག་ཆེན་བཙུང་དང་། བྱི་སྡེ་ཉི་ཤུ་ཅུ་ལྟ་ཞེས་འབོད། དེ་ཡང་ནང་
 ཆེན་སྒྲོམ་སྡེ་ཞེས་སྒྱུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྒྲུལ་པ་ཆེན་པོ་གདུལ་བྱའི་འགྲོ་དོན་དུ་ཐེབས་པའི་རྒྱལ་པོ་
 ཐུགས་རྗེ་དང་བྱིན་རྒྱལ་ས་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན། བྱི་སྡེ་ཉི་ཤུ་ཅུ་ལྟ་ཞི། བོད་ཡུལ། རྟོར་རམ་སོག་པོ་སྡེ་མའི་
 དམག་གིས་བབྱང་བའི་སྐབས་ཕྱི་ལོ་༡༩༤༩ ལོར་རྟོར་དོར་རྟ་ནག་པོས་མ་རྒྱུད་གཉིས་འདུས་པའི་
 སུམ་མདོར་དམག་གི་སྒྲར་ས་བཏབ། རང་ཆེན་སྒྲོམ་སྡེའི་ཡུལ་ཤོག་ཐམས་ཅད་རྟོར་དམག་གི་གཏོར་
 ནས་ཡོད་པར། སྡེ་ཤོག་འདོད་སྒྲིག་གིས་དེམ་ཆིམ་མམ་ཤོག་ཁག་༢༥ ལ་བེ་རུ་ཞེས་འགོ་དཔོན་༢༥
 ལ་བེ་ཅང་ཞེས་གཉིས་རེ་ཡོད་པ་བཅས་ནང་ཆེན་རྒྱལ་པོ་གཅིག་གི་འོག་རུ་བཀོད་སྒྲིག་བྱས་པ་ནས་
 བབྱང་ད་བར་དུ་གནས། ཆེས་སྡོམ་ཟེ་ལིང་མཆོ་སྡོན་མའི་ཉེ་མཆམས་རྡོ་ཉི་ལྷ་ཟེར་བའི་ལ་ཅེ་ཚུན་
 དང་། རྟོར་བྱི་མའི་སྐབས་ཀྱི་ཆོ་བ་༢༩ ཟེར་བ་མན་གྱི་བདག་དབང་ནང་ཆེན་རྒྱལ་པོར་ཡོད་
 ཅིང་། རྒྱལ་པོའི་མངའ་ཐང་དང་ཐུག་སྒྲོལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་གྲགས་ཆེ་བ་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་། བྱིས་སུ་རྒྱ་
 དམར་གྲུང་ཁན་གྱིས་བོད་བཙན་བབྱང་ཤོར་རྗེས་ཡི་རུ་རུ་ས་ཁུལ་ཞེས་རང་སྦྱོང་ས་ཁུལ་གཅིག་ལ་
 རྗོང་ཁག་༤ བཟོས་ཡོད་པ་ནི། སྦྱེ་རྒྱ་རྗོང་དང་། བྱི་འདུ་རྗོང་། ཤོ་མདོ་རྗོང་། འབྲི་སྟོད་རྗོང་། རུ་
 དམར་རྗོང་། རྗོང་སྟོད་རྗོང་བཅས་ཡིན།

གཤུར་དཔོན་རིན་ཆེན་ཆེ་རིང་ནི་རང་སྦྱོང་ས་ཁུལ་དེའི་སྤྱི་བྱུང་གཞིན་པའི་གོ་གནས་ཡོད་
 པ་ཞིག་ཡིན། གཤུར་དཔོན་ཆང་ནི་བོད་རྗེ་སྟོང་བཙན་སྐམ་པོའི་སྐུ་དུས་འབྲི་སེ་རུ་གྲུང་སྟོན་གྱི་
 རིགས་རྒྱུད། འབྲི་དར་རྒྱུས་བསམ་འགྲུབ་དང་། དག་དབང་སྟན་གྲགས་གཉིས་འབྲི་ཡི་རིགས་སུ་
 ཡིན་པས་བྱང་གི་གནམ་མཆོ་དང་། རིགས་ཀྱི་སྦྱང་མ་གཉིན་ཆེན་ཐང་ལྟ་གསོལ་བྱིར་ཐེབས་སྐབས།

ཐང་ལྷ་ས་མི་དཀར་རྟ་དཀར་ཞིག་ཏུ་སྤྱལ་ཏེ་ཆ་བོའི་ནོར་བུ་སྟོན་དུ་མི་མེན་འབྲུལ་གྱིས་བརྟུངས་པའི་
 རལ་གྱི་མུན་པ་དྲངས་མེད། ཀམ་སྟོང་ཤར། མཛོ་ར་དུམ་གཅོད་གསུམ་གྱི་བྱད་ནོར་སྤྱལ། བྱིས་སུ་
 གུའུར་སྤྲ་མ་སྐྱབས་སྤྱན་གསུམ་བགོ་ཆ་བྱས་སྐྱབས་གུའུར་ལ་རལ་གྱི་མུན་པ་དྲངས་མེད་ཐོབ། ལུ་
 ཆེན་ལ་ཀམ་སྟོང་ཤར་ཐོབ། ར་རྟ་ལ་མཛོ་ར་དུམ་གཅོད་ཐོབ། བྱད་ནོར་གསུམ་གྱིས་དགྲ་ཡི་གཡུལ་
 རོ་འཛོམས་ཞེས་བརྗོད་སྟོལ་ཡོད། དེ་རྗེས་གུའུར་སྤྲ་མ་དུན་རིན་ཆེན་མཆོག་གྲུབ་དང་ཞང་ལྷ་སྐྱབས་
 གཉིས་ལས་དཔལ་ས་སྤྱུ་པ་ཆེན་པོ་རིན་ཆེན་སྒྲུང་གི་གུའུར་རྒྱུད་བདག་ཆེན་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཆོན་
 ཁམས་སུ་ཐེབས་སྐྱབས་གུའུར་སྤྲ་མ་དུན་རིན་ཆེན་མཆོག་གྲུབ་ནས་སྤྱན་བདག་ཞུས། སྤྱི་རྒྱ་དོན་
 འགྲུབ་སྤྱིང་དགོན་པ་ལྷག་བཏབ་ཏེ་ས་སྤྱུ་པའི་བསྟན་པ་གསར་དུ་བཙུགས། བསྐྱེད་རྫོགས་རྣམ་
 གསུམ་མཐར་ཐུན། གྲུབ་རྟགས་དུ་མ་བསྟན་ཏེ་དག་པའི་ཞིང་དུ་བཤེགས། དལུ་ཐོད་བུམ་རིལ་དུ་
 བཞུགས་པར་སྤྱུ་དང་། གསུང་སོགས་རང་བྱོན་མང་དུ་འབྲུངས། གུའུར་ཞང་ལྷ་སྐྱབས་ནས་སྒྲ་ཨ་
 མེས་དཔོན་ཆང་གི་བུ་མོ་དུང་ཀུན་དགའ་དབང་མོ་ཞེས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཏ་གི་མའི་རྣམ་རོལ་མངོན་ཤེས་
 རྒྱ་འབྲུལ་ཐོག་མེད་དུ་མངའ་བ་དེ་ཁབ་ཏུ་བཞེས་སྐྱབས། ཁོང་གི་མནལ་ལམ་དུ་ན་བཟའི་བུ་བར་
 དུང་དཀར་གཡས་འབྲིལ་༡༩ བསྐྱས་ཏེ་གུའུར་ཆང་གི་ནང་ལ་བསྐྱམས་པ་མིས། དུང་ཆོས་རྗེ་ཀུན་
 དགའ་རིན་ཆེན་ནས་གུའུར་དཔོན་རྒྱུད་ལ་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་སྤྲ་མ་༡༩ བྱོན་རྒྱུའི་རྟགས་མཆོན་ཡིན་
 པའི་ལུང་བསྟན། ཞང་ལྷ་སྐྱབས་ནས་མདའ་གཞུ་ཉི་ཟེར་ལ་བཞག་པ། སྤྲ་མ་དུན་རིན་ཆེན་མཆོག་
 གྲུབ་ནས་ཆོས་གོས་ཉི་ཟེར་ལ་འགོལ་བ་དང་། དུང་ཀུན་དགའ་དབང་མོས་སྤྲང་གདན་ཉི་ཟེར་ལ་
 འགོལ་བའི་རྒྱ་འབྲུལ་གྱི་རྩ་ལ་འགན་པ་སོགས་གྲུབ་པའི་མཐུན་སྒྲུང་དུ་མ་བསྟན། གུའུར་ཞང་ལྷ་

སྐབས་དབུས་སུ་ཐེབས་སྐབས་རིགས་ཀྱི་ལྟ་སྤྱད་གཉེན་ཆེན་ཐང་ལྟས་ནོར་གཏོར་གྱི་ལྡེའུ་མིག་
 གཅིག་འདེམས་སུ་བཅུག་པར་ཁོང་གིས་ཆ་དང་བུལ་ཐོག་གི་ལྡེའུ་མིག་འདེམས་པས་ད་ལྟ་བོད་ལ་
 ཆ་བུལ་གྱི་གཏོར་ཁ་འཛད་མེད་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་པར་གྲགས། དུས་དེང་སང་གི་བར་དུ་གྲུར་དཔོན་
 ཆང་ནས་བྱང་གནམ་མཆོར་མཆོར་རྫས་ལུལ་བ་དང་། ཐང་ལྟར་ལྟ་གསོལ་དུ་ལོ་ལྟར་འགྲོ་སྒོལ་ཡོད།
 ཁོང་གིས་གངས་རི་ལམ་མེད་ལ་ལམ་གཏོད། གངས་དཀར་ཡག་ལ་རྟ་རྩེས་རྒྱག་གི་མཆོ་མོ་རབས་
 མེད་ལ་རབས་བརྒྱབ། མཆོ་སྒོན་མོར་ལྷག་བ་སྟབ་བེ། ཞེས་པ་ལྟར་དེང་སང་ཡང་བྱང་གི་གཉེན་
 ཆེན་ཐང་ལྟའི་གངས་རི་ལ་རྟ་རྩེས་མཇལ་རྒྱ་ཡོད་ལ། གནམ་མཆོའི་ངོས་སུ་རྟ་རྩེས་ལྷ་བ་རྒྱག་གི་
 དུས་ལྟ་ཡང་མཐོང་རྒྱ་ཡོད་པ་སོགས་རྒྱ་འབྲུལ་ལ་དབང་འབྱོར། སྐ་སྐ་རའི་ཡུལ་དུ་གླིང་དགའ་བདེ་
 ཆོས་སྦྱང་བེར་ནག་གི་སྐ་མཁར་གོད་ཆང་ཁ་གཡེར་གྱི་བུལ་དུ་གྲུར་ཕོ་བྲང་སྟག་ཅི་དམར་པོ་
 བཞེངས་པ་སོགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་རྣམས་ཐར་བོད་གསུམ་ཡོད། སྐ་སྐ་རྒྱ་དགོན་དོན་འབྱུང་གླིང་ཞེས་
 བཤད་སྐབ་ཀྱི་བསྟན་པ་དར་རྒྱས་ཀྱིས་མཆོན་སྟན་ཉི་ཟླ་ལྟར་བྱབ་པའི་དགོ་མདུན་ཞལ་གངས་༡༠༠
 བར་ཡོད་པའི་དཔལ་ས་སྐ་བ་ཆེན་པོའི་ཆོས་གྲ་ཆེན་པོ་དེའི་འཛིན་སྦྱང་གི་འགན་ཁུར་གྲུར་སྐ་བྲང་
 ཞེས་ཆོགས་མཆོད་སྒྲིའི་འགྲོ་གྲོན་ཆང་མ་སྐ་དགོན་གཉིས་ནས་གཏོང་དགོས། གྲུར་དཔོན་ཆང་
 གི་སེར་མོ་དེ་དགོན་པའི་བྲི་བ་རྒྱན་མ་ཆད་པར་གྲུར་སྐ་རབས་༥༠ ཞེས་ཡོངས་གྲགས་དང་། སྐ་
 བོ་དེས་དཔོན་ས་བཟུང་སྟེ་གར་དཔོན་འཛིགས་མེད་ཀྱན་དགའ་དབང་རྒྱལ་བར་དེའི་བྱ་རིན་ཆེན་
 ཆོ་རིང་གིས་༡༩༧༥ ལོ་ནས་གླིང་དབང་གི་འགན་ཁུར་ཏེ་རང་རྒྱས་གང་ལྡེང་གིས་བསྟན་དོན་ལར་
 རྒྱ་མི་དམན་པ་ཞུས་པ་ཞིག་ལས་རང་བཞིན་ས་གྲུར་ཡུལ་མེད་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་ག་ལ་ཡིན། དེར་མ་

ཟད་ནང་ཆེན་རྒྱལ་པོའི་འོག་དཔོན་ཁག་ཉིན་ལྔའི་ནང་དཔོན་ཆེན་ཁག་བཞི་ཡོད་པའི་གྲས་ཀྱང་
 ཡིན་པས་རང་སྐྱོང་ས་ཁུལ་གྱི་སྤྱི་བྱུང་གཞིར་པའི་གོ་མིང་ལན་དགོས་པ་བྱུང་ཡོད། ད་ཀྱི་ལོ་
 ནས་གྱུང་བྱེད་གྱི་སྤྱི་ལུགས་ངན་པ་དམངས་གཙོ་བཙོས་བསྐྱར་ཟེར་བའི་ལས་འགུལ་སྐབས་
 དང་། དེའི་གོང་དུ་ཨ་མདོ་དང་། འགོ་ལོག་གི་སྤྱི་དཔོན་ཞལ་འདྲིས་ཡོད་པ་རྣམས་དང་། ལྷག་པར་
 དུ་འགོ་ལོག་ཁང་ཆུན་དཔོན་དང་། ཨ་མདོ་གོང་ཅུ་ཆེད་དུ་སོགས་དང་གྲོས་བསྐྱར་གྱིས། དབུས་
 འགྱུར་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་འགྱུར་འགོས་ཤེས་གསལ་བྱུང་ཆད་དུ་གྲོས་ཏེ་༡༩༥༧ ལོ་ལྷ་སར་ཡོང་། ཨ་
 འབྲུག་མགོན་པོ་བཀྲ་ཤིས་དང་། མདོ་སྟོད་ཡུལ་གྱི་འགོ་དཔོན་ཁག་དང་ཚུ་བཞི་སྐད་དུག་གི་ལས་
 དོན་སྐབ་ཕྱོགས་ཀྱང་གྲོས་བསྐྱར། བོད་ལྗེ་༡༩ ཆོས་༡༥ ཉིན་ཡོག་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་པོ་
 བྲང་གསར་པར་ཚུ་བཞི་སྐད་དུག་ནས་བཞེངས་པའི་གསེར་བྲི་ཁམས་གསུམ་ཟེལ་གཞོན་གྱི་གོང་
 དུ་བཞུགས་སུ་གསོལ་ཏེ་མང་ཆོགས་ལ་ཆོ་དབང་བཀའ་དྲིན་བསྐྱུངས་མཛུགས་གཟིམ་ཆུང་མཇལ་ཁ་
 བྱས་ཐོབ་ལྷར་ཁམས་ཁུལ་གྱི་གནས་སྟངས་སྟོན་ཡུལ་བྱས། སྤྱད་ཕྱིན་མགོན་ཆེ་བརྒྱད་ནས་གོ་
 བསྐྱར་བྱས་འབུས་ཀྱི་བཀའ་སྩལ། དེ་རྗེས་ཚུ་སྐད་སྒྲིག་འཛུགས་ཨ་མ་ལྷོ་ཁར་བཟུང་རྒྱ་ལུང་རྟགས་
 ཐོན་པ་ལྷར་ལྷོ་ཁར་རིམ་ཐོན་བྱ་རྒྱ་དང་། ཕྱིར་ལོག་གིས་མདོ་ཁམས་ཁུལ་དུ་དམག་སྐུལ་ཆེད་བསྐྱོད་
 རྒྱའི་ཐག་བཅད། སྐབས་དེར་ལྷ་ལྷན་ལ་ཡོད་པའི་སྐ་བ་དང་ནང་ཆེན་ཉིར་ལྔའི་མི་རྣམས་གྲོས་
 བསྐྱར། དེ་ག་ཙམ་དལ་སྟོད་མི་ཆོག་པ་ལྷོ་ཁུལ་འགོ་དགོས་རྒྱ་དང་། ཡང་ན་རང་ཡུལ་འགོ་རྒྱ་བཅས་
 གྲོས་ཐག་བཅད་དེ། ལྷོ་ཁར་སྐ་བའི་གཙོ་འཛིན་དབང་ཆེན་ལྷ་མགོན། དམག་སྤྱི་དགོ་ལེགས་ལུན་
 ཆོགས་གཙོས་ལྷོ་ཁུལ་དུ་རིམ་པས་ཐོན་རྒྱ་དང་། གཤུར་དཔོན་རིན་ཆེན་ཆེ་རིང་དཔོན་གཡོག་༤༠

གློ་ར་རང་ཡུལ་དུ་བསྐྱོད། སྐབས་དེར་རང་ཡུལ་ནས་རྒྱ་དམར་གྱིས་མི་སྣ་གཙོ་བོ་དུ་གྱུར་པ་ལྟར་
 བྱས་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་ཀྱི་ལོ་ཉིན་བརྒྱ་དུས་གཅིག་ཏུ་རྒྱ་བོད་འཐབ་འབྲུག་གི་འགོ་ཚུགས།
 གཤུར་བརྒྱ་དོན་འབྱུང་ནས་དམག་སྐུལ་བྱས། སྤྱི་རྒྱ་དགོན་པས་ཀྱང་སེར་དམག་ཐོན། གཤུར་ཆང་
 གིས་གོ་མཛོད་ནས་མདེལ་གྲངས་༡༥༠༠ རེ་ཡོད་པའི་དོ་གྲངས་ ༢༩ དང་ལག་འབོམ་སྐམ་དོ་གྲངས་
 ༡༧ སྤུང་མདའི་མདེལ་གྲངས་ ༡༠༠༠ རེ་ཡོད་པའི་དོ་གྲངས་ ༣ སྐག་སྐག་གྲངས་ ༤༥ རྩི་རིང་ཀན་
 རིང་མདའ་གྲངས་ ༡༥༩ སྤུང་མདའ་འདྲ་མིན་གྲངས་ ༣༤ ཏ་མདའ་ལག་འབོམ་ཟེར་བ་སྒྲོམ་པོ་ཅན་དོ་
 གྲངས་ ༣ རིང་ཀན་མུང་མདའ་མདེལ་ཅན་ ༣ ཅན་ཏའི་མདའ་འགོ་བའི་རིང་ཀན་ ༣ སྐག་སྐག་ཆེ་བ་
 མདེལ་ ༡༥ རེ་འགོ་བ་ ༣ བཅས་དམག་མང་ལ་བགོ་འགྲེམས་བྱས། ཁྱི་འདྲུ་དང་། དཔོན་པོ། དཔོན་
 རུ་སྒྲིང་མ། རྒྱལ་མ། ཡང་ཤ་སོགས་ནས་དམག་འཐབ་སྤྱི་རྒྱ་བོད་བསད་པའི་མི་རིས་ཡུལ་ལུང་
 ཁེངས་པ་ལྟ་བུ་བྱས། དེ་མཚུངས་སྤྱི་རྒྱ་མདོ་ཡི་མངའ་ཞབས་རག་རྒྱལ་དང་། རང་པོ། ཨ་ཁོ། གཤུར།
 སྤྱི་རྒྱ་དཔོན་གསུམ་སོགས་ཡོད་ཆད་དམག་ལ་ལངས། སྤྱི་རྒྱ་མདོ་རང་སྤྱོད་སྤྱི་རྒྱ་ལྗོངས་བཅས་
 རྩོགས་བཞི་ནས་སྒློ་ར་ཏེ་དམག་འབྲུག་གིས་རྒྱ་དམར་གྱི་ཁུང་ནང་བཅུག་པ་བཞིན་ཉིན་ལྟར་རྒྱ་བོད་
 གི་མས་བསད་གཏུབ་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་བྱས་ཀྱང་། ། གྲུང་ཁན་དམག་ནི་ཆུ་དོར་ལྟར་གནམ་ས་གཉིས་
 ནས་འབྲུལ་མཆོན་ཆར་ལྟར་བབས་པས་ཉིན་གྲངས་ ༤༠ ཅམ་གྱི་མཐར་རང་ས་མི་གཏོང་ཀ་མེད་
 དུ་གྱུར། རྩི་སྤྱོད་དགོ་རྒྱས་དང་། ། འབུམ་པའི་དམག་བསྐུལ་ཞོར་བྱ་ཉ་ཟེར་པའི་ས་ཆར་འཛོམས།
 འམ་འཛང་བེ་ཅང་རིག་འཛིན་ཆོད་བང་། སྒླ་ར་ཉག་དགོན་པ། འམ་འཛང་བེ་ཅང་སོགས་ཀྱིས་གྲིང་
 རྩི་སྤྱོད་གང་སར་འཛིངས་ཀྱང་མཐའ་མ་བརྟན། རྩི་སྤྱོད་དང་འབྲི་སྤྱོད་གཉིས་ནས་ཀྱང་མཐའ་

མ་བརྟན་པར་ཚང་མ་སྒོ་གཞུང་ཟེར་ས་དེར་ནང་ཆེན་༡༥ དམག་ཁྲི་ཕྱག་ལྷག་ཙམ་འདུས། བོད་ཟླ་
 ༩ ཆེས་ ༡༡ རྒྱ་ཡི་གནམ་གྲུ་གཉིས་ནམ་མཁའ་ནས་འཕྱར་ཏེ་འཁོར་དང་སྤག་སྤག་ཆར་ལྷར་བབས།
 མི་ཚོག་བསད་པའི་བྲག་གི་ཡུལ་ཆུ་འཐེན་པ་བྱས། སྒོ་སྟོད་ནས་མར་ཡོང་མཁན་གྱི་གནམ་གྲུ་དེ་རྒྱ་
 སྒོ་རག་པ་ཟེར་བའི་སྒླེད་པ་ནས་གནམ་གྲུའི་སྒླེལ་ཁུང་མཐོང་བ་བྱས་ཏེ་བྱུང་སྐབས་གཏུར་དཔོན་
 རིན་ཆེན་ཆེ་རིང་ངོ་འཁོར་མི་གངས་ ༤ ནས་རྒྱ་སྒོ་རག་པ་ཟེར་བའི་རི་བོ་དེའི་ཐོག་ནས་མེ་མདའ་
 མདེལ་ལྡེ་ཙན་དང་། སྤག་སྤག་མང་པོ་དུས་མཉམ་དུ་བརྒྱབ་པས་སྒོ་གཞུང་གི་སྟོད་ཕྱོགས་དེར་ས་
 ལ་ཕབ། རྒྱ་དམག་མི་གངས་༥ ཡོད་པ་བསད། མཆོན་ཆ་ཇི་ཡོད་སྤངས་པ་བཙས་བྱས་ཡོད། རྒྱ་
 གུང་བྲན་གྱི་དམག་གི་གནམ་གྲུ་ཐང་ལ་ཕབ་མཁན་རེ་གཉིས་ཙམ་ལས་བྱུང་མེད། བོད་ཟླ་༩ ཆེས་
 ༡༡ སྒོ་གཞུང་གི་ཕྱོགས་བཞི་མཚམས་བརྒྱད་རྒྱ་དམག་གི་མེ་སྒྲིག་དང་། སྤག་སྤག་སྤགས་གྱི་མདེལ་
 མཆོན་ཆར་ལྷར་ཕབ། གནམ་ས་མགོ་གཏིང་སྒྲིག་པ་ལྷར་རྒྱ་དམག་རྣམས་གར་ནས་ལྷུང་ལ་རྒྱགས།
 ལྷུང་ནས་གར་ལ་རྒྱགས། ས་སྟོང་དེར་མི་ལོར་ཕོ་མོ་སྒྲིག་ཆགས་ཆད་བསད་གང་ཐུབ་བྱས་ཏེ་བྱུང་
 བར། སྤང་དག་བོས་མཐོང་ཡང་མིག་ཆུ་ཤོར་དགོས་པ། དམུལ་བ་མི་ཡུལ་དུ་སྒྲིབས་པ་ལྷ་བྱ་བྱས།

དེ་ནས་འཕྲོས་ལྷག་རྣམས་མུ་མཐུད་ཡོང་སྟེ་དབུས་འགྱུར་ལྷ་སར་མ་འབྱོར་གོང་པ་ལྷ་
 མགོན་ཆེ་དང་། དབུས་ཆུ་སྐང་ལས་ཁུངས་སུ་གནས་ལུགས་ཁྱེལ་བང་མི་བཏང་། སྤར་ཕན་པོར་
 སྒྲིབས་དུས་པ་ལྷ་མགོན་ཆེ་བརྒྱད་གཞུང་གཞུང་གནས་ནས་གནང་འཆར་ཇི་ཡོད་སྤགས་དགོངས་བསྐྱོར་
 ཁྲིམ་པར། ཆུ་བཞི་སྐང་དུག་ནས་མ་འཕྱུག་རོགས་ཟེར་བ་ཙམ་ལས་གནང་འཆར་འདི་ཡོད་ཐེབས་
 མ་བྱུང་། དེ་ནས་ཕྱིན་ཏེ་ལྷགས་ཟམ་ཁར་སྒྲིབས་དུས་མདེལ་དེལ་རྒྱབ་༡༤ ཡོད་པ་དེ་ཁོངས་ནས་

མེ་མདའ་རིང་ཐུང་༩ དང་མདེའུ་རང་འགྲིགས་ཚུ་སྒྲུང་དམག་དེར་ཡོད་སར་བཞག་པ་དང་། བད་
བདེ་དང་ཐུ་བཀྲ་ཡག་ཅན་ལ་དེ་མཚུངས་བཞག ལྷོ་ཁ་ཅེ་ཐང་དུ་འཐབ་འབྲུག་བྱེད་མཁན་ཆོ་སྒྲག་
སྒྲག་། དང་མེ་མདའ་སྒྲུམ་རང་འགྲིགས་གཅིག་བཞག རིམ་བཞིན་ཚུ་བཞི་སྒྲུང་དུག་གི་དམག་སྒྲུམ་
ཨ་མར་འབྱོར། སོ་སོའི་གོ་ལག་རྩ་ས་མདེལ་ཡོད་ཚད་ཚུད་ཟོས་སུ་སྒྲེ་གཅིག་མ་གོར་བར་གཤུག་གར་
ཐིམ་ཟེར་བ་ལྟར་བོད་བསྟན་སྲིད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བཏང་། །

༡༩༥༩ ལོའི་བོད་ལྗེ ༩ ཆེས་༢༠ སྒྲོར་ལ་རྒྱལ་ས་ལྷ་ས་ནས་འདི་ཕྱིའི་ཡ་སྐབས་གནས་
དམ་པ་ཡགོང་ས་མཆོག་ལྷོ་ཁ་ཁུར་དུ་ཞབས་སོར་བཀོད་ཀྱི་ཡོད་པའི་སྒྲོར་བར་ལན་འབྱོར་དོན་
བཞིན་ཐེབས་བསྐྱེད་འགན་སྒུང་རིམ་པར་ཁྱས་ཏེ་བོད་ལྗེ ༩ ཆེས་༡༥ ཉིན་ཡར་གྲུང་ཆོས་སྡེ་དགོན་
དུ་འབའ་བ་རྒན་ཡེ་ཤེས་དང་། གཤུར་དཔོན་རིན་ཆེན་ཆེ་རིང་གཉིས་ཡགོང་ས་མཆོག་མཇལ་ཐུག་
ཁྱས་པའི་བཀའ་ཡིག་ཐེབས་སྒོ་རྩལ་ཐོག་སྒུང་བྱིན་བཀའ་བྲིན་བསྩལ། དེ་ནས་མགོན་ཆེ་པ་ལྷ་
མཇལ་བཅར་སྐབས་ནང་དོན་གསང་གནས་གསུངས་དོན། ཡགོང་ས་མཆོག་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་ཐེབས་ཐུབ་
མིན་ད་ལྟ་གཏན་འཁེལ་ཅུ་བ་ནས་མེད་སྐབས་ས་ཆ་གཙོ་གནད་རྣམས་ལ་ས་སྒུང་དང་། འགོག་ཆོལ་
དམག་འཐབ་བྱེད་རྒྱར་ཤུགས་སྒོན་རྒྱག་དགོས་པ་དང་། སྐུ་སྒུང་དམིགས་བསལ་བཞག་དགོས་
མེད་ལུགས་ཐེབས་ཀྱང་ཡགོང་ས་མཆོག་གི་སྐུའི་ཉིན་སྒུང་ཁུ་བྱ་ཐད། དེ་སྒོན་ལྟར་དམ་དོན་ངེས་
ཟབ་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་ཚུ་སྒྲུང་དམག་སྒྱི་ཁང་ནས་འབའ་བ་ཐུག་མཛོད་བཀྲ་ཤིས་དང་། ལྷ་ཁམས་
བསྟན་འཕེལ་གཙོ་ས་རྟ་དམག་དུག་སྒྲུག་ ༡༥༠ ཐམ་པ་བཞག་པའི་གོ་ལག་རྣམས་ཨ་ཐར་དང་། ལྷོ་
ཆོ་གཉིས་བརྒྱད་རོགས་རམ་བྱུང་བ་བགོས་འགྲེམས་ཁྱས།

དེ་ནས་ཟླ་༩ ཚེས ༩ ལེ་ཆུ་མདོ་གུང་དུ་ཁྱེད་མག་ཁྱོན་ཆེར་འབྱོར་བས་གཏུར་དཔོན་
 དང་། དམག་སྡི་རྒྱ་ཏོ་དོན་གྲུབ། སྐུ་པ་དམག་སྡི་ཆེ་རྒྱལ་བཅས་ནས་ཞོགས་པ་རྒྱ་ཆོད་༡༠ པ་ནས་
 དགོང་དྲོ་ས་མ་རུབ་བར་འཐབ་འཛིང་དྲག་པོ་བྱས་ཏེ། དམག་སྐར་གཞན་པ་ཁག་དང་། ཕོགས་
 བཅས་མ་འབྱོར་བར་དུ་བཀག་ཐུབ་པ་བྱུང་བས་འགོ་དམག་རྣམས་རྒྱ་སྐར་དམག་གཞུང་ནས་དགའ་
 བསུ་དང་གཟེངས་བསྟོད་བྱེ་རིལ་ལྷགས་ཁིས་རེ་གསོལ་སྟོལ་བྱུང་བ་སོགས་འབུམ་སྟེ་ལར་མ་འབྱོར་
 བར་འགོ་དམག་རྣམས་ལ་རོགས་སྟོབ་རྒྱུ་ཆད་མེད་པར་ཁུས་གིང་། རྒྱ་གར་ས་སྐྱུང་ཁག་ལ་ཕན་
 ཚུན་འབྲེལ་མཐུད་ཀྱི་བྱེད་སྒོ་ཐ་དག་འབྲས་ཚང་ཁུས།

རྒྱ་གར་འབྱོར་རྗེས་ཨ་སམ་ནས་སེར་སྐྱ་མི་མང་རྣམས་གོས་བསྐྱར་གྱི་སྟན་ཁུ་དོན་ཚན་^༡
 ཅན་ཞིག་བསྐྱར་ཏེ་ཨ་མདོ་ཆོས་གྲགས་དང་། གཏུར་དཔོན་གཉིས་ཆེད་བཏང་ལྟར་བཅར་ཉིད་
 སྐབས་མ་སུ་རི་ནས་ཨ་འབྲུག་མགོན་པོ་བཀྲ་གིས་བཅར་དགོས་པའི་སྐྱུག་དམ་བཀའ་ཡིག་སྟུལ་
 འབྱོར་ལ་བརྟེན་མི་ངོ་བཞི་མ་སུ་རིར་བཅར་སྐབས་རྒྱ་གར་ནས་སྟེ་གན་མི་^༢ དང་སྐད་བསྐྱར་བཅས་
 ཡོད། སྐབས་དེར་གསུག་ནས་ས་འདུ་སྟོ་སྟན་གྲགས་དང་། བྱ་ཆོད་རྣམ་རྒྱལ་དོ་རྗེ། འཇང་ཆ་ཆོས་
 མཛད་བཅས་གུང་མ་སུ་རིར་འབྱོར། བོད་ཟླ་༥ ཚེས་༢༡ ཉིན་^༣གོང་ས་མཆོག་མཇལ་ཁ་ཐོབ། དོན་
 ཚན་^༤ འཁོད་གྱི་སྟན་ཁུ་སྟུལ་བ་དང་སྐྱུགས་ལོ་རྒྱས་ཁུ་བྱ་སྟན་དུ་གསོལ། བཀའ་དོན། ཡག་པོ་ཞེ་
 དྲག་རེད། བྱེད་ཆོ་འདིར་སྐབས་ཐུབ་པར་དགའ་པོ་བྱུང་། མགོན་པོ་བཀྲ་གིས་སྐྱུག་དགོས་བསམ་
 སྟེ་ཤོག་ལབ་པ་ཡིན། བྱེད་ཆོ་དོན་དེ་རང་རེད། བཀའ་ཤག་ལ་སུ་མཐུད་ཁུས་ཤོག ང་རང་ཆོ་གོ་
 བསྐྱར་བྱས་ཆོག་ཅེས་བཀའ་སྟུལ་བ་ལྟར་བཀའ་ཤག་ཏུ་ངོ་བཅར་ཁུས། སྐབས་དེར་བཀའ་སྟོན་གྱི་

བ་ཟུར་ཁང་དང་། གཡུ་ཐོག་དགའ་བྱང་། སྒྲེའུ་ཤག་ཤག་ཟུར། རྩུང་ཡིག་ཆེན་མོ་དྲུ་བླ་མ། མགོན་
 གཉེར་ཆེན་མོ་བཅས་ཡོད། བཀའ་བསྐྱར་རི་བྱས་ལ་དགེས་མཉེས་དགོངས་མཉམ་དུ་གྱུར་བ་
 དང་། ལྷག་པར་དུ་རྒྱ་གར་ཨ་སམ་མི་ས་མ་རིར་ཆ་བ་ཆེ་ཤོས་ཀྱི་ཡུལ་དེར་ནམ་དུས་དབྱར་ཁར་
 གནས་མི་དགོས་པའི་ཐབས་ཤེས་མཛད་ལུས་ཡོང་བ་བཅས་བྱུགས་ཁུར་མཉམ་བཞེས་གནང་བ་
 སོགས་དགའ་བའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར། སྐབས་དེར་ཡགོང་ས་མཆོག་ལ་བརྟན་བཞུགས་ཤིག་འབུལ་
 བཞེས་ཡོང་བ་བྱས་དོན་ལྟར་བཀའ་བཞེས་བྱུང་སྟེ་བོད་ཁ་བ་ཅན་གྱི་ཡུལ་དེར་འཕགས་པ་སྐྱོན་རས་
 གཟིགས་ཀྱི་གདུལ་བུའི་འགོ་དོན་སྦྱོང་བ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ལྟར་བྱུགས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་ཆེ་
 ཞབས་པད་བརྟན་པའི་ཞལ་བཞེས་ཡོང་བ་དང་། ཡང་བསྐྱར་ལྷ་སར་གསེར་བྱི་མངའ་གསོལ་བྱ་
 རྒྱུ་ཡོང་བའི་བྱུགས་སྒྲོན་གནང་རོགས་སོགས་བྱས། ཡགོང་ས་མཆོག་ནས་བྱུགས་དགེས་བརྩེ་ཆེན་
 པོས་སྐར་ཡིན་ན་བརྟན་བཞུགས་འབུལ་དུས་ཆོགས་རྒྱ་སོགས་འདྲ་མིན་མང་པོ་ཞིག་ཡོད། ཡིན་
 ཡང་དེ་རིང་སྐབས་བདེ་པོ་ཞེདྲག་བྱུང་། རྒྱ་གར་དུ་སླེབས་ནས་བརྟན་བཞུགས་དང་པོ་དེ་ཅུ་བཞི་
 སྐར་དུག་ནས་སུལ་བ་རེད། ཉེན་འབྲེལ་བཟང་པོ་བྱུང་། རང་རེ་ཆང་མ་སྐྱེ་བ་ནས་སྐྱེ་བ་དང་། ཆེ་
 རབས་ནས་འབྲེལ་བའི་དམ་ཆོག་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ཅང་ཡག་པོ་ཞེདྲག་བྱུང་བ་རེད། མི་ས་མ་རིར་
 ཆ་བའི་ནང་སྟོད་པའི་མི་མང་རྣམས་སྟོང་རྗེ། ས་བསིལ་ས་ཞིག་ཏུ་འགོ་ཐབས་བྱེད་ཆོག་པའི་བསམ་
 རྒྱལ་ལྟར་ཡིན་ན་ཏན་ཏན་རང་ཡུལ་དུ་ལོག་བྱུང་གི་རེད། གལ་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ལ་དེ་སྟོན་བོད་ཤར་
 རུབ་ཁ་འཐོར་ཏེ་གཅིག་ཏུ་མ་འདུས་པའི་སྟོན་གྱིས་ཤར་ནས་རིམ་བས་ཐོས་ཏེ་ལྷ་སར་གཏུགས། ད་
 ཆ་རང་ཡུལ་བསྐྱར་ཏེ་མི་ཡུལ་དུ་གྱུར་དགོས་པ་ཐབས་སྟོན་པོ་རེད་དེ། ཡིན་ནའང་རྒྱུན་དུ་གོགས་

གར་ལྟ་བུ་རེད། མ་འོངས་པར་བོད་ཆོལ་ཁ་གསུམ་ཡོངས་རྫོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེལ་བའི་དམངས་
གཙོའི་ངོ་བོར་བརྟེན་ནས་གཞུང་ཞིག་ཚུགས་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཞིང་ལྟག་འདུག བསམ་སྒྲོ་
ཐོངས་ཨ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་བས་སོ་སོའི་རྫོང་ས་ལུན་མཐའ་དག་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེར་གྱུར་པ་
དང་། ཉི་མ་དེ་ནས་བཟུང་བསམ་སྒྲོའི་རེ་བ་དེ་རང་ལ་འགྱུར་བ་སྒྲུ་ཙམ་མེད་པར་གདུང་བྱགས་
གཅིག་ཏུ་བསྐྱེལ་ཡོད་པ་ཚུ་བཞི་སྐད་དུག་གི་འདུན་པ་ཡིན། རྒྱ་མཆོན་དེ་འདྲར་བརྟེན་ང་ཆོ་སྒྲོན་ཆད་
གཞུང་གི་ངོས་ལེན་བྱས་པ་ཕྱིར་བསྐྱུ་དང་། ཕྱིར་འབྱུང་ཇི་སྟེན་བར་ངོ་ལེན་མེད་ཅེས་པའི་ཐག་གཅོད་
གནང་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་ཡིན། འོན་ཀྱང་ཟམ་གདོང་སྒྲ་མ་དང་། བསྟན་འཛིན་རྣམ་རྒྱལ་གཉིས་
ནས་བཀའ་སྩེ་ཞེས་ མཆོན་ཁུར་ཏེ་༡༩༩༧ ལྷ་བ་པ་ཨོམ་ ༡ ལོའི་ཀྱིས་ང་ཆོ་ཕྱིར་འབྱུང་ཐག་
གཅོད་གནང་བ་དེ་དངོས་དོན་དང་མི་མཚུངས་ཤིང་། སྒྲ་སྒྲོ་བ་དཔོན་འབངས་དབར་ཞེན་གཤེག་
བཅངས་ཀྱིས་དབང་ཆའི་གོ་སྐབས་བཟུང་སྟེ་ལས་རྒྱ་འབྲས་བྱུང་བས་ད་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན། མི་རབས་
རིམ་བས་བརྗེད་ཐབས་ཅི་ལ་ཡོད། །

ད་དུང་དེར་མ་ཟད། མ་སུ་རིར་བཅར་རྗེས་དགོ་འདུན་པ་རྣམས་སྤག་སར་བཞུགས་སར་
གནང་རྒྱ་དང་། ལོན་མཐོ་བ་རྣམས་ཁལ་ཉོར་དུ་བཏང་བ། རང་ལོ་༡༥ མན་རྣམས་ཨ་སམ་སྤ་ལན་
སྤངས་སུ་གནས་སྐབས་སྔོན་རྒྱ། དེ་མིན་དམག་མི་བྱིངས་རྣམས་སྤང་ཐོག་ཏུ་ལམ་བཟོར་བཏང་བ་
སོགས་བྱས། ཡང་བསྐྱར་ཨ་འབྲུག་མགོན་པོ་བཀྲ་ཤིས་དང་། བྱ་ཆོད་རྣམ་རྒྱལ་དོ་རྗེ། ས་འདུ་སྒྲོ་
སྟན་གྲགས། གཤུར་དཔོན་རིན་ཆེན་ཆོ་རིང་། ཆ་ཕྱེད་ཀྱན་བཟང་ཆོས་འཛིན། འབའ་པ་རྒན་ཡེ་
ཤེས། རྒྱ་ཐང་མཁར་ཆེན་ཕྱག་མཛོད། ཆབ་མདོ་དོ་ཆོ་བཅས་ཀྱིས་ཤེལ་དཀར་དུང་ཡིག་ལ་གན་

ཡིག་འབྲི་བཅུག་ཏེ་མནའ་གན་བསྐྱར་མ་ཞིག་བཞག་མནའ་གན་དེའི་ནང་བོད་རྒྱ་ཁབ་ཆེན་པོའི་
 བསྟན་པ་སྤྱར་གསོ་བྱ་རྒྱུའི་ཆེད། ང་ཚོ་ཕན་ཚུན་གཅིག་ཕན་གཅིག་གོག་ས། གཅིག་ཡིད་གཅིག་ཆེས།
 གློ་སེམས་གཅིག་གུར་གྱིས་སྤྱར་ཡང་གི་གྲ་གཉིས་པ་ཞིག་འཇུག་ས་ཐབས་ཐོག་དག་ལ་དག་ལེན་
 འཕྲོད་པར་ཆོལ་གསུམ་གཅིག་གུར་གྱིས་རང་དབང་སྤྱར་གསོ་ཡོང་ཐབས། ཡགོང་ས་མཆོག་བོད་
 གི་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ལྡན་གྱི་དབུ་བྲིད་གསེར་བྲི་མངའ་གསོལ་ཐུབ་པ་ཞིག་དགོས་པའི་བྱ་བ་བསྐྱབ་
 རྒྱར་ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྤྱས་བཅས་དཔང་དུ་བཅུག་ས། ཆོས་སྦྱོང་སྤྱང་མ་མནའ་དཔང་དུ་བཞག་
 རྟེ་མིང་རྟགས་བཀོད་དེ་མུ་མཐུད་གློ་སྤྲོད་ཐང་ཁུལ་དུ་འཇུག་དམག་གི་གནས་གཞི་བཅུག་ས། གཤུར་
 རྒྱུང་ཡིག་བསོད་ནམས་དཔང་པོ་དང་། བྱ་ཆོད་རྒྱུང་ཡིག་བསོད་ནམས་དོན་འགྲུབ་བཅས་ནས་
 གནས་གཞི་གསར་བཅུག་ས་ཀྱིས་ས་ཁྲ་བརྒྱབ་པ་དང་དམག་སྤྱར་གསར་འཇུག་ས་བྱས། བོད་ནང་
 འདམ་གཞུང་དུ་ནང་ཆེན་༡༥ ཡུལ་དམག་ཡོད་སར་ཨ་རི་ནས་སྒྲ་བ་འམ་འཛང་བེར་ཅང་ཅན་ཁག་
 གཅིག་བཏང་ཡོད་པ་༤༩ ལོ་རྒྱུ་སྒྲ་ནས་རྒྱ་གར་དང་གོ་ས་མཐུན་བཞག་རྟེ་ཟེ་ར་རྒྱན་སྒྲིག་འཇུག་ས་
 ཁོངས་སྒྲ་བ་ཆོ་རྒྱལ་དམག་སྒྲིའི་གས་སུ་བཏང་བ་སོགས་དང་། ༡༩༥༠ ཐམ་བ་ནས་གཤུར་དཔོན་
 རིན་ཆེན་ཆོ་རིང་བོད་མི་མང་སྐབས་དང་པོ་ནས་མདོ་སྟོད་སྒྲི་འབྲས་དང་། དེ་ནས་མུ་མཐུད་སྐབས་
 བཞིའི་རིང་མདོ་སྟོད་སྒྲི་འབྲས་འདེམས་ཐོན་ལྟར་ཡགོང་ས་མཆོག་གི་བཀའ་དགོངས་འགལ་མེད་
 བྱས་ཏེ་བོད་བསྟན་སྲིད་གྱི་འགན་ཁུར་འབྲས་སྒོ་ཆང་ངེས་བྱས་ཡོད། རྒྱ་མཆོན་དེར་བལྟས་ནའང་
 དེ་འདྲའི་ཐག་ཅོད་བྱེད་པར་འོས་བབ་མེད། ད་ནི་ཆོ་སྤྲོད་མའི་ལས་ཡིན་བསམ་པ་ལས་བྱེད་རྒྱ་ཅི་
 ཡང་མེད། ཁེ་ཡོད་ཆད་ཁོང་ཆོ་ཤོག་གིས་བསྐྱེད། རྒྱུང་ཡོད་ཆད་ང་ཚོ་ཁམས་པ་ཆོའི་ཐོག་འགལ་གྱི་

ཡོད་པ་རེད། འདི་རིགས་གཞིས་བྱེས་གཉིས་ཀྱི་ཁམས་རིགས་བྱིངས་ནས་ཤེས་དགོས། ཁོང་ཚོ་མི་
 ཁ་ཤས་ཤིག་གིས་ཐབ་ཆུང་ཆུང་ནང་མེ་ཆ་པོ་འབུད་བསམ་གྱི་ཡོད་ན། དབུས་ལྷ་སའི་ཇོ་ཤག་རྒྱམས་
 གསུམ་དེ། བོད་མི་ས་ཡ་དུག་གི་མ་བགོས་སྤྱི་རྒྱ་བྱུ་མོང་ཞིག་ཡིན་པ་ལས་སུ་ཞིག་ལ་བྱུར་དུ་བདག་
 ཐོབ་ཡོད་པ་ཞིག་མིན། རྒྱ་སྐད་ཚོགས་པ་ནས་རྒྱ་ནག་པོ་ཐེ་མན་སྤྱིད་གཞུང་དང་། དོན་མཚན་གསུམ་
 ཀྱི་གྲོས་གཞི་གྲོས་ཚོད་ཅིག་བཞག་ཡོད། ནང་ཆེན་༢༥ ཁོང་གི་གནད་ཡོད་སེར་སྐྱ་མང་པོས་ཤེས་
 རྟོགས་བྱུང་ཡོད། སྐད་ཆ་ཡང་མང་པོ་བྱུང་། དོན་ཚན་གསུམ་བཞག་པ་དེ་ནོར་འདུག་ཟེར་མཁན་
 སུ་གཅིག་མ་བྱུང་། དེ་ལྷ་སུ་ཞིག་བྱུང་ན་དེ་ལྷ་ག་དགོས་མེད་ཅིས་གཅིག་ཁ་བྱུང་བ་ལྷར་བཤད་གྱི་
 འདུག་རང་ལུགས་རང་གི་སྦྱོང་རྒྱ་དང་། ཚོས་སྤྱིད་གཉིས་ཀྱི་དབུ་བྱིད་དེ་ཡགོང་ས་མཚོག་ཡོང་
 དགོས། མགོ་སྐྱེ་བྲལ་ཐབས་མེད། བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་ནི་སྤྱིད་པ་ཆགས་ནས་གང་བྱུང་བ་
 དེ་ལྷར་ལོས་ཡིན་ཟེར་མཁན་ཤ་སྟག་རེད། དོན་མཚན་གསུམ་པོ་ནོར་འདུག་ཟེར་མཁན་དེ་ཚོར་
 དམིགས་ཡུལ་ངན་པ་ཞིག་ཡོད་ངེས་ལ་མུ་མཐུད་བརྟག་དབྱེད་བྱ་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་ཟེར་གྱི་འདུག་
 པ་མ་ཟད། ཡགོང་ས་མཚོག་བོད་ཚོས་སྤྱིད་གཉིས་ལྷན་གྱི་དབུ་བྱིད་ཡོང་དགོས་བརྗོད་པ་དེ། རྒྱ་
 རྒྱ་པོས་ཁས་སྤངས་པའི་ཡིག་ཆ་དེར་ངོ་རྒོལ་བྱ་མཁན་ཡོད་ན། དེར་སྤང་དགྲ་ངོ་མ་ངོས་འཛིན་
 དགོས་ཟེར་མཁན་མང་པོ་ཡོང་གི་འདུག་ ནང་ཆེན་༢༥ ཟེར་བ་དེ་སྤྲུལ་ཡང་གཅིག་གྱུར་ཞིག་རེད་
 ལ། ད་ལྟ་ཡང་གཅིག་གྱུར་ཡིན་པ་དང་། སྤྱད་ཀྱང་དེ་རང་གནས་བྱུང་རྒྱ་ཡིད་ཆེས་ཡོད་པ་ལས་
 གཏུར་དཔོན་ཅན་ཕྱིར་འབུད་བཏང་། དེ་མིན་རྒྱམས་དབང་བསྐྱར་བྱེད་འདོད་དེ་དུད་འགོ་ལས་སྐྱུག་
 རྟགས་ཆེ་བ་ཞིག་བསྟན་པ་རེད། ཟམ་གདོང་སྤྲ་མ་དང་བཀྲས་ཐོང་བསྟན་འཛིན་རྒྱལ། མཛེས་

ཅུ་བསོད་ནམ་སྟོབས་རྒྱལ་ཅན་སྟོགས་གཏོགས་པས་མགོ་ཡི་ར་ཅོ་མིག་ལ་བྱག་པའི་རང་དག་རང་
 ག་ཤེད་བྱེད་པ་འདི་ངན་པ་ཁོག་ཞུགས་ཀྱི་ཐན་ལྟས་ཤིག་ལོས་ཡིན། ང་ཆོའི་རང་དབང་ལ་ཁོང་ཆོས་
 དབང་བསྐྱར་བྱུང་གི་མ་རེད་ལ། མ་འོངས་པར་ཁོ་ཆོས་ང་ཆོའི་ལུང་པར་མིག་གིས་ལྟ་ས་ཡང་ཐོབ་
 ཀྱི་མ་རེད། ཁོ་ཆོའི་བྱེད་སྒྲུངས་རྒྱུང་ས་ཞིག་ནས་བཤད་ན། དཔེར་ན། དཔོན་རིན་ཆེན་ཆེ་རིང་ཨ་
 རིར་འགོ་རྒྱུའི་ཐོན་མཆན་ཞུ་རྒྱུའི་བཀའ་བྲོལ་ཞུ་སར་བཀའ་ཤག་ནས་ཕྱིར་འབུད་ཟེན་པར་རྩིས་ཏེ་
 བཀག་སོང་། དེར་མ་ཟད་རྒྱ་ཏོ་སྐལ་བཟང་གིས་བུ་མོ་ཞིག་ཨ་རིར་ལེན་རྒྱུའི་ཡིག་ཆ་དང་ཐོན་མཆན་
 ཞུ་རྒྱུའི་བཀའ་འབྲོལ་ཞུས་པར་དེ་ཡང་བཀག་སོང་། དེ་དང་དེ་འདྲའི་བྱ་སྟོན་སྟེ་ཡིག་གི་ཡོད་པ་རེད།
 གོང་ས་མཆོག་ནས་སྟེ་བྱེད་པར་གསུམ་དུ་བྱགས་བཅེ་བྱམས་གཟིགས་ལ་འགྱུར་བ་མེད་པར་ཆོལ་
 གསུམ་ཟེར་བ་འདི་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཞེས་རྟག་ཏུ་བཀའ་སྩལ་བ་འདིར་ཡིད་ཆེས་སྒྲར་ལྟར་ཡིན།
 འོན་ཀྱང་ནང་གི་དག་པོ་མ་རུང་པ་འདི་ཆོའི་བར་ལག་བརྟུས་བཟོའི་དབང་འོག་ལས་ཐར་བའི་ཆ་
 རྒྱུན་གང་ཞིག་ཡོད། ཁོང་ཆོ་དང་ཆེ་རིང་བྱང་འདོམ་པས་མཇུག། མི་རབས་རིམ་བརྒྱད་ཀྱི་མཐའ་
 སུས་རིང་ལྟ་རྒྱལས་གཞན་ཅི་ཞིག་གོ།

ཆོག་ས་གཙོ་བྱ་རྟོག་སྒྲས་དོན་ཡོད་ལ་ཆ་མཆོན་ན། སྟེ་དག་ཞེས་པའི་གཞིས་བྱས་གཉིས་
 ཀའི་མི་མང་ནས་ལར་ཞེན་ཆེན་པོས་བཅེ་གདུང་དང་བཅེ་མཐོང་ཆེན་པོ་ཞུ་ཡུལ་ཞིག་རྩོད་མེད་ཡིན་
 པ་དང་། སྒྲར་ཡིན་ན་འབྲི་རྒྱ་ཤར་ཞུ་གཉིས་སུ་བྱི་སྟེ་བདུན་གྱི་བདག་པོ་ཡིན་ཅིང་། གོང་ས་སྟེ་
 པ་ཆེན་པོ་དང་། སྟེ་དག་སྟེ་ཆེན་ཆོས་རྒྱལ་བསྟན་པ་ཆེ་རིང་ཞུ་བ་ནས་བཟུང་དཔོན་འབངས་དང་། སྟེ་
 སྟོབ་གཉིས་ཀར་བུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟོན་ས་གཞུང་ས་དགའ་ལྟན་པོ་བྱང་པ་ཆེན་པོས་སྟེ་དག་ས་

གློད་ཅེས་སྡེ་པ་ཁག་ལས་ཆེས་མཐོ་བའི་དམིགས་བསལ་གྱི་གོ་ཐོབ་ཡོད་པ། ལྷག་པར་དུ་རྒྱལ་བ་
 སྐྱེས་ཐེང་བདུན་པར་སྐྱེ་ངལ་ཆེ་འབྲད་སྐབས་སྡེ་དགོ་ཁུ་དཔོན་ནས་ཞབས་ཞུས་ཆེན་པོའི་བདག་ཀྱིན་
 དང་འབྲེལ་སྐྱེའི་ལུས་སྤྱིང་དང་། སྐྱེ་ཆ་མ་གཉིས་སྡེ་དགོའི་བཙུན་མོར་སྡེ་རྗེས་སུ་གནང་བ་སོགས་
 ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འབྲེལ་ལམ་བཟང་པོ་དང་། གཟིགས་པ་སྤྱི་མེད་གནང་ཡུལ་ཞིག་ཡིན་པ་མ་
 ཟང་། འབྲི་ཚུ་ཤར་རུབ་གྱི་དབྱེ་མཆོམས་མ་ཆོད་པའི་དུས་སྐབས་གང་དུ་འང་ཆོས་སྤྱིད་གྱི་ཞབས་
 ཞུའི་འབྲེལ་ལམ་ཟམ་མ་ཆད་པ་བྱུང་ཡོད། ལྷག་པར་དུ་རྗེ་གོང་མ་སྐྱེས་ཐེང་བཙུག་སུམ་པ་ཆེན་པོར་
 ཆོས་སྤྱིད་གྱི་སྐྱེ་ངལ་ཆེན་པོའི་ཐུགས་འགན་བཞེས་དགོས་ཀྱི་གནས་དུས་བྱུང་སྐབས་སུ་བྱད་པར་
 ཅན་གྱི་ཞབས་འདེགས་ངོམ་དུ་ཆོག་པ་ཞུས་ཐོག་གཟིགས་པ་འའང་དེ་བཞིན་བསྐྱུངས་ཡོད། ས་རྒྱ་ལོ་
 ནས་ཚུ་སྤྱིལ་ལོ་བར་མི་ལོ་༡༩ གྱི་རིང་དུ་དེ་བས་གཞུང་འབངས་གྱི་འབྲེལ་བའི་ཞབས་ཞུ་མི་ལྟོད་
 པ་བྱུང་ཡོད། ཚུ་སྤྱིལ་ལོའི་ཟིང་འབྲུག་སྐབས་སུ་ཡང་ལོ་རྒྱུས་སུ་བགྲང་ཆོག་ངེས་ཀྱི་འབད་བཙོན་
 ཞུས་ཡོད་པ་མ་ཟང་། དེ་རྗེས་སུ་འའང་འབྲེལ་ལམ་དམ་ཟབ་དུ་གནས་པ་ལས་གཞུང་འབངས་ཁ་བྲལ་
 དུ་གྱུར་པ་དེ་འདྲ་བྱུང་མེད།

རྒྱ་དམར་བཙན་འཇུག་སྐབས་སུ་འའང་ཁམས་ཕྱོགས་གྱི་གནས་སྤངས་ལ་དཔག་པའི་སྡེ་
 དགོན་ས་ལྷག་བསམ་དང་སེམས་ཤུགས་ཆེན་པོས་རེ་དྲོགས་ཅི་ཆེས་བསྟན་སྤྱིད་མི་ཉམས་པའི་ཆེད་
 དུ་གྲུབ་འབྲས་ཐོན་མིན་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་སློབ་གང་ཤེས་གྱི་སློན་ནས་འབད་བཙོན་དུ་མ་ཞིག་བྱས་
 པར་འཕྱོད་བྱབ་ངེས་སུ་ཡོད། འབྲི་ཚུ་ཤར་རྒྱུད་ཁུལ་དམངས་གཙོ་བཙོས་སྐུར་ཟེར་བ་མ་བྱས་གོང་
 ནས་རྒྱ་མིས་ལྷ་སྤྱོད་ལས་གནས་ཚུལ་རི་ཡོང་མཐོང་ནས་བྱ་གློད་སྟོབས་ལྡན་གྱི་བཀའ་བཀོད་བཞིན་

གཞུང་ས་དགའ་ལྷན་པོ་བྲང་པ་ཆེན་པོ་དང་། ལྷག་པར་ཡགོང་ས་ཡུལ་ས་མགོན་སྐྱབས་ལྷན་གྱི་ཁྲི་ལ་
 མཆོག་ལ་རེ་བ་ཆེན་པོས་༡༩༥༥ ལོར་བྱ་གྲོད་རྣམ་རྒྱལ་དོ་རྩེ་དང་ལྷན་དུ་ལྷ་ལྷན་རྒྱལ་ཁབ་དུ་ཡོང་
 བ་རུ་འཕེལ་འཁོར་ཁ་མི་དམན་ཙམ་ཡོད་པ་ནས་རྩོག་གཞུང་གསུམ་དང་། གདན་ས་ཁག་སོགས་
 བསྟན་མི་ཉམས་པའི་བྱུགས་སྒྲོན་ཆེད་རྒྱ་དངོས་ལ་ཆགས་ཞེན་མ་བྱས་པར་ཡུལ་ལྷག་
 ལ་མཆོད་འབུལ་བྱས་ཤིང་། དུས་འཁོར་དབང་ཆེན་སྐབས་དང་གསེར་བྱི་རྒྱུ་སྐབས་བཅས་སུ་མི་
 རྒྱ་གཉིས་ཀས་བྱས་པ་དོན་ཡོད་དུ་ཕྱིས་ནས་ཡན་གནོད་འབྱེལ་ངེས་བྱས།

༡༩༥༨ ལོར་གྱི་གྲུ་ཐང་དུ་མདོ་ཁམས་ཁུ་བཞི་སྐང་དུག་བསྟན་སྐྱང་དྲུང་སྐང་ས་དམག་
 སྐར་གྱི་སྒྲིགས་ཁོང་བཞུགས་ཐོག་ཨ་འབྲུག་མགོན་པོ་བཀྲིས་མཆོག་གིས་དབུ་བྱིད་པའི་བྱུག་རྒྱུ་
 སུ་སྒྲོ་ཅི་གཅིག་གཏོད་གྱི་སྒྲོ་ནས་འགོ་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་འབུར་མཉམ་ལེན་གྱིས་དུས་ད་ལྟ་བར་
 རང་སྒོ་གསྒྲོས་བཏང་གིས་འཐབ་འཛིང་དངོས་སུ་བྱས། ༡༩༥༩ ལོའི་ལོ་འགོར་ལྷ་རྒྱལ་རིར་ཁུ་སྐང་
 དབུས་སྒྱི་བྱུ་བ་དམག་སྒྱི་ཁང་གི་གྲོས་དོན་བཞིན་ཕྱིར་འབྱེལ་བྱེད་ཆེད་དང་། དཔལ་འབྱོར་འདྲུ་
 འགོད་སོགས་གྱི་ལས་དོན་ཆེད་གཙོ་འཛིན་ས་འདྲུ་སྒྲོ་སྟན་གྲགས་དང་། བྱ་གྲོད་རྣམ་རྒྱལ་དོ་རྩེ། ལི་
 ཐང་འཇང་ཟ་ཆོས་མཛད་བཅས་འབྲུག་བུམ་ཐང་བརྒྱད་རྒྱ་གར་དུ་ཕེབས་སྐབས་ཁུ་སྐང་གི་འཆར་
 དམིགས་ལྟར་ཨ་རིར་དམག་སྒྱུར་བསྒྱུད་ཆེད་ཡོང་། ཡུན་རིང་མ་སོང་བར་ལྷ་ས་ཟིང་འབྲུག་འགོ་
 ཚུགས། ཨ་རིར་སྒྲོ་བསྒྱུད་མ་ཕྱིན་གོང་བདུན་གཉིས་ཙམ་སྒྲོན་དུ་ཡུལ་ས་མགོན་རིན་པོ་ཆེ་སྟོན་
 འཁོར་རྒྱ་གར་གར་ཨ་སམ་ནས་མ་སུ་རི་ཕེབས་སྐབས་ལམ་བར་གི་རི་རྒྱ་རིར་རི་ལི་བབས་ཚུགས་
 སུ་ཕེབས་བསུར་བཅར་ཏེ་དམངས་ཆོགས་མཉམ་རྒྱུང་མཇལ་གྱི་གོ་སྐབས་ཐོབ།

དེ་ནས་རིམ་བཞིན་ཆུ་སྐང་དམག་སྒྲིལ་འབྲུག་མགོན་པོ་བཀྲ་ཤིས་འགོ་དམག་དང་། བོད་
 མི་སྐབས་བཅོལ་བ་ནམས་རྒྱ་གར་དུ་རིམ་འབྱོར་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་ཐོས་སྐབས་སློབ་བསྟོད་བྱེད་
 མིན་རང་མོས་ཡིན་ཀྱང་རྒྱལ་བསྟན་ཆབ་སྲིད་དང་། བོད་ལྗོངས་སེར་རྒྱ་མི་མང་གི་བདེ་ཆུ་ཁོ་ནའི་
 ཆེད་བསམས་ཏེ་ཨ་རིར་སློབ་སྦྱོང་བྱས། ༡༩༥༩ ལོ་མཇུག་ཙམ་སློབ་སྦྱོང་ཐོན་རྗེས་ཨ་མི་རི་ཀའི་
 རྒྱལ་ཁབ་ནས་རང་གི་རྒྱལ་ཁབ་དུ་གནམ་གྲུ་ནང་ནས་མི་གྲངས་༡༧ གྱི་མཉམ་དུ་ས་ལ་འཛོངས་
 བབས་བྱས། ཤི་རྒྱལ་མི་སྒྲག་བ་མི་སྲིད་ཀྱང་ཤི་བ་ལ་ཡངས་སེམས་མེད་པར་རང་སྟོག་སློབ་བཏང་
 གིས་བོད་བསྟན་སྲིད་ལ་བསམས་ནས་བྱས་པ་ལས་གཞོད་གཞི་འབྱུང་ཐབས་སུ་བྱས་པ་ཞིག་ག་ལ་
 ཡིན། དེ་ནས་ཤོ་སྟར་ལྟོ་གསུམ་གྱི་ས་གནས་ལྷགས་ར་དཔལ་འབར་དུ་རྒྱ་དམར་ལ་བཅན་སྒོལ་
 རྒྱགས་ཆེན་བྱེད་པའི་གནས་ཡུལ་དུ་འབྱོར། དམིགས་ཡུལ་ལྟར་ས་གནས་བཅན་སྒོལ་ཡུལ་དམག་
 གི་འགོ་བྲིད་ཁག་དང་། ཁམས་ཤར་ཕྱོགས་ནས་རྒྱ་དམར་ལ་བཅན་སྒོལ་རྒྱུ་རིང་བྱས་མཐར་ས་
 ཁུལ་དེ་ཕྱོགས་འབྱོར་བསྐད་རྫོང་ཁག་བཅོ་བརྒྱད་ཙམ་གྱི་ཡུལ་བྱོལ་བཅན་སྒོལ་འཇབ་དམག་གི་
 འགོ་བྲིད་ཁག་བཅས་ལ་འབྲེལ་མཐུད་ཐོག་མདོ་ཁམས་ཆུ་བཞི་སྐང་དུག་བསྟན་སྤྱང་དྲུང་སྤངས་
 དམག་སྒྲིལ་ཁང་ཞེས་པ་དངོས་སུ་བཙུགས། ཨ་རིར་ཏར་འཕྲིན་ཐོག་གནས་འབྲེལ་བྱས་ཏེ་གནམ་
 ཐོག་ནས་རྒྱ་ཕྱི་གནམ་གྲུ་དགུ་ནས་དབྱུགས་པའི་གོ་ལག་འདྲ་མིན་དང་། རྩ་མཛེལ་བཅས་གྱི་རོག་
 རམ་བྱུང་བ་ནམས་ཡུལ་དམག་དང་། ཡུལ་བྱོལ་འཇབ་དམག་བཅས་དམག་གྲངས་བརྒྱད་སྟོང་སྟོར་
 ལ་འཁོ་སློད་བྱབ་པ་དང་། གོ་ལག་བེད་སློད་བྱེད་སྤངས་དང་། འཇབ་དམག་གི་སློབ་སྦྱོང་བཅས་
 སློད་བྱབ་པ་བྱུང་ཡོད། ཨ་རི་ནས་གོ་ལག་རོགས་རམ་བྱུང་བ་དེས་འགོ་དམག་ནམས་སེམས་རྒྱགས་

ལྷག་པར་འཕར་ཐོག་རྒྱ་དམར་ལ་ཕར་རྒྱལ་ཐེངས་ཁ་ཤས་བྱས་ཏེ་རྒྱལ་ཁ་ཡང་ཐོབ་པ་མང་པོ་བྱུང་
 ཡོད། མཐར་ཤོ་སྟར་སྟོ་གསུམ་དུ་རྒྱ་དམར་གྱི་ཞིང་ཆེན་གསུམ་གྱི་དམག་དཔུང་བཞི་བྷི་ཙམ་ཕྱོགས་
 བཞིན་ས་དུས་གཅིག་དུ་དཔུང་འཇུག་གིས་གནམ་ས་གཉིས་ནས་གོ་མཚོན་གྱི་ཆར་བ་ཕབ་སྟེ་མི་སྤྱིད་
 བའི་དྲག་གཞོན་བྱུང་བའི་ད་གྱིལ་ནས་ཉིན་མང་པོ་འཐབ་འཛིངས་ཀྱིས་མཐར་མང་སྟེ་ཉུང་གིས་མ་
 བརྟན་ཏེ་བཙན་རྒྱལ་འཇུག་དམག་ཕལ་ཆེར་རྩ་མེད་གྱུར་གྱུང་། ད་དུང་ཡ་གོང་ས་མཚོག་རྒྱ་གར་
 ནང་བཞུགས་ཡོད་སྟབས་རེ་ཡུལ་མ་རྩོགས་པ་དང་། ཨ་རི་ནས་ཀྱང་གཏམ་འགོ་ལས་མཇུག་ཅིག་
 ཡོད་ཤིག་གིས་ཡིད་ཐང་དགུ་ཆད་གྱུང་ཐང་དགུ་མཐུད་ཟེར་བའི་དཔེ་ལྟར་གི་མ་ཐུབ་ནས་ལྷ་བ་ཕྱེད་
 གཉིས་ཙམ་གོ་མ་བཟོད་མཐར་པད་བཀོད་བརྒྱད་རྒྱ་གར་ས་མཚམས་སུ་སྟོགས་གི་མ་གྱུར་ཙམ་དུ་
 ཐེངས་གཉིས་བཞིག་རྒྱ་གར་དུ་འབྱོར་ཏེ་ཨ་འབྲུག་མགོན་པོ་བཀྱིས་དང་། བྱ་ཚོད་རྣམ་རྒྱལ་རོ་རྩེ།
 ས་འདུ་སློ་སྟན་གྲགས་ཁོང་རྣམ་པས་གཙོས་ཚུ་སྦྱང་འགོ་བྱིད་ཕལ་ཆེ་བ་མཇུག་འབྲད་ཡོང་བུབ་པ་
 བྱུང་། དེ་ནས་བཟུང་ཡ་གོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོའི་བཀྱིན་འོག་ལུས་ཀྱི་བྱ་བ་དང་། དག་གི་སྤྱོ་
 སྟོ། སེམས་ཀྱི་འདུན་པ་གང་དང་གང་ལ་འད་བོད་བརྟན་སྤྱིད་ལ་ཕན་པ་དང་། རང་ཉིད་ཀྱིས་དཀའ་
 ལས་བརྒྱབ་པ་ལ་འབྲས་བུ་ཞིག་འབྱུང་རེས་རང་དོན་རང་གཅེས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཚུ་སྦྱང་གི་སྤྱིག་
 འཇུགས་ལ་ཤ་ཞེན་མ་བོར་བ་དང་། བཙན་བྱོལ་གཞུང་གི་སྤྱིག་བྲིམས་ལ་མཐུན་ཐབས་སོགས་ལྷག་
 བསམ་རྣམ་དག་གིས་རང་ལུས་གང་འདང་བྱས་པ་ཞིག་ལས་བོད་ཀྱི་རྩ་དོན་ལ་གཞོད་གཞི་བྱས་ཡོད་
 བསམ་པ་དང་། བྱེད་བསམ་པ་རྩ་བ་ནས་མེད་པ་མ་ཟད། མི་སྤྱིར་ཞིག་ཡིན་ནའང་ཆོག་ངན་པ་ཞིག་
 སུ་གཅིག་ལ་བཤད་ཡོད་བསམ་པ་མེད་ངེས་རེད། །

མདོ་སྟོད་སྤྱི་འབྲས་སྐབས་གཉིས་ཀྱི་རིང་དུ་བྱས་པ་དང་། ཚོགས་གཙོ་གཞིན་པའི་ལས་
 འགན་ཁུས་ནས་ཕོ་བྱས་ཏེ་སྟག་ལ་ཁ་ནས་བཟུང་བ་མེད་ཀྱང་། ཕོ་མ་བྱས་ནས་ལ་ལུང་ཁུང་དུ་ཤོར་
 བ་ཡང་བྱུང་མེད། ཡགོང་ས་མཆོག་གི་དབུ་བྱིད་གནང་བའི་བཙན་བྱོལ་གཞུང་གི་སྤྱི་འབྲས་
 འགྲིག་བསྟན་པ་དེར་འགྲིག་པ་རང་ངོས་ལེན་བྱས་ཏེ་བསྟན་པ་ལས་སྟོན་མ་དེ་བྱས་མི་འདུག ངས་
 ཞེ་པོ་ཞིག་བྱ་རྒྱུ་ཡོད་ཁུལ་གྱིས་གཡོ་འགྲུལ་ཡོད་ཀྱུག་བྱས་པ་གང་ཡང་བྱུང་མེད། དུས་དང་རྣམ་པ་
 ཀྱན་ཏུ་མི་སྤྱི་ཞིག་ལ་འང་གཞོད་པ་བྱ་སེམས་དང་མི་དགའ་སྤྲུག་དོག་གི་བསམ་སྟོབས་མེད་པར་ངང་
 རྒྱུད་རིང་ཞིང་། སྤྱི་ཚོགས་ནང་རྟོག་དྲ་མི་འབྱུང་བ་དང་བྱུང་ན་མེད་པ་བཟོ་ཐབས། རང་བཞིན་བཟང་
 ཞིང་བྱས་རྗེས་མི་ཆུང་བ་ཀྱན་གྱིས་མཐོང་ཆོས་སྤྱོད་པ་ཡིན་བཞིན་དུ། བྱིད་རྣམ་པས་བཙན་བྱོལ་
 དུ་མི་ལོ་ ༣༥ རྗེས་སྤྱོད་གཞུང་ཁོངས་ནས་བྱིར་སྐྱད་གནང་བ་དེ་ཉ་ཅང་གི་ཐག་གཅོད་ཆེ་དྲག་པ་
 ཞིག་རེད། གོམ་གསུམ་སྟོ་ལོང་མེད་པར་སྦྱིད་ཁུག་བྲེགས། ཚོགས་གསུམ་བཤད་ལོང་མེད་པར་ལྷ་ཅེ་
 གཅོད་ཟེར་བ་ལྟར་གནང་བ་འདི་ལ། གང་དུ་དབྱུད་ཀྱང་ཉ་ལས་པ་དང་། སྟོ་ཕམ་ཆེ་བའི་རང་བཞིན་
 དུ་གྱུར་ཀྱང་། ཆོ་སྟོན་མའི་ལས་ལ་གཟུར་རྒྱུ་མེད། ཀླས་ཡ་ཐོད་གཉིར་མ་འབྱི་རྒྱུ་མེད་ཅེས་པ་ལྟར་
 འགྲོད་ཀྱང་བྱ་ཐབས་བྲལ་བ་ཞིག་རེད།

སྤར་གྱི་སྡེ་དག་ཞེས་པ་དེ་དེར་སྐབས་སུ་རྒྱ་མིས་རྫོང་ཁག་ཆ་བགོས་གྱིས་སྡེ་དག་རྫོང་
 དང་། དཔལ་ཡུལ་རྫོང་། སེ་ཤུལ་རྫོང་། མདན་མ་རྫོང་། འཛོ་མདའ་རྫོང་བཅས་ས་ཁུལ་ལྟར་བགོས་
 འདུག བོད་བརྟན་སྤྱིད་ཀྱི་བྱས་རྗེས་ཆེ་ཞིང་ཁམས་ལུང་པར་མཆོན་གྲགས་ཆེ་བའི་སྡེ་དག་རྒྱལ་
 པའི་སྤྲས་རྒྱུད་ངོ་མ་ཞིག་ཡིན་སྟབས་སྡེ་དག་ཆོས་རྒྱལ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཡུལ་ཁམས་ཆོས་བཞིན་

བསྐྱེད་སྒྲུབ་པའི་བརྒྱུན་ལམ་རྫོང་ཁག་དེ་དག་གི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་སྡེ་དགེ་གཞིས་བྱེས་གཉིས་
 གྱི་མི་རྒྱམས་གྱིས་ག་དུས་ཀྱང་ཕྱན་ལ་བརྩེ་ཞེན་ལར་རྒྱ་མི་འདོར་བ་ཡོད། ལེགས་བཤད་ལས། ཆེན་
 པོ་རེ་ཞིག་རྒྱད་ཀྱུར་ཀྱང་། །དེ་ལ་ག་དུང་བ་བསྐྱེད་མི་དགོས། །ཟླ་བ་རེ་ཞིག་གཟས་བཟུང་ཡང་། །དེ་
 མ་ཐག་ཏུ་གོ་ལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར་རྒྱ་བཞི་སྐར་དུག་གི་ལས་དོན་བྱས་རྗེས་དང་། སྒྲིག་
 འཇུགས་ཅུ་མེད་གཏོང་བ་དང་། ཁམས་པའི་ཚིག་སྒྲིལ་དུམ་བུར་བཟོ་བྱལ་བ་བྱུང་ནའང་ཁོང་རང་
 ཁེར་བུར་འགྱུར་བྱལ་བ་མེད་ངེས་གིག་རེད། སྡེ་དགེ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་བྱས་འབྱོར་ཁམས་པ་ཡོངས་
 དང་ལོ་གྲངས་དེ་ཙམ་གྱི་རིང་དུ་མཉམ་གཤིབ་བྱས་པས་ཀྱང་བོད་གཞུང་ཁོངས་ནས་སྤྱིར་སྤྱད་
 གནང་འོས་ཞིག་མཐོང་གི་མེད་པ་མ་ཟད། ཁམས་པ་སྤྱིར་སྒྲིག་འཇུགས་ཀྱི་འགན་ཁུར་མཆོན་གནས་
 བཀུར་འོས་ཀྱི་ཡུལ་ཞིག་མཐོང་བ་དེར་འགྱུར་བ་ཡང་མེད་པ་ཞིག་རེད། བྱིད་རྒྱམ་པའི་ཐག་གཅོད་
 ཆེན་པོའི་ཐུག་ལས་འདི་ཡགོང་ས་མཆོག་གི་དགོངས་གཞི་དང་འགལ་ཁིང་། འཛམ་གླིང་སྤྱི་སྤྱོལ་
 དང་ཡོངས་སུ་འགལ་བ་ཞིག་ཀྱང་རེད། བྱིད་རྒྱམ་པས་ལེགས་འཆར་གསུང་བཤད་རེ་རེ་གནང་
 དུས་སྐད་ཡིག་གི་ཐོག་ནས་ཡིན་ནའང་འདྲ། སྤྱི་སྤྱོལ་ལམ་ལུགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཡིན་ནའང་འདྲ། གང་
 དང་ཅིའི་ཐད་དུ་ཕལ་ཆེར་འཛམ་གླིང་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའི་རྒྱམ་པ་བརྟན་ཏེ་གསུང་རྒྱ་ཡོད་པ་རེད་དེ།
 དོན་གྱི་བྱ་བ་དངོས་སུ་བྱས་པའི་སྤྱིང་པོ་སུ་གཅིག་གིས་ཁས་ལེན་བྱེད་མི་བྱལ་བ་དང་། ཡང་ན་འཇུ་
 ས་འཆར་ས་སྒྲེ་གཅིག་མེད་པ་ཁོ་ན་ལས་ཡིན་མིན་དབྱེ་འབྱེད་དགོས་པའི་བྱ་བ་ཕལ་ཆེ་བར་གཡོལ་
 ཐབས་དང་། མ་འགྲིག་པའི་གནས་རྒྱལ་གཞན་ལ་ཁ་འབག་ལག་འཁྱུས་ཁོ་ན་གནང་སྟེ་ཐེབས་ཀྱི་
 ཡོད་རེད། གཏམ་དཔེར། ཁ་མཁས་པ་ལ་བྱི་འུ་ཅོ་ག་རེད། །དོན་བྱུག་དུས་སྒྲོང་ལམ་དཀྱིལ་བཞག།

ཟེར་བ་ལྟར་ལགས། དཔེ་དེའི་འགྲེལ་བཤད་ཞུས་ན། གངས་དང་སྤང་གི་མཚམས་སུ་སྐད་ཅིར་ག་
 ལྟག་བརྒྱབ་སྟེ་བྱིའུའི་བྱ་ཚོགས་བྱ་ཚོགས་སུ་ཡོད་པ་དེ་དག་གིས། རོན་དུ་རང་གི་སྒྲོང་ལམ་དཀྱིལ་
 གང་འཁེལ་དུ་བཞག་པ་ལས་སྒྲོང་བཞག་ས་འདི་དང་འདིར་མིན་བསམ་གཤམ་བྱེད་ཀྱི་མེད་པ་དེ་
 འདྲ་ཞིག་ཡོད་པ་དེར་ཟེར་བ་རེད། གཞུང་ཁོངས་ནས་བྱིར་སྤྱད་གནང་དུས་བོད་ཚེལ་གསུམ་གཅིག་
 གྱུར་ཡོང་ཐབས་ཟེར་བ་དང་། བོད་མི་མང་མཐུན་ལམ་ཡོང་ཐབས་ཟེར་བ་དེ་རིགས་ཇི་འདྲ་ཞིག་
 ཡིན་ནམ། བོད་ཀྱི་ཕ་རོན་ལ་མི་གཞོད་པ་དང་ཡགོང་ས་མཚོག་གི་བཀའ་སློབ་དགོངས་དོན་དང་
 མཐུན་ཀྱི་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ནམ།

དུང་ཆེ་མདོ་གཉེར་གསེར་དགའ་ལ་ཆ་བཞག་ན། བོད་སྤྱ་རབས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སུ་སྟོད་གསེར་
 དཔོན་དང་། སྤང་སྐར་དཔོན་ཞེས་དཔེ་ཅེ་མདོ་རུ་རྒྱ་ཇ་དབུས་ལ་འདྲེན། བོད་རྒྱ་རྒྱལ་འདྲེན་པའི་
 འགོ་དཔོན་མདོ་སྐར་དཔོན་གྱི་བརྒྱ་གཉེར་གྱི་བྱིམ་རྒྱུད་ནས་ད་བར་ཚོས་དང་འཛིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བཞག་
 གང་ཅིར་རང་ལུགས་སུ་འཛིན་ཏེ་ཏེ་ཏོར་དཀར་མཛེས་ཡུལ་གྱུ་དེར་ས་ཆགས་དོ་ཆགས་ཀྱི་མིང་
 གནས་དོ་གཞོང་མི་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་ཅིང་། རྒྱ་ནག་གི་བཙན་ཤྱགས་ཇི་ལྟར་སྟེལ་བའི་དུས་རབས་
 སྤྱ་རྗེས་གང་དུ་འང་རྒྱ་བས་བབས་བ་དང་། རྒྱ་གོས་གོན་པ། རོ་དགའ་སྟེད་ལད་ཀྱིས་རང་ལ་ཁེ་ཕན་
 འབྱུང་ཐབས་སོགས་བྱས་པའི་ལོ་རྒྱུས་མེད། རྒྱ་དམར་གྲུང་བཙན་གྱི་བཙན་འཇུལ་ལྟ་སྟེད་ལ་མ་མོས་
 པ་དང་། མགོ་སྒྲོར་གྱི་མིང་གནས་བཏགས་པར་རྒྱ་དངོས་ཕོགས་འབབ་སོགས་ལ་རེ་སྟོང་ལག་
 བཟེད་མ་བྱས་པར་བོད་རྒྱ་མི་རིགས་ཀྱི་བདག་དབང་ཞུས་པས་འདང་མིན་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་
 དབང་རང་ལག་ཏུ་ཡོད་དུས་རང་ཡུལ་ནས་ལྟ་ལྟན་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་བཙན་ཞིང་༥༥ ལོར་ནོར་གླིང་དུ་

སྒྲིའི་སྒྲུང་བཅར་ཐོག་མུ་མཐུད་རྒྱ་གར་དུ་རེ་བ་མ་བརྒྱག་པར་ཡོང་། དེ་ནས་བཟུང་བོད་སྒྲི་པའི་ལས་
 དོན་ཆེད་བལ་ཡུལ་དོན་གཅོད་དང་། སྒྲི་འབྲུས་སྐབས་སྤྲེལ་སྤྲུལ་གྲགས་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་ཨ་
 འབྲུག་མགོན་པོ་བཀྲིས་ཀྱིས་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚུ་སྦྲང་འགོ་བྲིད་ནམ་པ་དང་ལྷན་དུ་འབྲུར་གྱུ་
 མཉམ་འདེགས་ཁྲུས་ཤིང་གཞི་རྩའི་ཐོག་ནས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་སུ་ཁམས་ཀྱི་ས་ཁུལ་
 ཐམས་ཅད་ལུང་ཚན་རེ་ལ་དཔོན་འགོ་རེ་བྱས་ཏེ་དགུ་བྱུང་ན་མདུང་ཅེ་མཉམ་བསྟན་དང་། གྲོགས་
 བྱུང་ན་གྱི་སོ་ཁམ་བགོས་ཟེར་བ་ལྟར་བྱུང་མ་གྱིང་བའི་ཉེར་ལེན་གྱིས་རྒྱ་ནག་པོའི་བཅན་གློད་ཆེ་
 རུང་གང་ལའང་ཡ་ལན་སློག་བྱུང་མིན་གྱི་དཀའ་ངལ་དང་། གྱིང་གུན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཚུ་གཉེར་ལྟར་
 རྫོགས་མཐའ་མེད་པ་བྱུང་སྟེ། ཨེབ་པའི་དཔོན་པོ་རྩ་རེད། ཁྱི་ལི་ལི་ཡོང་དུས་མཉམ་བྲོས་བྱེད་
 ཟེར་བ་བཞིན་གོ་མཆོན་ལྷན་པའི་དགུ་བོའི་དམག་དཔུང་བཅན་འཇུག་རེ་རེ་ཡོང་དུས་ཆང་མ་མཉམ་
 བྲོས་བྱེད་པ་ལས་རང་འགོ་ཐོན་མཁན་མ་བྱུང་། ཡང་དགུ་མེད་དུས་ཉལ་ས་དྲོན་རྒྱུ་བརྒྱུད་དུན་
 ཞེས་པ་ལྟར་ཁུངས་སོ་སོས་ང་ཆེ་ང་སློམ་གྱིས་ཕྱོགས་འཛིན་བྱེད་པ་ལས་རུས་ཤུགས་གཅིག་གྱུར་མ་
 བྱུང་བ་ཡིན་སྟབས་བསྟན་དགུ་རྒྱ་དམར་གྱུང་བུན་གྱི་བཅན་གཞོན་དུག་པོ་དེ་ལས་ལྷས་ངན་གཡང་
 འགྲུག་གི་ཉམས་སྦྱིང་སྒྲུངས་ཏེ་དབུས་གཙང་ཆོལ་ཁའི་མི་མང་རྣམས་ལུགས་ཀྱི་རྒྱུ་རྟེན་དུ་བཞག་
 མདོ་སྒྲུང་ཨ་མདོའི་ཆོལ་ཁ་དེ་དག་བོར་འཐབ་གློལ་བྱེད་པའི་དཔུང་གྲོགས་ལག་གཡས་ཀྱི་རལ་གྱི་
 ལྟར་གནམ་ལ་འབྱར། ཡགོང་ས་ཡུལ་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དབུ་བྲིད་པའི་བོད་གཞུང་གི་
 བྲིམས་ལུགས་སྒྲིག་གཞི་མཐའ་དག་སྒྲི་བོའི་གཙུག་ཏུ་བཀྱར། ཨ་འབྲུག་མགོན་པོ་བཀྲིས་མཆོག་
 གིས་ལོ་རྒྱུས་སུ་བྱུང་མེད་པའི་ཁམས་པ་གཅིག་གྱུར་གྱི་སྒྲིའི་སྒྲིག་འཇུགས་ཚུ་སྦྲང་གསར་གཏོད་

གནང་བར་སྒྲིང་ནས་དགའ་ཞིང་། གུས་པའི་སྒྲོ་ནས་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་གིས་ཁམས་པ་སྒྲིའི་རྣམ་
 པ་གཅིག་གྱུར་མཛུགས་འབྱོར་ས་ཀྱིས་དག་ནག་པོའི་བཅན་ཤུགས་འགོག་ཅིང་། བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་
 ཤར་སྒྲོ་སྤང་སྟེ་བོད་ཀྱི་བྱི་སྒྲོ་དེ་འཛིན་ཏེན་དང་། ནང་བཅུད་སེམས་ཅན་རྒྱལ་པའི་ལུང་གིས་ཟེན་
 པའི་འཕགས་མཆོག་སྒྲིང་རྗེའི་རང་གཟུགས་ཡུག་ས་ཆེན་པོས་ལུགས་གཉིས་ཆོས་བཞིན་སྒྲིང་རྒྱ་
 ཡོང་བའི་རེ་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱིས་མདོ་ཁམས་རྒྱ་བཞི་སྒྲིང་དུག་གི་སྒྲིག་འཛུགས་སྒྲོས་གཏོང་བའི་ས་
 མེད་པ་ཞིག་ངོས་འཛིན་ཀྱིས་དགའ་སྤྲུག་ཇི་ལྟར་བྱུང་བུང་སེམས་ཤུགས་མ་ཆག་པར་རྒྱ་སྒྲིང་གི་ལས་
 དོན་དུ་འཛུགས་པ་ལས་བོད་ཀྱི་རྩ་དོན་ལ་གཞོན་གཞི་བཟོ་བ་དང་བཟོ་སེམས་ཡོང་མི་སྲིད་པ་ཞིག་
 ཡིན། གལ་སྲིད་བྱེད་རྣམ་པས་རྒྱ་སྒྲིང་སྒྲིག་འཛུགས་རྩ་གཏོར་ཀྱིས་ཁམས་པ་དུམ་བུར་གཏོང་གནང་
 བ་ཡིན་ནའང་། མདོ་གཉིར་གསེར་དགའ་ནི་བོད་བསྟན་སྲིད་ལ་བྱས་རྗེས་དང་མི་ཆོ་མཐའ་ལུད་ཀྱི་
 ལས་དོན་ལ་ཞུགས་པ་ཞིག་ཡིན་སྟབས་ཏོར་སེར་ད་ར་ཁག་ལཱའི་དབུས་དགར་མཛེས་གཞིས་བྱེས་
 མི་མང་ནས་ལར་ཞེན་མེད་པར་སྦྱར་འབུད་རྩ་བ་ནས་བྱེད་ཀྱི་མ་རེད། བོད་གཞུང་ཁོངས་ནས་སྦྱར་
 ལུད་གནང་བ་དེ་ཡུག་ས་ཆེན་པོའི་དགོངས་གཞི་དང་འགལ་ཞིང་། འཛམ་གླིང་སྒྲི་སྒོལ་དང་ཡོངས་
 སྤུ་འགལ་བ་ཞིག་རེད། སེམས་ཅན་ལས་ཀྱིས་འདིད་པ་ལ། ཀུན་དགའ་བོས་མྱ་ངན་ཅི་ལ་བྱེད་ཟེར་
 བ་ལྟར། བྱེད་རྣམ་པའི་མཛད་པ་དེ་ལས་མེད་དུས་ང་ཆོས་སྤྲུག་བསྐྱེད་བསྐྱེད་པས་གས་ནས་ཅི་ཞིག་ཡན།

དུང་ཆེ་གོང་པོ་དྲི་མེད་སྟེང་མཁར་བྱབ་བསྟན་དར་རྒྱས་ལ་ཆ་མཆོན་ན། ཨོ་རྒྱན་གྱི་རུ་པ་སྒྲི་
 འབྱུང་གནས་ཀྱི་གདུལ་བྱར་བྱེད་པར་བ་གྱུར་བ་ཤར་གོང་པོ་ཞེས་པའི་ཡུལ་ནི། སྤྱི་ལོ་དང་བྲག་སྤོན་
 འདུས་པའི་གཏོང་དམར་ཤ་གཟན་ཀྱི་རིགས་སྤུ་བཤད་པའི་རུས་ཆེན་བཞི་ལས་འཕེལ་བའི་འགོ་

བ་མིར་གྱུར་པས་རིམ་བཞིན་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་དང་། རྒྱལ་པོ་དང་རྒྱལ་ཕྱན་ལས་ཐེ་གཉའ་བྲི་བཅན་
 པོ་མ་བྱུང་གོང་དུ་རྒྱལ་ཕྱན་སིལ་མ་བཅུ་གཉིས་ནས་གོང་ཐེ་དཀར་པོ་ཏུག་ཅེས་བྱུང་བ་དང་། རྒྱལ་
 པོ་གྲི་གུམ་བཅན་པོའི་སྤྲས་བྱ་བྲི་དང་ཉ་བྲི་ཅན་གསུམ་ཡར་གླུང་ནས་གོང་ཡུལ་དུ་བྲོས་ཡུལ་བཟུང་
 བ་དང་། དེ་ཐེས་སྤྲས་བྱ་བྲི་སློན་པོ་རུ་ལས་སྤྲེས་གྲིས་སྤྲེས་ཡར་ལུང་དུ་གདན་དྲངས་ཏེ་སྤྱེ་དེ་གྱུང་
 རྒྱལ་དུ་མཆན་གསོལ་བ་དང་། གྲི་གུམ་བཅན་པོའི་ཕུར་བྲངས་སྤྲེས་ཏུ་བཅུག་སྟེ་ཆུར་གཡུགས་པ་
 གོང་ཡུལ་ནས་གཡོག་ཆུ་སྤོར་བྱེ་མ་ལག་རིང་མས་ཆུ་བྱར་ནས་བརྟེན། གོང་ཐེ་ཐོ་མའི་མཛོད་དུ་ལུལ་
 བར་བྲིས་སྤྱེ་དེ་གྱུང་རྒྱལ་གྲིས་གོང་ཡུལ་ནས་གདན་དྲངས་ཏེ། ཡར་གླུང་འཕྲིང་ཡུལ་དར་ཐང་དུ་
 བང་སོ་ཐོག་མ་དེ་བཏབ་པ་ནི་གོང་ཐེ་དཀར་པོ་ཏུག་གི་བྲིན་དུ་གྱུར། །རྒྱལ་པོ་སློང་བཅན་སྐམ་པོའི་
 སྐབས་ནས་བཟུང་ཐོ་པོ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་གོང་ཡུལ་དུ་གདན་འདྲེན་མཁན་གོང་པོ་འབངས་
 དང་། གོང་ཐེ་ཨ་དགེས་རྒྱལ་པོ་ཞུ་བ་བཅས་ན་རིམ་དུ་བྱུང་བ་དང་། མེས་དཔོན་རྣམ་གསུམ་གྱི་སྤྱི་
 རིང་ལ་རུ་བཞིའི་དམག་གི་ཁོངས་སུ་མེད་པར་གཡུང་གི་སྟོང་སྟེ་ཞེས་བྱར་དུ་ཡིན་པ་དང་། སློབ་
 དཔོན་བེ་རོ་ཙཱ་ན་རྒྱལ་མོ་ཆ་བ་རོང་དུ་ཡུལ་སྤྲུགས་པའི་སྐབས་སུ་གོང་བར་ལའི་ལ་ཅེ་ནས་ཞལ་བྱིར་
 གཟིགས་ཏེ། མི་རིང་བར་རྒྱལ་སློན་ལོ་པའ་ལྟན་འཛོམ་ཡོང་བའི་ཐུགས་སློན་མཛོད་ཚུལ་རྣམ་ཐར་
 དུ་གསལ་བ་དང་། རྒྱལ་མོ་ཆ་བ་རོང་ནས་བྱིར་ཐེབས་སྐབས་གོང་ཡུལ་ནས་ལོ་གྲངས་༡༤ ཏུ་ཐེབས་
 པའི་མི་རྒན་ཞིག་གི་བྲིམ་དུ་སྤྲས་པའི་ཚུལ་དུ་བེ་རོ་རང་ཉིད་མིན་ལུས་གྲིས་གནས་གཡར་མཛོད་
 པར། མི་རྒན་དེས་ཁྱེད་གང་དུ་ཐེབས་རྒྱུ་ཡིན་ནམ་ཞུས་ལན་དུ། བེ་རོས་དང་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་རྒྱ་
 གར་ནས་པའ་ཆེན་བེ་མ་མི་ཏ་གདན་ཞུས་གྲིས་ཆོས་གསུང་གིན་ཡོད་སྐད་ལ་ཆོས་ཤིག་ཐོབ་ན་སྙམ་

ཞེས་གསུངས་པར། མི་རྒན་དེས་ཁྱེད་ཚོས་ལ་དད་ན་བོད་དུ་མི་འགོ་བར་རྒྱལ་མོ་ཚ་བ་རོང་དུ་སློབ་
 དཔོན་བེ་རོ་ཙུ་ན་ཁྱེད་དེས་ཚོས་གསུངས་ཀྱི་ཡོད་པས་དེར་སོང་ན་དགའ། མི་རྒན་ངས་ཀྱང་དེ་ནས་
 ཚོས་ཤིག་ཐོབ་ན་སྙམ་ཡང་ལོ་ན་མཐོ་བས་བྱ་ཐབས་དཔེན་ཞུས། སློབ་དཔོན་གྱིས་བྱགས་བརྩེ་བས་
 མི་རྒན་དེ་ལ་བེ་རོ་ང་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཏེ། གདམས་ངག་ཞུ་གནང་གིས་སྤང་མི་ཁམས་མགོན་པོ་
 ཞེས་ཇོགས་ཆེན་གྱི་བྱ་བ་ཐོབ་ཆེན་པོ་དེ་བྱུང་བ་ཡིན་ཅིང་། ཀོང་ཡུལ་ནི་དེ་དང་དེ་འདྲའི་སྤྱི་ཞིག་གི་
 བདག་དབང་དུ་མ་གྱུར་པའི་ཤར་ཀོང་ཡུལ་ཞེས་མི་རྩོམ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་བྱུག་ཅིང་ཡི་རབས་གཞུང་
 བཟང་གི་འཚོ་བ་སྐྱེལ་ས། གསེར་གཞོང་མར་ཁུས་བསྐྱངས་འདྲའི་ནང་ཚན་དུ་ཀོང་སྟོད་དྲི་མེད་སྟེང་
 མཁར། ཀོང་སྟོད་བདེ་སྐྱིད་ཁང་གསར། བར་ལ་གངས་མཁར་བྱུག་བདག་ཅེས་ཡོངས་སྤྱི་གྲགས་
 པ་ཡིན།

གཞུང་ས་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་བ་ཆེན་པོ་ཞི་བདེ་གནས་པའི་སྐབས་ཞི་བའི་བྲལ་རབ་དང་
 མགོན་རབ་ཀྱི་ཞབས་འདེབས་ཞུ་མཁན་དང་པོ་དེ་ཡིན་པ་དང་། ཡང་སྐབས་རེར་དྲག་པོ་དམག་གི་
 ཡོ་ལང་བྱུང་བའི་སྐབས་དྲག་པོ་དམག་གིས་ལས་སུ་ཞུགས་མཁན་གྱི་ཨང་དང་པོ་དེ་ཡིན་པ་རེད།
 ཞི་དྲག་གང་གི་སྐབས་སུ་འདྲ་འདྲའི་ནང་ནས་མི་འདྲ་བར་བསྟན་པ་རྒྱས་ཐབས་དང་། འགོ་བ་བདེ་
 ཐབས་གང་ཐད། མི་རྒྱ་སློག་གསུམ་གྱི་ཞབས་འདེགས་ཞུ་མཁན་ཞིག་དང་། རིས་མེད་སྐབས་ཡུལ་
 ཁག་ལ་ཅེ་གཅིག་དད་པའི་སློན་ས་རྒྱ་འབྱོར་འབྲེལ་ཟབ་རྒྱན་མར་ཞུ་མཁན། མཐའ་དབུས་ཀྱི་ཉམ་
 རྒྱུང་སློང་མོ་བ་ཀྱན་ལ་རེ་འདོད་བསྐྱོང་ཐབས་སུ་མེད་ཅེས་པའི་བརྗོད་ཆོག་སྤངས་སྟེ་མི་རབས་རིམ་
 བརྒྱད་དུ་གནས་ཤིང་། རྒྱལ་པོ་དྲི་མེད་ཀྱན་ལྡན་གྱི་རུས་རྒྱུད་དུ་གྲགས་པ། ལས་ངན་བྱས་དྲི་མས་

མ་གོས་པ། གཉེན་ཕྱ་མོ་མཐའ་ནས་སྒྲིང་བ་དང་། སྤང་དག་པོ་གཉའ་བར་མི་ཁུར་བ་ཞིག་ཡིན་པའི་
ཆ་ནས་ཀོང་སྟོད་དྲི་མེད་སྟེང་མ་ཁར་ཞེས་གྲགས་པ་ཞིག་རེད།

དེའང་ས་བོན་ཙམ་ཞིག་སྒྲོས་ན། སྤང་གོར་བོད་དམག་ལུགས་སྐབས་ཀོང་དམག་གི་འགོ་
འདོམ་དམག་སྒྲི་དྲི་མེད་སྟེང་མ་ཁར་བུ་པདྨ་བསྟན་འཛིན་དང་། འགོ་འདོམ་དམག་སྒྲི་གཞོན་པ་ཟ་
ཡུལ་ལྷ་བ་གཉིས་ཡིན་ཅིང་། གོར་ཁའི་རྒྱལ་ས་བོད་དམག་གིས་ལེན་པའི་ཉིན་མོར་ཀོང་དམག་འགོ་
དམག་གིས་དཔའ་ཁ་བྱངས་པའི་སྐབས་འགོ་འདོམ་གཞོན་པ་ཟ་ཡུལ་ལྷ་བ་དག་ཤོར་གྱུར་པར། དེ་
མ་ཐག་དྲག་པོའི་སྤང་བར་བཞེངས་ནས། ཀོང་ཡུལ་རང་བྱིམ་དུ་སྟུན་མཆེད་ཞིག་ལ་ཁོག་བརྒྱམས་
བྱུང་སྟེ། ང་ལྷ་བ་ནང་དུ་ལོག་ཡོད། སྟོད་ས་བཟོ་དགོས་ཞེས་ངར་འཆུབ་ཆེན་པོས་བརྗོད་པ་སོགས་
བྱས། སྐབས་དེར་ཡུལ་གྱི་བླ་མ་དེས་གཉེར་གཏད་གིས་ཡུལ་དེའི་རི་རྒྱང་ཞིག་གི་སྒྲིང་ལ་གནས་ས་
བཟོས་ཏེ་དམིགས། བྱོད་གྱི་མིང་ལ་ཇ་ལྷ་ཡིན་ཞེས་བཏགས། ཇ་ལྷ་དཔའ་བོའི་གསོལ་མཆོད་འདོན་
ཆ་ཡང་བརྩམས། དེའི་ཉིན་མོ་ནས་བཟུང་ཇ་ལྷ་དཔའ་བོའི་གསོལ་མཆོད་ཅེས་ཀོང་པོ་ཟ་ཡུལ་གྲོང་
སྡེས་དུས་ད་ལྟའང་གསོལ་མུས་ཡོད།

དྲི་སྟེང་པདྨ་བསྟན་འཛིན་འགོ་དམག་བལ་ཡུལ་དུ་ལོ་ཕྱེད་ཙམ་རིང་བསྟན། དེ་ནས་ཁོང་
གི་ཆབ་དུ་ཨ་ཕུག་དར་རྒྱས་ཟེར་བ་དང་། ཀོང་པོའི་རྟ་དམག་ལྷ་བརྒྱ་ཐམ་པ་བཞག་སྟེ་རང་ཡུལ་དུ་
སྦྱིར་ལོག། དེ་དུས་ཡུལ་གྱི་སྡེ་དགོན་སྒྲིར་གཞུང་ཆོ་གསུམ་གྱི་འགོ་མང་ཡོང་ནས་དམག་གི་རྒྱལ་སྟོན་
དགུ་ཆོན་མང་པོས་སྡེ་དངས། ལྷ་གཅིག་ལྷ་ག་རིང་རྟ་རྒྱལ་མདའ་འགྲན་སོགས་གྱིས་སྒྲོ་སྒྲིད་བཏང་
བ་དང་། གཞུང་གནས་ནས་ཀྱང་དཔའ་རྟགས་ལེགས་གསོལ་གནང་རྒྱུར། དོ་བདག་ལ་དགོས་དོན་

རི་ཡོད་བཀའ་ཅུད་མེད་པ་ལ། བརྒྱ་བསྟན་འཛིན་ནས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྤྱི་ལྷན་པ་རྒྱ་རང་འགན་
 སོང་དགོས་དོན་འདི་ལྷན་མེད་ལྷན་ལྷན་གྱི་ཤིང་། གཞུང་ནས་ད་ལན་གོང་དམག་གིས་རྒྱལ་ཁབ་
 ཀྱི་མཚན་ལར་དགྲ་བསྟོད་ཀྱི་བྱས་རྗེས་ལ་གཟིངས་བསྟོད་བྱ་དགའ་གནང་རྒྱུ་འོས་བབ་ཆེ་བྱུང་
 ལ་བརྟེན་བྱེད་རང་སྤྱི་ལྷན་གྱི་ཡུལ་གྱི་ཁང་བཟང་ཞིག་གསར་སྤྱོད་གཟིགས་བཞོས་ཡོད་ལྷན་
 མེད་པ་ལྟར། ཐོག་སོ་གསུམ་ཅན་གྱི་ཁང་བཟང་ལ། གཟིམ་རྒྱུ་ནང་གཟི་བྱུང་མུ་ཏིག་གིས་བྲ་
 བཏབ་པའི་ལྷ་ཁང་ཀྱན་དགའ་ར་བ་དང་བཅས་པ་གསར་སྤྱོད་གནང་བ་ལོ་རབས་བཞི་ཅུ་པར་གོང་
 བོ་ས་ཡོམ་ཆེན་པོ་དེ་མ་བརྒྱབ་བར་གནས་ཡོད།

ཡང་སིང་དམག་གིས་སྟོད་མངའ་རིས་ཡོངས་རྫོགས་ཟིན་པའི་སྐབས་དེར་གོང་དམག་གི་
 འགོ་འདོམ་བྱི་སྟེང་བརྒྱ་རྒྱལ་པོ་དང་། ལྷན་ཅེ་རྗེ་བྱུང་གཉིས་ཀྱིས་གོང་དམག་ཆེན་སྟོད་གིས་སྟོད་
 སྤྱི་ལྷན་སྟེང་ལ་ལ་ཁར་དམག་འཐབ་བྲག་པོས་སིང་པའི་དམག་གི་ཁ་ལང་པ་ཅུ་གཏོར་བཏང་སྟེ།
 རང་ས་རང་སྟེ་རང་ལག་ཏུ་སྤངས་པར། དེའི་གཟིངས་བསྟོད་ལ་གོང་སྟོད་མེ་ཟེར་པའི་ས་གནས་སུ་
 སོན་ཁལ་བརྒྱད་ཅུ་འགོ་བའི་གཞིས་ཀ་དབང་པོ་སྐང་ཟེར་བ་དེ་སྤུལ་སོན་བྱུང་ཡོད། །

དབྱིན་དམག་བོད་དུ་ཡོང་སྐབས་སྟོ་གོང་དམག་གི་འགོ་འདོམ་བྱི་སྟེང་མཁར་ཆོས་
 དབང་དང་། བང་རྒྱ་བུ་འབྱོར་ལྟར། གོང་སྟོད་སྟེ་མ་ནང་སོ་དབང་རྒྱལ། བྱི་སྟེང་བྱུང་བསྟན་དར་
 རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་མའི་པ་སྟེ་སོར་སྟོ་བཟང་བསྟན་དར་ཅན་སྟོ་གོང་དམག་གིས་རྒྱལ་ཅེ་གཞུང་དུ་དམག་
 འཐབ་ཀྱིས་གྱི་གཡུག་ཐེངས་རེ་རེས་དབྱིན་དམག་གི་ལུས་དུམ་བྱུང་བཏབ་པའི་མི་རོ་དབྱིན་ཡུལ་
 དུ་བྱུང་བ་དུས་ལྟ་ཡང་དབྱིན་རི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འགྲོམ་སྟོན་ཁང་དུ་ཡོད་པ་མ་ཟད། དེ་རྗེས་ཆུ་བྱི་རྒྱ་

དམག་དང་འཐབ་སྐབས་གོང་དམག་གིས་ཁམས་རྒྱ་ཁུལ་སོགས་ནས་དཔལ་ཁ་ཆེན་པོ་སྤངས་
པ། གོང་གསལ་རྣམས་ཀྱིས་དག་ཐེངས་རིམ་པར་སྟོན་མཆོངས་རྗེས་བསྟན་གྱི་ཁས་ལེན་འགན་
ཁུར་བྱས་ཏེ་དཔལ་ཁ་མ་ཐོན་པ་བྱུང་མ་ཕྱིང་བ་ཀུན་གྲགས་བྱུང་ཡོད།

དག་ཐེངས་མང་པོར་དཔལ་ཐོན་གཏུགས་ཀྱི་དག་འཐབ་དཔལ་རྟགས་སྤངས་པར། ཉིན་
གཅིག་དྲི་ལྷེང་ཆོས་དབང་ལ་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་འགོ་འདོམས་དམག་སྤྱི་ལྗོངས་རྒྱ་རི་སྐུ་རྒྱུ་རྒྱས་ཆུང་ནས་ཆོས་དབང་
ཁྱེད་ཀྱིས་བསྟན་དོན་ལ་དཔལ་རྟགས་མང་པོ་སྤངས་ཏེ་བྱས་རྗེས་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད། ལུ་མཐུད་དཔལ་
པོ་ཐོན་གཏུགས་ཀྱི་དག་འཐབ་བྱས་དྲག་ན། དག་ཉིན་མི་འབྱུང་བའི་རེས་པ་ཆེར་མེད་པས། འབྲལ་
ལུགས་ཀྱི་བསམ་སྒྲོག་ཏོང་རྒྱ་གལ་ཆེར་བརྟེན་ཁྱེད་རང་གནས་སྐབས་དག་ངལ་གསོས་ནས་ལྟོད་
སྟོད་བྱས་ལེགས། གཞན་གྱིས་བཀའ་བཏང་བ་འདྲ་བྱུང་ན་འགྲེལ་བཤད་དོས་ནས་བྱ་འབྲས་ཞེས་
ནང་བརྟེན་བཀའ་བཟང་གནང་ཡང་། ད་དུང་ལུ་མཐུད་དག་འཐབ་ཏུ་བསྐྱོད་དེ་འཐབ་ལུས་སུ་རང་
གི་ཨ་ལུག་ཆེ་དབང་སྟོབས་ལྡན་ཟེར་བ་ནས་དམག་སྤྱི་ཆེན་པོས་བཀའ་བཟང་དེ་འདྲ་ཡོད་བཞིན་
དུ་མ་ཉིན་པར་འདི་འདྲེད་ན་འགན་སྒྲོས་བཟོད་ཐབས་མེད་ཅིང་། ད་ནི་རེས་པར་དུ་གནས་སྐབས་
དམག་སར་ཕེབས་ན་མི་འགྲིགས་ཞེས་ལག་ནས་འཇུས་ཏེ་ལུ་ནན་ཆེན་པོས་རང་སར་བྲིད་ཡོང་། དེ་
རྗེས་ལྷ་གཅིག་ཙམ་ནས་རྒྱ་རི་སྐུ་རྒྱུ་རྒྱས་ཆུང་གིས་ལྟོད་སྟོད་བྱས་ལེགས་ཀྱི་ནང་མའི་བཀའ་ཡིག་ཕེབས།

རྒྱ་བོད་དམག་ཐག་ཆོད་ཉིད་སྐབས་དཔལ་པོ་བང་རྒྱ་བུ་འབྱོར་ལྡན་དམག་གི་བཟའ་ཆས་
རྫོགས་ཉིར་བརྟེན་ཉོ་སྤྲོད་བྱེད་པར་འགྲོ་འཆར་སྐབས་གཞུང་དམག་གི་འགོ་གཙོ་དུང་སྒྲོར་ཡོས་རེ་
གོང་ཟེར་བས་དམག་ས་ནས་འགྲོ་ཆོག་མིན་བརྗོད། འབྱོར་ལྡན་གྱིས་དེ་འདྲ་མ་གསུངས། ཁྱེད་རང་

ཚོར་དམག་པོགས་ཡོད་པ་དང་ང་ཚོ་མི་འདྲ་བ་མཁུན་དགོས། ང་ཚོ་སྒྲེ་མོ་སྟོང་པས་ཉར་ལང་བྱ་བ་
 གྱི་མ་རེད་ཅེས་བརྗོད་པར་ཁོང་ནས་ཁ་ལན་བསྒྲིགས་པ་ཚབས་ཆེན་ཡིན་ལུགས་གྱིས་མེ་མདའ་
 བརྒྱབ་སྟེ་ཆུན་ལམ་དུ་བཏང་བ་རེད། དངོས་འབྱེལ་བྱས་ན་དུང་སྒྲོར་ཡོས་རེ་གོང་འདྲ་བ་མང་པོ་
 ལས་བང་རྒྱ་འབྱོར་ལྡན་ཟེར་བ་དེ་དགའ་བ་ཡོད་ནའང་། བཙན་དབང་སྒྲེར་འཛིན་གྱི་དབང་འོག་
 ཏུ་སྒྲུར་ནས་སྟོད་རྒྱ་རང་བྱུང་ཡོད། དམག་ཐག་ཚད་དེ་གོང་དམག་རྣམ་དག་འཐབ་གྱི་དཔའ་ཉགས་
 སྒང་བཞིན་དུང་སྒྲོར་ཡོས་རེ་གོང་ཟེར་བའི་བྱ་སྟོད་ངན་པས་སྒོ་ཕམ་མི་བཟོད་པའི་སྟེང་ནད་
 དང་། ཡིད་སྒྲུའི་ངང་རང་ཡུལ་ལོག་དགོས་ཆགས་ཡོད།

གོང་པོའི་ཡུལ་གྱི་གོམས་ལུགས་སུ་བསྟན་དོན་དག་འཐབ་བྱ་རྒྱར་དགའ་སྤང་དང་། དོ་
 ཁུར་ཆེན་པོ་ཡོད་པས། དཔེར་ན། བོད་མདའི་མེ་རྩ་སྒྲུག་སྟོད་ཤིང་ཟོམ་བཟོས་ནས། རྩ་ས་ཟོམ་
 ལ་དག་འདུལ་རྩ་ས་ཟོམ། བསྟན་སྒྲུང་རྩ་ས་ཟོམ། དཔའ་ཅིད་རྩ་ས་ཟོམ་ཞེས་མིང་བྱང་འབྲི་བཀོད་
 བྱེད་སྟོལ་ཡོད། དུད་ཚང་ཆེ་ཁག་གིས་རྩ་ས་ཟོམ་དོ་གྲངས་བརྒྱ་སྒྲོར་ཉར་སྟོལ་དང་། འབྱོར་མཁོས་
 ལ་གཞིགས་པའི་མེ་རྩ་ས་གྲ་སྒྲིག་བྱ་གི་ཡོད་པ་ནི་བསྟན་ལར་རང་འགན་འཁུར་ལེན་གྱི་བྱ་གཞག་
 རང་གཤིས་སུ་ཡོད་པ་ཞིག་མ་རེད་དམ། འདི་ཡན་ནི་གོང་ཡུལ་ཞེས་པའི་གནས་སྟངས་སྟོང་བསྟུས་
 ཤིག་ཡིན་ཅིང་། རི་སྐད་དུ། དཔའ་ལྡན་ལྷ་མོའི་ལུང་ཀུན་མཁུན་པད་དཀར་གྱི་རྣམ་ཐར་ལས། བ་
 རོལ་པོ་དཔའ་བཀོང་རྩས་པའི་ཤར་བཀོང་པོ་ཀུ་ཤིའི་གོང་ཁྱེར་ལྷ་བུ་དཔལ་རྩལ་ཅན་གྱི་འབྱུང་
 ཁུངས། སྟོབ་དཔོན་བསྐྱའི་གཏེར་གནས་མང་དུ་མཆིས་པ་ཞེས་གསལ་བ་ལྟར་ལགས།

སྤར་གྱི་བྱུང་བ་དང་མི་འདྲ་བར། ཉེ་རབས་དུས་འགྱུར་ཆེས་མི་བཟོད་པ་ཞིག་བྱུང་བའི་

སྐབས་སུ། དལ་འདོད་སྐྱིད་འདོད་དང་། རང་ཁོ་གཞན་པམ། ནང་ཁུལ་འཐེན་ཅོད་གིས་བྱི་དག་མ་
 མཐོང་ཚུལ་དུ་མ་བསྟན་པར། ༡༧༥༥ ལོ་མདོ་ཁམས་ཚུ་བཞི་སྐད་དུག་བསྟན་སྐད་དང་སྐད་སྐད་མཁུ་
 གི་སྐྱིག་ཁོངས་སུ་གོང་པོ་མངའ་སྡེ་ནས་མི་རྒྱ་གཉིས་ཐོག་འདྲ་འདྲའི་ནང་ནས་མི་འདྲ་ཞིག་བྱས་ཏེ་
 ལྷགས་ཤིང་། སྐབས་དེའི་གོང་པོའི་དམག་སྡེ་དེ་མོ་བདེ་སྐྱིད་ཁང་གསར་བརྒྱ་ཆོད་བང་དང་། ཉང་
 བྱི་དབང་ར་ལྟ་དབང་ཆོད་པོ་དང་། འབྲུག་ལྟ་ཆོས་མཛད་བྱམས་པ་བཅས་དང་། གཙོ་འཛིན་དྲི་ཉིང་བརྒྱ་
 གྲུ་བཟང་། ཉེ་བྱང་བརྒྱ་དཔོན་༥༠ འོས་བབ་འདེམས་བསྐྱེད་ལས་འགུལ་སྐབས་ཚུ་སྐད་དང་
 སྐད་སྐད་སྡེ་གོང་དམག་ཁག་གི་མི་ཉི་ཟས་གོན་སྐོར་ཡུལ་མི་སྡེ་ཡོངས་ལ་ངལ་བ་མི་དགོས་པར།
 མོན་དུ་གོང་ཡུལ་གྱི་ལྷག་བདག་གཏམ་སྟན་ཨ་དར་སངས་རྒྱས་དོ་རྗེས་ལོ་གཉིས་ཀྱི་འགྲོ་གོན་
 གཏོང་རྒྱའི་ཁས་ལེན་བྱས་པ་དང་། དེ་ནས་མུ་མཐུད་ལྷག་བདག་འབྱོར་ལྟན་རྒྱལ་གྱིས་རིས་བབ་
 སུ་དམག་ཕོགས་སྡོད་རྒྱའི་ཁས་ལེན་བྱས་པ་སོགས་རྒྱལ་ཁབ་དང་། མི་རིགས་བསྟན་དོན་གང་ཐད་
 འགན་ཁུར་བྱས་པའི་སྐབས་སུ་འདྲེ་མེད་ཉིང་མཁར་གྱིས་མི་རྒྱ་གང་ཐད་སྡེ་པན་ཇི་ལུས་མཐོང་
 གསལ་དུ་ཡོད་པ་ལྟར་དང་། སྐབས་དེའི་དུས་སུ་དྲི་ཉིང་ཐུབ་བསྟན་ཕོ་ལོ་ཉི་ཤུ་ཅུ་གསུམ་གྱི་ཐོག་
 ནས་ཚུ་སྐད་གི་མདུན་གྲལ་ཨ་དང་མཉམ་དུ་བསྟན་དོན་དཔའ་བོའི་གཡུལ་འགྱུར་གྱི་ལས་དོན་ཐོག་
 ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་ཡོད་པ་མ་ཟད། དུས་ད་ལྟ་འདྲ་དམ་བཅའ་འགྱུར་མེད་དུ་ཡོད་པ་ཀུན་
 གྱིས་མཐོང་ཐོས་ཤེས་ལམ་དུ་ཡོད་པ་ལྟར་རེད།

རྒྱ་གར་དུ་འབྱོར་རྗེས་རང་འགོ་གང་ཐོན་དུ་མ་བསྟན་པར། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་བདེ་ཐབས་
 དང་རེ་དོན་སྐྱབ་རྒྱ་གལ་ཆེར་བརྩིས་ཏེ་དཀའ་ལས་མ་བརྒྱབ་པ་དང་། ལྷག་ཁུར་མ་བྱས་པ། དོན་

ཡུལ་ལ་ལྟ་གི་ཡོད་པ་འདི་རིགས་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་རྒྱ་གཤིས་ཐ་ཆད་པ་ཞིག་རེད། གཞིས་འགོ་
བཀྲས་མཐོང་ཆོད་བང་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་ཚུལ་ལྷགས་ལས་མི་མང་ནང་ཁུལ་ཕྱོགས་ལྷུང་ཏུ་བར་ཡག་
པོ་བྱུང་ཡོད་པ་དང་། རྗེས་སུ་རྒྱལ་མཚན་ཆོས་ལྷན་སྐྱབས་ནས་དྲུང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་ཏེ་
བྱ་ངན་ཁུབ་བདལ་ངན་སྦྱོད་དུ་གྱུར་ཡོད། བོད་མི་ནང་ཁུལ་ཚུལ་ཆར་པས་སྦྱོར་རིགས་མེད་པར།
རྒྱུང་ལྷགས་པས་འདེགས་རིགས་ཟེར་བ་ལྟར་གྱི་སྦྱོད་ཚུལ་འདིས་སྤར་ཡིན་ནའང་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་
ཐེ་གུ་སྒྲེ་ཤོར་དུ་གྱུར་ཏེ་བོད་ལྗོངས་ཆོལ་ཁ་གསུམ་གྱི་ཁྱོན་ལ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་འདྲ་མཉམ་མེད་
པར་དབང་འཛིན་ཤོག་ཁག་གི་འདོད་ཚུལ་བརྟན་བཟུང་འབྱུང་ཐབས་ཁོན་བྱས་པའི་ཉེར་ལེན་གྱི་
ད་ལྟའི་གནས་སྟངས་འདི་བྱུང་བ་ཡིན་ཀྱང་། ད་དུང་ནམ་དུས་སྐྱུ་ཐག་ཆོད་ཀྱང་རི་བོང་རྩོམ་སོང་
ཟེར་བའི་དཔེ་ལྟར་གནང་མུས་ཡོད་པ་འདི་ཡགོང་ས་མཆོག་སྐུ་ངལ་ཆེ་བའི་སྒྲོན་མར་གྱུར་ཡོད།

མ་འོངས་པའི་གཞིན་སྐྱེས་ནམས་ནས་༡༩༥༩ སྒོན་རྗེས་གཉིས་ཀའི་གནས་ཚུལ་གཞི་
བཙེལ་ཏེ་ཉམས་སྦྱང་དངོས་སྒྲུངས་ཀྱིས་སྒྱི་གཞིད་ཀྱི་བྱ་ངན་རང་གཞན་གཉིས་སྤང་འདི་རིགས་མི་
འབྱུང་བ་དང་། རང་ཁེ་ཁོག་ཏུ་བཅུག་སྟེ་རེ་སྟོང་ལག་གཟེད་ཀྱིས་མཐོ་རིམ་ངན་དཔུང་ཤོག་སྒྲིག་
ཅན་ལ་སྒྲེལ་ལད་མི་བྱེད་པར། འཛེམ་བོན་མཐོར་འབྱུང་སྤང་བ་སོགས་སྒྱི་མཉམ་ཡོང་ཐབས་སུ་
གཟབ་གཟབ་བྱས་ནས། སྒྱི་ཆོགས་དྲི་ངན་རུལ་སྤང་འདི་མུར་མ་སོང་བ་བཟོ་ཐབས་བྱབ་ན་མ་
འཇུག་ཞེས་མཆོམས་འདིར་རེ་སྐུལ་ཞིག་ཞུ་གིན་ཡོད།

རང་ས་ལག་མཐིལ་ཅམ་བདག་རྒྱ་མེད་པའི་གནས་སྐབས་འདིར་ཡང་། ཆོལ་ཁ་འཐེན་
ཅོད་མང་པོ་ཞིག་བྱུང་ཡོད། དེའང་འཐེན་ཅོད་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་ངོ་མ་དེ་ན་རམ་ས་ལའི་གཞུང་འཛིན་

བའི་མི་སྣ་འགའ་རེའི་བྱ་ལས་ལས་བྱུང་ཡོད་པ་རང་སྟོར་ལྷམ་མེར་ལོས་ཡོད། དཔེར་ན། སྤྱི་འབྲུས་
 སྐབས་གཉིས་པ་འོས་འདེམས་སྐབས་དེ་ཤེད་དུ། བྱུངས་ལྷན་རྒྱ་མཚན་གང་ཡང་མེད་པར་དབུས་
 གཙང་གི་དཔོན་རིགས་ཚོས་ཅི་ཆ་མེད་པའི་ཐོག་ནས་གོང་པོ་དབུས་གཙང་ཁོངས་ཡིན་ཚུལ་བརྗོད་
 པ་རེད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མདོ་སྟོད་ཀྱི་མི་སྣ་ས་གོང་པོ་མདོ་སྟོད་རང་རེད་ཅེས་ངོ་ཚྭ་གཉིས་ཀར་
 གྲུང་གི་ཡོད་ཅིང་། རིམ་བས་ཕན་མེད་འདོད་གཏམ་མང་དུ་བྱིན། ཡུལ་གྱི་བདག་པོ་གོང་པོ་བ་རྣམས་
 གྲོས་མོལ་བགྱིས། རང་ས་ལག་མཐིལ་ཙམ་མེད་སྐབས་ཆོལ་ཁ་རྩོད་པས་ཅི་ཞིག་བྱེད། རང་ཡུལ་
 ལོག་རྒྱ་བྱུང་མཚམས་སོ་སོའི་ལུང་པ་སོ་སོས་བདག་རྒྱ་དེ་རེད། དེ་བར་གནས་སྐབས་ཆོལ་ཁ་རང་
 མོས་འོས་བསྟུ་བྱ་རྒྱ་ཐག་བཅད་ཀྱིས་གནས་ཀྱང་། ཡང་གཞུང་སྲོགས་ནས་བྱུངས་ཡོད་བྱ་བ་དེའི་
 བཀའ་བྱུང་མེད་པར། ཆོལ་ཁ་གཅིག་ཏུ་འོས་འཐེན་བྱ་རྒྱ་ལས་རང་མོས་གང་བྱུང་བྱས་ན་འགྲིགས་
 མིན་གསུངས། དེ་སྐབས་ཡུལ་བདག་གོང་པོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དབུས་གཙང་དང་། མདོ་སྟོད་གཉིས་
 ལ་ལོ་དུས་རེ་མོས་ཀྱིས་འོས་བསྟུ་བྱ་རྒྱ་ཐག་བཅད། ༡༩༥༥ ལོ་སྤྱི་འབྲུས་སྐབས་ལྷ་པས་འོས་བསྟུའི་
 སྤྱི་གཞི་གསར་དུ་གཏན་འབེབས་མཛད་པ་དེའི་དོན་ཚན་ནང་སྤྱི་བྱུངས་ཆོལ་ཁ་འདྲེས་མེད་དགོས་
 རྒྱ་ཞེས་གསལ་ཡོད་སྟབས། སྤྱི་བོ་སོ་སོས་དོ་སྣང་བྱ་དགོས་པ་ཞིག་བྱུང་བར་བརྟེན་སྐབས་དུག་པའི་
 སྤྱི་འབྲུས་སྟོན་འགྲོའི་འོས་གཞི་བསྟུས་ཁོངས་ཉང་བྱི་ཨ་དར་དབང་རྒྱལ་དང་། གྱི་སྟེང་བྱབ་བརྟན་
 གཉིས་དབུས་གཙང་གི་འོས་གཞིའི་ཨང་རིམ་མཐོ་ཤོས་སུ་སྤྱི་བས་ཡོད་ནའང་། སྤྱི་འབྲུས་འདེམས་
 བསྐོའི་སྤྱི་གཞི་ཤོག་གྲངས་༡༩ དོན་ཚན་བཞི་པའི་ནང་གསལ་ ༣ པ། ༡༡། ༡༢། པའི་དོན་ལ་བརྩི་
 འཛོག་གིས་ཁོང་གཉིས་ཀྱི་གནས་ལུགས་སྟན་ཕུལ་བྱས་པར། སྐབས་དེའི་བོད་གཞུང་ཆེས་མཐོའི་

ཐུན་ལས་ཚོགས་འདུན་ས་གོང་པོ་མདོ་སྟོང་ཡིན་པ་ངོས་འཛིན་གྱིས་ཁོང་གཉིས་དབུས་གཙང་གི་
འོས་གཞིའི་ཁོངས་ནས་ཕྱི་འཐེན་གནང་བ་རེད།

དེ་རྗེས་གཞུང་གི་དཔོན་རིགས་འགའ་རེས་ཡང་བསྐྱར་འཇབ་ས་འོག་དར་ཐག་གིས་ཉམ་
ཆུང་མི་མང་སྟོང་མི་བདེ་བའི་གཏམ་རྟོག་ཆེད་བཞེས་གྱིས། དབུས་པ་གོང་པོར་བསྐྱད་པ་ལྟར་ར་
འོད་ཟེར་བྱུང་གིས་མིང་རྟགས་མེད་པའི་སྟོན་ཁུ་ཞིག་བཀའ་ཤག་ལ་ཡུལ་བའི་ངོ་བཤུས་ཐུན་ལས་
ཚོགས་འདུར་ཡུལ་བར། མང་ཁས་ཉུང་འདུལ་གྱིས་བདག་སྟོང་ཐོག་ཅ་འཛིན་ཆེན་པོ་བྱས་ཏེ་ཡུལ་
གྱི་བདག་པོ་གོང་པོ་བ་མི་གཅིག་མེད་པའི་གོང་ཞིབ་ཚོགས་ཆུང་ཟེར་བ་ཞིག་བཙུགས་ཤིང་། ཆེ་
བཞག་ཆུང་བསྐྱར་གྱིས་བྱུང་བདེན་མི་བྱེད་པར་ཡར་འཐེན་ཚུལ་འཐེན་ཕྱོགས་རེ་བའི་བཤད་རེས་
བྱས་མཐར་ཁྲིམས་འགལ། རམ་མཆོང་། འུ་ཐུག་གི་སྐབས་སུ་ལྷགོང་ས་མཆོག་དབུ་སྒྲོར་གཡོ་ཞུས་
བྱས་འདུག་སྟེ། གོང་པོ་བ་རྣམས་གྱིས་མི་ཆུང་བསམ་ཤེས་གྱིས་དོན་མེད་རྟོག་གྲོང་མི་འབྱུང་ཆེད་
གོང་པོ་གོང་པོར་སྟོང་རྒྱ་རང་དུ་ཐག་བཅད་པ་རེད། འོན་ཀྱང་ཆོལ་ཁའི་གནས་ཚུལ་རྟོག་བྱ་བཞེ་
མཁན་ཉི་མེད་བང་རྒྱལ་དང་། འི་སྟོང་ཐུབ་བསྟན་རེད་ཅེས་ཁ་དམག་བརྒྱབ་ཏེ་ཤ་ཞིམ་པོ་ལ་ཁའི་
སྟུང་གིས་བཟས་ཁག་ངན་པ་ཨ་ཅེ་ཕ་མོར་བཀའ་ཟེར་བ་ལྟར་ངོ་ཚ་བྲེལ་གཞུང་མེད་པ་བཞེས་ཡོད།
སྟོ་ཕམ་ཡོད་ནའང་རྒྱ་མཚན་ཤོད་པའི་ཡུལ་མེད་པ་རེད། གོང་པོ་བ་རྣམས་འགྲོ་བ་མི་ཞིག་ཡིན་
སྟབས་གོང་པོ་བ་གོང་པོར་སྟོང་རྒྱ་དེ་ཐོབ་ཐང་རེད།

བོད་མིར་སྤྱི་གཞུང་ཞིག་ཡོད་དགོས་པ་དང་། དེའང་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོད་དགོས་པ་ལྟར་བྱུང་
ན་བསམ་སྟེ། དགྲ་ཡོད་སར་མདའ་མོ་བཏང་། བགོགས་ཡོད་སར་གཏོར་མ་འཕངས། གཏམ་མདུན་

ན་བཤད། སྒྲ་ལོ་རྒྱུ་ན་གཡུག་ཟེར་བ་ལྟར་གཏམ་དྲང་པོར་བཤད་གྱིས་ལས་དོན་བྱ་རྒྱུ་ལས་ངོ་
 སྒྲུང་སྒྲེལ་ལད་བྱུ་རྒྱུ་ནི་མི་རབས་གྱི་རྒྱུད་ལ་མེད་ངེས་རེད། ཉི་ཁྱིེ་དབང་རྒྱལ་དང་། དྲི་སྒྲེང་ཐུབ་
 བསྟན་གཉིས་གནས་སྒྲུངས་ལོ་རྒྱུས་བྱུང་རིམ་ཡོངས་ཚྛོགས་གཏམ་གཅིག་གིས་བཤད་ན་གཉིས་
 འབྲུས་སྒྲུ་བྱུར་ཡོད། ཤར་གོང་པོའི་ཡུལ་ནི། སྒྲ་རབས་ལོ་རྒྱུས་སྒྲུ་ཡོད་པ་སྟོན་མངའ་རིས་སྒྲོར་
 གསུམ་རྗེར་བུ་ལྟར་གྱི་ཁོངས་སྒྲུ་ཡང་མེད་པ་དང་། བར་དབྲུས་གཙང་རུ་བཞི་ཡུར་བ་ལྟར་གྱི་ཁོངས་
 སྒྲུ་ཡང་མེད་ཅིང་། བོད་བྲི་སྒྲོར་བཅུ་གསུམ་གྱི་ཁོངས་སྒྲུ་ཡང་མེད།

གནས་དུས་འདིར་བཀའ་ཚོགས་གཉིས་ནས་ ༧༥ ཟླ་ ༥ ཆེས་ ༩ ལོའི་གྱི་ཐག་གཅོད་
 གསལ་བསྒྲགས་དེར་ད་ལྟའི་སྤྱི་ག་འཇུགས་ལ་ངོས་ལེན་མེད་པ་དང་། འདས་པའི་ངོས་ལེན་བྱེར་
 བསྒྲུ་ཡིན་ལུགས་དེ་བཞིན་ཤ་གཅོད་སར་སྒྲུ་རེ་དང་། ཤིང་བཤགས་སར་གྱི་རྒྱུང་ཟེར་བ་ལྟར་དུ་
 ཟེད། ཡོག་ས་སྒྲུབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནི་བོད་ཆོས་སྤྱི་གཉིས་ལྟན་གྱི་དབུ་བྲིད་དུ་ཡོང་དགོས་
 པའི་དམིགས་ཡུལ་དང་ལྟ་བར་འགྱུར་བ་མེད། གནད་དོན་ཉེས་ཆེན་དུ་བརྩི་མཁན་དང་འགོ་བྲིད་
 མཁན་དང་མཇུག་གཞོན་མཁན་ཆང་མ་བསོད་ནམས་སྐམ་པ་དང་། དམ་ཉམ་དུ་ཆགས་གྱི་ཡོད་པ་
 འདི་བྲོད་ཆོས་སྒྲུག་གྲོང་དུ་སྟོན་རྒྱུ་རེད། བྲོད་ཆོའི་ལག་པ་ནག་པོ་དེ་ང་ཆོའི་ཐོག་ཏུ་བརྒྱུད་ཐུབ་གྱི་
 མ་རེད། བཅོན་བྱོལ་གཞུང་གི་དབང་འཛིན་ཤོག་ཁག་ལ་འོག་སྒྲེ་མངའ་འབངས་དགོས་གྱི་མེད་ན།
 བྲོད་ཆོ་དབང་འཛིན་ཤོག་ཁག་ལ་སྒྲུག་གྲོང་ཕོག་པའི་ནད་གྱི་ཟིན་པ་རེད། ཆོགས་གཙོ་བོ་ཟམ་གདོང་
 སྒྲུ་མ་དང་། བཀའ་སྒྲོན་བྲི་བ་བསྟན་འཛིན་རྣམ་རྒྱལ་ཅན་དབང་འཛིན་ཤོག་ཁག་ལ་འོག་སྒྲེ་འབངས་
 མི་དགོས་པའི་ནད་ངན་ཕོག་པ་འདི་ཐོག་མ་གྱི་བར་དུ། ང་ཆོ་རང་འགོ་ཐོན་ངེས་བྱས་ཏེ་སྟོན་རྒྱུ་ལས་

བྱ་ཐབས་གཞན་དུ་ཟད། ཁྱོད་ཚོའི་ལས་ཀ་དེ་དག་འགྲིག་བསྐྱད་པ་ཞིག་རེད་ཡོད་ན་ཁྱོད་ཚོ་ཁེ་སང་
 རེད། ང་ཚོ་ཁྱོད་ཚོའི་ནད་ངན་དེའི་འོག་ཏུ་གནས་ཐབས་ག་ལ་ཡོད། གཞིས་བྱས་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་
 ཀོང་ཡུལ་བདག་པོ་ཡོང་ནས་རྒྱལ་གཅིས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་དང་རེ་དོན་གཅིག་རང་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱི་
 རོན་ནི། ཤི་དུར་ཁུངས་ནས་ཀྱང་བལྟ་བཞིན་པ་ལས་འགྱུར་བ་མེད།

ཅུ་བཞི་སྐར་དུག་གི་སྒྲིག་འཛུགས་སྤྱར་ཡོད་གཏོར་ཐབས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཁག་དགྱི་སྒྲིག་
 འདོགས་སྤྱི་ཚོགས་བྱས་ཐོག་དེ་དུས་ཀྱི་དབང་འཛིན་ཤོག་ཁག་ནས་ང་ཚོའི་ཐོག་རྒྱུད་སྐྱུལ་བྱས་
 པའི་མི་ངན་ཁག་གཅིག་གིས་སྟག་ལྟར་ངར་ཞིང་། བྱུང་ལྟར་སྤིང་སྤྲེང་རམ་ས་ལ་དང་། སྤི་ལི་བཙས་
 ནས་སྤྲི་མང་པོ་མདོ་ཁམས་ཅུ་སྐར་གི་འགོ་བྱིད་རྒྱན་ལས་པ་རྣམས་དང་། གཞན་ཡང་འབྲེལ་ཡོད་
 མི་ཁག་དམར་གསོད་གཏོར་རྒྱའི་ཁས་ལེན་དམ་འབུལ་བྱས་ཐོག་སྤི་ལིར་ཅུ་སྐར་ལས་ཁུངས་ཨ་
 མའི་སྤྲེང་དག་ཐེངས་བདུན་ཙམ་བརྒྱབ་བྱུང་ཡང་རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་སྤྱི་བས་འོག་མ་གྱི་གསོན་
 པོར་གནས་བྱུང་བ་བྱུང་བ་དང་། རྒྱ་གར་གཞུང་གི་ངོས་ལེན་མ་གནང་བ་མ་གཏོགས་ང་ཚོ་བྱིར་
 འབུད་བྱེད་རྒྱ་དང་། བཙོན་བཅུག་བྱེད་ཐབས་མི་རྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ལས་འགུལ་ཇི་ཙམ་སྤེལ་བ་ཀྱན་
 གསལ་དུ་ཆགས་ཡོད། ང་ཚོའི་སྤོག་བདག་བཀའ་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུད་སྐྱུལ་འོག་རྒྱུད་པའི་བོད་མི་
 ཚོ་ཁག་གཅིག་གིས་ཁས་ལེན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་འདི་མགོ་གསེར་སྐྱས་བརྒྱུངས་དང་དོ་ལུས་བརྒྱུངས།
 ཡོན་ཏན་ཆེ་ཆུང་ཅི་ལ་ཡོད་སྟམ་ནས་སྐྱུག་སྤྲེ་བསྐྱད་ཡོད། གཞིས་བྱས་གཉིས་སུ་བསྟན་དོན་ལ་ལུས་
 སྤོག་འོངས་སྤྱོད་ཡངས་མེད་ཀྱིས་ཞབས་འདེགས་སྐྱབ་མཁན་གྱི་མི་རྣམས་ཀྱི་སྤོག་བདག་བོད་མི་
 ཁག་གཅིག་ཐོན་གྱི་ཡོད་པ་འདི། རྒྱ་ཐེངས་དགུ་བསྐྱོར་བའི་མཛོ་ཕོ་དེར། དྲིན་རྒྱ་བོད་ཐོས་པ་ཕ་

ར་བཟེད། །ཁྱུ་མ་རྩེ་རྩེ་བས་དུས་བཤས་རར་ཕབ། ཤ་ཚེ་ཞན་ཟེར་ནས་གི་རྒྱུང་བདར། །རྒྱ་
 ཐེངས་དགུ་བསྐྱོར་བའི་རྟ་ཕོ་དེར། དྲིན་རྒྱ་དགུ་བསྐྱོར་བ་ཕ་ར་བཟེད། །ཁ་ན་སོ་མཐོ་དུས་མི་ལ་
 བཅོང་། །ཆབ་རྩུ་མདུར་མ་སྤྲད་ལྷགས་ཀྱི་བྲབས། །ཟེར་བའི་དབེ་ལྟར། མདོ་ཁམས་རྩུ་བཞི་སྒྲང་
 དུག་གིས་བོད་བསྟན་སྤྲིད་ཀྱི་དོན་དུ་བྱས་རྗེས་མཐོང་རྒྱུར་ཡོད་པ་གྲགས་སུ་ཡོད་ནའང་། བཅོན་
 རྩེལ་བའི་སྤྲིད་གཞུང་གི་དབང་འཛིན་ཤོག་ཁག་གིས་བོད་སྤྲིད་རྩེ་དོན་ལ་མ་བསམ་པར་དྲི་ལན་
 ལོག་མཇུག་དུ་སྤྲོད་པ་འདི་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་ལ་དོན་རྩུ་གཏོར་གཏོང་གི་ཡོད་པ་ཀྱང་
 གསལ་དུ་ཆགས་ཡོད། གལ་སྤྲིད་ཁོང་ཚོར་གོ་སྐབས་ཆ་ཆང་བྱུང་ན་ང་ཚོ་རྩུ་སྒྲང་གི་དབུས་རྒྱུན་ལས་
 མི་བདུན་པོ་འདི་འོ་སྤྲིད་བདག་ལག་དམར་ངོ་མ་དེ་ཉག་རོང་རྒྱ་རི་བུ་སྤྲུག་དང་། ལི་ཐང་ར་ལྷག་དག་
 དབང་། སྒྲ་པ་ཟམ་མཁན་མཁས་གྲུབ། དོན་འགྲུབ་ཚེས་འཕེལ། ཉག་རོང་ཨ་བདེ། གོ་འཛོ་དཔལ་
 ཆེན། སློ་བཟང་རྩུལ་བྲིམས། དུམས་པ་སྐལ་ལྷན་སོགས་དང་། ཁོང་ཚོའི་རྒྱབ་སྤྲུགས་སུ་དེང་རི་བུ་
 ཡོན་ཏན། ཨ་མདོ་སློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་ཅན་དང་། དེ་དག་གི་ཡང་སྤྲུགས་ངོ་མ་ནི། གོང་གསལ་
 དབང་འཛིན་ཤོག་ཁག་རྣམས་རེད། མི་ངན་འདི་ཚོས་མི་བསད་པའི་སྤྲིད་སྤྱོད་ཆེན་པོ་ཞིག་ཐོབ་ཤིག་
 རྩེད་ཀྱི་ཡོད་པ་ནི་ལྷག་པའི་རང་རྟགས་བསྟན་པ་ཞིག་རང་རེད། རྒྱ་གར་གཞུང་གི་བཀའ་དྲིན་ལ་
 བསྟན་ནས་ང་ཚོ་སྤྲིད་མགོ་ཐོན་པ་རེད། འོང་ཀྱང་ཁོང་ཚོར་སྤྲིད་སྤྱོད་གང་ཡང་ཐོབ་མེད།

ང་ཚོའི་ངོས་ནས་བཅོན་རྩེལ་བའི་སྤྲིད་གཞུང་འདི་ཡགོང་ས་མཆོག་གི་བཀའ་དགོངས་
 ལྟར་བོད་མི་སྤྲིད་སྤྲིད་གཞུང་ཞིག་ཡོན་ཤིག་དང་། ཡོད་ཤིག་གི་ཐོག་ནས་རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་མཆོན་
 གཟུར་གནས་གོགས་པོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཚོས་རིམ་བཞིན་བོད་སྤྲིད་སྤྲིད་གཞུང་ཞིག་ངོས་ལེན་བྱེད་མི་

བྱུང་ན་སྒྲུལ་པའི་རེ་བ་དེ་ཁོ་ནར་གནས་པ་ཞིག་ཡིན། འོན་ཀྱང་ད་ཆ་ཤེས་རྟོགས་སུ་གྱུར་པ་ནི།
 བཅན་བྱོལ་བ་དབང་འཛིན་ཤོག་ཁག་གཅིག་གི་འདོད་དབང་སྲིད་གཞུང་ལས་བོད་སྤྱིའི་སྲིད་གཞུང་
 ཞིག་ཆགས་ཀྱི་མེད་དུས་རང་ཉིད་ནས་དེ་ཅིས་བསམ་སྒྲོག་ཏོང་རྒྱུ་ལས་མ་འདས། ཡགོང་ས་མཆོག་
 གི་དབུ་བྱིད་པའི་སྲིད་གཞུང་མཆོན་རྒྱུ་ཁུར་གྱིས་གཤམ་འོག་དབང་འཛིན་ཤོག་གི་ལག་སྤྱེལ་དམ་
 བོས་བོད་མི་རྒྱལ་སྤྱོད་དབང་ལྷན་གཞི་བཙུག་གི་འོག་བསྐྱུ་ཐབས་བྱེད་པ་འདི། སྤྱིར་འཛམ་གླིང་
 གི་གནས་སྟངས་དང་། ཡང་དགོས་དེང་བོད་ཀྱི་གནས་བབ་བཅས་གང་ཐད་ཡོང་ཐུབ་ཐབས་མེད་
 པ་ཞིག་རེད། ཐོབ་ཐང་ག་ཞི་མཆུང་ས་ཐོག་བཅན་དབང་གཞོན་བཙུག་མིན་པར་འདོད་མོལ་སྤྱི་
 མཆུང་ས་ཤིག་ཡོང་དགོས་པ་མ་བྱས་ན། དབང་འཛིན་ལྷན་པའི་ཤོག་ཁག་ཏུ་ཆགས་ཏེ་ཡགོང་ས་
 མཆོག་གི་བཀའ་དགོངས་དང་ཡོངས་སུ་འགལ་བའི་བྱས་ཉེས་སུ་གྱུར་ཏེ། བོད་མི་རྒྱལ་སྤྱོད་དབང་
 སྒྲོག་སར་བ་གཏོང་དགོས་པ་འདི་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་རེད། །

བཅན་བྱོལ་སྲིད་གཞུང་གིས་ང་ཚོ་མང་པོ་ཞིག་ངོས་ལེན་མེད་པ་དང་། འདས་པའི་ངོས་
 ལེན་བྱིར་བསྐྱུ་བྱས་ཏེ་རང་གི་སྤྱུག་གྱོང་རང་གི་མགོ་ཐོག་ཏུ་ཁུར་བཞིན་ནའང་། དཔེར་ན།
 ༡༩༩༠།༣།༣ ཉིན་གོང་པོ་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་ཆེན་ཐོག་ཉིང་བྱིད་དབང་རྒྱལ་དང་། གྲི་སྟེང་ཐུབ་བསྟན་
 གཉིས་ཚོགས་པའི་སྒྲོབ་སྟོན་པར་འདེམས་པ་དང་། ༡༩༩༧།༣།༣ ཉིན་གོང་པོ་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་
 ཆེན་ཐོག་དམངས་གཙོའི་བྲིམས་ལུགས་ལྟར་གྲི་སྟེང་ཐུབ་བསྟན་དར་རྒྱས་ཚོགས་གཙོར་འདེམས་
 བསྐོས་བྱས་ཡོད། གནས་སྟངས་འདི་ནི། གོང་ཡུལ་གྱི་བདག་པོ་ཡོངས་ཀྱིས་སྤྱི་བར་གྱི་གོང་པའི་ལོ་
 རྒྱུས་ཅུ་འཛིན་དང་། ད་སྐབས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་རིམ་པ་བསམ་ཞིབ་བགྱིས་ཏེ། རོ་བདག་ལ་ཡིད་ཆེས་

དང་། ཡུལ་གྱི་ཀྲུང་ལར་འགན་སྲུང་། ཤོག་འཛིན་གཞོན་བཅོམ་གྱི་སྒྱུད་ཚུལ་ལས་མི་སྟོག་ལའང་
 ཅི་ཆ་མེད་པའི་རྒྱུ་འཚུབ་ངན་པའི་དྲག་ཆར་སྒྲོག་ཐབས་སོགས་ལ་ཤར་གོང་པོའི་ཡུལ་གྱི་སྐྱེ་བོ་
 མཐའ་དག་གིས་བརྟེན་ཐབས་མེད་པའདི་དཔའ་འཛངས་ཀྱི་སྒྲིང་སྟོབས་ཆེན་པོ་ཕྱིར་སྟོན་པ་ཞིག་
 རེད་ལ། ཕྱི་ཐག་རིང་བའི་གོང་པོའི་ཡུལ་མི་རྣམས་ལ་མི་རབས་རིམ་རྒྱུད་ནས་འདོར་མི་བྱུང་པ་ལོས་
 ཀྱང་ཡིན། བཀའ་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་བོད་མི་ནང་ཁུལ་དུ་གཅིག་གསུམ་གཅིག་གསུམ་དང་། རོ་ཆ་བྲེལ་མེད།
 བྲིམས་འགལ་ལྷགས་འགལ། ཕྱི་ཐག་བྱུང་བའི་སྒྱུད་ངན་སྟེལ་བའི་གནད་དོན་རྣམས་གཞིས་ལུས་
 བོད་མི་ཚོས་རིམ་བྱོས་མ་ཟད། ཤར་གོང་ཡུལ་གྱི་མི་སྣ་ཚོས་གསལ་བོར་རྟོགས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེར་
 མ་ཟད་༡༩༩༩ ལོའི་སྟོན་དུ་དྲི་སྟེང་བྱུང་བསྟན་གོང་ཡུལ་དུ་ཐེངས་གཉིས་གསུམ་ཕྱིན་ཏེ་གོང་ཡུལ་
 སྟོད་སྟེང་བར་གསུམ་གྱི་མི་མང་གིས་ཡུལ་ཕྱོགས་སོ་སོས་གདན་ཞུས་མགྲོན་དུ་བོས་པ་དང་། ཤག་
 བོས་ཡར་འཐེན་དང་། ཤག་མོས་མར་འཐེན་གྱིས་བརྩེ་སེམས་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པའི་སྒྲོ་ནས་སྟེ་
 རབས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་། དེར་རབས་ཀྱི་གནས་སྟངས། མ་འོངས་པའི་མདུན་ལམ་སོགས་གཅིག་
 ཡིད་གཅིག་ཆེས་སུ་གྱུར་ཡོད་ཐོག་གཞིས་བྲེས་གོང་ཡུལ་མི་མང་རྣམས་ས་ཐག་གིས་ཕྱིས་ཏེ་ཡོད་
 ནའང་། སེམས་ཐག་གི་མདུད་རྒྱ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད། དེར་སྐབས་གོང་ཡུལ་ལྷ་སའི་ཐད་གཏོགས་
 སུ་མ་གནས་པར། གོང་ཡུལ་གོང་པོས་བདག་པའི་ལམ་མོ་ཆེ་གསར་དུ་ཕྱིས་ཡོད་པ་མི་ཤེས་པ་ཅི་
 ལ་སྟེད། དཔེ་ལ་ཡོད་པ་ལྟར། ཨ་གྲོགས་མདའ་འདྲ་བ་དྲང་པོ་ཞིག་བྱུང་ན་ཨ་གྲོགས་ཀྱང་མདའ་
 འདྲ་བ་དྲང་པོ་ཞིག་ཡོད། ཨ་གྲོགས་གཞུ་འདྲ་བ་འབྱོག་པོ་ཞིག་བྱུང་ན། ཨ་གྲོགས་ཀྱང་འབྱོག་པོ་
 གཞུ་འདྲ་བ་ཞིག་ལས་ཅི་ཕྱིར་ཡོད། ཟེར་བ་ལྟར་རེད། །དེ་ཅིས་ཀྱིས་བཀའ་དགོངས་དང་མི་འགལ་

བ་ཡོང་དང་མི་ཡོང་ནི། བཀའ་བྲི་བཀྱས་མཐོང་བསྟན་འཛིན་རྣམ་རྒྱལ་དང་། ཚོགས་གཙུག་ཅེས་
གདོང་། དེའི་ཤོག་གི་དབང་འཛིན་གཤག་པ་རྣམས་དང་། རྒྱགས་བྲི་དྲ་སར་བཅུགས་པའི་ཚོགས་
པ་ཟེར་བཤག་གི་ལག་རྒྱ་ཡོད། གཞོན་བཙུང་དབང་ཤུགས་ཀྱི་འོག་དང་། གང་དམག་སྤྱོད་བྱས་ཀྱི་
འཐབ་ཚུང་། ངན་གཡོའི་གཞན་རྒྱུད་བཟུང་བའི་སྟོབས་ཤུགས་བཅས་ལ་ནམ་ཡང་ཁས་ལེན་བྱེད་
ཀྱི་མ་རེད། སྤང་དོར་ཤན་འབྱེད་ཇི་བྱེད་དབང་འཛིན་ཤོག་ཁག་གི་ལག་པར་ཡོད། ང་ཚོར་ལྟ་སྟངས་
འཛིན་སྟོགས་བྱོང་ཆོའི་རང་མོས་བྱ་རྒྱལ་ས་ཅི་བྱ་མེད། འོན་ཀྱང་གཞིས་ཆགས་ཁག་གི་སེར་སྒྱུ་མི་
མང་ལ་བྱབ་ཆོད་མུ་མཐུད་ནས་བཏང་སྟེ། ཡགོང་ས་མཆོག་གི་བཀའ་དྲིན་དང་། བོད་མི་རིགས་སྤྱི་
ལ་དམིགས་ཏེ་བྱི་རྒྱལ་ཡུལ་ཁག་གིས་དདུལ་དངོས་རོགས་རམ་བྱུང་བ་རྣམས་བྱོང་ཆོ་དབང་འཛིན་
ཤོག་ཁག་དང་། དེའི་རྒྱགས་བྲི་དྲ་སར་གནས་སྟོང་མི་ངན་ཤོག་ཁག་གིས་བག་མེད་ལོངས་སྟོང་
རྒྱས་སྟོས་ཆེན་པོའི་ཐོག་སྒྲེར་བེད་བར་ཟས་ཁོན་བྱེད་པར་བསྐྱར་བཙུང་བྱ་བ་བས་མ་བྱུང་ན། མཐའ་
འབྲས་གཞན་ཞིག་ཡོང་རྒྱ་གཞོན་མི་ཟ་བ་ཡིན་པ་བཅས་སོ། །

ཅེས་པ་ས་ངན་ཀམ་དོ་རྩེ་ལ་ཆ་མཆོན་ན། ལྟ་རིགས་རྩ་གུའི་རྒྱུད་པ་ལས་ཁམས་ས་ངན་
གྲེ་པ་ནག་ལྷ་ཆང་གི་རྒྱུད་པ་ཡིན་ཅིང་། ས་ངན་ཞེས་པ་དེ་ནི་ཁམས་ཀྱི་མདུད་པ་བཞི་ཞེས་བཙུག་སྟོལ་
ལ། སྟོ་བོ་གངས་ཀྱི་མདུད་པ། ཉག་རོང་ལྷགས་ཀྱི་མདུད་པ། མགོ་ལོག་རྒྱུད་གི་མདུད་པ། ས་ངན་
ས་ཡི་མདུད་པ། ཞེས་སྟོན་པོ་མགར་སྟོང་བཙུན་གྱི་རུས་རྒྱུད་སྒྲོམ་སྟོན་བསོད་ནམས་རིན་ཆེན་གྱི་
རྒྱུད་པ་ས་དམར་སྟན་རིའི་ལྟ་ཞོལ་རྩ་མཆོ་འཇང་མོ་ཐང་དུ་ས་བཟུང་། རྩ་པ་གུ་རུའི་རྒྱུད་པ་ལས་ས་
ངན་ནམ་རེ་ཁེ་ཞེས་ཆོ་ཆེན་བཙུན་དུ་བྱས་པའི་པ་ཆོ་རུས་རྒྱུད་ཀྱིས་གཙུག་པོ་གཙུག་གཙུག་གྲོགས་

གྱི་སྒོ་ནས་ས་བཅན་ནམ། ས་ངན་གྱི་སྒོ་མོ་བསྐྱམས་ནས་སྤར་འགྱུར་རྟིང་མའི་རིང་ལྷགས་འཛིན་
 བ་ཤར་རྒྱལ་བ་ཀམ་ཐོག་དོ་རྩེ་གདན་གྱི་ཆོས་རྒྱན་ལས་འགོ་བ་སྦྱང་ཞིང་། རྒྱ་དམར་གྲུང་ཁྱན་གྱི་
 གནམ་ས་མགོ་རྟིང་སྒོག་པའི་དྲག་ཤྱགས་གྱི་ལྷགས་ངན་མ་སྤེལ་བར་བོད་སྤྱིད་པ་ཆགས་ནས་བྱི་
 དག་ནང་དུ་མི་གཏོང་། ནང་མི་བྱི་རུ་མི་བྱིན་པ་རང་ཁ་རང་གསའི་འཛིན་རྟིན་གྱི་ཆགས་ཚུལ་བཟུང་
 རྟེ་སྤེ་དག་དང་། ལི་ཐང་། གོ་འཛོ་གསུམ་གྱི་དབུས་སུ་གནས་ཤིང་འགོ་ལ་དཔོན་ཟེར་བ་
 དང་། འདབས་སུ་འབངས་ཟེར་བ་མེད་པར་སྤུ་ཅུ་པ་ཆོ་རུས་རྒྱད་གྱི་ལར་ཞེན་མི་འདོར་བས་མི་
 རབས་དང་དུས་རབས་གྱི་ཐོང་བས་སྦྱང་བར་དུས་ད་ལྟ་འང་གཞིས་བྱེས་གཉིས་ཀར་སེམས་གྱི་
 མདུད་རྒྱ་ཉམས་མེད་དུ་ཡོད།

ས་ངན་རེ་ཁེ་བས་རང་ཡུལ་རྒྱལ་བསྟན་ཆབ་སྤྱིད་དང་བཅས་པའི་དོན་དུ་རྒྱ་ནག་རྟིང་བ་
 དང་བྱི་ལོ་༡༩༠༧ ཙམ་ལ་མན་རྩའི་སྐབས་དམག་དཔོན་གྱའོ་ཨར་ཡུང་ཟེར་བས་དཔུང་དམག་བྱོན་
 ཆེ་འབྲིད་དེ་བོད་ས་སྤྱད་ཕྱོགས་ནས་ལྷ་ས་བར་མི་བསད་ཁྲག་སྦྱོར་གྱི་ལས་ངན་ལག་བསྟར་བྱས་
 སྐབས་དེར། ས་ངན་བྲག་དམར་སྤྲ་མ་བདུ་རྒྱལ་མཆོན་བསོད་ནམས་གྱིས་དབུ་བྲིད་ནས་ས་ངན་
 ཡུལ་དམག་ནས་འབྲི་རྒྱ་ཤར་རུབ་གཉིས་གྱི་ས་ཟིན་ཏེ་རྒྱའི་ས་དང་བོད་གྱི་ས་ཞེས་བཤད་སྟོད་ཡོད་
 བ་ལྟར་རྒྱ་བོད་སྤྱུ་ལའང་མགོ་སྒྲུར་མ་སྦྱང་བ་ཞིག་ཡིན།

རྒྱ་དམར་གྲུང་ཁྱན་ཏང་གི་དཔུང་དམག་དང་། ༡༩༥༥ ནས་༡༩༥༩ བར་དམག་འཐབ་
 ཐེངས་མང་བྱས་ཡོད། ས་ངན་བས་རྒྱ་དམར་དང་དམག་འཐབ་སྐབས་རྒྱའི་དམག་དཔོན་དམར་
 བསད་བཏོང་བ་དེ་ཆོའི་རྒྱ་རོ་དུས་ད་ལྟ་འང་དཔལ་ཡུལ་རྫོངས་དུ་རོ་སྐམ་ནང་བཅུག་སྟེ་ལོ་རེ་བཞིན་

རོ་གོས་བརྗེ་བཞིན་ཡོད། མཐར་མང་སྟེ་ཉུང་གིས་མ་བརྟན་ནས་བྲོས་ཞོར་དང་འཛིང་ཞོར་ལྟ་བུའི་
 རྒྱ་དམག་བྱོན་ཆེ་བས་ད་ཀྱང་རང་ས་ཤོར། སྤྱིར་བོད་གངས་ཅན་ལྗོངས་ཡོངས་སུ་བསྟན་དག་གྲང་
 བྱ་གི་ལྟ་སྟོན་མ་རུང་པའི་ལས་འགུལ་བཅན་དྲག་གིས་སྟེལ་རྒྱ་བརྟེན་རིམ་བཞིན་མདོ་ཁམས་ཀྱི་
 བཞི་སྒང་དུང་གི་སྒྲིགས་འཛུགས་ཀྱི་བཀྱིན་ལས་གྲང་བྱ་གི་བཅན་འོག་ཏུ་གནས་དགོས་མ་ཐུག་
 པ་དང་ཧ་གོང་ས་ཧ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོའི་ཐུགས་རྗེའི་འོད་ཟེར་ལས་བྱིས་མཆོས་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཁབ་
 ཆེན་པོར་བཅན་བྱོལ་དུ་ཡོང་ཆོག་པའི་ངོས་བཞེས་དང་འབྲེལ་སྟེ་ལེན་གི་བཀྱིན་ལས་འགོ་སྟོན་གི་
 རང་དབང་ཐོག་ཟས་གོས་གནས་མལ་མི་ཐོངས་པར་རང་ཉིད་བདེ་སྦྱིད་དང་ལྡན་པ་ཡོད་
 རུང་། ཧ་གོང་ས་མཆོག་གི་མཛད་འཕྲིན་གི་འོག་ནས་བོད་རྒྱལ་ཁབ་དང་བོད་གི་བསྟན་སྦྱིད་ཡུལ་
 ལུང་མི་རིགས་དང་བཅས་པའི་རང་དབང་སྤར་སོར་རྒྱུད་པ་ཞིག་མ་བྱུང་ན་རང་ཉིད་གཅིག་ཐུང་མ།
 ལུང་ཆོན་གཅིག་གི་བདེ་བའི་འདུན་པ་བྱས་ན་ཁེ་ཕན་འབྱུང་མི་ཐུབ་པའི་ངོས་འཛིན་ལྟག་པར་དུ་
 བརྟེན་ནས་བོད་སྤྱི་དང་ལྟག་པར་ཁམས་པ་གཅིག་མཐུན་གི་གཞི་རྩ་རྒྱ་བཞི་སྒང་དུག་གི་སྒྲིག་
 འཛུགས་དེ་ལ་ཞབས་འདེབས་དམའ་ས་དང་། རྒྱུང་ས་ནས་ཁྱུས་ཏེ་ལྟག་བསམ་དང་། ལར་ཞེན་
 ཆེན་པོས་སྐབས་རེ་ཡིན་ཁུལ་དང་། སྐབས་རེ་མིན་ཁུལ་རིགས་གང་ཡང་མ་བྱས་པར་སློ་རྩེ་གཅིག་
 གཏོད་གི་འཁུར་སེམས་ཁྱུས་པ་ཞིག་ཡིན་ཅིང་གལ་སྔོན་བྱེད་ན་པས་ང་ཆོ་གཞུང་ཁོངས་ནས་ཕྱིར་
 ཐུད་དང་སྒྲགས་རྒྱ་སྒྲིག་འཛུགས་འདི་རྩ་གཏོར་དང་། ཁམས་པ་རྣམས་དུམ་བུར་ཁྱུས་མེད་སྤར་
 ལམ་ལྟར་གཏོང་གནང་བ་ཡིན་ནའང་། ས་ངན་ནམ་རེ་ཁེ་ཆོ་ཆེན་བཙོ་བརྒྱད་དེས་ཕ་རུས་གཅིག་
 པའི་ལར་ཞེན་བརྩེ་གཏུང་བྱེད་པ་དེ་བྱེད་ན་པས་ག་དུས་ཀྱང་གཏོར་མི་ཐུབ་པ་ཞིག་རེད། བྱེད་

རྣམ་པས་བོད་གཞུང་ཁ་འབྱེར་གྱིས་མཆོན་ལྟན་གྱི་དམག་དབུང་ཞིག་གཏོང་ནས་གཏོར་བ་ཡིན་ན་
 དེ་དུས་གནས་ཚུལ་གཞན་ཞིག་རེད། ལེགས་བཤད་ལས། འཁོར་ལ་སྤུན་སྐྱམས་ཆོག་གས་གྱུར་ན། །རྩེ་
 དཔོན་ཉིད་གྱི་ཆེ་བ་ཡིན། །རྟ་ལ་རྒྱན་དུ་བྱས་པ་དེ། །བདག་པོ་ཉིད་ལ་མི་མཛེས་སམ། །ཞེས་པ་ལྟར་
 རྒྱ་བཞི་སྒྲིང་དུག་གི་སྒྲིག་འཇུག་ས་བྱས་རྩེས་ཅན་འདི་འཆོ་སྒྲིང་ཡག་པོ་ཞིག་གནང་། །ཁམས་པ་
 རྣམས་ནང་འཆམ་པོ་ཡོང་ཐབས་ཐོག་ཆོལ་ཁ་གཞན་དང་། ཆོག་ས་པ་གཞན་ནས་རྒྱ་སྒྲིང་ལ་སྒྲིང་
 དགར་འཛིན་པའི་ལྟ་སྒྲིངས་མི་འབྱུང་བ་སོགས་གནང་སྟེ་མདོ་དོན་བོད་གཞུང་དེ་བོད་མི་ཡོད་ཆད་
 གྱི་གོང་དུ་འམ་དབུས་སུ་བཞུགས་ནས་ཡིད་ཆེས་དང་སྟོབས་ཤུགས་སྒྲི་མཚུངས་གྱིས་མངའ་འབངས་
 སྒྲིང་བ་དང་། བོད་བསྟན་སྲིད་གྱི་དོན་དུ་མི་ཆེ་མཐའ་སྒྲེལ་གྱི་དཀའ་ལས་བརྒྱབ་པའི་གས་མི་གངས་
 མང་པོ་འདི་ཙམ་ཞིག་བཅན་བྱོལ་གཞུང་གིས་ངེ་སྲིད་བར་ངོས་ལེན་མེད་ཅེས་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་ཁོངས་
 ནས་བྱུར་སྤུང་མ་གནང་བར། གལ་སྲིད་ཉེས་པ་ཞིག་ཡོད་དཔང་དུ་གཏོང་གནང་ཡང་ཉེས་པ་ལ་
 དཔག་པའི་ཆད་པ་ཞིག་བཅད་ནས་ལམ་དང་ལུགས་སྟོལ་ལྟར་མཛད་དེ་མི་སྡོན་གྱི་རྒྱ་དུད་ཅེས་པ་
 ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར། དཔེར་ན། དེ་སྤྱི་གཞུང་རྒྱུང་པའི་སྐབས་སུ་ལྟོ་ཁ་བྱ་ཡུལ་རྫོང་ལ་ཅིས་སྒྲིད་པ་
 རེད་ཟེར་བ་ཡོད་ཀྱང་། བོད་གཞུང་གི་བྱབ་ཁོངས་སུ་ཡོད་སྟབས། རྒྱལ་ཁབ་གྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་སྤུང་བ་
 མིན་པ་ལྟར་གཞུང་གི་ངོས་ལེན་ཡོད་པ་ཞིག་གནང་ན་ཡགོང་ས་མཆོག་གི་བཀའ་དགོངས་དང་མི་
 འགལ་ཞིང་། དག་པོ་ཡིན་ཡང་བྲེལ་དགོས་པའི་རང་བཞིན་མི་འགྱུར་བར་འཁོར་འབངས་རྣམས་
 སྤུན་སྐྱམ་ཆོག་ས་པ་ཞིག་བྱུང་ན། བཅན་བྱོལ་གཞུང་གི་སྲིད་དཔང་བཟུང་མཁན་གྱི་དཔོན་ཆེན་
 རྣམས་ཆེ་བའི་ནང་གི་ཆེ་བར་མི་འགྱུར་རམ།

ང་ཚོས་གྲོས་མཐུན་ཡིག་ཆ་ལ་གསལ་བཤད་དང་། དངོས་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་རྟོག་བཟོའི་
 གསལ་སྒྲགས་བྱས་པ་གང་ཡང་མེད་ཅིང་། བྱིད་རྣམ་པ་དང་སྤར་བྱིར་ལས་ཀ་མཉམ་དུ་བྱས་པའི་
 ཆ་ནས་མིའི་ཟེར་སྐད་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་དངོས་འབྲེལ་གྱི་གསལ་བཤད་དང་། གསལ་བསྒྲགས་བྱས་
 ཡོད། ད་དུང་བྱིད་རྣམ་པས་དབང་ཡོད་གྱི་རང་འདོད་འབྲེག་བཤད་ག་ཚོད་གསུང་ན་ང་ཚོས་དེ་ལྟར་
 བདེན་པ་ར་སྤོད་གྱི་གསལ་བསྒྲགས་མི་བྱ་ཀ་མེད་ལོས་ཡིན། བྱིད་རྣམ་པས་རྒྱས་མེད་གྱི་སྡོན་དུ་
 སྡོང་གཏམ་གསུང་ཚོག་གི་ཡོད་ནའང་། ང་ཚོ་རྒྱས་ཅན་གྱི་སྡོན་དུ་རྒྱས་གཏམ་གསུང་ན་ཡག་གི་རེད།
 མཐའ་དོན་སྟོང་པོ་ང་ཚོས་བོད་གྱི་རྩ་དོན་ལ་གཞོན་གཞིའི་ལས་ཀ་བྱས་པ་དང་བྱ་སེམས་གང་ཡང་
 ཡོད་དོན་མེད་ཀྱང་། བྱིད་རྣམ་པས་རྒྱ་སྐད་རྩ་གཏོར་གཏོར་རྒྱའི་དམིགས་ཡུལ་འགྲུབ་ཐབས་སུ་དེ་
 ལྟར་གནང་གི་ཡོད་དུས་བྱ་ཐབས་ཟད་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་དོ། །

དཔུལ་གཉེར་འཛིངས་པ་གཡུང་དུང་རྣམ་རྒྱལ་ལ་ཆ་མཚོན་ན། ལ་མོ་ཆེ་བ་བཞིའི་ནང་
 རོལ་ནས་གླིང་དུས་སུ་སྤང་དུ་ཨ་དཔལ་གྱི་པ་སྡེ་རྗེས་སུ་འགོ་མགོན་ཚོས་རྒྱལ་འཕགས་པས་ཞབས་
 བཅགས་ཏེ་འགོ་དོན་བསྐྱུངས་པའི་ཡུལ་ས། སྡེ་དགེ་ཚོས་རྒྱལ་ཆེན་པོའི་ལྟ་འབངས་འཛིངས་སྡེ་
 ཤོག་ཆེན་བཙོ་བརྒྱད། ཚོས་ལྷགས་རིས་མེད་གྱི་དགོན་གནས་འདུ་ས། རྒྱ་བོད་ཡོ་འབྲུག་གི་འབྲུལ་
 འཁོར་རི་ལྟར་བསྐོར་དུང་དམིགས་བསལ་གྱི་འཆོ་བས་འཛིགས་པ་མི་འབྱུང་བར་ཚོས་འབྱོར་བདེ་
 སྦྱིད་གྱི་མངའ་ཐང་ཚོག་ཤེས་གྱི་ལམ་ནས་ཡུན་རིང་དུ་གནས་ཤིང་། འོན་ཀྱང་བརྟན་དག་གྱུང་བཅན་
 གྱི་བཙན་གཞོན་དག་སྦྱོད་སྦྱོག་ཏུ་མ་བརྟུབ་པའི་སྐབས་དེར་བོན་ཚོས་བརྟན་པའི་གྲལ་མཐར་འཇུག་
 པ་ཁོད་པའི་གདུང་རྒྱུད་སྒྲ་མའི་མིང་ཁུར་ཡོད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ནའང་དུས་དང་སྐལ་པའི་དབང་

བ་དང་རྒྱལ་འོང་རྒྱལ་ཁག་བཙོ་བརྒྱད་ཟེར་བ་ཞིག་ཤར་ངོས་མདུན་ཕྱོགས་སུ་བྱུང་ཆོ་བཟུང་། མི་
 ལི་དང་། འཇང་ས་དམ་བཙས་ཤར་ལྷོ་འི་མཐའ་ཁུལ་དུ་ཇར་ཏེ་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་གཞི་རྩའི་ཐོག་
 ནས་བྱས་ན་ཤ་རུས་གཅིག་ལས་གྲུབ་པའི་མི་རྒྱད། སྐད་དང་ཡིག་རིགས་གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་
 དང་རིག་གཞུང་གཅིག་ལས་གྲུབ་པས་འཛིག་རྟེན་གྱི་བདེ་སྦྱིད་འཆོ་གནས་སུ་ཡོད་པ་གཅིག་ལས་
 གཉིས་སུ་མེད་ཀྱང་། བདག་དབང་གི་ཆ་ནས་ས་ཡུལ་མི་སྡེ་ཆ་འཕྲོར་དགུ་འཕྲོར་དུ་སོང་ཏེ་ཁ་བྲལ་
 དུམ་བུ་མང་པོར་གནས་ནས་དག་པོར་ལག་གཡུག་བྱེད་པ་དང་འདྲ་བའི་སྒོ་འགྲོད་དང་། སྒོ་ཕམ་
 གྱི་རང་བཞིན་སུ་ཞིག་གིས་གསུང་ཏུ་མེད་པ་ང་ལེན་ཁོ་ལེན་གྱི་གཏམ་བཤད་ན་བྱིས་ཆར་བའི་
 གནས་སྐབས་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་རང་ཐོག་ཏུ་བབས་པའི་གནས་སྐབས་དེར་ཡགོང་ས་སྐབས་མགོན་
 ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་རྒྱ་གར་དུ་ཞབས་སོར་འཁོད་མ་ཐག་རྒྱ་ཆེ་གཏིང་ཟབ་གྱི་ཐུགས་སྦྱིད་རྒྱབས་ཆེའི་
 རང་བཞིན་ལྡན་པའི་བོད་གཞུང་གི་བརྒྱད་རིམ་མ་ཆད་པ་དང་བཙས་བཙན་བྱོལ་བོད་གཞུང་གི་
 སློག་འཇུགས་གསར་བཙུགས་མཛད་ཅིང་། དེའང་སྤར་ལུགས་ལྟར་མ་ཡིན་པར་ཆོས་སྤྱིད་གཉིས་
 ལྡན་གྱི་རང་དབང་དམངས་གཙོའི་ལམ་སྒོལ་དུ་བསྐྱར་བ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། ཆོལ་ཁ་གསུམ་དང་། ཆོས་
 བརྒྱད་བཙས་པའི་སྦྱི་འཐུས་འདྲ་མཉམ་དུ་ཡོད་པའི་གཞུང་ལུགས་བོད་གྱི་ལོ་རྒྱུས་སུ་བྱུང་མ་མེད་
 བའི་སྒྲིའི་འོད་ཟེར་ཇི་བཞིན་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་འཕྲོ་བའི་བགྱིན་མིག་གི་མཐོང་ལམ་དུ་གྱུར་ཅིང་། དོན་
 གྱི་འབྲས་བུ་གཡུར་ཟ་བ་ལག་ཏུ་བཟུང་ཏེ་འོངས་སུ་སྦྱོད་ཆོག་པའི་མཛད་བྱས་བཟང་པོའི་བགྱིན་
 འོ་ཤེས་པའི་ཐོག་ནས་ཡགོང་ས་མཆོག་གི་དབུ་བྱིད་འོག་བཙན་བྱོལ་བོད་དམངས་གཙོའི་གཞུང་ལ་
 ཡིད་ཆེས་སྒོ་གཏད་ཅི་གཅིག་བྱས་ཏེ་ཁམས་པ་སྦྱིའི་བསམ་ཚུལ་ལྟར་སེམས་ཤུགས་ཆེ་སྦྱིད་གྱི་སློག་

རང་ལུར་གྱི་སྒོ་ནས་བདེན་པའི་ཟས་ཟོས། རུལ་པོའི་གོས་གྱོན་ཏེ་འཚོ་བ་བསྐྱེལ་ནས་གནས་
 ཤིང་། མི་ལོ་༡༧ རིང་དུ་ཆོས་བརྒྱད་བོན་གྱི་ཐོབ་ཐང་ལ་བདེ་སྤྱད་ཞུས་ཤིང་། ལས་དོན་གྲང་རྒྱུ་
 ཁག་གི་རུ་ཏའི་བསམ་སྒྲུབ་ལས་ཐོབ་ཐང་མི་རག་པའི་སྐབས་ལེན་གཅིག་གི་བའི་སྤྱད་བསྐྱེལ་
 སྒྲུབ་སྤངས་བ་དང་། འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་མ་འདྲིས་པའི་མཛའ་བཤེས་ཆེན་པོ་ཡགོང་ས་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་
 ཆེན་པོས་བུམས་བརྩེའི་གཟིགས་པས་ཆོས་བརྒྱད་སྤྱི་ལྟར་གྱི་ཐོབ་ཐང་བསྐྱེལ་ཐོབ་སྐབས་ལེན་
 གཅིག་མི་ལུས་གསར་བ་ཐོབ་བ་ལྟར་གྱི་དགའ་སྤྱོད་སྤྱེས་ཤིང་། སྐབས་གཉིས་ཀྱི་རིང་བོན་པོའི་ཆོས་
 བརྒྱད་ཀྱི་སྤྱི་འབྲུས་ལས་འགན་ཞུས་པ་དང་། བསྟན་དག་རྒྱ་དམར་གྲུང་ཁུན་གྱིས་བོད་ཀྱི་ཕྱི་ནང་
 སྤྱོད་བཅུད་ཡོངས་རྫོགས་རྩ་གཏོར་གྱི་བྱ་སྤྱོད་བུས་པ་དེ་རྒྱུན་ངན་གྲོགས་ཤར་གྱིས་མ་འོངས་བོད་
 རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བདག་དབང་གཅིག་གྱུར་གྱི་དུས་སྐབས་བཟང་པོ་ཞིག་ཡོང་རྒྱ་ཐག་བཅད་དེ་ཡོད་པ་
 ལས། བོད་ཀྱི་རྩ་དོན་ལ་གཞོན་གཞིའི་ལས་ཀ་བྱ་དགོས་དོན་དང་། བྱེད་བསམ་པ་མི་ལམ་དུ་འང་
 ཡོང་མི་སྲིད། ཨ་འབྲུག་མགོན་པོ་བཀྱིས་ཀྱིས་དབུ་བྲིད་པའི་མདོ་ཁམས་རྩ་བཞི་སྒྲུང་དུག་གི་སྒྲིག་
 འཇུགས་དེར་ཡང་། རྒྱ་དམར་གྲུང་ཁུན་གྱི་བོད་ཀྱི་བསྟན་སྲིད་མི་རིགས་དང་བཅས་པར་དྲག་གཞོན་
 ཆེན་པོའི་ལུགས་ངན་སྤེལ་བའི་རྒྱ་མཚན་ལ་བརྟེན་ནས་ཁམས་པ་གཅིག་གྱུར་གྱི་ལམ་བཟང་བཀོད་
 པ་དེ་ལའང་རྒྱུན་ངན་གྲོགས་ཤར་གྱིས་ཁམས་པ་གཅིག་གྱུར་བཟང་པོ་ཞིག་བྱུང་བ་དེ་གཏན་གནས་
 ཤིག་བྱུང་ན། བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཕྱི་དྲུག་སྒོ་སྤྱང་བའི་ལུགས་རི་བཙན་པོ་ཞིག་འབྱུང་རྒྱ་ཤིན་ཏུ་གལ་
 གནད་ཆེ་བར་བསམ་ནས་ལྷག་སྤྱོད་ཆེ་སྤྱོད་ཞུས་པ་འདྲིས་བོད་ཀྱི་རྩ་དོན་ལ་གཞོན་གཞིའི་ལས་དོན་
 ཞིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་གནང་གི་རེད་བསམ་པ་ལར་ནས་མེད། དངོས་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་རྟོག་བཟོའི་

གསལ་བསྒྲགས་དང་གསལ་བཤད་ལྷན་པ་གང་ཡང་མེད། ར་སྟོད་འཕེར་རེས་ཀྱི་གནད་དོན་ལྷན་
 ཤས་ཤིག་མི་ལུ་ཀ་མེད་དུ་གྱུར་ཡོད། ད་ཆ་ཁྱེད་རྣམ་པས་གཞུང་ཁོངས་ནས་སྤྱིར་སྤྱད་གནང་བ་འདི་
 རི་ལྷོ་གོང་ས་མཆོག་གི་དགོངས་གཞི་དང་འགལ་ཁོང་། འཛམ་གླིང་གྱི་སྤྱི་ལ་དང་མི་མཐུན་པ་མ་ཟད།
 ཆོ་རིང་གུང་འདོམ་ལ་འཇལ་རྒྱ་ལས་ང་ཆོས་སྤྱད་ནད་འབྱོག་པའི་གནད་དོན་ཞིག་ག་ལ་ཡིན། གལ་
 སྤྱིད་བཟུང་དུ་མེད་པ་ཆོ་སྟོན་གྱི་ལས་དབང་ཞིག་ཡིན་ན། དེ་ལ་འགྱུར་པས་ཅི་ཞིག་ཕན། ང་ཆོ་
 གཞུང་ཁོངས་ནས་སྤྱད། རྒྱ་སྐད་སྒྲིག་འཇུགས་ཅུ་གཏོར་དང་དུམ་ཁུར་གཏོར་བ་ཡིན་ནའང་འཛིངས་
 རྩེ་ཤོག་ཆེན་བཙོ་བརྒྱད་དང་། བན་བོན་གྱི་གནས་གཞི་ཡོངས་ནས་ང་ཆོར་ལར་ཞེན་མི་འདོར་བའི་
 ཡིད་ཆེས་ཡོད། ས་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱི་ལ་ཁྱེད་རྣམ་པའི་གཟི་བརྗེད་དོམ་དུ་ཆོག་པའི་གནས་སུ་གྱུར་མིན་
 གཟིགས་ན་ཆོག་པ་ཞིག་ཡིན། ཁྱེད་རྣམ་པའི་བྱ་ལས་འདི་རིགས་ནི། ལེགས་བཤད་ལས། སྤྱི་བོ་
 ངན་པ་འབྱོར་ཐོབ་ཀྱང་། །ལྷག་པར་སྟོད་པ་ངན་པར་འགྱུར། །འབབ་ཆུ་ཇི་ལྷར་བསྐྱོད་ཀྱང་ཀྱང་
 ། །ཐུང་དུ་འབབ་པ་ཁོ་ནར་འདོད། །ཅིས་པ་ལྷར་རེད།

མི་གྲངས་༡༧ དེར་ཆ་བཞག་ནའང་། ཁྱེད་རྣམ་པས་ཇ་དྲག་ཆེན་པོའི་ཐོག་ཡི་གེ་བྲིས་ཏེ་
 བཀའ་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་མཆོན་ཐོག་གསལ་བསྒྲགས་གནང་བའི་ནང་དོས་ལེན་ཡོད་པའི་ས་ཡིག་འགོད་
 མིན་སྤྱི་བོ་མི་རེ་དོ་རེས་འཛིགས་ལྷན་མེད་པར་བསམ་ཚུལ་སྟོད་ཆོག་ལུགས་དྲང་བོ་དང་། མང་གཙོ་
 ཡིན་ལུ་གྱི་ཉམས་འགྱུར་བཏོན་པའི་ཡིག་ཆ་ས་གནས་སོ་སོའི་འགན་ཁུར་བ་འགའ་རེས་གྲོག་ཐུབ་
 ཅོམ་དང་། འགའ་རེས་ལི་ཐང་ཨ་ཐར་དང་ལྷུ་ལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱི་ལ་འདེམས་མིན་ཐག་གཅོད་བྱ་
 རྒྱ་ཡིན་ཚུལ་འདྲ་མིན་སྤྱི་ཆོགས་བཤད་དེ། མི་སོ་སོས་རང་སྤྱང་གང་དུན་བྱེད་སྐབས་དེར་དངོས་

འབྲེལ་བྱས་ན་སེར་མོ་བ་སྲིད་དོན་གྱི་རྟོག་དྲེལ་ཁོངས་སུ་བཅུག་དགོས་དོན་ཅུ་བ་ནས་མེད། སྲིད་
 དོན་གྱི་རྟོག་དྲེལ་ནང་དུ་བཅུག་པ་ཡིན་སྟབས་བསྟན་པ་འཛིན་པའི་དགོ་འདུན་གྱི་སྡེ་དང་། བསྟན་
 འཛིན་གྱི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པའི་མཆོན་དོན་སྤྱི་ཚོགས་ནང་དམའ་འབེབས་བྱེད་ཆེད་དུ་ཡིན་པ་གསལ་
 བོར་རྟོགས་། དང་པོ་དམངས་གཙོ་ཡིན་ཁུལ་གྱིས་དབུ་གནང་མཁན་རྣམས་ལ་འགན་དཀྱི་མ་གནང་
 བར་གྱི་རིགས་རྣམས་ལ་ཐད་ཀར་བསམ་ཚུལ་མིང་རྟགས་སྤངས་པ་རེད། དེ་རྗེས་ཐེ་ཕན་དང་གྲོས་
 མཐུན་བཞག་པར་ངོས་ལེན་མེད་མཁན་བརྒྱ་ཆ་༩༩ དང་། གྲོས་མཐུན་བཞག་པར་མོས་མཐུན་ཡོད་
 མཁན་མི་༡༧ ཡོད་ཁོངས་འབྲས་སྤངས་སྒོ་གསལ་གྱིང་གྲུ་ཚང་ཁོངས་མི་གྲངས་ ༧ ར་ཇ་ཕུར་ས་
 སྤྱི་ཚོས་སྐར་ཁོངས་མི་གྲངས་༥ ཅེས་གསལ་བསྒྲགས་གནང་བ་རེད། གསལ་བསྒྲགས་དེ་ནི།
 དམངས་གཙོའི་བྲིམས་སྒོལ་ལྟར་བྱས་ན། བརྒྱ་ཆ་༩༩ མང་མོས་ཡོད་ན་མི་གྲངས་༡༧ བསམ་ཚུལ་
 རི་ཡོད་ཅིས་མེད་འགྲོ་རྒྱུ་ལས་གཞན་མེད་པ་རེད། ཡང་ན་གཅིག་ཀྱང་མ་ལུས་པར་བསམ་ཚུལ་
 མཉམ་མཐུན་གྱིས་མིང་རྟགས་འགོད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ན་ཐོག་མ་ནས་གྲོས་མཐུན་ལ་ངོས་ལེན་མེད་
 པའི་ས་ཡིག་མ་བརྒྱབ་ན་ཐེར་འདོན་གྱིས་ཉེས་ཆད་གཏོང་རྒྱུ་ཡིན་ལུགས་གསུངས་ཏེ་དམངས་གཙོ་
 ཡིན་ཁུལ་གྱི་ཉེ་འགྲུལ་རྩུན་མ་དེ་མ་བསྟན་ན་སྟབས་བདེ་བ་ཡོད་པ་རེད། དམངས་གཙོ་སྤངས་དག་
 མིན་པ་ནི་མཐོང་མཐོང་མ་རེད། དཔེར་ན། མའེ་སོར་ནས་མི་གྲངས་༥༠༠ ཅམ་གྱིས་གསལ་བསྒྲགས་
 དེ་དྲང་བདེན་མིན་སྟབས་ས་ཡིག་རྒྱག་རྒྱུ་ལྟར་བཞག་ངོ་རྟོལ་གྱི་ཡི་གེ་ཕུལ་བ་དེ་དང་དེ་འདྲའི་
 རིགས་ལ་མ་ཤེས་ཁུལ་དང་འགོངས་ཤོག་མ་སྒྲོང་བར་ཁག་གཡར་ཏེ། གཡོལ་ཐབས་གྱིས་གོང་གི་
 དགོ་འདུན་པ་རྣམས་ཐེར་འདོན་བྱེད་ཐབས་བབུང་བ་དེ་རིགས་ཏེ་ཅང་གི་མཛད་པ་ཐབས་སྤྲུག་རེད།

གྲུ་རིགས་རྣམས་ཐེར་འདོན་མ་གནང་ན་གྲོས་མཐུན་གྱི་དགོ་སྒྲིན་ཐད་ཁྱེད་རྣམ་པའི་ཐུགས་འདོད་
 ལ་འང་སྒྲིན་གནད་ཏིལ་འབྱུ་ཙམ་མེད་བཞིན་དུ་ཐེར་འདོན་གནང་བ་དེ་རི་བོ་དགོ་ལྡན་པའི་རིང་
 ལུགས་འཛིན་པའི་གདན་ས་ཆེན་པོ་སེའབྲས་དགའ་གསུམ་ནི་བོད་བསྟན་པ་ཆབ་སྲིད་དང་བཅས་
 པའི་སློག་གི་ཀ་བ་ལྟ་བུ་ཕྱི་ནང་ཀུན་གྱི་མིག་ལམ་དུ་སྤྲ་ལྟར་ངེར་ཡོད་བཞིན་མ་ཟད། ཡགོང་ས་
 མཆོག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དམ་ཆོག་ཡོད་པ་དགའ་ལྡན་པོ་བྲང་བ་ཆེན་པོའི་བསྟོ་གནས་བྱུང་བར་
 བ་འབྲས་སྤངས་སློགས་ལ་གླིང་གི་ཆོས་གྲ་དང་། སློབ་གཉེར་སོགས་སྤར་སོར་ཆུད་ལ་ཉེ་བའི་མཛེད་
 རྒྱུ་བས་ཆེ་གྱུར་ལ་སྤྱན་ཆོན་ས་མི་མངོན་པའི་དགོས་དབང་ལས། འོས་བབ་མེད་པའི་མཆོན་དམས་
 ལྷ་ཐབས་དང་། སེར་སྒྱུ་མཆོད་ཡོན་དབར་དམ་སེལ་འབྱུང་ཐབས་ཆེད་བཟོ་གནང་བ་ལྟར་དོན་མེད་
 རྟོག་དྲ་རི་སྟེད་ཅིག་བྱུང་དང་ཡོད་བཞིན་པ་མོན་གྲོ་གཞིས་ཆགས་གྱི་བརྒྱུད་པོན་ཐུན་མོང་གིས་སྒྱི་
 འབྲས་ལྟན་ཆོགས་སུ་སྤྱན་ལྷུ་ལ་གསལ་དུ་༡༩༩༥ ལོར་ཡགོང་ས་ཡུལ་མགོན་ཆེན་པོ་མོན་གྲོ་
 གཞིས་ཆགས་སུ་དུས་འཁོར་དབང་ཆེན་གནང་སྐབས་བཞུགས་ཁྱིའི་མདུན་དུ་ནས་དང་པོ་མི་མང་
 སྟོན་གནས་བཟོ་དགོས་པ་ལས་གདན་ས་གསུམ་གྱི་དགོ་འདུན་རྣམས་བཞུགས་ན་མི་འགྲིག་ རྒྱ་
 མཆོན་གང་ཡིན་ཟེར་ན། གདན་ས་གསུམ་གྱི་དགོ་འདུན་རྣམས་འགོ་ནས་བཞུགས་ཆེ་ང་ཆོ་མི་མང་
 གིས་ཐུག་འཆལ་བྱུང་གྱི་མ་རེད་ཅེས་འཁོད་ཡོད་པ་དང་། བལ་ཡུལ་ནས་མི་ངན་ཁག་གཅིག་གིས་
 ད་ནས་བཟུང་གདན་ས་གསུམ་ལ་མཆོད་འབུལ་ལྷ་ཐབས་མེད་ཅེས་འཁོད་པའི་ཡི་གེ་གདན་ས་རང་
 ལ་ཐད་ཀར་བཏང་སྐད་འདུག་པ་བཅས་དཀྱིག་གིང་ཐུབ་ངེས་བྱུང་ཡོད་པ་དང་།

དེ་བཞིན་དཔལ་ས་སྒྱའི་ཡུལ་མགོན་གྱི་འཛིན་བདག་ཆེན་ཡེན་པོ་ཆེ་ནི་ཡགོང་ས་

གསུམ་མགོན་ཆེན་པོའི་ཕྱག་གཡས་པ་ལྟར་དབུ་འོག་དབུང་འདེགས་ཁྱུ་མཐན་གཙོ་བོ་དེ་ཡིན་པ་
 གྲུག་གི་མཐོང་ལམ་དུ་ཡོད་པ་མ་ཟད། གོང་ས་མཆོག་ནས་ཀྱང་ཐུགས་བརྩེས་གཟིགས་པ་ཆེ་
 ཞིང་། ཐུགས་ཡིད་འོ་ཆུ་གཅིག་འདྲེས་སུ་ཡོད་པ་སོགས་མཁྱེན་བཞིན་དུ། ར་ཇ་ཡུར་ས་སྐྱ་ཆོས་སྒྲར་
 ཞེས་དམིགས་འཇུགས་ཀྱིས་སྤྱི་ཆོགས་ནང་འོས་བབས་མེད་པའི་གསལ་བསྒྲགས་གནང་བ་དེ་
 དགྲུག་ཤིང་གི་རུས་པ་ཐོན་ངེས་གྱུར་ཏེ། ར་ཇ་ཡུར་ཁུལ་གྱི་བུད་མེད་ཆོགས་པ་དང་། བུད་མེད་
 ཆོགས་པའི་ཆོགས་གཙོ་བཙས་ནས་དགོན་པར་འབར་ག་བྱས་ཏེ་བུ་ལུད་བརྒྱབ་པ་དང་། འཆོག་
 འཆོག་མང་བོ་བྱས་ནས་མི་མང་གི་དགོས་པའི་མཆོད་འབུལ་མི་ཆོག་ཟེར་བ་དང་། གྲུ་པ་ཞབས་
 བརྟན་དུ་གདན་ཁྱེད་མི་ཆོག་ཟེར་བ། དགོན་པ་རང་ལའང་ཞབས་བརྟན་བྱ་གི་མིན་ཟེར་ནས་ཐད་
 ཀར་བཤད་པ་སོགས་མཆོན་དམས་ཁྱེད་ཐབས་གནང་བ་ལྟར་བྱས་པ་དང་། སེར་སྐྱ་མཆོད་ཡོན་དམ་
 གཙང་ཡོད་བཞིན་དུ་དམ་སེལ་གྱི་བྱ་སྤྱོད་སྤེལ་སྟབས་བདག་གི་ཡོན་པོ་ཆེ་མཆོག་བཞུགས་བག་
 མི་ཐེབས་པ་དང་། ཐུགས་སུན་ཆེན་པོའི་ཐོག་བཞུགས་སྒྲར་དྲ་རམ་ས་ལར་བཀའ་སྤྱི་གཉིས་སར་
 མི་སྣ་ཆེད་བཏང་གནང་སྟེ། ཐོག་མའི་སྐབས་ས་ཡིག་ལེན་དུས་གྲུ་པ་སོ་སོར་ཐད་ཀར་འགོངས་ཤོག་
 བསྐྱང་འབུལ་ཁྱེད་བཅུག་པ་ལ་འགྲེལ་བཤད་ཡག་པོ་བྱུང་མེད་ཆོད་གྱི་རྒྱ་མཆོན་དམའ་སར་
 བཞུགས་ཏེ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་གསུང་དགོས་བཅོས་པ་དེ་ནི། ས་སྐྱ་བདག་གི་ཡོན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས་དུས་
 ཏྲག་ཏུ་གཙོ་བོར་ཡོག་ས་ཡུམ་མགོན་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྤྱིད་གྱི་བཀའ་དགོངས་དང་ཡོངས་སུ་
 མཐུན་ཅིང་ཕྱ་མོ་ཙམ་མི་འགལ་བའི་སྒོ་ནས་སྤྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བརྟན་པ་དང་། ཡང་སྒོས་སུ་དཔལ་
 ས་སྐྱ་པའི་རིང་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱན་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་འབྱུང་ཐབས་སོགས་ལ་གཞི་བརྒྱུད་ཆེ་

ཞིང་། མཁའ་ལོན་ལེགས་པ། རིས་སུ་མ་ཆད་པར་གཟིགས་པ་ཆེ་ལ། ཐུགས་རྗེ་ཟབ་པ་སོགས་ལ་
 བརྟེན་འཇམ་གྱིང་ཕྱིན་པ་ཀུན་གྱིས་གཙུག་ཏུ་བཀུར་བཞིན་པས་ས་སྐྱའི་ཆོས་བརྒྱད་དགོན་གནས་
 མཐའ་དག་གི་གཙུང་ནང་གཙུང་དུ་ཡོད་པ་བཅས་ལ་བྱེད་ནམ་པས་སྐྱོན་ཆ་ནས་གཞན་སྐྱོན་འཆོལ་
 ཞིང་བརྟག་དབྱུང་མེད་པར་དགོག་སྐྱོན་ཆེད་བཟོའི་ལས་ལ་འཇུག་བཞིན་པ་གསལ་བོར་མཛོན་གྱི་
 ཡོད་པ་རེད། ལེགས་བཤད་ལས། སྐྱེས་མཆོག་རང་གི་སྐྱོན་ལ་ལྟ། །སྐྱེ་བོ་ངན་པས་གཞན་སྐྱོན་
 འཆོལ། །མ་བྱས་རང་གི་ལུས་ལ་རྟོག་ །སྤྱིན་བྱས་གཞན་ལ་ལྟས་ངན་གཏོང་། །ཞེས་པ་ལྟར་རང་
 ཉིད་ཀྱི་ལས་འགན་སྐྱའི་དོན་དང་། མང་ཆོགས་ཀྱི་བདེ་དོན་སོགས་ལ་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་མིན་མ་བརྟག་
 པར། གཞན་ལ་སྐྱོན་འཆོལ་བའི་ལས་སུ་འཇུག་སྐབས་གོང་གིས་དངོས་བྱུང་ཐམས་ཅད་གཞིས་
 བྱས་བོད་མི་ཀུན་གྱི་མིག་ནུའི་ལམ་དུ་གྱུར་པ་དང་། འབྲས་སྤངས་ཆོས་སྒྲུབ་དང་། ས་སྐྱའི་ཆོས་སྒྲུབ་
 གཉིས་ཀྱི་གྲུ་པ་དེ་དག་མང་ཆེ་བ་ཁམས་ཤར་རྒྱུད་ནས་ཡིན་པ་དང་། འདིར་གནས་ཡུལ་ཕྱོགས་
 གཅིག་ཏུ་ཡིན་ནའང་ཕ་ཡུལ་དགོན་ཁག་མང་བོའི་གྲུ་པ་ཡོད་འདུག་ཅིང་། དམིགས་ཡུལ་སློབ་སྦྱོང་
 སོགས་ཀྱི་རེ་བ་སློབ་བཏང་སྟེ་སློབ་མ་གྱི་ཐོག་ནས་རང་ཡུལ་དུ་ཕལ་ཆེ་བ་ཕྱིར་ལོག་བྱས་འདུག་དེའི་
 གོང་དུ་གྲུ་པ་དེ་དག་དང་འབྲེལ་བ་ཕར་བཞག་ཕན་ཚུན་མཐོང་སྤྱོད་ཅམ་རྩ་བ་ནས་མེད། ཕྱིར་ལོག་
 བྱ་སྐབས་འགའ་ཤས་དང་ངོ་ཐུག་བྱུང་། ཁོང་ཆོས་བྱེད་ཆོར་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱས་པ་དེ་འདྲ་མིན། གྲོས་
 ཆོད་དོན་ཆོན་གསུམ་གྱི་ནང་ཡགོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆོན་པོ་ཆོས་སྤྱིད་གཉིས་ཀྱི་དབུ་བྱིད་དུ་རྒྱ་
 མིས་ངོས་ལེན་བྱས་པ་ཞིག་རེད་འདུག་ དེ་ཡག་པོ་མ་རེད་དམ། དེ་ལ་ངོས་འཛིན་འགྱུར་བ་གང་ཡང་
 མེད། རྒྱ་གར་ཡོད་པ་རྣམས་དང་བོད་གཞུང་བཅས་པ་དེས་ཡགོང་ས་མཆོག་ལ་ཆོས་སྤྱིད་ཀྱི་དབང་ཆ་

འབྲུལ་འདོད་མེད་པ་དེ་སྤྲུག་པོ་རེད། ང་ཚོ་ནས་པ་ཡུལ་གྱི་མི་ཐམས་ཅད་ལ་གསལ་པོ་ལབ་གྱི་ཡིན་
 ཞེས་སོགས་ཟེར་ནས་ཐོན་སོང་། གཞི་ནས་བྱེད་རྣམ་པས་མི་འབོར་གྱི་བརྒྱ་ཆ་༧༥ ཡིན་གསུངས་
 པའི་གྲངས་འབོར་དེ་༡༡༧༥༩ གསལ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་རྗེས་དམངས་གཙོ་ཚགས་ཤོག་ཐོག་འོས་བསྡུ་
 འགན་འཛིན་གྱིས་མདོ་སྟོད་འོས་བསྡུ་བ་དེབ་སྐྱེལ་བྱས་པའི་མི་འབོར་༡༥༠༠༠ ཡོད་ལུགས་བཀོད་
 འདུག་པ་དེ་གསལ་པོ་ཡིན་པ་དང་། ད་དུང་མདོ་སྟོད་མི་ཉ་ཅང་མང་པོས་མིང་གཞུང་དེབ་བཀོད་
 བྱེད་ཐུབ་མེད་པ་གསལ་པོ་ཡིན་པ་དེས་བྱེད་རྣམ་པའི་གསལ་བསྐྱགས་ལ་ཁུངས་ལུང་ཇི་ཡོད་བསྟན་
 ཐུབ་གྱི་ཡོད་པ་རེད།

བཅུ་དྲུག

མཛད་གཙོ་དེ་རྣམས་འཕོ་འགྱུར་མ་བྱུང་བར་གཞུང་འབྲེལ་ངོས་ལེན་ཕྱི་བསྡུ་ལྷ་རྒྱུ་
 ཟེར་བའི་སྒྲོར་གྱི་ལན་འདེབས།

ཡང་བཀའ་སྤྱི་གཉིས་གྱི་ཡིག་ཆ་དེའི་ཨང་༤༖༠ པར་མདོ་ཁམས་ཁུ་བཞི་སྒྲུང་དྲུག་གི་སྒྲིག་འཛུགས་
 འདི་བཞིན་གཟི་བརྗེད་ཅན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་ལྡན་པའི་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཉ་ཅང་རྩ་ཆེ་ཞིག་ཡིན་
 པ་མ་ཟད། འབྱུང་འགྱུར་ཡང་བོད་རང་དབང་བསྐྱར་གསོའི་ལས་འགུལ་དང་། མ་འོངས་རང་དབང་
 བོད་གྱི་འཛུགས་སྐྱོན་གཉིས་ཀའི་ཐོག་གིན་ཏུ་གལ་གནད་ཆེ་བའི་ཚགས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་སྒྲོས་མ་
 དགོས་ཀྱང་། བསོད་སྡེ་དམན་པ་ཞིག་ལ། གོང་དུ་མཚན་འཁོད་གྱི་རྒྱན་ལས་རྣམ་པ་དྲུག་གི་ལས་

རྒྱུན་རིང་མདོ་ཁམས་ཀྱི་བཞི་མཛུགས་དུག་དབུས་སྤྱི་བྱེད་རྒྱུན་ལས་ཁང་དེ་མདོ་ཁམས་ཀྱི་བཞི་མཛུགས་དུག་གི་བྲིམས་མཐུན་ཆོགས་པའི་ལས་ཁུངས་སུ་བཅན་བྱོལ་བོད་གཞུང་ནས་ངོས་ལེན་ཞུ་བཅས་བྲལ་བས་ཇི་སྲིད་མཛད་གཙོ་དེ་རྣམས་འཕོ་འགྱུར་མ་བྱུང་གི་བར་གཞུང་འབྲེལ་ངོས་ལེན་བྱེད་བསྟུ་ཞུ་རྒྱུ་དང་། རྒྱུན་ལས་དེ་དང་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་འབྲེལ་བ་གང་ཡང་ཞུ་རྒྱུ་མིན། གང་ལགས་ཟེར་ན། གོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོའི་བཀའ་སློབ་དང་། བཀའ་ཆོགས་ཐུན་མོང་གིས་དངོས་ཡོད་གནས་ལུགས་རྒྱ་མཚོན་གསལ་བཤད་ཇི་ཙམ་ཞིག་ཞུས་རུང་། རྒྱ་མཚོན་ལྷན་པའི་བཀའ་ལན་གནང་རྒྱུ་མེད་བཞིན་དུ་ད་དུང་ནོར་འབྱུལ་ངོས་བཞེས་མ་གནང་བར་མཁྲེགས་བཟུང་གིས་དགོངས་སྟོགས་ལ་འགྱུར་བ་གཏོང་བཅས་མེད་པའི་རྣམ་འགྱུར་གསལ་བསྟན་བྱུང་བ་དེ་ལས་བསྐྱར་འགྲིག་ཡོང་བཅས་བྲལ་བ་དངོས་གསལ་རེད། མདོ་ཁམས་ཀྱི་སྒྲིབ་མི་མང་དང་འབྲེལ་བ་ཞུ་དགོས་ནམ་བྱུང་ས་གནས་སོ་སོའི་མི་མང་ལ་ཐད་ཀར་འབྲེལ་གཏུག་ཞུ་གི་ཡིན་ཞེས་གསུངས་འདུག

ད་ལན་འདེབས། དང་པོའི་ཆ་ནས་བྱས་ན། རང་ཡུལ་ལམ་ནས་ཀྱང་སྒྲིག་འཇུགས་གསར་དུ་གཏོད་དེ་ལས་འགྲུལ་བཅུ་མས་བ་ནས་བཟུང་མི་ལོ་༣༧ གྱི་རིང་དུ་རྒྱ་བཞི་མཛུགས་དུག་གི་སྒྲིག་འཇུགས་འདི་གཟི་བརྗིད་ཅན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ལྷན་པའི་རྩ་ཆེ་ཞིག་ཡིན་པ་མ་ཟད། འབྱུང་འགྱུར་གལ་གནད་ཆེ་བའི་ཆོགས་པ་ཞིག་ཡིན་པའི་གཟེངས་བསྟོད་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་སྤྱི་སྤེལ་སུ་ཐད་གསུངས་པ་དང་། གཞུང་འབྲེལ་ཡིག་ཆ་གཅིག་གི་ནང་དུ་འདི་ལྟར་གསལ་བ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུ་ལྟར་བཞག ར་ཆོས་རང་སྟོག་སྟོས་བཏང་གི་དཀའ་ལས་བརྒྱབ་ཚུལ་དང་། ཡགོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་རྒྱ་དམར་གྱི་བཅན་ཤུགས་དུག་མཚོན་འོག་ནས་གདན་ཞུ་བྱེད་པའི་བྱས་རྗེས་གྲུབ་འབྲས་དངོས་བྱུང་

གྲོང་པའི་སྐྱབས་གང་དུའང་ཚོག་ཟེ་ཚོག་རྒྱག་མི་དགའ་ནམ་འགྱུར་བསྟན་པ་མ་ཟད་༡༩༩༩ ལོར་
 རྒྱ་སྐད་དུས་དྲན་ཐོག་བཀའ་སློན་བསྟན་འཛིན་ནམ་རྒྱལ་ནས་རྒྱ་སྐད་གི་ལོ་རྒྱུས་གྲོང་གྲངས་མང་
 བ་དེ་གཞུང་མང་སྤྱི་སྤེར་ཚང་མ་བྱུགས་གཟན་རོགས་ལས་མེད་ལུགས། རྟག་པར་གྲོང་ན་ཡ་མ་བོ་
 རོགས་དང་མིའི་བསམ་སློབ་གནོད་སྦྱོར་གཏོང་རོགས་ལས་ཕན་ཐོགས་མེད་ཚུལ་གསུངས་པར་ད་
 རམ་ས་ལའི་མང་ཚོགས་ནས་ཕན་ཐོ་དེ་འདྲ་ཞིག་གསུངས་སོང་། ཁམས་པ་ཁོང་ཚོར་དེ་འདྲ་ཞིག་
 དགོས་ཡོད་ཅེས་དུས་ཡུན་རིང་པོར་དངོས་བྱུགས་སུ་གྲོང་རེས་བྱས་པ་དང་། འགའ་རེས་ས་གནས་
 གཞན་ལ་བཀའ་སློན་བསྟན་འཛིན་ནམ་རྒྱལ་ལ་ཆེ་བསྟོད་དང་སྐྱུགས་གནས་འབྲེལ་ཡང་མང་པོ་
 བྱས་སོང་། ད་ལན་བཀའ་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་མཆན་ཐོག་ནས་སྤྱི་འཇུགས་ལ་གཟེངས་བསྟོད་ཆེན་པོ་
 འདི་ལྟར་གནང་བ་དེ་དངོས་འབྲེལ་ཡིན་ན། ང་ཚོའི་ལས་འགན་འགྲུབ་པར་ཅིས་ཚོག་སྐྱབས་རང་
 རེ་ཁ་ཤས་ལ་ངོས་ལེན་མ་གནང་ནའང་བྱད་པར་མི་འདུག ཅུ་བའི་ཆ་ནས་གསལ་བསྐྱུགས་འདིའི་
 འགོ་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་བྱང་བདེན་སྟེ་གཅིག་མེད་ཀྱང་རང་རེས་གྲོང་གུན་ཁུར་རྒྱར་བསམ་སློ་
 གཏོང་རྒྱལ་ས་མི་འདུག་ཅེས་སྐད་ཆ་བྱང་ཡོད། གཞིནས་གསལ་བསྐྱུགས་འདི་༡༩༩༧ གྱི་ཟླ་༥
 ཚེས་༩ ཉིན་སྤྱི་འཇུག་དབྱར་ཁའི་གྲོས་ཚོགས་ཐེངས་བདུན་པའི་ཐོག་གསལ་བསྐྱུགས་དང་པོ་དེ་
 གནང་ཡོད་པ་དང་། ཐག་གཅོད་གསལ་བསྐྱུགས་གནང་མཁན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཇུག་རྒྱན་ལས་
 དང་། བཀའ་ཤག་བྱན་མོང་གིས་ཞེས་བཀོད་ཡོད་ཀྱང་དོན་དུ་དབང་ཆ་བེད་སྟོད་གནང་མཁན་
 ཚོགས་གཙོ་ཟམ་གདོང་དང་། བཀའ་སློན་གྱི་པ་བསྟན་འཛིན་ནམ་རྒྱལ་བཀའ་ཤག་ལྟན་རྒྱས་ནས་
 ཐག་བཅད་དེ་སྤྱི་འཇུག་རྒྱན་ལས་སུ་ལུགས་སྟོག་གནང་ནས་བསམ་འཆར་ཡོད་ན་ཤོད་ཚོག་ཁུལ་

གྲི་རྣམ་པ་བསྟན་པ་ཅམ་ལས་ཡི་གེ་བྲིས། ཀམ་པུ་ཏར་ཟེར་བའི་འབྲུལ་པར་བརྒྱབ་ཆར་ཡོད་པ་
 རེད། མདོ་སྟོད་སྤྱི་འབྲུས་རྒྱན་ལས་གཉིས་ནས་དེའི་གོང་གི་ཐོག་མའི་ས་ཡིག་འགོད་ལེན་གནང་
 རྒྱའི་ཡིག་ཆ་འབྲེམས་སྤེལ་གནང་སྐབས་བསམ་འཆར་ཡོད་ཆོད་ཞུས་ཀྱང་དོག་རོལ་བཏང་སྟེ་ལག་
 གཡོག་ལྟ་བུར་གྱུར་སྐབས་སུ་ད་ནས་བཟུང་འགན་འབྲི་གང་ཡང་མེད་ཅེས་གསུངས་ཆར་བ་ཡིན་
 དུས་དེ་དབང་དུ་བསྐྱད་པ་ལས་འདིར་མོས་མཐུན་བྱས་པ་བྱུང་མི་འདུག སྤྱི་འབྲུས་རྒྱན་ལས་གཞན་
 ཆོའི་ཁོངས་ནས་ཀྱང་མོས་པ་མེད་མཁན་ཡོད་འདུག་ཀྱང་བཤད་ནས་འགྲོ་ས་མེད་སྟབས་གང་ཡང་
 མ་གསུངས་པར་བཞུགས་འདུག ཚུ་སྐང་ཙ་གཏོར་གཏོར་བྱབ་ན་བསམ་ནས་མྱ་ངན་གྱི་ཁུང་བུར་
 དུ་ཆུད་པ་ཨ་མདོ་བསྟན་པ་དང་། དབུས་གཙང་རྣམ་རྒྱལ་དབང་འདུས་ཅན་འགའ་རེ་ལྟ་ཡུལ་དུ་
 སྤེབས་པ་ལྟར་གྱི་དགའ་སྟོན་དང་བཅས་མོས་མཐུན་ཡོད་ཚུལ་བཤད་འདུག བཀའ་སློན་ཆོའི་ནང་
 ནས་ཀྱང་འགའ་རེས་ཤེས་མེད་པ་དང་། འགའ་རེས་འགྲིག་སོང་བསམ་པ་མེད་མཁན་ཡང་དོན་གྱི་
 ཆ་ནས་ཡོད་རུང་། གསལ་པོ་བཞེས་ན་ཁོང་ཆོ་ཡང་སྒྲིང་ལ་འཕྲད་རྒྱུ་ལས་མེད་སྟབས་བཀའ་སློན་
 ཆོང་མ་གཅིག་གྱུར་ཡིན་ཁུལ་དུ་ཡོད་རེད།

ཨ་མདོ་བསྟན་པ་ཟེར་བའི་གྲུ་པ་དེ་ཐེ་ཕན་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་དང་སྤྱི་མོ་ནས་འབྲེལ་
 བ་ཡོད་མཁན་ཞིག་རེད། ཁོང་གི་དགེ་ལུག་དོ་རྗེ་ཟེར་བ་དེ་སོག་པོ་སྤྱི་མའི་བརྒྱུད་ཐེ་ཕན་དུ་
 བཏང་། དེའི་བརྒྱུད་ནས་ཨ་མདོའི་སྤྱི་འབྲུས་བསྟན་པ་ལ་རྒྱན་དུ་དཔུལ་བར་མ་ཆད་པར་གཏོང་གི་
 ཡོད་རེད། དབུས་གཙང་སྤྱི་འབྲུས་རྣམ་རྒྱལ་དབང་འདུས་ཟེར་བ་དེ་ར་སྤྱི་བུད་མེད་མཉམ་ལས་
 གྱི་བཞེད་འགོ་བྱས་སྐབས་རུམ་གདན་བརྒྱ་ཐམ་པ་ཉེས་ཟས་བྱས་པ་དང་། དེ་རྗེས་བདེ་སྦྱིད་གྲིང་ཞེས་

འབྲུག་ནས་གནས་སྤོས་བྱས་པའི་གཞི་ཆགས་ཀྱི་འགོ་པ་བྱེད་དུས་སྔོན་ཁང་རྒྱག་ཆེད་ཀྱི་འཆར་
 དངུལ་ཁོང་ནས་ཉིན་སྒྲིབ་༦༠༠༠༠ སྒྲིབ་ཟས་བྱས་པའི་རྟོག་དྲི་ཡིག་ཆ་ང་ཆོའི་ལག་ཏུ་ཡོད། ས་ཆ་
 གང་དུ་སོང་ན་རྟོག་དྲ་མེད་པ་གཅིག་ཀྱང་བྱུང་མེད། སྤྱིང་པོ་མི་དེ་ཆོས་གོ་སྐབས་སྤངས་པ་ཞིག་རེད།
 ཡིན་ནའང་སྐབས་དེའི་གྲོས་ཆོག་ས་ཐེངས་བདུན་པར་༧༧ ཟླ་༥ ཆོས་༧ ཉིན་གྲོ་ལ་ནས་ཆོས་༥ ཉིན་
 མདོ་སྔོན་སྤྱི་འབྲུས་ལི་ཐང་དོ་རྩེ་ཅན་རྩ་ས་ནས་མར་ལམ་ལྷི་ལིར་རྒྱ་སྐང་རྒྱན་ལས་ཁང་དུ་ཐེབས་
 བྱུང་། སྐབས་དེ་རྒྱ་སྐང་ཆོག་ས་གཙོ་ལི་ཐང་ཨ་ཐར་དང་། གཤུ་དཔོན་ཅན་ལ་དོ་བྱུག་ཐོག་ད་ལན་
 སྤྱི་འབྲུས་རྒྱན་ལས་དང་། བཀའ་ཤག་ནས་ཐག་གཅོད་གསལ་བསྒྲགས་གྲོས་ཆོག་ས་ཐོག་ཕྱི་ཆོས་
 ༥ ཉིན་གནང་སོང་། རྒྱ་མཆོན་ཁུ་བཤད་བྱེད་ས་ནི་གང་ཡང་མི་འདུག དེར་བརྟེན་ད་ཆ་རང་རེས་
 བསམ་སློ་རྒྱ་ཆེ་ས་ཞིག་ནས་གཏོང་བྱུང་ཐབས་བྱས་ཏེ་རྒྱ་བཞི་སྐང་དུག་གི་སྒྲིག་འཇུག་ས་ལ་སྒྲིན་མ་
 ཤོར་ན། དཀའ་ལས་བརྒྱབ་པའི་བྱས་རྗེས་མི་སྒྲིབ་གྱིས་གྲོང་ཁུར་ནས་གནས་སྐབས་བྱེད་ལྟན་རྒྱས་
 དགོངས་ཁུ་གནང་སྟེ་རྒྱན་ལས་གསར་འདེམ་གནང་ན་རི་འདྲ་འདུག དེ་ལྟར་བྱུག་ས་མོས་བྱུང་ན་
 བདུ་ཆོས་འབྱོར་ཅན་ང་ཆོ་ཁག་གཅིག་ནས་གོ་སྒྲིག་མོས་བསྐྱར་བྱས་ན་བསམ་པ་ཡོད་ལྷག་ས་
 གསུངས་པ་ལྟར་མོས་མཐུན་ཁུས་པ་ཡིན། མོས་མཐུན་ཁུས་པ་དེ་ལས་དོན་ནོར་འབྱུལ་ངོས་ལེན་
 ཁུས་པ་ཞིག་ནམ་ཡང་མིན། ཡིན་ནའང་ཡགོང་ས་མཆོག་གྲུས་ཆོར་དགོངས་འབྲུག་གྱུར་ཡོད་པ་
 དང་། དྲང་བདེན་ཡི་ནས་མེད་ནའང་བོད་གཞུང་གི་བཀའ་དང་། སྤྱི་ཆོག་ས་ནང་རྟོག་གཞི་ཆེན་པོ་
 བྱུང་བ་བཅས་ལ་བརྟེན་དེ་ལྟར་མི་འབྱུང་བའི་ཐབས་ལམ་ཞིག་བཟུང་རྒྱ་གལ་ཆེ་བསམ་ནས་ཡིན།
 མདོ་སྔོན་སྤྱི་འབྲུས་ལི་ཐང་དོ་རྩེ་ནས་བདུ་ཆོས་འབྱོར་ལ་གོ་བསྐྱར་གྱིས་གྲུ་སྒྲིག་བྱེད་འཆར་དང་

བཅས་དོ་རྗེ་བལ་ཡུལ་དུ་ཕྱིན་པ་རེད། དེའི་དབར་བལ་ཡུལ་ནས་སོ་ཉལ་མི་ངན་སོག་ཞབས་དུང་
 ཟེར་བ་དང་། བལ་པོའི་མི་སེར་ཇག་པ་སྟོ་བཟང་ཚུལ་བྲིམས་ཅན་ནས་བཀའ་སྤྱིའི་ཐག་གཅོད་གྲོས་
 ཚོགས་ལ་ཡུལ་བའི་ཉིན་༧ གྱི་མཚམས་༩༧ ཕྱི་ཟླ་༥ ཚེས་༩ ལའོད་ཀྱི་ཐག་གཅོད་གསལ་བསྐྱགས་
 ཤིག་སྟེལ་བའི་ནང་ཚུ་སྐང་དབུས་རྒྱན་ལས་ཚོགས་གཙོ་བླ་པ་ཨ་ཐར་ལོ་པ་ལུ་ཅན་ལྷན་རྒྱས་ལ་
 ཞེས་དང་། མདོ་སྟོད་མི་མང་ནས་མི་འབྲས་གངས་ཚད་ངེས་ཅན་ཡོད་པའི་ཚོགས་འདུ་བཞུགས་སྐར་
 ར་རམ་ས་ལར་༩༧ ཟླ་༡༠ ཚེས་༩ ཉིན་གནང་རྒྱ་གཏན་ལའེལ་ཟེན་པ། དབུས་རྒྱན་ལས་གསལ་
 བ་དམངས་གཙོའི་ལམ་ནས་འོས་འདེམས་བྱེད་རྒྱ་ཡིན། འདེམས་ཐོན་བྱུང་བུལ་ཅིས་སྟོད་ལེན་
 སོགས་ཀྱི་གནང་སྒོ་ཁག་ལ་བསྐྱེད་མེད་པ་དགོས་གལ། དེ་སྟོན་ཚུད་ནས་གོ་སྒྲིག་གནང་དགོས་ཞེས་
 བའི་ཡིག་ཆ་གཅིག་དང་། ཡང་མདོ་སྟོད་མི་མང་ལྷན་རྒྱས་མཚོག་ལ་ཞེས་བའི་ཡིག་ཆ་གཅིག་བཅས་
 ཆབས་ཅིག་བཀའ་སྤྱིའི་ལམ་ནས་དོན་སྟོང་པོ། ཁོང་ཚོགས་གཙོ་རྒན་གཞོན་གཉིས་ནས་ལྷོག་གྲོས་
 བཞག་པའི་གྲོས་མཐུན་དེར་མདོ་སྟོད་མི་མང་བརྒྱ་ཆ་༩༩ ནས་ཁས་ལེན་མོས་མཐུན་མེད་པ་ཡོངས་
 གྲགས་ཆགས་ཡོད་པ་དང་ཆབས་ཅིག་རང་གཞུང་ནས་ད་ཡོད་རྒྱན་ལས་འཕོ་འགྱུར་མ་བྱུང་གི་བར་
 གཞུང་འབྲེལ་ངོས་ལེན་ཕྱིར་བསྐྱེད་དང་། རྒྱན་ལས་དེ་དང་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་འབྲེལ་བ་གང་ཡང་
 གནང་རྒྱ་མིན་པའི་གསལ་བསྐྱགས་བསྐྱུངས་ཟེན་དོན་ཞེས་སོགས་བཀའ་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་ཐག་བཅད་
 གནང་བ་ལའོད་པའི་ཡིག་ཆ་གཅིག་བཅས་༩༧ ཟླ་༥ ཚེས་༩ ལའོད་བལ་ཡུལ་གནས་ལའོད་མདོ་
 སྟོད་མི་མང་སྤྱིའི་མི་འབྲས་གཤམ་གསལ་ནས་ཞེས་བྱུང་བསྐྱགས་བྱས་པ་དེ། དུས་ཚེས་ཀྱི་ཆ་ནས་
 བྱས་ནའང་བཀའ་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་ཐག་བཅད་ཡིག་ཆ་གྲོས་ཚོགས་སུ་གསལ་བསྐྱགས་གནང་ནས་ཉིན་

༥ གྱི་མཚམས་སུ་བལ་ཡུལ་ནས་ཁོང་ཚོས་ཐག་བཅད་པའི་ཡིག་ཆ་དེ་ཀམ་པུ་ཏར་ཞེས་པའི་འབྲུལ་
 པར་བརྒྱབ་ནས་འགྲེམ་སྤྲེལ་བྱུང་བ་རེད། དངོས་འབྲེལ་བྱས་ན་རྒྱ་གར་དྭ་རམ་ས་ལ་ནས་བལ་ཡུལ་
 ཏུ་གནས་གྱུར་ནང་བསྐྱེལ་མཁན་སྤེན་ནའང་ཕྱི་ཚེས་༥ བར་འཕྲོད་ཐབས་མི་འདུག་འཕྲོར་མ་ཐག་
 ཚོགས་འདུ་བསྡུ་སྒྲིང་བྱ་མཁན་ཁོང་ཚོ་ལས་ཁུངས་ཏྲ་ག་ཚུགས་ཡོད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ནའང་བལ་
 ཡུལ་གནས་འཁོད་མདོ་སྟོད་མི་མང་ལ་ལན་བརྒྱ་སྟོད་རྒྱར་མ་མཐར་ཉིན་གསུམ་འགོར་གྱི་རེད།
 ཚོགས་འདུ་ཞིག་འཚོགས་མ་ཐག་ཏུ་ཐག་བཅད་བྱུང་མཁན་གྱི་ཤེས་ཡོན་འཛེམ་མཁན་ཞིག་ཡིན་
 ནའང་ཡིག་ཆ་ཁག་འཆར་ཟེན་བཟོ་བ་དང་། དོན་ཚན། ཚོགས་ཆེན་སྒྲིང་ཚོགས་ཀྱི་བྱ་རིམ་སོགས་
 གཏན་འཁེལ་བྱ་རྒྱར་མ་མཐར་ཉིན་གསུམ་འགོར་གྱི་རེད། ཀམ་པུ་ཏར་རྒྱ་ཡུལ་འཚོལ་བ་དང་
 བརྒྱབ་ནས་ཁུ་དག་བཟོ་བ་སོགས་ལ་མ་མཐར་ཉིན་༡ འགོར་གྱི་རེད། དེ་ནས་ས་ཡིག་ལེན་པ་ལ་
 མ་མཐར་ཉིན་གཉིས་འགོར་ངེས་བཅས་ཚོགས་གཙོ་ཟམ་གདོང་དང་། བཀའ་ཤག་ལྷན་རྒྱས་ཀྱི་ཆ་
 རྒྱུན་ཅམ་ཡོད་ནའང་ཁྱོན་བསྡུ་མས་པའི་ཉིན་གྲངས་༡༠ ལྷག་མི་འགོར་བའི་ཐབས་ཤེས་མི་འདུག་
 དེར་བརྟེན་ཁོང་ཚོར་ཉིན་གྲངས་༥ ལས་མི་འགོར་བའི་ཐབས་འབྲུལ་གཞན་མེད་པ་ཀུན་གསལ་
 རེད། དཔེར་ན། བཀའ་གཏོང་ས་ང་ཚོ་རེད་དེ་༥༧ ཟླ་༥ ཚེས་༡༥ ཉིན་དྭ་སར་ཡོད་པའི་ཆུ་སྐང་
 ཡན་ལག་རྒྱན་ལས་ཆབ་མདོ་དུང་ཡིག་སྒྲོ་བཟང་དབང་འདུས་ཀྱི་སྒྲོ་གསེབ་ནས་ཡར་དབྱུག་པ་ཞིག་
 མ་གཏོགས་ལྡི་ལི་དང་། དྭ་ས་གཉིས་ཀར་བཀའ་ཡིག་སྒྲོད་མཁན་སུ་གཅིག་མ་བྱུང་ལ་སྒྲགས་ཐོག་
 ནས་གཏོང་གནང་བ་རྩ་བ་ནས་མེད། ང་ཚོར་གཞུང་ནས་ངོས་ལེན་མེད་པར་སྤྱིར་སྤྱད་གནང་བའི་
 བཀའ་ཡིག་དེ་ང་ཚོར་གནང་ལོས་དགོས། ཨ་རིའི་བོད་སྐད་རྒྱུད་སྤེན་ནས་ང་ཚོར་དྲི་བ་ཇི་བྱུང་ལ་

སྐབས་མཚམས་ལོན་འདེབས་ཞུས་ཡོད། མི་ལ་མི་བརྒྱད་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱིའི་ཐག་བཅད་པའི་གནད་
 རྟོག་རྩིས་ཅི་མ་ལོས་ཤེས་གྲང་། བཀའ་བཅད་ཡིག་ཆ་གནང་དགོས་པ་དེ་སྤྱི་སྤྱོད་རེད། འོན་ཀྱང་
 བཀའ་སྤྱིའི་ཡིག་ཆ་གནང་མཁན་མེད་པའི་ཁར་བལ་ཡུལ་ནས་ཁོང་ཆོའི་ཐག་གཅོད་ཡིག་ཆ་ཁག་
 ང་ཆོར་སྤོན་དུ་འབྱོར་བྱུང་། རྟོག་གནད་གཅིག་གྱུར་རེད། གཅིག་བྱས་ན་བཀའ་སྤྱིའི་བཀའ་བཅད་
 དང་། ཁོང་ཆོའི་ཡིག་ཆ་བྱུང་མེད་ཅིས་གནང་གི་ཡོད་སྤྱིད། མདོ་རྟོག་བཀའ་བཅད་གྲོས་ཆོག་སྤྱི་
 གསལ་བསྐྱབས་གནང་བའི་ཉིན་མོ་ནས་བདུན་ཕྱག་གཅིག་གི་ནང་དམ། བཀའ་བཅད་ཡིག་ཆ་ང་
 ཆོར་རྩ་བ་ནས་མ་འབྱོར་གོང་བཀའ་བཅད་དགོངས་རྟོག་ང་ཆོ་རྩ་སྤྱི་དབུས་རྩུན་ལས་ད་ཡོད་རྣམས་
 བྱིར་འཐེན་དགོངས་ཁུ་དགོས་རྟོག་མེད་པ་དང་དགོས་ནའང་དགོངས་ཁུ་བྱེད་པའི་དུས་ཆོད་གཏན་
 ཉན་མེད་པ་ཀུན་གསལ་རེད། ང་ཆོ་རྩུན་ལས་ཆང་མ་དགོངས་ཁུ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ན་དགོངས་ཁུ་བྱ་
 རྩུར་གནད་འགག་མེད་གྲང་ལམ་སང་དགོངས་ཁུ་ཡིན་ཟེར་ནས་འགྲོ་ཆོག་ཆོག་མེད་པ་དང་། ཆ་བ་
 གསར་བསྐྱོ་འདེམས་དགོས་པ་སྤྱི་སྤྱོད་རེད། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ང་ཆོ་བསྐྱོ་བཞག་གནང་མཁན་༡༩༩༤
 ལོའི་རྩ་སྤྱི་ཆོག་སྤྱི་ཆོག་ཆོག་ཆོག་ནས་དམངས་གཙོའི་ལམ་སྤྱོད་དང་མི་འགལ་བའི་སྤྱོད་ནས་འདེམས་བསྐྱོ་
 ཆོག་སྤྱི་རྩུར་བརྒྱད་མང་མོས་ཤུགས་ཆེའི་ཐོག་འདེམས་ཐོན་བྱུང་བ་ཡིན་སྤྱི་སྤྱོད་སྤྱི་སྤྱོད་ཆོག་སྤྱི་ཆོག་
 བསྐྱར་ཆོག་སྤྱི་ཐོག་ནས་དགོངས་པ་ཞུས་སྤྱོད་དང་འབྲེལ་ཆ་བ་གསར་འོས་འདེམས་བྱ་དགོས་པ་
 བྱིས་སྤྱི་དང་རྟོག་གནད་གཉིས་ཀར་སྤྱི་སྤྱོད་ཡིན། དེ་དང་དེ་འདྲའི་ལམ་ལུགས་དང་མཐུན་པའི་བྱ་
 དེམ་གྱི་གོ་སྤྱི་སྤྱི་རྩུར་བར་བཀའ་ཤག་དང་། ཁོང་ཆོས་ཤོག་ཁག་འཐེན་ཤུགས་
 དང་། རྩ་སྤྱི་དུམ་བུ་ཁ་བྱུང་ཐབས་སྤྱོད་གཞི་དམ་བྱས་ཆ་ཆང་སྤྱི་གནས་ལམ་སྤྱི་ཆོ་

སྒྲིག་འཇུགས་བཅན་འཕྲིག་བྱ་རྒྱུ་ལྟར་བསྒྲིགས་ཅིན་པ་ཞིག་ཡིན་པར་བརྟེན་མདོ་སྟོད་སྤྱི་
འབྲས་ལི་ཐང་དོ་རྩེ་ཅན་ནས་འབད་ཚུ་ལ་བྱེད་པའི་གོ་སྐབས་མ་རྟེན་པ་རེད།

འོན་པར་འགག་དང་། ཁོང་ཚོས་ཚུ་སྒྲིག་དུ་མ་བྱུང་བའི་གཏོང་ཐབས་དང་བཅན་འཕྲིག་
བྱ་རྒྱུ་ལྟོག་གཡོ་གང་འདྲ་སེ་གནང་བ་རེད་ཟེར་ན་༡༩༩༧ ཕྱི་ཟླ་༦ ཚེས་ནང་ཨ་མདོ་བརྟུས་མ་
བདེ་སྤྱང་བཀའ་སློན་ལྷ་མོ་ཆེ་རིང་ལྷོ་ལིར་མ་རུན་ཏི་ལའི་བོད་མིའི་སྟོད་སྒྲིག་ནང་ཆ་ཕྱིར་པའི་མགོན་
ཁང་དུ་བཞུགས་ཏེ་ཉིན་གཉིས་རིང་རག་ཕྱག་རག་དབང་དང་། ཟམ་མཁན་མཁས་གྲུབ། ཆ་ཕྱིར་
འགྱུར་མེད། དོན་འགྱུར་ཚོས་འཕེལ། དབྱུང་མཁའ་འགོ། རྒྱ་རི་ཉི་མ་བཅས་དང་འཚོག་འཚོག་བྱས་
ཏེ་གནས་ཚུ་ལ་འདི་དང་། དེའི་སྟོན་དུ་ཚོགས་གཙོ་ཨ་ཐར་ལ་ནག་མེད་སྟོན་འཇུགས་བྱས་པ་བཀའ་
ཤག་གིས་ཁུངས་སྐྱེལ་མ་བྱུང་སྟབས། གཞི་ཆེན་པོ་བྱས་ནས་བཞག་ཡོད་པ་དེ་དག་གིས་ཚུ་སྒྲིག་
སྒྲིག་འཇུགས་ལ་མང་ཚོགས་སློ་འགྱུར་ཐབས་ཐོག་ལས་འགྲུལ་གསར་པ་ཞི་དྲག་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་
སྤེལ་ཐབས་ལྟོག་གོས་གནང་སྟེ་ཤར་རྒྱུ་དོར་གླིང་དུ་ཕྱིན། དོར་གླིང་ནས་དེ་ལྟའི་ནང་མི་འགའ་
ཤས་དང་གོ་སྐྱར་མངགས་བྱ་གནང་། དེ་རྗེས་ཕྱི་ཟླ་༧ པའི་ནང་ཤར་རྒྱུ་བལ་ཡུལ་དུ་གནམ་ཐོག་
ནས་ཕྱིན་ཏེ་ཀ་ཐ་མན་གྱུར་ཞག་གཉིས་བཞུགས་ནས་བལ་པོའི་མི་སེར་ཡིན་པ་རྒྱུ་བྱམ་སློ་བཟང་
ཚུ་ལ་བྲིམས་དང་། སོ་རྩལ་སོག་ཞབས་དུང་ཅན་དང་། དན་ཚོགས་བྱས་ཏེ་དེའི་གོང་ཙམ་དུ་གཞུང་
ཞབས་མདོ་སྟོད་ཁོངས་ཡིན་པ་ཚོས་འཆར་གཞི་བཞག་པ་དེ་ལེན་པོ་ཞིག་མ་བྱུང་ལུགས་དང་། རག་
ཕྱག་རག་དབང་ཅན་ནས་འཆར་གཞི་ཞིག་བཞག་པ་དེའང་ཁོང་ཚོ་དེ་སྤྱི་ནས་ནང་ཁུལ་འགའ་ལྗོངས་
མཐོང་ཚུ་ལ་ཡོད་སྟབས་མང་ཚོགས་བྱིངས་ནས་མཐོང་ཚུ་ལ་དང་ཐེ་ཚོམ་ཡོང་བཟོ་འདུག་

ཅིང་། གཞུང་གི་རེ་བ་ཆེ་ཤོས་དེ་བལ་ཡུལ་མདོ་སྟོད་མི་མང་དང་། ལྷོ་ལི་མ་རྩུན་ཁི་ལའི་ནང་སྟོད་
 ཁམས་པ་ཆོར་བྱས་ཡོད་པར་བརྟེན་དུ་ལེན་དང་སྤངས་ཡིན་ཁུལ་གྱིས་མདོ་སྟོད་ཆོག་མཁན་འདུ་ཞིག་
 འཆོག་ཐབས་ཐོག་ཁོང་ཆོའི་སྒྲིག་འཇུག་པ་དེ་མེད་པ་བཟོ་བའི་ཆ་རྒྱུན་དུ་རེས་ལས་བཟང་བ་ཞིག་
 ཡོད་ཐབས་མེད་ལུགས་དང་འབྲེལ་གཞུང་གིས་བཀའ་བཅད་གང་འདྲ་ཞིག་གནང་རྒྱ་ཡིན་མིན་
 དང་། གལ་སྲིད་ཁོང་རང་ཆོས་དགོངས་པ་ཁུ་བ་ལྟ་བུ་བྱས་ན་ཆོ་བ་གསར་ཐད་ཁོང་ཆོའི་སྒྲིག་པ་
 གཏོགས་ལས་ཡོད་ཐབས་མེད་ལུགས་དང་བཅས་ཆོག་མཁན་བརྟེན་སྒྲིག་པ་དང་། ཆོག་མཁན་འདུའི་
 ལས་རིམ་ཡིག་ཆ་བཟོ་རྒྱུའི་མཆོན་འགྲོ་གྲོན་མཐུན་འགྱུར་གང་དགོས་སྟེ་འཕྲོས་གཞུང་ནས་གནང་
 ཆོག་རྒྱ་སོགས་བཀའ་མོལ་གཏན་འཁེལ་གནང་སྟེ་རྩ་སར་བྱིར་ཐེབས་པ་དང་། དེ་བཞིན་བཀའ་
 སྟོན་ཡིན་ཟེར་མཁན་རང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིག་དམན་ཡང་འགོ་འཆོ་མི་བྱུང་མཁན་དེ་སྟེ་ལས་བྱེད་བདག་
 གཉེར་ཁང་གི་ལས་བྱེད་པའི་སྒྲིག་བཅོས་སོགས་གཏོང་དམིགས་སུ་ཡོད་པའི་མ་དདུལ་བེད་སྟོད་
 ཀྱིས་སྒྲིར་ཁང་གཉེར་མཁན་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱལ་ནས། ཟམ་མཁན་མཁས་གྲུབ་ཆེད་བཏང་
 གིས་ཁྱེད་ཆོག་མཁན་གཙོ་ལི་ཐང་ཨ་ཐར་ལ་བཀའ་ཤག་གིས་ནག་མེད་སྟོན་འཇུག་བྱས་པར་མང་
 ཆོག་མཁན་རྒྱུ་སྒྲིལ་སྟོང་བྱེད་ཆེད་སྒྲིང་ཐོག་དང་། ས་ཁུལ་འགའ་ཤས་སུ་བཏང་བར་རྒྱུ་སྒྲིལ་
 བྱེད་མཁན་སུ་གཅིག་ཐོབ་མེད་ནའང་། དེ་རྗེས་སུ་མཐུད་བྱི་ཟླ་༥ པའི་ནང་ཆོག་མཁན་གཙོ་ཟམ་གདོང་
 ནས་མ་རྩུན་ཁི་ལའི་མི་མང་བསྟུ་སྟོང་ཐོག་བཀའ་མོལ་མང་པོ་ཞིག་སྟོབས་ཉམས་ཆེན་པོའི་ཐོག་
 ནས་གསུངས་མ་ཐག་ཆོག་མཁན་འདུ་དེ་ཐོག་ཏུ་མི་མང་ནང་ཁུལ་རྫོང་དང་ས་ཕག་གི་འཐབ་འཛིང་མི་ལོ་
 ༣༥ རིང་བྱུང་མ་སྟོང་བ་བྱས་པ་དང་། སྟོན་ནས་བདེ་སྐྱེད་བཀའ་སྟོན་ལྟ་མོ་ཆེ་རིང་ཅན་གྱི་གྲོས་

མོལ་བྱང་དོན་ལྟར་དོན་འགྲུབ་ཚུལ་འཕེལ་དང་། རག་ཐུག་རག་དབང་ཅན་གྱིས་འགོ་བཙུག་དེ་ཆུ་
 བཞི་སྒྲིང་དུག་དབུས་རྒྱུན་ལས་ཀྱི་སྡོད་ཁང་དང་ལས་ཁུངས་བཅས་ཡོད་སར་མ་རུན་ཏི་ལའི་ཕོ་མོ་
 བརྒྱ་ཐུག་ཁ་ཤས་ཀྱིས་དབྱ་དམག་ལྟ་བུ་བརྒྱབ་སྟེ། ལས་ཁུངས་ནང་གི་སྐྱེ་པར་ཡོད་པའི་ཕོ་མོ་ཆེ་དོ་བརྒྱབ་
 ཏེ་ས་ལ་ཕབ། ཁང་པའི་གཡས་གཡོན་ལྟ་བུ་འོག་ཐམས་ཅད་ནས་བསྒྲོར་ཏེ་ཁང་པར་དོ་རུབ་བརྒྱབ།
 འགའ་རེས་སྡོད་ཁང་མེར་སྲིག་གཏོང་ཐབས་སོགས་བྱས། སྐབས་དེར་ང་ཚོ་མི་གྲངས་༥༠ སྒྲོར་
 ཞིག་ཡོད་པ་དེ་དག་གིས་ཁང་པའི་སྡོད་འོག་ནས་ཡ་ལན་གང་ཐུབ་བྱས་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཁོང་ཚོའི་
 ཕྱོགས་གཏོགས་པ་ང་ཚོའི་སྡོད་ཁང་དང་ལས་ཁུངས་སུ་ཡོང་བ་དང་། ང་ཚོའི་ཕྱོགས་གཏོགས་ཀྱི་
 མི་རྣམས་རྒྱ་གར་བྲིམས་ལུགས་ལྟར་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ས་ཚད་ལས་བརྒལ་ཏེ་ཕྱིན་མེད། ཁོང་ཚོའི་
 བྲིམས་འགལ་གྱི་བྱ་སྡོད་ལ་རྒྱ་གར་སྒྲོར་སྤང་བའི་བྲིམས་ཉེས་ཕོག་པ་དང་། དེ་ནས་བཟུང་ང་ཚོ་རྒྱ་
 གར་གཞུང་གི་སྲོག་སྐྱབས་ཀྱི་སྤང་བྱ་བ་གཏན་འཇགས་གནང་སོང་བའི་བཀྲིན་ནི་དུས་ནམ་ཡང་
 བརྗེད་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་ཡིན། རྒྱ་གར་གཞུང་གི་དམངས་གཙོའི་བྲིམས་ལུགས་ལ་སྡོད་ནས་བརྗེ་
 དུང་སྒྲེ་བ་བྱུང་། དེ་རྗེས་ཡང་བསྐྱར་རྒྱ་སྒྲིང་ཚོགས་གཙོ་ལི་ཐང་ཨ་ཐར་གྱི་སྡོད་ཁང་ནང་ཁོང་ཚོ་
 བཅོན་འཇུག་གིས་ནང་གི་མཚོད་གཤམ་གཏོར། རིན་ཐང་ཅན་གྱི་སྐྱེ་དང་། བཀའ་གདམས་མཚོད་
 ཏེན་སོགས་ཏེན་གསར་རྫིང་ཡོད་ཚད་དང་། རང་ཆས་བཅས་ཚང་མ་འཕྲོག་བཅོམ་བྱས། ཨ་ཐར་
 གྱི་ཉལ་བྲིའི་སྡོད་དུ་སྐྱུག་པ་བཏང་། རྒྱབ་ཕྱོགས་ནས་སྡོད་ཁང་ལ་མེ་སྲིག་བྱེད་པར་ཉེ་སྒྲོར་དུ་གཞན་
 གྱི་ཁང་པ་མང་པོ་ཡོད་པ་དང་། ལྟ་བུར་དུ་བརྒྱད་པ་གྲ་ཚང་གི་མགོན་ཁང་ཡོད་སྐབས་སྤང་སྒྲོབ་
 ཐུབ་ཅུལ་བྱུང་བ་རེད། རྒྱ་རག་བྱས་པའི་ཉེས་པ་བཤགས་ཚོག་ཀྱང་། ཉལ་བྲིའི་སྡོད་དུ་སྐྱུག་པ་

བཏང་བའི་ཉེས་པ་བཤགས་ཐུབ་ཐབས་མེད། དེ་ནི་མི་རབས་ཀྱི་རྩོད་གཞི་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། མི་
 སྲིད་པའི་བྱ་བ་ཞག་ཅིག་ཡིན། དེ་རྗེས་མ་རུན་ཏི་ལའི་སྡོད་སྒར་རྩིང་པའི་ནང་བསྐྱེད་མཁའ་འགྲོ་
 དང་། ཆ་ཐེང་འགྱུར་མེད། རྒྱ་རི་བྱ་དགྲུག་ ཟམ་མཁན་མཁས་གྲུབ་ཅན་གྱིས་འགོ་བློན་དེ་ཅུ་སྒྲུང་
 རྩ་མེད་གཏོང་མཁན་ཁས་ལེན་དཔའ་བོ་མི་གྲངས་༡༡༡ ཐོན་ནས་མནའ་གན་དམ་འབུལ་གྱི་མིང་
 ཏྲགས་འགོད་ལེན་བྱས་པ་རེད། དེ་བཞིན་དབུས་གཙང་ཆོགས་པ་དང་། མདོ་སྐྱད་ཆོགས་པ་གཙོས་
 ཆོགས་པ་འདྲ་མིན་ཡོད་ཆད་ངོ་རྒྱལ་གྱིས་འགྲུལ་བྱགས་ངོ་རྒྱུག་གཉིས་ཐད་ནས་མཉམ་རུབ་བྱས་
 ཐུང་།

དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་རིག་ལམ་སློབ་གཉེན་འགན་འཛིན་ནས་དེ་སྤྱི་ཁམས་ཀྱི་ས་ཁུལ་ཐམས་
 ཅད་འབྲེལ་བ་བཟང་པོར་གནས་མ་ཐུབ་པ་དེ་བོད་རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་རིགས་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་
 ཁམས་པ་རྣམས་ལ་དཀའ་ངལ་འཕར་མ་ཇི་ཐུང་སློང་ར་གསལ་བཞིན་དུ། ད་དུང་ཁམས་པ་གཏོར་
 བཤིག་གཏོང་བའི་སྲིད་བྱས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་ཅུ་སྒྲུང་སྒྲིག་འཛུགས་ལ་སྤང་དག་ལྟ་བུ་ཅིས་
 ནས་ཞལ་ལ་ཐོན་ཆད་ཡི་གེར་བྲིས་ཏེ་གསལ་བསྒྲགས་གནང་སྟངས་བཞིན་སློབ་མ་གྱི་རང་བཞིན་ཞིག་
 རེད། ཁོང་ཉིད་ཀྱི་ཕ་ཡུལ་ནི་ཁམས་གོང་རྩེ་རག་པ་རེད། གཞན་དུ་མིན་ནའང་དུས་རབས་༡༠ པའི་
 ལོ་རབས་དང་པོའི་ནང་རྒྱ་ནག་མན་རུའི་དཔུང་དམག་བོད་ནང་གཅིག་རྗེས་གཉིས་མཐུད་དུ་ཁམས་
 ཤར་རྩོག་གཉིས་ནས་བཙན་འཛུལ་སྐབས་གོང་རག་ཡུལ་གྱི་སྤྱ་སྤྱུལ་མི་དཔོན་པོ་ཆེ་བ་རྒྱ་ལོག་ཏུ་
 འདས། སྤྱིང་དགོན་པ་ཙམ་ལས་དེ་མིན་དགོན་ཁག་བཅུ་སྟོར་ཞིག་རྒྱ་དམག་གིས་མེར་བསྐྱོགས་
 བཏང་། ཏེན་གསུམ་དངོས་ནོར་ཐམས་ཅད་རྒྱ་དམག་གིས་འཕྲོག་འཇང་ལུང་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱི་འཁོར་

དབུས་སུ་ཡུལ་བྱོལ་དུ་ཐེབས་དགོས་པ་སོགས་བྱུང་བའི་སྐབས་སུ་ཁམས་ཀྱི་ཡུང་པ་གཅིག་གིས་
 དབུང་རོགས་མཉམ་རུབ་བྱུང་སྐབས་ལྷན་པོས་མ་བྱུང་བར་རང་མགོ་རང་ལའོར་དུ་གནས་པ་
 དང་། ཀོང་རག་ཤོར་ནས་ཆ་ཐེང་དུ་རྒྱ་དམག་འབྱོར་དུས་ཀྱང་ཁམས་ཀྱི་ཡུང་པ་གཞན་ནས་མཐོང་
 ཐོས་མེད་པ་ནས་ཆ་ཐེང་ཡུལ་དགོན་རྩ་གཏོར་གྱིས་བྲག་གཡལ་དང་། སྤར་ཁམས་རྒྱུད་རེ་རེ་བཞིན་
 ཡུལ་དགོན་མཐའ་དག་རྩ་གཏོར་བཏང་བ་སོགས་ཁམས་པ་གཅིག་སྤྱིལ་མ་བྱུང་བའི་ཉེར་ལེན་ཁོ་
 ན་ཡིན་པ་མཐོང་མི་བྱུང་བ་དང་། དུན་མི་བྱུང་བ་གལ་སྤྱིད། དེ་དུས་ཨ་མདོ་དང་། དབུས་གཙང་
 ཡང་ཁམས་པའི་དཀའ་ངལ་སེལ་ཐབས་དང་། ཀོང་རག་པའི་དཀའ་ངལ་སེལ་ཐབས་བྱུང་ཡོད་པ་
 གོ་མ་མྱོང་། ཀོང་རག་ཡར་བཞག་ བྲག་གཡལ་མ་དགོན་བུ་དགོན་གཉིས་ཀྱིས་མཆོན་བྲག་གཡལ་
 ཡུལ་དགོན་ལ་རྒྱ་དམག་གིས་རྩ་གཏོར་སྐབས་ཀྱང་ཨ་མདོ་དང་། དབུས་གཙང་དཔའ་རོགས་སུ་
 བྱུང་བ་གོ་མ་མྱོང་། ཁམས་པ་གཅིག་སྤྱིལ་མ་བྱུང་བས་ཕྱི་དབྱ་རྒྱ་མི་བཀག་མ་བྱུང་བ་ཡིན་སྟབས།
 ལྷ་ལྷན་རྒྱལ་ཁབ་བར་དུ་རྒྱ་དམག་ཤར་རྒྱག་བསྐྱོད་པ་ལས་ཨ་མདོ་དང་། དབུས་གཙང་རུས་ཤུགས་
 སྤྱིལ་ནས་དཔའ་རོགས་སྤངས་པ་གོ་མ་མྱོང་། ལྷ་མིའི་རྣམ་འདྲན་ཡགོང་ས་སྐྱུ་ཐེང་། ༡༩ པ་ཆེན་པོ་
 མཆོག་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་ཞབས་ལའོད་གནང་དགོས་བྱུང་བ་སོགས་ཀྱི་གནད་དོན་ལ་སྒྲིག་ཐབས་བྱུང་
 མཁན་བྱུང་མེད་པ་ཀུན་གསལ་རེད། དེ་རྗེས་རྒྱ་ནག་ནང་འབྲུག་ཤོར་ནས་མན་རུ་གོང་མའི་དབང་
 ཤུགས་མཐུག་རྫོགས། ཡགོང་ས་སྐྱུ་ཐེང་། ༡༩ པའི་ཤུགས་རྗེའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་ཆེ་བ་ལས་
 བོད་ནང་བཅན་འཇུལ་དུ་ཡོད་པའི་གྲའ་ཨེར་ཡུང་གི་དཔོན་དམག་ཡམ་ཉེས་ཀྱིས་བོད་ནས་ཕྱིར་
 སྐྱོད་བྱིན་པའི་རྗེས། དུས་རབས་དེའི་ལོ་རབས་༣༠ པའི་མཐུག་ཏུ་ཆ་ཐེང་དང་། ཀོང་རག་གཉིས་

དམག་འབྲུག་བྱས་ནས་ལུང་པའི་ནང་ཁྱག་གི་ཡུར་ཚུ་འབབ་པའི་ཕུ་རུ་ནང་དམེ་བྱས་པ་བཅས་གིན་
 ཏུ་སློ་འགྲོད་ཅན་གྱི་བྱང་རིམ་སོགས་ཁམས་པ་གཅིག་གྱུར་མ་བྱུང་བའི་གནས་ཚུལ་ལ་བསམ་ནས་
 ལ་འབྲུག་མགོན་པོ་བགྱིས་གྱིས་ཁམས་པ་གཅིག་སྒྲིལ་འབྱུང་ཐབས་གྱི་ཚུ་སྒྲུང་སྒྲིག་འཇུགས་འདི་
 སྒྲ་བརྟན་ཕྱགས་འཕེར་ཞིག་བྱུང་ན་ཏུ་ཅང་ཅུ་གནད་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་པ་མི་རྟོགས་མཁན་སུ་ཞིག་ཡོང་
 མི་སྲིད་པས། དེས་ན་ཁོང་ཉིད་ཀྱི་དང་རག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ཐུགས་རྒྱས་ཡོད་པ་དང་། དགོ་བཤེས་
 ཞིག་ཡང་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་དེ་བས་ཀྱང་མ་མཁྱེན་པ་ཅི་ལ་སྲིད། ང་ཚོ་མི་རེ་གཉིས་ནས་གལ་སྲིད་
 ལས་དོན་ནོར་འབྲུལ་ཤོར་སྲིད་པར་བརྟེན་ཁོང་རྣམ་པས་ལམ་སང་སྤང་དགྲར་ངོས་འཛིན་མ་གནང་
 བར་དགོ་སྒྲོན་ཡོ་བསྔང་གིས་སྤྲད་ནས་ཁམས་པ་གཅིག་སྒྲིལ་ཡོང་ཐབས་གྱི་སློབ་སྟོན་གནང་ཡོད་
 ན་འོས་བབ་ཆེན་པོ་ཡོད། ཡགོང་ས་མཆོག་གི་དགོངས་གཞི་དང་ཡང་མཐུན་པ་ཡིན། དེ་མིན་དབུས་
 གཙང་ཆོགས་པ་དང་། ལ་མདོའི་ཆོགས་པ་ཀྱི་དང་རག་ཁུལ་དུ་ག་དུས་ཀྱང་སླེབས་མི་བྱུང། དེ་མིན་
 སུ་ཞིག་གི་རུས་པ་སོགས་ཆོགས་པ་ཁག་ནས་ཀྱང་ཁམས་པ་གཉོར་བཤིག་དུ་མ་བྱུར་གཉོང་ཐབས་
 གྱི་ཚབ་ཏུ་མཐུན་ཕྱོགས་གཅིག་གྱུར་ཡོང་ཐབས་གིག་བཟུང་ན་ཕན་ཚུན་གཅིག་ཕན་གཉིས་གྲོགས་
 སུ་ཆགས་རྒྱ་གཞོན་མི་ཟ། ཁམས་པ་གཅིག་གྱུར་བྱུང་ན་བོད་རྒྱལ་ཁབ་མི་རིགས་དང་བཅས་པར་
 ཕན་ཐོག་ཡོང་ངེས་ཡིན།

ཆོགས་གཙོ་བོ་ཟམ་གཞོང་ཡིན་དུ་གྱུར་ནའང་། ཐོག་མའི་སྐབས་སུ་ཁམས་པ་ཆོས་རེ་ཡུལ་
 བཟང་ཤོས་གིག་ཕྱིས་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་རིམ་པས་ཁོང་ཉིད་ལས་དོན་དང་དབང་ཆའི་ཐོག་ཕེབས་
 ནས་དགོངས་པས་ཕྱག་བཞེས་གནང་ཕྱོགས་ལ་བལྟས་ན། འབྲུངས་ཡུལ་དང་སྦྱོང་ཡུལ་གཉིས་ཀ་

དངོས་འབྲེལ་བྱས་ན་ཁམས་ལྷོ་རྒྱ་འཛེལ་ནས་ཡིན་རུང་། སྐྱེ་རྒྱུ་དུས་ནས་སློབ་གཉེར་ཆེད་གདན་
 ས་ཆེན་པོ་འབྲས་སྤྲུངས་སུ་ཆོས་ཁྲགས་མཛད་པ་ཞིག་ཡིན་སྟབས་ཁོང་ཉིད་ཀྱིས་༡༩༩༧ ལོའི་ཕྱི་
 ཟླ་༧ ནང་སྤྱི་འབྲས་གྲོས་ཆོག་སྟུགས་རྒྱུ་འགྲེལ་སྤྲེག་སྐབས་སྤྱི་འབྲས་རྒྱན་ལས་པའི་ནང་རང་བཞིན་
 དུ་གསུང་ཞོར་ཞིག་ལ། བསོད་སྤེལ་དམན་པ་ཞིག་ལ་ངོས་རང་སྐྱེ་ས་ཁམས་ཁུལ་དུ་བྱུང་བ་ཡིན། འོན་
 ཀྱང་འཆར་ལོངས་བྱེད་ས་དབུས་གཙང་དུ་ཡིན་ཅང་ཨ་འོ་ཅམ་བྱུང་ཞེས་གསུངས་འདུག དེར་ཡོད་
 མདོ་སྟོད་པ་ནམས་གཅིག་ངོ་གཅིག་ལྟ་བུ་དགོས་ཀྱི་སྒོ་ཡམ་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་རེད། ཁོང་གིས་དགོངས་
 པ་གཏིང་ཟབ་ཅིག་བཞེས་ན། གདན་ས་ཆེན་པོ་འབྲས་སྤྲུངས་ནི་དབུས་ཀྱི་ས་ཁུལ་དུ་ཐུག་བཟུང་
 ཡོད་ནའང་། ཁོང་གི་སྒྲ་མ་དང་། ཆོས་གྲོགས་དམ་ཆོག་ཅན་ཐམས་ཅད་ནི་ཁམས་པ་ཡིན་པ་ཐག་
 ཆོད། འཛེལ་ཡུལ་དགོན་གཉིས་ནས་གདན་ས་ཆེན་པོ་དེར་དམིགས་ཡུལ་བཟང་པོ་ཞིག་ཟིན་ཏེ་གོ་
 སྤྲེག་དང་བཅས་འཛེལ་ནས་ལྷ་ས་བར་ཐེབས་སྐྱེལ་གདན་ཁུ་ཁུས་ཡོད་པ་ནི་བརྗོད་ཅི་ལ་དགོས།
 གང་ཉིད་ཀྱི་ཡབ་ཡུམ་སྐྱེ་ཉེ་ལྷོས་བཅས་ཀྱི་རེ་དོན་རྒྱུ་ཟོས་སུ་བཏང་ནས་དབུས་གཙང་གི་ཡུལ་
 ལུང་དུ་ཐུགས་དབྱིངས་འཕར་ཐག་ཆོད་དུག་པ་རེད་མ་གཏོགས་ཁམས་ལུང་བའང་ཆོས་སྤྱིད་གཉིས་
 ཀར་ལས་རྒྱ་འབྲས་གཞི་བཞག་བྱེད་པའི་ཡུལ་གྱུ་ཞིག་རེད། མི་དབུང་གྲ་སྤེབ་ཀྱིས་ཁམས་པའི་སྤྲེག་
 འཛུགས་རྩ་གཏོར་གནང་བཞེད་དེ་མ་ཡིན་པར། བོད་ཁམས་ཀྱི་དགྲ་བོ་ངོ་མ་རྒྱ་མི་རིགས་ཀྱི་སྤྱིད་
 བྱས་ངན་པ་དེ་ཡིན་པར་རྩིས་གནང་ན། བྱེད་ཉིད་ཀྱིས་ངོས་རང་སྐྱེ་ས་ཁམས་ལུང་པ་ཡིན་དགོངས་
 པའི་ཐུགས་ཡམ་ཆེན་པོ་དེ་གནང་དགོས་དོན་མེད། མ་གཞི་ཟམ་གདོང་གི་དགོངས་པ་བཞེས་སྤངས་
 ནི་འདི་འདྲ་ཞིག་འདུག སྤྱི་འབྲས་སྐབས་༡༡ པའི་ཆོགས་འདུ་ཐེངས་དང་པོའི་སྐབས་སྤྲུང་མ་

མྱོང་བ་བོད་གཞུང་གི་བཀའ་སློན་ནམས་སྤྱི་འབྲུས་ནས་འོས་འདེམས་ཀྱིས་བསྐྱོ་བཞག་དགོས་པ་
 བཅའ་བྲིམས་གསར་པའི་ནང་གཏན་འབེབས་ཟིན་པར་བརྟེན་མདོ་སྟོད་སྤྱི་འབྲུས་ནམས་ནས་ཟམ་
 གདོང་ལ་སློ་ཅི་གཅིག་གཏོང་གི་སྒོ་ནས་སྤྱི་བཅར་ཞུས་ཏེ་བཀའ་སློན་བསྐྱོ་བྱེད་སྒོ་སྒྲུབ་ནང་དོན་
 བཀའ་སློབ་ཞུསྒྲུབས། བཀའ་སློན་ལམ་སྟོན་གནང་རྒྱུའི་ཚབ་དུ་ངོས་ཀྱི་ལྷ་བ་ནི་ཚོལ་ཁ་དང་། ཚོས་
 བརྒྱད་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་ཟེར་བ་མེད་པར་དེ་སྤྱི་གཞོན་རུ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ལྷ་བ་དང་གཅིག་གྱུར་ཡིན། སྤྱི་
 འབྲུས་སྐབས་༡༩ པ་ནས་ཚོལ་ཁ་དང་ཚོས་བརྒྱད་ཟེར་བ་ཡོང་གི་མ་ཤིང་། ངོས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་དེ་
 བྱེད་ཚོས་ཤེས་རྟོགས་ཆེད་དུ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ཤིང་། དེར་བརྟེན་མདོ་སྟོད་སྤྱི་འབྲུས་ནམས་སྤྱི་
 གོ་བསྐྱུར་གྱི་ཐོག་ནས་སྤྱི་འབྲུས་ལི་ཐང་རྩོམ་དང་། མདོ་གཉེར་བསོད་དགའ། སྤེལ་གོ་འཆི་མེད་རྩོ་
 རྩོམ་གསུམ་ཆེད་བཅར་གྱིས་ཚོལ་ཁ་དང་། ཚོས་བརྒྱད་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་འདྲ་མཉམ་གྱི་སྤྱི་འབྲུས་ད་ཡོད་
 ལྷར་མ་བྱུང་ན་ནམ་ཡང་ཁས་ལེན་མི་བྱེད་ཐག་གཅོད་ཡིན། ཉིད་ཀྱི་དགོངས་ཚུལ་དེ་ད་ཚོས་ཤེས་
 རྟོགས་ཆེད་གསུངས་པ་ཡིན་ཅིང་ད་ཚོའི་ཐག་གཅོད་དེ་བྱེད་ཀྱིས་མཁྱེན་རྟོགས་ཆེད་དུ་ཡིན་ཞེས་
 གསལ་པོ་ཞུས་པ་ཤིང་། དེ་ནས་བཟུང་ཡན་ཚུན་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཆ་རྒྱུན་བཟང་པོ་དེ་གཏོང་ནས་ཡོང་
 ཐབས་མེད་པ་གྱུར་ཡོད། ད་ངོས་འབྲེལ་བྱས་ན་ཁམས་པ་གཅིག་གྱུར་མ་བྱུང་བའི་ཉེར་ལེན་གྱིས་
 རྒྱལ་ཁབ་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་ཁམས་པ། དེའི་ནང་ནས་འཛེལ་ས་ཁུལ་གྱི་དགོན་ཡུལ་མཐའ་དག་
 ལ་དཀའ་ངལ་བསམ་བཞེད་ལས་འདས་པ་བཟོ་མཁན་ནི་རྒྱ་ནག་པ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཡང་གོང་དུ་
 གོང་རག་གི་དཀའ་ངལ་ལྷར་ཟམ་གདོང་གི་སྤྱི་ཡུལ་འཛེལ་སུ་ཡང་བྱུང་ཡོད། འདས་པའི་ལོ་
 རྒྱས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་དེ་དག་ནི་རང་ཉིད་ནས་ཁེ་ལན་སྤྱི་བའི་ལས་དོན་ཁམས་པ་གཅིག་གྱུར་མ་བྱུང་

མྱེ་འབྲུས་ཤོར་གྱུར་པའི་དཀའ་ངལ་ཞིག་ཡིན་པ་ལས་བསྒྲིག་ཏུ་མེད་པའི་དཀའ་ངལ་ཞིག་མ་རེད།
 དེ་དག་ལ་དགོངས་ནས་མ་འོངས་པར་ཁམས་པ་ཕན་ཚུན་འབྲེལ་ལམ་བཟང་པོ་ཡོད་པ་
 དང་། གཅིག་ཡིད་གཅིག་ཆེས་ཡོང་བ། སྤྱི་འདུགས་ལ་དམངས་གཙོའི་ལམ་སྲོལ་ཚད་མཐུན་
 ཡོད་པ་ཞིག་ཡོང་ཐབས་སུ་ཁོང་ཉིད་ཀྱིས་དགོས་པ་སྒྲིམ་ཡོ་བསྟངས་གི་སྒྲོལ་སྟོན་དང་། མཐུན་འགྱུར་
 གནང་སྟེ་ཁམས་པ་གཅིག་གྱུར་ཡོང་ཐབས་ཤིག་མཛད་ན་སྤྱི་སྤེལ་གྱི་ལ་ཕན་ཐོགས་ཆེ་བ་ཡོང་
 རེས་ཡིན་ནའང་། ཁོང་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལས་ལྷོག་སྟེ་བཅན་བྱོལ་གཞུང་གི་གོ་གནས་དང་འབྲེལ་སྒྲུ་ཡོན་
 དང་། མཐུན་ཆུའི་གཟི་བརྗིད་ཐམས་ཅད་ཁམས་པ་སྤྱི་འདུག་ཅ་ཅུ་སྒྲིག་འདུགས་ཅ་གཏོར་
 ཐོག་ཁམས་པ་མགོ་རྒྱུད་དང་ནང་ཁུལ་དུ་མ་སྤྱོད་བཅན་བྱོལ་གཞུང་དང་ཁམས་པ་ཁག་གཅིག་ལ་
 བྲལ་གཏོར་ཐབས་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཡིག་ངག་གཉིས་ཐོག་ནས་གསལ་བསྒྲགས་དང་། བཀོད་བྱུང་
 ལས་དོན་ཇ་དྲག་གིས་འབྲུས་ཤོར་མེད་པ་གནང་སོང་། བསོད་སྟེ་དམན་པ་གང་འདྲ་ཞིག་རེད་མི་
 འདུག་གམ། བཅན་བྱོལ་བོད་གཞུང་གི་མཛད་གཙོ་འདི་ལྟ་སྟེ་མ་འགྱུར་དེ་སྤྱི་ཀྱི་བར་དུ་ཁམས་པ་
 རྣམས་ལ་དཀའ་ངལ་མི་འབྱུང་བ་དང་། ཁམས་པ་གཅིག་གྱུར་གྱི་སྤྱི་འདུགས་གནས་ཐབས་མེད་
 རེས་རེད། དཔེར་ན། ང་ཚོས་ནོར་འབྲུལ་ཞིག་བྱུང་དབང་དུ་བཏང་ཡང་དངོས་འབྲེལ་བྱས་ན། ཁོང་
 རྣམ་པས་ཡགོང་ས་མཆོག་ལྟ་དགོངས་དྲངས་ཐབས་དང་། ལས་དོན་ལ་ཡོ་བསྟངས་མཛད་དེ་ལམ་
 སྟོན་དབུ་བྱིན་ཡག་པོ་ཞིག་གནང་ན་འོས་བབ་མེད་པ་ཅུ་བ་ནས་མེད་ཀྱང་། དེ་ལྟར་གནང་རྒྱུའི་ཚབ་
 ཏུ་བྱུངས་སྤྱེལ་གང་ཡང་གནང་རྒྱུ་མེད་པ་ལ་ཅུ་སྒྲིག་གི་ལས་བྱེད་ཚོས་ཉེན་ཚབས་ཆེན་པོའི་ལས་ཀ་
 མང་པོ་བྱས་ཚུལ་འདྲ་མིན་མང་པོ་ཞིག་ཞུར་དང་ཞོར་ལ་ཡསྟན་དུ་གསོལ། ཆེད་དུ་ཡང་ཞུ། སྐབས་

དེར་ཡགོང་ས་མཆོག་ནས་ཐུགས་དོགས་གིས་བཀའ་ཅུད་གནང་བའི་དོན་གནད་ལ་མི་བདེན་རྒྱན་
 གླིག་གིས་དེ་ལས་མང་བ་ལྟ། རང་གི་ལྷ་བ་མ་ཟད་གཞན་ལའང་ལྷ་རུ་བཅུག་ མི་མང་ཙམ་གིས་ལྷ་
 རྟོགས་གཅིག་གྱུར་ཆགས་ཡོད་དུས་ཡགོང་ས་མཆོག་གྱུར་ཐུགས་ཡིད་ཆེས་བའི་སྒོ་ནས་ལྷ་དགོངས་
 འབྲུག་གཞི་གྱུར་བ་ནི། ཐུགས་ཁག་ཡེ་ནས་མེད་པ་ངོས་འཛིན་ལྟ་བུ། ཡགོང་ས་ཆེན་པོ་མཆོག་
 ནས་གནས་དུས་འདི་ལྷ་བུའི་སྐབས་ཀྱི་བོད་སྤྱིའི་ལས་དོན་མཐའ་དག་གི་འགན་བཞེས་གནང་བའི་
 བཀྱིན་ཤིན་ཏུ་ནས་ཆེ་བ་ཡིན་ནའང་། གཤམ་འོག་སྤྱི་ལྷ་བ་འགན་ཆེ་བའི་མི་སྣ་རྣམ་པས་ལས་དོན་
 གང་ས་ཅི་ཐད་དུ་ལས་འགན་འགྲུབ་པ་ནི་སྤྱི་གཅིག་མེད་ཁར། ལས་དོན་རེ་རེས་སྤྱི་ཆོགས་ནང་རྟོག་
 ཏུ་རེ་རེ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། ཆོལ་ཁ་དང་། ལུང་ཆན། སྒྲེར་སོ་སོའི་ཁེ་ཕན་སོགས་ལ་ཐུགས་
 འཐེན་བྱེད་པའི་ལམ་བུ་གསར་བཏོད། རང་རྒྱལ་གཞན་ཕམ་གྱི་ལས་ཀས་འཛིན་ཏེན་ཡ་རབས་ཀྱི་
 བརྒྱད་རིམ་ཆ་ཤས་ཙམ་མི་གནས་པ། རང་ཐུགས་ལ་སྟོབས་ཐུགས་བསྐྱེད་འཕེལ་ཡོད་ཐབས་ཀྱི་
 ལས་ཀ བྱིམས་དང་སྤྱི་གཞི་གང་ལའང་གནས་མི་བྱུང་བ། བྱིམས་ལུགས་དང་། སྤྱི་གཞི་ཡིག་
 ལམ་དུ་བཀོད་པ་རྣམས་ནི་རྟོག་ཏུ་འགོ་རྒྱུར་པ། སྤྱི་གཞི་རེ་རེ་གཏན་འབེབས་བཞེས་པར་
 རང་འདོད་དང་གདོད་ཐུག་བརྒྱབ་ནས་རྟོག་ཏུ་རེ་རེ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པ། མི་མང་པོ་ཞིག་སྤྱི་གཞི་ལངས་
 ཤོར་ཐག་ཆོད་ནས་གཟིམ་རྒྱུད་ནང་ཡང་ཡང་བཅར་བ། རང་འདོད་ཆོད་མེད་ཞེ་ཅིག་ལྟ་བུ། ཡགོང་
 ས་ཆེན་པོས་ཁོང་ཆོར་བྱིམས་དང་སྤྱི་གཞི་རོས་ནས་ཞིབ་ཐུ་མཐུན་རྟོགས་མེད། བཀའ་ཤག་
 དང་། ཆོགས་གཙོ་བཙས་ལ་ལྷ་མོལ་བྱ་གལ་ཞེས་བཀའ་སྟོབ་ཇི་ལྟར་བསྐྱུལ་རུང་དང་ལེན་ལྷ་རྒྱུའི་
 ཆབ་ཏུ། བྱིམས་དང་། སྤྱི་གཞི་འགྲོ་ལུགས་རིང་པོ་ལྷས་ཏེ་སྟོབ་སྟོན་ཐུལ། སྐབས་རེ་ང་ཆོའི་ལྷ་

དོན་དེ་ངོས་བཞེས་གནང་དགོས་ཞེས་དུ་འབོད་ཀྱིས་མགོན་པོ་ལགས་སྤྱད་པ་སོགས་མང་པོ་བྱེད་ཀྱི་
 ཡོད་སྟབས་ཡགོང་ས་མཆོག་ཡུལ་ཀུན་སྙིང་རྗེའི་རང་བཞིན་གྱི་དགོངས་པའི་གྲོང་དཀྱུལ་ཆེ་བ་
 ནམ་མཁའི་དབྱིངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་བྱུང་བ་མ་གཏོགས་འཛམ་གླིང་སྐྱེ་བོ་སུ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་རུང་
 དགོངས་འབྲུག་མི་འགྱུར་བ་ཅི་ལ་སྤྱོད། གུས་ཆེའི་ངོས་ནས་ཆེ་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀའི་ཡུལ་ལས་
 དམ་པ་ནི་ཡགོང་ས་ཡུལ་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལས་གཞན་སུ་ཡང་མེད། ཡགོང་ས་ཡུལ་
 མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དང་། དད་པ་དང་དམ་ཆོག་ལ་འགྱུར་བ་ནམ་ཡང་
 མེད་པ་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་དོན་དང་། རང་ཉིད་ཀྱི་ཆེད་དུ་རང་ཉིད་ཀྱི་རང་དབང་བཅས་ཡིན་པར་རྩོད་
 དུ་མེད། དེ་མིན་དེ་ཡོད་བཅན་བྱེད་གཞུང་གི་མཛད་གཙུག་མཐོ་ཤོས་སུ་ཡོད་པའི་བཀའ་ཆོག་སྤྲུལ་
 པ་འཕོ་འགྱུར་མ་བྱུང་བར་བསྐྱར་འགྲིག་ཡོང་ཐབས་བྲལ་བ་དངོས་གསལ་རེད།

དེར་མ་ཟད་སྐྱེ་འབྱས་དབྱར་དུས་གོས་ཆོག་སྤྲུལ་བུམ་པ་འཆོག་སྟེ་སྐབས་ཕྱི་ཟླ་
 ༡ པའི་བུམ་པ་ལྷན་ ༡ པའི་ནང་ལྷོ་ལི་མ་རུན་ཏི་ལའི་བོད་མི་སྟོན་སྐར་ནས་གོང་གསལ་མི་ངོ་ཁག་
 གཅིག་ཆོག་སྤྲུལ་གཙུག་མཛད་མཁུན་བཅར་ཏེ་མདོ་སྟོན་སྐྱེ་འབྱས་རྣམས་དང་། ཅུ་སྐར་སྤྱི་ག་
 འཇུག་སྤྲུལ་བཅས་རྩ་མེད་གཏོང་ཆེད་སྐྱེ་འབྱས་གོས་ཆོག་སྤྲུལ་རྩ་མཛོད་ཆེ་མི་མང་བསྐྱར་ལྷན་ཁ་ཤས་
 ཀྱིས་ལྷོ་གསལ་སྤྲུལ་མཛོད་ཆོག་པའི་བཀའ་བྲོལ་ཞུས་པ་རེད། ཆོག་སྤྲུལ་གཙུག་མཛད་ནས་བཅའ་
 བྲིམས་དགོངས་དོན་སྐྱེ་འབྱས་གོས་ཆོག་སྤྲུལ་གྱི་ལས་འགན་ནི་སྐྱེ་བོ་སུ་ཞིག་གི་མི་ཆོག་ཟེར་བའི་
 འགན་ཁུར་དགོས་སྟབས་བྱེད་ཆོག་ཅི་རུ་བཅུག་ན་འགྲིག་གི་མ་རེད་སྐྱེ་འབྱས་ནས་ཀྱུ་གར་སྐོར་སྤྱད་
 བར་རྩིས་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་རེད་ཅེས་བཀའ་ཐེབས་འདུག སྐྱེ་འབྱས་གོས་ཆོག་སྤྲུལ་འཆོག་སྤྲུལ་ནས་ཉིན་

གཉིས་པའི་དགོང་མོ་དེར་དྲ་རམ་ས་ལར་ཡོད་པའི་ཨ་ལགས་འཛིགས་མེད་ནས། རྩི་ལི་མ་རྩུན་ཏེ་
 ལའི་བདེ་དོན་ལ་ཞལ་པར་འབྱོར་དོན། མན་རྩུན་ཏེ་ལའི་མི་མང་༥༠༠ སྒྲོར་ཞིག་གནང་ས་ཉིན་ལས་
 མ་འགྲུངས་པར་དྲ་སར་འབྱོར་ངེས་བྱ་དགོས། ཕལ་ཆེ་སྤྱི་མི་གཉིས་ཙམ་གྲས་ན་འགྲིག་གི་རེད། རྩི་
 འབྲུས་གོས་ཆོག་སྒྲོ་རྩེ་ལྟོགས་སྒྲོ་མ་བསྐྱེད་རྒྱ་གཏན་འཁེལ་བྱུང་སོང་། དེ་སྒྲོར་བཀའ་སློན་གྱི་
 བ་བསྟན་འཛིན་རྣམ་རྒྱལ་མཆོག་དང་། བདེ་སྤྱང་བཀའ་སློན་ལྷ་མོ་ཆེ་རིང་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱག་ས་
 མཐུན་དང་བཀའ་ཁྲོལ་ཡོད། དྲ་སའི་མི་མང་གིས་གྲ་སྒྲིག་ཨང་སར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཅེས་གསུངས་
 འདུག། བདེ་དོན་གྱིས་དེ་མ་ཐག་ཡར་རྒྱག་ཕྱིར་རྒྱག་དང་། ཡར་བཤད་ཕྱིར་བཤད་བྱས་ཏེ་མི་མང་
 སྤྱི་མི་གཉིས་གྲ་སྒྲིག་བྱས་ཤིང་། བསྐྱེད་དུ་བཀའ་ཤག་ལ་ཐད་ཀར་ཞལ་པར་ཐུལ་ཐོག་ཨ་ལག་
 འཛིགས་མེད་ཀྱིས་བཀའ་དེ་འདྲ་ཐེབས་བྱུང་། མི་མང་གྲ་སྒྲིག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ལས་དོན་དེ་བཀའ་
 ཤག་གི་བཀའ་ཡིན་ནམ་ཞེས་དོགས་གཅོད་ཞུས་པ་རེད། བཀའ་སློན་གཞན་ཞིག་གིས་བཀའ་ཤག་
 ནས་དེ་ཆོའི་སྒྲོར་མཁུན་ཏྟགས་གང་ཡང་མེད་ཅེས་བཀའ་ལེན་ཞལ་པར་ཐོག་ནས་གནང་འདུག།
 དེར་བརྟེན་བདེ་དོན་ནས་མི་མང་གཏོང་རྒྱ་མཆོམས་འཛིག་བྱས་པ་རེད། དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་དྲ་
 སའི་མི་མང་རྣམས་ལ་དབུས་གཙང་རྩི་འབྲུས་རྣམ་རྒྱལ་དབང་འདུས། རོ་རྩེ་དག་འདུལ་གྱི་སྤྱན་
 བགྲས་དབང་། ཆིག་ཆོག་ས་ངག་དབང་བསྟན་པ། དེང་རི་བུ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཆོ། ཨ་མདོ་སློ་བཟང་
 བསྟན་འཛིན་ཙན་ནས་ཉིན་ཆོག་ས་མཆོན་རྒྱག་བྱས་ཏེ་རྩི་ལི་ནས་མི་མང་སྤྱི་མི་གཉིས་རྒྱ་སྒྲུང་དང་
 མདོ་སྟོད་རྩི་འབྲུས་ཆོར་ངོ་སྟོལ་ཆེད་ཏྟགས་སྒྲོ་མ་སྟོད་དུ་ཡོང་གི་ཡོད་རེད། ནང་དོན་བཀའ་ཤག་
 དང་། རྒྱ་སྒྲོར་ཡིག་ཆ་དགོངས་མཉམ་ཡིན་འདུག། བྱས་ཙང་ང་ཆོས་འགྲུལ་ཕྱག་ས་ཤིག་མ་བརྒྱུབ་

ན་ངོ་ཚ་གི་རེད། ད་རེས་གོ་སྐབས་བཟང་ཤོས་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་ཚུལ་བཤད་འདུག འོན་ཀྱང་སྤྱི་ལི་
 ནས་མི་མང་མ་འབྱོར་བར་བརྟེན་ཅི་བྱ་མེད་པ་ཆགས། དེ་མཚམས་སྤྱི་འབུས་ནམ་རྒྱལ་དབང་འདུས་
 དང་། བཀྲས་དབང་། ཀུན་དགའ་ཆེ་རིང་བཅས་ནས་སྤྱི་འབུས་གྲོས་ཚོགས་སུ་མདོ་སྟོད་སྤྱི་འབུས་
 ཁག་གཅིག་ཕྱིར་འབུད་བྱ་བ་བས་ཀྱི་གྲོས་འཆར་ཞིག་བཟོས། དེ་ལ་སྤྱི་འབུས་མི་གྲངས་༡༥ མོས་
 མཐུན་ས་རྟགས་བཀོད་དེ་ལས་རིམ་ཚོགས་ཚུང་བརྒྱད་ཚོགས་གཙོ་གཉིས་ལ་སྤུལ་བ་རེད། ཚོགས་
 གཙོས་ཞིབ་འཇུག་སྐབས་དེའི་ནང་མདོ་སྟོད་ཀྱི་མི་གཅིག་གི་ས་ཡིག་མེད་པ་རེད། དེར་བརྟེན་ཐ་ན་
 མདོ་སྟོད་ཀྱི་མི་གཅིག་གི་ས་ཡིག་རག་ཐབས་དགོས་གལ་གསུངས་ན་འང་མི་གཅིག་གི་ས་ཡིག་མ་
 རག་པ་རེད། མདོ་སྟོད་ཀྱི་སྤྱི་འབུས་ལྟར་བཞག་ཚོས་ལུགས་ཀྱི་སྤྱི་འབུས་སྤྱི་ཡུལ་མདོ་སྟོད་ཡིན་པ་
 སུ་གཅིག་གི་ས་ཡིག་མ་ཐོབ་སྐབས་སྤྱི་འབུས་༡༥ རོ་ཚ་ཁ་སྤྱིངས་སུ་བསྐྱད་དགོས་བྱུང་བ་རེད། དེ་
 འདྲའི་དུས་སྐབས་ཕྱི་ཆེས་༡༣ ཉིན་ད་སྟོང་མེག་ལོར་གླུན་ཇིན་ས་དང་པོ་མི་གང་འཚམ་ཞིག་ནས་
 སྤྱི་འབུས་སྒྲིལ་རྒྱུ་རེད་དེ་དང་། རྒྱགས་པ་བྱིར་ཏེ་ཡོང་རྒྱ་བྱས་སྐབས་མདོ་སྟོད་སྤྱི་འབུས་ཚོས་སྤྱི་ཡུལ་བ་
 མི་གྲངས་༡༡ མཉམ་བྱིད་བྱས་ཡོད་པ་ནམས་ནས་གནས་ཁང་ནང་དུ་འཇུག་བྱུང་ན་ཡ་ལེན་སྟོད་
 རྒྱའི་ག་སྤྱིག་བྱས་པ་ཁོང་ཚོས་ཐོས་སྐབས་སྤྱི་འབུས་དམན་ཞེ་ཅིག་ཡོང་རྒྱ་བྱས་འདུག སྤྱི་འབུས་ཀུན་
 དགའ་ཆེ་རིང་ནས་མདོ་སྟོད་སྤྱི་འབུས་ཚོར་ནང་གཏམ་ཡིན་ཁུལ་གྱིས་སང་ཕྱི་ཆེས་༡༥ ཉིན་སྤྱི་འབུས་
 དམན་མང་པོ་བྱིད་ཆོའི་གནས་ཁང་དུ་ངོ་རྒྱལ་ཆེད་ཡོང་གཏན་འཁེལ་འདུག་པར་བྱིད་ནམས་བྲོས་
 གེབས་ན་ལགས་ཚུལ་ཤོད་འདུག སང་ཕྱི་ཆེས་༡༦ སྤྱི་པོ་དེར་མདོ་སྟོད་སྤྱི་འབུས་ཀྱི་སྤྱི་ཡུལ་བ་མི་
 གྲངས་༡༢ མེ་གླུན་བྲོམ་གཞུང་ནས་ཡར་མར་ཕྱིན་ཏེ་འདི་གར་སྤྱི་འབུས་དམན་གི་རྒྱུར་མི་སྤྱི་ཡུལ་མཁན་

མང་པོ་ཞིག་ཡོད་སྐད་འདུག་པ་སུ་ཡིན་ནམ། ཞེས་འདི་ཙམ་བྱེད་པ་བཅས་བྱས་སྟབས་ཚང་མ་འདར་
 སིས་བརྒྱབ་པ་ལས་སུ་ཞིག་ཐོན་ཡོད་པ་བྱུང་མི་འདུག གནས་ཚུལ་དེ་ཚོ་ཚང་མ་བཀའ་ཤག་གིས་
 མཁུན་རྟོགས་ཡོད་པ་མ་ཟད། བཀའ་སློན་ཁ་ཤས་དེའི་ངན་ཁུགས་སུ་ཡོད་པ་རེད། རྒྱ་སྐད་དང་ཐེ་
 བཅས་སྤྱིད་གཞུང་དབར་གྱི་གྲོས་མཐུན་ལ་ཁ་གཡར་ཏེ་མདོ་སྟོད་སྤྱི་འབུས་རྣམས་གྲོས་ཚོགས་ནས་
 བྱིར་འབུད་གྱི་རྟོག་བྱ་བ་བློས། དེའི་རྒྱུ་གྱིས་སྤྱི་འབུས་གྱི་སྒྲིག་འཛུགས་ཚོལ་གསུམ་ཚོས་བརྒྱད་གྱི་
 ཐོབ་ཐང་མེད་པའི་ལམ་ལུགས་ཤིག་བཟོ་འཆར་ཡོད་པར་བརྟེན་ཚོས་ལུགས་གྱི་སྤྱི་འབུས་ཀྱི་
 དགའ་ཚེ་རིང་ཙམ་ལས་དེ་མིན་སུ་ཞིག་གིས་མོས་མཐུན་དང་། མིང་རྟགས་བཀོད་པ་སོགས་བྱས་
 མི་འདུག །སྤྱི་འབུས་འགའ་ཤས་ནས་གནད་དོན་མ་རྟོགས་པར་མིང་རྟགས་བཀོད་པ་འདྲ་བུ་ཡོད་
 པ་རེད།

ཚོགས་ཐེངས་བདུན་པའི་ཚོགས་འདུ་ ༧༧ གྱི་ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༧ ཉིན་གྲོལ་ཏེ་ཚོལ་གསུམ་
 ཚོས་ལུགས་གྱི་སྤྱི་འབུས་རང་གནས་སུ་སློབ་བྱུང་སྟེ་ཁོང་ཚོའི་གོ་སྐབས་བཅད་མེད་དུ་གྱུར་ཡོད།
 ཡིན་ནའང་ཁོང་ཚོ་འདོད་པ་ཅུ་བ་ནས་ཁེངས་གྱི་མེད་སྟབས་སློ་ཅི་ཉི་ཤུ་ཅུ་དགུ་བཀོད་དེ་རྒྱ་སྐད་
 དང་མདོ་སྟོད་ཅུ་མེད་གཏོང་ཐབས་འབད་ཅུ་ལ་བྱ་གི་ཡོད་རེད། དཔེར་ན། ༧༧ ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༧༡༠
 གང་རུང་། རེས་གཟའ་མིག་དམར་དང་། ལྷག་པ་གང་རུང་ཉིན་ལྷེ་ལི་ནས་དྲ་རམ་ས་ལར་ཡོང་
 མཁན་ཉི་མ་ཙལ་བྲལ་སྤལ་ཞེས་སྤྱི་ལི་ནས་ཡོང་ཁར་མི་གཅིག་གིས་ལག་བཟུང་སྐམ་ཆུང་
 ཞིག་སྤྱི་ནང་དུ་བཞག དྲ་རམ་ས་ལ་སྟེང་ཐོག་སྤྱི་ནང་ཡོད་འགྲུལ་པ་རྣམས་བབས་ཚར་རྗེས།
 དྲ་ཤོད་གཡས་ཟུར་དེར་མོ་གྲོར་འབྲུ་སར་སོང་། དེར་སྤྱོད་སྤུས་སྤྱི་དེའི་ནང་སྐམ་ཆུང་དེ་བདག་

བོ་མེད་པར་ཡོད་འདུག དེར་ཁ་ལོ་པ་དང་ལག་གཡོག་གཉིས་ནས་སྒྲུབ་ཆུང་ཁ་བྱས་ཏེ་ལྷ་དུས་ལག་
 མདའ་བྱང་བྱང་གཉིས་དང་གསེར་སྒྲུ་ཞིག་ཡོད་འདུག ཁོང་གཉིས་ཞིང་ཐག་ཆོད་ནས་རང་འཇགས་
 བཞག་མ་ཐག་བོད་པ་ཕོ་སར་གཉིས་ཡོང་སྟེ་ཡིན་ཤག་ཤག་གིས་སྒྲུབ་ཆུང་དེ་བྱིར་སོང་འདུག ཁ་
 ལོ་པར་དེ་འདྲི་ཉན་འགལ་ཅན་གྱི་གནས་ཚུལ་དེ་སྒྲུབ་པར་མི་ཁྱུ་གང་ཡིན་ནམ་ཞེས་ལབ་པར་
 སྒྲུབ་པར་ལབ་ན་སྒྲུ་སི་བཀག་འགོག་བྱེད་པ་མ་ཟད། ང་ཆོར་ཅུད་གཅོད་མང་པོ་བྱེད་གྱི་རེད་ཟེར།
 བོད་པ་སྒྲུ་ཡིན་ཤེས་ཏྲིགས་ཡོད་མེད་དྲི་དུས་མིང་མི་ཤེས་ཀྱང་ངོ་ཤེས་ཞེས་གསལ་པོ་བརྗོད་
 བྱུང་། ང་ཆོས་གསལ་པོ་ཤེས་ཀྱང་མིང་གསལ་བཀོད་མེད། དེ་རྗེས་ད་སའི་རྒྱ་གར་བའི་ཆགས་ཤོག་
 ཐོག་དྲ་རམ་ས་ལར་མེ་མདའ་གསོག་འཛིག་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་རེད་ཟེར་བ་ཐོན་ཡོད། དེ་བཞིན་༥༥ ཟླ་
 ༥ ཆོས་༡༡ བྱི་དྲོར་ལྷི་ལི་མན་རྩན་གྱི་ལའི་བོད་མིའི་སྡོད་སྒྲུབ་ནང་བད་མ་མཁའ་འགྲོ་ཟེར་བའི་བརྒྱ་
 དཔོན་རྣེད་པ་དེའི་སྡོད་གནས་སྒྲུ་རྒྱ་གར་སྒྲུབ་པ་དོགས་གཞི་ཆགས་ཏེ་སྡོད་ཁང་བསྡོག་བཤེར་
 བྱས་པར། མེ་མདའ་བྱང་མདའི་མདེའུ་ངོ་གྲངས་༢༥༠༠ ཐོན་པ་རེད། གོང་གསལ་སྒྲུ་སི་ནང་དུ་བྱང་
 མདའ་གཉིས་བཙུགས་མཁན་དེ་ཁོ་པ་ཆོ་མ་གཏོགས་གཞན་སྒྲུ་ཞིག་མེད་པ་གསལ་པོ་རེད་ཟེར།
 མདེའུ་རྒྱམས་ཅུད་གཅོད་སྒྲུབས་ལ་དུགས་དམག་སྒྲར་ཁོངས་ནས་ཡིན་པའི་མི་གཉིས་ལས་གཅིག་
 ལ་ཨོ་རྒྱན་དོ་རྗེ་ཟེར་བ་སྤྱིར་ནང་ཆེན་གཞིས་ཁོངས་ཡིན་པ་དང་། གཅིག་ཨོ་རིས་ས་གཞིས་ཁོངས་
 ནས་ཡིན་པ་ཡི་ཤེས་བསམ་གཏན་ཟེར་བ་ཡིན་པ་རེད། ཁོང་གཉིས་སྒྲོར་སྒྱུང་བས་འཛིན་བཟུང་
 བྱས་འདུག་ཅིང་། སྒྲུབས་དེ་དུས་ང་ཆོ་རྒྱུ་སྒྲུང་ནས་ཨོ་རྒྱན་དང་བད་མ་བདེ་ལེགས་གཉིས་རྒྱ་གར་
 སྒྲོར་སྒྱུང་བའི་ལས་ཁུངས་སྒྲུབ་ཏུ་ཉེ་སྒྲོར་སྒྱུང་བར་སྒྲུང་ཆ་འདྲི་དུས། སྒྲོར་སྒྱུང་བས་བད་མ་མཁའ་

འགྲོ་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་གཏོགས་ཡིན་ཤིང་གིས་ཁོང་གཉིས་ཉེས་རྟུང་བཏང་མེད་པར་བྱམས་པོ་བྱས་
 ཏེ་བཞག་ཡོད་ཟེར་བ་སོགས་ཤོད་བཞིན་པའི་སྐབས་སུ། བད་མ་མཁའ་འགྲོ་སླེབས། བད་མ་མཁའ་
 འགྲོ་ནས་བྱེད་གཉིས་གཅིག་བཙོན་ཁང་དུ་སྡོད། གཅིག་ཕྱིར་ཐོན་ཐབས་ཀྱི་འབད་ཚུལ་བྱས་ན་
 ཞེས་ལབ་འདུག ཁོང་གཉིས་ཀྱིས་ཕྱན་གཉིས་ཤི་ན་མཉམ་ཤི་དང་། གསོན་ན་མཉམ་གསོན་བྱ་རྒྱ་
 ལས་གཞན་མེད། འབད་ཚུལ་བྱོད་རང་ནས་བྱེད་དགོས། སྐམ་དེ་དང་འཛོལ་དེ་གཉིས་བྱོད་རང་
 གི་ཡིན་པ་ཞེས་ལབ་འདུག བད་མ་མཁའ་འགྲོ་ནས་མདེའུ་རྒྱམས་བོད་རང་བཙོན་གྱི་ཆེད་དུ་ཡིན་
 ཟེར་གྱི་འདུག་ཅེས་སྒྲོར་སྤང་བས་ལབ་འདུག ཨོ་རྒྱན་དང་། བད་མ་བདེ་ལེགས་གཉིས་ནས་འཛིན་
 བཟུང་བྱས་པའི་མི་གཉིས་དང་ངོ་ཐུག་གིས་སྐད་ཆ་འདྲི་དུས། ཁོང་གཉིས་ནས་བད་མ་མཁའ་འགྲོ་
 ཁོ་ཆོས་ལྡི་ལིར་མདེའུས་གོང་ཆེན་པོ་ཁྱུག་གི་འདུག ལ་དུགས་དམག་སྒྲར་ཁོངས་ནས་རག་ས་ཡོད་
 ཅེས་ཟེར་འདུག ཡིན་ནའང་ད་མུང་རྒྱ་ནི་ངེད་གཉིས་ནས་མུང་དགོས་པ་རེད། ད་ཆ་བྱེད་གཉིས་
 སྐས་དོན་ཡོད་ལ་ཕྱན་གཉིས་ཐུག་ཁར་ཡོད་རོགས་གྱིས་ཞེས་ལན་ཞིག་སྤུལ་རོགས། ཁོང་དང་ཐུག་
 ན་སྐད་ཆ་ཞིག་བཤད་རྒྱ་ཡོད་ཅེས་སོགས་ལབ་འདུག གནས་ཚུལ་ཆང་མ་ང་ཆོས་ཤེས་སོང་། གཞོན་
 རུའི་ཕུར་བུ་ཆེ་རིང་དང་། འགྱུར་མེད། དོན་འགྱུར་ཆོས་འཕེལ། བད་མ་མཁའ་འགྲོ་བཙུགས་ཀྱིས་
 ཁོང་གཉིས་བཙོན་ཁང་ནས་འདོན་ཐབས་བྱས་འདུག ཉིན་ཤིང་གིས་གར་སོང་ཆ་མེད་དུ་གྱུར་
 ཏོ། །མི་དེ་ཆོ་ནི་ཨ་མ་དོ་བརྩུས་མ་བདེ་སྤང་བཀའ་སློན་ཡིན་ཟེར་བའི་ལྷ་མོ་ཆེ་རིང་ཞེས་པ་དེའི་ཐུག་
 རོགས་ཡོད་ན་མེད་ནའི་གྲས་རྒྱམས་རེད། མདོ་དོན་སྤྲིང་པོ་ནི་རྒྱ་གར་སྒྲོར་སྤང་བའི་བཀྱིན་ལས་རྒྱ་
 སྐད་རྒྱན་ལས་རྒྱམས་དང་། ཁམས་པ་གནད་ཡོད་མང་པོ་ཞིག་གནས་སྐབས་སློག་ཉེན་ལས་སློབ་

བྱུང་བ་བྱུང་བ་རེད། གཙོ་བོ་གཅིག་ནི་ལས་རྒྱ་འབྲས་ལ་མི་སྲུ་བའི་དགོན་མཆོག་གི་བྱུགས་རྗེས་
སྒྲོབ་པ་ནི་བརྗོད་ག་ལ་དགོས།

རྒྱ་བྱུག་རྒྱ་དབང་དང་། གྲུག་བདེ་སྒྲིང་སྒྲུ་ཞོག་ཟེར་བའི་སོ་བ་དེ། བལ་པོ་སྒྲོ་བཟང་
ཚུ་ལ་བྲིམས། སྒྲུང་མའི་བཀའ་ཆད་ཕོག་པའི་རྒྱང་ཆག་རྒྱ་དབང་བཀྲིས་རྣམས་ནི་བདེ་སྒྲུང་གི་བྱུག་
བཀོད་པ་བསྒྲོ་བཞག་བར་ལམ་ནས་གནང་བ་རེད། ཁོང་ཆོའི་བྱུས་ངན་ལམ་དུ་འགྲོ་མི་རུང་བ་ཞིག་
རེད། བྱུས་བཀོད་དེ་འདྲ་གཤམ་གྱི་ཡོད་པ་ནང་དོན་ཤེས་རྟོགས་ཡོང་དུས་བདེ་སྒྲུང་ལས་ཁུངས་
ནང་དུ་གོ་གནས་མཐོ་ཙམ་ཡོད་པའི་ཁམས་པ་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་སྒྲོ་འགྱུར་ནས་བོད་སྒྱི་བའི་ལས་དོན་
ལ་ལྷག་བསམ་དང་སེམས་བྱུགས་ཡོད་བཞིན་དུ་ཡིད་ཐང་ཆད་དེ་དགོངས་ཁུ་བྱ་དགོས་གྱུར་བ་རེད།
སྐབས་དེའི་བདེ་སྒྲུང་དུང་ཆེ་ནི་ལས་ཁུངས་འཛིན་སྒྲོང་འགོ་བ་ཙམ་ཡིན་བཟོ་འདུག བཀའ་སྒྲོན་
བསྟན་འཛིན་རྣམ་རྒྱལ་དང་། བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱས། ལྷ་མོ་ཆེ་རིང་། རིན་ཆེན་མཁའ་འགྲོ་ཟེར་
བ་རྣམས་ནི་རྒྱུ་མགོ་ཕྱབས་ཀྱི་རྟ་རོ་དམར་པོ་ཟེར་བ་དེ་རེད། དཀྱུག་གཞི་ཡོད་ཆད་ཀྱི་ཕྱུགས་འདུག་
བརྒྱ་ཆ་བརྒྱ་ཐམ་བ་རེད་ཡོད། དཔེར་ན། རིན་ཆེན་མཁའ་འགྲོ་ཞེས་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་པ་ཡུལ་པ་མེས་
ལ་མི་བསམ་མཁན། རང་གི་ཁུ་བོ་བལ་ཡུལ་དུ་བདག་མེད་རྟོགས་ཤི་རྒྱག་བཅུག་མཁན་མོ་མངའ་
རི་རིན་པོ་ཆེར་བརྟེན་ནས་བཀའ་སྒྲོན་བྱུང་བ་མོས་ཡིན་སྙམ་ཤར་ཏེ་༧༥ བྱི་ཟླ་༥ ཆེས་༥ ནས་རྒྱ་
སྒྲུང་ཆོགས་ཆེན་འཆོགས་པའི་གྲོས་ཆོད་རང་དབང་ཆག་ཤོག་ཐོག་བཀོད་པར་བརྟེན། གསར་འགོད་
པ་ཆེ་རིང་དབང་ཕྱུག་བཀའ་འགྲུག་གིས་ཁྱོད་རང་ལ་ཆོགས་འགོད་གྲིས་སུས་ལབ་བྱུང་། ཆགས་
འགོད་བྱེད་ཆོག་པའི་རྒྱུ་མཆོན་ག་རེ་རེད། ཁོང་ཆོས་ལས་ཁུངས་༧ འཇུགས་རྒྱ་དང་། བྱི་འབྲེལ་

ལས་ཁུངས་འདུགས་རྒྱ་བཀོད་ཡོད་པ་དེ་མ་མཐོང་བ་ག་རེ་རེད་ཅེས་སོགས་ཀྱི་བཀའ་རྒྱ་བཏང་
 རྟེ་ཆེ་རིང་དབང་ཕྱུག་མིག་ཚུ་བྱུག་ཐོན་དགོས་པ་བཟོས་འདུག དེ་དུས་རྟོག་བྱ་གང་ཡང་ཆགས་ཡོད་
 པ་མ་རེད། དེ་འདྲའི་ན་ཆ་ཞིག་ཡོད་སྟབས་དེ་རྗེས་དོན་ཆེན་གསུམ་པོ་དེ་བེད་སྤྱོད་ཀྱི་ལག་ཆ་ཐོབ་
 པ་དེ་ནི་ཁོང་ནམ་པའི་སྐྱ་བསོད་རེད་ཡོད། གཞིས་བྱེས་གཉིས་སུ་ཆེ་རིང་བྱང་འདོམ་འཇལ་གྱིས་
 ཕྱིས་རྒྱ་མི་བྱ་ཀ་མེད་ཡིན། ཆེ་རིང་དབང་ཕྱུག་ཟེར་བ་དེ་འདྲ་ཁམས་པ་ཞིག་རེད། དེ་རྗེས་ཆེ་རིང་
 དབང་ཕྱུག་ནས་ཚུ་སྐྱང་ཐོག་ངོ་རྒྱལ་གྱི་ལས་འགུལ་མི་བྱེད་དགུ་བྱེད་བྱས་བྱུང་བ་དེ་ནི་གཅིག་བྱས་
 ན་ཁོ་རང་འཆོ་གོས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཀྱང་སྤྱིད།

དེ་རྗེས་༡༧ བྱི་ཟླ་༥ པ་དང་༡༨ པའི་ནང་སྤྱི་རྗེས་བཀའ་སློན་ཁྲི་པ་བསྟན་འཛིན་ནམ་རྒྱལ་
 ལྷེ་ལིར་ཕེབས་ནས་རྒྱ་གར་དབུས་གཞུང་གི་དཔོན་རིགས་མང་པོ་དང་མཇལ་འཕྲད་གྱིས་ཚུ་བཞི་
 སྐྱང་བྱུག་གི་ཆོགས་པས་ལྟུལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་བཀའ་ལ་མི་བརྩི་ནས་ཐེ་ཕན་སྤྱིད་གཞུང་དང་འབྲེལ་
 བ་བྱས་ཏེ་དོན་ཆེན་གསུམ་གྲོས་ཆོད་བཞག་པ་དང་། སྤྱི་ཆོགས་ནང་མི་བདེ་བ་བཟོ་གི་ཡོད་ཚུལ་དང་
 བཅས་ཚུ་སྐྱང་ཆོགས་པར་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་ངོས་ལེན་མི་གནང་རོགས་ཞེས་ཞུས་
 འདུག གཞན་ཕར་བཞག་རྒྱ་གར་བྲིམས་ཚུང་པ་ཆེན་པོ་དེ་འདྲའི་མདུན་དུ་བཅར་ནས་ལྟུལ་བ་
 རིན་པོ་ཆེ་བརྩི་བཀུར་མི་བྱེད་མཁན་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་མ་བྱེད་རོགས་ཞེས་ནན་ཏན་ཆེན་པོས་ཞུས་འདུག
 དེར་བརྟེན་རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་ལྟོག་ས་ལྟུབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་ཐུགས་བརྩི་ཆེ་མཐོང་
 དང་བཅས་པ་གཞི་བཞག་གི་ཐོག་ནས་གུས་ཆོར་ཉམས་ཞིབ་དང་བཀའ་རྒྱ་རྩ་དཔེ་བས་བྱུང་། ལྟོག་
 ས་ལྟུབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནི་བོད་མི་ཡོངས་དང་། ལྷག་པར་ཁམས་པ་གཞིས་བྱེས་གི་གསོན་

ཚང་མ་ནས་ཆེ་འདི་དང་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀའི་ཡ་སྐྱབས་དང་རེ་ས་ཁུ་ཡུལ་དེ་རང་ཡིན་པ་དེ་སྒྲོན་གྱི་ལས་
 འོན་ཕྱས་ལུགས་དང་། མ་འོངས་པའི་རེ་འདུན་དེ་བཞིན་ཡོད་ལུགས། ཐེ་ཕན་སྤྱོད་གཞུང་དང་
 འབྲེལ་བ་ཕྱས་པའི་དོན་ཚན་གསུམ་གྱི་བསམ་ཚུལ། ལྷག་པར་དུ་ཡ་གོང་ས་མཆོག་བོད་ཆོས་སྤྱོད་
 གཉིས་ལྷན་གྱི་དབུ་བྱིད་དུ་སྤྱོད་ཀྱང་ཁས་ལན་ངོས་འཛིན་ཁྱེད་གོས་པ། དེ་ལྟར་མ་བྱུང་ན་བོད་མི་
 སུ་ཞིག་གིས་བོད་ཀྱི་དབུ་བྱིད་བྱེད་བྱུང་པའི་ཡིད་ཆེས་མེད་ཚུལ་ཆ་ཚང་ཁུ་སྐྱབས་ཐོབ་པ་ནི་གིན་ཏུ་
 བཀྱིན་ཆེ་སོང་། གུས་ཆོའི་ཁྱེད་དོན་ནམས་རྒྱ་མཚན་ལྷན་པ་དངོས་ར་འཕྱོད་པའི་སྒྲོན་ས་རྒྱ་གར་གཞུང་
 ཐུགས་ཡིད་དྲངས་ངས་བྱུང་སོང་བ་ནི་སྒྲོ་བདེར་གྱུར་ཡོད། བོད་གཞུང་གི་མི་ཆེན་ཆོས་རྒྱ་གར་གཞུང་
 གི་དཔོན་རིགས་ལ་ཁུ་སྐྱང་ཆོག་པ་པས་མཆོན་མི་མང་པོ་ཡ་གོང་ས་མཆོག་གི་བཀའ་ལ་མི་བརྟེན་བ་
 དང་། རོ་རྒྱལ་ཁུ་མཁན་ཡོད་ལུགས་ཁུ་གནང་མཛད་པ་དེས་བོད་གཞུང་ལ་ཕན་རྒྱུ་འོ་ཆ་བཟུང་ཐུགས་
 བྲེལ་ཆགས་གཞི་ཞིག་གྱུར་འདུག གུས་ཆོས་ཀྱང་ནང་ཁུ་ལ་དགའ་མིན་ཐུག་དོག་གིས་ང་ཆོ་ཅ་མེད་
 བཟོ་ཐབས་ལས་ཡ་གོང་ས་མཆོག་གི་མཆོན་བེད་སྒྲོད་གཏོང་རེད་མ་གཏོགས་ཡ་གོང་ས་མཆོག་གི་
 བཀའ་དང་དགོངས་བཞེད་མཐའ་དག་ལ་བརྟེན་བཀུར་མི་ཁུ་མཁན་བོད་མི་སུ་གཅིག་མེད་ངས་ཡིན་
 ལུགས་ཁུས་ཡོད། རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་ཡ་གོང་ས་མཆོག་ལ་ཆེ་མཐོང་དང་། ཐུགས་བརྟེན་རྒྱ་ཆེན་པོ་
 ཞིག་གནང་གི་འདུག་པ་དེ་ནི་གཞི་བྱེས་བོད་མི་ཡོངས་ནས་བརྟེན་དུ་མི་རུང་བ་ཞིག་ཡིན་པ་མ་ཟད།
 སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་ཐུགས་རྟེན་མེད་དུ་ཆེ་ཞེས་ཁུ་རྒྱ་ཡིན། རྒྱ་གར་གཞུང་གི་བྲིམས་ལུགས་ལ་གོས་
 ཆོག་ནས་མ་གཏོགས་བསྐྱར་བཅོས་བྱུང་གི་མ་རེད། དེའང་འབྲས་མིའི་གྲངས་ཚད་ཀྱི་མོས་མཐུན་
 ཡོད་དགོས་པ་ཡིན་ལུགས་སོགས་རྒྱན་དུ་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་དཔོན་རིགས་ནམ་པས་སྒྲོ་བ་སྒྲོན་གནང་

གི་འདུག་ཅིང་། ཁྱེད་བཀའ་སློན་རྣམ་པ་ལ་འང་བཀའ་མོལ་བྱུང་ཡོད་ཆོད་འདུག ཁྱེད་རྣམ་པ་ནས་
 རྒྱ་གར་གཞུང་གི་བྲིམས་ལུགས་ལ་གཞོན་ཅིར་གཏོང་ཐབས་གནང་བ་དེ་རིགས་ནི། རོན་དག་འགྲུབ་
 རྒྱུ་ལྟར་བཞག་པོད་མིའི་རྒྱ་དག་མཐོང་ནས་ངོ་ཚ་སྒྲེག་ཞི་ལས་ཡོང་བ་མི་འདུག བཀའ་ཚོགས་གཉིས་
 ནས་མདོ་ཁམས་རྒྱ་སྐང་མི་མང་དང་འབྲེལ་བ་ཞུ་དགོས་ནམ་བུར་ས་གནས་སོ་སོའི་མི་མང་ལ་ཐད་
 ཀར་འབྲེལ་གཏུག་ཞུ་གི་ཡིན་ཚུལ་གསུངས་པ་དེ་ནི་ཁྱེད་རྣམ་པས་ཉལ་ཐ་བཞེས་པའི་སྐབས་སུ་
 བྲིས་གནང་བ་འདྲ། གང་ཡིན་ཟེར་ན། གོང་དུ་ཞུས་པ་ལྟར་རྒྱ་སྐང་སྒྲིག་འཛུགས་ཅུ་གཏོར་གཏོར་
 ཐབས་སུ་ལམ་སངས་ལ་ཞབས་ཐག་འཐེན་གྱི་ལས་ཀ་བལ་པོའི་མི་སེར་ཇག་པ་སློབ་བཟང་ཚུལ་བྲིམས་
 ཅན་ལ་དངོས་སུ་མཉམ་རུབ་གནང་སྟེ། བཀའ་ཚོགས་བཀའ་བསྐུར་གནང་བའི་བཀའ་ཡིག་ ༡༩
 ཟླ་༥ ཚེས་༡༧ ལོའོད་ནང་གསལ་དུ། རྒྱ་སྐང་ས་གནས་རྒྱན་ལས་ཁག་སོ་སོའི་འབྲུས་མི་མཉམ་
 བསྐྱོང་ཐུབ་ཐབས་བྱ་དགོས་ཚུལ་དང་། ཚོགས་འདུའི་ཐོག་བཀའ་ཤག་གིས་གསལ་བཤད་ཞུ་རྒྱུའི་
 མཆོན་མཐུན་འགྲུར་ཞུས་འབྲུས་ཞེས་བཀའ་ཤག་ནས་ཁོང་ཆོར་ཅིས་སྤྲོད་གནང་བ་རེད། དེར་བརྟེན་
 ཐད་ཀར་འབྲེལ་གཏུག་ཞུ་རྒྱུ་གསུངས་པ་དེ་ཅུབ་རལ་དུ་གྱུར་བ་ཡིན་དུས་དེ་ནས་བཟུང་ས་གནས་
 རྒྱ་སྐང་རྒྱན་ལས་ཁག་གྲང་རང་རང་འདོད་མོས་སུ་འགོ་རྒྱུ་ལས་གཞུང་ལ་ལྟོས་ས་མེད་པ་ཆགས་
 ཡོད།

༡༩ ཟླ་༡༠ ཚེས་༡༡ ཉིན་མདོ་སྟོད་དམིགས་བསལ་ཚོགས་ཆེན་ཞེས་བལ་པོའི་མི་སེར་
 ཇག་པ་སློབ་བཟང་ཚུལ་བྲིམས་དང་། བལ་པོའི་མི་སེར་སྤྱི་གར་དབང་རྒྱལ། བལ་པོའི་མི་སེར་གྲགས་
 པ་དོ་རྗེ། རྒྱ་གར་མི་སེར་མགོ་གཉིས་མ་རྒྱལ་ཆོང་པ་བྱམས་པ་སྐལ་ལྡན་ཅན་ནས་རང་མཆོང་ཐམས་

ཅད་རྒྱལ་འོག་ཏུ་སྤྲུལ་ཏེ་མདོ་སྟོང་མི་མང་གི་ཚབ་བྱེད་མཁན་གྱི་འབྲུག་མི་ཁམས་ཀྱི་ལུང་མཚན་ ༣༥
 ཚུ་སྤང་ས་གནས་རྒྱན་ལས་ཁག་ ༢༧ ཡོད་ཚུལ་མི་བདེན་རྒྱུན་སྒྲིག་མཐའ་འབྲེལ་ཡ་མེད་པའི་གནས་
 ཚུལ་ཡགོང་ས་མཚོག་ལ་ལ་སྟོན་སེང་ཁྲུལ། དེ་ཐོག་བཀའ་ཤག་གིས་བྱུགས་སྟོན་ཁྲུལ་སྟབས་ཡགོང་
 ས་ཡསྟབས་མགོན་ཆེན་པོ་དབུ་སྒྲོར་ཁྲུ་གི་མེད་ཤག་དང་། སྟོན་དུ་གཞུང་གི་དོན་ཚན་གསུམ་ལ་ངོས་
 ལེན་ཡོད་མེད་ཀྱི་ས་ཡིག་བསྐྱབ་བཞེས་གནང་དོན་མདོ་སྟོང་མི་མང་བརྒྱ་ཆ་༩༩ ནས་ཚུ་སྤང་ལ་རྒྱལ་
 སྒྲོར་མེད་ལུགས་གསལ་བསྒྲགས་ཡསྟན་སེང་བྱུང་ཡོད་པ། མདོ་སྟོང་ཚུ་བཞི་གང་དུག་གི་སེར་རྒྱ་
 ཀྱན་ལ་ལྷག་པར་དུ་བྱུགས་བརྩེ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་བཅས་ཀྱི་ཆ་ནས་སྟབས་དེའི་ཆོགས་དབུར་གདན་
 ཁྲུ་ཁྲུས་པ་ལྷར་ཆོགས་ཐེབས་ཡེའབས་བཀོད་གནང་སྟེ་ལོ་རྒྱུས་སུ་བྱུང་མ་མྱོང་བའི་ཆོགས་འདྲུ་ཞིག་
 འཆོགས་ཆོགས་འདྲུ་དེ་ཐོག་ཡགོང་ས་མཚོག་ནས་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལྷ་བར་གཞི་འཛིན་ཏེ་གཞན་
 ལན་སྟོང་རྗེའི་རང་བཞིན་གྱི་སྒྲོན་ས་བཀའ་སྟོབ་ཟབ་ཅིང་རྒྱས་པ་ཞིག་གནང་བའི་ནང་གལ་གནད་
 ཆེ་ཤོས་ནི་བོད་ཆོལ་ཁ་གསུམ་གྱི་བྱོན་ཡོངས་རྫོགས་སྦྱིད་ན་སྦྱིད་མཉམ་དང་། ལྷག་ན་ལྷག་མཉམ་
 བྱ་རྒྱར་ནམ་ཡང་འགྱུར་བ་མེད་པ་དང་། ཆོལ་གསུམ་མི་མང་སེར་རྒྱ་ཐམས་ཅད་མཐུན་ལམ་གོང་
 བུ་གཅིག་གྱུར་དུ་གནས་དགོས་པ། ལྷག་པར་དུ་ཚུ་བཞི་སྤང་དུག་ནི་ཆོལ་ཁ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་
 གལ་ཆེན་པོའི་ཆོལ་ཁ་ཡིན་པ་སོགས་སྟུལ་ཡོད་པ་རྣམས་བོད་མི་ཚང་མས་སྟོང་དབུས་སུ་བཅངས་
 དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ཀྱན་གསལ་རེད། ཡང་གྲུས་ཆོར་དགོངས་ཕྱོགས་གྱུར་པ་དང་། བྱུགས་ཐམ་
 གྱུར་གཞི་བྱུང་དོན་ཡང་བསྟུལ་སོང་། བྱུགས་ཁག་གལ་ཡོད། འོན་ཀྱང་གྲུས་ཆོས་བསམ་བཞིན་
 ཁྲུས་པ་དེ་འདྲ་གལ་སྤིད། གཞན་ནས་ཀྱང་བསམ་བཞིན་ཁྲུས་པ་དེ་འདྲ་ཡིན་མི་སྤིད། མ་རིག་མ་

ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་བྱུང་ཤོར་བ་ཡིན་པ་ནི་བོད་ཀྱི་ལྷ་སྤྱང་དང་། ལས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱིས་དབྱེ་འབྱེད་ཡོང་
 དེས་ཡིན། ཡགོང་ས་མཆོག་གིས་ཕྱིར་འབྱུང་གཟབ་གཟབ་བྱེད་དགོས་བཀའ་སྤྱུལ་བ་བཞིན་ཆུ་བཞི་
 སྒྲིང་དུག་གསལ། མདོ་སྟོད་ཆོལ་ཁ་དེར་བྱུང་བ་ཡིན་ན། ལུས་ཆོ་མི་ཉུང་ཤས་ཤིག་ལ་བཀའ་ཅི་
 གསུངས་ལུང་ཅི་སྤྱུལ་ཞུ་རྒྱུ་ལས་མེད་དེས་ཡིན། འོན་ཀྱང་མི་འདི་ཆོས་ཡགོང་ས་མཆོག་གི་བཀའ་
 དགོངས་ལྟར་ཡོང་རྒྱུ་ལ་དེའི་སྤང་རྒྱན་རེད། ཁོང་ཆོ་ལས་ང་ཆོ་སྤྱོད་བཅུགས་ཁུར་བཞིན་ཕུས་བཅུགས་
 བྱས་ན་དུག་གི་རེད། ཐ་ན་ང་ཆོ་བཙན་བྱོལ་བ་རང་བྱས་ནས་བསྐྱད་ཡོད། རྒྱལ་ཁབ་གཞན་གྱི་མི་
 ཁོངས་བྱས་ན་ཁེ་ཕན་ཆེ་བ་ཡོད་ཐག་ཆོད་རེད། བོད་མི་རྣམས་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་གྱི་མི་ཁོངས་བྱས།
 སྤྱི་རྒྱ་དང་སྤྱི་རྒྱ་སྤྱོད་ལག་ཏུ་བྱུང་ཆོད་རང་གི་ཁེ་ཕན་གྱི་ཆེད་དུ་ཉེ་ལས་པའི་བྱ་བེད་བྱས། ཡགོང་ས་
 ཡ་སྤྱོད་ས་མགོན་ཆེན་པོའི་མཆོན་བེད་སྟོན་བྱས། དེའི་ཕག་ནས་རང་གི་ཁེ་ཕན་སྐྱབ་གང་ཐུབ་བྱེད་
 མཁན་ནི་ཡགོང་ས་ཆེན་པོས་ཐུགས་རེ་གནང་སའི་མི་དེ་ཆོ་རེད་བསྐྱད་ཡོད་པ་རེད། སྤྱོད་ས་དེར་
 ཡགོང་ས་ཆེན་པོས་ང་ཆོ་ཆོལ་ཁ་གསུམ་གཅིག་སྤྱི་ལ་ཞེས་པ་འདི་ང་ཆོའི་སྒོ་ནས་ཅུ་ཆགས་ཡོད་ཅེས་
 བཀའ་སྤྱུལ་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཆོགས་འདྲའི་མཛད་སྒོ་གོ་ལ་ནས་ཕོ་བྲང་དུ་ཞབས་སོར་འཁོད་མ་འཁོད་
 ཀྱི་མཆོམས་ཟེར་ནའང་ཆོག་གང་ལྟར་བཀའ་སྤྱོད་བསྤྱུལ་བ་དྲོད་མ་ཡལ་གོང་ཁོང་ཆོས་མདོ་སྟོད་
 ཀྱི་མི་སྤྱོད་རྣམས་རེ་རེ་བཞིན་མིང་ནས་འབོད་དེ་ངོ་ཚྏ་ལ་སྒྲིང་ཅོར་གྱིས་བཀའ་ཤག་ཆོགས་ཁང་ནང་
 བཤད་མཁན་མ་གཏོགས་ཉན་མཁན་གཅིག་ཀྱང་མེད་པ་བྱས། གངས་ཅན་སྤྱིད་གཤོང་དུ་ཡོད་པའི་
 བོད་མི་ཆོས་ཆོགས་ཁང་ནང་བསལ་དེས་བྱེད་དུགས་ཀྱིས་འགའ་དེས་རྒྱ་གར་སྒོར་སྤྱང་བར་སྟན་
 མེད་ཞུས་པ་དང་། འགའ་དེས་སྒོ་དང་སྒོ་ལུ་ཁུང་ནས་ལྷ་དུས་སྒོ་དང་སྒོ་ལུ་ཡང་བརྒྱབ་སྟེ་མཐོང་དུ་མ་

གཏུག་ལུ་སྟན་བྱེད་སྟེ་གོང་གསལ་མི་ངན་བཞི་པོ་མིང་བཀོད་གིས་སྤུལ་བ་དང་། དེ་རྗེས་རྒྱ་གར་མི་
 སེར་མགོ་སེ་སྤྲ་མ་ནས་ཡང་བསྐྱར་རྒྱ་གར་གཞུང་ལ་བྲིམས་གཏུག་ལུ་སྟན་སྤུལ་བ་ཡིན་སྟབས་དེ་
 ནས་བཟུང་ང་ཚོ་ཁམས་པ་ཡན་ཚུན་གཉིས་ཆགས་ཏེ་བྲིམས་ལྡན་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཁབ་གི་བྲིམས་ཐོག་
 བདེན་རྒྱུན་དབྱེ་བ་འབྱེད་པའི་ལམ་ཕྱོགས་དེ་བཟུང་དགོས་བྱུང་བ་རེད། མི་ངན་ཁོང་ཚོའི་ཕྱོགས་
 སུ་བཅན་བྱོལ་བོད་གཞུང་གི་བཀའ་ཚོགས་གཉིས་འཇུག་ནས་ཉིན་བོད་གཉིས་ཀའི་རུས་པ་ང་ཚོའི་
 ཐོག་ཏུ་སྤེལ་བ་དང་། རུས་མེད་ང་ཚོའི་ཕྱོགས་སུ་སྤྲུམ་མེད་མཚོག་གསུམ་གྱི་ཐུགས་རྗེ་དང་ལས་འབྲས་
 སྤྲུབ་མེད་པའི་དྲང་བདེན་གྱི་ལམ་ནས་རྒྱ་གར་བྲིམས་ལྡན་རྒྱལ་ཁབ་གི་བྲིམས་མཐུན་སྤྱད་སྦྱོབ་
 འོག་ཏུ་གནས་རྒྱུ་དེ་རེད།

མི་ངན་སྤོ་བཟང་ཚུལ་བྲིམས་དང་། སྟོག་ར་དབང་རྒྱས། གྲགས་པ་རྡོ་རྗེ། དུམས་པ་སྐལ་
 ལྡན། མགོ་སེ་སྤྲ་མ་བཅས་ལ་ཚུ་སྐང་བདག་དབང་ཡིག་ཆ་ཁང་ཁུང་དང་བཅས་པ་ཅིས་སྦྱོད་དགོས་
 གི་རེད་ཅེས་ལྟགོང་ས་མཚོག་ནས་བཀའ་གནང་བ་གོ་མ་བྱུང་། ཁོང་ཚོས་ཚུ་སྐང་རྒྱ་དངོས་ཟ་བེད་
 སྤྱད་དེ་བལ་པོ་དང་། རྒྱ་གར་མི་སེར་བྱས་པ་ལ་བོད་གཞུང་ནས་བདག་རྒྱུན་འདི་ལྟ་བུ་ཐོབ་དོན་
 གང་ཡིན་ནམ། མི་ངན་དེ་ཚོས་ཚུ་སྐང་གི་རྒྱ་དངོས་ཟ་བེད་བྱས་ཡོད་པ་དེ་ཚོ་ཚུ་སྐང་སྒྲིག་འཇུགས་
 གི་ཐོག་ཅིས་སྤྱད་བྱུང་ན། ང་ཚོ་དབུས་སྒྲིག་འཇུགས་གི་བདག་དབང་ཡོངས་རྫོགས་སྒྲིག་འཇུགས་
 སྤྱིའི་ཐོག་ཡོད་བཞིན་པ་ཅིས་སྦྱོད་རྒྱུར་དཀའ་ངལ་མེད་ལུགས་ཡིག་ཐོག་སྤྱད་ཡོད། སྤྱི་འབུས་པད་
 མ་བདེ་ལེགས་དང་། མདོ་གཉེར་གསེར་དགའ་གཉིས་རང་བཞིན་དུ་དགོངས་ལུ་སྤུལ་བ་ཡིན། ད་
 བར་བཀའ་ཚོགས་གཉིས་སྦྱོབ་སྤྱད་པ་ལྟ་བུ་གནང་སོང་ཡང་ང་ཚོས་ལན་བརྒྱབ་མེད། ཚོད་འཛིན་

ཕྱི་བ་ནས་མེད་པར་བྱུང་ཆོད་ཁོ་ནར་གཏོང་ན་ང་ཆོས་བརྩི་དགོས་དོན་ཅི་ཡོད། བྱེད་བཀའ་ཆོག་ས་
 གཉིས་ཀྱི་དགྲ་བོ་ང་ཆོ་མ་རེད། འོན་ཀྱང་ཚུར་དགྲ་བོ་འཛིན་ན་པར་ཡང་དགྲ་བོར་འཛིན་རྒྱུ་ལས་
 དྲིན་ཆེ་བ་ལོ་རྒྱས་སུ་མེད། མི་ཆེ་དང་མི་རབས་ལ་འབྲེལ་བ་ཆགས་པའི་ལོ་རྒྱས་མེད། མ་འོངས་
 པར་ཡང་བྱེད་ཆོ་ལྟ་བུ་དང་གཤིབ་འདོད་མེད། ང་ཆོ་དམར་བསད་གཏོང་བྱུང་ན་བྱེད་རྣམ་པའི་ཁེ་
 སང་གནང་། ག་རེ་བཟོ་རྒྱུ་ཡོད་ན་བཟོས་ཤོག་མ་བཟོས་ནས་ལྷག་པ་བཤང་ཡང་བསྐད་མེད་པ་དེ་
 བྱེད་རང་རྣམ་པས་མཁུན་གྱི་རེད། ང་ཆོ་རྒྱུ་(སྐར་དབུས་རྒྱན་ལས་རྣམས་དགོངས་པ་ལྷུ་དགོས་ཀྱི་
 ཡོད་ན། ང་ཆོར་ལྷ་རུ་མ་བཅུག་པར་མི་ངན་ཁོང་ཆོ་ལྟ་བུ་ལྷོག་ཏུ་གོ་སྒྲིག་གིས་བཅན་འཕྲོག་གཏོང་
 མཁན་གྱི་བྲམ་པ་ལྷུ་ཆོག་ས་བྱུར་སྒོང་གནང་དགོས་དོན་ག་རེ་ཡིན་ནམ། རྒྱ་གུང་བྲན་མིག་གིས་མི་
 མཐོང་མཁན། རྒྱ་སྐར་གི་ལས་ཀ་སྟེ་གཅིག་བྱེད་མ་ཐོང་པའི་མི་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་གྱི་མངའ་འབངས་
 ཡིན་པ་ཞེ་ཅིག་ལ་ང་ཆོ་ཁམས་པ་ཤི་གསོན་གཉིས་ཀྱི་དཀའ་ལས་བརྒྱབ་པའི་ཡིག་ཆ་ནས་བཟུང་
 རྟེ་ཡོངས་རྫོགས་བཅན་འཕྲོག་བྱ་བ་བས་ཀྱི་ངན་རྒྱུ་ངན་མཐུན་བཟོ་དགོས་དོན་ག་རེ་ཡིན་ནམ།
 བྱེད་རྣམ་པས་མི་བསད་ཆོག་གི་ཡོད་དུས། ང་ཆོས་ཤིག་བསད་མི་ཆོག་པ་ག་རེ་ཡིན་ནམ། བྱེད་རྣམ་
 པས་བོད་གཞུང་གི་དདུལ། རྒྱ་གར་གྱི་རོགས་དདུལ། ཨ་རིའི་རོགས་དདུལ། བྲེ་མན་གསང་ལས་
 ཀྱི་དདུལ་རོགས་རམ་ཆོག་ས་པ་ཁག་གི་དདུལ་ནས་མི་རེས་སྟོད་ཁང་སྤྱི་གིང་རེ་བརྒྱབ། མི་རེས་བྱི་
 རྒྱལ་ལ་ཆོང་ཁང་བཟུང་བ་དང་ཆོང་འབྲེལ་གྱི་ལམ་རྒྱ་ཆེ་བཟོས་ཏེ་ཕྱོགས་གཏོགས་ཐམས་ཅད་ལྷུག་
 ཆེན་དང་། ཉམས་ཆེན་ཤ་སྟག་བཟོ་ཆོག་གི་ཡོད་དུས། ང་ཆོས་ཉིན་ལྟོ་ཉིན་འཆོལ་དུ་བསྐད་མི་ཆོག་
 པ་ག་རེ་ཡིན་ནམ། བྱེད་རྣམ་པ་བན་དེ་གོང་བྱིར་ནང་དུ་ལོག་ཆོག་དུས། ང་ཆོའི་འབུ་ཆོ་གོས་བྱུང་

ནང་དུ་ལངས་མི་ཚོག་པ་ག་རེ་ཡིན་ནམ། ཡགོང་ས་མཚོག་གིས་ང་ཚོ་ཚོལ་ཁ་གསུམ་གཅིག་སྒྲིལ་
 ཞེས་པ་འདི་ང་ཚོའི་སློག་རྩ་ཆགས་ཡོད་ཅེས་སོགས་ཡང་ཡང་གསུང་བཞིན་པ་དེ་རིགས་བྱེད་ནམ་
 པ་མི་རེས་ཚུ་ཚོད་གསུམ་བཞི་ཙམ་གྱི་རིང་དུ་མང་ཚོགས་ལ་གཏམ་བཤད་གནང་ནའང་ཚོག་གཅིག་
 གསུངས་པ་གོ་མ་མྱོང་། ག་རེ་ཡིན་ནམ། ང་ཚོ་ཚོལ་ཁ་གསུམ་གྱི་ཁོངས་སུ་མ་ཚུད་པ་ཡིན་ནམ། བྱེད་
 ནམ་པས་ཡགོང་ས་མཚོག་གི་བཀའ་རྒྱུན་པ་དང་། དགོངས་གཞི་གསལ་པོ་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནའང་
 བརྩེ་མེད་དོག་རོལ་དུ་བཏང་ཚོག་པ་ག་རེ་ཡིན་ནམ། དཔེར་ན། བྱེད་བཀའ་ཚོགས་ནམ་པ་ལྷགས་
 སུ་བཞུགས། ཚུ་སྐང་གི་མི་ནམས་རིམ་བཞིན་གཞུང་དམངས་གཉིས་ཁོངས་ནས་བྱིར་ལུང་གནང་
 བ་དང་། མང་ཚོགས་སྤྱི་བྱེད་ས་ལ་ཚུ་སྐང་གི་མི་ནམས་དབྱ་བོ་ངོ་མར་ངོས་འཛིན་ཐབས་སུ་མགོ་བོ་
 ཚོངས་སུ་འཇུག་པའི་ལོག་གཏམ་མཐའ་མེད་པ་ཡིག་ངག་གཉིས་ཐོག་ནས་གསུངས། གོང་དུ་ཞུས་
 པའི་མཚོན་ཆ་གོ་སྒྲིག་གི་ངན་འཆར་དང་སྒྲགས་ཚུ་སྐང་གི་མི་གསོད་རྒྱུའི་ལས་འགུལ་བར་མེད་དུ་
 གནང་བ་འདི་རིགས་ཡགོང་ས་མཚོག་གི་བཀའ་དགོངས་དང་རྩ་འགུལ་མ་ཡིན་ནམ། བོད་མིའི་
 སློག་རྩ་ཚོལ་གསུམ་གཅིག་སྒྲིལ་ཡོང་ཐབས་ཀྱི་ལྷན་ལས་ཤིག་ཡིན་ནམ། འཆོ་མེད་ཞི་བའི་ལྟ་བ་
 དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཞིག་ཡིན་ནམ། ང་ཚོ་འཆོ་མེད་ཞི་བའི་ལྟ་བ་འཛིན་པའི་ཁོངས་སུ་ཚུད་ཀྱི་མེད་
 པ་ཡིན་ནམ། བྱེད་ནམ་པའི་ལྷན་ལས་དེ་དག་ཡགོང་ས་མཚོག་གི་དགོངས་བཞེད་དང་གང་འདྲ་སེ་
 མཐུན་གྱི་རེད།

བཀའ་སློན་ཁྲི་པ་རྒྱ་ལོ་དོན་འགྲུབ་ནས་བོད་རང་བཙན་ཡོང་ཐབས་མེད། རང་སྤྱོད་ལྗོངས་
 བྱང་ན་འགྲིག་གི་རེད། དེ་སྤྱི་བོད་རྒྱ་ཁོངས་སུ་ཡོད་པ་ནམས་ལ་རྒྱད། རང་སྤྱོད་ལྗོངས་ཚུར་ལེན་

ཟེར་བའི་བོད་དུམ་ཁུ་ཁ་བུལ་གཏོང་རྒྱུ་སྒྲིལ་གྱི་རྒྱལ་ནས་འཛམ་གླིང་དུ་བྱལ་བསྐྱགས་
 གནང་། ཚུར་ཐེབས་ནས་བཅན་བྱོལ་གཞུང་གི་གྲོས་ཚོགས་ནང་རྒྱ་མཚན་དེ་ལས་རིང་བ་བཤད་
 དུས་དེ་ནོར་ལུལ་རེད་ཟེར་མཁན་སུ་གཅིག་བྱུང་མ་སོང་བ་དེ་ག་རེ་ཡིན་ནམ། འབྲེལ་བཤད་ཟབ་
 ཤོས་དེ་སྒྲིལ་གྱི་དགོངས་ཚུལ་རེད་ཟེར་བ་དེ་རང་རེད། རྒྱ་ལོ་ལགས་ ༥༧ ནས་༧༡ བར་མི་ལོ་ ༢༢
 གྱི་རིང་དུ་བཀའ་སློན་གྱི་ཕྱག་ལས་བཞག་ནས་སྒྲིལ་རང་གནང་སྟེ་བཞུགས་པའི་རིང་མི་གསུངས་
 བ་ག་རེ་ཡིན་ནམ། ད་ཆ་ཡང་བསྐྱར་བཀའ་སློན་གྱི་མཛུགས་འགན་བཞག་ནས་ལོ་ཡུན་དེ་ཙམ་སྒྲིལ་
 རང་གནང་སྟེ་བཞུགས་སོང་བར་དེའི་རིང་མི་གསུངས་པ་ག་རེ་ཡིན་ནམ། གཞི་རྩའི་རྒྱལ་ཁབ་དང་
 མི་རིགས་ཀྱི་རྩ་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་ཐག་གཅོད་དེ་མི་སྒྲིལ་གྱི་ཡིན་ན་ནོར་ལུལ་ངོས་ལེན་མི་དགོས་
 བ་ཡིན་ནམ། བཀའ་སློན་གྱི་བ་ཡིན་བཞིན་དུ་བཀའ་སློན་གྱི་བར་གྲ་སྒྲིག་ཞུས་པའི་ཚོགས་འདུ་ཁག་
 གི་ཐོག་དུ་སྒྲིལ་གྱི་ཐག་གཅོད་གསུངས་ཚོག་གི་རེད་པས། བོད་རྒྱལ་ཁབ་དང་། བོད་མི་རིགས་ཤིག་
 གི་གནད་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་ཐག་གཅོད་དེ་འདྲ་མི་སྒྲིལ་གྱི་རེད་ཅེས་བཞག་ཚོག་པ་དང་དེས་ལ་
 དག་པ་ཡིན་ནམ། བཅན་བྱོལ་བོད་གཞུང་གི་སྒྱི་འཐུས་གྲོས་ཚོགས་ནང་མི་སྒྲིལ་གྱིས་དུས་ཡུན་རིང་
 བོར་གཏམ་བཤད་ཚོག་གི་རེད་པས། དེའང་བོད་རང་བཅན་ཐོབ་ཡ་མེད་པ་དང་། རང་སྦྱོང་སྦྱོངས་
 ལེགས་ཚུལ་ཡར་སྔོན་རྒྱ་ཡར་སྔོན། ཚུར་ལེན་རྒྱ་ཚུར་ལེན་ཟེར་ནས་འབྲི་རྒྱ་ཡར་རྒྱུར་གྱི་གཏམ་
 བཤད་བྱེད་ཚོག་གི་རེད་པས། དཔེར་ན། བོད་གཞུང་གི་དྲུང་ཆེ་ཞིག་གིས་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་དྲི་ལན་
 འབྲེལ་བཤད་ཙམ་ཡང་གྲོས་ཚོགས་ནང་གསུངས་ཚོག་གི་མེད་དུས། མི་སྒྲིལ་ཞིག་གྲོས་ཚོགས་ནང་
 ག་རེ་བྱས་ནས་བྱུང་ཡོད་དམ། མི་སྒྲིལ་གྱི་བསམ་ཚུལ་རེད་ཟེར་ནས་སྤིང་བྱས་སྤུང་སྦྱོབ་བྱལ་བ་

ལུགས་སྒོལ་དུ་ཡོད་དམ། མ་འགྲུབ་པའི་སྤྱིད་བྱས་ཤིག་སྤྱད་སྒྲོབ་གནང་བ་ཞིག་མིན་ན་མི་སྒྲེར་གྱི་
 དགོངས་ཚུལ་རེད་ཅེས་གསུང་རྒྱུའི་ཆ་བརྟེན་གྱི་དགོངས་མཆོག་གི་དགོངས་བཞེད་དང་འགལ་བ་མ་
 ཟེད། བཅན་བྱོལ་བོད་གཞུང་གི་སྤྱིད་བྱས་དང་འགལ་བའི་གསུང་བཤད་ལ་ངོས་ལེན་གནང་ཐབས་
 མེད་ཅིང་། འོར་འབྲུལ་ཆེ་བའི་གསུང་བཤད་དེ་འདྲ་བཀའ་སློན་སུ་ཞིག་གིས་གསུངས་ན་མི་འགྲིག་
 ཟེར་བ་ལྟ་བུ་ཆོག་ས་གཙོ་ནས་གསུང་ན་ང་ཆོ་ཡིད་ཆེས་སྒྲེ་ཆོག་གི་རེད། ཡང་ན་རིག་ལམ་འགན་
 འཛིན་འདས་པོ་སློབ་ཟུང་རྒྱ་མཚོ་ནས་ང་ཆོར་ངོ་རྒོལ་གྱི་ཡིག་ཆ་བཀྲམས་པ་དེའི་ནང་བརྗོད་དོན།
 བཀའ་བླུ་རྒྱུ་ལོ་དོན་འགྲུབ་ཆ་བ་སྤྱིད་གྱི་དོན་ཅན་ལས་བཀའ་སློན་གནས་དབྱུང་གནང་བའི་གོ་
 དོན་གསལ་པོ་ཞིག་གིས་འདུག་པ་ལྟར་དངོས་འབྲེལ་ཡིན་ན་གོང་གི་གནས་ཚུལ་དེ་དག་བོད་གཞུང་
 གི་སྤྱིད་བྱས་ཡིན་པ་སྤྱི་སྒོལ་ལྟར་བསྟན་བྱུང་སྟབས་ང་ཆོས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ངོས་འཛིན་ལོས་ལྟ། ཡིན་
 ནའང་རྒྱ་དམར་གྱིས་མི་བཞི་ཤོག་ཁག་ཟེར་བ་བཟོས་ནས་ཁ་འབག་ལག་འཁྱིས་བྱས་པ་ལྟར་སྤྱོད་
 རྒྱུ་ལོ་ལགས་ལ་གནང་ན་ཡག་པོ་མི་འདུག་ཅིང་། རུང་གི་ཡང་མ་རེད། ང་ཆོས་གསལ་པོ་ཤེས་པ་
 ཞིག་ལ། སྤྱི་འཐུས་གོས་ཆོག་ས་ཐེངས་༤ པ་དགུན་ཁའི་ཆོག་ས་དུས་སྐབས་སུ་༡༩༩༩ གྱི་ཟླ་༡༡ པོར་
 བཀའ་ཤག་ནང་སྤྱི་སྒོལ་དུང་ཆེ་རྟ་ར་ལགས་ཀྱང་ཡོད་པའི་ལྟན་རྒྱས་སར་བཀའ་བསྟར་གནང་
 སྐབས་བཀའ་སློན་རྒྱུ་ལོ་ལགས་ནས་བཀའ་སློན་བཀྲིས་དབང་འདུས་ལ་བྱིད་རང་ནས་རྒྱ་བོད་
 དབང་གྱི་མཐུན་ལམ་གཏོར་བཤིག་གཏོར་གི་ཡོད་རེད། ལས་ཀ་ལམ་དུ་གཏོར་གི་མི་འདུག་བྱིད་
 རང་དབྱིན་ཇི་གཞུང་དང་། རྒྱ་གར་གཞུང་གི་སོ་པ་རེད་ཅེས་བཀའ་དྲག་པོ་གནང་དུས་ཆང་མས་
 ཡིན་ཤག་ཤག་གནང་བ་ལས་སུ་ཞིག་གིས་ཆོག་གཙོག་གསུངས་པ་བྱུང་འདུག་གམ། བཀྲིས་དབང་

འདུས་ཙམ་ལས་ཆང་མ་ཐུགས་མཐུན་ཡིན་པ་གསལ་པོ་མ་རེད་དམ། བཀའ་སློན་བགྱིས་དབང་
 འདུས་ནས་དངོས་འབྲེལ་བྱས་ན་སོ་པ་ཡིན་པའི་ཁུངས་སྤྱིལ་གནང་དགོས་ལུགས་ཙམ་ཁྱེད་གནང་
 དགོས་ཆོད་འདུག་ཀྱང་། དོས་ནས་དགོངས་པ་ཁྱེད་ཆོག་ཟེར་བ་ཙམ་ལས་གང་ཡང་གསུངས་མེད་
 པ་མ་རེད་དམ། ལྷན་རྒྱས་ཀྱི་ཆོག་ས་འདུག་ཏུ་མ་དེ་ཐོག་ནས་མཐུག་འགྲིལ་བ་མ་རེད་དམ། དེའི་
 སང་ཉིན་དེར་སྤྱི་ཉིན་གྱི་ཆོག་ཐོ་དང་བཅས་བཀའ་སློན་བགྱིས་དབང་འདུས་ནས་ཡགོང་ས་མཆོག་
 ལ་དགོངས་ཁུའི་སྟན་ཤོག་ཐུལ་འདུག་ཀྱང་ཡགོང་ས་མཆོག་ནས་དགོངས་ཁྱོལ་གནང་མེད་པ་རེད།
 དེའི་སྤྱི་དགོངས་རྣམས་སུ་ཆོག་ས་གཙོ་བོ་ཟེར་བ་དོང་ནས་བཀའ་སློན་རྣམས་ནང་ཁུལ་འགྲིག་ས་ཀྱི་མི་
 འདུག་འགལ་སྤྱོད་ཆེན་པོ་རེད། རྟོག་བྱ་ཆེན་པོ་རེད་ལ་ཉིན་ཁ་ཡང་ཆེན་པོ་ཡིན་ལུགས་སྤྱི་འབྲས་
 རྣམས་ལ་ནང་དོན་སློབ་སྟོན་གནང་ཡོད། སང་ཉིན་གྱི་གོས་ཆོག་ས་ཐོག་ཆོག་ས་གཙོ་བོ་ཟེར་བ་དོང་
 རས་བཀའ་ཤག་གིས་ཐུགས་འགན་ཡག་པོ་བཞེས་གནང་གི་མེད་པ་དང་། རང་ཁུལ་ཐུགས་ཁ་
 གཤིན་མིན་གྱུར་གྱི་ཡོད་པའི་སྐོར་གསུངས་ཏེ་སྤྱི་པོ་བཀའ་ཤག་དགོངས་ཁྱེད་གནང་དགོས་ཀྱི་
 འདུག་ཅེས་ཁྱེད་ཀྱི་ཡོད། གལ་སྲིད་དགོངས་ཁྱེད་མ་གནང་ནའང་མི་ལོ་༥༠ ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་སྐབས་དེའི་
 ཆོག་ས་གཙོ་ནས་དེ་འདྲ་གསུངས་ཐོང་པ་རེད་ཟེར་བ་དེ་ཙམ་ལས་མེད་ནའང་བཀའ་སློན་རྣམས་
 དགོངས་ཁྱེད་གནང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཅེས་གསུངས་པ་རེད། སྐབས་དེར་བཀའ་སློན་རྒྱ་ལོ་ལགས་
 ཆོག་ས་འདུའི་ཐོག་ལེབས་ཡོད་མི་འདུག་ཀྱང་། བཀའ་སློན་བཟླས་འཛིན་རྣམ་རྒྱལ་ནས་ང་ཆོ་བཀའ་
 བསྐྱར་གནང་གི་ཡིན་ཞེས་ཁས་ལེན་གནང་བ་དང་། དེའི་སང་ཉིན་དེར་བཀའ་སློན་ཡོངས་རྫོགས་
 དགོངས་ཁྱེད་གནང་པའི་གསལ་བསྐྱགས་སྤྱི་འབྲས་གོས་ཆོག་ས་ནང་གནང་། ཡགོང་ས་མཆོག་ནས་

དེ་མ་ཐག་གཞུང་ཞབས་སྡེ་ཚན་སོ་སོ་དང་། ཚོགས་པ་ཁག་བཅས་སྤྱི་འབྲུས་མིན་པའི་མི་ཡོད་ཚད་
 ས་ནས་བཀའ་སློན་༥ གྱི་འོས་གཞི་དུས་བཀག་ཐོག་འབུལ་དགོས་པའི་བཀའ་བྱུང་སྐྱེས་ཡིག་
 ཚང་བརྒྱད་གནང་སྟེ་བསྐྱེད་བཞེས་མཛད་དེ་བྱི་ཟླ་༡ ཚེས་ཉིན་བཀའ་སློན་གྱི་འོས་གཞི་མི་གྲངས་༡༤
 སྤྱི་འབྲུས་ཚོགས་གཙོ་ལ་གནང་། ཚོགས་གཙོས་ཚོགས་འདུ་དབུ་འཇུག་ས་གནང་མ་ཐག་བཀའ་སློན་
 གྱི་འོས་གཞི་རྣམས་ཚོགས་ཐོག་ལྷག་ས་གྲོག་གནང་། དེ་མ་ཐག་སོ་སོའི་གྲོས་རའི་ཞབས་སྡེ་གས་
 ནས་རེ་རེ་བཞིན་བཤར་ཏེ་འོས་བསྐྱེད་འགན་འཛིན་གྱིས་གནང་བའི་འོས་ཤོག་ཐོག་འོས་འཁེན་གནང་
 བཅུག་པ་དེ་ནི། གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱི་འབྲུས་རྣམས་ལ་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་བ་དང་། བན་ཚུན་མོས་བསྐྱར་
 བྱེད་པའི་རང་དབང་གི་གོ་སྐབས་ཐོབ་གྱི་མེད་པ་ཞིག་རེད། འོས་ཐོན་གསལ་བསྒྲགས་གནང་དུས་
 སྡེ་ཉིན་དགོངས་ཁུ་གནང་མཁན་གྱི་བཀའ་སློན་༥ ཡོད་པ་ཡོངས་རྫོགས་གཅིག་ཀྱང་མ་ལུས་པར་
 རང་འཇགས་བཞེས་པ་དང་། རིན་ཆེན་མཁའ་འགོ་དང་། རིན་ཆེན་དར་ལོ་གཉིས་གསར་པ་བསྐྱོས་
 པ་རེད། འོན་ཀྱང་རིན་ཆེན་དར་ལོ་ཞེས་པ་དེ་ཨ་རིའི་དོན་གཅོད་ཡིན་པ་དང་། ཁོང་གི་ནང་མི་རྣམས་
 ཨ་རིར་ལེན་བཞིན་པ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ལའེལ་བར་བརྟེན་བཀའ་སློན་བྱེད་པའི་སྐབས་པ་དང་ཆ་
 རྒྱུན་མེད་ལུགས་ཀྱིས་བཀའ་སློན་བྱ་རྒྱུར་ཁས་ལེན་མ་ཁུས་པ་རེད། དེ་ནི་ཐོག་མར་གདམ་བྱའི་རང་
 དབང་མ་སྤྱད་པའི་ཉར་ལེན་གྱིས་ཚང་མ་ངོ་ཚད་གོས་པ་དེ་བྱུང་ཡོད། དེ་འདྲའི་འབྲུག་སྟོན་གནང་
 བའི་གྲུབ་འབྲས་སུ་རིན་ཆེན་མཁའ་འགོ་ཡར་སྐྱེལ་ས་པ་དེ་ཡིན། དེ་ནི་ཞབས་འདྲན་ཁུ་མཁན་འཕར་
 མ་ཞིག་དང་། དགྲུག་གིང་རྒྱག་མཁན་སྟོགས་གཏོགས་ངན་དཔུང་སྤྱིག་མཁན་སྟོན་མ་ཞིག་བྱང་
 ཡོད། བཀའ་སློན་བགྱིས་དབང་འདུས་དབྱིན་རི་དང་། རྒྱ་གར་གྱི་སོ་པ་མིན་པ་དང་། རྒྱ་བོད་དབར་

དམིགས་བསལ་འགལ་ལྷ་བཟོ་མཁན་ཡང་མིན་པར་ཡགོང་ས་མཚོག་གི་དགོངས་གཞི་དང་མཐུན་
 ཞིང་། བོད་མིའི་རྩ་དོན་ལ་ལས་སྤྱོད་པར་ཐག་གཅོད་བྱེད་སྒྲུ་མེད་མཁན་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་
 འདེམས་བྱེད་སྤྱི་འཐུས་མདོ་སྟོད་དང་། ཆོས་ལུགས་བཅས་ཁག་གཅིག་ནས་ཡིད་ཆེས་ཡོད་བཞིན་
 བ་དེས་འོས་ཤོག་གི་རྒྱབ་སྐྱོར་ཐོབ་པ་རེད། ཁོང་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་ཞུ་མཁན་སྤྱི་འཐུས་༡༠ ཐམ་པ་ག་
 ཏུས་ཀྱང་ཡོད་པ་རེད། དེ་ནི་མདོ་སྟོད་དང་། ཆོས་ལུགས་ཀྱི་སྤྱི་འཐུས་༡༤ གཙོ་བོ་ཡིན་པ་འདྲ། འོན་
 ཀྱང་ཁོང་ལ་སྤྱི་དྲིལ་བཀའ་སློན་གྱི་ལས་སྒྲུ་གནང་ནའང་སྤྱོད་པ་གཅིག་ནས་བཀའ་སློན་རྒྱ་ལོ་དོན་
 འགྲུབ་ཀྱིས་མི་འདོད་པའི་གཞིགས་སྤངས་ལས། དོན་ལམ་དུ་མི་འགོ་བ་དང་། གཉིས་ནས་སྤྱི་འབྲེལ་
 གྱི་ལས་དོན་བཀའ་བྱུང་གནང་ཡུལ་དོན་གཙོད་ཁག་ཡིན་སྟབས་དབྱེན་ལེན་དོན་གཙོད་སྟག་ལྟ་
 ཅན་གྱིས་དཔུང་ཤེད་ཁུར་ཏེ་ལས་དོན་ཇི་བཞིན་མི་བྱེད་པ་དང་། ཨ་རིར་རྒྱ་རི་སློ་གྲོས་ཅན་གྱིས་
 ངན་ཤེད་ཁུར་ཏེ་ལས་དོན་ཇི་བཞིན་མི་བྱེད་པའི་ཐོག་སྤྱོད་པ་གང་སར་འགོག་རྒྱུ་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་
 རྒྱ་རི་སློ་གྲོས་དང་ཁོང་ཆོ་སྤྱོད་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་སྐོར་ལ་གནད་འགག་ཐུག་གི་ཡོད་པའི་དབང་
 གིས་བཀའ་སློན་བསྟན་འཛིན་རྣམ་རྒྱལ་ནས་བཀྱིས་དབང་འདུས་ཀྱི་ལས་དོན་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་དང་
 དངོས་ཤུགས་ཀྱིས་འགོག་རྒྱུ་བཟོ་བ། སྤྱི་རྒྱལ་ཡུལ་ཁག་གང་སར་ཆིབས་བསྐྱར་སྐབས་བཀྱིས་
 དབང་འདུས་ཆིབས་ཞབས་སུ་ཡོད་ན་སྤྱི་རྒྱལ་བ་ཆོས་མཇུག་ཁ་ཞུ་རྒྱུ་ལོ་སྤྱི་ག་བཀའ་སློན་ཡིན་
 པའི་ཆ་ནས་གཙོ་བོའི་འགན་ཁུར་ཞུ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་ལྟར་ངོ་སྤྱོད་རྒྱབ་མཐུན་དང་། རོ་དགའ་
 སྤྱོད་པ་ལྟར་མེད་པ་སྒྲིལ་གྱི་ཁེ་ཕན་ལ་རེ་ཡུལ་ཡོད་མེད་སོགས་མི་ལྟ་བར་ལྟག་བསམ་རྣམ་དག་གིས་
 ཏུར་ཐག་སྤང་ཐག་གནང་གི་ཡོད་པ་བཅས་ལ་བརྟེན་བསྟན་འཛིན་དག་བྱེད་དང་། ལྟག་པར་སྐལ་

བཟང་རྒྱལ་མཚན་ཅན་གྱི་མི་འདོད་པའི་སྒྲོན་མ་དོན་གཅོད་ཁག་དང་ནང་འབྲེལ་བྱེད་པ་དང་། བྱི་
 ནང་གང་སར་བྱགས་རྒྱན་མང་པོ་སྤེལ་ནས་ཆིབས་ཞབས་སུ་འང་བཅར་བདེ་མེད་པའི་འགོག་རྒྱུན་
 བཟོ་བ་སོགས་བྱུང་བར་བརྟེན་སྤྱི་འབུས་གྲོས་ཚོགས་ནས་བྱི་དྲིལ་བཀའ་སློན་ན་རམ་ས་ལར་ནང་
 ཏུ་བཞུགས། དཔལ་འབྱོར་བཀའ་སློན་གྱིས་བྱི་འབྲེལ་དང་བྱི་སྒྲོད་གནང་དགོས་དོན་ཇི་ཡིན་ཞེས་དྲི་
 བ་མང་པོ་བྱ་དགོས་བྱུང་ཡོད། ཁམས་པ་དང་ཁམས་པའི་སྤྱི་གཞུགས་ལ་མི་མང་པོ་མི་དགའ་ཕྱག་
 དོག་གི་ལས་དོན་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་དང་བརྒྱན་བཀའ་སློན་བཀྲིས་དབང་འདུས་ཁམས་པའི་སྤྱོད་ཀྱིས་
 ཡིན་པ་དང་ཁམས་པར་དགའ་མཁན་རེད་ཟེར་བ་སོགས་སྤྱི་ཚོགས་ནང་གི་མི་དེ་ཆོའི་སྤྱོད་ཀྱིས་བྱགས་
 གྱིས་ཁ་དམག་བརྒྱབ་སྟེ་བཀའ་སློན་མི་ཡོང་བ་དང་། བྱུང་ན་ལས་དོན་ལམ་དུ་མི་གཏོང་བ་བྱེད་གྱི་
 ཡོད་པ་རེད། དེ་འདྲའི་དབང་གིས་བྱི་དྲིལ་ལས་ཁུངས་སྟོང་པ་བཟོས་ཏེ་བཀའ་སློན་མེད་པ་གནང་
 བ་རེད། བཀྲིས་དབང་འདུས་བཀའ་སློན་ཡིན་བཞིན་དུ་ཕྱི་ལོར་དོན་གཅོད་བསྒྲོས་གནང་བ་རེད།
 གནས་སྟངས་དེ་འདྲར་བརྟེན་ཚོགས་ཐངས་དགུ་པའི་སྤྱི་འབུས་གྲོས་ཚོགས་ནང་བཀྲིས་དབང་
 འདུས་བྱི་དྲིལ་བཀའ་སློན་བསྒྲོས་ན་སྒྲོན་གང་ཡོད་དང་། བྱི་དྲིལ་ལས་ཁུངས་སྟོང་པ་དགོས་དོན་ཇི་
 ཡིན་དྲི་བ་བྱུང་ཡོད། དྲི་ལན་དུ་བཀའ་སློན་གྱི་པས་ང་ཆོ་ནང་ནས་གྲ་འགྲིག་གི་མི་འདུག་ཅེས་སོགས་
 གསུངས་པ་རེད། ང་ཆོར་ཡན་ཐོག་གི་སྤྱོད་སྟོན་ཅམ་གནང་རྒྱ་ལྟར་བཞག་དཔེར་ན། མགོ་སེ་སྤྱ་
 མ་ཅན་མི་ངན་ཁག་གཅིག་ནས་ཁྱ་བཞི་སྒྲུང་དུག་ཟེར་བའི་ཚོགས་པ་གསར་པ་ཞིག་བཙུགས།
 བྲིམས་དོན་གཉིས་མཐུན་གྱི་རྒྱ་སྒྲུང་སྤྱི་གཞུགས་སྤྱར་ཡོད་གྱི་བདག་དབང་བཅན་འཕྲོག་བྱ་རྒྱུའི་
 ལས་འགུལ་རྒྱ་བཅོམ་བྱེད་འཆར་ལ་བརྟེན་བྲིམས་ལྡན་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོའི་བྲིམས་ཁང་

དུ་གཏུག་བཤེར་བྱེད་མུས་སུ་ཡོད་པར་བགྱིས་དབང་འདུས་ནས་བཀའ་སློན་དང་། ལྷི་དོན་གཉིས་
 ཀའི་མཚན་ཁུར་ཐོག་བྲིམས་ཚུད་ཀྱི་ལས་ཀར་འགོག་ཐབས་སྤྲ་རྗེས་དུ་མ་ཞིག་གནང་ནས་ང་ཚོའི་
 བྲིམས་ཚུད་པར་སྒྲོག་འབྲེལ་གྱིས་མགོ་སེ་སྤྲ་མ་ཅན་བྲམ་པ་བྱུ་ཚོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གནང་སྟེ་བྱུང་བ་
 ལས་ཕན་ཐོག་སྟེ་གཅིག་བྱས་པ་མེད། འོན་ཀྱང་བཀའ་སློན་བགྱིས་དབང་འདུས་ཁོང་ཉིད་ལ་ང་ཚོ་
 ཡིད་ཆེས་ཡོད། རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་གི་ཐོག་ནས་དབྱུད་ན་བོད་སྤྱིའི་གནད་དོན་ལ་བྱང་བ་དེན་
 དགོངས་པ་བཞེས་མཁན་སྤྱི་པའི་མི་ངོ་མ་ཞིག་ཡིན་པའི་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཐུབ། ཁམས་པ་ལ་དམིགས་
 བསལ་དགའ་བ་དང་། ཁམས་པ་ལ་དམིགས་བསལ་སྤང་བ་སོགས་གང་ཡང་མེད་པ་ཞིག་མཛོན་
 གྱི་ཡོད། གནས་ཚུལ་དེ་དག་ལ་ཚང་མས་དགོངས་དབྱུད་ཡག་པོ་གནང་ན་རི་འདྲ་ཞིག་ཡོང་བ་ཚོ་
 འདུག་གམ། །

བཙུ་བདུན

མི་མང་བྱིངས་ནས་ད་ལམ་ལེགས་ཉེས་སྤང་དོར་མ་འཕྱུག་པའི་སྒྲོ་ནས་ཟེར་བའི་
 སྒྲོར་གྱི་ལན་འདེབས།

ཡང་བཀའ་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་དེའི་ཨང་ ༥༨༽ བོར་རྒྱ་གར། བལ་ཡུལ། ཨ་རི་སོགས་ས་ཁུལ་
 རིས་མེད་དུ་ཞུགས་པའི་མདོ་ཁམས་ཚུ་བཞི་སྤྱང་བྱུང་གི་མི་མང་བྱིངས་ཡོངས་ཀྱིས་ད་ལམ་ལེགས་
 ཉེས་སྤངས་དོར་མ་འཕྱུག་པའི་སྒྲོ་ནས་ཞོར་འཕྱུལ་ཅན་གྱི་རྒྱན་ལས་རྣམ་པའི་རྗེས་སུ་མ་ཞུགས་པར་

དང་བདེན་རང་དབང་གི་སྒྲོན་ས་ཐེ་ཕན་གཞུང་དང་། བོད་སྐོག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ངན་བྱས་ལམ་དུ་
 མ་གཏོང་བར་རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་རིགས་ཀྱི་རྩ་དོན་ཐོག་ལྷག་བསམ་རྟོག་རྩ་གཅིག་སྒྲིལ་གྱི་དམ་
 བཅའ་དོ་རྗེ་བཞིན་མི་གཡོ་བར་གནས་བཞུགས་བྱུང་བ་འདི་ཉ་ཅང་བསྐྱགས་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ཆེ་
 བ་མ་ཟད། འབྲུང་འཆར་ཡང་བོད་རང་དབང་བསྐྱར་གསོའི་ལས་འགུལ་ཆེ་ཕྱ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་
 རང་ཆོལ་གསུམ་དམ་ཆོག་གོང་བུ་གཅིག་སྒྲིལ་གྱི་སྒྲོན་ས་བཅན་བྱོལ་བོད་གཞུང་གི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་
 ལངས་ཕྱོགས་ཐོག་གཞུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་དཔུང་གདང་མཉམ་སྒྲིག་གོམ་བ་མཉམ་སྒྲིལ་མཛད་
 རྒྱུ་མ་ཟད་མདོ་སྟོད་མི་མང་ནང་ཁུལ་དམ་ཆོག་རྟོག་རྩ་གཅིག་སྒྲིལ་གནང་རྒྱལ་ཐེ་ཆོམ་བྲལ་བའི་
 ཡིད་ཆེས་གཙང་མ་ཞུགས་ཡོད་ཅིས་གསུངས་འདུག །

ལན་འདེབས། གསུངས་བ་རྣམས་བདེན་འབྲེལ་ཡིན་ན་མ་འགྲིག་པ་གང་ཡང་མི་འདུག
 འོན་ཀྱང་བདེན་འབྲེལ་རྩ་བ་ནས་མིན་པའི་རྒྱུ་མཆན་གསལ་པོ་ཞུས་ན། མི་མང་བྱིངས་ཡོངས་ཀྱིས་
 ད་ལམ་ལེགས་ཉེས་སྤང་དོར་མ་འཕྱུག་པའི་སྒྲོན་ས་ཞེས་སྐོག་ཐད་ཁྱེད་ཆུ་སྤང་ཆོགས་པ་དང་། ཐེ་ཕན་
 སྲིད་གཞུང་དབར་གྲོས་གཞི་གྲོས་ཆོད་དོན་ཆོན་གསུམ་བཞག་པ་དེ་མ་འགྲིགས་པའི་སྒྲོན་བརྗོད་
 ཡིག་ངག་གཉིས་ཐོག་ནས་འདྲ་མིན་སྒྲ་ཆོགས་ཤིག་བཀའ་སྒྱུ་གཉིས་ནས་གསལ་བསྐྱགས་དང་
 འབྲེལ་འགྲོ་གྲོན་ཡངས་མེད་བཏང་སྟེ་ཇ་དྲག་ཆེན་པོའི་ལས་འགུལ་རྒྱ་ཆེ་གཏིང་ཟབ་སྤེལ་བའི་
 སྐབས་སུ་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་བོད་གཞུང་གི་བཀའ་ལ་རྩིས་བཀུར་ཞུས་པ་དང་། ཕྱོགས་གཅིག་ནས་
 བཏྲག་དཔུད་བྱེད་པའི་རང་དབང་གི་གོ་སྐབས་མེད་པར་སྒོ་བྱར་དུ་ཡིན་མིན་ཐག་གཅོད་བྱ་དགོས་
 ཀྱི་ཡོད་པ་བཅས་ལ་བརྟེན་ཁམས་པ་མང་པོ་ཞིག་ནས་ས་ཡིག་བརྒྱབ་ཡོད་པ་དང་། ཕྱོགས་འགའ་

རེས་ང་ཚོར་ཡང་དེ་སྐབས་སུ་ཡི་གེ་དང་། ཞལ་བར། རོ་ཐེབས་བཅས་ཀྱིས་ས་ཡིག་བརྒྱབ་ན་དགོ་
 སྟོན་རི་ཡོད་ཀྱི་སྐད་ཆ་འདྲི་མཁན་ཡང་མང་པོ་བྱུང་བར། དེ་དག་ལ་གཞུང་གི་བཀའ་ལྟར་ས་ཡིག་
 བརྒྱབ་ན་མ་གཏོགས་མུ་མཐུད་མང་ཚོགས་ལ་དཀའ་ངལ་ཡོད་རྒྱ་བཤད་པ་མ་གཏོགས་ས་ཡིག་མ་
 རྒྱག་ན་ཡག་ཚུལ་མི་གཅིག་ལའང་བཤད་མ་མྱོང་། གཞིན་ས་ས་ཡིག་རྒྱག་དགོས་པའི་བཅའ་བཀའ་
 གཏོང་གཞི་ནི་གོས་གཞི་གོས་ཚོད་དོན་ཚན་གསུམ་ལ་ངོས་ལེན་ཡོད་མེད་དང་། གོས་ཚོད་བཞག་
 ཚོག་པའི་དབང་ཆ་སྤྱད་ཡོད་དང་མེད་ཟེར་བ་དེ་ལ་ས་ས་ཡིག་བརྒྱབ་པ་མ་གཏོགས། རྒྱ་སྐད་འགོ་
 འཛིན་རྒྱན་ལས་པ་རྣམས་ཕྱིར་འབུད་དགོངས་ཞུ་བྱ་དགོས་པ་དང་། དགོངས་ཞུ་མ་བྱས་ན་རྒྱ་སྐད་
 ཚོགས་པ་དེ་རི་མིད་བར་བོད་གཞུང་ནས་ངོས་ལེན་མི་གནང་བ་དང་། དེ་སྔ་ངོས་ལེན་གནང་བ་
 རྣམས་ཕྱིར་བསྐྱུ་བྱ་རྒྱ་ཡིན་ལུགས་གསུངས་པ་དེ་ལ་ས་ས་ཡིག་བརྒྱབ་པ་མེད། དེར་མ་ཟད་རྒྱ་སྐད་གི་
 བྲིམས་མཐུན་སྒྲིག་འཛུགས་ཡོད་པ་དེ་བཅའ་ཐབས་ཀྱི་ལམ་ནས་འཕྲོག་བཅོམ་བྱེད་མཁན་ཆེད་
 འཛུགས་གནང་བ་མི་ངན་རྒྱལ་ཚོང་པ་ཇག་བྲམ་བལ་པོའི་མི་སེར་སྟོ་བཟང་ཚུལ་བྲིམས་དང་། རྒྱལ་
 ཁབ་མང་པོའི་ཕྱགས་ཟན་སོ་རྩལ་པ་མི་ངན་བྲམས་པ་སྐལ་ལྷན། སོག་ཞབས་དུང་ཟེར་བ་ཐེ་ལན་
 གི་སོ་རྩལ་གཙོ་བོ་བྲམ་ཐོག་བོད་དང་། ལུ་རུ་སུ། རྒྱ་དམར་བཅས་ཡོད་ཚད་ཀྱི་སོ་རྩལ་པའི་ཕྱགས་
 ཟ་མཁན་ཅན་དེ་སྔ་ནས་རྒྱ་སྐད་གི་སྒྲིག་འཛུགས་དང་བྲམ་རྗེས་ལ་མི་དགའ་མཁན་གི་མི་དེ་ཚོ་
 ཕྱོགས་སྒྲིག་བྲམ་པ་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་ཡོད་པའི་ས་ས་ཡིག་བརྒྱབ་པ་མ་ཤིང་། རྒྱ་སྐད་དུམ་བུ་བཟོ་བ་དེ་རྒྱལ་
 ཁབ་དང་མི་རིགས་ཀྱི་རྩ་དོན་ཡིན་པ་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་མེད་པ་མ་ཟད། ཡོངས་རྫོགས་ཁམས་པའི་
 ཐོག་མི་དགའ་བའི་མིག་ཟུག་སྟེ་རུབ་རྒྱག་བརྒྱབ་ཀྱི་ཡོད་པ་སོགས་བྱིད་རྣམ་པས་གནང་ཚད་དེ་

ལེགས་ཆ་དང་། ཁམས་པའི་བདེ་སྤྱད་ཐམས་ཅད་ཉེས་ཆ་དེ་འདྲ་མ་རེད། རྩ་སྐད་སྒྲིག་འཇུགས་ཅ་
 གཏོར་གཏོར་ཐབས་ཀྱི་ཕྱག་ལས་འདི་དག་གིས་བྱེད་ནམ་པ་དབུ་འཁོར་གྱི་ཡོད་པ་རེད། ཡང་ན་
 གཞན་མགོ་སྐོར་ཐབས་གནང་བ་དེ་འང་རང་ཉིད་ཀྱི་དབུ་འཁོར་གྱི་ཡོད་པ་མཁྱེན་དགོས་གཤམ།
 དཔེར་ན། འཛམ་གླིང་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་བོད་མི་ནང་ཁུལ་དུ་ཚོད་རྟོག་ཟུ་མཐའ་མེད་པར། མི་
 རབས་རྒྱད་དང་བཅས་པར་འཁོན་འཛིན་བྱུང་ཐབས་མེད་པ་འདི་བྱེད་ནམ་པས་ཆེད་བཟོ་གནང་བ་
 འདིས་ཐེ་ཕན་གཞུང་དང་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ངན་བྱས་ལམ་དུ་མ་གཏོང་བེད་པ་ཕར་བཞག་
 ཆེད་མངགས་ལམ་དུ་གཏོང་བ་ཞིག་མ་རེད་དམ། རྩ་སྐད་གིས་ཐེ་ཕན་སྤྱིད་གཞུང་དང་ཡིག་ཆ་དོན་
 ཚན་གསུམ་ཅན་ཞིག་ཡོངས་གྲགས་སུ་བཞག་པ་དེ་ཐེ་ཕན་གྱི་ངན་བྱས་ཡིན་པ་དང་། བོད་གཞུང་
 དང་བོད་གཞུང་གི་བཀའ་སློན་དང་། དུང་ཆེ་ཆོས་ངོ་སློག་གཉིས་དང་། སྤྱི་སྤྱོད་གཉིས་ནས་འདི་
 ཡིན་སྟེ་གཅིག་གི་ཡིག་ཆ་དང་། རྒྱད་ཆ་མེད་པར་གསེར་དབུལ་རྒྱ་དངོས་ལེན་གང་ཐུབ་བྱེད་པ་
 དང་། ཐེ་ཕན་དུ་འགོ་ས་གང་རྟོད་གནང་གི་ཡོད་པ་དེ་ཆོ་ཐེ་ཕན་གྱི་བྱས་བཟང་ཞིག་གང་འདྲ་སེ་
 ཡིན་ནམ། བྱེད་ནམ་པས་རྩ་སྐད་ཅ་མེད་བཟོ་བའི་དམིགས་ཡུལ་ངན་པ་ཞིག་ཞེ་སྤྱགས་སུ་བཞག་
 ནས་སྐབས་རེར་ཡགོང་ས་མཆོག་གི་མཚན་དང་། བོད་གཞུང་གི་བྱས་བྱུགས་རྒྱུ་ཏུ་བྱུང་ནས་བཅོན་
 ཐབས་ཀྱིས་གཞོན་བྱུགས་སྤྱད་པ་དང་། སྐབས་རེར་མཁས་སྟན་གྱིས་རེ་རེར་གཞོན་ཅིར་སྤྱོད་ཐབས་
 བྱེད་པ་སོགས་ཇི་ལྟར་གནང་རུང་། རྩ་བཞི་སྐད་དུག་གི་མི་མང་བྱིངས་ཡོངས་ཀྱིས་ཁ་ཕོ་ཡང་
 བསྐྱམས་བྱས་ཏེ་ལྷག་བསམ་དོག་ཅ་གཅིག་སྤྱིལ་གྱི་དམ་བཅའ་དོ་རྗེ་བཞིན་མི་གཡོ་བར་གནས་
 ཐུབ་ངེས་ཡིན་པ་ནི། མདོ་སྟོད་སྤྱི་འབྱུང་བར་མའི་འོས་བསྟུ་ཐེངས་གཉིས་ཀྱི་འོས་ཤོག་ལ་གཟིགས་

ན་དངོས་དོན་མིག་སྒྲར་གསལ་བོར་མཁྱེན་ཐུབ་པའི་གནས་ཚུལ་ལ་ང་ཚོས་ཀྱང་ཁམས་པ་ཚོར་
བསྒྲགས་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ཆེ་བ་ལགས།

འབྲུང་འཆར་ཡང་བོད་རང་དབང་བསྐྱར་གསོའི་ལས་འགུལ་ཆེ་ཕྱ་ཟེར་བ་འདིའི་ཐད།
རང་དབང་བསྐྱར་གསོ་ཟེར་བ་འདི་ཡི་གོ་དོན་དེ་བོད་རང་བཙན་ཡིན་ནམ། ཡང་ན་རང་སྲིད་རང་
སྲོལ་ཡིན་ནམ། ཡང་ན་རང་ལུགས་རང་སྲོལ་ཡིན་ནམ། གསལ་བོ་མེད་པ་འདི་གསལ་བོ་བཟོན་
ལས་དེ་མིན་བཙན་བྱོལ་བོད་གཞུང་གི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལངས་ཕྱོགས་ཐོག་གཏུང་སེམས་མཉམ་སྦྱེད་
དཔུང་གཏང་མཉམ་སྦྱིག་གོམ་པ་མཉམ་བོས་མཛད་ཀྱི་ཟེར་བ་དེ་སྲུ་ཞིག་གིས་མགོ་འཚོས་ཀྱི་ཡོད་
པ་མ་རེད། དཔེར་ན། རང་དབང་ཟེར་བ་འདི་མི་སྐྱེར་ལ་ཡང་རང་དབང་ཡོད་མེད་ཟེར་ཆོག་དེ་ལྟ་
བུའི་རང་དབང་ལ་གལ་ཆེ་བ་དེ་ཙམ་ཟེར་གྱི་མེད། རང་དབང་ཟེར་བ་ལ་རང་བཙན་ཟེར་གྱི་ཡོད་
ཤག་གིས་རང་བཙན་བཤད་ན་ནི། ཡགོང་ས་མཆོག་གི་དགོངས་བཞེད་ལ་འགོག་རྒྱུན་བྱེད་པ་རེད་
ཅེས་སྒྱུན་བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། རང་སྲིད་རང་སྲོལ་ཟེར་ན་ནི། ཡགོང་ས་མཆོག་གིས་སྤྱིར་འཐེན་གནང་
པ་རེད་ཟེར་གྱི་ཡོད། རང་ལུགས་རང་སྲོལ་ཟེར་ན་ནི་རྒྱ་སྐད་དང་བོད་སྐད་གཉིས་ཀའི་ཐོག་བོད་
རང་སྲོལ་ལྗོངས་རེད་ཟེར་གྱི་ཡོད། དེ་དང་དེ་འདྲའི་བཤད་ཕྱོགས་ལ་བརྟེན་བཙན་བྱོལ་བོད་གཞུང་
གི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལངས་ཕྱོགས་ཟེར་བ་ནི་འཛམ་གླིང་སྤྱི་བོ་སྲུ་ཞིག་གིས་རྩ་འཛིན་འཕེར་བ་མེད་པ་
འདི་རེད། བོད་མི་ཁག་གཅིག་གིས་བོད་རང་བཙན་ཡིན། རང་བཙན་བསྐྱར་གསོ་ཐུབ་དགོས་བསམ་
ནས་རྒྱ་མི་དམར་ནག་དང་རྒྱ་བོད་ཀྱི་འཐབ་རྩེད་ལ་དངོས་སྲུ་ཞིག་ནས་བསྐྱད་ཡོད། བོད་མི་ཁག་
གཅིག་གིས་བོད་སྤྱི་ནང་གཉིས་དང་། ཐེ་ཕན་དང་བཙས་པ་འབྲེལ་ལམ་ཐོག་རྐང་པ་གཉིས་

བཅུགས་བྱས་ཏེ་གནས་ཡོད། བོད་མི་ཁག་གཅིག་གིས་བོད་རང་བཙན་ལྟ་ཅི། རང་སྐྱོང་དེ་ཡང་དེང་
 རྒྱ་མིས་བོད་རང་སྐྱོང་ཟེར་བ་དེ་དབང་རྒྱ་བྱང་ན་བསམ་ནས་འབྲབ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། བོད་མི་ཁག་
 གཅིག་གིས་དེང་ཡགོང་ས་མཆོག་གི་མཆོན་སྟོན་མཛུགས་སྤྱོད་རྒྱས་པའི་འོག་ནས་དབུ་སྐྱོར་ལྷུ་ཅི་བྱལ་
 ཀྱི་སྒོ་ནས་རང་ཁེ་སྐྱོབ་གང་བྱལ་བྱས་ཏེ་གནས་ཡོད། བོད་མི་འགའ་ཞིག་གིས་བྱི་རྒྱལ་གྱི་མི་ས་འོག་
 གི་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་དང་འབྲེལ་བ་བྱས་ཏེ་དཔུལ་མང་པོ་སྤངས་ནས་བོད་མིས་བོད་མིར་གཞོན་
 ལུགས་སྒྲོད་པའི་ཆེད་ཆོགས་པ་འདྲ་མིན་བཅུགས་ནས་ནང་ཁུལ་དཀྱུག་གིང་རྒྱག་ཐབས་བྱེད་པའི་
 ལས་འགོ་འཛུགས་ཀྱི་ཡོད། འགའ་རེས་གངས་ཅན་སྐྱིད་གཤོང་གི་སྒྲིག་ཁོངས་ཡོད་པའི་ལས་བྱེད་
 རྣམས་འཐེན་ལུགས་སུ་ཆེ་ལྟ་གི་ཡོད། འགའ་ཞིག་གིས་བཙན་བྱོལ་གཞུང་འདི་ཡལ་ཆེར་རྒྱལ་ཁབ་
 ཅིག་ཡིན་བསམ་པའི་སྒོ་ནས་རང་གིས་རང་ལ་ཆེ་མཐོང་གིས་མིར་བརྩི་མེད་དོག་ཅོལ་གྱིས་དོན་དུ་
 མི་མང་པོར་རེ་དོགས་གཉིས་མེད་བཟོ་གི་ཡོད། མང་པོ་ཞིག་གི་བཙན་བྱོལ་གཞུང་གི་ཕོགས་དང་
 ཐོབ་ཐང་ཁེ་ཡན་ཁོ་ནར་བསམ་ནས་སྐད་ཆ་ཐམས་ཅད་དེ་ཐོག་བཤད་ནས་བསྐད་ཡོད། འགའ་ཞིག་
 གིས་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་གིས་རྩལ་ཐག་སྤྲད་ཐག་གིས་ལས་ཀ་བྱས་ཏེ་བསྐད་པའང་ཡོད། འགའ་
 རེས་ཡགོང་ས་མཆོག་གིས་གཞན་ཡན་བྱང་སེམས་གྱི་ལྟ་བ་ལྟར་རྗེས་སུ་འཛུགས་ཁུལ་གྱིས་ཁ་ནས་
 འཆོ་མེད་ཞི་བའི་ལྟ་བ་བཤད་དེ་དོན་དུ་མི་མངོན་པའི་ཐབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དགའ་མིན་ཕྱོགས་འཛིན་
 གཅིག་གསོ་གཅིག་གསོད་ཀྱི་ལས་འགུལ་སྒྲེལ་བཞིན་དུ་ཡོད། འགའ་ཞིག་གིས་རང་ཉིད་དང་རང་
 ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཏོགས་པ་ཉུང་ཤས་ཙམ་ལས་དེ་མིན་ཆོལ་གསུམ་ཆོས་ལུགས་དང་བཙས་པའི་ནང་
 རྒྱ་མི་དམར་ནག་གཉིས་ཀ་འཆང་འཛུལ་བྱས་ཡོད་པའི་དྲིལ་བསྐྱགས་ཀྱིས་ཡིད་ཆེས་ཡོད་ས་ཡལ་

ཆེར་མེད་པའི་ལངས་ཕྱོགས་འཛིན་ཏེ་རང་རྒྱལ་གཞན་པམ་གྱི་ལས་ཀ་མིག་བཅུམ་སྟེ་བཤད་བཞིན་
 ཏུ་གནས་ཡོད། བོད་མི་འགའ་རེས་བཅན་བྱོལ་གཞུང་གི་དམངས་གཙོའི་བཅའ་བྲིམས་དང་སྒྲིག་
 གཞི་ཁག་བརྩི་མེད་གྱིས་ཁ་ནས་བྲིམས་ལུགས་བཤད་དེ་ཁམས་པ་རྣམས་དང་། མཐའ་ཁུལ་ཏུ་
 གནས་པའི་བོད་མིར་ཐོབ་ཐང་མི་སྟོན་པའི་ལས་འགུལ་སྟེལ་བཞིན་པར་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་མཁན་ཡང་
 དབང་རྒྱས་ཆེན་པོའི་ཐོག་གནས་ཡོད། མཐའ་ཁུལ་ཏུ་གནས་པའི་མི་རྣམས་གྱིས་དེ་སྡེ་གཞན་དབང་
 ཁོ་ནར་བསྐྱད་པ་ལྟར་མི་དགོས་པའི་རེ་བ་དང་། བོད་རང་བཅན་ཡོང་རྒྱུར་ཡིད་ཆེས་ཆེན་པོ་བྱས་ཏེ་
 བྲིམས་ལུགས་ལ་རྩ་འཛིན་གྱིས་རེ་ཐག་མ་ཆོད་པར་ལེགས་ལམ་ཏུ་འགོ་ཐབས་སུ་འབད་ཚུན་བྱེད་
 བཞིན་ཏུ་གནས་ཡོད། ཕྱོགས་མང་པོ་ཞིག་ནས་མདོ་སྟོད་ནང་ཁུལ་མི་མཐུན་པར་དུམ་བུ་ཁ་བྲལ་
 འགོ་ཐབས་ལ་འབད་ཚུལ་གནང་དང་གནང་བཞིན་པ་འདི་དག་ཆབ་སྲིད་སྒྲུབ་བྱ་ཆེ་ཤོས་འཛིན་སྟེ།
 གནས་ཡོད་པ་སོགས་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་མིག་གིས་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་དང་ལག་པས་འཛིན་རྒྱུ་
 ཡོད་པ་འདི་ལྟར་ཡིན་པ་ལས་ཆབ་སྲིད་གྱི་ལངས་ཕྱོགས་རྩ་བ་ནས་མེད་པ་གསལ་པོ་ཚུད་ཏུ་མེད་
 པ་ཞིག་བྱེད་རྣམ་པས་བཟོས་སོང་། བྱེད་རྣམ་པས་མདོ་སྟོད་མི་མང་ནང་ཁུལ་དམ་ཆོག་དོག་རྩ་
 གཙམ་སྒྲིལ་གཏོར་བཤིག་འདི་ལྟར་མ་མཛད་ན། ང་ཆོ་དམ་ཆོག་གཙམ་སྒྲིལ་ཡོང་མུས་སུ་ཡོད།

བྱེད་རྣམ་པས་མདོ་སྟོད་མི་མང་ནང་ཁུལ་དམ་ཆོག་གཙམ་སྒྲིལ་མི་ཡོང་ཆེད་དང་མདོ་
 སྟོད་ཚུ་སྐང་རྩ་མེད་གཏོར་ཐབས་ཇི་བྱས་བྱེད་རྣམ་པས་ལོས་ཤེས་ཀྱང་། ང་ཆོས་དབང་རྟགས་
 ར་སྟོན་བྱ་རྒྱུ་གཙམ་ལ་༥ ལྷ་ཆོས་ལ་བྱེད་རྣམ་པས་བཅུགས་པའི་ཚུ་སྐང་ཆོགས་པ་གསར་པས་
 འགན་འཛིན་ལྟན་ཆོགས་ཡིན་ཟེར་བའི་སྐབས་སུ་བོད་མི་མང་སྟེ་འབྲས་རྒྱན་ལས་མདུན་ཆེད་

བཅུ་གྱིས་ཁྱེས་དོན་རྣམས་གྲོས་ཚོགས་ཐངས་༥ བའི་སྤྱི་འཐུས་གཞུང་མོལ་ཚོགས་འདུའི་སྤྱི་
 འཐུས་ལའོར་ཐག་བཏང་བའི་ནང་གསལ་དུ་ཆུ་སྐང་གསར་བ་ནས་འོས་བསྐྱུ་ལས་ཁང་གི་འགན་
 འཛིན་རྟོ་རྩེ་དག་འདུལ་གྱིས་འོས་གཞི་བཏོན་བ་རྣམས་ང་ཚོའི་ཕྱོགས་གཏོགས་ཡིན། ཉེ་ཆར་
 བལ་ཡུལ་ནས་ཡོང་མཁན་ཅན་མི་གངས་༥༠ སྒྲོར་ལ་ཏ་ལས་རྒྱ་གང་ཡོད། ཁོང་ཚོ་ཟས་བཅད་
 བསྐྱད་ཐུབ་གྱི་མ་རེད། ང་ཚོའི་ཕྱོགས་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་མི་བྱེད་བའི་རྒྱ་མཚན་བཀའ་སྤྱི་ནས་ཤོད་
 ཤོག་ང་ཚོ་ཁམས་བ་ནང་ཁུལ་མི་མཐུན་བ་བཟོ་མཁན་བྱེད་བཀའ་སྤྱི་གཉིས་ཡིན་བ་མ་གཏོགས་
 ང་ཚོ་མ་འགྲིག་བ་གང་ཡང་མེད། ཨ་ཐར་ཅན་དང་ང་ཚོ་དོ་ཤེས་ནང་ཚགས་ཡིན། མི་དགའ་
 དགོས་བའི་གནད་དོན་གང་ཡང་མེད། བྱེད་བཀའ་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་བཀའ་ལྟར་བྱས་བ་ཡིན། ང་ཚོ་
 སྐབས་རེ་གནམ་ལ་བཏོགས། སྐབས་རེ་ས་ལ་བརྒྱབས་དེ་འདྲ་བྱེད་དགོས་དོན་ག་རེ་ཡིན། ང་
 ཚོས་ཉམས་ཞིབ་ག་ཚོད་བྱས་བ་ཡིན་ན་ཡང་ཁམས་བ་ནང་ཁུལ་དགྲུག་གིང་ད་རམ་ས་ལ་ནས་
 བརྒྱབ་གྱི་འདུག་ཅེས་སོགས་མགོ་སེ་སྤྲོ་མ་དང་། བརྟན་འཛིན་ཚུལ་བྲིམས། རྒྱ་རི་བུ་ཡུག་གསལ་
 བ་རྟོ་རྩེ་ཅན་ནས་ཁ་སྐྱུ་བདེ་བྱས་ཏེ་བཤད་འདུག་བ་དེ་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ ༤༤ ཡོད་བ་ནས་
 རོ་ཡོད་མི་གངས་ ༣༥ ནས་གསལ་བོ་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་འདུག་བ་དེ་རེད། བཀའ་སྤྱི་གཉིས་ཟེར་
 བ་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་འདུག་གམ། མདོ་སྟོད་མི་མང་ལས་སྤྱི་བོར་གནས་ཐུབ་བ་འདུག་གམ།
 བཀའ་སྤྱི་གཉིས་ལ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལངས་ཕྱོགས་ཐོག་དཔུང་བ་མཉམ་སྦྲིག་དང་གཏུང་སེམས་
 མཉམ་སྦྲིད་བྱ་ཡུལ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད་ས་རེད་དམ། རིས་མེད་དུ་བཞུགས་བའི་མི་ཞིག་གང་དུ་
 ཡོད་དམ། ཁམས་བ་རྣམས་སྤྱི་རྩེ་རང་བཞིན་ཅན་དུ་ཆགས་ཡོད་བ་མི་ཤེས་བ་ཡོད་སྤྱིད་དམ།

གོང་གསལ་ཁམས་པ་རྣམ་པས་གོང་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་བདེན་པ་ཇི་འདྲ་ཞིག་བྱང་འདུག་གམ།
མདོ་དོན་བཀའ་སླི་གཉིས་ཟེར་རུང་བཀའ་ཚོགས་གཉིས་ལ་ཐུག་ཡོད་པ་ཞིག་རེད།

བཅུ་བརྒྱད་

བརྒྱ་ཆ་༩༩་དགོངས་ཚུལ་དང་རྒྱུ་འགལ་གྱི་མཛད་བྱས་མཁྱེན་པ་བྱང་གནང་བ་ཡིན་
ན་ཟེར་བའི་སྒྲིབ་གྱི་ལན་འདེབས།

ཡང་བཀའ་སླི་གཉིས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་དེའི་ཨང་ ༥:༡ བར་གོང་དུ་མཚན་སྦྲིས་ཞུས་པའི་ཚུ་
སྐད་མཛད་གཙོ་རྣམ་པས་ཀྱང་མདོ་སྟོད་མི་མང་བརྒྱ་ཆ་༩༩་དགོངས་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་རང་གི་
དགོངས་ཚུལ་དང་མཛད་བྱེད་གསལ་བ་སྒྱུར་བཅོས་གནང་སྟེ། མང་ཚོགས་ཀྱི་དགོངས་ཚུལ་གྱིས་
བཀའ་དང་། མང་གཙོའི་ལམ་སྟོལ་དང་མཐུན་པའི་དབུ་བྱིད་ཀྱི་མཛད་སྟོད་བཟང་པོ་ཞིག་ཐུག་
བཞེས་བསྟར་བའི་རེ་བ་དང་། ཡིད་ཆེས་ཞུ་གི་ཡོད། གལ་ཏེ་དེ་འདྲ་མིན་པར་མང་ཚོགས་ཀྱི་དགོངས་
ཚུལ་དང་རྒྱུ་འགལ་གྱི་མཛད་བྱས་མཁྱེན་པ་བྱང་གནང་བ་ཡིན་ན་དེ་ནི་མང་གཙོའི་ལམ་སྟོལ་
དང་མི་མཐུན་ཞིང་། བཟང་སྟོད་དང་འགལ་བའི་མཛད་སྟོད་ཅིག་ཡིན་པ་སྦྲིས་ཅི་དགོས་ཞེས་
གསུངས་འདུག།

ལན་འདེབས། འདི་རིགས་ལའང་བདེན་འབྲེལ་ཡོ་ནས་མེད་པ་ཞིག་རེད། ཅིའི་ཕྱིར་
ཞེན། མདོ་སྟོད་མི་མང་བརྒྱ་ཆ་དགུ་བཅུ་གོ་དགུའི་དགོངས་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཟེར་བ་དེ། ཐེ་
ཕན་སྤྱིད་གཞུང་དང་ཚུ་སྐད་དབར་གྲོས་གཞི་གྲོས་ཚོད་དོན་ཚན་གསུམ་བཞག་པ་དེར་ངོས་ལེན་
ཡོད་དང་མེད། ཚུ་སྐད་རྒྱན་ལས་རྣམ་པར་གྲོས་ཚོད་བཞག་ཚོག་པའི་དབང་ཆ་སྤྱད་ཡོད་དང་

མེད་ཅེས་ས་ཡིག་རྒྱལ་དགོས་པའི་ལས་འགུལ་གནང་བ་ལ་སྤྱི་གྲངས་༡༩༩༩ ལོ་ལྟར་གྱི་ཁོངས་ཡིན་
 པ་བཅས་ཀྱིས་ས་ཡིག་བརྒྱུ་མཁན་མི་གྲངས་༡༩༩༩ ཡོད་པ་དེར་ཟེར་བ་ཡིན་པ་དང་། མདོ་
 རྟོན་མི་མང་༡༩༩༩ ལྷག་ཙམ་ལས་མེད་པ་མིན་ཏེ་འོས་བསྟུའི་ཐོབ་ཐང་གི་དེབ་གཞུང་ལྷན་གྱི་
 མི་འབོར་ལ་ཆ་བཞག་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་པ་དེ་བདེན་འབྲེལ་ཡིན་ན་ཆོག་ཀྱང་དེ་ཡང་བདེན་པ་
 མིན་པར་དེ་རྗེས་མདོ་རྟོན་སྤྱི་འབྲུལ་བར་མའི་འོས་བསྟུའི་སྐབས་རྟོག་དྲ་བྱུང་རིམ་དམངས་གཙོ་
 ཚགས་ཤོག་༢༥ ༡༥༡༩༠ འབོད་པའི་ནང་འོས་བསྟུའི་འགན་འཛིན་ནས་སྐབས་༡༩༩༩ པའི་འོས་
 བསྟུའི་དེབ་གཞུང་དུ་མདོ་རྟོན་མི་མང་འོས་བསྟུའི་ཐོབ་ཐང་ཡོད་པའི་མི་གྲངས་༡༩༩༩ ཡོད་
 ཅེས་གསལ་བསྒྲགས་བྱས་ཡོད་པ་དེས་མི་འབོར་བརྒྱ་ཆ་༢༢ ཟེར་བ་དེ་བདེན་འབྲེལ་མིན་པའི་
 དཔང་རྟགས་གཙིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གྲོས་གཞི་གྲོས་ཆོད་ལ་མ་གཏོགས་དེ་མིན་མདོ་རྟོན་མི་མང་
 གིས་དགོངས་ཚུལ་དེ་ཚུ་སྐད་ཅུ་མེད་གཏོང་རྒྱུ་དང་། མདོ་རྟོན་དུམ་བུར་གཏོང་རྒྱུ་ ད་ཡོད་ཚུ་
 སྐད་རྒྱུན་ལས་རྣམས་ཕྱིར་འབུད་བྱ་རྒྱུ་ དེ་སྤྱོད་གཞུང་ནས་ཚུ་སྐད་དོས་ལེན་བྱས་པ་རྣམས་
 ཕྱིར་འཐེན་བྱ་རྒྱུ་ཟེར་བ་དེ་དག་མདོ་རྟོན་མི་མང་གིས་མོས་མཐུན་བྱེད་གྱི་མེད་པ་དེ་གསལ་བོར་
 མཐོང་བཞིན་པ་འདི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚུ་སྐད་རྒྱུན་ལས་རྣམས་གསོད་བརྱུང་བྱེད་པ་དང་། ཚུ་སྐད་
 ཆོགས་པའི་བདག་ཐོབ་བཅོན་འཕྲོག་བྱེད་ཨེ་བྱུང་ལྷ་མཁན་བལ་པོ་དང་། རྒྱལ་ཁབ་མང་པོའི་
 མི་སེར་རྒྱལ་ཁབ་སོ་རྒྱལ་བ་མི་ངན་སློ་བཟང་ཚུལ་བྲིམས་དང་། བྱམས་པ་སྐལ་ལྷན་ཅན་ལ་
 རྒྱལ་སྤྱོད་བྱེད་མཁན་མེད་པ་རྗེ་རྒྱུད་དུ་འགོ་གི་ཡོད་པ་དང་། ང་ཆོར་རྒྱལ་སྤྱོད་ལྷགས་ཆེ་རུ་འགོ་
 བཞིན་པ་དེ་མདོ་རྟོན་མི་མང་གི་དགོངས་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞུང་མང་མཉམ་རུབ་དང་།

། ལྟག་པར་དུ་ཚོགས་པ་ཁག་ དབུས་གཙང་དང་ཨ་མདོ་བ་བཅས་ཚང་མས་མཉམ་རུབ་གྱིས་
 ང་ཚོར་ངོ་ཚྏ་ལ་དང་། སྟོན་བཟོད་སྒྲིག་སྒྲུལ་ཇི་ལྟར་བྱས་རུང་མདོ་སྟོད་མི་མང་བྱིངས་རྣམས་མཚོ་
 འབྲིལ་བ་ལྟར་ང་ཚོའི་ཕྱོགས་སུ་ཡོད་པ་འདི་མདོ་སྟོད་མི་མང་གི་དགོངས་ཚུལ་ཡིན་པ་དང་། དེ་
 ལ་ང་ཚོས་གྲུས་བརྟུར་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་དེ་གསལ་བོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མང་ཚོགས་གྱིས་ང་ཚོར་
 ཡིད་ཆེས་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་ཡོད་པ་དེ་མང་གཙོའི་ལམ་སྟོལ་དང་ཡོངས་སུ་མཐུན་པ་ཞིག་ཕྱག་
 བཞེས་བསྟར་གྱི་ཡོད་པ་གསལ་བོ་དང་མཛད་སྟོད་བཟང་བོ་ཞིག་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་གསལ་བོར་
 མཚོན་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྟོད་སྤྱི་འབུས་བར་མའི་འོས་བསྟུ་སྒྲ་རྗེས་སུ་ཚུལ་བྲིམས་བསྟན་
 འཛིན་དང་། ཀམ་གཡུ་རྒྱལ། བདྲ་སྟོལ་མ་བཅས་ལ་མདོ་སྟོད་མི་མང་སྟོང་ཕྲག་༥༡༤ རས་འོས་
 ཤོག་བྲུགས་ཡོད་ཀྱང་། བྱིང་རྣམ་པས་བརྩི་མེད་དོག་རོལ་གྱིས་འོས་ཤོག་གྲངས་༧༩ ཅམ་ལས་
 མེད་མཁན་ལ་རྩིས་འགོ་བཏང་སྟེ་སྤྱི་ཚོགས་ནང་རྟོག་དྲ་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་བཟོས་ཡོད་མུས་དེ་དག་
 བྱིང་བཀའ་སྤྱི་གཉིས་གྱི་མང་གཙོའི་ལམ་སྟོལ་དང་། མང་གཙོའི་ལམ་སྟོལ་དང་མཐུན་པའི་དབུ་
 བྱིང་གྱི་མཛད་སྟོད་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནམ་ང་ཚོས་དུས་ནམ་ཡང་བཟོ་འདོད་མེད། བྱིང་རྣམ་པས་
 མང་གཙོའི་ལམ་སྟོལ་དང་མི་མཐུན་ཞིང་། བཟང་སྟོད་དང་འགལ་བའི་མཛད་སྟོད་ལ་མཐུགས་
 བཟུང་མི་གནང་བར་མདོ་སྟོད་མི་མང་མང་མོས་གྱི་འོས་ཤོག་ལ་རྩིས་འགོ་གནང་སྟེ་མདོ་སྟོད་
 གྱི་སྤྱི་འབུས་མེད་པ་བཟོ་ཐབས་མི་མཛད་པའི་རེ་བ་ཞུ་གི་ཡིན། གལ་ཏེ་མང་གཙོ་གཅིག་སྟུང་
 ལམ་ལུགས་ལས་སྟུག་པའི་མཛད་བྱས་སུ་མཐུད་དེ་གནང་ན་རྒྱུན་རིང་བཞུགས་ཏེ་ཡུ་ཚུགས་མ་
 གནང་བར་བོད་མི་མང་ལ་མང་གཙོའི་རང་དབང་སྟོད་དུ་འཇུག་ན་ཅིའི་ཕྱིར་མི་ལོགས་སམ།

བྱེད་ནམ་པའི་དགོངས་ཚུལ་དང་དམངས་གཙོ་གཅིག་སྤྱད་ཀྱི་མིའི་ལས་ལུགས་ལྟར་ནམ་ཡང་
 རོས་ལེན་བྱ་བྱལ་མེད་པ་ནི་རྩེ་གསལ་དུ་འགྲོ་བཞིན་པ་འདིར་སྤྱན་གྱིས་གཟིགས། དགོངས་
 པས་དབྱད་ན་མི་ལེགས་སམ། མདོ་སྟོད་མི་མང་དང་ཨ་ཁའི་སྟོབ་ཕྱག་གཉིས་ཀྱི་དབར་ལ་བདེ་
 སྤྱག་གི་བྱེད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་དོ།

བཅུ་དགུ

གདུང་ལུགས་གཅིག་སྒྲིལ་གྱི་ཕྱག་བྲིས་རིམ་འབྱོར་བྱུང་བ་ཟེར་བའི་སྒྲོར་གྱི་ལན་འདེབས།
 ཡང་བཀའ་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་དེའི་ཨང་༢༖༣ པར་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་དགོན་སྡེ་ཁག་
 དང་། ཆོག་ས་པ་སྒྱིད་སྤྱག་སོགས་སྒྱི་སྒྲིར་མང་པོ་ཞིག་གིས་ཐེ་ཕན་སྲིད་གཞུང་དང་། བོད་སོག་ལས་
 ཁུངས་ཀྱི་ངན་བྱས་དེ་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་མེད་པ་དང་། བཙན་བྱོལ་བོད་གཞུང་གི་སྲིད་བྱས་ལ་གདུང་
 ལུགས་གཅིག་སྒྲིལ་ཡིན་པའི་གནས་ཚུལ་ཕྱག་བྲིས་རིམ་འབྱོར་བྱུང་བ་ནམས་ཀྱིས་བརྗོད་དོན་སྟོ་
 རེས་བྱུང་ཞིང་། ཆང་མས་ཕྱགས་འཁུར་བཞིས་པར་ཡིད་རངས་བསྐྱགས་བརྗོད་ཡོད་ཅིས་གསུངས་
 འདུག

ལན་འདེབས། དགོན་སྡེ་ཁག་དང་། ཆོག་ས་པ་སྒྱིད་སྤྱག་སོགས་ཀྱི་ཕྱག་བྲིས་རིམ་འབྱོར་
 བྱུང་དོན་སྟོ་རེས་བྱུང་ཡོད་བདེན་ཡིན་འགྲོ། འོན་ཀྱང་ནང་དོན་ཐེ་ཕན་སྲིད་གཞུང་དང་། བོད་སོག་
 ལས་ཁུངས་ཀྱི་བྱས་ངན་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་རོ་རྒྱལ་རི་ཡིན་བརྗོད་དཀའ་བ་ཞིག་རེད། གང་ལགས་
 ཟེར་ན། ཕྱག་བྲིས་སུལ་མཁན་བལ་ཡུལ་ནས་སོག་པོ་སྤྱ་མའི་དགོན་པ་དང་། མི་བོར་བདེ་སྤྱིའི་
 གཞིས་ཁོང་བཀྱིས་ལྷན་པོའི་དགོན་པ། ཐེ་ཕན་ནས་སྒྲིར་བལ་ལས་གཞིའི་ཁོངས་འབྲོང་སྤྱད་རྒྱལ་

བོའི་ཚེས་ཚོགས། བེ་ཕན་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ནས་གདན་ཁྲུབས་པའི་བལ་ཡུལ་གནས་སྡོད་སོ་
 ཉུལ་པ་སོག་ཞབས་དྲུང་བདུད་འཛིན་ཞེས་པ། བོད་གཞུང་གིས་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་སུ་སྐྱེ་ཆ་བ་
 ཆེད་གཏོང་གནང་བའི་ཀུན་བཟང་སྒྲ་མ། བྱེད་རྒྱུ་པས་ཆེད་འཇུགས་གནང་བའི་དགུ་བཅུ་གསུམ་
 ཟེར་བའི་ཚོགས་པ། ལྷི་ལིའི་གཞོན་ནུ་ཚོགས་པ། སྒྲར་ཁམས་ལྷ་ཡུག་ཆེ་ཤིང་ཅན་གྱི་སྦྱིད་སྤྱུག་སོག་
 ཞབས་དྲུང་དང་བསོད་དཀའ་ཅན་གྱིས་བྱང་འགས་སྡེ་བཞི་ཟེར་བའི་སྦྱིད་སྤྱུག་བྱམས་པ་སྐལ་ལྷན་
 དང་ཨ་མདོ་སྒོ་བཟང་ཅན་གྱི་སོ་ལས་སྦྱིད་སྤྱུག་ཨ་མདོ་བསྟན་འཛིན་མགོན་པོ་ཅན་གྱི་མ་འོངས་
 ཞེས་པའི་ཚོགས་པ། ར་ཡུག་དག་དབང་དང་སྦྱི་འབྲས་རྒྱལ་དབང་འདུས་ཅན་གྱིས་སྦྱིག་གཞི་
 བཅན་གྲོལ་ཚོགས་པ། མདོ་སྦྱད་སྦྱི་འབྲས་ཨ་མདོ་རེ་གོང་བསྟན་པ་དང་། ཁོ་པའི་དགེ་ཡུག་བེ་ཕན་
 དུ་ཡོད་པ་དོ་རྗེ། སོག་ཞབས་དྲུང་དང་། ཨ་ལགས་འཛིགས་མེད་ཅན་གྱི་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་
 འབྲེལ་མཐུད་གསང་བའི་ཚོགས་པ། ལྷི་ལིར་འགྱུར་མེད་ཅན་མི་༧ ཡོད་བོད་མི་ཡར་རྒྱས་ཞེས་པའི་
 ཚོགས་པ་སོགས་གཙོ་བོར་བྱས་པས་ཡུག་གིས་མང་པོ་ཡུལ་ཡོད་པ་བདེན་པེས་ཡིན་གྱི་རེད། དེ་དག་
 ལ་ཡིད་རང་བསྟགས་བརྗོད་གནང་བ་ནི་ཐུགས་འདོད་རེད། བྱེད་རྒྱུ་པས་དེ་ལྟར་གནང་གི་ཡོད་
 པའི་ངོས་འཛིན་ཡང་ཁྱ་གི་ཡོད། ང་ཚོས་ཆང་མ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལས་གསལ་དུ་གཏོང་གི་མིན་
 ལགས་སོ།།

ཉི་ཤུ།

དོན་ཚན་གསུམ་ཅན་གྱི་ཡིག་ཆ་ཁུངས་མེད་དང་ཕྱིས་མེད་བཟོས་ཟིན་ཚུལ་སྒྲོར་གྱི་ལན་

འདེབས།

ཡང་བཀའ་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་དེའི་ཡང་། ༥:༧ བར། ད་ལན་གྱི་གསལ་བསྒྲགས་
 འདིའི་ཐོག་ནས་ཚུ་བཞི་སྒྲུང་དུག་དང་ཐེ་མཉན་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་དབར་བཞག་པའི་གྲོས་མཐུན་
 ཟེར་བའི་དོན་ཚན་གསུམ་ཅན་གྱི་ཡིག་ཆ་དེ་ཁུངས་མེད་ཅིས་མེད་དུ་བཟོས་ཟིན་པ་དང་ཆབས་ཅིག་
 དེ་དང་འབྲེལ་བའི་དོན་གནད་རྣམས་ཐག་ཆོད་མཁུག་བསྒྲུལ་གཙང་མ་ཟིན་པ་ཡིན་པས་སྤྱད་ཕྱིན་
 མང་ཚོགས་ནང་དོན་གནད་འདི་ལས་སྤྱོད་པའི་རྟོག་གྲོང་དང་། འཁོར་ཅོད་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་བདེ་
 འཇགས་ལ་གཞོན་གཞིའི་རིགས་ནམ་ཡང་མི་འབྱུང་བའི་ཐུགས་སྒྲུང་དམ་ཟབ་གནད་གལ་ཆེ་བ་
 དང་ཞེས་གསུངས་འདུག

ལན་འདེབས། གསུང་བབ་དེ་རིགས་བདེན་དོན་རྩ་བ་ནས་བྱུང་མེད། གཞུང་དམངས་
 མཉམ་ཐུབ་ཀྱི་རུས་པ་ཡོད་ཚད་བཏོན་པ་དེས་གྲོས་མཐུན་དོན་ཚན་གསུམ་ཅན་གྱི་ཡིག་ཆ་དེ་ཁུངས་
 མེད་ཅིས་མེད་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་ན། ང་ཚོར་བྱད་པར་གང་ཡང་མེད། བཙན་དབང་གི་ལས་ཀ་
 དང་། སྐད་ཆ་གང་ཡང་བྲིམས་མཐུན་དངོས་དོན་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་མེད་པ་སྤྱི་སྟོན་རེད། ང་ཚོ་དོ་བདག་
 གིས་ཕྱིར་འཐེན་བྱས་ཚོག་ཞུ་དུས་མི་འགྲིགས་པ་དང་། དེ་རྗེས་གདན་གསུམ་སྐྱེ་ཚབ་རྣམ་པའི་
 དགོངས་དོན་ལྟར་ཕྱིར་འཐེན་བྱ་རྒྱུའི་གྲོས་ཆོད་བཞག་པའང་འགྲིག་མེད་གསུངས་ཏེ་བཙན་ཤྲགས་
 གཞོན་བཙོར་བྱས་པ་དེ་བྲིམས་མཐུན་མིན་པ་མ་ཟད། སྤྱི་ཚོགས་ནང་བཀའ་སྤྱི་གཉིས་ནས་ཚུ་སྒྲུང་
 རྩ་གཏོར་གཏོར་ཐབས་ཀྱི་ལག་ཆ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཐོབ་སོང་དགོངས་ནས་ལྟ་བཤད་སྒྲུ་བཤད་ཀྱིས་
 ལས་འགུལ་སྤེལ་བ་དེ་རིགས་དོན་དངོས་སུ་གནས་ཐབས་མེད་པ་ཀྱན་གསལ་རེད། དེར་མ་ཟད་
 དོན་གནད་རྣམས་ཐག་ཆོད་མཁུག་བསྒྲུལ་གཙང་མ་ཟིན་པ་ཡིན་པས་སྤྱད་ཕྱིན་མང་ཚོགས་ནང་

དོན་གནད་འདི་ལས་སྒྲིམ་པའི་རྟོག་སྒྲུང་དང་། ལམོན་ཚུངས་སྒྲིམ་ཆོག་གི་བདེ་འཇགས་ལ་གཞོན་
 གཞིའི་རིགས་ནམ་ཡང་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱགས་སྒྲུང་ཟབ་བཞེས་གནད་གལ་ཆེ་ཞེས་གསུང་མཁན་
 བཀའ་སྒྲིམ་གཉིས་ཡིན་ཀྱང་། དོན་དངོས་སུ་དོན་གནས་དེ་ལས་སྒྲིམ་པའི་རྟོག་སྒྲུང་དང་། ལམོན་
 ཚུངས་སྒྲིམ་ཆོག་གི་བདེ་འཇགས་ལ་གཞོན་གཞི་ཐམས་ཅད་བཟོ་མཁན་བཀའ་ཤག་དང་། ཆོག་ས་
 གཙོ་བཙས་ཡིན་པ་ནི་ཚུངས་མེད་དུ་གྱུར་ཡོད། དེ་ནས་བཟུང་རྟོག་དྲ་བྱུང་ཆོད་ཀྱི་ཕྱགས་རྩ་དང་། ཀྱན་
 སྒྲོང་བྱེད་མཁན་ཆོད་མ་བཀའ་ཤག་དང་། ཆོག་ས་གཙོ་ནས་བཟོས་པ་ཞིག་མ་གཏོགས་བཀའ་ཆོག་ས་
 གཉིས་མ་ཐེ་བའི་རྟོག་དྲ་ཞིག་རྩ་བ་ནས་སྒྲིམ་ཆོག་ས་ནང་མེད་པ་གོང་དུ་མང་པོ་ཞུས་ཡོད་པས་འདིར་
 བསྐྱར་བསྒྲུལ་མི་བྱ། དཔེར་ན། མི་ངན་སྒོ་བཟང་ཚུལ་བྲིམས་ཅན་ལ་བཀའ་ཤག་ནས་མི་གཞན་
 བརྒྱད་ལས་འགྲུལ་སྒྲེལ་ཆོད་ཉིན་སྒྲོར་འབུམ་ལ། དུས་གཅིག་ལ་སྒྲུད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དགྲ་བཙུ་
 གསུམ་དང་། ཐ་ན་བྱང་རིགས་སྒྲེ་བཞི་ཟེར་བའི་མི་ཆོ་ལའང་སྒྲོར་བྲི་བྲག་སྒྲུད་ཡོད་པ་ང་ཆོས་གསལ་
 པོ་ཤེས། ལས་འགྲུལ་ཐམས་ཅད་ཕྱགས་རྩ་གོ་བསྐྱར་བྱེད་ས་བཀའ་སྒྲོན་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱལ་
 དང་། ལྷ་མོ་ཆེ་རིང་ཅན་རེད་ཡོད། དེའི་ཐོག་བསྟན་འཛིན་རྣམ་རྒྱལ་རེད། རོ་རྩེ་དགྲ་འདུལ་
 དང་། མདོ་སྒྲུད་སྒྲིམ་འབྲས་ཨ་མདོ་བསྟན་པ་དང་། དབུས་གཙང་སྒྲིམ་འབྲས་རྣམ་རྒྱལ་དབང་འདུས་
 ཅན་ཡིན་པ་ཡོངས་གྲགས་ཡིན། དཔེ་ལ་ཡོད་པ་བཞིན། ཤ་མ་བཟའ་ཟེར་མཁན་སྒྲ་མ་རེད། ཤ་
 ཆོན་པོ་ཐམས་ཅད་སྒྲ་མས་བཟའ་ཟེར་སྒྲོལ་ཡོད་པ་ལྟར་བཀའ་ཤག་དང་ཆོག་ས་གཙོ་བཙས་ནས་
 མདོན་སུམ་འཛོམ་མེད་ཀྱིས་སྒྲིམ་ཆོག་ས་བདེ་འཇགས་མི་ཡོང་བའི་ཕྱག་ལས་གནད་གི་ཡོད་པ་འདི་
 རིགས་བོད་མི་རྣམས་བསོད་སྒྲེ་དམན་པའི་རྟོགས་མཆོན་ལས་གཞན་ཅི། །

ཉིང་གཅིག

དུས་ཚོད་སྤྱིན་མཆོམས་གསལ་བཤད་ཚེག་པ་ཟེར་སྒྲོར་གྱི་ལན་འདེབས།

ཡང་བཀའ་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་དེའི་ཨང་༢༥༥ བར་དགོས་གལ་བྱུང་ན་དུས་སྐབས་སྤྱིན་མཆོམས་
སུ་མདོ་སྟོད་མང་ཚོགས་ལ་ཡིད་དོགས་སེལ་བའི་གསལ་བཤད་དང་བགྲོ་གླེང་གོ་བསྟུར། འབྲུང་
འབྲུང་གྱི་རེ་སྐུལ་ཁུ་རྒྱུའི་རིགས་ཁུས་ཚོག་པ་བཅས་ཀྱི་ཡོངས་ཁྱབ་གསལ་བསྒྲགས་སུ། བོད་མི་
མང་སྤྱི་འབྲས་རྒྱན་ལས་དང་། བཀའ་ཤག་བྱུན་མོང་གིས་༡༩༩༧ ཟླ་༥ ཚེས་༩ ལ་ཞེས་འཁོད་ཐོག
ཚོགས་གཙོ་སློབ་བཟང་བསྟན་འཛིན་ཞེས་མཆོན་དང་། བཀའ་སློན་ཁྲི་པ་བསྟན་འཛིན་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་
མཆོན་ཡིག་བཀོད་འདུག

ལན་འདེབས། ཐག་གཙོད་ཀྱི་ཡིག་ཆ་མ་ཆར་གོང་ནས་མདོ་སྟོད་མང་ཚོགས་ལ་ཡིད་
དོགས་སེལ་བའི་གསལ་བཤད་དང་བགྲོ་གླེང་གོ་བསྟུར། འབྲུང་འབྲུང་གྱི་རེ་སྐུལ་ཁུ་རྒྱུའི་རིགས་
བཀའ་ཚོགས་ཀྱི་བསམ་སློབ་ནང་དུས་སྐབས་སྤྱིན་བསྟན་ཡོད་པ་དང་། བཀའ་ཤག་གི་དགོངས་
བར་དེ་བས་སྤྱིན་ཆེན་མོ་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བལ་ཡུལ་དུ་ཐེག་སེལ་དང་། ཞལ་བར་གྱི་ཐོག་ནས་ད་
རེས་དུས་ཚོད་བཟང་ཤོས་ཡིན་པའི་སྒྲོར་ལན་མ་འབྲུག་པར་སྤྱད་དེ་ཉིན་གྲངས་༧ གྱི་མཆོམས་ནས་
མི་ངན་སློབ་བཟང་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཙན་སྟོན་ཐོན་གྱི་དཔའ་བོ་རྣམས་མདུན་སྟོད་ཀྱི་གྲོས་བསྟུར་བྱེད་ཐུབ་
པ་བྱུང་བ་དེས་གསལ་བོ་ཆགས་པ་རེད། ཉིན་ཤས་རྗེས་མི་ངན་ཁོང་ཚོའི་གྲས་པོ་མོ་མི་གྲངས་༧
ཚོགས་འདུའི་གོ་སྒྲིག་ཆེད་དྲ་རམ་ས་ལར་བཅར་ནས་བཀའ་ཤག་དང་། ཉིན་མཆོན་བར་མེད་དུ་

འཚོགས་ནས་མི་རྒྱ་གཉིས་ཀའི་གོ་སློག་གཙང་མ་བཟོས་གནང་བ་རྣམས་དགོངས་པར་མངའ་
 གསལ་ལྟར། ང་ཚོ་ཡང་ཁམས་པ་ངོ་ཤེས་ཤ་སྟག་ཡིན་སྟབས་གསལ་པོ་ཤེས་ཏོགས་བྱང་ལགས།
 རྒྱ་རྒྱུ་དབུས་རྒྱན་ལས་ནས་དེ་སྔོན་ཤོག་ལྟེ་༧༡ ཅན་ལ་ལན་འདེབས་སུ་བཀའ་ཚོགས་ནས་དྲང་
 པོ་གཞུང་བསྐྱང་གི་གསལ་བཤད་ལན་འདེབས་སྒྲིང་བསྐྱས་ཞེས་ཤོག་ལྟེ་༧༢ ཅན་བཀའ་སློག་གཉིས་
 ནས་༧༣ ཟླ་༧ ཚེས་༡༥ འཁོད་གནས་ལ་ང་ཚོས་ལན་འདེབས་གསལ་བཤད་སུ་མཐུད་དེ་ཁུ་རྒྱ་
 ཡིན་ལགས་པ་བཅས་སོ།། །།

ཤོག་ལྟེ་༧༡ ཅན་ལ་བཀའ་ཚོགས་གཉིས་ཀྱིས་ལན་འདེབས་བྱས་པའི་ཡང་ལན།

བཀའ་སློག་གཉིས་ཀྱིས་ང་ཚོས་ཤོག་ལྟེ་༧༡ ཡོད་པའི་གསལ་བཤད་ཡིག་ཆ་དེར་བདེན་འབྲེལ་མིན་
 པའི་ལན་འདེབས་གནང་བ་དེ་དག་ལ་བསྐྱར་དུ་ང་ཚོས་ལན་འདེབས་གསལ་བཤད་མི་བྱ་མཐུ་མེད་
 དུ་གྱུར་ཡོད། འོན་ཀྱང་བཀའ་སློག་གཉིས་ནས་ཡགོང་ས་མཆོག་གིས་བཀའ་གནང་ལུགས་མང་པོ་
 ཞིག་བྲིས་གནང་མཛད་འདུག་པ་མ་ཟད། ཡགོང་ས་མཆོག་གི་བཀའ་ཇི་བཞིན་མ་ཡིན་པ་མང་པོ་
 ཞིག་ཡིན་དབང་དུ་བཏང་སྟེ་བྲིས་མཛད་འདུག་ཅིང་། གུས་ཚོས་ཡགོང་ས་མཆོག་གི་བཀའ་འདི་
 གནང་བ་མེད་དང་འདི་མ་གནང་བ་མེད་ཟེར་བ་དང་། ཡགོང་ས་མཆོག་གིས་བཀའ་གནང་བ་ལ་
 གུས་བརྩི་ཁུ་བའི་སློན་ནས་ལྟ་དགོངས་དྲངས་པའི་རེ་སྐྱུ་ཁུ་རྒྱ་ལས་མེད་དང་མ་མེད་ཟེར་བ་སོགས་
 གི་གསལ་བཤད་ཁུ་བའི་སློབས་པ་ཕྱ་མོ་ཙམ་ཡང་མེད་ལ། ཁུ་མི་ཡོད་པ་དང་། ཁུ་མི་རུང་བ། ཁུ་
 ཐབས་མེད་བ། ཡར་གསལ་བཤད་ཁུ་རྒྱ་ཕར་བཞག་བཀའ་མར་གནང་བ་ཡང་ང་ཚོས་བསྐྱར་སློབ་

བྱ་ལྟུང་བྲལ་ཞིང་། མདོ་དོན་དགོངས་འབྲུག་གྱུར་ཤོར་སོང་བེར་ནས་སེམས་སྤྲུག་གི་ཁུང་བུར་དུ་
 ཚུད་ཡོད་པས་ནམ་ཞིག་ལྟ་དགོངས་དྲངས་ཐབས་དང་། ལྟ་དགོངས་དྲངས་པའི་རེ་བ་ཁོ་ནར་གནས་
 རྒྱུ་ལས་གཞན་མེད། དེར་བརྟེན་བཀའ་སྤྱི་གཉིས་ནས་ཡགོང་ས་མཆོག་གི་བཀའ་ཡིན་ཟེར་བ་མང་
 བོ་ཞིག་གིས་ཏེ་ང་ཚོ་སྤྱོད་དཔོན་འབངས་དབར་དང་། མང་ཆོག་ས་དབར་ཁ་བྲལ་དང་། དམ་
 ཉམ་འགལ་སྤྱི་ལྟར་ཐབས་ཀྱི་ངན་བྱས་མགོ་བོ་འཐོར་དགོས་པ་བཟོ་བའི་སྤང་འཛིན་གྱིས་དགྲ་
 བོ་རྒྱ་དམར་ལས་སྤྲུག་པ་ཞིག་འཛིན་པའི་མཛེད་ཕྱོགས་འདི་ལ་རྒྱ་འབྲས་དཔང་བཞག་གིས་ལན་
 འདེབས་མི་བྱེད་ཀ་མེད་དུ་གྱུར། དེ་ལྟར་ན། བཀའ་སྤྱི་གཉིས་ཀྱིས་གསུངས་སྤངས་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཡོད་
 དམ་ཞེན།

གཅིག

ཡིག་ཆ་མ་བཞག་གོང་ནས་དགོ་སྤྱོད་སྤྱོད་སེང་ཁུ་དགོས་པར་ལོང་བས་བལྟས་གྱུར་
 ཁམས་གསུམ་ཟེར་བའི་སྒྲོར་གྱི་ལན་འདེབས།

༡༩༧༧ ལྷ་ཆོས་མ་འཁོད་པའི་ད་ལན་ཚུ་སྒྲུང་རྒྱུན་ལས་ནས་ཇ་དྲག་ཐོག་ཆོག་ས་འདུ་ཅུག་བསྐྱས་
 ཤིག་བསྐྱོད་ཁུ་དགོས་བྱུང་བའི་ཆོག་ས་མི་ལྟན་རྒྱས་ཐོག་གནད་དོན་གསལ་བཤད་ཁུ་རྒྱུ་ལ། ཞེས་
 པའི་ཡིག་ཆ་ཤོག་གྲངས་༧༡ ཡོད་པ་དེའི་ནང་དངོས་ཡོད་མིན་པའི་གནས་ཚུལ་མང་དག་ཅིག་
 བཀོད་དེ་རྒྱ་ཆེར་འགྲེམ་བཀྲམ་གནང་འདུག་སྤྲུབས་དངོས་དོན་རྟོགས་འདོད་ཡོད་པའི་མི་མང་ལ་

བདེན་དོན་འགྲེལ་བཤད་བྱུང་ཙམ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཏེ་ད་ཆོའི་ཡིག་ཆ་ནས། ཡིག་ཆ་དེའི་
 ནང་ལོ་འདིའི་ཆོག་ས་ཆེན་ཐོག་འདིའི་སྒྲོར་འགྲེལ་བཤད་ཞུས་མེད་པ་ནི། སྒྲོན་དུ་ཡགོང་ས་མཆོག་
 ལ་དགེ་སྒྲོན་དགོངས་སྒྲོར་ཞུ་རྒྱུ་གལ་ཆེ་ཕྱིས་པ་ཡིན་པས་དགོངས་འགལ་མེད་པ་ཞུ། ཞེས་སྒྲོར་
 གསུངས་ཏེ་ད་ཆོའི་ཆོག་དོན་བྲངས་ནས་དེའི་ལན་འདེབས་སུ། ། རྒྱ་སྐད་ཆོག་ས་གཙོ་དང་ཆོག་ས་
 གཞོན་རྣམ་གཉིས་ཡགོང་ས་ཡུལ་པས་མགོན་ཆེན་པོ་མཇུག་ཞུ་སྐབས་མདོ་ཁམས་རྒྱ་བཞི་སྐད་དུག་
 དང་གོ་མིན་ཏང་སྤྱིད་གཞུང་དབར་བཞག་པའི་གྲོས་ཆོད་ཡིག་ཆ་བོད་ཡིག་དོ་བཤུས་གཅིག་ཕུ་ཞིག་
 སུལ་བ་ལས་དགེ་སྒྲོན་དགོངས་སྒྲོར་ཞུས་པ་བྱུང་མེད་པ་མ་ཟད། མ་འགྲིག་པའི་དགོངས་རྒྱུ་
 གསལ་པོ་བསྟན་གནང་ཡང་། སྒྲོན་ཆ་ཡོ་བསྐང་ཞུ་རྒྱུའི་ཁས་ལེན་དང་རྣམ་འགྱུར་གང་ཡང་ཞུས་
 མེད་པ་དེ་རང་ནས་དགེ་སྒྲོན་དགོངས་སྒྲོར་ཞུ་རྒྱུ་གལ་ཆེ་ཕྱིས་པ་ཡིན་ཟེར་བ་དེ་བདེན་དོན་མིན་པ་
 གསལ་པོར་གྱུར། དེའི་སྒྲོར་ཡགོང་ས་ཡུལ་པས་མགོན་ཆེན་པོས་༡༩༩༩ ལྷོ་ཆོས་༡༡ ཉིན་སུད་སི་
 བོད་མི་ཆོར་བསྐུལ་བའི་བཀའ་སློབ་ཏུ་ད་རེས་ང་ཚུར་ཡོང་ཁར་རྒྱ་བཞི་སྐད་དུག་གི་འགོ་བེད་མི་
 གསུམ་ངའི་སར་ཡོང་ནས་ཉེ་ཆར་ལྷོ་ལོར་རྒྱ་བཞི་སྐད་དུག་གི་ཆོག་ས་འདུ་ཞིག་ཆོག་ས་པ་དེའི་གྲོས་
 ཆོད་ཞེས་ང་ལ་བསྟན་ཁུལ་གྱིས་སྤྱད་བྱུང་། དེའི་མཇུག་ཏུ་གཟིམ་རྒྱུ་ནང་མི་གཞན་སུ་ཡོད་མེད་
 བར་ལྟ་རྒྱུར་ལྟ་གང་མཆོམས་གིག་བྱས་ཏེ་གཞི་ནས་འགོ་བེད་གཅིག་གི་ཨམ་ཕྱག་ནས་ང་ལ་ཡིག་
 རྒྱུ་ཅིག་སྤྱད་ནས། འདི་གོ་མིན་ཏང་སྤྱིད་གཞུང་དང་ཡིག་ཆ་བཞག་པ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་བཤད་
 བྱུང་། ངས་ཡིག་དེ་རོབ་ཙམ་གྲོག་པ་ཡིན། དེའི་ནང་དོན་ཆོན་གསུམ་འདུག འདི་གསང་བ་ཆེན་
 པོ་ཞིག་ཡིན་ཟེར་གྱི་འདུག ངས་འདི་གསང་བ་བྱས་ཏེ་ང་ལ་ལབ་ན་ཡན་ཐོག་ས་མེད། འདི་གནད་

འགག་ཆེན་པོ་ཆགས་ཡོད་པས་བཀའ་ཤག་དང་། ཆོག་ས་གཙོ་གཉིས་ལ་བཤད་ན་མ་གཏོགས་ཡོད་
 གི་མ་རེད། ལར་ནས་འདི་འདྲའི་གསང་བའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཡིན་ན་དང་པོ་ཡི་གེ་མ་བཞག་གོང་
 ལ་ང་ཆོར་སྐད་ཆ་བཤད་ན་ཡག་པོ་ཡོད། ད་ལྟ་བྱིད་རང་ཆོས་སྐད་ཆ་བྱས། ཡིག་ཆ་ཚུན་ཆད་བཞག་
 ཆར་བ་རེད། འདི་བཞག་ཆར་རྗེས་གཞི་ནས་ངའི་སར་བཤད་པར་ཡོད་བ་འདི་དངོས་གནས་བྱས་
 ན་ག་ཕྱི་ལོག་པ་རེད། འདི་མ་བཞག་གོང་ང་ཆོར་སྐད་ཆ་དང་གོ་བསྐྱར་མ་བྱས་པར་ལས་ཀ་ཆར་མ་
 ཆར་དུས་གཞི་ནས་བརྗོད་པ་འདི་མགོ་དྲིང་ལོག་པ་རེད། དེ་ངའི་སྒྲུང་བར་འགྲོ་བ་ཞིག་མ་བྱུང་། ངས་
 བྱིད་རང་ཆོར་ཚུ་བཞི་སྐད་དུག་ལ་ད་ལྟ་བར་དུ་དངོས་གནས་ཉ་ཅང་ཡག་པོ་བྱས་ཡོད། བསམ་པ་
 རྣམ་དག་གིས་སྒྲོག་གང་ས་ནས་མཐུན་འགྱུར་བྱས་ཡོད། ཡིན་ནའང་ངས་བྱིད་རང་ཆོར་འདི་བྱིད་འདི་
 མ་བྱིད་ཅེས་བསྐྱབ་བྱ་བརྒྱབ་ན་བྱིད་རང་ཆོས་ཉན་གྱི་མ་རེད། དེ་སྒྲུ་ཕན་ཆད་ངས་མང་པོ་ཞིག་
 བཤད་པ་ཉན་འཛོག་མ་བྱུང་བར་སྒྲོ་ཕམ་ཡོད། ད་ཆ་ཡིན་ན་ཡང་ངས་འདིར་འགྲེལ་བཤད་བརྒྱབ་
 ན་བྱིད་རང་ཆོས་ཉན་གྱི་རེད་བསམ་པ་མི་འདུག ཉན་འགྲེལ་བྱིད་ཅེས་བརྗོད་རྒྱ་གང་ཡང་མེད། ད་
 རྒྱགས་ཤིག་བརྗོད་པ་ཡིན། ཞེས་དང་། ཡང་༡༧ ཟླ་ལྔ་ཆོས་ལྔ་ཉིན་ལྷོ་ལོར་འགོ་འཁུས་དང་། བརྒྱ་
 དཔོན་སོགས་ལ་བསྐུལ་བའི་བཀའ་སློབ་ཏུ། བར་སྐབས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལ་ཆ་བཞག་ནའང་ཚུ་བཞི་
 སྐད་དུག་གི་སྒྲིག་འཛུགས་བཙུགས་ནས་ཐོག་མར་ཨ་འབྲུག་མགོན་པོ་བཀྲིས་ཡོད་པའི་སྐབས་ལ་
 ཁོང་ཆོས་དངོས་གནས་ལྟ་བུ་བསམ་རྣམ་དག་གི་རང་སྒོག་འབེན་ལ་བཙུགས་ནས་དཀའ་ལས་
 བརྒྱབ་པ་རེད། མ་འོངས་པར་ཡང་ངས་སྒྲོན་མ་བདེན་ཆོག་སྒྲོན་ལམ་འབྲི་སྐབས། རིང་ནས་སྒྲིང་
 དུ་བརྒྱག་པའི་འདོད་པའི་དོན། །ཡོངས་རྫོགས་བོད་ལྗོངས་རང་དབང་གཙང་མའི་དཔལ། །ལྷན་

གྲུབ་ཚེས་སྤྱིད་ཟུང་འབྲེལ་དག་འཕྲོན་ལ། །སྤྱོད་པའི་སྐལ་བཟང་མུར་བ་ཉིད་དུ་སྒྱུ་ལ། །ཞེས་དེ་དུས་
 ནས་བྱིས་ཡོད་པ་ལྟར་མདོ་དོན་ཡང་སྟོང་ང་ཚོ་བཙན་བྱོལ་བ་ཆགས་པའི་ཉན་མོ་དེ་ནས་བཟུང་ཚོལ་
 གསུམ་གོང་ཁུ་གཅིག་གྲུབ་གྱི་ཐོག་ནས་ང་རང་ཚོ་སྤྱིད་སྤྱུག་ལེགས་ཉེས་གང་ཞིག་བྱུང་ཡང་ཚོལ་ཁ་
 གསུམ་པོ་སྤྱིད་མཉམ་སྤྱུག་མཉམ་ཞིག་བྱ་རྒྱུ་འདི་ང་ཚོས་རྩ་དོན་ལ་བཟུང་ཡོད། ང་ཚོའི་ཚོལ་ཁ་
 གསུམ་གྱི་ནང་ནས་གལ་ཆེན་པོའི་ཚོལ་ཁ་འདི་མི་ཉུང་ཤས་ཀྱི་བྱས་སྤངས་ཀྱིས་རྒྱུན་པས་ཚོལ་ཁའི་
 བར་མི་མཐུན་པ་ལྟ་བུའི་གནས་ཚུལ་ཆགས་ཡོད་དུས། འདི་གནས་ཚུལ་ཉ་ཅང་ཇ་དྲག་པོ་ཞིག་
 དང་། གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། ད་རེས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་འདི་གཅིག་སུ་མ་རེད། འདས་པའི་
 ལོ་སུམ་ཅུ་ཅམ་གྱི་རིང་རྒྱ་བཞི་སྒྲིང་དྲག་གི་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་རེ་བྱུང་གིས་བྱེད་སྤངས་ཀྱིས་རྒྱུན་
 པས་གང་ལྟར་སྤྱི་པའི་ལས་ཀའི་ཐོག་ཁུར་མཉམ་ལེན་གྱི་རུས་པ་འདོན་རྒྱ་མེད་པ་དང་། དོན་རྩ་རྒྱུང་
 རྒྱུང་ཞིག་གི་འོག་ནས་མདའ་གྲུག་སུང་དྲུག་བྱེད་རྒྱུའི་ཐོག་མཆོག་ཏུ་བསྐྱབས་པ་ལྟ་བུའི་གནས་
 ཚུལ་ཞིག་ཡོད་གི་འདུག དངོས་གནས་བོད་ནང་ཆ་བཞག་ན། ད་ལྟ་དང་འབྲེལ་བའི་གནས་སྐབས་
 ལ་ཁམས་ཕྱོགས་ཀྱི་མི་མང་སེར་སྒྱུ་ཡོངས་ཀྱིས་རྒྱ་མིར་གདོང་ལེན་བྱས་ཏེ་ལྷག་བསམ་རི་བཅུགས་
 པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། འདིར་མི་ཉུང་ཤས་ཤིག་གིས་མདོ་སྤྱོད་ཡོངས་ཀྱི་མིང་ཁྱེར་ནས་ཕར་
 ཕྱོགས་དཀའ་ལས་རྒྱག་མཁན་དེ་དག་གི་སྤྱི་བར་གསུམ་གྱི་བྱས་རྗེས་རྣམས་ནག་གསུབ་གཏོང་
 བ་ལྟ་བུ་ཆགས་ཡོད་པ་འདི་ཡག་པོ་རྩ་བ་ནས་མི་འདུག ད་རེས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་འདི་ཇ་དྲག་གི་གོ་
 སྐབས་ཤིག་སྤྱི་བས་ཡོད་གི་ཡོད་དུས། ཕྱིན་ཆད་གནས་ཚུལ་གང་བྱུང་མ་བྱུང་མི་ཡོད་པའི་བརྟན་པོ་
 ཞིག་ཡོད་ཆེད། ད་རེས་གཙང་མ་ཞིག་བྱེད་སྤྱུབ་ན་ཡག་པོ་ཡོད་པ་འདུག་ཅེས་བཀའ་ཤག་

དང་། ཚོགས་གཙོ་བོ་གཉིས་པུས་མཉམ་དུ་ཡོད་པར་བརྟེན་ཆུ་བྱང་། ཞེས་བཀའ་
 སྤྲོད་ཡོད། སྤྱིར་ལམ་ལུགས་དང་མཐུན་པ་ཞིག་བྱས་པ་ཡིན་ན་ཡིག་ཆ་མ་བཞག་གོང་དེ་ལྟར་བྱེད་
 ཅིས་ཡོད་པར་དགོས་པ་སྤྱིར་སྤྱོད་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ལོང་བས་བལྟས་ན་ཁམས་གསུམ་ཞེས་
 བཤོད་ནས། མདོ་དོན་དགོས་པ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་ཞེས་ཡོད་པ་མ་རེད་གསུངས་ཀྱི་ཡོད་པ་དེའི་སྐོར།

ལན་འདེབས། ཡགོང་ས་མཆོག་གིས་བཀའ་གནང་བ་བཟོ་བཅོས་དང་རྟོག་སྒྲིག་བརྒྱབ་
 ཉེ་བཀའ་སྤྱི་གཉིས་ནས་འབྲི་བཤོད་གནང་འདུག་པའི་དོན་ལ་ཞིབ་དཔྱད་བྱས་ན་དེའི་དམིགས་
 ཡུལ་དངོས་ནི། ཡིག་ཆ་དོན་ཚན་གསུམ་གྱི་དགོས་པ་ཡིན་པར། རྒྱ་སྐད་སྒྲིག་འཇུགས་ལ་གིན་ཏུ་
 དག་ཟུར་འཛིན་ཏེ་མགོ་རྒྱུད་ཆེད་ཡིན་པའི་རང་རྟགས་དངོས་སུ་གྱུར་པ་འདི་ལྟར་ལ་ང་ཚོ་ཉ་
 ལས་པའི་སྒྲོ་ནས་ལན་འདེབས་གསལ་བཤད་ཞུ་གི་ཡོད། དཔེར་ན་བྱིད་རྒྱུ་པས་གོས་ཆེད་ཡིག་
 ཆ་བོད་ཡིག་གཅིག་ཕུ་ཞིག་ཕུལ་བ་ལས་དགོས་པ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་བྱུང་མེད་པ་མ་ཟད་མ་
 འགྲིག་པའི་དགོངས་ཚུལ་གསལ་པོར་བལྟན་གནང་ཡང་། སྤྱོད་ཆ་ཡོ་བསྐང་ཞུ་བའི་ཁས་ལེན་དང་
 རྒྱུ་འགྱུར་གང་ཡང་ཞུས་མེད་པ་འདི་རང་ནས་དགོས་པ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་ཞུ་བའི་ཆེ་ཅིས་པ་ཡིན་
 ཟེར་བ་དེ་བདེན་དོན་མིན་པ་གསལ་པོར་གྱུར་ཅིས་གསུངས་པ་དེར་དགོངས་པ་བཞེས་དགོས། རྒྱ་
 སྐད་འགོ་འཛིན་གསུམ་མངལ་བཅར་ཞུ་སྐབས་བྱིད་རྒྱུ་པ་ནི་མེད། ང་ཚོས་གང་ཞུས་པ་དག་ནི་
 བྱིད་རྒྱུ་པས་ཅི་ཡང་མི་གསུངས། ང་ཚོས་ནི་ཞུ་སྐབས་བྱུང་། ཡིན་ནའང་། བྱིད་རྒྱུ་པས་ཡགོང་
 ས་མཆོག་གི་བཀའ་བྲིས་པ་དེའི་ནང་། ངའི་སར་བཤད་པར་ཡོང་བ་འདི་དངོས་གནས་བྱས་ན་ག་
 བྱི་ལོག་པ་རེད་གསུངས་ལུགས་བྲིས་ཡོད་པ་དེའི་ཐོག་ནས་དགོངས་སྐོར་ཞུ་བའི་བྱི་དག་པ་རེད་

གསུངས་པ་ལས་དགོངས་སྒྲོར་ཞུས་མ་བུང་གསུངས་ཀྱི་མེད་པ་གསལ་པོ་རེད། དེར་མ་ཟད་ངས་
 བྱེད་རང་ཚོར་འདི་བྱེད་འདི་མི་བྱེད་ཅེས་བསྐྱབ་བྱ་བརྒྱབ་ན་བྱེད་རང་ཚོས་ཉན་གྱི་མ་རེད་ཅེས་
 གསུངས་ལུགས་བྲིས་ཡོད་པ་དེའི་ཐོག་ནས་དགོ་སྒྲོན་དགོངས་སྒྲོར་ཞུས་པའི་མངོན་རྟགས་གསལ་
 པོ་བསྟན་ཐུབ། གུས་ཚོས་དགོ་སྒྲོན་དགོངས་སྒྲོར་ཞུས་པ་མེད་ཆོ། ངས་བྱེད་རང་ཚོར་བསྐྱབ་བྱ་
 བརྒྱབ་ན་ཉན་གྱི་མ་རེད་གསུངས་གནང་དོན་འདུག་གམ། ཞབས་བཅར་ཐུབ་ཐབས་འབད་ཚུ་ལ་
 དགོས་དོན་མི་འདུག་ མི་གཞན་གྱིས་བྱས་པ་ལྟར་ལས་གུས་ཚོས་ཀྱང་ཡིག་ཆ་ཐུག་ཏུ་ཐུལ་དགོས་
 དོན་མི་འདུག་ གུས་ཚོའི་མི་གསུམ་ཆེད་བཅར་ཞུས་ཐུབ་པའི་གོ་སྐབས་ཐོབ་དུས་གང་ཡང་མི་ཞུ་
 བར་བསྐད་སྲིད་གྱི་ཡོད་དམ། ཡང་ན་གང་ཡང་ཞུ་མི་ཐུབ་མཁན་ཁ་ངག་ལྷག་པ་ཞིག་ཡིན་སྲིད་དམ།
 དེར་མ་ཟད་བཀའ་སློབ་གཉིས་ནས་བྲིས་པའི་ནང་ཡོགོང་ས་མཆོག་གི་གསུང་ལས་འདི་གནད་འགག་
 ཆེན་པོ་ཆགས་ཡོད་པས་བཀའ་ཤག་དང་། ཆོགས་གཙུག་གཉིས་ལ་བཤད་ན་མ་གཏོགས་ཡོད་གི་མ་
 རེད་ཅེས་གསུངས་ལུགས་དེ་གའི་ཐོག་ནས་དགོ་སྒྲོན་དགོངས་སྒྲོར་ཞུས་པ་གསལ་པོ་མངོན་མི་ཐུབ་
 པ་ཅིའི་བྱིར། ཡོགོང་ས་མཆོག་ནས་བཀའ་ཤག་དང་། ཆོགས་གཙུག་གཉིས་ལ་བཀའ་བསྩལ་རྒྱ་
 གསུངས་པ་ལྟར་ལས་འགྲིག་མིན་ལྟ་བུ་གང་ཡང་མ་ཞུ་བར་དེ་ཡང་བཀའ་སླབ་པའི་ཆ་ཤས་ཤིག་
 ཅི་བྱིར་མིན། བཀའ་བཅི་དང་ལེན་ཞུས་ཏེ་བཀའ་ཆོགས་ལྟན་རྒྱས་དུང་དུ་བཅར་རྒྱའི་ཞབས་སྐུ་ལ་
 ཐེངས་གཉིས་ཞུས་མ་བུང་ངམ། གོས་གཞི་གོས་ཆེད་དེ་འགྲིག་མེད་ན་མདོ་སྟོད་སྤྱི་འབུས་གཉིས་
 བརྒྱད་ཕྱི་འཐེན་ཞུས་ཆོག་ཅེས་ཞུས་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་མི་འགྲིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ནམ། བྱེད་
 རྒྱུ་པའི་གསུངས་སྒྲུངས་ལ་བལྟས་ན་བདེན་པ་ཟེར་བ་དེ་ཁམས་གསུམ་དུ་ཡོད་རྒྱུ་མེད་པ་ཞིག་རེད།

རྒྱུ་མཚན་དེ་དག་གི་ཐོག་ནས་དགོངས་སྒྲོར་ཞུས་པ་བྱུང་མི་འདུག་ཟེར་བ་དེ་ཚར་བ་ཅད་ཟིན་པ་ཡིན།
 བྱུང་ཆེ་བ་ཞིན་ས་བཀག་འགོག་བྱས་པའི་ང་ཚོའི་སྙན་ཤོག་ནང་དོན་སྙིང་པོ་དེ་ཆེ་འདི་ཕྱི་
 གཉིས་དང་མི་འགལ་ངེས་ཅན་ཡིན་ཞེས་ཞུས་ཡོད་པ་དེ་ལས་ལྷག་ཅིག་ག་རེ་བྱེད་ཐབས་ཡོད་དམ།
 བྱེད་ནམ་པས་མཚན་འཁོད་སྙན་ཞུ་དེ་བཀག་པ་མ་ཚད་ཁ་བསྒྲགས་པ་དེ་རྩ་འགལ་ཡིན། ཡགོང་ས་
 མཚོག་ལ་གསང་བའི་ཐོག་དགོ་སྒྲོན་དགོངས་སྒྲོར་ཞུས་པའི་ཡིག་ཆ་ཕྱག་རྒྱ་ཕུལ་བ་དེ་བྱེད་ནམ་པར་
 གནང་། བྱེད་ནམ་པས་འཇམ་གླིང་དུ་བསྐྱགས་པ་དེ་འཇམ་གླིང་གྱི་སྒྲོལ་དང་ཡོངས་སུ་འགལ་བ་
 ཞིག་མ་ཡིན་ནམ། དཔོན་འབངས་སྤྱོད་དབར་དཀྱིག་གིང་དང་། དམ་ཉམ་གྱི་ལས་དོན་ཚོས་དང་
 འཇིག་རྟེན་གཉིས་ཀར་འགལ་བའི་ཕྱག་ལས་ཤིག་མ་ཡིན་ནམ། ཡགོང་ས་མཚོག་ལ་ཆེད་དུ་མཚན་
 དམས་འབྱུང་ཐབས་གནང་བ་ཞིག་མ་ཡིན་ནམ། བྱེད་ནམ་པ་མཁས་པ་དང་། གཟི་བརྟེན་ཅན་ཞིག་
 ཡིན་དགོངས་གྱི་ཡོད་དམ། ང་ཚོ་རྒྱ་དམར་ལས་སྤྱག་པ་ཞིག་གང་འདྲ་སེཆགས་གྱི་ཡོད་དམ། དེ་
 འདྲའི་སྤྱག་སྤྱག་ཅིག་ག་རེ་བྱས་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་དམ། མཐའ་ལྷུང་གི་བཀའ་མོལ་དང་མཛད་སྦྱོང་
 གནང་དྲག་ན་ངོ་ཚའི་རང་བཞིན་ལས་གཞན་ཡོད་དམ། ཨ་མ་དང་མནའ་མ་ནོར་ཟེར་བ་ལྟར་མ་
 ཡིན་ནམ། དཔེར་ན། རྒྱ་དམར་བོད་དུ་འབྱོར་བ་ནས་བཟུང་རྒྱ་མིའི་ཕོགས་ཐོབ་དང་གོ་གནས་འཛིན་
 ནས་སྡོད་མཁན་གྱི་བོད་མི་རྣམས་ལ་རྒྱ་མིས་ཡིད་ཆེས་བྱེད་གྱི་མེད་པ་དང་། བོད་མིས་ཀྱང་རྒྱ་མིར་
 ཡིད་ཆེས་བྱེད་གྱི་མེད་པ་དེ་ལྟ་བུ་སྤྱིར་བཏང་གི་གནས་སྟངས་ཤིག་ཡོད་པ་དེ་ཙམ་ཡང་བྱེད་ནམ་
 པས་ང་ཚོར་མི་གཟིགས་པ་ག་རེ་ཡིན་ནམ། བྱེད་ནམ་པ་དཀར་པོ་ཞིག་དང་། ང་ཚོ་ནག་པོ་ཞིག་གང་
 འདྲ་སེཆམ་ཅིས་ཡོད་དམ། བྱེད་ནམ་པ་དཀར་པོ་ཡིན་པའི་ལོ་རྒྱུས་མི་འདྲ་བ་ག་རེ་ཡོད་དམ། བྱེད་

རྣམ་པས་བལྟས་ན་ང་ཚོ་རྒྱ་མི་ལས་སྤྲུག་པ་ཞིག་མཐོང་གི་ཡོད་ན། ང་ཚོས་བལྟས་ཆོ་བྱེད་རྣམ་པ་དེ་
 བས་ཀྱང་སྤྲུག་པ་ཞིག་ཅིའི་ཕྱིར་མི་མཐོང་། བྱེད་རྣམ་པས་བྱས་རྗེས་འཛོག་པ་གང་ཞིག་ཡོད་དམ།
 བྱེད་རྣམ་པ་སྐད་ཡིག་གི་སྒྲོབ་སྒྲོང་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་གོ་སྐབས་བཟང་པོ་ཐོབ་པ་དེ་བསམ་གཤམ་ན་
 ང་ཚོ་ཚུ་བཞི་སྐད་དྲུག་གིས་ལུས་སྒོག་འབེན་ལ་བཅུགས་པའི་བརྒྱན་དང་། ཡགོང་ས་མཆོག་གི་
 ཐུགས་རྗེ་ལས་གཞན་བྱེད་ཚོར་སྒྲོབས་པ་ཆེ་མདོག་བྱེད་གཞི་དང་། ང་ཚོ་ཚུ་སྐད་ཅ་གཏོར་གཏོར་
 ཐབས་གནང་དགོས་དེ་ག་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་ནམ། མདོ་དོན་ཡགོང་ས་མཆོག་ནས་གྲུས་ཚོར་སྤྲུ་
 བར་གསུམ་གྱི་རྒྱ་མཆན་ལས་དགོངས་འབྱུག་གྱུར་ཏེ་བཀའ་བརྒྱན་ཐེབས་པ་དེ་དཔོན་གྱིས་
 འབངས་ལ་བཀའ་བརྒྱན་གནང་བ་དེ་ཐོབ་ཐང་ཡོད་པ་དང་བབ་འོས་ཡོད་པ་ཞིག་ངོས་འཛིན་མི་ལྟ་
 བ་ག་ལ་སྤྲོད། གྲུས་ཚོས་ཆོ་འདི་ཕྱི་གཉིས་དང་མི་འགལ་ངེས་ཅན་ཡིན་ལུགས་ལྟས་པ་དེ་ལ་འགྱུར་
 བ་ནམ་ཡང་མེད་ཐོག་ནམ་ཞིག་ལྷ་དགོངས་དྲངས་བཞེས་ཡོང་བ་ལྟ་རྒྱ་དེ་རང་ཡིན། གལ་སྤྲོད་བྱེད་
 རྣམ་པས་ང་ཚོ་ཚུ་བཞི་སྐད་དྲུག་གི་སྒྲིག་འཛུགས་དང་། ནང་ཁུལ་མཐུན་འབྲེལ། ཁེ་ཕན་ཐོབ་ཐང་
 སོགས་ཅུ་མེད་གཏོང་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱི་དམིགས་ཡུལ་ངེས་ཅན་ཞིག་ཡོད་དུ་གྱུར་ནའང་། ཅ་
 མེད་བཞོ་སྤངས་དེ་མཁས་པ་ཞིག་མ་བྱུང་ན། གང་མཆོམས་ནས་དམིགས་ཡུལ་འགྱུར་རྒྱ་ལྷ་ར་བཞག
 བྱེད་རང་རྣམ་པས་རང་གིས་རང་ལ་ཡོད་མི་ཆེས་པ་དང་། རང་གིས་རང་ལ་ཞེ་བྲེལ་དགོས་པ་ཆགས་
 མི་སྤྲོད་པ་མ་རེད། དེ་དུས་ཕྱི་དྲུག་པ་ཡོང་གི་རེད། ང་ཚོ་ཚུ་བཞི་སྐད་དྲུག་དེ་རྒྱ་མི་ལས་སྤྲུག་ཐབས་
 ཅུ་བ་ནས་ཨེ་ཡོད། བྱེད་རང་རྣམ་པས་ང་ཚོ་ཚུ་སྐད་དང་། རྒྱ་མི་གཉིས་ལ་ལྷ་སྤངས་གཅིག་གྱུར་
 ཅམ་གནང་ནའང་ཨེ་འོ་ཅི་ཡིན་འགོ། དཔེར་ན། རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་ས་ཆེན་པོ་ལྷོ་ལིའི་ཟུར་གཅིག་ལ་

རྒྱུ་མི་དངོས་སུ་བསྐྱད་ཡོད་པ་དེའི་སར་བོད་གཞུང་དཔོན་རིགས་དང་། བོད་མི་མང་རྒྱལ་སྤྱི་
 རྒྱལ་མཆོན་རྒྱལ་སྤྱི་དཔལ་ལས་དོན་རྒྱུ་གི་ཡོད་པ་དང་། ཡང་རྒྱ་གར་གི་རྒྱལ་ས་ཆེན་པོ་ལྷོ་
 ལིའི་བྱུང་གཞན་ཞིག་ལ་ང་ཚོ་རྒྱ་བཞི་སྒྲིབ་དུག་གི་ལས་ཁུངས་དེ་ཡོད་པ་དེ་སར་བོད་གཞུང་གི་དཔོན་
 རིགས་ཁག་གཅིག་དང་བོད་མི་ཁག་གཅིག་ནས་ཕྱི་ནང་གསལ་གསུམ་དང་། ཞི་དྲག་གང་ཐད་ནས་
 དབྱ་རྒྱལ་གྱི་དཔལ་གནད་ལེན་བྱེད་གི་ཡོད་པ་བཅས་ནི་མིག་སྔོན་གི་གནས་ཚུལ་འདི་རེད། ཨ་
 རི་ཐབས་སྒྲིབ་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ལོང་བས་བལྟས་ན་ཁམས་གསུམ་ཞེས་པ་དངོས་འབྱེལ་མ་ཡིན་ནམ།
 བྱེད་རྒྱུ་པ་ལངས་ཤོར་ཆེ་དྲག་པ་དང་། སྤང་འཛིན་ཇ་དྲག་ཆེ་དྲག་པ། ཆབ་སྲིད་དང་གཞིས་བྱེས་
 བོད་མིའི་གནས་སྤངས་གི་ཉམས་སྦྱང་འགན་ཁུར་དམན་དྲག་པའི་སྒྲིབ་ཆེན་པོ་ཡོད་པའང་ལོང་བས་
 བལྟས་ན་ཁམས་གསུམ་ཞེས་པ་དངོས་འབྱེལ་ཡིན། དཔེ་ལ། དཔོན་གི་གཡོག་ལ་བཀྱོན་པ་ཀྱུན་
 གི་ལུགས། གཡོག་གིས་གཡོག་ལ་བཀྱོན་ན་ལུང་བའི་རྒྱ་ཞེས་པ་དང་མཚུངས། ཡགོང་ས་མཆོག་
 ནས་གྲུས་ཚོ་རྒྱ་བཞི་སྒྲིབ་དུག་གི་ལས་བྱེད་རེ་བྱུང་རེ་བྱུང་གིས་བྱེད་སྤངས་འགྲིག་མིན་ལ་བཀའ་
 ཡིས་བཀྱོན་པ་གནད་བ་དེ་བྱེད་རྒྱུ་པའི་འདོད་ཚུལ་རྒྱུ་བ་ཆེད་དུ་བེད་སྤྱོད་ལོག་པར་གནད་བ་དེ་
 བྲིམས་དོན་གཉིས་ཐོག་ནས་རྩ་འགལ་རེད་ཡོད། དཔོན་རི་ལྟར་ཡིན་རུང་མགོ་བོས་ཁུར། །གཡོག་
 གཟིག་རྩ་གྱུ་པར་ཆེ་རྒྱུ་ཅི། །ཟེར་བ་དང་། དཔོན་ཐག་གཡོག་གིས་བཅད། རྒྱལ་བྲིམས་རྒྱུ་མས་
 བྱེད་ཟེར་བ་དང་། གཡོག་བོས་གཡོག་བོར་བསྒྲོན་པ་དེ། །རྩ་མས་རྩ་མ་བརྟུངས་དང་མཚུངས། །ཟེར་
 བ་བཅས་ལས་གཞན་དུ་ཅི། གྲུས་ཚོས་སྒྲིབ་ལུང་ཁྱེན་མི་འབྱུང་ཕྱིར་རྟེན་བཞུགས་འབུལ་རྒྱ་
 ཞུས་པ་ནི་བཀག་བྱུང་། འབུམ་ཚོགས་འབུལ་རྒྱ་ཞུས་པ་ནི་བཀག་བྱུང་། དགོངས་སེལ་སྤྲོན་ཤོག་

འབུལ་བ་ནི་བཀག་བྱུང་། བདེ་སྲུག་སྟན་ཞུ་ཞིག་འབུལ་བའི་གོ་སྐབས་ཙམ་མེད་པའི་གནས་སུ་གྱུར་
ཡོད། དེས་ན་མི་ཡུལ་གྱི་མར་ཁུ་འཐུང་བ་ལས། རང་ཡུལ་གྱི་ཐལ་བ་འགོ་མས་ན་དག་འཁེར་བ་ལྟར་
རེད།

གཉིས

ལྟ་དགོངས་འབྲུགས་ཡོད་པ་ཤེས་བཞིན་རང་སྒྱུན་ངོས་ལེན་གྱིས་གཞོང་དང་འགྱོད་
བཤགས་ཞུ་བྱུ་བྱུར་ཙམ་ཡང་མ་ཞུས་ཟེར་བའི་སྒྲོར་གྱི་ལན་འདེབས།

ཡང་བཀའ་ཚོགས་གཉིས་གྱིས་ང་ཚོའི་ཡིག་ཆ་ནས་འདི་ལྟར་བྲིས་འདུག ཡིག་ཆ་དེའི་ནང་༡༧ ཟླ་
༥ ཚེས་༢༡ ཉིན་མཇལ་བཅར་དུས་ཚོད་གསལ་སྤུལ་བྱུང་ཡང་། ཐོག་མར་མཇལ་བྱུག་འཆལ་སྐབས་
ནས་དགོངས་འབྲུག་བྱུང་ཡོད་པའི་རྣམ་པ་གསལ་བོར་མཇལ། ང་ཚོའི་སེམས་ནང་ད་ལན་སྐྱུ་བཅར་
ཞུ་བའི་དུས་སྐབས་ལགས་པོ་ཞིག་བྱུང་མི་འདུག་སྟམ་པའི་འཛིགས་སྒྲུག་ཆེན་པོའི་ཐོག་ཚོགས་ཆེན་
གྲོས་ཚོད་འབུལ་ལམ་ཞུས། ཐེབས་གསལ་བཞིན་གྲོས་ཚོད་དོན་ཚན་དང་པོ་སྐྱུ་ཕྱའི་ཞབས་རིམ་
སྒྲོར་གནས་ལུགས་ཞུ་ཁམས་བྱུང་མིན་མཆམས་གལ་ཆེ་ཤོས་དམ་ཚིག་དོག་ཅུ་གཅིག་གྱུར་དགོས་
ཞེས་སོགས་ཐེབས་ཏེ་མཇུག་བྲེལ་གྱི་རྣམ་པས་སྐྱུ་བཞེངས་གནང་བར་བརྟེན། དེ་འབྲུལ་ཡིག་ཆ་
གཞན་དེ་ཕྱག་ཏུ་ཕུལ་བར་བཀའ་ཤག་ལ་གོ་བསྐྱུར་ཞུས་མིན་ཐེབས་སྐབས། དང་ཐོག་འདི་གར་
སྟན་སེང་ཞུ་བྱུ་ལས་གོ་བསྐྱུར་མ་བྱུང་ཞུས། ཡིག་ཆ་འདི་བཀའ་ཤག་དང་ཚོགས་གཙོར་གནང་གི་

ཡིན་གསུངས། དེར་གོ་བསྐྱར་གྱིས་དེ་རྗེས་ལམ་སང་ཞེས་དང་སེམས་སྤྱད་ཆེན་པོའི་དང་ནས་
 མདོ་སྟོད་ཤི་གསོན་གཉིས་ནས་ཡེ་གོང་ས་མཆོག་ལས་རེ་སྐྱབས་ཁྱུ་ཡུལ་མེད་ངེས་སོང་། ལྷ་དགོངས་
 སྐད་ཅིག་ཙམ་མི་འགལ་བའི་སྐྱབས་འདུག་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་སྟོན་ཁྱུ་ཞིག་ཡུལ་ཡང་སྐྱ་སྒྲིབ་དུང་ཆེ་
 བཞིན་ས་དབང་ཆ་བེད་སྟོད་བྱས་པ་ཡིན་གསུངས་ཏེ་ཕྱིར་ལོག་གནང་བུང་། ཞེས་ང་ཆོས་སྟོན་དུ་
 ཁྱེས་པའི་ཆོག་དོན་སྒྲུངས་ནས་དེའི་ལན་འདེབས་སུ། ༥ འདི་ལྷར་གསུངས་སྟངས་དེར་གཞིགས་
 ན་ཁོང་རྣམ་པ་མ་མཇུག་གོང་ལྷ་དགོངས་དགྲུག་མཁན་གཞན་ཞིག་བྱང་ཡོད་པའི་རྣམ་པ་བསྟན་
 བའམ། ཡང་ན་གཞན་ཞིག་ནས་ཁོ་ཆོའི་སྐོར་ཁྱུ་ལོག་བྱས་པ་སྟོན་ཐབས་བྱས་ཏེ་རང་གི་ཉེས་འཛོལ་
 རོས་ལེན་བྱེད་ཆོབ་ཏུ་གཞན་ལ་གཡོག་རྒྱུའི་བྱས་ཤིག་ལས་གཞན་མ་མཆིས། ལྷག་པར་དུ་ཆེས་ཏ་
 ལས་དགོས་པ་ཞིག་ལ་ཁོང་རྣམ་པའི་མཇུག་པ་ཁྱེས་པའི་ཉིན་རྗེས་མ་སྟེ་༡༧ ཟླ་༥ ཆོས་༡ ལ་ཡུལ་
 བའི་སྟོན་ཁྱུ་ནང་གུས་ཚུ་སྐྱང་ནས་ཡུལ་བའི་སྟོན་ཁྱུ་

ཡསྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་གུས་ཆོར་དགོངས་འབྲུག་གི་རྣམ་པའི་ཐེབས་སྐོར་
 སྐད་ཅིག་ཀྱང་སྤྱད་བསྐྱར་ལ་བཟོད་ཐབས་མེད་པའི་གནས་སུ་གྱུར་ཅིང་། གུས་ཆོ་མདོ་ཁམས་ཚུ་བཞི་
 སྐད་དུག་གི་ཤི་གསོན་ཡོངས་ཀྱིས་འདི་ཕྱིའི་ཡསྐྱབས་གནས་གཅིག་ཉིད་ནི་ཡེ་གོང་ས་ཡསྐྱབས་མགོན་
 ཆེན་པོ་མཆོག་ཁོ་ན་ལས་མེད་ངེས། ཆོ་འདི་ཕྱི་གཉིས་དང་མི་འགལ་ངེས་ཅན་ཡིན་པ་དང་། ཡེ་གོང་
 ས་ཡསྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དང་མགོ་ལུས་འབྲུལ་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་སྟོང་དབུས་དམ་པར་
 གཞིས་བྱས་ངོ་ཡོད་མི་ངོ་མཐའ་དག་གི་བསམ་ཚུལ་ཡིན་པ་ང་ཆོས་ངོ་ཆོབ་བྱབ་ངེས་ཀྱི་སྟོན་ས་ཁྱུ་
 ལགས་པ་བཅས་ལ་བརྟེན་ལྷ་དགོངས་འགལ་འབྲུག་ཡེ་ནས་མི་བཞེས་པའི་ཡསྐྱབས་འདུག་སྟོང་

དབུས་ནས་ཕྱག་ཐལ་མོ་དང་བཅས་བཀྱིན་མི་རྒྱུད་བ་ལྷ་ལྷ་ལྷ། མཁྱེན་མཁྱེན།

ཞེས་ལྷ་བ་ཙམ་ལས་ནོར་ལུལ་བྱུང་བར་ལྷ་དགོངས་འགལ་ལུག་ཡོད་པ་ཤེས་བཞིན་
 དུ་རང་སྒྱུན་ངོས་ལེན་གྱི་གནོད་དང་། འགྲོད་བཤགས་གྱིས་ནོར་བཙོས་ལྷ་རྒྱ་ཡིན་པ་ཟུར་ཙམ་ཡང་
 མ་ལྷས་སྟབས་སྟན་ལྷ་དེ་སྒྱུ་སྒྲིབ་གྱི་ཕྱག་ལས་གནང་མཁན་ཆོས་འབུལ་སྟངས་མི་ཤེས་པ་དེ་དངོས་
 ཡོད་གྱི་གནས་ཚུལ་རེད། ཁོང་རྣམ་པས་ཡགོང་ས་མཆོག་ལ་དགེ་སྒྱུན་དགོངས་སྒྲོར་ལྷ་རྒྱ་གལ་ཆེ་
 ཅིས་པ་ཡིན་གསུངས་པ་བདེན་དོན་ཡིན་ན་ལྷ་དགོངས་ལུག་པའི་གནས་ལུགས་གསལ་ཉོགས་
 རྗེས་བཀའ་དགོངས་བཞིན་ནོར་ལུལ་ངོས་ལེན་གྱིས་ཅི་གསུངས་བཀའ་སྒྲུབ་ལྷ་རྒྱ་ཡིན་ཞེས་མ་
 ལྷས་པ་གང་ཡིན་ནམ། དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ཡིག་ཆ་དེར་སྒྱུན་ཆ་བྱུང་བར་བཞེན་ལྷ་དགོངས་ལ་མ་བབ་
 པ་མཁྱེན་བཞིན་དུ། ད་དུང་མུ་མཐུད་གདོང་ལེན་གྱིས་ནོར་མེད་པའི་དག་སྒྲེལ་གྱི་འབད་ཅོན་ལུས་
 ཤུགས་གང་ཡོད་བྱེད་བཞིན་པ་དེ་ནས་ཡགོང་ས་མཆོག་ལ་ལྷོས་མེད་ལྷས་པ་ར་སྒྲོད་གསལ་པོ་མ་
 རེད་དམ་ཞེས་བཀའ་ཆོགས་གཉིས་ནས་སྒྲོ་ཉམ་ཆེན་པོས་གཏམ་བཤད་གནང་ཡོད་པ་དེར། །

ལན་འདེབས། ང་ཆོས་ཡགོང་ས་མཆོག་ལ་ལྷོས་མེད་ལྷགི་མེད། ལྷོས་མེད་ལྷ་མཁན་བྱེད་
 རང་ཆོ་ཡིན་པར་ང་ཆོས་ར་སྒྲོད་གསལ་པོ་ལྷགི་ཡིན། འོན་ཀྱང་རྣམ་པས་ལྷོས་མེད་ཇི་ལྟར་ལྷས་
 ཡོད་དམ་ཞེན།

༡) ཡགོང་ས་མཆོག་གིས་གྲུས་ཆོར་བཀའ་བཀྱོན་གནང་བ་དེ་དཔོན་འབངས་དབར་གྱི་
 བཀའ་བཀྱོན་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་བྱེད་རྣམ་པས་དབྱ་ཕྱོགས་དང་གཉེན་ཕྱོགས། ལྷག་པར་དུ་གཞིས་
 ལུས་མི་མང་གཞན་ཡང་གཟུར་གནས་ཡོངས་ལ་གྲེབ་ཐག་བྲི་བྲག་མང་པོའི་ཐོག་ནས་གསལ་

བསྐྱགས་གནང་བ་དེར་མི་རིས་འདོད་ཚུལ་རེ་བཤད་པ་དང་། མི་རིས་ལག་ཆ་རེ་བཤད་སྟོན་པ་ཆོར་
 སྒང་མི་འདྲ་བའི་བསམ་སྟོན་སྟོན་མི་ཆགས་པ་སོགས་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་དེ་ཉ་ལས་པའི་ལྟོས་མེད་ལྷན་
 པའི་ར་སྟོན་གསལ་པོ་གཅིག་རེད། ཡགོང་ས་ཡུལ་ས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དང་གང་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་
 སྟོན་བསྟུལ་བ། ཆོགས་གཙོ་ཟམ་གདོང་དང་དེའི་བཀའ་མོལ། ཚུ་སྒང་འགོ་འཛིན་ཨ་ཐར་དང་གཉུ་
 དཔོན་ཅན་གྱི་སྐད་ཆ་བཅས་རིས་མོས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིས་འོ་གེ་སི་ཁི་ཟེར་བའི་བརྟན་ཕྱིན་ཕྱོགས་སྒྲིག་
 བྱས་པ་སྟོང་ཕྱག་མང་པོ་ཆོང་འགྲུམ་གསལ་བསྐྱགས་བྱས་པ་དེར་མི་རིས་མཐོང་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་རེ་
 ཆགས་པ་དང་། ཤེས་དམན་མང་ཆོགས་ནས་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་ལྟོས་དང་ལྟོས་དང་ཡ་རྒྱལ་བ་
 རིན་པོ་ཆེ་དང་ལི་ཐང་ཨ་ཐར་གཉིས་གྱོད་བཤད་ཀྱི་འདུག་ཟེར་བ། མང་པོ་ཞིག་ནས་ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་
 པོ་ཆེ་དང་། ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་གཉིས་གྱོད་བཤད་ཀྱི་འདུག་ཟེར་བ། ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་ཡང་
 ཁ་བདེ་པོ་ཡིན་གྱི་རེད་དེ་ལི་ཐང་ཨ་ཐར་ཡང་ཁ་བདེ་པོ་འདུག་ག་ཟེར་བ་སོགས་བྱ་རྒྱུ་ཡོད་པ་བྱེད་
 དུ་བཅུག་པ་དེ་ཉ་ལས་པའི་ལྟོས་མེད་ལྷན་པའི་ར་སྟོན་གསལ་པོ་གཅིས་རེད། ཡགོང་ས་མཆོག་གིས་
 བཀའ་གནང་བ་ཀྱེད་ཐག་ནས་ཡབ་བཤུས་ཡིན་ཁུལ་གྱིས་བཟོ་བཅོས་དང་། སོ་སོར་འདོད་པའི་
 གསུང་ཆོག་རྟོག་སྒྲིག་བརྒྱབ་སྟེ་གསུང་བཤད་ཆ་མ་ཆང་བ་ཞེ་ཅིག་གིས་ཡིག་ཆ་སྒྲིག་བར་གསུམ་
 དུ་གངས་མང་ཞིག་འགྲུམ་བཀྲམ་གནང་སྟེ་ང་ཆོའི་བསམ་ཚུལ་མིན་ཡགོང་ས་ཆེན་པོའི་དགོངས་
 གཞི་རེད་ཟེར་བའི་ནམ་འགྱུར་བསྟན་པ། དཔེར་ན། ཡགོང་ས་མཆོག་གིས་བཀའ་རྒྱུན་པའི་ནང་། ང་
 རང་ཆོ་སྐད་ཆ་བཤད་ནས་དགོས་པ་གང་ཡང་མི་འདུག ད་རྒྱུགས་ཤིག་བརྗོད་པ་ཡིན། དེ་ནས་ཡི་
 གོ་དེའི་ངོ་བཤུས་བཀའ་ཤག་དང་། ཆོགས་གཙོ་གཉིས་ལ་སྒྲིག་ནས་གོ་བསྟར་བྱེད་དགོས་བརྗོད་པ་

དང་། སང་ཉིན་ཞོགས་པ་ཚོགས་གཙོ་གཉིས་དང་བཀའ་ཤག་བཅས་ངོ་ཐུག་བྱུང་། སྟོན་ལ་ངའི་
བསམ་ཚུལ་དེ་མ་བཤད་པར། ཁོང་ཚོའི་བསམ་ཚུལ་སྤངས་པ་ཡིན་གསུངས་ཡོད་ནའང་བྱེད་ནམ་
པས་བསམ་ཚུལ་དེ་ཞུས་ཚིག་གཅིག་མ་བཀོད་པར་སྤྲོས་སྤྱང་གནང་འདུག་པ་དེ་ཉ་ལས་པའི་ལྟ་ས་
མེད་ཞུས་པའི་ར་སྟོད་གསལ་པོ་བཞི་ཡིན་པ་བཅས་དཔེ་མཚན་དུ་ཞུས་ཡོད། ལྷ་དགོངས་ཆེད་དགྲུག་
གི་བསམ་ཚུལ་མེ་ཚ་ཐོག་གིང་བསྟོན་ཟེར་བ་ལྟར་ཞུས་ཡོད་པ་ཅུང་མེད་དུ་གྱུར།

༡ ལྷ་དགོངས་དགྲུག་མཁན་གཞན་ཞིག་བྱུང་ཡོད་པའི་ནམ་པ་དང་། གཞན་ཞིག་ནས་ཁོ་
ཚོའི་སྐོར་ཞུ་ལོག་བྱས་པ་སྟོན་ཐབས་རང་གི་ཉེས་འཛུལ་གཞན་ལ་གཡོག་སྐྱའི་བྱས་ཤིག་ལས་
གཞན་མ་མཆིས་གསུངས་པ་དེའི་ཐད། དེའང་དགྲུག་མཁན་དང་ཞུ་ལོག་བྱེད་མཁན་བྱེད་ནམ་པ་
དང་བྱེད་ནམ་པའི་ཕྱོགས་སུ་འདུག་མཁན། ཟུན་དུ་ཁམས་པ་ཚོར་མི་དགའ་མཁན་དེ་ཚོ་ཡིན་པའང་
གསལ་པོ་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཐུབ། དེས་ན་བྱེད་སྤངས་ཀྱི་སྐྱེ་མཚན་མ་བཤད་ན་མི་གཞན་ལ་མི་
འགྲིགས་པ་ཡིན་སྟབས་དཔེར་ན། བྱེད་ནམ་པས་བྲིས་པའི་ཡགོང་ས་ཆེན་པོའི་གསུང་ལས་ང་ཚོའི་
ཚོལ་ཁ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་གལ་ཆེན་པོའི་ཚོལ་ཁ་འདི་མི་ཉུང་ཤས་ཀྱི་བྱེད་སྤངས་ཀྱིས་སྐྱེན་པས་
ཚོལ་ཁའི་བར་མི་མཐུན་པ་ལྟ་བུའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཆགས་ཡོང་དུས་ཞེས་དང་། ད་ལྟོ་ཀྱི་གནས་
ཚུལ་འདི་གཅིག་ཤུ་མ་རེད་ཅེས་གསུངས་ལུགས་བྲིས་ཡོད་པ་དེར་གཞིགས་ན། ང་ཚོས་ཡིག་ཆ་ལུལ་
བ་དེ་གཅིག་ཤུ་མིན་པར་དེའི་གོང་དུ་དགོངས་པ་དགྲུག་ཡོད་པ་གསལ་པོ་འདི་རེད། ཡགོང་ས་ཆེན་
པོས་བྱེད་ནམ་པར་ཐུགས་སྐྱོས་བཀའ་ལ། བྱེད་ནམ་པས་ཞུ་ལོག་བརྒྱབ་ཡགོང་ས་ཆེན་པོའི་ཡསྟན་
ལམ་དུ་དུས་དང་ནམ་པ་ཀུན་དུ་ཁམས་པ་ཚོས་ཕྱོགས་འཐེན་བྱེད་ཀྱི་འདུག་ དགྲུག་གིང་རྒྱག་གི་

འདུག ཚོལ་ཁ་ཕན་ཚུན་འགལ་ལྷན་བཟོ་གི་འདུག་ཟེར་བའི་ཁུངས་མེད་ཀྱི་གཏམ་དང་། ཁམས་པ་
 ཚོས་གནས་དུས་ཚོད་ཅི་ཞུ་གི་འདུག བཀའ་ལ་བརྟེན་གི་མི་འདུག་ཅེས་སོགས་ཚུ་སྒྲུང་ཚོགས་གཙོ་
 ལི་ཐང་ཨ་ཐར་ནས་སྐྱེ་བྱེད་བསྟོན་བའི་ལས་འགལ་སྟེལ་གྱི་འདུག L-T.T.E. ཞེས་པའི་ཚོགས་
 པའི་ལས་ལུགས་ལྟར་བྱེད་འཆར་འདུག་ཟེར་བའི་ཁུངས་མེད་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ལ་ཁུངས་ལྟན་ཡིན་ཚུ་ལ་
 གྱི་ཞུ་ལོག་ཤུགས་ཆེར་ཞུས་ཏེ་བཞག་ཡོད། ལྷོ་ལི་ནས་སྐྱར་ཁམས་དོན་འགྲུབ་ཚོས་འཕེལ་
 དང་། རག་ལྷུག་ངག་དབང་ཅན་ནས་ཚུ་སྒྲུང་ལས་ཁུངས་ཐོག་གུ་མ་རྟིང་པའི་མི་མང་བརྒྱ་ལྷག་འགའ་
 རེ་བྲིད་དེ་དོད་དང་། རྒྱགས་པ་བྱེད་ནས་ལས་ཁུངས་ཐོག་དགྲ་བརྒྱབ་པའི་གནས་ལུགས་དང་ལས་
 ཁུངས་དང་སྐྱེ་པར་ལ་དོ་བརྒྱབ་པ། རྟོད་ཁང་ལ་མེ་བརྒྱབ་པ་སོགས་གང་ཡང་མ་ཞུས་པར། དོན་
 འགྲུབ་ཚོས་འཕེལ་གྱི་མགོ་ལ་ཚུ་སྒྲུང་གི་མིས་དོ་བརྒྱབ་པ་རེད། བརྒྱ་དཔོན་དང་འགོ་བྲིད་ཚོས་
 སེམས་འཁུར་བྱས་ཚུ་ལ་དང་། ལྷིང་པོ་བྱས་ཚུ་ལ། མ་བྱེད་མ་ལྟ་བྱས་ཚུ་ལ་སོགས་མི་བདེན་རྩུན་སྒྲིག་
 ག་ལྟག་ཞུས་ཡོད་པ་སོགས་ཞུ་ལོག་ཚད་ལས་འདས་པ་བྱས་ཡོད་པ་ད་ཚོར་ཁུངས་སྟེལ་ཡང་བྱ་རྒྱ་
 ཡོད་ལ། བལྟས་པ་ཙམ་གྱིས་ཞུ་ལོག་ངེ་བྱས་ཤེས་བྱབ་པ་གསལ་པོ་རེད། འོན་དུང་ཚོ་ཚུ་བཞི་སྒྲུང་
 དུག་གི་སྒྲིག་འཇུགས་ནས་ཚོལ་ཁ་གཞན་ཨ་མ་དོད་དང་དབུས་གཙང་ལ་འགལ་ལྷན་ག་རེ་བཟོས་ཡོད་
 པ་རེད། ཚོལ་ཁའི་དབར་ད་ཚོས་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་གང་ཞིག་སྐྱབ་ཡོད་དམ་ཟེར་ནམ་པས་ཁུངས་
 སྟེལ་ག་རེ་གནང་གི་ཡིན། ཚོལ་ཁ་རེ་རེས་ཚོལ་ཁའི་མིང་འཁུར་ནས་ཚོགས་པ་ནི་བཅུགས་ཡོད་པ་
 དེ་རེད། ད་དུང་ད་ཚོས་ཚོལ་ཁའི་ཚོགས་པ་ཟེར་བ་བཅུགས་པ་མེད། མདོ་ཁམས་ཚུ་བཞི་སྒྲུང་དུག་
 བཟུན་སྐྱུང་དང་སྐྱུངས་དམག་གི་སྒྲིག་འཇུགས་བཅུགས་པའི་ཚོགས་པ་ཞིག་རེད། དམག་གི་སྒྲིག་

འཇུགས་ནང་རྟ་གཞོན་མེ་མདའ་ཁུར་ནས་རང་སྟོག་འབེན་ལ་མཉམ་འཇུགས་བྱེད་མཁན་སུ་བྱུང་
 ན་འགྲིག་པ་མ་གཏོགས་ལྷགས་ཅི་སྐྱོར་ནས་སྒྲིཆེན་བརྒྱབ་པ་གང་ཡང་མེད། རང་ཉིད་སྟོ་འདོད་
 ཡོད་པའི་དུས་སྐབས་སུ་ཨ་མ་དོ་དང་དབུས་གཙང་གི་མི་ལ་ཐོབ་ཐང་འདྲ་མཉམ་བྱས་ཏེ་ཡོད་པ་རེད།
 མ་འདོད་ནས་རང་མོས་ཀྱིས་བྱིར་འཐེན་བྱས་ན་ང་ཆོས་བཀག་ཀྱང་འགོག་བྱབ་པ་ག་ལ་ཡོད།
 དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་སྟན་མེད་ཞུ་མཁན་ནི་སུ་གཅིག་མེད་པར་ཞུ་ལོག་རྒྱག་མཁན་ཞེ་ཅིག་རེད།
 ང་ཆོ་ཁམས་པ་རྣམས་སྟིང་མི་བརྗེའམ་བསོད་སྡེ་དམན་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་བསམ་ནས་སྟོ་ཐམ་པ་
 དང་། དུ་ཤོར་བ། དུས་པའི་མཆི་མ་བྲག་ལས་མེད་པའི་གནས་སུ་གྱུར་ཡོད། དཔེར་ན། དངོས་ཡོད་
 གནས་ལྷགས་ཞུ་འདོད་ཡོད་མཁན་རེ་གཉིས་ཡོད་སྟེ་ནའང་། གཡས་གཡོན་རྒྱབ་མདུན་གང་ས་
 ནས་ཞུ་ལོག་རྒྱག་མཁན་ཆོའི་རུས་པ་ལས་ཞུ་ལམ་ཅུ་བ་ནས་མི་ཐོབ་པ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་དག་
 གསལ་པོ་རེད། ༡༩༩༧ ལོའི་ཟླ་༦/༧ པའི་ནང་ཆོལ་ཁ་ཡོངས་རྫོགས་དང་། ཆོགས་པའི་མིང་ཁུར་
 ཡོད་ཆད། ཐ་ན་སྟེད་སུག་གི་མིང་ཁུར་མཁན་དང་། མི་སྒྲེར་བཅས་ཡོད་ཆད་ཀྱིས་མདོ་ཁམས་ཚུ་
 སྐང་གི་སྒྲིག་འཇུགས་འདིའི་ཐོག་དོ་རྒྱལ་གྱི་ཡིག་ཆ་དྲག་ཆར་འབབ་པ་ལྟར་བྱས་བྱུང་བ་དེ་ནི་བྱེད་
 རྣམ་པས་བཅན་བྱོལ་བོད་གཞུང་གི་མཆན་གནས་བེད་སྟོད་ཀྱིས་ང་ཆོ་དམར་གསོད་གཏོང་ཐབས་
 བྱས་པའི་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བ་མ་གཏོགས་ང་ཆོས་གང་ཡང་བྱས་པ་མེད། ང་ཆོས་ཐེ་ཕན་སྟེད་གཞུང་
 དང་ཡིག་ཆ་དོན་ཆན་གསུམ་བཞག་པ་དེའི་ནང་ཆོལ་ཁའི་དབར་འགལ་ཟླ་བ་ཟླ་བ་ལྟར་བཞག་རང་
 ལྷགས་རང་གིས་སྟོང་ནས་ཆོས་སྟེད་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་བདག་པོ་དེ་ཡགོང་ས་ཆེན་པོར་ཡོད་པའི་ཁས་
 ལེན་དམ་བཅའ་དེ་སུ་གཅིག་དང་འགལ་བ་ཞིག་བྱུང་མེད། གལ་ཏེ་འགྲིག་གི་མེད་ན་ང་ཆོས་མདོ་

མྱོད་སྤྱི་འབྲས་གཉིས་བརྒྱད་ཡིག་ཆ་དེ་ཕྱི་འཐེན་བྱེད་ཚོག་ལྷས་པ་དེས་མ་འགྲིག་པ་ཡིན་དུས་དེའི་
 མངོན་ཏྲགས་གང་ཡིན་ཟེར་ན། གྲོས་གཞི་གྲོས་ཚོད་ཡིག་ཆ་ཁ་ཐུག་དེར་ཕྱིར་འཐེན་གྱིས་རྩ་མེད་
 བཟོས་ན་ཚུ་སྒྲུང་རྩ་གཏོར་གཏོར་ཐབས་ཀྱི་ལས་འགུལ་བྱ་བའི་ལག་ཆ་བརྒྱག་འགྲོ་བའི་དོགས་པ་
 དེས་རེད། དེས་ན་ཡགོང་ས་མཆོག་ལ་ཚུ་སྒྲུང་འགོ་བྱིད་གསུམ་ནས་མདོ་སྤྱོད་སྤྱི་འབྲས་གཉིས་བརྒྱད་
 ཡིག་ཆ་ཕྱིར་འཐེན་བྱ་གི་ཡིན་ལྟ་གི་འདུག་ཟེར་བ་དེ་སྐབས་དེ་དུས་ལྷས་མེད་པ་མ་ཟད་ད་བར་རྩ་
 བ་ནས་སྟན་མེད་ལྷས་མེད་པ་དེ་ལྟ་བུ་དོན་དངོས་གང་ཡང་མ་ལྷས་པར་ལྟ་ལོག་ཁོ་ན་བྱེད་གྱི་ཡོད་
 པ་གསལ་པོ་རེད། འོན་ཀྱང་མ་འགྲིག་པ་དོ་མ་དེ་གྲོས་གཞི་གྲོས་ཚོད་དེ་མ་ཡིན་པར། ཚུ་སྒྲུང་སྒྲིག་
 འཇུགས་དང་ཁམས་པ་རྩ་མེད་བཟོ་དགོས་པ་དེའི་དབང་གིས་དུས་ཏྲག་ཏུ་ལྟ་ལོག་བྱ་གི་ཡོད་པ་དེ་
 གསལ་པོ་རེད། མི་གཅིག་ཀྱང་མ་ལུས་པས་ལྟ་ལོག་གཅིག་མཚུངས་བརྒྱབ་གྱི་ཡོད་དུས་ཡགོང་ས་
 མཆོག་ལ་སྐྱེ་ཁག་གང་ཡོད། མི་གཅིག་ཀྱང་མ་ལུས་པ་ཟེར་བ་དེ་གངས་ཅན་སྦྱིད་གཤོང་གི་ལྷགས་
 རི་ཆེན་པོའི་ནང་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ཟེར་གྱི་ཡོད། བྱིད་རྣམ་པའི་ཕྱོགས་གཏོགས་ཀྱི་སྟོབས་ཤུགས་
 དེ་གངས་ཅན་སྦྱིད་གཤོང་གི་ལྷགས་རི་ཆེན་པོའི་ནང་དུ་བལྟགས་ནས་སྒོ་ཆེན་ཡོད་ཚད་བརྒྱབ་ཆར་
 དུས། ལྷགས་རི་ཆེན་པོའི་ཕྱི་ལ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་བདེ་སྤྱག་དང་དངོས་དོན་ལྟ་བུའི་སྐབས་མེད་པ་
 དེས་ལྟ་ལོག་གི་རུས་པ་ཆ་ཆང་གནས་ཐུབ་གྱི་ཡོད་པ་འདི་རེད། རུས་པ་འདི་ལས་ཐར་བའི་དུས་
 སྐབས་ཀྱང་ཡོང་མི་སྤྱིད་པ་ཨེ་ཡིན།

དཔེར་ན། སྐབས་༡༡ པའི་མདོ་སྤྱོད་སྤྱི་འབྲས་ལི་ཐང་དོ་རྗེ་སྤྱི་འབྲས་ཀྱི་ལས་འགན་དུ་
 ར་སར་བལ་ཡུལ་ནས་ཐོག་མར་བཅར་དུས་བལ་པོར་རྒྱལ་པོས་ཡགོང་ས་མཆོག་ལ་འབུལ་རྒྱུའི་

བཀའ་ཡིག་ཡོད་པ་ཁུར་ནས་སྐྱ་སྒྲིབ་ཡིག་ཆོད་དུ་བཅར་ཏེ་ལོ་རྒྱུས་དང་སྒྲགས་དུང་ཆེ་རྒྱ་ར་ལགས་
 གི་ཕྱག་ཏུ་སྤུལ་དུས་ཐོག་མར་ཐུགས་དགེས་པོའི་རྣམ་པས་ཕྱག་ཏུ་བཞེས་ནས་མདུན་ལྷོག་སྟེང་
 བཞག་སྟེ་ཡར་གཟིགས་སྟེར་གཟིགས་གིས་གསོལ་ཇ་ཞིག་གནང་ཅིས་གནང་བཞིན་དུ་བྱེད་རང་
 སུ་ཡིན་རྣམ་ཞེས་བཀའ་འདྲི་གནང་བར། ང་རང་མདོ་སྟོད་སྡེ་འབྲས་གསར་པ་ལི་ཐང་དོ་རྩེ་བེར་གི་
 ཡོད་ཁུས་མ་ཐག་ཐུགས་གཤིས་འགྱུར་ཏེ་ཐག་སེ་སྐྱ་བཞེངས་ནས་དེ་ག་ཡིན་པ་ཞེས་མདུན་ལྷོག་
 སྒྲུང་གི་བཀའ་ཡིག་དེ་ཕྱག་ཏུ་བཞེས་ནས་ཐེབས་གནང་འདུག་ཅིང་། ཏྲ་ར་ལགས་ནས་ལི་ཐང་དོ་
 རྩེ་ཡག་སྡུག་གཉིས་ཐོག་ཐུགས་རྒྱས་མེད་ནའང་མིང་ཐོས་མ་ཐག་ཏུ་དགོངས་འབྲུག་དང་མི་འདོད་
 པའི་རྣམ་པ་ཐུགས་ཆེ་དེ་ཏྲ་ར་སྟོན་ཐུབ་པའི་སྒྲུང་ཚུལ་ལ་བལྟས་ན་ཁུ་ལོག་གང་འདྲ་བརྒྱབ་གི་ཡོད་
 མེད་གསལ་པོ་ཡིན་པ་མ་ཟད། དེ་སྟོན་སྡེ་འབྲས་སྐྱབས་པ་ བ་དང་༦ བ་བཅས་ཐེངས་གཉིས་སུ་སྡེ་
 འབྲས་གི་འགན་ཁུར་ཁུས་ཡོད་པ་རྒྱལ་གཅིས་ལྷག་བསམ་འདྲེན་དུ་མེད་པའི་བྱད་མེད་ནང་ཆེན་
 བསྟོམས་པ་བུ་མོ་ཆོ་རིང་ཆོས་སྒྲོན་འདས་མ་དེ་ཉིད་ལུགས་མཐུན་བཀའ་འབྲོལ་དང་སྒྲགས་དེ་
 སྐྱབས་གི་བཀའ་ཤག་ནས་ཀྱང་བཀའ་མངགས་ཡོད་པ་བཅས་བྱས་ཏེ་བོད་ནང་གཉིན་འཕྲད་དུ་
 བྱིན་ནས་ཚུར་འཁོར་བེན་དུས་དང་མཉམ་འཁེལ་སྤྱར་ཡང་སྐྱབས་༡༡ པའི་མདོ་སྟོད་བྱད་མེད་སྡེ་
 འབྲས་སུ་བཅར་དགོས་ལྟར་༢༡ ལོར་བཅར་དུས་སུ་བོད་ནང་གི་གནས་སྟངས་ཁྱེད་ཀྱི་དང་གི་གསོན་
 མང་པོའི་བསམ་འདུན་བསྟོ་ཁུས་བཅར་ཁུ་འབྲུལ་ཆེད་ཡགོང་ས་མཆོག་མཇུག་ཁ་ཡོད་ཐབས་ཐེངས་
 མང་ཁུས་འདུག་ཀྱང་ཅུ་བ་ནས་མཇུག་ཁ་མ་བཏང་མུར་མོ་གྲོར་བརྒྱབ་སྟོན་གིས་སྟོ་ཡམ་ཡོད་བཞིན་
 དུ་འདས་གོངས་སུ་གྱུར་པ་དེ་ཉིད་ནས་གསུངས་སྟོང་བ་ནི། དེ་རྩིས་བོད་ནས་གུས་མོའི་མིང་པོ་

བསྐྱེད་པ་ཚད་གི་པ་སྤྱན་ཚོགས་དབང་གྲགས་འདས་ཤོར་བའི་དགོ་ཚེས་དེའི་བུ་ངོ་མ་བལ་ཡུལ་
 ཏུ་འབྱོར་བྱུང་། དངོས་འབྲེལ་བྱས་ན་ཡགོང་ས་མཚོག་གི་མཇལ་ཁའི་ཆེད་དུ་གྲུས་མོ་རང་ནས་རྒྱས་
 ཤེས་ཀྱིས་བྲིད་ནས་ཡོང་དགོས་ཀྱང་མཇལ་ཁ་ཐོབ་རེ་མེད་སྟབས་ང་རང་མཉམ་དུ་ཡོང་ནུས་མ་
 བྱུང་། བུ་ཁོ་རང་གསར་འབྱོར་ཡིན་སྟབས་མཇལ་ཁ་སྤྱི་མཆུངས་ཤིག་ཐོབ་ནའང་། གྲུས་མོ་རང་
 མཉམ་དུ་མཇལ་ཁ་མ་ཐོབ་ན་བུ་ཁོང་རང་སློ་པམ་པ་མ་ཚད་པ་ཡུལ་གྱི་མི་ཐམས་ཅད་སློ་པམ་ཆགས་
 གཞི་ལས་མེད་སྟབས་སེམས་སློ་བཞིན་དུ་ང་མཉམ་དུ་འགོ་ཁོམ་མི་འདུག་ཅེས་རྒྱན་བཤད་དེ་བུ་ཁོ་
 རང་གཅིག་ཕུ་རྒྱ་གར་ནང་བཏང་དགོས་བྱུང་ཞེས་ཡང་ཡང་གསུངས་སྟུང་། ལྷ་ལོག་བརྒྱབ་པ་
 དང་། གཤམ་འོག་ནས་སྤྱོགས་འཐེན་གྱི་དགོས་དབང་ལས་མཇལ་ཁ་བཀག་པ་སོགས་ཐབས་སྟུག་
 གི་དེ་དང་དེ་འདྲར་ཇི་བྱས་བགྱང་ཆོད་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། ཁམས་པ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ལས་གཞན་
 གྱི་ནག་ཉེས་ལྟ་བུ་སླེབ་ནས་ཆོ་རབས་ཀྱན་ཏུ་མེད་པ་དེ་ལྟ་མི་ཀྱན་གྱིས་ཐག་བཅད་ཆོག་པ་ཞིག་
 རེད། ཡགོང་ས་མཚོག་ནས་ཡི་གེ་དེའི་ངོ་བཤུས་བཀའ་ཤག་དང་། ཚོགས་གཙོ་གཉིས་ལ་སྤྱད་ནས་
 གོ་བསྐྱར་བྱེད་དགོས་བརྗོད་པ་དང་། སང་ཉིན་ཞོགས་པ་ཚོགས་གཙོ་གཉིས་དང་བཀའ་ཤག་བཅས་
 ངོ་བཤུག་བྱུང་ཞེས་དང་། སྤོན་ལ་ངའི་བསམ་ཚུལ་དེ་མ་བཤད་པར། ཁོང་ཆོའི་བསམ་ཚུལ་བྱངས་པ་
 ཡིན་གསུངས་ཡོད་པ་དེ་ལ་བྱེད་ནམ་པས་རྒྱ་མཚན་ཇི་ལྷས་གསལ་པོ་རྩ་བ་ནས་མེད་པ་དེ་ཡགོང་ས་
 མཚོག་ལ་ལྟོས་མེད་དང་། སོ་སོ་འགན་མེད་ལས་མེད་བཟོ་ཐབས་ཀྱིས་ཁ་འབག་ལག་འཁྱིས་ཡགོང་
 ས་མཚོག་ཁོ་ནར་བྱེད་པ་གསལ་པོའི་ཐོག་བཀའ་དགོངས་བར་ལོག་བརྒྱས་བཟོ་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་
 གསལ་པོ་ཆགས་ཡོད། སྐབས་དེ་དུས་བྱེད་ནམ་པས་ཡགོང་ས་མཚོག་ལ་བསམ་ཚུལ་གང་ལྷས་པའི་

སྒྲོལ་ཆོག་གཅིག་སྤྲུལ་ཞིག་གིས་ཡིག་ངག་གཉིས་ཐོག་ནས་བཤད་རིགས་མེད་པ་འདི་རྒྱ་མཚན་མ་རུང་
 པ་ཞིག་ཡིན་པ་ཐག་བཅད་ཐུབ། གནས་ཚུལ་དེ་ལ་གཞིགས་ན་བྱེད་རྒྱུ་པས་དགོངས་གཞི་དགྲུག་
 ཐབས་ཞུས་ཡོད་པའང་ཐག་བཅད་ཐུབ། སྐབས་དེ་དུས་ཞུས་པའི་འགན་མི་བཟོད་པ་དེ་དོན་ཚན་
 གསུམ་ཡོད་པའི་ཡིག་ཆ་དེར་ངོས་འཛིན་ཡིན་ན། གུས་ཚོས་ཡིག་ཆ་ཕྱི་འཐེན་གྱིས་མེད་པ་བཟོ་གི་
 ཡིན་ཞུ་དུས་དེས་མི་འགྲིག་པ་ག་རེ་ཡིན་ནམ། ཡིག་ཆ་ཕྱི་འཐེན་ཞུས་པས་ཕན་གྱི་མེད་ན་འགན་མི་
 བཟོད་པ་དེ་དོན་གང་ཞིག་ཡིན་ནམ། གནས་དུས་ཚོད་ཅིས་ཡིན་ལྟགས་དང་། འགན་མི་བཟོད་པའི་
 རྒྱ་མཚན་གང་ཞིག་ཞུས་ཡོད་དམ། ང་ཚོར་གསལ་བོ་གསུངས་ན་བྱེད་རྒྱུ་པས་ང་ཚོའི་མགོ་བོར་
 ཞུས་པའི་དོ་ལུ་དེ་ཕར་འགྲེལ་རྒྱ་ལས་གཞན་ཅི་ཡོད།

གུས་ཚོས་ཡགོང་ས་མཚོག་ལ་ཤེས་བཞིན་བྱེད་གསོད་ཞུ་ཐབས་ག་ལ་ཡོད། མ་ཤེས་ཚོངས་
 སྒྲིབ་གྱི་དབང་དུ་སོང་བ་ནི་ལྟ་དགོངས་དྲངས་པའི་རེ་འབོད་ཞུ། ཚེ་འདི་ཕྱི་གཉིས་ལ་ཤེས་བཞིན་
 དུ་མི་འགལ་ངས་ཅན་ཡིན། གུས་ཚོར་ཐད་ཀར་བྱེད་རྒྱུ་པས་བཀའ་གང་ཡང་མ་གནང་བར་གཅིག་
 མཐུག་གཉིས་མཐུད་གྱིས་འཇམ་གླིང་ཡོངས་ལ་གསལ་བསྒྲགས་གནང་བ་ཡིན་དུས། ང་ཚོས་ཐབས་
 གང་ཞིག་བཟུང་དགོས་ཡོད་དམ། ༧༧ བྱི་ལྷ་༩ པའི་ཆོས་༡༠ དུས་ཆེན་ཐོག་བཀའ་ཤག་གིས་
 ཡགོང་ས་མཚོག་ཐེ་ཕན་དུ་ཆིབས་བསྐྱར་གནང་རྒྱ་ཡིན་པ་དང་། ཐེ་ཕན་དུ་སྐྱེ་ཆབ་ལས་ཁུངས་
 འཇུགས་གཏན་འཁེལ་ལྟགས་གྱི་གསལ་བསྒྲགས་ཅིའི་ཕྱིར་གནང་བ་ཡིན་ནམ། དེ་ལ་ད་བར་
 འགྲེལ་བཤད་གང་ཡང་གནང་མེད། ཅུ་བ་གཅིག་དེ་ལ་ཐུག་ཡོད། རྒྱ་མཚན་དེ་དང་དེ་འདྲར་བརྟེན་
 ནས་ལྟ་དགོངས་ཆེད་དགྲུག་ཞུས་ཡོད་པ་དང་། ཞུ་ལོག་བརྒྱབ་སྟེ་ཉིས་འཇོལ་ང་ཚོའི་མགོ་བོར་

གཡོག་རྒྱུ་ལྷན་ཤིག་གསལ་པོ་མི་འདུག་གམ། དེར་མ་ཟད་ལྷན་པར་དུ་ཆེས་ཉ་ལས་པ་ཞིག་ལ་
 ཞེས་གྲས་ཆོས་ཡོག་ང་ས་མཆོག་གི་མཆོན་འཁོད་སྟོན་ཞུ་ལུ་པའི་ཞུ་དོན་དུ། རང་སྟོན་ངོས་ལེན་
 གིས་གནོད་དང་འགྱུར་བཤགས་གིས་ནོར་བཅོས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན་པ་ཟུར་ཅམ་ཡང་མ་ཞུས་པ་དང་། ལྷ་
 དགོངས་འབྲུག་པའི་གནས་ལུགས་གསལ་ཉོགས་རྗེས་ནོར་འབྲུལ་ངོས་ལེན་གིས་ཅི་གསུང་བཀའ་
 སྐབ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་མ་ཞུས་པར་ད་དུང་མུ་མཐུད་གདོད་ལེན་གིས་ནོར་མེད་པའི་དག་སྐྱེལ་བྱེད་
 བཞིན་པ་ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ་དོན་དུ་ཡོག་གསལ་སྟོན་ཞུ་དེར་དོན་གང་ཡང་མེད་པའི་འགྲེལ་
 བརྗོད་གིས་ཉེས་ཆེན་ཆབས་ཆེན་ཡིན་ལུགས་གསལ་བསྐྱགས་གནང་བ་འདི་ཐད། བོད་མི་སྤྱི་བོ་
 གནམ་བསྟན་ཡོངས་ཀྱི་ད་ལྷ་ནས་བཟུང་མི་རབས་རྒྱད་དང་བཅས་པས་དུས་ནམ་དུའང་བརྟག་
 དཔུད་གིས་དྲང་བདེན་གི་ལམ་དུ་དགོངས་སྟོན་ཐུབ་པའི་རེ་བ་ཞུ་གི་ཡིན། དེ་ཅམ་དུ་མ་ཟད་ནང་བ་
 སངས་རྒྱས་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་པོ་ཡོངས་དང་། བོད་མི་རིགས་ལ་དགའ་བའི་སྤྱི་བོ་གང་ན་སུ་
 ཡོད་ལ་དྲང་བདེན་གི་ཐག་གཅོད་ཡོད་པ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ལྷན་པར་དུ་ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྐས་དང་
 བཅས་པའི་ཐུགས་རྗེའི་བྱིན་རླབས་དང་བོད་ཀྱི་ལྷ་སྤྱང་དམ་ཅན་རྒྱ་མཆོའི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་གིས་
 རྒྱ་འབྲས་བསྐྱེད་པ་མེད་པའི་བདེན་མཐུ། ཡང་སྒོས་སུ་གཞུང་ས་དགའ་ལྡན་པོ་བྲང་པའི་ཆབ་སྲིད་
 དོན་དུ་གཉེར་བའི་དམིགས་བསལ་ཅན་གི་སྤྱང་མ་དམར་ནག་གཉིས། གཞན་ཡང་ལས་རྒྱ་འབྲས་
 དཔང་འཕེར་གིས་ཆེད་དུ་མི་གསོད་པའི་ལྷ་ཆོགས་ཡེ་ཤེས་གི་སྤྱན་དང་ལྡན་པ་གང་ན་ཅི་ཡོད་བདེན་
 རྒྱན་དབྱེ་བ་འབྱེད་པའི་མཐུ་ཅུ་ལ་བསྐྱེད་པའི་ཐུགས་རྒྱད་སྤྱལ་བའི་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མི་
 ཆོ་འདིའི་རིང་བོད་བསྟན་སྲིད་ཀྱི་དོན་དུ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གིས་དགའ་ལས་རྒྱག་མཁན། ད་ཆ་

འཆི་ལ་ཉི་བའི་ཁམས་པ་མི་རྒན་རྣམས་ཀྱིས་སྒོ་ཐུགས་དམ་པའི་ཆོས་ལ་ཅི་གཅིག་ཏུ་གཏད་ནས་
 དམོད་པའི་ཐ་ཆོག་འབུལ་རྒྱ་ཡིན་པ་ནི། ལྷ་ཡེ་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དང་བདེན་དང་ལས་རྒྱ་འབྲས་
 ཆད་དུ་མི་གསོད་པ་ཡིན། དེས་ན་རྒྱ་འབྲས་འཕེར་བའི་བདེན་པ་སྤུ་ལ་ཡོད་ན་དེར་རྒྱབ་རྟེན་མཛོད།
 ང་ཆོའི་སྙན་ཁུ་འདིའི་ནང་བདེན་པ་མེད་པ་དང་ཡགོང་ས་མཆོག་གི་བཀའ་སྒྲུབ་པའི་ཁས་ལེན་མེད་
 པ་ལྟོས་མེད་ཁུ་མཁན་རང་སྒྲོན་ངོས་ལེན་མི་བྱེད་པ་བོད་བསྟན་མིན་ལ་འགན་ཁུར་དང་ལྷག་བསམ་
 མེད་མཁན་བཅས་མདོ་དོན་བཀའ་ཆོགས་དང་སྐྱ་སྒྲེར་དུང་ཆེ་བཞི་བཅས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལྟར་
 རེད་ཡོད་ན་གོང་གི་ལྷ་སྤུང་རྣམས་ཀྱིས་ང་ཆོ་ཆར་གཅོད་རོགས་མཛོད་ཅིག་ཡང་ན་ང་ཆོས་གཤམ་
 རས་འགྲེལ་བཤད་ར་སྒྲོད་གསལ་ཁུ་ལྟར་རེད་ཡོད་ན་བཀའ་ཤག་གི་བྱེད་གཏེ་རྣམས་དང་། ཆོགས་
 གཅོ། སྐྱ་སྒྲེར་དུང་ཆེ་བཞི་དེའི་ཕྱོགས་གཏོགས་དང་བཅས་པ་གོང་གི་ལྷ་སྤུང་རྣམས་ཀྱིས་ཆར་གཅོད་
 རོགས་མཛོད་ཅིག་གསོལ་ལོ། མཆོད་དོ། བཅོལ་བའི་ཕྱིན་ལས་མཛོད། བཀའ་མ་གཡེང་། གསུང་
 མ་གཡེང་། ཐུགས་མ་གཡེང་། ཡོན་ཏན་མ་གཡེང་། ཕྱིན་ལས་མ་གཡེང་པ་མཛོད་ཅིག་ང་ཆོ་ཁམས་
 པ་མི་རྒན་རྣམས་ཀྱི་དམོད་བོར་བའི་ཐ་ཆོག་ཡིན། ཐ་ཆོག་ཡིན། ཐ་ཆོག་ཡིན་ནོ།། །

འོན་ང་ཆོས་སྙན་དོན་འགྲེལ་བཤད་ར་སྒྲོད་གསལ་ཁུ་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེན།

༡) སྙན་ཁུ་དེའི་ནང་གྲུས་ཆོ་མདོ་ཁམས་རྒྱ་བཞི་སྒྲུང་དུག་གི་གི་གསོན་ཡོངས་ཀྱིས་འདི་
 ཕྱིའི་སྒྲུབས་གནས་གཅིག་ཉིད་ནི་ཡགོང་ས་སྒྲུབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ཁོ་ན་ལས་མེད་ངེས་ཞེས་
 བཀོད་ཡོད་པ་འདིའི་གོ་དོན་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད་དམ། ང་ཆོས་རྒྱ་དང་ཐུག་ན་འང་ཡགོང་ས་མཆོག་
 བོད་ཆོས་མིན་གཉིས་ལྷན་གྱི་དབུ་བྱིད་དུ་ཁས་ལེན་བྱ་དགོས་ཡོད་ཅེས་པ་དེ་དོན་དུ་མི་གནས་པ་

ཅིའི་ཕྱིར། བྱེད་ནམ་པར་དེ་ལས་བདེན་པ་ཞིག་གང་དུ་གསུང་རྒྱུ་ཡོད་དམ།

༡ ལྷན་ཁུ་དེའི་ནང་ཆོ་འདི་བྱི་གཉིས་དང་མི་འགལ་ངེས་ཅན་ཡིན་པ་དང་། ཞེས་བཞོད་ཡོད་པ་དེའི་གོ་དོན་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད་དམ། ཆོ་འདི་དང་མི་འགལ་ངེས་ཅན་ཞེས་པ་དེས་རང་སྦྱོར་ངོས་ལེན་གྱིས་གཞོང་དང་འགྱོད་བཤགས་གྱིས་ནོར་བཙོས་ལྷ་རྒྱུ་ཡིན་པར་མི་བྱབ་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ཟུར་ཅམ་ཡང་མ་ལྷས་པ་ཞེས་པ་དེ་རྟགས་མ་གྲུབ། འོན་ཅིའི་ཕྱིར། རང་སྦྱོར་ངོས་ལེན་གྱིས་གཞོང་དང་འགྱོད་བཤགས་ནོར་བཙོས་ལྷ་རྒྱུ་བཙས་ཆོ་འདིའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་ཞག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

༢ ལྷན་ཁུ་དེ་སྐྱེ་སྐྱེར་གྱི་ཕྱག་ལས་གནང་མཁན་ཆོས་འབུལ་སྤངས་མི་ཤེས་པ་དེ་དངོས་ཡོད་གྱི་གནས་ཚུལ་རེད་ཅེས་གསུངས་པ་དེ་མ་ཡིན་པ་ཐལ། ཅུ་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཚན་འགོད་ལྷན་ཁུ་གང་ཞིག་སྟེ་ཁ་སྤྱེ་མི་ཆོག་པའི་ཕྱིར། དོན་གང་ཡིན་ལ་གཤམ་འོག་ནས་ཐག་བཅད་མི་ཆོག་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་སྐྱེར་དུང་ཆེ་ཆོས་ཡགོང་ས་མཚོག་གི་དགོངས་གཞི་ལ་བཏང་འཛིན་དེ་བས་ཀྱང་མི་ཆོག་པའི་ཕྱིར། ལྷ་ཆོག་འདི་འདྲ་འཁོད་མི་འདུག་ཅེས་བརྗོད་མི་ཆོག་པའི་ཕྱིར་ལྷན་ཁུ་འབུལ་མཁན་གྱི་ཐོབ་ཐང་འཕྲོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་སྐྱེར་དུང་ཆེ་བཞིན་ས་ཡགོང་ས་མཚོག་གི་བཀའ་དང་དགོངས་གཞི་ཆད་བཀག་བྱ་མི་ཆོག་པའི་ཕྱིར། ཆད་བཀག་བྱས་པ་དེ་ཅུ་འགལ་ཆེ་ཤོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱིས་ས་དང་། ལས་འབྲས་དངོས་དོན་བཙས་ཡོངས་རྫོགས་དང་ཅུ་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

༣ ཅི་གསུང་བཀའ་སྒྲུབ་ལྷ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་མ་ལྷས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་གཞི་ཅུ་མེད་པའི་གསུང་བབ་ཤིག་ཡིན། ཅི་ཕྱིར་ཞེན། ང་ཆོའི་ལྷན་ཁུ་དེའི་ནང་ཆོ་འདི་བྱི་གཉིས་དང་མི་འགལ་ངེས་ཅན་ཡིན་ལྷས་པ་དེ་ཅི་གསུང་བཀའ་སྒྲུབ་ལྷ་གི་ཡིན་ཟེར་བ་ཅི་ཕྱིར་མ་ཡིན། ཅི་གསུང་བཀའ་སྒྲུབ་

མ་ཁྱེས་ན་ཆེ་འདི་དང་འགལ་བ་མ་ཡིན་ནམ། ཅི་གསུང་བཀའ་སྐྱབ་མ་ཁྱེས་ན་ཆེ་འདི་ཙམ་མ་ཡིན་
 བར་ཆེ་ཕྱི་མ་དང་འགལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནམ། བྱིད་རྣམ་པས་ཆེ་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཟེར་བ་དེར་ངོས་
 འཛིན་ཇི་འདྲ་ཞིག་བྱ་གི་ཡོད་དམ། རང་སྒྲིན་ངོས་ལེན་དང་མི་ལེན། འགྱོད་བཤགས་ཁྱེད་དང་ཁྱེ་མིན།
 ཁས་ལེན་དང་ལེན་མིན། བཀའ་སྐྱབ་དང་སྐྱབ་མིན་ཟེར་བ་སོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དེ་ཆེ་འདི་
 ཕྱི་གཉིས་དང་འགལ་མིན་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞིག་ཡོད་དམ། དྲང་བདེན་དང་རྒྱ་འབྲས་
 བྱིད་དུ་མི་གསོད་པའི་ལྷ་མི་ཀུན་གྱི་གཟིགས་པར་མཛོད་དང་། ཨ་ཁ་ཁ་དུས་ངན་འདི་ལྷ་བྱ་ཞིག་གི་
 མ་གྱི་རྟུང་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་ཆོགས་ནས་གཟིགས་ཤིག་ མི་དང་མིའི་འདུ་ཤེས་དང་ནི་བྲལ། དག་དང་
 གཉེན་གྱི་འདུན་པ་ནི་ཡལ། ལུ་རུའི་ལར་རྒྱ་བཟང་པོ་ནི་ཆད། དག་སྤིག་ལས་དང་འབྲས་བུ་ནི་ཟད།
 གྱི་མ་གྱི་རྟུང་འདི་འདྲར་ཅི་ཕྱིར་ལེན། འཕགས་མཆོག་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱིས་གཟིགས་སུ་གསོལ། ཆེ་
 འདིའི་ལས་གྱི་ཉེས་སྐྱབ་དག་ནས་སུ། བྱི་མ་ཐར་པའི་ས་བོན་ཐོབ་པར་ཤོག། ཅེས་ལས་ཐབས་
 གཞན་ཟད། ཡང་གྲུས་ཆའི་སྒྲན་ཁྱའི་ནང་ཡགོང་ས་ཡསྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དང་མགོ་ལུས་
 འབྲལ་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་སྟོང་དབུས་དམ་པར་ཡོད་ལུགས་ཁྱེས་པ་དེ་གཞིས་བྱེས་ཁམས་པ་ངོ་ཡོད་
 ཀུན་གྱི་རེ་དོན་ཡིན་པས་བྱིད་རྣམ་པས་དེར་ཉེས་ཆེན་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་འདོད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བཟུང་
 ཡང་ང་ཆོས་འགྱུར་བ་མི་གཏོང་བ་དེ་ང་ཆོའི་དབང་ཆ་ཡིན། གངས་ཅན་བོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་རྒྱུང་མ་ལུས་
 རྩར་ནས་སྐྱེས་པའི་རྗེས་སྟོབ་མ་དགོས་པར་མ་ཁི་འབྲུ་དུག་རང་བཞིན་གྱིས་ཤེས་པའི་མི་ལུས་ཐོབ་
 པ་ཞིག་ཡིན། གོང་དཔོན་ལུའི་བྱས་གཞི་བཟུང་བཟུང་ནས། ཁྱེ་དཔོན་མེད་འགྱུར་བས་མ་ཡིད་
 ལ་མེད། ལྷ་སྤྱ་ལུའི་བསྟན་རྒྱས་སྐྱབ་སྐྱབ་ནས། ལུས་ལྷ་མེད་ཆགས་བསམ་ཞེ་ལ་མེད། གཉེན་

ལུ་རུ་འི་ལར་རྒྱ་འཛིན་འཛིན་ནས། །གྲོག་ཁེར་འབྱར་འབྱུང་བསམ་དྲན་མ་སྒྲིང་། །ལས་ཅི་མཐའ་དེ་
མཐར་སྐྱུག་རྒྱ་རེད། །ཅེས་པའི་དཔེ་ལྟར་ཡིན།

༥ ཡིག་ཆ་དེས་སྒྲིན་ཆ་བྱུང་བར་བརྟེན་ལྟ་དགོངས་ལ་མ་བབས་པ་མཁྱེན་བཞིན་དུ། ད་
དུང་མུ་མཐུད་གདོང་ལན་གྱིས་ཞེས་གསུངས་པ་དེའི་ཐད། གུས་ཚེས་ཡགོང་ས་མཚོག་ལ་གདོང་
ལེན་ཞུས་པ་མེད། ཞུ་ཡང་ག་ལ་སྲིད། བྱེད་རྒྱུ་པ་ལས་ཀྱི་བྱེད་པོ་རྒྱུ་མས་ནས་དྲང་བདེན་མ་ཡིན་
པ་དང་། སྒྱིདོན་མ་ཡིན་པ། སྒྱིདོན་ལ་གཞོད་སྒྲིན་འགོ་བའི་ལས་བྱས། བྲིམས་མཐུན་མ་ཡིན་པ།
ཐྱོགས་ལྟར་གི་ལས་ཀ་བྱས་པ། ཆབ་སྲིད་མགོ་མ་འཚོས་བྱས་པ། རྒློག་གཡོ་ངན་བྱས་བྱས་པ། བོད་
མི་ཁ་བྲལ་འགོ་བའི་ལས་ཀ་བྱས་པ། ས་ཕག་མི་བྱབ་པ། རོ་རྒློག་རྒྱབ་མདུན་མི་མཚུངས་པ། བོད་
རང་བཙན་ཡང་མ་ཡིན་པ། ལམ་དབུ་མ་ཞེས་པའི་གོ་དོན་ཡང་མིན་པ། རང་སྲིད་རང་སྒྲོང་ཡང་
མིན་པ། རང་ལུགས་རང་སྒྲོང་ཡང་མིན་པ། བདེན་མཐའ་གསལ་ཐབས་ཟེར་བའི་དོན་ཡང་མིན་
པ། རྒྱ་འཛོམས་ཕར་སྐྱད་ཚུར་ལེན་བྱས་ཏེ་འབྲི་ཚུ་ཡན་གྱི་རང་སྒྲོང་ལྗོངས་ཁ་ཡོད་ལག་ཡོད་ཅིག་བྱུང་
ན་ལེགས་ཚུལ་གྱིས་ལེན་ཐབས་རྒློག་རོས་གཉིས་ནས་བྱེད་པ། ཡགོང་ས་མཚོག་གི་དགོངས་གཞི་
དང་མི་མཐུན་བཞིན་དུ་ཡགོང་ས་མཚོག་གི་བཀའ་དགོངས་ལྟར་ཡིན་ཚུལ་ཉམ་པ་ཆེན་པོས་བཤད་
པ། ཐེ་ཅན་དུ་ཆ་བཞག་ནའང་བཤད་སར་སྐྱབས་དུས་བཤད་མ་བྱབ་པ། བཤད་མ་བྱབ་བཞིན་
བཤད་བྱབ་ཚུལ་བྱས་པ། རྒློག་རྒྱུ་སྒྲུངས་པ། བྲིམས་འགལ་གྱིས་རྒྱབ་བཞོལ་བ། བོད་སོག་ལས་
ཁུངས་ཀྱི་བཀོད་བྱས་ལྟར་བྱས་པ། བོད་མིའི་མདུན་དུ་མ་བྱས་ཚུལ་གྱིས་རྒྱན་བཤད་པ། རྒྱབས་རེ་
བཀའ་ཤག་གི་སྒྲི་ཚབ་བྱེད་པ། རྒྱབས་རེ་བཀའ་སྒྲོན་བྲི་བ་བྱེད་པ། རྒྱབས་རེ་མི་སྒྲེར་བྱེད་པ། མི་

སྒྲིལ་བྱེད་བཞིན་པའི་མུར་ལས་ཀ་བྱས་པ་ཚང་མ་ཡགོང་ས་མཆོག་གི་བཀའ་དགོངས་ལྟར་ཡིན་ཚུལ་
 ཉམ་པ་ཆེན་པོས་བཤད་པ། ཐེ་ཕན་དང་རྒྱ་ནག་ལ་སྐྱེ་ཆ་བ་མི་འགོ་གྲོས་ཆོག་ས་ནང་དང་བཅས་པར་
 གཏན་ལའེལ་བྱུང་ནའང་འགོ་དུས་ངོ་མར་དབྱེ་འབྱེད་བྱས་ཏེ་མི་འགོ་བསྐྱོ་བཞག་གནང་བ་ལྟར་
 ཕྱིན་མེད་པ་སོགས་མ་འགྲིག་པའི་ལས་དོན་བྱས་རིགས་ལ་ཐེར་འདོན་གྱིས་སྒྲིལ་བ་རྗེད་གདོང་ལེན་
 གྱི་ཡིག་ཆ་ཤོག་ལྟེ་༩༡ བྲིས་པ་དེ་དངོས་ཡོད་ཤ་སྟག་ཡིན་པ་ལས་ཁུངས་སྐྱེལ་མེད་པ་དང་། རྒྱ་ནག་
 བཤད་བྱས་རིགས་གཏན་ནས་མེད་པ་ད་དུང་ཡང་དྲང་བདེན་མེད་པའི་ལས་གྱི་བྱེད་པོ་ཆོར་གདོང་
 ལེན་བྱ་རྒྱུ་ང་ཆོད་ལས་འགན་ཡིན། ཡགོང་ས་མཆོག་དབུ་སྒྲོར་དང་ཁྱེལ་གྱི་མཁའ་རྒྱལ་ལ་
 གདོང་ལེན་བྱས་པ་དེ་ཡགོང་ས་མཆོག་ལ་ཁྱེལ་འདྲའི་ལོག་བཤད་བྱས་ན་ང་ཆོས་དུས་ནམ་ཡང་
 འཇོག་ཐབས་མེད་པ་བཅས་གསལ་པོ་བྲིས་ཡོད་དོ།

གསུམ

ཡགོང་ས་མཆོག་བོད་མིའི་དབུ་བྲིད་ཡིན་བཞིན་པ་ལ་རྒྱ་མིས་ངོས་ལེན་དགོས་དོན་
 མེད་ཟེར་བའི་སྒྲོར་གྱི་ལན་འདེབས།

ཡང་བཀའ་ཆོག་ས་གཉིས་ཀྱིས་འདི་འདྲུ བྲིས་འདུག ཡིག་ཆ་དེའི་ནང་ཕྱི་ཆོས་༥ ཉིན་སྤྱོད་ཚུ་
 ཆོད་༡༠ པར་བཅར་དགོས་ཐེབས་པ་ལྟར་བཅར་སྐབས་དེར་ཆོག་ས་གཙོ་གཉིས་དང་། བཀའ་སྒྲོན་
 བཞི། ཡིག་བྲིས་བཅས་བཞུགས་ཐོག་བཀའ་ཐེབས་གསལ། ཐེ་ཕན་དང་མཉམ་དུ་གྲོས་ཆོད་བཞག་

བ་དེ། ཚོགས་པ་གཅིག་གིས་དབང་ཚད་ལས་བརྒལ་བ། རྒྱལ་སྤྱིའི་བྲིམས་དང་འགལ་ལུགས། འོན་
 ཚམ་དང་པོ་དེ་རང་བཙན་ལས་དམའ་བ་མ་ཟད། རང་སྤྱོད་ལས་ཀྱང་དམའ་བ་ཡིན་ལུགས། འོན་
 ཚམ་གཉིས་པ། བོད་མིའི་དབུ་བྲིད་ཡགོང་ས་མཆོག་ཡིན་བཞིན་པ་ལས་རྒྱ་མིས་ངོས་ལེན་བྱ་དགོས་
 འོན་མེད་ལུགས། མདོ་སྟོད་མི་མང་ནས་བྱེད་ཚེར་ལས་འོན་དེ་སྒྲོར་དབང་ཆ་སྟོད་མིན་དང་། མོས་
 མཐུན་ཡོད་མེད་ཀྱི་གསལ་བསྒྲགས་འདྲི་བསྐྱར་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་ལུགས། མོས་མཐུན་ཡོད་མཁན་མང་ན་
 གཞུང་གི་སྲིད་བྱས་ལ་འགྱུར་བ་གཏོང་རྒྱུ་ལས་མེད་པ་དང་། མོས་མཐུན་མེད་པ་མང་ན་ཉིས་ཆད་
 གཏོང་རྒྱུ་ཡིན་ལུགས་སོགས་བཀའ་བྱབ་མང་དག་གནང་བུང་། ཞེས་སྒྲོར་གསུངས་ཏེ་ང་ཚོས་སྟོན་
 ཏུ་ཞུས་པའི་ཚོགས་འོན་སྤངས་ནས། དེར་བཀའ་ཚོགས་ནས་ལན་འདེབས་འདི་ལྟར། ། ཚུད་༤ རིང་
 དང་ཐོག་ཡིག་ཆ་བཞག་པ་དེ་ཆབས་ཆེའི་ནོར་འབྱུལ་བུང་བའི་ངོ་སྟོད་ཞིབ་ཐུ་ཞུས་པ་དང་། ཁོང་
 གསུམ་ནས་བོད་གཞུང་གིས་འབྲི་ཆུ་ཤར་ལུབ་དབྱེ་བའི་སྲིད་བྱས་ཤིག་འཛིན་གནང་སྟབས། ང་ཚོ་
 སོ་སོའི་རྐང་པའི་ཐོག་ལངས་ཆེད་བསམ་སྟོལ་ཞིག་མ་བཏང་མཐུ་མེད་བུང་བ་དང་། གོ་མིན་ཏང་ཙུ་
 ནས་བོད་པ་མང་པོས་དདུལ་ལེན་གྱི་ཡོད་ཀྱང་ང་ཚོ་ཚོགས་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་སྟབས་དཔལ་འབྱོར་
 གྱི་དཀའ་ངལ་སེལ་ཐབས་སུ་ལྷོག་ལྷོག་པག་པག་མིན་པར་ཕན་ཚུན་དབར་ཡིག་ཆ་བཞག་སྟེ་ལེན་
 རྒྱ་བྱས་པ་ཡིན། མགོ་ཐར་སར་གཟུགས་པོ་ཐར་བ་གནང་རོགས། བོད་གཞུང་སྐྱེ་ཆབ་ལེབས་དུས་
 གོ་མིན་ཏང་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་དང་འབྲེལ་བ་གནང་འདུག །ལེབས་གྲོར་དང་། ཀམ་ཕུ་ཏི། ཨ་
 སྒྲོར་༥༠༠༠ བཞེས་འདུག་ལུགས་སོགས་གསུངས། བཀའ་ཚོགས་ནས་བོད་གཞུང་འབྲི་ཆུ་ཤར་
 ལུབ་དབྱེ་བའི་སྲིད་བྱས་ཟིན་ཟེར་བ་དེ་བདེན་པ་རྩ་བ་ནས་མ་རེད། འདས་པའི་ལོ་༣༥ རིང་ཚོལ་

གསུམ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིལ་རྒྱུ་དེ་བོད་གཞུང་གི་སྤྱི་དབུས་ཀྱི་སློག་ཅུར་བཟུང་ཡོད། ཁྱེད་རྣམ་པས་བོད་
 གཞུང་གི་སྤྱི་དབུས་ཡིག་ཆ་གང་འདྲ་ཞིག་ནང་འབྲི་རྒྱུ་ཤར་རྒྱུ་དེ་བའི་སྤྱི་དབུས་ཡོད་པ་ཁྱེད་ས་
 རྒྱུལ་གནང་དགོས། བོད་གཞུང་དང་གོ་མིན་ཏང་གཞུང་དབར་འབྲེལ་བ་ཚད་ལྡན་ཞིག་ཡོད་ཐབས་
 བྱེད་རྒྱུ་གལ་ཆེར་རྩིས་ནས་གྲོས་ཆོག་སྤྱི་ཐག་གཅོད་ལམ་སྟོན་ལྟར་འབྲེལ་བ་ཞུས་པ་ཡིན། བོད་
 གཞུང་དང་གོ་མིན་ཏང་གཞུང་དབར་འབྲེལ་མཐུད་གནང་མཁན་རང་དབང་མང་གཙོ་ཆོག་སྤྱི་ཐག་
 ཆོག་སྤྱི་ཐག་ཏུ་ཁོ་ཁོ་རང་ཆེ་ཅི་ཏེ་འོས་སྐྱོལ་ཆོད་ཐེངས་གཉིས་པ་ཐེབས་སྐབས་བོད་སློག་ལས་ཁྱེད་ས་ཀྱི་
 ལས་དོན་བྱེད་སློག་ས་མ་འགྲིག་པ་གང་ཡོད་བོད་སློག་ལས་ཁྱེད་ས་ཀྱི་ཆོག་སྤྱི་ཐག་ཀྱང་ལ་གསུང་
 རོགས་ཞེས་རེ་འདུན་གནང་བ་ལྟར་བོད་སློག་ཆོག་སྤྱི་ཐག་ཅེར་བ་ཏེ་ཁོ་ཁོ་རང་གྱང་དང་ཐུག་
 ཅིང་། སྐབས་དེར་ཁོང་ནས་གསུང་དོན་སྟོན་པོ་ད་བར་བོད་སློག་ལས་ཁྱེད་ས་ཀྱིས་བོད་པའི་ནང་
 ལས་དོན་བྱེད་སློག་ས་ནོར་བ་དེ་དག་དགོངས་དག་ཞུ་རྒྱུ་དང་ཕྱིས་འབྱུང་ལས་དོན་དེ་མཚམས་འཇོག་
 ཞུ་གི་ཡིན། མ་འོངས་པར་ཡགོང་ས་མཆོག་དང་བོད་གཞུང་གི་དགོངས་གཞི་ལྟར་ང་ཚོས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།
 དེ་ང་ཚོས་མནའ་སྒྲེལ་དགོས་ན་མནའ་སྒྲེལ་ཆོག །ང་ལ་ཡིད་ཆེས་གནང་རོགས་ཞེས་གསུངས་ཀྱི་
 འདུག བོད་གཞུང་སྐྱོལ་ཆོད་བོད་གཞུང་དང་མི་མང་ནས་བོད་སློག་ལས་ཁྱེད་ས་ཅེར་བའི་ལས་
 ཁྱེད་ས་དེ་ངོས་ལེན་གནང་ཐབས་མེད་ཅིང་བོད་སློག་ལས་ཁྱེད་ས་བརྒྱུད་འབྲེལ་བ་བྱེད་ཀྱི་མིན་ཞེས་
 ཞུ་གི་ཡོད། དེ་ནི་གྲོས་ཆོག་སྤྱི་ཐག་ཏུ་འབེབས་གནང་བའི་བོད་གཞུང་གི་སྤྱི་དབུས་རེད། ད་རེས་
 བཀའ་ཤག་གི་སྐྱོལ་ཆོད་ཆོད་བྱེད་སྒྲིལ་ལམ་སྟོན་ནང་གསལ་པོ་ཡོད། དེ་ནི་ང་ཚོའི་རྩ་དོན་རེད། གནས་
 རྒྱུལ་དེར་བརྟེན་ད་བར་གོ་མིན་ཏང་གཞུང་དང་འབྲེལ་བ་ཡག་པོ་ཞིག་བཙུགས་ཐུབ་མ་ཁྱེད་པའི་

སྒྲོལ་བཅས་གསལ་ཞུས་ཡོད། གཤམ་གྲོལ་དང་ཀམ་ཕུ་ཏེར་སོགས་ནི་རྒྱལ་སྤྱིའི་འགྲོ་ལུགས་ལྟར་
 བེ་ལན་གྱི་སྤྱིད་འཛིན་ནས་ཡགོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོར་བྱུག་རྟགས་སུལ་བ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་
 བར་ཡང་བྱུག་རྟགས་སུལ་ཡོད། ཨ་སྒྲོལ་ ༥༠༠༠ ནི་རང་དབང་དམངས་གཙོའི་ཆོགས་པས་ཁོང་
 ཆོའི་གནས་ཚུལ་གྱིས་རྒྱུན་པས་བོད་གཞུང་སྐྱེ་ཆབ་རྣམས་ཉོང་གོང་དུ་བེངས་གཉིས་ཕེབས་དགོས་
 བྱུང་བའི་གུན་གསལ་གྱི་ཚུལ་དུ་སུལ་བ་ལས། བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ལྟ་ཅི་གོ་མིན་ཏང་གཞུང་ནས་
 རོགས་རམ་ཨ་སྒྲོལ་གཙོག་བཞེས་པ་མེད་གནས་བཅས་འགྲེལ་བརྗོད་ཞུས་པ་ཡིན། རྒྱ་སྐད་གཙོ་
 འཛིན་གསུམ་ནས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ནོར་འབྱུལ་བྱུང་མེད་གསུངས་སྟབས། མཇུག་བསྒྲུལ་སྟུ། དེ་
 རིང་རྣམ་པ་ཆོས་འགྲེལ་བཤད་གནང་བ་དེས་ཡིག་ཆ་སྒྲིན་མེད་དུ་སྒྲུབ་བྱུང་གི་མི་འདུག དེར་བརྟེན་
 ང་ཆོས་ཡིག་ཆ་དེ་གཙང་མ་བཟོ་བར་མདོ་སྟོད་མི་མང་ལ་དྲི་བ་གཉིས་པོ་འདི་མ་དྲིས་ཐབས་མེད་
 ཆགས་གྱི་འདུག ཅེས་ཞུས་པར། ང་ཆོས་ནོར་མེད་བསམ་གྱི་ཡོད་པེད། བྱིད་རྣམ་པས་ནོར་བཞག་
 གསུང་གི་ཡོད་པེད། ད་བོད་བརྟན་པ་ཆབ་སྤྱིད་ལ་བྱུགས་ཕན་གསོས་ན་མདོ་སྟོད་མི་མང་ལ་གསལ་
 བསྒྲགས་གནང་རྒྱ་དེ་ག་རང་པོ་དང་ང་ཆོས་དགག་བྱ་མེད་ཅེས་གསུངས་ཏེ་ཕེབས་པ་ལས། ཉིས་ཆད་
 གཏོང་རྒྱ་ཡིན་གནས་སོགས་བྱུར་ཅམ་ཡང་ཞུས་རིགས་བྱུང་མེད་པ་མ་ཟད། རྒྱུད་ ༩ རིང་ཁོང་རྣམ་
 གསུམ་ནས་བྱུགས་འདོད་གང་ཡོད་ལྟག་པོ་གསུངས་པ་དང་། བཀའ་ཆོགས་ནས་གསལ་བཤད་
 གནང་འོས་ཀྱང་གསལ་པོར་གནང་སྟེ་ཕན་ཚུན་རྣམ་འབྱུང་དང་ངང་རྒྱད་བཟང་པོ་ཐོག་ནས་
 གསུངས་པེས་གནང་བ་བྱུང་ཡོད་ཅེས་བཀའ་ཆོགས་ནས་གསུངས་འདུག

ལན་འདེབས། བྱིད་རྣམ་པས་སྒྲིན་དུ་ང་ཆོས་བྲིས་པའི་ཡིག་ཆ་དེར་ཁས་སྐྱེངས་པའི་ཐོག་

སྐབས་དེའི་བཀའ་མོལ་བྱུང་རིམ་མགོ་མཐའ་མ་ཆང་བ་མང་པོ་ཞིག་གསུངས་འདུག་པ་དེར་
 གཞིགས་ན། ང་ཚོས་ཁྱེས་པ་རྣམས་ཁྱུངས་ལྟན་ཡིན་པའི་ར་སྒྲོད་ཆེས་གསལ་ཆ་ཆེ་བ་ཞིག་བྱུང་ཡོད་
 བར་བདེན་ལན་འདེབས་ཁྱེས་དགོས་པ་ལྟ་བུ་འདུག། འོན་ཀྱང་དོན་གནད་འགའ་ཤས་དྲི་བ་དང་
 འབྲེལ་བའི་གསལ་བཤད་ལན་འདེབས་ཁྱེས་དགོས་སུ་གྱུར་པ་ནི་འདི་ལྟར། འདས་པའི་ལོ་༣༥ རིང་
 ཚོལ་ཁ་གསུམ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེལ་རྒྱ་དེ་བོད་གཞུང་གི་སྤྱི་བྱས་ཀྱི་སློག་རྩལ་བཟུང་ཡོད་ཅེས་པ་དེ་
 རེད། དེ་ལ་གོ་དོན་གཉིས་ཡོད། གཅིག་ནི་དེ་སྔ་གཅིག་སྐྱེལ་ཚོགས་པས་ཚོལ་ཁ་གསུམ་གྱི་ཐོབ་ཐང་
 ལྟར་མིང་ཅམ་མེད་པའི་གཅིག་སྐྱེལ་བཟོ་ཐབས་བྱས་པ་དེ་ཡིན། གཅིག་ཤོས་ནི་ཡགོང་ས་མཆོག་
 གིས་གནས་དུས་ལ་དཔག་པའི་རྒྱབས་ཆའི་དགོངས་བཞེས་གནང་བའི་ཚོལ་ཁ་དང་ཚོས་ལྷགས་ལ་
 བཅས་ཐོབ་ཐང་འདྲ་མཉམ་གྱི་བོད་གཞུང་གསར་འཛུགས་གནང་བ་དེ་ཡིན། དེས་ན་ཡགོང་ས་
 མཆོག་གི་དགོངས་བཞེད་ལྟར་གྱི་ཚོལ་ཁ་གསུམ་ཐོབ་ཐང་འདྲ་མཉམ་གྱི་བོད་གཞུང་ཞིག་སྤྱི་བྱས་
 ཀྱི་སློག་རྩལ་བཟུང་ཡོད་པར་བདེན་པ་ཡིན་ན། སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་དགའ་བསུ་ཁྱེ་རྒྱུ་ལས་གཞན་ཅི།
 བདེན་པ་ཡིན་པའི་དཔང་རྟགས་ཁྱེལ་གང་ཡང་མི་འདུག། བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཁྱུངས་སྐྱེལ་
 ཡོད་ན་འགྲིག་གི་འདུག་ལ་དེ་ལྟ་བུ་ཁྱེས་མེད། དེ་མིན་དེ་སྔ་ཚོལ་གསུམ་གཅིག་སྐྱེལ་ཚོགས་པ་
 ཞེས་བཅུགས་ནས་ཚོལ་ཁ་ཅམ་མ་ཟད། ཚོས་ལྷགས་ཀྱང་གཅིག་སྐྱེལ་བཟོ་རྒྱུའི་སྤྱི་བྱས་གཏན་
 འབེབས་ཀྱི་ལས་འགུལ་རྒྱ་ཆེ་སྤེལ་བས་མི་རྣམས་ཆེ་སློག་ཆད་ལ་ཉེ་བ་བཟོས་ཡོད་པ་གསལ་པོ་
 དང་། དེ་རྗེས་བོད་རིགས་གཞོན་ནུ་ལྟན་ཚོགས་བཅུགས་ནས་ཚོལ་ཁ་དང་ཚོས་ལྷགས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་
 མེད་པ་བཟོ་བའི་སྤྱི་བྱས་གོས་ཆོད་གཏན་འབེབས་ཀྱིས་ལས་འགུལ་ཤུགས་ཆེན་སྤེལ་རྒྱུ་མི་

རྣམས་མགོ་བོ་གསལ། གྲུང་པ་འཐོར་ལ་ཉེ། འགའ་རེ་གཤམ་ཁུང་འཆོལ་དགོས་པ་འདྲ་བྱུང་ཡོད། དེ་
 ཆོ་ནི་ལོ་༡༡ ཅམ་གྱི་རིང་དུ་བྱུང་བའི་དངོས་ཡོད་མིག་གི་མདུན་དུ་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཞིག་རེད། འོན་
 གྱུང་ཡགོང་ས་ཆེན་པོའི་དགོངས་གཞི་ལྟར་ཆོལ་གསུམ་ཆོས་ལུགས་དང་བཅས་པའི་ཐོབ་ཐང་འདྲ་
 མཚུངས་ཀྱི་སྤྱིད་བྱས་གནས་བྱུང་ཅམ་བྱུང་བ་དེ་བྱེད་རྣམ་པ་ལས་ང་ཆོས་ཤེས་རྟོགས་ཆེ་བ་ཡོད།
 གང་ཡིན་ཟེར་ན་ལོ་དུ་མའི་རིང་སྤྱི་འབྲུས་ཀྱི་ལས་འགན་ཁུར་ནས་ཁ་སྐྱེས་ཁ་སྤྲོད་མ་བྱས་པར་
 ཆོལ་ཁ་དང་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་བཅན་འཕྲོག་མི་ཤོར་བའི་འགན་ཁུར་བྱས་ཏེ་བསྡོད་མཁན་
 གྱི་གསུམ་སྤྱང་ཆོ་མི་ལ། སྤར་ནས་ཡོད་པ་ཡིན། འདས་ལོ་༡༡ མོང་བའི་མཆོམས་སུ་བཅན་བྱོལ་བོད་
 གཞུང་གི་ལམ་ལུགས་བསྐྱར་བཅོས་ཀྱིས་མང་གཙོ་ཡང་དག་གི་ལམ་དུ་བསྐྱོད་ཆེད་བཀའ་ཤག་ནས་
 དམིགས་བསལ་ཆོགས་ཆེན་ཞིག་བསྐྱོད་ཐོག་ཡགོང་ས་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་བསྐྱར་བཅོས་གཏོང་
 བྱོགས་ཀྱི་བཀའ་སློབ་བཀའ་བྱུང་གནང་དོན་ལྟར་ཆོགས་ཆེན་དེ་ཐོག་དུའང་ཆོལ་ཁ་གསུམ་
 དང་། ཆོས་བརྒྱད་ལྟ་བཅས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་སྤར་རྒྱུན་ལྟར་གནས་པའི་གྲོས་ཆོད་བཞག་གྲོས་ཆོད་ལྟར་
 སྤྱི་འབྲུས་༤༤ གསར་འདེམས་དང་ཐད་སྐྱོས་ཐོག་དེ་དག་གི་བཅའ་བྲིམས་གཏན་འབེབས་གནང་
 བ་སོགས་ཤར་སྐྱོད་བྱེད་བཞིན་པར། དེ་སྔོན་གཞོན་ནུའི་སྤྱིད་བྱས་ཁོག་བཅུག་ཅན་བཀའ་སློན་
 བསྟན་འཛིན་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་དབུས་གཙང་གི་སྤྱི་འབྲུས་རྣམས་རྒྱད་བསྐྱལ། ཆིག་སྤྱིལ་ཆོགས་པའི་
 སྤྱིད་བྱས་ཁོག་བཅུག་ཅན་ཨ་མདོའི་སྤྱི་འབྲུས་ཆོས་དཔེ་བྱོགས་སུ་བྱས། དབུས་གཙང་དང་། མདོ་
 སྤང་། གཞོན་ནུ། ལུང་མེད། ཆོལ་གསུམ་ཆིག་སྤྱིལ་ཆོགས་པ་བཅས་ཀྱི་སྤྱིད་བྱས་འོག་རྒྱ་སྤང་ཡན་
 ལག་རྒྱུན་ལས་ལུར་བ་སྟོབས་རྒྱལ་ནས་གཡམ་རྒྱགས་ཀྱིས་ཆོགས་པ་༤ གི་མིང་ཐོག་ནས་སྤྱི་འབྲུས་

༤༤ ཡོད་པའི་གྲོས་ཚོགས་སྒྲིག་པ་དགོས་པའི་སྟན་འཁུལ་ལ་དེའི་དམིགས་ཡུལ་ཚོལ་ཁ་དང་ཚོས་
 ལུགས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་ལས་འཐེན་ཁྱེད་གྱིས་བོད་སྤྱི་པའི་མི་བྱེད་ཀྱི་མི་འདུག་ཟེར་བ་སོགས་ཀྱི་གྲང་
 དམག་བརྒྱབ་སྟེ་བསྐྱར་བཅོས་གཏོང་ཐབས་རྒྱན་མ་ཆད་པ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་དག ༡༩༩༡ ཚུན་གྱི་
 མིག་སྟོན་གྱིད་བྱས་དངོས་སུ་སྤྱོད་པ་དེ་རེད། དེར་མ་ཟད་མི་ངན་ཁ་མཐོར་བ་ཁག་གཅིག་བསྐྱེད་པ་
 ཀྱིས་གོ་སྐབས་འཚོལ་བའི་ཚུ་སྐང་ཚོགས་པ་གསར་བ་ཞིག་བཙུགས། ༡༩༩༡༡༢ འཁོད་མོན་གྱི་
 འདོད་རྒྱ་གྲིང་གཞིས་ཁོངས་ནས་དབུས་གཙང་དང་། ཨ་མདོ། ཚུ་སྐང་གསར་པའི་ཚོགས་གཙོ་
 གཞིན་པའི་མིང་ཁུར་མཁན་ཆ་ཐེང་བསྟན་འཛིན་ཚུལ་བྲིམས་དང་། འབའ་པ་ངག་དབང་བཀྱིས་
 གཉིས་བཅས་མི་བཙུ་སྐྱོར་ཞིག་གིས་ཚོལ་ཁ་གསུམ་གྱི་མིང་ཁུར་ནས་སྤྱི་འབྱུང་འོས་བསྐྱེད་ཐྱོགས་
 སྐྱོར་ཚོལ་ཁ་སོ་སོའི་ཐོབ་ཐང་ཅ་མེད་གཏོང་བའི་སྟན་འཁུལ་ཏེ་མང་ཚོགས་ནང་ལས་འགུལ་བྱས།
 དེ་རྗེས་ཚུ་སྐང་གསར་པས་འགན་འཛིན་ལྟན་ཚོགས་ཐེངས་ ༣༠ པ་ཟེར་བའི་བྲིམས་འགུལ་གྱི་
 ཚོགས་འདུ་མི་གྲངས་ ༥༩ ཡོད་པ་ཞིག་འཚོགས་ཐོག་ཁོང་ཚོས་བཏོན་པའི་མི་གྲངས་ ༡༥ ལ་འོས་
 ཤོག་དགོས་པའི་གྲོས་ཚོད་བཞག དེར་དབུས་གཙང་དང་། ཨ་མདོ་གཉིས་ནས་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་
 སྒྲགས་ཚོལ་ཁ་གསུམ་ཀར་དེ་དོན་དགོས་ལུགས་དང་བཅའ་བྲིམས་ལ་བསྐྱར་བཅོས་བྱ་དགོས་
 སོགས་ཁོང་ཚོའི་ཐག་གཅོད་ཡིག་ཆ་གྲོས་ཚོགས་ལ་ཐུལ། གྲོས་ཚོགས་ཐེངས་ ༩ པ་དབྱར་ཁའི་
 ཚོགས་དུས་ཐོག་ཏུ་མགྱིན་ཚོས་སྤྱི་ནས་ཚོལ་ཁའི་ཐོབ་ཐང་མེད་པ་བཟོ་བའི་གྲོས་ཆར་འབུལ་རྒྱའི་
 ཁས་ལེན་བྱས། དེར་ལྷན་པ་མི་ཐོན་པའི་སྐབས་བཀའ་ཤག་ནས་དེའི་ཚབ་གནང་སྟེ་ཚོལ་ཁའི་ཐོབ་
 ཐང་ཅ་མེད་བཟོ་བའི་བྲིམས་འགུལ་གྱི་གྲོས་འཆར་བཏོན་པ་སོགས་ནི། ཚོལ་ཁ་གསུམ་ཟེར་བ་དང་

བོ་མེད་པ་བཟོས། དེ་ནས་ཐབ་རྩུང་རྩུང་ནང་མེ་ཆ་པོ་འབྱུང་ཐབས་བཟོ་བ་དེ་བསམ་པའི་དམིགས་
 ཡུལ་གྱི་སྤྱིད་བྱས་ལས་གཞན་གྱི་རྒྱ་མཚན་མེད་པ་གསལ་པོ་ཡིན་པ་དང་། བཅན་བྱོལ་བོད་གཞུང་
 དངོས་སུ་ཐོན་མིན་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཆོལ་ཁ་གསུམ་འདྲ་མཉམ་གྱི་ཐོབ་ཐང་མེད་པ་བཟོ་ཐབས་བྱེད་
 མཁན་སུ་བྱུང་ན་དེ་བོད་གཞུང་གི་ལྷགས་རིའི་ནང་དུ་སླེབས། དེ་ཁས་མི་ལེན་མཁན་སུ་བྱུང་ན་
 ལྷགས་རིའི་ཕྱིར་ལོག་ཏུ་ལྷག་པ་སོགས་ལས། དེ་ལ་ཆོལ་ཁ་གསུམ་ཐོབ་ཐང་འདྲ་མཉམ་གྱི་གཞུང་
 ཞིག་བཟོ་རྒྱུ་ནི་བོད་གཞུང་གི་སྤྱིད་བྱས་ཀྱི་སློག་རྩར་བཟུང་ཡོད་ཟེར་བའི་བསྐྱབ་བྱ་ཙམ་བྱིད་ནམ་
 བས་གནང་སྟེང་བ་མེད་པ་གསལ་པོ་ཡིན། ཆོལ་གསུམ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིལ་ཏེ་བོད་ལྗོངས་ཟེར་བ་ཞིག་
 ལས་མེད་པ་བཟོ་རྒྱུ་ནི་དེ་སྔ་ཆོལ་གསུམ་གཅིག་སྒྲིལ་ཆོགས་པའི་སྤྱིད་བྱས་བཟུང་བ་དེ་བོད་གཞུང་
 གི་སྤྱིད་བྱས་ཀྱི་སློག་རྩར་བཟུང་སྤྱིད་པ་གསལ་པོ་གོང་ཁྱས་ལྟར་རེད། ཡང་བོད་གཞུང་གི་སྤྱིད་བྱས་
 ཀྱི་ཡིག་ཆ་གང་འདྲ་ཞིག་ནང་འབྲི་རྒྱ་ཤར་བྱུང་དགེ་བའི་སྤྱིད་བྱས་ཡོད་པ་ཁུངས་སྒྲིལ་གནང་དགོས་
 གསུངས་འདུག་པ་དེ་གཅིག་རེད།

བོད་གཞུང་གི་སྤྱིད་བྱས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་ཟེར་བ་ཞིག་རྩ་བ་ནས་ཡོད་པ་ཤེས་ཀྱི་མེད། དེར་
 བརྟེན་འབྲི་རྒྱ་ཤར་བྱུང་དགེ་བའི་སྤྱིད་བྱས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་ཞིག་ཡོད་ལུགས་ཀྱང་ང་ཆོས་ཁུ་བཤད་བྱེད་
 མ་སྟེང་། ཡགོང་ས་མཆོག་དབུ་སྒྲོར་ཁྱས་ཐོག་རྒྱ་ཆེའི་མང་ཆོགས་ལའང་གསལ་པོ་མེད་པའི་བྱས་
 ངན་མ་རུང་པ་བྱིད་ནམ་བས་བྱུག་ལས་གནང་གི་འདུག་ཅེས་ཁྱས་ཡོད་ལ་ཁྱུ་གི་ཡོད། དཔེར་ན།
 གཞུང་གསར་པའི་བཀའ་སློན་གྱི་བས་འཛམ་སྤྱིང་ནང་བོད་རང་བཅན་ཡོང་གི་མ་རེད། བར་སྤྱོད་
 རྒྱ་པར་སྤྱད། རྩར་ལེན་རྒྱ་རྩར་ལེན། ཁ་ཡོད་ལག་ཡོད་ཀྱི་བོད་རང་སྤྱོད་ལྗོངས་ཤིག་ཡག་ཤོས་རེད་

སོགས་གསུངས་པ་དང་དེའི་སྐོར་སྤྱི་འབྲས་༤༤ ཡོད་པའི་གྲོས་ཚོགས་སུ་གསུངས་ཤིང་མང་པོ་བྱས་
 པ་དེར་སྤྱི་འབྲས་གྲོས་ཚོགས་ནས་ངོས་ལེན་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཚིག་གཅིག་གསུངས་མེད་པ། སྤྱི་
 འབྲས་ཚོགས་ཤོག་གཞུང་འབྲེལ་ཡིག་ཆའི་ནང་ཐོན་ཡོད་པའི་སྐོར་དང་༡༩༩༩ ལོའི་ཕྱི་ཟླ་༥ པའི་
 ནང་བཀའ་སློན་ཁྲི་པ་བསྟན་འཛིན་རྣམ་རྒྱལ་ཅན་བཀའ་སློན་གསུམ་ལྷི་ལི་དོན་ཁང་དུ་མ་བཞུགས་
 པར་བཞུགས་ཤག་ལོགས་སུ་གྲུས་ཏེ་རྒྱ་དམར་གཞུང་ཚབ་ཁང་དུ་ཕེབས་ནས་ང་ཚོས་རང་སྦྱོང་
 ལྗོངས་ཁས་ལེན་དུས་བྱིད་རང་ཚོས་ངོས་ལེན་མ་བྱས་ན་རྗེས་སུ་རྒྱལ་སྤྱིའི་གཞོན་ཤུགས་ལས་ཁག་
 བོ་ཡོང་གི་རེད་ཅེས་རང་སྦྱོང་ལྗོངས་རག་ཐབས་སུ་རྒྱ་མིར་སྤྲིག་མོ་བྱས་པའི་སྐོར་བཅས་གསལ་བོ་
 བྱས་ནས་ཡགོང་ས་ཆེན་པོའི་དགོངས་གཞི་དང་མི་མཐུན་པའི་འབྲི་ཆུ་ཤར་རུབ་དབྱེ་བའི་བྱས་ངན་
 རྟོག་གྱུར་གྱིས་བྱ་སྦྱོད་ཚབས་ཆེན་བྱེད་ལུགས་བྱས་ཡོད་པ་དེ་རིགས་ཁུངས་སྐྱེལ་ཡིན། དེ་ལས་
 ལུག་པའི་ཁུངས་སྐྱེལ་དགོས་དོན་མེད། ཡགོང་ས་མཆོག་གི་དགོངས་གཞི་ལྟར་ཡོང་ཆེད་དུ་ང་ཚོས་
 ཐེར་འདོན་བྱ་དོན་དེ་ལྟར་ཡིན།

ཡང་ཐེ་མན་སྐོར་ལ་ཁོག་ཁར་ཆེ་ཅི་ཁོངས་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་ཀྱང་ལ་
 མ་འགྲིག་པ་གང་ཡོད་གསུངས་རིགས་ཟེར་ཚུལ་དང་། ཚོགས་གཙོ་ཁག་ཁར་ཀྱང་ནས་ད་བར་བོད་
 སོག་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་བོད་པའི་ནང་ལས་དོན་བྱེད་ཕྱོགས་ནོར་ལུལ་བྱུང་བར་དགོངས་དག་ཞུ་
 དང་། ཕྱིར་འབྱུང་ལས་དོན་དེ་མཚམས་འཛིག་ཞུ་གི་ཡིན། མ་འོངས་པར་ཡགོང་ས་མཆོག་ལ་བོད་
 གཞུང་གི་དགོངས་གཞི་ལྟར་ཞུ་གི་ཡིན། མནའ་སྐྱེལ་དགོས་ན་མནའ་སྐྱེལ་ཚོག་ཅེས་བྱས་བྱུང་
 ལུགས་གསུངས་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། དེ་སྤྱི་མ་འགྲིག་པ་བྱས་ལུགས་མི་གསུངས་པ་གང་ཡིན་ནམ།

བོད་སྐོག་ལས་ཁུངས་སྒོ་རྒྱུ་དགོས་མི་གསུང་བ་གང་ཡིན་ནམ། ཡགོང་ས་མཆོག་གི་དགོངས་གཞི་
 ལྟར་ཐག་གཅོད་མི་བྱེད་ནས་ག་རེ་ཡིན་ནམ། མཆོམས་འཛོག་བྱ་རྒྱུ་ཐག་མ་གཅོད་བ་ག་རེ་ཡིན་ནམ།
 མནའ་སྐུལ་མ་བཅུག་བར་ཡིད་ཆེས་བྱེད་དགོས་དོན་གང་ཡིན་ནམ། བོད་སྐོག་ལས་ཁུངས་སྒོ་རྒྱུ་
 བཅུག་ན་འབྲེལ་བ་བྱེད་མིན་དང་ངོས་ལེན་ཡོད་མེད་བཤད་དགོས་དོན་མེད་པ་ལོང་བས་བལྟས་ན་
 ཁམས་གསུམ་མ་ཡིན་ནམ། མའེ་སོར་དང་། ལྷོ་ལི། ཀ་ཐ་མན་གྲུ་གསུམ་ལ་ལས་ཁུངས་བཅུགས་
 ན་མི་འགྲིག་མི་གསུངས་བ་ག་རེ་ཡིན་ནམ། དགོན་ཁག་དང་སློབ་གྲྭ་ཁག་ ༣༥ ལ་འབྲེལ་བ་བྱས་ན་
 མི་འགྲིག་མི་གསུང་ནས་ག་རེ་ཡིན་ནམ། ཆོགས་བ་དང་སྐྱིད་སྤྲུག་ཁག་ ༩༧ ལ་དངུལ་སློད་མི་ཆོག་
 མི་གསུང་ནས་ག་རེ་ཡིན་ནམ། ལས་དོན་མཆོམས་འཛོག་ཁྱེ་གི་ཡིན་ཞེས་ཁྱེ་དུས་མཆོམས་འཛོག་
 བྱེད་མི་བཅུག་བ་ག་རེ་ཡིན་ནམ། བོད་སྐོག་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་སྒྲོག་རྩན་སྤྱད་པའི་གསེར་ཐག་
 དང་། ཁང་པའི་ཆ་སྒྲོག་སྒྲོག་ཕྱིན་སྐོགས་ག་རེའི་དོན་ལ་སྤངས་བ་ཡིན་ནམ། བྱིས་སྐོན་གཉིས་
 འག་ལ་གྱིས་བོད་མིའི་མཆོན་དོན་ཐམས་ཅད་རྩ་བ་རྒྱུག་གཏོང་ཆོག་བ་ག་རེ་ཡིན་ནམ། དེ་ཆོ་ཙོར་
 འབྲུལ་ཆ་བས་ཆེ་མིན་པའི་ཉམ་བཤད་བྱས་པས་ལ་དག་བ་གང་འདྲ་སེ་ཡོང་གི་ཡོད་དམ། བོད་རྒྱ་
 ཆའི་མི་མང་ནས་དབྱུད་པར་མཛོད་དང་། ངན་བྱས་ངོ་འབྱེར་གྱི་སྐྱོད་ཆ་འདི་ལྟ་བུ་བཤད་བ་མིག་
 གིས་མཐོང་བཞིན་བ་གོང་གིས་བྱེད་སྤངས་དེ་དག་ཡགོང་ས་མཆོག་གི་དགོངས་གཞི་གང་འདྲ་སེ་
 རེད། བྱེད་ནམ་བ་ཉམ་བ་ཆེ་དྲག་བ་མ་ཡིན་ན་གང་རེད། རྟོག་ཏུ་ཆེ་ཅི་ཏའོས་ཡགོང་ས་མཆོག་སྤྱ་
 རྩེས་སྤྱད་བུ་སྒྲོར་བཏང་བ་ཤེས་བཞིན་དུ་ད་དུང་རང་དབང་མང་གཅི་ཆོགས་པའི་ཆོགས་གཅི་ཞེས་
 མིང་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ག་རེའི་དོན་དུ་བཏགས་བ་ཡིན་ནམ། ཐེ་ཐུན་སྤྱི་འཛོམས་ཀྱི་བཀའ་སློབ་ལུ་

མཁན་ཞེ་པོ་ཞིག་ཡིན་ཚུལ་ཁོ་ཅི་མོར་ཁུར་བ་དེ་ད་ཆ་མང་གཙོ་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོ་ཟེར་དགོས་
 དོན་ག་རེ་ཡིན་ནམ། ཁོ་པས་ཡགོང་ས་མཚོག་མ་སུ་རིར་མཇལ་ཞུས་སྐབས། མ་སུ་རིན་ས་ཡགོང་
 ས་མཚོག་ལ་ཐེབས་སྒྲིག་ཞུས་པའི་སྒྲི་ཆེན་དང་། ཐེབས་ལམ་དུ་རས་དཀར་དམར་གདིང་བ་བཅས་
 ཁོ་པར་བོད་མིས་ག་སྒྲིག་བྱས་ལུགས་ཀྱི་དེབ་བྲིས་ཡོད་པ་དེ་དག་འགྲིག་མེད་པ་དང་། བྲིས་ས་
 འགལ་ཡིན་པ། ཡགོང་ས་མཚོག་ལ་མཆོན་དམས་ཞུས་པ། བོད་མིར་མཐོང་ཆུང་བྱས་པའི་རྣམ་
 གངས་མི་བཤད་པར་ད་དུང་ཁོ་པར་མངོན་པར་བསྟོད་དགོས་དོན་ག་རེ་ཡིན་ནམ། བོད་མི་རིགས་
 ཀྱིས་མི་རབས་སུ་བྱེད་རྣམ་པ་ཅིས་ཤར་མི་གཏོང་བར་འཛིག་ཐབས་ག་ལ་ཡོད་དམ། གྲོས་ཚོགས་
 ཀྱི་སྲིད་བྱས་དེ་ལྟ་བུ་གང་གི་དོན་དུ་བཞག་ས། དེ་ལྟ་བུའི་རྩ་དོན་ཞིག་གིས་བོད་མིར་ཕན་ཐོག་གང་
 ཞིག་ཡོད་དམ། གྲོས་ཚོགས་ནས་བཀའ་ཤག་གི་སྐྱེ་ཆ་བཙོར་བྱེད་སྒྲི་ལམ་སྟོན་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཅི་བྱིར་
 དུ་གནང་། དཔེར་ན། བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ནང་བྱིར་འབྱུང་ལས་དོན་མཆོམས་འཛིག་ཞུ་གི་ཡིན་
 ཞུ་དུས་ཁོང་ཚོས་ལས་དོན་མཆོམས་འཛིག་བྱེད་རྒྱ་གལ་ཆེ་མ་ཅིས་པར་ལས་ཀ་རང་འཇགས་བྱེད་
 དུ་བཅུག་ཏེ་བོད་གཞུང་དང་མི་མང་ནས་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་བརྒྱུད་འབྲེལ་བ་བྱེད་ཀྱི་མིན་ཟེར་
 བ་ཅམ་ལ་གལ་ཆེ་བ་ཅིས་པ་དཔུལ་དངོས་སྒྲིག་ལེན་བྱས་པ་ལ་སྟོན་མེད་དུ་ཅི་རྒྱ། ཐེ་ཕན་གྱི་ངག་
 བཀོད་དང་ལེན་གྱིས་ཨ་ལི་པད་གོག་སྤང་ཐག་འཐེན་པ་ལྟར་ཏོང་གོང་དུ་ཐེངས་གཉིས་བྱིན་ཏེ་དོན་
 མེད་བྱིར་ལོག་བྱ་དགོས་བྱུང་བར་ཡང་གཟི་བརྒྱུད་དུ་ཅི་བ། ཨ་སྒྲོར་༥༠༠༠ དེའི་ཆེད་དུ་རག་པ་ཡིན་
 ཞེས་ངོམ་སོ་བྱ་རྒྱ་བཅས་སྒྲི་འབྲས་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་སྲིད་བྱས་ལམ་སྟོན་དེ་ཆེས་སྒྲོ་ཕམ་ཆེ་བའི་ལམ་
 སྟོན་ཞིག་ཅིའི་བྱིར་མིན། བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ལྟ་ཅི་གོ་མིན་ཏང་གཞུང་ནས་ཨ་སྒྲོར་གཅིག་བཞེས་

བ་མེད་གསུངས་པ་དེ་ཅི་ཕྱིར་བདེན། གལ་སྲིད་ཤོག་ཏུ་ཆེ་ཅི་ཏེ་ཟེར་བ་དེ་མང་གཙོ་ཚོགས་པའི་
 ཚོགས་གཙོ་ཡིན་དབང་དུ་བཏང་ཡང་གོ་མིན་ཏང་ཟེར་བ་དེ་ནི་རང་དབང་དམངས་གཙོ་ཚོགས་པའི་
 ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ཟེར་བ་ནི། ལྟ་སྒྲིད་དེ་འཛིན་པའི་ལས་ཀྱི་བྱེད་པོ་ཞིག་
 ཡིན། དེས་ན་བོད་མི་ནང་ཁུལ་མགོ་སྐྱོར་གཏོང་བའི་ཐབས་ལ་སྒྲུག་རྟགས་ཀྱི་ཚོ་མེད་མང་པོ་བཤད་ནས་
 དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། ཀམ་སྤུ་ཏུ་དང་ཕེབས་གྲོར་སོགས་ནི་ཐེ་མན་སྲིད་འཛིན་གྱིས་ཡོག་ས་
 མཚོག་ལ་རྒྱལ་སྤྱིའི་འགོ་ལུགས་སྲིད་འཛིན་ནས་སྲིད་འཛིན་ལ་ཕྱག་རྟགས་སུལ་སྒོལ་ལྟར་ཡིན་ན་
 འགྲིག་ཀྱང་། རྒྱ་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སུ་བོད་པས་རང་བཟོའི་རེ་བས་སུང་བ་མང་པོ་ཡོད་པ། དཔེར་ན།
 བོད་མི་རང་གིས་བྲིས་པ་ནི་ཉུང་བའི་ཁར་སྤྱགས་དམིགས་བྱུང་ཞིང་ཉམས་སྦྱོང་དམན་པས་རེ་བའི་
 ལུགས་རྒྱུན་ལས་རང་ལས་གཞན་ལ་ཆེ་བསྟོད་མང་། རྒྱ་མི་རང་གིས་བྲིས་པའི་ལོ་རྒྱུས་མང་བའི་
 ཁར་སྤྱགས་དམིགས་རིང་ཞིང་། བྱས་ངན་གྱི་ཉམས་སྦྱོང་ཆེ་བས་དོགས་པའི་ལུགས་རྒྱུན་ལས་གཞན་
 ལས་རང་ཉིད་ཆེ་བའི་ཉམ་བཤད་མང་། དེ་འདྲར་བརྟེན་ནས་རྒྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདི་འདྲ་བཤད་
 ཡོད། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་སྤྱ་ཆེན་ཚོས་ཕྱག་རྟགས་སུལ་བར་གོང་མར་རྟེན་འབུལ་བྱུང་ཟེར་བ་
 དང་། རྒྱ་ནག་གོང་མས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་སྤྱ་ཆེན་ཁག་ལ་ཕྱག་རྟགས་སུལ་བར་གོང་མས་གསོལ་
 རས་གནང་ཟེར་བ་སོགས་བྲིས་ཏེ་གོང་འོག་གི་རྣམ་པ་ཐོན་ཐབས་བྱེད་སྒོལ་ཡོད་པ་ལྟར། ད་ལྟའི་
 སྐབས་སུ་ང་ཚོས་རང་མགོ་སྐྱོར་ཆེད་སྲིད་འཛིན་ནས་སྲིད་འཛིན་ལ་སྤྱི་སྒོལ་ལྟར་གྱི་ཕྱག་རྟགས་ཚུར་
 ཡང་ཕེབས་གྲོར་དང་། ཀམ་སྤུ་ཏུ་སོགས་སུལ། སར་ཡང་འདི་སུལ་མེད་པར་ཕྱག་རྟགས་སུལ་
 ཞེས་དུས་ཚོད་ཡོལ་ཐབས་ཅམ་བྱེད་བྱུང་ནའང་ནམ་ཞིག་གོ་མིན་ཏང་གཞུང་གིས་རྒྱ་གར་ནས་བོད་

མིས་རྟོན་འབུལ་བྱུང་ཟེར་བ་དང་། ཐེབས་གྲོར་དམར་པོ་དང་། ཀམ་ཕུ་ཏར་སོགས་གསོལ་རས་
བསྐུལ་ཟེར་བ་དུ་ལའི་སྒྲ་མ་མཆོག་གི་སྐྱེ་ཆ་བ་ཆོས་ཅི་གསུང་དང་ལེན་ཞུས་ཏེ་ཁ་བྲལ་དུ་མེད་པའི་
ལས་དོན་སྒྲར་གསོ་བྱེད་བྱུང་བ་བྱུང་ཟེར་བ་སོགས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་སྟོན་མི་ཡོང་བའི་ངེས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད།
ཁོང་ཆོའི་ལག་པར་ཡོད་རེད། ཡང་ན་བྱག་རྟགས་ཕུལ་བ་དང་ཆབས་ཅིག་ཏུ་ཕན་ཚུན་སྤྱི་དུ་འཛིན་
ནས་སྤྱི་དུ་འཛིན་ལ་ཕུལ་བའི་ཕན་ཚུན་བྱག་བྲིས་རེ་ཡོད་ན་གསལ་པོ་རེད། དེ་མིན་རྒྱུ་པོའི་རྒྱུ་
རྒྱུ་ལྟག་ན་དོན་མེད་དུ་གྱུར།

དེ་སྔ་བཀའ་སློན་རྒྱ་ལོ་དོན་འགྲུབ་ནས་སྤྱི་འབྲས་གྲོས་ཆོག་སྤྱི་དུ་གི་དྲི་བའི་ལན་དུ། ཕན་
ཚུན་འབྲེལ་ལམ་བཟང་པོ་ཡོང་བྱེད་བྱག་རྟགས་མ་བཞེས་ན་བདེ་པོ་མི་འདུག་ཅེས་གསུངས་ཡོད།
དོན་གཅིག་ལ་རྒྱ་མཆོན་གསུང་བྱོགས་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་གན་ཆོ་ཞེ་དུག་ཡོད་པ་མ་རེད། ང་ཆོའི་བར་
ཀྱི་ཡིག་ཆ་དེ་དོན་ཆོན་གསུམ་པོ་དེ་ལོར་མེད་བསམ་གྱི་ཡོད་ལ། མ་འོངས་པར་ཡང་འདི་ལས་མིན་
པ་ཞིག་ཐོན་རྒྱུའི་དོགས་པ་མི་དགོས་ཤིང་། དོན་ཆོན་གསུམ་པོ་དེར་བོད་མིའི་མ་འདོད་ན། རྒྱ་མིས་
ཀྱང་འདོད་ཀྱི་མེད་པས་སློ་མཉམ་དུ་བཞག་ཆོག་པ་རེད། ང་ཆོ་ཕན་ཚུན་དབར་གྲོས་གཞི་གྲོས་ཆོད་
བཞག་པའི་དོན་ཆོན་གསུམ་པོ་དེའི་བརྗོད་བྱར་བོད་རྒྱ་གཉིས་ཀས་ཆོག་བསྐྱར་མང་པོ་བཟོས་ནས་
རང་གི་འདོད་དོན་སྐྱབ་ཐབས་མང་པོ་བྱེད་ཀྱི་འདུག་པ་དེ་རིགས་ལ་ངོས་ལེན་མེད་ཅིང་། ང་ཆོའི་
དོན་ཆོན་གསུམ་གྱི་འབྲུ་དོན་རྣམས་གཤམ་དུ་འབྲེལ་ཆགས་སྐབས་བསྐྱར་བཀོད་བྱ་གི་ཡིན། བཀའ་
ཆོག་སྤྱི་དུ་འཛིན་པ་ཆོར་ཆབས་ཆོའི་ལོར་འབུལ་བྱུང་ཟེར་བའི་རྒྱ་མཆོན་མེད་པའི་བཀའ་བཀྲོན་དང་། ཅི་
སྟེ་གོང་གསལ་ལས་དོན་དེ་མི་མང་གི་དགོངས་ཚུལ་དང་མཐུན་པ་ཞིག་ཡིན་པ་རེ་འབྲོད་བྱུང་ན།

བཅན་བྱོལ་བོད་གཞུང་གི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འཛིན་སྟོན་གས་དང་། དགོངས་པ་བཞེས་སྟོན་གས་ལ་བསྐྱར་
 བཅོས་གནང་འོས་གནང་བདེ་ཡོང་རྒྱ་བཅས་ཞེས་གསལ་བོར་བཀོད་པའི་ཆ་ནས་བྱས་ན། བཅན་
 བྱོལ་བོད་གཞུང་གི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འཛིན་སྟོན་གས་དང་། དགོངས་པ་བཞེས་སྟོན་གས་ལ་བསྐྱར་བཅོས་
 གནང་བདེ་བོ་མེད་པ་ཞིག་ཏུ་ཡོད་པ་མ་གཏོགས་བསྐྱར་བཅོས་གནང་བདེ་བོ་བྱུང་ན་ལོ་༣༠ ལྷག་
 གི་རིང་དུ་ཆོལ་གསུམ་བོད་མི་ཐམས་ཅད་སྦྱིད་མཉམ་སྦྱག་མཉམ་དུ་འཛིན་པའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འཛིན་
 སྟོན་དེ་ཉི་འགྲངས་དང་འདོད་མིན་ཡག་སྦྱག་དབྱེ་འབྱེད་དུ་མ་བུ་བྱ་རྒྱུའི་ཆེད་སྦྱིད་བྱས་བསྐྱར་
 བཅོས་བྱ་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་མ་ཐོབ་པར་སྦྱག་ནས་བཞུགས་ཡོད་པ་གསལ་བོར་མཆོན་བྱུང་། ཉ་ལས་
 པའི་ཐབས་སྦྱག་རེད། འདི་ནི་བྱེད་རྒྱུ་པ་སྐབས་འདིའི་དབང་འཛིན་པ་ཆོའི་སྦྱིད་བྱས་དང་དགོངས་
 སྟོན་ཡིན་པ་ལས་ཡགོང་ས་མཆོག་གི་དགོངས་གཞི་དང་། བོད་མི་མང་གི་འདོད་ཚུལ་རྩ་བ་ནས་
 མིན་སྐབས་བྱེད་རྒྱུ་པའི་སྦྱིད་བྱས་དེ་ག་དུས་ཀྱང་ལམ་དུ་འགོ་མི་བྱུང་བ་ཐག་གཅོད་ཆོག་པ་མ་
 ཟེད། བྱེད་རང་ཆོར་དཀའ་ངལ་དང་ལས་ངན་ཆེན་པོ་བསགས་རྒྱུ་ལས་མེད་རེས།

བཞི

ཕྱི་འཐེན་གྱིས་ཞེས་བཀའ་གཏོང་གེས་ཐབས་ཡོད་པ་མ་རེད་ཟེར་བའི་སྐོར་གྱི་ལན་
འདེབས། །

ཡང་བཀའ་ཚན་གཉིས་ཀྱིས་འདི་འདྲ་ཞིག་བྲིས་འདུག ཡིག་ཆ་དེའི་ནང་དགོང་མོ་ས་རུབ་རྗེས་
ཡང་སྐུར་མདོ་སྟོད་སྤྱི་འབྲུས་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱལ་དང་། འཆི་མེད་རྡོ་རྗེ་གཉིས་བཀའ་སྤྱི་ལྟན་
རྒྱས་སར་འགན་ཁུར་གྱི་ཞུ་དོན། ཁོང་ཚོར་གྲོས་ཚད་ཕྱི་འཐེན་བྱ་དགོས་གསུངས་མི་འདུག དེར་
བརྟེན་ཁོང་ཚོས་ཕྱིར་འཐེན་བྱ་མིན་མ་གཤིས་ཀྱང་། གཞུང་ཕྱོགས་ནས་དགོང་ས་བཞེས་གྱི་གྲོས་ཚད་
ཡིག་ཆ་ཕྱིར་འཐེན་བྱས་ན་སྤྱི་ཚོགས་ནང་རྟོག་བྱ་མི་འབྱུང་ཆེད་འགྲིག་རྒྱ་མཛད་ན་མ་འབྲུས་པ་ཡོད་
མེད་དགོང་ས་སྐོར་བསམ་འཆར་འགྲེལ་ཞུ་བྱས་པར། བཀའ་བསྐུར་གནང་སྟེ་མཐར་གྲོས་ཚད་ཕྱིར་
འཐེན་བྱས་ན་འགྲིག་རྒྱ་གནང་སོང་། དེར་བརྟེན་བྱེད་ཚོས་གྲོས་ཚད་ལ་འགྲེལ་བཤད་མ་རྒྱག་པར་
ཕྱིར་འཐེན་བྱ་དགོས་འདུག་པ་མདོ་སྟོད་སྤྱི་འབྲུས་གྱི་ཆ་ནས་བརྗོད་གྱི་ཡོད་གསུངས་བྱུང་། ང་ཚོས་
ཞུ་དོན་དག་སྟོན་དགོང་ས་སྐོར་ཞུ་ཆེད་དུ་བཅར་བ་ཡིན་སྟབས་བཀའ་གང་གནང་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན་ཞུ་ཅི་
དགོས། འོན་ཀྱང་ད་ནས་བཟུང་ཆོལ་གསུམ་བོད་མི་ཡོངས་ཚྭ་གས་སྤྱི་དུག་མཉམ་གཤིབ་བྱ་རྒྱུར་
འགྱུར་བ་མེད་པའི་སྤྱི་བྱས་འཛིན་ཕྱོགས་གཏན་འཁེལ་བའི་ཡིག་ཆ་ཞིག་སྤུལ་བྱུང་ན། ཡིག་ཆ་
ཕྱིར་འཐེན་བྱེད་རྒྱ་ཞུས་པ་ཡིན། ཁོང་རྣམ་གཉིས་ནས་བཀའ་སྤྱི་ལྟན་རྒྱས་ལ་ཞུས་ཏེ། ཕྱིར་ཐེབས་
གསུངས་དོན་ ༡༖ གཞུང་ནས་ཡིག་ཆ་གནང་ཐབས་མེད། ༢༖ གྲོས་ཚད་ཡིག་ཆ་ཕྱིར་འཐེན་བྱས་

བ་དང་ཆབས་ཅིག་ཚོགས་གཙོ་ཨ་ཐར་དང་། གཤུང་པོན་གཉིས་དགོངས་ཞུ་བ་དགོས། དེ་དོན་ཁས་
 ལེན་མ་བྱས་ན་གཞན་གནང་ཐབས་མེད། ཁས་མ་སྒྲུངས་ན་བྱེད་གཉིས་ཕྱིར་ཡོང་མི་དགོས། གཉིད་
 སྐྱིད་པོ་བྱས་ནས་ཉལ་སྡོད་ཅིས་གསུངས་འདུག། །འོ་ལགས་སོ་དེ་མ་གཏོགས་གནང་ཡ་མེད་བ་ད་
 ཚོས་སྒྲོ་ནས་ཤེས་སོང་། བྱེད་རྣམ་གཉིས་ཐུགས་སྒྲོ་བདེ་བ་རེད། བྱ་ཐབས་བྲལ་བ་ཡིན་འགྱུར་
 བ་མེད་ཞུས། ཡང་བསྐྱར་ཁོང་རྣམ་གཉིས་ལ་མར་མ་ཡོང་གཉིད་སྐྱིད་པོ་ཉལ་སྡོད་གསུངས་འདུག་
 རྟེན་དུང་རེ་བ་གཅིག་ཞུ་རྒྱུར། བྱེད་ཚོས་གོས་གཞི་ཕྱི་འཐེན་བྱ་རྒྱུ་དོས་ལེན་བཞིན་རེད། གཞུང་
 རས་བཀའ་ཡིག་གནང་དགོས་ཟེར་བ་དེ་མ་ཞུ་གནང་བདེ་པོ་མེད་བ་རེད། ཚོགས་གཙོ་གཉིས་
 དགོངས་ཞུ་བ་དགོས་མི་འདུག། ཐུན་གཉིས་ནས་ཀྱང་དྲན་གྱི་འདུག་པས་དེ་དོན་དོས་ལེན་བྱ་དགོས་
 གསུངས་བྱུང་། ང་ཚོས་འབངས་ཀྱི་ལས་དོན་ཇི་བྱས་གཞུང་དང་ཡགོང་ས་མཚོག་ལ་དགོ་སྒྲོན་
 དགོངས་སྒྲོར་ཞུ་རྒྱུ་དེ་ལྟག་བསམ་རྣམ་དག་བྱས་པ་ལས་བཀའ་འགྲུག་གནང་བ་དང་། གཞན་གྱི་
 ཅིས་སྒྲོད་པ་སོགས་གང་ཡང་མིན་པར་ཆེད་བཅར་ཞུས་པ་ཞིག་ལ་མདོ་སྟོད་མི་མང་གི་འོས་བསྐྱེ་
 བྱས་པའི་ལས་འགན་དགོངས་ཞུ་དགོས་པའི་ནོར་འབྱུལ་དང་ཉིས་པ་གང་ཡང་བརྗེས་མེད།
 དགོངས་ཞུ་བ་དགོས་དོན་གང་ཡང་མེད། གཞུང་ནས་བཀའ་ཡིག་གནང་བདེ་མེད་ན་ཞུ་གི་མིན།
 མདོ་སྟོད་སྤྱི་འབྲས་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་ཚུལ་ལྟར་བྱ་ཚོག་བཅས་མོས་མཐུན་བྱས་པ་ཡིན། ཁོང་རྣམ་
 གཉིས་བསྐྱར་དུ་བཅར་ནས་དེ་དོན་ཞུ་སྐབས་ང་ཚོས་ཚོང་སྤྱི་གི་མིན་གསུངས་ཏེ། མདོ་སྟོད་མི་
 མང་ལ་འདྲི་རྩད་དང་བྱབ་བསྒྲགས་གནང་རྒྱ་ཐག་བཅད་ཟེན་པ་བཞིན་ཡིན་གསུངས། ཞེས་སྒྲོར་
 གསུངས་ཏེ་ང་ཚོས་སྒྲོན་དུ་ཞུས་པའི་ཚོག་དོན་རྣམས་སྒྲུངས་ནས་དེར་བཀའ་ཚོགས་ནས་ལན་

འདེབས་སུ། ༑ འདི་ལྟར་ཉིན་གུང་རྗེས་བཀའ་ཚོགས་སྤྱི་འཐུས་རྒྱན་ལས་སུ་བཅར་ནས་གནས་
 ལུགས་ཁག་དང་། གྲི་བ་དོན་ཚན་གཉིས་ཡོད་ཀྱི་ཡིག་ཆ་གོ་སློག་ཞུས་གནས་སྟན་སེང་གནང་
 ཞིང་། སྐབས་དེར་མདོ་སྟོད་སྤྱི་འཐུས་འཆི་མེད་དོ་རྗེ་ནས་ཁོང་ཚོ་ཕ་གིར་ད་ལྟ་མཇལ་བུང་། ངས་
 ཡིག་ཆ་དེ་ཕྱིར་འཐེན་བྱས་སམ་ཞེས་དྲིས་པས། ཕྱིར་འཐེན་གྱིས་གསུངས་མ་བུང་། སྐད་ཆ་ཤོད་
 བཅུག་གི་མི་འདུག བཀའ་བཀྲོན་རྒྱུ་རྒྱུ་གནང་གནང་སྟེ་ཉིས་པ་གཏོང་གི་ཡིན་གསུངས་ཀྱི་འདུག
 ཡིག་ཆ་དེ་ཕྱིས་མེད་གཏོང་དགོས་ཤིང་གསུང་རྒྱུ་མ་ཤིང་དམ་ཞེས་གསུངས་པར་ཚོགས་གཙོས་ཚུད་
 ། ཅམ་ལས་མ་ཕྱིན་པར་ཞལ་རྒྱན་དེ་འདྲ་གསུངས་པ་ཉ་ལས་དགོས་པ་ཞིག་ཤིང་། ང་ཚོ་སྤྱོད་ཚུད་
 ༤ རིང་ཕན་ཚུན་ཤོད་རྒྱུ་མ་རྩོགས་པར་ངང་རྒྱད་རིང་པོའི་ཐོག་ནས་ཤོད་ཤིང་བྱས་པ་ལས་བཀའ་
 བཀྲོན་ཟེར་བ་ཚོགས་གཙོས་གསུང་མཁན་བུང་མ་སོང་། ཡིག་ཆ་དེ་ཕྱིར་འཐེན་ཕྱིས་མེད་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་
 ཞེས་འགན་ཁུར་བྱངས་ཏེ་གསུང་གནང་དགོས་པ་ཞིག་ལས། ང་ཚོས་དེ་ལྟའི་ལོར་འབྲུལ་ཆབས་ཆེ་
 བུང་གནས་ཆ་ཚང་ཤོད་རྒྱུ་མ་གཏོགས་ཕྱིར་འཐེན་གྱིས་ཞེས་བཀའ་གཏོང་ཤིང་ཐབས་ཡོད་པ་མ་
 ཤིང་ལ། བཀའ་བཏང་ནས་ཕྱིར་འཐེན་བྱས་པས་ཡིག་ཆ་ཕྱིས་མེད་ལ་འགྲོ་ཐབས་ཡོད་མ་ཤིང་ཕྱིས་
 ཞུས་པར། མདོ་སྟོད་སྤྱི་འཐུས་གཉིས་ནས་གནས་ཚུལ་དེ་ཆེན་པོ་རྒྱུ་རྒྱུ་དུ་འགྲོ་ཐབས་སུ་ངོས་
 གཉིས་ནས་ཁོང་ཚོར་བཀའ་མོལ་ཐེངས་གཅིག་ཞུས་ན་འགྲིག་མིན་ཞུས་པར། ཚོགས་མི་རེ་རེ་བཞིན་
 ནས་དེ་གང་ལེགས་ཡོང་གནས་གསུངས། འོན་ཀྱང་དེ་ག་ཅམ་འཐེན་པ་ཡིན་དང་ཕྱིས་མེད་བྱེད་ཀྱི་
 ཡིན་ཟེར་བ་མིན་པར། དེ་ལྟའི་ཆབས་ཆེའི་ལོར་འབྲུལ་ཡོད་པ་ཁོང་གཉིས་ནས་འགན་ཁུར་གྱིས་
 ཡིག་ཆ་ཕྱིར་འཐེན་དང་ཆབས་ཅིག་རྒྱ་སྐད་སློག་འཇུགས་སུ་སྤྱོད་གནང་རྒྱ་དང་། ལོར་བའི་རྗེས་

འབྲེལ་འགན་བཞེས་གནང་གལ་དགོས་གནས་ཤིང་། དེ་རྗེས་མདོ་སྟོད་སྤྱི་འབྲུས་གཉིས་ཀྱི་བཀའ་
བསྡུར་གང་གནང་ཁོང་གཉིས་ཀྱི་ཆོག་ཐོ་ངོ་མ་གཤམ་གསལ།

ཕྱན་མདོ་སྟོད་སྤྱི་འབྲུས་འཆི་མེད་དོ་རྗེ་ཆུ་སྒྲང་ཆོགས་གཙོའི་རྩ་རྒྱུ་ཏེ་བརྗོད་དོན། བྱིད་
རང་ཆོས་ཡིག་ཆ་དེ་ཕྱི་འཐེན་བྱ་རྒྱུ་བས་ཕྱིར་འཐེན་དགོས་བཀའ་གནང་བྱུང་ངམ་ཞེས་དྲིས་
པར་ཆུ་སྒྲང་ཆོགས་གཙོ་ཆོས་བརྗོད་དོན། རང་ཆོས་ཡིག་ཆ་ཕྱི་འཐེན་གྱིས་ཟེར་བཀའ་གང་ཡང་གནང་
མ་བྱུང་། བྱིད་ཆོའི་བྱེད་སྤྲངས་བྲིམས་འགལ་རེད། རྒྱལ་སྤྱིའི་བྲིམས་འགལ་རེད། ཉེས་ཆད་ཡོད་
གསུངས་བྱུང་། ད་ལྟ་བར་དུ་ཡར་ཁྲུ་ཡོད་ཆད་ཁྲུས་པ་ཡིན། མར་གསུང་རྒྱུ་ཡོད་ཆད་གསུངས་
བྱུང་། ཡིག་ཆ་གསལ་བསྒྲགས་བྱ་རྒྱུའི་གྲ་སྒྲིག་གནང་ཆར་འདུག བཀའ་བཀྲོན་རྒྱུ་རྒྱུ་གནང་
གི་འདུག་ཞེས་ཕྱན་གྱིས་བཀའ་སྤྱི་ལྟན་རྒྱས་སུ་ཁྲུས་པ་དང་། ཁོང་ཆོ་ལ་བཀའ་སྤྱི་ལྟན་རྒྱས་ནས་
ཡིག་ཆ་ཕྱིར་འཐེན་དགོས་པའི་བཀའ་གནང་མི་འདུག་ཞེས་ཁྲུས་པར། ཆོགས་གཙོ་ཡེ་མོ་པོ་ཆེས་
ཁོང་ཆོས་བཀའ་བཀྲོན་རྒྱུ་རྒྱུ་གནང་གི་འདུག་ཟེར་བ་དེ་བདེན་པ་མ་རེད། ད་ནང་སྤྱི་འབྲུས་ ༤
ཙམ་རིང་བཀའ་མོལ་སྟོད་སྟོད་བྱས་གནང་བ་ཡིན། ཡིག་ཆ་ཕྱི་འཐེན་བྱ་དགོས་པའི་བཀའ་རང་ཆོས་
གནང་གསུང་གི་མ་རེད། བཀའ་གནང་མེད། ཁོ་རང་ཆོ་རང་ངོས་ནས་ཕྱིར་འཐེན་བྱེད་དགོས་ཀྱི་རེད་
གསུངས་སོང་། མདོ་སྟོད་སྤྱི་འབྲུས་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱལ་ནས་འཆི་མེད་དོ་རྗེ་དང་རང་རང་གཉིས་
མདོ་སྟོད་སྤྱི་འབྲུས་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ཆུ་སྒྲང་ཆོགས་གཙོ་གསུམ་ལ་ཡིག་ཆ་དེ་ཕྱིར་འཐེན་ཡོང་བའི་
སྐད་ཆ་ཞིག་བཤད་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་གནང་རོགས་ཁྲུས་པར། བཀའ་སྤྱི་ལྟན་རྒྱས་ནས་གོ་སྐབས་
གནང་བ་ལྟར་ཕྱན་མདོ་སྟོད་སྤྱི་འབྲུས་གཉིས་ཆུ་སྒྲང་ཆོགས་གཙོ་གསུམ་རྩ་རྒྱུ་ནས་མདོ་དོན་གྱི་

སྒྲིང་པོར། ད་ལན་ཐེ་ཕན་སྒྲིད་གཞུང་དང་མཉམ་དུ་བཞག་པའི་གྲོས་གཞི་མོས་མཐུན་དེ་ཕྱིར་འཐེན་
 མ་བྱས་ན་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་བཀའ་སྒྲུབ་སྤངས་ན་རྟོག་སྤྱོད་མང་པོ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུར་བརྟེན་ཡིག་ཆ་
 དེ་ཕྱིར་འཐེན་བྱེད་རོགས་བྱས་ཟེར་ནས་ཨུ་ལུ་ཚུགས་བརྒྱབ་པའི་མཐར་ཆུ་སྒྲིང་ཚོགས་གཙོ་གསུམ་
 རས་བརྗོད་དོན། ང་ཚོས་གྲོས་གཞི་འདི་བཞག་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ད་ལོ་ན་ཉིན་བོད་གཞུང་
 གི་སྒྲིད་བྱས་པར་སྤྱད་རྒྱ་པར་སྤྱད་རྒྱུར་ལེན་རྒྱ་ལེན་ཟེར་བ་དང་འབྲི་རྒྱ་ཤར་བུ་བ་ཀྱི་དབྱེ་
 མཚམས་བྱེད་བ་སོགས་སྒྲིད་བྱས་འདྲ་མིན་མང་པོ་ཞིག་འདིང་ཡོང་གི་འདུག་པ་དང་། དེ་ཚོའི་སྒྲོར་
 ལ་ལྷི་ལིར་རྒྱ་མིའི་གཞུང་ཆབ་ཁང་དུ་བཀའ་སྤྱོད་གསུམ་ཐེབས་ནས་གནས་ཚུལ་ག་འདྲ་ཞུས་ཡོད།
 དེ་ཅིང་དུ་བོད་གཞུང་སྤྱི་ཚབ་ཚོས་ག་རེ་གསུངས་ཡོད། ཐེ་ཕན་དུ་ཐེབས་ནས་ག་རེ་གསུངས་ཡོད་
 ང་ཚོས་གསལ་པོར་ཉ་གོ་དེ་ཚོ་ཁུངས་སྤྱིལ་བྱ་རྒྱ་ཡོད་ལུགས། ད་རང་སྤྱོད་བཀའ་ཚོགས་ལྷན་མདུན་
 ཞུས་ཡོད་པ་དེ་འདྲ་རེད། ང་ཚོ་མདོ་སྟོད་མི་མང་གི་གསོན་གཉིས་ཀྱི་རེ་བ་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀ་ཡ་རྒྱལ་
 བ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཁ་མ་བྲལ་བ་ཙམ་ཞིག་བྱུང་ན་བསམ་རྒྱུ་མ་གཏོགས་གཞན་ལྟ་ས་གང་ཡང་བསྟོད་
 མ་སོང་བསམ་ནས་ཡིག་ཆ་འདི་བཞག་དགོས་བྱུག་སོང་། ཡིན་ནའང་བྱེད་རང་གཉིས་ནས་ཨུ་ལུ་
 གིས་ཡིག་ཆ་ཕྱིར་འཐེན་བྱེད་དགོས་ཟེར་བ་ལྟར་ཕྱིར་འཐེན་བྱེད་ཚོག་ ཡིན་ནའང་བོད་གཞུང་ནས་
 བོད་ཚོལ་ཁ་གསུམ་པོ་ཁ་མ་བྲལ་བ་སྤྱོད་སྤྱུག་མཉམ་གཤིབ་ཡོང་བའི་ཡིད་ཆེས་འཕེར་བའི་ཡིག་ཆ་
 ཞིག་གནང་དགོས། དེ་ལྟར་བྱུང་ན་ཡིག་ཆ་ཕྱིར་འཐེན་བྱ་གི་ཡིན་ཟེར་བ་ལྟར་བྲན་གཉིས་ཀྱིས་
 བཀའ་སྤྱི་ལྷན་རྒྱས་སུ་ཆ་ཆང་ཞུས་པར། ཚོགས་གཙོ་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས་དོན། བོད་ཚོལ་ཁ་གསུམ་
 གཙོ་བོ་ཁྱེད་ཀྱི་ལ་བའི་སྒྲིད་བྱས་དེ་བོད་གཞུང་གི་སྒྲིད་བྱས་གཙོ་བོ་རེད། མི་ལོ་ ༣༥ རིང་དུ་བོད་ཚོལ་

ཁ་གསུམ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིལ་བའི་སྤྱད་བྱས་འཛིན་བཞིན་པ་རེད། ཡགོང་ས་ཆེན་པོས་སི་ཏར་སི་སྒྲག་
 བཀའ་སློབ་གནང་བ་དེ་བཀའ་སློབ་གྲུ་ཡང་ཤོས་འདྲ་པོ་རེད། བོད་ཆོལ་ཁ་གསུམ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིལ་
 བའི་སྤྱད་བྱས་དེ་གཙོ་བོ་བྱེད་བཀའ་གནང་ཡོད་རེད། དེ་འདྲ་སོང་ཅང་དེ་ཙུ་བ་ནས་ཡོང་གི་མ་རེད།
 ད་ལན་ཡིག་ཆ་དེ་འདྲ་ཞིག་གཏན་འབེབས་བྱས་པ་ཡིན་ན། དེ་སྔ་དེ་འདྲའི་སྤྱད་བྱས་མེད་པའི་བཟོ་
 འདྲ་པོ་ཆགས་ཀྱི་རེད། ། དེ་ཙུ་བ་ནས་ཡོང་གི་མ་རེད། དེ་དང་གཅིག་ཡིག་ཆ་ཕྱི་འཐེན་བྱེད་པ་དང་
 གཉིས། ཡིག་ཆ་ཕྱི་འཐེན་བྱས་པ་དང་ཆབས་ཅིག་ཚུ་སྒྲང་ཆོགས་གཙོ་རྒན་གཞོན་གཉིས་ཀྱང་ཆོགས་
 གཙོའི་ལས་ཁུར་ནས་དགོངས་ཁུ་དགོས་ཀྱི་རེད། གོང་གསལ་དོན་ཆེན་གསུམ་དེ་འགྲིགས་སོང་ན་
 བྱེད་རང་གཉིས་མར་ཤོག དེ་གསུམ་ཀ་འགྲིགས་མ་སོང་ན་མར་ཡོང་མི་དགོས། བྱེད་རང་གཉིས་
 གཉིད་སྤྱད་པོ་བྱས་བཞུགས་སྔོན་ཞེས་གསུངས་བྱུང་བ་སྒྲུར་ཡང་ཚུ་སྒྲང་ཆོགས་གཙོ་གསུམ་སར་
 ཕྱིན་ནས་གོང་གསལ་ལྟར་འགྲེལ་བརྗོད་བྱས་པ་དང་། བོད་ཆོལ་ཁ་གསུམ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིལ་བའི་
 སྤྱད་བྱས་ཡོད་ཡོད་པ་རེད། ཁ་བྲལ་འགྲོ་བའི་སྤྱད་བྱས་ཡོད་པ་མ་རེད། ཡིད་ཆེས་བྱེད་ཆོག་གི་རེད་
 ཅེས་ཡང་ཡང་བརྗོད་མཐར་ཚུ་སྒྲང་ཆོགས་གཙོ་ཆོས་དེ་འདྲ་ཡིན་ན་ཡིད་ཆེས་ཁུ་གི་ཡིན། གཞུང་
 ནས་བོད་ཆོལ་ཁ་གསུམ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིལ་བའི་སྤྱད་བྱས་གསར་དུ་གཏན་འབེབས་མི་དགོས་པ་ཁུ་
 ཚུ་དང་ཆབས་ཅིག་དོན་ཆེན་གསུམ་འཁོད་པའི་གྲོས་གཞི་ཡིག་ཆ་ཡང་ཕྱིར་འཐེན་གཙང་མ་བྱེད་ཀྱི་
 ཡིན། ཡིན་ནའང་ཆོགས་གཙོ་རྒན་གཞོན་གཉིས་ལས་འཁུར་ནས་དགོངས་པ་ཁུ་དགོས་གང་ཡང་
 མེད། གང་ལགས་ཤེ་ན། བྱས་ཆོ་བོད་གཞུང་ནས་བཀའ་འགྲུག་གནང་པ་མ་རེད། ང་རང་ཆོ་ཡར་
 བཅར་ཡོང་བ་ཡིན། གནས་ཚུལ་འདི་སྤྱ་གང་ལ་མ་ལབ་གོང་སྤྱ་གང་གིས་མ་ཤེས་གོང་ཡུལ་བ་

དོན་གྱི་བདག་པོའི་མདུན་དུ་བཀའ་འདྲི་དགོངས་སྒྲོར་གྱི་གསལ་ནང་གསལ་ཞུ་བར་བཅར་ཏེ་བཀའ་
 ག་རེ་གནང་བུང་ན་དེ་རྒྱབ་རྒྱ་བྱས་པ་ཡིན། ང་ཚོར་ཉེས་པ་འདུག་དང་མི་འདུག་ཁྱེད་རང་སྤྱི་འཐུས་
 གཉིས་ནས་ཀྱང་བསམ་མཐོན་བཏང་དང་། གལ་སྲིད་དགོངས་པ་ཞུ་དགོས་ན་མང་གཙོའི་ལམ་སྲོལ་
 གཞིར་བཟུང་རིང་མིན་ཚོགས་འདུ་ཚོགས་ཏེ་མདོ་སྟོད་མི་མང་གིས་དགོངས་པ་ཞུ་དགོས་ཀྱི་རེད་
 ཟེར་ན་ཞུ་གི་ཡིན་ཟེར་ནས་དགོངས་པ་ཞུས་མ་སོང་། སྤྱི་འཐུས་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱལ་ནས་
 ཚོགས་གཙོ་དོན་ཚན་གསུམ་ཀ་འགྲིག་མ་སོང་ན་མར་ཡོང་མི་དགོས་གསུངས་སོང་བས་ད་ག་རེ་
 ཁྱེད་ཟེར་བར། སྤྱི་འཐུས་འཆི་མེད་དོ་རྗེས་དོན་ཚན་གཅིག་མ་གཏོགས་དོན་གནད་ཆེ་བ་གཉིས་
 འགྲིག་པ་ཡིན་ཅང་མར་གཅིག་འགྲོ་ཟེར་ནས་ཕྱན་གཉིས་སྤྱར་ཡང་བཀའ་ཤག་ཏུ་བཅར་སྐབས་
 མཚན་མོ་ཚུད་ཀྱི་ཅམ་ཡིན། ཚོགས་གཙོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་བཀའ་སྒྲོན་གྱི་པ་རྣམ་གཉིས་བཞུགས་
 འདུག་པར། རྒྱ་སྐད་ཚོགས་གཙོ་དང་གོ་བསྐྱར་ལྷག་པོར་བྱས་པའི་སྟིང་པོར། བོད་གཞུང་ནས་ཆོལ་
 ཁ་གསུམ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིལ་བའི་སྲིད་བྱས་གསར་པ་གཏན་འབེབས་ཡིག་ཆ་མ་དགོས་པ་ཁས་ལེན་
 དང་། རོས་ལེན་བྱ་རྒྱ་བྱས་པ་དང་། ཐེ་ཕན་སྲིད་གཞུང་མཉམ་བཞག་པའི་གྲོས་གཞི་ཡིག་ཆ་དེ་དག་
 བྱིར་འཐེན་གཅང་མ་བྱེད་རྒྱ་བྱས་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་རྒྱ་སྐད་ཚོགས་གཙོ་གཉིས་ལས་འབྱུང་ནས་
 དགོངས་པ་ཞུ་དགོས་པ་མེད་ཟེར་ནས་གོང་གསལ་ལྟར་འགྲེལ་བརྗོད་ཁག་ཞུས་སྐབས། ཚོགས་
 གཙོ་རིན་པོ་ཆེས་དགོངས་པ་མ་ཞུས་ན་ཡོང་གི་མ་རེད་གསུངས་པར། བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱལ་
 ནས་སྟེ་ཁ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་སྟེ་ཁ་གཉིས་རྒྱ་སྐད་ཚོགས་གཙོ་ཚོས་ཁས་ལེན་པ་རེད། སྟེ་ཁ་གཅིག་
 དེ་ཁྱེད་རྣམ་པས་དགོངས་བཞེས་གནང་རོགས་ཞེས་དང་། སྤྱི་འཐུས་འཆི་མེད་དོ་རྗེས་དོན་གནད་

གལ་ཆེ་བ་གཉིས་ཆུ་སྒྲིང་ཚོགས་གཙུག་ཚོས་ཁས་ལེན་བྱ་གི་ཡོད་པ་རེད། ཆུ་སྒྲིང་ཚོགས་གཙུག་ཚོས་ལས་
འཁུར་ནས་དགོངས་པ་བྱ་མ་དགོས་པ་ཞིག་གནང་རོགས་བྱས་པར། ཚོགས་གཙུག་པོ་རིན་པོ་ཆེས་
གསུངས་དོན། འདིར་ཆོང་རྒྱག་གི་ཡོད་པ་མ་རེད། ཡར་མར་གོང་སྒྲིག་ཡོད་པ་མ་རེད། བྱིད་རང་
གཉིས་དཀའ་ལས་ཁ་སོང་སྟེ་བྱིད་ཡག་ཡོད་པ་མ་རེད་ཞེས་གསུངས་ཏེ་བཀའ་བློལ་མ་སོང་། སྤན་
སྟེ་འབྲས་གཉིས་ནས་མཐའ་མའི་བྱ་དོན། སྤན་མདོ་སྟེ་སྟེ་འབྲས་གཉིས་ལའང་འགན་ཞིག་ཡོད་
པའི་ཆ་ནས་བོད་མིའི་སྟེ་ཚོགས་ནང་རྟོག་སྒྲིང་མི་ཡོང་བ་དང་། གཞུང་ལ་མཇོང་དཀའ་དང་མཚན་
གས་མི་ཡོང་བ། དགྲ་དཀའ་གཉིས་སྟེ་མི་ཡོང་བ་བསམ་མཐོ་བཏང་ནས་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་
གིས་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ་གྲུབ་འབྲས་ཐོན་མ་སོང་། སྤན་གཉིས་སྟེ་རེ་རྩོགས་པ་ཡིན། ད་འགན་གང་ཡང་
མེད་ཅེས་བྱས་ཏེ་ཐག་ཆོད་སོང་། ཞེས་གསལ་བ་ནས་དངོས་དོན་མཁྱེན་རྟོགས་བྱུང་བྱུ་ཞེས་གསུངས་
འདུག

ལན་འདེབས། བྱིད་རྣམ་པས་གསུངས་པ་ལྟར་དངོས་དོན་མཁྱེན་བྱུང་ངེས་རེད། ང་ཚོས་
སྟོན་དུ་བྱས་པ་དེ་དག་སྟེ་བལྟས་ན་བདེན་པ་ཡིན་པའི་དངོས་དོན་མཁྱེན་རྟོགས་བྱུང་བ་དང་། རྟོག་
བྱུང་འདི་ཙམ་ཡོང་དགོས་དོན་ཆུ་སྒྲིང་ཚོགས་གཙུག་ཚོས་ལས་འཁུར་དགོངས་པ་བྱ་མིན་དེ་ལ་བྱག་
ཡོད་པ་ལས་དོན་ཚན་གསུམ་ལ་བྱག་མེད་པའི་དངོས་དོན་གསལ་པོ་མཁྱེན་རྟོགས་བྱུང་བ། དེའི་
སྟོན་དུ་ཚོགས་གཙུག་ཚོས་ལི་ཐང་ཨ་ཐར་ལ་མ་ཉིས་ཁ་གཡོག་གི་གྲོད་གཞི་ཆེན་པོ་འགོལ་བ་དེ་ཡང་ཨ་
ཐར་ཆུ་སྒྲིང་ཚོགས་གཙུག་ཚོས་ནས་བྱུང་ཐབས་ཡིན་པ་མཁྱེན་རྟོགས་གསལ་པོ་བྱུང་ངེས། ད་རེས་ཀྱི་
གནས་ཚུལ་འདིའི་ཐག་གཅོད་དང་རྟོག་བྱུང་ཆེད་བཟོ་གནང་མཁན་གཙུག་པོ་ཚོགས་གཙུག་པོ་ཟམ་གདོང་

སྒྲ་མ་ཡིན་ཟེར་གྱི་ཡོད་པ་ལྟར་ཡིན་པ་གསལ་པོ་དངོས་དོན་མཁྱེན་རྟོགས་བྱུང་པ། མདོ་སྟོད་སྡེ་
 འབྲས་གཉིས་ནས་དགྲ་དགའ་གཉིན་སྤྲུག་གི་གནས་ཚུལ་མི་ཡོང་ཆེད་འབད་པ་ག་ཆོད་བྱས་ཀྱང་
 གྲུབ་འབྲས་མི་ཐོན་པར་བརྒྱུལ་གཅིག་གཅོད་གྱི་བོད་མིའི་སྡེ་ཆོགས་ཞོ་བཞིན་ཆགས་པ་དེ་ཁྲག་
 བཞིན་དགྲུག་མཁན་དེ་ཆོགས་གཙོ་བོ་ཟེར་གདོང་ཡིན་པའི་དངོས་དོན་གསལ་པོ་མཁྱེན་རྟོགས་བྱུང་
 པ། མདོ་སྟོད་སྡེ་འབྲས་གཉིས་ལ་གཉིད་སྡེད་པོ་བྱས་སྟོན་ཟེར་ནས་ཞག་གསུམ་གྱི་བྱིས་པ་ལྟ་བུ་
 ཅིས་པའི་ཉམ་པ་དང་མདོ་སྟོད་སྡེ་འབྲས་གཉིས་ནས་སྡེ་ཆོགས་ནང་རྟོག་དྲ་མི་འབྱུང་བ་དང་། གཞུང་
 ལ་མཆོན་ཤས་མི་འབྱུང་བ་བཅས་གྱི་ཆེད་དུ་ཡིན་ལུགས་གྱི་རྒྱ་མཆོན་གསལ་པོར་ཞུས་པར་གོ་
 བསྐྱར་བྱ་རྒྱ་ལྟར་བཞག་འགན་མཉམ་འཁུར་བྱེད་མཁན་གྱི་སྡེ་འབྲས་ཤིག་ཡིན་པའི་རྣམ་པ་ཅུ་མ་
 ལྟར་བཞག་འདིར་ཆོད་རྒྱག་གི་མིན། གོང་སྒྲིག་ཡ་ཡོད་མ་རེད་ཅེས་རྒྱགས་གཏམ་ཡ་མེད། བཟང་
 སྟོན་གྱི་རྣམ་པ་ཟད་པའི་སྒོ་ནས་སྡེ་འབྲས་རྒྱན་ལས་གྱི་སྡེ་མོས་སུ་སོང་བའི་གནད་དོན་དོན་ཆོན་
 གསུམ་པོ་དེ་ཕྱི་འཐེན་བྱས་ན་འགྲིག་རྒྱ་ཐག་བཅད་ཡོད་པ་བཅས་བརྩི་མེད་གྱི་སྡེ་འབྲས་ཡོད་ཆོད་
 སྒྲོ་མ་ལྷག་མཁན་གྱི་སྤུ་གུའི་ཅིས་སྒོ་ཅུ་མ་མ་བཞག་པར་ངན་ཐག་བཅད་དེ་མདའ་དགྲོག་སྤུ་དགྲོག་
 གནང་མཁན་ཆོགས་གཙོ་བོ་ཟེར་གདོང་ཡིན་པ་དང་། བསྒྲིས་བསྒྲུང་གིས་ཉམ་པ་དཔལ་ཐལ་གནང་
 བ་ཡིན་པ་དངོས་དོན་མཁྱེན་རྟོགས་བྱུང་པ། ཡང་བཀའ་བརྒྱུན་ཟེར་བ་ཆོག་གཅིག་གསུང་མཁན་
 བྱང་མ་སོང་། ཞལ་རྒྱུན་དེ་འདྲ་ཞེས་ཞི་འཇམ་བྱས་ཁུལ་ཞིག་དང་། ཡང་ནོར་འབྲུལ་ཆ་བས་ཆེ་བྱང་
 གནས་ཤོད་རྒྱ་མ་གཏོགས་ཕྱིར་འཐེན་གྱིས་ཞེས་བཀའ་གཏོང་ཤེས་ཐབས་ཡོད་པ་མ་རེད། བཀའ་
 བཏང་ནས་ཕྱི་འཐེན་བྱས་པས་ཡིག་ཆ་ཅིས་མེད་འགྲོ་ཐབས་མེད་ཅེས་ཡིག་ཆ་ཕྱི་འཐེན་བྱ་དགོས་

ལབ་ན། བྱིར་འཐེན་བྱས་ཆོ་ཅུ་སྒྲུང་ཅུ་མེད་གཏོང་བའི་ལག་ཆ་ཡོད་པ་དེ་མེད་པ་ཆགས་རྒྱ་ཞེ་ལུགས་
 གི་བྱས་ངན་ལྟོག་གྱུར་དུ་ཆགས་ཐབས་སུ་མཐོང་དོགས་གི་ཡོལ་བ་ཞིག་བརྒྱབ་པ་དང་། ཡང་དེ་
 རྗེས་སུ་ཅུ་སྒྲུང་གི་རྒྱན་ལས་ཡོངས་རྫོགས་གཞུང་ཁོངས་ནས་བྱིར་འབུད་གི་ཐག་བཅད་ནས་ཐོག་
 མའི་ལྟོག་གྱུར་གི་ཡོལ་བ་དེའི་ནང་མ་མཐོང་དོགས་གི་ཞུ་མར་ཞིག་སྤར་བ་དེ་དག་གི་དངོས་དོན་
 གསལ་པོ་མཁྱེན་རྟོགས་བྱུང་བ་བཅས་ཅོད་དུ་མེད་པ་འདི་རེད། དཔེར་ན། ཡིག་ཆ་དོན་ཚན་གསུམ་
 དེ་བྱི་འཐེན་གྱིས་ཞེས་བཀའ་གཏོང་གེས་གི་མེད་ན་ཅུ་སྒྲུང་ཆོགས་ཆེན་ཐོག་མང་མོས་འོས་ཐོན་བསྐྱོ་
 བཞག་བྱས་པའི་རྒྱན་ལས་མི་བདུན་པོ་བྱིར་ལུད་གི་བཀའ་གཏོང་གེས་ཐབས་ཅི་ལ་ཡོད། བྱེད་
 སྤངས་དེ་ལྟར་ལ་གཞིགས་ན་ཡིག་ཆ་དོན་ཚན་གསུམ་གི་སྟོན་གནད་མིན་པར། ཅུ་སྒྲུང་གི་སྒྲིག་
 འཛུགས་ཡོད་པ་དེ་སྟོན་དུ་གཟིགས་ནས་མེད་པ་བཟོ་ཐབས་ཁོ་ན་ཡིན་པ་འོང་བས་བལྟས་ཀྱང་
 ཁམས་གསུམ་གསལ་པོ་དངོས་དོན་མཁྱེན་རྟོགས་བྱུང་ཡོད་པ་བཅས་ལས་གཞན་གི་ཞུ་གནས་མ་
 མཆིས།

ལྷ་པ

སྒྲིག་འཇུག་ས་གཙང་མར་བཟོ་བར་བཟང་སྟོད་ཀྱི་ཐོག་ནས་དགོངས་ཁུ་གནང་
དགོས་ཁུ་པ་ཟེར་བའི་སྒྲོར་གྱི་ལན་འདེབས།

ཡང་ང་ཆོའི་ཡིག་ཆ་ནས། ཡིག་ཆ་དེའི་ནང་ང་ཆོས་ལྷ་ག་བསམ་ནམ་དག་དང་ཁ་ཞེ་གཉིས་མེད་ཡིན་
པ་ནི་ང་ཆོའི་གྲོས་གཞི་དེ་དག་སྟོན་དགོངས་སྒྲོར་ཁུ་བར་ཆེད་དུ་བཅར་བ་དང་གཅིག་འགྲིག་མེད་
ན་གྲོས་གཞི་ཕྱི་འཐེན་བྱ་ཆོག་ཅེས་ཁུ་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་གསལ་པོར་མཆོན་བྱུང་། འོན་ཀྱང་གྲོས་གཞི་
མེད་པ་བཟོ་བའི་མདའ་མོ་འཕེན་འདོད་གཙོ་བོ་ཡིན་པར། རྒྱ་སྒྲུང་ཆོག་ས་གཙོ་གཉིས་ཕྱིར་འབུད་
དགོངས་ཁུ་བྱ་ཐབས་ཀྱི་གཞུ་མོ་བཅག་འདོད་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་གསལ་པོར་མཆོན་བྱུང་། གང་ཡིན་
ཟེར་ན། གྲོས་གཞི་ཕྱིར་འཐེན་བྱས་པས་མི་འགྲིག་པར། ཆོག་ས་གཙོ་གཉིས་དགོངས་ཁུ་བྱ་དགོས།
དེ་མིན་མི་མང་ལ་འདྲི་ཅད་བྱུང་བསྒྲགས་གནང་རྒྱ་ཡིན་གསུངས་པ་དེ་རེད་ཅེས་སྒྲོར་གསུངས་ནས་
ང་ཆོའི་ཡིག་ཆ་འི་ཆོག་དོན་སྒྲུངས་ཏེ་དེ་ལ་བཀའ་ཆོག་ས་ནས་ལན་འདེབས་སུ། ༥ གྲོས་གཞི་དེ་དག་
སྟོན་དགོངས་སྒྲོར་ཆེད་དུ་བཅར་བ་ཡིན་ན་ལྟོག་ང་ས་མཆོག་དང་བཀའ་ཆོག་ས་ནས་སྟོན་ཆ་བྱུང་
གནད་གསལ་པོ་གསུངས་ཀྱང་གཞོང་འགྱོད་ཀྱིས་གཙང་མ་མ་བཟོས་པ་ག་རེ་ཡིན་ནམ། བཀའ་སྒྱི་
གཉིས་ནས་རྒྱ་སྒྲུང་ཆོག་ས་གཙོ་རྣམ་གཉིས་ལ་སྒྲེར་ནད་དང་འཁོན་འཛིན་བྱེད་དགོས་གང་ཡང་མེད་
ཀྱང་། ཆབས་ཆེའི་ནོར་འབྱུལ་དེ་རྒྱ་སྒྲུང་ཆོག་ས་གཙོ་གཉིས་ནས་གནང་བ་མ་ཟད། དེ་ཡང་རྒྱ་སྒྲུང་
སྒྲིག་འཇུག་ས་ཀྱི་ཁོངས་ནས་གནང་བར་བརྟེན། ལས་འགན་རྗེས་འབྲེལ་འགན་ཁུར་གྱིས་སྒྲིག་

འཇུགས་གཙང་མར་བཟོ་བར་བཟང་སྟོད་ཀྱི་ཐོག་ནས་དགོངས་ཁུ་གནང་དགོས་ཁུ་པ་རེད།
 ཚབས་ཆེའི་ནོར་འབྱུལ་བཏང་རྗེས་སུའང་མུ་མཐུད་སྒྲིག་འཇུགས་ཀྱི་འགོ་བྱིད་ལ་རང་འཇགས་
 བཞུགས་ན་སྒྲིག་འཇུགས་དེ་གཙང་མ་ཆགས་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་རེད། རྒྱལ་སྤྱིའི་འགོ་སྤངས་ཀྱི་ཆ་
 ནས་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་ཆོས་ཚབས་ཆེའི་ནོར་འབྱུལ་བྱུང་སྐབས་སྒྲིག་འཇུགས་གཙང་མ་བཟོ་བྱེད་
 རང་ཉིད་ཀྱི་འགན་ཁུར་ཐོག་ནས་དགོངས་ཁུ་དགོས་པ་ཡོངས་གྲགས་མང་གཙོའི་ལམ་སྟེན་རེད།
 སྒྲིག་འཇུགས་ནི་མི་སྒྲིབ་ལས་རྩ་བ་ཆེ་བ་ཡིན་པ་མ་ཟད། སྒྲིག་འཇུགས་དེ་སྤྱད་སྟོབ་བྱེད་རྒྱ་སྒྲིག་
 འཇུགས་ཀྱི་འགན་ཁུར་བ་ཆོའི་ལས་འགན་ཆགས་ཡོད། ལྷག་པར་སྒྲིག་འཇུགས་ཀྱི་མཆན་ཐོག་
 ནས་བཞག་པའི་ཡིག་ཆར་ཆོགས་གཙོ་གཉིས་ནས་མཆན་རྟགས་བཀོད་པར་སོང་ཆོགས་གཙོས་
 བྱས་ནོར་ངོས་བཞེས་ཀྱིས་དགོངས་ཁུ་མ་གནང་ན་ཡིག་ཆ་རྩིས་མེད་དུ་འགོ་མི་བྱབ་པའི་རྒྱ་མཆན་
 དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲིག་འཇུགས་གཙང་མ་བཟོ་དགོས་ཁུ་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་འདུག

ལན་འདེབས། ཡགོང་ས་མཆོག་གིས་བཀའ་གང་གནང་གོང་དུ་གསུངས་ཟིན་པ་ལས་
 ལྷག་ཁུ་གནང་མ་དགོས། བྱིད་བཀའ་ཆོགས་རྣམ་པས་རང་གི་ངོ་གདོང་ནས་གཡག་འགོ་གི་ཡོད་པ་
 མ་གཟིགས་པར་མིའི་ངོ་གདོང་དུ་གྱིག་འགོ་གི་འདུག་ཅེས་སྟོབས་པ་དང་། ཉམ་ཆེན་གྱི་ཐོག་ནས་
 སྟོན་བརྗོད་དང་ཚབས་ཆེན་ཡིན་པའི་བཀའ་བཀྱོན་གནང་སྟེ་ཆུ་སྒྲུང་རྩ་གཏོར་གཏོར་བའི་དམིགས་
 ཡུལ་ཁོག་དུ་ཡོད་པར་ལག་ཆ་ཞིག་བྱུང་ཡོད་དགོངས་གིང་དུས་མཆོམས་དེ་ནས་སྤྱི་ཆོགས་ནང་རྟོག་
 དྲ་མི་འབྱུང་བ་སོགས་ཀྱི་བྱེད་སྟོགས་གོས་གཞི་བྱེད་འཐེན་བྱ་དགོས་ཟེར་བའི་གསལ་པོ་གང་ཡང་
 གསུངས་མེད་སྟབས། ང་ཆོས་ཆེད་དུ་བཞག་པའི་གོས་གཞི་གོས་ཆེད་ལ་བྱིད་རྣམ་པས་སྟོན་བརྗོད་

བྱས་པ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱིར་འཐེན་བྱེད་གྱི་ཡིན་ཞུ་གཤམ་ཐབས་མེད་པ་དང་ཞུ་དགོས་དོན་ཡང་
 ཅི་ལ་ཡོད། སྐད་ཆ་དོན་ལ་བབས་ནས་གྲོས་གཞི་གྲོས་ཚད་ཕྱིར་འཐེན་བྱ་དགོས་ཞེས་མདོ་སྟོང་གྱི་
 འཐུས་གཉིས་ནས་གསུངས་དུས་ང་ཚོས་ཕྱིར་འཐེན་བྱེད་རྒྱ་མོས་མཐུན་བྱས་ཡོད་པ་དེ་རེད། ཕྱིར་
 འཐེན་གཙང་མ་ཆགས་དང་མི་ཆགས་ཟེར་བ་དེ་གྲོས་གཞི་གྲོས་ཚད་བཞག་མཁན་དོ་བདག་གིས་
 ཕྱིར་འཐེན་བྱ་རྒྱ་མོས་མཐུན་གཏན་འཁེལ་ཡོད་མེད་ལ་ཐུག་པ་མ་གཏོགས་བྱེད་རྒྱ་མ་པས་བཙན་
 དབང་བཏང་བ་དེས་ཐག་གཅོད་གཙང་མ་ཆགས་ཐུབ་གྱི་མ་རེད། གཞོང་དང་འགྱོད་པ་ཟེར་བ་དེ་
 ཕ་བ་ནས་མེད། གྲོས་གཞི་དོན་ཚན་གསུམ་དེ་སྟོན་ཡིན་ན་གདན་གསུམ་ཁམས་རིགས་རྣམས་གྱི་
 འཐུས་ཚབ་རྣམ་པའི་དགོངས་དོན་ལྟར་ཕྱིར་འཐེན་བྱེད་རྒྱ་གྲོས་ཚད་བཞག་པ་གསལ་བསྒྲགས་བྱས་
 ཡོད། དེ་ལ་འང་གདན་འཐུས་རྣམ་པར་ཉེས་ཆེན་ཡིན་པའི་གསལ་བསྒྲགས་བཀའ་ཚོགས་ནས་
 གནང་ཡོད་ལྟར་ཕྱིར་འཐེན་བྱ་རྒྱའི་གྲོས་ཚད་ཕྱིར་འཐེན་མ་བྱས་རང་བྱས་ཡིན་པར་བརྟེན་དོན་
 ཚན་གསུམ་གྱི་སྐོར་ལ་གཞོང་འགྱོད་དགོས་དོན་ཕ་བ་ནས་མེད། ཚོག་དོན་གཅིག་གིས་ཐག་གཅོད་
 ཚོག་པ་དེ་མ་གནང་བར་དམིགས་ཡུལ་ངན་བཟུང་གིས་དོན་ཚན་གསུམ་ལ་ཁག་བཏགས་ཏེ་གྱི་
 ཚོགས་ནང་ཁུངས་མ་འབྱོལ་གྱི་ཕྱོད་རྒྱ་གི་གཞི་ཕ་ལུང་པ་གང་བཟོས་པ་དེ་བྱེད་བཀའ་ཚོགས་
 གཉིས་གྱི་ཐུག་ལས་རེད། སྒྲིག་འཇུགས་གཙང་མ་བཟོ་ཟེར་བ་དེ་དགོས་དོན་ཆགས་མིན། ཚོགས་
 གཙོ་གཉིས་དགོངས་ཞུ་ཟེར་བ་དེ་དངོས་དོན་ཡིན་མིན་བཙས་ནི་སྒྲིག་འཇུགས་བཙུགས་མཁན་གྱི་
 མདོ་སྟོང་མི་མང་། ཚོགས་གཙོ་བསྐོས་མཁན་གྱི་ཁྱེད་ཚོགས་ཆེན་གྱི་ལས་འགན་དང་། ཐོབ་དབང་
 ཡིན་པ་ལས་གཞུང་གི་བཀའ་བཏང་བའི་ལམ་སྟོལ་མེད་པ་དེ་མང་གཙོའི་ལམ་སྟོལ་རེད། སྒྲིག་

འཇུགས་གང་དེའི་ཚོགས་གཙོ་ལ་ལས་འགན་དང་དབང་ཚད་ཅིག་ཡོད་པའང་མང་གཙོའི་ལམ་སྒོལ་
 རེད། ལས་དོན་འགྲིག་མེད་ན་ལས་འགན་དང་དབང་ཚད་ཕྱིར་འཐེན་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་དེའང་སྒྲིག་
 འཇུགས་དེའི་འགན་འབྲི་ཡིན་པ་དེའང་མང་གཙོའི་ལམ་སྒོལ་རེད། གཞི་ནས་བྱིད་རྣམ་པས་མང་
 གཙོའི་ལམ་སྒོལ་གང་ཡིན་མཁྱེན་པའི་དུས་སྐབས་སུ་ང་ཚོས་ཀྱང་མང་གཙོའི་ལམ་སྒོལ་ཤེས་པ་
 ཡིན། ང་ཚོས་མང་གཙོའི་ལམ་སྒོལ་མི་ཤེས་པའི་དུས་སུ་བྱིད་རྣམ་པས་ཀྱང་མི་མཁྱེན་པ་གཅིག་པ་
 རེད། གྲོས་གཞི་གྲོས་ཚོད་དོན་ཚན་གསུམ་དེ་བཞག་དང་མི་བཞག་སོ་སོའི་ལག་བར་ཡོད་པ་དེ་
 ཚབས་ཆེན་གང་ཡང་མིན་པ་གསལ་པོ་རེད། ཁ་ནས་སྒྲིག་འཇུགས་གཙང་མ་བཟོ་དགོས་ཟེར་བ་
 བཤད། དོན་དུ་རྩ་མེད་གཏོང་ཐབས་བྱེད། དོ་བདག་གི་མོས་མཐུན་ཐོག་གྲོས་གཞི་ཡིག་ཆ་ཕྱིར་
 འཐེན་བྱས་ན་ཅིས་མེད་དུ་འགྲོ་མི་ཐུབ་ལུགས་བཤད་དེ་མདོ་སྟོད་མི་མང་ལ་འདྲི་རྩད་གྱིས་ངོས་ལེན་
 ཡོད་མེད་ལས་ཐག་གཅོད་གཙང་མ་བཟོ་རྒྱ་ཡིན་ལུགས་བཤད་ནས་སུ་དགྲོག་མདའ་དགྲོག་བྱས།
 བརྒྱ་ཆ་༧༩ མོས་མཐུན་མེད་པ་རེད་ཅེས་གསལ་བསྒྲགས་བྱས། །ཡང་སྟོང་དེས་ཀྱང་མ་ཕན་པར་
 སྒྲིག་འཇུགས་བཅོན་འཕྲོག་བྱེད་མཁན་གྱི་ཚོགས་པ་དེ་མ་ཐག་བཅུགས། རྒྱ་གར་དབུས་གཞུང་ལ་
 ཞུས། མང་མོས་འོས་འདེམས་བྱས་པའི་རྒྱན་ལས་རྣམས་གཞུང་གི་ངོས་ལེན་མེད་ཅེས་ཕྱིར་སྤྱད་
 བྱས་པ་སོགས་མིག་སྔར་སྟོད་པའི་ཕྱག་ལས་ལ་དབྱད་ན། དགོས་དོན་དང་དམིགས་ཡུལ་ངོ་མ་དེ་
 རྒྱ་གར་སྒྲིག་འཇུགས་རྩ་མེད་མ་བྱུང་བར་མི་འཛོག་པའི་ཐག་གཅོད་ཡོད་པ་གསལ་པོ་ཡིན་པ་ནི་
 འོང་བས་བལྟས་ན་ཁམས་གསུམ་ཡིན་པ་གསལ་པོར་མཛོན།

དུག

མདོ་སྟོད་མི་མང་གིས་དབང་ཚད་མ་སྤྲད་པ་དང་མེད་བཞིན་དུ་རང་སྤྲང་གང་དུན་
གནང་བ་དངོས་ར་གསལ་པོ་འཕྲོད་པ་ཟེར་བའི་སྐོར་གྱི་ལན་འདེབས།

ཡང་བཀའ་ཚཱགས་ཀྱིས་ང་ཚོའི་ཡིག་ཆ་ནས། ཡིག་ཆ་དེའི་ནང་དྲི་བ་དོན་ཚན་གཉིས་བཀོད་པའི་དྲི་
བ་དང་པོ། ལི་ཐང་ཨ་ཐར་ནོར་བུ་དང་། གཤུ་དཔོན་རིན་ཆེན་ཆེ་རིང་གཉིས་ལ་མདོ་སྟོད་མི་མང་
གིས་ཚུ་བཞི་སྤྲང་དུག་མཚན་ཐོག་མ་འོངས་ཆབ་སྲིད་དང་འབྲེལ་བའི་བོད་ཀྱི་ཅུ་དོན་གལ་ཆེའི་ཐོག་
རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དང་མཉམ་དུ་གྲོས་མཐུན་བཞག་པའི་དབང་ཚད་སྤྲད་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་བ་དེ་
རེད། བཀའ་སྤྱི་གཉིས་ནས་མདོ་སྟོད་མི་རེ་བྱུང་ལས་སུ་ཞིག་གིས་ཤེས་ཀྱི་མེད་པ་གསལ་པོར་ཞུས་
ཡོད་པ་ལས། མདོ་སྟོད་མི་མང་ལ་ཁག་དྲུག་གི་བྱས་པ་སྟེ་གཅིག་མེད། འཛམ་གླིང་སྤྱི་སྟོན་ལྟར་འོས་
ཐོབ་བྱུང་བའི་ཚུ་སྤྲང་དབུས་རྒྱན་ལས་ཐོག་ནས་བྱས་པ་ཞིག་ལས་མང་ཚཱགས་རེ་རེ་བཞིན་དབང་
ཆ་སྟོད་མིན་འདྲི་སྟོན་མེད་པ་ལྟར་ཅི་ལ་འདྲི། འོན་ཀྱང་བྱས་པ་དེ་འགྲིག་མིན་གང་ཡང་བརྗོད་ཚཱག་
པའི་དབང་ཆ་སྤྲིག་འོངས་མི་མང་ལ་ལོས་ཡོད། དྲིས་པ་དང་སྤྲད་པ་གཉིས་ཀ་བྱས་མེད་པ་དོན་གྱི་
ཆ་ནས་བཀའ་སྤྱི་གཉིས་ཀྱིས་མི་མཁྱེན་པ་ཅི་ལ་སྲིད། ཅེས་པའི་སྐོར་ཞེས་ང་ཚོའི་ཡིག་ཆའི་ཆོག་དོན་
སྤངས་ཏེ་དེ་ལ་བཀའ་ཚཱགས་ནས་ལན་འདེབས་སུ། ། བཀའ་སྤྱི་གཉིས་ལ་མདོ་སྟོད་མི་མང་ལ་ཡིད་
ཆེས་ཡོད་སྟབས་ཡིག་ཆ་དེ་ཚུ་སྤྲང་ཚཱགས་གཙོ་རྣམ་གཉིས་ནས་འགན་ཁུར་གྱིས་གཙང་མ་བཟོ་
རོགས་མ་གནང་སྟབས་མདོ་སྟོད་མི་མང་ལ་གཙང་མ་བཟོ་རྒྱའི་འགན་ཁུར་སུལ་བ་ཞིག་ཡིན་

ཞིང་། དེ་དོན་མདོ་སྟོང་མི་མང་བརྒྱ་ཆ་༥༥ ནས་དོན་ཚན་གཉིས་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་མེད་པ་དང་། མང་
གཙོའི་འགོ་ལྷགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཀྱང་འགན་ཁུར་བས་བྱེད་སྟོགས་མ་འགྲིག་ཆེ་མི་མང་ནས་དག་
ཐེར་སྤངས་འཛིན་བྱ་སྟོན་ལྟར་མདོ་སྟོང་མི་མང་ལ་དྲི་ཅད་གནང་བ་དེ་དག་མདོ་སྟོང་མི་མང་ལ་ཡིད་
ཆེས་རྩ་བ་ནས་མེད་པའི་སྐྱོན་འཇུགས་དེ་གཞི་རྩ་བྲལ་བ་ཞིག་རེད། དྲིས་པ་དང་སྤྱད་པ་གཉིས་ཀ་
བྱས་མེད་པ་དོན་གྱི་ཆ་ནས་བཀའ་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་མི་མཁྱེན་པ་ཅི་ལ་སྤྱིད་ཟེར་ཚུལ་དེ་ལས་ཁོང་རྣམ་
གཉིས་ཀྱི་གནང་བ་དེ་མདོ་སྟོང་མི་མང་གི་དབང་ཚད་མ་སྤྱད་པ་དང་། མེད་བཞིན་དུ་རང་སྤྱང་གང་
དྲན་གནང་བ་དངོས་ར་གསལ་པོ་འཕྲོད་པ་རེད་ཅེས་གསུངས་འདུག

ལན་འདེབས། བྱེད་རྣམ་པ་སྤྱད་དག་པ་མ་གཏོགས་མདོ་སྟོང་མི་མང་ལ་ཡིད་ཆེས་ལོས་
བྱེད། སྐབས་འདིར་མདོ་སྟོང་མི་མང་ལ་ཡིད་ཆེས་རྩ་བ་ནས་མེད་པའི་སྐྱོན་འཇུགས་དེ་གཞི་རྩ་བྲལ་
བ་ཞིག་རེད་ཅེས་ཡིད་ཆེས་ཡོད་ཁུལ་བསྟན་པ་དེ་བདེན་པ་ཡིན་ན་འགྲིག་པ་རེད། འོན་ཀྱང་༥༥།༦།༢
ལའོད་ཀྱི་དོན་ཚན་གཉིས་ལ་འདྲི་ཅད་གནང་བའི་ཡིག་ཆའི་ནང་ཡིད་ཆེས་མདོན་ཏྲགས་སུ་མདོ་སྟོང་
མི་མང་ལ་ཅི་སྟེ་གོང་གསལ་ལས་དོན་དེ་མི་མང་གི་དགོངས་ཚུལ་དང་མཐུན་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ར་
འཕྲོད་བྱུང་ན། བཅོན་བྱོལ་བོད་གཞུང་གི་ཆབ་སྤྱིད་ཀྱི་འཛིན་སྟོགས་དང་། དགོངས་པ་བཞེས་སྟོགས་
ལ་བསྐྱར་བཅོས་གནང་འོས་གནང་བ་དེ་ཡོང་རྒྱ་བཅས་ཞེས་གསལ་པོར་གསུངས་ཡོད་པ་དེ་ཐོག་
ནས་ཡིད་ཆེས་ཡོད་ཁུལ་བསྟན་པ་དེ་བདེན་པ་མིན་པའི་དངོས་ར་འཕྲོད་ཀྱི་ཡོད་རེད། ཡང་བྱེད་རྣམ་
པས་རང་སྤྱང་གང་དྲན་གནང་བ་དངོས་ར་གསལ་པོ་འཕྲོད་པ་རེད་གསུངས་ཐད། དངོས་ར་ལོས་
འཕྲོད་དེ་ང་ཆོས་བྱས་པ་ལས་མདོ་སྟོང་མི་མང་ལ་དྲིས་པ་དང་སྤྱད་པ་གཉིས་ཀ་བྱས་མེད་ཅེས་ང་

ཚེས་གསལ་པོ་བཀོད་ཡོད་པ་དེ་དོན་མིང་རྟགས་བཀོད་ན་བཅའ་བྱོལ་གཞུང་ཁོངས་ནས་མདོ་སྟོད་
 མི་མང་བྱིར་འབུད་བྱེད་པའི་ཐག་གཅོད་གཏན་འཁེལ་བྱུང་མིན་ལ་མ་ལྟོས་པར་བྱེད་ནམ་པས་ཆབ་
 སྲིད་ཀྱི་འཛིན་སྐྱོང་གསལ་ལོག་བསྐྱར་བཅོས་གནང་བ་དེ་པོའི་ཐོག་གནང་རྒྱ་དགོངས་གཞི་ཡོད་པ་གསལ་
 པོ་རེད། འགྲོ་གཟབ་འདུག་མཁས་ཡག་པོ་མ་བྱུང་ན་གཅིག་ཕུད་གཉིས་འབུད་གནང་རྒྱ་གསལ་
 པོར་མདོན་བྱུང་། དོན་ཚན་གཉིས་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་ཡོད་མེད་ནི་ཡགོང་ས་མཆོག་དང་། ལི་ཐང་ཨ་ཐར་
 སུ་འདེམས་ཟེར་བ་སོགས་གནང་བ་ཡིན་ཅང་དོན་ཚན་གཉིས་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་ལོས་བྱེད། དེ་འགྲིག་གི་
 འདུག་མདོ་སྟོད་མི་མང་ལ་ཡིད་ཆེས་ཆོག་པའི་མདོན་རྟགས་གསལ་པོ་རེད། ཡིན་ནའང་སྐབས་དེ་
 དུས་དོན་ཚན་གཉིས་ལ་བཀའ་དོན་ལྟར་ས་ཡིག་མི་རྒྱལ་མཁན་གྱི་མདོ་སྟོད་མི་མང་པོར་ཨ་ཐར་
 དང་། གཤུ་དཔོན་གྱི་སྐྱོང་གསལ་ལ་ཁ་བཏགས་ཏེ་མུ་མཐུད་སྤང་བྱུག་གནང་བཞིན་པ་འདིས་ཆུ་སྐྱང་
 སྒྲིག་འཇུགས་ཅམ་མ་ཟད་ཁམས་པ་ཡོད་ཚད་ལ་དག་རུ་འཛིན་གྱི་ཡོད་པ་གསལ་པོ་རེད། དཔེར་
 ན། ང་ཚོས་དོན་ཚན་གསུམ་པོ་དེ་རྒྱ་མཆོན་མང་པོ་དང་བཅས་ཆུ་སྐྱང་རྒྱན་ལས་གྱི་འགན་ཁུར་ཐོག་
 གྱི་སྟོལ་ལྟར་བྱས་པ་ལས་མདོ་སྟོད་མི་མང་ལ་དྲིས་པ་དང་སྤྱད་པ་གཉིས་ཀ་བྱས་མེད་ཅེས་གསལ་
 པོ་བརྗོད་ཡོད་བཞིན་དུ་བྱེད་ནམ་པས་རང་སྤྱང་གང་དུན་ཡིན་པ་ངོས་འཛིན་གནང་ཡང་བྱེད་པར་
 མེད། དོན་གྱི་བདག་པོ་ང་ཚོ་རེད། བྱེད་ནམ་པས་རྒྱ་མི་དམར་ནག་གཉིས་ཀར་ཡགོང་ས་མཆོག་གི་
 དགོངས་གཞི་དང་འགལ་བ། ཐོད་མི་མང་གི་རེ་འདུན་དང་མི་མཐུན་པའི་ལས་ཀ་མང་པོ་བྱས་ནས་
 ཁུངས་མ་འབྱོལ་བའི་ཚབས་ཆེའི་བྱས་འཛོལ་ལ་གནོད་འགྱོད་བྱེད་རྒྱ་ཕར་བཞག་ད་དུང་ཕལ་ཆེར་
 ཡགོང་ས་མཆོག་གི་བཀའ་མངགས་དགོངས་དོན་ཡིན་ཁུལ་གསུངས་བཞིན་པ་དེ་དག་རྩ་འགལ་

ཆེན་པོ་ཡིན། ལས་ཀ་འདི་འདྲ་ཞིག་བྱེད་གྱི་ཡོད། བྱས་ན་གང་འདྲ་འདྲུག་གམ་ཟེར་བ་སོགས་བོད་
མི་མང་ལ་བྱུང་ཙམ་གྱིས་པ་དང་དབང་ཚད་སྤྲད་པ་མེད་བཞིན་དུ་ཚབས་ཆེའི་ལས་དོན་བྱས་པ་དེ་
ཆོ་རང་སྤང་གང་དྲན་གནང་བ་དངོས་ར་འཕྲོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་དྲི་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱུ་གི་ཡོད།

བདུན

རང་འདོད་ལྟར་བཞག་པ་ལས་བཅན་ཤེད་གྱིས་མིང་རྟགས་ལེན་པ་བྱུང་མེད་ངེས་
ཡིན་ཟེར་བའི་སྒྲོར་གྱི་ལན་འདེབས།

ཡང་བཀའ་ཚོགས་གྱིས་ང་ཆོའི་ཡིག་ཆ་ནས། ཡིག་ཆ་དེའི་ནང་བཀའ་སྤྱི་གཉིས་གྱི་མཛད་འགན་
མཁུན་རྒྱབས་གྱི་དགོ་སྒྲོན་དགོངས་བཞེས་ཐག་གཅོད་ཇི་གནང་གི་ཆ་རྒྱུན་ཆ་ཚང་ཐུག་ཏུ་ཐུལ་བ་
དེ་རེད། སྐྱེད་བང་དང་སྐྱེ་འགན་ཡོད་བཞིན་དུ་དགོ་སྒྲོན་ཡོ་སྤང་གི་ཐག་གཅོད་མ་གནང་སྟེ། འབྲེག་
པོའི་ཡོ་བཤད་གྱི་འགྲེལ་བརྗོད་དང་སྤྲུགས་མདོ་སྟོད་མི་མང་ལ་ཡིད་ཆེས་རྩ་བ་ནས་མེད་པར་ཚོགས་
ཁང་གི་སྒོ་ཡ་གཅིག་བརྒྱབ། ཡ་གཅིག་ནས་མདོ་སྟོད་མི་མང་རེ་རེ་བཞིན་བཤར་དུ་བཅུག་སྟེ་ཡིན་
མིན་དང་དོགས་འདྲི་ཙམ་བྱ་དབང་མེད་པར་གསོ་སྦྱང་བྱས་པའི་རྒྱགས་ཁྱི་འགའ་རེའི་འུར་ཤོབ་
དང་བཅས་བཅན་དབང་གི་ས་ཡིག་བརྒྱབ་ཏུ་བཅུག་པ་དང་། ཡང་ས་གནས་འགའ་ཤས་ལ་ཡགོང་
ས་ཆེན་པོའི་སྐྱེ་བར་ཡ་རིན་པོ་ཆེ་བཞག་སྟེ་ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་འདེམས་གྱི་ཡིན་དང་། ཨ་ཐར་
འདེམས་གྱི་ཡིན་བཅས་བཅན་བཤད་ཁོ་ནའི་ས་ཡིག་བརྒྱབ་ཏུ་བཅུག་པའི་རིགས་རང་དབང་དང་

དམངས་གཙོའི་འགོ་ལྷགས་ཡིན་ནམ། ཞེས་གསལ་སྒྲོར། ཞེས་ང་ཚོའི་ཡིག་ཆའི་ཆོག་དོན་བླངས་
 ཏེ་དེ་ལ་བཀའ་ཚོགས་ནས་ལན་འདེབས་སུ། ༥ ༡༧།༢།༢ འཁོད་པའི་གསལ་བསྒྲགས་
 ནང་། འཛམས་ཐོན་དང་། འཛིགས་ཁུམ་མེད་པར་རང་གི་དགོངས་ཚུལ་གང་ཡིན་ཁ་གསལ་ལྷག་
 བོར་གསུང་གནང་ཡོང་བ། ཞེས་མང་ཚོགས་ལ་རང་དབང་གི་ཐོག་ནས་དགོངས་ཚུལ་གནང་སྒྲོང་
 ཁུམ་པ་ལས་བཅན་ཤེད་ཤུགས་གཞོན་གང་ཡང་ཁུམ་མེད་པ་མ་བྱེད། ངག་ཐོག་སྒྲུ་འཛིན་འཁོར་
 ཐག་བརྒྱད་ད་དུང་ཞིབ་གསལ་གྱིས་དགོངས་ཚུལ་གང་ཡོད་རང་དབང་གི་ཐོག་ནས་གསུང་རྒྱུ་མ་
 གཏོགས་གཞན་དབང་རྟོལ་རྒྱགས་ཤུགས་གཞོན་གྱི་འོག་མི་འགོ་བ་དགོས་ཚུལ་ཁུམ་ཡོད་ཅིང་། ས་
 གནས་སོ་སོར་ཐེབས་མཁན་གྱི་སྒྲི་འབྲས་དང་། ལས་བྱེད་ཡོངས་ལ་མི་མང་གི་དགོངས་ཚུལ་རང་
 དབང་གི་ཐོག་ནས་གསུང་བུལ་པའི་མཐུན་རྐྱེན་ཆ་ཆོད་འབྲལ་དགོས་གྱི་བཀོད་མངགས་ནན་པོ་
 བྱས་ཡོད་པ་ལྟར། ས་གནས་སོ་སོར་སྐབས་འཕྲལ་འགོངས་ཤོག་རྒྱུ་མཁན་དང་། དུས་ཚོད་ཕྱིར་
 རྒྱུ་ཁུམ་ཁན། འགོངས་ཤོག་རྒྱུ་གི་མིན་ཁུམ་ཁན་བཅས་ཆོད་མར་རང་འདོད་ལྟར་བཞག་པ་ལས་
 བཅན་ཤེད་གྱིས་མིང་རྟགས་ལེན་པ་བྱུང་མེད་ངེས་ཡིན་པས། གོང་དུ་དྲང་པའི་བརྗོད་ཆོག་དེ་དག་
 ཏོག་གཞོ་ཏམ་བཤད་ཁོན་ལས་བདེན་དོན་སྒྲུ་ཙམ་མེད་པ་ཞིག་རེད། སྤྱིང་དོན་གཞུང་གིས་བཀོད་
 སྒྲིག་བྱས་ཏེ་བཅན་དབང་གིས་ས་རྟགས་འགོད་བཅུག་མིན་མདོ་སྟོད་མི་མང་ས་རྟགས་འགོད་མཁན་
 ཆོར་ཐད་ཀར་བྱིས་ན་དངོས་དོན་གསལ་ཏོགས་བུལ་ངེས་ཞེས་གསུངས་འདུག

ལན་འདེབས། ༡༧།༢།༢ འཁོད་པའི་གསལ་བསྒྲགས་ནང་འཛམས་ཐོན་དང་འཛིགས་
 ཁུམ་མེད་པར་དགོངས་ཚུལ་ལྷག་བོར་གསུང་གནང་ཡོང་བ་ཞེས་གཏན་གཏན་བཀོད་འདུག འོན་

གྲུང་ལག་ལེན་གང་འདྲ་ཞིག་གནང་ཡོད་མེད་དེ་ང་ཚོས་གོང་དུ་ཞུས་ཡོད་པ་དེ་དངོས་ཡོད་ཡིན།
 ཚོགས་ཁང་གི་སྒོ་ཡ་གཅིག་བརྒྱབ། ཡ་གཅིག་ནས་མདོ་སྟོད་མི་མང་རེ་རེ་བཞིན་བཤར་དུ་བཅུག་
 ཞུས་ཡོད་པ་དེའི་ཚོགས་ཁང་གཅིག་ནི་གངས་སྒྱིད་བཀའ་ཤག་གི་ཚོགས་ཁང་རེད། དེ་ལྟར་བྱེད་དུ་
 བཅུག་མཁན་གྱི་འགོ་བྲིད་ནི་བཀའ་སྟོན་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱལ་རེད། ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་
 འདེམས་གྱི་ཡིན་དང་ཨ་ཐར་ཅན་འདེམས་གྱི་ཡིན་ཟེར་བའི་ས་ཆ་གཅིག་ནི་དུ་སྟེང་ཡོངས་སྒྲིང་སྟོབ་
 ཁང་ནང་ནས་རེད། དེ་ལྟར་ཤོད་རེས་བྱེད་པའི་འགོ་བྲིད་ནི་བཀའ་སྟོན་བྲི་བ་བསྟན་འཛིན་རྣམ་རྒྱལ་
 རེད། དེ་མིན་པའི་ས་གནས་གང་སར་དེ་དང་དེ་འདྲ་བ་བྱས་ཡོད་པ་ནི་ཡོངས་གྲགས་ཡིན་པ་ལས་
 དམིགས་བསལ་དཔང་རྟགས་ལྟ་བུ་ཞུ་དགོས་དོན་མེད། དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ལྷ་བ་གཉིས་ཀྱི་རིང་དུ་
 མི་ཆང་རེ་རེ་བཞིན་ཁང་པའི་ནང་དུ་འཇུག་ནས་མིང་རྟགས་འགོད་དགོས་གལ་དང་། མིང་རྟགས་
 མ་བཀོད་ན་རོགས་རམ་མི་ཐོབ་པ་དང་། ལུ་ལྷག་སྟོབ་གྲར་མི་འཇུག་པ། ལུང་ཟིན་པ་རྣམས་སྤྱིར་
 འབུད་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་ལུགས་བཤད་དེ་མིང་རྟགས་སྒྲུངས་ཡོད་པའང་ཡོངས་གྲགས་རེད། མི་ཆང་རེ་
 རེའི་ནང་བྱིས་པ་རྒྱུང་དུའི་མིང་ཡང་བཀོད་དེ་ཨ་མ་སྟུན་མཆེད་ལ་ལུ་ལྷག་གི་ཆ་བརྟུ་མིང་རྟགས་
 བཀོད་བཅུག་པ་མང་པོ་ཡོད་པ་ནི་ཞིབ་འཇུག་གནང་ན་མཁྱེན་གྱི་རེད། མིང་རྟགས་འགོད་མཁན་
 མདོ་སྟོད་མི་མང་ཐད་ཀར་འདྲི་རུ་འགོ་དགོས་དོན་མེད་པ་ནི། ང་ཚོ་མི་བདུན་པོ་དེའི་ནང་མི་བྲིམ་
 ཆང་སྟུན་ཉེ་དོ་ཤེས་སོགས་ཆང་མ་མདོ་སྟོད་མི་མང་ཡིན་པ་དང་། མདོ་སྟོད་མི་མང་དང་ཨ་མ་བྲལ་
 བར་མཉམ་འགྲོ་མཉམ་གཤིབ་བྱས་ཉེ་ཡོད་སྟབས་རང་ཐོག་ཏུ་བྱུང་བའི་དངོས་དོན་ཡིན་པ་བཅས་
 ཁ་བཤད་ལག་ལེན་མེད་པའི་འགྲེལ་བཤད་ར་སྟོན་ཁག་གཅིག་ཡིན་པ་དང་།

ཡང་ཁ་བཤད་རྩུན་གཡོ་ཡིན་པའི་ར་སྟོང་ཁག་གཅིག་ནི་ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༡ ལོང་པའི་གསལ་
 བསྒྲགས་ནང་འཛེམས་ཟོན་མེད་པ་དང་། འཛིགས་ཁུམ་མེད་པར་དགོངས་ཚུལ་ལྟག་པོར་གསུང་
 གནང་ཡོང་བ་ཞེས་གསུངས་ནའང་། མཐའ་མར་མིང་རྟགས་འགོད་ལེན་གྱུ་བ་རྗེས་༢༧།༥༡༡ ལོང་
 གི་ཐག་གཅོད་ཡིག་ཆའི་ནང་རྒྱབ་སྐྱོར་ཡོད་པའི་མི་གྲངས་༡༧ ནས་འབྲས་སྤྲངས་སྟོ་གསལ་གྱིང་
 ཁོངས་མི་གྲངས་༧ ར་ཇ་སྤྲར་ས་སྐྱ་ཆོས་སྒྲར་ཁོང་མི་གྲངས་༥ སྤྲར་མ་ལ་ས་སྐྱ་གཞིས་ཁོངས་མི་༡
 སྤྲར་ཚོང་༡ ར་ནང་ཆེན་གཞིས་ཁོངས་མི་༡ བཅས་མི་གྲངས་༡༧ ཞེས་གསལ་བཀོད་གིས་གཞུང་
 ཁོངས་ནས་ཕྱིར་འབུད་གནང་སྟབས་ཆོས་སྒྲར་སོ་སོའི་སྒྲིག་ཁོངས་ནས་ཕྱིར་འབུད་བྱ་དགོས་བཟོས་
 པ་མ་ཟད་མོན་སྟོ་གཞིས་ཁོངས་གཞོན་ཅུ་ལྟ་ཆོགས་དང་བུད་མེད་ཆོགས་པ་ནས་འགོ་བྱིད་གིས་
 ཕལ་ཆེར་འབྲས་སྤྲངས་སྟོ་གསལ་གྱིང་ཅམ་མ་ཡིན་པར་དགའ་འབྲས་གཉིས་ཀར་བཞུགས་བག་
 མི་མེད་པའི་ངོ་རྒོལ་ཡོངས་གྲགས་སུ་བཟོས་པ་དང་། ར་ཇ་སྤྲར་ས་སྐྱ་ཆོས་སྒྲར་ལའང་ར་ཇ་སྤྲར་
 དང་མ་སྤྲར་འི་བུད་མེད་ཆོགས་པས་ངོ་རྒོལ་དང་མཚན་སྤྲད་གི་ལས་འགུལ་བྱས་སྟབས་ལྟ་སྤྲངས་
 མགོན་བདག་ཁྱི་ལ་འཛིན་པོ་ཆེ་ཡང་བཞུགས་མི་སྟོ་བའི་ཐུགས་སུན་གིས་བོད་གཞུང་གི་མདུན་དུ་སྐྱ་
 ཆོབ་ཡང་ཡང་བཏང་གནང་དགོས་པ་སོགས་བཟོས་ཡོད་པ་ཡོངས་གྲགས་དེ་དག་ཁྱིད་རྣམ་པས་མ་
 ཡིན་ཡིན་བརྒྱུས་སྤྲད་བྱས་ངན་པར་གཤམ་འོག་ནས་དོགས་པ་མ་གནང་སྟེ་གྲུ་པ་སོ་སོར་རང་མོས་
 ཁྱིད་དུ་བཅུག་པས་གསར་འབྱོར་གྲུ་པ་དེ་དག་གིས་བརྟག་དབྱུད་གིས་ཉེན་གཡོལ་མ་ཤེས་པ་དངོས་
 བྱུང་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་བརྟེན་ཁྱིད་རྣམ་པས་འཛེམས་ཟོན་དང་འཛིགས་ཁུམ་མེད་པར་བཟེར་བ་སོགས་
 བྱི་དོན་དུ་མི་གནས་པའི་རྩུན་བཤད་ཡིན་པ་གསལ་པོར་འཕྲོད་པས་ཆང་མ་ཡིད་ཆེས་ཆ་ཆང་བརྟག་

ཡོད་པ་དེ་གཅིག་རེད། དང་པོ་ནས་དོན་དུ་མི་གནས་པའི་མ་ཡིན་ཡིན་མདོག་གི་སྤྱི་བུས་རྒྱན་མ་
མ་བཤད་ན་འགྲིག་པ་རེད། རྒྱན་བཤད་བྱ་རྒྱུའི་ལང་ཤོར་བས་མི་བཤད་བཞུགས་རྒྱ་མེད་པ་མི་
གཤིས་ཁོ་རང་ནས་བྱས་པའི་རྟོག་ཏུ་གསལ་པོ་རེད། །

ད་དུང་རྒྱན་གྱི་སྤྱི་བུས་གསུངས་པའི་དཔེ་མཆོན་གཅིག་ཞུས་ན་ལ། ཟླ་༥ ཆེས་༩ ལོའི་
གྱི་ཡིག་ཆའི་ནང་ས་ཡིག་རྒྱག་མཁན་མི་མང་བརྒྱ་ཆ་ལྷེ་གམ་ལྷེ་ལང་ཡོད་ཚུལ་བསྟན་ཡོད། བརྒྱ་
ཆ་ལྷེ་ལང་ཡོད་ན་གཞི་རྩའི་གྲངས་འབོར་༡༡ ༩༧༥ ཡིན་ཚུལ་བཞོད་ཡོད་པའི་རྩ་འབོར་ལ་བརྒྱ་
ཆ་གཅིག་གི་གྲངས་ཆད་མི་གྲངས་༡༡༧ ཅམ་ཡིན། དེས་ན་ཡིག་ཆ་དེའི་ནང་གོས་མཐུན་བཞག་
པར་རྒྱབ་སྒྲོར་ཡོད་ཚུལ་སྟེ་ལ་གོ་བ་གཞིས་ཆགས་གསར་རྟོང་གི་རྒྱ་སྒྲུང་མི་མང་༩༠༠ སྒྲོར་གྱི་སྟོན་
ཞུ་དང་། གུམ་ར་ཕྱོག་གཞིས་ཁོངས་མི་གྲངས་༩༠ སྒྲོར་གྱི་སྟོན་ཞུ་འབྱོར་ཚུལ་བཞོད་འདུག་པའི་ཁར་
ཡགོང་གསལ་ཕྱིར་ལུད་གནང་བའི་མི་གྲངས་༡༧ བཅས་བསྒྲུལ་ན་མི་གྲངས་༩༧༧ བྱེད་འདུག་
དེ་ལྟར་ཡིག་ཆ་དེར་གསལ་གྱི་བརྒྱ་ཆ་ལྷེ་ཟེར་བ་ཡང་སྤྱི་དོན་སྒྲུང་ཆ་རང་རེད་འདུག་པ་བཅས་
གསལ་རྟོགས་བྱུང་ངེས་རེད། བཅོན་དབང་བཅོན་ཤེད་བཏང་ཡོད་པ་དང་། ཁ་བཤད་དོན་ལེལ་
ལག་ལེན་མེད་པ་བརྒྱས་མའི་སྤྱི་བུས་གྱི་རང་མདོག་བསྟན་པ་བཅས་ལ་བརྟེན་གོང་དུ་བཀའ་
ཆོག་ནས་བྱངས་པའི་བརྗོད་ཆོག་དེ་དག་རྟོག་བཟོ་རྒྱན་བཤད་ཁོ་ན་ལས་བདེན་པ་སྟུ་ཅམ་མེད་
པ་གསལ་པོ་མདོན་བྱུང་པ་འདི་ལྟར་རེད། །

བརྒྱུད

སྤང་བྱུག་ཞུས་རིགས་ནམ་ཡང་བྱུང་མེད་ཟེར་བའི་སྒྲོར་གྱི་ལན་འདེབས།

ཡང་བཀའ་ཚོགས་གྱིས་ང་ཚོའི་ཡིག་ཆ་ནས། ཡིག་ཆ་དེའི་ནང་བཀའ་སྤྱི་གཉིས་ནི་རང་ག་ཞུང་གི་
 འགན་ཁུར་བ་མང་ཚོགས་གྱི་བྱ་བ་གང་ལའང་དགོ་སྒྲོན་ཡོ་སྤང་གི་སྤངས་འཛིན་གནང་མཁན་ཞིག་
 ཏུ་ངོས་འཛིན་བྱས་པ་ལས་ཚུ་སྤང་སྒྲིག་འཇུགས་ལ་སྤང་དགྲར་འཛིན་ཏེ་མང་ཚོགས་ལ་རྟོག་ཏུ་སྤྱུ་
 སྤྱོད་བྱེད་མཁན་གྱི་དབང་བོ་ཞིག་ཡིན་པ་ནམ་ཡང་ངོས་འཛིན་བྱས་མ་གྱོང་ཞེས་བའི་སྒྲོར་ཞེས་ང་
 ཚོའི་ཡིག་ཆའི་ཚིག་དོན་སྤངས་ཏེ་དེ་ལ་བཀའ་ཚོགས་ནས་ལན་འདེབས་སུ། ༥ བཀའ་སྤྱི་སྤྱི་ཐད་
 ནས་རྒྱབས་ཆེན་གྱི་རྒྱལ་གཅེས་གྱི་བྱས་རྗེས་ལྷན་པའི་ཚུ་སྤང་སྒྲིག་འཇུགས་ལ་སྤང་བར་བྱི་གསུམ་
 གང་དུའང་བརྩི་བཀྱར་དང་གཅེས་སྤྱོད་ཞུས་པ་ལས་སྤང་བྱུག་ཞུས་རིགས་ནམ་ཡང་བྱུང་མེད། གཞི་
 མེད་གྱི་སྒྲོན་འཇུགས་འདི་ལྷན་བྱེད་པའི་དམིགས་ཡུལ་ནི་མདོ་སྟོད་མི་མང་དང་ག་ཞུང་དབར་དམ་
 ཚིག་མ་གཅིང་བ་བཟོ་ཐབས་ལས་དམིགས་ཡུལ་གཞན་མ་མཐོང་། བཀའ་སྤྱིའི་འགན་འཁུར་གྱིས་
 དོ་བདག་ལ་དགོ་སྒྲོན་ཡོ་སྤང་གི་གནས་ལུགས་གསུངས་པར་དོ་བདག་ནས་ཉན་འཛིན་མ་གནང་
 བའི་རྒྱུན་གྱིས་ཆབ་སྲིད་གྱི་དོན་གནད་འགངས་ཆེ་ཞིག་ལ་ཐུག་སྤྱབས་ཐོམ་འཛིན་གནང་ཐབས་མ་
 གྱུར་པས་མདོ་སྟོད་མང་ཚོགས་ལ་བསམ་ཚུལ་དྲི་བ་དེ་དག་རྟོག་ཏུ་སྤྱུ་སྤྱོད་བྱེད་མཁན་དུ་ངོས་
 འཛིན་གོ་ལྟོག་གནང་བ་མ་འོས་ཞེས་གསུངས་འདུག

ལན་འདེབས། ང་ཚོས་བྱེད་རྒྱུ་པ་ཟེར་བ་དང་། བཀའ་ཚོགས་ཟེར་བ་དང་། བཀའ་སྤྱི་

ཟེར་བ་དེ་དག་བོད་གཞུང་གི་དབང་འཛིན་པ་གང་ཟག་སོ་སོར་ཟེར་བ་ལས་བོད་གཞུང་ལ་ཟེར་གྱི་
 མེད། དབང་འཛིན་པ་བྱེད་རྣམ་པས་བོད་གཞུང་བཙོག་པ་བཟོ་གི་འདུག །དག་འཁིན་དག་འདོགས་
 ངན་པ་བྱ་སྒྲིག་བྱེད་གྱི་འདུག་ཅེས་ཁྱེ་གི་ཡོད། བོད་གཞུང་ཟེར་བ་དེ་བྱེད་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་
 དང་། ང་ཚོར་མ་དག་པ་དེ་འདྲ་མིན། དེས་ན་མདོ་སྟོད་མི་མང་དང་གཞུང་དབར་དམ་ཚིག་མི་གཙང་
 བ་བཟོ་ཐབས་ཟེར་བ་དེ་མ་ཡིན། བྱེད་རྣམ་པས་བཙོན་བྱོལ་བོད་གཞུང་གི་མིང་རྒྱབ་བྱུང་གིས་མ་
 དྲང་བ་དང་། མི་བདེན་པ་བྱས་པ་རྣམས་མདོ་སྟོད་མི་མང་ལ་ར་སྟོད་བྱེད་པ་འདི་ང་ཚོའི་ལས་འགན་
 ཡིན། དམ་ཚིག་གཙང་དང་མི་གཙང་ཟེར་བ་དེ་དྲང་བདེན་དངོས་ཡོད་ཡིན་མིན་ལ་བྱུག་ཡོད། བྱེད་
 རྣམ་པ་ཚུ་སྒྲིག་འཇུགས་ལ་སྤང་དགྲར་འཛིན་ཏེ་མང་ཚོགས་ནང་རྟོག་བྱ་སྒྲུལ་སྟོང་བྱེད་མཁན་
 གྱི་དཔའ་བོ་ཞིག་གལ་སྲིད་མིན་ན་མདོ་སྟོད་དུམ་བུ་གཉིས་གསུམ་བཟོ་དགོས་དོན་མི་འདུག གཙེས་
 སྟོང་གནང་ས་དེ་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་གྱི་མི་ཁོངས་བཟོ་མཁན། རང་ངོ་རང་གིས་མི་ཤེས་པའི་མི་ངན་
 བྱམས་པ་སྒྲུལ་ལྷན་ཅན་དང་། མི་ངན་སྟོ་བཟང་རྒྱལ་བྲིམས་ཅན་ལ་གནང་སོང་། ཚུ་སྒྲིག་
 འཇུགས་དངོས་ལ་སྤང་བྱུག་གནང་ཡོད་མེད་དང་། ཇི་ལྟར་གནང་ཡོད་མེད་བཙས་གོང་ནས་ཁྱས་
 ཡོད་པ་དེ་དག་གིས་མ་འབྲས་པ་འདིར་བསྐྱར་བྱུ་མ་དགོས། དཔེར་ན། དོན་ཚན་གཉིས་ལ་རྒྱབ་
 སྟོར་ཡོད་མེད་གྱི་མདོ་སྟོད་མི་མང་གི་མིང་རྟགས་འགོད་ལེན་སྐབས་དགོས་དོན་ངོ་མ་ཚུ་སྒྲིག་དབུས་
 རྒྱན་ལས་རྣམས་དགོངས་བྱུ་མ་བྱས་ན་མི་འགྲིག་ལུགས་གསུངས་ཡོད་ན། དེ་དུས་ནས་མདོ་སྟོད་
 མི་མང་གིས་གསལ་བོ་དང་གཙང་མ་ཇི་འདྲ་ཞིག་བཟོ་དགོས་མིན་བསམ་རྒྱུ་འདོན་ལོས་ཡོད།
 འོན་ཀྱང་དེ་དུས་དགོངས་བྱུ་མ་བྱས་ན་ཚུ་སྒྲིག་འཇུགས་གཙང་མ་ཆགས་མིན་གསལ་བསྒྲགས་

གནང་མེད་པ་མ་ཆད་ཚུ་སྒྲུང་དབུས་རྒྱན་ལས་ཡོངས་ཐོག་གས་ལྟར་བཞག་ཆོགས་གཙོ་གཉིས་
 དགོངས་པ་ཞུས་ན་འགྲིག་མིན་གྱི་གནས་ལུགས་ཀྱི་མ་འོ་སྟོང་མི་མང་དང་། ར་
 རམ་ས་ལའི་ས་གནས་བལྟ་དྲོགས་ཆོགས་ཚུང་ནས་༧༥ ཟླ་ཆོས་སོ་སོར་སྟོན་ཞུ་ལུ་ལན་དུ་ཚུ་སྒྲུང་
 ཆོགས་གཙོ་གཉིས་དགོངས་ཞུ་དགོས་ལུགས་ཆོག་གཙོག་གསུངས་རིགས་མེད་ཅེས་དང་། ཚུ་སྒྲུང་
 ཆོགས་གཙོ་དགོངས་ཞུ་སྒྲོར་མ་འོངས་མདོན་འགྱུར་གྱི་དོགས་གཞི་དགོས་དོན་མེད་པ་ཡིན་ལུགས་
 གྱི་བཀའ་ལན་ཞུངས་སོ་སོར་གནང་ཡོད་པ་རེད། དེ་རྗེས་ཕྱིར་ཐུད་གནང་བ་བཅས་སྟེ་ཆོག་ཕྱི་
 འགལ་བྱེད་སྟངས་འདི་རིགས་དངོས་སུ་སྟོབ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཅུང་དོན་དུ་སྟོབ་མ་ཡིན་པར་ཆེད་དུ་འབྲུག་
 རྒྱུན་འབྱུང་ཐབས་ཡིན་པ་གསལ་པོར་མདོན་བྱུང་། ང་ཆོས་སྟོན་དུ་བཤད་པ་དེ་ཐད་གཞི་མེད་མ་
 ཡིན་པར་བྱེད་རྣམ་པས་མགོ་བདེ་དྲན་འཕྲུལ་གྱིས་ཁ་གཙོག་ནས་གཏམ་གཉིས་བཤད་པ་མ་ཟད།
 འགལ་འཛོལ་ཅན་གྱི་རྒྱ་མཚན་ཇི་བཤད་མིག་གི་ལོངས་སྟོང་དུ་ཡོད་པའི་ར་སྟོང་གསལ་པོ་བྱས་
 ཡོད་པ་འདི་ལྟར་རེད། །

དགུ

མང་ཚོགས་ལ་བཀའ་འདྲི་མི་ཁྱུ་མཐུ་མེད་ཁོང་མཛད་གཙོ་རྣམས་པས་བཟོས་ཟེར་
བའི་སྐོར་གྱི་ལན་འདེབས།

ཡང་བཀའ་ཚོགས་ཀྱིས་ང་ཚོའི་ཡིག་ཆ་ནས། ཡིག་ཆ་དེའི་ནང་གི་དྲི་བ་གཉིས་པ་ ༧༧། ༣། ༣༡ ལ་
གོ་མིན་ཏང་གི་དགའ་མཉམ་གྲོས་མཐུན་བཞག་པར་ངོས་འཛིན་ཡོད་དང་མེད་ཅིས་པ་དེ་རེད།
དགེ་སྤྱོད་ཡོད་མེད་དང་། མོས་མཐུན་བྱེད་མིན་ནི་དོན་གནད་ངོ་མ་རེད། འོན་ཀྱང་སྤྱོད་ཡོད་ན་རང་
གཞུང་བཀའ་སྤྱི་གཉིས་ནས་ཐག་གཅོད་སྤྱོད་སྤང་གནང་ན་ཐུགས་འདོད་མི་ཁེངས་པར་མང་ཚོགས་
སུ་ཚྭ་བྱ་སྤྱུ་སྤྱོད་གནང་ནས་བསྟན་སྲིད་ལ་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པའི་དགོངས་བཞེད་ཡོད་པར་བརྟེན་
ང་ཚོས་གཤམ་དུ་གསལ་བཤད་བྱ་རྒྱུ་ཡིན། ད་དུང་གསུངས་གསལ་ཡོགོང་ས་ཡོསྤྱབས་མགོན་ཆེན་
པོ་མཆོག་དང་། བོད་གཞུང་བཅས་ལྷོས་མེད་ཟེར་བ་དང་། གནད་དོན་འདིའི་ཐད་བཅན་བྱོལ་བོད་
མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་གསལ་པོ་ཞིག་མ་བཟོས་ན་ཞེས་པ་དང་། མདོ་སྟོད་མི་མང་རྣམས་ཞོར་དུད་ཟེར་
བ། མགོ་བོ་སྤོངས་སུ་འཇུག་པ་ཟེར་བ། བཅན་བྱོལ་བོད་གཞུང་གིས་མ་འོངས་སྲིད་བྱས་འཛིན་
སྤངས་ལ་ཐག་གཅོད་དཀའ་བའི་སྐྱུ་ངལ་ཡོང་ངེས་གསུངས་པ་སོགས་གོ་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་གནས་
ཚུལ་མང་དག་ཅིག་བཀོད་གནང་ཡོད་པ་རེད། གནད་དོན་དགེ་སྤྱོད་དགོངས་སྐོར་ཁྱུས་པ་
དང་། གྲོས་ཚོད་ཕྱིར་འཐེན་བྱ་ཚོག་ཁྱུས་པ་དེ་དག་ལྷོས་མེད་ཡིན་བསམ་པ་མེད། སྲིད་བྱས་འཛིན་
སྤངས་དཀའ་བའི་སྐྱུ་ངལ་བཟོ་ཐབས་ཅི་ལ་ཡོད། ང་ཚོའི་དམིགས་ཡུལ་རེ་དོན་དང་། ཁྱེད་རྣམ་པས་

རྒྱ་ལྷན་ཁྲུང་གསོད་གྱི་སྤྱི་ལོ་ལྷན་ཁྲུང་བཙོན་གནང་བ་གཉིས་གྱི་དབར་ཐག་གཅོད་དཀའ་བའི་
 རྒྱ་ལྷན་ཁྲུང་གྱི་ཡོད་པ་ད་ཆ་གསལ་པོར་མཐོང་བཞིན་ཡོད། རྒྱ་རྒྱལ་པའི་མཛུགས་ལ་ད་
 ཆོར་དོགས་གཞི་ཆེན་པོ་ཡོད་དེ་མཛུགས་དཀའ་བཞོས་པ་མེད། རྒྱ་མཆོན་གཞན་དང་། རྒྱུན་གཞན་
 གྱིས་རྒྱ་རྒྱལ་པས་དགོས་དམིགས་མཛུགས་ཕྱག་ལེན་མ་ལེལ་བ་ལོས་ཡིན། ཞེས་གསལ་བ་
 ཞེས་ང་ཆོའི་རྒྱུན་གྱི་ཡིག་ཆའི་ཆོག་དོན་སྤངས་ཏེ་དེ་ལ་བཀའ་ཆོགས་ནས་དེའི་ལན་འདེབས་སུ། ༎
 བཀའ་སྤྱི་གཉིས་ནས་ཐག་གཅོད་རྒྱུན་སངས་ཐུབ་རེས་ཆུ་ཆོད་མང་པོའི་བར་རྒྱ་མཆོན་འབྲེལ་
 བཤད་བཀའ་མོལ་ཞུས་ཀྱང་གསན་དགོངས་ཡེ་ནས་མ་གནང་བར་མཐུགས་བཟུང་ཁོ་ན་གནང་
 བས་མང་ཆོགས་ལ་བཀའ་འདྲི་མི་ཞུ་མཐུ་མེད་ཁོང་མཛུགས་གཅོ་རྒྱལ་པས་བཞོས། ད་དུང་བཀའ་
 རྒྱུས་ཐག་གཅོད་གནང་ན་ཐུགས་འདོད་མི་ཁེངས་པར་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ནི་ཐུགས་སེམས་
 རྒྱལ་དུ་གནས་པ་ཞིག་གིས་གསུངས་མ་མཐུན་པ་ཞིག་རེད། ལར་ནས་བཀའ་རྒྱུས་ཐག་གཅོད་ལ་
 རོས་བཞེས་གནང་མཁན་ཞིག་ཡིན་མིན་ད་ཆ་འདྲི་མ་དགོས་པར་ཀུན་གྱི་མཐུན་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་དེ་
 རེད། མང་ཆོགས་ལ་དགོངས་ཚུལ་དྲི་བ་ཞུས་པ་རྟོག་དྲ་རྒྱལ་སྤྱོད་ཡིན་པ་ནམ་ཡང་མི་སྤྱི་
 ཅིང་། མང་ཆོགས་གྱི་དགོངས་ཚུལ་གསལ་སྟོན་གྱི་ཐོག་ནས་ཡིག་ཆ་རྩིས་མེད་བཞོ་རྒྱུ་དེ་བོད་གྱི་
 ཆབ་སྤྱི་གྱི་གནད་འགངས་གལ་ཆེར་ཐུག་པ་ཀུན་གྱིས་མཐུན་གསལ་རེད་ཅེས་གསུངས་འདུག

ལན་འདེབས། གསན་དགོངས་ཡེ་ནས་མ་གནང་གསུངས་ཐད་ང་ཆོས་གོང་དུ་ཞུས་ཐོན་
 པའི་ནང་གནད་དོན་དག་རྒྱུན་དགོངས་རྒྱུར་ཞུས་པ་དང་གོས་ཆོད་ཕྱིར་འཐེན་བྱ་ཆོག་ཞུས་པ་དེ་
 དག་ལྟོས་མེད་ཡིན་བསམ་པ་མེད་ཅེས་པ་དེ་སྟོང་པོ་རེད། དེར་མ་ཟད། རྒྱ་རྒྱལ་པས་ང་ཆོར་ཚུར་

ལན་འདེབས་གནང་བའི་ནང་གསལ་པོར་ཡོད་པ། མདོ་སྟོད་སྡི་འབྲས་གཉིས་ལ་གཉིད་སྡིད་པོ་
 ཉལ་སྟོད་གསུངས་པ་དང་ཆོང་རྒྱག་གི་མིན་གསུངས་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་ནས་མདོ་སྟོད་སྡི་འབྲས་
 གཉིས་འུམ་གསུངས་ཐུན་གཉིས་སྟོ་རེ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཟེར་བའི་དོན་ཐམས་ཅད་ཁྱེད་རྣམ་པས་གོས་
 གཞི་གོས་ཆོད་ཕྱིར་འཐེན་བྱེད་པའི་ཐག་གཅོད་མ་གནང་བ་མ་གཏོགས་ང་ཆོས་གསན་དགོངས་ཡེ་
 ནས་མ་གནང་བ་ཇི་ཡིན་གསལ་པོ་ཡོད་པ་འདི་གཅིག་རེད། མང་ཆོགས་ལ་བཀའ་འདྲི་མི་ཞུ་མཐུ་
 མེད་ཁོང་མཛད་གཙོ་རྣམ་པས་བཟོས་གསུངས་ཐད་༥༧ ཟླ་༥ ཆོས་༡ སྤྱི་ཟླ་ཆོད་༡༠ པའི་ཐོག་
 ཐུན་རྣམས་བཀའ་ཆོགས་ལྟན་རྒྱས་སུ་བཅར་དུས་ཁྱེད་རྣམ་པས་མང་ཆོགས་ལ་བཀའ་འདྲི་མི་ཞུ་
 མཐུ་མེད་ཟེར་བའི་ཡིག་ཆ་ཆ་ཆ་དེས་གནང་གྲུབ་པའི་སྟོར་ནས་ང་ཆོར་གསུངས་པ་མ་ཟད་ཡིག་
 ཆ་མིག་བསྟན་པ་བཅས་གནང་བུང་བ་དེ་ཐོག་ནས་ང་ཆོས་མཁྱེན་པས་བཟུང་ཁོ་ན་ཞུས་ཡོད་མེད་
 གསལ་པོ་མཐོང་བུབ་པ་དང་། དཔེར་ན། བཀའ་ཆོགས་ཀྱིས་ང་ཆོར་ལན་འདེབས་ཡིག་ཆ་འདིའི་
 ཤོག་ངོ་༥ པའི་ནང་གསལ་ཁོངས་དེར་ཉིན་གུང་རྗེས་བཀའ་ཆོགས་སྡི་འབྲས་རྒྱན་ལས་སུ་བཅར་
 ནས་གནས་ལུགས་ཁག་དང་། དྲི་བ་དོན་ཆོན་གཉིས་ཡོད་ཀྱི་ཡིག་ཆ་གོ་སྒྲིག་ཞུས་གནས་སྟན་མེད་
 གནང་ཞིང་ཞེས་པ་དེས་ང་ཆོར་ཁ་བཏགས་བྱེད་ཐབས་ཅམ་ལས་དོན་དུ་ཡིག་ཆ་བཟོ་གྲུབ་པ་གསལ་
 པོ་ཡིན་པས་མ་ཆད་བཀའ་འདྲི་མི་ཞུ་མཐུ་མེད་ཁོང་མཛད་གཙོ་རྣམ་པས་བཟོས་ཟེར་བ་དེ་བདེན་པ་
 མིན་པ་དང་མཁྱེན་པས་བཟུང་ཁོ་ན་ཟེར་བ་དེའང་ཐག་གཅོད་ཀྱིས་ཡིག་ཆ་བཟོས་གནང་ཆར་ཡོད་
 སྟབས་ཚུད་༡ ཅམ་ལས་མ་ཕྱིན་པར་ཞལ་རྒྱུན་དེ་འདྲ་ཞེས་གསུངས་ཡོད་པ་དེས་ཀྱང་ང་ཆོར་བཀའ་
 མོལ་མ་གནང་གོང་ནས་བདེན་དོན་མེད་པ་གསལ་པོ་བསྟན་བུབ་པ་བཅས་ལ་བརྟེན་མཛད་གཙོ་

རྣམ་པས་བཟོས་ཞེས་པ་དང་མཁའ་གསལ་བཟུང་ཁོ་ན་ཞེས་པ་དེ་རིགས་ཐུགས་སེམས་རྣལ་དུ་གནས་
 པ་ཞིག་གིས་གསུངས་མ་མཁའ་ཁོ་ན་པ་ཞིག་རང་དངོས་འབྲེལ་རེད། ལར་ནས་ང་ཚོའི་ཕྱོགས་ནས་ཁས་
 ལེན་དམ་བཅའ་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཞུས་པ་དང་སྤྱུག་དཀའ་ལས་ག་ཚོད་བརྒྱབ་ན། ལས་ཡག་ཉིས་གང་
 འདྲ་ཞིག་བྱས་རུང་དགོས་ཀྱི་གཅིག་པོ་དེ་མ་བྱུང་བར་ནམ་ཡང་འཛིག་གནང་ཡ་མིན་པ་དེ་དངོས་
 གསལ་དོད་པོའི་ར་འཕྲོད་ཡོད་པ་འདི་རེད། བྱིད་རྣམ་པས་གནང་བའི་ཕྱག་ལས་དེས་ཡིག་ཆ་དེ་
 ཕྱིས་མེད་བཟོ་བྱུང་གི་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ན་རམ་ས་ལ་༡༩༩༥།༥།༡༥ དམངས་གཙོ་ཞེས་པའི་གསར་
 འོག་ནང་ལྷོག་གྲོས་གྲོས་ཚོད་ཡིན་པའི་དབང་ཡིག་ཅིས་མགོ་བརྒྱུད་འོག་ཨ་ཐར་དང་གུའུ་དཔོན་
 སོགས་ནས་གྲོས་མཐུན་མ་རེད་གྲོས་གཞི་ཅུ་མ་ཡིན་སྒྲིར་དང་དེ་ཡང་ཡགོང་ས་མཆོག་དང་བོད་
 གཞུང་ངོས་ལེན་ཡོང་ཐབས་གི་ལས་འགུལ་ཞིག་ཡིན་ལུགས་བརྒྱུད་པ་རྣམས་དང་ང་ཚོས་ཐོབ་པའི་
 ཡིག་ཆའི་ནང་དོན་གཉིས་རྒྱབ་འགུལ་རེད་འདུག་ཅིས་ཟུ་མཐུད་བཀོད་དེ་གྲོས་ཚོད་བཞག་པ་གཤམ་
 གསལ་ཞེས་པ་ནས། རྒྱ་ནག་དམངས་གཙོ་རང་དབང་གཅིག་གུར་གི་ཆ་རྒྱུན་འོག ༡ བོད་གི་རང་
 རྒྱུད་ལམ་ལུགས་ལ་འགན་སྲུང་བྱ་རྒྱུ་དང་༢ ཏཱ་ལའི་བླ་མ་བོད་གི་ཆོས་སྲིད་གི་གཙོ་འཛིན་ཡིན་པར་
 ངོས་ལེན་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་ཞུ་ཞེས་སོགས་བཀོད་དེ་མདོ་དོན་ཐེ་ཕན་གི་ཡིག་ཆའི་ནང་ཡོད་པ་དེ་ལ་
 ཡིད་ཆེས་དང་ངོས་ལེན་བྱས་པ་གསལ་པོ་བསྟན་འདུག་པར་དེ་ལ་བཀའ་ཆོགས་ནས་ག་རེ་གནང་
 གི་ཡོད་དམ། དམངས་གཙོ་གསར་འགོད་པའི་ཡིད་ཆེས་དང་ཆ་འཛིན་བྱས་པ་ལྟར་གཅིག་གུར་ཡིན་
 ནམ། ང་ཚོའི་ངོས་ནས་དེ་ལ་ངོས་ལེན་མེད། གང་ཡིན་ཟེར་ན། ང་ཚོ་ཕན་ཚུན་དབར་གི་ཡིག་ཆ་
 གསར་འོག་དེ་གའི་ནང་ལོ་གཅིག་གི་གོང་ནས་ངོ་མ་པར་བཤུས་བརྒྱབ་སྟེ་བཀོད་འབྲེལ་བྱས་པའི་

ནང་། ༡ རང་དབང་དམངས་གཙོའི་རིང་ལུགས་འོག་རྒྱ་ནག་གཅིག་གྱུར་སྐབས་བོད་ཀྱི་རང་ལུགས་
 རང་སྐྱོང་སྐྱུང་སྐྱོབ་དང་༢ ཡགོང་ས་ཡུལ་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་བོད་ཀྱི་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ལྟན་
 གྱི་དབུ་བྱིད་དུ་ངོས་ལེན་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་ཞུ་རྒྱུ་ཞེས་གསལ་པོ་བཀོད་ཡོད་པ་དེ་ལ་སྤྱི་ཞིག་གིས་བར་
 ལག་རྒྱན་བཟོ་དང་། ཁ་སྤྱོད་ལོག་བསྐྱར་བཟོ་ཐབས་མེད། དོན་ཆེན་གསུམ་པ་ཆོས་དང་རིག་
 གཞུང་སྐོར་ལའང་གསལ་པོ་ཡིན་པ་ལས་འགལ་འཛོལ་གང་ཡང་མེད། དོན་དུ་ལས་འགལ་མང་
 པོ་སྤེལ་ནས་ཡིག་ཆ་རྩིས་མེད་བཟོ་རྒྱུ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གནད་འགངས་གལ་ཆེར་བྱས་པ་ཡིན་ལུགས་
 གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཆེ་ཐེ་ཕན་དང་དམངས་གཙོ་ཆོག་སྤོང་གསར་འགོད་པ་བཅས་ལ་བཀའ་
 ཆོག་ནས་རྩད་གཅོད་དང་ལན་འདེབས་མི་གནང་བ་ག་རེ་ཡིན་ནམ། དྲི་བ་འདིའི་ནང་དོན་གནད་
 མང་པོ་ཚུད་ཡོད།

བཅུ

རང་ལུགས་རང་སྐྱོང་ཟེར་བ་ནི་རང་སྐྱོང་ཙམ་གྱི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་བརྗོད་ཆོག་ཅིག་རེད་
 ཟེར་བའི་སྐོར་གྱི་ལན་འདེབས།

ཡང་བཀའ་ཆོག་གིས་ང་ཚོའི་ཡིག་ཆ་ནས། ཡིག་ཆ་དེའི་ནང་བོད་ཀྱི་རང་ལུགས་རང་སྐྱོང་ལ་སྐྱུང་
 སྐྱོབ་དང་ངོས་ལེན་བྱ་རྒྱུ་ཞེས་པ་དེ་དང་ཡགོང་ས་མཆོག་གི་སི་ཏར་སི་སྤྱུག་ཏུ་གསུངས་པའི་ཆོལ་
 གསུམ་གོང་བུ་གཅིག་གྱུར་གྱི་རང་སྲིད་རང་འཛིན་ཟེར་བའི་དོན་གཉིས་བྱུང་པར་དེ་ཙམ་ག་ལ་ཡོད།

རང་སྲིད་དང་། རང་ལུགས། རང་འཛིན། རང་སྐྱོང་ཞེས་པ་བཅས་ལ་གོ་དོན་མི་གཅིག་པ་ཅི་ཡོད།
 དེར་མ་ཟད། བཅའ་བྲིམས་ནང་བོད་དོན་བདེན་མཐའ་གསལ་ཐབས་ཟེར་བ་དང་། རང་ལུགས་
 རང་སྐྱོང་ཟེར་བ་གཉིས་ལའང་གོ་དོན་མི་གཅིག་པ་དེ་ཙམ་འདུག་གམ། ཞེས་པའི་སྒྲིབ། ཞེས་ང་
 ཆོའི་ཡིག་ཆའི་ཆོག་དོན་སྒྲུངས་ཏེ་བཀའ་ཆོགས་ནས་དེའི་ལན་འདེབས་སུ། ༥ ཡགོང་ས་མཆོག་གི་
 སེཌར་སེ་སྤྲུག་གི་གསུང་བཤད་ནང་། ལོ་༡༠༠༠ ལྷག་ཙམ་སོང་བའི་ང་ཆོའི་རྒྱལ་ཁབ་ནི་རང་བཙན་
 དུ་གནས་པ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་མ་ཟད། རྒྱ་མིར་ཆབ་སྲིད་རྒྱུང་བ་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྱི་འབྲེལ་
 ལས་དོན་དང་བོད་ཞི་བདེའི་བསྟེན་གནས་སུ་མ་གྱུར་བ་སྤྱད་སྐྱོབ་ཀྱི་འགན་དབང་ཙམ་ལས་བོད་མི་
 མང་གིས་བྱེད་རྒྱུ་བཅས་གསུངས་ཡོད་པ་དེ་དང་། གོ་མིན་ཏང་གིས་བོད་རྒྱ་ནག་གི་ཆ་ཤས་སུ་རེ་
 བས་ཁོང་ཆོའི་རེ་འདོད་ལྟར་བོད་སྐྱོར་གོ་མིན་ཏང་ཙུ་བྲིམས་དོན་ཆུན་༡༩༩༠ པའི་བརྗོད་ཆོག་དོ་མ།
 བོད་ཀྱི་རང་ལུགས་རང་སྐྱོང་ཞེས་བོད་རྒྱ་ནག་གི་ཆ་ཤས་ཀྱི་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་ལ་ངོས་འཛིན་
 བྱེད་པའི་དབང་གི་ཁྱད་པར་ནི་བརྗོད་མི་དགོས་པ་ཞིག་རེད། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ཀྱང་སེཌར་སེ་
 སྤྲུག་གི་དགོངས་གཞི་དེ་རང་བཙན་དོར་མེད་པའི་སྐྱོན་བརྗོད་ཞུ་མཁས་སུ་ཡོད་རེད། དེ་མཚུངས་རང་
 སྲིད་དང་། རང་ལུགས། རང་འཛིན། རང་སྐྱོང་ཞེས་པ་ཆང་མ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གོ་དོན་མི་འདྲ་བ་ཤ་
 ལྷག་རེད། བཅའ་བྲིམས་ནང་བོད་དོན་བདེན་མཐའ་གསལ་ཐབས་ཟེར་བའི་གོ་དོན་ནི་བདེན་པའི་
 གནས་ཚུལ་གྱི་མཐའ་མ་ཐར་ཐུག་གི་དམིགས་ཡུལ་རང་བཙན་བར་བྱབ་ཆད་ཡོད་པ་བཅའ་བྲིམས་
 གཏན་འབེབས་སྐབས་ཆོལ་གསུམ་ཆོས་ལུགས་དང་བཅས་པའི་སྤྱི་འབྲེལ་ནུས་པས་བགྲོ་བྱེད་
 མཐིལ་བྱིན་ཐོག་ལྷག་པར་མདོ་སྟོད་སྤྱི་འབྲེལ་ཡོངས་ཀྱིས་རྒྱལ་སྐྱོར་ཐོག་གཏན་འབེབས་བྱས་པ་

དེ་ལ་ད་བར་ཚིག་དོན་གང་ཐད་ནས་འགྱུར་བ་འགྲོ་མེད་པ་དང་། རང་ལུགས་རང་སྐྱོང་ཟེར་བ་ནི་
རང་སྐྱོང་ཙམ་གྱི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་བརྗོད་ཚིག་ཅིག་རེད་ཅེས་གསུངས་འདུག

ལན་འདེབས། སི་ཏར་སི་སྤྲལ་གི་གསུང་བཤད་ནང་ཇི་གསལ་དང་། དེའི་གོ་དོན་བཅས་
ང་ཚོས་ཀྱང་ཤེས་གྱི་ཡོད་ཅིང་བྱེད་ནམ་པས་ནོར་འབྱུལ་ཆེན་པོའི་ངོས་འཛིན་གནང་འདུག ཆབ་
སྲིད་དང་འབྲེལ་བའི་ཁྱིམ་འབྲེལ་ལས་དོན་རྒྱ་མིར་སྤྲད་པ་རྩ་བ་ནས་མ་རེད། གོ་མིན་ཏང་གིས་བོད་
རྒྱ་ནག་གི་ཆ་ཤས་སུ་རེ་བས་ཁོང་ཚོའི་རེ་འདོད་ལྟར་བོད་སྐྱོར་གོ་མིན་ཏང་རྩ་བའི་སྐོར་དོན་ཚན་༡༥
པའི་བརྗོད་ཚིག་ངོ་མ་ཟེར་བ་དེ་ཚོ་ང་ཚོས་གོ་ཤེས་གཉིས་ཀ་མེད། གོ་མིན་ཏང་གིས་བོད་རྒྱ་ནག་གི་
ཆ་ཤས་སུ་རེ་བས་ཁོང་ཚོའི་རེ་འདོད་ལྟར་བོད་སྐྱོར་གོ་མིན་ཏང་རྩ་བའི་སྐོར་དོན་ཚན་༡༥ པའི་ནང་
རང་ལུགས་རང་སྐྱོང་ཞེས་བོད་རྒྱ་ནག་གི་ཆ་ཤས་ཀྱི་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་པའི་
རྩ་བའི་སྐོར་ཤིག་ཡོད་ན་དེའི་བར་བྱེད་པར་ཡོད་སྲིད། དེ་སྤྱི་ལོ་བ་གཞུང་གི་བཀའ་ཤོག་མང་པོའི་ནང་
བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་ནས་ཟེར་བ་བཀོད་འདུག དེ་ལྟའི་ཚིག་བརྗོད་དེ་གོ་མིན་ཏང་གི་རྩ་བའི་སྐོར་
ལ་རྩ་འཛིན་གནང་ཡོད་ཤིག་བྱེད་གྱི་མེད། ང་ཚོ་འབྲི་རྒྱ་ཤར་བྱེད་གི་ས་ཁུལ་གང་ལའང་བོད་ས་
གནས་སྲིད་གཞུང་ཟེར་བ་གོ་མ་མྱོང་ལ་རྒྱ་མིའི་རྩ་བའི་སྐོར་དོན་ཚན་༡༥ ཟེར་བ་
དེའི་ནང་རང་ལུགས་རང་སྐྱོང་ཞེས་འཁོད་ཡོད་མེད་དང་། ཡོད་ན་ངོས་ལེན་དང་། གོ་ཤེས་རིག་
གསུམ་རྩ་བ་ནས་མེད། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ནང་དུ་གོ་ཤེས་མེད། སུས་ཁས་ལེན་བྱས་མིན་ཡང་མི་ཤེས། བྱེད་
ནམ་པས་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོད་པ་གསལ་པོ་མཁྱེན་གྱི་ཡོད་དུས་སྐྱོན་ཡིན་ན་དེ་ལ་ཅི་ཡང་མི་གསུང་བར་
བཞུགས་དགོས་དོན་ཅི་ཞིག་ཡིན་ནམ། ང་ཚོ་ཕན་ཚུན་དབར་བཞག་པའི་གྲོས་གཞི་གྲོས་ཚོད་ནང་

བོད་ཀྱི་རང་ལུགས་རང་སྐྱོང་ལ་སྤྱད་སྐྱོབ་དང་ངོས་ལེན་བྱ་རྒྱུ་ཟེར་བ་ལས་བོད་ས་གནས་སྤྱི་གཞུང་
 ཟེར་བ་དང་། གོ་མིན་ཏང་གི་རྩ་བྱིམས་ཟེར་བ་དང་རྩ་བྱིམས་དོན་ཚན་) ༡༠ ཟེར་བ་གང་ཡང་འབོད་
 མེད། ང་ཚོའི་ཡིག་ཆའི་ནང་རྩ་བ་ནས་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ཞིན་དུ། བྱིད་རྒྱུ་པས་མགོ་མཐུག་བར་
 གསུམ་དུ་སྒྲོ་བ་ཏགས་ཀྱིས་ཚིག་གོགས་མང་པོ་ཞིག་སྤྱར་ནས་གོ་མིན་ཏང་དང་གྲུང་བྱུང་ཏང་གཉིས་
 ཀའི་འདོད་ཕྱོགས་སུ་གཉེར་བའི་དོན་སྒྲུབ་སྟེ་རྒྱ་བཞི་སྒྲུང་དུག་བོད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ནས་རྩ་
 གཏོར་གཏོང་ཐབས་ལ་རེ་ནས་དོན་དུ་བྱིད་རྒྱུ་པ་གོ་མིན་ཏང་གི་ངོ་ཚབ་དངོས་སུ་ཐོན་ནས་ལས་
 འགན་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡོད་པ་ནི་གསལ་པོར་ཆགས་པ་ཞིག་རེད། དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བརྟག་དབྱུད་བྱས་
 བ་བྱིད་རྒྱུ་པ་ནི་ཁམས་པ་རྒྱུ་པ་འགོ་གཞོན་བྱིད་མཁན་སྒྲོན་ལམ་ལོག་པའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་བ་
 ཞིག་དང་ཡང་ན་རྒྱའི་ཕྱོགས་སུ་ཁས་སྒྲུངས་པའི་དམ་ཚིག་ཡོད་པ། ཡང་ན་རྒྱ་འདྲེ་འགོང་པོ་ཞིག་
 ཏུ་ཞུགས་པ་བཅས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ཡིན་པ་ནི་ཚུན་མེད་དུ་གྱུར། དེ་དག་ནི་ལྷ་ས་ངན་རང་རེད།
 དེ་འདྲའི་ལྷ་ས་ངན་ཐམས་ཅད་ནི་དགྲ་ལ་བསྒྱུར། ང་ཚོའི་ངོས་ནས་རང་ལུགས་རང་སྐྱོང་ཞེས་པའི་
 གོ་དོན་ནི་གོང་དུ་གསལ་བ་གོད་བྱས་ཡོད་པས་འདིར་མི་བརྗོད། རང་བཅོན་དོར་མེད་པའི་སི་ཏར་
 སི་སྤག་གི་གནད་དོན་དེ་གོ་མིན་ཏང་གིས་ངོས་ལེན་བྱས་པའི་ལོ་རྒྱུས་བོད་གཞུང་ནས་གསལ་
 བསྒྲགས་གནང་ཡོད་པ་རེད།

རང་སྤྱི་དང་། རང་ལུགས། རང་འཛིན། རང་སྐྱོང་ཞེས་པ་ཚང་མ་ཆབ་སྤྱི་ཀྱི་གོ་དོན་
 མི་འདྲ་བ་ཤ་སྟག་རེད་ཅེས་པའི་ཐད། དེ་འདྲ་རྩ་བ་ནས་མ་རེད། དེ་དག་ནི་གཅིག་ལ་གཅིག་ལྟོས་
 ཀྱི་ཚིག་དོན་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཚོས་ཉིད་ལས་ཐ་དད་པའི་གོ་དོན་གཏན་ནས་མེད། ཆབ་སྤྱི་ཅེས་པའི་

གོ་དོན་ནི་དེ་བས་ཀྱང་རྟེན་འབྲེལ་མ་ཡིན་པར་ཐ་དད་དུ་མི་བྱལ་བའི་བྱིར། བོད་དོན་བདེན་མཐའ་
གསལ་ཐབས་ཟེར་བའི་གོ་དོན་ཐད། ལྷག་པར་དུ་མདོ་སྟོད་སྤྱི་འབྲས་རྣམ་པས་རྒྱབ་སྐྱོར་ཞུས་པ་
དེར་འགྱུར་བ་ཡོང་མི་སྲིད། མདོ་དོན་སྟོང་པོ་བདེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་མཐའ་གསལ་ཐབས་ཟེར་བ་
དེ་ལ་རྒྱ་མཚན་ལྡན་ཡོད་པ་ལས་སྒྲིན་གནད་གང་ཡང་མེད། རང་ལུགས་དང་རང་སྲིད་གཉིས་བྱང་
བར་མེད་པས་རང་བཙན་ཡིན་མིན་ཀྱང་བྱང་བྱུང་པར་མེད་ན་རང་གིས་སྒྲིང་བ་དང་རང་གིས་འཛིན་པ་
གཉིས་ལའང་བྱང་བྱུང་པར་མེད་པ་གཅིག་མཚུངས་སུ་ངོས་འཛིན་གསལ་པོ་བྱེད་ཐུབ།

བྱེད་ཀྱིས་རང་ལུགས་རང་སྒྲིང་ཟེར་བ་ནི་རང་སྒྲིང་ཙམ་གྱི་ཆབ་སྲིད་གྱི་བརྗོད་ཆོག་གཅིག་
རེད་ཅེས་གསུངས་ཐད། ཉམ་པ་ཆེ་དྲག་པ་རེད་མ་གཏོགས་དེ་འདྲིའི་ཐག་གཅོད་ཅིག་སུ་ཞིག་གིས་
བྱས་པ་མེད་ལ་འཛམ་གླིང་འདྲིའི་ནང་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་ཁྲིམས་ཆོག་གམ་སྲིད་དོན་པ། ཁྲིམས་ལུགས་
མཁས་པ། རིག་གནས་དག་ལ་མཁས་པའི་སྒྲེ་བོ། གཞན་ཡང་བོད་གྱི་བསྟན་བཅོས་སོགས་གང་
དང་གང་ཞིག་ཏུ་ཐག་བཅད་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཞིག་མེད་བཞིན་དུ་བྱེད་ཀྱིས་འདི་ལྟའི་ཐག་ཆོད་
མདོག་དང་དབང་ཆེ་མདོག་མཁས་མདོག་ཕལ་ཆེར་མིང་ཆོག་དང་། གོ་དོན། ཆབ་སྲིད་གྱི་མངའ་
ཐང་བཅས་ཡོད་ཆོད་གྱི་བདག་པོ་འཕམ། རྒྱལ་པོ་ལྷ་བུ་ཞིག་ཡིན་སྐད་གི་ཆོར་བ་སྒྲིན་པོ་འདི་འདྲ་ཞིག་
གང་ནས་བྱུང་བ་རེད། བྱེད་རང་གིས་གསུངས་པའི་དོན་དེ་ལ་སུ་ཞིག་གིས་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཐག་
བཅད་པ་མེད་ལ། ཐག་གཅོད་ཐུབ་པའང་མེད་པ་གསལ་པོ་རེད། རོ་ཆ་བྲེལ་གཞུང་མེད་པའི་གནས་
ལུགས་དེ་ཆོར་སོ་སོས་རང་ཆོར་བཟུང་གནང་ན་ཡག་པོ་རེད། ང་རང་མ་གཏོགས་ཡོད་ཆོད་ལྷག་
པ་དང་སྒྲིན་པོ་ཡིན་ཤིག་བྱེད་དྲག་ན་རང་ཉིད་རང་གིས་ཆོད་མི་ཐིག་མཁན་ཞིག་ལས་ཆ་འཛིན་བྱ་

ཡུལ་འདས་པ་འགྱུར་རྒྱ། གལ་སྲིད་ཁྱེད་ཀྱི་དགོངས་པ་ལྟར་ཡིན་ན་བོད་མི་ཡོངས་ལྗོགས་རང་མགོ་
མི་ཐོན་པར་ཁྱེད་རང་ཅུར་ལྟོ་གོས་སྤྲོད་ཁར་ཡོང་རྒྱུ་ལས་མེད་པས་དེ་ལྟར་འགན་ལེན་བྱ་བ་ན་དེ་
དུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་འགྱུར་རྒྱ་ལྟ་ཅི་སྟོན།

བཅུ་གཅིག

ཆོས་སྲིད་ཀྱི་སྐྱེད་བང་ཐ་དག་བོད་མི་མང་གིས་སུལ་བ་ཞིག་ལས་ཟེར་བའི་སྐྱོར་གྱི་
ལན་འདེབས།

ཡང་བཀའ་ཚོགས་ཀྱིས་ང་ཚོའི་ཡིག་ཆ་ནས། ཡིག་ཆ་དེའི་ནང་གོས་ཆོད་དོན་ཚན་གཉིས་པ། ཡགོང་
ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་བོད་ཀྱི་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ལྡན་གྱི་དབུ་བྲིད་ལ་ངོས་འཛིན་ཞུ་རྒྱུ་ཞེས་
པ་དེ་རེད། དོན་ཚན་དེ་བརྒྱ་བཤད་སྟོང་བཤད་བྱས་པའི་སྟེང་པོ་ཡགོང་ས་སྐྱེས་ཐེངས་ལྔ་པ་ཆེན་པོ་ནས་
བཟུང་སྐྱེད་བང་གི་བརྒྱད་རིམ་མ་ཆད་པ་ཡོད་མཁས་ལྟར་ཅུ་བརྒྱ་ཟམ་འོག་ཏུ་འདུས་པའི་བོད་ཀྱི་ཅ་
དོན་ངོ་མ་ཞིག་ཡིན། ཞེས་པའི་སྐྱོར། ཞེས་ང་ཚོས་ཡིག་ཆའི་ཆོག་དོན་བྲུངས་ཏེ་བཀའ་ཚོགས་ནས་
དེའི་ལན་འདེབས་སུ། ། ཡ་རྒྱལ་མཆོག་སྐྱེས་ཐེངས་ལྔ་པ་ནས་བཟུང་ཡ་རྒྱལ་མཆོག་བཅུ་བཞི་པའི་བར་
གྱི་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་སྐྱེད་བང་མཐའ་དག་ནི་བོད་མི་མང་གི་སུལ་བ་ཞིག་ལས། རྒྱ་ནག་གཞུང་སྐུས་ཀྱང་
སུལ་བའོ། རོས་འཛིན་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཞིག་མིན། རྒྱ་མི་དམར་ནག་གཉིས་ནས་ཡགོང་ས་
མཆོག་གི་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་སྐྱེད་བང་དེ་ཁོང་ཚོས་སུལ་ཚུལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱུན་མ་བཟོ་བའི་འབད་བཅོན་

བྱེད་པ་ཡོངས་གྲགས་རེད། དེར་བརྟེན་རང་དབང་དམངས་གཙོའི་འོག་རྒྱ་ནག་གཙོག་སློལ་གྱི་ལྷ་
 བའི་འོག་བོད་གྱི་རང་ལྷགས་རང་སྐྱོང་སྤྱང་སྐྱོབ་དང་། ཡགོང་ས་མཆོག་ཆོས་སྤྱིད་གཉིས་གྱི་དབུ་
 བྱེད་དོས་འཛིན་ཞུ་བཅེར་བ་དེ་རྒྱ་མི་དམར་ནག་གཉིས་ཀས་བོད་ཐོག་འཛིན་པའི་སྤྱིད་བྱས་གྱི་
 གནད་དོན་ཆ་ཚང་སྟོན་པའི་བརྗོད་ཆོག་ཅིག་ཡིན་པ་སྤྱས་བལྟས་ཀྱང་གསལ་པོ་རྟོགས་བྱུང་བ་ཞིག་
 རེད་ཅེས་གསུངས་འདུག

ལན་འདེབས། ཡ་རྒྱལ་མཆོག་སྐྱེས་ལྷ་པ་ནས་བཅུ་བཞི་པའི་བར་ཆོས་སྤྱིད་གྱི་སྐྱེད་བབ་
 རྒྱ་ནག་ནས་སྤུལ་བ་ལས་བྱུང་བ་རེད་ཅེས་སྤྱས་བཅེར་གྱི་ཡོད་རེད། འོ་རྒྱུས་རྒྱུན་མ་བཟོ་དང་མི་བཟོ་
 ཞེས་སྤྱས་བཅེར་གྱི་ཡོད་རེད། ཡོངས་གྲགས་ཡིན་མིན་གྱི་སྐད་ཆ་ཤོད་མཁན་སུ་ཞིག་ཡོད་དམ། བྱེད་
 གྱིས་དེ་ལྷ་བུའི་གཞི་མེད་རྒྱུན་བཟོ་གསར་ཅོམ་བྱེད་དགོས་དོན་ག་རེ་ཡིན་ནམ། ༡༩༥༡ ཟླ་༥ ཆོས་
 ༡༩ ནས་བཟུང་རྒྱ་མིས་བཙན་འཕྲོག་བྱེད་པའི་ཆིངས་དོན་བཞག་པ་དང་། ༡༩༥༩ འོར་མི་ཡུལ་
 ཏུ་ཐེབས་དགོས་པའི་སྐྱེད་བབ་བཙན་འཕྲོག་བྱས་པའི་ཉེར་ལེན་ལས་མིའི་ལུང་པར་བཞགས་ཡོད་
 པ་དོ་མི་ཤེས་པ་ག་རེ་ཡིན་ནམ། ཡགོང་ས་མཆོག་ལ་ཆོས་སྤྱིད་གྱི་སྐྱེད་བབ་བོད་མི་མང་གིས་སྤུལ་
 བ་མ་རེད་སྤྱས་བཅེར་གྱི་ཡོད་རེད། ཡགོང་ས་མཆོག་ལ་བོད་ཆོས་སྤྱིད་གཉིས་ལྷན་གྱི་དབུ་བྱེད་དུ་རྒྱ་
 མིས་ཁས་སྤངས་དོས་ལེན་བྱས་ན་མི་འགྲིག་པ་ག་རེ་ཡིན་ནམ། བོད་མི་ས་ཡ་དུག་གིས་འཛམ་གླིང་
 ནང་སྤྱག་སྐད་བརྒྱབ་དང་རྒྱག་བཞིན་པ་འདི་ཡགོང་ས་མཆོག་སྐྱེས་ལྷ་པ་ན་རིམ་གྱི་བོད་གྱི་ཆོས་སྤྱིད་
 གྱི་སྐྱེད་བབ་དེ་དག་རྒྱ་མིས་བཙན་འཕྲོག་བྱས་སོང་། དེ་སྤྱར་རྒྱུན་སྤྱར་གསོ་དགོས་པའི་སྐད་འབོད་
 བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་འོ་རྒྱུས་ཅམ་མིན་པར་དོན་དུ་གཉེར་རྒྱ་དེ་མ་ཡིན་པ་ག་རེ་རེད། རྒྱ་མིས་དེ་ལྷ་པ་ཁས་

སྒངས་ན་ག་རེའི་དོན་ལ་མི་འགྲིག་པ་རེད། ཡགོང་ས་མཆོག་ལ་བོད་ཀྱི་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ལྡན་གྱི་
 དབུ་བྱིད་དུ་ངོས་སྒངས་ན་དེ་ཅུ་བརྒྱ་ཟམ་འོག་ཏུ་འདུས་པའི་བོད་ཀྱི་ཙུ་དོན་ངོ་མ་ཞིག་མིན་པའི་རྒྱ་
 མཆོན་ག་རེ་ཡིན་ནམ། རྒྱ་བོད་གཉིས་ཀྱི་ཙུ་ད་པ་འདི་སོ་སོའི་བདག་དབང་ལ་ཙུ་ད་པ་མིན་ན་ག་རེ་
 རེད། བོད་ཉིལ་བུ་རྒྱ་མིས་བཅན་ཟས་བྱས་ཆར་ནས་མེད་པ་ལ་སྐད་ཆ་བཤད་དེ་རྒྱ་མིས་ཁས་མ་
 སྒངས་ན་བོད་ཀྱི་དབང་ཆ་སྤྲར་གསོ་གང་འདྲ་སེ་བཟོ་གི་ཡིན། འོན་དམག་རྒྱག་གི་ཡིན་ནམ། རྒྱ་
 མི་དང་སྐད་ཆ་ཙམ་བཤད་ས་བརྟེན་མིན་བྱེད་བཞིན་པ་འདི་ཅིའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན། ཡགོང་ས་མཆོག་ལ་
 བོད་ཀྱི་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ལྡན་གྱི་དབུ་བྱིད་དུ་ཁས་སྒངས་ན་སྐྱེད་བང་གི་བརྒྱད་རིམ་མ་ཆད་པ་མིན་
 པ་ག་རེ་རེད། རྒྱ་མི་དམར་ནག་གཉིས་ནས་ཡགོང་ས་མཆོག་གི་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་སྐྱེད་བང་དེ་ཁོང་ཆོས་
 སུལ་ཚུལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱུན་མ་བཟོ་བའི་འབད་བཙོན་བྱེད་པ་ཞེས་བྱེད་ཀྱིས་བཤད་པ་དེ་ལོ་རྒྱུས་གང་
 དུ་ཡོད་དམ། ཆོས་སྲིད་ཀྱི་སྐྱེད་བང་སུལ་ཚུལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱུན་མ་བཟོ་བའི་འབད་ཙོན་གང་འདྲ་བྱེད་
 ཀྱི་ཡོད་རེད། ཡིག་ཆ་གང་ཞིག་ནས་ཁུངས་སྐྱེལ་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་ནམ། རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁུ་སྐྱང་ལ་སྤང་
 ཉེ་རྒྱ་མིར་ཕྱོགས་པའི་འབྲོག་བཤད་གནང་དགོས་དོན་འདི་འདྲ་གང་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནམ། རྒྱ་
 མིས་སྤྱི་ཆོག་ས་རྟིང་པ་རོ་ལངས་རྒྱག་གི་འདུག་ཟེར་བ་དེ་གཙོ་བོ་ཡགོང་ས་མཆོག་གི་སྐྱེད་བང་ལ་
 དགག་པ་བརྒྱབ་ཀྱི་ཡོད་པ་མི་ཤེས་པ་ཅི་ཕྱིར་ཡིན། ང་ཆོའི་ཡིག་ཆའི་ནང་ཡགོང་ས་མཆོག་ལ་བོད་
 ཀྱི་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ལྡན་གྱི་དབུ་བྱིད་དུ་ངོས་འཛིན་ཞུ་གི་ཡིན་ཞེས་པ་དེ་བོད་མི་མང་གིས་སུལ་བའི་
 བརྒྱད་རིམ་ཁས་སྒངས་པ་མིན་ན་ག་རེ་རེད། གནད་དོན་དེ་བྱེད་རང་གིས་རྒྱ་མིས་འདོད་ཕྱོགས་སུ་
 ཁ་ལོ་བསྐྱར་བའི་ལོག་བཤད་བྱེད་དགོས་དོན་ག་རེ་ཡིན་ནམ། རྒྱ་མི་རང་ཉིད་ནས་ཀྱང་དེ་འདྲའི་

ལོག་བཤད་བྱེད་འདུན་བྱ་གི་མེད་པ་གསལ་པོ་རེད། དཔེར་ན། ཚོས་སྤྱི་ཉི་མུ་དབང་ལུ་པ་ཡིན་
 ཟེར་བ་དང་། སྤྱད་པ་ཡིན་ཟེར་བ། སྤྱོད་ཀྱི་ཡིན་ཟེར་བ། ལུ་ལྟ་བུ་བྱིས་ཡོད་ན།
 བྱེད་ཀྱིས་སྤྱབ་པའི་དོན་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་སྤྱིད། དེ་འདྲ་ཙུ་བ་ནས་མིན་པར་ངོས་འཛིན་ཞུ་གི་ཡིན་
 ཞེས་གསལ་པོ་ཡོད་པ་མ་ཟད། རྒྱུ་ལྟར་ཞུ་གི་ཡིན་ཞེས་པ་ལོང་ཡོད། བོད་ཀྱི་རིག་པའི་གཞུང་
 ལུགས་བསྟན་བཅོས་མཐའ་དག་གི་ཡི་གའི་བརྒྱ་སྤྱོད་པའི་གོ་དོན་གཏན་ལ་ཡབ་པའི་ནང་། ལུ་
 བ་ཟེར་བ་དང་བསྐྱོ་བ་ཞག་བྱས་ཟེར་བ། ངོས་འཛིན་ཟེར་བ། ངོས་ལེན་ཟེར་བ། རྒྱུ་ལྟར་ཟེར་བ་
 བཅས་དོན་གྱི་རྣམ་བཞག་ཐ་དད་ཡིན་པ་ཙུ་དུ་མེད། བྱེད་རང་མཁས་པ་ཡིན་ལུ་ལྟ་བུ་སྤྱོད་པ་
 རི་ལྟར་ཡོད་ཀྱང་ཡི་གའི་བརྒྱ་སྤྱོད་པའི་བསྟན་བཅོས་དག་ཁས་ལེན་དགོས་མདོག་ཁ་པོ་རེད། དེ་
 ལྟར་ཁས་མ་བླངས་ན་བྱེད་རང་དུད་འགྲོ་ལས་སྤྱུག་པའི་སྤྱོད་ལོག་ཅིག་ཡིན་པ་ཐེ་ཚོམ་མེད། དུད་
 འགྲོ་ཞེས་པ་ནི་ཤེས་བྱའི་རྣམ་དུ་ཅི་ཡང་མི་འབྱེད་པར་རང་ཉིད་དུད་དེ་འགྲོ་བ་ལས་མེད་
 ནའང་། གཞན་ལ་གཞོད་སྤྱེལ་བའི་ཤེས་རུས་ཀྱང་མེད། བྱེད་ལྟ་བུ་ནི་རང་ཉིད་མཁས་པར་སྒྲུམས་
 ཏེ་སྤྱོད་བོ་གཞན་ལོག་ལམ་དུ་བྱིད་བྱུབ་པའི་རུས་པ་ཡོད་པ་ཏེ་ཆེས་ཉེན་འགལ་ཙན་གྱི་སྤྱོད་ལམ་
 ཐེབས་པ་ཞིག་ལོས་ཡིན། དཔེར་ན། བྱེད་ཀྱི་སྤྱབ་པའི་དོན་ལ་ཚོས་ཕྱོགས་ནས་བཤད་ན་དམ་ཉམ་
 དང་། སྤྱོད་ཕྱོགས་ནས་བཤད་ན་བྱིམས་འགལ། སྤྱིར་བཏང་འཛིན་ཏེན་ལུགས་ལྟར་བཤད་ན་གཡོ་
 སྤྱི་རན་བྱས་ལོག་པའི་སྤྱོད་པ་ཟེར་བ་བཅས་ཆ་ཆང་བའི་བྱ་སྤྱོད་སྤེལ་ནས་ཆོག་དོན་བཟོ་བཅོས་
 བྱས་ཏེ་རྒྱ་མི་དམར་ནག་གཉིས་ཀའི་ཕྱོགས་བཟུང་ནས་ལོག་པའི་རྒྱ་མཚན་མིག་གི་དབང་པོས་
 ལོངས་སུ་སྤྱོད་བྱུབ་པ་འདི་འདྲ་སྤྱོད་ཉིད་ཀྱིས་བྱིས་འདུག་པ་སྟེ་རང་དབང་དམངས་གཙོའི་ལོག་རྒྱ་

རག་གཅིག་སྒྲིལ་གྱི་ལྟ་བུའི་འོག་བོད་ཀྱི་རང་ལུགས་རང་སྐྱོང་སྤྱང་སྐྱོབ་དང་ཡགོང་ས་མཆོག་ཆོས་
 སྤྱིད་གཉིས་ཀྱི་དབུ་བྱིད་ངོས་འཛིན་ལྷ་རྒྱ་ཟེར་བ་དེ་རྒྱ་མི་དམར་རག་གཉིས་ཀས་བོད་ཐོག་འཛིན་
 བའི་སྤྱིད་བྱས་ཀྱི་གནད་དོན་ཆ་ཆར་སྟོན་བའི་བརྗོད་ཆོག་ཅིག་ཡིན་ཞེས་བྲིས་ཡོད་པ་འདི་དང་། ང་
 ཆོའི་ཡིག་ཆའི་ནང་དོན་ཆོན་དང་པོའི་ནང་རང་དབང་དམངས་གཙོའི་རིང་ལུགས་འོག་ལ་རྒྱ་ནག་
 གཅིག་སྒྲིལ་སྐབས་བོད་ཀྱི་རང་ལུགས་རང་སྐྱོང་ལ་སྤྱང་སྐྱོབ་དང་ངོས་ལེན་བྱ་རྒྱུ་ཞེས་དང་། དོན་
 ཆོན་གཉིས་བའི་ནང་ཡགོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆོན་པོ་མཆོག་བོད་ཀྱི་ཆོས་སྤྱིད་གཉིས་ལྷན་གྱི་དབུ་
 བྱིད་ལ་ངོས་འཛིན་དང་རྒྱ་བ་སྐྱོར་ལྷ་རྒྱ་ཞེས་གསལ་ཡོད་པ་འདི་གཉིས་དངོས་སུ་བསྐྱར་དགོས། དེས་
 ར་བྱེད་ཀྱིས་རྒྱ་ནག་གཅིག་སྒྲིལ་གྱི་ལྟ་བུའི་འོག་ཟེར་བ་ཞིག་གསར་དུ་བཅུག། སྤྱང་སྐྱོབ་དང་ངོས་
 ལེན་ཟེར་བའི་ཆོག་དེ་མེད་པ་བཟོས། ཡང་ཡགོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆོན་པོ་ཞེས་བ་དེ་དང་བོད་ཀྱི་
 ཞེས་པ་ཆོས་སྤྱིད་གཉིས་ལྷན་ཞེས་པ་ངོས་འཛིན་དང་རྒྱ་བ་སྐྱོར་ཞེས་པ་བཅས་མེད་པ་བཟོས་ཡོད་
 པ་འདི་ལྟར་རེད། གནང་སྤངས་དེ་ལྟར་ལ་བལྟས་ཆོ་སྐྱེད་སྟོན་ལམ་ལོག་བའི་མཐུ་ལས་ཆེད་དུ་
 སྐྱེ་བ་བླངས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ཐལ། ཅིའི་ཕྱིར། དངོས་དོན་གྱི་གནས་ཚུལ་མཐའ་དག་ལ་ལོག་བའི་
 འགྲེལ་བཤད་བརྒྱབ་སྟེ་རྒྱ་བྱོགས་ཀྱི་ཁེ་ཕན་སྐྱབ་ནས་མདོ་ཁམས་རྒྱ་བཞི་སྐད་དུག་མེད་པ་བཟོ་
 ཐབས་ཅམ་མ་བཟད། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་། རིག་གཞུང་གི་བརྗོད་བཅས་ཁ་ལོ་ལོག་བསྐྱར་བྱེད་
 སྤངས་མཐོང་དུ་ཡོད་པ་ལྟར་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བྱ་སྟོན་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་སྤྱིའི་བྲིམས་ཁང་
 དུ་གཏུག་བཤེར་བྱས་ན་ལས་གོ་རྟོགས་བྱུང་བའི་གོ་སྐབས་མེད་པ་བཅས་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ།།

བཅུ་གཉིས་

ས་གནས་གང་དུ་དུས་ཚོད་གང་དུ་ཟེར་བའི་སྒོར་གྱི་ལན་འདེབས།

ཡང་བཀའ་ཚོགས་ཀྱིས་ང་ཚོའི་ཡིག་ཆ་ནས། ཡིག་ཆའི་ནང་བོད་ཀྱི་ཚོས་སྤྱོད་གཉིས་ལྟན་གྱི་དབུ་
བྱིད་པ་གོང་ས་མཆོག་ཡིན་ཟེར་བ་དེ་རྒྱ་མིས་སྐད་ཆ་རེད་ཅེས་བཀའ་སྒོན་བྲི་བ་བསྟན་འཛིན་ནམ་
རྒྱལ་ནས་གསུངས་པ་ཞེས་དང་། བཀའ་སྒོན་བྲི་བ་བསྟན་འཛིན་ནམ་རྒྱལ་གྱིས་ཨ་རིར་སྤྱོད་ཁང་
གསར་ཉོས་བྱས་པའི་ཁང་རིན་དུ་གཅིག་ལ་གཉིས་བརྒྱད་ཀྱིས་ཐེ་ཕན་གྱི་དབུལ་སྤངས་པ་གོ་བོས་
ཡོད་པ་དེ་ལའང་ཁས་ལེན་དང་ཚོད་ཡིག་མེད་པ་སྤྲོས་ཤེས་ཟེར་བ་དེ་ནི་བདེན་དོན་གྱི་གནས་ཚུལ་
ཞིག་མ་རེད། ཅེས་ང་ཚོའི་ཡིག་ཆའི་ཚིག་དོན་སྤངས་ཏེ་ལན་འདེབས་སུ། ༑ བཀའ་སྒོན་བྲི་བ་མཆོག་
ནས་ས་གནས་གང་དུ་དུས་ཚོད་གང་དུ་ཡིག་ཆ་གང་འདྲ་ཞིག་ཏུ་གསུངས་ཡོད་པ་དང་། ཁང་རིན་
ཐོག་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་བཅས་ཁུངས་སྐྱེལ་ར་སྤྱོད་གསལ་སྟོན་དགོས་པ་
ལས། དེ་མིན་མི་མང་ལ་དགྲོག་གཏམ་གྱི་སྐད་ཆ་དེ་འདྲ་སྤྱེལ་བའི་དམིགས་ཡུལ་གང་ཡིན་ནམ།
ཞེས་ང་ཚོའི་ཡིག་ཆ་ནས་ཚིག་དོན་སྤངས་ཏེ་ལན་འདེབས་བྲི་བ་བཅས་གསུངས་འདུག །

ལན་འདེབས། ཡིན་དང་ཡིན། ཁུངས་སྐྱེལ་ངེས་པར་དུ་དགོས་ངེས་རེད། སྐད་ཆ་དེ་འདྲ་
བཤད་དགོས་པའི་དམིགས་ཡུལ་དང་ཁུངས་སྐྱེལ་ཁྱེད་ཀྱི་ཡིན།

༡ རུས་བྱགས་དང་། གོ་གནས་ཡོད་མཁན། འཛིན་ཐང་དང་རྒྱབ་དབུང་ཡོད་མཁན་
ནམས་བྲི་རྒྱན་ཐམས་ཅད་འོ་ཟངས་ཁ་ནས་མཐུན་ཟེར་བ་ལྟར་མགོ་བདེ་དྲན་འཕྲུལ་ཅན་བྲིད་ནམ་

དཔུང་སྒྲིག་གིས་ཉམ་ཆུང་དང་། རུས་མེད། གོ་གནས་མ་ཐོབ་མཁན་རྣམས་མགོ་སྒྲོལ་སྤྱིད་ཀྱིས་
ཁོང་ཚོས་རྒྱགས་ཚད་ཟས་ཏེ་རང་ཁེ་སྤྱོད་ཡོད་པ་དེ་དག་མཐིལ་བཏོན་ན་ཕྱིར་འབྱུང་དེ་འདྲ་མི་འབྱུང་
བའི་ཆེད་དུ་དམིགས་ཡུལ་བཟུང་བ་ལོས་ཡིན།

༡ ཁུངས་སྒྲེལ་བྱ་རྒྱུ་ནི། རྒྱ་མི་སྐད་ཆ་རེད་གསུངས་སའི་ས་གནས་དེ་དྭ་རམ་ས་ལའི་
ཡོངས་སྤྱིར་སློབ་ཁང་ནང་རེད། རུས་ཚོད་ནི་༧༧༥༥ ཉིན་རེད། ཡིག་ཆ་གང་འདྲ་ཞིག་ཟེར་བ་ནི་
དོན་དུ་བྱུང་བར་དེ་ཙམ་མེད་པ་གོང་དུ་ཤོད་བཞིན་པ་འདི་ལྟར་ཡིན་པ་མ་ཟད། སྐབས་དེའི་ཚོགས་
གཙུག་ཟེར་གསུངས་པའི་སྐྱེ་འཛིན་ལཁོར་ཐག་ནང་གསལ་བ་མ་ཟད། སྐྱེ་འཛིན་གྱིས་ཁོ་
ཟེར་བའི་ལཁོར་ཐག་སློག་བརྟན་ནམ་བརྟན་ཕྱིན་ནས་གསལ་བོ་ཡོད་པ་དེ་དག་རེད། ཕལ་ཆེར་
བཀའ་སློན་ཁྲི་བ་བརྟན་འཛིན་རྣམ་རྒྱལ་ནས་མགོ་མ་འཚོས་པའི་ཐོག་བརྟག་དཔྱད་མ་བྱས་པར་
ཚོགས་གཙུག་ཁྲི་བ་དང་གི་ཁ་རྒྱགས་ཀྱིས་ཉོལ་ཐལ་བཤད་པ་ཡིན་སྟེ། སྐྱེ་འཛིན་ལཁོར་ཐག་ང་ཚོའི་
ལག་ཏུ་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཡིག་ཆའི་ནང་དུ་འང་གསལ་བོ་ཡོད་པ་འདི་རེད།

༢ ཁང་རིན་ཐོག་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་ཅིས་ང་ཚོས་བཀོད་མེད།
བརྟན་འཛིན་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་ཨ་རིར་སྤྱོད་ཁང་གསར་ཉོས་བྱས་པའི་ཁང་རིན་དུ་གཅིག་ལ་གཉིས་
བརྒྱད་ཀྱིས་ཐེ་ཕན་གྱི་དཔུལ་སྤངས་པ་གོ་ཐོས་ཡོད་ཅིས་བཤད་པའི་ཐད་ཁུངས་སྒྲེལ་བྱ་དགོས་ཡོད་
པ་དེ་ནི། ཕྱི་ལོ་༡༩༩༧ ལོར་ཐེ་ཕན་གསར་བའི་ལས་ཁུངས་ནས་ཨ་སྒོར་འབུམ་ཕྱག་༢༥ ཉི་ཉོང་
འབེང་བརྒྱད་བཏང་། ཉི་ཉོང་ནས་ཨ་རིར་ཁང་རིན་ཆེད་ཨ་སྒོར་འབུམ་ཕྱག་༧ བཏང་། དང་པོའི་
ཆ་ནས་ཕལ་ཆེར་ཁང་བ་དེ་གཞུང་གི་ཡིན་ཁུལ་བཤད་ཆོད་དང་གང་འཚམས་ནས་ཁང་བ་དེ་ཁོ་རང་

སྒྲེར་གྱིས་ཉོས་ཚུལ། ཁང་རིན་ཐོག་སྤྱད་སིནས་སྤྱན་མཆེད་ཆོས་བཏང་ཚུལ་གྱིང་། གོང་ཁོངས་
 ནས་ཨ་སྒྲོར་བྲི་ལ ཨ་རིནས་རྒྱ་གར་ནང་བསྟན་འཛིན་དག་བྱེད་གྱིས་ཁང་ཉོ་ཆེད་དུ་བཏང་། ལྷ་
 ལི་དོན་གཙོད་ཁང་གི་ལས་བྱེད་དང་། བོད་ཁང་གི་ལས་བྱེད་བཅས་ཆང་མས་ཡོངས་གྲགས་སུ་
 བཤད་པ་གོ་བོས་བཅས་འདི་ཙམ་བྲིས་ན་ཁུངས་སྒྲེལ་བྱུང་། བོད་སོག་ལས་ཁུངས་དང་ཐད་ཀར་
 འབྲེལ་བ་ཡོད་རུང་མེད་རུང་། དོན་དུ་གསང་བའི་ལས་ཁུངས་དེ་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་བྱུང་
 ཁོངས་ཤིག་ཡིན་འདུག ད་དུང་ཁོང་རྣམ་པས་མིན་ཚུལ་ཞུ་སྲིད་ཀྱི་ཡོད་ན། རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གི་ནང་
 དུ་ས་ཁང་ཉོ་ཆོང་གྲོ་བུར་དུ་བྱས་ཏེ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བཞིན་པ་འདི་དག་གི་མ་དུལ་ཡོང་ཁུངས་ཁོང་
 ཆོས་ཁུངས་སྒྲེལ་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་རེད། བོད་ནས་བཀྲས་མཐོང་པའི་ཕ་གཞིས་ཆ་ཆང་སྤྱོད་པས་
 ཡོད་ནའང་འདི་བཞིན་འདེང་གི་ཡོད་མེད་གང་ཤེས། ཡིན་ནའང་དེ་དག་ནི་སྤྱོད་པས་ཡོད་པ་མ་རེད།
 ཁུངས་སྒྲེལ་འགྲིག་སོང་ངམ། ད་དུང་མ་འགྲིག་ན་ཞུས་ཆོག འོ་ཁ་ཤས་ཀྱི་རིང་བཅན་བྱོལ་བོད་
 གཞུང་གི་བཀའ་སློན་བྱས་ཏེ་གཞུང་དུལ་ག་ཆོད་ཟ་བེད་བྱས་འདུག་པ་དེ་རང་ལ་ཉ་མི་ལས་སམ།།

བཅུ་གསུམ་

ཁུ་སྒྲིང་མེད་པ་བཟོ་བའི་བསམ་སྒྲུབ་བོད་གཞུང་མང་སྲུ་ལ་མེད་བཞིན་དུ་ཟེར་
བའི་སྒྲོར་གྱི་ལན་འདེབས།

ཡང་བཀའ་ཚིག་གིས་ང་ཚོའི་ཡིག་ཆ་ནས། ཡིག་ཆ་དེའི་ནང་ཁུ་བཞི་སྒྲིང་རྒྱལ་མེད་པ་བཟོ་བའི་
རྒྱས་པ་ཞིག་ཐོན་གྱི་ཡོད་ནའང་དེ་དང་ཆབས་ཅིག་ཏུ་དོན་དངོས་ཀྱི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཙུ་མེད་ཆགས་
གྱི་རེད། ཅེས་སྒྲོར། ཞེས་ང་ཚོའི་ཡིག་ཆ་ནས་ཚིག་དོན་སྒྲུངས་ཏེ་བཀའ་ཚིག་ནས་ལན་འདེབས་
སྟེ། ། ཁུ་བཞི་སྒྲིང་རྒྱལ་མེད་པ་བཟོ་བའི་བསམ་སྒྲུབ་བོད་གཞུང་མང་སྲུ་ལ་མེད་བཞིན་དུ་མདོ་སྟོང་
མི་མང་ལ་རྣམ་ཏོག་གསལ་སྒྲུབ་ཀྱི་དོགས་གནས་ཤིག་སྟོང་ཐབས་འབད་བཅོམ་བྱེད་པའི་
དམིགས་ཡུལ་དང་དགོས་པར་དོགས་གནས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་མ་ཟད། དེ་སྐབས་ཐབས་སྟེ་མདོ་སྟོང་མི་
མང་ལ་རྣམ་དཔྱོད་མེད་པ་ཞིག་ཏུ་བརྟེན་ནས་ལོག་ལམ་དུ་འབྱེད་ཐབས་ཀྱི་ངན་བྱས་གསལ་བོ་
ཞིག་རེད། ཁུ་བཞི་སྒྲིང་རྒྱལ་གི་ཙུ་ཆེའི་དམིགས་ཡུལ་ཙུ་མེད་དེ་རེས་བྱེད་རྣམ་པས་བཏང་བ་རེད་
ཅེས་གསུངས་འདུག

ལན་འདེབས། དངོས་འབྲེལ་བྱས་ན་མདོ་ཁམས་ཁུ་བཞི་སྒྲིང་རྒྱལ་མེད་པ་བཟོ་བའི་བསམ་
སྒྲུབ་ཅི་ལ་གནང་། ཁུ་བཞི་སྒྲིང་རྒྱལ་ནས་དགྲ་བོའི་རྒྱལ་མཚོན་སྟོབས་བྱུགས་དེ་ལྟ་བུའི་དཀྱིལ་ནས་
ཡགོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་སྐུ་གཟི་མདངས་ལྡན་པའི་སྒྲོ་ནས་བདག་བཙག་སྐུ་འགྲོའི་
མགོན་ཡ་སྐབས་དམ་པར་རྒྱ་གར་འཕགས་ཡུལ་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོར་གདན་ཞུ་བྱུ་བའི་བཀྱིན་

གསཔ་མི་ཐུབ་པ་མིག་ལམ་དུ་ལྟམ་མེར་ཡོད་པ་འདི་རེད། འོན་ཀྱང་ཚུ་པ་རི་སློབས་དུས་གྲུ་པ་སྒྲ་
 མས་སྒྲོབ་ཟེར་བ་ཅམ་ཡང་མེད་པར། དྲིན་ལན་ལོག་འཇལ་གྱིས་གཞུང་གི་གོ་མིང་བཅད་སྒྲོད་འདྲ་
 མིན་ལས་ཁམས་རིགས་རྣམས་བསྐྱུ་ཐབས་དང་མགོ་སྐོར་སྒྲ་ཚོགས་པས་ཁམས་རིགས་རྣམས་
 ཚོགས་པ་ཁག་མང་པོ་བཙུགས་བཙུག་པ་སོགས་དང་། སྒྲིག་འཇུགས་ཨ་མར་སྒྲོན་འཇུགས་དམའ་
 འབེབས་བཅན་གཞོན་ཇི་གནང་མིག་མཐོང་ལག་ཟིན་དུ་ཡོད་པ་འདི་དག་ངོ་ཤེས་ཐབས་སུ་བཤད་
 དེ། མདོ་སྒྲོད་མི་མང་གིས་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་སྒྲོ་གྲོས་སྤེལ་བས་བདེན་རྒྱུན་རྣམ་དཔྱེ་ཚོད་ཐབས་བྱ་རྒྱ་
 བྱིང་ཆོའི་ལས་འགན་ཞིག་ཡིན་པ་ལས་སྒྲོས་ལིང་འགོལ་བྱ་ཐབས་མེད་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་རེད།
 ཚུ་བཞི་སྒླང་དུག་གིས་བྱས་པའི་ལས་དོན་ཡོངས་རྫོགས་ནག་པོ་ནག་རྒྱང་ཡིན་པའི་འབད་བརྩོན་
 གནང་བ་འདིས་རྩ་ཆེའི་དམིགས་ཡུལ་རྩིས་མེད་དོག་རོལ་དུ་བྱེད་རྣམ་པས་བཏང་བ་རེད། །

བཙུ་བཞི

རང་སྒྲོད་ལྟ་བཞག་སྒྱིར་བཏང་གི་མངའ་སྡེ་ཞིག་ཡིན་ནའང་ཟེར་བའི་སྒྲོར་གྱི་ལན་
 འདེབས།

ཡང་བཀའ་ཚོགས་ཀྱིས་ང་ཆོའི་ཡིག་ཆ་ནས། ཡིག་ཆ་དེའི་ནང་དོན་ཚན་གསུམ་པར་རྒྱ་བོད་མི་
 རིགས་ཞི་བདེ་དང་མཐུན་འབྲེལ་རབ་གནས་ཡོང་ཆེད་བོད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་དང་རིག་
 གཞུང་དེང་དུས་ཤེས་རིག་དཔལ་འབྱོར་སོགས་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གཏོང་ཆེད་འབད་བ་མཉམ་

བཙོན་བྱ་རྒྱ་ཟེར་བ་དེ་རེད། ཅེས་གསལ་བ་ནི་ཞེས་ང་ཚོའི་ཡིག་ཆའི་ཚིག་དོན་སྤངས་ཏེ་བཀའ་
 ཚོགས་ནས་ལན་འདེབས་སུ། ༥ རང་སྐྱོང་ལྟ་ཅི། སྤྱི་སྤངས་མངའ་སྡེ་ཞིག་ཡིན་ནའང་ཚོས་དང་རིག་
 གཞུང་ཤེས་རིག་དཔལ་འབྱོར་བཅས་དབུས་གཞུང་དང་མཉམ་བཙོན་མ་དགོས་པར་མངའ་སྡེའི་
 དབང་ཚད་ཡིན་མོད། མོས་མཐུན་འདིའི་ནང་རང་ལུགས་རང་སྐྱོང་གི་བོད་དེ། ཚོས་རིག་ཤེས་ཡོན་
 དཔལ་འབྱོར་དང་བཅས་པ་རྒྱ་བོད་མི་རིགས་བྱང་འབྲེལ་གྱི་བྱ་རྒྱ་བྱས་ཏེ་ཚོས་རིག་ཤེས་ཡོན་དཔལ་
 འབྱོར་གྱི་རང་སྐྱོང་གི་གནས་ཚད་ཀྱང་མེད་པ་བཟོ་བའི་གནས་ཚུལ་ཆེས་གསལ་བ་ཞིག་རེད་ཅེས་
 གསུངས་འདུག

ལན་འདེབས། བྱིད་རྒྱུ་པ་སྐྱོ་བསྐྱད་ཡོད་པ་ཡིན་ནམ། ག་རེ་གསུངས་བསྐྱད་ཀྱི་ཡོད་
 རེད། རང་སྐྱོང་དང་། མངའ་སྡེ། དབུས་གཞུང་ཟེར་བ་མང་པོ་ཞིག་གིས་འདུག་པ་འདི་དག་ནི་སྐྱོན་
 པའི་སྐད་ཆ་ལྟ་བུ་ཞིག་རེད་མ་གཏོགས་གཏམ་འདི་རིགས་སྤང་ཕྱོགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་གཏན་ནས་མེད་
 པའི་སྐད་ཆ་རེད། བོད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་དེ་དག་འཛམ་གླིང་སྤྱི་དང་། རྒྱ་
 རྒྱ་གི་མི་མང་ལ་སོགས་སུ་ཞིག་གིས་དང་མོས་དང་དགོ་མཚན་དུ་ཕྱིས་ཏེ་འབད་པ་མཉམ་བཙོན་
 བྱས་ན་སྐྱོན་རེད་གང་འདྲ་སེ་བཤད་ཀྱི་ཡོད་དམ། འོན་ཀྱང་རྒྱུ་པའི་དགོས་དོན་དེ་རྒྱ་མི་གྲང་བྱན་
 གིས་རྒྱ་བོད་གཉིས་ཀར་ཡོད་པའི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་མཐའ་དག་འབད་པ་མཉམ་བཙོན་བྱ་རྒྱ་རྒྱ་
 མེད་ལྟུང་མེད་དུ་བཏང་བ་དེ་ལྟར་འགྲིག་བསྐྱད་ཡོད་པ་ཡིན་ནམ། གཞན་དག་ལ་ཞོག་དབུས་ལྟ་
 སའི་ཇོ་བོ་ཞལ་དཀར་དེ་བོད་ཀྱིས་རྒྱ་ནག་ནས་འབད་པ་མཉམ་བཙོན་གྱིས་སྤྱན་དྲངས་པ་མ་ཡིན་
 པའི་དེ་ལ་དབུས་གཞུང་དང་། མངའ་སྡེ། རང་སྐྱོང་ཟེར་བ་གང་གི་དབང་ཚད་དང་འབྲེལ་བ་མེད།

དེ་བཞིན་བཀའ་འགྱུར་དང་བསྟན་འགྱུར་ལ་སོགས་ཀྱི་གར་འཕགས་ཡུལ་ནས་འབད་པ་མཉམ་
 བཅོམ་གྱིས་བོད་དུ་ཀྱུ་གར་དང་བོད་པས་སྟུན་བྱངས་པ་འགྱུར་བོད་ཡིག་ཡིན་པའི་གསུང་རྟེན་རི་
 སྟེང་དག་ད་ལྟ་འང་ཀྱུ་ནག་ཏུ་ལྟག་བསྐྱད་ཡོད་པ་སོགས་བོད་དང་ཀྱུ་ནག་པས་འབད་པ་མཉམ་
 བཅོམ་གྱིས་ཀྱུ་ནག་ཏུ་སྟུན་བྱངས་ཡོད། རང་སྟོང་དང་། མངའ་སྡེ། དབུས་གཞུང་ཟེར་བ་གང་གི་
 དབང་ཚད་དང་འབྲེལ་བ་ཅི་ལ་ཡོད། ཆོས་དང་རིག་གཞུང་ཟེར་བ་དེ་དག་འགྲོ་བ་སྦྱིའི་ཕན་བདེ་
 འབྱུང་བའི་ཀྱུ་ཡིན་པས་དད་པ་དང་གུས་པའི་སྒོ་ནས་འདུན་པ་བྱེད་མཁན་སུ་ཞིག་ཡོད་ཕྱིན་དེ་ལ་
 ཤེས་བྱ་དང་དཔལ་འབྱོར་གྱི་འབད་པ་མཉམ་བཅོམ་བྱིས་ཏེ་མི་ཤེས་མཁན་ལ་ཤེས་ཐབས་
 དང་། མ་ཐོས་པ་ཡིན་ན་ཐོས་ཐབས། མེད་པ་ལ་ཡོད་པ་བཟོ་ཐབས་སོགས་གྱིས་ཆོས་དང་རིག་
 གཞུང་བྱུང་སྡེལ་བྱ་ཀྱི་འགྲོ་བ་སྦྱིའི་དོན་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་བྱེད་མི་ཆོག་ཅེས་བརྗོད་མཁན་ནི་གྲུང་
 བློན་ལས་གཞན་བྱེད་ནམ་པར་གྲུང་བློན་གྱི་ལྟ་བུ་ཡོད་དམ། དཔེར་ན། བོད་མི་བཙན་བྱོལ་དུ་
 འབྱོར་ནས་བཟུང་འཛམ་གླིང་ནང་བོད་ཀྱི་བློན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་གི་འབྲེལ་བ་
 སུ་དང་སུ་ཞིག་དང་འབད་པ་མཉམ་བཅོམ་གནང་ནས་ཆོས་ཆོགས་རྒྱུང་པ་སྟོང་ཕྱག་ཁ་ལང་གི་ཡོད་
 པ། ཐེ་ཕན་ནང་གཅིག་ཕུར་ཡང་བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་ལ་འབད་པ་མཉམ་བཅོམ་གྱིས་ཆོས་
 ཆོགས་༥༠ ནས་༦༠ བར་བཅུགས་ཡོད་པ་དེ་དག་རང་སྟོང་དང་། མངའ་སྡེ། དབུས་གཞུང་ཟེར་བ་
 སོགས་ཀྱི་དབང་ཚད་ཡིན་མིན་གྱི་འབྲེལ་བ་དང་གླིང་གཞི་ཙམ་གང་ཡང་སུ་ཞིག་གི་བློན་ལམ་དུ་
 མེད་པའི་ཐོག་ད་དུང་ཡར་རྒྱས་གང་ཐུབ་གནང་གི་ཡོད་པ་མིག་གི་མཐོང་གསལ་ཞིག་ལ། བྱེད་རང་
 གིས་དོན་དངོས་ཁ་ལོ་བསྐྱུར་བའི་ཆོག་ཟེན་སུ་ཞིག་གིས་བློན་པའི་ཡུལ་དུ་མེད་པ་དག་གསར་བཟོ་

གསར་སྒྲིག་གིས་དོན་མེད་རྟོག་གཞི་བཟོ་ཐབས་བྱེད་སྐབས་འདི་འདྲ་ནི་རྒྱ་འབྲེམ་ཁྲུག་གི་མི་
 ཞིག་ཡིན་ནའང་བཟོ་བྱེད་ཀྱི་མ་རེད། དཔེར་ན། བོད་ཀྱི་བྱམ་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་།
 དེང་དུས་ཤེས་རིག་དཔལ་འབྱོར་བཅས་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གཏོང་ཆེད་འབད་བ་མཉམ་བཅུན་
 བྱ་རྒྱ་ཟེར་བ་ལས་ཆོས་བྱེད་མི་ཆོག་རིག་གཞུང་སྤེལ་མི་ཆོག་ཟེར་བ་དང་། རང་སྦྱོང་དང་། མངའ་
 སྡེ། དབུས་གཞུང་ཟེར་བའི་དབང་ཚད་ཀྱི་གོ་དོན་བྱུང་ཙམ་ཡང་མེད་པ་ལ་རང་བཟོ་འདི་ལྟར་བཟོ་
 བཤད་བྱེད་པ་འདི་རིགས་ཉ་ལས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གྱུར། གཞི་ནས་མི་བྱེད་རང་གིས་ག་རེ་
 གསུངས་བསྐྱད་ཀྱི་ཡོད་རེད། བྱི་ལོ་༡༩༥༧ ཟླ་༩ ཆོས་༢༠ འཁོད་བོད་གཞུང་ཆོས་མཐོའི་རྒྱན་ལས་
 ཆོག་ས་འདུན་ས་ཐེ་མན་ལ་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་གི་འབྲེལ་ལམ་བྱ་ཆོག་ཅེས་ཆེད་དུ་གསལ་བསྒྲགས་
 གནང་ཡོད་པ་དེ་དང་། ང་ཆོའི་ཡིག་ཆའི་ནང་ཡོད་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཡིན། བྱེད་ཀྱི་གསུངས་
 རྩོགས་འདི་དག་ལ་བརྟག་ན། དགྲ་གར་ཡོད་མི་ཤེས་ར་བའི་ནང་། དུག་གར་ཡོད་མི་ཤེས་སྒྲོའི་
 ནང་ཟེར་བའི་དཔེ་དང་མི་མཚུངས་སམ། ཉ་ཅང་གི་ཉེན་འགན་ཆེན་པོའི་གནས་སུ་གྱུར་མི་འདུག་
 གམ།།

བཙུག་ལྷན་གྱི་ཐུགས་སྒྲུབ་

ཡིག་ཆ་བཞག་པ་དེ་ནི་ཡགོང་ས་མཆོག་གི་དབུ་བྱེད་པའི་བོད་གཞུང་གི་འོག་ནས་
བུར་ཐོན་གྱི་ཟེར་བའི་སྒྲོར་གྱི་ལན་འདེབས།

ཡང་བཀའ་ཚུགས་ཀྱིས་ང་ཚོའི་ཡིག་ཆ་ནས། དེའི་ནང་བྱེད་རྣམ་པས་ཡགོང་ས་མཆོག་གི་ཐུགས་སྒྲུབ་
བྱུང་ཡོད་ཅེས་བྱུང་བསྒྲགས་གནང་བ་དང་འབྲེལ། བོད་མི་མང་ཚོགས་ལ་མགོ་བོ་སྒྲོང་ས་སུ་འདུག་
པའི་འུར་སྒྲོག་ལོག་བཤད་གྱིས་བོད་མི་ནང་ཁུལ་ཡན་ཚུན་མི་ཤ་འཐབ་ཅོད་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་འདི་
བཀའ་ཤག་དང་། སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་མཛུགས་འགན་ཡང་དག་པ་གཅིག་རེད་བསམ་པ་མེད། དུག་དོག་དང་
སྤྱོད་པ་འཐུན་སྤྱི་བཅངས་ཀྱིས་སྒྲོ་གྲོས་དང་། ཉམས་སྦྱོང་མེད་པའི་ཕོ་སར་ལང་ཤོར་ང་རྒྱལ་ཅན་
བཀའ་སྒྲོན་ཁྲི་བ་བསྟན་འཛིན་རྣམ་རྒྱལ་བྱེད་གྱི་ཐུགས་སྒྲུབ་འདོད་གཙོ་བོ་བྱས་པའི་གསལ་བསྒྲགས་
གནང་དོན་ལྟར་བོད་ཚོལ་ཁ་གཅིག་བཟོ་དང་། གཉིས་གསུམ་གང་བཟོ་སྐྱེད་བང་ཡོད་ན་ད་དུང་
ཐུགས་སྒྲུབ་འདོད་རེད་ཅེས་པའི་སྒྲོར། ཞེས་ང་ཚོའི་ཡིག་ཆ་ནས་ཚིག་དོན་སྒྲུངས་ཏེ་བཀའ་ཚུགས་ནས་
དེའི་ལན་འདེབས་སུ། ། བཀའ་སྤྱིའི་གསལ་བསྒྲགས་ཡིག་ཆའི་ནང་ཐུགས་སྒྲུབ་བྱུང་ཡོད་ཅེས་
བཀོད་པ་དེ་དངོས་དོན་གྱི་ར་སྒྲོད་ཁུངས་སྒྲེལ་བྱེད་རྣམ་པས་༥༧༥༥༥༥ ལྷོ་ལི་ར་རེས་འབྲོར་བྱུང་
རེས་གནང་དགོས་ཞེས་ཇ་དྲག་ཆེན་པོའི་ཐོག་ནས་ཐུལ་བའི་ཚིགས་བརྒྱུད་ཞེས་པའི་ཡི་གས་མཆོན།
མདོ་སྟོད་མི་མང་ལ་སྤྱེལ་བའི་ཡོངས་བྱུང་གསལ་བསྒྲགས་ཡིག་ཆ་ཁག་ནང་ཐུགས་སྒྲུབ་ལྟ་ཅི། ལྟ་
དགོངས་འགལ་འབྲུག་གྱུར་པ་དོས་ལེན་བྱེད་བཞིན་དུ་ད་དུང་འདི་འདྲའི་སྒྲོན་བརྗོད་ག་རེའི་དོན་

དུ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པེད། ཡགོང་ས་ཡུལ་ལྷན་པུ་མགོན་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་ཆེན་དགོངས་གཞི་ལྟར་འདས་པའི་
 ལོ་༣༥ རིང་ཆོས་ཁ་གསུམ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེལ་བའི་བོད་གཅིག་བཟོ་རྒྱུ་བོད་བཙན་བྱོལ་གཞུང་གི་སྤྱི་
 བུས་ཀྱི་སློག་ཅུར་བཟུང་སྟེ་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་འགོ་བློན་ཆོས་ལའང་ཐད་ཀར་དགོས་འདུན་གནང་
 བཞིན་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ལ། བྱེད་རྒྱུ་པས་དུམ་བུ་དང་ཁ་བྲལ་ག་ཆོད་གཏོང་གི་ཡོད་ན་ཞེས་དངོས་
 འོན་གོ་ལྟོག་གིས་གསུངས་བྱུང་བ་དེ་ཏ་ལས་དགོས་པ་ཞིག་པེད། འོན་དངོས་སུ་ད་ལྟོ་མདོ་སྟོད་
 རྒྱ་སྐད་གི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་མིང་ཐོག་ནས་ཆོག་ས་གཙོ་དང་། ཆོག་ས་གཞོན་གཉིས་ཀྱིས་མོས་མཐུན་
 ཡིག་ཆ་བཞག་པ་དེ་ནི་ཡགོང་ས་མཆོག་གི་དབུ་བློན་པའི་བོད་བཙན་བྱོལ་གཞུང་གི་འོག་ནས་བྱུང་
 ཐོན་ཀྱི་གོ་མིན་ཏང་གཞུང་འོག་མགོ་སྐྱོར་ནས་བོད་ཡུལ་དུམ་བུར་གཏོང་བའི་བྱ་སྤྱོད་དངོས་པེད།
 བོད་མི་ནང་ཁུལ་ཕན་ཚུན་མི་གཤམ་བཟོ་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་ཞེས་པ་ནི་གིན་ཏུ་མི་བདེན་པའི་བསྟོན་
 ཏམ་ཞིག་པེད། མང་ཆོག་ས་ལ་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་གསལ་བཤད་ཀྱིས་དགོངས་ཚུལ་བསྐྱེད་
 བར་མི་གཤམ་བཟོ་དུ་དོས་འཛིན་བྱེད་པ་ནི། ཡར་ཐོན་སྤྱི་སྟོན་གི་བསམ་ཚུལ་དང་གོ་ལྟོག་ཏུ་གྱུར་
 བ་ལས་གཞན་གང་ཡང་མེད། གསལ་བསྐྱེད་པ་དེ་ནི་བཀའ་ཆོག་ས་ལྟར་རྒྱས་དང་། སྤྱི་འཐུས་རྒྱུན་
 ལས་བཙན་ནས་བྱུགས་མཐུན་གནང་བ་ཞིག་ལ་བཀའ་སྟོན་བྲི་བའི་བྱུགས་འདོད་གཙོ་བོ་བྱས་པའི་
 གསལ་བསྐྱེད་པ་པེད་ཟེར་བ་དེ་དག་གཞི་ཅུ་བྲལ་བའི་གཏམ་འཆར་ཞིག་པེད་ཅེས་གསུངས་འདུག
 ལན་འདེབས། བྱེད་རྒྱུ་པས་ཡགོང་ས་མཆོག་བྱུགས་ཕམ་བྱུང་ལུགས་བཀོད་དེ་གསལ་
 བསྐྱེད་པ་གནང་བ་དང་། ང་ཆོས་ཡགོང་ས་མཆོག་བྱུགས་ཕམ་བྱུང་བ་མ་ཟད། ལྟ་དགོངས་འགལ་
 འབྲུག་གྱུར་བ་དོས་ལེན་གསལ་བསྐྱེད་པ་ཞུས་པ་གཉིས་ཅུ་བ་ནས་མི་འདྲ་བ་ཡིན། ཅི་ཕྱིར་ཞེན།

བྱེད་རྣམ་པས་གསལ་བསྐྱགས་གནང་བ་དེ་ཙུ་བཞི་སྐར་དུག་ལ་བོད་མི་ཡོངས་ཀྱིས་ངོ་ཚྏ་ལ་གྱི་ལས་
 འགུལ་སྤེལ་ཐབས་དང་། མགོ་དྲུང་སྒྲོད་ཐབས། འཕྲོག་བཅོམ་བྱེད་ཐབས་སོགས་མདོ་དོན་རྣམས་
 རྒྱགས་གཅོག་ཐབས་ཤིག་རེད། ང་ཚོས་གསལ་བཤད་ཞུས་པ་དེ་སྤྱོད་དཔོན་གཅིག་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ།
 ཡོངས་རྫོགས་དོན་དངོས་ཀྱི་བདག་ཉིད། ཚེ་འདི་དང་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀའི་འདྲེན་མཚོགས་ལ་གོང་ས་
 ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོགས་ལྷ་དགོངས་འབྲུག་རྒྱུན་གྱི་པར་བར་རྒྱ་རྒྱུན་གང་དང་ཅི་ཡིན། ལྷ་
 དགོངས་དྲུངས་བཞེས་ཡོང་བའི་ཐབས་ཅི་དུག་གིས་མདོར་ན་རང་གི་སྤྲིག་པ་རང་གིས་བཤགས་
 བའི་ཕྱིར་དུ་གང་དགོ་ཅི་ལེགས་ཀྱིས་གྲོས་བསྟར་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པ་ལ་སྤྱུ་ཞིག་གིས་བསྟོན་དུ་མེད།
 ང་ཚོས་ངོ་འཕྲེད་གི་ཚོགས་འདུའི་སྐབས་གསལ་བོར་གོ་བསྟར་བྱས་པའི་སྒྲིང་བོར། སྐབས་དེ་དུས་
 བཀའ་སྤྱི་ནས་དོན་ཚན་གཉིས་ལ་མིང་རྟགས་བཞེས་ཟིན་པ་དང་། ཞིབ་ཚགས་མཐུག་སྒྲིང་གནང་
 བཞིན་ཡོད་པ་ཡིན་སྟབས་སྤྱི་ལྷ་ལ་པའི་ལྷ་མཐུག་བར་མིང་རྟགས་ལེན་རྒྱུའི་དུས་ཚོད་ཐ་མ་བཟོས་
 གནང་བ་དང་དེ་མཚམས་ཐག་གཅོད་གནང་རྒྱུ་ཡིན་ལུགས་གསལ་བོ་གསུངས་ཡོད་པར་བརྟེན་
 ཕྱོགས་གཅིག་ནས་ཕྱི་ལྷ་ལ་རྗེས་སུ་བཀའ་གང་གནང་ལྟ་རྒྱུ་དང་། ཕྱོགས་གཅིག་ནས་ལ་གོང་ས་
 མཚོགས་བོད་ཚོས་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱི་དབུ་བྱེད་ལ་ངོས་ལེན་མེད་པའི་མིང་རྟགས་འགོད་ཐབས་མི་འདུག་
 གྱུང་བཀའ་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་བཀའ་དང་ལས་འགུལ་ཡིན་སྟབས་དེ་ལ་གདོང་ལེན་བྱེད་ཤེས་མིན་གྱིས་
 དོན་ཚན་གཉིས་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་མིང་རྟགས་བཀོད་ཟིན་པ་རྣམས་དང་མ་བཀོད་པ་ཡོད་ནའང་མུ་མཐུད་
 འགོད་རྒྱ། ལྷག་པར་དུ་གདན་སའི་གྲ་འཁུས་དབར་བཞག་པའི་ཡིག་ཆ་བཅས་ལ་རྩ་འཛིན་བྱ་རྒྱུ་
 ལས་གཞན་གྱི་བཀའ་གསལ་བོ་མེད་སྟབས་བྱ་ཐབས་མི་འདུག ཚོགས་གཅོག་གཉིས་དགོངས་པ་ཞུ་

དང་ཁྱེ་མིན་ནི་དོན་དངོས་སུ་ཡོང་མི་ཤེས་སྟུང་པ་གཅིག་མཚུངས་ཡོད་སྟབས། ང་ཚོའི་ཡིག་ཆ་དེའི་
 ནང་ཕྱི་ཟླ་༧ ཚེས་༣༡ བར་མདོ་སྟོད་མི་མང་གི་བསམ་ཚུལ་ལེན་དུས་དང་། དེ་ནས་ཐག་གཅོད་
 གནང་རྒྱུ་ཡིན་འདུག་པ་ལྟར་ང་ཚོས་ངང་སྐྱུག་ཁྱུ་རྒྱུ། དེ་མཚམས་ང་ཚོའི་བསམ་སྒྲོ་ཐག་གཅོད་བྱ་
 རྒྱུ་ཡིན་སོགས་འཁོད་ཡོད་པ་བཅས་ཀྱིས་དངོས་དོན་གསལ་པོ་རྟོགས་བྱུང་། ཡགོང་ས་མཆོག་གིས་
 ལས་དོན་གང་ཞིག་བྱེད་སྟངས་འགྲིག་མིན་ལ་བཀའ་ཐེབས་པའི་གནད་དོན་དེ་བྱིད་རྣམ་པས་རྒྱ་
 སྐང་གི་སྒྲིག་འཇུགས་དང་། སྐྱེ་བོ་སོ་སོར་དགའ་མིན་ཕྱག་དོག་གིས་དེ་དག་རྩ་གཏོར་གཏོང་ཆེད་
 བཀའ་ཐེད་སྟོད་གནང་བ་དེ་ཉ་ཅང་གི་ནོར་ཆ་བས་ཆེན་པོ་རེད། བོད་མི་ཁག་གཅིག་རྒྱང་འབྲུད་
 གཏོང་ཆེད་བོད་མི་ཁག་གཅིག་གིས་ཡགོང་ས་མཆོག་གི་བཀའ་ཐེད་སྟོད་ལོག་པར་གནང་གི་ཡོད་
 པ་སོགས་ལ་སྒྱུན་བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ནི་བོད་མི་ཀྱུན་གྱི་ལས་འགན་གྱི་གཙོ་བོ་ཞིག་བརྩི་དགོས་
 པ་རེད། ཡགོང་ས་ཆེན་པོའི་རྒྱབ་སྐྱོར་ཆེན་གྱི་དགོངས་གཞིར་བོད་ཆོལ་ཁ་གསུམ་གཅིག་གྱུར་གྱི་བོད་
 གཅིག་ཡོང་རྒྱའི་དགོས་འདུན་ཕྱི་ནང་གང་ལའང་གནང་ཡོད་པ་དེ་བྱིད་རྣམ་པ་ལས་ལྷག་ཅུ་མ་ཞིག་
 ང་ཚོས་ཉ་གོ་དོན་རྟོགས་ཡོད། འོན་ཀྱང་བྱིད་རྣམ་པས་བཀའ་དགོངས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཅུ་མ་ལ་འཇུག་བཟུང་
 གིས་སྤྱིད་བྱས་ཕྱི་ནང་གཉིས་དང་། ཁ་ཞབས་གཉིས་འབད་བརྩོན་བཟོ་གི་འདུག་བཟོ་ལུགས་བཟོ་
 སྟངས་འདི་འདྲ་གནང་གི་འདུག་ཅེས་གསལ་པོ་ང་ཚོས་བཤད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་རིགས་བོད་མི་ས་ཡ་
 དུག་གི་བདེ་སྐྱུག་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ལས་འགན་ཞིག་ཡིན། བྱིད་རྣམ་པས་བོད་མི་ཁ་བྱལ་
 གཏོང་གི་ཡོད་ལུགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་གོང་དུ་མང་པོ་ཁྱེས་ཡོད་པས་འདིར་དམིགས་བསལ་ཁྱེད་གོས་
 མེད།

ཡང་ཡགོང་ས་མཆོག་གི་དབུ་ཁྲིད་པའི་བོད་བཙན་བྱོལ་གཞུང་གི་འོག་ནས་ཟུར་ཐོན་གྱི་
 གོ་མིན་ཏང་གཞུང་འོག་མགོ་སྐྱར་ནས་བོད་ཡུལ་དུ་མ་བུར་གཏོང་བའི་བྱ་སྤྱོད་དངོས་དེ་རེད་ཅེས་
 གསུངས་ཐད། ཏམ་བཤད་དེ་འདྲ་གནང་ནས་ཆོག་པ་ཡང་ཡོད་མ་རེད། ང་ཆོའི་ཡིག་ཆའི་ནང་ཡགོང་
 ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་བོད་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ལྡན་གྱི་དབུ་ཁྲིད་དུ་ངོས་འཛིན་དང་རྒྱབ་
 གྱིར་འབྲུག་ཟེར་བ་དེ་གོ་མིན་ཏང་གཞུང་འོག་མགོ་སྐྱར་བ་དང་། བོད་ཡུལ་དུ་མ་བུར་གཏོང་བའི་བྱ་
 སྤྱོད་དངོས་དེ་གང་འདྲ་སེ་ཆགས་གྱི་རེད། ཡགོང་ས་མཆོག་གི་དབུ་ཁྲིད་པའི་གཞུང་གི་འོག་ནས་
 ཟུར་དུ་གང་འདྲ་སེ་ཐོན་གྱི་རེད། ཁྱེད་རྣམ་པས་ཡགོང་ས་མཆོག་གོ་མིན་ཏང་གཞུང་ལ་ངོས་འཛིན་
 བྱེད་ཐབས་ག་ལ་ཡོད། སྐད་ཆ་དེ་ཆོར་རྒྱ་མཚན་རྩ་བ་ནས་མེད་པ་གསལ་པོ་རེད། ཁྱེད་རྣམ་པས་
 ༡༧།༥༡༩ འཁོད་གྱི་ཐག་གཅོད་ཡིག་ཆའི་ནང་རྒྱ་བཞི་སྐད་དུ་ག་བོད་གཞུང་ནས་དེ་སྔ་ངོས་བཞེས་
 གནང་བ་ཕྱི་འཐེན་དང་། མ་འོངས་པར་ངོས་ལེན་མེད་ཐོག་འགོ་ཡོད་དང་གནད་ཡོད་མི་རྣམས་ཕྱིར་
 སྤྱད་གནང་བ་དེ་དག་བོད་མི་ཁ་བྲལ་དང་། བོད་ཡུལ་དུ་མ་བུར་གཏོང་བ་ཡིན་མིན་རྩོད་མེད་དུ་གྱུར་
 པ་དེ་རེད། རྒྱ་མཚན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ང་ཆོས་ཇི་བྱེད་ང་ཆོའི་རང་དབང་ལས་གཞན་ཅི་ཡོད།
 འོན་ཀྱང་ཁྱེད་རྣམ་པའི་དགོངས་ཚུལ་ཐ་ཆད་དེ་རིགས་ལ་ང་ཆོས་བརྩི་མཐོང་དང་རྩ་འཛིན་བྱེད་
 འཕེར་གང་ཡང་མི་འདུག། ཡགོང་ས་མཆོག་གིས་གྲུ་དཔོན་དང་ཨ་ཐར་ཁོང་ཆོ་ཆང་མ་ངོ་ཤེས་ཡིན།
 འོ་མང་པོའི་རིང་རྒྱས་མངའ་ཡོད་པའི་གོགས་པོ་རྒྱུད་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་གསུངས་ཡོད་པ་དང་། རྒྱ་དང་
 བོད་གཉིས་སུ་ཕྱི་བའི་རྒྱ་འདེམས་བོད་སློབ་གཏོང་མཁན་ཞིག་རྩ་བ་ནས་ཡོང་ཤེས་གྱི་མ་རེད་
 གསུངས་ཡོད། ང་སྒྲེར་གྱི་ངོས་ནས་ཆོག་ཟ་མཐོང་ཕྱོགས་གང་ཡང་མེད། མ་འོངས་པར་དུས་ཆོད་

ཡག་པོ་ཞིག་བྱུང་ན་ང་ཚོ་ཐུག་ཡོང་གི་རེད། དེ་སྐབས་སྒོན་མ་བཞིན་བྱ་རྒྱུ་མ་གཏོགས་གང་ཡང་མེད་
 ཅེས་གསུངས་པ་སོགས་གཞི་རྩའི་ཐོག་ནས་གྲུས་ཚོར་ཐུགས་བརྩེ་བ་དང་། ཡིད་ཆེས་གནང་གི་ཡོད་
 པའི་བཀའ་གསལ་པོ་དེ་ཙམ་གནང་བར་ལུས་སུ་བ་སྒྲུ་གཡོ་ཞིང་། མིག་ནས་མཆི་མ་དབང་མེད་དུ་
 ཤོར་བ་དགའ་སྒྲོ་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་ཐོག་ནས་མ་འོངས་པར་དུས་ཚོད་ཡག་པོ་ཞིག་བར་ཆད་མི་འབྱུང་
 པའི་སྒོ་ནས་ཐོབ་ཐུབ་པའི་རེ་བ་དང་འབད་བརྩོན་སྒོན་འདུན་འཕྲིན་བཅོལ་བཅས་བྱ་རྒྱུ་དང་། རྒྱལ་
 སྐྱུ་བྱུང་སེམས་ཆེན་པོའི་ཐུགས་ལ་སྤོ་བ་ཡོད་ཀྱང་འཛིན་པ་མེད་ཟེར་བ་ལྟར་ལས་དོན་དེ་ལ་དེ་
 འདུལ་གྱི་བཀའ་བརྒྱུན་ཐེབས་པ་ནི་ཐུགས་ཁག་ཡིན་སེམས་མེད་པའི་ལས་དོན་དུས་སྐབས་མ་འཆོམས་
 པ་བྱུང་ཡོད་འདུག་པར་གྲུས་ཚོས་ཆེ་འདི་བྱི་གཉིས་དང་མི་འགལ་བ་ལྷ་རྒྱུ་ལས་གཞན་གང་ཞིག་
 ཡོད། དངོས་འབྲེལ་བྱས་ན་བྱིད་རྣམ་པས་ཀྱང་དྲུང་སྤྱོད་གས་དང་། སྤྲོག་སྤྱོད་གས་གཉིས་ཀར་དྲུང་པོ་
 དྲུང་ཤག་གིས་གནང་སྟེ་མ་འགྲིག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་དེ་བསྟན་གྱི་ཐུག་ལས་གནང་བ་ལས་གཞི་
 རྩའི་ཐོག་ནས་ང་ཚོར་སྤང་དགྲ་དོ་མར་འཛིན་མ་གནང་ན་དེ་ཙམ་མི་འགྲིག་པ་ཡོད་དམ། བྱིད་རྣམ་
 པས་དགོངས་པ་བཞེས་དགོས་པ་ཞིག་ལ། གོ་གོང་ས་མཆོག་དང་བྱིད་རྣམ་པ་དགོངས་སྤྱོད་གས་གཅིག་
 གྱུར་དང་། གོ་གནས་གཅིག་གྱུར། དབང་ཆ་དགཅིག་གྱུར་སོགས་རྩ་བ་ནས་མ་རེད། བྱིད་ཚོར་
 བདག་པ་དང་། ང་ཚོར་མ་བདག་པ་དེ་འདྲ་རྩ་བ་ནས་མ་རེད། བྱིད་ཚོ་བརྗེ་ལེན་ཡང་ཡང་བྱེད་ཆོག་
 གོང་ས་མཆོག་ནི་བརྗེ་པོ་བྱེད་ཐབས་མེད། བྱིད་རྣམ་པས་མི་ཤ་འཐབ་རྩོད་བྱེད་དུ་བཅུག་སྤངས་
 གོང་དུ་ཁྱེས་ཡོད་པས་འདིར་མི་ལྷ། མི་ཤ་འཐབ་རྩོད་ཡོད་ཉེན་གྱི་སྤྲིག་ར་ལ་ཞེད་སྤང་མེད་པ་ང་
 ཚོས་ཤེས་སོང་། བྱིད་རྣམ་པར་འགྲིག་གི་ཡོད་ན་ང་ཚོར་མི་འགྲིག་ས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། བྱིད་རྣམ་པས་

ཡར་ཐོན་སྤྱི་སྤྱོད་གྱི་བསམ་ཚུལ་ཞེས་ཡི་གེ་བྲིས་ཤེས་པ་ཙམ་ལས་སྤྱོད་ཤེས་ཅུ་བ་ནས་མེད་པར་
 ལག་ལེན་གོ་ལྡོག་ཁོ་ནར་སྤྱད་པ་གོང་གསལ་ལག་ནས་ར་འཕྲོད་བྱུང་། བཀའ་ཚོགས་ལྟན་རྒྱས་
 དང་། སྤྱི་འབྲས་རྒྱན་ལས་བཅས་ནས་བྱུགས་མཐུན་ཟེར་བའི་ཁ་འབགས་ལག་འཁྱིས་བྱེད་གྱི་ཡོད་
 པ་དང་། བཀའ་སློན་བྲི་བ་གཙུག་པོ་ཡང་མིན་པ་གཙུག་པོ་སྤྱི་ཡོད་བྱེད་ནམ་པས་སྤྱི་ཇེས་སྤྱི་ལ་བའི་ཡིག་
 ཆ་ལག་ནས་མཐོང་བྱུང་གྱི་འདུག གཞི་ཅུ་བྲལ་བ་རང་མ་རེད་དེ་གཙུག་པོ་སྤྱི་ཡོད་ཐད་ཐུན་བྲལ་
 འཛོལ་བྱུང་ཡོད་བཟོ་འདུག་པ་བཅས་སོ།།

བཅུ་དྲུག

གོ་མིན་ཏང་གི་ཅུ་བྲིམས་དོན་ཚན་༡༡༠པ་ཅུ་འཛིན་གྱིས་ཟེར་བའི་སྐོར་གྱི་ལན་
 འདེབས།

ཡང་བཀའ་ཚོགས་གྱིས་ང་ཚོའི་ཡིག་ཆ་ནས། ཡིག་ཆ་དེའི་ནང་ང་ཚོས་རྒྱ་ཁོངས་ཁས་ལེན་བྱས་པ་
 གཏན་ནས་མེད། རྒྱ་མིའི་ཅུ་བྲིམས་ཁས་སྒྲུངས་པའང་མེད་ཅེས་པ་ཞེས་ང་ཚོའི་ཡིག་ཆའི་ཚིག་དོན་
 སྒྲུངས་ཏེ་བཀའ་ཚོགས་ནས་དེའི་ལན་འདེབས་སུ། ། དངོས་བདེན་ཡིན་ན་ཉེ་ཆར་༢༤།༢།༡༠ ཉིན་
 ཐེ་ཐུན་མཉམ་འབྲེལ་གསར་ཤོག་ནང་བཀོད་དོན། ཅུ་སྐད་ཚོགས་གཙུག་པོ་དང་རྒྱན་ལས་ཚོགས་གཙུག་
 ཡིན་པ་ལི་ཐང་ཨ་ཐར་གྱིས་ཚོགས་པ་འདི་དང་བོད་སྐད་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཚོགས་མི་བར་འབྲེལ་བ་
 བྱེད་སྐབས་ག་རེ་གསུངས་བྱུང་ཞེ་ན། ཅུ་སྐད་སྤྱི་ལོ་འཛུགས་ཁོངས་ཚོགས་མི་བཞི་ཆ་གསུམ་གྱིས་

བོད་སྐད་ལས་ཁུངས་མཉམ་འབྲེལ་བ་འཇུགས་འདོད་ལངས་བྱུགས་འཛིན་གྱི་ཡོད་ཅིས་བརྗོད་
 བྱུང་ཞེས་དང་། ཡང་ཉེ་ཆར་ཐེ་ཕན་གྱི་གསར་ཤོག་ནང་བྲིམས་བཟོ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་འཐུས་མི་ཡེ་
 ཅུས་ལན་ནས་བོད་སྐད་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་ཀྱང་ཅུན་དབྱིས་ཀྱིས་འདི་ལོ་བྱི་ཟླ་༩ པའི་ནང་
 རྒྱ་བཞི་སྒྲིབ་དུག་སྒྲིབ་འཇུགས་ཀྱི་མི་སྣ་དང་གསར་བའི་གྲོས་ཚོད་བཞག་པ་དེས་བཅན་བྱོལ་གཞུང་
 ཁ་བྲལ་གཏོང་བའི་ཤུགས་རྒྱུན་ཚབས་ཆེན་བཟོས་པའི་སྒྲིབ་བརྗོད་གནང་བར་བོད་སྐད་ལས་
 ཁུངས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་ཀྱང་ནས་ལན་འདེབས་ལ། བོད་ནི་རྒྱ་ནག་གི་ཆ་ཤས་ཡིན་པ་དང་། ཅུ་བྲིམས་
 ནང་གསལ་འཁོད་ཡོད། དེ་འདྲ་སོང་ཙང་ཏཱ་ལའི་སྤྱི་མ་གང་གིས་དོན་དུ་རང་དབང་དམངས་གཙོའི་
 ཀྱང་གོ་གཅིག་གྱུར་དུ་བྱུང་བའི་སྒྲིབ་འགྲོའི་ཆ་རྒྱུན་འོག་ཏུ་བོད་ཀྱང་རང་སྒྲིབ་ལམ་ལུགས་འགན་
 ལན་བྱས་ཡོད་པ་དེ་ལ་མི་འདོད་པ་ག་རེ་ཡིན་ནམ་ཞེས་བཤད་ཡོད་ཅིས་འཁོད་འདུག་པ་འདིའི་དོན་
 གནད་ལ་བསམ་ན་ཨ་ཐར་ནས་བོད་སྐད་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལངས་བྱུགས་ལ་མོས་འབྲེལ་ཆེད་མདོ་
 ལྟོད་མི་མང་བཞི་ཆ་གསུམ་བཅད་སྒྲིབ་མིང་ཁུར་བྱས་འདུག་པ་འདི་ལས་ལྷག་པའི་དན་རྟགས་ཅི་
 དགོས། དེ་མཚུངས་གོ་མིན་ཏང་གི་ཅུ་བྲིམས་དོན་ཚན་༡༩༠ པ་ཅུ་འཛིན་གྱིས་བོད་རང་ལུགས་རང་
 སྒྲིབ་ཟེར་བའི་གཙོ་སྐད་ཚན་གསུམ་ཡོད་ཀྱི་གྲོས་མཐུན་བཞག་པ་དེ་ལས་གསལ་བའི་རྒྱ་མཚན་
 བཟང་པའི་ངལ་བ་དགོས་དོན་མེད་ཅིས་གསུངས་འདུག།

ལན་འདེབས། ང་ཚོས་བོད་རྒྱ་ཁོངས་ཁས་ལེན་བྱས་པ་གཏན་ནས་མེད་ཅིས་དང་། རྒྱ་
 མིའི་ཅུ་བྲིམས་ཁས་སྤངས་པའང་མེད་ཅིས་ཡིག་ཐོག་བརྗོད་ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་ཡིད་ཆེས་དང་ཅུ་
 འཛིན་གཏན་ནས་མ་གནང་བར་ཐེ་ཕན་གསར་ཤོག་ནང་ཐོན་འདུག་ཅིས་དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་དང་ཅུ་

འཇིན་གནང་གི་ཡོད་པ་འདི་ལྟར་ཡིན་དུས་ཁྱེད་རྣམ་པས་ཅི་དགའ་གང་འདོད་གནང་རྒྱུ་ལས་ང་ཚོ་
 ཡན་ཚུན་འབྲེལ་བཤད་རྒྱག་རེས་དང་། ཐེ་གཏོགས་བྱ་རེས་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་ཞིག་རེད། ཁྱེད་
 རྣམ་པ་རྒྱུགས་སུ་ལངས་ནས་ང་ཚོའི་དོན་དངོས་ཐམས་ཅད་བརྩི་མེད་བཏང་བ་དེ་དག་ད་ལྟའི་རྒྱ་
 བཞི་སྐང་དུག་གི་སྒྲིག་འཇུགས་རྩ་གཏོར་གཏོར་བ་ལས་ལྷག་པའི་ཁམས་པའི་ཐོབ་ཐང་ཁམས་པར་
 མི་དབང་བའི་ལས་འགུལ་ཆེན་པོ་འདི་བཟོ་གནང་གི་རེད་བསམ་པ་ཡེ་ནས་མེད། ཁྱེད་རྣམ་པ་རྒྱ་
 རྒྱུགས་སུ་བསྐྱེད་དེ་ང་ཚོས་གཏམ་བཤད་ཆོད་དང་། ལས་བྱས་ཆོད་ཡིག་ཆའི་ནང་གི་དོན་ཐམས་
 ཅད་ལ་ཉམ་བཤད་དང་། མགོ་ལ་ར་ཅོ་བཅུགས། རྒྱབ་ལ་མཇུག་མ་བཏགས། གཡས་གཡོན་དུ་
 དུག་གི་གཤོག་པ་གཡབ་ཏུ་བཅུག་ནས་རྒྱ་མི་དམར་ནག་གཉིས་ཀྱིས་བརྗོད་མི་བྱུང་བའི་ཤུགས་སྐྱེད་
 འདི་འདྲ་རང་གང་འདྲ་ཡིན་ནམ། དཔེར་ན། ང་ཚོས་བོད་རྒྱ་ཁོངས་ཁས་ལེན་བྱས་པ་གཏན་ནས་
 མེད། རྒྱ་མིའི་རྩ་བམས་ཁས་བྲལ་བའང་མེད་ཅེས་པའི་ཆོག་དོན་ལ་བདེན་པར་འཇིན་ཏེ་ཁྱེད་རྣམ་
 པ་དེའི་ལྷོགས་སུ་ལངས་ན་སྒྲིན་ག་རེ་ཡོད་རེད། ང་ཚོའི་ཆོག་དོན་གྱི་ལྷོགས་སུ་ལངས་རྒྱུ་ལྟ་བུ། ལྷ་
 རྒྱུགས་མཐའ་སྐྱེལ་གྱིས་ང་ཚོའི་ཁ་བཏད་ལངས་ཏེ་རླུན་བཤད་ན་ཨོ་དྲག་ཉམ་པ་བཤད་ན་ཨོ་
 དྲག་། དབང་བསྐྱར་དང་ལུས་ཤུགས་སྐྱེལ་ན་ཨོ་དྲག་བལྟས་ན་གོ་མིན་ཏང་གི་ལྷོགས་སུ་བཟུང་
 ལྟངས་འདི་འདྲ་ཞིག་བཟོས་ན་ག་རེ་ཡན་གྱི་ཡོད་དམ། རླུན་དང་གཡོ་རྒྱུའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་ན་རླུན་
 རྒྱབ་དོལ་རྒྱུ་ལས་གོ་མིན་ཏང་ལའང་ཡན་གཞོད་འབྲེལ་བྱུང་གི་མ་རེད། ཁྱེད་རྣམ་པ་སྤྱིར་རེ་བརྗོད་
 རྒྱ་བལྟས་བྱིར་བལྟས་གང་ཡང་མེད་པར་རྒྱ་སྐང་དང་། ཁམས་པ་རྣམས་མེད་པ་བྱུང་བའས་མ་
 རབས་ཀྱི་བྱ་སྤྱོད་ཁོན་ལས་ཆབ་སྤྱིད་དང་ལོ་རྒྱས་གང་ལའང་བལྟ་མི་ཤེས་མཁན། ཉམས་མེད་རྩ་

བ་ནས་མེད་པས་རང་གི་གནད་དོན་མ་རྟོགས་པར་ཕག་པས་ཚུ་མཐུང་བ་དང་། བྱི་རྒྱུན་གྱིས་སྒོ་བ་
 མེད་པ་ལྟར་གནད་གི་ཡོད་པ་འདི་ལྟར་རེད། གནད་སྤངས་འདི་དག་གིས་ཚུ་སྦང་ཅུ་གཏོར་གཏོར་
 ཐབས་སོགས་བོད་དོན་གཞོན་སྒྱུན་གཏོར་གི་ཡོད་པ་འདི་ལས་ལྷག་པའི་དན་རྟགས་ཅི་དགོས། དེར་
 མ་ཆད་བྱེད་རྣམ་པས་གོ་མིན་ཏང་གི་ཅུ་བྲིམས་དོན་ཆེན་༡༩༠ བ་ཞེས་ཡིད་ཆེས་དང་ཅུ་འཛིན་ཆེན་
 བོས་ཡང་ཡང་བྱུགས་ཁུར་བ་ཞེས་པ་འདི་ནི་ཏ་ཅང་གི་ཞོར་འབྲུལ་དང་དོན་མེད་རེད། ང་ཆོས་གོ་
 མིན་ཏང་གི་ཅུ་བྲིམས་ལ་ངོས་ལེན་དགོས་དོན་ཡང་མེད། བྱས་པའང་མེད། ཡོད་པ་ཤེས་ཀྱི་ཡང་
 མེད། སྐད་ཆ་ཡང་བྱུང་མ་མྱོང་། ཅུ་བྲིམས་དེ་འདྲ་ཞིག་དང་། དེའི་དོན་ཆེན་༡༩༠ བ་ཟེར་བའི་ནང་
 བོད་རང་ལྷགས་རང་སྒྱུར་ཟེར་བ་འཁོད་ཡོད་པའང་ཅུ་བ་ནས་གོ་བ་དང་ཤེས་པ་སོགས་གང་ཡང་
 མེད། ང་ཆོས་ལྟས་ན་ཅུ་བ་ནས་ཡོད་ཀྱི་རེད་བསམ་གྱི་མེད། དཔེར་ན། རྒྱ་མི་གྲུང་ཁྲན་དང་བོད་
 གཉིས་ཆིངས་ཡིག་དོན་ཆེན་༡༧ བཞག་ དེ་རྗེས་བྱི་ལོ་༡༩༥༥ ལོར་བོད་རང་སྒྱུར་ལྗོངས་གྲ་སྒྲིག་
 ཆོགས་འདུ་ཟེར་བ་ལྷ་སར་བཅུགས་པ་སོགས་བྱས་པའི་རྗེས་རང་བཞིན་དུ་རྒྱ་མིའི་ཁ་སྐད་ལྟར་བོད་
 ཀྱི་རང་སྒྱུར་ལྗོངས་ཟེར་བ་དེ་མིང་ཙམ་གྲུང་རྒྱ་ཡོད་པ་ཞིག་ལས་དེའི་གོང་དུ་བོད་ཀྱི་རང་ལྷགས་
 རང་སྒྱུར་ཟེར་བ་ཅུ་བ་ནས་མི་སུ་ཞིག་གིས་བྱུར་ཙམ་ཡང་གོ་མ་མྱོང་བ་ཅུང་མེད་དུ་ཡོད། གལ་སྲིད་
 བྱེད་རྣམ་པས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཆེ་དེ་སྒྲོན་བོད་རང་བཙན་མིན་པ་ཡིན་ནམ། རྒྱ་མིའི་ཅུ་བྲིམས་
 ནང་བོད་སྒྲོར་སུས་ཁས་ལེན་བྱས་པ་ཡིན་ནམ། ག་དུས་བྱས་པ་ཡིན་ནམ། རྗེ་བ་གཞུང་གིས་བྱས་
 པ་རེད་པས། བྱས་ཡོད་ན་དེ་དུས་ནས་བོད་ཀྱི་རང་ལྷགས་རང་སྒྱུར་མི་ཟེར་བ་ག་རེ་ཡིན་ནམ། ང་
 ཆོ་ཁམས་ལུང་པས་དེ་འདྲ་ཁས་སྒྲུངས་པ་ཕར་བཞག་གོ་རིག་ཤེས་གསུམ་མེད། ༧གོང་ས་མཆོག་

གིས་ཡོ་རོབ་གྲོས་ཚོགས་སུ་གསལ་བསྐྱགས་གནང་བའི་ནང་། བྱི་ལོ་གོང་གི་ལོ་༡༩༧ སྐབས་ང་
 ཚོའི་རྒྱལ་ཁབ་དབུ་བརྟེས་པ་ནས་བཟུང་ང་ཚོ་བོད་མི་ཚོས་བྱི་རྒྱལ་གྱི་སྟོབས་ཤུགས་ཇི་འདྲ་ཞིག་ལ་
 ཡང་ང་ཚོའི་བདག་དབང་སྟོང་རྒྱུའི་ཁས་ལེན་དུས་ནམ་ཡང་བྱེད་སྟོང་མེད་ཅེས་གསུངས་ཡོད་པ་དེ་
 ལ་བྱེད་ནམ་པས་རྩ་འཛིན་མི་ཁྱབ་གང་ཡིན་ནམ། དེ་ལ་རྩ་འཛིན་ཁྱེས་ན་གོ་མིན་ཏང་གི་རྩ་བྱིམས་
 འོན་ཆོད་༡༩༠ བའི་ནང་བོད་གྱི་རང་ལུགས་རང་སྟོང་ལའོད་ཡོད་ཟེར་ནས་རྒྱ་མིའི་རྩ་བྱིམས་བྱེད་
 རྒྱམ་པས་ཁས་ལེན་བྱེད་དགོས་དོན་ག་རེ་ཡིན་ནམ། དེ་དང་འདྲ་བར་ཡན་ཚུན་གྲོས་གཞི་གྲོས་མཐུན་
 འོན་ཆོད་གསུམ་པོ་དེའི་ནང་རྒྱ་མིའི་རྩ་བྱིམས་ཟེར་བའི་ཚིག་ཟུར་ཅམ་མེད་པ་དེ་ལ་མེད་པའི་རྩ་
 འཛིན་མ་གནང་བར་བྱི་ནང་བསྐྱར་ཏེ་གོ་མིན་ཏང་གི་རྩ་བྱིམས་ཞེས་བྱེད་ནམ་པས་རྒྱ་མིའི་རྩ་བྱིམས་
 བདག་སྟོང་ཁས་ལེན་གནང་དགོས་དོན་ག་རེ་ཡིན་ནམ། ང་ཚོའི་ཡིག་ཚེའི་ནང་གྲོས་གཞི་གྲོས་མཐུན་
 ཞེས་དང་། འོན་ཆོད་གསུམ་གསལ་པོ་ལའོད་ཡོད་པས་བྱེད་ནམ་པས་རྒྱ་མཚན་མི་ལྟན་པའི་ངན་
 བྱས་འཕུང་གཞིའི་རྩུན་སྒྲིག་གནང་བའི་ངལ་བ་དགོས་དོན་ཅི་ལ་ཡོད། ཡ་མཚན་ཆེ་བ་ལ། བྱེད་
 རྒྱམ་པ་རྒྱ་མིའི་ཕྱོགས་འཛིན་མཁན་ཞིག་ཡིན་མིན་སུས་ཤེས་གྱི་རེད། དེས་ན། གཞོད་སྒྲེལ་གྱི་མི་
 དེ་འཚོལ་མི་དགོས། སྔན་མའི་རིལ་བུ་དེ་བསྒྲིལ་མི་དགོས་ཟེར་བའི་དཔེ་དང་མཚུངས།

བཅུ་བདུན

དེ་ནི་ཚུ་སྒྲུང་གི་རྒྱལ་གཅིས་དཔའ་བོ་རྣམས་ཀྱི་མཛད་རྗེས་ལ་ལྟོས་མེད་དང་བཅི་
མེད་ཟེར་བའི་སྒྲོར་གྱི་ལན་འདེབས། །

ཡང་བཀའ་ཚོགས་ཀྱིས་ང་ཚོའི་ཡིག་ཆ་ནས། ཡིག་ཆ་དེའི་ནང་གལ་ཏེ་ཕུགས་ཉེས་ཚབས་ཆེ་ཡིན་
ན་བོད་གཞུང་གི་ལམ་སྟོན་གནང་བ་ཞིག་རེད། ཐེ་ཕན་དུ་ཚུ་རྒྱགས་རྒྱགས་ཆགས་པ་འདི་ལས་མ་
འོངས་པའི་སྒྲུང་ཆ་མི་འདུག འགྱུར་བ་གཏོང་ན་གཞུང་གི་སྒྱུ་དབང་རེད། སྤྱི་མཚུངས་མིན་པར་ང་
ཚོ་གཅིག་ཕུར་སྒྲུང་དག་འཛིན་པས་དེ་ཙམ་ཕན་གྱི་ཡོད་དམ། ཞེས་པའི་སྒྲོར། ཞེས་ང་ཚོའི་ཡིག་ཆའི་
ཆོག་དོན་སྒྲུངས་ཏེ་བཀའ་ཚོགས་ནས་དེའི་ལན་འདེབས་སུ། ༥ བོད་གཞུང་ཆེས་མཐོའི་རྒྱན་ལས་
ཚོགས་འདུ་དང་། སྤྱི་འཐུས་གོས་ཚོགས་ཀྱིས་དེའི་སྒྲོར་གོས་ཚོད་ཡོད་བཞིན་དུ་དེར་དོ་སྒྲུང་བཅི་
བཀུར་མི་ཁྱུ་མཁན་ཉུང་ཤས་དེ་ཚོ་དང་། ཚུ་སྒྲུང་སྒྲིག་འཛུགས་གཅིག་གྱུར་གྱི་ལམ་དུ་བསྐྱོད་ན་
འགྲིག་ཐབས་གལ་ཡོད། རྒྱལ་གཅིས་ཀྱི་དཔའ་བོ་ལི་ཐང་ཨ་འབྲུག་མགོན་པོ་བཀྱིས་མཆོག་གིས་
གཙོས་འདས་གསོན་གྱི་རྒྱལ་གཅིས་དཔའ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་བོད་བསྟན་སྤྱི་དུ་ལྷན་སྟོན་
འོངས་སྤྱོད་ཡོངས་ཚོགས་སྒྲོས་བཏང་མཛད་དེ་བཅུ་གས་པའི་རྩ་ཆའི་སྒྲིག་འཛུགས་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་
གི་མཚན་མཐོང་ལ་རྒྱ་གོང་ནས་གོང་དུ་སྤེལ་ཚབ་ཏུ་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ཉུང་ཤས་ཀྱིས་བསྟན་དོན་དང་
བོད་སྤྱིའི་ལ་རྒྱལ་ལྟོས་མེད་བྱེད་གྱི་འདུག་པས་ང་ཚོས་ཁོང་ཚོ་ནང་བཞིན་བྱེད་མི་ཆོག་པ་ག་རེ་ཡོད་
རེད་ཅེས་ཁ་གཡར་གྱིས་དོན་དུ་ཚུ་སྒྲུང་འགོ་བྱེད་ཁ་ཤས་ཀྱིས་སྒྲིག་འཛུགས་ལོག་ལམ་ལ་འབྱིད་

ཐབས་སྤྲོད་ཅོད་པ་བསྐྱོན་ན་དེ་ནི་ཁུ་སྒྲིང་གི་རྒྱལ་གཅེས་དཔལ་བོ་རྣམས་ཀྱི་མཛད་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་
མེད་དང་བརྩི་མེད་ཀྱི་ཞབས་ནས་འདྲེན་ཐབས་ཀྱི་བྱ་སྤྱོད། བོད་རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་མང་ལ་གཅེས་
ཞེན་ཅན་ཚང་མ་ཐུགས་ལམ་སྐྱེ་གཞི་དང་རྒྱ་དམར་ནག་མགུ་བའི་གནད་དོན་ཞིག་ལས་གཞན་ཅི་
ཞེས་གསུངས་འདུག

ལན་འདེབས། ང་ཚོས་བརྗོད་དོན་གཙོ་བོ་ཚབས་ཆེ་ཡིན་ན་བོད་གཞུང་གིས་ལམ་སྐྱོན་
གནང་བ་ཞིག་རེད་ཅེས་བ་དེ་རེད། འོ་ན་བོད་གཞུང་གིས་ལམ་སྐྱོན་གང་འདྲ་བྱས་ཏེ་གནང་ཡོད་ཞེ་
ན། ༡༩༥༧།༡།༡༠ འཁོད་བོད་གཞུང་ཆེས་མཐོའི་རྒྱན་ལས་ཚོགས་འདུ་ནས་ཐེ་ཕན་ལ་ཚོས་དང་
རིག་གཞུང་གི་འབྲེལ་ལམ་བཟོ་ཚོགས་ཟེར་བའི་གསལ་བསྒྲགས་ཆེད་དུ་གནང་བ་དེ་ལ་ཟེར་གྱི་ཡོད།
དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་གཞུང་ཚོས་རིག་ལས་ཁུངས་ནས་ཐེ་ཕན་ལ་འབྲེལ་བ་བྱེད་བཞིན་པ་དང་
བཞུགས་སྐྱར་གངས་ཅན་སྤྱིད་གཤོང་གི་འབྲེལ་ཡོད་ལས་ཁུངས་ཁག་དང་འབྲེལ་བ་བྱེད་མཁན་
ཐེ་ཕན་གྱི་མི་དངོས་སུ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་མ་ཟད་དེའི་ལ་བསྒྲགས་ལས་ཁུངས་ནས་སྡེ་ཤུན་གྱིས་བོད་
གཞུང་གི་ལས་ཁུངས་གྲོས་ཚོགས་དང་བཅས་པར་གདན་ཞུ་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་ཐེ་ཕན་གྱི་མི་ངོ་མ་རྣམས་
ལ་ཉིད་གྱིས་དམིགས་བསལ་གཟིགས་གཏོགས་གནང་གི་ཡོད་པ་བཅས་ལ་ཁ་ཁ་མཐོ་སློབ་ཏུ་སློབ་
སྦྱོང་བྱེད་མཁན་ཆེས་མཐོའི་རྒྱན་ལས་ཚོགས་འདུ་དང་། སྤྱི་འཐུས་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་གྲོས་ཆེད་ལ་དོ་
སྒྲུང་དང་བརྩི་བཀུར་མི་ཞུ་མཁན་ཏུ་ཤས་ཟེར་བ་དེ་ཚོ་ལོས་ཡིན། གལ་སྲིད་མི་ལ་འགྲིག་མིན་གྱི་
གཏམ་བཤད་འདོད་ཡོད་ན། དང་པོ་རང་ཉིད་གྱིས་བསམ་སློབ་གཏོང་དགོས། དེར་མ་ཟད་གོང་དུ་
གསལ་བོ་བཀོད་པ་ལྟར་ཐེ་ཕན་ནང་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་བཀའ་བྲོལ་ཚོས་ཚོགས་ཀྱི་མཚན་

བྱང་སྒོ་ཡིག་བཏགས་པའི་ཆོས་ཆོག་མཁའ་པ་ལ་༥༠ ནས་༥༠ པར་ཡོད་འདུག་པ་སྒོག་སྒོ་བོད་གཞུང་
 ཆེས་མཐོའི་རྒྱུན་ལས་ཆོག་མཁའ་འདུའི་བཀའ་ལྟར་ཡིན་པར་བརྟེན་ང་ཆོས་སྒྱུན་ཡིན་པ་ངོས་འཛིན་བྱས་
 མེད། གལ་སྲིད་ཁྱེད་རྣམ་པས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐུགས་ཉེས་ཆབས་ཆེ་ཡིན་པའི་བོད་རྒྱལ་ཁབ་དང་
 མི་མང་ལ་གཅིས་ཞེན་ཅན་ཆང་མ་ཐུགས་པམ་སྒྲེ་གཞི་དང་། རྒྱ་དམར་མགུ་བའི་གནད་དོན་ཞིག་
 ཡིན་ན། དེའི་ལེ་ཁག་ཆང་མ་བོད་གཞུང་ཆེས་མཐོའི་རྒྱུན་ལས་ཆོག་མཁའ་འདུར་ཡོད་པ་རེད། ཐེ་ཕན་
 ལ་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་གི་འབྲེལ་བ་བྱེད་ཨོ་ཆོག་ཟེར་མཁན་སུ་གཅིག་མེད་བཞིན་དུ་ཆོས་དང་རིག་
 གཞུང་གི་འབྲེལ་བ་དང་མི་དང་མིའི་འབྲེལ་བ་བྱེད་ཆོག་ཅིས་བོད་གཞུང་ཆེས་མཐོའི་རྒྱུན་ལས་
 ཆོག་མཁའ་འདུ་ནས་ཐུགས་ཉེས་ཆབས་ཆེ་བྱས་ཡོད་ནའང་གསལ་བསྒྲགས་ཅི་ལ་བྱེད། དེ་ལ་བལྟས་
 ནས་བྱུང་བ་ཡོང་བས་བལྟས་ཀྱང་ཁམས་གསུམ་རེད། ཁྱེད་རང་ཆོ་རེད། དགོ་མཆོན་བྱུང་ཡོད་
 ནའང་ཁྱེད་རང་ཆོ་རེད། ༡༩༩༧།༡།༢༠ འཁོད་ཀྱི་བོད་གཞུང་ཆེས་མཐོའི་རྒྱུན་ལས་ཆོག་མཁའ་འདུའི་
 བཀའ་བྱུང་གསལ་བསྒྲགས་གནང་བ་དེ་ལ་སྒྱུན་ཞུ་གོག་མིན་ན་གཟིགས་ཞིབ་གནང་དང་མཁྱེན་
 གྱི་རེད། རྒྱ་སྐད་སྒྲིག་འཛུགས་ཅུ་ཆེ་འི་ཡིན་ཡར་བཏེགས་མར་ཕབ་དགོས་དོན་གང་ཡང་མེད། གལ་
 ཉེ་རྒྱ་སྐད་སྒྲིག་འཛུགས་ལོག་ལམ་དུ་འབྲིད་ཐབས་དང་། མཛེད་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་མེད་དང་བརྩི་མེད་
 གྱིས་ཞབས་ནས་འདྲན་པའི་བྱ་སྒྲིད་བྱུང་ཡོད་ན། དེ་ལྟར་བྱེད་མཁན་དེ་བོད་གཞུང་ཆེས་མཐོའི་རྒྱུན་
 ལས་ཆོག་མཁའ་འདུ་ནས་བྱས་ཡོད་པ་བཅས་ལས་གཞན་སུ་ལའང་མཛུབ་མོ་འཛུགས་ས་མེད་པ་གསལ་
 བོར་མཛོན་བྱུང་བ་ཡིན།

བཙེ་བརྒྱུད

གནས་ཚུལ་ཞིབ་རྟོག་བྱུང་མིན་གྱི་གང་བཤད་ཀྱང་རུང་ཟེར་བའི་སྒྲོར་གྱི་ལན་
འདེབས། །

ཡང་བཀའ་ཚཱགས་ཀྱིས་ང་ཚོའི་ཡིག་ཆ་ནས། ཡིག་ཆ་དེའི་ནང་ཞོར་འབྲེས་ལྟ་བུའི་དོན་ཚན་མང་པོ་
ཞིག་བཀོད་འདུག་པ་དེ་དག་རེ་རེར་ལན་འདེབས་བྱེད་གལ་མ་མཐོང་ཞིང་། དོན་ཚན་༡ ནང་༡༩
ལོར་ཏིང་ཤེའོ་མིང་གིས་བོད་རང་བཙན་མ་གཏོགས་དེ་མིན་ག་རེ་བཤད་ན་འགྲིག་གསུངས་པ་དེའི་
རྒྱ་ལས་འགལ་མེད་ཟེར་བ། རྒྱ་ཕྱོགས་ནས་ཚུར་བཤད་མ་དགོས་པར་བོད་ཕྱོགས་ནས་ཡར་བཤད་
བཞིན་པ་དེ་རེད། ཅེས་དང་དོན་ཚན་༢ ནང་༡༩ ལོ་ནས་བཟུང་ལྟ་སྒྲོར་དང་སྐྱེ་ཆབ་ཐེངས་༡༠ སྒྲོར་
གཏོང་གནང་སོང་ཡང་སྐྱེ་གཅིག་གིས་རང་བཙན་སྒྲོར་བཤད་རབ་གོ་མ་ཁྱོང་། ཅེས་དང་། དོན་ཚན་
༣ ནང་ ༡༡ ལོར་བཀའ་ཤག་གིས་རྒྱ་དམར་འཐབ་ཕྱོགས་གཅིག་གྱུར་ལས་ཁུང་གིས་འགོ་བེད་
ཡང་མིང་སྐྱེ་ནས་དོན་ཚན་ལྔ་ལ་ལན་འདེབས་པའི་དེབ་ཞིག་བཀྲམ་པ་དེར། བྱིད་ཀར་པོ་ནང་ནག་
པོ་ཞེས་གཞོན་ཅུ་ལྟན་ཚཱགས་ཀྱིས་སྐབས་དེའི་བཀའ་སྒྲོན་བྲི་བ་འཇུ་ཆེན་བྱབ་བསྟན་བསད་དགོས་
ཟེར་བའི་ངོ་རྒྱལ་བྱ་ཡུལ་གྱི་དེབ་དེའི་དོན་ལ་འགྱུར་བ་གང་ཡང་བྱུང་མེད་པ་དེ་རེད། ཅེས་དང་། དོན་
ཚན་༤ ནང་ལོ་དེའི་བྱི་ཟླ་༥ པའི་ནང་སི་ཏར་སི་སྟག་ཏུ་གསུང་བཤད་གསལ་བསྒྲགས་གནང་བ་
དེར་མཐའ་མའི་ཐག་གཅོད་བྱ་དབང་བོད་མི་མང་ལ་ཡོད་ཅེས་སྟངས་འཛིན་གནང་ཡོད་རུང་སྐྱེ་ཡི་
གཅིན་པོ་སྟག་མཆོར་༡༢ རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དང་། གཞོན་ཅུ་ལྟན་ཚཱགས་། དེ་མིན་བོད་མི་མང་པོས་བོད་

རང་བཙན་མ་ཡིན་པའི་གསུང་བཤད་ལ་མ་འགྲིག་པའི་མཆན་སྒྲུབ་དང་། རོ་རྒྱལ། འཛམ་གླིང་ནང་
 གསལ་བསྐྱགས་དང་། གསར་འགོད་ག་ཆོད་ལྷན་སོང་ཡང་ལྷན་མེད་དུ་གྱུར་པ་ལས་གཞན་གྱི་
 འགྱུར་བ་མེད་པ་གསལ་བོར་ཡོད་པ། ཅེས་དང་། རོན་ཆན་པ ༥ ནང་། ལོར་སི་ཏར་སི་སྤག་གི་
 གསུང་བཤད་དེ་ལ་མོས་མཐུན་དོ་སྣང་བྱ་མཁན་མེད་མཆམས་བོད་དོན་གྱི་ཅོག་ཅེ་སྟོང་པར་བཞག་
 ཡོད་ཅེས་གྲོས་ཆོགས་དབུ་འཛུགས་སྐབས་ཡགོང་ས་མཆོག་གིས་གསུང་བཤད་གནང་ཡོད་པར་
 བརྟེན་བཀའ་ཤག་གསར་བ་དང་། གྱི་འཕུས་ལྷན་ཆེན་གསར་བ་ཆོས་ཅོག་ཅེ་སྟོང་པར་བཞག་ཡོད་
 གསུངས་པའི་ཐོག་བོད་དོན་ཇི་འདྲ་བཞག་ཡོད་པ་དེ་གཤམ་ནས་གསལ་ལྷན་གྱི་ཐུ། དེ་འདྲའི་སྐབས་
 སུ་སྐྱེ་ཡི་གཅེན་པོ་སྤག་འཆར་ཡོད་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས་མདོ་དོན་ལྷན་ན་རང་གཞུང་ནས་དུས་སྡེ་ས་
 ཞིག་ནས་བོད་རང་བཙན་སྒྲོས་བཏང་ཏེ་རྒྱ་ནག་གི་མངའ་འོག་ཏུ་རང་སྟོང་དངོས་འབྲེལ་ཞེས་བ་
 ཞིག་ཐོག་པམ་ཁུར་གྲོས་མཐུན་གནང་རྒྱའི་ལྷོག་གྲོས་གནང་གི་ཡོད་ཅེས་འཕུག་གི་གསུང་སྒྲུབ་དེ་
 ཅུམ་སྟོན་ཡང་། གྱི་འཕུས་ཆོགས་ཆུང་གིས་ནག་བསུབ་བཏང་བ་དེས་ཅུ་དོན་གླིང་བྱས་ཇི་ཡོད་ཆང་
 མས་ཆོད་དཔག་གསལ་བོར་བྱབ་པ་ཞིག་བྱུང་བ་རེད་ཅེས་དང་། རོན་ཆན་པ ༧ ནང་བཙའ་བྲིམས་
 གཏན་འབེབས་གསར་དུ་བྱས་པའི་ནང་བོད་དོན་བདེན་མཐའ་གསལ་ཐབས་ཞེས་བཀོད་པ་དེ་རེད་
 ཅེས་དང་། རོན་ཆན་པ ༨ ནང་བཀའ་སྟོན་བྲི་བ་རྒྱ་ལོ་དོན་འགྱུར་པེ་ཅིང་དུ་སྡེ་རྗེས་སུ་ཐེབས་ཏེ་འཐབ་
 བྱོགས་གཅིག་གྱུར་ལས་ཁུངས་ཀྱི་སྒྲུབ་པའི་བོད་རང་བཙན་འདོར་དགོས་པའི་སྐོར་དོན་ཆན་༡༠
 སྐོར་ཅན་སྡེ་རྗེས་སུ་བསྐྱམས་ཐེབས་པ་དེ་དག་གྲོས་ཆོགས་ནང་ཡང་ཡང་བགོ་གྲོང་བྱས་སྐབས་
 བོད་རང་བཙན་འདོར་དགོས་ཟེར་བའི་ཆོག་དོན་ལ་དགག་ལན་ཅུམ་ཡང་གསལ་བསྐྱགས་གནང་

རྒྱུ་པར་བཞག་དག་སྒྲིན་ཡོད་པའི་ངོ་སྤྲོད་ཙམ་བཟོ་མ་བྱུང་པར་བཞག་པ་དེ་རེད་ཅེས་དོན་ཚན་ཁག་
 གི་སྒྲིར་ཞེས་ང་ཚོའི་ཡིག་ཆའི་ཚིག་དོན་སྤངས་ཏེ་དེ་ལ་བཀའ་ཚོགས་ནས་ལན་འདེབས་སུ། ༑ ལན་
 སྟོང་བསྐྱུས་ཤིག་ཞུས་པ་ཡིན་ན། གནས་ཚུལ་ཞིབ་རྟོགས་བྱུང་མིན་གྱིས་གང་བཤད་ཀྱང་
 རུང་། ཡགོང་ས་མཆོག་དང་བཙན་བྱོལ་བོད་གཞུང་གི་ཕྱོགས་ནས་འདས་པའི་ལོ་༡༥ རིང་དགོས་
 འདུན་གནང་བ་ཁག་ལ་རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་ནང་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་པ་ཞིག་འཛུགས་
 ཅིས་བྱེད་པ་དང་། རང་བཙན་གྱི་དམིགས་ཡུལ་མ་དོར་བར་བྱེད་རང་བཙན་དང་རྣམ་པ་འགྱུར་བའི་
 རང་བཙན་བཤད་གྱི་འདུག་ཅེས་བཤད་དེ་དུས་ད་ལྟའི་བར་དངོས་གཞིའི་བཀའ་མོལ་གནང་བྱུང་
 མ་བྱུང་བ་དེ་ཐོག་ནས་བཙན་བྱོལ་བོད་གཞུང་གི་སྤྱི་བྱས་དེ་བྱེད་རྣམ་པས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་
 མིན་དཔྱོད་ལྡན་ཆང་མས་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་བ་ཞིག་རེད་ཅེས་བཀོད་འདུག

ལན་འདེབས། ཡེ ༥ ལོ་ནས་ད་བར་བཙན་བྱོལ་བོད་གཞུང་དང་རྒྱ་མིའི་དབར་བཀའ་
 མོལ་གནང་མ་བྱུང་བ་དང་ང་ཚོའི་ཚིག་དོན་སྤངས་པ་རྣམས་ལའང་བྱེད་རྣམ་པས་ལན་འདེབས་
 དང་། གསལ་བཤད་གང་ཡང་གནང་རྒྱ་མེད་དེ་ངོས་ལེན་བྱ་དགོས་བྱུག་པ་ཡིན་དུས་མ་བྱུང་བ་མ་
 འཛོན་པ་དེ་དག་བྱེད་རྣམ་པས་འདིར་གསུང་དགོས་པ་མི་འདུག གནང་རྒྱ་ཡོད་ཆད་དང་། བྱུང་
 བསྐྱེལ་རྒྱ་ཡོད་ཆད་བསྐྱེལ་ཆར་བ་བྱས་ཏེ་གང་ཡང་བྱེད་རྒྱ་མེད་པ་ཆགས་དུས་དོན་མི་འགྱུར་པའི་
 སྤྱི་བྱས་ཤིག་ཡིན་ཁུལ་གསུངས་ན་རང་གཞན་ཆང་མ་ངོ་ཆ་བའི་རང་བཞིན་ལས་ཅི་ཞིག་ཡོད།
 གསུང་རྒྱ་འདི་ལྟ་བུ་ལས་མེད་པ་ནི་སྟོང་རེ་བཟེ་ཡང་།།

བཅུ་དགུ

གཞུང་གི་སྤྱི་དབུས་ནི་གྲོས་ཚོགས་ཀྱིས་གཏན་ལ་ཐབ་པ་ཞིག་དང་གཏན་འབེབས་
ཡིག་ཆ་ནང་གསལ་པ་ཞིག་དགོས་ཟེར་བའི་སྒྲོལ་གྱི་ལན་འདེབས།

ཡང་བཀའ་ཚོགས་ཀྱིས་ང་ཚོའི་ཡིག་ཆ་ནས། ཡིག་ཆ་དེའི་ནང་གི་དོན་ཚན་༩ བཀའ་སློན་གྱི་པ་རྒྱ་
ལོ་དོན་འགྲུབ་༩༡༡༡༩༥ ཉིན་བྱང་ཨ་རི་ཁུལ་དུ་ཐེབས་དུས་རང་བཅན་འདོར་བའི་གསལ་
བསྒྲགས་གནང་དོན། བོད་རང་བཅན་ཟེར་བ་ཐོབ་ཡ་མེད་པ་གཅིག་རེད། རང་སྐྱོང་སྐྱོངས་ཡག་གི་
རེད། ད་ལྟ་རྒྱ་ཡི་དབང་འཛིན་པའི་ལྷན་དུ་ནང་འགྲིག་མ་བྱས་ན་རྗེས་སུ་དམག་གི་བཅན་དབང་
དྲག་བོའི་གཞུང་བྱང་ན་ཁག་པོ་ཆགས་ཀྱི་རེད་ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་དེ་རེད་ཅེས་དང་། དོན་ཚན་
༡༠ ནང་བཀའ་སློན་གྱི་པ་ ༩༡༡༡༡༩༠ ཉིན་ཁེན་༧་ཀྱི་རྩོམ་ཁོར་གྲོང་ཁྱེར་དུ་ཆེད་ཐེབས་ཀྱི་མི་
མང་ལ་གསུང་བཤད་དྲི་བ་དྲི་ལན་གནང་ཁོངས་རྒྱ་བོད་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་དོན་དང་འབྲེལ་
བའི་བཀའ་སློབ་དབྱིན་སྐད་ཐོག་ Give and Take ཞེས་སྒྲོད་ཀྱང་སྒྲོད། ལེན་ཡང་ལེན་
དགོས་པ་ལས་ལྷག་པ་ཨུ་ཚུགས་བརྒྱབ་ན་ཕན་ཐོགས་མེད་ལུགས་ཀྱི་བོད་མི་ཁ་བྱལ་དུ་མ་བུར་
གཏོང་རྒྱུའི་གནས་ལུགས་གསུངས་པར། སྐབས་དེའི་ཚོགས་འདུར་ཡོད་པའི་གཞིས་རྩེ་བ་ཞིག་གིས་
ང་ཚོར་ས་ཆ་སྤྲར་མཐིལ་ཅམ་ཞིག་ལས་མ་བྱུང་ཡང་རང་བཅན་གཙང་མར་དགོས་ཡོད་ཞུས་པར་
བཀའ་སློན་གྱི་པ་མཚོག་གིས་གང་ཡང་བྱེད་ཀྱི་མ་རེད། བྱེད་རང་སེམས་བྱལ་མ་བྱེད་བྱེད་རང་གི་
ས་ཆ་ནས་སྒྲོད་དགོས་ཀྱི་མ་རེད་ཅེས་སོགས་གསུངས་སྐབས་ཨ་རི་ནས་མི་གྲངས་༥༠ ཅམ་གྱིས་

ཚོགས་གཙོ་སྒྲིག་ལུ་ཡུལ་བའི་ངོ་བཤུས་སྤྱི་འཐུས་ཚོར་འབྱོར་དོན་ལྟར་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བོད་ས་རྒྱ་ཆེ་
 བ་སོང་རྒྱ་མི་དང་ཡར་སྤྱོད་རྒྱུར་ལེན་བྱས་ནས་ཡན་ཚུན་འབྲེལ་གཏུག་བྱེད་དགོས་ལུགས་སྒྲེར་ཐོག་
 ནས་བཤད་པ་ལས་རྩ་དོན་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་ངེས་བཤད་རིགས་མེད་ཅེས་དང་། ལུ་མཐུད་གསུང་དོན།
 རྒྱ་བོད་བར་རྒྱ་མཚན་ལྟར་པ་རྒྱ་མིར་འགྲོ་ན་ཞི་བའི་ཐོག་ནས་བཀའ་མོལ་གྱིས་འགྲིག་ན་མ་
 གཏོགས་གཞན་དག་ཞིག་ཁག་པོ་རེད། གིབ་ཨན་ཏ་ཏག་ཟེར་ན་ཡར་སྤྱོད་རྒྱུར་ལེན་དེ་རེད། ཡན་
 ཚུན་བསྐྱོན་མཁས་བྱ་དགོས། ལོ་རྒྱུས་སུ་བྱས་ན་བོད་ས་ཆ་ཆེན་པོ་རེད། ཨ་མདོ་དང་ཀན་སུའུ་ཞིང་
 ཆེན། ཡུ་ནན་ཞིང་ཆེན་དེ་ཆོ་བོད་རིགས་ཀྱི་ལུང་པ་རེད། རྒྱ་མི་དང་ཁ་ཆེའི་མི་རིགས་ནས་ཁེངས་
 ཡོད། རྒྱ་མི་ཆང་མ་འགྲོ་དགོས་བརྗོད་ཡ་ཁག་པོ་རེད་སོགས་གྲོས་ཚོགས་སུ་གསུངས་པ་དེ་རེད། ང་
 ཚོས་བལྟས་ན་མཚོན་རྟོག་དཀར་པོ་ཡན་ཚོད་དང་། ལ་དྲགས་གངས་སྒོ་མན་ཚོད་ལ་བོད་མི་མེད་པ་
 མེད་བསམ་པ་ཡོད། དོན་ཚན་༡༡ ནང་ཨ་རིས་རྒྱ་མིར་བྲལ་ཆག་གི་ཚོང་ལམ་བཀག་ན་མི་འགྲིག་
 གསུངས་པ་དེ་ལའང་མང་པོ་ཞིག་གིས་སྒོ་ཡམ་བྱས་ཡོད་པ་དང་། བྱི་ལྟར་བོད་གཞུང་དམངས་ཀྱི་
 འབད་རྩོལ་དང་འགལ་བ་ཞིག་མཐོང་ཡང་སྤྱོད་བྱས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་པ་གསལ་པོ་རེད། འགྲིག་
 མེད་པའི་རྣམ་འགྱུར་ཅུ་མ་གཞུང་གིས་བསྐྱོན་མེད་ཅེས་དང་། དོན་ཚན་༡༢ ནང་མདོ་སྤོད་སྤྱི་འཐུས་
 བྱི་འདུ་དཔོན་འཆི་མེད་རྣམ་རྒྱལ་ནས་གིབ་ཨན་ཏ་ཀྱིས་ཡན་ཚུན་ལེན་ཟེར་བ་དང་། ཨ་རིར་
 གསུངས་ཡོད་མེད་བསྐྱུར་འདྲི་ཞུས་པར་བཀའ་སྒྲོན་བྱི་བས་ངས་བཤད་ཐག་ཚོད་བཤད་པ་ཡིན།
 སྒྲེར་གྱི་བསམ་འཆར་བརྗོད་ཡ་ཐོབ་ཐང་ཡོད་ཅེས་གསུངས་པ་དེ་རེད། ཨ་རིར་བཀའ་སྒྲོན་བྱི་བ་
 གཞུང་འབྲེལ་ཐོག་ཕེབས་པ་ཡིན་པ་དང་། བཀའ་སྒྲོན་བྱི་བ་ལས་སྒྲེར་ཆགས་ཡ་མེད་པ་དང་། ཆེད་

དུ་གསལ་བསྐྱགས་སྐབས་ཐག་བཅད་དེ་བཤད་པ་ལས་སྒྲིལ་ཡིན་གསུངས་རིགས་མེད་པ་དེ་རེད་
 ཅེས་དང་། རྟོན་ཚན་༡༩ རང་གྲོས་ཚོགས་ནས་ནོར་འབྲུལ་ཡིན་ལུགས་གསུངས་རིགས་མ་གོ་བ་
 དང་། ལུ་མཐུད་པོར་སྒྲིད་ཚུར་ལེན་ཟེར་བ་དེ་ཚགས་གནས་སུ་ཐོན་ཡོད་པ་དེ་རེད་ཅེས་དང་། རྟོན་
 ཚན་༡༧ རང་བཀའ་སློན་ཁྲི་པ་མཆོག་ནས་༡༡༡༩༡༡༢ ཉིན་ཉི་ཉོང་གི་གསར་ཤོག་འཇཉག་པན་ཁེམ་
 སེ་ཞེས་པའི་གསར་འགོད་པར་བོད་རང་བཅན་དོར་བའི་བཀའ་ལན་གནང་དོན། ང་ཚོ་བོད་མི་
 རྣམས་རྒྱ་ནག་ནང་དུ་བཤད་ནས་ལས་ཀ་མཉམ་དུ་བྱེད་འདོད་ཡོད། གྲུལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་གཞིས་
 ལུས་མི་མང་གི་འཆོ་བ་ཡར་རྒྱས་དང་། གཞོན་སྐྱེས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན། བོད་མིའི་རིག་གཞུང་དང་ཆོས་
 ལུགས་ཉམས་གསོའི་ཆེད་བོད་ནང་ཐེབས་འདུན་ཡོད་གནས། ཉི་ཉོང་དང་རྒྱ་ནག་གཉིས་འབྲེལ་
 ཟབ་ཡོད་པའི་ཆ་ནས་ཉི་ཉོང་གཞུང་གིས་གྲུལ་བ་ཡིན་པོ་ཆེ་དང་། རྒྱ་ནག་དབར་གྱི་དཀའ་ཉེ་ག་
 གང་ལྟར་ཐག་གཅོད་ཡོང་ཐབས་དགོས་ལུགས་གསུངས་ཡོད་པ་དང་། རང་དབང་དང་རང་སྲིད་
 རང་སྲོད་ནི་འགྲུབ་རྒྱུ་མེད་པའི་དམིགས་ཚད་མ་འོངས་དང་ད་ལྟའི་ཆར་རང་སྲོད་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོང་
 ཐབས་སུ་འགྲུབ་རྒྱུ་མེད་པའི་དམིགས་ཚད་དེ་དོར་དགོས་ཞེས་གསུངས་ཡོད་པ་དེ་རེད། གཞོན་ལྷན་
 རས་བཀའ་མོལ་དེ་དག་སྒྲིལ་ཡིན་མིན་བཀའ་འདྲི་ཞུས་འདུག་ཀྱང་ཅུ་རྟོན་ཐལ་བས་བཀའ་གང་
 ཐུབ་ལས། སྲིད་བྱས་མིན་པའི་བཀའ་གནང་རིགས་བྱུང་མེད་ཅེས་དང་། རྟོན་ཚན་༡༥ རང་སྤྱི་འབྲུས་
 དང་གཞོན་ལྷན་གཉིས་ཀས་བཀའ་སློན་ཁྲི་པའི་གསུང་བཤད་དང་། ཡགོང་ས་མཆོག་གི་བཀའ་
 སློབ་གཉིས་འགལ་ལྷོ་བྱུང་ལུགས་རྒྱུ་མང་པོ་ཞུས་འདུག་རུང་ངོས་ལེན་ཞུ་རྒྱུ་ཡར་བཞག་ ཡགོང་
 ས་མཆོག་གིས་བཀའ་གནང་བ་དེ་ལས། གང་བྱུང་མང་བྱུང་བཤད་ན་འགྲིག་གི་མ་རེད་གསུངས་

ཏེ། བཀའ་སློན་ཁྲི་བས་གསུངས་ཚད་བཀའ་ཤག་ལས་ལྷག་པ་ཡགོང་ས་མཆོག་གི་བཀའ་ཡིན་
 གསུངས་འདུག དེར་མ་ཟད་ཡེ ༥ ནས་ད་ལྟའི་བར་སྐབས་མགོན་ཡེན་པོ་ཆེས་གྲོས་འཆར་ཁག་
 ཁ་ཤས་བཏོན་གནང་བ་དང་། རྒྱ་མིའི་འགོ་བློ་ཚོ་དང་ཐད་ཀར་འབྲེལ་བ་བྱུང་བའི་རྗེས་ལ་རང་
 བཅོན་གཙང་མའི་ཐོག་འགོ་གི་ཡིན་ཅུ་བ་ནས་གསུངས་ཡོད་པ་མ་ཟད། གལ་ཏེ་རང་བཅོན་གཙང་
 མའི་ཐོག་འགོ་རྒྱར་བཀའ་ཤག་དང་སྤྱི་འབྲུས་ནས་ཐག་གཅོད་གནང་ན་དེ་ནས་བཟུང་རང་བཅོན་
 གཙང་མའི་ཐོག་བཤད་རྒྱ་རེད་ཅེས་ཁོང་གིས་གསུངས་པ་དེ་བཀའ་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་ཐག་བཅད་པ་དང་
 གཅོད་དགོས་པའི་སྤྱི་བྱས་ཤིག་ཡིན་པ་གསལ་པོ་གསུངས་ཡོད་པ་དེ་རེད་ཅེས་དང་། ཉོན་ཆོན་༡༤
 ནང་བར་ལམ་བཀའ་ཤག་ནང་འོས་བསྟུ་བྱས་པའི་བཀའ་སློན་ཁག་གཅིག་སྟེ་བས། རྒྱ་བོད་མི་
 རིགས་དབར་གྱི་མཛད་འགན་དམིགས་བསལ་ཅན་ཞིག་བཞེས་ཏེ་འཛམ་གླིང་ཤར་ཅུབ་གང་སར་
 གཞུང་འབྲེལ་ཐོག་ཐེབས་ནས་བོད་རང་བཅོན་ཡོངས་ཐབས་མེད་ལུགས་དང་། བོད་རྒྱུ་ཁ་བྲལ་
 ཐབས་མེད་པ། ལྷོ་བས་ཆེན་རྒྱལ་ཁབ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོན་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་སུ་ཞིག་རྒྱ་གར་དང་
 བཅས་པ་བོད་རང་བཅོན་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་མཁན་མེད་ལུགས། བོད་ཀྱི་མངའ་རིས་ས་སྤེམ་པོ་
 ལར་སྤྱད་ཚུར་ལེན་བྱ་རྒྱ། དེ་སྤྱི་རྒྱུ་ཁོངས་སུ་གནས་པ་རྣམས་ཚུར་རག་ཐབས་མེད་ལུགས་བཅས་
 གང་སར་གསལ་བསྐྱགས་གནང་བ་མ་ཟད། བོད་མི་སྤེམ་པོ་ལའང་གནད་དྲེག་ལ་འབྲེལ་བཤད་བྱ་
 ལུས་སུ་ཡོད་པར་བཏོན། གྲོས་ཆོག་སྐབས་གང་རུང་ཐོག་འདྲི་བསྐྱར་རྒྱས་བཤད་བྱས་པའི་སྐབས་
 སོ་སོར་མདོ་སྟོད་དང་། ཆོས་ལུགས་གཙོ་བྱས་པའི་སྤྱི་འབྲུས་ཁག་གཅིག་ནས་ཆོལ་གསུམ་གཅིག་
 ཏུ་གྱུར་པའི་རང་བཅོན་གཙང་མ་ཞིག་མ་བྱུང་བར་འཐབ་ཅོད་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་ལུགས་བཤད་མཁན་རྣམས་

ལ། བཀའ་སློན་རྒྱ་ལོ་དོན་འགྲུབ་པའི་ཅིང་ནས་སྤྱིར་འཁོར་རྗེས་གྲོས་ཚོགས་སུ་རྒྱ་མི་དམར་ནག་རྒྱ་
 གར་བཅས་པས་བོད་རང་བཅོན་ངོས་ལེན་བྱེད་གྱི་ཡོད་མ་རེད། རུབ་ཕྱོགས་རྒྱ་ལ་ཁབ་ཚོས་དྲུ་ལའི་
 སྒྲ་མར་རྒྱབ་སྒྱུར་བྱས་ཏེ་རྒྱ་ནག་གི་ནང་སྤྱིད་ལ་ཐེ་བྱས་བྱས་པ་རེད་ཅེས་རྒྱ་མིས་ཟེར་འདུག་རང་
 བཅོན་ལེན་བྱུབ་ན་སྤྱི་འབུས་ཁྱེད་ཚོས་སྒྲངས་དང་ཞེས་ཚིག་ངན་དང་བཅས་རྒྱ་ནག་གི་ཕྱོགས་སུ་
 འཛིན་ཏེ་སྤྲིག་སྒྱུ་ལ་བྱས་པ་དང་། མདོ་སྤྱད་སྤྱི་འབུས་གཏུག་དཀར་ཆེ་རིང་ཅན་ཁག་གཅིག་གིས་
 བོད་རང་བཅོན་ཡོང་ཐབས་མེད་པ་དཔེར་ན། ཅུ་མ་པ་མེད་པའི་ཁྱག་མ་སྟོང་པའི་ནང་ལག་པ་བརྒྱབ་
 པ་ལྟར་རེད་ཟེར་བ་དང་། བོད་རང་བཅོན་བཤད་ན་བྲིམས་འགལ་རེད། བཅའ་བྲིམས་ནང་བཀོད་
 མེད་ཟེར་བ་དང་། རང་བཅོན་བཤད་ན་སངས་རྒྱས་བྱོན་ཆེ་བྲམ་ཟེ་རྒྱས་ཟེར་བ་ལྟར་རེད། རང་
 བཅོན་བཤད་མ་ཁན་དེ་ཆོ་རྒྱ་བལ་ནང་དང་། སྤྱི་རྒྱལ་ཁག་ཏུ་ས་ཁང་གཞིས་དང་། དཔལ་འབྱོར་
 ལོངས་སྟོན་ཡོད་པ་ཚོས་དེ་དག་སློས་མི་ཐོང་བར་བོད་གཞུང་འབངས་ལ་ཤ་ཆ་མེད་པའི་ལངས་
 ཕྱོགས་འཛིན་པ་རེད་ཟེར་བ་དང་། རང་བཅོན་བཤད་དེ་བསྐད་ན་བོད་ཡུལ་རྒྱ་མིའི་ཁེངས་འགྲོ་གི་
 ཡོད་པ་དང་བཅོན་ཁང་ནང་མི་མང་པོ་ཡོད་པའི་བདེ་སྐྱབས་ལ་མ་བསམ་པ་རེད་ཟེར་བ་སོགས་རང་
 བཅོན་འདོར་བའི་ལངས་ཕྱོགས་ལ་ག་དུས་ཡིན་ཀྱང་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་པ་དང་། རང་བཅོན་གྱི་ལངས་
 ཕྱོགས་འཛིན་མ་ཁན་ཁག་ལ་ག་དུས་ཡིན་ན་མང་མོས་ཤོར་འགྲོ་གི་ཡོད་པ་དེ་རེད་ཅེས་སྒྲོར། ཞེས་
 བཀའ་ཚོགས་ནས་ང་ཚོའི་ཡིག་ཆའི་ཚིག་དོན་སྒྲངས་ཏེ་དེ་དག་གི་ལན་འདེབས་སུ། ། གཞུང་གི་
 སྤྱིད་བྱས་ནི་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དང་། གཞུང་གི་སྤྱིད་བྱས་གཏན་འབེབས་ཀྱི་རྩ་འཛིན་
 ཡིག་ཆ་ནང་གསལ་བ་ཞིག་དགོས་པ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱིད་བྱས་གཏན་འབེབས་ཡིག་ཆ་ནང་གསལ་

བ་ཞིག་བཏོན་ཏེ་སྒྲོན་བརྗོད་བྱེད་གྱི་ཡོད་ན། རྒྱ་མཚན་ལྡན་པ་ཞིག་རེད། དེ་མིན་གཞུང་གི་འགན་
 ཁུར་བ་བྱེད་བྱུག་པ་རེ་གཉིས་གྱིས་གང་ཟག་བྱེད་བྱུག་པ་རེ་གཉིས་གྱིས་དྲུག་སྟེ་གནས་བཤའ་པ་ཅམ་
 རྒྱ་མཚན་དུ་དྲངས་ཏེ་དེ་གཞུང་གི་རེད་ཅེས་མཐའ་བཀག་གིས་སྒྲོན་བརྗོད་བྱེད་པ་དེ་ཡང་དག་པ་མ་
 རེད། རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་དྲུ་ལའི་སྤྱ་མ་མཚོག་ནས་རང་བཙན་གྱི་ཕྱག་ལས་དོར་བ་ཡིན་ཞེས་
 དང་། བོད་རྒྱ་ནག་གི་ཆ་ཤས་སུ་ངོས་འཛིན་གནང་བ་ཡིན་ཞེས་ཡོངས་བྱུང་གསལ་བསྒྲགས་གནང་
 བ་ཡིན་ན། ཉི་མ་དེའི་ཕྱི་ཉིན་ནས་དྲུ་ལའི་སྤྱ་མའི་སྐྱེ་ཆ་ངོས་ལེན་ཞུ་གི་ཡིན་ལ་ལམ་སང་གྲོས་མོལ་
 འགོ་འཛུགས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་སྤྱིར་གསལ་བསྒྲགས་ལན་མང་བྱས་ཡོད་ཅེས་གསུངས་འདུག

ལན་འདེབས། ང་ཚོས་གོང་དུ་ཞུས་པ་དེ་དག་འོས་བསྟར་བྱས་པའི་བཀའ་སྒྲོན་ཁག་གཅིག་
 དང་། གྲོས་ཚོགས་ནང་གི་འཕུས་མི་ཁག་གཅིག་གིས་ཡགོང་ས་མཚོག་གི་བཀའ་དགོངས་དང་མི་
 མཐུན་པ་གནང་གི་ཡོད་ལུགས་དང་ཕྱོགས་འགལ་ཅན་གྱི་སྐད་ཆ་བཤའ་མཁན་ཚོས་བཤའ་ནས་དེ་
 ལ་མང་མོས་རྒྱབ་སྐྱོར་ཐོབ་གྱི་ཡོད་ལུགས། བཀའ་དགོངས་དང་གཞི་མཐུན་པ་དང་། བོད་མི་མང་
 གི་རེ་དོན་ངོ་མ་བཅས་ལ་མི་འགལ་བ་བཤའ་མཁན་རྣམས་ཕམ་འགོ་གི་འདུག་ཅེས་རྒྱ་མཚན་ར་
 རྒྱོད་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་རེད་མ་གཏོགས་ཡགོང་ས་མཚོག་གི་བཀའ་དགོངས་ལ་མི་འགྲིག་པ་གང་ཡང་
 ཞུ་གི་ཡོད་པ་མ་རེད། དེར་བརྟེན་བྱེད་རྣམ་པས་ཡགོང་ས་མཚོག་གིས་བོད་རང་བཙན་དོར་མེད་པ་
 དང་རྒྱ་མིས་ཡགོང་ས་མཚོག་ལ་བོད་རང་བཙན་དོར་བེར་བ་ཞུས་ལུགས་སོགས་བཀོད་པ་དེ་ང་ཚོའི་
 ཞུ་དོན་རྒྱ་མཚན་དངོས་ཡོད་ཐོག་ལན་འདེབས་གནང་ཁུལ་དེ་དག་དོན་དངོས་དང་འབྲེལ་བ་གཏན་
 ནས་མེད་པར་ལྷོག་ཕྱོགས་སུ་གནས། དཔེར་ན། ཡགོང་ས་མཚོག་གིས་བོད་རང་བཙན་དོར་བ་ཡིན་

ཞེས་དང་། བོད་རྒྱ་ནག་གི་ཆ་ཤས་སུ་ངོས་འཛིན་གནང་བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཀྱི་མེད་པ་ང་ཚོས་
 གྲང་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་པར་བརྟེན་ཁྱེད་རྣམ་པ་འོས་བསྟུ་བྱས་པའི་བཀའ་སློན་ཁག་གཅིག་དང་དེའི་
 བྱོལ་ས་གཏོགས་སྤྱི་འབྲུས་ཚོས་གནང་སྟངས་དང་བཤད་སྟངས་འགྲིག་གི་མེད་པ་ར་སྟོན་ཞུ་གི་ཡོད་
 པ་རེད། འོན་ཀྱང་དུ་ཞུས་ཟིན་པའི་བཀའ་སློན་དང་སྤྱི་འབྲུས་ཁག་གཅིག་ནས་བོད་རང་བཙན་ཡོང་
 གི་མ་རེད་ཟེར་བ་དང་། རང་སྟོན་ལྗོངས་བྱུང་ན་ཡག་གི་རེད་ཟེར་བ། ཡར་སྤྱད་ཚུར་ལེན་ཟེར་བ།
 བོད་རང་བཙན་རྩམ་པ་མེད་པའི་ཁྱུག་མ་སྟོན་པ་ཟེར་བ། བོད་རང་བཙན་བཤད་ན་འགྲིག་གི་མ་
 རེད་ཟེར་བ། རང་བཙན་བཤད་དེ་བསྐད་ན་བོད་ཡུལ་རྒྱ་མིས་ཁེངས་ཀྱི་རེད་ཟེར་བ། སངས་རྒྱས་
 བྱོན་ཆེ་བྲམ་ཟེ་རྒྱས་ཟེར་བ། བོད་རང་བཙན་བཤད་མཁན་དེ་ཚོ་རྒྱ་བལ་དང་ཕྱི་རྒྱལ་ཡུལ་ཁག་ནང་
 ས་ཁང་ག་ཞིས་དང་། དཔལ་འབྱོར་ལོངས་སྟོན་ཡོད་པ་ཚོས་སློས་མ་བྱོང་བར་བོད་གཞུང་འབངས་
 ལ་ཤ་ཆ་མེད་པ་རེད་ཟེར་བ། བཙན་པ་ཆེའི་བདེ་སྤྱད་མི་ལྟ་མཁན་རེད་ཟེར་བ་སོགས་བཙན་བྱོལ་
 བོད་གཞུང་གི་གྲོས་ཚོགས་ནང་ཡ་ཡུག་གཞུག་རེས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་དག་དང་ཡགོང་ས་མཆོག་གིས་
 བོད་རང་བཙན་དོར་གྱི་མེད་པ་དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་གྱུར་གང་འདྲ་སེ་ཡོང་གི་རེད་ཅེས་ཞུ་གི་ཡོད།
 ཡགོང་ས་མཆོག་གིས་བོད་རང་བཙན་དོར་གྱི་མེད་པ་ཁྱེད་རྣམ་པས་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་ན་ཁྱེད་རྣམ་པས་
 བོད་རང་བཙན་དོར་དགོས་པའི་རྒྱས་བྱུགས་དེ་འདྲ་སྤྱེལ་དགོས་དོན་གང་ཡིན་ནམ། ཁྱེད་རྣམ་པས་
 གྲོས་ཚོགས་ནང་དུ་བྱུགས་བསྐྱེད་དེ་ལྟར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཅང་རྒྱ་མིས་ཡགོང་ས་མཆོག་ལ་བོད་རང་
 བཙན་དོར་དགོས་ཟེར་བ་དང་བོད་རྒྱ་ནག་གི་ཆ་ཤས་སུ་ངོས་འཛིན་གནང་བ་ཡིན་ཞེས་གསུང་
 དགོས་ཞུ་བའི་སྒྲོབས་པ་ལོས་བརྟེན། ང་ཚོ་ཙམ་མ་བཟད་སྤྱི་འབྲུས་ཁག་གཅིག་དང་གཞིན་ཅུ་ལྟན་

ཚེགས་དེ་བཞིན་ཕྱི་རྒྱལ་ཁག་ཏུ་ཡོད་པའི་བོད་མི་མང་པོ་བཅས་ནས་བྱེད་རྒྱུ་པའི་གནང་ཕྱོགས་
 གསུང་ཕྱོགས་དང་ཡགོང་ས་མཚོག་གི་བཀའ་དགོངས་བཀའ་སློབ་བསྟུན་བ་གཉིས་འགལ་འཛེལ་
 འགྲོ་གི་འདུག་ཅེས་ཡིག་ངག་གཉིས་ཐོག་ནས་ག་ཚེད་ཞུས་སོང་ཡང་བྱེད་རྒྱུ་པས་ཞི་མིའི་རྒྱལ་པ་
 ཐལ་བས་བཀའ་བཀའ་བྱུང་ལས་ཡང་བག་ཚ་སྤྱ་ཅམ་མེད་ཁར། ད་དུང་ཡགོང་ས་མཚོག་ལས་ལྷག་
 པའི་མི་ཞིག་ཡིན་ཚུལ་བསྟན་པའི་ལོག་བཤད་གང་ཐུབ་གནང་གི་ཡོད་པ་འདི་དག་བོད་མི་ས་ཡ་
 རྒྱལ་གིས་ནད་ཐེག་ཐབས་རྩ་བ་ནས་མེད་ངེས་རེད་ཡོད། ཉ་ལས་པའི་ནོར་འབྱུལ་རེད། ཡང་བོད་
 གཞུང་གི་སྲིད་བྱུས་གཏན་འབེབས་ཀྱི་རྩ་འཛིན་ཡིག་ཆ་ཟེར་བ་ཞིག་རྩ་བ་ནས་མེད་པ་དང་གོ་རིག་
 ཤེས་གསུམ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་དུས་ང་ཚོས་ཡིག་ཆ་དེ་འདྲ་བ་ཞིག་ག་ནས་སྟོན་རྒྱ་ཡོད་དམ། འོན་
 ཀྱང་གོང་དུ་ང་ཚོས་བཤད་པ་དེ་དག་དངོས་ཡོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དང་གཞུང་འབྲེལ་ཡིག་ཆ་ཁག་ནས་
 སྒྲུག་ཏེ་སྟོན་པ་ཞེ་ཅིག་རེད་ཡོད། ང་ཚོས་བརྗོད་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་བདེན་པ་ཡང་དག་ཞེ་ཅིག་
 ཡིན་པ་ནི་བྱེད་རྒྱུ་པས་ལན་འདེབས་གནང་མ་ཐུབ་པ་དེས་གསལ་པོ་མཚོན་ཐུབ། །

ཉིས་ཤུ

དགྲ་བཅུ་གསུམ་ཟེར་བའི་ཚོགས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དང་ཚོས་ཤེས་རྟོགས་ཅུ་བ་ནས་མེད་
ཟེར་བའི་སྒྲོར་གྱི་ལན་འདེབས།

ཡང་བཀའ་ཚོགས་ནས་དང་ཚོའི་ཡིག་ཆ་ནས། ཡིག་ཆ་དེའི་ནང་དོན་ཆེན་༡༩ པ་དེ་རྗེས་ཕྱི་ཟླ་༥ ནང་
བཀའ་སྒྲོན་གསུམ་ལྷེ་ལིར་ཆེད་ཕེབས་གྱིས་དོན་ཁང་ནང་མ་བཞུགས་པར། རྟོའི་ལ་ཟ་ཁང་ཆེན་
པོའི་ནང་བཞུགས་ནས་རྒྱ་མིའི་གཞུང་ཚབ་ཁང་དུ་ཕེབས་ཏེ་བཀའ་མོལ་གསུང་སྐབས་དེར། བཀའ་
སྒྲོན་གྱི་པ་བསྟན་འཛིན་ནམ་རྒྱལ་ནས་རྒྱ་མིར་དང་ཚོས་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཁས་ལེན་བྱེད་དུས་བྱེད་
རང་ཚོས་ངོས་ལེན་མ་བྱས་ན་རྗེས་སུ་རྒྱལ་སྤྱིའི་རྒྱས་ཤུགས་ཀྱི་འོག་ནས་བྱེད་རང་ཚོར་ཁག་པོ་ཡོད་
གི་རེད་ཅེས་དོན་དུ་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་རག་ཐབས་ཀྱི་ཆེད་དུ་རྒྱ་མིར་སྤྲིག་ར་བསྐྱལ་བ་རེད། རྒྱ་མིའི་
གཞུང་ཚབ་ནས་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཡོད་ཡོད་པ་རེད། བྱེད་རང་ཚོ་ལོག་ན་འགྲིག་གི་རེད་བརྗོད་
པ་ལས་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཅིས་སྤངས་ཞེས་བརྗོད་རྒྱུ་མ་བྱུང་ཞེས་སོགས་གསུང་རེས་གནང་སྟེ་མདོ་
དོན་རྒྱ་མིས་འབྲི་ཚུ་ཤར་རྒྱབ་སོགས་བཅད་པའི་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཡང་ཅིས་སྤྱོད་རྒྱུའི་ཁས་ལེན་
མ་བྱས་པའི་ཁོ་ཐག་ཆོད་པ་དེ་རེད། ཅེས་སྒྲོར་ཞེས་དང་ཚོའི་ཡིག་ཆའི་ཚིག་དོན་སྤངས་ཏེ་བཀའ་
ཚོགས་ནས་དེའི་ལན་འདེབས་སུ། ༥ བཀའ་སྒྲོན་གསུམ་ལྷེ་ལིར་ཕེབས་སྐབས་རྒྱ་ནག་གཞུང་ཚབ་
པ་ལ་གཙོ་བོ་བཀའ་འདྲི་གནང་རྒྱུ་རང་ཡིན་ཞིང་དེའི་སྒྲོར་གནད་ཚང་མ་སྒྲོན་དུ་ཡིག་ཐོག་ནས་
གཏན་འབེབས་གནང་ཡོད་པ་ཞིག་ལས་དེ་ལས་སྒྲོས་པའི་གསར་པ་གང་ཡང་འཕྲོས་མོལ་བྱུང་མེད།

ལྷག་པར་བཀའ་སློན་ཁྲི་པ་བསྟན་འཛིན་ནམ་རྒྱལ་མཆོག་གམ་ཕྱག་རོགས་གཞན་སྤྲུལ་གྱི་བོད་
 རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཁས་ལེན་ཡོད་གནས་བྱུང་ཙམ་གསུངས་རིགས་བྱུང་མེད་ལ། རྒྱ་མིའི་གཞུང་ཆ་བ་
 ནས་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཡོད་ཡོད་པ་རེད། བྱིད་རང་ཆོ་ལོག་ན་འགྲིག་གི་རེད་ཅེས་ཚུར་བཤད་
 བའང་རྩ་བ་ནས་བྱུང་མེད་པ་མ་ཟད། སྐབས་དེར་བོད་ཆོལ་ཁ་གསུམ་གཅིག་སྒྲིལ་དགོས་པའི་
 གནས་ཚུལ་ཤུགས་ཆེ་གསུངས་ཏེ་དེའི་སྒྲོར་བསམ་ཚུལ་ཤོད་རེས་བྱུང་ཡོད། དེར་བརྟེན་གནས་ཚུལ་
 དེ་བདེན་འབྲེལ་རྩ་བ་ནས་མེད་པ་ཞིག་རེད།

ཡང་དེའི་དོན་ཚན་༡༠ ནང་འོན་གོ་མིན་ཏང་གི་གཞུང་དང་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ལ་
 གཞུང་མང་གཉིས་ཀའི་འབྲེལ་བ་བྱེད་སྟངས་སྒྲོར་ར་ཆོས་ཤེས་ཆོད་ལྟར་བཤད་ན། ༥༩ ལོ་ནས་ཐེ་
 བཅན་གྱི་གཞུང་གིས་བོད་རྒྱ་ཁོངས་སུ་འཛིན་པའི་གྲུས་ལ་རྒྱ་དམར་ནག་གཉིས་དབྱེ་བོ་བྱུང་
 མེད་ཡིན་པའི་ངོ་སྟོན་ངོས་འཛིན་གསལ་པོར་བྱས་པ་དེ་ལྟར་ནའང་མི་ལོ་༣༠ ཙམ་སོང་བའི་རྗེས་
 སུ་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་བྱུང་ཁོངས་འབྲེལ་ཡོད་གསང་བའི་ལས་ཁུངས་བརྒྱད་ལོ་མང་རིང་
 དངུལ་ཕོན་ཆེན་གློག་ཟས་བྱས་པ་དངོས་ར་འབྲོད་ཐོག་གནས་ལུགས་དཀར་ནག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་
 བྱུར་བ་ཤེས་གསལ་དེ་རེད་ཅེས་དང་། ཡང་དེའི་དོན་ཚན་༡༡ ནང་ཆེས་མཐོའི་རྒྱན་ལས་ཆོགས་
 འདུའི་ཐག་གཅོད་གསལ་བསྒྲགས་ནང་ཐེ་བཅན་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་སྡེ་ཁག་༣༡ ལ་ཞིབ་འཇུག་
 ཆེད་ཆོགས་ཚུང་བཅུགས་པ་བཅས་མཆོམས་འཛིན་བྱས་ཐོག་གློག་ཟས་བྱས་པའི་དངུལ་འབབ་ཕྱིར་
 སྒྲོག་བྱ་རྒྱ་གསལ་བར་ལག་ལེན་བཀའ་རྒྱ་ལྟར་བཞག་ད་དུང་དེ་རྗེས་དངུལ་སྤངས་ཡོད་པ་རེད་
 ཅེས་དང་། དེའི་དོན་ཚན་༡༢ ནང་མདོ་སྟོད་སྤྱི་འབྲུས་ཁྲི་འདུ་དཔོན་འཆི་མེད་ནམ་རྒྱལ་དང་། མདོ་

གཉིས་གསེར་དགའ་གཉིས་ནས་མི་ཁ་གས་ཀྱིས་ཐེ་ཕན་གྱི་དངུལ་སྒྲངས་པ་དང་མི་རེ་བྱུང་གི་ལྷོག་
 ཟས་བྱས་པ་བཅས་འགྲིག་མེད་པའི་ངོ་རྒོལ་གསལ་བསྒྲགས་བྱས་པའི་ཉིས་ལེན་གྱིས་བདེ་སྤྱང་
 བཀའ་སློན་བསྟན་འཛིན་རྣམ་རྒྱལ་ལུགས་འདུག་ཐོག་བདེ་སྤྱང་གསང་ལས་པ་གསར་འབྱོར་བ་
 མགོ་མ་འཆོས་དེ་ཆོར་རྒྱུད་སྐུལ་ངན་བསྐྱབ་ཀྱིས་ཁོང་གཉིས་ལ་མདོ་སྟོད་མི་མང་གིས་ཡིད་ཆེས་
 དང་རྒྱབ་སྐྱོར་ཡོད་བཞིན་པའི་མུར་ནག་མེད་བསྟོན་འཇུགས་ཀྱིས་སྟོག་ཉན་གཏོང་རྒྱ་ཡིན་ལུགས་
 སོགས་གསལ་བསྒྲགས་ངོ་རྒོལ་གྱིས་མུ་མཐུད་དགུ་བཅུ་གསུམ་ཟེར་བའི་ཆོགས་པ་བཅུགས་སུ་
 བཅུག་པ་དེ་རེད་ཅེས་དང་། ཡང་དོན་ཆོན་༡༩ ནང་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་ཡོད་པའི་བོད་མི་ཞིག་ནས་བོད་མིའི་
 རུ་ལུགས་སློབ་ཡོན་ཆེད་ཨ་སྒྲོར་༡༩༠༠ ཞལ་འདེབས་འབུལ་རྒྱ་ཡོད་ལུགས་ཁུས་སྐབས་སློབ་ལུག་
 ལ་རོགས་རམ་བྱ་མཁན་མང་པོ་ཡོད་པས་དགུ་བཅུ་གསུམ་གྱི་ཆོགས་པར་སྤྱད་ན་ཡག་གི་རེད་ཅེས་
 སྤྱད་དུ་བཅུག་པ་དང་། ད་དུང་གཞུང་ནས་དངུལ་མང་པོ་གནང་བ་མ་ཟད་རྒྱ་སྐད་སྒྲིག་འཇུགས་འདི་
 མེད་པ་བཟོ་རྒྱ་གལ་ཆེ་རེད་ཅེས་ཁོ་རང་ཆོའི་འགོ་འཛིན་ཆོས་ཤེས་མུས་སུ་ཡོད་པ་འདི་རེད། ཅེས་
 པའི་དོན་ཆོན་ཁག་སྒྲོར་ཞེས་ང་ཆོའི་ཡིག་ཆ་ནས་ཆོག་དོན་སྒྲངས་ཏེ་བཀའ་ཆོགས་ནས་དེ་དག་གི་
 ལན་འདེབས་སུ། ། བོད་གཞུང་ཆེས་མཐོའི་རྒྱན་ལས་ཆོགས་འདུ་མན་ནས་ཞིབ་འཇུག་གནང་སྟེ་
 གནས་རྒྱལ་གསལ་པོ་བཟོས་ཟིན་པ་ཞིག་ལ་བརྟེན་འདིར་བསྐྱར་བརྗོད་བྱེད་འོས་མ་མཐོང་། མདོ་
 སྟོད་རྒྱ་བཞི་སྐད་དུག་ཏུ་བུའི་རྩ་ཆའི་སྒྲིག་འཇུགས་ཤིག་གིས་ཐོག་ནས་བདེ་སྤྱང་བཀའ་སློན་བསྟན་
 འཛིན་རྣམ་རྒྱལ་ལུགས་འདུག་ཐོག་བདེ་སྤྱང་གསང་ལས་པ་གསར་འབྱོར་བ་མགོ་མ་འཆོས་དེ་ཆོར་
 རྒྱུད་སྐུལ་ངན་བསྐྱབ་ཀྱིས་ནག་མེད་ཉིས་འཇུགས་ཀྱིས་སྟོག་ཉན་གཏོང་རྒྱ་ཡིན་ལུགས་གསལ་

བསྐྱགས་དོ་ཚློལ་གྱིས་མུ་མཐུད་དགུ་བཅུ་གསུམ་ཟེར་བའི་ཚློགས་པ་བཅུ་གསུམ་མུ་བཅུ་ག་པ་དེ་རེད་
 ཅེས་དང་། གཞུང་ནས་དངུལ་མང་པོ་ཟེར་བ་འདི་དག་ཁྱུངས་ལུང་གཞི་རྩ་ཐད་དེ་བྲལ་བའི་དགྲུག་
 ཤིང་གི་དགྲོག་གཏམ་དོགས་གཞི་ཆེ་བ་ཞིག་རེད། གང་ལགས་ཤེ་ན་དགུ་བཅུ་གསུམ་ཟེར་བའི་
 ཚློགས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ང་ཚོས་ཤེས་རྟོགས་རྩ་བ་ནས་མེད་ཅེས་བཀའ་ཚློགས་ནས་གསུངས་འདུག །

ལན་འདེབས། ཐེ་ཝན་གྱི་དངུལ་ལྷོག་ཟས་བྱས་པ་དངོས་ར་འབྲོད་པའི་སྒྲོར་ལ་བོད་
 གཞུང་ཆེས་མཐོའི་རྒྱན་ལས་ཚློགས་འདུ་ནས་ཐག་བཅད་གསལ་བསྐྱགས་གནང་བའི་པར་བྱིད་རྣམ་
 བས་རྩིས་མེད་མཚམས་འཛོག་བྱས་སོང་ཞེས་ང་ཚོས་ར་སྒྲོད་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་ལ་ལན་འདེབས་དང་
 གསལ་བཤད་དགོས་པ་ལས། བསྐྱར་བཞེད་བྱེད་འོས་མ་མཐོང་ཞེས་བཞག་ཤེས་ཐབས་མེད། དེ་
 བཞིན་སྐབས་དེར་བདེ་སྤང་བཀའ་སློན་བསྟན་འཛིན་རྣམ་རྒྱལ་ཡིན་པ་དང་། ཁོང་ཚུགས་འདུག་
 གིས་བདེ་སྤང་གི་གསང་ལས་པ་གསར་འབྱོར་བ་དེ་ཚོར་བརྒྱུད་ངན་སློབ་གྱིས་སྤྱི་འབུས་གཉིས་སློག་
 ཉན་གཏོང་རྒྱུ་ཡིན་ལུགས་གྱི་དོ་ཚློལ་ལས་འགྲུལ་ཇི་བྱས་དང་བྱེད་མཁན་གསར་འབྱོར་བ་མི་གངས་
 ༡༡ གི་མིང་དང་བཅས་ཡིག་ཆ་སྟན་ཞུ་གསལ་པོར་སྐབས་དེ་རང་དུ་སྤུལ་ཡོད་པ་ཁྱུངས་ལྟན་གྱི་
 གཞི་རྩ་གསལ་པོ་ཡོད། དེར་མ་ཟད་གཞུང་དངུལ་མང་པོ་ཁོང་ཚོར་སྤྲད་ཡོད་པ་དང་། ལུ་སྤྲུག་སློབ་
 ཡོན་ཆེད་ཨ་སྒྲོར་༡༧༠༠ དེ་དག་དེ་སྤྲོད་གྱིང་གནས་སྤྲོད་བྱས་པ་དེང་ཨ་རིར་ཡོད་པའི་ཨ་མདོ་
 དགེ་འདུན་ཉི་མ་ཟེར་བ་དེས་ཞལ་འདེབས་སྤུལ་བ་དེ་ཁོང་ཚོར་ཁ་ལོ་བསྐྱར་ཏེ་སྤྲད་པ་རེད་ཅེས་
 གསལ་ཅམ་བཞེད་ཡོད། ད་དུང་གསལ་དུ་གཏོང་དགོས་ན་གཏོང་ཚོག་ མ་རུང་པའི་ལས་འགྲུལ་
 བྱེད་སྤངས་དེ་དག་སྒྱུར་བཞེད་བྱས་པ་དེ་རིགས་དགྲུག་ཤིང་དང་དགྲོག་གཏམ་མིན་པར་དགེ་སྒྱུར་

གོ་ལྷོག་ཏུ་མི་འགོ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན། དཔེར་ན། རང་ཁུལ་གཏོར་གཤིག་བཟོ་མཁན་གྱི་མི་དེ་ཆོར་
 དདུལ་གནང་བ་ལས་བྱ་ཐུག་གི་སློབ་ཡོན་ཆེད་གནང་ན་ཡག་གི་མ་རེད་དམ། འོགས་གཞི་ཆེན་པོ་
 ཆགས་ངེས་རེད། དགུ་བཅུ་གསུམ་ཟེར་བའི་ཆོགས་པ་འདི་བཞིན་ཁུངས་ལུང་གཞི་རྩ་དང་ལྡན་པ་
 ཞེ་ཅིག་བཀོད་ཡོད། འོན་ཀྱང་མང་ཆེ་བར་ངོས་ལེན་གནང་ཡོད་པ་ཡིན་སྟབས་ཕྱིས་འབྱུང་དོ་སྣང་
 གནང་གལ་ཆེ་ལགས།།

ཉེར་གཅིག

བཀའ་དྲུང་ཡིག་ཆ་དང་ནས་ཡོངས་ཁྱབ་གསལ་བསྒྲགས་གནང་བའི་ཞིང་ཟེར་བའི་
 སྐྱོར་གྱི་ལན་འདེབས།

ཡང་བཀའ་ཆོགས་ཀྱིས་ང་ཆེད་ཡིག་ཆ་ནས། ཡིག་ཆ་དེའི་ནང་གི་དོན་ཚན་ ༡༧ རང་༡༩༡ ལོའི་དགུན་
 ཁའི་གྲོས་ཆོགས་ཐོག་བཀའ་ཤག་ལ་ཆོགས་གཙོས་ཐེ་མན་དང་འབྲེལ་བ་བྱེད་ཕྱོགས་སྐྱོར་ལ་
 གསལ་བཤད་དགོས་གསུངས་པར། བཀའ་ཤག་ནས་ཆེས་མཐོའི་རྒྱུན་ལས་ཀྱི་ཐག་གཙོད་གནང་
 བ་དང་། བོད་སོག་ལས་ཁུངས་དང་བོད་གཞུང་ཐད་ཀར་འབྲེལ་བ་ཡོད་ལུགས། ཅང་གཤིའི་བྱ་ལ་
 བོད་སོག་ལས་ཁུངས་བརྒྱུད་སྟན་ཁུ་དོན་ཚན་བཞི་ལ་བོད་ལུལ་ཆེད་སྐྱེ་ཆ་བ་མི་གཅིག་གཏོང་ཡོད་
 གསུངས། ཀུན་བཟང་སྒྲ་མ་རེད། དེའི་ལན་དུ་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ནས་ཀུན་བཟང་སྒྲ་མར་བརྒྱུད་བཀའ་
 ལན་དོན་ཚན་བཞི་ལུལ་བ་དེ་རྒྱ་བྱབ་ཏུ་གསལ་བསྒྲགས་གནང་བ་དེ་རེད། བོད་སོག་ལས་ཁུངས་

རི་གཞུང་གི་འབྲེལ་བ་བྱེད་ས་ལེགས་པ་ཞིག་དང་། གཞན་གྱིས་འབྲེལ་བ་བྱེད་ས་ཉེས་པ་གཅིག་
 བཅས་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ལེགས་ཉེས་གཉིས་ཡོད་དམ། དེ་ཡོད་ན་དྲང་པོ་རེད། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་
 གནད་འགག་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་སྟེ། དེ་མིན་རྒྱ་མཚན་གཞན་མཐོང་ཐུབ་པ་མེད། ཅིས་སྒྲོར། ཞེས་
 ང་ཚོའི་ཡིག་ཆ་ནས་ཆོག་དོན་སྤངས་ཏེ་བཀའ་ཚོགས་ནས་དེའི་ལན་འདེབས་སུ། ༥ དེའི་སྒྲོར་༡༩༩༠
 ཟླ་༡༡ ཚེས་༡༧ ཉིན་བྱུང་རྒྱུན་དང་བཅས་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་བཀའ་དྲུང་ཡིག་ཆ་ངན་སྡོད་ས་
 ཁུབ་གསལ་བསྒྲགས་གནང་ཟིན་ཞིང་། དེའི་ནང་ཀུན་བཟང་སྤྲ་མ་ནས་སྤྲ་འགྲོད་ཕྱིས་བསྐྱེད་ས་
 ལམ་ནོར་ལྟོག་གེས་གྱིས་བོད་གཞུང་ལ་ཕན་ཆ་ཡོང་ཐབས་བྱེད་བབས་སུ་ལམ་སང་བརྩི་མེད་དོག་
 རོལ་གཏོང་རྒྱུ་དང་། བོད་མི་ཞིག་ནས་བོད་ཕན་བྱས་ལུགས་རང་གཞུང་ལ་སྒྲན་སང་ཞུ་ཐབས་
 སྤྲ་རྒྱུ་མ་བྱུང་ལུགས་ཞུ་བཞིན་དུ་ད་དུང་འདི་ཐུར་བདག་མེད་སྒྱུར་འཛོག་གོ་སྒྲབས་མ་གནང་
 བའི་ལེ་གཏོགས་ཁ་འཕངས་ཡོང་ག་ཞི་བཅས་སུ་དགོངས་བཞེས་ཐོག་འབྲེལ་ཡོད་དཔོན་རིགས་དེ་
 དག་ཀྱང་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་གཙོ་འཛིན་ལ་ཞི་བའི་གྲོས་འཆར་དོན་ཚན་ལྟ་སོགས་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་
 དགོས་ཚུལ་ཁོ་པའི་མདུན་བྱས་ལུགས་ཞུས་འདུག་པ་ལྟར། ར་སྒྲོད་དན་རྟགས་ངེས་པར་དགོས་
 མངགས་དང་འབྲེལ་རང་གཞུང་གི་སྲིད་བྱས་གཏན་འབེབས་ཇི་གནང་ལ་བོད་མི་སྤྱི་མཆུངས་སྤྱིག་
 ཐེག་པ་ལུས་ལེན་དགོས་པའི་ཁས་ལེན་དམ་བཅའ་འཛོག་འབུལ་གྱིས་ཐེངས་གཅིག་བསྒྲོད་འབུས་
 དམིགས་བསལ་གོ་སྒྲབས་གནང་བ་ལས་གཞུང་འབྲེལ་སྤྱི་ཚབ་ཏུ་གཏོང་གནང་བ་ཞིག་གཏན་ནས་
 མིན་ཞིང་། ལྷི་ལི་སྤྱི་ཚབ་དོན་གཙོད་མཚན་ཐོག་ནས་ཀུན་བཟང་སྤྲ་མ་བརྒྱུད་འབྲེལ་ཡོད་དཔོན་
 རིགས་སུ་ཕྱག་བྲིས་གིག་བསྐྱར་ལན་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ནས་བཏང་འདུག་པའི་ནང་དོན་དུ་༡

བོད་སྐད་ལས་ཁུངས་དོན་ལེན་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་གཅིག

དོན་ཚན་བཞི་ཡོད་པ་ནས་དང་པོ་དེ་དོན་ལེན་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་དེས་དོན་ཚན་གསུམ་
དེ་དོན་ལེན་གནང་གི་ཡོད་པ་དང་གཉིས།

ཡར་འབྲེལ་གནང་རྒྱ་མིན་པའི་ཐག་བཅད་ཡོད་ནའང་ཚུར་འབྲེལ་བྱེད་པའི་རེ་ལམ་བསྟན་
པ་དང་གསུམ།

ཕྱི་ལོ་དོན་གཅོད་མཚན་ཐོག་ནས་ཀུན་བཟང་སྤྲ་མ་བརྒྱད་འབྲེལ་ཡོད་དཔོན་རིགས་
སུ་ཕྱག་བྲིས་གིག་བསྐྱར་ལན་ཞེས་པའི་ཕྱག་བྲིས་གནང་ཡུལ་གྱི་འབྲེལ་ཡོད་དཔོན་རིགས་
གསུངས་པ་དེ་བོད་སྐད་ལས་ཁུངས་ཀྱི་དཔོན་རིགས་ཡིན་པ་དང་བཞི། །

ཁོང་ཚོའི་དོན་ཚན་ཉི་ཤེར་བོད་མི་ཚོར་བོད་སྐད་ལས་ཁུངས་ནས་དཔུལ་གྲོན་བཏང་ཡོད་
ལ་གསལ་བཤད་བྱེད་ཆེད་བྱེད་ཆོའི་ཞིབ་འཇུག་ཚོགས་ཚུངས་ལ་མཐུན་འགྱུར་ཆ་ཚང་ཞུ་རྒྱ་ཞེས་པ་
དེར་བཟུང་ནས་སྤེལ་གྲག་ཉི་ཤེར་ཟེར་བ་སྐད་སྐད་ལས་ཁུངས་དཔུལ་གྲོན་བཏང་ཡོད་པ་ཞེས་པའི་དོན་
གནད་བོད་མིར་དཔུལ་གྲག་ཚོད་བཏང་ཡོད་པའི་ཁུངས་སྐྱེལ་བྱེད་དུ་མ་བཅུག་པར་བོད་མི་སྟོབས་
རྒྱས་ཆེ་བ་རྣམས་དང་། ཚོགས་པ་སྟོབས་རྒྱས་ཆེ་བ་ཁག་རྒྱུ་འགོ་བཟུངས་བྱེད་དགོས་ཕྱག་གི་ཡོད་
པ་དང་ལྔ།

ཀུན་བཟང་སྤྲ་མ་བརྒྱད་འབྲེལ་ཡོད་དཔོན་རིགས་ལ་ཕྱག་བྲིས་བསྐྱར་གསུངས་པ་
དང་། ཅང་མི་གོ་ལ་ཕྱག་བྲིས་ཐད་ཀར་གནང་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡིག་དོན་འདིར་གསལ་པོ་ཞིག་
གསུངས་ཐུབ་ཀྱི་མེད་པ་དང་དུག།

དཔེར་ན་བོད་སྐད་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་བཏང་བའི་ཡི་གེའི་དོན་ཚན་བཞི་པོ་ལ་འདི་དོས་ལེན་
 ཡོད་དང་མེད་འདི་དོས་ལེན་གསུངས་ཀྱི་ཡོད་དུས་བོད་སྐད་ལས་ཁུངས་མཉམ་གྲོས་མོལ་བྱེད་མིན་
 ཟེར་བ་དེར་དོན་གང་ཡང་མེད་པ་རེད། དོན་ཚན་བཞི་པོ་དེར་རེ་བའི་ལྷག་མ་ཞིག་བཞག་ཡོད་པ་
 གསལ་པོར་བསྟན་ཤེས་ཐབས་མེད་པ་དང་བདུན། བཅས་ནི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་མགོ་
 འཕྲོམ་ཏེ་སྒྲེས་མ་ཐག་པའི་ལྷགས་ཀྱི་བེལ་བྱར་བྱོར་དུ་འགོ་བ་དང་མཚུངས། ལེགས་བཤད་ལས།
 གཡུལ་དོར་རྒྱན་ལ་བྱི་དོར་བྱེད། །དག་དང་འཕྲད་ན་རང་སྤྱོད་སྤྲོད། འགོགས་ན་དག་བས་གཉེན་
 སྤྱོད་སྤྲོད། །མཚོན་ཆ་དག་ཡི་ལག་ཆར་འཕེན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོན་དུ་གནས།

ཉེར་གཉིས

འབྲེལ་བ་བྱ་ཡུལ་དེ་བོད་སྐད་ལས་ཁུངས་འགྲིག་གི་མེད་ཟེར་བའི་སྐོར་གྱི་ལན་
 འདེབས།

ཡང་བཀའ་ཚོགས་ཀྱིས་ང་ཚོའི་ཡིག་ཆ་ནས། ཡིག་ཆ་དེའི་དོན་ཚན་ ༢༥ ནང་གོ་མིན་ཏང་སྲིད་གཞུང་
 ཡག་པོ་ཡིན་ཟེར་བུར་དུ་བཞག་སྟེ་བོད་སྐད་ལས་ཁུངས་དེ་སྒྲིན་ཆ་ཆེ་བའི་ལྷ་ཚུལ་ཞིག་བརྗོད་ཀྱི་
 ཡོད་ནའང་། ད་བར་གཞུང་གིས་རྒྱ་དམར་དང་འབྲེལ་བ་བྱེད་ཡུལ་གྲུང་བཅས་ཏང་གི་འཐབ་སྤྱོད་སྤྲོད་
 གཅིག་གྱུར་དང་མི་རིགས་ལས་ཁུངས་གཉིས་རེད། དེ་གཉིས་དང་བོད་སྐད་ལས་ཁུངས་བྱེད་པར་
 མེད། ད་དུང་མི་རིགས་གཞན་དང་མི་འདྲ་བར་བོད་སྐད་གཉིས་ལ་དམིགས་བསལ་གྱི་ཆེད་སྡེ་ཡིག་

ཟུར་དུ་བཞག་དགོས་པ་དང་། སོག་པོ་རང་བཙན་དུ་གྱུར་ཡོད། འོན་ཏེ་སོག་ལས་ཁུངས་ཟེར་བ་
 དེ་གཞན་ལས་སྐྱུག་པ་ཞིག་ཡིན་དཔང་དུ་བཏང་ན་བཀའ་སློན་གྱི་པ་རྒྱ་ལོ་དོན་འགྲུབ་ཐེ་ཕན་དུ་ག་
 དུས་ཐེབས་ན་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ལས་འབྲེལ་གཏུག་བྱ་ཡུལ་གཞན་བྱུང་མིང་། སྤིང་འཛིན་དང་
 སྤིང་སློན་མཇལ་ནའང་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་བརྒྱད་ནས་རེད། ཞེས་སྒྲུབ། ཞེས་ང་ཚོའི་ཡིག་ཆའི་
 ཚིག་དོན་སྒྲུངས་ཏེ་བཀའ་ཚོགས་ནས་དེའི་ལན་འདེབས་སུ། ། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ད་ལྟའི་ཆར་
 རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་རྒྱལ་པོ་བཙན་བཟུང་འོག་ཡོད་པ་དང་། རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་གཙོ་བོའི་སྤིང་
 དཔང་དེ་རྒྱ་ནག་དམར་ཤོག་ཚོགས་པའི་འགོ་བློན་ཚོའི་ལག་ཏུ་ཡོད་པ། བོད་ནང་གི་ཇ་དྲག་གི་དཀའ་
 ངལ་སེལ་ཐབས་མི་གནང་མཐུ་མིང་དུ་གྱུར་ཞིང་། རྒྱ་ནག་གཞུང་ཕྱོགས་ནས་ང་ཚོའི་ཐུགས་འདོད་
 ལྟར་ཕྱི་འབྲེལ་ལས་ཁུངས་བརྒྱད་འབྲེལ་བ་བྱེད་འདོད་མིང་པ་བཙས་ལ་བརྟེན། གཙོ་བོ་སྐྱེ་ཆ་བ་སྐྱ་
 རྗེས་ཐེབས་སྐྱབས་ཐོག་མར་དམར་ཤོག་ཚོགས་པའི་འགོ་བློན་ཏིང་ཞའོ་ཕིང་དང་། རྒྱུ་ཡའོ་པང་
 སོགས་དང་། དེ་ནས་དམར་ཤོག་ཚོགས་པའི་ལས་ཁུངས་འཐབ་ཕྱོགས་གཅིག་གྱུར་ཁང་མཉམ་
 འབྲེལ་བ་གནང་རྒྱ་གནང་དགོས་བྱུང་ཡོད། བོད་སོག་ལས་ཁུངས་མཉམ་དཔང་མིང་གི་འབྲེལ་བ་
 གནང་དགོས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་གང་ཡང་མིང་ཅིང་། ཅི་སྟེ་རང་དཔང་ཐོག་ནས་གནང་བ་ཡིན་ན་བོད་
 རྒྱ་ཁོངས་སུ་ངོས་ལེན་གྱི་སློན་ཆ་ད་རེས་བྱེད་ཚོས་གནང་བ་དང་གཅིག་གྱུར་ཆགས་ཀྱི་རེད། གོ་མིན་
 ཏང་གཞུང་ཡག་པོ་ཡིན་པ་དང་། བོད་སོག་ལས་ཁུངས་སློན་ཆ་ཆེ་བ་ཡིན་པའི་སྐད་ཆ་མ་རེད། ཐེ་
 ཕན་གཞུང་དང་འབྲེལ་བ་གནང་རྒྱ་གལ་ཆེ་གཟིགས་ཀྱང་འབྲེལ་བ་བྱེད་ཡུལ་གྱི་ལས་ཁུངས་དེ་
 བོད་སོག་ལས་ཁུངས་འགྲིག་གི་མིང་པའི་གནས་ཚུལ་གསལ་པོ་བཟོས་གནང་བ་ཞིག་རེད་ཅེས་

གསུངས་འདུག

ལན་འདེབས། གཞི་རྩའི་ཐོག་ང་ཚོས་གོང་དུ་བྱས་པའི་ཚིག་དོན་རྣམས་ངོས་བཞེས་གནང་
 ཡོད་པ་དང་དེ་ལྟར་ཆིངས་ཡིག་དོན་ཚན་༡༧ ཟེར་བ་དེ་བཞག་དུས་དབང་མེད་གིས་བཞག་དགོས་
 བྱུང་ལུགས་བཤད་པའི་ཁག་དགྱི་བྱས་པ་ལངས་ཤོར་གིས་ད་རེས་བྱེད་རྣམ་པ་རྒྱ་གར་རང་དབང་
 ལུང་པར་ཡོད་བཞིན་རྒྱ་ནག་གི་ཅིང་དུ་བཅན་འདེད་བྱས་པ་ལྟ་བུ་བཤད་པས་ལ་དག་ཐབས་ཅི་ལ་
 ཡོད། རྒྱ་དམར་གིས་འདོད་མོས་བྱེད་གི་མི་འདུག་ཅེས་ཁོང་ཚོའི་འདོད་དོན་ལྟར་བྱས་ཡོད་ན། བོད་
 སོག་ལས་ཁུངས་དང་། འཐབ་ཕྱོགས་གཅིག་གྱུར་ལས་ཁུངས། མི་རིགས་ལས་ཁུངས་བཅས་མི་
 གཅིག་པ་བྱུང་མེད་པས་བྱེད་རྣམ་པའི་འབྲེལ་བཤད་དེ་རང་མགོ་རྒྱ་བྱེད་དུ་གྱུར་ཡོད། བོད་སོག་
 ལས་ཁུངས་མཉམ་དབང་མེད་གི་འབྲེལ་བ་གནང་དགོས་གི་གནས་ཚུལ་གང་ཡང་མེད་ན། བྱེད་
 རྣམ་པས་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་བརྒྱད་ཐོང་མཆན་ལག་འཁྱར་གིས་མཚོན་སྟེ་ལེན་ལས་རིམ་མངལ་
 འཕྲད་བཅས་ཆ་ཚང་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་གི་བཀོད་སློག་ལྟར་སྟེ་རྩིས་སྟེ་ཐེ་མན་ལ་ཐེབས་ཏེ་བོད་
 སོག་ལས་ཁུངས་དང་འབྲེལ་བ་གནང་ཡོད་པ་དེ་གང་ཞིག་ཡིན་ནམ། འདྲ་པར་སྟེ་ལྟ་མེད་བྱེད་
 རྣམ་པ་དང་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་གི་མི་སྣ་ཚོ་དང་བཀའ་མོལ་གིས་རྒྱུ་བ་བཏེགས་མཉམ་སློག་ཐོག་
 བཞགས་པ་དེ་ག་རེ་ཡིན་ནམ། བྱེད་རྣམ་པས་ད་ལྟའི་ཆར་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་ཤིལ་པོ་བཅན་
 བཟུང་འོག་ཡོད་པ་ལ་བཏྲན་འཐབ་ཕྱོགས་གཅིག་གྱུར་ཁང་མཉམ་འབྲེལ་བ་གནང་དགོས་བྱུང་ཡོད་
 གསུངས་དོན་དང་། ཐེ་མན་གཞུང་དང་འབྲེལ་བ་གནང་རྒྱ་གལ་ཆེར་གཟིགས་ཀྱང་འབྲེལ་བ་བྱེད་
 ཡུལ་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་འགྲིག་གི་མེད་གསུངས་པ་དེ་རིགས་ལ་རྩ་འཛིན་བྱ་ཡུལ་སྟེ་ཅམ་མི་

འདུག འོན་པོད་ནང་གི་ཇ་དྲག་གི་དཀའ་ངལ་སེལ་ཐབས་མི་གནང་མཐུ་མེད་གི་གྲང་བྱན་དང་
 འབྲེལ་བ་གནང་དགོས་གྱུར་བ་ཡིན་ན། རྒྱ་མཚན་མེད་པ་མིན་རུང་། ཐེ་ཕན་གཞུང་དང་འབྲེལ་བ་
 གནང་བས་ཇ་དྲག་གི་དཀའ་ངལ་ལ་གང་ཞིག་ཕན་གྱི་ཡོད་དམ། གལ་སྲིད་ཐེ་ཕན་གཞུང་རང་
 བཅན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ན། དེ་དུས་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ཀྱང་ཡུག་གཅིག་དུ་འགྱུར་བ་ལས་ཟུར་
 དུ་མེད། འཐབ་ཕྱོགས་གཅིག་གྱུར་ལས་ཁུངས་དེ་རྒྱ་ནག་དམར་ཤོག་ཚོགས་པའི་ལས་ཁུངས་རེད་
 ཅེས་བྱད་པར་ཞིག་ཡོད་ཁུལ་གསུངས་གྱི་ཡོད་ན། བོད་སོག་ལས་ཁུངས་དེ་འང་ཐེ་ཕན་སྲིད་གཞུང་
 གོ་མིན་ཏང་དམངས་གཙོ་ཚོགས་པའི་ལས་ཁུངས་ཤིག་ཡིན་སྟབས་ངོ་བོ་གཅིག་གྱུར་ལ་སྒྲུ་མདོག་
 མི་འདྲ་བ་གང་ཡང་མེད། བཅན་བྱོལ་བོད་གཞུང་ནས་རྒྱ་མི་དམར་ནག་གཉིས་ཀར་འབྲེལ་བ་གནང་
 བ་ཞིན་པ་འདིར་རང་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ལམ་གཅིག་གྱུར་ཞིག་ཡིན་ཤིག་ངོས་འཛིན་བྱས་པ་ལས་
 གྲང་བྱན་གྱིས་ཚུར་བྱབ་ཆོད་གཏོང་བར་ངོས་ལེན་དང་། གོ་མིན་ཏང་ལ་ཕར་བྱབ་ཆོད་གཏོང་ཅིས་
 གནང་བ་དེ་འདྲ་ཡིན་ཤིག་ང་ཚོས་བྱས་མེད། གྲང་བྱན་གྱི་འདོད་པར་ངོས་ལེན་གནང་བ་ཡིན་ན།
 ཐེ་ཕན་གོ་ཏང་སྲིད་གཞུང་ལ་ཕར་བྱབ་ཆོད་བཏང་བྱབ་ནའང་བོད་དོན་ལ་ཅི་ཞིག་ཕན། བོད་རྒྱ་
 ཁོངས་སུ་ངོས་ལེན་གྱི་སྒྲིན་ཆ་ཟེར་བ་དེ་ལྷག་པའི་རྒྱ་རྒྱུང་ཟེར་བ་དང་མཚུངས་པ་བཅས་སོ།།

ཉེར་གསུམ་

གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་གྲོས་ཚོད་ལ་ད་ལྟ་འདྲ་རྒྱུ་མཐུད་ཅུ་འཛིན་དུ་གནས་ཡོད་ཟེར་བའི་
སྒྲོར་གྱི་ལན་འདེབས།

ཡང་བཀའ་ཚོགས་ཀྱིས་ང་ཚོའི་ཡིག་ཆ་ནས། དེའི་ནང་གི་དོན་ཚན་༡༤ ནང་གི་ཕན་ལ་འབྲེལ་གཏུག་
སྒྲུ་ཚབ་མི་འགོ་གསུམ་བཅོས་ཡོད་ཁོངས་ནས་བོད་དོན་ལ་ལྟ་བ་མཐོག་ས་པོ་ཡོད་མཁན་ལྷོ་དོན་
དུང་ཆེ་འཇམ་དཔལ་ཚོས་བཟང་ཐབས་ཤེས་དུ་མས་ཟུར་བཞག་ཐོག་བཀའ་སློན་གྱི་པ་རྒྱ་ལོ་དོན་
འགྲུབ་མཚོག་དང་། དུང་ཆེ་སྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚན་གཉིས་གི་ཕན་ལ་ཐེབས་དུས་བོད་སོག་ལས་
ཁུངས་ཀྱི་བཀོད་སྒྲིག་སྒྲེ་ལོན་དང་། སྒྲེ་ཤན་བྱས་ཐོག་དོན་གནད་འདི་ཡིན་སྒྲེ་གཅིག་མེད་པར་
དཔུལ་དང་དངོས་པོ་གཞུང་སྒྲེར་གཉིས་ཐོག་ཏུ་སྒྲུངས་ནས་སྒྲེར་གྱི་དངོས་པོའི་སྒྲོར་རྒྱ་གར་གྱི་
བྲིམས་འགལ་དུ་གྱུར་བའི་སྒྲན་གྲགས་དང་གྲོས་ཚོགས་ཐོག་སློང་རྒྱ་ལོ་ཚོའི་རང་བཞིན་ཅན་མང་
དག་ལྷུང་ཡང་ཐག་གཅོད་འདི་ཡིན་མེད་པ་དེ་རེད། ཅས་དང་། དེའི་དོན་ཚན་༡༧ ནང་སྒྱི་འབྲུས་
གྲོས་ཚོགས་ནང་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་དང་འབྲེལ་བ་བྱེད་མི་ཚོག་པ་དང་། དཔུལ་ལོན་མི་ཚོག་པ་
བཅས་གྲོས་ཚོད་དོན་ཚན་བཞི་བཞག་ཡོད་པ་དེ་དང་འགལ་བ་ཞིག་རེད། དེར་བརྟེན་འགལ་འཛོལ་
བྱུང་བའི་བགོ་སློང་སྐབས་གྲོས་ཚོད་ཉ་ལས་ཀྱི་མ་རེད། ལྷ་གྲུ་རྒྱུང་རྒྱུང་ལྟ་བུ་རེད། དེ་བས་ཆབ་སྲིད་
གནད་དོན་གཟི་བརླིང་ཅན་འདི་ལྟ་བུ་གལ་ཆེ་གི་རེད་ཟེར་བ་སོགས་སློང་རྒྱུང་མང་པོ་བྱས་མཐར་
སྒྱི་འབྲུས་གྲོས་ཚོད་དང་འགལ་བའི་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་དང་འབྲེལ་བ་བྱས་པ་དང་། དཔུལ་དངོས་

སྒྲུངས་པ་འགྲིག་མིན་གྱི་མང་མོས་འོས་བསྟུ་བྱེད་སྐབས་འགྲིག་མི་འདུག་ཟེར་མཁན་ཙམ་པ་
 དང་། འགྲིག་འདུག་ཟེར་མཁན་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་པར་བརྟེན་སྟེ་འབྲུས་གྲོས་ཚད་ཅིས་མེད་དུ་གྱུར་པ་
 རེད། ཅིས་དང་། ཡང་དེའི་ནང་གི་དོན་ཚན་༥༥ ནང་དབྱས་གཙང་སྟེ་འབྲུས་ཀླུ་ཚོས་འཕེལ་ནས་
 སྟེ་འབྲུས་གྲོས་ཚད་སྟེ་འབྲུས་ནས་ཅིས་མེད་བྱས་པ་བྲིམས་འགལ་དང་། དོན་འགལ་གཉིས་ཀ་རེད།
 དེས་ན་སྟེ་འབྲུས་གྲོས་ཚད་ཅིས་མེད་བྱས་པ་དེ་འགྲིག་མིན་རྒྱལ་ཡོངས་མི་མང་ལ་འོས་བསྟུ་བྱ་དགོས་
 པའི་གྲོས་ཚད་བཏོན་པ་རེད། རྒྱལ་ལྷན་གྱི་གྲོས་འཆར་དེ་དོན་རྒྱལ་ཡོངས་མི་མང་ལ་འོས་བསྟུ་བྱེད་
 དང་མི་བྱེད་ཟེར་བའི་སྟེ་འབྲུས་འོས་བསྟུ་བྱ་སྐབས་འོས་བསྟུ་བྱ་དགོས་ཟེར་མཁན་ཙམ་པ་
 དང་། འོས་བསྟུ་མི་བྱེད་ཟེར་བ་ནམས་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་པ་རེད། བཀའ་ཤག་དང་གྲོས་ཚོགས་གཉིས་
 ཀའི་ནང་དུ་སླིད་བྱས་ཀྱི་ལངས་སྟོགས་ཤུགས་ཆེ་ཆུང་། གཏིང་ཟབ་ཞན་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་མིན་དང་
 མང་སྟེ་ཉུང་གི་རྟེན་ཐབས་མེད་པའི་ཐག་ཚད་པ་རེད། རྗེས་སུ་ཚོགས་གཙོས་བ་རེ་བོ་རེ་བྱས་ཏེ་གྲོས་
 ཚད་རང་གནས་ཡིན་ཁུལ་གསུངས་པ་རེད། དེའང་སླིད་བྱས་ཆུང་དུ་ཞིག་རེད། ཡིན་མིན་གསལ་པོ་
 མི་ཡོང་བའི་སླིད་བྱས་དེས་མང་ཚོགས་མགོ་ཚྭ་ནས་བསྟན་དགོས་ཐུག་གི་ཡོད་པ་དེ་རེད། བཅས་
 ལའོད་དོན་འདི་དག་སྒྲོར་ཞེས་ང་ཚོའི་ཡིག་ཆའི་ཚིག་དོན་སྒྲུངས་ཏེ་བཀའ་ཚོགས་ནས་དེའི་ལན་
 འདེབས་སུ། ། ཐེ་ཕན་ལ་སྐྱེ་ཆབ་མི་གསུམ་ཕེབས་རྒྱའི་ཁོངས་ལྷི་དོན་དུང་ཆེ་འཇམ་དཔལ་ཚོས་
 བཟང་ཕེབས་མ་ཐུབ་པའི་སྟོན་ཅ་ནི། ཐེངས་གཉིས་པ་རྟོང་གོང་དུ་ཕེབས་རྒྱའི་དབྱིན་ཇིའི་གཞུང་
 ཚབ་ནས་སྐབས་འབྲལ་ཐོང་མཆན་མ་ཐོབ་པ་ལས། དེ་མིན་གྱི་རྒྱ་མཚན་བཤད་པ་དགྲོག་གཏམ་
 ལས་བདེན་འབྲེལ་མིན་པའི་གནས་ལུགས་གྲོས་ཚོགས་ཐེངས་༦ པའི་ཐོག་གསལ་པོ་བཟོས་ཟིན་

ཡོད། སྐབས་དེར་རྒྱལ་སྤྱིའི་ལམ་ལུགས་ལྟར་གོ་མིན་ཏང་གི་དཔྱད་འཛིན་ནས་ཡགོང་ས་མཆོག་ལ་ཕྱག་
 ཏུགས་ཐུལ་བ་དང་། བོད་ཐའི་དབར་འབྲེལ་བ་བྱེད་པ་རང་དབང་དམངས་གཙོ་ཚོགས་པ་ནས་ཁོ་
 ཚོའི་གནས་སྡངས་ཀྱིས་རྒྱུན་པས་ང་ཚོའི་སྐྱེ་ཆ་བརྟེན་གོང་བར་ཐེངས་གཉིས་ཐེབས་དགོས་གྱུར་
 པའི་ཐེབས་མགོན་གྱི་གསལ་ཆེད་ཐུལ་བ་དེ་ལས། གནས་ལུལ་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་བྲིམས་དང་
 འགལ་བའི་དདུལ་བཞེས་པ་བཤད་པ་དེ་དག་བདེན་འབྲེལ་རྩ་བ་ནས་མེད། དེའི་སྐོར་གྲོས་ཚོགས་
 ནང་བགོ་གྲོང་སྐབས་བོད་སྤྱི་པའི་དོན་དུ་རྣམ་དཔྱད་རྩལ་བཏོན་གྱིས་དགོངས་རྒྱུལ་བཏོན་པ་ལས་
 གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་གྲོས་ཚོད་ལ་བརྩི་བཀུར་མ་ཞུས་པར་བརྩི་མེད་བཏང་རྒྱུ་པར་བཞག། དེའི་སྐོར་གྱི་
 གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་གྲོས་ཚོད་ལ་ད་ལྟ་འང་རྒྱན་མཐུད་རྩ་འཛིན་དུ་གནས་ཡོད་ཅེས་གསུངས་འདུག།

ལན་འདེབས། རྩ་བའི་ཆ་ནས་ང་ཚོས་ཞུས་དོན་གོང་གསལ་རྣམས་ངོ་བཞེས་གནང་བ་
 ལས་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཆོན་གསུངས་རྒྱུ་མེད་པ་གསལ་པོ་བྱུང་འདུག། ལྷི་དོན་དུང་ཆེ་ཐེབས་བྱུང་
 མིན་སྐོར་ལ་འབྲེལ་བཤད་དེ་བདེན་འབྲེལ་མིན་པ་མ་ཟད། དེ་མིན་གྱི་རྒྱུ་མཆོན་བཤད་པ་དགོག་
 གཏམ་ལས་བདེན་འབྲེལ་མིན་པའི་གནས་ལུགས་གྲོས་ཚོགས་ཐེངས་༥ པའི་ཐོག་གསལ་པོ་བཟོས་
 ཟིན་ཡོད་ཅེས་གསུངས་པ་དེའང་བདེན་འབྲེལ་རྩ་བ་ནས་མ་རེད། གང་ལགས་ཤེ་ན། གྲོས་ཚོགས་
 ཐེངས་༥ པའི་དྲི་བ་དྲི་ལན་གྱིས་མཆོན་གྲོས་འཆར་བཅས་བགོ་གྲོང་བྱུང་བའི་སྐོར་གོང་དུ་ཞུས་ཟིན་
 པ་དེ་དག་དང་། སྐབས་དེར་ལྷག་པར་ལྷི་དོན་དུང་ཆེ་འཇམ་དཔལ་ཚོས་བཟང་གི་ཆོག་ཐོ་གྲོས་
 ཚོགས་སུ་གྲོང་བ་བཅས་ཀྱི་གསལ་པོ་བཟོས་པ་ང་ཚོས་ཞུས་ཡོད། ང་ཚོ་ཡང་གྲོས་ཚོགས་སུ་མཉམ་
 ཚོགས་བྱས་ཡོད། འཇམ་དཔལ་ཚོས་བཟང་ལ་དཔྱིན་ཇིའི་ཐོང་མཆོན་མི་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་ཐོང་

མཆན་ལུ་བའི་དུས་ཚོད་སྤྱད་མེད་པའི་སྐོར་དང་། སྔོན་དུ་ཉོང་གོང་ནས་ཐེ་ཕན་དུ་འབྲེལ་བ་གནང་
 སྐབས་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་སྒྲེ་ལེན་ལས་རིམ་དང་ཐོང་མཆན་ལག་འཁྱེར་ལུ་སྤྱོད་སྐོར་ལ་
 འཇམ་དཔལ་ཚོས་བཟང་གིས་བོད་དོན་ལ་ལྟ་བ་མཁྱེན་སྤོ་བྱས་པས་ཐེབས་འགྲུངས་གྱུར་ལུགས་
 སྐོར་འཇམ་དཔལ་ཚོས་བཟང་ནས་གསལ་བོ་དང་། ཡི་གེ་ཚིག་ཐོ་རིང་པོ་བྲིས་ཡོད་པ་དེ་གསལ་བོ་
 རེད་ཡོད། དེ་དག་དགོག་གཏམ་དང་བདེན་འབྲེལ་མིན་པ་ཡིན་ན་སྐབས་དེ་དུས་ཟུར་ཙམ་གསུང་
 མཁན་མེད། རྒྱ་མཚན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བྱེད་རྒྱུ་པའི་གསུང་བབ་ནི་བདེན་འབྲེལ་མེད་པའི་
 རྒྱུན་བཤད་མིག་གིས་མཐོང་ཐུབ་པ་ཞིག་རེད། འོ་ན་གྲོས་ཚོགས་ནས་དདུལ་དངོས་བྲུངས་པ་དེ་
 རིགས་འགྲིག་མི་འདུག་ཟེར་མཁན་རྒྱུ་པས་ཕམ་ཡོད་པ་མ་རེད་ཅེས་དང་། ཀམ་ཚོས་འཕེལ་གྱི་གྲོས་
 འཆར་འགོ་མ་ཐུབ་པར་ཕམ་ཡོད་པ་མ་རེད་ཅེས་གསུངས་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་པས། ཚང་མས་མཁྱེན་དགོས་
 པ་ཞིག་ལ་གོ་མིན་ཏང་ཟེར་བ་དེ་དང་མི་སེར་རང་དབང་དམངས་གཙོ་ཟེར་བ་དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་
 ལས་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན། བྱེད་རྒྱུ་པས་གསུངས་པའི་རང་དབང་དམངས་གཙོ་
 ཚོགས་པ་ཟེར་བ་དེ་མིང་ཙམ་ལས་དོན་དུ་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལས་དོན་སྐྱབ་ཀྱི་ཡོད་པར་ཤེས་
 དགོས། ཐེ་ཕན་སྤྱི་དགའུང་ཟེར་བ་ནི་གོ་མིན་ཏང་གི་གཞུང་རེད། གོ་མིན་ཏང་ཟེར་བ་ནི་མི་སེར་
 རང་དབང་དམངས་གཙོ་ཚོགས་པ་རེད། །

ཡང་བྱེད་རྒྱུ་པས་གནས་ལུ་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་བྲིམས་དང་འགལ་བའི་དདུལ་དངོས་
 བཞེས་པར་བཤད་པ་དེ་དག་བདེན་འབྲེལ་རྩ་བ་ནས་མེད་གསུངས་ཐད་ང་ཚོས་དེ་འདྲ་བྲིས་མེད།
 ང་ཚོས་མ་བྲིས་པ་བྱེད་རྒྱུ་པས་བསྒྲོན་འཕྲི་གནང་སྟེ་བྲིས། དེ་ལ་འགྲེལ་བཤད་གནང་བ་དེར་མི་

བདེན་རྒྱུན་སྒྲིག་ཟེར་བ་དེ་རེད། བྱེད་རྒྱུ་པ་ས་རྩ་བ་ནས་ཟེར་བའི་ཚིག་དེ་ལས་སྤྲུག་པ་རེད། དེ་
 འདྲ་གསུངས་ན་བྱེད་རྒྱུ་པ་བོད་མིའི་འགན་ཁུར་གྱི་མིང་ཡོད་མཁན་ཞིག་པར་བཞག་ཕྱི་བ་གསོད་
 མཁན་གྱི་མི་ཞིག་ལས་སྤྲུག་རྟགས་བསྟན་གནང་བ་ལས་མེད། གང་ལགས་ཤེས་ན། གོང་གསལ་
 ང་ཚོས་ཁྱུས་དོན་དུ་དཔུལ་དང་དངོས་པོ་གཞུང་སྒྲིལ་གཉིས་ཐོག་དུ་བྱུངས་ནས་ཞེས་དང་། སྒྲིལ་གྱི་
 དངོས་པོའི་སྒྲིལ་རྒྱ་གར་གྱི་བྲིམས་འགལ་དུ་གྱུར་བའི་སྟན་གྲགས་ཞེས་བྲིས་ཡོད། དེས་ན་བཀའ་
 སྒོན་བྲི་བ་རྒྱ་ལོ་དོན་འགྲུབ་དང་དུང་ཆེ་སྐལ་བཟང་རྒྱལ་མཚན་གཉིས་སྒྲིལ་གྱི་གསེར་གྱི་སྒྲིལ་ཐག་རེ་
 རེ། ཁང་བའི་ཆ་སྒྲོག་རེ་རེ། གཟུགས་མཐོང་སྒྲོག་བརྟན་རེ་རེ་བཅས་བཅའ་དངོས་རྒྱམས་ཡོགོང་ས་
 མཆོག་ལ་ཕྱག་རྟགས་སུལ་བའི་མཉམ་དུ་སྒྲིལ་གྱི་དངོས་པོ་གོང་ཁག་རྒྱམས་ཐེ་ཕན་བོད་སོག་ལས་
 ཁུངས་ནས་རྒྱ་གར་ལྷོ་ལྷོ་གནམ་ཐང་བར་བཏང་། ལྷོ་ལྷོ་གནམ་ཐང་ནས་ཕྱག་རྟགས་སུལ་བའི་
 དངོས་པོ་རྒྱམས་ལ་རེ་རེ་བཞིན་ཐོ་ཡིག་ལྟར་ཞིབ་འཇུག་སྐབས་གོང་གསལ་རྒྱམས་ཕྱག་རྟགས་སུལ་
 ཁོངས་སུ་མ་གསལ་སྟབས་རྒྱ་གར་གནམ་ཐང་ནས་སྒྲིལ་གྱི་ཡིག་ཆ་དུ་དོགས་འདྲི་ཁྱུས། སྒྲིལ་
 ཡིག་ཆ་ཐོ་ཡིག་སྒྲིལ་གསལ་ལྟར་ལས་མེད་ལྷགས་གསུངས། དེ་ནས་བྲིམས་འགལ་ཆགས་པ་ཙམ་
 མ་ཟད། ཕྱག་རྟགས་སུལ་ཁོངས་སུ་ནག་ཆོང་གི་ལས་ཀ་བྱས་པའི་མཐོང་ཚུལ་བཅས་བྲིམས་ཉེན་
 ཆེན་པོར་གྱུར་ཏེ་གོང་གི་དངོས་པོ་རྒྱམས་བྲིམས་ཐོག་ནས་རྒྱ་གར་གྱིས་གཞུང་བཞེས་གནང་། ཁོང་
 གཉིས་ལ་བྲིམས་ཉེས་ཐོག་རྒྱའི་རྩ་དགའ་བྱེད་སྐབས་སྟབས་ཡག་ཤོས་ལ་མི་དང་བཅའ་དངོས་
 མཉམ་དུ་མེད་སྟབས་སུའི་ཡིན་ཤེས་ཀྱི་མེད། ཅས་གཡོལ་ཐབས་གནང་བས་འཛིན་བཟུང་མ་ཤོར་
 ཙམ་བྱུང་བ་མ་གཏོགས་མི་དང་བཅའ་དངོས་མཉམ་དུ་ཡོད་ན་སྒྲིལ་རྒྱམས་གཉིས་ནས་ཞབས་

འདྲེན་གྱི་ཐོག་དུ་ཞབས་འདྲེན་ག་ཚོད་བཞག་སོང་། རྒྱ་མཚན་དེ་དག་གྲོས་ཚོགས་ནང་གསལ་པོ་
 བྱང་བ་ཡིན་བཞིན་དུ་བྱེད་རྒྱུ་པས་བདེན་འབྲེལ་རྩ་བ་ནས་མེད་གསུངས་པ་དང་། བདེན་འབྲེལ་
 མིན་ལུགས་གྲོས་ཚོགས་ཐོག་གསལ་པོ་བཟོས་ཟིན་ཡོད་གསུངས་པ་བཅས་ར་གན་གསེར་བརྒྱས་
 གྱི་རྒྱུ་པ་བསྟན་པས་ཕན་ཐོག་གང་ཡང་མེད་པ་རེད། བདེན་པ་རང་གསུངས་ན་བདེན་པ་ལས་རྩ་
 ཆེ་བ་ཞིག་མེད་ངེས་ཡིན།

ད་དུང་གྲོས་ཚོད་བརྩི་མེད་གཏོང་རྒྱུ་ཕར་བཞག་དེའི་སྐོར་གྱི་གྲོས་ཚོགས་གྱི་གྲོས་ཚོད་ད་
 ལྟ་འང་རྒྱན་མཐུད་རྩ་འཛིན་དུ་གནས་ཡོད་གསུངས་ཐད། གོང་དུ་གསལ་བ་ལྟར་ཚོགས་གཙོས་བ་
 རེ་བོ་རེ་བྱས་ཏེ་གྲོས་ཚོད་རང་གནས་ཡིན་ཁུལ་གསུངས་པ་དེ་རང་རེད། རྒྱན་མཐུད་རྩ་འཛིན་བྱེད་
 གཞི་མེད་དུས་དེ་འདྲ་གསུངས་ནས་གང་ཕན། ཡི་གེ་བྲིས་པའི་ཤོག་བྱ་མེར་བསྐྱེགས་མ་བཏང་བས་
 ཅི་ཕན། ཡི་གེའི་འབྲུ་དོན་ལ་མ་གནས་ན་ཤོག་བྱ་དཀར་པོར་སྒྲག་ཆ་ནག་པོས་རི་མོ་བྲིས་པས་ཅི་
 ཕན། གྲོས་ཚོགས་ནང་བགྲོ་གླེང་སྐབས་བོད་སྤྱི་པའི་དོན་དུ་རྒྱུ་དཔྱོད་རྩ་ལ་བཏོན་གྱིས་དགོངས་
 ཚུལ་བཏོན་པ་ལས་ཞེས་གསུངས་ཐད། མི་ལོ་ལྔའི་རིང་གི་གྲོས་ཚོགས་ནང་བཅའ་ཁྲིམས་དང་སྒྲིག་
 གཞི་ཁག་གི་ཚིག་དོན་བསྒྱུར་བཅོས་མ་ཆར་ནས་གྲོས་ཚོགས་སྔོན་མའི་བྲིས་པ་རྗེས་མའི་སྐབས་
 བཟོ་བཅོས་དང་། ཡང་དེའི་རྗེས་མའི་སྐབས་དེ་ལ་བཟོས་བཅོས་ཁོ་ན་གནང་བ་དང་། དེང་སང་གི་
 སྤྱི་ཚོགས་ནང་རྟོག་དྲ་ལངས་གཞི་ཆགས་པ། རྟོག་དྲ་ལངས་ན་ཐག་གཅོད་བྱེད་གཞི་མེད་པ་སོགས་
 ཁོ་ནར་གྱུར་པ་མཐོང་གསལ་ཐོག་བགྲོ་གླེང་བེར་བ་ཅུ་ལས་དོན་ཡག་ཉན་གང་འདྲ་ཞིག་གླེང་
 ཡང་དེ་ལ་དགོ་སྤྱོད་དཔྱེ་འབྱེད་དང་། མཐུག་སྔོན་ཐག་གཅོད་རིགས་སྟེ་གཅིག་བྱང་གློང་མེད་པ།

ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གནད་དོན་གང་ལའང་འགན་སྲུང་དོ་སྲོད་དང་། ལེགས་ཉེས་ཀྱི་རྣམ་དཔྱེ་ཚད་པ་སྟེ་
གཅིག་བྱང་མ་མྱོང་བར་རྟོག་གཞི་ཐམས་ཅད་སྟེ་ཚོགས་ནང་དང་ཕྱི་ནང་གང་སར་འགྲེམ་བཀྲམ་
གྱིས་མཐའ་མའི་འཛིག་སོ་འདི་ཡིན་ཟེར་བ་སྟེ་གཅིག་མ་བྱང་སྟེ་སྟེ་ཚོགས་མཐུན་འབྲེལ་གཏོར་
བཤིག་གི་གཞི་ངན་ཁོ་ནར་གྱུར་པ་སོགས་བཅན་བྱོལ་དུ་འབྱོར་བ་ནས་བཟུང་དེ་འདྲ་བའི་གྲོས་
ཚོགས་བྱང་མ་མྱོང་བ་དུས་རེར་ཉིན་གའས་༡༢ འཚོགས་པ་དང་། ཉིན་རེའི་ཚུད་མ་ལ་བྲག་པ་རྩ་
འཛིན་ལས་བོད་སྟེ་པའི་དོན་གནད་ལ་རྩ་འཛིན་བྱེད་པའི་དགོངས་ལམ་ཙམ་མེད་པ། སྟེ་བོ་སྟེ་ཞིག་
དང་། ལས་དོན་གང་ཞིག་འགྲིག་མིན་ཐག་གཅོད་འགན་ཁུར་བྱེད་མ་མྱོང་བ་དང་། བྱེད་སེམས་
མེད་པ། བྱས་ན་ཕོག་ཐུགས་འགོ་དགོས་ཁོ་ནའི་རང་ཉིད་ཀྱི་ཆེ་མཐོང་ལ་རེ་དོགས་ཀྱི་མགོ་ཡུ་ལ་བོར་
བ་བཅས་ལས་བོད་སྟེ་པའི་དོན་དུ་རྣམ་དཔྱེད་ཀྱི་རྩ་ལ་བཏོན་པ་ཉིན་མའི་སྐར་མ་ཙམ་རེད་ཡོད་པ་
མཁྱེན་དགོས་སོ།། །

ཉེར་བཞི

ཟ་ཁང་གི་འགོ་སྔོང་དང་བསུ་སྟེལ་རང་དབང་དམངས་གཙོ་ཚོགས་པས་ཞུས་པ་
ཟེར་བའི་སྐོར་གྱི་ལན་འདེབས།

ཡང་བཀའ་ཚོགས་ཀྱིས་ང་ཚོའི་ཡིག་ཆ་ནས། ཡིག་ཆ་དེའི་ནང་དོན་ཚན་༢༩ ནང་ཐེ་ཕན་གྱི་དདུལ་
སྤངས་པ་དེ་ལམ་སང་བཀའ་ཤག་གི་དདུལ་རྩིས་ཁོངས་བཏང་སྟེ་རྟོག་སྟོང་ཡོང་མི་བྱུང་བར་བྲིམས་

མཐུན་གཏན་འབེབས་ཡོང་ཐབས་བཞོས་པ་ལྟར་སྤྱི་འབུས་ཀྱིས་ངོས་ལེན་བྱས་པ་རེད། བོད་སློག་
 ལས་ཁུངས་ཀྱི་དདུལ་སྤངས་པ་དེ་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་དདུལ་ཅིས་ནང་བཏང་བ་ཡིན་དུས་སྤྱི་འབུས་ཀྱི་
 གྲོས་ཚོད་རང་གནས་ཡིན་མིན། མཐོང་དོགས་ཀྱི་ཡོལ་བ་དང་། མ་མཐོང་དོགས་ཀྱི་ཁྱུ་མར་སྤྱར་
 ཟེར་བ་ལྟར་རེད། བཀའ་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་བྱབ་བསྐྱགས་ནང་བོད་སློག་ལས་ཁུངས་ཟེར་བ་ནི། བོད་རྒྱ་
 རག་གི་ཆ་ཤས་སུ་འཛུགས་རྒྱུ་དེ་རན་བྱས་ཀྱི་མྱང་གཞི་ཡིན་པ་ཆང་མས་ཤེས་གསལ་དང་། དེ་ལ་
 བོད་གཞུང་ཁྱོད་གས་ནས་ངོས་འཛིན་ཅུ་བ་ནས་གནང་རིགས་བྱུང་མེད་གསུངས་འདུག་ཀྱང་། དོན་
 དངོས་སུ་བྱུག་ལེན་གོང་གསལ་ལྟར་མ་ཟད། བཀའ་སྤྱོན་རྒྱ་ལོ་དོན་འགྲུབ་དང་། བཀའ་སྤྱོན་བསོད་
 རམས་སྟོབས་རྒྱལ། རྩེ་ཆེ་སྐལ་བཟང་རྒྱལ་མཆོན། དམིགས་བསལ་ང་མོད་སུ་འཛིགས་མེད་
 བཅས་བོད་ཀྱི་ཆེས་མཐོའི་མི་སྣ་རྣམས་གཅིག་ཤོར་གཉིས་ཤོར་གྱིས་ཐེ་ཕན་དུ་བྱ་ངང་པ་མཆོལ་
 འདུས་ལྟར་ཐེབས་པར།

- ༡ བོད་སློག་ལས་ཁུངས་བརྒྱད་ཐོང་མཆན་ལག་འཁྱེར་མི་ས་སྤངས་པ་དང་གཅིག་
- ༢ ཟས་སོང་རིན་པ་ཡོངས་རྫོགས་བོད་སློག་ལས་ཁུངས་ནས་སྤངས་པ་དང་གཉིས།
- ༣ བསུ་སྤྱེལ་དང་སྤྱི་ལེན་ལས་བོད་སློག་ལས་ཁུངས་ནས་བྱས་པ་དང་གསུམ།
- ༤ སྤོང་སྤོན་མཇུག་འཕྲད་གནང་རྒྱུ་བོད་སློག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལས་བྱེད་བཅོ་ལྔ་ཆེ་རིང་

ནས་བྱས་པ་དང་བཞི།

- ༥ སྤོང་སྤོན་མཇུག་འཕྲད་སྐབས་ང་ཆོའི་སྐྱེ་ཆ་བཅོ་དང་བོད་སློག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཆེ་མཐོའི་
 མི་སྣ་ལས་སུ་གཅིག་མེད་པ་དང་ལྔ། །

༤ སྤྱིད་སྒྲོན་ནས་ཡགོང་ས་ཆེན་པོ་ཐེ་མཚན་དུ་ཐེབས་འདོད་ཡོད་གསུངས་པ་དེར་ཉ་ཅང་
 དགའ་པོ་བྱུང་། ང་ཆོས་གྲུས་བསུ་དང་ཐེབས་སྒྲིག་ཟབ་རྒྱས་ལྷ་རྒྱ་ཡིན། ཞེས་དང་། སྐྱེ་ཆབ་ཞིག་
 གྱུང་ཐེ་མཚན་དུ་བཞག་ན་ཡག་པོ་རེད། གལ་ཆེན་པོ་རེད། ཕན་ཐོགས་ཡོང་གི་རེད། ཞིབ་ཐུའི་བཀའ་
 མོལ་ཁོངས་རྣམ་པ་དང་གནང་། ཁོང་རྣམ་པ་ངའི་ལས་ཁུངས་ཀྱི་མི་རེད་ཅེས་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་
 མི་སྣ་རྣམས་ངོ་སྤྱོད་བྱས་འདུག་པ་དེར་ལེགས་སོ་བྱུགས་རྗེ་ཆེ་ཟེར་བ་ལས་གཞན་གང་ཡང་ཕར་
 གསུངས་མེད་པ་བཅས་དུག

ཡ རྒྱ་ཁྱེད་ཀྱི་སྒྲོན་པ་རེད་ཟེར་བའི་སྐད་
 གྲགས་ཅན་དེས་ང་ཆོའི་ཆེ་མཐོའི་མི་སྣ་རྣམས་ཐེབས་མ་ཐག ད་བར་ངས་འབྲེལ་ལམ་བྱས་པའི་
 ལས་འགན་འགྲུབ་པ་རེད། ད་ཆ་ཁྱེད་རྣམས་བཀའ་མོལ་གནང་རྒྱ་རེད། རྒྱན་གྱི་ལས་འགན་ཁུར་
 མཁན་ཁོང་རེད་ཅེས་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་འགོ་འཛིན་ཅང་ཅུང་གཡང་ངོ་སྤྱོད་བྱས་པ་དེ་དང་བདུན།

༥ སྐྱེ་ཆབ་སྒྲོན་མ་རྒྱ་ལོ་དོན་འགྲུབ་དང་། སྐལ་བཟང་རྒྱལ་མཆོན་གཉིས་ནས་གཟུགས་
 མཐོང་སྒྲོག་བརྟན་པ་གསེར་ཐག་པ་ ཆ་སྒྲོག་སྐམ། ༥ སོགས་གཞུང་གི་མ་ཡིན་པ་སྐྱེར་རྒྱ་བྲིམས་
 འགལ་བྱུང་བ་དེ་དག་ཁོང་གཉིས་ཀྱིས་ངོ་ཆ་ཁ་སྐྱེངས་ཀྱིས་སུའི་ཡིན་མ་གཤམས་ཁུལ་བྱས་པའི་ཅ་ལག་
 རྣམས་གང་ཡིན་གང་བྱས་འདྲི་རྩད་བྱ་ཡུལ་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ལས་སུ་མེད་པ་དང་། བོད་སོག་
 ལས་ཁུངས་ནས་ཁོང་རྣམ་གཉིས་བཞུགས་ཁང་དུ་ཡོད་སྟབས་ང་ཆོས་ཆབས་ཅིག་ཕར་བཏང་བ་
 ཡིན་ཟེར་བ་བཅས་མདོ་དོན་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་མ་གཏོགས་འབྲེལ་བ་བྱ་ཡུལ་གཅིག་མེད་པ་དེ་
 བརྒྱད་རེད། དེ་ལྟ་བུ་བྱེད་བཞིན་དུ་ད་དུང་ང་ཆོས་རྟོག་བྱ་ཆེད་བཟོ་བྱས་པ་དེ་ག་རེ་ཡིན་ནམ། ཞེས་

ང་ཚོས་བྲིས་ཡོད་པ་དེ་དག་གི་ཚིག་དོན་རྣམས་སྤངས་ཏེ་བཀའ་ཚོགས་ནས་དེའི་ལན་འདེབས་སུ།
 ། དེའི་སྐོར་མི་ས་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་བརྒྱད་སྤངས་པ་ཟེར་བ་དང་། ཟས་སོང་རིན་པ་ཡོངས་
 རྫོགས་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ནས་སྤངས་པ་ཟེར་བ་བདེན་འབྲེལ་མེད་པའི་རྒྱན་གཏམ་གྱི་སྟག་རེད།
 ཡར་སྐྱེ་ཚབ་གདན་ལུ་ལུ་མཁན་རང་དབང་དམངས་གཙོ་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོ་ཤོག་ཏར་ཏའོ་ཡིན་
 ཞིང་། ཟ་ཁང་གི་འགྲོ་སོང་དང་བསུ་སྐྱེལ་རང་དབང་མང་གཙོ་ཚོགས་པས་ལྷན་པ་ཞིག་ལས་བོད་
 སོག་ལས་ཁུངས་ནས་སྤུལ་བ་རྩ་བ་ནས་མ་རེད། སྐྱེ་ཚབ་ཚོ་དང་ཐེ་མན་སྤྱི་དབྱེ་མཇུག་སྐབས་
 བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ཚོགས་གཙོ་དེར་ཡོད་པ་བདེན་འབྲེལ་ཡང་སྤྱི་དབྱེ་མཇུག་ནས་ཞིབ་ཐུབ་པའི་བཀའ་
 མོལ་ཁོང་རྣམ་པ་དང་གནང་གསུངས་པར་སྐྱེ་ཚབ་ཚོས་ལེགས་སོ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷན་པ་ཟེར་བ་བདེན་
 འབྲེལ་རྩ་བ་ནས་མ་རེད། སྐྱེ་ཚབ་ཚོས་སྤྱི་དབྱེ་མཇུག་ལ་ཐེ་མན་གཞུང་ལ་འབྲེལ་བ་དེ་རང་དབང་མང་
 གཙོ་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོ་ཤོག་ཏར་ཏའོ་བརྒྱད་ལུ་མཐུད་གནང་རྒྱ་ཡིན་གནས་གསལ་པོ་གསུངས་
 ཡོད་རེད། བྱི་ཚེས་༡༩ ཉིན་རང་དབང་མང་གཙོ་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོ་ཤོག་ཏར་ཏའོ་དང་སྤྱི་
 མཇུག་འཕྲད་སྐབས་སྐྱེ་ཚབ་ཚོས་ཤོག་ཏར་ཏའོ་ལ་ད་རེས་སྤྱི་དབྱེ་མཇུག་འཕྲད་ལུ་རྒྱ་རྒྱུ་མཚོན་
 ཐེབས་དོན་སྐོར་གསུངས་ཞིང་། ཤོག་ཏར་ཏའོས་ངའི་ཚོགས་པ་དེ་གཞུང་གི་འཛིན་སྐྱོང་ལས་ཁུངས་
 ཤིག་མིན་པར་མི་མང་གི་ཚོགས་པའི་ལས་ཁུངས་ཤིག་རེད། དེར་བརྟེན་གནས་ཚུལ་རྒྱུ་རྩལ་གྱི་
 རིགས་ངའི་ལས་ཁུངས་བརྒྱད་གནང་ཐུབ་ཀྱི་རེད། གནས་ཚུལ་གལ་ཆེའི་རིགས་སྤྱི་དབྱེ་མཇུག་མཉམ་
 ཐུང་ཀར་བཀའ་མོལ་གནང་དགོས་ཀྱི་རེད་ཅེས་གསུངས་པ་ལས་རྒྱན་གྱི་ལས་འགན་ཁུར་མཁན་
 ཁོངས་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་རེད་ཅེས་གསུངས་གནས་བཞུགས་པ་བདེན་འབྲེལ་མིན། མཇུག་འཕྲད་

དེ་སྐབས་བོད་སློག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་དེ་ལོ་དེ་ལ་མ་རེད་ཅེས་གསུངས་འདུག

ལན་འདེབས། བདེན་འབྲེལ་ཡིན་མིན་ཟེར་བ་དེར་དབང་རྟགས་ཡོད་དགོས། བྱིན་རྒྱུ་
 བས་ཚོགས་ནས་ཚོགས་གི་དབང་པོ་འཕེར་བ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པ་དང་། གཞན་གྱི་དབང་རྟགས་ཀྱང་སྒྲི་
 གཅིག་མེད་པར་བདེན་འབྲེལ་མིན་ཟེར་བ་ཙམ་གྱིས་ལ་དག་ཐབས་མེད། བྱིན་རྒྱུ་བས་བོད་སློག་
 ལས་ཁུངས་བརྒྱད་ལག་བྱིར་སྤངས་པའི་ཡིག་ངོའི་དཔར་བཤུས་དང་། བོད་སློག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་
 མི་སྣ་དང་མཉམ་ཚོགས་གནང་བའི་འདྲ་བར་། བོད་སློག་ལས་ཁུངས་ནས་ཟས་སོང་རིགས་སྤྲད་
 པའི་རྩིས་འཛིན་གྱི་དཔར་བཤུས་བཅས་བྱིན་རྒྱུ་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བ་མ་ཟད། འབྲེམས་སྒྲིལ་ཡང་
 བྱས་ཡོད་པ་དེ་དག་ང་ཚོས་དབང་རྟགས་གསལ་པོ་བསྟན་ཡོད། བདེན་འབྲེལ་མིན་པའི་རྒྱུ་གཏམ་
 ཤ་སྟག་ཡིན་ཟེར་བའི་དབང་རྟགས་བསྟན་ཐུབ་དགོས། དེ་ལྟའི་དབང་རྟགས་བསྟན་ཐུབ་ན་བྱིན་
 རྒྱུ་པ་པོ་བྱོག་ཡིན། འགྲོ་སོང་དང་བསུ་སྒྲིལ་བྱུ་མཁན་མང་གཙོ་ཚོགས་པ་ཡིན་པའི་དབང་རྟགས་
 ག་རེ་ཡོད་དམ། བོད་སློག་ལས་ཁུངས་མིན་པའི་ཁུངས་སྒྲིལ་དབང་རྟགས་ག་རེ་ཡོད་དམ། ཡར་
 གདན་འདྲན་བྱུ་མཁན་རང་དབང་མང་གཙོ་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོ་ཁྲོག་ཏུ་འོ་ཡིན་ན། བྱི་ཚོས་
 ༡༩ ཉིན་ཁྲོག་ཏུ་འོ་དང་མཇུག་འཕྲད་སྐབས་གདན་འདྲན་བྱུ་དོན་ཇི་ཡིན་ཁྲོག་ཏུ་འོ་ནས་
 ཚུར་བཅོད་དགོས་པ་ལས་སྒྲིལ་ཚབ་ཚོས་སྤྲོད་སྤྲོད་མཇུག་ཀྱི་མཚོན་ཕེབས་དོན་སྒྲིལ་པར་གསུངས་
 དགོས་དོན་མེད་པ་སྤྱིར་འགྲོ་ལུགས་ཤིག་རེད། ཕེབས་དོན་སྒྲིལ་པར་གསུངས་སྤངས་ལ་བརྟུས་ན་
 རེ་སྒྲོང་ལག་བཟེད་ཡར་བྱས་པ་ཞིག་གསལ་པོ་རེད། ཁྲོག་ཏུ་འོ་ཟེར་བས་ངའི་ཚོགས་པ་དེ་
 གཞུང་གི་ལས་ཁུངས་ཤིག་མིན་པར་མི་མང་གི་ཚོགས་པའི་ལས་ཁུངས་ཤིག་རེད། དེར་བརྟེན་

བཤད་ལས། མཁས་པ་རང་གིས་དབྱེད་ཤེས་ཀྱི། །སྤྱན་པོ་གྲགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྱེད་། །ཁྱི་རྒན་གྱི་
ཅོ་འདོན་པ་ན། །རྒྱ་མཚན་མེད་པར་གཞན་དག་རྒྱལ། །ཅེས་པ་དོན་དུ་གནས་སོ།།

ཉེར་ལྷ

གཏན་འཇགས་འབྲེལ་ལམ་གཏོད་རྒྱ་མ་འབྲུས་པ་མ་ཟད་ཟེར་བའི་སྒྲོར་གྱི་ལན་
འདེབས། །

ཡང་བཀའ་ཚིགས་ཀྱིས་ང་ཚོའི་ཡིག་ཆ་ནས། ཡང་ཡིག་ཆ་དེའི་ནང་ཡང་བཀའ་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་གསལ་
བསྒྲགས་ནང་ཐེ་ཕན་གཞུང་གི་དོན་ནས་འདོད་སྤོམ་ཁེངས་པའི་ལན་གསལ་བྱེད་ལམ་བདེ་བ་ཞིག་
ད་དུང་མ་བྱུང་སྟབས། ད་ལྟའི་བར་སྒྲོན་གྱི་ཐག་གཅོད་གཞིར་བཟུང་བཅན་བྱོལ་བོད་གཞུང་
དམངས་གཉིས་ཐད་ནས་ཐེ་ཕན་གཞུང་དང་འབྲེལ་ལམ་གཏན་འཇགས་གནང་རྒྱ་མིན་པའི་སྤིང་
བྱས་གསལ་བོ་ཡོད་བཞིན་དུ་རྒྱ་སྒྲུང་ནས་ཞེས་པའི་དོན་ནི། རྒྱ་སྒྲུང་ལ་རྣོག་གཞི་ཆེད་བཟོ་དང་། རང་
དགྲུག་བྱེད་པའི་ཐབས་ཀྱི་སྤིང་བྱས་བཀོད་པ་ཞིག་ལས། དོན་དངོས་གཏན་ནས་བདེན་པ་མ་རེད།
གང་ཡིན་ཟེར་ན། གཏན་འཇགས་འབྲེལ་ལམ་ཟེར་བ་དང་། གཏན་འཇགས་འབྲེལ་ལམ་གནང་
རྒྱ་མིན་པའི་སྤིང་བྱས་གསལ་བོ་ཡོད་བཞིན་དུ་ཟེར་བ་དེ་དག་ད་བར་མང་ཚོགས་སུ་གཅིག་གིས་
ཡིག་ངག་གཉིས་ཐོག་དུ་གོ་རིག་མ་བྱུང་ཞེས་སྒྲོར། ཞེས་ང་ཚོའི་ཡིག་ཆ་ནས་ཚིག་དོན་སྤངས་ཏེ་
བཀའ་ཚིགས་ནས་དེའི་ལན་འདེབས་སུ། ། དེ་ནི་བདེན་འབྲེལ་མིན་ཞིང་། གྲོས་ཚོགས་ཐེངས་བཞི་

པའི་གྲོས་ཚད་ནང་། བོད་དང་ཐེ་ཕན་དབར་བར་སྐབས་བྱུང་བའི་རྟོག་འཛིངས་རྣམས་སྤྱི་འབྲས་
 ལྟན་ཚོགས་ཀྱི་འདོད་སློང་ཁེངས་ངེས་ཤིག་སངས་བུའ་མ་བྱུང་བར། གཏན་འཇགས་འབྲེལ་ལམ་
 གཏོད་རྒྱུ་མ་འབྲས་པ་མ་ཟད། ཡགོང་ས་ཡུལ་མགོན་ཆེན་པོ་ཐེ་ཕན་དུ་ཆིབས་བསྐྱར་གནང་རྒྱའི་
 སློང་ཡང་ཐག་གཅོད་གནང་ཐལ་མེད་པ་སོགས། གསལ་བ་མ་ཟད། འབྲེལ་ཡོད་གསར་ཤོག་ཁག་
 ལ་ཡོངས་བྱུང་ཏུ་ཐོན་ཟེན་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་གསུངས་འདུག །

ལན་འདེབས། གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་གྲོས་ཚད་ཅིག་ཡོད་པ་ང་ཚོས་ཤེས་ཀྱི་ཡོད། དཔེར་ན།
 དབུས་གཙང་སྤྱི་འབྲས་ཀྱི་ཚོས་འཕེལ་ནས་ཐེ་ཕན་སློང་ལ་སྤྱི་འབྲས་གྲོས་ཚད་སྤྱི་འབྲས་ནས་བརྩི་
 མེད་བཏང་སོང་། བརྩི་མེད་དེ་འདྲ་བཏང་ན་འགྲིག་མིན་རྒྱལ་ཡོངས་མི་མང་ནས་འོས་བསྐྱེད་
 དགོས་པའི་གྲོས་འཆར་བཏོན་པ་དེ་གྲོས་ཚད་ཡོད་པ་གསལ་པོ་རེད། འོན་ཀྱང་གྲོས་འཆར་དེ་ཕམ་
 ཉེས་གྱུར་པ་ཡིན་སྟབས་གྲོས་ཚད་ཅུ་མེད་དུ་སོང་ཟེན་པར་བརྟེན་ཡོད་ཚུལ་གླེང་པར་དགོས་མེད་
 ཆགས་ཟེན་པ་རེད། ལྷག་པར་དུ་གྲོས་ཚད་དེའི་ནང་གཏན་འཇགས་འབྲེལ་བ་ཟེར་བའི་སྐད་ཆ་གང་
 ཡང་བྲིས་མེད་པ་མ་ཟད། འབྲེལ་ཡོད་གསར་ཤོག་ཁག་ལ་ཡོངས་བྱུང་ཏུ་ཐོན་པ་བྱུང་མེད་
 ཅིང་། ལྷག་པར་དུ་སྤྱི་འབྲས་ཚོགས་ཐེངས་༧ པའི་གསར་ཤོག་ནང་ཐོན་རིགས་བྱུང་མེད། གལ་
 སྤྱིད་ཐོན་ཡོད་པ་ཡིག་ཆ་གང་རུང་ཞིག་ནས་ཁུངས་སྒྲེལ་བྱ་རྒྱུ་ཡོད་ན་འགྲིགས། བཀའ་ཤག་ནས་
 གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་མཛད་སྒྲིའི་ཐོག་ཐེ་ཕན་དུ་སྐྱེ་ཆབ་འཇུགས་རྒྱུ་ཡིན་གནས་ཆེད་དུ་གསལ་
 བསྒྲགས་གནང་དུས་གཏན་འཇགས་འབྲེལ་བ་མིན་ན་ག་རེ་རེད། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་
 སློང་འདོད་ཁེངས་ངེས་སངས་བུའ་མ་གང་འདྲ་སེ་བྱུང་བ་རེད། གལ་སྤྱིད་སློང་འདོད་ཁེངས་ངེས་སངས་

ཐུབ་བྱུང་མེད་ན། གྲོས་ཚོགས་ཐེངས་༧ པའི་གྲོས་ཚོད་འདས་ལོག་ལྟ་བུ་འབྱུངས་རྒྱུ་ཡོད་ན། ཡང་
 བསྐྱར་བཅི་མེད་བཏང་བ་མ་ཡིན་ནམ། ཡང་བྱེད་རྣམ་པས་དེ་ནི་བདེན་འབྲེལ་མིན་ཞིང་གསུངས་
 ཐད། མདོར་བསྡུས་ན་གྲོས་ཚོགས་ཐེངས་༧ པའི་གྲོས་ཚོད་ཀྱི་འབྲུ་དོན་དང་གཏན་འཇགས་འབྲེལ་
 ལམ་ཟེར་བའི་ཚིག་ཡོད་པ་བཅས་གསར་ཤོག་ཁག་ལ་ཡོངས་བྱུང་ཐོན་པའི་ཡིག་ཆ་བྱུངས་སྐྱེལ་
 ཡོད་དགོས། ང་ཚོས་ནི་གོ་རིག་མེད། གཞི་ནས་དགོངས་བཞེས་གནང་གལ་ལ། འབྲེལ་ཡོད་གསར་
 ཤོག་ཁག་ལ་ཡོངས་བྱུང་ཐོན་ཟིན་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཡིན་གསུངས་པ་དེས་འབྲེལ་ཡོད་གསར་
 ཤོག་ཁག་ལ་ཡོངས་བྱུང་ཐོན་པ་རྣམས་གཞུང་འབྲེལ་ངོས་སྤངས་པ་གསལ་པོ་ཆགས་པ་དེ་ཡག་
 པོ་བྱུང་བ་ལས་གཞན་སྟེ་ཉམ་མང་པོ་གསུངས་ཀྱི་འདུག་ཅེས་ཁྱེ་རྒྱུ་ཡིན།

ཉེར་དྲུག

ཤེས་རྟོགས་མེད་ཀྱང་གཅིག་བྱས་ན་ཟེར་བའི་སྐོར་གྱི་ལན་འདེབས།

ཡང་བཀའ་ཚོགས་ཀྱིས་ང་ཚོའི་ཡིག་ཆ་ནས། ཡང་ཡིག་ཆ་དེའི་ནང་བཅན་བྱོལ་བོད་མིའི་སྡོད་སྐྱར་
 ན་རྒྱ་དམར་མི་ངོ་དངོས་སུ་གདན་ཁྲིམ་ཐོག་དགའ་བསུས་ཞབས་གཞས་འབྲུབ་སྟོན་བྱེད་པ་བཅས་
 ཉ་ཅང་ནང་མིའི་འབྲེལ་གཤིབ་བྱེད་མཁན་ཚོས་ཁེ་སྤོང་སྟོན་རེས་ཀྱིས་ཁས་ལེན་དང་། ཚོད་ཡིག་
 བཞག་མེད་པ་སུས་ཤེས། ཞེས་ང་ཚོའི་ཡིག་ཆ་ནས་ཚིག་དོན་སྤངས་ཏེ་བཀའ་ཚོགས་ནས་དེའི་ལན་
 འདེབས་སུ། ། ཞེས་པའི་སྐོར་གདན་ཁྲིམ་ཀྱི་དགའ་བསུ་ཞབས་གཞས་འབྲུབ་སྟོན་སོགས་བྱས་པ་

དེ་རིགས་ཤེས་རྟོགས་མེད་ཀྱང་། གཅིག་བྱས་ན་ད་ལོ་རྒྱ་ནག་གཞུང་ཚབ་པའི་ལས་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་
 སྒྲོད་སྒྲོར་ཤོད་པར་ཆ་བཞག་ན། གནས་ཚུལ་དེ་གསལ་འབྲེལ་བསྟན་འཛིན་མཁས་གྲུབ་ལགས་ལ་
 ཅུང་གཅོད་ཞུས་ཤིང་། མཁས་གྲུབ་ལགས་ནས་ཁོང་ཚོ་ཀ་རྩོལ་ཁྲུལ་ཡོང་སྐབས་འབྲེལ་གནས་བྱུང་
 གནས་སྤྱི་གཉིས་སུ་ཞིབ་པར་ཞུས་གནང་སོང་ཞིང་། རང་གཞུང་ནས་གནས་ཚུལ་དེ་བཞིན་སྒྲོན་
 ཆ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་སྟབས་སྤྱད་ཕྱིན་དེ་རིགས་གནང་བའི་མི་འབྱུང་བ་དགོས་པའི་སྒོ་བསྟོན་གསལ་
 བོ་ཞུས་ཡོད་ཅིས་གསུངས་འདུག

ལན་འདེབས། བྱེད་རྒྱུ་པའི་གནང་སྟངས་དེ་རང་རེད། གཡས་པར་སྟུན་དང་། གཡོན་
 པར་མིག་ཟེར་བ་ལྟར་གསལ་བོ་རེད། དཔེར་ན། ང་ཚོའི་གྲོས་གཞི་མོས་མཐུན་ལ་བྱེད་རྒྱུ་པས་
 གྲོས་ཚོད་ཅིས་དང་། རྒྱ་མིའི་རྩ་བྱིམས་དོན་ཚན་༡༩༠ ནང་གསལ་ལྟར་རེད་ཟེར་བ། ཡགོང་ས་
 མཆོག་པོད་ཚོས་སྤྱད་གཉིས་ལྟན་གྱི་དབུ་བྱིད་དུ་ངོས་འཛིན་ཞུ་བེར་བ་དེ་རྒྱ་མིའི་སྤྱད་ཆ་ལྟར་རེད་
 ཟེར་བ་སོགས་ཁ་ལོ་ལོག་བསྐྱར་གྱིས་གཡོན་པར་མིག་ལྟ་བུ་གཞན་ཕྱོགས་སུ་ཅིས་གནང་བ་
 དང་། ཡང་རང་འཚོའི་བཟོ་གྲའི་མི་མང་གིས་གཞས་འབྲེལ་སྟུན་སོགས་བྱས་པ་དེ་རིགས་ཤེས་
 རྟོགས་མེད་ཟེར་བ་དང་། གཅིག་བྱས་ན་ཟེར་བ། རྩོད་སྒྲོར་ཤོད་པར་ཆ་བཞག་ན་ཟེར་བ།
 ཁོང་ཚོ་ཀ་རྩོལ་ཁྲུལ་ཡོང་སྐབས་ཟེར་བ། སྤྱི་གཉིས་སུ་ཞིབ་པར་ཞུས་གནང་སོང་ཟེར་བ། སྤྱད་ཕྱིན་
 དེ་རིགས་གནང་བའི་མི་འབྱུང་བ་དགོས་པའི་སྒོ་བསྟོན་ཞུས་ཟེར་བ་སོགས་ལགས་ཕྱོགས་སུ་བཟོ་
 བའི་ཆོག་འབྲེལ་སྒྲུག་སྟེ་གཡས་པར་སྟུན་ལྟ་བུ་རང་ཕྱོགས་སུ་བབྱུང་བ་དེ་ཆོག་གསལ་བོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་།
 དཔེར་ན། ཤེས་རྟོགས་མེད་ཅིས་གསུངས་མ་བྱས་གནས་ཚུལ་གསལ་ཞེས་ཤེས་དང་མི་ཤེས་

གཉིས་ཀ་མཉམ་གསུངས་གནང་གི་ཡོད་པ་འདི་ཚོ་གང་འདྲ་འདུག་གམ། སྒྲིན་ཆ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་
 ན་ང་ཚོར་གནང་བ་ལྟར་ཨ་མ་དོ་མི་མང་ལ་སྒྲིན་ཆ་མེད་པ་བཟོ་མི་བཅུག་པ་གང་ཡིན་ནམ། མཁས་
 གྲུབ་ལགས་ཀྱིས་ཡིག་ཆ་བཞག་མིན་ག་རེ་ཞུ་གི་འདུག རང་འཚོ་བཟོ་གྲའི་མི་མང་གིས་དགའ་
 བསུའི་གཞས་དང་ཞབས་གོ་བརྒྱབ་པར་རྒྱ་ནག་གཞུང་ཚབ་པའི་ལས་བྱེད་ཐུགས་དགེས་པོ་བྱང་
 སོང་ཞུ་གི་འདུག་གམ། བྱང་མ་སོང་ཞུ་གི་འདུག ནང་ཚག་བྱས་མེད་ཞུ་གི་འདུག་གམ་བྱས་ཡོད་ཞུ་
 གི་འདུག ཀ་དོར་ཟེར་བ་དེ་རྒྱ་གར་གྱི་བདག་དབང་ཡིན་སྟབས་དེར་རྒྱ་ནག་གི་ལས་བྱེད་སོང་ན་
 ང་ཚོས་གནད་འགག་ཅིས་ཐུབ་ཐབས་ཅི་ལ་ཡོད། ཀ་དོར་ཁུལ་བོད་མི་དང་བོད་མིའི་རང་འཚོ་བཟོ་
 གྲའི་མི་མང་ཡོད་སར་རྒྱ་མིའི་ལས་བྱེད་གདན་ཞུ་བྱས་པ་དེ་དག་སྒྲིན་ཇི་འགྱུར་གསུངས་དགོས་པ་
 ལས་སྒྲས་ཐབས་གནང་ནས་ཕན་ཐོགས་མེད་པ་རེད། རང་འཚོ་བཟོ་གྲའི་གསར་ཤོག་ཐོག་མང་
 ཐག་ཚོད་བཀོད་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་རེད། རྒྱ་དམར་གྱི་ལས་བྱེད་ཆེད་དུ་རང་འཚོ་བཟོ་གྲར་གདན་ཞུ་
 བྱས་ཟིན་པ་དེ་ཁྱེར་འཐེན་ཞུ་དགོས་གསུངས་ཡོད་དམ། ཁོང་ཚོས་ཁྱེར་འཐེན་ཞུ་གི་ཡིན་ཟེར་གྱི་
 ཡོད་དམ། དེའི་འགོ་འཛིན་མཁས་གྲུབ་ལགས་བཟང་སྟོན་གྱི་ལམ་ནས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ལམ་སྟོལ་ལྟར་
 དགོངས་ཞུ་མི་བྱེད་པ་ག་རེ་ཡིན་ནམ། རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་བཞུགས་མེད་པ་ཡིན་ནམ། ཡང་ན་ཨ་མ་དོ་
 མི་མང་བརྒྱ་ཆ་༩༩ ལ་མིང་རྟགས་འགོད་ལེན་མི་གནང་བ་གང་ཡིན་ནམ། ཡང་ན་ང་ཚོས་རེ་འདུན་
 ཞུ་རྒྱུ་ཞིག་ལ་བཅན་བྱོལ་བོད་མིའི་ཁོངས་ནས་རྒྱ་དམར་པོ་དང་འབྲེལ་བ་བྱེད་ཚོག་མཁན་དང་། རྒྱ་
 ནག་པོ་དང་འབྲེལ་བ་བྱེད་ཚོག་མཁན་སུ་སུ་ཡིན་མིན་མཚན་ཐོ་ཞིག་གསལ་བསྒྲགས་གནང་ན།
 བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་རྟོག་དྲ་ཁྱེད་ས་རེད། བོད་མི་རེ་རེ་དོས་འཛིན་གནང་སྟངས་ཤིག་གསལ་

བོ་བཟོ་བྱུང་ན་དང་། ག་རེ་བྱས་ན་སྒྲིན་མེད་པ་བྱེད་ཚོག་མཁན་སུ་སུ་ཡིན་མིན་དང་། ག་རེ་བྱས་ན་
 སྒྲིན་ལས་མེད་མཁན་བྱེད་མི་ཚོག་མཁན་སུ་སུ་ཡིན་མིན་མིང་ཐོ་གསལ་བསྐྲགས་ཤིག་གནང་བྱུང་
 ན་མ་གཏོགས་དེ་མིན་བོད་མི་མང་གིས་མགོ་འཛུགས་པའི་དུས་ཚོད་ཅིག་ཡོད་ཀྱུ་ཁག་པོའི་རང་བཞིན་
 དུ་གྱུར་པ་བཅས་བཀའ་ཚོགས་ནས་སྒྲིན་དུ་ང་ཚོས་ཤོག་ལྟེ་༧༡ ཅན་གྱི་ཡིག་ཆ་ཞིག་སྤེལ་བ་དེའི་
 ནང་ནས་ཚོག་དོན་སྐྱེད་ལྟེ་གསལ་བཤད་ལན་འདེབས་གནང་བ་དེར་ལན་འདེབས་སྒྲིང་བསྐྱས་རེ་
 ཁར་བྱུག་བཀོད་ཡོད། ཅུ་བའི་བྱེད་རྣམ་པས་ང་ཚོའི་ཚོག་དོན་མང་ཆེ་བར་ངོས་ལེན་མི་བྱེད་ཀ་མེད་
 དུ་གྱུར་འདུག འོན་ཀྱང་ཚོག་དོན་ལ་ངོས་ལེན་བྱས་པ་ཙམ་ལས་ཁོང་རྣམ་པའི་བསམ་སྒྲོར་འགྱུར་
 བ་གང་ཡང་བྱིན་མེད་སྐབས་སུ་མཐུད་སྟོག་དུ་ཡོད་ཀྱུ་རེད། ད་ལྟའི་ཆར་ཕན་ཐོགས་མེད་ཅུང་མ་
 འོངས་མི་རབས་རྗེས་མ་ཚོས་ཞིབ་འཇུག་ཆེད་དུ་དངོས་ཡོད་ཞེ་ཅིག་བྲིས་ཡོད། དེ་ནས་བཀའ་ཚོགས་
 གྱིས་མཇུག་བསྐྱས་ཏེ་གཙོ་གནད་ཆེ་ཁག་གི་གསལ་བཤད་སྒྲིང་བསྐྱས་སུ། བཀའ་སྤྱི་བུན་མོང་ནས་
 ༧༧ ཟླ་༧ ཚེས་༡༥ ལ་ཞེས་སྒྲོ་བཟང་བསྟན་འཛིན། ཚོགས་གཙོ་ཟམ་གདོང་གི་མཚན་ཡིག་ བསྟན་འཛིན་རྣམ་རྒྱལ།
 བཀའ་སྤྱི་བུན་མོང་གི་མཚན་ཡིག་ བཀའ་སྤྱི་བུན་མོང་བྲིས་ཡོད་ཀྱང་དོན་དུ་བཀའ་སྤྱི་བུན་ཁ་ཤས་དང་། ཚོགས་གཙོ་
 བཅས་ལས་གཞན་སུ་མེད་པ་རེད། བཀའ་ཚོགས་ནས་ང་ཚོར་ལན་འདེབས་གནང་བའི་ཡིག་ཆ་
 ཁག་གཅིག་ལ་ལན་འདེབས་མཇུག་བསྐྱས་པ་ཡིན།

མདོ་སྟོད་ཅུ་སྒྲིང་དམིགས་བསལ་ཚོགས་ཆེན་སྐབས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་ཕྱོགས་སྒྲིག་དེབ་ཐེར་གེ་
 ༡་ཀ་ཞེས་ཁུངས་མེད་འབྲེག་བཤད་ཀྱི་ཡིག་ཆ་དོ་སྟོད་དང་ལན་འདེབས།

ད་ནི་མདོ་སྟོད་ཅུ་སྒྲིང་དམིགས་བསལ་ཚོགས་ཆེན་སྐབས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་ཕྱོགས་སྒྲིག་དེབ་

ཐེར་གེ་ཏ་ཀ་བཞུགས་སོ་ཞེས་པའི་དེབ་གཅིག་སྤེལ་ཡོད་པར་ངོ་རྒྱུ་གི་ལན་འདེབས་འབྲི་རྒྱུ་ཡིན།
 དེབ་འདེའི་ནང་ཡགོང་ས་མཆོག་གི་བཀའ་སློབ་ཁག་ལ་རང་འདོད་ཆོག་སྤྲད་བཅུག་སྟེ་བྲིས་བཀོད་
 ཡོད་པ་དེ་དག་ཁོང་ཆོའི་བྱེད་ལས་བྲིམས་དོན་གཉིས་ཀར་འགལ་འཛོལ་ཡིན། འོན་ཀྱང་ང་ཆོས་
 ཡགོང་ས་མཆོག་གི་བཀའ་སློབ་ཡིན་མིན་སོགས་གསལ་བཤད་རིགས་གང་ཡང་ཞུ་སྟོབས་བྲལ།
 གང་ལགས་ཞུས་ན། ཡགོང་ས་མཆོག་གི་བཀའ་བཅད་སྟོད་ཀྱིས་བོད་མི་ནང་ཁུལ་དག་འདུལ་གཉན་
 སྟོང་གི་ལག་ཆ་བྱས་ན་མི་འགྲིག་པ་དང་། ཡགོང་ས་མཆོག་གི་བཀའ་ལ་ཆོག་སྤྲད་བཅུག་ན་མི་འགྲིག་
 དེར་མ་ཟད་ཡགོང་ས་མཆོག་གི་བཀའ་དོན་ལ་སོ་སོའི་འདོད་ཕྱོགས་འགྲོ་མིན་ལ་འགྲེལ་བཤད་
 དང་། རང་ལ་བདེན་པ་ཡོད་ཁུལ་གྱི་གསལ་བཤད་ཡོངས་བྱབ་དང་། ཐད་ཀར་ཞུ་བ་སོགས་བྱས་
 ན་མི་འགྲིག་པ་རེད། བཀའ་ཐེབས་པའི་སྟིང་པོ་རྣམས་རྩ་འཛིན་སྟིང་བཅངས་བྱ་རྒྱུ་ནི་བོད་མི་ཡོངས་
 རྫོགས་ཀྱི་ལས་འགན་ཡིན་པ་ལས་བཀའ་བཅད་སྟོད་བྱེད་པ་དང་གཞན་དུ་ངོས་འཛིན་བྱ་འོས་མེད།
 ཁོང་ཆོའི་དེབ་དེའི་སྟོན་སྟངས་དུ་ཆུ་སྐང་རྒྱན་ལས་ཟུར་པ་ལི་ཐང་ཨ་ཐར་དང་། གཤུ་རིན་ཆེན་ཆེ་རིང་
 བཅས་ནས་ཞེས་བོད་ཡུལ་དང་བོད་མི་སློབ་བཏང་སྟེ་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་གྱི་མི་ཁོངས་སུ་ཞུགས་ཅིན་
 པའི་མི་ངན་སྟོ་བཟང་ཚུལ་བྲིམས་དང་། བྱམས་པ་སྐལ་ལྷན་ཅན་ནས་ད་བར་ཐེ་ཕན་གྱི་ཕོགས་
 དང་། སྟོ་སྒྲིག་འཇུགས་ཀྱི་རྒྱ་དངོས་ཟས་ཟས་ཀྱི་ལམ་བུར་། ད་དུང་མདོ་ཁམས་ཆུ་བཞི་སྐང་དུག་
 གི་མིང་དོན་ས་ཁང་རྒྱ་དངོས་ཡོངས་རྫོགས་ཟ་འདོད་ཀྱིས་ཁ་དང་ཁོག་པ་ནས་མེ་འབར། སྐེ་འདོམ་
 པ་གང་རེ་དང་། ལག་པ་ཉིན་ལམ་བཅོ་བརྒྱད་རེ་བརྒྱངས། བོད་རང་བཙན་རྩྱེད་ལེན་ཟེར་བའི་རྩུན་
 དང་། ཡགོང་ས་མཆོག་གི་བཀའ་ཟེར་བའི་མཆོན་ཆའི་ལཁོར་ལོ་དེ་བོད་མི་ནང་ཁུལ་དུ་བསྐྱོར་བ་

སོགས་ཐོབ་ཐང་མེད་བཞིན་བྱིས་ས་དོན་གཉིས་ཀ་དང་འགལ་བའི་ལས་འགུལ་ཇི་ལྟར་བྱས་རུང་
མདོ་སྟོང་མི་མང་གིས་དངོས་དོན་ལ་བསམ་ཤེས་ཀྱིས་རི་བོ་ལྟར་གཡོ་འགུལ་མ་ཐེབས་པ་འདི་
ཕྱོགས་གཅིག་དང་། ཕྱོགས་གཅིག་ནས་ཨ་ཐར་དང་། གུའུ་དཔོན་རིན་ཆེན་ཆོ་རིང་བཙས་ཆུ་སྒྲང་
གི་གཙོ་འཛིན་བྱེད་དང་། ཟུར་བ་བྱེད་སོ་སོའི་ལག་ཏུ་ཡོད་པ་ལས་ཕན་གཞོད་སྤྱ་ཙམ་བྱུང་མེད་པ་
འདིས་བྱེད་ཆོ་སྟོང་རྗེ་སྟེ་ཡུལ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པ་དེ་རེད།

ཡང་དེ་སྟོན་ཆུ་སྒྲང་གི་རྒྱན་ལས་ཟུར་བ་ཆོས་རང་ཉིས་ཀྱི་བྱ་བར་འགྱུར་བ་ཤགས་དང་
དོས་ལེན་གྱི་རྣམ་འགྱུར་རྩ་བ་ནས་མེད་ཁར། བོད་གཞུང་གི་གྲོད་ཡ་ལྟ་བུར་བཟུང་ནས་དཀར་ནག་
གོ་ལྷོག་གི་དྲེད་གཤམ་འབྱོག་བཤད་སྒྲ་ཆོགས་ཆེད་དུ་བཟོས་ཏེ་ཞེས་རང་ངོ་རང་གིས་མ་ཤེས་
བར་ཉམ་པ་དཔའ་ཐལ་གྱི་གཤམ་བརྗོད་པ་ཞིག་སྟེ། བྱེད་ཆོ་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་གྱི་མི་ཁོངས་འཛུལ་
ནས་བོད་རྒྱལ་ཁབ་དང་། བོད་མི་མང་སློས་བཏང་ཆར་བ་ཞེ་ཅིག་ཡིན་པ་མ་ཟད་སྤྱི་རྒྱ་བས་པ་དང་
རྒྱལ་ཁབ་གཞན་གྱི་ཐོབ་ཐང་སྤངས་ཏེ་བོད་མིར་བྱབ་ཆོད་མང་པོ་བཏང་བ། ཐེ་ཕན་གྱི་དདུལ་ལྷོག་
བས་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་པ་སོགས་རང་ཉིས་ཀྱི་བྱ་བ་དེ་ལས་ཆེ་བ་མེད་པ་བྱེད་མཁན་ཡིན་བཞིན་
དུ་ད་དུང་བོད་མི་ཞིག་ཡིན་ཁུལ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། ཕལ་ཆེར་བོད་གཞུང་གི་བདག་པོ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ།
ཤགོང་ས་མཆོག་གི་བཀའ་སློབ་གནང་བ་དེ་ཁོང་ཆོར་ཅིས་སྤྱོད་གནང་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་འདི་རིགས་ཆད་
ལས་འདས་པའི་བྱ་སྤྱོད་མ་རུང་པ་ཞིག་ཡིན། ཤགོང་ས་ཤུབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནི་གཞིས་
ལུས་བོད་མི་ཡོངས་དང་། ང་ཆོ་བཙན་བྱོལ་བོད་མི་ཆོར་ཐོབ་པ་ཞིག་དང་མདོ་དོན་བོད་རྒྱལ་ཁབ་
ཀྱི་བདག་པོ་དེ་ཡིན་པ་མ་གཏོགས་བྱེད་ཆོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བདག་པོ་དང་བྱེད་ཆོའི་རྒྱལ་ཁབ་ལ་ཐོབ་

བ་ཞིག་མ་རེད། བཙན་བྱོལ་གཞུང་དེ་ད་ཆོ་བཙན་བྱོལ་བའི་གཞུང་རེད་མ་གཏོགས་བྱེད་ཆོའི་རྒྱལ་
 ཁབ་ཀྱི་གཞུང་མ་རེད། གཡོ་ཅན་དང་བརྟུས་ཟེར་བ་དང་། སྤོང་པོ་མི་བརྟུས་ཟེར་བ་དེ་བྱོད་ཆོ་རེད།
 དེ་མིན་ན་བྱེད་ཆོ་བོད་མི་བཙན་བྱོལ་བའི་གས་སུ་རྒྱུར་ལོག་དགོས་ཀྱི་རེད། དེ་ཡང་རང་ཉེས་ཀྱི་བྱ་
 བར་འགྱོད་བཤགས་དང་ངོས་ལེན་གྱིས་བོད་གཞུང་གི་བདག་པོ་བྱེད་ཆོ་ཡིན་པ་ལྟ་བུའི་དཀར་ནག་
 བྱིན་ཅི་ལོག་གི་འདོད་རྒྱལ་མ་ཡིན་པར་བཙན་བྱོལ་བོད་གཞུང་གི་མངའ་འབངས་ཡིན་པ་ཐག་
 གཅོད་དགོས། དེ་མིན་བྱི་ལྟར་བོད་མི་ཡིན་ཁུལ་དང་། ནང་གི་སློ་སེམས་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་ལ་བྱེད་
 བཞིན་སྤོང་པོ་མི་བརྟུས་ཀྱིས་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་མ་ཡིན་ཡིན་ཁུལ་གྱི་དགྲོག་གཏམ་འབྱོག་
 བཤད་འདི་རིགས་མཚམས་འཛོག་ཐོག་རང་གཞོང་ངོས་ལེན་ངེས་པར་དུ་བྱ་དགོས། དེ་ལྟར་མ་བྱས་
 ན་ད་ཆོ་བཙན་བྱོལ་བར་བྱས་གཏོགས་བྱེད་བའི་ཐོབ་ཐང་མེད། ད་ཆོ་བཙན་བྱོལ་བའི་དགྲ་བོའི་
 དགོས་འདུན་བྱེད་ཆོས་སྐྱབ་དགོས་དོན་མེད། སྤོང་པོ་མི་བརྟུས་བྱེད་མཁན་བྱེད་ཆོས་ད་ཆོ་བཙན་
 བྱོལ་བའི་མང་ཚོགས་མགོ་བོ་སྒྲོངས་སུ་བཅུག་སྟེ་དཀར་པོ་ནག་པོ་དང་། ནག་པོ་དཀར་པོ་བཟོ་
 ཐབས་བྱེད་དོན་མེད། བོད་རང་བཙན་ཅོད་ལེན་བྱེད་རྒྱའི་ཐད་ཀྱང་བྱོད་ཆོས་བྱས་མེད་བྱས་འབྲི་
 གྲངས་ཏེ་ད་ཆོ་བཙན་བྱོལ་བའི་གཞུང་མང་ཡོངས་རྫོགས་སྟོན་བག་མི་ཐེབས་པའི་རྟོག་གྲོང་རྒྱན་
 མི་ཆད་པ་བཟོས་པ་དེ་ལ་མདོ་སྟོད་མི་མང་ཁོང་ཁྱོད་ལངས་ཤིང་ཞེ་ལོག་སྐྱེ་བཞིན་ཡོད་པ་གསལ་པོ་
 འདི་རེད། བྱེད་ཆོའི་དེབ་དེ་ད་ཆོ་བོད་མི་ནང་ཁུལ་དུ་རང་སྤྱོད་རྒྱལ་རྒྱལ་ཞིང་། གཞན་སྤྱོད་པ་ལམ་
 བའི་གཞི་མེད་ཚིག་རྟུན་དང་། ཁ་དོན་དང་དངོས་དོན་མི་མཚུངས་པ། མགོ་མཇུག་མེད་ཅིང་། རྟུས་
 མེད་རྟུས་འབྲི། རང་འདོད་ཁོག་བཅུག་བཙས་ཀྱི་བྱས་ངན་ཚིག་གི་མདའ་མོ་མཚོན་ཆའི་སྒྲོ་གཤོག་

ཅན་དེ་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱི་གི་དབུས་སུ་བསྐྱོན་པའི་གོ་སྐབས་ཐོབ་པ་འདི་བོད་མི་བསོད་སྡེ་
 དམན་པའི་རྟགས་མཚན་གསལ་པོ་རེད། ཐོག་མ་ནས་བཀའ་ཚོགས་ཀྱིས་མདའ་མོ་འཕེན་འདོད་
 དང་། གཞུ་མོ་བཙག་འདོད་ཀྱི་དགོངས་གཞི་དེ་ང་ཚོ་ད་ལྟའི་ལས་འགན་ཁུར་མཁན་ཚོ་གཅིག་ཕུར་
 ཡིན་ན། རྒྱལ་ཁབ་གཞན་གྱི་མི་ནམས་རྒྱབ་ཁུར་བེད་སྤྱོད་མ་གནང་བར། མདོ་སྤྱོད་ཀྱི་མི་ཚད་ལྡན་
 བཅན་བྱོལ་བ་ཞི་ཅིག་ཕྱག་ཏུ་བསྐྱམས་ན་སྤྱོད་མེད། ཡང་ན་བཅན་བྱོལ་བོད་གཞུང་དང་། ཅུ་སྒང་
 སྤྱིག་འཇུགས་དབར་གཞུང་འབངས་ཀྱི་རྩ་འཛིན་རང་གནས་སུ་འཛིག་སྟེ་ལས་དོན་འགྲིག་མིན་
 ཅུ་གཞུང་འབངས་དབར་གྱི་འགོ་སྤྱངས་སུ་འཛིག་པ་གནང་ནའང་སྤྱོད་མེད། འོན་ཀྱང་དྲང་བདེན་
 དང་གཞི་རྩ་ཡི་ནས་མེད་པའི་ཕྱག་ལས་མང་དྲག་ན་མཐའ་མ་ག་ཚོད་རྒྱལ་ཁབ་ཐོབ་ནའང་རང་གཞན་
 གཉིས་འཕུང་ལས་ཡོངས་ཐབས་མེད་པ་རེད། བཀའ་ཚོགས་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱབ་དཔུང་ག་ཚོད་གནང་
 ནའང་ང་ཚོས་མི་ངན་འདི་ཚོ་ལ་དུས་ནམ་ཡང་ཁས་ལེན་བྱེད་ཀྱི་མ་རེད་ཅེས་མཚམས་སྦྱར་ནས་
 འགྱུར་བ་མེད་པའི་གཏམ་གྱིས་མི་ངན་ཁོང་ཚོའི་དངོས་དོན་ངོ་སྤྱོད་བྱ་རྒྱུ་ཡིན།

གཅིག

༡༩༩༠༩༡ འཕོད་མདོ་སྤྱོད་ཅུ་སྒང་དམིགས་བསལ་ཚོགས་ཆེན་ངོ་སྤྱོད་ཅེས་པའི་
 ལན་འདེབས། །

དེབ་དེའི་ཤོག་ལྟེ་༡༠ བར་མདོ་སྤྱོད་ཅུ་སྒང་དམིགས་བསལ་ཚོགས་ཆེན་གྱི་ངོ་སྤྱོད་ཅེས་པའི་འགོ་

བརྗོད་འོག ༧༧ བྱི་ལྷ་ ༡༠ ཚེས་ ༡༡ ཉིན་ཞེས་བཀོད་པའི་ནང་། ཚོགས་འདུར་ཞུགས་མཁན་མདོ་
 གློང་ཡུང་ཚན་ཁག་ ༣༧ འབྲུས་མི་དང་། ཚུ་སྐང་ས་གནས་ཁག་ ༢༢ གྱི་འབྲུས་མི། དེ་བཞིན་བཅན་
 བྱོལ་གནས་ཡུལ་ཁག་གི་འབྲུས་མི་བྱོན་མི་གྲངས་ ༢༢༥ ཡོད་པ་རེད་ཅེས་བཀོད་འདུག་པ་དེའི་
 ཁོངས་མི་གང་འདྲ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན།

༡ གློ་བཟང་ཚུལ་བྲིམས་ལ་ཆ་བཞག་ན་བཟང་པོའི་ཡོན་ཏན་རིགས་སྟེ་གཅིག་མེད་རུང་
 ཚུ་སྐང་དབང་ཆ་གཞན་ལ་ཤོར་བའི་དབང་གིས་ཁོ་པར་ལྟོས་ས་ལྟོས་འཛིག་གི་ཆ་ནས་རང་འདོད་
 ཁེ་ཕན་སྐྱབ་པའི་གོ་སྐབས་སུ་མཐུད་ཐོབ་མཁན་ཞིག་རེད། གློ་དམག་སྐར་དུ་ཨ་རིའི་རོགས་དངུལ་
 བྱི་འཐེན་གྱིས་སྟོན་འབྱོར་རྒྱ་དངོས་ལ་འཐེན་ཤུགས་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་ཁོ་པར་ཡགོང་ས་མཆོག་གི་
 བཀའ་ཡིག་རྒྱུན་མ་བཟོ་བའི་སློབས་པ་སློབས་ཟིན་པ་དང་། བཀའ་ཡིག་རྒྱུན་མ་བཟོ་སྟོན་གྱིས་གློ་
 དམག་སྐར་ནང་དགྲ་འདུལ་གཉིན་སྟོང་བྱེད་པའི་གོ་སྐབས་ཐོབ་པ་མ་ཟད། ཁོ་པ་ཡགོང་ས་མཆོག་
 གི་སྐྱ་ཚབ་བརྩམ་ཏེ་གློ་ར་བསྟོན་པའི་སློབས་པ་དང་གོ་སྐབས་ཐོབ་པ་རེད། དེ་རྗེས་ཁོ་པའི་བྱས་
 ལས་རྒྱུན་རྒྱབ་བརྩོལ་བར་བརྟེན་བོད་གཞུང་ནས་མི་གསུམ་གྱི་ཐོག་ཏུ་གཏམ་བརྗོད་མི་ཆོག་པའི་
 ཉེས་ཆད་བཏང་བ་རེད། གློ་ར་རྟོག་བྱ་སུ་མཐུད་བྱུང་སྟེ་སྟག་ལྷ་ལུན་ཆོགས་བཀྱིས་ཅན་ཁོང་ཆོས་
 ཡགོང་ས་མཆོག་གིས་གསུངས་པའི་བརྟན་ཕྱིན་ཁུར་ནས་གློ་ར་བྱིན་ནས་དམག་མི་རྣམས་ལ་བཀའ་
 གློ་བ་གསུངས་པར་བྱབ་བསྒྲགས་གནང་བའི་གསུང་གི་སྟིང་པོ་ནི། བལ་གཞུང་ལ་མགོ་བཏགས་ཞུ་
 ལེགས་ལེབས་ཡོད་པ་ལྟར་མགོ་བཏགས་ཞུ་རྒྱུའི་ཐག་གཅོད་མི་བྱ་གཞི་མེད་ལྟར་ཐག་བཅད་དེ་མགོ་
 བཏགས་ཞུས་སྐབས་གློ་ཚུལ་ཁོ་པ་བལ་ཡུལ་དུ་ཡོད་པ་རེད། དམག་སྟོ་ལི་ཐང་རྒྱ་ཏོ་དབང་འདུས་

རས་དམག་སྒར་དང་དམག་མི་བྱིང་ལ་མགོ་བཏགས་བྱ་སྒྲིའི་ཐག་ཚད་པ་ལྟར་བཀོད་མངགས་བྱས་
 ཏེ་ཁོང་རང་གིས་སྐྱ་གསུང་བྲགས་རྟེན་དང་། མཚོད་ཆས་རྩ་ཆེ་གང་འཆམས་བཅས་རྒྱ་གར་ནང་
 བྱིར་ཐབས་ཀྱི་དཔོན་དམག་གོ་ལག་དང་ལྡན་པ་མི་གངས་༡༩ དང་རྟ་བྱེལ་བཅས་སློ་སྒྲན་ཐང་བོད་
 ཀྱི་ས་མཆམས་ཡར་བརྒྱལ་ཏེ་རྒྱབ་ཕྱོགས་བོད་ས་མཆམས་ནས་ཡར་སོང་ཏེ་བོད་དང་ནེ་པལ་རྒྱ་
 གར་ཡུ་པི་མངའ་སྡེའི་ས་མཆམས་ནས་རྒྱ་གར་ནང་འཛུལ་བྱལ་རེ་བྱས་ཏེ་ཡོང་སྐབས་ལམ་བར་ནས་
 ཁོང་དཔོན་གཡོག་མི་གངས་༥ རྒྱུན་ལམ་དུ་ཤོར་བ་རེད། རྒྱ་ཏོ་དབང་འདུས་ཅན་གྱི་ནས་བྲོས་བྱོལ་
 འགོ་སྐྱེད་ཀྱི་ནང་དོན་ཆ་ཚད་གསང་བར་སྒྲོད་མཁན་ཁོ་པ་སློ་བཟང་ཚུལ་བྲིམས་རེད། ཁོ་པའི་དེ་
 འདྲ་བྱེད་དགོས་གང་རེད་ཟེར་ན་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་ཁོ་ལ་བཀའ་ཉེས་བཏང་ཡོད་པ་དེའི་ཞེ་འཁོན་
 ཡང་རེད་དེ། གཙོ་བོ་དབང་འདུས་དང་། ལྷ་མོ་ཆེ་རིང་གཉིས་མེད་ན་དབང་ཆ་ཁོ་པར་ཡོང་བའི་
 དམིགས་ཡུལ་རེད། ཁོ་སོ་པ་རེད། སོ་པའི་ལས་འགན་ཡོད་པ་རེད། དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ལྷ་མོ་ཆེ་
 རིང་ཅན་མི་གངས་༧ བལ་པོས་འཛིན་བཟུང་བྱས་པ་རེད། སྐད་དང་སྐད་འཛིན་བཟུང་བྱ་དགོས་མིན་
 མིང་ཐོ་སློ་བཟང་ཚུལ་བྲིམས་དང་། སྒྲིག་ར་དབང་རྒྱལ་གཉིས་ལ་སྤྱད་པ་རེད། རྒྱ་ཏོ་དབང་འདུས་
 བསད། ལྷ་མོ་ཆེ་རིང་བཟུང་ཆར་དུས་ཁོ་པའི་བསམ་དོན་འགྲུབ་སྟེ་རང་བྲགས་ཀྱིས་བལ་པོའི་རྒྱབ་
 སྒྲོར་དབང་བྲགས་ལས་དབང་འདུས་དང་ལྷ་མོ་ཆེ་རིང་གཉིས་ཀྱི་དབང་ཆ་ཆེད་ཁོ་པ་སློ་བཟང་
 ཚུལ་བྲིམས་ལ་ཐོབ་པ་རེད། ལྷ་མོ་ཆེ་རིང་ཅན་བཙོན་འོག་ནས་འདོན་ཐབས་འགྲོ་གྲོན་ཆེད་ང་ཆོས་
 ཤེས་པ་སྐབས་དེའི་རྒྱ་གར་སྒྲོར་མོ་འབུམ་༥ དང་སྒྲོ་ནས་ཡུལ་ཐོན་རྣམས་ཀྱི་དཀའ་སེལ་ཆེད་ང་
 ཆོས་ཤེས་པ་སྐབས་དེའི་སྒྲོར་མོ་འབུམ་༧ བཅས་ཁོ་པས་ཆ་ཚད་བཟུང་བྱས་པ་རེད། ལྷ་མོ་ཆེ་རིང་

ཅན་ལོ་ཡ ཅམ་ཡས་མས་ནས་བཅོན་ཁང་ལས་ཐར་རེ་ཆེན་པོ་ཡོད་ནའང་། ཁོ་པས་ཐབས་ཤེས་
 གིས་ཁོང་ཆོ་བཅོན་ལས་གཏོང་ན་བལ་ཡུལ་ནང་སྐར་ཡང་རྟོག་དུ་ཡོང་བའི་ཉན་འགལ་ཆེན་པོ་ཡོད་
 ལུགས་སོགས་བརྗོད་དེ་ལོ་གཉིས་ལྷག་ཅམ་གྱི་རིང་དུས་ཆོད་འཕར་མ་བཀག་པ་རེད། གལ་སྲིད་
 བཅོན་འོག་ནས་སློད་པ་ཡིན་ན་ལམ་སང་རྒྱ་གར་ནང་གཏོང་ན་ལས་ཉན་འགན་མི་བཟོད་པ་ཡོད་
 ལུགས། བལ་པོའི་སྤྱི་བྱབ་རྫོང་དཔོན་ཨ་མངའ་ལ་རྟེ་གི་དང་། རྒྱལ་པོའི་སྤྱི་སྤྱིར་དུང་ཆེ་བཞི་ཡོད་
 པ་ལས་གཉིས་ལ་འགྲེལ་བརྗོད་རྒྱུ་རིང་ནས་བྱས་པ་ལྟར་བཅོན་ལས་སློད་མ་ཐག་རྒྱ་གར་ནང་
 བརྗོད་པ་རེད། དེ་འདྲའི་ལས་དོན་བྱས་ནས་༡༩༥༩ ལོ་བར་སྤྱོ་སྤྱིག་འཛུགས་ཀྱི་བདག་དབང་
 ཁོ་རང་གང་བྱས་སུ་ཆགས་ཏེ་སྟོབས་འབྱོར་ཆེན་པོ་དེ་ཆགས་པ་རེད། དེ་ཆོ་བོད་མི་མང་དང་། བོད་
 གཞུང་གི་དཔོན་རིགས་ལྷ་མོ་ཆེ་རིང་ཁོ་རང་དང་བཅས་པས་ལོས་མཁྱེན། ལྷ་མོ་ཆེ་རིང་བལ་ཡུལ་
 ནས་ཕྱིར་འབུད་ཀྱིས་རྒྱ་གར་ནང་འབྱོར་སྐབས་རྒྱ་སྐད་འགྲིག་འཛགས་བྱུང་ནས་དུས་ཡུན་རིང་པོ་
 སོང་སྟབས་ང་ཆོས་རྩ་འཛིན་གྱིས་ཞེ་འཁོན་གང་ཡང་མ་བྱས་པར་ངོས་ལེན་བྱས་པ་ཡིན། ལྷ་མོ་ཆེ་
 རིང་རང་ནས་ཀྱང་ཞེ་འཁོན་གྱི་རྣམ་པ་མེད་པར་ང་ཆོས་ཁོང་རང་སྤྱིག་ཡུལ་ཕངས་གསུམ་ཐམས་
 ཅད་ཤོད་ས་བྱེད་འདུག་གང་འཆོམས་ནས་ཡང་དཔའ་རོགས་དཔུང་རོགས་རེ་མང་འགོ་དུས། ཡང་
 ཉལ་ས་དྲོ་དུས་རྒྱང་བརྒྱུད་དུན་ཟེར་བ་ལྟར་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་ང་ཆོའི་ངོས་ནས་བྱེད་ཐབས་མེད་
 པ་རེད། སྤྱོ་བཟང་རྩལ་བྲིམས་ཀྱིས་གང་བཟོས་ཁོང་རང་ཐུགས་བརྗོད་ཁུར་ཡོད་ཀྱི་མ་རེད། ལྷ་མོ་
 ཆེ་རིང་བཅོན་ཁང་ནང་དང་པོ་བཅུག་དུས་དེའི་ཆབ་ལྷ་བྱ་མི་ངན་སྤྱོ་བཟང་རྩལ་བྲིམས་ལ་ལས་
 འགན་སྤུད་ན་མི་འགྲིག་ལུགས་སྐབས་དེར་ནང་སྤྱིད་བཀའ་སྤོན་བྱུང་ཁང་དབང་འདུས་དོ་རྗེ་ལ་ང་

ཚེས་ཁུམ་མུང་། ཁོང་ནས་ཁོ་པ་བལ་ཡུལ་གཞུང་དང་འབྲེལ་བ་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་ཆ་ནས་མ་སྤྲད་ཀ་
 མེད་བྱུང་གནས་དང་། གལ་སྲིད་མ་སྤྲད་ན་གནས་ཚུལ་གཞན་དག་ཐོག་དེ་ལས་སྤྲུག་པ་ཞིག་ཡོང་
 ཉེན་གྱི་མཛད་དཀའ་འཕྲད་ཚུལ་གསུངས་བྱུང་། སྐབས་དེ་དུས་སློ་ནས་ཁུར་ཡོང་བའི་ཞལ་ཐང་
 དང་སྐུ་འབྲུ་བཅས་ཕོན་ཆེན་ཞིག་ཁང་པའི་ཡང་ཐོག་ནས་རྒྱ་འབྲེལ་གོ་ར་བ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུན་ལུགས་
 ཁོ་པ་ལས་སུ་ཞིག་མེད་པ་རེད། བལ་ཆེར་ཞལ་ཐང་རྒྱུང་པ་དེ་གྲངས་༥༠ སྒྲོར་ཡོད་ཆོད་རེད། ༡༩༥༩
 ལོར་སློ་སྒྲིག་ཅིས་རྒྱག་དང་སྒྲགས་འགོ་བྱིད་ཡོད་ཆོད་ནས་མི་ངན་ཁོ་ལ་ངོ་རྒོལ་གྱིས་བཞུགས་སྐར་
 དུ་འཛོམས་སྐབས་ཁོ་པ་སློ་སྒྲིག་འགོ་འཛིན་ནས་བྱིར་འབྲུད་གནང་བ་རེད། བཀའ་ཤག་གིས་ཁོ་
 བར་མི་གཅིག་གིས་དབང་འཛིན་བྱས་དྲག་ནས་མ་བྱུང་བ་ཡིན་ལུགས་ཀྱིས་སྤྲད་ཕྱིན་སློ་སྒྲིག་གི་
 འགན་ཁུར་བ་རང་ཁོངས་མི་མང་གིས་འོས་འདེམས་བྱས་པའི་ཚོགས་ཚུང་གིས་བྱ་རྒྱུ་དང་། གཞི་
 ཅུ་སློ་སྒྲིག་ནང་སྲིད་བྱུང་ཁོངས་སུ་བཅུག་ཡོད་པ་རེད། སྐབས་དེར་བཀའ་སློན་གྱི་པ་འཇུ་ཆེན་ཐུབ་
 བསྟན་རེད། ཡང་ཁོ་པ་ལྷོས་ས་ལྷོས་བཅས་ཀྱིས་བལ་ཡུལ་དུ་ཤེས་རིག་ལས་འཛིན་ཟེར་བ་བསྐྱོས་
 འདུག ཡང་ཤེས་རིག་གི་ཅིས་དང་གངས་སེང་ཚོགས་པའི་དབར་རྟོག་དྲ་ཆགས་ཏེ་ཁོ་པ་ལས་མེད་
 དུ་བཞག་འདུག ཡང་ཁོ་པ་ལྷོས་ས་ལྷོས་བཅས་ཀྱིས་སློ་བྱུར་དུ་བདེ་སྤྱང་དུང་གཞོན་དུ་བཞག་འདུག
 དེ་རྗེས་དུང་ཆེ་བསྐྱོ་བཞག་གནང་སོང་། ལྷ་རྩོ་རྗེ་འཆང་དང་མ་ཐུག་པར་ལྷ་རེ་རེའི་གོང་དུ་རེ་རེ་ཡོད་
 ཟེར་བ་ལྷ་རེ་ཁོ་པས་ལྷ་གསུམ་རིང་ནད་དགོངས་ཞུ་དུས་བདེ་སྤྱང་གི་དབང་ཆའི་འཐབ་ཅོད་འོག་
 ནས་ཨ་ལགས་འཛིགས་མེད་དང་རྒྱ་རི་སློ་གོས་ཅན་གྱི་ཐབས་བྱས་ལས་ལྷ་དྲུག་རིང་ནད་དགོངས་
 ཡིན་གསུངས་པ་རེད། དེ་མ་ཐག་དུང་ཆེ་ལས་ཆབ་བསྐྱོས་ནས་ལྷ་དྲུག་མཚམས་དུང་ཆེའི་ལས་

འགན་ཅིས་སྒྲོད་བྱ་དགོས་བྱུང་བ་དེ་ཕྱིར་འབྱུང་བྱས་པ་མིན་ན་ག་རེ་རེད། ཁོ་པའི་མི་ལོ་༧ ལྷག་
 ཅུམ་གྱི་རིང་དུ་སྒྲོ་སྒྲིག་གི་བཟོ་ལས་ཆོང་རིགས་གྱི་མ་ཁེ་བེད་བྱས་ཏེ་སྒྲོ་སྒྲིག་མི་མང་རྣམས་ཁོ་
 པའི་བྲན་གཡོག་བྲན་ནག་གི་ལས་ཀ་བསྐྱུལ་ཏེ་ཁེ་སང་ཆོང་མ་ཁོ་པས་བས་ཡོད་པ་རྣམས་རེ་རེ་
 བཞིན་ཅིས་རྒྱག་མ་བྱས་ན་འཛིན་ཐབས་ག་ལ་ཡོད། མི་ངན་འདི་ལྟ་བུ་ལ་བོད་གཞུང་ནས་ཅུ་འཛིན་
 དང་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་ན། ཡ་ཤ་བཟ་ཞིང་མ་ལ་སྤང་། །དམ་ཉམ་དག་བོ་པང་དུ་ཉར། །གསུངས་པ་
 དང་མཚུངས་ཤིང་དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་གཞུང་དེ་ལ་འང་སྤྲོ་ཞིག་གིས་ཡིད་ཆེས་མི་བྱེད། །

༩ དེ་བཞིན་སྒྲོག་ར་དབང་རྒྱལ་ལ་ཆ་བཞག་ན། མི་ངན་སྒྲོ་བཟང་ཚུལ་བྲིམས་དང་ཁ་
 མཐུན་བྱས། གཉིས་ཀ་བལ་པོའི་ཆབ་འབངས་སྤྲུལ་སྤྲུགས། བྲིམས་ཐོག་ནས་བོད་ཀྱི་ཆབ་འབངས་
 སྒྲོས་བཏང་བྱས། སྒྲོག་ར་ཨ་ན་སྤྲུལ་སྒྲོ་སྒྲིག་གི་མགོན་ཁང་ཆེན་མོའི་བདག་དབང་ཁོ་པ་དབང་
 རྒྱལ་གྱིས་འཛིན་སྐྱོང་བེད་བྱས་པ་མ་བཟད་དེ་གའི་བདག་དབང་ཡོངས་རྫོགས་བྲིམས་ཐོག་ཏུ་མིང་
 བསྐྱར་བྱས། སྒྲོ་སྒྲིག་ཁོངས་ཀྱི་ཁམས་རིགས་རྣམས་ལ་བལ་དང་སྤྲུན་རྟོག་ཡོག་རྒྱུའི་ལས་ཀ་ལས་
 གཞན་མ་སྤྲད། ཁོ་པའི་སྐྱེས་དམན་གྱི་ཉེ་ལྷོས་སྤྲོགས་གཏོགས་དང་བཅས་པར་ཐོབ་ཐང་དང་ཕོགས་
 འབབ་ཆེན་པོའི་མགོན་ཁང་གི་ལས་བྱེད་དང་། ཆོང་ལས་ཀྱི་འགན་ཁུར་སྤྲད་དེ་མི་རྒྱུའི་རུས་ཤུགས་
 བྱུང་སྤེལ་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་གནས། ཁོང་ཆོར་དེ་ལྟ་བུའི་ཁེ་སང་ཞིག་མ་བྱུང་ན་བོད་གཞུང་དང་
 བོད་མིར་བརྩི་བཀུར་དང་། ཤ་ཞེན་ཡོད་ཁུལ་ཅུམ་ཡང་བྱེད་མིན་ཤེས་གསལ་རེད། འོན་པོད་གཞུང་
 ལ་བརྩི་བཀུར་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་ཟེར་བ་དང་བྱེད་ཀྱི་རེད་བསམ་པ་ཡོད་ན་ཁོ་པའི་ད་ལྟའི་ལས་གནས་དེ་
 རྣམ་བོད་གཞུང་གིས་འཕོ་ལེན་ཞིག་གནང་དང་། དེ་དུས་ཉ་གོ་སྒྲོག་ར་དབང་རྒྱལ་ཁོ་པ་བོད་གཞུང་

གི་དྲུང་ཆེ་ཞིག་གི་གོ་གནས་སྤྱད་དེ་གངས་ཅན་སྤྱིད་གཤོང་དུ་འཐེན་དང་དེ་དུས་ང་ཚོས་བོད་གཞུང་
 ལ་འང་དགའ་བསུ་བྱུང་། ཁོ་པར་ཡང་དགའ་བསུ་བྱུང་། ཡང་ན་སློག་ར་དབང་རྒྱལ་ཁོ་པ་ང་ཚོ་ཚུ་སྤང་
 གི་བདག་དབང་བཅན་འཕྲོག་བྱེད་གི་ཡིན་ཟེར་བ་དེ་མ་བྱེད་པར། ཚུ་སྤང་གི་ལས་དོན་ཐོག་དངོས་
 སུ་ཞུགས་ཏེ་རྒྱན་གི་ལས་ཀ་ཞིག་གིས་དང་ང་ཚོས་དགའ་བསུ་བྱུང་མ་ཟད་ང་ཚོ་དགོངས་ཞུ་ཡང་
 བྱེད་ཆོག་ འོན་ཀྱང་ཁོ་པ་གཞུང་གི་དྲུང་ཆེ་ལྟ་བུ་བྱེད་དང་། ཡང་ན་ཚུ་སྤང་རྒྱན་ལས་གང་དུ་བོད་
 གཞུང་གི་བཀའ་དོན་ལྟར་བྱས་ན་དེ་དུས་སློག་ར་ཨ་ན་སྤྱི་ནའི་མགོན་ཁང་གི་བདག་དབང་སློ་སྤྲིག་
 སྤྱི་པར་ཕྱིས་སྤྱོད་བྱེད་དགོས་པ་མ་ཟད། བལ་པོའི་ཆབ་འབངས་ནས་ཕྱི་འཐེན་གིས་བོད་གི་ཆབ་
 འབངས་སུ་གཙང་མ་ཞུ་དགོས། ད་རེས་ཁོ་པར་ཆབ་སྤྱོད་གི་ལྟ་བ་དང་རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་རིགས་གི་
 ལ་རྒྱ་ཡིན་ཁུལ་བྱེད་ནས་འཕག་ཚག་བརྒྱབ་པ་འདི་སློ་སྤྲིག་ཁོངས་གི་མི་རྒན་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་
 ཁོ་པས་འདི་ལྟའི་ཟ་བེད་དབང་བསྐྱར་གི་ཁེ་ཕན་བདག་དབང་ཡོང་རྫོགས་མཐར་ཐུག་ཁོ་པ་དང་
 ཁོ་པའི་ཕྱོགས་གཏོགས་མི་རྒྱུད་ལ་བདག་ཐབས་བྱེད་པ་འདི་འགྲིག་མིན་གི་ནང་ཞུས་བསམ་འཆར་
 དང་སློན་བརྗོད་བྱེད་པའི་སྐབས་མིན་པ་དང་། ཅ་བའི་སློ་སྤྲིག་དེ་ཚུ་སྤང་གི་ལས་རིམ་གལ་ཆེ་ཤོས་
 ཤིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ཁོང་ཚོའི་དབང་ཆ་ལ་གཞོན་སློན་འབྱུང་དོགས་བཅས་གི་གནད་དོན་ཡོད་པ་
 རྒྱུ་ཐབས་སུ་གོ་སྐབས་བཟུང་ནས་སྤྱི་དོན་ཁོག་བཅུག་གིས་སྤྱི་དོན་ཁ་འབྱེར་བྱེད་པའི་སྤྱོད་དོན་
 པ་གསར་པ་ཞིག་ཐོན་པ་རེད་མ་གཏོགས་མི་ལོ་༣༤ གི་རིང་དུ་བོད་གཞུང་གི་སྤྲིག་འཇུག་ལ་ཁུར་
 ལེན་བྱས་པ་དང་། ཚུ་སྤང་ལ་གནད་ཆེ་ཇི་ལྟར་ཕྱིས་མིན་ཤེས་གསལ་དུ་ཡོད་པ་ཞིག་

༣ གྲགས་པ་དོ་རྗེ་ལ་མཆོན་ནའང་། སློ་སྤྲིག་ཆོགས་རྒྱུད་གི་འཛིན་སྤྱོད་བྱེད་རྒྱུའི་ཐག་

ཚོད་པའི་རྗེས་སུ་ཁོ་པ་འཕགས་ཤིང་སྒྲིག་བཟོ་གྲུའི་འགན་འཛིན་དུ་བསྐྱོས། དེ་འབྲེལ་ཚོགས་
 རྒྱུད་གི་ཚོགས་མི་ཆགས་ནས་ཕོགས་ཐོབ་སོགས་ཡོང་འབབ་ཆེན་པོས་སྒྲོ་སྒྲོབས་རེ་ཆེར་གྱུར་ནས་
 མི་རན་སྒྲོ་བཟང་ཚུལ་བྲིམས་དང་། དབང་རྒྱལ་གཉིས་ཀྱི་བྱས་ལས་ལ་མིག་ལྟོས་མོས་མཉམ་གྱིས་
 ཁོ་རང་ནས་གྲུང་དེ་ལྟར་བཟང་ལེ་ལེན་གྱི་སྒྲུག་བྱས། རྒྱུད་དོས་ཡོངས་སྒྲོད་དང་ལྷན་པ་ཆགས་དུས་
 ཁོང་ཚོ་དང་ཡར་བརྟེན་ཚུར་བརྟེན་མ་བྱས་ན་མི་རང་གཉིས་ཀའི་རན་རྒྱུ་དོལ་དོགས་ཀྱིས་བསུབ་
 ཐབས་སུ་འུར་ཤོབ་མཉམ་རྒྱག་གི་གོ་སྐབས་བཟུང་བ་ཞིག་ཡིན། དེ་ལྟར་མིན་པར་སྤྱིའི་འགན་ཁུར་
 བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན་གཞི་ནས་མི་ལོ་ ༣༥ སོང་མཚམས་དཔའ་བོ་གསར་པའི་སྐྱེ་ལུས་ཤིག་ལེན་
 དགོས་དོན་མེད་པ་རེད། །

༥ རྒྱུ་མིའི་བྱི་སྒྲུག་ཐུབ་བསྟན་དཔལ་འབྱོར་ལ་ཆ་མཚོན། ཁོ་པ་རྒྱ་གར་ནང་དེ་སྔ་བཟོ་
 ལས་གཞིས་ཆགས་ཀྱི་རོགས་ཚོགས་པའི་ལས་མི་བྱས། དེ་སྐབས་རོགས་རམ་ཚོགས་པའི་རོགས་
 དུལ་འཛོལ་གང་ཁ་བསྐྱུས་བརྒྱབ་སྟེ་བལ་ཡུལ་དུ་སོང་། བལ་ཡུལ་ནས་ཁ་ཆ་རའི་ནང་མིར་
 ཞུགས། བལ་བོད་དབར་བོད་མི་ཡར་བཞག་བོད་མིའི་སྒྲ་ཙམ་ཡང་གྲགས་ས་མེད་པའི་དམ་བཅེངས་
 རྩ་བའི་ཆེ་བའི་སྐབས་ནས་བོད་དང་བལ་ཡུལ་དབར་ཚོང་གི་ལས་ཀ་དང་སོ་ཉལ་གྱི་ལས་ཀ་རྒྱུན་
 མཐུད་དུ་བྱས། ཁ་ཙམ་གྱི་བོད་མི་དང་དོན་དམ་པ་བལ་བོ་དང་རྒྱ་དམར་གྱི་ལས་དོན་བྱེད་མཁན།
 རང་ཁེ་དོན་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱི་དོན་སྐབས་འཚོལ་བར་ཡོངས་གྲགས་སུ་ཡོད་པ་ཞིག་རེད། །

༦ ཏཱ་མ་གྲིན་དོ་རྗེ་ཟེར་བ་ཁོ་པ་ཡང་བོད་པ་གཙང་མ་མ་རེད། ཁ་ཆར་བ་རེད། ཁོ་པའི་
 བྱེད་ལས་ང་ཚོས་གསལ་བོ་ཤེས། རྒྱ་བཞི་སྒྲིང་དུག་ལ་ཐེ་གཏོགས་བྱེད་པའི་དཔའ་བོ་ག་ཚོ་དོན་

ནའང་གཞི་རྩའི་ཐོབ་ཐང་མེད་པ་ཞིག་རེད།

༤ སོག་ཞབས་དྲུང་ཟེར་བའི་བན་ལོག་དེ་ནི། བོད་གཞུང་བདེ་སྤང་གི་གསང་ལས་པ་བྱེད་བཞིན་དུ་བལ་ཡུལ་ནས་རུ་སྤའི་སོ་ལྷལ་བྱས་ཏེ་དཔུལ་མང་པོ་བསྐྱུ་ནང་ཁྱུ་ལ་རྟོག་འཛིངས་ཆེན་པོ་བཟོས། ཐེ་ཕན་གྱི་སོ་པ་བྱས་ཏེ་བོད་ནང་མི་མང་པོ་བཏང་། བོད་ནང་གི་གནས་ཚུལ་དང་། བཅན་བྱོལ་གཞུང་གི་ཡིག་ཆ་གལ་ཆེ་མང་པོ་བཅས་རྒྱན་དུ་ཐེ་ཕན་བོད་སོག་ལས་ཁྱུངས་ལ་ཐད་ཀར་བཏང་བས་མ་ཆད་ཡིག་ཆ་མང་པོ་ཁྱུར་ནས་ཁོ་རང་སྤྲུལ་སྤྲོས་ཐེ་ཕན་དུ་བསྐྱོད། མགོན་པོ་དང་། རྒྱུ་རྒྱུ་ཟེར་བ་བཅས་མཉམ་དུ་སོང་། བོད་ནས་རྒྱ་མིའི་དམག་སྐར་གྱི་ས་བྱ་དང་། ཡིག་ཆ་ཐོབ་པ་ངོ་མ་རྣམས་ཐེ་ཕན་དུ་སྤྲོད། རོ་བཤུས་འགའ་རེ་བདེ་སྤང་དུ་སྤྲོད་ཞུས་བྱས། རྒྱ་མིའི་སོ་པའི་འགན་ཁུར་ཏེ་ཐུབ་བསྟན་ཟེར་བ་དེ་ཆོ་བོད་ནང་ཡོང་གི་ཡོད་པའི་ལན་བརྒྱ་རྒྱུ་པ་སོགས་མ་རུང་བའི་ལས་ཀ་ཞེ་ཅིག་བྱས་པ་ཡོངས་གྲགས་ཡིན་ཡང་ད་དུང་རྒྱ་སྐད་གཏོར་བཤིག་གཏོར་ཐབས་གྱི་ལས་འགུལ་ཁོངས་སུ་སྤྲོད་དང་པོར་ཞུགས་ཏེ་བོད་མི་དཔལ་པོ་ཞིག་ཡིན་ཁྱུ་ལ་བྱས་པ་མ་བཟད། སྐབས་ ༡༩ པའི་སྤྱི་འཐུས་འོས་ཁོངས་སུ་བཏང་བ་སོགས་ཀྱི་གནད་སྤངས་ནི། སོག་ཞབས་དྲུང་ཟེར་བའི་དམ་ལོག་དེ་བོད་མི་ས་ཡ་དུག་གི་མགོ་བོར་རྒྱ་གཞི་གྱི་རྩ་འཛུགས་དེ་བཏང་ནས་ལྷོ་ལ་ཏུ་བསང་བའི་མི་རོ་བྲག་དམར་ཇ་རེ་བ་དེ་མདོ་ཁམས་རྒྱ་བཞི་སྐད་དུག་གི་སྤྱི་ལ་འཛུགས་བྱས་རྗེས་དང་ལྷན་པ་དེའི་མདུན་སར་གཡུག་གི་ཡོད་པ་འདྲིར། གཟུགས་ཀྱི་ཉི་མའི་རྣམ་ཐར་དུ། དམ་ཟེ་དང་ནི་ནེ་ལའི་དཔེ། །བྱ་རོགས་དང་ནི་གྲུང་བརྒྱའི་དཔེ། ཞེས་པ་ལྟར་དང་མཚུངས་ཤིང་། བརྟག་ཅིང་དབྱེད་པར་མཛད་ན་ལེགས་པའི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་སྤྲོད།

ངོ་མ་རྒྱུ་འོག་ནས་སྒྲིབ་མཁན་འབྲོང་སྤྲད་དཔོན་རྣམ་རྒྱལ་བ་གིས་ཁོང་ཉིད། ཁོ་པ་རྒྱལ་པོའི་ཕུ་བོ་
 ངོ་མ་ཡིན་ཡང་རྒྱལ་པོ་ཅན་ནས་ནང་ཁུལ་སྤྱོད་གས་འཐེན་གྱིས་མཆོན་མོ་རྩུང་རྟེན་གིས་རྒྱུན་པས་
 མཐར་འདས་གྲོངས་སོང་། སྐབས་དེ་དུས་ཁོ་པ་དཔོན་རྣམ་རྒྱལ་བ་གིས་གྱིས་སྤྱོད་གས་སུ་ཡོད་
 གྱང་། ད་ཆ་རང་གི་འགོ་དཔོན་བསད་མཁན་གྱི་སྤྱོད་གས་སུ་བསྒྲིབ་དེ་དོན་མེད་མི་ལ་འཁོན་འཛིན་
 འཕར་མ་བཟོ་བའི་དཔའ་བོར་མི་འབྱོན་འབྱོན་མདོག་བཟོ་ནའང་རང་ཉིད་གྱི་སྒྲོ་ལོ་ནམ་མཁའ་
 འཆར་བ་ལས་བོད་གཞུང་གི་སྒྲོ་སྤྱོད་གས་བཅོལ་ཡུལ་ཡོད་པ་དེ་འདྲ་ཅི་ཡང་མ་རེད།

༩ བོར་བུ་དོ་རྩེ་ལ་ཆ་བཞག་ན། སྒྲིག་རའི་བཟོ་བྱ་ཁོ་པའི་མིང་ཐོག་ཡོད་སྐབས་ང་ཆོས་
 གྱང་རང་བཞིན་འཛིན་ཐབས་མེད་པ་དང་། ཁོ་རང་ཡང་དེས་རྒྱུན་རེ་དོགས་གྱིས་མ་ཡིན་ཡིན་མདོག་
 གིས་སྤྱིད་དོན་གསར་བའི་ནང་འཕག་ཆོག་རྒྱག་ཁུལ་བྱེད་པ་དང་རྒྱག་ཐུབ་པ་ཞིག་བསམ་གྱི་ཡོད།
 དེ་ལས་གཞན་པའི་ཁོ་རང་གི་གནས་སྤངས་ཤེས་མི་ཐུབ་པ་གང་ཡང་མེད། རང་མགོ་ཐོན་ན་ལྷ་
 རྒྱལ་རེད།

༡༠ རྒན་མགོ་སེ་ལ་ཆ་བཞག་ན། རུ་བཞི་སྒྲིབ་དུག་གིས་རྒྱ་གྱུང་བྲན་དང་བོད་བསྟན་སྤྱིད་
 དོན་དུ་འཐབ་འཛིང་བྱེད་སྐབས། ཁོ་རང་དེའི་སྒྲོན་ནས་དགོན་པའི་ནང་བསྟན་ཤིག་དམ་ཉམ། མི་
 བསད་བྲིམས་འགལ་གྱིས་ལས་བྱས་སྟེ་བོད་ཡུལ་སྒྲོས་བཏང་། རྒྱ་གར་གྱི་མི་སེར་བཟོས། བོ་མ་
 རྟེན་ལ་ཁུལ་སྤྲད་ཆོང་མའི་ཆོང་དཔོན་བཟོས། དེ་ནས་སྤྲོང་མོ་བརྒྱབ། རྩུན་བཤད་དེ་མ་ཆའི་དགོན་
 པ་གསར་བཟོ་བྱ་རྒྱུའི་གནས་རྒྱལ་བོད་ལ་འགྱུར་བ་མ་ཕྱིན་གོང་དུ་བཤད་ནས་བོད་གཞུང་གིས་
 མཐུན་འགྱུར་དང་ཐོབ་ཐང་སྤྲད་དེ་བྱུང་བ་ཞིག་རེད། ཁོ་པའི་གཞང་ཁང་གི་བུད་མེད་འགའ་རེ་ད་

དུང་ཡང་ཡོད་པ་ཞིན་པ་དེ་འདྲ་རེད། ཚུ་བཞི་སྐར་དུག་གི་སྒྲིག་འཇུག་ས་ཐོག་ཐེ་གཏོག་ས་བྱེད་པའི་
ཐོབ་ཐང་ཡོད་པ་དང་། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འགོ་བྱེད་པའི་ཆ་རྒྱུན་ཡོད་པ་ཞིག་མ་རེད།

༡༡ མི་ངན་བྱམས་པ་སྐལ་ལྷན་ལ་ཆ་བཞག་ན། བཙན་བྱོལ་བོད་གཞུང་གི་གོ་གནས་ཀྱི་
འོག་ནས་རྒྱལ་ཁབ་མང་པོའི་སོ་ཉལ་བྱས། ལྷག་པར་དུ་བདེ་སྤྱང་གི་དུང་ཆེ་བྱེད་སྐབས་ཐེ་ཕན་བོད་
སོག་ལས་ཁུངས་ཁོངས་གཏོགས་སྒྲིབ་གསོ་ལས་ཁུངས་ནང་ཡོད། ཆབ་མདོ་བ་ཡིན་པ་ཆོད་གཤའ་
མ་དང་། དེའི་བཟའ་ལྷན་མདོ་སྒོ་བཟང་གཉིས་བརྒྱད་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལྷན་ཐོག་ས་དང་
སྐབས་རེར་ཉ་པ་ཤུར་དུ་སྡོད་ཁང་རྒྱག་ཆེད་སྡེ་རྗེས་གཉིས་སུ་དཔལ་ཕོན་ཆེན་སྤངས་པ། བདེ་སྤྱང་
གི་ཡིག་ཆ་འགའ་རེ་སྤྱད་པ་སོགས་རྒྱན་རིང་བྱས་པ་རེད། ཉེ་ཆེན་མིག་གིས་མིག་སྤྱི་མི་མཐོང་བེར་
བ་ལྟར། ཁོ་པའི་ཁ་བདེ་ཕྱི་འཕྲལ་གྱི་འོག་ནས་བཙན་བྱོལ་བོད་གཞུང་གིས་ཀྱན་བཟང་སྤྲུལ་མས་ཐེར་
འདོན་མ་བྱས་པར་བྱི་རྒྱུ་མ་བཀག་མཁན་གཟིགས་ཀྱིས་ཁྱེར་འགོ་གི་ཡོད་པ་མ་ཤེས་པ་འདྲ། ཁོ་
པའི་མི་ཆོ་འདིའི་རིང་གཞིས་བྱས་གཉིས་སུ་ཚུ་སྐར་སྒྲིག་འཇུག་ས་ལ་དངོས་ཤུགས་བརྒྱད་གསུམ་
ནས་གཏོར་གཤིག་ཐུབ་ཐབས་ཤ་རྟག་བྱས་ཡོད། ད་རེས་ཁོ་པར་གོ་སྐབས་བཟང་པོ་ཞིག་ཐོབ་སོང་
བསམ་ནས་བཟའི་ཕ་མ་སུ་རྒྱད་དང་བཙས་པ་ང་ཆོའི་ཐོག་མཉམ་འཛོུང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་རེད། བཙན་
བྱོལ་བ་སྒོས་བཏང་སྟེ་མི་རེས་རྒྱལ་ཁབ་རེའི་མི་ཁོངས་བྱས་ཟིན་སྐབས་ཚུ་སྐར་གི་སྒྲིག་འཇུག་ས་ལ་
ཐེ་གཏོག་ས་བྱེད་པའི་ཐོབ་ཐང་མེད་པ་རེད། ཁོ་པ་ལྟ་སུ་བེད་སྤྱོད་གནང་ན་ཁོ་པའི་ཁེ་ཕན་ལས་
གཞན་གང་ཡང་མེད་པ་ཞིག་གུར་ཟིན་པ་རེད།

༡༢ ངག་དབང་བཀྱིས་ལ་ཆ་མཆོན་ན། དེ་སྡེ་འབའ་པ་རྒན་ཡེ་ཤེས་སྒོ་ཁུལ་རུས་པ་ཆེ་

སྒྲུང་དུ་སྒྲེལ་གོབ་གཞིས་ཆགས་ཀམ་གསུམ་པའི་ཁོངས་ནས་ཁོ་པ་རྒྱན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚ་བོ་ཡིན་ཞེས་
 ལུང་ཤོབ་ཀྱི་ངང་དུ་བསྐྱད་དེ་ཤུགས་རྒྱུན་གྱིས་གོ་སྐབས་མང་པོ་སྤངས། ཀམ་གསུམ་པའི་སྤྱི་མི་ཟེར་
 བའི་ལས་འགན་དང་། མཉམ་འབྲེལ་གྱི་ཆོགས་མིའི་ཐོབ་ཐང་ཡང་སྤངས། དེའི་དབང་གིས་མཉམ་
 འབྲེལ་གྱི་དངུལ་མང་པོ་ཟས། ཅིས་རྒྱག་བྱེད་དུས་བོར་བརྟུག་བྱུང་སོང་ཞེས་བརྗོད་དེ་ཅིས་རྒྱག་མ་
 བྱས། ཀམ་གསུམ་པའི་ནང་སྔོན་ཁང་གསར་རྒྱག་བྱས། དེ་འདྲ་རྒྱན་རིང་བྱས་རྒྱུན་གཞིས་ཆགས་
 མི་མང་གིས་ཁོ་པའི་བྱ་སྤྱོད་རིམ་ཤེས་ཀྱི་ཁོ་པར་ངོ་རྒོལ་བྱས། དེ་འདྲའི་སྐབས་སུ་རྒྱན་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་
 བྱས་ཉེས་རྒྱུན་དབང་དུ་གྱུར་སྐབས་ཡང་ཁོ་པས་འབའ་ཡེ་ཟེར་བའི་ངོ་རྒོལ་གྱི་ལས་འགུལ་བྱེད་པའི་
 ཁོངས་སུ་ཞུགས་ཏེ་དཔའ་བོ་གསར་པའི་གོ་སྐབས་སྤངས་པ་མ་ཟད། ཆོལ་གསུམ་ཆོས་ལུགས་དང་
 བཅས་པའི་སྤྱི་འབྲས་སུ་ཆོལ་ཁའི་ཐོབ་ཐང་མེད་པ་བཟོ་བའི་ལས་འགུལ་ནང་ཞུགས། དེ་འདྲའི་
 དབང་གིས་བཞུགས་སྐར་དུ་སྤྱོད་སྤྱོད། མིས་མ་ཤེས་ཀྱང་ལྷས་མཁྱེན་ཏེ་བླ་གོ་ནས་མོ་གྲོར་སྤྱོད་སྤྱོད་ཞེས་
 པའི་སྤྱོད་ཐོག་ནས་རྒྱ་མཚན་མེད་པར་ས་ལ་བརྒྱབས། ཆོང་ར་བཅག་སྟེ་འགོ་སྔོན་མི་བྱུང་པའི་བཀའ་
 ཆད་ཕོག་གཞིས་ཆགས་ཀྱི་ས་ཁང་སྔོན་པར་བཞག་པ་ལས་མི་མང་གི་ངོ་རྒོལ་གྱིས་གཞིས་ཁོངས་
 སུ་ཡོང་ཡུལ་མེད་པར་གྱུར་ཡོད། ཁོ་པས་ཁུ་བཞི་སྒྲུང་དུག་ཟེར་བ་དེ་མིག་གི་མཛེར་མ་ལྟ་བུ་རྒྱུན་དུ་
 བཅི་གི་རེད། ད་ཆ་ཁུ་སྒྲུང་ངམ་མདོ་སྔོན་རྩ་མེད་བཟོ་བྱུང་པའི་དམིགས་ཡུལ་གྱིས་གོ་སྐབས་ཤིག་
 སྤངས་ནས། དཔེར་ན། མོན་སྟོ་གཞིས་ཁོངས་སུ་དུས་འཁོར་དབང་ཆེན་སྐབས་༡༩༧༥ གྱི་ཟླ་༩
 ཆོས་༡༥ འཁོད་ཨ་མདོ་དང་དབུས་གཙང་གི་མིང་ཁུར་མཁན་དབུང་རོགས་སུ་འཆོལ་ནས་ཆོལ་
 ཁའི་ཐོབ་ཐང་མེད་པ་བཟོ་རྒྱུའི་གྲོས་ཆོད་བཞག་སྟེ་དེ་དོན་ཡགོང་ས་མཚན་ལ་མཚན་འཁོད་སྟོན་ཞུ་

ཡུལ་ཡོད་པ་དེས་ཁོ་པ་དང་། ཁོ་པའི་དཔའ་རོགས་ཚོའི་དམིགས་ཡུལ་སྐྱབ་བྱ་ཇི་ཡིན་གསལ་བོ་
མཆོན་ཐུབ། དེ་འདྲའི་མི་ལ་ལས་འགན་སྤྲད་ན་དོན་དག་འགྲུབ་མིན་བརྟག་དབྱད་མི་ཐུབ་པར་རང་
འདོད་དམིགས་ཡུལ་གྱི་རང་མདོག་ལམ་སེང་བསྟན་སྟེ། རང་འཚང་རང་བཅོལ་གྱིས་སྤྲད་གྲོག་
མདའ་དགྲོག་ཆགས་གྱི་ཡོད་པ་འདི་ལྟར་རེད།

བསྟན་འཛིན་ཚུལ་བེམས་དང་། རག་སྤྲུག་ངག་དབང་། ཆ་ཐེང་འགྱུར་མེད། རྒྱ་རི་ཉི་མ་
བཅས་ནི་ཚུ་སྐྱང་སྒྲིག་འཇུགས་གྱི་མི་རེད། ཁོང་ཚོས་རྒྱ་རི་ཉི་མ་ལག་བསྐྱབ་དང་། རང་མཐུ་རང་
སྐྱབ། བྱབ་ཚུང་གི་ལས་ཀ་འདི་འདྲ་རང་བྱེད་འོས་མེད་པ་རེད། འོན་ཀྱང་ཁོང་ཚོའི་གྲས་ལ་མདོ་
སྟོད་མི་མང་ནས་ཡིད་ཆེས་མེད་སྟབས་ད་བར་སྒྱི་འབྲས་གྱི་འོས་ཤོག་ཐོབ་གྱི་མེད་པ་དེའི་ཞེ་འཁོན་
གྱིས་གོ་སྐྱབས་གསར་པ་ཞིག་བཟོ་བྱབ་ན་བསམ་པའི་འགྲུལ་ཤུགས་བྱེད་ཁུལ་བྱེད་གྱི་ཡོད་རེད།
ཆོལ་གསུམ་དབྱེར་མེད་གྱིས་སྒྱི་འབྲས་འོས་བསྐྱེད་ཚུ་ཡོད་པ་ཞིག་བྱུང་ན་ཁོང་ཚོར་དབུས་གཙང་
དང་ཨ་མདོའི་རྒྱབ་སྐྱོར་ཐོབ་རེ་བྱེད་གྱི་ཡོད་རེད། དེ་ནི་ཉ་ཅང་གི་བྱབ་མེད་པའི་བསམ་སྟོན་རེད། གོང་
གི་མི་དེ་ཚོས་འགོ་བཟུང་ཁུལ་གྱིས་ཚུ་བཞི་སྐྱང་དུག་གི་མིང་འབྲུར་ནས་བཀའ་ཚོགས་གྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་
སྤྲུགས་འདུག་ལ་བརྟེན་ཚུ་སྐྱང་གི་སྒྲིག་འཇུགས་ངོ་མ་རྩ་མེད་གཏོང་ཐབས་ཇི་ལྟར་བྱས་རུང་བྱས་
ངན་ལམ་དུ་མི་འགོ་བ་མཐོང་གསལ་ཕན་མེད་གཞོད་འགྱུར་གྱི་ལམ་དུ་ཕྱིན་པ་དང་། ཁོང་ཚོ་ལྟ་
བུས་དེབ་པར་འབྲེམས་བྱས་པ་དང་། གཞི་མེད་གྱི་ཡི་གེ་མང་པོ་སྒྲིལ་བ། ཁུངས་མེད་གྱི་གཏམ་མི་
བདེན་རྩུན་སྒྲིག་བྱས་པ་འདི་རིགས་ལ་ཆ་འཛིན་དང་དོ་སྣང་བྱེད་མཁན་སུ་ཞིག་མེད་པ་འདི་ལྟར་
ལ་བརྟེན་ང་ཚོས་ཀྱང་ཆོ་མེད་ཆོག་དོན་ལ་ལན་འདེབས་བྱ་རིན་མེད། དེར་བརྟེན་མི་ངན་དེ་ཆོ་ཇི་

འདྲ་ཡིན་མིན་ངོ་སྟོན་བྱས་པ་དེ་ལྟར་དང་དེ་མིན་པའི་ཁོང་ཚོའི་བྱུགས་སུ་གཡམ་རྒྱགས་བྱེད་མཁན་
 དེ་ཚོར་ངོ་སྟོན་འབྲེལ་བ་ཚོད་བྱེད་རིན་མེད། བཀའ་ཚོགས་ནས་ཁོང་ཚོར་རེ་བ་གནང་བྲག་ན། སློ་
 བྱོད་པ་ལ་བཀའ། བྱོད་པས་རྒྱ་སྟོན་ཟེར་བ་ལྟར་ལས་ཡོང་གཞི་གང་ཡང་མེད། གལ་ཏེ་མི་འདི་
 རིགས་ཀྱི་ལྷག་བསམ་དང་བྱ་སྟོན་ལ་སྟོན་མེད་ན་ལྷག་བསམ་ལ་སྟོན་ཡོད་པའི་མི་གང་འདྲ་ཞིག་
 ཡོད་དམ། མི་སྟོན་ཅན་ཁོང་ཚོའི་རྣམ་པས་ང་ཚོ་མེད་པ་བཟོ་མི་བྱུང་། ཁོང་ཚོའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་
 བེ་རྒྱ་སྒྲིང་རྩ་གཏོར་གཏོར་ཐབས་སུ་དགྲོག་གཏམ་དང་། དགྲུག་གིང་། དཀར་ནག་གོ་ལྷོག་གིས་
 མང་ཚོགས་མགོ་བོ་སྐྱོངས་སུ་བཅུག་ཆེད་ཡོག་ས་མཚོག་དང་། བོད་གཞུང་བཅས་པ་ཁོང་ཚོའི་
 སྐྱགས་སུ་ཡོད་ཅེས་འབྲོག་བཤད་འཛེམ་བག་རྩ་བ་ནས་མེད་པ་བྱི་ནང་གང་སར་བཤད་དེ་ཁོང་ཚོའི་
 བྱས་ངན་ལམ་དུ་སྟོང་ཐབས་ཁོ་ན་བྱེད་པ་ནི་མི་སྟོན་ལས་འདས་པའི་བྱ་སྟོན་ཆེས་ཐབས་སྤྲུག་དག་
 བོའི་དགོས་འདུན་ཆེད་དུ་སྒྲུབ་པ་དང་། བོད་དོན་གྱི་བྱ་བ་དངོས་སུ་འབྲས་ཤོར་འབྱུང་ཐབས། ཆོལ་
 གསུམ་ཆོས་ལུགས་དང་བཅས་པ་དུམ་བུ་རྣམས་མེད་འགྱུར་ཐབས། བོད་མི་ཡན་ཚུན་དབར་ཡིད་ཆེས་
 བརྒྱག་ཐབས་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་སྒྲོ་བཏགས་མིན་པའི་སྐད་ཆ་གཅིག་ཀྱང་བཤད་པ་མེད།

དཔེར་ན། ཚོགས་ཞུགས་མཁན་ལུང་ཚན་ ༣༧ འབྲས་མི་ཡོད་ཅེས་ལབ་ཡོད་པ་ལྟ་བུར་
 ཆ་བཞག་ན། ཁོང་ཚོའི་ལུང་ཚན་ཅིས་སྤངས་ལྟར་བྱས་ན། མདོ་སྟོན་ཆོལ་ཁའི་ཁོངས་ལུང་ཚན་དེ་
 འདྲ་བ་སྟོང་ཕྲག་ཀྱང་ཡོད། རྒྱ་གར་དུ་འབྱོར་བའི་ལུང་ཚན་ཡང་ ༣༠༠ ལྷག་ཡོད། དེའི་ནང་ནས་
 ལུང་ཚན་ ༣༧ ཡོད་དབང་དུ་བཏང་ཡང་མདོ་སྟོན་ཆོལ་ཁའི་ཆབ་བྱུང་པ་འདུག་གམ། དེའང་འབྲས་
 མི་ཡིན་ཟེར་བ་དེ་གཞི་རྩ་དང་བྲལ་བའི་རྩུན་རེད། ས་གནས་ཁག་ ༡༩ ཀྱི་འབྲས་མི་ཡོད་ཟེར་བ་དེ་

ཡང་གཞི་མེད་ཀྱི་རྩོན་ཡིན། རྩོན་མིན་ན་དེ་དག་ད་ལྟ་གང་དུ་སོང་བ་རེད། འཇུག་མོ་འཇུག་ས་ས་
 ག་ཆོད་ཡོད། མི་གྲངས་ ༣༡༥ ཡོད་ཟེར་བའི་འགོ་བྱིད་དང་དེའི་གྲངས་ཁོངས་སུ་མི་ངན་གོང་གསལ་
 ཁོང་ཆོ་ཡོད། སྐབས་དེར་བལ་ཡུལ་ནས་གསར་འབྱོར་སློབ་གྲྭ་ནས་བྱུང་དེ་བོད་ནང་ཕྱིར་ལོག་འགོ་
 མཁན་བལ་ཡུལ་དུ་ཡོང་མཁན་ལ་དཔུལ་སྤྱད་དེ་བྱིད་ཡོང་བ་དང་སློབ་སྦྱོང་གི་ཁོངས་ནས་དབང་ཡོད་
 ཀྱིས་བྱིད་ཡོང་བ། གཞིས་ཆགས་ཁག་གི་གཞིས་འགོ་ཆོས་ཆོག་ས་འདུར་འགོ་དགོས་པའི་བཀོད་
 བྱས་དང་། འགོ་གྲོན་མི་རེར་སྒྲིབ་ ༣༠༠༠ རེ་སྤྱད་དེ་བཀོད་བརྗོངས་བརྒྱབ་པ། རྫ་རམ་ས་ལར་ཡོད་
 པའི་གསར་འབྱོར་བ་དང་། མི་པལ་ཆེ་བ་པོ་མོ་རྒྱན་གཞོན་མེད་པ་བསྐྱུ་བཀོད་བྱས་པ་བཅས་སྐབས་
 དེར་ཡོད་པ་ཅམ་ལས་ཆོག་ས་འདུ་གྲོས་ཆར་དུས་ཆོག་ས་མི་ཡང་ཆར་འགོ་གི་ཡོད་པ་མིག་མཐོང་
 ལག་ཟིན་ཤེས་བཞིན་དུ། ད་དུང་བཀའ་སློན་འགའ་རེས་མི་བདེན་རྩོན་ཞུ་དང་། མ་ཡོད་ཡོད་ཁུལ་
 གྱིས་དབུ་གཡོག་ཞུས་ཏེ་མདོ་སྟོད་ཀྱི་ཆབ་ཕུབ་ངེས་སྒྲར་བྱུང་མ་ཕྱིང་བ་ཡོད་ཚུལ། ད་རེས་ཆོག་ས་
 ཐེབས་མ་གནང་ན་ཁམས་པ་ཆང་མ་སློབ་པམ་ཆེན་པོ་ཡོད་ཚུལ་སོགས་ཞུས་སྐབས་ལྷོ་གོང་ས་མཆོག་
 ནས་གཤམ་འོག་འགན་ཁུར་བ་ཆོས་དབུ་གཡོག་ཞུ་གི་མེད་ཤག་དང་། ཁོང་ཆོས་མགོ་འཆོས་པོ་བྱུང་
 ཡོད་ཤག་གིས་ཆོག་ས་ཐེབས་གནང་རྒྱུའི་ཞལ་བཞེས་བྱུང་བར་བརྟེན་སློབ་གཞུང་བོར་གནས་པའི་མི་
 ཁག་གཅིག་ནས་ཨ་ཁ་ཁ་བསམ་དགོས་པ་སོགས་བྱུང་ཡོད་པ་བཅས་རྩོན་ཕུལ་ངན་གཡོ་ཡིན་མིན་
 མཐོང་གསལ་འདི་ལྟར་བྱུང་བ་རེད། ཁོང་ཆོས་མདོ་སྟོད་མི་མང་གི་ཆབ་བྱེད་ཕུབ་ཀྱི་ཡོད་ན་ཁོང་ཆོ་
 གྲོགས་མེད་དམར་ཉེང་ཐོན་དགོས་དོན་མི་འདུག མདོ་སྟོད་མི་མང་གིས་སྒྲར་ནས་ཡིད་ཆེས་རྩ་བ་
 ནས་མེད་པའི་མི་ངན་དེ་ཆོར་བཀའ་ཆོག་ས་ནས་བཅད་སྟེད་རྒྱབ་སྒྱུར་གྱིས་ཅོག་ཅོག་ག་ཆོད་བཟོས་

རུང་སྤྱི་མཐུན་འདས་ཏྲགས་མ་བཞག་ན། གྲུ་པས་སྒྲིབ་དང་མ་སྒྲིབ་མེད་ཟེར་བ་ལྟར་ཆ་སྒྲིབ་གང་ཡང་
མེད་པའི་རྒྱགས་ཁྱི་དག་གིས་ལས་མཐའ་བསྐྱེད་ཐུབ་པ་མི་སྲིད་ཀྱང་། ད་དུང་ལུ་ཚུགས་གྱིས་སྒྲིབ་
ཆོག་སྤང་ཡོག་ས་མཆོག་གི་བཀའ་ལ་མི་བརྟེན་པ་དང་། བོད་གཞུང་གི་གྲོང་ཡ་བཟུང་ཚུལ་བཤད་
དེ་གྲང་དམག་ཡིག་ངག་གཉིས་ཐོག་ནས་མུ་མཐུད་དེ་བརྒྱབ་བཅུག་གི་ཡོད་པེད། ཁོ་ཆོས་བཤད་པ་
དང་བྲིས་པ་ཐམས་ཅད་དངོས་དོན་ཐོག་ཏུ་བབས་པ་ནི་རྩ་བ་མེད། །

དཔེར་ན། ཡོག་ས་མཆོག་གི་བཀའ་ཡིན་ཞེས་ཁོང་ཆོས་མང་པོ་བཀྲམ་པའི་ནང་ཚུ་སྒྲུང་
གསར་པས་ཚུ་སྒྲུང་ནིང་པའི་བདག་དབང་བཅོན་འཕྲོག་གྱིས་གསུངས་མི་འདུག བཅོན་འཕྲོག་མ་
ཐུབ་ན་རྒྱ་གར་གཞུང་ལ་ལུ་སྒྲུལ་གྱིས་གསུངས་མི་འདུག འོ་ན་ག་རེ་གྱིས་གསུངས་འདུག་ཟེར་ན།
བར་ལམ་ཐེ་མན་ལ་མི་སྲིབ་ཡོད་ཀྱང་འདོད་པ་ཁེངས་པའི་ལམ་ཞིག་ཐོག་ད་ལྟ་སྤྱི་བས་ཐུབ་མེད།
གནས་ཚུལ་འདི་འདྲ་ཞིག་ཡོད་པའི་སྐབས་ལ་དུས་ཆོད་འདི་ཏ་ཅང་སྟུག་པོ་ཞིག་འཁེལ། ང་ཆོ་བོད་
གཞུང་གིས་ཐེ་མན་དང་འགག་དོག་ས་ཞིག་གམ། འགན་ཆེ་ས་ཞིག་ནས་འབྲེལ་བ་ཡག་པོ་ཡོང་
བའི་འབད་བརྩོན་བྱེད་བཞིན་པའི་སྐབས་ལ། བོད་པའི་སྒྲིབ་ཆོག་སྤང་གི་སྒྲིག་འཇུགས་གལ་ཆེན་
པོ་ཞིག་གི་མིང་ཐོག་ནས་མཁོན་མཁོན་ཐོགས་ཐོགས་མེད་པར་ཡིག་ཆ་ཞིག་བཞག་དུས་ཞེས་
དང་། དེ་འདྲའི་དུས་ཆོད་སྟུག་ཆགས་ཤིག་འཁེལ་བྱུང་ཡང་སྤྱི་གས་གཞན་ཞིག་ནས་བྱིའི་རྒྱལ་ཁབ་
གྱི་མི་དང་ཐད་ཀར་ཡི་གེ་འཛོག་རྒྱ་འདི་འགན་ལྡེ་པོ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཐོག་དུས་ཆོད་ཀྱང་ཏ་ཅང་སྟུག་
ཅག་ཞིག་དང་འཁེལ་བར་བརྟེན་ང་རང་དེའི་ཐད་མ་བདེ་བ་ཞིག་བྱུང་ཞེས་བཀའ་བསྐྱེད་བ་དང་། ང་
རང་སྒྲེར་གྱི་ངོས་ལ་ཆ་བཞག་ནའང་། རིང་ནས་སྒྲིང་དུ་བརྒྱག་པའི་འདོད་པའི་དོན། ཡོངས་ཇོགས་

བོད་ལྗོངས་རང་དབང་གཙང་མའི་དབལ། །ཞེས་ཆོལ་གསུམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། བོད་མི་
 རིགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཚུད་པའི་ཆོག་གནད་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་དང་། གང་ལྟར་སྤྱི་དྲུག་
 ལེགས་ཉེས་ཅི་བྱུང་ཡང་ང་ཆོས་ཆོལ་ཁ་གསུམ་པོ་འདི་མགོ་དང་མཐིང་པ་བྲལ་ཐབས་མེད་པའི་
 གཅིག་གྱུར་ཞིག་དགོས་སྐྱེ་འདི་ངའི་རྩ་བའི་དམ་བཅའ་ཡིན་ཞེས་དང་། འདྲ་ཆགས་པོ་བྱེད་པ་
 དང་། ཡང་ན་རྒྱལ་རེས་རྒྱལ་པའི་བཟོ་ལྷ་བྱས་བཤད་རེས་གཏམ་རེས་བྱས་ན་དགོས་པ་གང་ཡང་
 མེད། གནད་མིགས་པོ་དང་། རོན་འབྱོལ་པོའི་ཐོག་ནས་གང་དགའ་ཅི་ལེགས་གོ་བསྐྱར་ཡག་པོ་
 བྱེད་དགོས། ཡང་ང་རང་ཆོ་སྒྲོན་མ་ཡང་ཐེངས་ཁ་ཤས་བྱུང་ཁྱོད་ཡོད། བོད་རིགས་ནང་ཁུལ་ནས་
 གནས་ཚུལ་ཕྱན་བྱ་ལྷགས་པའི་སྐབས་ལ་བོད་མི་མང་གི་བྲོད་ནས་ཕྱད་དགོས་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད།
 དེ་ནི་བོད་མིའི་ཤ་རུས་གདོས་བཅས་ཀྱི་ཕྱད་པོ་འདི་འདྲ་ཞིག་གྲུབ་ཆར་བའི་རྗེས་ལ་མི་མང་གྲལ་
 ནས་ཕྱད་ཅེས་པ་འདི་ཡོང་ཐབས་མེད། ཕྱིན་ཆད་ལས་ཀའི་ཐོག་ནོར་འབྱུལ་མི་ཡོང་བ་དང་། ལས་
 གཏན་ཡག་པོ་ཡོང་ཐབས་བྱེད་རྒྱ་གང་འདུག མི་སྒྲེར་སོ་སོའི་གནས་ཚུལ་ཐ་དད་རེད་ཅེས་སོགས་
 དང་ཡང་ནང་ཁུལ་དགའ་མིན་དགའ་དོག་གི་ཐོག་ལ་ཕྱི་ནས་ལས་ཀ་བྱེད་རྒྱ་མེད། སྤྱི་པའི་ལས་དོན་
 ཐོག་ཁོ་ན་མ་གཏོགས་མི་ཆང་འདི་དང་འདི་ཞེས་པ་བསམ་སྒྲུབ་ཅུང་ཙམ་ལའང་ཡོད་མི་རུང་། སྤྱི་
 པའི་ལས་ཀའི་ཐོག་ཤུགས་བརྒྱབ་སྟེ་རྒྱལ་སྐྱོད་ལས། རོན་མེད་ཡན་ཚུན་སྒྲེར་གྱི་ན་རྒྱ་ཆ་རྒྱུའི་སྐད་
 ཆ་བཤད་ན་རྩ་བ་ནས་ཆོ་མེད་པས་འདི་མ་དགོས་པ་ཡིན་ཞེས་དང་། དཀྱོག་གཏམ་དགྲུག་གིང་གིས་
 གཞན་དབང་ལ་མ་སོང་བ་གང་ཞིག་བྱེད་དགོས་པ་དེ་དག་ཆགས་ཚུད་པོ་བྱས། སྒྲེར་ཡན་ཚུན་དགྲུག་
 བཟུང་ན་དགོས་པ་གང་ཡང་མེད། འཆམ་པོ་དང་གྲོགས་པོ་ནང་ཆགས་བྱས་ནས་རིམ་པས་སྒྲོ་བདེ་

དྲུངས་ཐུབ་པ་བྱུང་ན་ཡག་ཤོས་རེད། ལས་ཀའི་ཐོག་ལ་ང་གཉིས་གྲོགས་པོ་ཡིན་ཞེས་ཐྱོགས་སུ་
 ལྷུང་པའི་ལས་ཀ་བྱེད་རྒྱ་མེད་ཅིས་སོགས་བཀའ་བསྟུན་འདུག དེ་དང་དེ་འདྲའི་བཀའ་སློབ་བསྟུན་
 བའི་དགོངས་དོན་དང་མཐུན་པ་སྟེ་གཅིག་ཁྱེད་ཆོས་བྱས་མེད། མ་བྱེད་གསུངས་ཆོད་དེ་བྱས་ཏེ་གྲིས་
 གསུངས་ཆོད་དེ་སྟེ་གཅིག་བྱས་མེད་པ་གསལ་པོ་རེད། ཡིན་མིན་བྲིམས་ཐོག་ནས་ཐག་གཅོད་བྱེད་
 དགོས། །ཁོང་ཆོ་ཡར་བཞག་བཀའ་ཆོགས་ནས་ཀྱང་བཀའ་དང་འགལ་བ་ཞེ་ཅིག་བྱས་ཡོད། དཔེར་
 བ། མདོ་སྟོད་མི་མང་བརྒྱ་ཆ་༩༩ ནས་མིང་རྟགས་བརྒྱབ་ཡོད་ཟེར་བ་དེ་བཀའ་ཆོགས་ཀྱིས་ཚུ་གླང་
 དང་ཐེ་ཕན་སྲིད་གཞུང་དབར་དོན་ཆོན་༩ འཁོད་ཀྱི་ཡིག་ཆ་བཞག་པ་དེར་ཡིན་པ་ལས་ཚུ་གླང་
 གསར་པ་འཕ་དམིགས་བསལ་ཆོགས་ཆེན་ཟེར་བ་དེ་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱས་པ་ཞིག་མ་རེད། དེ་དུས་སྟེ་
 ལུས་ཀྱི་སྲིད་པ་འང་ཆགས་མེད། འོན་ཀྱང་མི་ངན་ཁོང་ཆོས་མདོ་སྟོད་མི་མང་བརྒྱ་ཆ་༩༩ ནས་ཟེར་
 བ་དེ་ཁོ་ཆོའི་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་ཁོ་ཆོར་ངོས་ལེན་བྱེད་མཁན་ཡིན་ཁུལ་བཤད་དེ་དག་འདུར་གཉེན་སྦྱོར་
 ཐུབ་རེ་བྱས་ཀྱང་དངོས་ཡོད་མིན་སྟབས་ནུས་པ་ཐོན་ཀྱི་མེད་པ་འདི་ལྟར་རེད། མི་ངན་སློབ་བཟང་
 ཚུ་ལ་བྲིམས་ཅན་གྱི་བསམ་ཚུལ་ཡིན་ཁུལ་བྲིས་པ་ལ་ང་ཆོས་གོ་དོན་སྟེ་གཅིག་འཛིན་དོན་མེད་པ་
 བཅས་སོ།།

གཉིས

བཀའ་སློན་ཁྲི་པས་ནག་སློན་འགོ་བ་ཐབས་སུ་གཏམ་བཤད་བྱས་པའི་ལན་
འདེབས།

ཡང་དེ་བའི་ཤོག་གུངས་༡༥ ནས་༡༧ བར་བཀའ་སློན་ཁྲི་པ་བསྟན་འཛིན་རྣམ་རྒྱལ་ནས་གསུངས་
པའི་དོན་ལ་ལན་འདེབས་དགོས་པ་གཞན་མི་འདུག འོན་ཀྱང་མི་ངན་སློ་བཟང་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་ནག་
སློན་འགོ་བ་པའི་ཁུངས་མེད་གཏམ་བཤད་ལ་ལན་འདེབས་མ་བྱས་པར་འཛིན་འོས་མེད། བསྟན་
འཛིན་རྣམ་རྒྱལ་ནས་ཚིགས་སྒྲིང་འགན་འཛིན་སློ་བཟང་ཚུལ་བྲིམས་ལགས་ཀྱི་ཐོག་ཕྱི་ལོ་གནས་
ཚུལ་ཁ་ཤས་ཀྱིས་སློན་མ་སློ་སྒྲིག་འཇུགས་ཀྱི་ཅིས་ཆད་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་བོད་གཞུང་གི་དྲུང་
ཆེན་སྐུ་འཁྱུང་གནང་བ་རེད་ཅིས་འདི་འདྲའི་གནས་ཚུལ་ཡོད་འདུག་ཅིས་དང་། ང་ཚོས་ཞིབ་
འཇུག་བྱེད་སྐབས་འབྲེལ་ཡོད་ཚོས་གསུངས་པ་ལྟར་ན་བདེན་པ་རེད་མི་འདུག ཞིབ་ཕྱ་ཁུངས་ཀྱིས་
ཆེ་བོད་གཞུང་གི་ཡིག་ཆ་ཆང་མ་ཡོད་པས་རྗེས་སུ་ཁྱེད་ཀྱི་ཞེས་གསུངས་འདུག །

ལན་འདེབས། དེ་ནི་བདེན་འབྲེལ་ཅུ་བ་ནས་མ་རེད། མི་ངན་སློ་བཟང་ཚུལ་བྲིམས་སྒྲིང་
གོང་དུ་འབྲེལ་བཤད་བརྒྱབ་ཡོད་པས་འདིར་ཁུངས་ཆེར་མེད་ཀྱང་། གསལ་ཁ་ཅུང་ཙམ་བརྗོད་
རྒྱུ་། སློ་བཟང་ཚུལ་བྲིམས་ཁོ་པས་༡༩༧༤ ལོར་སློ་སྒྲིག་མི་མང་གི་དཀའ་སེལ་ཆེད་ཉིན་སྒྲིང་
འཁུམ་གཅིག་བཏང་བ་དེ་ཁོ་པས་བས་ཏེ་༥༩ ལོར་ཅིས་རྒྱག་སྐབས་དཔུལ་འབབ་དེ་ཐོན་མེད། དེ་
རྗེས་སློ་སྒྲིག་ཚིགས་རྒྱུང་ནས་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་སྟེ་ཁོ་པ་བདེ་སྲུང་དྲུང་ཆེ་ཡིན་བཞིན་པའི་སྐབས་སློ་

སྒྲིག་ནང་སྤྱི་ཕྱི་ཁོང་ལ་སོང་། སྒྲོ་སྒྲིག་ཆོག་ས་ཚུང་ནས་ནང་སྤྱི་ཕྱི་ཆེ་མདོ་བསྐྱུག་ས་བསྐྱུག་
 འཛིན་ཡིན་སྐབས་དངུལ་འབབ་མ་སྒྱུད་ཕྱིར་སྒྲོག་དགོས་པའི་སྒྲན་ཁུ་ཐེངས་མང་སྤུལ་ཡོད། དཔལ་
 འབྱོར་ལས་ཁུངས་ནས་ཀྱང་ཕལ་ཆེར་ཤེས་ཆོད་རེད། ཁོ་པས་སྒྲོར་འབུམ་ཐུག་ཟས་པའི་ཡིག་ཆ་
 ནང་སྤྱི་ཕྱི་ལས་ཁུངས་ནས་ལམ་སང་འདོན་གྱི་རེད། བྱེད་ཆོ་འགོ་ནས་བཀའ་ཡོང་དུས་གདོང་དུ་
 ཐོན་མི་ཐུབ་པ་མ་གཏོགས་ཞབས་འོག་ནས་སྤྱི་ཕྱི་བཞིན་ཡོད་པ་རེད། སྐབས་དེའི་སྒྲོར་འབུམ་གཅིག་
 བོ་དེའི་མ་སྒྱུད་དང་། དངུལ་གྱི་ཐང་གཞི་བཅས་རྩིས་ལ་ཕབ་ཆེ་ཉིན་སྒྲོར་འབུམ་༡༥ ནས་༢༠ བར་
 འབབ་གྱི་རེད། དེ་ཙམ་ལས་བརྗོད་དགོས་དོན་མེད། དུང་ཆེ་ཕྱིར་འབུད་བྱས་མིན་ཐད། མདོར་
 བསྐྱུས་ན་ཟླ་གསུམ་རིང་ནད་དགོངས་སྒྲན་ཤོག་ཡར་སྤུལ་བར། ཟླ་དྲུག་དགོངས་འབྲོལ་ཡིན་ཞེས་
 བཀའ་ལན་གནང་བ་དང་དེ་མ་ཐག་དུང་ཆེ་ལས་ཚབ་མི་གཞན་བསྒྲོས་པ་དང་། ཟླ་དྲུག་མཚམས་
 རྩིས་སྒྲོད་བྱ་དགོས་ཐུག་པ་དེ་དངོས་ཡོད་མིན་པ་བཟོ་ཐབས་མེད་པ་བཅས་རེད།

ཡང་བསྐྱུག་འཛིན་རྣམ་རྒྱལ་ནས་གསུངས་དོན་གཅིག་ལ། ང་ཆོས་གསལ་བཤད་རིམ་
 ལུས་ལྟར། ད་རེས་གྱི་གནས་ཚུལ་འདིའི་ཐོག་ནས་ཕྱི་ལ་དགྲོག་གཏམ་དང་བོད་གཞུང་ལ་སྒྲོན་
 བརྗོད་ག་རེ་བྱེད་གྱི་ཡོད་ཅེ་ན། བོད་གཞུང་གིས་འབྲི་རྒྱ་ཕན་རྒྱུན་གྱི་སྤྱི་ཕྱི་འཛིན་གྱི་ཡོད་པ་རེད་
 ཟེར་བ་འདི་རྩ་བ་ནས་བདེན་པ་མ་རེད་ཅེས་བསྒྱུར་དུ་ཁྱེད་ཀྱི་ཡིན། དེ་བཞིན་བོད་གཞུང་གིས་རྒྱ་བཞི་
 སྒྲོང་དྲུག་སྒྲིག་འཛུགས་གཏོར་སྒྲོན་གཏོང་རྒྱུའི་འཆར་གཞི་ཡོད་པ་རེད་ཟེར་བ་འདི་ཡང་རྩ་བ་ནས་
 བདེན་པ་མ་རེད། དེ་གཉིས་ལས་ལྷག་པའི་སྒྲོན་བརྗོད་ཆེ་ཤོས་ཀྱི་ནང་མདོ་སྒྲོད་མི་མང་ལ་བོད་
 གཞུང་གིས་གཟིགས་རྒྱལ་ཟུར་དུ་འདོན་རྒྱུའི་དགོངས་ཚུལ་ཡོད་པ་རེད་ཟེར་བ་དེ་ཆོ་རྩ་བ་ནས་

བདེན་པ་མ་རེད་ཅེས་དོན་ཚན་གསུམ་ལྟ་བུ་གསུངས་འདུག །

ལན་འདེབས། གཞན་གྱིས་ག་རེ་བྱས་པ་ལ་ང་ཚོས་ཐེ་གཏོགས་དགོས་དོན་མེད། ང་ཚོའི་
 རོས་ནས་ག་རེ་བྱས་ཡོད་ཟེར་ན། བཀའ་སློན་གྱི་པ་རྒྱལ་ལོ་དོན་འགྲུབ་ནས་ཕར་སྤྱད་རྒྱུར་ལེན་ཞེས་
 བའི་འགྲེལ་བརྗོད་དང་བཅས་པ་དེ་དང་། ཡང་བཀའ་སློན་གྱི་པ་བསྟན་འཛིན་ནམ་རྒྱལ་དང་། རྒྱ་
 ལོ་དོན་འགྲུབ། བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱལ་བཅས་བཀའ་སློན་གསུམ་ལྟེ་ལེར་རྒྱ་དམར་གཞུང་ཚབ་
 ཁང་དུ་ཐེབས་ནས་ང་ཚོས་བོད་རང་སློང་ལྗོངས་ཁས་ལེན་དུས་ཁྱེད་རང་ཚོས་རོས་ལེན་མ་བྱས་ན་
 རྗེས་སུ་རྒྱལ་སྤྱིའི་གཞོན་ཤུགས་ལས་ཁག་པོ་ཡོང་གི་རེད་ཟེར་བ་སོགས་གསུངས་ལུགས་གསལ་
 པོ་བྲིས་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཉེ་བལ་དང་ཉ་སོང་འགྱུར་བ་བཅས་གང་ཡང་མེད། སྤྱི་འཐུས་དང་བཀའ་ཤག་
 གཉིས་ཀའི་ཡིག་ཆའི་ཐོག་ཏུ་ཡོད་པ་དེ་རེད། སྤྱད་ཕྱིན་དེ་འདྲ་གནང་གི་མིན་གསུངས་ཀྱི་ཡོད་ན་ནི་
 ཡག་པོ་རེད། འགྲིགས་ཀྱི་འདུག ཡགོང་ས་མཆོག་གི་དགོངས་གཞི་དང་མཐུན་གྱི་ཡོད་རེད་ལ། ང་
 ཚོ་ཡང་སྒྲག་སྤང་རྒྱུ་དུ་འགྲོ་ས་རེད། དེ་གཅིག་ཡིན། རྒྱ་སྤྱད་སྒྲིག་འཛུགས་ལ་ཁུངས་སྐྱེལ་མེད་
 བའི་སློན་འཛུགས་བཀའ་ཤག་ནས་སྤྱི་རྗེས་གནང་བ་མ་ཟད། རྒྱལ་ཁབ་གཞན་གྱི་མི་མང་པོ་གཡོ་
 སྐྱལ་ཕུགས་འདུག་རྒྱུ་སྤྱད་སྒྲིག་བཀའ་ཤག་ནས་གནང་སྟེ་ཚོགས་པ་གསར་པ་བཙུགས། དེ་ལ་མི་རྒྱ་
 གཉིས་ཀྱི་མཐུན་འགྱུར་ཤུགས་སྟོན་གྱིས་སྒྲིག་འཛུགས་མི་ངོ་རྒྱམས་ཕྱིར་ཕུད་པ་ཡིན་ཞེས་གསལ་
 བསྒྲགས་གནང་། ཚོགས་པ་གསར་པས་བཙན་འཕྲོག་བྱེད་ཐབས་གནང་བ་མ་ཟད། ཉེས་མེད་མི་
 ངོ་སེར་སྤྱི་རེ་རེ་བཞིན་སློན་འཛུགས་སྒྲིག་བཙགས་ཀྱི་ཕུག་ལས་ཞེ་ཅིག་གནང་བ་སོགས་ནི་ལོང་བས་
 བལྟས་ཀྱང་རྒྱ་སྤྱད་སྒྲིག་འཛུགས་གཏོར་སློན་གཏོར་རྒྱའི་འཆར་གཞི་ཡིན་པ་མཐོང་ཐུབ་པ་དེ་གཉིས་

བ་འདི་རེད། ང་ཚོར་ཐུབ་ཚད་གཏོང་མཁན་གྱི་མི་ཆེན་གོ་གནས་ཅན་རྣམས་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་མི་
 ངན་སློབ་བཟང་ཚུལ་བྲིམས་ཅན་ཆང་མ་བཅན་གྱིས་བོད་མི་མིན་པར་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་གྱི་མི་ཁོངས་
 བཟོས་ཟིན་པ་ཞེ་ཅིག་ཡིན། ཁོང་ཚོས་བོད་ཀྱི་རྩ་དོན་ཟེར་བའི་སྒྲིང་པོ་ནི་དེ་ལྟར་རེད། དེར་བརྟེན་
 ང་ཚོས་ཁོང་ཚོར་ཡིད་ཆེས་མེད། ཁོང་ཚོ་དང་ཡགོང་ས་མཆོག་གཅིག་པ་ཡིན་པ་ང་ཚོས་དུས་ནམ་
 ཡང་ངོས་འཛིན་བྱེད་མི་ཐུབ། ཁོང་ཚོ་བོད་གཞུང་ཡིན་པའང་ང་ཚོས་ཁས་མི་ལེན། ཁོང་ཚོ་ཆེ་ཕྱ་ཆང་
 མ་བཅན་གྱིས་བོད་མི་ཞིག་མ་བཟོས་པར་བོད་མི་ཡིན་པའང་ངོས་འཛིན་མེད། ང་ཚོས་བཅན་གྱིས་
 གཞུང་གི་འགན་ཁུར་གྱི་མི་ངོ་མིང་གསལ་ཐོག་ཁོང་རྣམ་པའི་མཛད་དོན་སྐྱབ་སྤངས་འགྲིག་མིན་
 གསལ་བོར་ཐེར་འདོན་བྱས་པ་དེ་རིགས་ཡགོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་ཞུས་པ་རྩ་བ་
 ནས་མིན། བོད་གཞུང་སྤྱི་ལའང་ཞུས་མེད། ལས་གྱི་བྱེད་པོ་སོ་སོར་ཞུས་པ་དེ་ཡིན་མིན་སོ་སོས་
 འགན་སྲུངས་དགོས་པ་ལ་རྩིས་སྤྱོད་ལན་བྱེད་ཐབས་མེད། ཡགོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་
 ལ་ཡིད་ཆེས་མི་བྱེད་མཁན་སུ་ཞིག་ཡོད། ང་ཚོར་དགའ་ངལ་ག་ཚོད་འཕྲད་རུང་ཆེ་འདིའི་ནང་ཡགོང་
 ས་མཆོག་ལས་རེ་ཡུལ་གཞན་མེད། ཆེ་འདི་བྱི་གཉིས་དང་མི་འགལ། བཀའ་ཚོགས་ནས་མཆོན་
 མིང་གསལ་གྱི་མི་སྣ་དེ་དག་དང་ཡགོང་ས་མཆོག་གཅིག་གྱུར་གྱི་ངོས་འཛིན་ནམ་ཡང་ཞུ་མི་ཐུབ་ལ་
 གཅིག་པ་རྩ་བ་ནས་མ་རེད། ཡགོང་ས་མཆོག་ལ་ཡིད་ཆེས་མེད་ན་སུ་ལ་ཡོད། འོན་ཀྱང་རང་དབང་
 ཡོད་བཞིན་དུ་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་གྱི་མི་ཁོངས་བཟོ་མཁན་དེ་དག་གིས་རང་ཉིད་ཀྱི་འདོད་དོན་མ་
 འགྲུབ་ན་སྤྱོད་པ་དང་བཅས་ཏེ་ཡགོང་ས་མཆོག་ལ་ཡ་སྐབས་གནས་བཅོལ་མི་དགོས་བསམ་པའི་
 ཐག་བཅད་ཆར་བ་གསལ་བོ་རེད། བོད་མི་ཆང་མ་བཅན་གྱིས་བའི་གནས་སྤངས་སུ་མ་བསྐྱད་པར་

རྒྱལ་ཁབ་སོ་སོའི་མི་ཁོངས་བྱས་ན་བོད་རང་བཙན་དགོས་ཟེར་མཁན་བོད་ནང་གི་མི་རྒྱུ་ལས་
མེད་པ་ཆགས་རྒྱ་ཚོད་མེད་རེད། དཔེར་ན། མི་གཅིག་ལ་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཐོབ་ཀྱི་རེད་པས།
དགོངས་བཞེས་ཡག་པོའི་ཐོག་གཤམ་འོག་ནས་བྱིས་འབྱུང་སྤང་སྤང་འཛོལ་མེད་གནང་ན་ཡག་གི་
རེད་དོ།

གསུམ

མདོ་སྟོད་ཅུ་སྒྲུང་དམིགས་བསལ་ཚོགས་ཆེན་ཐོག་བཀའ་ཚོགས་ཀྱི་གསལ་བཤད་
ཅེས་པའི་ལན་འདེབས།

ཡང་དེབ་དེའི་ཤོག་ལྟེ་༡༥ ནས་༢༠ བར་ཚོགས་གཙོ་ཟམ་གདོང་གིས་གསུང་བཤད་གནང་བའི་
ནང་འཆར་ཅན་གྱི་རང་གཤིས་ལས་གྲུབ་པའི་གཏམ་བཤད་ལས་དམིགས་སུ་བཀར་བའི་ཚིག་དོན་
ལ་རྒྱུ་འགྱུར་ཅམ་ལས་མེད་སྟབས་ལན་འདེབས་ཁྱེད་གོས་ཆེར་མི་འདུག་པས་འདིར་གང་ཡང་
ཁྱེས་མེད། དེ་བཞིན་ཤོག་ལྟེ་༢༡ ནས་༢༡ བར་ཡགོང་ས་མཚོག་གི་བཀའ་སློབ་བསྟུལ་བར་གྱུས་
ཚོས་ཁྱེད་གནས་གང་ཡང་མེད། ཤོག་ལྟེ་༢༢ བར་མདོ་སྟོད་ཅུ་སྒྲུང་དམིགས་བསལ་ཚོགས་ཆེན་ཐོག་
བཀའ་ཚོགས་ཀྱི་གསལ་བཤད་ཅེས་བཀོད་པའི་འགོ་བརྗོད་འོག་བར་ལམ་སྟེ་ཚོགས་ནང་ལི་ཐང་
ཨ་ཐར་ཅན་ནས་ཅུ་བཞི་སྒྲུང་དུག་གི་སྒྲིག་འཇུགས་མེད་པ་བཟོ་གི་ཡོད་པ་དང་། མདོ་སྟོད་དུམ་བུར་
གཏོང་བའི་སྤྱི་བྱས་ཟིན་ཏེ་ལས་འགུལ་གནང་གི་ཡོད་པའི་དགྲུག་གིང་དགྲོག་གཏམ་ཤུགས་ཆེ་

སྒྲེལ་གྱི་ཡོད་པ་རེད་ཅེས་བཀོད་པའི་ཐད། །

ལན་འདེབས། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ང་ཚོས་ཐེར་འདོན་གྱིས་ཚུ་སྐྱང་སྒྲིག་འཇུགས་སྤྱང་
སྒྲིབ་བྱས་པ་ཞིག་ལས་དགོག་གཏམ་དང་དགྲུག་གིང་གང་ཡང་མ་རེད། དཔེར་ན། མདོ་སྟོད་དང་
ཚུ་སྐྱང་སྒྲིག་འཇུགས་མེད་པ་བཟོ་ཐབས་སུ་དགྲུ་བཙུག་སུམ་ཟེར་བ་དེ་དང་པོ་བཙུགས་དུས་ཚེལ་
གསུམ་གཅིག་སྒྲིལ་རྒྱལ་ཡོངས་བཅན་ཚོལ་ཚོགས་པ་ཟེར་བ་དེ་གཞིས་བྱེས་གཉིས་ཀར་བཙུགས་
པ་དེས་ལྷ་སའི་བར་སྒོར་དང་ས་གནས་གལ་ཆེ་ཐམས་ཅད་ཁམས་པ་ཚོས་ས་ཁང་ཉེ་ཆོང་བྱས་ཏེ་
ཟེན་འགོ་གི་འདུག རྒྱ་གར་ནང་ཚུ་བཞི་སྐྱང་དུག་གི་སྒྲིག་འཇུགས་ལ་སྒྲིགས་ཞེན་གྱིས་ཁམས་པ་
སྒྲིགས་སྒྲེབ་བྱགས་ཆེ་བྱེད་གྱི་འདུག མ་འོངས་པར་བོད་རང་བཅན་བྱང་མཚམས་ཁམས་པས་དབང་
བསྐྱར་བྱ་རྒྱུའི་ཉེན་ཁ་འདུག ད་ལྟ་ནས་ཁམས་པ་རྒྱས་མེད་བཟོ་ཐབས་བྱས་གལ་ལས་བོད་གཞུང་
གིས་རྒྱག་མི་ཁེལ་བ་ཆགས་གྱི་ཡོད་རེད་ཅེས་སོགས་གྱི་སྐྱད་ཆ་གཞིས་བྱེས་གཉིས་ཀར་བོད་གཞི་
ཆགས་དུས་གང་འཚམ་ནས་མིང་བརྗེ་པོ་བརྒྱབ་སྟེ་དགྲུ་བཙུག་སུམ་ཟེར་བ་དེ་རྒྱ་གར་ནང་དུ་
བཙུགས། བོད་ནང་གི་ཚོགས་པ་དེ་ཅུ་མེད་གྱུར་པ་དེ་རེད།

དེ་ཡང་ཚུ་སྐྱང་མེད་པ་བཟོ་ཐབས་སུ་སྒྲིག་བཞི་བཅན་ཚོལ་ཚོགས་པ་ཟེར་བ་ཞིག་
བཙུགས། ཚོགས་པ་དེའི་འགོ་གྲོན་ཆེད་ཨ་རིར་ཡོད་པའི་ཁི་ཁི་ཁོན་ཁི་ཟེར་བ་ཡིད་ཆེས་དགེ་ཅའི་མ་དུལ་
ཚོགས་པ་དེ་ནས་སྒོར་འབུམ་༥༠ གཏོང་རྒྱ་བྱས། བྱམས་པ་སྐལ་ལྷན་ནས་ཏ་པ་ཐུར་སྒྲིགས་སུ་དམག་
མི་རྒན་ཡོལ་བྱས་པའི་ནང་མི་བཅས་མི་གྲངས་ ༥༠༠༠ ཡོད་ཟེར་བའི་ཚོགས་པ་ཞིག་ཡན་ལག་ལྷ་
ཐུ་བཙུགས། ཟླ་རེ་བཞིན་དགོས་དུལ་སྤངས། ཚོགས་ཚུང་གོང་འོག་དང་རྒྱས་བསྐྱས་མང་པོ་

བཅུགས། ཚོགས་ཚུ་ཚུགས་རིམ་བཞིན་གཞུང་འབྲེལ་ཤེས་བྱ་གསར་ཤོག་ནང་གཙོ་གནད་ཆེ་ཤོས་
 གྱི་གསལ་བསྒྲགས་བྱས། ཚུ་བཞི་སྒྲང་རྒྱལ་ཟེར་བ་དེ་ཆོ་དེ་དུས་གྱི་དགོས་པ་ཞིག་ལས་ད་ཆ་བཅོན་
 ཚོལ་སྒྲིག་བཞི་ཚོགས་པ་འདིར་ཞུགས་དགོས་ཞེས་འགྲོ་སོང་ཡངས་མེད་བཏང་སྟེ་བོད་མིའི་སྡོད་
 སྤངས་ཡོངས་སུ་མི་འགྲོ་དོན་གཉེར་གྱིས་ལས་འགུལ་བྱས། ཚོགས་པ་དེའི་འགན་ཁུར་མཁན་ནི་
 སྐུགས་སུ་ལྷ་མོ་ཆོ་རིང་། རག་སྐུག་རག་དབང་། རྣམ་རྒྱལ་དབང་འདུས། ཆ་ཐེང་འགྱུར་མེད། རྒྱ་
 དགའ་རྒྱུར་ཅོག་བྱམས་པ་སྐལ་ལྷན། ཟམ་མཁན་མཁས་གྲུབ་ཅན་ཡིན་སྟབས་མི་ཆང་མ་རིམ་བས་
 ཡིད་ཆེས་བརྒྱག་པས་ཁོང་ཚོའི་ཚོགས་པ་རང་གི་བརྒྱབ་པ་རེད། ཡང་བསྐྱར་བྱམས་པ་སྐལ་ལྷན་
 དང་། སོག་ཞབས་དྲུང་ཅན་ནས་ཆབ་མདོ་དང་ནག་ཚུ་རྫོང་གཉིས་གྱི་ཁོང་གཏོགས་གྱི་ཚོགས་པ་
 གཙིག་ཚུགས་རེ་བྱས་པའང་ལམ་དུ་མ་སོང་བ་རེད། ལམ་དུ་མི་འགྲོ་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། དབུས་གཙང་
 དང་ད་ལྟ་ནས་འབྲེལ་བ་ཡག་པོ་བྱེད་མ་བྱུང་ན་བོད་གཞུང་གིས་རང་སྤྱོད་ལྗོངས་ལེན་དུས་ང་རང་
 ཚོ་ཁག་པོ་ཆགས་གྱི་རེད། ཚུ་བཞི་སྒྲང་རྒྱལ་ཟེར་བ་དེ་ཆོ་སྤུ་མོ་ནས་ལས་ཀ་རྫོགས་ཆར་བ་རེད། བོད་
 གཞུང་གི་དགོངས་པ་ལ་ཡོད་པ་མ་རེད། རྣས་ནས་གི་ཆར་བ་དང་གཙིག་པ་རེད། སྐད་ཡིག་ཆོག་
 གཙིག་མི་ཤེས་མཁན་རྒན་ཁོག་ཁ་ཤས་ཤིག་ལས་གང་ཡང་ཡོད་མ་རེད་ཟེར་བ་སོགས་མགོ་གཡུག་
 ནས་བཤད་སྟབས་མི་མང་པོ་དོགས་པ་ཟས་ནས་ངོས་ལེན་བྱེད་མཁན་མ་བྱུང་བ་རེད། ཡང་བྱང་
 རིགས་སྟེ་བཞི་ཟེར་བའི་ཚོགས་པ་ཞིག་ཀྱང་བཅུགས་བཅུག་སྟེ་དེའུ་མང་པོ་གནད་ཡོད། ༡༩ ལོར་
 ལྷ་རའི་སྒྲང་དུ་ཚུ་སྒྲང་དུས་དྲན་ཐོག་བཀའ་སློན་གྱི་པ་བསྟན་འཛིན་རྣམ་རྒྱལ་ནས་ཚུ་བཞི་སྒྲང་རྒྱལ་
 ཟེར་ནས་སྤྱིང་གྲངས་མང་ན་ཡ་མ་བོ་གི་འདུག་མི་ཁ་ཤས་ཤིག་གིས་རྟག་པར་བཤད་གྱི་ཡོད་པ་དེ་

ཡག་པོ་མི་འདུག་ཡང་ན་བོད་མི་ཆང་མས་ཐེ་གཏོགས་ཡོད་པ་ཞིག་བཟོ་དགོས། དེ་མིན་སྒྲིང་གཟན་
རོགས་ལས་མེད་ཅེས་སོགས་གསལ་བོ་གསུངས་ཡོད། །

ཆོལ་ཁ་སོ་སའི་སྤྱི་འབྲས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་མེད་པ་བཟོ་ཐབས་རྒྱན་མཐུད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་
ཡང་མདོ་སྟོད་མིང་མེད་བཟོ་ཐབས་རེད། སྐབས་༡༡ སྤྱི་འབྲས་སྒོ་རྒྱག་ཐབས་སུ་རྗེས་སུ་བྱས་པ་
དེས་དམིགས་ས་ཡང་མདོ་སྟོད་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་རེད། ཐ་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟན་འཛིན་དང་། བདུ་སྒྲོལ་མ།
ཀམ་གཡུ་རྒྱལ་བཙས་སྤྱི་འབྲས་སུ་ཐེངས་གཉིས་བཀག་པ་དེའང་མདོ་སྟོད་ལ་དམིགས་པ་རེད། །

ཨ་ཐར་ལ་ནག་མེད་ནག་འཇུགས་བྱས་པ་དེ་ཚུ་སྐང་གཙོ་འཛིན་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་རེད།
རྒྱལ་ཁབ་གཞན་ཀྱི་མི་ཤ་སྟག་ཡར་སྐྱོང་ནས་ཚུ་བཞི་སྐང་དུག་ཅེས་མིང་ཏྲགས། རྒྱ་དབུལ་སྤྱད།
གཞུང་གི་རུས་པ་བཏོན་ནས་ལོ་གངས་དེ་ཙམ་གྱི་རིང་དུ་དཀའ་ལས་དངོས་སུ་རྒྱག་མཁན་མདོ་སྟོད་
མི་མང་གི་ཡིད་ཆེས་ཡོད་པའི་མི་རྣམས་ལ་དམའ་འབེབས་གང་ཐུབ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་བཀའ་ཚོགས་
ནས་གཅིག་རྗེས་གཉིས་མཐུད་དུ་ལོག་བཤད་ཞེ་ཅིག་གིས་ཚུ་སྐང་དངོས་སུ་མེད་པ་བཟོ་ཐབས་ངར་
སྐད་རྒྱག་བཞིན་པ་སོགས་མིག་གི་མཐོང་གསལ་དུ་ཡོད་པ་འདི་དག་ཚུ་སྐང་སྒྲིག་འཇུགས་མེད་པ་
བཟོ་ཐབས་དང་། སྐབས་དེ་དུས་བཀའ་སློན་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱལ་ནས་ཟམ་མཁན་མཁས་
གྲུབ་ལ་མདོ་སྟོད་མི་མང་ཨ་ཐར་ཐོག་ངོ་རྒྱལ་བྱེད་ཐབས་ཀྱི་ལས་འགན་དམིགས་བསལ་ཅན་སྤྱད།
ཁོ་པ་ཀ་དོར་ཁུལ་སོགས་ཆེད་སྟོད་བྱས་ཀྱང་མདོ་སྟོད་མི་མང་ནས་ཨ་ཐར་ལ་རྒྱས་ཡོད་ཡིད་ཆེས་
ཀྱིས་མཁས་གྲུབ་ལ་དོས་ལེན་མ་བྱས། ད་དུང་མཁས་གྲུབ་ནས་སུ་མཐུད་བྱེད་རྒྱུ་ནི་ནང་ཡིག་ལུལ་
བ་བཙས་ཆང་མ་ང་ཆོར་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་རེད། མདོ་སྟོད་དུམ་བུར་གཏོང་བའི་སྤྱི་བྱས་དང་ལས་

འགྲུལ་གསལ་པོ་འཛེམ་མེད་གནང་གི་ཡོད་པ་ཉི་ཤར་སྒར་མོ་འགོ་བ་ཐུབ་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་རེད།

ཡང་བཀའ་ཚིགས་ཀྱིས་གསུངས་དོན། དངོས་དོན་ཨ་ཐར་ཅན་ནས་བོད་རང་དབང་རང་བཅོན་ཆེད་བཙུགས་པའི་ཚུ་སྐང་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་ཅ་བའི་དམིགས་ཡུལ་ཅ་གཏོར་གྱི་བྱ་སྤྱོད་ཀྱིས་ཟེར་བ་དང་། བཀའ་སྤྱི་གཉིས་ནས་ཚུ་སྐང་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་གཞི་ཅའི་དམིགས་ཡུལ་སྒྲ་བརྟན་འགྱུར་མེད་དང་། སྤྱི་གཉིས་གཙང་བཟོ་སྤྱད་དུ་མི་རེ་གཉིས་ཀྱི་འདོད་སྤོད་དང་མ་མཐུན་ནའང་དེར་ལྟོས་མེད་ཀྱིས་ཨ་ཐར་ཅན་རང་མོས་དང་སྤངས་ཀྱིས་འགོ་བཟུང་ནས་དགོངས་ཁུ་དགོས་པའི་རེ་འདུན་བཏོན་ཡོད་ཅེས་བཀོད་འདུག།

ལན་འདེབས། བཀའ་སྤྱི་གཉིས་ལ་ཚུ་སྐང་སྒྲིག་འཛུགས་ཐོག་ཐེ་གཏོགས་དགོས་པའི་འགན་ཁུར་གང་ཡང་མེད་པ་སྤྱི་སྤྱོད་ཡིན་པ་མ་ཟད། ལྷག་པར་དུ་བྱེད་ནམ་པར་ཐེ་གཏོགས་བྱེད་པའི་ཁུར་འགན་གང་ཡང་མེད། འགན་སྤྱད་མཁན་སུ་ཞིག་བྱུང་མེད་བཞིན་དུ་བྱས་འབྲི་ཅི་ལ་བྱེད། བོད་ཀྱི་ལྷོ་ཁ་གྱི་གྲུ་ཐང་དུ་ཚུ་སྐང་སྒྲིག་འཛུགས་དེ་ང་ཚོས་བཙུགས་པ་ཞིག་ཡིན་མ་གཏོགས་བྱེད་ཚོས་སྤྱ་ཙམ་བྱས་པ་མེད། ང་ཚོས་སྒྲིག་འཛུགས་བཙུགས་ནས་གྲུ་བྱུང་བྱེད་དང་དངོས་སུ་དམག་འཐབ་བྱེད་དུས་བཀའ་སྤྱི་ཟེར་བའི་ནམ་པ་ཚོ་གྲུ་སའི་ནང་ཚོགས་ཐོར་ཆེན་པོའི་ནང་གི་ཇ་ཞག་སུ་འདེད་བྱས་ཏེ་བཞུགས་ཡོད་པ་ང་ཚོས་གསལ་པོ་ཤེས། ལུང་ཤོབ་ག་ཚོད་ཤོད་རུང་བྱེད་ནམ་པ་ང་ཚོའི་སྤྱང་སྤྱོད་འོག་ནས་གོལ་བ་ཞེ་ཅིག་ཡིན། ཚུ་སྐང་ཚོགས་གཙོ་ལི་ཐང་ཨ་ཐར་ཅན་འགོ་བཟུང་ནས་དགོངས་པ་ཁུ་དང་ཁུ་མིན་མདོ་སྤྱོད་མི་མང་ཡར་འདེམས་བསྐོས་བྱེད་མཁན་ཚོའི་ཐོབ་དབང་ཡིན་པ་ལས། ཐད་ནས་ལྷ་མཁན་ཚོའི་འདོད་སྤྱོད་ཀྱིས་ལྷ་དགོས་དོན་མེད་པ་སྤྱི་སྤྱོད་རེད། ནམ་པ་ཚོ་ལྷག་དྲག་པ་རེད་

མ་གཏོགས་ཨ་ཐར་ཅན་དགོངས་པ་ཞུས་པ་ཙམ་གྱིས་ཚུ་སྐང་མེད་པ་ཆགས་ཀྱི་མ་རེད། ཚུ་སྐང་སྒྲིག་
འཇུགས་ཀྱི་གཞི་རྩའི་དམིགས་ཡུལ་དང་བྱས་རྗེས་སོགས་ལ་ང་ཚོ་དགའ་ལས་དངོས་སུ་རྒྱག་མཁན།
རང་སློག་དངོས་སུ་སློས་བཏང་བྱེད་མཁན་མི་ངོ་རྒྱམས་ནས་ཤ་ཆ་དང་འགན་ཁུར་ཆེ་བ་མ་གཏོགས་
ཚུ་སྐང་ལ་རྒྱན་དུ་མི་དགའ་མཁན་དང་། དགའ་ལས་གང་ཡང་བརྒྱབ་མ་མྱོང་མཁན། སློས་བཏང་
གང་ཡང་བྱས་མེད་པའི་མི་ཚོར་ཤ་ཆ་དང་འགན་ཁུར་ཆེ་བ་མེད་པ་མདོ་སྟོང་མི་མང་གིས་གསལ་པོ་
ཤེས་ཀྱི་ཡོད་རེད། སློས་གར་ལྟ་བུ་ག་ཚོད་འབྲབ་ནའང་སྤིངས་ཆའི་སྐང་ལས་མེད་པར་མི་མདོན་
མཁན་སུ་ཞིག་མེད།། །

ཡང་བཀའ་ཚིགས་ཀྱིས་གསུངས་དོན། བོད་ཆོལ་ཁ་གསུམ་མཐུན་སྒྲིལ་གོང་ཁུ་གཅིག་
གྱུར་ཡོང་ཐབས་བྱེད་རྒྱ་དེ་བོད་གཞུང་གི་གཞི་རྩའི་སྤྱད་བྱས་གཙོ་བོ་གཅིག་ཡིན། བྱེ་བྲག་བཀའ་
སྒྲིས་མདོ་སྟོང་མི་མང་དུ་མ་བྱ་དང་ཁ་བྲལ་གཏོང་གི་འདུག་ཅེས་སྒྲིན་བརྗོད་བྱེད་པར་བདེན་དོན་སུ་
ཙམ་ཡང་མེད་ཅེས་བཀོད་འདུག །

ལན་འདེབས། ཡ་གོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་བཀྱིན་སྐྱོང་མེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་
བོད་ཆོལ་ཁ་གསུམ་དང་། ཆོས་བརྒྱད་ཁག་ལྔ་བཅས་སོ་སོའི་ཐོབ་ཐང་འབྲམ་མཉམ་བཅན་བྱོལ་གཞུང་
བཅུགས་ནས་མི་ལོ་ ༥༤ སོང་བེན་པ་ཞིག་ཡིན་པས་ཆོལ་གསུམ་གོང་ཁུ་གཅིག་གྱུར་གྱི་གཞུང་དེར་
སློ་བུར་དུ་སྒྲིབས་པའི་མི་སྣ་བྱེད་རྒྱུ་པས་མི་འཛོན་འཛོན་མདོག་གིས་ཁུངས་ལུང་མེད་པ་བཟོ་གི་
འདུག་ཅེས་ང་ཚོས་སྒྲིན་བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། བྱེད་རྒྱུ་པས་གསལ་པོར་མཁྱེན་དགོས་པ་ནི། ཆོལ་
གསུམ་ཆོས་བརྒྱད་དང་བཅས་པ་གོང་ཁུ་གཅིག་གྱུར་གྱི་བོད་གཞུང་དེ་གཞི་རྩའི་བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་

རོ་བོ་མཚོན་པ་ཡིན་ཅིང་། བྱེད་རྣམ་པས་སྤྱིད་བྱུས་ཡིན་མིན་ཟུར་དུ་བཤད་པ་དེ་རང་ཉིད་ཀྱི་འགན་
 བྱུང་དང་ཅུ་དོན་མི་མཁྱེན་པའི་སྒྲིན་གནད་ཆེན་པོ་ཞིག་རེད། ཚོལ་གསུམ་ཚོས་བརྒྱད་དང་བཅས་
 པ་གོང་བུ་གཅིག་གྱུར་གྱི་གཞུང་དེའི་གོ་གནས་བཞེས་མཁན་བྱེད་རྣམ་པས་ཚོལ་གསུམ་ཚོས་བརྒྱད་
 དང་བཅས་པ་གོང་བུ་གཅིག་གྱུར་གྱི་དགོས་དོན་དང་འགལ་འཛིལ་གནད་གི་འདུག་ཅེས་ང་ཚོས་
 ཐེར་འདོན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། སྤྱིད་བྱུས་ཟེར་བ་དེ་འགྱུར་བ་གཏོང་བྱ་ཡོད་པ་དང་འགྱུར་བ་འགྲོ་ཆོག་
 པའི་གོ་དོན་སྒྲི་ཡོངས་སུ་ངོས་འཛིན་པ་ཞིག་རེད། ཚོལ་གསུམ་ཚོས་བརྒྱད་དང་བཅས་པ་གོང་བུ་
 གཅིག་གྱུར་གྱི་གཞུང་དེ་གཞི་རྩའི་ཐོབ་ཐང་ལས་གྲུབ་པ་ཞིག་ལ་འཛིག་རྟེན་བྲིམས་ལུགས་ཀྱིས་
 གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ་འགྱུར་བ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ལས་དབང་འཛིན་པ་མི་རེ་གཉིས་ཀྱི་འདོད་ལྷོགས་
 ཀྱི་སྤྱིད་བྱུས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་ཚུད་པ་འདྲ་བ་ཞིག་མིན། དེས་ན་དེང་གི་བཀའ་ཚོགས་ནས་གཞུང་གི་གཞི་
 རྩའི་སྤྱིད་བྱུས་གཙོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པ་ཀྱུན་གྱིས་ཤེས་རྟོགས་ཡོད་གསུངས་ཏེ་འགྱུར་བ་གཏོང་མིན་
 དབང་འཛིན་པའི་བསམ་སྒྲུབ་རྒྱུ་རག་ལས་པ་ལས་གཏན་འཁེལ་མེད་པའི་བརྟེན་ཆོག་འདི་ནོར་ཆབས་
 ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཞིག་དང་། ད་དུང་གཞུང་གི་གཞི་རྩའི་སྤྱིད་བྱུས་གཙོ་བོ་གཉིས་པའམ་གསུམ་པ་ཞིག་
 ཡོད་གནས་བསྟན་པ་དེས་ཀྱང་བྱུས་ངན་རང་བཞིན་ལྡན་པ་ཞིག་གློག་ཏུ་ཡོད་པའང་མཛོན་ཐུབ།
 གྲུང་བྲན་གྱི་བཤད་སློལ་ལྟར་དཔོན་ངན་མ་རྩའི་རིང་ལུགས་ཟེར་བའི་སྤང་ཚུལ་གྱི་ཤུགས་རྒྱུན་རང་
 གཤེས་སུ་ད་དུང་མི་གསར་བྱེད་རྣམ་པར་ཡོད་པའི་དབང་གིས་ཚོལ་གསུམ་གོང་བུ་གཅིག་གྱུར་ཡོང་
 ཐབས་བཟོ་དང་མི་བཟོའི་སྤྱིད་བྱུས་ཡོད་མེད་གསུངས་པ་དེ་དངོས་དོན་བྲིམས་ལུགས་དང་གཞི་
 རྩའི་ཐོབ་ཐང་བཅས་ལ་འགལ་ཆབས་ཆེ་བ་ཞིག་རེད།

ཡང་བཀའ་ཚིག་གིས་གསུངས་དོན། ཅུ་བཞི་སྒྲུབ་དུག་གི་སྒྲིག་འཇུག་ས་དེ་སྒྲིབ་བར་
གསུམ་དུ་བོད་གཞུང་ནས་ཏ་ཅང་གལ་ཆེ་ཞིག་བཙུགས་ནས་དེར་ཕན་གྲོགས་གནང་ཡོད། དཔེར་ན།
བཙན་གྲོལ་ནང་དེ་སྒྲིབ་ཅུ་སྒྲུབ་སྒྲིག་འཇུག་ས་ནང་འགལ་བླ་ཆགས་ཏེ་ཅུ་སྒྲུབ་གསུང་རྟེན་གཉིས་ཞེས་
དུམ་བུ་ཆགས་སྐབས་དེ་ཆོས་ཆེན་གནས་ཚུལ་ཞིག་ལ་བཙུགས་གནང་གིས་ཡགོང་ས་སྐབས་མགོན་
ཆེན་པོ་སྐུ་ངོ་མའི་ཕུག་འཆང་སྟེ་ཅུ་སྒྲུབ་གཅིག་གྱུར་བཟོས་གནང་མཛད་ཡོད་ཅེས་གསུངས་འདུག།

ལན་འདེབས། མདོ་ཁམས་ཅུ་བཞི་སྒྲུབ་དུག་གི་སྒྲིག་འཇུག་གི་ཅ་བའི་གནས་སྟངས་
དང་། ཅུ་སྒྲུབ་གསུང་རྟེན་གཉིས་ཞེས་དུམ་བུ་ཆགས་སྐབས་ཀྱི་གནད་དོན་སྒྲོར་ལ་བྱེད་ནམ་པས་
གང་ཡང་མཁྱེན་གྱི་མ་རེད། གང་ལགས་ཤེ་ན། དང་པོའི་སྐབས་སྐྱོང་ཁུལ་ལྷན་ཁྲིའི་ནམ་པ་ག་
སའི་ཚིག་གལ་ཕོར་ཞག་སྐུ་འདེད་གནང་ནས་བཞུགས་ཡོད་པ་དང་། གསུང་རྟེན་ཞེས་པའི་སྐབས་
སྐུ་མ་ཆ་སྒྲོབ་གྱའི་ནང་སྒྲོབ་སྒྲོལ་གནང་སྟེ་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་ཕོགས་ཐོབ་ཆེ་ཆུང་ལ་སྐྱོན་ཟུག་སྟེ་
བཞུགས་ཡོད་པ། བོད་གཞུང་ཁྱེད་དེ་དུས་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་པ་མ་ཟད། ལྷ་སྐུ་རྒྱ་ལོ་དོན་
འགྲུབ་ས་དབང་ཆེ་མོ་ཞུགས་ཡོད་རེད། ཅུ་བའི་ང་ཚོས་ཡིག་ཆ་འདིའི་འགོ་ནས་སྟོན་དོན་རིམ་ཞུ་བྱས་
ཡོད། འོན་ཀྱང་འདིར་སྐབས་འབྲེལ་དུ་ཞུ་རྒྱུ་ནི། བྱེད་གཏེ་གཙོ་བོ་གཅིག་ལྷ་མོ་ཆེ་རིང་ཡིན་པ་མཁྱེན་
གྱི་རེད། རང་སྐྱོན་རི་བོ་ཙམ་དེ་སྒྲོག་ཏུ་སྐྱས། གཞན་སྐྱོན་ཏིལ་འབྲུ་ཙམ་དེ་གྱེན་དུ་བཏོན་ཟེར་བ་
ལྷན་མ་ཡིན་པར་ཅུ་སྒྲུབ་གསུང་རྟེན་གཉིས་ཟེར་དགོས་པ་ག་རེ་བྱས་པ་གཞན་ལ་འདྲི་མ་དགོས་
པར་རང་ཉིད་ནས་མཁྱེན་པ་ལྷན་གསུང་དགོས་གྱི་རེད། ང་ཚོ་ཅུ་བཞི་སྒྲུབ་དུག་གི་སྒྲིག་འཇུག་ས་
འདི་ཐོག་ནས་བོད་བརྟན་པ་ཆབ་སྲིད་མི་རིགས་དང་བཙན་པའི་བདག་དབང་སྒྲ་སོར་ཆུད་དེ་དྲང་

བདེན་བདེ་སྦྱིད་ཀྱི་ཉི་མ་ཞིག་འཆར་རྒྱུ་ལི་རེ་བ་སྦྱིང་དུ་བཅངས་སྟེ་མདོ་སྟོང་དམ། ཁམས་པ་བཅན་
 བྱོལ་བའི་ནང་ནས་ཕོ་བཟང་ཆོད་ཀྱིས་དཀའ་ངལ་དང་ཉེན་ཚབས་གང་ལའང་མ་འཛེམས་པར་སྤྲུང་
 ཡང་ལུས་སྒོག་སྒོས་བཏང་གིས་སྒོ་སྒྲན་ཐང་ཁུལ་དུ་འཇབ་དམག་གི་བརྟན་གཞི་བཟུང་། ས་ཆེ་རྒྱལ་
 དོན་ལ་རེ་བ་དང་ཡིད་ཆེས་ཀྱིས་འགན་དབང་ལུལ། སྒོ་བྱོད་པར་བཀལ། བྱོད་པས་རྒྱ་སྒོ་དེ་ཁོང་
 ནས་ལྷ་མོ་ཆེ་རིང་ལ་དབང་ཆ་སྤྲད། རིམ་བཞིན་ལྷ་མོ་ཆེ་རིང་དང་། ཁོང་གི་སྤྱན་མཆེད་བྱང་རྒྱལ་
 སྤྱན་པ་ཅན་སྒོ་ལ་སོང་། སྒོ་ནས་སྤྱང་དམག་དམར་པོ་ལྷ་བུའི་ལོ་གཞོན་དམག་མི་བྱུང་ཉར་བྱས།
 མི་ངན་སྒོ་བཟང་རྒྱལ་བྲིམས་ཅན་ཀྱིས་ལོ་གོང་ས་མཆོག་གི་བཀའ་ཡིག་རྒྱན་མ་བཟོས་པའི་མཇུག་
 ཏུ་ཏུ་ལའི་སྒྲ་མ་ནས་ཞེས་མཆོན་རྒྱུ་མ་བརྒྱབ་སྟེ་བྲིས་ནས་སྒོར་བཏང་། ཁོ་པ་ཅན་སྤྱི་ཚབ་ཡིན་ཞེས་
 སྒོར་སོང་། རྒྱ་བྱི་བར་གསུམ་དུ་ཨ་མདོ་སྒོ་ལ་མ་སྤྱབས་དང་བཅས་མི་གངས་ལྷོ་བསད། མི་ངན་
 བྲམས་པ་སྐལ་ལྷན་དང་། བསྟན་པ་བྲིན་ལས་ཅན་ཡང་སྒོར་སོང་སྟེ་ཁོང་ཆོའི་ཕྱོགས་བཟུང་ནས་
 སྟན་སེང་ཞུས། ལག་དམར་ཆ་ཐོང་འགྱུར་མེད་དང་། དམག་སྤར་ཁོངས་རག་ཕྱག་རག་དབང་། རྩོར་
 སྤྱིང་དུ་ཡོད་པའི་ལྷ་མོ་ཆེ་རིང་གི་བྱང་ཡིག་ ཀྱན་སྤྱིང་སྤྱི་ཞོག་ཟེར་བ། རྒྱ་རི་ཉི་མ། ར་མ་ངག་ཕྱག་
 བསྟན་འཛིན་རྒྱལ་བྲིམས། སྒོ་ཉི་བཅས་ཀྱིས་ལྷ་མོ་ཆེ་རིང་གི་ཕྱོགས་ཟེན། སྒོ་དམག་སྤར་གྱི་དབང་
 ཆ་ལྷ་མོ་ཆེ་རིང་ནས་བཟུང་། རྒྱ་གར་ནས་ཆིག་སྤྱི་ལ་ཆོགས་པས་ཁོང་ཆོའི་རྒྱལ་བྲམ་པ་སོགས་ཀྱི་
 དབང་ཕྱགས་དང་། སྤྱིད་བྱས་། ལུས་པ་བཅས་ཀྱིས་རྒྱ་སྤྱང་སྤྱིག་འཇུགས་དང་། སྤྱིག་འཇུགས་ཀྱི་
 འགན་ཁུར་བ་རྣམས་ལྷ་མོ་ཆེ་རིང་ཅན་ཀྱིས་བདག་པོ་སྒོ་ལ་ལུད། སྤྱི་བྱི་ལྷ་སྤྱི་ལ་བཅད་ཟེར་བ་ལྷ་ར་
 མིང་མེད་དུ་བཟོས་པ་སོགས་བྱས་པར་བརྟན་པོད་བསྟན་སྤྱིད་ཀྱི་དོན་དུ་དཀའ་ལས་དངོས་སུ་རྒྱག་

མཁན་ཚུ་སྒྲིག་འཇུག་ས་ནས་སློ་དམག་སྒྲར་དུ་རང་ཤོག་ཁུངས་སོ་སོའི་ཐོག་མར་མི་འགོ་གཏོང་
 མཁན་རྣམས་ཀྱིས་རང་མིའི་ལུས་སློག་ཚུན་ལ་ལྷ་རྟོག་འགན་སྲུང་མི་བྱ་མཐུ་མེད་ཀྱིས་སྐབས་དེའི་
 བོད་གཞུང་གི་བཀའ་ཤག་ལ་སློ་ཁུལ་ཉེན་ཚབས་ཆེ་བའི་གནས་ལུགས་དང་སྒྲགས་བདེ་སྒྲུག་གི་
 སྟན་ཁུ་དུ་མ་སུལ་ཡང་ཐེ་སྒྲུག་ཐེ་མཐའ་ལས་ཕན་འབྲས་གང་ཡང་མ་བྱུང་སྟེ། མུ་མཐུད་དཀའ་རྟོག་
 རེ་ཆེ་གྱུར་སྐབས་ཚུ་སྒྲིག་གསར་རྟོང་གཉིས་ཟེར་བ་དེ་བྱུང་ཞིང་། ཁམས་པ་རྣམས་སྒྲུག་བསུལ་གྱི་
 ཁུང་བུར་དུ་ཚུད་སོང་། དེ་ལྷ་བུའི་འབྱུང་ཅུ་ངོ་མ་དེ་ས་ཆེ་རྒྱ་ལོ་དོན་འབྲུག་དང་། ལྷ་མོ་ཆེ་རིང་ལ་
 ཐུག་ཡོད། ༡༩༥༣ ཕྱི་ཟླ་༣ པའི་བདུན་ཕྲག་གཉིས་པའི་ནང་ཡགོང་ས་ཡུལ་ས་མགོན་ཆེན་པོ་
 བཀྱིན་གྱི་བདག་ཉིད་གང་དེས་གྲུས་ཆོ་ཕན་ཚུན་མི་ལྷ་རེ་བཀའ་འགྲུག་ཐོག་བཀའ་ཤག་དང་སྒྱི་
 འབྲས་བཅས་བཀའ་འགྲུག་གིས་ཕན་ཚུན་བསམ་ཚུལ་ཅམ་གྱི་ཅོད་རྟོག་ལས་བོད་ཀྱི་ཅུ་དོན་ལ་
 འགལ་བ་མེད་ཅང་། ཅོད་རྟོག་འགྲིག་འཇགས་ཀྱིས་གཅིག་གྱུར་བྱ་དགོས་ཀྱི་བཀའ་བྱུང་གནང་
 བའི་བཀྱིན་ནི་བསམ་བཞེད་ལས་འདས་པ་ཞིག་ཐོབ་སོང་། སྒྲུག་བསུལ་གྱི་ཁུང་བུར་དུ་ཚུད་པའི་
 ཁམས་པ་རྣམས་སོ་སོའི་རང་མོས་རང་དབང་དུ་གནས་པའི་བདེ་སྦྱིད་ཀྱི་འགོ་ཚུགས་པ་ཞིག་
 བྱུང་། དུས་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་རང་དོན་རང་གཅིས་ཀྱིས་ཕན་ཚུན་ཅོད་ལེན་གྱི་འདུན་པ་དོར་བཞིན་
 ༡༩༥༥ ལོར་སྒྱི་འབྲས་ལྷན་ཆོག་ས་གྱི་ཆོག་ས་བརྟ་དང་བཅས་སྐབས་དེའི་དྲིལ་བསྒྲགས་བཀའ་སློན་
 འཇུ་ཆེན་ཐུབ་བསྟན་ནས་ཆོག་ས་འདུའི་དབུ་བཞུགས་ཐོག་གངས་སྦྱིད་ཆོག་ས་ཁང་ནང་འགྲིག་
 འཇགས་ཀྱི་ཆོག་ས་འདུ་འཆོག་ས། ཆོག་ས་འདུའི་མཇུག་བསྟོམས་གྲུབ་མཆམས་འགོ་བའི་མགོན་
 སྐབས་དམ་པ་ཡགོང་ས་ཡུལ་ས་མགོན་དོན་གྱི་བདག་པོ་མཆོག་གི་ཞབས་པད་དུང་དུ་ཆོག་ས་འདུ་

བ་ཚད་མ་ཞབས་བཅར་ཞུ་བའི་སྐལ་བཟང་གི་དུས་བཟང་པོ་ཐོབ། འགྲིག་འཇགས་ཀྱི་གྲོས་ཚད་
 སྒྱུན་བསྟར་ཞུས། བཀའ་སློབ་སྟོང་གི་བདུད་རྩིས་ཚེས་པར་མཛད་པ་བཅས་ཁམས་པ་ཤི་གསོན་
 གཉིས་ཀྱི་རེ་དོན་སྒྲུབ་སྒྲུམ་ཚོགས་པའི་སྐལ་བཟང་གི་ཉི་མ་ཞིག་འཆར་བ་དང་། དེ་ནས་བཟུང་ཕན་
 ཚུན་ནང་ཁུལ་འགྲིག་མིན་གྱི་གནས་ཚུལ་ཕྱ་མོ་ཙམ་བྱུང་མ་མྱོང་བ་ཡིན། ༡༩༥༣ ལོ་ནས་
 བཟུང་། ༡༩༩༡ ལོ་བར་མི་ལོ་༡༩ རིང་དུ་གཅིག་ཡིད་གཅིག་ཆེས་ཀྱི་མཐུན་འབྲེལ་རང་བཞིན་ཅན་
 དུ་གནས་ཡོད། གཞུང་འབངས་དབར་དང་། ཚོགས་པ་ཕན་ཚུན་དབར་ལ་ཡང་སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་ཐོབ་
 ཐང་སྒོར་སྤྱི་ཡོང་ཙམ་ལས་འགལ་སྒྲིའི་ཕྱོད་ཞུ་དགོས་པ་གཞན་གང་ཡང་མ་བྱུང་། དེ་ནས་༡༩༩༡
 ལོ་ནས་ཡང་བསྐྱར་བཀའ་ཤག་གསར་པ་ཞིག་བྱུང་། དེ་མ་ཐག་རྩ་ལྟ་མོ་ཆེ་རིང་དང་། མི་ངན་སློ་
 བཟང་ཚུལ་བྲིམས། དུམས་པ་སྐལ་ལྷན། རག་སྤྱག་རག་དབང་། ཀུན་སྡིང་སྤྱི་ཞོག་ཟེར་བ། རག་
 དབང་བཀྲིས་ཅན་ལ་ལམ་སློལ་གང་དང་མ་མཐུན་པར་བོད་གཞུང་བདེ་སྤྱང་ལས་ཁུངས་ཀྱི་བཀའ་
 བཏོད་པའམ། སློབ་སྟོན་པ། ཡང་ན་འཆར་འགོད་བཏོད་བྱས་པའི་ཚོགས་ཚུང་ཞིག་བཙུགས་ཏེ་
 རྒྱུན་ལས་ཟུར་དུ་བཞག་པ་རེད། དེ་ནས་བཟུང་ཡང་བསྐྱར་སྤྱི་ཞོག་ཞེས་ཞུ་བའི་ནད་རོ་དེ་
 བསྐྱར་སྤྱང་གིས་བདེ་སྤྱང་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་ལས་འགལ་ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་དངོས་
 ཤུགས་བརྒྱད་གསུམ་ནས་སྤེལ་ཏེ་བཅའ་ཁྲིམས་སྤྲིད་གཞི་ཚོགས་པ་ཟེར་བ་དང་། དགུ་བཅུ་གསུམ་
 ཟེར་བ་སོགས་གོང་ཞུས་ལས་འགལ་དེ་རིགས་བརྩམས་ནས་ཚུ་སྐྱང་སྤྱི་ཞོག་འཇུགས་ཀྱི་དབང་ཆ་
 འཕྲོག་ཐབས་དང་། ཡང་ན་རྩ་གཏོར་གཏོར་ཐབས་གནང་ནའང་། ཁམས་པ་ཚོ་སྤྱར་དང་མི་འདྲ་
 བས་བསྐྱེད་བྱེད་ཚོག་ཚོག་མ་བྱུང་སྟབས་ཚུ་སྐྱང་ཚོགས་གཙོ་ལི་ཐང་ཨ་ཐར་ལ་ནག་མེད་སྒྲོན་

འཇུགས་གནང་བ་རེད། བཀའ་ཤག་གིས་ང་ཚོར་འབྲེལ་ཡོད་ནས་གསུངས་བྱུང་ཞིང་། གསུང་
 མཁན་རང་ལ་སྐྱལ་ལྷག་ལན་མང་ཞུས་ཀྱང་གསུངས་རིགས་མ་བྱུང་གསུངས་པའི་འབྲེལ་ཡོད་དེ་
 ཁོང་ཚོ་ལས་གཞན་སུ་ཞིག་ཡོད། ལུ་མཐུད་ནས་ལས་འགུལ་མཇུག་སྒྲིང་གནང་བས་ད་ཆ་སྐར་ཡང་
 ཚུ་སྐང་གསར་རྟིང་གཉིས་བཟོས་ནས་ཕན་ཚུན་གཅིག་གི་གཅིག་གསོན་མདུང་སོ་ཁ་སྒྲིང་གི་གནས་
 ལྟངས་བཟོས་ཏེ་གསར་པའི་ཕྱོགས་སུ་བཀའ་སྒྲིབ་གཉིས་ཤུ་རིས་བུ་ལངས་པ་ལྟར་གནང་གི་ཡོད་པ་
 འདི་རེད། རྒྱ་མཚན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་༡༣ ལོར་༡གོང་ས་མཆོག་ནས་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བཀྲིན་
 བསྐྱུངས་ཏེ་ཁམས་པ་རྣམས་ཀྱི་དཀའ་སྤྱད་ལ་འཆི་གསོས་ཀྱི་བདུད་ཅི་ལྟ་བུ་གནང་བ་དེ་ཚུ་ནང་
 ཐལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན་ཁྱེད་རྣམ་པས་གནང་སོང་། དཔེར་ན། རག་ཕྱག་རག་དབང་ལྟ་བུར་ཆ་
 བཞག་ན། ཚུ་སྐང་སྒྲིག་འཇུགས་སུ་ཐོག་མ་ནས་ཞུགས་ཏེ་དཀའ་ལས་དུ་མ་ཞིག་བརྒྱབ་ནས་ཕལ་
 ཆེར་མི་ཆེ་བསྐྱེལ་བ་ལྟ་བུ་རེད། ༡༧ ལོར་འགྲིག་འཇུགས་ཆོགས་འདུ་འཆོགས་པ་ནས་བཟུང་ཚུ་
 སྐང་སྒྲིག་འཇུགས་གཅིག་ལས་མེད་པའི་ཕན་ཚུན་སྒོ་དག་ཡོད་ཆེས་ཀྱིས་ཁོང་རང་དམག་སྐར་ནས་
 དགོངས་ཞུ་བྱ་དགོས་བྱུང་བ་ནས་ཚུ་སྐང་རྒྱན་ལས་ཀྱི་འགན་ཁུར་བྱས། ར་རམ་ས་ལར་བསྐྱད་དེ་
 ཚུ་སྐང་གི་ལར་རྒྱ་ཁེ་ཕན་གྱི་ཆེད་དུ་འགན་ཁུར་སྐངས་པའི་ཉེར་ལོན་གྱིས་བཞུགས་སྐར་སྟེང་གོད་
 ཀྱི་མི་ཕལ་ཆེ་བས་རག་ཕྱག་རག་དབང་བོད་མིའི་སྐང་དག་ལྟ་བུའི་ལྟ་སྐངས་ཤུགས་ཆེན་བྱས་སྐབས་
 ཚུ་སྐང་རྒྱན་ལས་ལྷི་ལིར་སྒོ་དགོས་བྱུང་། རྒྱ་མཚན་དེའི་དབང་གིས་བདེ་སྐྱུང་དུང་ཆེ་མི་ངན་བྱམས་
 པ་སྐལ་ལྷན་ནས་ཕལ་ཆེར་རག་ཕྱག་རག་དབང་མེད་པ་བཟོ་བྱུང་ན་ཚུ་སྐང་སྒྲིག་འཇུགས་ཅ་མེད་
 དམ་འཛོར་སྒྲོན་འགོ་ཤག་གིས་རག་ཕྱག་རག་དབང་བོད་དུ་འགོ་སྐབས་བྱམས་པ་སྐལ་ལྷན་གྱིས་

བདེ་སྤྱད་གི་གསང་ལས་པ་དེར་རི་རག་དབང་ལ་བལ་བོད་ས་མཚམས་གང་རུང་ནས་རག་སྤྱག་
 རག་དབང་བསད་བྱུང་བ་དགོས་པའི་ལས་འགན་སྤྲད། རྟོན་གླིང་དུ་ཡོད་པའི་ཀུན་གླིང་སྤྱི་ཞོག་ཟེར་
 བ་དེ་དང་། བལ་ཡུལ་དུ་ཡོད་པའི་ཕ་དྲུག་ཉི་མ་རྒྱལ་པོ་ཟེར་བ་ཅན་ལ་དེར་རི་རག་དབང་གི་རོགས་
 སྤྱོད་དགོས་པའི་བཀའ་བཏང་བ་རེད། འོན་ཀྱང་གཅིག་ཤེས་གཉིས་ཤེས་ཆགས་ཤོར་ནས་བསད་
 པའི་ཆ་རྒྱུན་མ་བྱུང་བ་ཇི་ཡིན་རྒྱུ་ལོ་དོན་འབྱུང་ནས་མཁྱེན་པ་མ་ཆད། རག་སྤྱག་རག་དབང་ཁོ་རང་
 ནས་གསལ་པོ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་རེད། ཡིན་ནའང་སློག་བཅད་སར་སྤྱེ་ལ་ཁོར་ཟེར་བ་ལྟར་མི་ཆེར་དཀའ་
 ལས་བརྒྱབ་སའི་རྒྱ་སྤྱང་སྤྱི་ག་འདྲུགས་དེ་ཡར་བཞག་སྟེ། སློག་དམར་པོ་གཙོད་མཁན་མི་རན་བྱམས་
 པ་སྐལ་ལྷན་གྱི་མཉམ་དུ་ཉོལ་རྒྱག་བྱེད་པ་འདི་རྒྱུ་ལོ་དོན་འབྱུང་དང་། ལྷ་མོ་ཆེ་རིང་གཉིས་ཀྱི་
 བཀའ་ལ་བརྟེན་ནས་རེ་སྟོང་ལག་གཟེད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ང་ཆོ་དང་དཀའ་ལས་མཉམ་དུ་རྒྱག་
 མཁན་གྱི་མི་ངོ་མ་ཞིག་ཡིན་སྟབས་རག་སྤྱག་རག་དབང་ལ་ཤ་ཆ་དང་སྟོང་རྩེ་གཉིས་ཀ་ཆགས་ཀྱི་
 འདུག་མི་ཆེའི་རིང་དུ་སྤྲོན་ཟས། ཤི་བའི་ཉིན་མོ་དུག་འབྱུང་ཟེར་བ་དང་མཚུངས། དིར་རི་རག་
 དབང་ཟེར་བ་དེ་རྒྱ་མིའི་བཙོན་ཁང་ན་ཡུན་རིང་བསྡད། བཙོན་རོགས་ཆོས་ཟེར་སྟངས་ལྟར་བྱས་
 ན་རྒྱལ་ཁབ་ལ་ཤ་ཞེན་དང་སྟོང་སྟོབས་ཅན་ཞིག་ཡིན་འདུག་སྟར་རྫོང་ས་ཁོངས་ནས་ཡིན་པ་བཙོ་
 ལྷ་ལོར་བུ་ནི་སྤྲོན་ཅིས་ཁང་གི་ལས་དོན་ཆད་ལྷི་ལིར་བསྐྱོད་པའི་ལམ་བར་ནས་མོ་གྲོར་གྱིས་བརྩེས་
 ནས་ཤི་བ་རེད། ཀུན་གླིང་སྤྱི་ཞོག་ཟེར་བ་དང་། ཕ་དྲུག་ཉི་མ་རྒྱལ་པོ་ཅན་ནི་ལྷ་མོ་ཆེ་རིང་གི་ཨ་སྤྱག་
 རེད། བྱེད་གཉེ་ལྷ་མོ་ཆེ་རིང་སྐབས་དེ་དུས་བཀའ་ཤག་གི་གྲོས་རའི་ནང་ཡོད་སྟབས་མི་མཁྱེན་པ་
 ཅི་ལ་ཡོད། །

ཡང་བཀའ་ཚིག་ནས་གསུངས་དོན། དེ་ནས་ཨ་ཐར་ཅན་གྱིས་བཀའ་སློན་རྒྱལ་དོན་
མཆོག་གིས་ཡར་སྤྱད་ཚུར་ལེན་གསུངས་པ་དང་ས་ཏེ་བོད་དུམ་བུ་གཏོང་རྒྱ་དེ་བོད་གཞུང་གི་སྤྱི་
བྱས་ཡིན་པའི་ཉེས་འཇུག་སྤྱད་གྱི་ཡོད། ཡིན་ནའང་གྲོས་ཚོགས་སུ་དེ་དག་སྒྲིལ་གྱི་དགོངས་
ཚུལ་ལས་གཞུང་གི་གཏན་འབེབས་སྤྱི་བྱས་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཡིན་གནས་ཡིག་དག་གཉིས་
ཐོག་ནས་གསལ་པོ་བཅོས་ཡོད། བཀའ་ཤག་ནས་དེའི་སྒྲོར་ཡོག་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོས་ཡོ་
རོབ་གྲོས་ཚོགས་སུ་བསྐུལ་བའི་གྲོས་འཆར་ལས་གཞན་རང་སྤྱོད་གཙང་མ་ཞིག་བྱུང་ན་འགྲིག་པའི་
སྤྱི་བྱས་ནམ་ཡང་བཟུང་མེད་གནས་གསལ་པོ་བཅོས་གནང་ཡོད་ཅེས་གསུངས་འདུག

ལན་འདེབས། ང་ཚོས་ཡང་ཡང་བཤད་དགོས་གུར་པ་ནི། བཀའ་སློན་ཁྲི་པ་རྒྱལ་དོན་
འགྲུབ་ནས་འཇམ་སྤྱི་དང་། བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་གྲོས་ཚོགས་ནང་བཅས་སུ་འབྲེལ་བཤད་
རིང་པོའི་ཐོག་ཡར་སྤྱད་ཚུར་ལེན་གྱི་སྒྲོར་ལ་གསུངས་དུས་བཀའ་ཤག་དང་། གྲོས་ཚོགས་གཉིས་
ཀས་ངོས་ལེན་གནང་འདུག་པ་ལས་ནོར་འབྲུལ་ཡིན་པའི་ནམ་པ་ཙམ་བསྟན་མེད། མདོ་སྟོད་སྤྱི་
འབྲས་དང་སྤྱི་འབྲས་རེ་གཉིས་ནས་ངོ་ཚྏ་དང་དྲི་བ་ཞུས་པ་དེ་རིགས་བཀའ་ཤག་དང་། ཚོགས་
གཙུག་གཉིས་ཀས་བརྩི་མེད་དོག་རོལ་བཏང་སོང་ཞེས་གསལ་པོ་དང་ཞིབ་ཚགས་པོས་སྤྱི་འབྲས་གྱི་
ཡིག་ཆ་གཞི་བཟུང་ཞུས་ཡོད་པ་ལས། བོད་གཞུང་གི་གཏན་འབེབས་སྤྱི་བྱས་རེད་ཅེས་བརྗོད་པ་
མེད་ལ། བོད་གཞུང་ལ་གཏན་འབེབས་སྤྱི་བྱས་ཟེར་བ་ཞིག་རྩ་བ་ནས་མེད་པ་ཀུན་གསལ་རེད།
བཀའ་སློན་ཁྲི་པ་ནས་ཡར་སྤྱད་ཚུར་ལེན་སྒྲོར་དགོ་མཆོན་ཡོད་ལྷགས་གྲོས་ཚོགས་ནང་དུས་ཡུན་
རིང་པོར་འབྲེལ་བཤད་བརྒྱབ་པ་དེ་མི་སྒྲིལ་ཞིག་དང་། མི་སྒྲིལ་གྱི་གསུངས་བཤད་ཟེར་བ་གང་འདྲ་

མེ་ཡོང་གི་རེད། འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་ཡོངས་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་སོ་སོའི་ནང་མི་སྒྲེར་ཞིག་ཡོང་ཚོགས་པ་
 དང་། གཏམ་བཤད་རིང་པོ་བྱེད་ཚོགས་པ་ཞིག་གང་དུ་ཡོད་དམ། བཀའ་སློན་བྲི་བ་ཞིག་གྲོས་ཚོགས་
 ནང་སྒྲེར་བཟོ་བྱུང་པའི་ལུགས་སྒོལ་ཞིག་གང་དུ་ཡོད་དམ། དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བྱེད་ནམ་པས་
 གནང་བ་དང་གསུངས་པ་ཡོངས་ཚོགས་འཛམ་གླིང་སྤྱི་སྒོལ་དང་འགལ་ཞིང་། བོད་མིའི་བཅའ་
 བྲིམས་དང་དངོས་དོན་བཅས་ཡོངས་ཚོགས་དང་རྩ་འགལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཆགས་པ་རེད། ཡུ་རོབ་
 གྲོས་ཚོགས་སུ་བསྐུལ་བའི་གྲོས་འཆར་དེ་རྒྱས་མེད་ཆགས་པ་ཡིན། ད་ཆ་གྲོས་འཆར་གྱི་ཅོག་ཅེ་སྟོང་
 པ་བྱས་ཡོད། ཅོག་ཅེ་སྟོང་པ་དེའི་ཐོག་སྤྱི་གཞི་ལྟ་བུ་ཡོད་ན་བཞག་ཤོག་ཅེས་སོགས་ཡོག་
 ས་མཆོག་ནས་སྐབས་༡༡ པའི་སྤྱི་འབྲུས་དམ་བཅའ་འཛིན་ཉིན་བཀའ་བསྐུལ་ཡོད་པ་ཀྱན་གསལ་
 ཡིན། དེ་རྗེས་སུ་བཀའ་སློན་བྲི་བས་ཕར་སྤྱད་ཚུར་ལེན་ཟེར་བ་དང་། ལྷི་ལི་རྒྱ་དམར་གཞུང་ཆ་བ་
 ཁང་དུ་བཀའ་སློན་གསུམ་སྟེ་བ་གཅིག་ཏུ་ཐེབས་ཏེ་ང་ཚོས་རང་སྟོང་སྟོང་ས་ཁས་ལེན་དུས་བྱེད་རང་
 ཚོས་ཁས་ལེན་མ་བྱས་ན་རྗེས་སུ་རྒྱལ་སྤྱིའི་གཞོན་ཤུགས་ལས་དཀའ་ངལ་བཟོ་གི་རེད་གསུངས་པ་
 སོགས་བྱེད་ནམ་པས་བྱས་ངན་དཔུང་སྒྲིག་གནང་གི་འདུག་ཅེས་ང་ཚོས་ཐེར་འདོན་བྱེད་གྱི་ཡོད་
 རེད། དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་གཞི་རྩའི་སྤྱི་བྱས་གཏན་འབེབས་ཟེར་བ་མི་ལམ་དུ་འང་གཏོང་མེད་
 པ་ཀྱན་གྱིས་གསལ། དོན་ཆེན་བཞི་འདྲི་བསྐྱར་གནང་ཡོད་པ་འདི་ཡིན་དུས་གཞི་རྩའི་སྤྱི་བྱས་
 གཏན་འབེབས་ཟེར་བ་མེད་པ་དེ་བས་ཀྱན་གསལ་ཡིན། བྱེད་ནམ་པའི་བྱས་ངན་ལམ་སྟོང་མ་བྱུང་
 བ་དེ་དང་། ཕྱིར་འབྱུང་འདྲ་མིན་གནང་རྒྱ་མཆོམས་འཛིན་གནང་སྟེ་གནས་སྟངས་སྤར་ལྟར་གནང་
 རྒྱ་ཡིན་ན་འགྲིག་གི་འདུག། ཡུ་རོབ་ཏུ་བསྐུལ་བའི་གྲོས་འཆར་རྒྱས་མེད་ཀྱུར་པ་ཡིན་ཞེས་འཛམ་

གྲིང་དུ་གསལ་བསྒྲགས་གནང་བ་ཞིག་ཡིན་དུས་ཁྱེད་ནམ་པས་དེ་ལ་སོར་གནས་མི་དགོས་པ་དེ་ག་
རེ་ཡིན་ནམ། བྱི་སྒྲོན་གྱི་མགོ་ལ་དོ་ཕྱག་པ་ལྟར་གྱི་སྤྱང་བྱས་དེ་ཐབས་སྒྲི་ཐག་ཆོད་པ་ཞིག་རེད།

ཡང་བཀའ་ཚོགས་གཉིས་ཀྱིས་གསུངས་དོན། ཨ་ཐར་ནས་ཡགོང་ས་མཆོག་གིས་བོད་
རང་བཙན་ཕྱག་བཞེས་མ་གནང་ན་ཏ་ལུ་ཁྱེད་ཡོ་གར་ནས་རྒྱ་གར་གྱི་སྤྱང་སྒྲོན་དམ་པ་ར་ཇིས་གྲོན་
རྟེ་ལ་ཇི་བྱས་ལྟར་འབྱུང་སྤྱང་ཚུ་ལ་ཤོད་གནས་སྒྲོར་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། རང་གཞུང་ལ་འབྲེལ་ཡོད་ནས་
དེ་ལྟ་འི་གནས་ཚུ་ལ་ཤོད་གནས་ཤིག་གོ་རྒྱུ་འདུག་གནས་གསུངས་པ་ཞིག་ཨ་ཐར་རང་ལ་དེ་ལྟར་
ཤོད་རྒྱུ་བྱུང་ཡོད་མེད་བཀའ་འདྲི་བསྒྲུངས་པ་རེད། དེ་རྗེས་དེའི་སྒྲོར་མདོ་སྒྲོད་སྒྱི་འབྲས་ནམ་པ་
དང་། རྒྱ་སྒྲང་རྒྱན་ལས་དོ་བདག་ཨ་ཐར་རང་ཉིད་བཙན་ནས་གནས་ཚུ་ལ་མང་པོ་ལུ་ཡོད་
ཅིང་། རང་གཞུང་ནས་དེའི་སྒྲོར་ལ་ང་ཚོར་འབྲེལ་ཡོད་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་བྱུང་ཞིང་། གསུང་
མཁན་རང་ལ་བདེན་རྒྱུན་ཇི་ཡིན་ཞིབ་འཇུག་གནང་རོགས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་གསུང་ཡོད་ལ། གསུང་
མཁན་རང་ལ་སྒྲུལ་ལྷག་ལན་མང་ཞུས་ཀྱང་། འདི་བྱས་ཀྱི་ཁ་གསལ་གནས་ཚུ་ལ་གང་ཡང་གསུངས་
རིགས་མ་བྱུང་བ་ལས་གཞུང་ནས་དེའི་སྒྲོར་དོན་མེད་ཀྱི་གནས་ཚུ་ལ་ཆོད་བཟོས་ཀྱིས་ནག་གཡོག་
པ་ཞིག་རྩ་བ་ནས་མིན་ཅེས་གསུངས་འདུག །

ལན་འདེབས། བཀའ་ཤག་དང་བདེ་སྤང་ནས་གཟི་བརྗེད་དང་བཙན་རྒྱ་སྒྲང་སྒྲིག་
འཇུགས་གཏོར་སྒྲོན་གཏོར་ཐབས་སུ་མི་སྤྱང་པའི་རྒྱན་དང་གཡོ་སྒྲུའི་འབྲུལ་ལ་ཁོར་ཞིག་བསྒྲོར་ཏེ་
རྒྱ་སྒྲང་ཚོགས་གཙོ་ཨ་ཐར་ལ་ནག་མེད་སྒྲོན་འཇུགས་ཆོད་ལས་འདས་པ་ཞིག་ཆོད་བཅུགས་གནང་
སྐབས། ཐོག་མར་ཨ་ཐར་རང་ཉིད་ཀྱི་མི་ཆེའི་བྱས་རྗེས་གསལ་ཞུས་ཐོག་རང་གི་མི་ལམ་དུ་འང་དེ་

ལྷ་བྱ་མི་སྤྱིད་པ་ཡིན་ལུགས་ཀྱི་དག་སེལ་ཆ་ཚང་ཞུས་ཡོད་ཀྱང་དགོངས་པ་དྲངས་རྒྱུ་འི་ཆ་བརྟུ་སྤྱི་
 ལི་གསར་པར་ཡོད་པའི་སྟོན་པ་བ་བཟང་པོ་ཟེར་བ་ཁོ་པར་ཡི་གེ་སྒྲགས་ཁང་ནང་སྒྲགས་བཅུག་པ་
 དེའི་ནང་ཨ་ཐར་ས་སྟེང་དུ་བསྐྱེད་མི་བྱུང་བ་བཟོ་དགོས་ལུགས་བཤད་དུ་བཅུག་དེ་ཡང་རྩ་རམ་ས་
 ལ་ནས་ཨ་ཐར་ལ་ནག་འཇུགས་བྱེད་པའི་སྐབས་དེ་རང་དུ་བལ་ཡུལ་ནས་ཡིག་ཆ་དེ་དང་པོར་
 བཀྲམ། དེ་ནས་ཚུ་སྐང་རྒྱན་ལས་ནས་གནས་ཚུལ་དེ་འདྲ་རྩ་བ་ནས་ཡོང་མི་སྤྱིད་པ་ཡིན་སྟབས་
 ཁུངས་སྐྱེལ་གནང་དགོས་ཀྱི་ཞུ་སྟན་ཡུལ་ཡར་བཀའ་ཤག་ནས་ཡིད་ཆེས་རྩ་བ་ནས་མེད་ཁར་གཞི་
 རྒྱ་རྒྱུ་ཆེ་ཆེར་འགོ་ཐབས་ངོ་ལྟོག་གཉིས་ནས་མཛད། དེ་ནས་མདོ་སྟོན་སྤྱི་འབྱས་ངོ་ཡོད་མི་གྲངས་༧
 ཆེད་བཅར་གྱིས་དེ་འདྲའི་གནས་ཚུལ་རྩ་བ་ནས་ཡོང་མི་སྤྱིད་པ་ཡིན་གནས་ཞུས་ཐོག་མདོ་སྟོན་སྤྱི་
 འབྱས་༧ ནས་འགན་ལེན་ཞུས་འབྱས་ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་ཞུས་ཀྱང་ཡིད་ཆེས་གནང་རྒྱུ་འི་ཆ་བརྟུ་རྒྱ་
 གར་གིས་གསུངས་ཀྱི་འདུག་ཅིས་བཀའ་རྒྱུ་ཆེ་བརྟུ་བཏང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་འབྱས་རྣམ་པ་དགུ་
 པོས། འོ་ན་གསུངས་ཀྱི་འདུག་གསུངས་པ་ཅམ་གྱིས་ཕན་ཐབས་མེད་ངེས་ལ་སོང་རྒྱ་མཚན་བྲིམས་
 འོན་གཉིས་ལྟན་གྱི་ཁུངས་སྐྱེལ་དགོས་ལུགས་ཞུས་ཀྱང་ཆོག་གཅིག་གསུང་རྒྱ་མེད། དེ་རྗེས་ཡང་
 བཀའ་ཤག་ནས་བོད་རིགས་ནང་ཁུལ་དབྱེ་འབྱེད་གསལ་པོ་གནང་བའི་གསལ་བསྒྲགས་བསྐྱར་མ་
 གནང་། ཚུ་སྐང་རྒྱན་ལས་ནས་ཆོགས་གཙོ་ལི་ཐང་ཨ་ཐར་ལ་བྱོད་འཇུགས་དེ་ལྷ་བྱ་གནང་བ་དེ་
 ཁུངས་སྐྱེལ་མ་གནང་ཆོ། གཞིས་བྱས་མདོ་སྟོན་མི་མང་སྟེབ་བསད་གཏོང་བ་དང་བྱུང་མེད་ཡིན་
 པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་མ་ཞིག་ཞུས་ཀྱང་། རྒྱགས་གཅིག་ནས་རྩུན་གཡོ་ཆེད་བཟོ་གནང་བ་ཡིན་དུས་
 ཁུངས་སྐྱེལ་གནང་རྒྱ་མེད་པ་དང་། རྒྱགས་གཅིག་ནས་ཁུངས་སྐྱེལ་གནང་རྒྱ་མེད་གནས་དང་། ཡང་

ན་དོགས་པ་ནམ་ཉོགས་མེད་པའི་དགོངས་པ་དྲངས་བ་ཡིན་ལུགས་ཙམ་གསུངས་པ་མཛད་ཆེ་ལུ་
སྒྲུང་ཙམ་གཏོར་གཏོར་ཐབས་ཀྱི་ངན་བྱས་སྤྱི་ཚོགས་ནང་རྒྱས་མེད་ཆགས་སྤྱི་དགོངས་ནས་དེ་ལྟ་བུ་
ཡང་གསུང་མ་འདོད་ནས་བཞག་པ་ཞིག་ཀྱན་གསལ་ཡིན།

དོན་མེད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཆེད་བཟོས་ནག་ཉེས་གཡོག་པ་ཞིག་མིན་གསུངས་པ་དེ་བདེན་
པ་ཡིན་ན་ཁྱུངས་སྤྱི་ལ་གནང་སྤྱི་མེད་ནའང་། ཐོག་མར་ཨ་ཐར་རང་ནས་མནའ་དག་ལུ་དུས་དགོངས་
པ་དྲངས་བ་ཡིན་པའི་ཐག་གཅོད་གནང་ཆོག་གྲང་གནང་མེད། དེ་རྗེས་ལུ་སྒྲུང་དབྱས་སྤྱི་ལས་ནས་
དག་སེལ་དང་ཁྱུངས་སྤྱི་ལ་དགོས་ལུགས་ལུ་དུས་གྲང་དགོངས་པ་དྲངས་བའི་ཐག་གཅོད་གནང་
ཆོག་གྲང་དེ་ཡང་གནང་མེད། དེ་རྗེས་མདོ་སྟོད་སྤྱི་འབྲས་རྣམ་པ་དགྲ་ནས་དག་སེལ་འགན་ལེན་ལུ་
དུས་དགོངས་པ་དྲངས་བའི་ཐག་གཅོད་གནང་ཆོག་གྲང་དེ་ཡང་གནང་མེད། དེ་རྗེས་ལུ་སྒྲུང་དབྱས་
སྤྱི་ལས་ནས་བདེ་སྤྱི་མི་བཟོད་པའི་སྤྱི་མཆོན་གསལ་བཀོད་རྒྱས་བྱགས་ཆེ་སྤྱི་ཀྱི་སྤྱི་ཤོག་
ལུ་པའི་ངོ་བཤུས་སྤྱི་རྗེས་གསལ་བསྒྲགས་ལུས་པར་ཡང་མི་ངོ་སྤྱི་འཛོམས་དང་། དོན་དམ་ཞིབ་
འཇུག་སོགས་ཅི་ཡང་གནང་སྤྱི་ཐག་གཅོད་ཆོག་གྲང་དེ་རིགས་གང་ཡང་གནང་མེད་པ་སོགས་དེ་
ཐོག་ནས་ལུ་སྒྲུང་སྤྱི་ལ་འཇུགས་ཙམ་གཏོར་གཏོར་པའི་ངན་བྱས་ཀྱི་ནག་ཉེས་གཡོག་ཐབས་གནང་བ་
གསལ་བོ་ཡིན་པ་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱ་ཐམ་པ་ཐེ་ཆོམ་སྤྱི་ཙམ་མེད། དེ་འདྲའི་དགོངས་པ་བཞེས་དགོས་དོན་
ནི་དེ་བས་གྲང་མེད་ངེས་ཡིན།

ཁྱེད་རྣམ་པས་བོད་གཞུང་གིས་ཆབ་སྤྱི་མོས་མཉམ་དུ་མ་འཛོག་པར་དབང་འཛིན་པ་ཁ་
གས་ཀྱིས་ནང་ཁུལ་ཉེ་རིང་ཆགས་སྤྱི་དགྲ་འདུལ་གཉེན་སྤྱི་གི་བྱས་ངན་ལས་བོད་མི་ཁ་བྱལ་དུ་

གཏོང་བའི་ལས་དོན་མ་རུང་བ་མང་པོ་ཞིག་གནང་བ་རྣམས་དཀར་འོག་ནག་སྒྲིབས་བྱེད་དུ་མ་
 བཅུག་པར་ང་ཚོས་ཐེར་འདོན་བྱས་རིགས་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་གསལ་བཤད་ཁུངས་སྒྲིལ་བྱ་རྒྱ་
 མེད་ཁར། བྱོགས་གཏོགས་དཔུང་སྒྲིག་གནང་མཁན་གྱི་དཔོན་རིགས་ཚོས་རང་ཉིད་གྱི་ངན་བྱས་
 ལམ་དུ་འགོ་ཐབས་དང་ནག་ཉེས་འགོབ་ཆེད་བྱས་ཆད་ཆང་མ་རང་གཞུང་ཞེས་དང་། བོད་གཞུང་
 ཞེས་སྒྲིལ་ངས་གྱི་མཚན་རྒྱབ་ཁུར་གྱིས་ཁས་ཅེ་མོར་འཕྱར་ཏེ་བེད་སྤྱོད་ལོག་པར་སྤྱད་པ་འདི་རིགས་
 ཅུ་འགལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན། དཔེར་ན། ང་ཚོས་བཀའ་ཤག་ཅེས་ཁུ་བ་དེ་བོད་གཞུང་གི་ཆ་ཤས་ཤིག་
 ཡིན་པ་ངོས་འཛིན་བྱེད་གྱི་ཡོད་ལ་བྱེད་རང་རྣམ་པས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ངོས་འཛིན་བྱུང་དགོས། བཀའ་
 ཤག་ནང་ནས་ཀྱང་བཀའ་སྒྲོན་སུ་ཡིན་མིང་འཛུགས་བྱས་ཡོད། བོད་གཞུང་གི་སྡེ་ཚན་གཞན་གཉིས་
 ལ་གང་ཡང་འབྲེལ་བ་མེད། བྲིམས་བཞེ་ལྟར་ཚོགས་དང་། བྲིམས་ལུགས་དབང་འཛིན། འགན་
 འཛིན་སྡེ་ཚན་བཅས་གསུམ་བསྡེམས་པ་དེ་ལ་བོད་གཞུང་ངམ། རང་གཞུང་ཞེས་འབོད་གྱི་ཡོད།
 བྱེད་རྣམ་པས་རང་གཞུང་ནས་དེའི་སྐོར་ལ་ཞེས་དོ་བདག་དབང་འཛིན་པ་ཁ་ཤས་དེ་དཀར་འོག་
 ནག་འགོབ་བྱུང་རེ་བྱེད་པ་འདི་བྲིམས་འགལ་ཡིན། ང་ཚོས་དོ་བདག་མིང་གསལ་ཁུ་བ་ཞིན་དུ། བྱེད་
 རྣམ་པས་རང་གཞུང་ཞེས་མི་ངོ་སོ་སོས་བོད་གཞུང་གི་མཚན་བེད་སྤྱོད་གྱིས་སོ་སོ་རང་གཞུང་ཡིན་
 སུལ་གནང་བ་དེ་བྲིམས་འགལ་མིན་ན་གང་ཞིག་ཡིན་ནམ། དཀར་མཐའ་ནག་འདེད་གང་ཡང་མེད་
 པར་སྒྲིལ་ཚོགས་ནང་རྟོག་གཞི་ཆེད་བཞེས་ཤི་མེད་གྱི་སྤྱིད་བྱས་བྱུག་བསྟར་གནང་བ་ཞིན་པ་དེ་ཤིན་
 ཏུ་ནས་མ་རུང་བ་ཞིག་རེད། དཔེར་ན། བྱེད་རྣམ་པ་རང་གཞུང་གི་དཔོན་རིགས་གས་སུ་སྒྲིབས་ནས་
 ལོ་ཁ་ཤས་ལོང་ཅམ་ལས་བྱུང་མེད་པ་ཞེ་ཅིག་ཡིན་བཞིན་དུ་སོ་སོའི་ངན་བྱས་ནོར་འབྱུལ་བྱས་པ་

ཐམས་ཅད་བོད་གཞུང་ཡིན་པ་བཟོ་བྱུང་ཐབས་མེད། རང་གཞུང་ངམ་བོད་གཞུང་ཟེར་བ་དེ་བྱེད་
རྣམ་པས་ཀྱང་རེད་ལ་མདོ་སྟོད་མི་མང་གིས་ཀྱང་རེད། ཉ་གོ་དོན་རྟོགས་གནང་ན་ཡག་གི་རེད་ལྟ་
གི་ཡོད།

ཡང་བཀའ་ཚོགས་ནས་མུ་མཐུད་གསུངས་དོན། ཉེ་ཆར་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ནས་ཨ་
ཐར་ཅན་ལ་ཡིག་ཆ་ཁག་གཉིས་སྟུང་འདུག དེས་ག་རེ་ཤེས་བྱུང་ཟེར་ན་ཨ་ཐར་ཅན་དང་བོད་སོག་
ལས་ཁུངས་ཁ་སྐྱེལ་གྱིས་བོད་གཞུང་ལ་མཆོན་ཤས་དང་། གཞུང་མང་དབང་དབྱེན་སྦྱོར་དགྲུག་
ཤིང་རྒྱག་གི་ཡོད་པ་གསལ་བོ་རེད། ཡི་གེ་གཅིག་ནི་ཐེ་ཝན་དུ་ང་ཚོའི་སྐྱེ་ཆ་བ་ལེབས་མི་ཚོ་བཞུགས་
རྒྱུ་རིང་གི་འགྲོ་སོང་རྣམས་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ནས་རང་དབང་དམངས་གཙོ་ཚོགས་པར་སྟུང་
པའི་བྱང་འཛིན་ཞིག་ཡིན་པ་བསྟན་འདུག དེས་འབྲེལ་ནི་སྐྱེ་ཆ་བ་རྣམས་༧༥ ཟླ་༩ ཚེས་༥ ཞོགས་
པ་ལེབས་ཁར་རང་དབང་མང་གཙོ་ཚོགས་པའི་ལས་བྱེད་ཁྲོག་ཁར་ཤའོ་ཡོང་ནས་རྩིས་གཙང་བྱེད་
པ་ཞིག་ཡིན་ནའང་། ད་རེས་༧༥ ཟླ་༩ ཚེས་༩༡ འཁོད་པའི་རང་དབང་མང་གཙོ་ཚོགས་པས་བོད་
སོག་ལས་ཁུངས་སྟུང་པའི་བྱང་འཛིན་ཡིན་ཞེས་པ་དེའི་ནང་སྐྱེ་ཆ་བ་ཚོ་བཞུགས་རྒྱུ་རིང་གི་འགྲོ་
སོང་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ནས་བྱང་ཞེས་བཀོད་འདུག་པ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གཡོ་འཕྱུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་མིན་
བརྗོད་དགའ། དེའི་སྐོར་ཡོངས་བྱུང་གསལ་བསྒྲགས་ཤིག་གནང་ཡོད་ལ། གོ་ཏང་སྲིད་སློན་དང་
རང་དབང་དམངས་གཙོ་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོ་བཙུན་ལ་རྒྱལ་ཡིག་གནང་ཡོད་ཅིས་བཀོད་འདུག

ལན་འདེབས། བཀའ་ཚོགས་གཉིས་ནས་ཐེ་ཝན་དུ་རང་དབང་དམངས་གཙོ་ཚོགས་པ་
ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་ལུགས་ཁའི་རྩེ་མོར་བསྐྱམས་ནས་བོད་མི་མང་མགོ་བོ་རྫོངས་ཐབས་ཇི་ལྟར་

ཚོགས་ཆེན་ཐོག་འདེམས་ཐོན་བྱུང་བའི་རྒྱན་ལས་མི་གྲངས་༧ ཡོད་ནས་མི་གྲངས་༥ རི་སྤྱོད་བསྐྱར་
 འགྲིག་ཡོང་ཐབས་བྲལ་གསུངས་ཏེ་གཞུང་ཁོངས་ནས་ཕྱིར་འབུད་གནང་འདུག་པ་དེ་ནི། གོང་པོ་
 དབུས་གཙང་ཡིན་ཟེར་བའི་གནད་དོན་ཡིན་པ་དང་། ཕྱིར་འབུད་གནང་བ་དེ་རྣམས་ཁམས་པ་འབྲི་
 རྒྱུ་ཤར་རྒྱུད་པ་ཡིན་པ་གསལ་པོར་འབྲོད་འདུག་ཅིས་པ་ཤད་ཡོད། གནས་ཚུལ་དེ་དག་ནི་རྟོག་བཟོ་
 རྒྱུ་སྤྱི་ག་གིས་མདོ་སྟོད་མི་མང་མགོ་བོ་སྟོངས་ཐབས་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན། བཀའ་སྤྱིའི་གསལ་
 བསྐྱགས་ནང་མཛད་གཙུག་ཏེ་རྣམས་འཕོ་འགྱུར་མ་བྱུང་གི་བར་གཞུང་འབྲེལ་ངོས་ལེན་ཕྱིར་བསྐྱུ་བྱ་
 རྒྱུ་ཞེས་པ་ལས་ཁོང་ཚོ་གཞུང་ཁོངས་ནས་ཕྱིར་འབུད་གནང་བའི་བརྗོད་ཚིག་གཅིག་གྱུར་མེད། འབྲི་
 རྒྱུ་ཤར་རྒྱུད་པ་ཞེས་ཆེད་དུ་བྱུང་དེའི་བརྗོད་ཚིག་དེ་ནི་བོད་གཞུང་གི་དགོངས་གཞི་མིན་པར་རྒྱ་མི་
 དམར་ནག་གི་སྤྱོད་བྱས་ལྟར་བར་ལམ་ཨ་ཐར་ཅན་ནས་ཆེད་དུ་འབོད་པའི་སྐད་ཆ་ཞིག་རེད་ཅིས་
 དང་། གོང་པོ་དྲི་མེད་སྟེང་མཁར་བུ་བསྟན་གྱི་མིང་མ་གསལ་བའི་འབྲེལ་བརྗོད་སྒྲིབ། བཀའ་
 སྤྱིའི་གསལ་བསྐྱགས་ནང་། གོང་དུ་མཆོན་འཁོད་གྱི་མཛད་གཙུག་རྣམ་པ་ཞེས་གསལ་ཡོད་
 ཅིང་། བཀའ་སྤྱིའི་གསལ་བསྐྱགས་ནང་གོས་མཐུན་ཡིག་ཆ་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་གསལ་བཤད་དང་། དངོས་
 འབྲེལ་ཡིན་པའི་རྟོག་བཟོའི་གསལ་བསྐྱགས་ཐོག་མཆོན་རྟགས་འགོད་མཁན་ཞེས་གསལ་ཡོད་པ་
 དེ་ལ་རྩ་འཛིན་གྱིས་མི་དྲུག་གི་མིང་བཏོན་ཡོད་པ་ལས། ཆེད་དུ་གོང་པོ་དྲི་མེད་བུ་བསྟན་བྱུང་
 བཏོན་གནང་བ་ཞིག་མ་རེད། རྒྱན་ལས་ཆང་མ་ངོས་འཛིན་གནང་སྟངས་གཅིག་གྱུར་ཡིན་ཅིས་
 གསུངས་འདུག །

ལན་འདེབས། གོང་གསལ་ལྟར་ང་ཚོ་ཤར་རྒྱུད་པ་མི་༥ རི་སྤྱོད་བསྐྱར་འགྲིག་ཡོང་ཐབས་

བྲལ་གསུངས་པ་དང་། འཕོ་འགྱུར་མ་བྱུང་གི་བར་གཞུང་འབྲེལ་ངོས་ལེན་ཕྱིར་བསྐྱེལ་སྤྱད་གནང་
 བ་དེ་དངོས་འབྲེལ་ལས་ཏྲོག་བཟོ་གང་ཡང་མ་རེད། གལ་སྲིད་ཕྱིར་སྤྱད་གནང་བ་མིན་ན་ང་ཚོས་
 ཕྱིར་སྤྱད་གནང་དགོས་ཞུ་གི་མེད། བོད་གཞུང་ནས་གཞུང་འབྲེལ་ངོས་ལེན་མེད་པའི་ཡོངས་ཁྱབ་
 གསལ་བསྐྱབས་གནང་ཐོག་གཞུང་ཁོངས་ལས་སྤངས་ཁག་དང་། སླིག་འཛུགས། ཚོགས་པ་ཁག་
 ཚང་མར་དམིགས་བསལ་གྱིས་རྒྱ་སྐད་རྒྱན་ལས་ལ་ངོས་ལེན་བྱས་ན་མི་འགྲིག་པའི་བཀའ་བཀོད་
 གནང་ཡོད་སྟབས་ང་ཚོ་ཕྱིར་འཁུན་གནང་བ་ངོས་འཛིན་ཞུ་གི་ཡོད། བྱིད་རྒྱལ་པ་བཀའ་ཚོགས་
 གཉིས་ངོ་མ་ཚན། ང་ཚོར་བྱེད་ཐབས་མི་འདུག ཁམས་པ་ཁམས་པའི་ལུང་པར་སྟོན་རྒྱ་རེད། ཕྱིར་
 འཁུན་གནང་བའི་མི་༥ བོད་འབྲི་རྒྱ་ཤར་རྒྱུད་པའི་མི་ཞེ་ཅིག་ཡིན་པ་དང་། ཡར་སྤྱད་རྒྱུར་ལེན་ཟེར་
 བ་དེ་འབྲི་རྒྱ་ཤར་རྒྱུ་གསུངས་ཀྱི་ཡོད་རེད། བོད་གཞུང་གི་བཀའ་སློན་གྱི་པས་གསུངས་པ་དེར་
 བཀའ་སློན་མཚན་ཁུར་འགའ་ཤས་ནས་དང་ལེན་གྱིས་རྒྱལ་སྤྱིར་བྱས་ཏེ་སྤྱི་འབྲུས་གོས་ཚོགས་ནང་
 ཚོགས་གཙོ་དང་བཅས་ཤུགས་ཆེ་བ་ཚོས་རྒྱལ་སྤྱིར་གནང་བ་སོགས་ལ་བརྟེན་ཤར་རྒྱུད་པ་རྒྱལ་ས་
 སྤྱག་ནད་མི་ཚོག་པའི་དབང་གིས་སེམས་ཚབས་ཆེན་པོའི་ཐོག་ནས་ཐེར་འདོན་ཞུས་པ་ཡིན། འབྲི་
 རྒྱ་ཤར་ཟེར་བའི་འབོད་ཚིག་སྤྱི་ཚོགས་ནང་སློག་གྱུར་གྱིས་དང་པོ་གླེང་མཁན་སུ་ཡིན་ང་ཚོས་
 གོང་དུ་ཡིག་ཆ་འདིའི་ནང་ཞུས་ཡོད། ད་ཆ་ང་ཚོས་ཀྱང་ར་སྟོན་ཞུ་བཞིན་པ་ཡིན། དཔེར་ན། ང་ཚོ་
 ཤར་རྒྱུད་པ་མི་གངས་༥ ཕྱིར་འཁུན་གནང་། གོང་པོ་དབུས་གཙང་ཡིན་ཟེར་བའི་གནད་དོན་ཡིན་
 རྒྱལ་ཞུས་པ་དེ་དངོས་འབྲེལ་ལ་སོང་བྱིད་རྒྱལ་པ་ཡང་བཞུགས་ཤིག་གནང་སྟེ་གོང་པོ་དྲི་སྟེང་ཐུབ་
 བསྟན་བྱུང་བའོན་གནང་བ་མིན། རྒྱན་ལས་ཚང་མ་ངོས་འཛིན་གནང་སྤངས་གཅིག་གྱུར་ཡིན་ཅིས་

ལྷུག་ཐོག་ལྷུག་བརྟེན་གསུམ་གྱི་བཀའ་བྱུང་ནས་པོ་ཞིག་གནང་འདུག ལུ་ཐེངས་རེ་ལ་གསུངས་ཐེངས་
 མི་འདྲ་བ་རེ་རེ་གནང་དགོས་ཐུག་པ་འདི་ཡང་ན་མཁུན་རྒྱ་ཆེ་ཐག་ཆོད་ནས་དོན་ངོ་མའི་ཐོག་ཐུགས་
 མ་ཉམ་པར་བཞག་རྒྱ་ལུས་བསྐྱད་པའམ། ཡང་ན་ཉམས་འགྱུར་གྱི་སྟོང་བཤད་ལ་དབྱིངས་འཕར་
 ཐག་ཆོད་ནས་དོན་ངོ་མའི་ཐོག་བབས་མི་བྱུང་བ། ཡང་ན་ཕྱི་མིའི་སྐད་ཡིག་དང་གཤིས་ཁར་སེམས་
 ཤོར་ཐག་ཆོད་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་གཤིས་ཀ་དང་བདེ་ལྷུག་ལ་དོན་གྱི་ཆོར་སྤང་བཞེས་མི་མཁུན་པ།
 ཡང་ན་ལྟ་ལོང་ཉན་ལོང་མེད་པར་ཁར་བྱག་གི་སྟོབས་པ་ཆེན་པོས་རང་སྤང་གང་ཤར་དེ་བཅད་སྟོང་
 གནང་བ། ཡང་ན་རྟ་ཞོན་ཞོན་དུ་བཞུགས་པ་ལས་རྟ་བབས་ནས་བོང་བུ་ཞོན་མ་སྟོང་བ་ཡིན་
 ཅང་། སྟོར་བུར་དུ་རྟ་བབས་ནས་བོང་བུ་ཞོན་མ་ཐག་བོང་བུའི་འགོ་བཙོ་མི་མཁུན་པས་བོད་མི་ནང་
 ཁུལ་གཏོར་བཤིག་གིས་མཆོན་ཆབ་སྤྱོད་དང་བཅས་པར་ཐལ་ལུང་རྒྱགས་གཞུས་ལྟ་བུ་འདི་ཆགས་
 པ་ཞིག་ཡིན་པ་ཤེས་ཐུག། དེ་དང་དེ་འདྲའི་བོད་སྟྱི་དོན་ལ་འགན་ཁུར་དང་། བོད་གཞུང་གི་ཆབ་
 འབངས་ལ་ཤ་ཆ་བདག་སྟོན་མེད་པར་སྤང་པོ་རྟ་ཐོག་རྟ་སྟོབས་པ་ལྟ་བུ་གནང་ཕྱོགས་འདི་རིགས་
 ལ་བལྟས་ཆེ་བོད་མི་མང་བསོད་སྡེ་དམན་པའི་རྟགས་མཆོན་གསལ་པོ་རེད་ལྟ་གི་ཡོད།

ཡང་བཀའ་ཆོགས་ནས་ལུ་མཐུད་གསུངས་དོན། མདོ་སྟོང་མི་མང་གིས་ཤེས་རྟོགས་
 གསལ་པོ་གནང་དགོས་པ་ཞིག་ནི། ཨ་ཐར་དང་། རིན་ཆེན་ཆེ་རིང་། བྱ་རྟོད་སྤྱུང་དོན་ཡོད། མདོ་
 གཉེར་གསེར་དགའ། དྲི་མེད་སྟོང་མཁར་བྱུང་བསྟན། གཡུང་དུང་ནམ་རྒྱལ། རེ་ཁེ་ཀམ་བཅས་ནས་
 གཤོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོའི་བཀའ། བཀའ་སྟོན་གསལ་བསྒྲགས། མདོ་སྟོང་མི་མང་གི་
 བསམ་རྒྱལ་བཅས་པར་བརྟེན་མེད་དོག་རོལ་གྱིས་ཁ་བཏད་དུ་ལངས་ཏེ་སྟྱི་ཆོགས་ནང་དབྱེན་སྟོར་

དགྲུག་གི་བྱ་བ་མཐུད་རྒྱུ་སྒྲིབ་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། བོད་གཞུང་གི་ཕྱག་རྟུ་ཁྲིམས་དང་
 དབང་ཆ་གང་ཡང་མེད་ནའང་། བོད་སྤྱིའི་རྩ་དོན་ལ་གནོད་གཞི་དང་། དགྲ་བོའི་འདོད་དོན་སྐྱབ་
 ཐབས་ཀྱི་བྱ་བར་འགོག་སྒོལ་མཐུད་གནང་རྒྱ་དེ་དེ་ཆོའི་ལས་འགན་ཆགས་ཡོད། མདོ་སྟོད་མི་
 མང་རྒྱམས་ནས་དེ་མཐུན་ཁོ་ཆོའི་བྱ་སྟོད་དན་པ་རྒྱམས་ལམ་སྟོད་དུ་མི་གཏོང་བའི་འགན་ཁུར་ངེས་
 པར་དུ་བཞེས་དགོས་བཅས་བཀའ་ཆོག་སྤྱད་མོང་ནས་༡༩༩༡།༡༠།༡༡ ལ་ཞེས་བཀོད་འདུག །

ལན་འདེབས། དེ་ཆོའི་ངོས་ནས་ཡགོང་ས་མཆོག་གི་བཀའ་མ་སྐྱབ་པ་དང་། བརྩི་བཀྱར་
 མ་ཞུས་པ་གང་ཡང་མེད། དེ་འདྲའི་གནས་ཚུལ་ཡོད་མི་སྤྲིད། ཡགོང་ས་མཆོག་དང་བཀའ་སྤྱི་གཉིས་
 གཅིག་པ་མ་རེད། བྱེད་བཀའ་ཆོག་སྤྱི་གཉིས་ནས་དན་བྱས་ཐམས་ཅད་ཡགོང་ས་མཆོག་ལ་མཉམ་
 སྐྱར་དགོས་དོན་མེད། ཡགོང་ས་མཆོག་ནས་གྲུས་ཆོར་དམིགས་བསལ་ཞུ་སྟོའི་བཀའ་བསྩལ་མེད།
 དབང་བྱེད་རྒྱམ་པས་ཡགོང་ས་མཆོག་གི་བཀའ་བསྩལ་བ་གསལ་བསྒྲགས་གནང་བའི་ནང་དེ་ཆོར་
 བྱེད་སྟོའི་བཀའ་སྟོབ་གང་ཡང་མི་འདུག འདས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ནི་ཆོར་བ་ཡིན་ཅང་འགྲོད་པའི་རང་
 བཞིན་ལས་བྱེད་ཐབས་བྲལ་བ་ཞིག་རེད། ཤེས་བཞིན་བྱེད་བསད་ཞུས་པ་ནི་རྩ་ནས་མི་སྤྲིད། འོ་ན་
 ག་རེ་ཞུ་དགོས་མིན་བྱེད་རྒྱམ་པས་གསུང་ན་ཡག་པོ་འདུག དེ་ཆོས་བལྟས་ན་ཡགོང་ས་མཆོག་གི་
 བཀའ་བརྩི་མེད་གཏོང་མཁན་བྱེད་རྒྱམ་པ་ཡིན། གང་འདྲ་སེ་ཡིན་ཟེར་ན། །

༡ འབྲས་སྟོངས་སུ་ཡོད་པའི་བོད་གཞུང་གི་གསེར་དཔུལ་ཡོངས་རྫོགས་ཟེང་བྱས་པ་
 དེ་དང་།

༢ འཇམ་གླིང་རྒྱལ་ཆོག་སྤྱད་ཚུགས་ཡུལ་ཨ་རིའི་རྒྱལ་ས་ནི་འུ་ཡོག་རྟུ་བོད་གཞུང་དོན་གཅོད་

ལས་ཁུངས་ཨ་རིའི་སྤྱི་དཔྱད་འཛིན་ཁེ་ན་ཏའི་སྐབས་སུ་བྱིམས་མཐུན་དེ་བ་སྐྱེལ་བྱས་པའི་དོན་གཅོད་
 ཁང་དེ་བཀའ་སློན་གྱི་པ་བསྟན་འཛིན་ནམ་རྒྱལ་ནས་སྒྲིག་བརྒྱན་སློག་ཆ་བས་ཏེ་རྩ་མེད་བཟོས་པ་
 དེ་གནད་ལག་གའི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་མིན་དོ་སློང་བྱས་ན། ཀ རྒྱལ་ཚོགས་ཚུགས་ཡུལ་ཡིན་པའི་ས་
 གནད་གལ་ཆེ་ཡིན་པ་དང་། ཁ ཨ་རིའི་སྤྱི་དཔྱད་འཛིན་ནི་སོན་སྐབས་རྒྱ་ནག་དང་འབྲེལ་ལམ་བྱེད་
 འགོ་བཙུགས་དུས་རྒྱ་མིའི་གཞོན་ཤུགས་དགོས་འདུན་དུ་ནི་འཕྲོག་བོད་ཀྱི་དོན་གཅོད་ཁང་སྒྲིག་
 དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་བཤད་ཀྱང་ཁང་ཁུང་དེ་བྱིམས་མཐུན་དེ་བ་སྐྱེལ་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་སྟབས་སྒྲི་
 བརྒྱབ་མ་ཐུབ་པ་ཡིན་པ། ག རྩ་བའི་ཁང་ཁུངས་དེ་རྩ་ཉོས་གནད་བ་ཞིག་མིན་རུང་དོན་གཅོད་
 ཁང་གསར་ཉོས་བྱས་ལུགས་དང་། སློག་ཆ་དགོས་ལུགས་པར་མ་བཤད་བར་ཁང་བདག་དེ་བོད་དོན་
 ལ་ཤ་ཆའི་རྒྱབ་སྐྱོར་ཡོད་མཁན་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ཐོག་མར་དོན་གཅོད་ཚུགས་ནས་བཟུང་ཁང་
 གྲླ་བད་ཤ་གཅིག་དཔར་ཆ་དགོས་ལུགས་བརྗོད་མ་མྱོང་བ་སོགས་དངོས་ཡོད་ཡིན་པ།

༣ དག་བཤེས་དབང་རྒྱལ་ལགས་ཀྱིས་ཁང་རྒྱ་ཆེ་ཞིག་ཡུལ་བ་དེ་བཅོངས་ནས་རིན་
 འབབ་ཆ་ཆང་ཅིས་ཞུ་མ་བྱས་པར་བསྟན་འཛིན་ནམ་རྒྱལ་ནས་བཅོད་བྱས་ཡོད་པ་དང་། ས་ཁང་
 ཡུལ་བ་དེ་ཕྱིར་བཅོང་བྱེད་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་ཁང་རིན་ནས་བཅོད་བྱེད་སེམས་ཀྱིས་ཕྱིར་
 བཅོངས་བྱས་པ་ལྟ་མི་ཀྱན་གསལ་ཡིན་པ། དེ་རྗེས་དོན་གཅོད་ཁང་གསར་ཉོས་བྱ་རྒྱའི་ཁང་རིན་
 ཆེད་ཨ་རིའི་ཁུལ་དུ་ཞལ་འདེབས་སྒྲོང་མོ་བྱས་པར་ཨ་སྒྲོར་འབུམ་ཕྱག་མང་པོ་ཞལ་འདེབས་སྤྱད་
 མཁན་བྱང་ཡོད་ཀྱང་ཅིས་རྒྱག་སོགས་རྩ་བ་ནས་བྱས་མེད་པ། དེ་རྗེས་ཁང་བ་ཉོ་འཆར་ཡིན་ལུགས་
 བཤད་པ་དེ་ཉོ་མ་ཐུབ་ནས། དོན་གཅོད་ཁང་ཚུགས་ཡུལ་མེད་སྟབས་རྒྱ་གར་བའི་མི་རིགས་ཡིན་

བ་ཞིག་གི་གོ་དམ་གྲུ་ཏེ་མཚོན་ཅི་གསར་བཏང་གིས་དོན་ཁང་ཚུགས་དགོས་བྱུང་། མཐའ་མ་ད་
 ལྟའི་དོན་གཅོད་ཁང་ཚུགས་ཡུལ་དེ་ཉི་དགོས་བྱུག་པའི་ས་ཡུལ་དེ་གོང་གསལ་ཡིན་པ། དོན་གཅོད་
 ཁང་དེ་བསྐྱེད་བྱུང་མེད་པ། དེ་མིན་གྱི་སྐྱེད་པའི་འཁོར་ལོ་གཞན་ཞིག་བསྐྱོར་བ་ནི། ཨ་རིའི་རྒྱལ་
 ས་མ་གཤིང་འོན་དུ་དམིགས་བསལ་ལས་ཁུངས་གིས་ཚུགས་ན་དགོ་མཚན་ཆེ་ལུགས་གྱི་ཞོར་དུ་
 འབྲུབ་བཏོན་ཞིག་བྱས་བྱས་པའི་ཐོག་མའི་སྐབས་བསྟན་འཛིན་རྣམ་རྒྱལ་དོན་ཁང་ནས་དགོངས་
 བློ་ཅམ་མེད་པར་ཉི་ཉོང་དུ་ལྷ་བ་གཉིས་གྱི་རིང་བསྟན། ཐེ་མཚན་གསར་འགོད་པ་ཁྲི་ཁྲི་ཅན་ཟེར་
 བའི་བརྒྱད་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་གྱི་མི་གསུམ་ཉི་ཉོང་དུ་ཡོང་། ཉི་ཉོང་དུ་གསང་བའི་ཐོག་དངུལ་
 འབེང་ཞིག་སྒོ་འབྲེད་བྱས། འབེང་གི་ཡིག་ཆ་དང་ལག་དེབ་ཐོག་ཕན་ཚུན་གཉིས་ཀའི་གསང་མིང་
 བཀོད་པ་སོགས་འབྲེལ་བ་ཆ་ཚང་བྱས། ཕན་ཚུན་ཡིག་ཆ་བཞག་ ཐེ་མཚན་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་གྱི་
 མི་ཚོས་ཉི་ཉོང་དོན་གཅོད་དང་། ཨ་རིའི་དོན་གཅོད་གཉིས་ལ་དངུལ་སྤྲད་པ་དེ་བཅན་བྱོལ་བོད་
 གཞུང་ནས་སྤངས་པ་ཡིན་ཤིག་བྱས། བསྟན་འཛིན་རྣམ་རྒྱལ་དང་། བསྐྱེད་པོ་གཉིས་གྱིས་གསང་
 བའི་དངུལ་དང་གསང་གནས་ཉི་ཉོང་འབེང་ནང་དུ་གསང་མིང་ཐོག་ཡོང་གི་ཡོད་པར་བརྟེན་གསང་
 རྒྱུ་རྩེལ་མཁན་ཡོང་ཤིག་མ་བྱས་པར་དངུལ་མང་པོ་ཞིག་ཨ་རིར་བཏང་། ཁོང་ཚོས་སྒྲེར་གྱི་སྟོད་
 ཁང་ཉི་བ་སོགས་བེད་སྤྱོད་བྱས་པ་རེད། ཡང་ཨ་རི་བ་མེ་ཀལ་ཟེར་བ་ནས་བདེ་སྤྱང་དང་བྱིལ་
 བསྐྱགས་གཉིས་གྱི་ཆེད་དུ་ཨ་སྒོར་འབུམ་གཅིག་བཏང་བ་དེ་ཡང་བསྟན་འཛིན་རྣམ་རྒྱལ་ནས་བར་
 ཟས་བྱས། ལ་དྲགས་ནས་ར་སྤྱིའི་ཁུ་ལུ་ཉི་ཚོང་བྱེད་སྐབས་མི་མང་ལ་ཡགོང་ས་མཚོག་གི་བཀའ་
 འབྲེལ་ཡིན་ཅེས་མགོ་སྐྱོར་བཏང་ནས་ཉི་ཚོང་བྱས་ཏེ་ཉིན་སྒོར་འབུམ་༤༥ ཟ་བེད་དང་ཁ་བསྐྱུ་

བརྒྱུ་ལྟུང་གྲོ་མཚོ་གསུམ་པོ་འདི་དབྱེད་དུས་ལ་དྲགས་མི་མང་ལ་སྒྲོར་འབུམ་༡༠ སྒྲོར་
ཞིག་ནང་སྤྱོད་ལས་ཁུངས་ནས་མི་མང་ག་ཞན་གྱི་རོགས་དངུལ་ནས་ཁ་བསྐྱར་གྱིས་བཀའ་སློན་སྒྲེར་
གྱི་བཟུང་བྱས་པའི་གྲུན་གསལ་བྱས། ཡགོང་ས་མཚོ་ག་གི་མཚན་ཐོག་ཉི་ཉོང་ནས་དངུལ་འཛིན་
ཁག་༥ ནང་ཉིན་སྒྲོར་འབུམ་༥༧ ལྷག་ཙམ་འབྱོར་བ་བཟུང་བྱས། དཔལ་འབྱོར་ལས་ཁུངས་

གྱི་འགན་ཁུར་ཁོངས་གཞུང་དངུལ་ཉིན་སྒྲོར་འབུམ་༢༠༠ ཕྱིས་ཆད་གྱུར་བ་བཙས་གྱིས་
བཀའ་མཐོང་བའི་ཉི་ལྟོས་ཕྱོགས་གཏོགས་ཆང་མར་སྤར་མེད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ཉམས་འགྱུར་དང་
ལྷན་བཟོས་པ་དེ་དག་ཡགོང་ས་མཚོ་ག་གི་བཀའ་བཙུ་ནས་གནང་བ་ཞིག་མ་རེད།

༧ ཀ་སྤྱུག་དང་རྡོར་སྤྱིང་རང་འཛོའི་བཟོ་བྱ་ལ་རྒྱ་དམར་གཞུང་ཆ་བཤུང་གི་དཔོན་རིགས་
ལས་བྱེད་ཆེད་དུ་གདན་ཁྲུབ་བྱས་པ་དེ་རིགས་ཡགོང་ས་མཚོ་ག་གི་བཀའ་བཙུ་ནས་གནང་བ་ཞིག་མ་
རེད།

༨ བཀའ་སློན་གྱི་པའི་མིང་ཁུར་མཁན་བྲག་གཡལ་བ་བཟོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱལ་ནས་
སྤར་ཐང་པར་ཁང་གི་ཆེད་དུ་རོགས་རམ་དང་ཞལ་འདེབས་བྱུང་བ་ནས་དངུལ་ཕོན་ཆེན་སྤྲེལ་སྤྱོད་
བྱས་པ་དང་། ལས་བྱེད་བདག་གཉེར་ཁང་གི་དངུལ་བེད་སྤྱོད་བྱས་པ། ཉིར་ལཱ་འཛོལ་སྤྱོད་གི་
ཕྱིས་ཁོངས་ནས་དངུལ་བྱས་པ། ལྷག་གཡོ་དན་བྱས་གྱིས་བཟུང་མཁན་མཁས་གྲུབ་ཅན་མི་དན་ཁ་
གས་ལ་ཁུ་སྒྲིང་སྤྱོད་འཛུགས་ཅུ་གཏོར་གཏོར་ཐབས་དང་། ཚོགས་གཙོ་ལི་ཐང་ཨ་ཐར་ལ་ནག་
སྤྱོད་ཕོག་ཐབས་དང་མི་མང་ནས་རྡོ་རྒྱལ་བྱེད་ཐབས་གྱི་ལས་འགན་སྤྱོད་པ་དང་། དེའི་ཆེད་གསང་
འབྲེལ་ཇི་བྱས་གྱི་ཡིག་ཆ་གསལ་པོ་ཐོན་པ་སོགས་ཡགོང་ས་མཚོ་ག་གི་བཀའ་བཙུ་ནས་གནང་བ་

ཞིག་མ་རེད།

༤ བདེ་སྤང་བཀའ་སློན་མིང་ཁུར་བ་ལྟ་མོ་ཆེ་རིང་ནས་སློག་གྱུར་གྱི་ལས་ཀ་ཁོ་ན་བྱས།
བདེ་སྤང་གི་གསང་ལས་པ་ཁག་གཅིག་ལ་ནང་ཁུལ་དགའ་མིན་དགའ་དོགས་གྱི་ལས་དོན་བྱེད་པའི་
འགན་ཁུར་སྤྱད། ཨ་རི་གནས་སྡོད་དགེ་འདུན་ཉི་མ་ནས་བོད་བྱིམ་དུ་སློབ་ཡོན་ཞལ་འདེབས་ཨ་
སྒོར་༢༥༠༠ ལུལ་བ་ཁ་བསྐྱར་ཐོག་དགུ་བཅུ་གསུམ་ཆོགས་པར་སློད་དུ་བཅུག་ཅུ་སྒྲིབ་སྒྲིག་འཇུགས་
ཅུ་གཏོར་གྱིས་སྒྲིག་འཇུགས་གཞན་འདྲ་མིན་མང་པོའི་ཅུ་འཇུགས་བཅོ་ཐབས། ཅུ་སྒྲིབ་གསར་བ་
ཆེད་འཇུགས་ཆེད་ལྷི་ལི་དང་། རྫོང་གྲིང་། བལ་ཡུལ་བཅས་

སྤྱ་གསང་འགྲོས་ཐོག་མི་ངན་ཁག་གཅིག་དང་ངན་གྲོས་རིམ་པར་བྱས་ཏེ་བོད་མི་ནང་
ཁུལ་གཏོར་བཤིག་དགྲུག་ཤིང་གི་ལས་ཀ་མི་མངོན་པའི་ཐབས་དུ་མ་དང་བཅས་ཏེ་བཤད་པའི་
མཐའ་མེད་པ་བཅོས་དང་བཅོ་བཞིན་པ་འདི་རིགས་ཡོག་པ་མཆོག་གི་བཀའ་བརྩི་ནས་གནང་གི་
ཡོད་པ་ཞིག་མ་རེད། །

ཡ མཐའ་ན་རིན་ཆེན་མཁའ་འགྲོ་ནས་ཀྱང་མི་ངན་དེ་དག་ལྟ་ལྟ་བུ་བསྒྲུམས་ནས་ཅུ་སྒྲིབ་
སྒྲིག་འཇུགས་མེད་པ་བཅོ་བའི་ལམ་བུའི་ཐོག་ཤར་སློད་གྱིས་གཞོད་འགལ་གང་ཐུབ་ཅི་ཐུབ་བྱེད་
གྱི་ཡོད་པ་དཔེར་ན། ༧༥ ལོའི་ཅུ་སྒྲིབ་ཆོགས་ཆེན་གྱི་གྲོས་ཆོད་རང་དབང་གསར་ཤོག་ཐོག་སྤྱི་
མཆུངས་སྤྱ་བཀོད་པ་ཞིག་ཡིན་ནའང་། གསར་འགོད་པ་སྤྱར་ཁམས་ཆེ་རིང་དབང་ཕྱུགས་ཟེར་བ་
དེ་བཀའ་འགྲུག་གིས་ཅུ་སྒྲིབ་ཆོགས་ཆེན་གྱི་གྲོས་ཆོད་གསར་འགོད་བྱས་པ་ཉེས་འཛོལ་ཆེན་པོ་ཡིན་
པའི་ཅུ་མཆོན་དྲི་བ་དང་བཅས་མིག་ནས་བྲག་འབབ་དགོས་པའི་བཀའ་ཁྱུགས་བཏང་བ་སོགས་

དང་། མོ་རང་བྱུང་མེད་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོ་བྱེད་དུས་ཉི་ཉོང་ནས་སྟོང་ལོར་བརྒྱད་བོད་སོག་
ལས་ཁུངས་ཀྱི་དདུལ་ཉིན་སྟོར་འབུམ་གཉིས་བཏང་ལེན་བྱས་ལུགས་ཡོངས་གྲགས་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་
དེ་རིགས་ཡགོང་ས་མཚོག་གི་བཀའ་བརྒྱ་ནས་གནང་བ་ཞིག་མ་རེད།

༥ ཚོགས་གཙོ་ཟམ་གདོང་ནས་མཁུན་ཡོན་སྟོང་པའི་སྟོབས་པ་མཐོ་པོ་དེ་ནམ་མཁའི་
དབྱིངས་སུ་འཕྱར། འདྲུས་དང་འཆང་ས་རྩ་ནས་མེད་པའི་གསུང་བཤད་འཇའ་རིས་ལྟ་བུའི་གྱར་
ཁང་ལུབ། བོད་མི་བརྒྱ་ཆ་༩༩ ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཐོབ་ན་དེའི་ཉིན་མོ་ནས་བདུན་ཕྲག་གཅིག་
གི་ནང་བོད་རང་བཙན་ཐོབ་རྒྱུ་ངས་ཐག་གཅོད་བྱུང་བེད་པ་སོགས་གསུངས་ཏེ་དོན་དུ་རི་མིན་ལའོ་
བ་སྟོང་པའི་དུས་སུ་འང་བོད་རང་བཙན་ཐོབ་རྒྱུ་མེད་པའི་རྣམ་འགྱུར་དེ་མ་བྱའི་སྟོ་མདོངས་ལས་
མཛེས་པ་དང་། ཁུ་ལུག་གི་དུག་འགྱུར་ལས་སྟོན་པའི་སྟོན་བད་བཏང་། རང་རྒྱལ་གཞན་ཕམ་གྱི་
མིན་བྱས་ཤིག་ཕྱགས་སུ་ཉར། མི་སྟོང་ཆར་བུར་གཏོར་བའི་ཚོག་མཚོན་གྱི་མདའ་མོ་སྟོ་ལྟ་བུ་དེ་རྒྱན་
ཆད་མེད་པར་དག་འདུལ་གཉིན་སྟོང་གི་ཆེད་དུ་བཏང་། འཆོ་མེད་ཞི་བ་ཟེར་བའི་མིང་ཚོག་ཅིག་
ཞལ་གྱི་ཕྱི་མོར་བསྐྱམས། རང་ཉིད་ཕྱོགས་གཏོགས་དང་བཅས་པས་བྲིམས་དང་། སྒྲིག་ལམ། ལས་
དང་རྒྱུ་འབྲས་གང་ལའང་བརྩི་མེད་གྱིས་གཞན་ཕྱོགས་ལ་བསམ་སྟོར་རན་རྩལ་གཞོན་ལྷགས། སྟེ་
བོ་བྲི་ཕྲག་མང་པོའི་མི་སྟོང་དུམ་བུར་བརྟུབ་པའི་ཚོག་མཚོན་བཏབ་པ་སོགས་མི་བསད་བྲག་སྟོར་
ཡོང་རྩ་རི་ལྟར་བྱས་རུང་དེ་དག་ལ་འཆོ་བ་ཟེར་བའི་དངོས་དོན་ཟུར་ཙམ་མི་བརྩི་བར་དོ་དང་རྒྱགས་
པ་གཅིག་ལུར་འཆོ་བ་བརྩི་ཁུལ་གྱི་དུག་མདའ་ཡོལ་བ་ཙན་ཞིག་འཛིན། རང་ཉིད་རྒྱ་གར་ཉིན་རྟེན་
ཚོས་ལུགས་ཀྱི་ཚོགས་མིའི་ཁོངས་སུ་ཞུགས། བཅའི་མཐོ་སྟོབ་ཀྱི་རྟ་པོ་ཞོན་པའི་ཐོབ་ཐང་དེ་ཞབས་

ཡ་གཅིག་གིས་མནན། བཅན་བྱོལ་བོད་གཞུང་སྤྱི་འབྲས་ཚོགས་གཙོའི་བོད་བྱ་ཞོན་པའི་ཐོབ་ཐང་
 དེ་ཞབས་ཡ་གཅིག་གིས་མནན། ཞལ་གཅིག་ནས་ཤ་གཉིས་བཞེས། མི་གཅིག་གིས་ཕོགས་གཉིས་
 ཟས། དབྱིན་ཡིག་ཤེས་མཁན་དང་ཐུག་དུས་བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་གཞུང་ལུགས་སྒྲོར་གསུངས། བོད་
 ཀྱི་ཚོས་དང་གཞུང་ལུགས་ཤེས་མཁན་དང་ཐུག་དུས་དབྱིན་ཡིག་དང་དབྱིན་སྐད་ཀྱི་སྒྲ་ཚིག་ཐོག་
 གསུངས། ཚོས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་དང་དབྱིན་ཡིག་གཉིས་ཀ་ཤེས་མཁན་དང་ཐུག་དུས་རྒྱ་གར་སམ་
 རི་ཏའི་སྐད་ཡིག་ཐོག་གསུངས་པ་སོགས་དོན་གྱི་གོ་དོན་སྒྲོ་འདོགས་ཚད་པའི་སྤང་བྲང་གི་རྣམ་དབྱེ་
 འབྱེད་པའི་གནད་དཀྱོལ་ཡོང་ཐབས་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པར་དེའི་དུས་ཀྱི་ཚིག་གི་ཕམ་རྒྱལ་ཙམ་ལ་རེ་
 བའི་འབད་རྩོལ་གྱིས་མཁྱེན་ཡོན་ཆེན་པོ་རེད་ཟེར་བའི་སྙན་གྲགས་ཤིག་བྱུང་ན་དགོངས་པ་ལས།
 བོད་མིའི་སྐབས་སུ་བབས་པའི་བདེ་སྤྱད་འོ་མའི་ཐོག་དོན་དུ་གཉིར་བ་ནི་གཅིག་ཀྱང་བྱུང་མྱོང་མེད་
 པ་དེ་རིགས་ཡགོང་ས་མཚོག་གི་བཀའ་བརྩི་ནས་གནང་བ་ཞིག་མ་རེད་ཅེས་གསལ་བོར་ཞུ་གི་ཡོད།

ཁྱེད་རྣམ་པས་དགྲ་བོའི་འདོད་དོན་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་བྱ་བར་འགོག་ཆོལ་མུ་མཐུད་གནང་
 རྒྱ་དེ་ང་ཚོའི་ལས་འགན་ཡིན་གསུངས་པའི་དགྲ་བོ་དེ་ང་ཚོ་མདོ་ཁམས་རྒྱ་བཞི་སྐད་དུག་གི་སྒྲིག་
 འཇུགས་དེར་ངོས་འཛིན་གནང་གི་ཡོད་པ་ཀུན་གསལ་ལས། དེ་མིན་རྒྱ་མི་དམར་ནག་ལ་ཁྱེད་རྣམ་
 པས་འགོག་ཆོལ་གནང་བ་སྤྱི་གཅིག་མཐོང་ཐོས་མེད་ཐོག་གོགས་པོ་བཟོ་ཐབས་དང་མཐུན་འབྲེལ་
 བཟོ་ཐབས་སུ་ཉིན་རྒྱུག་མཚན་རྒྱུག་གནང་གི་ཡོད་པ་ཀུན་གསལ་འདི་རེད། མདོ་སྟོད་མི་མང་ནས་
 ངོས་འཛིན་གང་འདྲ་ཞིག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་མེད་མཁྱེན་མི་ཐུབ་པ་ཅི་ལ་སྤྲོད། ལོ་རྒྱུས་ལ་ལོག་བཤད་
 དང་། ཆབ་སྲིད་ལ་གོ་བ་ལོག་སྒྲུབ། དགྲ་གཉིན་གོ་ལྡོག་གི་ངོས་འཛིན་གནང་སྤངས་བོད་མི་ཁ་བྱལ་

གཏོང་སྟངས། བོད་གཞུང་གི་མཚན་རྒྱུ་ཁུར་གྱིས་རང་གཞུང་གི་མངའ་འབངས་འོག་སྡེ་རྒྱུང་
 འབུད་གཏོང་སྟངས། རང་སྡེ་རྒྱུང་བསྐྱར་གྱིས་བདག་སྤྱོད་མི་གནང་བ། དཔོན་པོ་ཚང་མ་རྒྱལ་ཁབ་
 གཞན་གྱི་མངའ་འབངས་སུ་དང་ལེན་གྱིས་བོད་རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་རིགས་སློས་བཏང་གནང་བ་འདི་
 རིགས་ཡགོང་ས་མཚན་གི་བཀའ་བཅུ་ནས་གནང་བ་མ་རེད། བོད་སྤྱི་ཚུ་དོན་ལ་གཞོད་གཞི་དང་
 དག་པོ་ངོ་མའི་འདོད་དོན་སྐྱབ་མཁན་ནི་གོང་གསལ་བོད་གཞུང་གི་མཛད་གཙུ་མིང་བཀོད་བྱས་
 ཡོད་པ་རྣམས་ཡིན། འདི་དག་ནི་མདོ་སྟོད་མི་མང་ནས་མི་རབས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཚུན་གཞིར་གྱུར་ཡོད།
 ང་ཚོས་འདི་ལྟར་གསལ་བོ་འབྲི་དགོས་དོན་དེ་ཁམས་པའི་མི་རབས་རྗེས་མ་ཚོས་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་
 གཞིའི་ཡིག་ཆ་གལ་ཆེ་ཞིག་ཡིན། ང་ཚོས་རང་སློག་སློས་བཏང་བྱས་ཏེ་བོད་བསྟན་སྲིད་རང་དབང་
 གི་ཆེད་དུ་དཀའ་ལས་ལྷག་བསམ་ལྷ་མི་ཀུན་གསལ་ཞིག་བྱས་ཡོད་ཀྱང་། མཛད་གཙུ་འདི་ཚོ་ཐེབས་
 ནས་ནག་མེད་ཉེས་འགལ་ཆོད་མེད་འདི་ལྟ་བུ་གནང་བྱུང་། ང་ཚོ་ནི་ད་ཆ་མི་རྒན་འཆི་ལ་ཉེ་བ་ཞི་
 ཅིག་ཡིན་པས་བདེན་མཐའ་གསལ་བའི་དུས་ཚོད་ཀྱིས་ལྷེད་མིན་མ་རེས། ཁོང་མཛད་གཙུ་རྣམ་པ་
 ནི་ང་ཚོས་དཀའ་ལས་བརྒྱབ་པའི་འབྲས་བུ་ལས་བྱུང་བའི་མི་རབས་བར་པ་ཞིག་འཆར་ལོང་ཡོང་
 གི་ཡོད་པ་རེད། དེས་ན་མི་རབས་རྗེས་མ་ཚོས་དབྱུད་གཞིའི་ཆེད་ཡིག་ཆ་འདི་ལྟར་མི་འཛོག་ཐབས་
 མེད་ཡིན་པ་བཅས་རྒྱ་མཚན་ཉུང་ཤས་ཤིག་ཡིག་ཐོག་བཀོད་པ་ཡིན་ལགས།

བཞི

དོན་ཚན་གསུམ་དང་འབྲེལ་བའི་ཟམ་གདོང་སྒྲ་མའི་ཁུངས་མེད་གསུང་བཤད་གྱི་
ལན་འདེབས། །

ཡང་དེབ་དེའི་ནང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་ཟམ་གདོང་ཡེ་ཅན་པོ་ཆེ་ནས་ཕྱི་ལོ་༡༩༩༧ ཕྱི་ཟླ་༡༠ ཚེས་
༡༩ ཉིན་མདོ་སྟོད་རྒྱ་སྒྲིང་མི་མང་དམིགས་བསལ་ཚོགས་ཆེན་ཐོག་ཐེ་ཆུའི་དབར་བཞག་པའི་དོན་
ཚན་གསུམ་གྱི་དཀའ་གནད་དང་འབྲེལ་བའི་གསུང་བཤད་ཅིས་དེབ་དེའི་ཤོག་ངོ་ ༣༤ ནས་ཡེ་
བར་ཤོག་ངོ་བསྒྲིམས་གྲངས་ ༣༧ ནང་བཀོད་གྲིས་བྱས་འདུག་པར་དེའི་ནང་མང་ཆེ་བ་ནི། ཁོང་
རང་ཉིད་གྱི་འཆར་ཅན་རང་ག་ཤིས་ལས་གྲུབ་པའི་སྟོང་བཤད་རིང་པོ་གནད་གི་ཡོད་པ་དོན་གང་
ཞིག་བརྗོད་པ་ཤོག་ལྟ་གཅིག་གི་མགོ་མཇུག་ཏུ་ནང་འགལ་གྱུར་པ། དོན་ངོ་མ་གཏན་པོ་མ་རྟོགས་
པ་སོགས་དོན་ཐམས་ཅད་ནི་ཆུ་ནང་གི་ཉ་མོ་ལག་པས་འཇུས་པ་ལྟ་བུ་དེ་རང་རེད། འོན་ཀྱང་གནད་
དོན་འགའ་རེར་ལོ་རྒྱུས་ལ་ལོག་བཤད་དང་། དོན་དངོས་ལ་འགྱུར་ལྡོག་གི་འབྲེལ་བཤད་གནད་བ་
ཡང་འདུག་པ་དེ་རིགས་ལ་ལན་འདེབས་བྱ་དགོས་པ་ལས་ལན་འདེབས་མ་བྱས་ན་མི་མང་དང་། ལོ་
རྒྱུས་བཅས་ལོག་ལམ་དུ་འབྱུང་བའི་སྒྲིན་ཉེས་འགྱུར་དོགས་སུ་མཐོང་བས་ཁོང་གི་གསུང་ཕྱོགས་
འགའ་རེར་ལན་འདེབས་བྱ་གི་ཡོད།

༡

ཀྱུ་ནག་གོང་མའི་སྐབས་ཡིན་ནའང་འདྲ་ཞེས་ཟེར་བའི་སྐོར་གྱི་ལན་འདེབས།

ཁོང་གིས་གསུངས་པ། ཤོག་ངོ་ ༤༠ བའི་ནང་ནས་ད་ལམ་ཐེ་ཕན་སྲིད་གཞུང་དང་ཚུ་སྐང་བར་གྱི་
 གྲོས་ཚད་དོན་ཚན་གསུམ་པོ་འདི་དངོས་ཤུགས་བརྒྱད་གསུམ་ནས་ག་རེ་མཆོན་གྱི་ཡོད་ཅིན་འདི་
 ཀྱུ་ནག་གུང་བླན་གྱིས་བཅན་བཟུང་མ་བྱས་སྟེན་གྱི་ཀྱུ་ནག་གོང་མའི་གནས་སྐབས་ལ་ཡིན་ནའང་
 འདྲ། གོ་མིན་ཏང་གི་གནས་སྐབས་ལ་ཡིན་ནའང་འདྲ། ཀྱུ་མིའི་ཁོངས་གཏོགས་དང་ཆ་ཤས་ཡིན་
 བ་ཁོང་ཆོས་ལོ་རྒྱུས་འབྲེག་བཤད་བྱས་པ་དེའི་རྒྱབ་གནོན་འགོ་བཞེས་ཞིག་དང་། གལ་སྲིད་བོད་ཆ་ཚང་
 གི་དོན་དག་ལ་དེ་འདྲའི་རྒྱབ་གནོན་འགོ་མ་བྱུང་ནའང་མདོ་སྟོང་གྱི་ཆོལ་ཁ་འདི་བྱུང་དུ་ཐོན་ནས་
 འདས་པའི་ལོ་རྒྱུས་སུ་ཀྱུ་མིའི་རྒྱབ་ཁོངས་སུ་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། ལྷག་པར་དུ་ཡང་མ་འོངས་པར་ཀྱུ་
 ནག་མང་གཙོར་བསྐྱར་ནས་ཐེ་ཕན་དང་སྐམ་ས་ཆེན་པོའི་ཀྱུ་ནག་གཉིས་པོ་གཅིག་གྱུར་ཆགས་པའི་
 ཉིན་མོ་དེ་ནས་བོད་ཀྱི་གནས་སྟངས་དེ་ཡང་ད་ལྟ་གོ་མིན་ཏང་གིས་བཤད་སྟངས་ནང་བཞིན་ཞིག་
 གི་རིམ་པ་འདིའི་ནང་འགོ་རྒྱུ་ཡིན་པ་ཞིག་མཆོན་གྱི་འདུག་པ་དང་། མདོ་སྟོང་ཚུ་བཞི་སྐང་དུག་མི་
 མང་གིས་འོས་འདེམས་བྱས་པའི་དབུས་རྒྱུན་ལས་ནས་ཆོག་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་མཆོན་ཐོག་བཞག་
 པའི་གྲོས་མཐུན་དེ་ཆོར་ཉིན་ཉི་ལྟ་སྟེ་བལྟས་ན་མི་མང་པོ་ཞིག་གིས་འདི་གནད་འགག་གང་ཡང་མེད་པ་
 དང་། གཅིག་བྱས་ན་གྲོས་མཐུན་འཛིག་མཁན་ཁོ་རང་ཆོས་ཡང་དེ་འདྲ་ཞིག་དགོངས་པ་མིན་པ་ང་
 ཆོ་བཀའ་མོལ་བྱུང་སྐབས་དེ་འདྲ་ཞོར་ལ་འཕྲོས་ཡོང་གི་འདུག དེར་བརྟེན་དེའི་ནང་གི་ཆབ་སྲིད་

ཀྱི་རྟོག་དྲི་གཞི་རྩ་ཡོད་པའི་དོན་དག་གནད་འགན་ཆེ་བ་འདི་དག་ལ་མི་མང་པོ་ཞིག་གིས་ཞིབ་
ཚགས་པོ་བྱས་ནས་ཆོར་སྤང་དང་དོ་སྤང་མ་བྱུང་བར་ལུས་པ་མིན་ནམ་སྟམ་པའི་གནས་ཚུལ་འདུག་
ན། དེའི་དོན་དག་ནམས་ང་ཆོས་ཡག་པོ་བྱས་ནས་མཁྱེན་དགོས་པ་རེད་ཅེས་གྲུང་གཞི་ཞིག་བཀོད་
འདུག

ལན་འདེབས། གྲུང་ཕྱོགས་འདི་རིགས་ཁོང་ཉིད་ཀྱིས་མཁས་མདོག་དང་། འབྲོན་མདོག་
གིས་ཁུངས་མེད་རྟོག་བཟོ་རྟོལ་བཤད་གནང་བ་ཞིག་ལས་དངོས་དོན་གྱི་གོ་བ་དང་། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་རྒྱ་
མཚན་ལྡན་པ་ཞིག་རྩ་བ་ནས་མ་རེད། གང་ཡིན་ཞེ་ན། རྒྱ་སྤང་དང་ཐེ་མན་སྤྱིད་གཞུང་དབར་གྲོས་
གཞི་གོས་མཐུན་བཞག་པའི་དོན་ཚན་གསུམ་གྱི་སྒྲོར་ད་དུང་བརྗོད་བཤད་གནང་རྒྱ་རྒྱུ་གས་ཀྱི་མེད་
ཆེ་རྩ་བའི་ང་ཆོའི་ཡིག་ཆ་འདིའི་ནང་རྒྱ་མཚན་འབྲེལ་བཤད་གསལ་པོ་བྲིས་ཡོད་པས་འདིར་བསྐྱར་
སྒྲོས་མ་བྱས་ན་འགྲིགས་ཀྱང་། ལོག་བཤད་ཡང་ཡང་བྱེད་པའི་ཁ་ཐུག་རེ་རེར་བསྐྱུས་ཙམ་རེ་མ་
བཤད་ཐབས་མེད་ལྟ་བུ་གྱུར། དེས་ན། བོད་ཀྱི་རང་ལུགས་རང་སྦྱོང་ཟེར་བ་དེ། སྤར་བོད་རྗེ་མངའ་
བདག་ཁྱི་རལ་བ་ཅན་གྱི་སྐུ་དུས་སུ་བོད་རྒྱའི་དབར་དམག་འཐབ། བོད་ཀྱི་དམག་དཔུང་གིས་རྒྱ་
ནམས་ལམ་པར་བྱས། རྒྱ་ནག་གི་སྐབས་དེའི་རྒྱལ་ས་ཤིས་རྩན་ཡང་བོད་ཀྱིས་བཟུང་། མཐར་རྒྱལ་
ས་དེ་རང་ནས་ཆབ་སྤྱིད་ཀྱི་སྤྱིངས་ཆ་གཅིག་གི་སྤྱིང་ནས་བྱེ་ལོ་༥༩༩ ལོར་བོད་རྒྱ་གཉིས་ཆིངས་
ཡིག་བཞག་པའི་ནང་རྒྱ་རྒྱལ་ན་སྤྱིད། བོད་བོད་ལུལ་ན་སྤྱིད་ཟེར་བ་སོགས་འཁོད་པའི་ཆིངས་
ཡིག་རྗེ་རིང་ཁག་ཏུ་བྲིས་ཏེ་གཅིག་ད་ལྟ་སྟེ་སའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་མདུན་དུ་ཡོད་པ་དེ་ཡོངས་
གྲགས་རེད། དེའི་གོ་དོན་ནི་རྒྱ་ལུགས་བོད་ཀྱིས་མི་སྦྱོང་། བོད་ལུགས་རྒྱ་ཡིས་མི་སྦྱོང་བ་བོད་ཀྱི་རང་

ལུགས་རང་གིས་སྒྲིང་ཟེར་བ་དེ་ཡིན། རོ་རིང་དེ་དག་ཏུ་རང་བཙན་ཟེར་བའི་ཚིག་རྒྱུ་དེ་མེད་ཀྱང་
 རང་ལུགས་རང་གིས་སོ་སོར་སྒྲིང་བ་དེ་དོན་དུ་རང་བཙན་ཡིན་པ་འཇམ་གླིང་གྲི་མཐུན་རེད། རྒྱ་
 རག་གོང་མའི་གནས་སྐབས་དང་། གོ་མིན་ཏང་གི་གནས་སྐབས་གང་དུ་འང་བོད་རྒྱ་རག་གི་ཁོངས་
 གཏོགས་ཆ་ཤས་ཡིན་པ་ཁོང་ཚོས་ལོ་རྒྱུས་འབྲེག་བཤད་ཅི་འདྲ་ཞིག་བྱས་ཡོད་ནའང་། བོད་ཀྱི་རང་
 ལུགས་རང་སྒྲིང་ལ་རྒྱབ་སྒྲིབ་དང་ཅ་འཛིན་ཞུས་ཚུལ་ལོ་རྒྱུས་གཅིག་གི་ནང་དུ་འང་མེད། བོད་ཀྱི་
 སྲིད་དབང་བཟུང་མཁན་འགའ་རེས་རྒྱ་རག་གོང་མའི་ལས་ལུགས་བཀའ་བཀོད་ལ་ངོས་ལེན་བྱས་
 ཚུལ་དང་། ལྷ་སར་ཁོང་ཚོའི་བཀོད་བྱས་པ་འཛིན་ཚུལ། བོད་ཀྱི་སྲིད་གཞུང་གིས་རྒྱའི་དབང་ལུང་
 ལས་ལུགས་ལ་མོས་མཐུན་བྱས་ཚུལ། དཔེར་ན། ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་ཡང་སྲིད་ངོས་འཛིན་ཐག་གཅོད་
 དེ་གསེར་བུ་མ་དགྲུག་དགོས་པ་རྒྱའི་བཀའ་བཀོད་ལྟར་བྱས་ཚུལ། བོད་ཀྱི་ས་གནས་སུ་རྒྱའི་སྲིད་
 འཛིན་ལས་ཁུངས་བཙུགས་ཚུལ། རྒྱ་ཡིས་གོ་གནས་སྤྱད་ཚུལ་སོགས་འདྲ་མིན་སྣ་ཚོགས་བཤད་དེ་
 བོད་རྒྱ་རག་གི་ཁོང་གཏོགས་དང་ཆ་ཤས་ཡིན་པའི་འབྲེག་བཤད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་ལས། བོད་ཀྱི་རང་
 ལུགས་རང་སྒྲིང་ལ་རྒྱབ་སྒྲིབ་དང་ངོས་འཛིན་ཞུས་ལུགས་དང་། ཏཱ་ལའི་བླ་མར་བོད་ཚོས་སྲིད་
 གཉིས་ལྷན་གྱི་དབུ་འབྲིད་དུ་ངོས་འཛིན་དང་རྒྱབ་སྒྲིབ་ཞུས་ལུགས་ཚིག་གཅིག་རྒྱ་བོད་གཉིས་ཀའི་
 ལོ་རྒྱུས་ནས་འདོན་རྒྱ་མེད་པ་ང་ཚོས་ཐག་བཅད་ཐུབ། རྒྱ་མཆན་དེ་ལྟར་ལ་བཏེན་དོན་ཆན་གསུམ་
 བོ་དེས་ཁོང་ཚོའི་འབྲེག་བཤད་ལ་རྒྱབ་གཞོན་འགོ་དོན་ཅ་བ་ནས་མེད་པ་དང་། ཡང་སྐྱེ་ཉིད་ཀྱི་
 གསུང་ལས་གལ་སྲིད་བོད་ཆ་ཆང་གི་དོན་དག་ལ་དེ་འདྲའི་རྒྱབ་གཞོན་འགོ་མ་ཐུབ་ནའང་མདོ་སྟོད་
 ཚོལ་ཁ་བྱུང་དུ་ཐོན་ནས་འདས་པའི་ལོ་རྒྱུས་སུ་རྒྱ་མའི་བྱུང་ཁོངས་སུ་ཡོད་པ་དང་། མ་འོངས་པར་

རྒྱུ་ནག་མང་གཙོར་བསྐྱར་ནས་ཐེ་ཕན་དང་སྐམ་ས་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་ནག་གཉིས་གཅིག་གྱུར་ཆགས་པའི་
 ཉིན་མོ་དེ་ནས་བོད་ཀྱི་གནས་སྤངས་དེ་ཡང་ད་ལྟ་གོ་མིན་ཏང་གི་བཤད་སྤངས་ནང་བཞིན་ཞིག་གི་
 རིམ་པ་འདིའི་ནང་འགོ་རྒྱུ་ཡིན་པ་ཞིག་མཆོན་གྱི་འདུག་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཡང་གཞི་རྩ་
 དང་བྲལ་བའི་རྟོག་བཟོ་མ་རུང་པ་དེ་ལྟ་བུ་སྐྱེ་ཉིད་རིག་པ་རྣམས་པས་རེད་མ་གཏོགས་སུ་ཞིག་གི་
 དྲན་པའི་ལམ་དུ་ཡོང་མི་སྲིད་པའི་གཏམ་མ་རུང་པ་ཞིག་རེད། དཔེར་ན། རོན་ཆོན་གསུམ་གྱི་
 ནང་། བོད་ཀྱི་རང་ལུགས་རང་སྦྱང་ཟེར་བ་དེ་དང་། བོད་ཀྱི་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ལྡན་ཞེས་འཁོད་ཡོད་
 པ་དེ་མདོ་སྟོང་ཆོལ་ཁ་བྱུར་དུ་ཐོན་པའི་གོ་དོན་དང་། འདས་པའི་ལོ་རྒྱུས་སུ་རྒྱ་མིའི་བྱུང་ཁོངས་སུ་
 ཡོད་པའི་གོ་དོན་གང་འདྲ་སེ་གོ་ཤེས་གྱི་རེད། རོན་གནད་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཙམ་ཡང་འབྲེལ་བ་མེད་པ་
 ཞིག་ག་རེ་བྱས་ནས་གསུངས་གྱི་ཡོད་དམ། བོད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་ཡར་
 རྒྱས་གཏོང་ཐབས་ཟེར་བའི་སྒྲོར་ལ་དེ་བས་ཀྱང་འབྲེལ་བ་མེད། དེར་མ་ཟད། གོ་མིན་ཏང་གིས་
 བཤད་སྤངས་ནང་བཞིན་ཟེར་བ་དེ་ང་ཆོས་ཤེས་རྟོགས་གང་ཡང་མེད། རོན་ཆོན་གསུམ་པོ་དེ་ཕན་
 ཚུན་གཉིས་ཀས་མོས་མཐུན་བྱས་པའི་གྲོས་གཞི་མོས་མཐུན་ཞིག་རེད། དེ་ལས་གཞན་པ་རྒྱ་བོད་
 ཡིག་རིགས་གང་དུའང་ཅི་ཡང་མེད། རྒྱ་ཉིད་གོ་མིན་ཏང་དམ། གོ་མིན་ཏང་གི་ཆབ་། སྐམ་ས་ཆེན་
 པོའི་རྒྱུ་ནག་གི་ཆབ་གནད་པ་ལྟ་བུ་འདིར་ང་ཆོས་ཁས་ལེན་བྱེད་ཐབས་མེད། དེར་བརྟེན་རྒྱ་ཉིད་
 ནས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་རྟོག་དཔྱད་གཞི་རི་ཡིན་དང་། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་བྱུང་རིམ་འོལ་ཆོད་ཙམ་མིན་པར་ལོ་རྒྱུས་
 དངོས་ལ་བསྐྱར་གཞིགས་གནང་ན་མ་གཏོགས་རིག་པས་ལོ་རྒྱུས་རྟོག་བཟོ་སྒྲོ་བཏགས་གསུང་ཐོལ་
 མང་དྲག་ན་ཁ་ཙམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་དོན་ངོ་མར་ཟབ་ཆོས་པ་དངོས་གསལ་ཞིག་ཡིན་པ་ཀྱུན་གྱི་

མཐོང་ཐུབ་ཀྱི་རེད། དེ་དུས་མི་ཆོར་གནང་བ་ངལ་བའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་སྟེ། རྒྱ་མཚོ་རྒྱུད་དུ་
བཞག་གོ་གྲོང་མཆི་མས་སྤང་བེར་བ་ལྟར་གནང་མི་ཉན། བོད་རང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་དང་
བྱུང་རིམ་ཡིག་ཐོག་ཡོད་པ་དག་ཟུར་དུ་བཞག་ཕྱི་མི་སྤྱོད་དོན་པའི་གྲོང་ཕྱོགས་དང་། ཆ་རྒྱས་ཆ་ཚང་
མེད་པའི་གོ་ཚད་ཡིག་ཐོག་འབྲི་བྱུང་མཁན་གྱི་ཕྱི་རྒྱལ་མི་སྣ་འགའ་རེས་བྲིས་པའི་དེབ་དང་། བཤད་
པའི་གཏམ་ལ་ཡིད་ཆེས་ཆོད་འཛིན་ཆེ་དྲག་ན་གཞི་མེད་གཡམ་རྒྱགས་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཆགས་སྟེ།
དེས་ན་མི་ཤེས་ཤེས་མདོག་བྱ་རྒྱུའི་ཚབ་ཏུ་བོད་མིའི་གནད་དོན་དེ་བོད་མིར་འདྲི་བཤད་དང་ཡིད་
ཆེས་གནང་ན་ཉ་སོང་མི་ཡོང་ཆེ་གི་རེད་ཅེས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

ཁ

བོད་ཀྱི་རང་ལུགས་རང་སྤྱོད་གི་ཐོབ་ཐང་འདི་ལ་ངོས་ལེན་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་ཞེས་འཁོད་
ཡོད་པ་རེད་ཟེར་བའི་སྒྲིབ་ཀྱི་ལན་འདེབས། །

ཡང་སྐྱེ་ཉིད་ཀྱིས་མུ་མཐུད་གསུངས་དོན། དོན་ཚན་དང་པོའི་ནང་ག་རེ་བཀོད་ཡོད་ཅེ་ན། རྒྱ་ནག་
དམངས་གཙོ་བསྐྱར་གསོ་ད་ལྟ་དུམ་བུ་གཉིས་སུ་བྱིན་ཡོད་པ་འདི་ཆིག་སྒྲིལ་བྱུང་བའི་ཉིན་མོ་དེ་ནས་
བོད་ཀྱི་རང་ལུགས་རང་སྤྱོད་གི་ཐོབ་ཐང་འདི་ལ་ངོས་ལེན་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་ཞེས་འཁོད་ཡོད་པ་རེད།
བོད་ཀྱི་རང་ལུགས་རང་སྤྱོད་ཞེས་པའི་ཆིག་དེ་རྒྱ་སྐད་ནང་། གོ་མིན་ཏང་གི་ཅུ་ཁྲིམས་ལེན་བརྒྱུད་དང་
ཉི་ཤུ་པའི་ནང་བོད་དང་སོག་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བེད་སྤྱོད་གཏོང་བའི་ཆིག་དེ་རང་རེད། ཁོང་ཆོས་

ད་ལྟ་བར་དུ་བོད་དང་སོག་པོ་གཉིས་ཀ་རྒྱ་མིའི་བྱ་བ་ཁོངས་ཀྱི་རང་སྤྱོད་ལྟོངས་ཤིག་ཡིན་པ་ངོས་
 ལེན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་འདྲའི་རང་སྤྱོད་ལྟོངས་དེར་ཁོ་ཚོའི་བརྗོད་སྟེན་ལ་དུ་རང་ལུགས་རང་སྤྱོད་ཟེར་
 བའི་ཆོག་འདི་བེད་སྤྱོད་གཏོང་བ་རེད། དེར་བརྟེན་མ་འོངས་པར་རང་ལུགས་རང་སྤྱོད་ལ་སྤྱོད་ཀྱིས་
 གཉིས་ཀ་ས་ངོས་ལེན་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་ཟེར་བ་འདིས་འདས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ནང་ལའང་ང་ཚོར་འདི་ལྟར་
 བསྐད་ཡོད་པ་རེད། མ་འོངས་པར་ཡང་ད་ལྟ་རྒྱ་ནག་གུང་བློན་གྱིས་བཟུང་ནས་ཆ་ཆང་མ་བུར་བ་
 མ་གཏོགས་རྒྱ་ནག་དམངས་གཙོ་བསྐྱར་ནས་རྒྱ་ནག་གཉིས་པོ་འདི་གཅིག་ཆགས་སྐབས་རྒྱ་ནག་
 གི་ངོས་ནས་བོད་ཀྱི་རང་སྤྱོད་ལྟོངས་ངོས་ལེན་བྱེད་རྒྱ་དང་། ཅུ་བཞི་སྐར་དུག་ནས་ཀྱང་དེ་འདྲའི་
 རང་སྤྱོད་ལྟོངས་འདི་ངོས་ལེན་བྱེད་རྒྱ་བཙས་སྤྱོད་ཀྱིས་གཉིས་ཀ་ནས་འདོད་མོས་མཐུན་པ་ཡིན་སྟབས་
 རང་བཙན་གྱི་དོན་དག་འདི་ཆང་མ་བུ་ཞག་ནས་རང་སྤྱོད་ལྟོངས་ཀྱི་གནས་སྟངས་ཐོག་འགོ་རྒྱ་
 དང་། དེ་འདྲའི་རང་སྤྱོད་དེ་ཡང་དོན་ཚན་གསུམ་པ་འདིར་བསྒྲིལ་ནས་བལྟས་པ་ཡིན་ན་རང་སྤྱོད་
 ལྟོངས་གཞན་དག་དང་མི་འདྲ་བར་དབུས་གཞུང་གི་བྱས་གཏོགས་ཆ་ཆང་ཡོད་པའི་རང་སྤྱོད་ལྟོངས་
 གསལ་བ་ཞིག་ནང་འགོ་རྒྱའི་ཆོག་གསལ་པོ་ཡོད་པ་རེད་ཅེས་གསུངས་འདུག

ལན་འདེབས། གསུང་སྟངས་འདི་རིགས་ལ་བལྟས་ན། རྒྱ་ཉིད་རིག་འཚོ་མ་ཟིན་པའམ་
 ཤེས་པ་རྣམས་དུ་མི་གནས་པ། ཡང་ན་མི་ཁོག་ལ་ལྟ་ཞུགས་པ་ལྟ་བུ། དེ་ཡང་ལམ་ལོག་པར་བྱིད་པའི་
 ལུང་ཡིན་སྟབས་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ཁོག་ནང་རྒྱ་འདྲེ་ཞུགས་པའམ། ཡང་ན་མའོ་ཅི་རྒྱུད་གི་རྣམ་ཤེས་བཞུགས་
 པ་གང་རུང་ཡིན་བཟོ་འདུག གང་ལགས་ཤེ་ན། རྒྱ་བཤད་གཟེང་བཤད་ཟེར་བ་དེ་རང་རེད། དཔེར་
 བ། རྒྱ་ཉིད་གིས་བོད་ཀྱི་རང་ལུགས་རང་སྤྱོད་གི་ཐོབ་ཐང་འདི་ལ་ཞེས་ཐོབ་ཐང་ཟེར་བའི་ཆོག་

གཉིས་སྒྲོ་བཏགས་ཏྲིག་བཟོ་གནང་སྟེ་བཅུག་འདུག ང་ཚོའི་ཡིག་ཆའི་ནང་བོད་ཀྱི་རང་ལྷགས་རང་
 སྒྲོང་ལ་ཞེས་གསལ་ཡོད། ཐོབ་ཐང་ཟེར་བ་དེ་གཞི་མེད་ཡིན། སྒྲུ་ཉིད་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་རང་ལྷགས་རང་
 སྒྲོང་ཞེས་པའི་ཆོག་དེ་རྒྱ་སྐད་ནང་ག་རེ་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེ་ན་ཞེས་བཀོད་འདུག ཆོག་འདི་བོད་སྐད་དང་
 བོད་ཡིག་བོད་ཀྱི་བརྒྱ་དོན་གཏན་དུ་ཕབ་པའི་བསྟན་བཅོས་དག་ལ་གསལ་བ་ཞིག་ལས་རྒྱ་སྐད་དང་
 རྒྱ་ཡིག་ནང་རྩ་བ་ནས་མེད། དེ་ལྟའི་ཏྲིག་བཟོ་གནང་ནས་ཅི་ཞིག་བྱེད་དེ་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གི་བརྒྱ་
 དོན་རྒྱ་སྐད་དང་རྒྱ་ཡིག་བཟོ་སྟེ་ལ་དགོས་དོན་ཅི་ཞིག་ཡིན། བོད་མིའི་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་བེད་དུ་སྦྱོད་
 པ་དེ་ལ་རྩ་འཛིན་གནང་དགོས། །

ཡང་སྒྲུ་ཉིད་ཀྱིས་རང་ལྷགས་རང་སྒྲོང་ཞེས་པའི་ཆོག་དེ་གོ་མིན་ཏང་གི་རྩ་བའི་མཐུ་
 ༡༩༠ པའི་ནང་བོད་སོག་གཉིས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བེད་སྦྱོད་གཏོང་བའི་ཆོག་དེ་རེད་ཅེས་བཀོད་འདུག སྒྲུ་
 ཉིད་བོད་མི་ཞིག་ཡིན་བཞིན་དུ་རྒྱའི་ཕྱོགས་སུ་བཟུང་ནས་ལོ་རྒྱུས་དང་དངོས་དོན་གཉིས་འགལ་
 གཞི་རྩ་མེད་པའི་གཏམ་གསུངས་པ་འདི་ཡང་བའི་རང་བཞིན་ཞིག་ཡིན། གང་ལགས་ཤེ་ན། ལྷ་རྒྱལ་
 བ་སྒྲུ་ཕྱིར་༡༩ པ་ཆེན་པོའི་སྒྲུ་དུས་༡༩༠༩ ཙམ་ནས་རྒྱ་ནག་མན་རྒྱ་གོང་མའི་སྐབས་གྲའོ་ཨར་ལུང་
 དཔོན་དམག་བོད་ནང་བཅན་འཇུག་གིས་རྒྱའི་དཔུང་དམག་ལི་ཐང་དུ་སླེབས། ལི་ཐང་སྟེ་པ་སྒྲུ་
 སེར་གཉིས་གཙོས་སེར་སྒྲུ་མང་པོ་བསད་ཐོག་ལི་ཐང་དགོན་ཆེན་གཏོར་བཅོམ་བྱས། དེམ་བཞིན་
 འབའ་ཐང་དུ་སླེབས། འབའ་སྟེ་པ་གཙོས་སྒྲུ་སེར་མང་པོ་བསད། འབའ་ཆོས་སྟེ་དགོན་པ་གཏོར་
 བཅོམ་བྱས། དེ་བཞིན་ཆ་ཕྱིར་དུ་སླེབས། ཆ་ཕྱིར་ལྷགས་རང་དགོན་དང་། བསམ་འཕེལ་གྲོང་དགོན་
 པ་རྩ་གཏོར་ཐོག་ཆ་ཕྱིར་སྟེ་པ་སྒྲུ་སེར་གཉིས་གཙོས་སེར་སྒྲུ་སྟོང་ཕྱག་ལྷག་ཙམ་དགོན་པའི་ནང་དུ་

དམར་བསད་དུས་གཅིག་ལ་བཏང་། བྲག་གཡབ་མ་དགོན་དང་བྱ་དགོན་གཏོར་བཙམ་ཐོག་སེར་
 གླུ་མང་པོ་བསད། ཆབ་མདོ་དགོན་པ་སེར་བསྐྱེད་གཏོར་བཙམ་དང་། སེར་གླུ་མང་པོ་བསད། རྩེ་
 དགོར་སྐྱེ་བས། རྩེ་དགོར་ཡུལ་ཁམས་ཆགས་གནས་མེད་པའི་དམག་ལབྱུག་བྱས། རྩེ་མ་མོའི་མཁར་
 མདོ་ཟེར་བའི་ས་གནས་སུ་རྒྱ་བོད་དམག་ལབྱུག་གིས་བྲག་གི་ཡུར་ཆུ་འབབས། རུས་པའི་གསས་
 མཁར་བརྟེན། རྩེ་དགོར་རྩེ་སེལ་ཡུལ་དགོན་གཏོར་བཙམ་བྱས་པ་སོགས་དངོས་བྱུང་དེ་དག་རྒྱ་
 རག་གིས་བོད་ཀྱི་རང་ལུགས་རང་སྦྱོང་ལ་ངོས་ལེན་བྱས་པ་ལྟར་བཞག་ཆེད་དུ་བཙན་གཞོན་དྲག་
 པོ་བྱས་པ་ཞིག་རེད། དེར་བརྟེན་རྒྱ་ཉིད་ཀྱིས་དམ་བཅའ་བརྟན་པོར་བཟུང་བའི་བོད་རྒྱ་ཁོངས་ཡིན་
 པའི་རྒྱ་བྱེད་རྒྱ་མིའི་རྩ་བྱིམས་ནང་བོད་ཀྱི་རང་ལུགས་རང་སྦྱོང་ཐོབ་ཐང་ལ་ངོས་ལེན་བྱས་པ་
 ལའོད་ཡོད་ཆུལ་གསུངས་པ་དེ་ཐལ་བའི་རུལ་དུ་བརྟག་པ་ཞིག་ཡིན།

རྒྱ་ཉིད་དང་རྒྱ་རག་གཉིས་ཀའི་ངོས་ལེན་བྱེད་པའི་བོད་རྒྱ་ཁོངས་ཟེར་བ་དང་། རྩ་བྱིམས་
 ལེའུ་༡༩༠ ནང་བོད་ཀྱི་རང་ལུགས་ལའོད་ཆུལ་གསུངས་པ་དེ་ཡིན་ན། དེ་ལྟའི་དམག་ལབྱུག་རྒྱག་
 དགོས་དོན་ཅི་ལ་ཡོད། རྒྱ་རག་རང་ཉིད་ཀྱིས་བརྟེན་བཀྱར་མི་དགོས་པའི་རྩ་བྱིམས་གིག་ཡོད་ཅིས་
 ཞུ་ཆུགས་ཀྱིས་བཤད་པས་ཡན་ཐོག་ཅི་ལ་ཡོད། རྩ་བྱིམས་ཟེར་བ་དེ་བརྟེན་བཀྱར་བྱ་བའི་ཡུལ་ཡིན་
 པ་འཇམ་གླིང་ནང་འགྱུར་བ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན། རྒྱ་མཆན་དེ་ལྟར་ལ་བརྟེན་རྒྱ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱ་རག་གི་
 ཡོད་ལུགས་ཇི་ལྟར་གསུངས་ཡང་གཞི་རྩ་གཏན་ནས་མེད་པ་རྟོག་བཟོ་མ་རུང་པ་ཡིན་པའི་ར་སྦྱོང་
 གསལ་པོ་ཞུས་ཡོད། དེས་ཀྱང་གནས་ཆད། གནས་སྐབས་དེ་དུས་སུ་ཉག་སྦྱི་ཡུན་རབ་པ་ལྟ་སར་
 བྱིར་བློས་བྱ་དགོས་བྱུང་། དེ་ནས་བཟུང་ཉག་སར་འགྲོ་ཡུལ་མེད་པ་ཆགས། ཏེ་ཏོར་ཡུལ་དང་ཉག་

རོང་བཅས་སུ་དེ་ལྟ་བུའི་དགའ་ངལ་སྤྱོད་། ཁམས་སྟོ་རྒྱུད་འཛོལ་དང་། རྒྱལ་ཐང་། ཀོང་རག་བཅས་
 སུའང་དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་། འཛོལ་བདེ་ཆེན་གླིང་དགོན་པ། ཀོང་རག་དོན་ལྡན་གླིང་དགོན་ཁག་གཉིས་
 སོགས་དགོན་སྡེ་ཁག་མང་དང་། སེར་རྒྱ་ཏ་ཅང་མང་པོ་དམར་བསད་བཏང་བ་སོགས་བྱས། ལྷ་
 མཐུད་རྒྱ་དམག་རྣམས་དཔུང་སྐྱོད་ཀྱིས་ཕྱི་ལོ་༡༧༠༧ ལོར་ལྷ་ལྡན་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་སླེབས། ཅེ་པོ་བྱང་
 དང་། ར་ས་ལྷུལ་སྒྲུང་དགའ་བཞི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་མོར་མེ་སྐྱོག་དང་མདའ་མཆོན་བརྟེན་ས་
 པ་སོགས་བོད་ཀྱི་རང་ལུགས་རང་སྐྱོང་ལ་བརྟེན་མེད་བྱས་པ་དེ་རིགས་དངོས་བྱུང་ཡིན་པས་གོང་ཁུས་
 ལྟར། རྒྱ་ཉིད་ཀྱིས་དམ་བཅའ་བཏན་པོར་བཟུང་བའི་རྒྱ་མིའི་རྩ་བླིམས་ལེན་༡༩༠ ནང་བོད་རྒྱ་
 ཁོངས་ཡིན་པ་དང་། བོད་ཀྱི་རང་ལུགས་རང་སྐྱོང་གི་ཐོབ་ཐང་དོས་ལེན་བྱ་རྒྱུ་ལ་བོད་ལུགས་ལྷ་
 རྟེན་གྱིས་གསུངས་པ་དེ་བའི་དུལ་དུ་བརྒྱག་པ་ཡིན། །

དམག་རྒྱག་རེས་བྱེད་པ་དང་། ཁེ་ལམ་ཟེར་བ་དེ་སྟོབས་ལུགས་ཆེ་ཆུང་ཡིན་པ་
 དང་། དམག་ལྷུག་དེ་ལྟ་བུ་བྱས་པ་དེས་བོད་རྒྱུ་ལྷུ་ཁབ་སོ་སོ་ཡིན་པ་ཚུད་མེད་རེད། ཡང་ན་རྒྱ་
 ཉིད་ཀྱིས་རྒྱ་ནག་གིས་དམག་དཔུང་དེ་ལྟར་བཏང་བ་དེ་བོད་རྒྱ་ཁོངས་ཡིན་པའི་རྒྱུ་བྱེད་ག་རེ་
 གསུང་གི་ཡོད་དམ། བོད་རྒྱ་ནག་གི་ཁོངས་གཏོགས་ཆ་ཤས་ཡིན་པ་དང་། བོད་ཀྱི་རང་ལུགས་རང་
 སྐྱོང་ལ་དོས་ལེན་བྱས་པ། རྒྱ་ནག་གི་རྩ་བླིམས་ནང་ཡོད་ན་བོད་ལ་དམག་བརྒྱབ་དགོས་དོན་མེད་
 པ་དང་། རྒྱ་ནག་གི་རྩ་བླིམས་ལ་རྒྱ་ནག་པས་བརྟེན་བཀུར་བྱེད་དགོས་པ། རྒྱ་ནག་པས་སྒྲུར་བྱེད་
 བོད་ལ་དམག་བརྒྱབ་པ་དང་། བོད་ཀྱི་རང་ལུགས་རང་གིས་སྐྱོང་བའི་དགོན་སྡེ་གྲ་ཆང་། སྒྲ་མ་
 དཔོན་པོ་སེར་རྒྱ་རྣམས་གྲངས་ལས་འདས་པ་རྩ་མེད་དམར་བསད་བཏང་བ་དེ་རིགས་དངོས་བྱུང་

ཡིན་པས། སྐྱེ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོག་བཟོ་མ་རུང་པ་གནང་བའི་དམ་བཅའ་དེ་གཞི་རྩ་དང་ཡོངས་སུ་བྱལ་བ་བཟོས་པ་ཡིན།

མདོ་དོན་རྒྱ་ནག་གི་རྩ་བྱིམས་ལེའུ་༡༩༠ ཟེར་བའམ། སྐབས་དེ་རྒྱ་ནག་གི་རྩ་བྱིམས་དོན་ཚན་༡༩༠ ཞེས་ཁ་ནས་ཐོན་ཚད་བྱིས་ཡོད་པ་དེ་དག་ཁྱེད་ཉིད་ཀྱིས་རྟོག་བཟོ་ལོག་བཤད་ཀྱིས་རྒྱ་ནག་གི་དོ་ཚབ་གནང་བ་དེ་གཞི་རྩ་གཏན་ནས་མེད་པ་ལ་ངོས་ལེན་ནམ་ཡང་དགོས་དོན་མེད་པ་ཡིན་ཅེས་ང་ཚོས་བྱིམས་དོན་གཉིས་མཐུན་གྱི་ཐོག་ནས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། ད་དུང་དེ་བས་ག་ནས་ཚད། གྲའོ་ཨེར་ཡུང་གིས་དམག་དཔུང་དེས་བྱིམས་དོན་གཉིས་འགལ་གྱི་བྱ་སྡོད་ལ་བརྟེན་ཡོང་ས་སྐྱེ་བྱེད་༡༩ པ་ཆེན་པོ་མཆོག་རྒྱ་དམག་གི་ཉེན་གཡོལ་ལྟ་བུས་རྒྱ་གར་དབྱིན་གཞུང་ལ་བོད་ཀྱི་རང་ལུགས་རང་གིས་སྡོད་བལ་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་མཆོན་ལྟན་དཔུང་དམག་བོད་ནང་བཅོན་ཐབས་སུ་འཇུག་ནས་བྱ་སྡོད་ནང་བཅུད་མཐའ་དག་རྒྱའི་ལུགས་སུ་དབང་སྐྱུར་བྱིམས་དོན་གཉིས་འགལ་བྱས་ཚུལ་གྱི་འབྲེལ་བའི་ཆེད་ཆེབས་བསྐྱར་མི་གནང་ཀ་མེད་དུ་གྱུར་པ་བཟོས། ལྷ་སར་སླེབས་པའི་རྒྱ་དམག་གིས་ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་སྤྱིད་དབང་འཕྲོག་ནས་བྱིར་ཡུད་ཟེན་པའི་གསལ་བསྐྱགས་བྱས་པ་སོགས་ཀྱང་མིག་གི་མཐོང་ལམ་དུ་ཡོད་པས་རྒྱ་བོད་དབང་གྱི་གནད་དོན་ངོས་འཛིན་དང་། སྐྱེ་ཉིད་ཀྱི་དམ་བཅའ་གོང་ལྟར་ཐལ་བའི་རུལ་དུ་བརྒྱག་པ་ཡིན།

རྒྱ་མའི་རྩ་བྱིམས་ནང་བོད་སྐོར་འབོད་ལུགས་གསུངས་པ་དེ་གཞི་མེད་དུ་གྱུར། ཕྱི་ལོ་༡༩༡༡ ལོ་ནས་རྒྱ་ནག་མན་རྩུ་གོང་མ་མགོ་རྟིང་ལོག་གོ་མིན་ཏང་སྤྱིད་གཞུང་གསར་དུ་བཙུགས་པ་ནས་བོད་ཀྱི་དམག་ལུགས་ལས་རྒྱ་དམག་རྣམས་མཐར་སྡོད་བཏང་། ཡོང་ས་སྐྱེ་བྱེད་༡༩ པ་

ཆེན་པོ་མཆོག་གང་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲིང་ཡུལ་བོད་རྒྱལ་ཏུ་སྤར་ཞབས་སོར་ལོང་། སྤར་ཡང་བོད་ཀྱི་རང་
 ལུགས་རང་སྒྲིང་གི་བཀོད་སྒྲིག་སོགས་ལེགས་བཅོས་གནང་། ཆབ་མདོར་སྤྱི་བྱུང་ལས་ཁུངས་
 བཅུགས། རྗེ་དགེ་ལུང་རབ་དམར་སྤར་རྗེ་བའི་གནས་ས་འཛིན། བྱང་ཏོར་གྱི་སྤྱི་བྱུང་གྲང་གསར་
 ཏུ་བཅུགས་པ་སོགས་བོད་ཀྱི་རང་ལུགས་རང་སྒྲིང་གི་ལས་གཞི་དམ་ཏུ་བཏང་། ལོ་རབས་དེའི་ནང་
 བོད་ཀྱི་རང་ལུགས་རང་གིས་སྒྲིང་བ་ལས་ཕྱི་མི་སུ་ཞིག་ནང་ཏུ་མི་གོར་བའི་ས་མཆོམས་བརྟན་སྲུང་
 དང་། རྗེ་དགེ་ལུང་གི་ཁོངས་ཡོངས་ནས་རང་གི་མངའ་འབངས་ཁྲལ་ཡང་བདེ་བ་གསིག་མི་འབྱུང་
 བ་དགོས་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་བྱུང་ཕྱི་ཆོག་གསལ་བསྐྱབས་གནང་བ་སོགས་མིག་ལམ་མཐོང་ཆོས་སུ་
 ཡོད་པ་ནི་བོད་ཀྱི་རང་ལུགས་རང་སྒྲིང་བདག་ཏུ་འཛིན་ནས་རྒྱུ་མི་རིགས་ཕྱིར་འབྱུང་གིས་རྒྱ་རྒྱ་
 ཡུལ་དང་། བོད་བོད་ཡུལ་ཏུ་སྤྱིད་པ་བཟོས་གནང་ལས་ལྷག་པའི་རྣམ་གཞག་གང་ཡང་འདོན་དགོས་
 མེད་པ་སྒྲིང་བས་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དེས། སྤྱི་ཉིད་ཀྱི་དམ་བཅའ་བོད་རྒྱ་ཁོངས་ཡིན་ཚུལ་དང་རྒྱ་
 རག་གི་ཕྱི་བྱིམས་ནང་བོད་ཀྱི་རང་ལུགས་རང་སྒྲིང་འཁོད་ཡོད་ཚུལ་སྤྱི་བྱུང་བ་དེ་ཐལ་བའི་རྒྱལ་ཏུ་
 བརྟན་པ་ཡིན།

ཡང་ན་སྤྱི་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱ་རག་གོང་མའི་གནས་སྐབས་ལ་ཡིན་ནའང་འབྲ་གསུངས་པ་དེ་གོ་
 མིན་ཏང་གི་གནས་སྐབས་ལ་ཡིན་ན། གོ་མིན་ཏང་གི་ཕྱི་བྱིམས་ལེའུ་) ༡༠ པའི་ནང་ཁོང་ཆོའི་བརྗོད་
 སྒྲོལ་ཏུ་རང་ལུགས་རང་སྒྲིང་ཟེར་བའི་ཆོག་དེ་བཅོད་སྒྲིད་གཏོང་བ་རེད་ཅེས་ཐག་ཆོད་མདོག་གནང་
 བ་དེར་ཟེར་གྱི་ཡོད་གསུངས་དབང་ཏུ་བཏང་ཡང་དེའང་ཕྱི་བྱིམས་བདེན་པ་མིན་ལ། གཞི་ཕྱི་མེད་
 པའི་རྟོག་བཟོ་ཁོར་ཟེར། ཅི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གོ་མིན་ཏང་གིས་རྒྱ་རག་གི་སྤྱི་དབང་བཟུང་བའི་སྐབས་

རྒྱ་གར་དབྱིན་གཞུང་སྐུ་ཚབ་ཀྱང་སི་ལ་ཅིག་ཏེ་མན་ཞེས་པ་བར་འདུག་གིས་༡༩༡༥ ལོར་ཆབ་མདོ་
 ནས་དམག་མཆམས་འཛོག་པའི་ཆོད་ཡིག་ནང་རྒྱ་བོད་ཐ་དད་གསལ་ཡོད་པའི་ཡིག་ཆ་དེ་ལ་ཆ་
 བཞག་པ་ལས་ཁོང་ཆོར་རྩ་བུ་བྱིམས་ཡོད་ལུགས་དང་རྩ་བུ་བྱིམས་ནང་བོད་རྒྱ་ཁོངས་ཡིན་ལུགས་དེའང་
 བོད་ཀྱི་རང་ལུགས་རང་སྐྱོང་གི་ཐོབ་ཐང་ཡོད་མེད་གང་ཡང་བཤད་རིགས་མེད། ༡༩༡༧ ལོ་ནས་
 རྒྱ་ནག་གི་དམག་སྡེ་༡༧ པ་ཟི་ཁོན་ལུ་ཅུན་དམག་དཔུང་བོད་ནང་བཏང་སྟེ་རྒྱ་བོད་གཉིས་སྤྱར་
 ཡང་དམག་འབྲུག་བྱས། བོད་ཀྱི་དམག་དཔུང་མུ་མཐུད་ཙམ་ཉིན་འགྱུར་ཏེ་ཏེ་ཉོར་དར་རྒྱས་དགོན་
 བར་ས་ཤོར། མཐར་དར་རྒྱས་དགོན་ནས་ས་ཤོར་ཏེ་དར་རྒྱས་དགོན་པ་མེར་བསྐྱེད་གས། དར་རྒྱས་
 དགོན་པའི་སླ་གྲྭ་ཡོངས་རྫོགས་ཡུལ་གྱུར། ༡༩༢༢ ལོར་སྡེ་དགེ་ལུང་རར་ཡོད་པའི་བོད་ཀྱི་དམག་
 སྤྱར་སྡེ་བ་ས་ཤོར། རྒྱ་བོད་མི་བསད་བྱས་པ་གྲངས་མི་ལང་། མཐའ་མ་ལོ་དེར་སྡེ་དགེ་དགོན་ཆེན་
 དུ་དར་མདོའི་ཇ་བདག་རིག་འཛིན་རྡོ་རྗེ་བར་འདུག་གིས་སྡེ་དགེ་དགོན་ཆེན་དུ་དེ་བཞིན་སྤྱར་ཡང་
 རྒྱ་བོད་དམག་མཆམས་འཛོག་རྒྱའི་ཡིག་ཆ་བཞག་ཡིག་ཆ་དེ་ལ་ཆ་བཞག་པ་ལས་རྩ་བུ་བྱིམས་ཀྱི་ལོ་
 རྒྱས་ཆོག་རྒྱ་ཕྱོགས་ནས་བཤད་པ་མེད། འབྲི་རྩ་ཤར་ཅུབ་ཟེར་བ་དེ་དུས་བྱུང་། ཟི་ལིང་མ་ལུ་ཡང་
 དང་བོད་གཉིས་དམག་འབྲུག་བྱས། ཆབ་མདོར་ནང་ཆེན་རྒྱལ་པོས་བར་འདུམ་བྱས་ཏེ་རུ་ཆ་མཁན་
 རུང་ཅན་དང་ཟི་ལིང་མ་ལུ་ཡང་གི་དམག་དང་བྱང་སྡེ་མ་རེ་མདོར་མོལ་བསྐྱར་གྱིས་བྱུང་བོ་གསེར་
 ཆའི་བོག་ལ་ས་མཆམས་སུ་བབྱང་ནས་དམག་མཆམས་འཛོག་པའི་ཡིག་ཆ་དེ་ལ་ཆ་འཛིན་བྱས་པ་
 ལས་གོ་མིན་ཏང་གི་རྩ་བུ་བྱིམས་དང་རྩ་བུ་བྱིམས་དེའི་ལེའུ་༡༩༣༠ ནང་བོད་རྒྱ་ནག་གི་ཁོངས་གཏོགས་
 ཡིན་པ་དང་། དེའང་བོད་ཀྱི་རང་ལུགས་རང་སྐྱོང་གི་ཐོབ་ཐང་ངོས་ལེན་བྱས་ལུགས་འཁོད་གནས་

ཟུར་ཙམ་མཐོང་ཐོས་དྲན་གསུམ་ན་མེད་ངེས་ཡིན། དངོས་བྱུང་གི་གནས་སྤངས་དེ་དག་ལ་བལྟས་
 ན་ཡོད་དགོས་དོན་ཡང་མེད་པ་གསལ་པོ་རེད། རྒྱ་མཁོན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱ་ནག་
 གོ་མིན་ཏང་གི་རྩ་བྱིམས་ལེའུ་༡༩༠ པའི་ནང་བོད་རྒྱ་ནག་གི་ཁོངས་གཏོགས་ཆ་ཤས་ཡིན་པ་
 དང་། དེའང་བོད་ཀྱི་རང་ལྷགས་རང་སྦྱོང་གི་ཐོབ་ཐང་ངོས་ལེན་བྱས་པ་ལའོད་ཡོད་ལྷགས་གསུངས་
 པའི་ཆོག་དོན་ལྟ་བུ་དང་གོ་རྟོགས་ལོག་པའི་དམ་བཅའ་འཛིན་པ་དེ་ང་ཚོས་དངོས་བྱུང་རྒྱ་མཁོན་
 ཡང་དག་གི་ཐོག་ནས་ཆར་བཅད་པ་ཡིན། དཔེར་ན་བྱིས་སུ་བེ་ཅིང་ནས་ཅང་ཇི་ཅི་ནས་གཡུང་ཏེ་
 སག་བོད་དུ་བཏང་། ཡགོང་ས་སྐྱེ་བྱེད་༡༩ པ་ཆེན་པོའི་མདུན་དུ་རྒྱ་ནག་གོ་མིན་ཏང་སླིད་གཞུང་གི་
 སླིད་འཛིན་གྱི་མིང་ཐོག་ནས་དོན་ཆོད་དགུའམ་བཅུ་གང་རུང་ལའོད་པའི་ཕྱག་བྲིས་ལུལ་བའི་རྒྱ་
 ནག་གི་འདོན་ཚུལ་དགོས་འདུན་བཏོན་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱ་ནག་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་བམ་གོ་མིན་ཏང་གི་
 རྩ་བྱིམས་སྒྲོར་ཆོག་ཟུར་ཙམ་བཀོད་རིགས་བྱུང་མི་འདུག གཞི་ནས་ཡགོང་ས་སྐྱེ་བྱེད་༡༩ པ་ཆེན་
 པོས་བོད་ཀྱི་རང་ལྷགས་རང་གིས་སྦྱོང་བ་ལས་བྱི་མི་སུ་ཞིག་གི་གཞོད་འཆོལ་གོག་པའི་གཞི་རྩའི་
 རང་དབང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་གསལ་བསྐྱགས་གནང་བ་དེར་དུས་ཀྱི་ལམ་སྲོལ་བོད་རང་བཙན་གྱི་
 གསལ་བསྐྱགས་གནང་སྟེ་བོད་ནང་རྒྱ་མི་སྒྲེར་ཞིག་ཀྱང་བསྐྱད་མི་བྱུང་པ་ཆང་མ་བྱིར་འབུད་བཏང་
 བའི་དུས་ཆོད་དེ་དང་། གོ་མིན་ཏང་སླིད་གཞུང་འགོ་ཚུགས་པ་དུས་མཉམ་ཡིན་པས་ཁོང་ཚོའི་རྩ་
 བྱིམས་ནང་སྐྱེ་ཉིད་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་དེ་སྒྲུབ་པའི་གཞི་རྩ་མེད་པ་གསལ་པོ་མཆོན་བྱུང་།

ང་ཚོའི་ཡིག་ཆའི་དོན་ཆོད་གསུམ་པ་དེ། དཔེར་ན། གདོས་བཅས་ཤ་བྲག་ལས་བྱུབ་པའི་
 དལ་འབྱོར་བཙོ་བརྒྱད་ཆང་བའི་མི་ལུས་ངོ་མ་ཞིག་མིག་གི་མཐོང་ལམ་དུ་ཡོད་པ་གསལ་པོ་ཞིག་

ལམོད་ཡོད་པ་དེ་ལ། སྐྱེ་ཉིད་གྱིས་རང་ཉིད་ལུའ་བའི་འདོད་ཚུལ་སྐྱབ་ཆེད་རྟོག་བཞེས་སྒྲོ་བ་ཏུ་གས་
 གྱིས་མགོ་ར་མེད་ལ་ར་ཅོ་བཅུ་གས། རྒྱབ་ར་མེད་ལ་ར་མ་བཏུ་གས། མི་ལུས་མི་མཐོང་བར་གྲིབ་མ་
 མཐོང་། གྲིབ་མ་དེའང་འདྲེ་རུ་མཐོང་སྟེ་གྲིབ་མ་འདྲེ་མཐོང་གིས་ང་ཆོའི་དོན་ཆོན་གསུམ་དང་འབྲེལ་
 བ་རྩ་བ་ནས་མེད་པའི་རང་བཞེའི་ཆོག་དོན་དུ། འདས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ནང་ལའང་ང་ཆོའི་ལྟར་བསྟན་
 ཡོད་པ་རེད་ཅེས་དང་། མ་འོངས་པར་ཡང་རྒྱ་ནག་གཉིས་པོ་འདི་གཅིག་ཆགས་སྐབས་རྒྱ་ནག་
 དང་། རྒྱ་སྐད་ཕྱོགས་གཉིས་ཀར་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་འདི་དོས་ལེན་བྱེད་རྒྱ་བཅས་ཟེར་བ། དོན་ཆོན་
 གསུམ་པོ་འདི་བསྐྱེལ་ནས་བལྟས་པ་ཡིན་ན་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་གཞན་དག་དང་མི་འདྲ་བར་དབུས་
 གཞུང་གི་བྱས་གཏོགས་ཆ་ཆང་ཡོད་པའི་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་པལ་པ་ཞིག་ནང་འགོ་རྒྱ་ཟེར་བ་སོགས་
 གཞི་མེད་ལུའ་སྐྱང་གིས་སྐྱབ་པ་ཞིག་རེད། དཔེར་ན། མདོ་རྩེལ་གྱིས་བསྐྱེལ་ནས་བཤད་ན་ཕྱོགས་
 གཉིས་ཀས་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་འདི་དོས་ལེན་བྱེད་རྒྱ་ཡིན་ན་ད་ལྟ་ནས་རང་ཡུལ་དུ་ལོག་འགོ་རྒྱ་ལས་
 མི་ཡུལ་དུ་བསྟན་དགོས་དོན་མེད་པ་གསལ་པོ་འདི་ལས་གཞན་དགག་ལན་དགོས་དོན་མེད། དེས་
 ན་སྐྱེ་ཉིད་གྱི་ཐུགས་དགོངས་ལུའ་བའི་གྲིབ་མ་འདྲེ་མཐོང་ཡིན་པ་གསལ་པོ་མཆོན་ཐུབ། རང་
 སྐྱོང་པལ་པ་ཟེར་བ་དང་། དེ་འདྲའི་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཟེར་བ། ཐོབ་ཐང་ཟེར་བའི་ཆོག་འཕར་མ་
 བཅུག་པ་སོགས་རྒྱ་མཆོན་མེད་པར་ངལ་བའི་རང་བཞིན་དུ་ཟད། །

ག

རང་སྲིད་རང་སྦྱོང་ཞེས་པ་འདི་དབྱིན་ཇིའི་ཚིག་ནང་སེལ་ཁ་ལ་ལྷར་མེན་ཏེ་ཞེས་
པ་འདི་རེད་ཟེར་བའི་སྒྲིབ་གྱི་ལན་འདེབས།

ཡང་མུ་མཐུད་གསུངས་དོན། རང་ལུགས་རང་སྦྱོང་ཟེར་བ་དང་། སི་ཏར་སི་སྤག་གསུང་གཤད་ནང་
ཡོད་པའི་རང་སྲིད་རང་སྦྱོང་གི་དོན་གཉིས་ཁྱད་པར་མེད་གསུངས་པ་འདི་རྩ་བ་ཉིད་ནས་བདེན་པ་
མ་རེད། རང་སྲིད་རང་སྦྱོང་ཞེས་པ་འདི་དབྱིན་ཇིའི་ཚིག་ནང་། སེལ་ཁ་ལ་ལྷར་མེན་ཏེ་ཞེས་པ་འདི་
རེད། དེས་ག་རེ་མཚོན་གྱི་ཡོད་ཅེ་ན་ཆབ་སྲིད་གྱི་ཚན་རིག་པས་བཤད་པའི་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་ཐོབ་
ཐང་། ས་ཏེ་ཏ་རུ་ཏ། ཞེས་པའི་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་རང་བཞིན་འདི་བརྒྱུག་གི་ཡོད་པ་མ་རེད་ཅེས་གསུངས་
འདུག།

ལན་འདེབས། བོད་གྱི་རང་ལུགས་རང་སྦྱོང་ཞེས་པ་འདི་བོད་གྱི་རང་བཞིན་ལྡན་པའི་
གཞི་རྩ་ཆབ་སྲིད་གྱི་ཚན་རིག་པས་བཤད་མ་དགོས་པ་འཇམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་ཡོངས་གྱི་རྩོད་མེད་
རྒྱལ་ཁབ་སོ་སོའི་གཞི་རྩ་དོ་མ་ཡིན་པས་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་རང་བཞིན་བརྒྱུག་གི་མེད། དེར་བརྟེན་ང་ཚོས་
ཁྱད་པར་མེད་ཅེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་ཡིན། བོད་གྱི་རང་ལུགས་རང་གིས་སྦྱོང་བ་དེས་བོད་གྱི་ཚོས་
སྲིད་གཉིས་ལྡན་གྱི་གཞི་རྩ་མཚོན་བྱེད་པ་དེ་ལས་གཞན་དུ་སྦྱོར་འཛིག་གནང་ཡེ་མེད། གཅིག་བྱས་
ན་རང་སྲིད་རང་སྦྱོང་ཞེས་པ་དེས་སྲིད་རྒྱུང་པ་ལས་གོ་མི་བྱེད་པ་དང་། སྤྱི་ཉིད་གྱིས་ཐོབ་ཐང་ཟེར་
བའི་ཚིག་འཕར་མ་ཞིག་ང་ཚོའི་ཡིག་ཆའི་འབྲུ་དོན་ནང་མེད་པའི་ཚིག་འཕར་བཅུག་གནང་བ་དེ།

དཔེར་ན་ཕྱི་འབྲེལ་དང་། སྤྱང་སྦྱོབ་རྒྱ་ནག་ལ་འགན་ཁུར་སྤྱད་པ་ཟེར་བ་དེ་ཐོབ་ཐང་ལ་གོ་སྤྱོད་།
 དེ་ལས་བོད་ཀྱི་རང་ལུགས་རང་སྦྱོང་ལ་ངོས་ལེན་དང་རྒྱབ་སྦྱོར་ལུ་རྒྱ་ཟེར་བའི་ཚིག་དོན་དེ་གཏིང་
 ཟབ་པ་དང་། གཞི་རྩ་ལྡན་པ། འཐེན་བྱས་ཆེ་བ་མེད་དམ་བསམ་གྱི་ཡོད། ཡང་སྤྱི་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱད་
 བཅུག་པ་ལྟར་རང་ལུགས་རང་སྦྱོང་གི་ཐོབ་ཐང་ལ་ཞེས་ཐོབ་ཐང་ཟེར་བའི་ཚིག་སྤྱད་དེ་བཅུག་ན་
 གོ་དོན་མི་འདྲ་བ་ཆགས་གྱི་ཡོད་པ་རེད། སེ་ཏར་སི་སྤྲལ་གི་གསུང་བཤད་ནང་རང་སྤྱོད་རང་སྦྱོང་
 ཟེར་བ་དེ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་དམ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རང་བཞིན་འདི་བརྒྱལ་གི་མེད་པ་དེ་རྒྱ་ནག་གོ་
 མིན་ཏང་སྤྱོད་གཞུང་གིས་ངོས་ལེན་ཡོད་པ་ཡིག་ཐོག་ཏུ་ཐུག་འདུག་པ་དེ་ལ་བྱུང་བར་གང་ཞིག་ཡོད་
 དམ། སྤྱི་ཉིད་ཀྱིས་རང་ལུགས་རང་སྦྱོང་ཟེར་བའི་ཚིག་འདི་འི་ནང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རང་བཞིན་རྩ་བ་
 ནས་མེད་པ་རེད་གསུངས་པ་དེར་ལུང་དང་རིག་པའི་ཁུངས་སྤྱེལ་ག་རེ་ཡོད་དམ། སྤྱི་ཉིད་མིང་ཚིག་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་ཞིག་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནམ། བོད་ཀྱི་བརྗོད་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་
 ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཁག་གི་གོ་དོན་ཐམས་ཅད་རྒྱ་ཡིག་དང་། དབྱེན་ཡིག་ལ་ཐུགས་བཅོལ་བྱེད་པའི་
 ཐོབ་ཐང་དང་འགན་དབང་སྤྱི་ཉིད་ལ་རྩ་བ་ནས་མེད་པ་དེ་ཤེས་པར་གནང་ན་མི་ལེགས་སམ། གལ་
 སྤྱོད་སྤྱི་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་སྦྱོང་ལོག་པར་འཛིན་པས་བོད་ཡིག་གི་གོ་དོན་སྤྱད་ཡིག་གཞན་ལས་མ་སྤྱང་ན་
 བོད་ཡིག་གི་མིང་ཚིག་ནས་གོ་དོན་རང་སྤྱོད་མི་འཕེར་བའི་ངོས་འཛིན་གྱིས་ཕྱི་རྒྱལ་དབྱེན་ཡིག་ཁོ་ནར་
 བརྟེན་དགོས་པའི་ལས་འགུལ་སྤྱེལ་གྱི་ཡོད་ཆོ་ལྟ་བ་ངན་པ་དེ་རང་འཛིན་ཏེ་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་གི་
 གོ་དོན་མེད་པ་བཟོ་བའི་ལས་འགུལ་དེ་རང་སྤྱེལ་མ་ཁན་གྱི་སྤྱོད་ལས་བརྒྱལ་མི་ཁུང་བ་ལེན་དགོས་
 ཀྱི་རེད། ། དེ་ལྟར་སྤྱང་ནའང་འདོད་དོན་འགྲུབ་མིན་བརྗོད་དགའ། གང་ལགས་ཤེ་ན། བོད་ཀྱི་

བད་སྟོན་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་འདི་ནི་ནང་པ་སངས་རྒྱལ་པའི་བསྟན་པའི་རྩ་བ་ལ་བྱུག་ཡོད།
 བསྟན་པའི་དབྱ་བོ་རྒྱ་དམར་གུང་ཁྲན་གྱིས་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་ཆེན་མོ་བཟུང་བའི་ལས་འགུལ་
 དེས་ཀྱང་བོད་ཀྱི་བད་སྟོན་པའི་རིག་གཞུང་རྩ་མེད་བཟོ་མ་བྱུང་བ་རེད། རྒྱ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་སྟོན་འདི་ནི་
 ཏ་ཅང་གི་ལོག་པའི་ལམ་ཞིག་ཡིན་པ་སྟེ་བོད་ཀྱི་ཆོས་རྒྱལ་མེས་དཔོན་རྣམ་གསུམ་དང་། མཁན་
 སྟོབ་ཆོས་གསུམ། ཐོན་མི་སམ་རྟོ་ཏ་དང་མགར་རིག་པ་ཅན་སོགས་སྤྱུལ་པའི་སྟོན་པོ་འབངས་དང་
 བཅས་པས་བོད་ཀྱི་མི་རྣམས་ལ་འདི་ཕྱི་དགེ་བའི་བླ་འདོད་འབྱེད་པའི་བད་སྟོན་ཡི་གའི་ལམ་བཟང་
 ཞིག་རྒྱ་ཆོས་མ་ལུས་པ་བོད་ཀྱི་ཡི་གེར་བསྒྱུར། ཕྱི་རྒྱལ་སུ་ཞིག་གི་ཡིག་རིགས་ལ་ལྟོས་མ་དགོས་
 པར་བོད་ཀྱི་བད་སྟོན་པའི་ཡི་གེ་ཁོ་ནའི་ལམ་ནས་འཛིན་ཏེ་དངོས་གཙོ་སྒྲ་བ་ཙམ་གྱི་གོ་དོན་ལས་
 མ་ཆད་པར། ནང་དོན་སེམས་ཉིད་ཆོས་དབྱིངས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བའི་དོན་རྟོགས་པའི་ཡི་གའི་བད་
 སྟོན་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ཤིག་བོད་ཡིག་ལ་ཡོད་པ་དེར་འཇམ་གླིང་ནང་ཡོངས་གྲགས་སུ་ཡོད་
 པ་འདི་ལྟར་ཡིན་ཅིང་། དཔེར་ན། བོད་ཀྱི་ཡི་གའི་ཆོས་དོན་གྱི་གོ་བ་གདེང་མ་དག་དབྱིན་སྐད་ཀྱིས་
 མི་འདད་བའི་དཀའ་ངལ་ཡོད་བཞིན་པ་གསལ་བོ་ཡིན། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་
 ཏེ་བལྟས་ནའང་། རྒྱ་ཉིད་ཀྱིས་དེར་དུས་དངོས་གཙོ་སྒྲ་བའི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱི་རྒྱལ་བ་ཆབ་
 སྟོན་གྱི་ཆོན་རིག་པས་བཤད་པའི་ཆོས་ཁོ་ནར་ཡིད་བཏད་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་ཡི་གའི་གོ་དོན་ནག་སུབ་
 གཏོང་བྱུང་ཐབས་མེད། ཁོང་ཆོས་ག་རེ་བཤད་ཡོད་པ་དེ་དབྱིན་ཡིག་ཐོག་ནས་ཡིན་དགོས་པ་ལས་
 ཁོང་ཆོས་བོད་ཡིག་མི་ཤེས། བོད་ཡིག་མ་ཤེས་ན་བོད་ཡིག་གི་གོ་དོན་འགྲེལ་བརྗོད་མི་ཤེས་པ་ཀུན་
 གསལ་རེད། རྒྱ་ཉིད་ཀྱིས་དབྱིན་ཡིག་གི་ཆོས་སྒྲ་བརྗོད་བྱུང་བ་དེ་མཁུན་ཡོན་རེད། འོན་ཀྱང་གོ་

རོན་གཏན་འབེབས་གནང་ཐུབ་པའི་ཆ་རྒྱུན་གང་ཡང་མེད་པ་མཁྱེན་ན་ཡག་གི་རེད། འདི་རིགས་
 སྐྱེ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོག་བཟོ་འཇམ། བོད་ཡིག་གི་གོ་རོན་ལོག་ལམ་དུ་འབྱིད་པ། ཡང་ན་བོད་ཡིག་གི་གོ་
 རོན་ལ་སློ་ལོག་སྟེ་དབྱིན་ཡིག་ལ་དབྱིངས་འཕར་ནས་ཉོབ་ལང་གིས་ཡིད་ཆེས་གནང་དྲག་པ་སོགས་
 འདིར་བྲིས་པ་ཙམ་ལས་འཇམ་གླིང་ནང་ད་བར་བོད་དབྱིན་གཉིས་ཀྱི་ཡི་གའི་མིང་ཆོག་རེ་རེའི་གོ་
 རོན་བཟོ་གྲུང་གཏན་འབེབས་སམ། ཡང་ན་དེང་གི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཆོན་རིག་པ་མི་སྒྲེར་སྲུ་ཞིག་ནས་
 བོད་ཡིག་གི་མིང་ཆོག་འདིས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གོ་རོན་འདི་དང་། དབྱིན་ཡིག་གི་མིང་ཆོག་འདིས་བོད་
 ཡིག་གི་གོ་རོན་འདི་ཟེར་བའི་བསམ་ཚུལ་ཙམ་གྱི་དཔེ་དེབ་གཅིག་བྲིས་པ་དང་། བཤད་པ་གང་ཡང་
 མེད་པ་ང་ཆོས་ཤེས་ཐུབ་པ་དང་། བརྗོད་ཐུབ་པ་མེད་པ་ཐག་བཅད་ཐུབ་པ་བཅས་ཡིན། དེས་ན་
 བྱིད་ཉིད་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་བརྗོད་པའི་ཡི་གེ་བརྩེ་མེད་འབྱུང་བའི་ལོག་ལམ་དུ་བྱིད་པའི་ལྟ་སྟྱོད་འདི་
 ང་ཆོས་ལུང་དང་རིག་པ་ཡང་དག་གི་སྒྲོ་ནས་ཆར་བཅད་པ་ཡིན།

ཉིད་ཀྱིས་སྲུ་མཐུད་ནས་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་གི་ནང་དུ་མངའ་སྡེ་དང་། རང་སྦྱོང་སྦྱོར་གྱི་
 འབྲེལ་མེད་བརྗོད་པ་དང་། རང་ལུགས་རང་སྦྱོང་དང་། རང་སྲིད་རང་སྦྱོང་གཉིས་གཅིག་པ་ཡིན་
 ཟེར་བ་རྩུན་རེད་ཟེར་བ། རོར་སྲིད་ཟེར་བ། མཤེས་པ་བྱུང་ཡོད་ན་ཟེར་བ། ཤེས་བཞིན་དུ་བྱས་ཡོད་
 ན་སྐྱུག་རྩུན་རེད་ཟེར་བ། དེ་གཉིས་ཐད་དེ་ཐ་དད་རེད་ཟེར་བ། རོན་ཆོན་དང་པོ་འདི་ང་ཆོའི་ཕ་རོན་
 དང་འགལ་བ་ཆོན་པོ་ཆགས་ཡོད་ཟེར་བ་བཅས་ཁོང་རང་གི་ཞེ་ལུགས་སྲུ་ཡོད་པའི་ལྟ་བའི་ཆ་ནས་
 ཐུགས་འབྱུལ་བའི་དབང་གིས་འདོད་རོན་མི་འབྱུང་བའི་ངར་ཤུགས་ལས་བསྐྱར་བཤད་ཡང་བཤད་
 དང་། འབྲེལ་མེད་ཆོ་མེད་ཞེ་ཅིག་གསུངས་པ་འདི་རིགས་ལ་དགོས་དོན་གང་ཡང་མཐོང་རྒྱ་མི་འདུག

ང

འགོ་མགོན་ཆོས་འཕགས་ཚུན་ཆད་ལས་དེ་སྔོན་ནམས་སུ་བོད་ཀྱི་ཁོངས་ཡིན་ཞེས་
 ཚུད་པ་རྒྱག་མི་བྱུང་པར་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཐོག་ནས་རྒྱ་མིར་ར་འབྲོད་བྱུང་སྒྲོར་གསུངས་
 པའི་ལན་འདེབས།

ཡང་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་དོན། དོན་ཚན་གཉིས་པ་ནི་ཡ་སྐབས་མགོན་ཡེན་པོ་ཆེ་བོད་ཀྱི་ཆོས་སྲིད་
 གཉིས་ཀྱི་དབུ་བྲིད་ཡིན་པ་དོས་ལེན་དང་རྒྱུ་རྒྱུར་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་ཟེར་བ་འདི་རེད། འདི་ལ་གཏམ་
 འཆལ་ཏེ་ཅང་མང་པོ་བཞེས་འདུག ཡ་སྐབས་མགོན་ཡེན་པོ་ཆེ་བོད་ཀྱི་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀྱི་དབུ་
 བྲིད་ཡིན་པ་འདི་དོས་ལེན་དང་རྒྱུ་རྒྱུར་བྱེད་པ་འདི་འགྲིག་གི་མི་འདུག་བཤད་པ་འདི་ཡ་སྐབས་
 མགོན་ཡེན་པོ་ཆེ་བོད་ཀྱི་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀྱི་དབུ་བྲིད་མ་རེད་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད་དམ་ཞེས་དང་། དེ་
 མ་འགྲིགས་པ་ཡིན་ན་དེའི་འགལ་ལྷོ་ཡ་སྐབས་མགོན་ཡེན་པོ་ཆེ་བོད་ཀྱི་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀྱི་དབུ་
 བྲིད་མ་རེད་བརྗོད་དགོས་པ་རེད། འདི་ཞེ་དྲག་རེད་ཅེས་བརྗོད་གནང་འདུག དེ་འདྲ་ཅུ་བ་ནས་མ་
 རེད། ཡ་སྐབས་མགོན་ཡེན་པོ་ཆེ་བོད་ཀྱི་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀྱི་དབུ་བྲིད་ཡིན་པ་ནི་ཚུད་མེད་ཡོངས་
 གྲགས་འཛིག་ཏེན་ཡོངས་ཀྱི་ཁས་ལེན་བྱེད་པའི་དངོས་དོན་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཞིག་རེད། དབྱེན་ཇིའི་
 སྐད་ལྟར་བྱས་ན། ཡུ་ནི་ཨར་སལ་ཕེག་ཏེ་འདི་སུ་གང་གིས་ཀྱང་བཞོ་བཅོས་རྒྱག་བྱུང་པ་ཡོད་མ་
 རེད། འདི་སྒྲོར་ང་ཆོས་གང་ཞིག་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་ནི་རྒྱ་ནག་གིས་དོས་ལེན་བྱས་པ་དང་། རྒྱུ་
 རྒྱུར་བྱས་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་ཞིག་གཏན་ནས་མ་རེད། རྒྱ་ནག་གིས་རྒྱུ་རྒྱུར་དང་དོས་ལེན་

ཡོད་ན་ལྷ་སྐབས་མགོན་ལ་འཛིན་པོ་ཆེ་བོད་ཀྱི་ཆོས་སྤྱིད་གཉིས་ཀྱི་དབུ་བྱིད་ཆགས་བྱུང་པ་ཞིག་
 དང་། རྒྱ་ནག་གིས་ངོས་ལེན་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་མེད་ན་ཆགས་མི་བྱུང་པའི་རྒྱ་མཚན་རྩ་བ་ནས་ཡོད་པ་
 མ་རེད་ཅེས་བརྗོད་པ་འདི་ཡིན། རྒྱ་མིའི་ངོས་ནས་ཆོག་འདི་བཞག་དགོས་པའི་གནས་འགག་གང་
 དུ་བྱུག་གི་ཡོད་ཅེ་ན། རྒྱ་དམར་ནག་གཉིས་ནས་ད་ལྟའི་གནས་སྐབས་ལ་བོད་རྒྱ་ཁོངས་ཡིན་པའི་
 རྒྱབ་བྱེད་བཤད་སྟངས་ལ་འགྱུར་བ་ཞིག་བཏང་ནས་ལོ་བཅུ་ལྷག་གཅིག་ཙམ་ནང་སྐབས་བདེ་པོ་
 ཞིག་བཟོས་ཡོད། ཁོ་ཆོས་འགྲོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པ་ཚུན་ཆད་ནས་བོད་རྒྱ་ཁོངས་ཡིན་ཞེས་
 བརྗོད་པ་ལས་དེ་སྔོན་ཆོས་རྒྱལ་ཆོའི་དུས་རབས་ནས་བོད་རྒྱ་ཁོངས་ཡིན་ཞེས་དང་སང་ཅོད་པ་རྒྱག་
 གི་མེད། དེ་ནི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ནས་ཅོད་པ་རྒྱག་མི་བྱུང་པ་ཁོ་ཆོས་ར་འཕྲོད་བྱུང་བས་རེད། ད་ལྟའི་
 གནས་སྐབས་ལ་སོག་པོས་བོད་ཆོས་ཁ་གསུམ་དབང་དུ་བསྐྱུས་ནས་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་གངས་ཤིག་ཆབ་
 སྤྱིད་བསྐྱུངས་རྗེས་འགྲོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པ་བོད་ཀྱི་ཆོས་སྤྱིད་གཉིས་ཀྱི་མངའ་བདག་ལ་
 སོག་པོས་བསྐོས་བཞག་བྱས་པ་རེད། སྐབས་དེར་རྒྱ་ནག་སོག་པོ་གོང་མའི་འོག་ཡོད་སྐབས་སོག་པོས་
 དབང་འཛིན་བྱས་པའི་རྒྱ་ནག་གི་གོང་མས་འགྲོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པ་བོད་ཀྱི་ཆོས་སྤྱིད་
 གཉིས་ཀྱི་དབུ་བྱིད་ལ་བསྐོས་བཞག་བྱས་པ་རེད། སྤྱིད་སྦྱོང་གྲ་ལམ་ནར་ལྟ་བུ་ཞིག་བསྐོས་བཞག་བྱས་
 ནས་བཏང་བ་རེད། གང་ལྟར་བསྐོས་བཞག་བྱེད་མཁན་དེ་ནི་རྒྱ་ནག་དབང་བསྐྱུར་བྱེད་མཁན་གྱི་གོང་
 མ་རེད། དེར་བརྟེན་རྒྱ་ནག་དབང་བསྐྱུར་བྱེད་མཁན་གྱི་གོང་མ་དེས་བོད་ཀྱི་ཆོས་སྤྱིད་གཉིས་ཀྱི་
 དབུ་བྱིད་བསྐོས་པ་ཡིན་སྐབས་བོད་རྒྱ་མིའི་མངའ་ཁོངས་སུ་ཆགས་པ་རེད། བསྐོས་པའི་དབང་ཆ་
 དེ་ཡོད་ན་མར་སྤྱད་པའི་དབང་ཆ་ཡང་ཡོད་པ་རེད། གལ་སྤྱིད་དགོས་གལ་བྱུང་བ་ཡིན་ན་བོད་ཀྱི་

ཚེས་མེད་གཉིས་ཀྱི་དབུ་འབྲིང་འདི་མ་རེད། འདི་རེད་ཅེས་གཞན་པ་ཞིག་བསྐྱོས་པ་ཡིན་ནའང་བསྐྱོ་
 བའི་ཐོབ་ཐང་རྒྱ་ནག་ལ་ཡོད། དེ་འདྲའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་ཆེད་ཡ་རྒྱལ་བ་སྐྱེ་
 བྱེད་ན་རིམ་གྱི་ཡང་སྤྱོད་འཛིན་བྱེད་པའི་སྐབས་ལ་ཡང་རྒྱ་མིའི་བྱས་གཏོགས་བྱེད་དགོས་པ་
 དང་། རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་ཚོག་མཆན་ཐོབ་ནས་མ་གཏོགས་ཡང་སྤྱོད་འཛིན་ལེན་མི་ཚོག་པ་འདི་དག་
 ད་ལྟ་བར་དུ་བཤད་བཞིན་པ་རེད། ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་བྱེད་ཀྱི་པའི་ཡང་སྤྱོད་འཛིན་བྱེད་སྐབས་
 ལ་འང་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་སྐྱེ་ཆ་བཤད་འདྲ་བཏང་བ་དང་། རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་སྐྱེ་ཆ་བཤད་ཀྱིས་གང་འདྲ་
 བྱས་ཏེ་ཚོག་མཆན་སྤྲད་པ། དེ་དག་ཆང་མ་སྐྱུག་རྒྱུན་བཤད་དེ་བྲིས་པ་ལས་བདེན་པ་མ་རེད་ཅེས་
 བོད་རང་ནས་ང་མོད་ཁོང་ཚོས་ཐེངས་མང་པོ་གསལ་པོ་བཅེས་གནང་འདུག འོན་ཀྱང་ད་ལྟ་འང་ཁོ་
 བ་ཚོས་ངོ་ཚ་མེད་པར་སྐྱུག་རྒྱུན་ཤོད་བཞིན་པ་རེད། བོད་ཀྱི་ཚེས་མེད་གཉིས་ཀྱི་དབུ་འབྲིང་དེ་ག་དུས་
 ཡིན་ཡང་ང་ཚོས་ངོས་ལེན་བྱས་ཏེ་བསྐྱོ་བཞག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཟེར་བ་འདི་ནས་མར་བང་བསྐྱིགས་ཡོང་
 བ་ཞིག་རེད་ཅེས་གསུངས་འདུག།

ལན་འདེབས། རྒྱ་ཉིད་ཀྱིས་འདྲ་དང་མི་འདྲ་མང་པོ་ཞིག་བྲིས་འདུག་པ་དེའི་དམིགས་
 ཡུལ་དགོས་དོན་ངོ་མ་དེ་གང་ཞིག་རེད་འདུག་ཅེན། ཅུ་བཞི་སྐར་དུག་དང་ཐེ་ཕན་སྤྱོད་གཞུང་དབང་
 གྲོས་གཞི་མོས་མཐུན་དོན་ཚན་གསུམ་བཞག་པའི་གཉིས་པ་དེའི་གོ་དོན་ག་ཕྱི་ལྟ་ནས་རྒྱ་ཡིས་
 བརྗོད་སྟོན་དང་མཚུངས་ཐབས་བྱུང་རེ་དེ་རང་རེད་འདུག དེ་ནི་མཐུན་ཐབས་རྩ་བ་ནས་མེད། དོན་
 ཚན་གཉིས་པ་ནི། ཡ་གོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་བོད་ཀྱི་ཚེས་མེད་གཉིས་ལྟན་གྱི་དབུ་
 འབྲིང་འཛིན་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་ཞུ་རྒྱུ་ཞེས་གསལ་ཡོད་པ་དེ་རེད། རྒྱ་ཉིད་ཀྱིས་ཚེས་མེད་གཉིས་ཀྱི་

ཚོས་རྒྱལ་འཕགས་པ་ཚུན་ཆད་ནས་བོད་རྒྱལ་ཁོངས་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པ་ལས་དེ་ལྟ་ཚོས་རྒྱལ་ནུམ་པ་
 ཚོས་གསུངས་ཐལ་ཤོར་བ་དེ་དག་བསུབ་ཐབས་ཀྱིས་ད་དུང་ཐག་རིང་པོའི་ལོ་རྒྱུས་གཏིང་ཟབ་པོ་
 ཡོད་ཁུལ་གྱི་ཁུངས་མེད་རྒྱུན་བཤད་ཅི་ཆེར་གནང་བ་ཞིག་རེད། །

འོན་ཅི་འདྲ་ཞིག་གསུང་གི་ཡོད་ཅིན། དུས་རབས་བདུན་པ་བརྒྱད་པ་ནས་བོད་རྒྱལ་ཁོངས་
 ཡིན་ཞེས་ཚུད་པ་དེ་དང་སང་རྒྱག་གི་མེད། དེ་ནི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ནས་ཚུད་པ་རྒྱག་མི་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡིན་
 པ་ཁོ་པ་ཚོར་ར་འཕྲོད་བྱུང་བས་རེད་ཅེས་སྒྲིའི་ཀྱིས་གསུངས་ཡོད་པ་དེས་ག་རེ་བསྟན་གྱི་འདུག་
 ཅིན། ཚོས་རྒྱལ་ཚོའི་དུས་ཏེ་དུས་རབས་བདུན་པ་བརྒྱད་པ་ནས་བོད་རྒྱལ་ཁོངས་ཡིན་པ་ཚུད་མི་ཐུབ་
 པ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ར་འཕྲོད་པ་བསྟན་ཏེ། འགོ་མགོན་ཚོས་རྒྱལ་འཕགས་པ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་ལོ་
 རྒྱུས་ནས་བོད་རྒྱལ་ཁོངས་ཡིན་པའི་ཚུད་པ་རྒྱག་ཐུབ་པ་ཞིག་བསྟན་ནས་དཔལ་ས་སྒྲུ་པ་ཆེན་པོ་འགོ་
 མགོན་ཚོས་རྒྱལ་འཕགས་པ་ཡེ་ཤིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གྲང་ཐག་ཞོར་འབྲེང་འདྲུད་བྱེད་པའི་ལྷ་བ་ཞིག་
 འབྱེར་ནས་མུ་མཐུད་གསུངས་དོན། ད་ལྟའི་གནས་སྐབས་ལ་གང་ཞིག་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད་ཅིན། སྐག་
 པོས་བོད་ཚོལ་ཁ་གསུམ་དབང་དུ་བསྐྱུས་ནས་ལོ་༡༠ ཅུ་གངས་ཤིག་ཆབ་སྲིད་བསྐྱུངས་རྗེས་འགོ་
 མགོན་ཚོས་རྒྱལ་འཕགས་པ་བོད་ཀྱི་ཚོས་སྲིད་གཉིས་ཀྱི་དབུ་བྲིད་ལ་སོག་པོ་རྒྱ་ནག་གི་གོང་མས་
 བསྐྱོ་བཞག་བྱས་པ་རེད། སྲིད་སྲོལ་གྱི་ལྷ་ལྷ་ར་ནར་ལྷ་བྱ་བསྐྱོ་བཞག་བྱས་ནས་བཏང་བ་རེད་ཟེར་བ་
 སོགས་སྒྲ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དྲི་མ་ཙམ་བསྐྱུམ་ནས་སྒྲོ་བས་པ་ཆེ་མདོག་གིས་མང་པོ་གསུངས་འདུག་
 པ་དེ་རིགས་ལོ་རྒྱུས་དངོས་དང་མཐུན་པ་ཅུ་བ་ནས་མ་རེད། མཁས་པར་རྫོམ་པའི་བོད་མི་སེར་མོ་
 བ་ཞིག་ནས་རྒྱ་ཡི་ཕྱོགས་སུ་བཟུང་སྟེ་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཆ་ཤས་ཙམ་ལ་ལོག་བཤད་སྒྲོ་བཏགས་སྒྲ་

ཚོགས་ཀྱིས་ཁུངས་མེད་རྒྱ་མཚན་གསར་བཟོ་ཇི་ལྟར་གནང་རུང་། བོད་རྒྱུ་འདུག་ཐེངས་རྣམས་པ་དག་
ཏུ་གསལ་བར་ཡོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ནི་ཉིད་ཀྱིས་ནག་སྤྱད་སྤྱད་ཐབས་མེད།

འོན་ལོ་རྒྱུས་དངོས་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་སྤྱི་བསྟུན་གྱི་བཤད་པ་བྱ་བ་
ནི། ཕྱི་ལོ་༡༧༡༡ ལོར་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྤང་དར་མས་བྱས། ཚོས་ལུགས་མེད་པ་བཟོ་བའི་འགོ་བཙུགས་
སྐབས་དེར་རྒྱ་གཞུང་གོང་ཚོས་ཁྱེད་པའི་ཇོ་བོ་ཤུག་ལུ་མེད་ཀྱི་འདྲེ་ལྟ་སྤྱི་ཡོན་ཞེ་ན། རྒྱ་དེ་ལྟ་
ཡུལ་དུ་ཡོད་སྐབས་ལྟའི་དམག་པམ། དེ་ནས་རྒྱ་གར་དུ་བབས་པས་རྒྱ་གར་བ་གྲུང་། རྒྱ་ནག་ཏུ་ཁྱེད་
བས་བཀྲ་མི་གིས་པ་བྱུང་། གོང་ཚོས་བོད་དུ་ཁྱེད་ཡོང་རྗེས་བོད་བཀྲ་མི་གིས་པ་མང་པོ་བྱུང་། གོང་
ཚོ་ནི་འདྲེ་མོ་ཡིན་པས་སངས་རྒྱུ་ཚོས་ལུགས་ཁ་ལ་ཁྱེད་ནས་ས་དབྱུང་ཡིན་ཁུལ་གྱི་བོད་ཀྱི་ས་ཆ་
བཟང་པོ་རྣམས་ངན་པ་མེད་ཟེར་ནས་མེད་པ་བཟོ་བ་དང་མནན་བཏང་བརྒྱབ་པ་སོགས་བྱེད་ལུགས་
དང་སྒྲགས་གཙུག་ལག་ཁང་རྣམས་དང་། ཇོ་ཤག་རྣམ་པའི་མཚན་ལྟ་སྤྱི་ཡོན་མེད་པ་བཟོ་དགོས་
ལུགས་མང་ཚོགས་ལ་དྲིལ་བསྒྲགས། དེ་ནས་བཟུང་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་བསྟན་པ་མྱང་ནས་བཤེས་པའི་
ལས་ལུགས་སྤྱད། ཕྱི་ལོ་༡༧༡༦ ལོ་ནས་སྤང་དར་སྤྱི་བཀོད་ས། བོད་སིལ་བུར་གྱུར་པའི་འགོ་ཚུགས།
མ་གཡོ་གཙང་གསུམ་མདོ་སྤྱད་ཁུལ་དུ་ཚོས་ཕུ་ཏི་ཀ་དེལ་རྒྱབ་གསུམ་དང་བཅས་ཐེབས། སྤྱི་ཚེན་
དགོངས་པ་རབ་གསལ་བཅས་ནས་རང་བྱུང་དགོ་སྤྱོད་གི་སྤྱི་ཡོན་རྒྱུ་ཉར། དེ་སྐབས་སྤྱད་བུས་གཙང་
མངའ་རིས་དང་བཅས་པ་དགོ་སྤྱོད་བྱུང་སྤྱོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཙམ་ལས་མེད་པ་ཆགས། ཆེ་སྤྱིད་དང་
ཆུང་སྤྱིད། མང་ཚན་དང་ཉུང་ཚན། གསེར་པ་དང་གཡུ་པ། ཤ་ཟན་དང་རྩམ་ཟན་འབྲུག་སྤྱི་འབངས་
གྱེན་ལོག་ཟེར་བའི་དུས་ངན་བྱུང་རིམ་ནས་ལུང་ཚན་ཁ་འཐོར་གྱི་སྤྱི་ཚོགས་སིལ་བུར་གྱུར། མི་ལོ་

༡༣༩ མོང་བའི་རྗེས་ཕྱི་ལོ་༡༧༧༥ ལོར་དབུས་གཙང་གི་མཁས་པ་མི་༡༠ ཡུལ་མདོ་སྤང་དུ་ཕྱིན། སྤང་
 ཆེན་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱི་སློབ་མ་གྲུམ་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་མདུན་ནས་རང་བྱུང་དགོ་སློང་
 གི་སྒྲིམ་པ་སྤངས། སྤང་དབུས་གཙང་ཁུལ་དུ་ཕྱི་བས། སྤང་མ་རེ་རེས་དགོན་ས་རེ་བཟུང་ཞིང་ཆོས་
 ག་བཅུགས། བསྟན་པའི་མེ་རོ་མདོ་ཁམས་སྤང་ནས་གསོས་ཟེར་བ་དེ་བྱུང་། ཕྱི་ལོ་༡༠༩༠ ལོར་
 མངའ་རིས་གྲག་རྒྱལ་པོས་ཇོ་བོ་རྗེ་དཔལ་ལྷན་ཨ་ཏི་ཤ་བོད་དུ་གདན་དྲངས། བཀའ་གདམས་པའི་
 ཆོས་ལུགས་འགོ་རྒྱུགས། ཕྱི་ལོ་༡༠༧༣ ལོར་མཁོན་དགོན་རྒྱལ་པོས་ས་སྤྱི་པའི་གདན་ས་བཏབ།
 དེ་རྗེས་ཁ་ཆེ་པའི་ཆེན་ཤུག་གི་སོགས་བོད་དུ་ཕྱི་བས། ཕྱི་ལོ་༡༡༩༡ ལོར་མཁས་གྲུབ་ཁྱུང་པོ་རྣལ་
 འབྱོར་གྱིས་ཤང་གཞིང་གཞིང་དགོན་པ་བཏབ་པ་དང་། མཉམ་མེད་དག་པོ་ལྟ་རྗེས་དྲགས་ལྟ་སྐམ་
 པོའི་དགོན་པ་བཏབ་ཏེ་རིམ་བཞིན་བཀའ་བརྒྱུད་ཆེ་བཞི་རྒྱུད་བརྒྱུད་སོགས་ཆོས་ལུགས་རང་བཞིན་
 ལྷན་པའི་སློ་ནས་སྤང་གསོ་བྱུང་བ་སོགས་དང་དེ་འདྲའི་དུས་སྐབས་སུ་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་དུ་མ་
 དང་། རྒྱ་གར་གྱི་པའི་གྲུབ་མང་པོ་འང་བོད་དུ་ཕྱི་བས་ནས་སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྟན་པ་མྱེད་ནས་གསོ་
 ཐུབ་པ་བྱུང་ཡང་། སྤང་མ་དང་མི་དཔོན། ཤོག་ཁག་གྲངས་མེད་པ་ཆགས་ནས་ཕན་ཚུན་གཅིག་འོག་
 གཅིག་གནས་མི་ཐུབ་པ་དང་། ཕར་ཡང་མི་ཐུབ་ཅིང་རྒྱུར་ཡང་མི་ཐུབ་པར་ས་གནས་རེ་ལ་ས་བདག་
 རེ་དང་། དགོན་གནས་རེ་ལ་ཆོས་བདག་རེ་བྱས་ཏེ་ཕྱི་ལོ་༡༤༤ ནས་ཕྱི་ལོ་༡༥༥༣ བར་མི་ལོ་༤༠༧
 གྱི་རིང་དུ་བོད་སིལ་བུའི་དུས་སྐབས་བྱུང་ཡོད་པས་ཆོས་དང་ཆབ་སྲིད་ཟེར་བ་ཕར་བཞག་བོད་པའི་
 སྤྱི་ཆོགས་འཐོར་དུ་གྱུར་པ་དེ་འདྲའི་གནས་སྐབས་ལ་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀྱི་དབུ་བྲིད་ཟེར་བའི་གྲོང་
 ཕྱོགས་ནི་མི་ལམ་དུ་འང་མེད་པ་ཞིག་རེད། ཕྱི་ལོ་༡༥༠༠ ཅམ་ནས་སོག་པོ་རིང་གིར་སི་ཁང་གིས་

སོག་པོ་ཚོ་ཁག་དབང་བསྐྱར་ནས་མི་ཉག་རྒྱལ་པོ་དང་དམག་འབྲུག་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་མདོ་
 ཁམས་དུ་སོག་པོའི་དམག་ཤྱགས་སླེབས། མི་ཉག་རྒྱལ་པོ་ཡོ་རྟ་ཡོན་གྱི་སྤྱ་མ་ཚལ་པ་གཙང་པ་བ་
 དབང་ལྷག་བགྱིས་ཡིན། མི་ཉག་རྒྱལ་པོས་བན་དེ་ཤེལ་བཙོད་གྱི་འཇའ་ས་ཟེར་བ་ཡང་སྤྲད། མི་
 ཉག་རྒྱལ་རབས་ལོ་༢༠༠ ཐམ་པ་ཡིན། ཟུ་མཐུད་ཕྱི་ལོ་༡༩༠༧ ལོར་དབུས་གཙང་ཁུལ་བར་དམག་
 ཤྱགས་སླེབས་ཏེ་བོད་གྱི་ས་ཁུལ་ཕལ་ཆེ་བ་སོག་པོའི་རྟ་དམག་གིས་བཙན་ས་བབྱང་། མི་ཟས་དང་
 རྟ་བཟན་སོགས་གྱིས་བདེ་བ་གསུམ་ཆོད་མེད་བཟོས། ཕྱི་ལོ་༡༩༡༧ ལོ་ཙམ་ནས་མི་ཉག་རྒྱལ་པོའི་
 མངའ་དབང་སོག་པོས་དབང་དུ་བསྐྱུས། སོག་པོའི་རྒྱལ་པོ་གོ་དན་ནད་གྱིས་ཟིན་པ་གྲོལ་བའི་ཆད་
 དམག་དཔོན་དོར་རྟ་ནག་པོ་དམག་བཙས་ཆད་བཏང་གིས་ཆོས་རྩེ་ས་སྐྱ་པའ་ཆེན་ཁུ་དཔོན་གསུམ་
 ལན་གྲུ་རྒྱལ་སར་གདན་དྲངས་༡༩༢༩ ལོར་ས་སྐྱ་པའ་ཆེན་དང་། གོ་དན་རྒྱལ་པོ་གཉིས་ཀ་ལོ་
 དེར་སྐྱ་བཤེགས་༡༩༢༩ ལོར་ཨོ་གོ་རྟ་ས་སྤྱིད་བབྱང་། སྤུན་རྒྱུང་བ་སེ་ཆེན་རྟ་གྱིས་འགོ་མགོན་
 ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པར་མོས་གྲུས་སྐྱེས་ཏེ་དཔལ་དགུས་པ་རྩོམ་རྩེའི་དབང་ཁུས་ཏེ་སྤྱ་མར་བཀྱར། སྤྱ་
 མས་སོག་ཡིག་གསར་རྩོམ་མཛད། སྤྱ་སྤྱོད་གྱི་འབྲེལ་བ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཆགས། ཕྱི་ལོ་༡༩༤༠
 ཐམ་པའི་ལོར་སེ་ཆེན་རྟ་གྱིས་རྒྱལ་སྤྱིད་བསྐྱུངས། བོད་གྱི་ལས་དོན་ཐམས་ཅད་སྤྱ་མས་གནང་
 རྒྱ་དང་། རྒྱ་དང་སོག་པོའི་ལས་དོན་ཐམས་ཅད་སེ་ཆེན་རྟ་གྱིས་གནང་རྒྱ་སྤྱོད་དབར་ཐག་
 བཙད། བོད་ཡོངས་རྫོགས་སུ་ཡོད་པའི་སོག་པོའི་རྟ་དམག་ཡོད་ཆད་ཕྱིར་འཐེན། ཏུ་པི་ལི་སེ་ཆེན་
 རྒྱལ་པོས་འགོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པ་ལ་གནམ་གྱི་འོག་ས་ཡི་སྤྲོད། སྤྱལ་པའི་སངས་རྒྱས།
 རྒྱལ་ཁམས་འཇགས་སུ་འཇུག་མི། ཡི་གེ་རྩོམ་མི། སྤུན་ངག་གི་རྒྱ། འཕགས་པ་ཏི་ཤྱི་ཞེས་རྒྱལ་པོའི་

དབུ་སྒྲུལ་མོང་ན་མེད་པའི་གོ་གནས་དྲག་མའི་ཐམ་ཁ་སྤུལ་པའི་ཆེ་བསྟོན་ཁྲུ་པ་སོགས་ཀྱི་ལོ་
 རྒྱུས་ནི་བོད་རྒྱ་གཉིས་ཀས་ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད་པ་ལས་སྟོང་བཏགས་དང་འབྲེག་བཤད་བྱེད་གྱི་མེད་
 ལ། རྒྱ་བྱོགས་ནས་ཀྱང་ལོ་རྒྱུས་དངོས་དེ་ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད་པ་རེད། དཔེར་ན། དེ་དུས་སོག་པོ་གོང་
 མ་ཟེར་གྱི་ཡོད་ནའང་འདྲ། སོག་པོ་རྒྱ་ནག་གོང་མ་ཟེར་གྱི་ཡོད་ནའང་འདྲ། གང་ལྟར་ས་སྐྱ་པ་འགྲོ་
 མགོན་འཕགས་པས་བོད་ཆོལ་ཁ་གསུམ་ལ་མངའ་དབང་བསྐྱར་བ་ནས་ལོ་གྲངས་༡༧ ཅམ་སོང་
 ཟེན་རྗེས་བར་སོག་པོ་གོང་མས་རྒྱ་ནག་སྤང་བྱང་མ་ཅམ་ལས། རྒྱ་ནག་སྤང་ལྟོ་མ་དབང་དུ་འདུས་
 མེད་པའང་རྒྱ་མིས་ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད། སོག་པོའི་དུས་རབས་ལ་རྒྱ་ནག་པས་ཡོན་རབས་ཞེས་ཡོན་
 རྒྱལ་པོ་གོང་མ་ཟེར་གྱི་ཡོད་པ་ཚུད་མེད་ཀྱང་། ས་སྐྱ་པ་འགྲོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པས་བོད་
 ཡོངས་རྫོགས་མངའ་དབང་བསྐྱར་ཟེན་པའི་རྗེས་སུ་ལོ་གྲངས་༡༧ རིང་གི་གནས་སྐབས་སུ་སོག་
 པོ་རང་ལུགས་ཀྱིས་སྤྱིད་སྟོང་བ་ལས་ཡོན་ཞེས་པའི་མིང་ཆོག་ཀྱང་བྱེད་པོའི་༡༩༥༣ བར་འབོད་
 རིགས་མེད་པ་དང་། ས་སྐྱ་པས་བོད་ཀྱི་སྤྱིད་དབང་བཟུང་བའི་རྗེས་ཕྱི་ལོ་༡༩༥༠ ཐམ་པའི་བར་
 སོག་པོ་གོང་མས་རྒྱ་ནག་དབང་བསྐྱར་ཆ་ཆང་བྱུང་མེད་པ་རྒྱ་ནག་གི་ལོ་རྒྱུས་སྐབས་ཀྱིས་ཀྱང་
 ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད་ཅིང་། དེས་ན་སྐྱེད་ཀྱིས་སོག་པོ་རྩ་བའི་ལེ་སེ་ཆེན་ཏན་དང་། འགྲོ་མགོན་ཆོས་
 རྒྱལ་འཕགས་པ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱོད་མཆོད་ཡོན་གྱི་འབྲེལ་བའི་སྐོར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་བོད་རྒྱ་ཁོངས་ཡིན་
 པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་ཚུལ་བཟླས་པ་ནི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཅ་འགལ་ཡིན། གོང་གི་དུས་རབས་བདུན་པ་དང་
 བརྒྱད་པའི་ཆོས་རྒྱལ་རྣམ་པ་ཆོའི་ལོ་རྒྱུས་དང་བྱུང་པར་དབྱེ་བྱུང་པ་མེད། རྒྱ་ནག་གིས་སྐབས་བྱ་གཙོ་
 པོ་བོད་ཀྱི་ཆོས་སྤྱིད་གཉིས་ཀྱི་དབུ་བྱིད་ཟེར་བ་དེ་གནས་སྐབས་དེ་དུས་ནས་བརྗོད་སྟོན་ཡོད་པའི་

སྐྱབ་བྱེད་དུ། སོག་པོ་རྒྱ་ནག་གོང་མས་འགོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པར་བོད་ཀྱི་ཆོས་སྲིད་གཉིས་
 ཀྱི་དབུ་བྲིད་དུ་བསྐྱོ་བཞག་བྱས་པ་དང་། བསྐྱོ་བཞག་བྱས་ནས་བཏང་བ་རེད་ཅེས་གསུངས་པའི་
 བསྐྱབ་བྱ་དང་སྐྱབ་བྱེད་གཉིས་ཀ་རྒྱ་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དེབ་ཐེར་གཅིག་གི་ནང་དུ་བོད་ཀྱི་ཆོས་སྲིད་
 གཉིས་ཀྱི་དབུ་བྲིད་ཟེར་བའི་བརྗོད་ཆོག་ཅུ་བ་ནས་མེད་པ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་གཞི་ཅུ་དང་ཡོངས་སུ་འགལ་
 བའི་གུ་ཆོམ་གྱི་ཐོག་ནས་སྐྱོང་སྤྱོད་གསར་བ་བཟོ་གནང་བ་དེ་རྒྱལ་སྤྱིའི་བྲིམས་ལུགས་དང་ཡོངས་
 སུ་འགལ་བ་ཞིག་རེད། དཔེར་ན། གནས་སྐབས་དེ་དུས་སུ་གོང་དུ་བརྗོད་པ་ལྟར་དག་སྤོང་གི་སྡེ་
 དང་། དགོན་སྡེའི་གནས་གཞི་བཟུང་བའི་འགོ་གསར་དུ་འཇུགས་བཞིན་པ་ཙམ་ལས་བོད་ཡོངས་
 རྫོགས་སུ་ཆོས་ཀྱིས་བྱབ་བྱབ་པ་ཅུ་བ་ནས་བྱང་མེད་པ་ད་ལྟའི་ཆོས་འབྱུང་དེབ་ཐེར་ཁག་ནས་
 གསལ་པོར་བསྟན་བྱབ་ཅིང་བོད་སིལ་བྱར་གནས་པའི་དབང་གིས་ལྟ་སར་གཅིག་བྱར་གྱུ་མེས་
 དང་། རག་འབྲི། སྤྱ་ཟེར་བ་བཅས་ཆོ་བ་སྡེ་བཞི་བྱུང་། ཆོ་བ་སྡེ་བཞི་པོ་དེ་དག་གྱུང་པར་ཚུན་དམག་
 འབྲུག་རྒྱན་མི་ཆད་པ་བྱས། ལྟ་སའི་གཙུག་ལག་ཁང་དང་། ར་མོ་ཆེ། བསམ་ཡས་བྲ་འབྲུག་བཅས་
 མེར་བསྐྱེགས་དང་གཏོར་སྐྱོན་བཏང་བ་སོགས་བྱས་པ་དེ་དང་དེ་འདྲ་བར་བོད་རྒྱལ་ཡོངས་སུ་ལུང་
 བ་རེ་རེས་བཟུང་སྟེ་པན་ཚུན་གཅིག་ངོ་གཅིག་གིས་མ་ཤེས་པའི་དབྱ་གཉིན་གོ་སྒྲིག་ཏུ་གནས་པ་
 ལས་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀྱི་དབུ་བྲིད་ཟེར་བའི་མི་ལམ་ཡང་གཏོང་གི་མེད་པ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱིས་བསྟན་བྱབ།
 དེ་འདྲའི་གནས་སྐབས་སུ་སོག་པོའི་རྟ་དམག་གིས་བཙན་ས་བཟུང་སྐབས་བོད་ཀྱི་ཡུལ་ཆོ་ཁག་
 དང་། དཔོན་འགོ་སོ་སོས་སོག་པོའི་རྟ་དམག་སྡེ་ཁག་ལ་ངོ་སྤྱུང་འབུལ་ཆོན། ཅུ་ཤིང་རྟ་གཡོག་ཡན་
 རྒྱགས་ཏེ་དཀའ་སྤྱུག་ཁོ་ནར་སྤྱུང་བ་ལས་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀྱི་དབུ་བྲིད་ཟེར་བའི་འདུ་ཤེས་ཙམ་

འཇིན་པའི་རྣམ་པ་བྱུང་མེད་པའང་ལོ་རྒྱུས་ཀྱིས་བསྟན་བྱུང་། བོད་རྒྱལ་ཡོངས་སུ་ཆོས་ཀྱིས་བྱུང་པ་
 དང་། དགོན་སྡེ་དང་དགོ་འདུན་གྱིས་བྱུང་བྱུང་མེད་པ་མ་ཟད་སོག་ཡུལ་དང་སོག་པོའི་རྟ་དམག་
 གིས་ཆོས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་མཁན་མེད་ཅིང་དགོ་སྡིག་སྤང་དོར་གྱི་རྣམ་གཞག་མི་འབྱེད་པའི་དབང་
 གིས་ལྷག་པར་དུ་སོག་དམག་རྣམས་བཙན་དྲག་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་ཆོས་རྗེ་ས་སྐྱ་པའ་ཆེན་གྱིས་ཉར་
 ཡུལ་ནས་བོད་དུ་ཕྱག་བྱིས་གནང་བའི་དོན་དེ་གཅིག་པོ་ནས་མཐོང་བྱུང་། སོག་པོའི་ཡུལ་དུ་བོད་ཀྱི་
 སྤྱ་མས་ཆོས་ཀྱི་འགོ་དོན་གནང་བའི་འགོ་རྒྱལ་ས་ཙམ་ལྟ་བུ་ལས་བྱུང་མེད། དེ་ལྟར་ན་སོག་པོ་གོང་
 མས་འགོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པར་བོད་ཀྱི་ཆོས་སྤྱིད་གཉིས་ཀྱི་དབུ་བྱིད་དུ་བསྐྱོ་བཞག་བྱས་
 ཟེར་བའི་ཆེག་དེ་རྩ་བ་ནས་བཅུ་བྱེད་བྱ་རྒྱ་སྒྲོ་ཡི་ཟུར་ནའང་མེད་པ་བསྟན་བྱུང་པ་མ་ཟད། རྒྱ་བོད་
 ལོ་རྒྱུས་དེབ་ཐེར་གཅིག་གི་ནང་དུ་གསལ་བར་མེད་པ་ཐག་བཅད་བྱུང་། དཔལ་ལྷན་ས་སྐྱ་པ་འགོ་
 མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པས་བོད་ཀྱི་སྤྱིད་བཟུང་བ་དེ་བོད་ལ་རྒྱལ་པོ་སྤྱ་མས་གནང་བ་དང་པོ་
 ཡིན་པའི་ཆ་ནས་དེའི་གོང་དུ་ཆོས་སྤྱིད་ཀྱི་དབུ་བྱིད་ཟེར་བའི་ཆེག་ཀྱང་ཡོང་གེས་དོན་མེད། ས་སྐྱའི་
 དཔོན་ཆེན་ཤུག་བཟང་པོ་ནས་དཔོན་ཆེན་དབང་བཙོན་དང་། རྒྱལ་བ་བཟང་པོའི་བར་དཔོན་རབས་
 ཉི་ཤུ་སྟོར་གྱིས་སྤྱིད་དབང་བཟུང་བའི་རིང་ཆོས་སྤྱིད་གཉིས་ཀྱི་དབུ་བྱིད་ཟེར་བའི་མིང་ཆེག་བཅད་
 སྟེན་གནང་བའི་ལོ་རྒྱུས་རྩ་ནས་མཐོང་རྒྱ་མི་འདུག་ཅིང་། ཕག་གྲུ་དང་། རིན་སྤངས་པ། སྡེ་པ་གཙང་
 པ་བཅས་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་སྤྱིད་དབང་བཟུང་རིང་དུ་ཡང་བོད་ཀྱི་ཆོས་སྤྱིད་གཉིས་ལྷན་གྱི་དབུ་བྱིད་ཟེར་
 བའི་མིང་ཆེག་བཅད་སྟེན་བྱས་པའི་ལོ་རྒྱུས་མི་འདུག་ རྒྱ་མི་དམར་ནག་གཉིས་ཀྱི་ཕྱོགས་ནས་འགོ་
 མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པ་ནས་བཟུང་བོད་ཀྱི་སྤྱིད་དབང་བཟུང་བའི་དུས་རབས་དང་རྒྱལ་རབས་

གྱི་སྒྲ་རབས་སོགས་མང་པོ་ཞིག་ལ་གོ་གནས་སྤྲད་ཚུལ་འདྲ་མིན་སྒྲ་ཚོགས་ཤིག་བཤད་གྱི་ཡོད་
 གྱུར། བོད་གྱི་ཚོས་སྤྲོད་གཉིས་ལྟན་གྱི་དབུ་བྲིད་ཟེར་བ་ལྟར་བཞག་ཚོས་སྤྲོད་གཉིས་གྱི་དབུ་བྲིད་
 ཟེར་བའི་མིང་ཚོགས་འཁོད་པའི་གོ་གནས་སྤྲད་ཚུལ་ཅུ་བ་ནས་བཤད་པ་བྱུང་མེད། གལ་སྤྲོད་སྒྱུ་ཉིད་
 གྱིས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ན། དེར་གི་དུས་སུ་བོད་མི་ཡོངས་གྱིས་བོད་གྱི་ཚོས་སྤྲོད་གཉིས་ལྟན་གྱི་
 དབུ་བྲིད་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་ན་བོད་མིའི་ཚོས་སྤྲོད་གྱི་དབུ་བྲིད་ཡགོང་ས་ཡུལ་མགོན་ཆེན་པོ་ཞེས་
 ཡིག་ངག་གཉིས་ཐོག་ནས་རང་བཞིན་ལྟན་པས་ལྟ་དང་ལྟ་བཞིན་པ་འདི་རྒྱ་ནག་གིས་བོད་རྒྱའོངས་
 ཡིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་གྱི་གནད་འགག་ལ་བཤད་སྟངས་འཛིན་པའི་རྗེས་སུ་འགོ་གི་ཡོད་པ་ཞིག་མ་
 ཡིན་ནམ། བྱས་ཅང་སྒྱུ་ཉིད་གྱིས་རང་བཟོའི་འབྲུག་བཤད་ཐམས་ཅད་གཞི་མེད་ནང་འགལ་ཞེ་ཅིག་
 ལས་མེད་པ་འདི་ལྟར་རེད།

ད་དུང་སྒྱུ་ཉིད་གྱིས་དབུ་མ་འཚོས་པར་འོལ་ཚོད་གྱིས་གསུངས་དོན་གཅིག་ལ། སོག་པོས་
 བོད་ཚོལ་ཁ་གསུམ་དབང་དུ་བསྐྱུས་ནས་ལོ་ཉི་ཤུ་ཅུ་གྲངས་ཤིག་ཆབ་སྤྲོད་བསྐྱུངས་རྗེས་ཞེས་
 གསུངས་འདུག བོད་གྱི་ལོ་རྒྱུས་སུ་དེ་འདྲ་ཡོད་པ་མ་རེད། འོ་ན་རྗེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཟེར་ན། བྱི་ལོ་
 ༡༥༠༠ ཅམ་ནས་སོག་པོ་རྗེ་གི་ར་སི་ཁང་གིས་ཤར་མི་ཉག་རྒྱལ་པོར་དམག་བརྒྱབ་པ་དང་དུས་
 མཉམ་དུ་ཁམས་དང་། ཨ་མདོའི་ས་ཁུལ་དུ་སོག་པོའི་རྟ་དམག་སྤྲོལ་ས། ཤར་མི་ཉག་རྒྱལ་པོ་ཟེར་
 བ་དེ་ཅུ་བ་བོད་གྱི་ཆ་ཤས་ཤིག་ཡིན་ཅིང་མི་ལོ་༥༠༠ ཅམ་གྱི་རིང་གི་རྒྱལ་རབས་ཡོད། མི་རིགས་
 གྱུར་པལ་ཆེ་བ་བོད་རིགས་དང་མདོ་སྤྲོད་གྱི་ཡུལ་ལུང་མང་པོ་མི་ཉག་རྒྱལ་པོའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་
 ཤིང་། བོད་སིལ་བུའི་དུས་སྐབས་སུ་ཡིན། སོག་པོའི་རྟ་དམག་རྒྱམས་ཨ་མདོ་དང་། ཁམས་བརྒྱད་

བྱི་ལོ་༡༩༠༧ ཡས་མས་སུ་བོད་དབུས་གཙང་ཁུལ་དུ་སླེབས། ཏྲ་དམག་གི་ཆོ་ཁག་སོ་སོ་བོད་ཀྱི་
 ལུང་ཆོ་སོ་སོར་དམག་ས་བབྱང་། ལུང་ཆོ་གང་ལཁེལ་བའི་ཆོ་དཔོན་འགོ་བ་དང་། སླ་མ་ཆོས་པ་གང་
 ཡོད་པ་སོ་སོས་དམག་ཆོ་སོ་སོར་སྒྲེ་ལེན་དང་། ངག་བཀོད་དང་ལེན་ཐབས་མཁས་གང་བབྱང་གིས་
 རོ་ལེན་རོ་སྤྱང་བྱས་ཏེ་མདོ་དོན་དམག་ཤུགས་ཀྱིས་དབང་བབྱང་འོག་ཁ་མཐོར་དུ་གནས་པ་ལས་
 ཆབ་སྲིད་བསྐྱུངས་ཤིང་། འཛིག་རྟེན་བྱ་གཞག་ལས་ལུགས་སྲིད་ཀྱི་འཛིན་སྐྱོང་དབང་བསྐྱུར་བྱས་
 བའི་ལོ་རྒྱུས་མེད། སོག་པོའི་དམག་ཤུགས་བཙན་ཅིང་དམག་བྲིམས་དམ་པས་དམག་དང་ཡུལ་མི་
 ཏྲ་ག་ཏུ་འབྲེལ་བ་ཡང་མེད། དག་དོགས་ཆེ་བས་རི་མགོ་སོ་སོར་དག་རྫོང་བཙན་པོ་བབྱང་བ། རྒྱན་
 དུ་མི་བས་ཏྲ་བབྱན་ཅ་ཤིང་སོགས་གོ་སྒྲིག་དང་། སྐབས་རེར་དམག་དཔུང་བརྗེ་ལེན་སྒོ་ཤུགས་བྱེད་
 བའི་ལམ་ལཁེལ་ཁག་ལ་རང་བཞིན་གྱི་དབ་སྲིག་སོགས་གཞི་ཅུ་འཛུགས་སྐྱེས་འདར་འདར་དུ་གནས་
 དགོས་པའི་དཀའ་ངལ་བརྒྱབ་སྲིག་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད། སྐྱེ་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་དོན་སོག་པོའི་དམག་
 ཤུགས་བོད་ཆོལ་ཁ་གསུམ་དུ་གནས་པ་ལོ་ཉི་ཤུ་ཅ་གངས་ལས་ཀྱང་མི་ཆད་ཅིང་། བྱི་ལོ་༡༩༠༠ ཅམ་
 ནས་འགོ་བབྱང་ན་༡༩༥༩ ལོ་བར་སོག་པོའི་དམག་བོད་ནས་བྱིར་འཐེན་བྱེད་འགོ་མ་རྒྱགས་བར་
 མི་ལོ་༥༩ ཅམ་གྱི་རིང་དུ་གནས་ཡོད་པ་ལོ་རྒྱུས་ནས་མཐོང་ཐུབ། ད་དུང་སོག་པོ་རྒྱལ་པོས་ལོ་དུས་
 དེ་ཅམ་ནས་སྤྲེལ་ཐེངས་མ་གཉིས་སུ་སླ་མའི་སྲིད་དབང་བབྱང་བར་ཞབས་ཏྲ་ག་ཏུ་བོད་ཆོལ་ཁ་
 གསུམ་གྱི་མི་བྲིམ་ཐེམ་དུད་ཞིབ་ཐོ་སྤངས་རྒྱལ་བཙན་ལ་བལྟས་ན་བོད་དང་སོག་པོ་གཉིས་རྒྱན་
 རིང་ཅམ་འབྲེལ་བ་བྱུང་རྒྱལ་དེབ་ཐེར་མང་པོར་གསལ་བ་རྣམས་བོད་སོག་རྒྱ་གསུམ་ཀས་ཁས་ལེན་
 པ་རེད། བྱས་ཅང་སྐྱེ་ཉིད་ཀྱིས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་བྱར་ཆ་ཅམ་ལ་རང་གི་འདོད་རྒྱལ་གྱི་དམིགས་ཡུལ་སྐྱབ་

པ་འདི་རིགས་གནང་དུ་མི་རུང་བ་ཞིག་རེད། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ལུང་གི་གཞི་རྩ་མེད་པའི་རྟོག་བཟོ་རིག་
པས་སྒྲུབ་པའི་མཛད་སྤྱོད་གསལ་ནི་ངལ་བའི་རང་བཞིན་དུ་ཟད།

འོན་པོད་རྒྱ་གཉིས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ན། །བརྗོད་
ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད། རྒྱ་སྤྱོད་ཀྱིས་བོད་རྒྱ་ཁོངས་སུ་སྒྲུབ་རྒྱའི་བཤད་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་གང་ཞིག་
ཡིན་ཟེར་ན། རྒྱ་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་པ་དེ་རིགས་མིན་ཅིང་། བྱི་ལོ་༡༩༧༩ ལོར་ཡོན་རྒྱལ་པོས་བོད་
ས་གནས་སུ་སོན་མི་སི་སི་རྩའི་ཡོན་རྩེ་རྩུ་ཟེར་བ་བཅུ་གསུམ། དེ་ལ་སྤྱིད་འཛིན་དོ་དམ་དང་དམག་
དོན་དོ་དམ་ལས་ཁུངས་ཡིན་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། ལས་ཁུངས་དེས་བོད་ཡོངས་ཀྱི་བྱིས་ཚང་ཐེམ་
དུད་ཞིབ་བཤེར་བྱས། ས་ཁུལ་ཡོངས་ལ་ས་ཆོག་དང་། དམག་དོན་དོ་དམ་བབས་ཚུགས་བཅུ་གསུམ།
བོད་ས་གནས་ཀྱི་ཁྲལ་བསྐྱུ་གི་ཡོད་ཚུལ་བཤད་ཅིང་། དེའང་སོན་སི་སི་རྩའི་ཡོན་རྩེ་རྩུ་ཟེར་བ་
དེ་བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་ཁག་མང་པོར་བཅུ་གསུམ་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུ་རྒྱ་སྤྱོད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་ཡིན། དེ་ལ་བོད་སྤྱོད་
ནས་དུ་བི་ལི་སེ་ཆེན་རྒྱལ་པོས་བྱི་ལོ་༡༩༥༩ ལོ་ནས་འགོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པར་སླ་མར་
བཀྲུང་ཏེ་དབང་ལན་མང་ཞུས། ཐོག་མའི་སྐབས་སུ་དབུས་གཙང་གི་སྒྲོར་བདུན་ནས་སོག་དམག་
ཕྱིར་འཐེན་གྱིས་བདག་དབང་སླ་མར་སྤུལ། བར་པའི་སྐབས་སུ་ཆོལ་ཁ་གསུམ་ཀྱི་ཁོངས་ནས་སོག་
དམག་ཕྱིར་འཐེན་གྱིས་རིམ་བཞིན་བདག་དབང་སླ་མར་སྤུལ། སོན་མི་སི་ཟེར་བ་དེ་སླ་མའི་སྤྱི་ལུ་
ཞབས་ཏོག་དུ་སོག་པོ་སེ་ཆེན་རྒྱལ་པོས་རོགས་རམ་གྱིས་བྱིས་བྱིས་དུད་གངས་བཤེར་དང་། ས་ཆོག་ས་
གཏན་འབེབས་ཞུས་པ་ཡིན་ལུགས་བཤད་ཀྱི་ཡོད་པ་ལས་རྒྱ་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཆོས་སྤྱིད་
གཉིས་ཀྱི་དབུ་བྱིད་བཟོས་ཟེར་བ་དེ་རིགས་ལོ་རྒྱུས་སུ་བྱིས་པ་མེད། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སླ་མ་མཛད་

བ་དང་པོ་ས་སྐྱ་བ་ཡིན་པ་ནས་བཟུང་ཆོས་རྒྱལ་ལམ། རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་མི། མི་དབང་ཟེར་བའི་
 མཚན་གནས་ལས་ཆོས་མི་དགེས་ལྡན་གྱི་དབུ་བྱིད་ཟེར་བ་སྤར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་གང་ལའང་བྲིས་པ་
 མེད། སྤྱ་མས་རྒྱལ་པོ་མཛད་པའི་དབང་གིས་ཆོས་དང་མི་དགེས་ཀྱི་འགན་ཁུར་མཛད་པས་ཆོས་
 མི་དགེས་གྱི་དབུ་བྱིད་ཡིན་པ་གོ་བ་སྤངས་ན་ཆོག་ཀྱང་། གོ་དོན་དེ་བོད་རྒྱ་ཁོངས་སྐབ་བྱེད་དུ་ཅ་
 བ་ནས་འབྲེལ་བ་མེད། རྒྱ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱ་མིའི་འདོད་ལྟོགས་གསར་བཟོ་གནང་བ་ལས་རྒྱ་མི་དམར་
 རག་གཉིས་ཀས་ད་བར་སྐབ་བྱེད་བཤད་པ་དེབ་ཐེར་གང་དུའང་མེད་ཅིས་ནན་བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

ཅ

ལྷགོང་ས་མཆོག་བོད་ཀྱི་ཆོས་མི་དགེས་གྱི་དབུ་བྱིད་ཡིན་པར་འཛིན་ཏེ་ཡོངས་
 ཀྱིས་ཁས་ལེན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཚུལ་གསུངས་པའི་སྒྲོར་གྱི་ལན་འདེབས།

ད་དུང་རྒྱ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱ་མཚན་མི་བདེན་པ་གསུངས་དོན། ལྷ་བས་མགོན་པོ་ཆེ་བོད་ཀྱི་ཆོས་
 མི་དགེས་གྱི་དབུ་བྱིད་ཡིན་པ་ནི་ཅོད་མེད་ཡོངས་གྲགས་འཛིན་ཏེ་ཡོངས་ཀྱིས་ཁས་ལེན་བྱེད་
 པའི་དངོས་དོན་གྱི་གནས་ཚུལ་ཞིག་རེད་ཅིས་དང་། འདི་སྐབས་གང་གིས་ཀྱང་བཟོ་བཅོས་རྒྱག་ཐུབ་
 ཡག་ཡོད་མ་རེད་ཅིས་དང་། རྒྱ་ནག་གིས་དོས་ལེན་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱས་པའི་དབང་གིས་ལྷ་བས་
 མགོན་པོ་ཆེ་ཆོས་མི་དགེས་གྱི་དབུ་བྱིད་ཆགས་ཐུབ་པ་དང་། དོས་ལེན་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་མེད་ན་
 ཆགས་མི་ཐུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅ་བ་ཉིད་ནས་ཡོད་པ་མ་རེད་ཅིས་བརྗོད་པ་འདི་ཡིན་ཞེས་གསུངས་

འདུག

ལན་འདེབས། ཡགོང་ས་ཡུལ་ས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་བོད་ཀྱི་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ལྡན་གྱི་
 དབུ་བྲིད་ཡིན་པ་དེན་པ་ལ། དངོས་དོན་ཚུད་མེད་ཀྱང་རེད། འཛིག་རྟེན་ཡོངས་ཀྱིས་ཁས་ལེན་
 གྱེད་དགོས་པ་ཞིག་ཀྱང་རེད། འོན་ཀྱང་བོད་མི་ཙམ་མ་གཏོགས་དངོས་དོན་ཁས་ལེན་གྱེད་མཁན་
 མེད་པ་དང་། བྱས་པས་རྒྱས་པ་མ་བྱུང་བའི་དབང་གིས་མ་འདོད་བཞིན་དུ་བོད་ཀྱི་རྗེ་འབངས་
 མང་པོ་ཞིག་མི་ཡུལ་དུ་གྱུར་གནས་དགོས་པ་དང་། མང་པོ་ཞིག་རྒྱ་མིའི་བཙན་གཞོན་འོག་དཔུལ་
 བ་མི་ཡུལ་དུ་འཕོས་པ་ལྟར་གྱི་དཀའ་སྤྱད་མུང་དགོས་གྱུར་བཞིན་པ་འདི་རེད། རྒྱ་ནག་གིས་ཡགོང་
 ས་མཆོག་བོད་ཀྱི་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ལྡན་གྱི་དབུ་བྲིད་ཡིན་པ་དེར་ཁས་མ་སྒྲུངས་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་
 མིན་ན། ང་ཚོ་གཞིས་བྱས་བོད་མི་ཡོངས་ཀྱིས་དཀའ་སྤྱད་མུང་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཅི་ཞིག་ཡིན།
 བོད་རྒྱལ་པོ་རྒྱ་ནག་གིས་བཙན་བཟུང་གྱེད་བཞིན་པ་འདི་ཡགོང་ས་མཆོག་བོད་ཀྱི་ཆོས་སྲིད་གཉིས་
 ལྡན་གྱི་དབུ་བྲིད་དུ་ངོས་ལེན་མ་བྱས་པར་བཙན་དབང་བྲིམས་འགལ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཞིག་མིན་
 ན་ཅི་ཞིག་ཡིན། ཡགོང་ས་མཆོག་བོད་ཀྱི་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ལྡན་གྱི་དབུ་བྲིད་དུ་བོད་མིའི་ཁས་ལེན་
 བྱས་པས་འགྲིགས་ཀྱི་ཡོད་ན་བོད་མི་ཡོངས་ལ་སློ་གསུམ་གྱི་དཀའ་སྤྱད་འདི་ལྟར་མུང་དགོས་པའི་
 རྒྱ་མཆོན་གང་ཞིག་གསུང་གི་ཡོད་དམ། བོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྤྱད་བསྐྱེལ་
 དང་བདེ་སྦྱིད་གཉིས་པོ་དེ་ཡགོང་ས་མཆོག་ལ་བོད་ཀྱི་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ལྡན་གྱི་དབུ་བྲིད་དུ་ཆགས་
 དང་མི་ཆགས་ལ་བྱུག་པ་མིན་ན་གཞན་གྱི་རྒྱ་མཆོན་ག་རེད་ཡོད་དམ། དེའང་རྒྱ་ནག་གིས་ངོས་ལེན་
 བྱས་དང་གྱེད་མིན་ལ་བྱུག་པ་མིན་ན་ག་རེ་ཡིན་ནམ། དམག་འཐབ་གྱི་ཐོག་ནས་བོད་མིས་རྒྱལ་ཁ

སྒངས་ཏེ་ཡགོང་ས་མཚོག་བོད་ཀྱི་ཚོས་སྤྱིད་གཉིས་ལྡན་གྱི་དབུ་བྱིད་འགྱུར་རྒྱ་ཡིན་ན་ལས། དེ་མིན་
 རྒྱ་ནག་གིས་ཡགོང་ས་མཚོག་བོད་ཀྱི་དབུ་བྱིད་དུ་ངོས་ལེན་མ་བྱས་ན་འཇམ། ངོས་ལེན་མ་དགོས་ན།
 ངོས་ལེན་བྱས་དང་མ་བྱས་ལ་བྱུང་པར་མེད་ན་བོད་རང་བཙན་རིམ་འདྲ་ཞིག་བྱས་ཏེ་ལེན་གྱི་ཡོད་
 དམ། བོད་ནས་རྒྱ་མིའི་དབང་ཤྱགས་རིམ་འདྲ་ཞིག་བྱས་ཏེ་ཕྱིར་འཐེན་བྱེད་གྱི་ཡོད་དམ། ཡགོང་ས་
 ཡུལ་ས་མགོན་ཆེན་པོ་བོད་ཀྱི་ཚོས་སྤྱིད་གཉིས་ལྡན་གྱི་དབུ་བྱིད་དུ་ངོས་ལེན་མ་བྱས་པའི་དབང་
 གིས་བོད་ཤིལ་པོར་རྒྱ་ནག་གིས་བཙན་བཟུང་བྱས་པ་མིན་པར། བོད་ཀྱི་ཚོས་སྤྱིད་གཉིས་ལྡན་གྱི་
 དབུ་བྱིད་དེ་ཡགོང་ས་མཚོག་ཡིན་པ་ཁས་ལེན་བྱས་ནས་བོད་ཤིལ་པོར་རྒྱ་ནག་གིས་བཟུང་བ་ཞིག་
 ཡིན་ནམ། རྒྱ་ཉིད་ཀྱིས་གང་འདྲ་ཞིག་གསུང་གི་ཡོད་དམ། རིག་འཆོ་མ་བྱིན་པ་གྱུར་པ་ནི་ཨེ་ཡིན།
 རྒྱ་ཉིད་ཀྱིས་ཡུལ་ས་མགོན་རིན་པོ་ཆེ་བོད་ཀྱི་ཚོས་སྤྱིད་གཉིས་ལྡན་གྱི་དབུ་བྱིད་ཡིན་པ་ནི་འཛིག་
 ཏེན་ཡོངས་གྲགས་ཀྱིས་ཁས་ལེན་བྱེད་པའི་དངོས་བདེན་གྱི་གནས་ཚུལ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱ་ནག་གི་
 ངོས་ལེན་དང་རྒྱ་བསྐྱེད་བྱས་དང་མ་བྱས་ལ་བྱུང་པར་མེད་གསུང་པ་དེ་བདེན་པ་ཡིན་ཕྱིན། གཞན་
 ཆེ་སར་བཤད་ཚུལ་དེ་བཞག་སྟེ། ཡགོང་ས་མཚོག་གིས་དབུ་བྱིད་གནང་བཞིན་པ་དང་། བོད་མི་
 གཞིས་བྱས་ཡོངས་ཀྱིས་ཁས་ལེན་བྱེད་བཞིན་པའི་བཙན་བྱོལ་བོད་གཞུང་འདི་ཚོས་སྤྱིད་གཉིས་ཀྱི་
 བོད་གཞུང་ངོས་ལེན་བྱེད་མཁན་སུ་གཅིག་མེད་པ་འདི་རྒྱ་མཚན་ག་རེ་ཡིན་ནམ། ཁས་ལེན་བྱེད་
 མཁན་ཡོད་མི་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད་དམ། གཞན་དག་ཕར་བཞག་གནས་ལུལ་
 རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་ཀྱང་ངོས་ལེན་བྱེད་གྱི་མེད་པ་འདི་ག་རེ་ཡིན་ནམ། རྒྱ་གར་གཞུང་དང་། ཨ་རི་
 གཞུང་དང་བཙས་པས་ཡགོང་ས་མཚོག་བོད་ཀྱི་ཚོས་སྤྱིད་གཉིས་ལྡན་གྱི་དབུ་བྱིད་དུ་ངོས་ལེན་དང་

རྒྱུ་ལྟར་བྱེད་རྒྱུ་འཛུགས་ཀྱི་བོད་རྒྱལ་ཁོངས་ཡིན་པའི་སྤྱི་དབུ་ལ་འགྱུར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་མཁྱེན་པ་རུ་
 བཞིན་དུ་བྱ་ཐབས་བཀའ་ནས་བོད་མི་རྣམས་གནས་དགོས་གྱུར་པ་འདི་སྐྱེ་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་དོན་
 ལྟར་བྱས་ན། ཡགོང་ས་མཆོག་བོད་ཆོས་སྤྱི་དབུ་ལྟར་བྱེད་ཀྱི་དབུ་བྱེད་དུ་སྤྱི་ཞིག་གིས་ངོས་ལེན་བྱེད་
 མི་དགོས་པ་དང་། ངོས་ལེན་བྱས་ན་རྒྱ་མིས་བརྗོད་ཚུལ་ལྟར་ཡིན་པ་མ་ཟད། རྒྱ་ནག་གི་རྩ་བའི་སྤྱི་ཞིག་
 ལྟར་ཡིན་ལུགས་ཀྱིས་དོན་དུ་ངོས་ལེན་བྱེད་མཁན་ཡོད་མི་དགོས་པ་དང་ངོས་ལེན་བྱེད་མཁན་ཡོད་
 ན་མ་འགྲིག་པ་རེད་ཅེས་གསུང་མཁྱེན་ཐབས་རྩ་བ་ནས་མེད་པ་འདི་ཅི་ཐུར་གསུངས་ཀྱི་ཡོད་དམ།
 གལ་སྤྱི་དབུ་ལྟར་བྱེད་ཀྱིས་གསུངས་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། ང་ཆོས་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་ལ་བཅན་བྱོལ་བོད་
 གཞུང་ངོས་ལེན་བྱེད་ཐབས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་ཡགོང་ས་མཆོག་བོད་ཀྱི་ཆོས་སྤྱི་དབུ་ལྟར་བྱེད་
 དབུ་བྱེད་མིན་པའི་བཅན་བྱོལ་བོད་གཞུང་ཞིག་ངོས་ལེན་བྱེད་མཁན་ཡོད་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་འདུག་
 དེ་ནི་སྐྱེ་ཉིད་རང་སྤྱོད་མཐོང་བ་པ་དང་། སྟོན་རྒྱལ་སྤྱི་ཞིག་པ་ཞིག་རེད། །

ཡང་དེ་སྐད་ཡགོང་ས་མཆོག་ནས་བཀའ་གནང་སྟེ་བཞིན་ལ་ཨ་མི་རི་ཀ་ནས་མཆོན་
 འཇམ་གྱིང་སྟོབས་ཆེན་རྒྱལ་ཁབ་སྤྱི་ཞིག་གིས་བོད་གཞུང་ངོས་ལེན་མ་བྱས་ནའང་བོད་མི་མང་གིས་
 ངོས་ལེན་བྱས་པའི་གཞུང་ཡིན་ཞེས་བཀའ་བསྩལ་ཡོད་པ་དེ་དང་། སྐྱེ་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་པ་དེ་
 གཉིས་མི་གཅིག་པར་ཐ་དད་སོ་སོར་ཡིན། བོད་མི་མང་གིས་ངོས་ལེན་བྱས་པ་དེ་བོད་གཞུང་ཡིན་
 པ་དང་། བོད་གཞུང་དེའི་དབུ་བྱེད་ཡགོང་ས་མཆོག་ཡིན་པ་དེ་རྩོད་མེད་ཅིག་ཡིན་ཀྱང་། ངོས་ལེན་
 བྱེད་མཁན་གཞན་ཡོད་མ་དགོས་པ་རྩ་བ་ནས་མིན་ཅིང་། ལྷག་པར་དུ་བོད་རྒྱལ་པོར་བཅན་བཟུང་
 བྱེད་པ་དང་བྱེད་སེམས་ཅན་རྒྱ་ནག་གིས་ངོས་ལེན་ངོས་པར་དུ་ཡོད་དགོས་པ་ཡིན། ཡང་ན་རྒྱ་ནག་

ལ་དམག་བརྒྱབ་སྟེ་རྒྱལ་ཁ་ལེན་བྱ་བ་ན་དེ་དུས་རྒྱ་ནག་གིས་ངོས་ལེན་ཡོད་མེད་ལ་བྱད་པར་མེད་
 ནའང་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་གྱིས་ངོས་ལེན་ཡོད་དགོས། འོན་ཀྱང་དམག་རྒྱག་རྒྱ་དེ་ནི་ཡགོང་ས་མཆོག་གི་
 དགོངས་བཞེད་དང་མི་མཐུན་ཅིང་དམག་བརྒྱབ་ནས་ལེན་ཡང་མི་བྱུང་། དྲང་བདེན་རྒྱ་མཆོན་གྱི་
 ཐོག་ནས་ལེན་དགོས་པ་ཡིན། རྒྱ་མཆོན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ང་ཚོ་མདོ་ཁམས་ཁུ་བཞི་སྒྲང་དུག་གིས་
 རྒྱ་ནག་ཐེ་ཕན་གོ་མིན་ཏང་སློང་གཞུང་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་སྐབས་བོད་མིའི་དགོས་དོན་ཡགོང་
 ས་ཡུལ་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་བོད་ཀྱི་ཆོས་སློང་གཉིས་ལྡན་གྱི་དབུ་བྲིད་ཡིན་པ་དེར་ཡིན་པའི་
 ངོས་ལེན་བྱེད་དགོས་ཞེས་བརྗོད་དོན་ལྟར་གྲོས་གཞིར་མོས་མཐུན་བྱས་པ་དེ་རྒྱ་ནག་གིས་ཁས་ལེན་
 བྱས་པའི་བྲིམས་ཐོག་ནས་བོད་མིའི་རྩ་དོན་གཙོ་བོ་དེ་ཡིན། ཡགོང་ས་མཆོག་གིས་བོད་ལ་རང་
 དབང་བྱུང་བའི་རྗེས་སུ་བོད་ཀྱི་ཆོས་སློང་གྱི་དབུ་བྲིད་རྐང་བཞེས་གནང་གི་མིན་ཞེས་སྟེ་རྗེས་སུ་
 བཀའ་བསྩལ་ཡོད་པ་དེ་བོད་མི་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་མདོ་ཁམས་ཁུ་བཞི་སྒྲང་དུག་གི་གོ་གསོན་ཡོངས་
 ཀྱི་འདོད་དོན་དང་མཐུན་པ་ཞིག་མིན། སྤྱི་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལ་བྱགས་རྩམ་སྟེ་དམངས་གཙོ་ལམ། མང་
 གཙོ་ཁ་ལ་འབྱེད་ནས་འར་ལུར་ཆ་དྲག་པ་ཞིག་རེད། ལས་སྤྱོད་ཞིག་རྩ་བ་ནས་ཡོང་གི་མ་རེད། རྒྱ་
 ཀྱི་སྤྱི་གདངས་ཚུན་རྒྱ་མི་དང་རྒྱ་མིའི་འདོད་ཚུལ་རང་གཤིས་སུ་ཡོད་པའི་ཨ་མདོ་བརྩམས་མ་ལྟ་མོ་
 ཆེ་རིང་དང་། དམངས་གཙོ་ཁ་ལ་འབྱེད་ཀྱིས་རང་སྤྱང་རྒྱུད་ཁྱེད་ཅན་བཀྲས་མཐོང་བསྟན་འཛིན་ནམ་
 རྒྱལ། རང་ཉིད་ལས་གཞན་སུ་ཞིག་མི་མཐོང་བར་ལོག་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ཆེན་པོས་ཁེངས་པའི་ཟམ་
 གདོང་རིན་པོ་ཆེ་བཅས་ནས་རྒྱ་ནག་གི་དྲན་ལམ་དུ་མེད་པའི་ལོག་བཤད་ཀྱིས་རྒྱ་ནག་གི་ཚབ་ཆ་
 ཆང་ཐོན་ནས་ཡགོང་ས་མཆོག་བོད་ཀྱི་ཆོས་སློང་གཉིས་ལྡན་གྱི་དབུ་བྲིད་དུ་ངོས་ལེན་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་

ལྷ་རྒྱ་ཞེས་པ་དེ་རྒྱ་ནག་གི་འདོད་ཚུལ་ཡིན་ལུགས་དང་རྒྱ་ནག་གི་ཅུ་ཁྲི་མས་ནང་དུ་འང་ཡོད་ཚུལ་
 རྒྱ་ནག་བཤད་དང་ཉམ་བཤད་གནང་གི་ཡོད་པ་འདི་ལ་བོད་མི་སྤྱི་བོ་སྤྱི་ཞིག་མགོ་འཁོར་མི་ཉན། དེར་
 མ་ཟད་འཇམ་གླིང་གི་སྤྱི་འགྲོ་ཡོངས་ཀྱིས་ཡིན་ཤིང་གནང་མི་རུང་བ་ཡིན། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ནི་
 གོང་ནས་གསལ་པོ་ཞུས་ཡོད་པས་མཁྱེན་རྟོགས་ཡོང་ངེས། གཞི་ནས་ཁོང་ནམ་པ་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་
 ལ་སློབ་ཅོལ་སྤྱིང་བཅོལ་བྲིམས་ཐོག་ནས་བཟོ་ཆར་པ་ཞེ་ཅིག་ཡིན་སྟབས་ཁ་ཐུག་དེར་སོ་སོའི་དགའ་
 མིན་དགའ་སྤྱོད་ནང་ཁུལ་དགའ་འདུལ་གཉེན་སྦྱོང་ལས་ཐུགས་རྩའི་སེམས་ཤུགས་མི་དགོས་པ་
 ཡིན་སྲིད། མདོར་བསྡུས་ཏེ་བཤད་ན། འགྲོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པ་ནས་བོད་ཀྱིས་སྲིད་དབང་
 བཟུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་དངོས་དེས་བོད་རྒྱ་ཁོངས་སུ་སྤྱབ་ཐུབ་པའི་ཆ་རྒྱུན་གཏན་ནས་མེད་ངེས་ཡིན་པ་
 མ་ཟད། རྒྱ་མིས་ཀྱང་རྒྱ་མཚན་འདོད་ཚུལ་སྤྱི་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་པ་འགྲོ་མགོན་འཕགས་པ་བོད་ཀྱི་
 ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀྱི་དབུ་བྲིད་དུ་སོག་པོ་རྒྱ་ནག་གོང་མས་བཀོས་བཞག་བྱས་པ་རེད་ཅེས་པ་དེ་
 དེགས་རྒྱ་ནག་པས་གཏན་ནས་བཤད་ཀྱི་མེད་པ་དང་། བཤད་རྒྱ་དྲན་ལམ་དུ་འང་བྱང་མེད་ངེས་
 རེད་ཅེས་སྤྱི་ཉིད་ལ་ནན་བཤད་བྱ་གི་ཡོད། དོན་མེད་དོགས་སློང་དང་ས་སྤྱོད་མེད་སྤྱོད་བཟོ་
 དགོས་དོན་ཡེ་ནས་མེད་པ་དགོངས་ཤེས་གསལ་པོ་མཇུག་དགོས་ཞེས་ནན་བཤད་བྱ་གི་ཡོད་
 ལགས།། །

ཆ

བོད་ཀྱི་སྤྱི་དབང་འཕགས་པར་སྐུལ་བ་ནས་སོག་པོ་གོང་མའི་ཆབ་སྤྱི་ཀྱི་དབང་
 གྱུར་དང་རྒྱ་ནག་གི་བྱས་གཏོགས་བོད་ནང་རྫོགས་པའི་སྒྲོར་གྱི་ལན་འདེབས།

ཡང་སྐྱེའི་ཀྱིས་མུ་མཐུད་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཟུར་ཆ་ཙམ་ལ་སྒྲོ་བཏགས་རྟོག་བཟོ་སྒྲ་ཆོགས་ཤིག་གསུངས་
 གསལ། བོད་པས་ལོ་རྒྱུས་ལ་འབྲེལ་བ་རྫོང་བྱེད་སྒྲུངས་དེ་གང་འདྲ་ཡིན་ཞེ་ན། ཞེས་འགྲོ་མགོན་
 འཕགས་པ་བོད་ཀྱི་ཆོས་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་དབུ་བྱིད་ལ་བསྒྲོ་བཏགས་བྱས་པ་མ་རེད། བོད་ཆོས་ཁ་གསུམ་
 འཕགས་པར་སྐུལ་བ་རེད། བོད་ཀྱི་ཆབ་སྤྱི་ཀྱི་མངའ་དབང་ཡོངས་རྫོགས་འཕགས་པར་སྐུལ་
 ནས་ང་ཆོ་ཐོག་མར་བཅན་བྱགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་དབང་བསྐྱར་བྱས་པའི་ལུང་པ་ཞིག་ཡིན་ཡང་། ད་
 ལྟའི་ཆར་འདིའི་ཆབ་སྤྱི་ཀྱི་མངའ་དབང་དབང་ཡོན་གྱི་ཚུལ་དུ་འཇུག་པར་སྐུལ་བྱེད་པའི་
 དང་མཐུན་པ་བྱས་པ་འཇུག་པར་སྐུལ་བྱེད་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་དབུ་བྱིད་གནང་རོགས་གནང་། ངས་བྱེད་
 རང་ལ་དེའི་མངའ་དབང་འདི་འབུལ་གྱི་ཡིན་ཞེས་སྐུལ་བ་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་སོག་པོ་གོང་མའི་ཆབ་
 སྤྱི་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བོད་ནང་རྫོགས་པ་རེད། བོད་ཀྱི་རང་དབང་གི་ཆབ་སྤྱི་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་
 པ་ནས་བཟུང་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རིམ་བྱུང་གིས་བསྐྱུངས་ཤིང་རྒྱ་ནག་གི་བྱས་གཏོགས་རྫོགས་པ་རེད།
 གལ་སྤྱི་རྒྱ་ནག་གི་བྱས་གཏོགས་བྱས་པའི་རིམ་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན་ནའང་དེ་ནི་མཆོད་ཡོན་སྤྱིན་
 བདག་གི་ཆ་ནས་རོགས་རམ་བྱས་པའི་གནས་སྒྲུངས་ཤིག་རེད་མ་གཏོགས། རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་གིས་
 གཅིག་ལ་དབང་བསྐྱར་བྱས་པ་དང་། ནང་སྤྱི་ལ་ཐེ་བྱས་བྱས་པ་ཞིག་མ་རེད་ཅེས་ང་རང་ཆོའི་

བཤད་ཚུལ་འདི་རེད། རྒྱ་མཚན་དང་མཐོང་ཚུལ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་སྐྱབས་མགོན་ཏུ་ལའི་སྒྲ་མ་
 བོད་ཀྱི་ཆོས་སྤྱི་དགའི་སྤྱི་དབུ་བྱིད་དུ་ངོས་འཛིན་དང་། རྒྱ་བརྒྱུད་བྱི་ཡིན་ཟེར་བའི་རྒྱ་ལ་ཁབ་
 གཞན་དང་མཉམ་དུ་ཡིག་ཆ་འཛིན་སྐྱབས་འདི་འདྲི་ངོས་འཛིན་དང་རྒྱ་བརྒྱུད་རྒྱ་ལ་ཁབ་གཞན་པ་ཞིག་
 གིས་བྱིད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། རྒྱ་ལ་ཁབ་གཞན་པ་དེ་ལ་དེ་ལྟར་བྱིད་རྒྱའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་
 དང་། དེ་བྱས་ནས་ཕྱན་བུ་ཡག་ཏུ་འགྲོ་བ་དང་། མ་བྱས་ན་ཕྱན་བུ་ཆ་མ་ཚང་བ་ཡིན་པ་བཅས་གྲོས་
 མཐུན་དེའི་ཐོག་ནས་གསལ་འགྲོ་གི་རེད། རྒྱ་ལ་ཁབ་གཞན་པ་དེར་བྱས་གཏོགས་ཅུ་བ་ནས་མེད་པ་
 ཡིན་ན་གྲོས་མཐུན་ནང་སྤྱོད་པ་འདི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པ་མ་རེད། ཁྱེད་རང་གི་མིང་ལ་སློབ་བཟང་
 ཟེར་གྱི་ཡོད་ན་སློབ་བཟང་ཟེར་བའི་མིང་འདི་ལ་ང་ཆོས་ངོས་ལེན་དང་རྒྱ་བརྒྱུད་བྱི་ཡིན་ཞེས་
 གྲོས་ཆོད་བཞག་ན་བྱ་བ་གང་ཡང་མེད། ཡོངས་གྲགས་སློབ་བཟང་ཟེར་གྱི་ཡོད་པ་ཞིག་ལ། སློབ་བཟང་
 ཟེར་བ་དེར་ངས་ངོས་ལེན་ཡོད་ཅེས་གྲོས་ཆོད་འཛིན་དགོས་དོན་མེད། གྲོས་མཐུན་འཛིན་པའི་ནང་
 ལ་རྒྱ་བརྒྱུད་དང་ངོས་ལེན་བྱི་ཡིན་ཟེར་བ་འདི་དེས་ངོས་ལེན་དང་རྒྱ་བརྒྱུད་བྱས་པ་ཡིན་ན་དོན་
 དག་འགྲུབ་པ་ཞིག་དང་། དེས་རྒྱ་བརྒྱུད་དང་ངོས་ལེན་མ་བྱས་ན་དོན་དག་འགྲུབ་མི་ཐུབ་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ཞིག་ཡོད་དགོས། དོན་དག་འགྲུབ་ཡས་ཀྱི་ཆོད་དུ་རྒྱ་བརྒྱུད་དང་ངོས་ལེན་བྱི་ཡིན་ཞེས་
 གྲོས་མཐུན་བཞག་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དེར་བརྟེན་ཡུལ་སྐྱབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེ་བོད་ཀྱི་ཆོས་སྤྱི་དགའི་སྤྱི་
 ཀྱི་དབུ་བྱིད་ཡིན་དང་མ་ཡིན། རྒྱ་ནག་གིས་རྒྱ་བརྒྱུད་དང་མོས་མཐུན་བྱས་དང་མ་བྱས་ལ་རག་ལུས་
 པའི་རྣམ་འགྱུར་གསལ་པོ་ཞིག་བརྗོད་ཆོག་དེའི་ཐོག་ནས་ཐོན་ཡོང་གི་ཡོད། དེར་བརྟེན་མ་འོངས་
 བར་སྐབས་དེ་དུས་ང་ཆོས་རྒྱ་མཚན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲོས་ཆོད་བཞག་པ་རེད། ད་དུང་ཡིན་ན་ཡང་

ང་ཚོའི་མོས་མཐུན་དང་རྒྱལ་སྐྱོར་མ་བྱུང་གི་བར་དུ་ལའི་བླ་མ་བོད་ཀྱི་ཚོས་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱི་དབུ་བྱིད་
 ཡོང་བྱུང་ཀྱི་མ་རེད་ཟེར་བའི་སྐད་ཆ་ཞིག་འཕྲོས་ནས་བཤད་ཀྱི་ཡིན་ན་བཤད་རྒྱུའི་གཞི་རྩ་བརྟན་
 བོ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་འདུག་ཅེས་ང་ཚོས་དོན་ཚན་གཉིས་པ་དེ་ཡང་འགྲིག་གི་མི་འདུག་བརྗོད་དགོས་
 བའི་རྒྱ་མཚན་དེ་རེད་ཅེས་རྒྱ་མཚན་ཁུངས་ལུང་ལྷན་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པའི་སྒྲིབ་བཤད་གཟུང་
 བཤད་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་གང་བྱུང་མང་བྱུང་དུ་མང་བོ་ཞིག་གསུངས་འདུག

ལན་འདེབས། ས་སྐྱ་དང་སོག་པོའི་དུས་རབས་སྐོར་བོད་ཕྱོགས་ཀྱི་བཤད་སྒྲུབ་ནི་སྐྱེ་ཉིད་
 ཀྱིས་གསུངས་པ་ལྟར་གཏན་ནས་མ་ཡིན། དཔེར་ན། འགྲོ་མགོན་ཚོས་འཕགས་བོད་ཀྱི་ཚོས་སྤྱོད་
 གཉིས་ཀྱི་དབུ་བྱིད་དུ་སོག་པོས་བསྐྱོབ་ཞག་བྱས་པ་རེད་ཟེར་བའི་བཤད་སྒྲུབ་སོག་པོ་དང་། བོད་
 རྒྱ་ནག་བཅས་སུ་ཞིག་གི་ལོ་རྒྱུས་སུ་གྲུང་བར་བྱ་བའི་དེབ་ཐེར་གཅིག་ཀྱང་བྱུང་མེད། དེས་ན་དབུ་
 བྱིད་ལ་བསྐྱོབ་ཞག་བྱས་པ་རེད་དང་མ་རེད་གཉིས་ཀ་བརྗོད་དགོས་དོན་ཅི་ཞིག་ཡིད། སྐྱེ་ཉིད་གཅིག་
 སུས་ཞལ་ནས་གསུང་གི་ཡོད་པ་དེ་རྒྱ་ཡི་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་བའི་རྟོག་བཟོ་གནང་བ་ཞིག་ལས་གཞན་
 ཅི། དེར་མ་ཟད་སྐྱེ་ཉིད་ནས་གསུངས་པར། གང་ལྟར་བྱིས་བོད་ཀྱི་དབུ་བྱིད་གནང་རོགས་
 གནང་། ངས་བྱིད་རང་ལ་དེའི་མངའ་དབང་འདི་འབུལ་ཀྱི་ཡིན་ཞེས་སུལ་བ་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་སོག་
 པོ་གོང་མའི་ཆབ་སྤྱོད་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བོད་ནང་རྫོགས་པ་རེད་ཅེས་པ་དེའང་སྐྱེ་ཉིད་ཀྱིས་ལོ་རྒྱུས་
 དངོས་དང་འགལ་བའི་རྟོག་བཟོ་གནང་བ་ཞིག་ལས་བོད་ཕྱོགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་བཤད་སྒྲུབ་དེ་ལྟར་མ་
 ཡིན། འོན་པོད་ཕྱོགས་ཀྱི་བཤད་སྒྲུབ་དངོས་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེན། གདུང་རབས་ཁག་གི་ལོ་རྒྱུས་ལས་
 ཚོས་རྗེས་སྐྱེ་པའི་ཆེན་ཁུངས་དཔོན་སོག་ཡུལ་དུ་ཐེབས། སོག་པོའི་རྒྱལ་པོ་གོ་དན་དང་། ཨོ་གོ་ཏ། ཏུ་

བེ་ལི་སེ་ཆེན་ཉན་གསུམ་ཀར་བོད་ལ་སོག་དམག་གི་བཙན་བྱགས་བརྒྱུ་གསུག་མི་འབྱུང་བའི་
 དཀའ་མོལ་ལན་མང་ཞུགས་མཛད་ཀྱང་ཕན་ཆ་མ་བྱུང་བ་དང་། གསང་སྒྲགས་བྱེད་མའི་དབང་
 བསྐྱར་ཞུགས་ཡང་མ་བྱུང་མུར་ཆོས་རྗེས་ས་སྐྱ་པའ་ཆེན་དང་། སོག་རྒྱལ་གོ་དན་གཉིས་ཀ་ཕྱི་ལོ་
 ༡༢༥༢ ལོ་མཇུག་དེར་སྐྱ་བཤེགས་༡༢༥༣ ལོ་ནས་རྒྱལ་སྤྱི་ཨོ་གོ་ཉས་སོག་བོད་རྒྱལ་བོ་བྱས། ཏུ་
 བེ་ལི་སེ་ཆེན་ཉན་ལ་རྒྱལ་བོད་མཆོན་མེད་རུང་། དམག་གི་གཙོ་འཛིན་ཡིན་པས་ནང་དོན་དབང་ཆ་
 རྒྱལ་བོ་དང་འདྲ་བ་ཡོད་ལ་རྒྱལ་བོ་ཡང་ཟེར། སེ་ཆེན་ཉན་ཆོས་དད་ཆེ་ཞིང་། ལྷག་པར་འགྲོ་མགོན་
 འཕགས་པར་ཡིད་མོས་ཆེན་བོ་བྱུང་སྟེ་སེ་ཆེན་ཉན་གྱིས་སྤྱ་མ་འཕགས་པ་ཡེ་ཤིན་བོ་ཆེར་ཆོས་དང་
 ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་གནད་མང་བོ་བཀའ་འདྲི་ཞུགས་མཛད། སྤྱ་མས་ཀྱང་གདུལ་བྱའི་འགྲོ་དོན་ལ་དགོངས་
 ནས་སེ་ཆེན་ཉན་ཡིད་ཆེས་པའི་བཀའ་ལན་དུ་མ་ཞིག་གནང་སྟེ་མཆོད་ཡོན་དུ་གྱུར། སེ་ཆེན་ཉན་
 གྱིས་བོད་ལ་དམག་བྱལ་འགོལ་བ་དང་། ཁོར་སྤུད་དུ་གཏོང་གསུངས་པ་ལ། འཕགས་པ་ཡེ་ཤིན་བོ་
 ཆོས་བོད་མཐའ་འཁོབ་ཡུལ་རུང་། ས་རྒྱ་དང་འབྲོར་པ་མེད་པས་དམག་མི་ཐེག་པ་ཞུབ་ཞུས་ནའང་
 རྒྱལ་བོས་མ་གནང་བར། སྤྱ་མའི་དགོངས་པ་མ་འབྲུབ་པས་སྤྲགས་མ་བདེན་ས། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་
 བོད་ཀྱི་བརྗེ་འདིར་ཡོང་ནས་བསྐྱད་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པས་རང་ཡུལ་ལ་འགྲོ་ཞུས་པས། འོ་ན་བྱོན་
 པས་ཆོག་ཅེས་རྒྱལ་བོས་གསུངས་པ་ལ། བཙུན་མོ་ཆ་བྱ་གས་རྒྱལ་བོ་ལ་འདི་འདྲའི་བརྗེ་དགོན།
 སྤར་གྱི་ཆལ་པ་ལ་སོགས་པའི་བརྗེ་རྒྱན་བོ་འདི་རྣམས་ལ་འདིའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་ཤས་སྤོན་གྱི་གཏམ་
 རྒྱད་ཅུ་ཡང་མི་འདུག་པས་བོད་ལ་མི་གཏོང་བར། ད་དུང་མཆོད་ཡོན་གསུང་གྲུང་དང་། ཆོས་ཀྱི་
 དྲི་བ་མཛད་ན་ཞུས་པར་རྒྱལ་བོ་སེ་ཆེན་ཉན་གྱིས་གསན་ནས་མཆོད་ཡོན་གསུང་གྲུང་མང་དུ་མཛད་

བའི་དུས་སུ། འཕགས་པ་ཕྱགས་ཀྱིས་ཆེ་བ་ལྟར་མཛད་པས། ཀྱུ་ལ་པོས་བྱེད་དེ་ཙམ་དུ་ཀྱུ་ལ་ཆེ་བ་
 ཅི་ཡིན། གོང་ཅི་ཡོད་གསུངས། འཕགས་པས་ལན་དུ་ངེད་ལ་གེད་ཅི་ཡང་མེད། ངེད་སྒོན་ནས་ཀྱ།
 མི་ཉག་ཀྱ་གར། མོན། བོད་ཀྱུ་ལ་པོ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་མཆོད་བྱས་པས་ཁྱུ་བ་དབངས་མཐོ་ཙམ་བྱུང་
 བ་ཡིན་ཞུས་པས་ཀྱུ་ལ་པོ་ན་རེ། བོད་ཀྱི་ཀྱུ་ལ་པོ་ནམ་བྱས། ཀྱུ་ལ་པོ་སྤྱི་ཡིས་བཀྱར་ཞིང་དབང་སྤྱི་
 ཡིས་ཞུས། བརྟེ་བང་དང་མི་མཐུན་པའི་རྩུན་ཟེར་བ་ཞིག་འདུག་གསུངས་པ་ལ། འཕགས་པས་བོད་
 ཀྱི་ཀྱུ་ལ་པོ་བྱས་ཀྱི་དང་དམག་འཐབ་པས། བོད་ཀྱུ་ལ་བས་འཛམ་སྤྱི་གི་སྤྱི་གཉིས་འོག་ཏུ་ཁྱག་
 དེ་རྗེས་ཀྱི་བོད་གཉིན་བྱས། གོང་རྩོད་ཡི་དམ་རྩོད་པོ་བྱོན་ཚུ་ལ་རྣམས་ཞུས། དེ་བཞིན་བདེན་ན་
 ཀྱུ་ལ་པོ་མེད་ནའང་ཡི་གེར་བྲིས་ཡོད་དགོས་པས་ལྟོས་གསུངས། ཀྱི་ནག་གི་སྒོན་གྱི་ཡིག་ཚང་རྣམས་
 ལ་བལྟས་པས་འཕགས་པས་རི་ལྟར་གསུངས་པ་བཞིན་བྱུང་བས་ཀྱུ་ལ་པོ་ཕྱགས་དགྲེས། དེ་འདྲ་
 བའི་ལོ་རྒྱུས་མང་པོ་གསུང་སྤྱིང་གནང་བས་ཀྱུ་ལ་པོ་ཡབ་སྤྱི་ཕྱགས་རབ་ཏུ་དགྲེས་པ་གྱུར། དེ་ནས་
 བཅུན་མོ་ཆ་སྤྱི་གཉིས་འཕགས་པ་བོད་དུ་མ་ཐེབས་པ་ལེགས། ས་སྤྱི་པ་ལ་གསང་བསྐྱུ་གས་ཟབ་
 མོའི་དབང་བསྐྱར་གཞན་ལ་མེད་པའི་བྱེད་ཆོས་ཤིག་ཡོད་པར་འདུག་དེ་ཞུས་ན་འཐད་ཅིས་བཅུན་
 མོས་ཀྱི་རྩོད་རྗེའི་དབང་ཞུས། ཤིན་ཏུ་དད་ཅིང་། ཀྱུ་ལ་པོ་ལ་བཅུན་མོས་ཆོས་གཞན་ལས་འཕགས་པ་
 ཞིག་འདུག་པས་གསན་པར་དྲག་ཞུས། ཀྱུ་ལ་པོས་དེ་བཞིན་བྱེད་གསུངས་ནས་སྤྱི་མ་ལ་ཞུས། སྤྱི་
 མས་བྱེད་ཀྱིས་དབང་ཁྱུ་བའི་དམ་ཆོག་མི་ཐུབ་གསུངས། ཀྱུ་ལ་པོ་ན་རེ། དམ་ཆོག་ཅི་བསྐྱར་དགོས་
 ཞུས་པར། དབང་བསྐྱར་ཞུས་ན་སྤྱི་མ་གས་འགོར་བཞུགས། ཀྱུ་ལ་པོ་དམའ་སར་བཞུགས། ལུས་
 ཀྱིས་སྤྱི་མ་ལ་ཐུག་འཆེལ། ངག་གིས་སྤྱི་མས་ཅི་གསུང་ཉན། ཡིད་ཀྱིས་སྤྱི་མའི་ཕྱགས་དང་མ་འགལ་

བ་བྱ་དགོས་གསུངས། རྒྱལ་པོས་དེ་མི་ཡོང་གསུངས་པས། བཙུན་མོ་ཆ་བྱ་གནས་བར་འཆོམས་
 ཞུས་པ་ལ། ཕོ་བྲང་ནང་དུ་རྒྱལ་པོ་ནང་སྒྲོར་ཆོས་ཞུ་བ་ཏུ་དུས་སྤྱི་མ་གྲུང་ལ་བཞུགས། རྒྱལ་རྒྱུད།
 མག་པ། མི་དཔོན། མི་དམངས་ཆོགས་དུས་མི་གཞོན་དགོས་པས་རྒྱལ་པོ་གྲུང་ལ་བཞུགས། བོད་
 གྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱི་མ་མས་ཅི་གསུང་དང་དུ་ལེན། སྤྱི་མ་ལ་ཞུས་པར་རྒྱལ་པོས་ལུང་མི་
 གནང་། བྱ་བ་ཆེ་ཆུང་གཞན་ལ་སྤྱི་མ་སྤྱིང་རྩེ་ཆེ་བས་ཞུ་དོ་འཆོལ་དུ་འོང་ན་རྒྱལ་ཁམས་མི་གཞོན་
 པས། སྤྱི་མས་གསུང་དང་ཞུས་འཇུག་མ་མཛད་ཅེས་ཞུས་པར། སྤྱི་མ་དང་རྒྱལ་པོ་གཉིས་ཀས་
 གསན་ནས་ཕྱི་ལོ་༡༥༥༣ ལོར་དབང་དང་པོ་རྒྱལ་པོས་དབུ་མཛད་པའི་དབང་པ་ཉི་ཤུ་ཅུ་པ་ལན་
 གསུམ་གྱི་བར་དུ་དཔལ་གྱི་དོ་རྩེའི་དབང་ཡོངས་སུ་རྩོམས་པ་བསྐྱར་བ་སོགས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ལུང་གིས་
 བྲངས་ཡོད། དབང་ཡོན་དུ་བཤད་སྒྲོལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ཅིང་། འགའ་ཞིག་གིས་ལོངས་སྤྱོད་རྒྱ་ཆེ་
 དང་བཅས་དབང་ཡོན་དང་པོ་དེ་རྒྱ་ཡུར་ལེབ་ཆེན་ཟེར་བ་ལུས་ཚུལ་དང་། འགའ་རེས་བོད་བྱི་སྒྲོར་
 ༡༥ ལུས་ཚུལ། འགའ་ཞིག་གིས་དབུས་གཙང་དམ་པ་ཆོས་ཀྱི་ཆོལ་ཁ་ལུས་ཚུལ། འགའ་རེས་བོད་
 དབུས་གཙང་ནས་བྱི་སྒྲོར་ལུས་ཚུལ་བཅས་ལོ་རྒྱུས་བཤད་སྒྲོལ་མི་འདྲ་བ་བྲིས་ཡོད་པས་མཐའ་
 གཅིག་ཏུ་འདི་ཡིན་ཁ་ཆོན་གཙོད་བྱུང་བ་མེད། ཕྱི་ལོ་༡༥༥༤ ལོར་བརྗེ་གེས་སྤྱོད་མ་དེ་བོད་ཡིག་ཏུ་
 བྲིས་པ་དང་། སྤྱི་མ་འཕགས་པས་བཀའ་གནང་ནས་བོད་ལ་སོག་པོའི་དམག་དཔོན་དང་། དམག་
 མི། མཁར་དཔོན། དར་ཁ་ཆེ་གསེར་ཡིག་པ་གང་གིས་ཀྱང་འཆོར་མི་འབབ་པ་དང་། ལུས་ལག་མི་
 བསྐྱལ་བ། དམག་བྲལ་ལས་གསུམ་གང་ཡང་མི་འདེད་པ་དགོས་གསུངས་པས་རྒྱལ་པོས་ཁས་
 སྤངས་ཏེ་འཇའ་ས་མེ་ཏོག་མ་ཟེར་བ་ཡང་བོད་དུ་བཏང་། དེ་ནས་གསང་བསྐྱགས་དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་

དབང་བར་པ་བསྐྱར། དེའི་དབང་ཡོན་དུ་བོད་ཆོལ་ཁ་གསུམ་གྱི་བརྗེ་དང་། མི་སྡེ་ཡོངས་རྫོགས་སྤྱི་
མ་འཕགས་པར་བྱལ། སོག་པོའི་དམག་རྣམས་ཕྱིར་འཐེན་གྱི་འགོ་བཙུགས། སྤྱི་མར་ཞབས་ཏྲིག་
གང་དགོས་ཞུ་བ་ལས་བོད་ཀྱི་ལས་དོན་ཐམས་ཅད་སྤྱི་མས་གནང་། རྒྱ་དང་སོག་པོའི་ལས་དོན་
རྣམས་ཏྲི་རྒྱལ་པོས་གནང་ཞེས་ལོ་རྒྱུས་སྤྱི་གསལ་བ་ལྟར་མཆོད་ཡོན་དམ་ཚིག་དང་ལྷན་པའི་ཐོག་
ནས་བོད་ཡུལ་གྱི་འཆོ་དཔོན་བྲི་དཔོན་སྤྱི་བདག་ཏུ་གྱུར་པ་གང་ན་ཅི་ཡོད་འགྲོ་བའི་མགོན་པོ་ཆོས་
རྒྱལ་འཕགས་པའི་བཀའ་ལུང་གིས་བྱུང་བ་བྱས་ཏེ་བོད་སྤྱི་ལ་དབང་བའི་རྒྱལ་པོ་སྤྱི་མས་མཇུག་པ་
དང་པོ་བྱུང་བ་ལོ་རྒྱུས་དུ་མ་ལས་ལུང་གིས་བྱུངས་ཏེ་ཡོད་པ་ནི་བོད་ཕྱོགས་གྱི་བཤད་ཚུལ་དུ་སྒྲིང་།

བརྗེ་ཤེད་སྤྱི་ཀྱི་འཇའ་ས་ཟེར་བའི་ནང་། བྱིད་གཙང་གི་བརྗེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ཤེས་
པར་གྱིས། དེ་མ་ཡིན་ན་འཇའ་ས་ཅི་ལ་བསྐྱར། བརྗེ་བྱིད་རྣམས་ཀྱང་དཔོན་མགོ་མ་ཅོད། དཔོན་
མང་ན་མི་བཟང་བ་ཡིན། འཇའ་ས་ཡོད་པས་ཀྱང་གཞན་ལ་རུང་རུང་མ་བྱེད། བྱིད་བརྗེ་རྣམས་དང་
འཐབ་འཕྲུག་མ་བྱེད་པར་ཤུག་མུ་ནེའི་ལུགས་བཞིན་དུ་ཆོས་ཤེས་པས་ཤོད། མི་ཤེས་པས་ཉོན།
ཆོས་འབྲི་གྲོག་དང་སྒྲོམ་སྒྲུབ་ལ་འབད་བ་གྱིས་ཞེས་སོགས་གསལ་ཡོད་པ་དང་། འཇའ་ས་མུ་ཏྲིག་
མ་ཟེར་བའི་ནང་། རིང་གིར་རྒྱལ་པོའི་བྲིམས་ལུགས་བཞིན་དབྱེད་ན་འབྱུང་ཡང་། བྱི་མ་ཕན་ཆད་
ཆོས་ཀྱི་ལུགས་ལ་བརྟེན་དགོས་ཞེས་སོགས་དང་། རང་གིས་ལེགས་པར་རྟོགས་ནས་གཞན་ལ་བྱིན་
ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པ་སྟོན་དཔོན་འཕགས་པར་འདུག་པའི་དོན་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་ཞུས་ཤིང་ཞེས་
སོགས་དང་། དམག་དཔོན་དང་། དམག་མི། མཁར་དཔོན། དར་ཁ་ཆེ། གསེར་ཡིག་པ་ལ་གཏོགས་
པ་གང་གིས་ཀྱང་རི་རྒྱུ་མ་བྱེད། དམག་བྲལ་ལས་གསུམ་གང་ཡང་མ་བཞོད་ཅེས་གསལ་ཡོད་པ་ལ་

དབྱུང་ན། བོད་ནང་སོག་པོའི་དམག་གིས་ས་བབ་བུ་ལས་ཆབ་སྲིད་གཞན་གྱི་འཛིན་སྐྱོང་དབང་
 བསྐྱར་བྱས་མེད་པ་གསལ་པོ་མཐོང་བྱུང་པས། དེ་ལྟར་ན་སོག་པོ་གོང་མའི་ཆབ་སྲིད་གྱི་དབང་
 བསྐྱར་བོད་ནང་རྫོགས་པ་རེད་ཟེར་བ་དེའང་། སོག་པོ་གོང་མས་བོད་ནང་ཆབ་སྲིད་གྱི་དབང་བསྐྱར་
 བའི་གཞི་མེད་ན་རྫོགས་རྒྱུའང་མེད་ཅིང་། དེས་ན་སོག་པོ་གོང་མའི་དམག་ཤྱགས་བོད་ནང་རྫོགས་
 པ་རེད་གསུངས་ན་དོན་དང་མཐུན། འོན་ཀྱང་སོག་པོ་གོང་མས་བོད་ནང་དབང་བསྐྱར་བྱས་དང་
 མ་བྱས་གྱི་ཚུངས་གཞི་དོ་མ་མིན་ཅིང་། ཚུངས་གཞི་དོ་མ་དེ་བོད་རྒྱ་ནག་གི་ཆ་ཤས་སུ་གཏོགས་མིན་རྒྱ་
 བོད་གཉིས་གྱི་བཤད་སློལ་མི་འདྲ་བ་སོག་པོ་དང་ས་སྐྱ་པའི་སྐབས་ནས་ཡོད་ཚུལ་གསུངས་པ་དེ་
 ཡིན། དེ་ལྟར་ན། ཟམ་གདོང་ལ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་གྱི་གསུང་ལས་སྡིང་པོ་གཅིག་ནི། རྒྱ་དམར་ནག་
 གཉིས་ཀའི་བོད་རྒྱ་ཁོངས་ཡིན་པའི་སྐབས་བྱེད་འགྲོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པ་ཚུན་བོད་རྒྱ་ཁོངས་
 ཡིན་ཞེས་རྒྱ་ཕྱོགས་ནས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད་ལུགས་གསུངས་པ་དེས་འགྲོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པ་
 ཕན་ཆད་བོད་ལ་རྒྱ་ཕྱོགས་ནས་ཐེ་གཏོགས་གང་ཡང་མེད་པ་རྒྱ་ཕྱོགས་གྱི་ཤོད་སློལ་གསུངས་པ་
 ལས་གསལ་པོ་གོ་བྱུང་། འོན་ཀྱང་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སོག་པོ་གོང་མས་ཆོས་འཕགས་ལ། གང་ལྟར་བྱེད་
 གྱི་བོད་གྱི་དབྱུངསྲིད་གནང་རོགས་གནང་། ངས་བྱེད་རང་ལ་དེའི་མངའ་དབང་འདི་འབུལ་གྱི་ཡིན་
 ཞེས་ཐུལ་བ་དེ་ནས་བབྱུང་སྟེ་སོག་པོ་གོང་མའི་ཆབ་སྲིད་གྱི་དབང་བསྐྱར་བོད་ནང་རྫོགས་པ་རེད།
 བོད་གྱི་རང་དབང་གི་ཆབ་སྲིད་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པ་ནས་བབྱུང་བོད་གྱི་རྒྱལ་པོ་རིམ་བྱུང་གིས་
 བསྐྱངས་ཤིང་རྒྱ་ནག་གི་བྱས་གཏོགས་རྫོགས་པ་རེད་ཅེས་བོད་ཕྱོགས་གྱི་བཤད་སློལ་གསུངས་པ་
 དེས། འགྲོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པ་ལ་བོད་གྱི་རང་དབང་གི་ཆབ་སྲིད་སྐྱོང་བའི་སྡོན་ཏུ་བོད་

ལ་རྒྱ་ནག་གི་བྱས་གཏོགས་ཡོད་པ་ཞིག་གསལ་པོ་བསྟན་འདུག འགྲོ་མགོན་ཆོས་འཕགས་ནས་
 བོད་ཀྱི་སྤྱི་དབང་མ་བཟུང་བའི་ཚུན་དུ་རྒྱ་ནག་གིས་བོད་ལ་བྱས་གཏོགས་མེད་བཞིན་དུ་རྒྱ་ནག་
 གིས་བྱས་གཏོགས་ཚྛོགས་པ་རེད། ཅེས་དེའི་ཚུན་དུ་བོད་ལ་རྒྱ་ནག་བྱས་གཏོགས་ཡོད་པ་ཞིག་
 གསུང་ཤེས་ཐབས་ཅི་ལ་ཡོད། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གྲུང་དར་གྱི་སྤྱི་དབང་མཐུག་བསྐྱེལ་བ་ནས་འགྲོ་
 མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པའི་བར་དུས་རབས་དེ་ཙམ་གྱི་རིང་དུ་བོད་སྤྱི་ལ་དབང་བའི་རྒྱལ་པོ་མེད་
 དེ་སིལ་བྱུང་བྱུང་ནའང་རྒྱ་ནག་གིས་བྱས་གཏོགས་ཅུ་བ་ནས་མེད་པ་རེད། །

མདོ་དོན་སྐྱེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ཕྱོགས་ཀྱི་བཤད་སྟོལ་ལ་འགྲོ་མགོན་འཕགས་པ་ནས་བཟུང་བོད་
 རྒྱ་ཁོངས་སུ་སྐྱབ་ཀྱི་ཡོད་ཚུལ་དང་། བོད་ཕྱོགས་ཀྱི་བཤད་སྟོལ་ལས་འགྲོ་མགོན་འཕགས་པ་ནས་
 བཟུང་རྒྱ་ནག་གི་བྱས་གཏོགས་ཚྛོགས་པ་རེད་ཅེས་དེའི་གོང་དུ་བོད་ལ་རྒྱ་ནག་གི་བྱས་གཏོགས་ཡོད་
 པ་ཤུགས་བསྟན་གྱིས་རྒྱ་བོད་གཉིས་ཀའི་བཤད་སྟོལ་སྐྱབ་པ་དེ་དག་ལོ་རྒྱུས་དང་དངོས་དོན་གཉིས་
 ཀར་ནང་འགལ་དུ་བྱུང་ཡོད་པས། སྐྱེ་ཉིད་ཀྱིས་མ་བརྟག་ལོག་ཏོག་གི་གསུང་བཤད་མང་པོ་གནང་
 ཉེ་དེབ་ཐེར་མང་པོ་སྤེལ་བ་འདིས། མདོ་སྟོད་ཆུ་བཞི་སྐང་དུག་གི་སྒྲིག་འཇུགས་ལ་མི་མང་མི་དགའ་
 བ་དང་། སྒྲིག་འཇུགས་ཅུ་གཏོར་གཏོར་བའི་དོན་དུ་འགྲོ་མིན་ཤེས་དཀའ་བ་ལགས་ཤིང་། བོད་
 སྤྱིའི་རྒྱལ་རབས་དང་ལོ་རྒྱུས་དངོས་ལ་མི་གནས་པའི་གཞན་གྱི་མིར་ལག་ཆ་གསར་པར་འབྱུང་
 རྒྱའི་ཏ་ཅང་སྟོན་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་ང་ཆོས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ལུང་ལས་དགག་ལན་ནན་པོ་འབུལ་གྱི་ཡོད།
 སྐྱེ་ཉིད་ཀྱིས་མཁུན་དགོས་པ་ཞིག་ལ། རྒྱལ་རབས་དང་ལོ་རྒྱུས་འཆད་པ་ལ། ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་སུ་
 གནས་དགོས་པ་དང་། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ལུང་གིས་གཞི་འཛིན་ནས་རིག་པ་ཡང་དག་གིས་དོན་སྐྱབ་དགོས་

པ་ལས་ལོ་རྒྱུས་རྟོག་གཏི་ལམ་ནས་འདོད་ཚུལ་སྒྲུབ་མི་རུང་བ་ཡིན།

ད་དུང་སྒྱུ་ཉིད་ཀྱིས་མཁུན་དགོས་པའི་རྩ་གནད་གཅིག་ཉིད་ནི། རྒྱ་ནག་གིས་སོག་པོ་གོང་
མས་དབང་བསྐྱར་བའི་དུས་རབས་ལ་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཟེར་བ། བོད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཁས་མི་ལེན་པ་
ཡིན། ཅི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སོག་པོ་སེ་ཆེན་ཉན་གྱིས་ཕྱི་ལོ་༡༩༥༣ ལོ་ནས་འགྲོ་མགོན་འཕགས་པར་སྒྲ་
མར་བཀྱར་ནས་གསང་བསྐྱབས་ཀྱི་དབང་སྤྲུལ་ལུ་ཞུས། སེ་ཆེན་ཉན་གྱིས་སོག་པོའི་སྲིད་དབང་
ཕྱི་ལོ་༡༩༥༠ གཤམ་པའི་ལོར་དངོས་སུ་བཟུང་། བོད་ཆོལ་ཁ་གསུམ་གྱི་སྤྱིའི་བདག་དབང་ཡོངས་
རྫོགས་ས་སྒྱུ་པས་བསྐྱུངས་ནས་དུས་ཡུན་རིང་པོ་སོང་བའི་རྗེས་ཕྱི་ལོ་༡༩༧༠ གཤམ་པའི་ལོར་ཡོན་
རྒྱལ་ཁབ་ཟེར་བའི་མིང་ཆོག་ཐོག་མ་དེ་བྱུང་བ་ཡིན་ཅིང་། དེའི་སྐབས་སུ་འང་རྒྱ་ནག་སུང་ལྟོ་མའི་
ཕྱོགས་གཤམས་ཅད་སོག་པོའི་དབང་འོག་ཏུ་མེད། ཕྱི་ལོ་༡༩༧༤ ལོར་གཞི་ནས་སུང་ལྟོ་མ་ཡོངས་
རྫོགས་དབང་དུ་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ཀྱང་༡༩༩༠ ལོ་བར་སོག་པོའི་རིང་གི་སི་ཁང་གི་ལུགས་ལྟར་སྲིད་
དབང་བཟུང་བ་ཡིན་པ་ནི་རྒྱ་བོད་གཉིས་ཀའི་རྒྱལ་རབས་དེབ་ཐེར་ནང་གསལ་པོ་ཡོད་པས། རྒྱ་
ནག་པས་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན་པ་བྱེད་ཐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དུང་དཀར་སློབ་ཐབས་ཐོན་ལས་ནས་
ཀྱང་བོད་ཀྱི་ཆོས་སྲིད་བྱུང་འབྲེལ་སྒྲོར་བཤད་པ་ཟེར་བའི་དཔེ་དེབ་གསར་ཅོམ་བྱས་པ་དེའི་ནང་
ལོ་རྒྱུས་ལ་སྒྲོ་བཏགས་མི་བདེན་པ་ཇི་སྟེད་ཅིག་བྲིས་འདུག་ཅིང་། དེ་རིགས་ལ་ལོ་རྒྱུས་མཁན་ཆོས་
ངོས་ལེན་བྱེད་ཐབས་མེད་ཅིང་། འདི་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་དོན་མི་བདེན་པ། དཔེར་ན། ཕྱི་ལོ་
༡༩༥༩ ལོར་ཡོན་ཤན་མོང་གོལ་ཉན་གྱིས་སྲིད་དབང་བཟུང་རྗེས་ཀྱི་ཕྱི་ལོ་༡༩༥༩ ལོར་བོད་དུ་
དམག་བཏང་ནས་བོད་ཡོངས་རྫོགས་གོང་བུ་གཅིག་གྱུར་ཡིན་པ་དང་། ཞེས་ག་ཕྱི་ལོག་པའི་ལོ་རྒྱུས་

གྲིས་འདུག་ཅིང་། བྱི་ལོ་༡༢༥༣ ལོ་ནས་བོད་དུ་ཡོད་པའི་དམག་བྱི་འཐེན་བྱེད་འགོ་ཚུགས་པ་
 དང་། བོད་ཡོངས་རྫོགས་གོང་ལུ་གཅིག་གྱུར་བྱེད་མཁན་འགོ་མགོན་འཕགས་པ་ཡིན་པ་ལོ་རྒྱུས་
 ལུ་བྱུང་ཏུ་མེད་པ་དང་། རྒྱ་བོད་གཉིས་ཀས་ཚུད་མེད་དུ་ཡོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལུ་ཡང་ཁ་ལོ་བསྐྱར་ཏེ་
 མིའི་འདོད་དོན་སྐྱབ་པ་དང་། ཡང་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་གོ་དན་རྒྱལ་པོས་ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་
 མེས་རྒྱལ་ནང་ཁུལ་དུ་གདན་དྲངས་། ཞེས་སོག་པོ་གོ་དན་རྒྱལ་པོ་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ལུ་བཅུག་པ་དེ་
 ཡང་ལོ་རྒྱུས་སྒོ་བཏགས་ཀྱི་ཁ་ལོ་བསྐྱར་བ་ལས། གོ་དན་རྒྱལ་པོའི་མི་ཆེའི་རིང་ཡོན་རྒྱལ་པོ་འམ།
 ཡོན་རབས་ཟེར་བ་མི་ལུ་ཞིག་གི་དྲན་ལམ་དུ་བྱུང་མེད་པ་རྒྱའི་ཡིག་ཆ་དང་། བོད་ཀྱི་ཡིག་
 ཆ་དང་། སོག་པོའི་ཡིག་ཆ་དང་བཅས་ལས་བསྟན་བྱུང་པས་དེ་མིན་རང་བཞིན་ལོ་རྒྱུས་ལུ་སྐྱོ་བོ་
 ལུ་ཞིག་གི་ཚུད་ལམ་དུ་མེད། ཡོན་རབས་ཟེར་བ་འདི་སོག་པོའི་རྒྱལ་པོ་སེ་ཆེན་ཏན་གྱིས་རྒྱ་ནག་
 ལུ་བྱུང་མ་དབང་དུ་བསྐྱུས་ཏེ་སྤྱིད་དབང་བཟུང་ནས་ལོ་མང་སོང་བའི་རྗེས་རྒྱ་ནག་ལུ་བྱུང་མའི་
 ལྷན་ངག་མཁན་སོག་པོའི་སློན་པོར་གྱུར་པ་ཞིག་གིས་སེ་ཆེན་ཏན་ལ་ཡོན་ཞེས་པ་འདི་ལྷན་ལུ་
 ཆོགས་པ་ཟེར་བ་རེད། དེས་ན་ལྷན་ལུ་ཆོགས་པའི་རྒྱལ་པོ་ཟེར་བའི་མཆན་འདོག་དགོས་ཚུལ་
 བྱུས་ནས་བྱི་ལོ་༡༢༧༠ གཤམ་པའི་ལོ་མིང་ཆོག་དེ་གཞི་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་པ་རྒྱའི་ཡིག་ཆ་སོགས་ལོ་
 རྒྱུས་ཁག་ལ་གསལ་བོ་ཡོད། བོད་དང་། རྒྱ་ནག་སོག་པོ་བཅས་ནི་སོ་སོར་ཡིན་ཅིང་། ཡོན་རབས་
 ཟེར་བ་དེ་ནི་སོག་པོས་རྒྱ་ནག་དབང་བསྐྱར་བྱས་པའི་དུས་རབས་ཡིན་པ་ལས་བོད་ལ་ཡོན་རབས་
 ཟེར་བ་དེ་འབྲེལ་བ་ལན་དགོས་དོན་མེད། གང་ཡིན་ཟེར་ན། ཡོན་རབས་ཟེར་བ་དེ་རྩ་བ་ནས་མ་
 བྱུང་གོང་ས་སྐྱ་པས་བོད་སྤྱི་ལ་དབང་བའི་སྤྱིད་བཟུང་བའི་པ་ཡིན། བོད་དང་སོག་པོའི་དབང་གི་ལོ་

རྒྱལ་ལ་རྒྱ་ནག་གིས་ཤོད་ཚུལ་འཛིན་སའི་གཞི་རྩ་དེ་ཡོན་རབས་ཟེར་བ་ལ་བསྟོན་གྱི་ཡོད་པ་ལས།
 ལ་གོང་ས་མཆོག་བོད་གྱི་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ལྟན་གྱི་དབུ་བྱིད་ལ་ངོས་ལེན་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱས་ནས་བོད་
 རྒྱལ་ཁོངས་སུ་ཡིན་པའི་རྒྱལ་བྱེད་རྒྱ་ཕྱོགས་གྱི་ལོ་རྒྱུས་སུ་བཤད་སྟོན་བྱུང་བ་མེད་པ་དེ་བྱིད་ནམ་པས་
 གསལ་པོ་མཁྱེན་དགོས།

ང

བྱུས་གཏོགས་མེད་ན་གྲོས་མཐུན་ནང་སླེབས་དགོས་དོན་མེད་པར་སློབ་བཟང་གི་དཔེ་
 གསུངས་པའི་སློབ་གྱི་ལན་འདེབས།

ཡང་སྐྱེ་ཉིད་གྱི་གསུང་ལས། མང་པོ་ཞིག་གི་ལན་འདེབས་སྟེང་དུ་ཁྱེས་ཟིན་པས་འདིར་ལེན་མ་
 དགོས་པ་བྱས། དཔེ་དོན་མ་མཚུངས་པ་ཞིག་ལ། རྒྱལ་ཁབ་གཞན་པ་དེར་བྱུས་གཏོགས་རྩ་བ་ནས་
 མེད་པ་ཡིན་ན་གྲོས་མཐུན་ནང་སླེབས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པ་མ་རེད། བྱིད་རང་གི་མིང་ལ་
 སློབ་བཟང་ཟེར་གྱི་ཡོད་ན། སློབ་བཟང་ཟེར་བའི་མིང་འདི་ལ་ང་ཆོས་ངོས་ལེན་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་གྱི་
 ཡིན་ཞེས་གྲོས་ཆོད་བཞག་ན་བྱུས་གཏོགས་ཡང་མེད། ཡོངས་གྲགས་སློབ་བཟང་ཟེར་གྱི་ཡོད་པ་ཞིག་ལ།
 སློབ་བཟང་ཟེར་བ་དེར་ངས་ངོས་ལེན་བྱེད་གྱི་ཡོད་ཅིས་གྲོས་ཆོད་འཛིན་དགོས་དོན་མེད་ཅིས་དཔེ་
 ཞིག་གསུངས་འདུག

ལན་འདེབས། དཔེ་དེ་ལ་བྱུས་གཏོགས་ཡང་མི་འདུག དཔེར་ན། སློབ་བཟང་ཟེར་བའི་མིང་དེ་

ཡོངས་གྲགས་ཡིན་ནའང་། སློ་བཟང་གི་བདག་དབང་སྟོད་ཁང་དང་བཅས་པ་བཙན་འཕྲུག་གིས་
 ཡོངས་གྲགས་སློ་བཟང་ཟེར་གྱི་ཡོད་པ་དེ་མི་ཡུལ་དུ་གྱུར་ནས་དང་བདེན་གྱི་འགྲོ་བ་ཡོངས་ལ་སློ་
 བཟང་གི་བདག་དབང་སྟོད་ཁང་དང་བཅས་པ་སློ་བཟང་ལ་ཐོབ་དགོས་ཟེར་གྱི་ཡོད་པའི་སྐབས་
 ལ། སློ་བཟང་གི་བདག་དབང་བཙན་འཕྲུག་གྱེད་མཁན་གྱི་མི་དེ་དང་འབྲེལ་བ་དེས་རྒྱས་པ་ཡོད་
 མེད་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཡོངས་གྲགས་སློ་བཟང་གི་བདག་དབང་སྟོད་ཁང་དང་བཅས་པ་དེ་སློ་བཟང་
 གིས་ཡིན་པ་ངོས་ལེན་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་གྱི་ཟེར་ན། དེས་སློ་བཟང་ལ་ཕན་ཐོགས་ཡོང་བ་ལས་
 གཞོད་སྐྱོན་འབྱུང་མི་སྲིད་པ་གསལ་བོ་མ་རེད་དམ། ཡོངས་གྲགས་སློ་བཟང་ཟེར་གྱི་ཡོད་པ་ཙམ་
 གིས་མི་ཕན་པར། ཡོངས་གྲགས་སློ་བཟང་གི་བདག་དབང་དེ་ཡོངས་གྲགས་སློ་བཟང་གི་ལག་པར་
 ཡོང་དགོས་པ་དེ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་ལྟར་མིན་ན། ཡོངས་གྲགས་སློ་བཟང་གི་བདག་དབང་འཕྲུག་
 མཁན་དེས་འདི་ཡོངས་གྲགས་སློ་བཟང་གི་བདག་དབང་སྟོད་ཁང་སློ་བཟང་གི་ཡིན་པ་ངོས་ལེན་
 དང་རྒྱབ་སྐྱོར་ཡོད་མི་དགོས་པ་ག་རེ་ཡིན་ནམ། རྒྱལ་ཁབ་གཞན་པ་དེར་བྱས་གཏོགས་ཅུ་བ་ནས་
 མེད་པ་ལ་ཟད་མ་ཚད། ཡོངས་གྲགས་སློ་བཟང་གི་བདག་དབང་ཕྱི་ལ་བོ་བཟས་ནས་ད་དུང་ལོག་
 སྟོད་པ་དང་། ཁ་བུལ་རིང་ལུགས་པ་སོགས་ཟེར་ནས་ཡོད་པ་དེར་ཐབས་བྱས་སྐྱོ་ཆོགས་དང་འབྲེལ་
 ཡོངས་གྲགས་སློ་བཟང་གི་བདག་དབང་དེ་སློ་བཟང་གི་ཡིན་པ་ངོས་ལེན་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་ཡོད་ཅེས་
 གོས་ཆོད་བཞག་བྱུང་ན་དེ་ཉི་ཅང་གི་གཟི་བརླིང་དང་བདེ་སྦྱིད་མ་རེད་དམ། རྒྱ་ཉིད་ཀྱིས་དཔེ་སློ་
 བཟང་ལ་སྐྱར་བ་དེ་བྱུང་མེད་པ་སྟོང་བའི་ལྟ་བུ་ཞིག་མ་ཡིན་ནམ།

ཉ

ནམ་འགྱུར་གསལ་པོ་ཞིག་བརྗོད་ཆོག་དེའི་ཐོག་ནས་ཐོན་ཡོང་གི་ཡོད་ཟེར་བའི་
སྒྲོར་གྱི་ལན་འདེབས།

ཡང་སྐྱེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་ལས། གྲོས་མཐུན་འཛིན་པའི་ནང་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་ངོས་ལེན་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་
ཟེར་བ་འདི། ངོས་ལེན་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱས་ན་དོན་དག་འགྲུབ་པ་དང་། མ་བྱས་ན་མི་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་
མཚན་ཡོད་དགོས། དོན་དག་འགྲུབ་ཆེད་ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཡེན་པོ་ཆེ་བོད་ཀྱི་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀྱི་
དབུ་བྲིད་ཡིན་མིན། རྒྱ་ནག་གིས་རྒྱབ་སྐྱོར་མོས་མཐུན་བྱས་དང་མ་བྱས་ལ་རག་ལུས་པའི་ནམ་
འགྱུར་གསལ་པོ་ཞིག་བརྗོད་ཆོག་དེའི་ཐོག་ནས་ཐོན་ཡོང་གི་ཡོད། དེར་བརྟེན་མ་འོངས་པར་སྐབས་
དེ་དུས་གྲོས་ཆེད་བཞག་པ་རེད། ད་དུང་ཡིན་ན་ཡང་ང་ཆོས་མོས་མཐུན་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་མ་བྱུང་གི་
བར་དུ་ལའི་སྤྱི་མ་བོད་ཀྱི་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀྱི་དབུ་བྲིད་ཡོང་ཐུབ་ཀྱི་མ་རེད་ཟེར་བའི་སྐད་ཆ་བཤད་
རྒྱུའི་གཞི་རྩ་བརྟན་པོ་ཆགས་འདུག་ཅེས་གསུངས་འདུག།

ལན་འདེབས། འཛིན་སྐྱོང་གི་སྐབས་སུ་རུང་བའི་འབག་མགོ་ཞིག་བརྟན་ཏེ་རྒྱ་སྐད་སྒྲིག་འཛུགས་
ཐོག་མང་ཆོག་འཛུགས་ཀྱི་སྒྲིག་སྐབས་གིས་ལས་གཞན་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་ནི་སྤྲོད་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་ལྷ་
བྱ་ཞིག་རེད། དཔེར་ན། དེང་གི་ཆར་བོད་རྒྱལ་པོར་རྒྱ་ནག་གིས་དབང་བསྐྱུར་ཏེ་ཡོད་དུས། བོད་ཀྱི་
གནད་དོན་ལ་རྒྱ་ནག་གིས་མོས་མཐུན་བྱས་དང་མ་བྱས་ལ་རག་ལས་མེད་ན་ང་ཆོ་མི་ཡུལ་དུ་གནས་
དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་མེད། ཡགོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་བོད་ཀྱི་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ལྷན་གྱི་

དབུ་མེད་དུ་རྒྱ་ནག་གིས་ངོས་ལེན་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱས་ན་དོན་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་མ་
 བྱས་པར་ཞི་བའི་ཐོག་ནས་དོན་དག་འགྲུབ་ཐུབ་པ་མེད། དྲག་པོའི་ཐོག་ནས་འགྲུབ་མིན་ནི་བརྗོད་
 དགའ་བ་ཞིག་ཡིན། རྣམ་འགྱུར་ཐོན་ཡོང་གི་འདུག་ཅེས་དོན་གནད་རྩུར་འདོན་པ་དང་། ཨར་བཅུག་
 པ་སོགས་དགོས་དོན་མེད། བོད་ཀྱི་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ལྡན་གྱི་དབུ་མེད་དེ་ཡགོང་ས་མཆོག་ཡིན་པ་
 རྒྱ་ནག་གིས་ངོས་ལེན་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱས་ན་འགྲིག་པ་ཡིན། དེ་ལ་ང་ཆོས་འགྱུར་བ་མེད་ལ། བྱིད་
 རྣམ་པས་ལོག་བཤད་ཇི་ལྟར་གནང་ཡང་ང་ཆོས་ཁས་ལེན་མེད། སྤྱི་ཉིད་ཀྱིས་གསུང་ཐམས་ཅད་
 ཁུངས་ལུང་མེད་ཅིང་ནང་འགལ་ཞེ་ཅིག་རེད། དཔེར་ན། གྲོས་ཆོད་ལ་བྱུང་གང་ཡང་མེད་ཟེར་མ་
 ཐག་ཏུ། གྲོས་ཆོད་ཀྱི་བརྗོད་ཆོག་དེས་རྣམ་འགྱུར་ཐོན་ཡོང་གི་འདུག་ཅེས་ཐུགས་རྩ་རིང་པོ་དང་། ཇ་
 དྲག་ཆེན་པོ་ཡིན་ཁུལ་བསྟན་པ། དོན་ཆོན་གསུམ་དེ་རྒྱ་མིའི་རྩ་བྱིམས་ནང་གསལ་ཡོད་ལུགས་
 བཤད་མ་ཤེས་བར་དུ་བཤད་བཞིན་དུ། ཡང་གྲོས་ཆོད་དེས་མ་འོངས་པའི་སྐད་ཆ་བཤད་གཞི་
 ཆགས་རྒྱའི་ཉེན་འགན་བཤད་པ་འདི་རིགས་དངོས་དོན་བྱུང་མེད་པའི་གསུང་འདི་ལ་དབྱུད་ཆོང་
 ཆོའི་བྲམ་མ་ཟམ་མདོང་ཡིན་པོ་ཆེ་བར་ཆད་ཆེན་པོས་བརྒྱམས་ཀྱི་ཡོད་པའི་སེམས་ངལ་བྱ་དགོས་
 པ་ཆགས་འདུག་ན་ཆང་མས་བར་ཆད་ལམ་སེལ་གསུང་རོགས་གནང་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། དེ་ལས་བྱ་ཐབས་
 གཞན་མ་མཐོང་།།

5

དོན་ཚན་གསུམ་པར་རྟོག་བཟོ་བྱས་པའི་སྒྲོལ་གྱི་ལན་འདེབས།

ཡང་སྐྱེ་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་དོན། དོན་ཚན་གསུམ་པ་བོད་ནང་གི་རིག་གཞུང་དང་། དཔལ་འབྱོར་
འཇུགས་སྐྱོན་དེ་དག་ཚང་མ་རྒྱ་ནག་དབུས་གཞུང་དང་མཉམ་མཐུན་དང་། མཉམ་འབྲེལ་གྱི་ཐོག་
ནས་བྱེད་གྱི་ཡིན་ཟེར་བ་དེས་ག་རེ་མཆོན་གྱི་ཡོད་ཅེ་ན་ཞེས་གསུངས་འདུག།

ལན་འདེབས། ང་ཚོའི་ཡིག་ཆ་ནང་དེ་འདྲ་ཙུ་བ་ནས་འཁོད་མེད། དེས་ན་སྤྱི་མ་ཟམ་གཏོང་
བར་ཆད་དབང་གིས་ཐུགས་དགོངས་འབྱུལ་སྒྲུང་གི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་ཡོད་ངེས། གང་ཡིན་ཟེར་
ན། དོན་ཚན་གསུམ་པ་དེར་འདི་འདྲ་ཡོད། རྒྱ་བོད་མི་རིགས་ཞི་བདེ་དང་། མཐུན་འབྲེལ་རབ་གནས་
ཡོང་ཆེད་བོད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་། དེར་དུས་ཤེས་རིག་དཔལ་འབྱོར་
ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གཏོང་ཆེད་འབད་བ་མཉམ་བཅུན་བྱ་རྒྱ་ཞེས་འཁོད་ཡོད་པ་དེ་ལས་གཞན་
མེད། འདིའི་གོ་དོན་སྐྱེ་ཉིད་ཀྱིས་མ་མཐུན་ནའང་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་ཡི་གེའི་གོ་དོན་རྟོགས་མཁན་
ཆོས་རྒྱུད་མེད་དུ་རྟོགས་གྱི་རེད། བོད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་ཟེར་བ་དེར་
འཇུགས་སྐྱོན་གྱི་གོ་དོན་ཙུ་བ་ནས་ཡོད་པ་མ་རེད། དེར་མ་ཟད་བོད་ནང་གི་རིག་གཞུང་དང་། དཔལ་
འབྱོར་འཇུགས་སྐྱོན་གྱི་གོ་དོན་ཡང་མེད་པ་མ་ཆད་ཐེ་ཕན་དང་རྒྱ་སྐྱེད་གཉིས་ཀས་བོད་ནང་གི་
འཇུགས་སྐྱོན་ལ་གྲོས་མཐུན་འཇོག་དགོས་དོན་མེད་ལ་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བཏང་ཡང་གྲུང་བྱན་
གིས་ཁས་ལེན་བྱེད་གྱི་མ་རེད། ང་ཚོའི་ཡིག་ཆའི་ནང་ཙུ་བ་ནས་མེད་པ། རྒྱ་ནག་དབུས་གཞུང་དང་

མཉམ་མཐུན་དང་། མཉམ་འབྲེལ་གྱི་ཐོག་ནས་བྱེད་གྱི་ཡིན་ཟེར་བ་ཞིག་སྐྱེ་ཉིད་གྱི་བྲིས་ཡོད་པ་དེས་
ག་རེ་མཆོན་གྱི་ཡོད་ཅིན། ང་ཚོའི་སྤྱ་མ་ཆོག་ས་གཙོ་ཟམ་གདོང་ཐུག་ས་ལྟུང་བའི་རང་བཞིན་ཞིག་
མཆོན་གྱི་འདུག ཆོང་མས་ཡག་པོ་ཞིག་ག་ཟེགས་དང་།

ཐ

དོན་ཚན་གསུམ་པར་ལོག་སྐྱར་བྱས་པའི་སྐྱར་གྱི་ལན་འདེབས།

ཡང་སྐྱེ་ཉིད་གྱིས་གལ་སྲིད་མ་འོངས་པ་གྲོས་མཐུན་བཞག་པ་ནང་བཞིན་གྱི་བོད་རང་སྐྱོང་ཞིག་བྱུང་
བ་ཡིན་ནའང་རང་སྐྱོང་དེས། རང་སྐྱོང་གཞན་དང་མི་འདྲ་བ་ཤེས་རིག་གི་སྲིད་བྱས་ཤིག་བཟོ་དགོས་
ཀྱང་དབུས་གཞུང་ལ་སྐད་ཆ་འདྲི་དགོས་པ་དང་། ཆོང་འབྲེལ་གྱི་སྲིད་བྱས་ཤིག་བཟོས་པ་ཡིན་
ནའང་དབུས་གཞུང་ལ་འདྲི་དགོས་པ། འཇུག་ས་སྐྱར་གྱི་འཆར་གཞི་ཞིག་བཟོས་པ་ཡིན་ཡང་དབུས་
གཞུང་ལ་འདྲི་དགོས་པ་བཅས་གང་ལྟར་ལས་ཀ་ག་རེ་བྱས་པ་ཡིན་ནའང་དེ་ལ་དབུས་གཞུང་གིས་
བྱས་གཏོགས་བྱེད་དགོས་པ་ཡོད་ཅིས་གསུངས་འདུག །

ལན་འདེབས། གསུང་ཕྱོགས་དེ་ལ་དབྱེད་ནའང་གཏན་གཏན་སྐྱེ་ཉིད་གྱི་ཐུག་ས་ལྟུང་
སྤང་གི་དབང་དུ་སོང་བ་ཞིག་རེད་མ་གཏོགས། ང་ཚོའི་ཡིག་ཆའི་དོན་ཚན་གསུམ་པའི་ནང་དེ་འདྲའི་
ཆོག་དང་གོ་དོན་རྩ་བ་ནས་མེད་པ་གོང་དེ་རེད། དེར་བརྟེན་སྐྱེ་ཉིད་གྱིས་འབྲེལ་བ་ཡེ་ནས་མེད་པའི་
མ་འོངས་པར་ཟེར་བ་དང་། རང་སྐྱོང་ཞིག་བྱུང་བ་ཡིན་ན་ཟེར་བ། རང་སྐྱོང་གཞན་དང་མི་འདྲ་བ་

ཟེར་བ། ཤེས་རིག་དང་། ཚོང་འབྲེལ། འདུགས་སྐྱོན། ལས་ཀ་ག་རེ་བྱས་པ་ཡིན་ནའང་འཆར་གཞི་
 དང་། སྲིད་བྱས་ཤིག་བཟོ་དགོས་ཀྱང་དབུས་གཞུང་ལ་འདྲི་དགོས་པ་ཟེར་བ། དབུས་གཞུང་གིས་
 བྱས་གཏོགས་བྱེད་དགོས་ཟེར་བ་འདི་རིགས་ག་རེ་བྱས་ནས་གསུང་གི་ཡོད་པ་ཞིག་རེད། གསུང་
 ལྟངས་འདི་རིགས་ལ་དབྱད་ནའང་། ང་ཚོའི་བླ་མ་ཟམ་གདོང་གི་བྱ་གས་དགོངས་འབྱུལ་སྒྲུང་བར་
 ཆད་གདོན་གྱིས་ཟིན་ཡོད་པ་ཐག་གིས་ཚོད་པས་ཚང་མས་བར་ཆད་སེལ་བའི་ཞབས་རིམ་འབད་རྒྱ་
 གལ་ཆེ་བ་འདུག་མ་གཏོགས། ང་ཚོའི་ཡིག་ཆ་དོན་ཚན་གསུམ་པ་དེ་མ་འོངས་པ་དང་། དབུས་གཞུང་
 ཟེར་བ་སོགས་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པར་ཐེ་ཕན་དང་རྒྱ་སྒྲུང་གཉིས་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་གི་འབྲེལ་
 བ་ད་ལྟ་ནས་བྱ་རྒྱུའི་སྐད་ཆ་རེད། དེའང་དེ་སྔ་བོད་གཞུང་ཆེས་མཐོའི་རྒྱན་ལས་ཚོགས་འདུ་ནས་ཕྱི་
 ལོ་༡༩༥༧ ཟླ་༩ ཚེས་༢༠ འཁོད་གྱི་གསལ་བསྒྲགས་གནང་བ་ལྟར་དུ་བཀོད་ཡོད། དོན་ཚན་གཉིས་
 པ་ལྔ་གོང་ས་མཆོག་བོད་གྱི་ཚོས་སྲིད་གཉིས་ལྟན་གྱི་དབུ་བྲིད་དུ་ངོས་ལེན་ཟེར་བ་དེའང་མ་འོངས་
 པ་གཅིག་པོའི་སྐད་ཆ་སྒྲུག་ནས་སྔོན་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་ད་ལྟ་ནས་ལག་ལེན་འགོ་ལ་དགོས་པའི་དོན་
 རེད།

ད

སི་ཏར་སི་སྤག་གི་གསུང་བཤད་དྲངས་པའི་སྒྲོར་གྱི་ལན་འདེབས། །

ཡང་སྐྱུ་ཉིད་ཀྱིས་ལྷ་སྐབས་མགོན་ལ་རིན་པོ་ཆེས་སི་ཏར་སི་སྤག་གི་གསུང་བཤད་སྒྲོར་མང་པོ་ཞིག་
གསུངས་འདུག

ལན་འདེབས། དེའི་གོ་དོན་ང་ཆོས་ཤེས་གྱི་ཡོད་ལ། དོན་འདི་དང་འབྲེལ་བ་གང་འདྲ་
ཞིག་ཡོད་མེད་ཀྱང་ཤེས་གྱི་ཡོད། དབུས་གཞུང་དང་། མངའ་སྡེ་ཟེར་བའི་ལོག་བཤད་གནང་བ་དེ་
ཆོ་དགོས་མེད་ཡིན་ཅང་འབྲེལ་བཤད་ལན་འདེབས་བྱ་འོས་མ་མཆིས། སངས་རྒྱས་བཙུང་མ་ལྷན་
འདས་ཀྱིས་ཀྱང་ང་མ་གཏོགས་ཡོད་ཆོད་མི་ཤེས་མཁན་རེད་གསུངས་མེད། འཇམ་གླིང་ནང་སྐྱུ་
ཉིད་མ་གཏོགས་ཤེས་མཁན་སུ་གཅིག་མེད་པ་མ་རེད་ལ། གནད་དོན་དེའི་སྒྲོར་སྐྱུ་ཉིད་ལས་ང་ཆོས་
ཤེས་ཏོག་དང་འགན་ཁུར་ཆེ་བས་སྐབས་མཆོམས་དེར་དེབ་ཆུང་ཞིག་ཀྱང་པར་འདེབས་ཁྱེས་ཡོད་
ལགས། སྐྱུ་ཉིད་ཀྱིས་ཇ་རེ་ཇོ་རེ་མང་པོ་ཞིག་གསུངས་ཡོད་པ་འདི་རིགས་འདི་ཟུར་རང་བཞིན་དཔེ་
ངན་རྒྱན་འཇགས་སུ་ལྷག་སོང་ན། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་དང་། དངོས་ཡོད་གནས་སྟངས།
བོད་མིའི་བསམ་བློགས་དང་། ངོས་འཛིན་བྱེད་བྱེགས། བོད་ཡིག་གི་ཆོག་དོན་མ་གོ་བ་སོགས་ཆོང་
མར་མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟའི་དུས་སྐབས། འདས་པའི་དུས་ཀྱི་བྱུང་བ་སོགས་ལ་གཞི་དཔེ་ལག་
ཆེན་པོ་འགོ་རྒྱུར་བཏོན་འདིར་ངལ་བ་དང་ལེན་གྱིས་དགག་པ་མཐའ་ནན་བརྒྱབ་སྟེ་སྐྱུ་ཉིད་ཀྱི་
གསུང་འདི་རིགས་ཅུ་མེད་ཁུངས་མེད་ངོ་སྟོན་གྱིས་སྟོང་པ་བཟོས་པ་ཡིན། སུ་ཞིག་གིས་ངོས་ལེན་

དང་ཆ་འཛིན་བྱེད་ཐབས་མེད་པ་རེད། གནས་ཚུལ་འདི་རིགས་ཀྱི་ཆུ་སྐང་སྒྲིག་འཛུགས་ཅུ་གཏོར་
 གཏོར་ཐབས་ལ་ཕན་ན། རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ཀྱི་ཁེ་སང་གནང་། དེ་མིན་བོད་སྤྱི་འོན་ལ་ང་ཚོས་དགག་
 ལན་ཆ་ནན་བརྒྱབ་ཀྱི་ཡོད། དཔེར་ན། རྒྱ་གར་དང་། བ་གི་སི་ཐན། ཀ་ཤི་མིར་སོགས་འབྲེལ་མེད་
 ཀྱི་སྐད་ཆ་མང་པོ་ཞིག་ཀ་རེ་གོ་རེ་བྱས་ཏེ་གསུངས་པ་འདི་སྤྱི་འོན་ཀྱིས་ལས་ཀ་ལོར་འབྲུལ་
 ཆེན་པོ་གནང་བ་དེ་བྱུང་ཐབས་ཤིག་རེད་འདུག་པ་སྟེ། ང་ཚོའི་ཡིག་ཆ་དོན་ཆན་གསུམ་པོ་དང་གནས་
 སྐང་སོ་སོ་རེད། དེར་བརྟེན་རྒྱ་གར་སོགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་གསུངས་པ་དེ་ཚོ་དཔེ་མཚོན་འགྲོ་གི་ཡོད་པ་
 མ་རེད།

ན

ཀ་མིར་རྒྱལ་པོས་ཡིག་ཆ་བཞག་པའི་དཔེའི་སྒོར་གྱི་ལན་འདེབས།

སྤྱི་ཉིད་ཀྱི་གསུང་ལས། རྒྱ་གར་རང་བཙན་བྱུང་སྐབས། ཀ་ཤི་མིར་རྒྱལ་པོ་དང་། ཉི་རྩ་ར་རྩ་དེ་
 རྩམ་གཉིས། རྒྱ་གར་དང་། བ་གི་སི་ཐན་གཉིས་ཀྱི་ནང་མ་འཛུལ་བ་རེད། དེ་རྗེས་ཀ་ཤི་མིར་བ་གི་
 སི་ཐན་གྱིས་བཙན་གཞོན་དབང་བསྐྱར་བྱེད་འཆར་སྐབས། ཀ་ཤི་མིར་རྒྱ་གར་ནང་འཛུལ་བའི་ཡིག་
 ཆ་མགྲོགས་མུར་བཞག་པ་རེད། ཡིག་ཆ་དེའི་ནང་ཆོག་ཁ་ཤས་དགོས་པ་ནང་བཞིན་འཛོག་མ་བྱུང་
 བ་དེར་རྒྱ་གར་གྱི་འགོ་བློན་ཁ་ཤས་ཀྱིས་འགྲིག་མི་འདུག་བརྗོད་དུས་དེ་དག་ཚུང་ཚུང་རེད་རིམ་བཤ་
 སངས་བྱུང་གྱི་རེད་ཅེས་བཞག་པར་བརྟེན་རྒྱ་གར་རང་བཙན་བྱུང་ནས་ལོ་བཞི་བཅུ་ཞེ་གྲངས་ཕྱིན་

ཀྱང་ཀ་ཤི་མིར་གྱི་ཚྱོད་རྟོག་ཐག་མ་ཆོད་པ། རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་ཉ་ཅང་ཤུགས་ཆེན་པོའི་རྟོག་བྱ་ཡོད་པ་
 དེ་རྒྱུ་མཆོན་གང་དུ་ཤུགས་ཡོད་ཅེ་ན། རྒྱ་གར་མཉམ་དུ་བསྒྲིག་རྒྱུའི་ཡིག་ཆ་དེའི་ནང་ཆོག་གཉིས་
 གསུམ་ཞིག་ཞོར་འབྲུལ་བྱིན་པ་དེའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་རེད་ཅེས་གསུངས་འདུག །

ལན་འདེབས། ང་ཆོའི་ཡིག་ཆའི་ནང་བོད་གྱི་རང་ལུགས་རང་སྦྱོང་ལ་ངོས་ལེན་དང་རྒྱབ་
 སྐྱོར། ཡགོང་ས་མཆོག་བོད་གྱི་ཆོས་སྤྱིད་གཉིས་ལྟན་གྱི་དབུ་བྲིད་དུ་ངོས་ལེན་ཞུ་རྒྱ། བོད་གྱི་ཐུན་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་གི་འབྲེལ་བ་བྱ་རྒྱ་ཟེར་བ་དེ་དང་། རྒྱ་གར་དང་། ཀ་ཤི་མིར།
 བ་ཀི་སི་ཐན་བཅས་གྱི་གནས་སྤངས་དང་འབྲེལ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དམ། དཔེར་ན། ཡགོང་ས་མཆོག་
 བོད་གྱི་དབུ་བྲིད་དུ་ཟེར་བ་མ་ཡིན་པར་ཁམས་པའི་དབུ་བྲིད་དུ་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་འཁོད་ཡོད་ན་བྱེད་
 གིས་དཔེ་དེ་འགོ་སྤྱོད། དེ་མིན་འབྲེལ་བ་སྤྱི་ཙམ་མེད་པ་རེད། མདོ་རྩིས་གིས་བསྒྲིལ་ཏེ་བཤད་ན།
 ཀ་ཤི་མིར་གྱི་མི་མང་གི་བསམ་ཚུལ་དང་། རྒྱ་གར་གྱི་བྱམས་སྦྱོང་ཆེ་ཆུང་ལ་རག་ལུས་པ་རེད། དཔེར་
 ན། བ་ཀི་སི་ཐན་དང་། བརྒྱལ་དེ་ཤེ་གཉིས་གྱི་སྒྲོར་ཡི་གེ་འབྲི་སྤངས་གང་འདྲ་ཞིག་མ་འགྲིག་ནས་
 བྱུང་བ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཆོན་སྤྱི་ཉིད་གིས་གསུང་རྒྱུ་ཡོད་དམ། བ་ཀི་སི་ཐན་དང་། བརྒྱལ་དེ་ཤེ་གཉིས་
 སོ་སོའི་འདོད་མོས་ཡིད་ཆེས་ཡོད་མེད་ལ་རག་ལུས་པ་ཡིན་པའི་དོན་དག་མི་མཁྱེན་པ་ཅི་ལ་སྤྱོད།
 དགོངས་པ་ཡག་པོ་མ་བཞེས་ན། རྒྱ་གར་དང་ཀ་ཤི་མིར་གྱི་གནས་སྤངས་དུ་ཆགས་དང་། བ་ཀི་སི་
 ཐན་དང་བརྒྱལ་དེ་ཤེ་གཉིས་གྱི་གནས་སྤངས་ཇི་འགྱུར་མ་ངེས་པ་དེ་རེད། ཡང་སྤྱི་ཉིད་གྱི་ཉི་རྩེ་ར་
 རྟེན་ནི་ཇོ་མ་གྱི་སྒྲོར་ས་རྩེ་པ་ཏེ་ལ་གིས་གནང་སྤངས་འགྲིག་པ་དང་། ཀ་ཤི་མིར་སྒྲོར་ནི་ཉ་རུས་
 གནང་སྤངས་མ་འགྲིག་པའི་སྒྲོར་དེ་ཆོ་འབྲེལ་མེད་ས་བཅད་བཀག་མེད་ལྟ་བུ་ལས་ཆོ་མེད།

པ

མདོ་སྟོད་ལ་དེ་བས་དཀའ་ངལ་བཟོ་བྱིན་པ་ཡིན་ཟེར་བའི་སྒྲོར་གྱི་ལན་འདེབས།

མུ་མཐུད་སྐྱེ་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་དོན། ད་ལྟ་ང་ཚོས་གལ་ཆེན་པོ་མི་བརྩི་བའི་དོན་ཆེན་གསུམ་པོ་འདི་
མ་འོངས་པར་གོ་སྐབས་གིས་བྱུང་བ་ཡིན་ན། བོད་སྤྱི་ཡོངས་ལ་དཀའ་ངལ་བཟོ་བྱིན་པ་ཞིག་རེད་
ལ། མདོ་སྟོད་ལ་དེ་བས་ཀྱང་དཀའ་ངལ་བཟོ་བྱིན་པ་ཡིན། དཀའ་ངལ་བཟོ་བྱུང་གཞི་རྩ་ཡོད་
སྟབས། ང་ཚོས་གལ་ཆེན་བརྩི་དགོས་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཞེས་གསུངས་འདུག

ལན་འདེབས། ཡགོང་ས་ཡུལ་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་བོད་ཀྱི་ཚོས་སྤྱིད་གཉིས་ལྟན་
གྱི་དབུ་བྱིན་གནང་ནས། དེའི་རྒྱུན་གྱིས་བོད་སྤྱི་ཡོངས་ལ་དཀའ་ངལ་བཟོ་བ་དང་། མདོ་སྟོད་ལ་དེ་
བས་ཀྱང་དཀའ་ངལ་གང་འདྲ་ཞིག་བཟོས་པ་ཡིན་ནའང་བོད་སྤྱི་བས་ཀྱང་འགྱོད་པ་རྩ་བ་ནས་ཡོད་
གྱི་མ་རེད་ལ། ང་ཚོ་མདོ་སྟོད་ནས་དེ་བས་ཀྱང་འགྱོད་པ་མེད་ངེས་དཀོན་མཆོག་དཔང་བཅུགས་ཡིན།
སྐྱེ་ཉིད་ཀྱིས་ལ་བཤད་ལུང་བཤད་ཇི་ལྟར་མཛད་ཀྱང་མདོར་བསྡུས་དེ་ཡགོང་ས་ཡུལ་མགོན་
ཆེན་པོ་མཆོག་བོད་ཀྱི་ཚོས་སྤྱིད་གཉིས་ཀྱི་དབུ་བྱིན་དུ་ངོས་ལེན་མི་བྱེད་པ་དེ་རེད། དེ་ནི་ཉལ་ས་ཉན་
མཐོར་བའི་གནད་དོན་ཞིག་རེད། ཡགོང་ས་མཆོག་ནི་སྐྱེ་ཉིད་ཀྱི་དཔོན་པོ་ཡང་རེད་ལ་རྩ་བའི་སྤྲུལ་
རེད། སྤྲུལ་བ་དམ་ཆོག་གྱི་ངོས་ནས་ཀྱང་སྐྱེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་འདྲ་རྩ་བ་ནས་གསུངས་མི་མཁྱེན་པ་རེད།
འོན་ཀྱང་མགོ་མཐའ་བར་གསུམ་གྱི་གསུང་ཐོག་ས་ཐམས་ཅད་བབས་ས་ངོ་མ་དེ་རང་ཡིན་ཅང་། ང་
ཚོས་སྐྱེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་འདི་རིགས་ལ་ངོས་ལེན་རྩ་བ་ནས་ཞུ་བས་མེད་ངེས་རེད་འདུག་ལགས།

པ

གསལ་པོ་མ་མཁུན་ན་ཟེར་བའི་སྐོར་གྱི་ལན་འདེབས།

ཡང་སྐྱེ་ཉིད་གྱིས་གསུངས་དོན། ཡིག་ཆ་དོན་ཚན་གསུམ་པོ་དེའི་དོན་གནད་ཆེ་ཆུང་དང་། ལན་གཞོད་ཅི་ཡོད། ཆབ་སྲིད་གྱི་ཐོག་ནས་འགྲེལ་བཤད་གང་འདྲ་རྒྱག་རྒྱ་ཡོད་གསལ་པོ་མ་མཁུན་ན། གལ་ཆེན་པོར་བརྟེན་གྱིས་ཡིན་ནམ་དགོངས་སྲིད། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་ངས་དེ་རིང་མདོར་བསྡུས་ཙམ་ཞུས་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་འདུག།

ལན་འདེབས། གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཁུལ་གྱིས་སྟག་བསད་བའི་ལྷགས་པ་རྩ་ཡིས་བརྒྱུངས་ཏེ་མཆེ་བ་གཅིགས་ནས་ནང་ལ་སློག་མེད་པས་འཛིགས་སྒྲག་བསྐྱལ་བ་ལྟར་གནང་བས་ཅི་ཞིག་ལན། སྐྱེ་ཉིད་གྱིས་གསུང་སྟངས་དེ་ལ་ང་ཚོས་དཔེ་ཞིག་ཞུ། རྒྱ་གར་རང་བཙན་བྱེད་དུས་ད་ལྟའི་རྒྱ་གར་དང་པ་གི་སི་ཐན་གཉིས་ཕྱི་རྒྱལ་དབྱེད་ཇིའི་ལག་ནས་དུས་གཅིག་ཏུ་ཅིས་ལེན་སྐབས། ཇི་ན་དང་། བོ་རུ་གཉིས་དབར་མ་དུ་ཏ་མ་གན་རྟེ་མཆོག་ནས་ལེ་འགྲིག་མ་ཐུབ་པ་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་བྱེད་པ་དེ་ལྟར་ཡོང་མིན་ནི་མིས་མིར་ཡིད་ཆེས་དང་སློ་མཉམ་ཡོད་མེད་ལ་ཐུག་པ་ཡིན་པས། དེས་ན་སྐྱེ་ཉིད་གྱིས་ཆུང་ཆུང་གིས་ཆེན་པོ་བཟོ་ཐབས་ཁོ་ནར་མཛད་པ་འདིས་དོན་དེ་བཞིན་ལས་འགྲུབ་རྒྱ་གང་ཡང་མེད་པ་གསལ་པོ་ཡིན་པ་དེ་ལམ་དུ་མ་སོང་བ་གནད་ན་ལེགས་གནས་སྟམ་ལགས།

བ

ཡིག་ཆ་དེ་མེད་པ་བཟོ་བའི་ལམ་ཁ་གཉིས་ཡོད་ཟེར་བའི་སྒྲིབ་གྱི་ལན་འདེབས།

ཡང་སྐྱེ་ཉིད་གྱིས་མུ་མཐུད་གསུངས་དོན། ང་ཚོ་ཐོག་མར་འཛིགས་སྒྲིབ་བྱུང་སྟེ་ཡིག་ཆ་འདི་བྲིམས་
མཐུན་གྱི་ཐོག་ནས་གནས་མི་བྱུང་པ་དང་། བརྩི་འཛིག་མེད་པ་བཟོ་དགོས་གཤམ་ཆེན་ཆགས་འདུག་
ཅེས་རྗེ་སྟོན་ལྟ་ཆོགས་དང་བཀའ་ཆོགས་ལྟ་རྒྱས་ཆོང་མས་གཤམ་ཆེན་པོ་བརྩིས་པ་རེད། ཡིག་
ཆ་དེ་མེད་པ་བཟོ་བའི་ལམ་ཁ་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ནི་ཡིག་ཆ་འཛིག་མཁན་ཅུ་བཞི་སྒྲིབ་དུག་གི་
མཛད་གཙུག་རྣམས་པ་ཆོས་ཡིག་ཆའི་དོན་དག་འདི་འགྲིག་མི་འདུག་ ང་ཚོ་ནོར་འདུག་ དེའི་ནང་ཡོད་
བའི་དོན་དག་འདི་དག་ནོར་བ་རང་ལ་ང་ཚོར་ར་འཕྲོད་སོང་། དེར་བརྟེན་ངོས་ལེན་བྱེད་གྱི་ཡིན།
ང་ཚོས་ཡིག་ཆ་འདི་བྱིར་འཐེན་བྱེད་གྱི་ཡིན། བརྩི་མེད་གཏོང་གི་ཡིན་ཞེས་ནོར་བ་ངོས་ལེན་བྱེད་པ་
དང་ཆབས་གཅིག་ ཡིག་ཆ་དེ་གང་ཟག་སྒྲིབ་གྱི་ཐོག་ནས་བཞག་མེད་པར་ཅུ་བཞི་སྒྲིབ་དུག་སྒྲིག་
འཇུགས་གྱི་མིང་ཐོག་ཡིན་སྟབས་བརྩི་མེད་འགོ་བའི་ཆེད་དུ་སྒྲིག་འཇུགས་གྱི་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་
དེ་དག་བཟང་སྟོང་གྱི་ཐོག་དགོངས་པ་ཞུ་གི་ཡིན་ཞེས་དེ་གཉིས་མཉམ་འཛིམ་གྱི་ཐོག་ནས་བྱས་པ་
ཡིན་ན། བྲིམས་ཐོག་ནས་ཡིག་ཆ་འཛིག་མཁན་ཚོས་མང་ཆོགས་ལ་སྒྲིབ་ཆ་མ་བྲིས་པ་དང་། རྒྱན་
ལས་རོགས་པ་ཚོར་སྒྲིབ་ཆ་མ་བྲིས་པ་རང་འཆོམས་གྱིས་བཞག་པའི་ནོར་འབྲུལ་ཁོ་རང་ཚོས་ངོས་
ལེན་བྱས་ནས་ཡིག་ཆ་བྱིར་འཐེན་བྱས་པ་དང་། སྒྲིག་འཇུགས་ནས་བྱིར་འཐེན་བྱས་པ་གཉིས་ཆོགས་
བྱས་པ་ཡིན་ན། སྒྲིབ་པ་དེ་ནས་བཟུང་ཡིག་ཆ་དེ་བརྩི་མེད་དང་ལྟས་མེད་ལ་བྱིན་པ་རེད་ཅེས་

གསུངས་འདུག

ལན་འདེབས། སྐྱེ་ཉིད་ཀྱིས་བྱན་པ་དེ་དང་ཆོས་བྱན་མ་སོང་ལ་བྱན་ས་ཡང་མ་རེད། སྐྱེ་ཉིད་
 རི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ལྷགས་དང་རྩ་བ་ནས་མི་མཐུན་པ་དང་། མི་སྲིད་པ་དེ་འདྲ་བྱན་མཁན་ཞིག་ཡིན་
 འདུག གང་ཡིན་ཞེ་ན། གནས་དུས་འདི་འདྲ་ཞིག་གི་སྐབས་སུ། ཡགོང་ས་ཡུལ་ས་མགོན་ཆེན་པོ་
 བོད་ཀྱི་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ལྡན་གྱི་དབྱ་བྱིད་དུ་ངོས་ལེན་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་ཞུ་རྒྱུར་རྒྱ་ནག་པོས་ཁས་ལེན་
 བྱས་པའི་ཡིག་ཆ་ཞིག་བཞག་ཐུབ་སོང་། བོད་སྤྱི་ལ་དབང་བའི་རྒྱལ་པོ་དེ་སྤྱི་སོར་རྒྱུད་པའི་འགོ་
 ཚུགས་ཐུག་པ་བཟོ་ཐུབ་སོང་། དོན་ཐོག་ཏུ་ལམ་སང་འཁེལ་བ་མ་བྱུང་ཡང་བྲིམས་ཐོག་ནས་བོད་
 དེ་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཡུལ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། དེའི་བདག་པོ་དེ་ཡགོང་ས་མཆོག་ཡིན་པ་རྒྱ་ནག་
 པོས་ཁས་ལེན་བྱས་པ་ཞིག་བྱུང་བ་དེར་དགེ་མཚན་ལས་སྦྱོན་གནད་མེད་པའི་ངོས་འཛིན་ཏིག་ཏིག་
 བྱས་པའི་ཡིག་ཆ་ཞིག་ལ། ངོས་འཛིན་དེ་རང་བྱེད་མཁན་དེས་ཡིག་ཆ་འདི་འགྲིག་མི་འདུག ང་ཆོ་
 རོར་འདུག དེའི་ནང་ཡོད་པའི་དོན་འདི་དག་རོར་བ་རང་ལ་ང་ཆོ་ར་འཕྲོད་སོང་ཞེས་སུ་ཞིག་གིས་
 ཟེར་གྱི་མ་རེད། དེ་བཞིན་ཡིག་ཆ་བྱིར་འཐེན་བྱེད་གྱི་ཡིན། བརྩེ་མེད་གཏོང་གི་ཡིན་ཞེས་ཀྱང་སུ་
 ཞིག་གིས་མི་ཟེར་བ་ནི་འཛིག་རྟེན་ལྷགས་དང་མཐུན་པ་ཞིག་རེད་ལ་མི་སྲིད་པ་ཞིག་ཀྱང་རེད། འོན་
 ཀྱང་མི་ཟེར་ཀ་མེད་ཇི་བཟོས་ཁྱོད་ཀྱིས་ལོས་ཤེས། དགོངས་པ་ཞུ་རྒྱུ་འདྲ་བྱན་ལམ་དུ་མེད་ལ་གལ་
 སྲིད་དགོངས་པ་ཞུ་དགོས་མིན་ནི་འོས་འདེམས་བསྐྱོ་བཞག་བྱེད་མཁན་ཆོའི་འདོད་མོས་ལས་གཞན་
 མེད། ཡིག་ཆ་མ་འཛོག་གོང་མང་ཆོགས་ལ་འདྲི་སྒྲོལ་མེད་ཅིང་། འཛོག་པའི་རྗེས་སུ་མང་ཆོགས་
 ནས་ངོས་ལེན་མ་བྱས་ན་མི་མང་གི་དབང་ཆ་ཡིན། གྲོས་གཞིར་མོས་མཐུན་པ་ལས་གྲོས་ཆོད་རེད་

མེད་པ་ཡི་གཏི་གོ་དོན་ལས་གཞན་དུ་མ་མཆིས། ང་ཚོ་ཚུ་བཞི་སྒྲུང་དུག་གི་རྒྱན་ལས་བསྐོ་འདེམས་
བྱས་པ་ཡིན་སྟབས་སྒྲེར་གྱི་མིང་བཅད་སྟོང་བྱས་ན་མི་འགྲིག་ཅིང་། རྒྱན་ལས་རོགས་པ་ཚོས་ལས་
དོན་ལ་མོས་མཐུན་ཡོད་མེད་ལ་རག་ལུས་པ་འཛིག་རྟེན་ཡོངས་ཀྱི་ལུགས་སུ་སྒྲུང་། སྐྱེ་ཉིད་ཀྱིས་
ཆུང་ཆུང་ཆེན་པོ་བཟོ་ཐབས་གནང་བའི་སྒྲོན་གནད་དེ་དངོས་ཡོད་དང་། དངོས་བྱུང་དུ་ཡོད་པ་འདི་
རེད་ལ་མི་རབས་སུ་བྱུང་བུ་མེད་པ་གྱུར་ཡོད། ཡིག་ཆ་བྲིམས་མཐུན་ཐོག་མེད་པ་བཟོ་དང་མི་བཟོ་
དོ་བདག་གི་མོས་མཐུན་ལ་རག་ལུས་པ་ཅོད་མེད་རེད། མོས་མཐུན་དུ་མ་བཞག་པ་དེ་བཙན་དབང་
གི་ལམ་སུ་ཀུན་གསལ་ལགས།

མ

དེ་འདྲ་བྱས་ཏེ་ཕྱིར་འཐེན་བརྒྱབ་པ་ཡིན་ན་འགྲིག་གི་མི་འདུག་ཟེར་བའི་སྐོར་གྱི་
ལན་འདེབས།

ཡང་སྐྱེ་ཉིད་ཀྱིས་སུ་མཐུད་ནས། དེ་ལྟར་མ་བྱུང་ན་ཡིག་ཆ་བཞག་པ་འདི་འགྲིག་ཡོད་ཀྱང་ལྟུལ་
བ་ལ་རིན་པོ་ཆའི་དགོངས་པར་བབ་མ་སོང་བས་ང་ཚོས་ཕྱི་འཐེན་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ནའང་
འདྲ། ཡིག་ཆ་བཞག་པ་ཡིན་ཀྱང་བཙན་བྱོལ་གཞུང་གིས་མ་བཞག་གསུངས་ཀྱི་འདུག་དེར་བརྟེན་
ཕྱི་འཐེན་བརྒྱབ་པ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ནའང་འདྲ། དེ་དག་ཆང་མ་ནི་ཕྱིར་འཐེན་བརྒྱབ་པ་དང་མ་
བརྒྱབ་པ་ལ་བྱུང་བར་གང་ཡང་མེད་ཅིང་། ཡིག་ཆའི་རྣམ་པ་བསྟན་ཡོད་པ་རེད། ཡིག་ཆ་བཞག་

བའི་སྐབས་ལ་ཚང་མས་བསམ་སྒྲོ་ཡག་པོ་བཏང་ནས་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་དང་མཐུན་པ་བྱས་
 ནས་བཞག་པ་རེད། དེའི་རྗེས་ལ་སྤྱི་ཚོགས་ནང་འཛོག་མཁན་གྱི་གང་ཟག་བྱེ་བྲག་པ་དེ་ཚོར་སྐབས་
 བདེ་མི་བདེའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་བྱུང་ནས་ཕྱིར་འཐེན་བརྒྱབ་པ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པ་དེས་ཕན་གཞོད་
 གང་ཡང་འབྲེལ་གྱི་ཡོད་པ་མ་རེད། བྱིམས་ཐོག་ནས་ཡིག་ཆ་བཞག་པའི་སྐབས་ལ་སེམས་ནུལ་དུ་
 གནས་པ་ཞིག་དང་། གཞན་གྱིས་བཙན་དབང་གི་ཐོབ་ནས་མ་བྱས་པ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་ཡིག་ཆ་
 བཞག་པ་དེ་དེ་རང་གནས་ཡོད་པ་རེད་ཅེས་བརྗོད་རྒྱ་ཡོད་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། དེ་འདྲ་བྱས་ཏེ་ཕྱིར་
 འཐེན་བརྒྱབ་པ་ཡིན་ན་འགྲིག་གི་མི་འདུག་ཅེས་ང་ཚོས་བརྗོད་རྒྱ་འདི་རེད་མ་གཏོགས་དེ་མ་ཡིན་
 བའི་ད་རེས་ཡིག་ཆ་བཞག་པའི་སྐབས་འདི་བཟུང་ནས་མཛད་གཙུག་དེ་དག་འགྱུར་བ་གཏོང་བའི་ཆ་
 རྒྱུན་ལ་དོན་དག་འདི་བཟུང་གི་འདུག་ཅེས་ཟེར་བའི་འབྲེལ་བརྗོད་བྱས་པ་འདི་ཅུ་བ་ནས་བདེན་པ་
 མ་རེད་ཅེས་གསུངས་འདུག།

ལན་འདེབས། མི་འགྲིག་པ་ཚང་མ་དགོངས་པ་བཞེས་སྟངས་དེའི་ཐོག་ནས་མ་འགྲིག་པ་
 བྱུང་བ་རེད། དགོངས་པ་བཞེས་སྟངས་དེའི་ཐོག་ནས་རྒྱུ་རྒྱུ་ཆེན་པོ་བཟོས་པ་རེད། མི་རིགས་ཀྱི་
 ལོ་རྒྱུས་སུ་འགལ་ཁྲོ་འདུམ་ཐབས་མེད་པ་དེ་དེས་བྱུང་བ་རེད། གང་ཡིན་ཟེར་ན། ང་ཚོ་འབངས་
 གྱིས་ལས་ཀ་ཞིག་བྱས། ལས་ཀ་བྱས་པ་དེ་གཞུང་ལ་དགོ་སྒྲོན་དགོངས་སྒྲོར་ཁུས་པ་དེར་འགྲིག་མི་
 འདུག་ཡིག་ཆ་དེ་ཕྱིར་འཐེན་གྱིས་ཞེས་ལྟུལ་བ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་གསུང་ན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིག་
 ཆ་ཕྱིར་འཐེན་བྱས་པའམ། བཙན་བྱོལ་གཞུང་གིས་ཡིག་ཆ་བཞག་པ་དེ་འགྲིག་མི་འདུག་ཕྱིར་འཐེན་
 གྱིས་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིག་ཆ་ཕྱིར་འཐེན་བྱས་པ་ཡིན་ན། དེ་འདྲ་ཞིག་བྱེད་དུ་བཅུག་

བ་ཡིན་ན། དེ་ནི་འཇམ་གླིང་ཀུན་གྱི་ལྷགས་དང་མཐུན་པ། དེའང་ལྷགས་བཟང་པོ་རྣམས་དང་
 མཐུན་པ། འཛིག་རྟེན་ཀུན་གྱི་སྒྲིབ་བཟང་ཡ་རབས་དང་མཐུན་པ་ཚུངས་མེད་ཅིག་རེད། འབངས་
 གྱིས་གཞུང་ལ་ཡིད་ཆེས་སྒོ་གཏད་གྱིས་སོ་སོས་ཡག་པོ་ཞིག་བྱུང་ཡོད་བསམ་ནའང་ད་དུང་སོ་སོའི་
 གཞུང་ལ་དགོངས་སྒོར་ཞིག་ཞུས། དགོངས་སྒོར་ཞུ་རྒྱུའི་ཡིག་ཆ་དེ་འགྲིག་མི་འདུག་ཕྱིར་འཐེན་
 གྱིས་ཞེས་གཞུང་གིས་གསུངས། དེ་ལ་ཚུ་སྐད་གིས་དང་ལེན་གྱིས་ཕྱིར་འཐེན་བྱས་ན་དེས་ཁྲིམས་
 མི་བྱུང་བ་དང་། ཕྱིར་འཐེན་བརྒྱབ་དང་མ་བརྒྱབ་བྱུང་བར་གང་ཡང་མེད་པ་དེ་འདྲ་གནམ་འདིའི་
 འོག་གི་འགོ་བ་མི་སུ་ཞིག་གི་ན་ལམ་དུ་འགོ་བ་དང་། རོན་རྟོགས་པ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུ་མེད། འོ་ན་གཞུང་
 གིས་འབངས་ལ་འགྲིག་དང་མི་འགྲིག་པའི་རོན་ཞིག་གསུངས་པ་དེ་ལ་འབངས་གྱིས་ཉན་ན་མི་
 འགྲིག་པ་ཡིན་ཕྱིན་གཞུང་འབངས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དང་ངོ་བོ་རི་འདྲ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་ཡོད་དམ། ཚུ་བཞི་
 སྐད་དུག་ནས་ང་ཚོས་ཡིག་ཆ་དེ་འགྲིག་ཡོད་བསམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཡགོང་ས་ཡུལ་ས་མགོན་ཆེན་པོ་
 མཆོག་གམ་བཙན་བྱོལ་གཞུང་ནས་འགྲིག་མི་འདུག་ཅེས་ང་ཚོས་བརྗོད་རྒྱུ་དེ་རེད་མ་གཏོགས་ཞེས་
 གསུངས་འདུག་པ་དེ་རིགས་ལ་ཞིབ་ཏུ་བསམ་ན་གཏན་གཏན་ང་ཚོའི་སྒྲ་མ་ཆོགས་གཙོ་བོ་ཟམ་གདོང་
 གི་བྱུགས་ལ་ལྟ་འདྲེ་མི་གསུམ་གང་རུང་ཞུགས་པ་འཕམ། ཡང་ན་གདོན་གཞན་ཞིག་ཞུགས་ཡོད་པ་
 ཐག་གིས་བཙན་བྱུང་བ་འདི་རེད། གཞུང་ནས་ཡིག་ཆ་ཕྱིར་འཐེན་གྱིས་གསུངས་པ་ཡིན་སྟེ་ཚུ་སྐད་
 གིས་ཡིག་ཆ་ཕྱིར་འཐེན་བྱེད་གྱི་མི་འདུག་ དེར་བརྟེན་ང་ཚོས་དགྲ་གྲོད་ལའོན་གསུམ་མི་བྱ་ཀ་མེད་
 བྱུང་གསུང་རྒྱུའི་རྒྱ་མཚན་ཞིག་ཡོད་ན་གཞུང་ལ་བྱུགས་ཁག་མི་འདུག་བསམ་མཁན་ཡོང་གི། དེ་
 མིན་ག་ཕྱི་ཆ་ཚང་ལོག་པའི་གསུང་ཕྱོགས་འདིའི་དགོས་དོན་མདོར་བསྡུས་ན། གཞུང་གིས་ཡིག་ཆ་

དེ་འགྲིག་མི་འདུག་ཕྱིར་འཐེན་གྱིས་མེད་པ་བཟོ་དགོས་གསུང་ན་སྤྱི་ཚོགས་ནང་རྟོག་དྲ་མི་ཡོང་བའི་
 ཐག་ཚད་རྒྱ་ཡིན་སྟབས་ཚུ་སྦང་མེད་པ་བཟོ་ཐབས་ཀྱི་ཆ་རྒྱུན་བཟང་པོ་གཅིག་མེད་པ་ཆགས་དོགས་
 ཀྱི་སྟུག་བསྐྱེལ་ཡིན་པ་ལོང་བས་བལྟས་ཀྱང་ཁམས་གསུམ་མཐོང་ཟེར་བ་ལྟར་མེད་འདུག དཔེར་
 བ། མདོ་སྟོད་སྤྱི་འབུས་བརྒྱད་གོས་གཞིའི་ཡིག་ཆ་ཕྱིར་འཐེན་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་ཞུས་ཀྱང་མ་ཕན་པ་
 དང་། གདན་ས་གསུམ་གྱི་སྐྱེ་ཆ་བརྒྱུ་པས་གསུང་དོན་ལྟར་ང་ཚོས་ཁས་ལེན་གྱིས་གོས་གཞིའི་
 ཡིག་ཆ་ཕྱིར་འཐེན་བྱས་པའི་གོས་ཚོད་བཞག་པ་ལ་ཕན་རྒྱུའི་ཆ་བརྟུག་གདན་གསུམ་གྱི་སྐྱེ་ཆ་བརྒྱུ་
 ལ་བཀའ་ཉན་ཕོག་པ་བཅས་ཀྱིས་ཀྱང་དགོས་དོན་ངོ་མ་ཚུ་སྦང་ཅུ་གཏོར་གཏོར་ཐབས་ཀྱི་ཆ་རྒྱུན་
 བརྒྱུ་དོགས་ལས་གཞན་གྱི་དགོས་དོན་མེད་པ་མིག་གི་མཐོང་རྒྱ་ཡོད་པ་འདི་རེད། ང་ཚོ་དོ་བདག་
 གིས་ཁས་སྒྲུངས་པ་ལས་ལྟག་ཅིག་མི་དགོས་པ་དེ་འཛམ་གླིང་སྤྱི་སྤྱོལ་ཡང་དག་ཅིག་རེད། ང་ཚོའི་
 སྒྲ་མ་ཟམ་གདོང་བོད་མིའི་བདེ་སྟུག་དང་འབྲེལ་བའི་ཆ་བསྐྱེད་ཀྱི་ལམ་བུར་དབུ་འཐོམ་ནས་ཡོག་
 ས་མཚོག་བོད་ཀྱི་ཚོས་སྤྱོད་གཉིས་ལྡན་གྱི་དབུ་བྲིད་དུ་རྒྱ་ནག་གིས་ཁས་སྒྲུངས་པ་དེ་མ་འགྲིག་པ་
 ཡིན་པའི་རུས་བྱུགས་སྟེལ་བ་དང་། གཞུང་གིས་འབངས་ལ་འདི་འགྲིག་དང་འདི་མི་འགྲིག་པ་གང་
 གསུང་པ་དེ་འབངས་ཀྱིས་ཉན་འཛོག་བྱེད་དོགས་གནང་བ་དེ་ཚོར་མི་ཐམས་ཅད་ཉོན་འཐོར་ཏེ་ཡོད་
 པ་རེད། ཡོག་ས་མཚོག་བོད་ཀྱི་ཚོས་སྤྱོད་གཉིས་ལྡན་གྱི་དབུ་བྲིད་དུ་རྒྱ་མིས་ངོས་ལེན་ཞུས་ན་ང་
 ཚོ་མི་ཡུལ་དུ་གྱུར་མི་དགོས་པ་ཆགས་ཀྱི་རེད།

ཅ

བརྒྱུ་ཆ་དགུ་ཅུ་འི་རེ་བ་ལ་ཁོང་ཚོས་དེ་དོན་ལྷ་གི་ཡིན་ཞེས་ལྷ་མདོག་ཁ་པོ་རེད་ཟེར་
བའི་སྐོར་གྱི་ལན་འདེབས། །

ད་དུང་མུ་མཐུད་གསུངས་དོན། གསུངས་མགོན་ཡེ་ཤིན་པོ་ཆེས་གལ་སྲིད་ཚུ་སྒྲུང་གི་ཡིག་ཆ་འཛོག་
མཁན་ཚོ་དངོས་སུ་གཟིམ་ཚུང་ལ་བཀའ་འགྲུག་གནང་ནས་འགྲིག་མི་འདུག་འདི་ཕྱིར་འཐེན་རྒྱུ་བས་
ཞེས་བཀའ་གནང་བ་ཡིན་ན། དའི་བརྒྱུ་ཆ་དགུ་ཅུ་འི་རེ་བ་ལ་ཁོ་ཚོས་དེ་དོན་ལྷ་གི་ཡིན་ཞེས་ལྷ་
མདོག་ཁ་པོ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག་ཡིན་ཡང་དེས་ཆབ་སྲིད་གྱི་གནས་སྟངས་ཐོག་ཡིག་ཆ་ཕྱིར་འཐེན་
བརྒྱབ་པའི་གོ་ཚད་མ་རེད། དེ་ཡུལ་པ་ཡེ་ཤིན་པོ་ཆེས་བཅན་དབང་བཏང་ནས་ཕྱིར་འཐེན་རྒྱག་
དགོས་ཕྱུང་བ་རེད་བརྗོད་རྒྱུ་རེད་མ་གཏོགས། ཡིག་ཆ་དེ་ནོར་འབྲུལ་ཡིན་པ་དོ་འཕྲོད་ནས་ཕྱིར་
འཐེན་བརྒྱབ་པ་རེད་ཅེས་རྒྱ་མིས་ཀྱང་འགྲེལ་བཤད་རྒྱག་གི་མ་རེད་ལ། གཞན་སུ་ཞིག་གིས་འགྲེལ་
བཤད་རྒྱག་གི་མ་རེད། བཀའ་ཤག་ནས་ཀྱང་ཕྱིར་འཐེན་རྒྱུ་བས་ཞེས་གསུང་མ་ཕྱུང་ཞེས་ཁོ་ཚོས་
ཕྱི་ལ་གསུངས་འདུག། སྤྱི་འཐུས་གཉིས་ལའང་ཡིག་ཆ་ཕྱིར་འཐེན་རྒྱུ་བས་ཞེས་གསུངས་མ་ཕྱུང་
ཞེས་བརྗོད་འདུག་དེ་བདེན་པ་རེད། ཡིག་ཆ་ཕྱིར་འཐེན་གྱིས་གསུང་གེས་སྟངས་མེད། ཁོ་རང་ཚོས་
རང་དབང་གི་ཐོག་ནས་བཞག་པའི་ཡིག་ཆ་དེ་ཁོ་རང་ཚོས་རང་དབང་གི་ཐོག་ནས་ཕྱིར་འཐེན་མ་
བརྒྱབ་པ་ཡིན་ན། བོད་གཞུང་གིས་ཕྱིར་འཐེན་རྒྱུ་བས་ཞེས་བཅན་དབང་བཏང་ནས་ཕྱིར་འཐེན་
བརྒྱབ་ཀྱང་ཕན་ཐོགས་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་རེད། དན་ཐོགས་མེད་སྟབས་ང་ཚོས་ཕྱིར་འཐེན་རྒྱག་

རོགས་ཞེས་ཞུས་མེད། མ་ཞུས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན། འདི་ལས་གཞན་པའི་གནད་འགག་
 ཡོད་པ་མ་རེད། ཡིག་ཆ་བཞག་པ་དེ་འགྲིག་གི་མི་འདུག འོར་བཞག་ འོར་འདུག་འོར་སྐངས་འདི་
 འདྲ་རེད་ཅེས་ར་འཕྲོད་ངེས་བྱུང་སྤང་བསམ་པ་ཞིག་མ་བྱུང་བར་ང་ཚོས་གསལ་བཤད་ཞུས་པ་ཡིན།
 ཞུས་པ་དེ་ཚོ་ངོས་ལེན་མ་གནང་བ་ཡིན་སྟབས་གལ་སྲིད་ཕྱི་འཐེན་བརྒྱབ་པ་ཡིན་ནའང་། ཚིག་གི་
 མཐའ་མའི་འཛོག་མཚམས་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད་གི་རེད་ཞེ་ན། འོར་མེད་ཀྱང་གཞུང་གིས་ལྷ་ཚུགས་
 བསྐྱོན་པར་བརྟེན་ཕྱིར་འཐེན་བརྒྱབ་པ་ཡིན་ཞེས་གསུང་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡོད་གི་རེད། འོར་མེད་པའི་
 དམ་བཅའ་འདི་ཡོད་ཕྱིན་ཕྱིར་འཐེན་བརྒྱབ་པ་དེ་བྲིམས་མཐུན་མ་ཡིན་པ་དང་། སྡོན་མ་བཞག་པ་
 དེ་བྲིམས་མཐུན་གནས་རྒྱུ་རེད། དེ་འདྲར་བརྟེན་ཡིག་ཆ་ཕྱི་འཐེན་རྒྱག་དགོས་ཞུས་མེད་ལ། ཞུས་
 ཀྱང་ཕན་ཐོགས་མེད་པ་རེད་མ་གཏོགས། རོན་དག་རྒྱུ་རྒྱུ་ཞིག་ཆེན་པོ་བཟོ་བའི་ཆེད་དུ་གཞུང་
 རས་ཐད་ཀར་ཕྱིར་འཐེན་རྒྱག་དགོས་མ་གསུངས་པ་རྩ་བ་ནས་མ་རེད། གནས་རྒྱལ་འདི་གསལ་པོ་
 མཁྱེན་དགོས་རྒྱ་ཏུ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཡོད་ཅེས་གསུངས་འདུག།

ལན་འདེབས། སྐད་ཆ་ཁག་གཅིག་ཆ་འཕྲོད་ཀྱི་ཡོད་རེད། ང་ཚོས་ཡིག་ཆ་དགོངས་སྒྲོར་
 ཞུས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞུང་ནས་ཡིག་ཆ་ཕྱིར་འཐེན་གྱིས་ཞེས་གསུངས་མ་བྱུང་། ཕྱིར་འཐེན་གྱིས་མ་
 གསུང་ན། ང་ཚོས་འགྲིག་ཡོད་བསམ་པའི་ཡིག་ཆ་དེ་ང་ཚོས་ཕྱིར་འཐེན་དང་། འོར་ལྷུལ་རེད་
 འདུག་བསམ་ཤེས་དོན་མེད་པ་རེད། གཞུང་ནས་སམ། ཡོག་ང་ས་མཚོག་ནས་ཡིག་ཆ་ཕྱིར་འཐེན་
 རྒྱབས་གསུང་ན་ང་ཚོས་ཕྱིར་འཐེན་ལོས་བྱེད་ལ། ཕྱིར་འཐེན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་སྒྱུ་ཉིད་གྱིས་ཀྱང་
 མཁྱེན་གྱི་ཡོད་པ་འདི་རེད། མདོ་སྟོད་སྤྱི་འཐུས་གཉིས་ཀྱིས་ཕྱིར་འཐེན་རྒྱབས་གསུང་དུས་ངོས་ལེན་

བྱས་པ་དང་། གདན་འཐུས་ནམ་པ་ཚོས་ཕྱིར་འཐེན་རྒྱུ་བས་གསུང་དུས་ངོས་ལེན་ཞུས་པ་རེད། འོན་
 །ཀྱང་བཀའ་ཚོགས་ནས་སྤྱི་བར་གསུམ་དུ་ཕྱིར་འཐེན་རྒྱལ་མ་བཅུག་པ་ཡིན་ཅང་ང་ཚོར་བྱེད་
 ཐབས་ཟད་པ་སྤྱི་ཉིད་ཀྱིས་གསུང་ལས་ར་འཕྲོད་ཀྱི་ཡོད་པ་འདི་རེད། འདི་ལས་གནད་འགག་གཞན་
 མེད་པ་མ་རེད། སྤྱི་ཉིད་ལ་ཚུ་སྐང་རྩ་གཏོར་གཏོར་རྒྱུ་འི་དམ་བཅའ་དེ་ཡོད་པ་ཡིན་ཅང་། ང་ཚོས་
 ཡིག་ཆ་ཕྱིར་འཐེན་རྒྱུ་འབད་བཅོམ་ཇི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་རྒྱལ་གོ་མ་ཚོད་པར་ཚུ་སྐང་རྩ་གཏོར་གཏོར་
 ཐབས་ཀྱི་ལག་ཆ་ཡག་པོ་གཅིག་མེད་པར་འགྲོ་གི་འདུག་དགོངས་པའི་གནད་བརྒྱུ་འི་འགག་རྩ་དེ་
 འདི་ཡིན་པ་གསལ་པོ་རེད། ང་ཚོས་སོ་སོས་འབད་ཅེ་ལ་བྱས་པ་དེར་རྒྱུ་མཚན་གཞན་མཐོང་རྒྱུ་མེད་
 བཞིན་དུ་ང་ཚོས་ནོར་འདུག་ འགྲིག་མི་འདུག་ ནོར་སྤངས་འདི་འདྲ་རེད་ཅེས་ར་འཕྲོད་པ་ཞིག་ཅི་
 ལ་ཡོད། སྤྱི་ཉིད་ལ་ངོས་ལེན་འོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་སྤྱི་གཅིག་གསུང་རྒྱུ་མེད་དུས་ངོས་ལེན་ཅི་ལ་བྱེད།
 ང་ཚོ་སྤྱི་བའི་མིན། གཞུང་ནས་དགོ་སྤྱོད་ཐད་ཀར་གསུང་ན་ཕན་ཐོགས་མེད་པ་དང་། གསུང་སྤངས་
 མི་ཤེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་མི་སྤྱི་ནའང་། སྤྱི་ཉིད་ཀྱིས་དགོངས་པ་བཞེས་སྤངས་ནས་བྱས་ན་རྒྱ་
 སྐང་རྩ་མེད་གཏོར་ཐབས་ཀྱི་ཆ་རྒྱུན་ནས་རྒྱུང་རྒྱུང་ཆེན་པོ་བཟོས་ཏེ་རྒྱ་སྐང་ལས་ཁུངས་ལ་དགྲ་
 བརྒྱབ། རྒྱ་གར་སྒྲོར་སྤྱང་བ་དང་། བྱིམས་ཁང་། རྒྱ་གར་གཞུང་བཅས་ལ་གྱོད་འཇུགས་བྱས། མང་
 ཚོགས་ལ་བཀའ་བཀོད་དང་སྤྱི་ལ་སྤྱོད་དྲི་ལ་བསྒྲགས་སོགས་ཀྱིས་དགྲོག་རྒྱུན་གནད་བ་འདི་རིགས་
 དགོས་སྤབས་ཡིག་ཆ་ཕྱིར་འཐེན་བྱས་པ་རེད་ཟེར་བ་བྱུང་སོང་ན་དེ་རིགས་གནད་ལམ་མེད་པ་
 ཆགས་དོགས་ཀྱིས་གཏམ་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྒྲོར་བ་ཡིན་པ་དེ་གསལ་པོ་རེད། འོན་ཀྱང་བསམ་དོན་
 འགྲུབ་རྒྱུ་ལག་པོ་ལོས་ཡིན། མ་དྲང་པ་དང་། མི་བདེན་པ་གཡོ་བྱས་བྱིམས་འགལ་གྱི་ཕྱག་ལས་

གང་འདྲ་ཞིག་གནང་ན་རྒྱ་མཚན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཤད་བྱ་རྒྱུ་ལས་རང་བཞིན་ངོས་ལེན་ཞུ་ཐབས་མེད།
རྒྱ་སྐད་ཅུ་གཏོར་གཏོར་ཆེད་ཁོ་ནར་ཡིན་པའི་གནས་ཚུལ་གསལ་བོ་མཁྱེན་དགོས་པ་ཏུ་ཅང་གལ་
ཆེ་ཆགས་ཡོད།

ཆ

ཉན་ཁ་གང་འཆམས་ཤིག་སྤངས་པ་རེད་ཟེར་བའི་སྐྱར་གྱི་ལན་འདེབས།

ཡང་སྐྱེ་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་དོན། ཡིག་ཆ་དེ་ཅུ་མེད་བཟོ་བའི་ཐབས་ལམ་གཉིས་པ་དེ་གང་རེད་ཅེ་
ན་ཞེས། རྩ་རེ་རྩ་རེ་མང་བོ་ཞིག་གསུངས་པའི་སྒྲིང་བོ་མདོ་སྟོང་མི་མང་ལ་བཀའ་ཆོགས་གཉིས་ནས་
ས་ཡིག་འགོད་ལེན་བྱེད་དུ་བཅུག་པའི་སྐྱར་རེད། མདོ་སྟོང་མི་མང་ལ་དོགས་གཞི་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་
མངོན་རྟགས་གསལ་བོ་ཡོད་པ་ནི། ཆོགས་པ་དེའི་བདག་པོ་མང་ཆོགས་རང་ལ་བཀའ་འདྲི་ཞུ་སྐབས་
ལ་ཉན་ཁ་གང་འཆམས་ཤིག་སྤངས་པ་རེད་ཅེས་དང་། མང་ཆོགས་ནང་ནས་བརྒྱ་ཆ་(༡) གིས་ཡིག་
ཆ་དེ་འབྲིག་འདུག་གསུང་པ་ཡིན་ན་ཡིག་ཆའི་གནས་སྤངས་བརྟན་པོ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་ཅེས་
དང་། གལ་སྲིད་ཡིག་ཆའི་གནས་སྤངས་བརྟན་པོ་ཆགས་པ་དང་། མང་ཆོགས་ཀྱི་དགོངས་ཚུལ་
ཡང་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན་ན། དེ་ཡང་ང་ཚོ་བཙན་བྱོལ་གཞུང་གི་ཤེས་དགོས་པ་ཞིག་རེད་མ་
གཏོགས། མ་ཤེས་པར་རྣམ་པར་དག་སྟེ་བསྐྱེད་ན་འབྲིག་ཐབས་མེད། མང་ཆོགས་ཀྱི་དགོངས་ཚུལ་
སྲིད་གཞུང་གིས་མ་ཤེས་ན། དེ་ལས་ཐབས་སྟོབ་པའི་སྲིད་གཞུང་དང་མང་ཆོགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་བྱེད་

སྒྲུངས་ཤིག་ཡོད་པ་མ་རེད། དེར་བརྟེན་ང་ཚོར་ཉན་ཁ་ཡོད་ན་འདྲ་འདི་ཤེས་དགོས་ཀྱི་འདུག ད་
 རེས་མང་ཚོགས་ལ་བཀའ་འདྲི་བྱ་རྒྱུ་གལ་ཆེན་པོ་འདུག་ཅེས་ཉན་ཁ་སྒྲུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ལྟར་
 ཡིན། ང་ཚོས་ཉ་ལས་དགོས་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཡིད་རང་བྱེད་དགོས་པའི་གནས་ཚུལ་གང་ཡོད་ཅེ་ན་
 ཞེས་དང་། མང་ཚོགས་ནས་བཀའ་འདྲི་བྱས་པ་འདི་དང་ལེན་དང་མི་མང་པོ་ཞིག་གིས་འགན་འབྲེར་
 ཏེ་དཀའ་ལས་བསྐྱོན་འདུག དེ་ལ་བཅན་བྱོལ་གཞུང་གི་ལས་ཀྱི་སྣེ་མོར་ཡོད་ཆད་སེམས་བྱུགས་
 འཕེལ་བ་དང་། སློབས་པ་བསྐྱེད་དགོས་པ་ཞིག་བྱུང་བས་བྱེད་རང་ཚོའི་བརྒྱུད་མདོ་སྟོད་མི་མང་ལ་
 བསྐྱུགས་བརྗོད་དང་བྱུགས་རྗེ་ཆེ་བྱེད་དགོས་བསམས་ཏེ་བསྐྱུད་ཡོད་ཅེས་གསུངས་འདུག

ལན་འདེབས། བཀའ་སློན་བྲི་བ་ཕོ་གསར་རང་སྒྲུང་ཅན་ཨ་རིར་བསྐྱུད་དེ་སློབས་ཆེན་
 རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མི་སེར་བྱས་ཏེ་ཁེ་བཟང་ཟས་པའི་དབང་གིས་བོད་མི་མང་དང་། ལྷག་པར་མདོ་སྟོད་
 མི་མང་གི་བསམ་ཚུལ་མ་ཤེས་བཞིན་དུ་དབང་འཛིན་ཏོབ་ལངས་བྱས་པའི་མི་དེ་དང་། ང་ཚོའི་སླ་
 མ་ཚོགས་གཙོ་བོ་གཞོན་ཡང་རྒྱ་གར་གྱི་ཐོབ་ཐང་བཞེས་ནས་ཨ་ར་ཏ་སིར་རྒྱ་གར་པའི་གཤིས་
 ལྷགས་དང་། སླིག་འཇུགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཅི་མཛད་ལེགས་མཐོང་བྱུ་མཁན་སློབ་ལྷན་ཆེའི་གོང་དུ་
 ཏེ་ཕོ་འགྲོས་བཟང་དེ་ཆེབས་ནས་བཞུགས་བཞུགས་པས་དྭ་རམ་ས་ལའི་བཅན་བྱོལ་པའི་སླིག་
 འཇུགས་འོག་དཀའ་སྤྱད་ལྷན་ལྷན་པའི་བཅན་བྱོལ་བོད་མི་མང་གི་བདེ་སྤྱད་བོད་བུ་འདུར་འགྲོས་ཀྱི་
 གོང་དུ་ཆེབས་མ་ཐག་པ་ཡིན་པས་བཅན་བྱོལ་བོད་མི་སླིད་དང་། ལྷག་པར་མདོ་སྟོད་མི་མང་གི་བསམ་
 སློ་གཏོང་སྒྲུངས་དང་། མི་མང་དང་སློད་གཞུང་དབར་གྱི་འབྲེལ་ལམ་དང་ཡིད་ཆེས་ཇི་ཡོད་སོ་སོས་
 མ་མཐུན་པའི་དབང་གིས་མི་མང་ལ་ཡིད་ཆེས་མེད་པ་དང་། མི་མང་ལ་བཀའ་འདྲི་ཞིག་བྱས་ན་ཉན་

ཁ་ཞིག་ལེན་གྱི་ཡོད། སྤངས་པ་ཡིན་དགོངས་པ་རེད་མ་གཏོགས། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ནི། མི་
 ལོ་སྐུམ་བུ་སོ་དྲུག་གི་རིང་དུ་བོད་བཙན་བྱོལ་དམངས་གཙོའི་སྲིད་གཞུང་དང་མང་ཆོག་ས་དབར་
 ང་ཆོ་བཙན་བྱོལ་གཞུང་དང་། བྱིད་ཆོ་ཚུ་བཞི་སྒྲུབ་དྲུག་གི་མང་ཆོག་ས་དགོངས་ཚུལ་ཟེར་བ་བྱུང་
 མེད། སོ་སོའི་གཞུང་གིས་བཀའ་གང་གནང་བ་དང་། བཀའ་འདྲི་གང་གནང་བ་ལ་དང་ལེན་མ་
 བྱས་པ་བྱུང་མ་མྱོང་བ་རེད། མདོ་སྟོད་མང་ཆོག་ས་ནས་བཙན་བྱོལ་བོད་གཞུང་དེ་སོ་སོའི་གཞུང་
 ཡིན་བསམ་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་དམངས་གཙོའི་གཞུང་ཡིན་ཅང་། མི་གཅིག་གཉིས་ལ་དབང་བ་
 ཞིག་མ་ཡིན་པ་ཡགོང་ས་མཆོག་ནས་ལམ་སྟོན་ཆ་ཚང་གནང་བའི་སོ་སོའི་གཞུང་ཡིན་བསམ་པ་
 ལས་ང་ཆོའི་གཞུང་དང་། བྱིད་ཆོ་མང་ཆོག་ས་ཟེར་བའི་ཐ་དད་ཅིག་ངོས་འཛིན་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་མ་
 རེད། དེ་འདྲར་བཏྲན་མང་ཆོག་ས་ལ་བཀའ་འདྲི་གནང་བ་དེ་ཉིན་ཁ་སྤངས་པ་ཡིན་གསུངས་པ་དེ་
 གཞི་རྩ་ལོར་བ་རེད། གཞི་རྩའི་བསམ་བློ་གསལ་ལོར་བ་ལ་བཏྲན་ནས་མི་གསུང་དགུ་གསུང་གནང་
 བས་མང་ཆོག་ས་ནང་རྟོག་དུ་རེ་ཆེར་འགོ་བསྐྱེད་གྱི་ཡོད་རེད། མི་མང་ལ་བཀའ་འདྲི་གནང་བ་དེར་
 ཉིན་ཁ་སྤངས་པ་ཡིན་ཞེས་རང་ཉིད་དཔའ་བོ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཐོན་པ་གནང་བ་དེས་ཆོལ་ཁ་གཞན་
 དང་། ཆོག་ས་པ་གཞན། མི་སྒྲེར་བཙས་གྱིས་ཚུ་སྒྲུབ་སྒྲིག་འཇུག་ས་ལ་མི་དགའ་སྤྲུག་དོག་གྱི་སྤང་
 ཟུག་ཡོད་མཁན་ཆོར་ཚུ་སྒྲུབ་ལ་ངོ་མྱོལ་བྱེད་པའི་ཆ་རྒྱུན་སྟོན་མཁན་གྱི་དཔའ་བོ་ཕུལ་བྱུང་ཞིག་
 ཆགས་པ་རེད། དེ་ཆོས་སྐྱུ་ཉིད་ལ་དགའ་མོས་ཞུ་བཞིན་པ་རེད་ལ། རྒྱ་མི་དམར་ནག་གཉིས་ནས་
 གྲུང་སྐྱུ་ཉིད་བཀྱིན་ཆེན་པོ་ཡིན་བསམ་གྱི་ཡོད་པ་རེད། འོན་ཀྱང་སྐྱུ་ཉིད་གྱིས་དེ་ལྟར་མ་མཁྱེན་པས་
 དགྲོག་རྒྱུན་ཆགས་པ་འདྲ། ད་དུང་ཡང་ཡག་པོ་མཁྱེན་ཡོད་པ་མ་རེད། གང་ལགས་ཤེ་ན། སྐྱུ་ཉིད་

ནི་གནམ་གྱི་ནང་ནས་ཐེབས་ཀྱི་ཡོད་ཅིང། བོད་མི་མང་ནི་ད་དུང་ས་ཐོག་ནས་རྒྱ་བ་གཉིས་རེས་
མོས་སྒྲིས་ནས་འགྲོ་གི་ཡོད་ཅིང། གནམ་དང་ས་གཉིས་ཉ་ཅང་རྒྱུ་ཐག་རིང་པོ་ཡོད་ཅིང།

༤

མདོ་སྟོད་མི་གྲངས་བརྒྱ་ཆ་དགུ་བཅུ་གོ་དགུ་ཡས་མས་ནས་བསམ་ཤོག་བརྒྱུད་ས་
ཡོད་ཟེར་བའི་སྒྲིབ་ཀྱི་ལན་འདེབས།

ཡང་སྐྱེ་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་དོན། མང་ཆོག་ས་ཀྱིས་ང་ཆོས་བཀའ་འདྲི་ཞུས་པ་དེ་གལ་ཆུང་ཆུང་མ་
བརྩིས་པར་གལ་ཆེན་པོར་བརྩིས་འདུག རྒྱ་ཀུན་འབྲས་མི་འོས་བསྐྱེད་སྐབས་དེ་འདྲི་བརྒྱ་ཆ་
མང་པོ་ལོན་པ་དགོན་པོ་ཅིང། ཡིན་ཡང་ད་རེས་མི་མང་པོ་བསམ་ཤོག་བརྒྱུད་ས། བརྒྱུད་ས་པའི་ནང་
མི་ཉུང་ཤས་མ་གཏོགས་མི་མང་ཆེ་བས་དོན་ཆེན་གསུམ་བཞག་པ་འགྲིག་མི་འདུག་ཅེས་སྟོན་དུ་ང་
ཆོད་གསལ་བསྒྲགས་ནང་། ངས་བསྐྱར་ཞུ་མི་དགོས། མདོ་སྟོད་མི་མང་ལོ་བཙོ་བརྒྱད་ཡན་ལོན་པ་
འོས་འཕེན་ཆོག་མཁན་ཡོངས་རྫོགས་འོས་བསྐྱེད་ལྟན་ཁང་ནང་ཡོད་མི་གྲངས་༡༡༥༦༩ འདུག དེའི་
ནང་བསམ་ཤོག་རྒྱུ་མཁན་མི་གྲངས་༡༡༥༡༩ བྱུང་ཡོད། མཆན་ཐོ་དེའི་ནང་ཡོད་མདོ་སྟོད་མི་
གྲངས་བརྒྱ་ཆ་དགུ་བཅུ་གོ་བརྒྱད་གོ་དགུ་ཡས་མས་ནས་བསམ་ཤོག་བརྒྱུད་ས་ཡོད་པ་དེ་ནི་དགོ་
མཆན་ཆེན་པོ་ཅིང། གང་ཡང་མ་གསུངས་པར་ཤོག་བུའི་ཐོག་མཆན་རྟགས་རྒྱུ་རྒྱུ་བསྐྱོན་མི་
གྲངས་༢༥ འདུག དེ་དག་གིས་གནས་ཚུལ་མ་རྟོགས་པ་གང་ཉ་གོ་མ་སོང་བས་གང་གི་ཁོངས་སུ་

བཞག་མེད། གྲོས་ཚོད་ལ་རྒྱུ་མཉམ་ཡོད་གསུང་མཁན་མི་བཅུ་བཞི་བྱུང་ཡོད། དེའི་ནང་ནས་ནང་
 གླིང་བཀའ་སློན་གྱིས་སྟན་མེད་ལྷུ་པ་ལྟར་མི་བཅུ་གཉིས་གྱིས་ནོར་འདུག་ཅེས་རང་དབང་གི་ཐོག་
 ནས་བྱིར་འཐེན་བྱས་པ་རེད། མཐའ་མ་མི་གཉིས་མ་གཏོགས་ལྷག་ཡོད་མ་རེད། དེར་བརྟེན་ཡོངས་
 བྱུང་ནས་བཤད་ན་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱ་ཉ་ལམ་ཟིན་གྱི་ཡོད། འདི་འདྲའི་གསལ་པོ་ཞིག་བཅོས་གནང་བ་
 རེད། དེར་བརྟེན་གནད་འགག་ཡོད་པའི་ཡིག་ཆ་དེ་བྲིམས་གྱི་ཐོག་ནས་ཡིན་ཡང་འདྲ། དེ་མིན་པའི་
 ཐོག་ནས་ཡིན་ཡང་འདྲ། གླིང་དོན་གྱི་ཆ་ནས་ཡིན་ཡང་འདྲ། དེ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཚད་
 མར་བཟུང་རྒྱ་མེད་པ། ལུས་པ་མེད་པ། དོན་གྱིས་སྟོང་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ཉ་ཅང་གསལ་པོ་ཆགས་པ་
 དེ་དག་ང་ཚོས། བྱི་ལྷ་༧ ཆོས་༥༡ ལ་འགྲེམ་སྒྲེལ་ལྷུ་པའི་བཀའ་སློབ་ཀྱི་འགས་ལ་བསྒྲགས་ནང་གསལ་
 པོ་བཀོད་ཡོད། གསལ་བསྒྲགས་བྱས་པར་བརྟེན་མ་འོངས་པར་ཡིག་ཆ་དེ་ལ་བསྟན་ནས་ལུང་དྲངས་
 ཏེ་ཆབ་སྲིད་དང་འབྲེལ་བའི་སྐད་ཆ་བཤད་ས་མེད་པ་དང་། བཤད་ཀྱང་ཕན་ཐོགས་མེད་པ་ཡིན།
 བཀའ་སློབ་གསལ་བསྒྲགས་གནང་བ་ནས་ཡིག་ཆ་དེ་ཙམ་མེད་ལ་བྱིན་པའི་རྒྱ་མཚན་མི་འདྲ་བ་བདུན་
 གྱི་ཐོག་ནས་བཀོད་ཡོད་པས་བསྐྱར་ལྷ་བ་དགོས་དོན་མི་འདུག དེ་འདྲར་བརྟེན་ད་ལྟ་དང་མ་འོངས་
 པར་ཡིག་ཆ་དེ་གླིང་དོན་དང་། བྲིམས་དོན། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དོན་དང་། གཞན་གང་གི་ཐོག་དོན་དག་
 མེད་པ། ཕན་གཏོད་མི་འབྲེལ་བ། ལུས་མེད་དོན་སྟོང་ཞིག་ཡིན་པ་འདི་དག་མང་ཚོགས་ནས་མཁྱེན་
 དགོས། ངས་ཁྱེད་རང་ཚོར་གོ་སྐབས་འདི་བཟུང་ནས་ཁྱེད་གོས་གལ་ཆེ་སྟེ། དོན་ཚན་གསུམ་དང་
 འབྲེལ་བའི་འབྲེག་བཤད་འདྲ་མིན་བྱུང་འདུག ཚང་མ་ཁྱེད་མི་བྱུང་ཀྱང་གལ་ཆེ་བ་ཤས་གསལ་བཤད་
 དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་མཐོང་གི་འདུག་ཅེས་གསུངས་འདུག

ལན་འདེབས། རྣམ་ཀུན་འོས་བསྟུ་དང་ཅི་ལ་འདྲ། རྣམ་ཀུན་གྱི་འོས་བསྟུ་གསང་བའི་
 ལམ་ནས་འདེམས་ཁའི་རང་དབང་ཐོབ་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། འདི་གཞུང་གི་བཀའ་རེད་ལ། འདེམས་
 ཁ་ཡང་ཡུལ་བ་ཡིན་པོ་ཆེ་དང་། ལི་ཐང་ཨ་ཐར་སུ་འདེམས་ཟེར་བ་དེ་རེད། ལོ་བཙུང་བཞུད་ཡན་
 གྱི་འོས་བསྟུ་བའི་གྲངས་འབོར་འོས་བསྟུ་ལས་ཁང་ནས་ཆིག་བྲི་བདུན་སྟོང་ཡོད་པའི་གསལ་
 བསྒྲགས་གནང་ཡོད་པ་དེས་སྟེ་ཉིད་ཀྱིས་མི་གྲངས་༡༡༥༦༢ གསུང་བ་དེ་ཆོ་ཁུངས་མེད་ཆགས་
 འདུག གྲོས་ཆོད་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་ཡོད་ཟེར་མཁན་གྱི་མི་གྲངས་༡༤ རྣམ་མི་གྲངས་༡༩ རོར་གྱི་འདུག་
 ཅེས་རང་དབང་གི་ཐོག་ནས་ཕྱིར་འཐེན་བྱས་པ་རེད་ཅེས་པ་དེ་འབྲས་སྤྲངས་སྟོ་གསལ་གྱིང་ག་ཆང་
 དང་། ར་སྐྱར་ས་སྐྱ་ཆོས་སྐར་ཞེས་གྲ་ཆང་ཁག་གཉིས་ལ་ཡ་ལ་ད་ཀྱིས་རྒྱའི་གསུམ་ནས་གྲ་བ་རྣམས་
 གཞུང་ནས་ཕྱིར་ཐུད་གནང་བའི་གསལ་བསྒྲགས་གནང་བས་གྲ་ཆང་ཁག་གཉིས་བཞུགས་བཀའ་མི་
 གེབས་པ་གྲུར་རྒྱུན་ཆོས་སྐར་དང་གྲ་ཆང་སྟེ་རྣམ་ཉེས་པ་སྐྱབ་སྟེ་ཕྱིར་འཐེན་ཞུས་པ་མ་གཏོགས་གྲ་
 བ་རྣམས་ནས་གྲ་ཆང་སྟོས་བཏང་གིས་རང་ཡུལ་བོད་དུ་ཕྱིར་ལོག་བྱ་དགོས་གྲུར་པ་རེད། བཙན་
 དབང་གིས་མིང་རྟགས་སྤང་བ་དེ་དོན་ཆེན་གསུམ་དེ་སྟོང་པར་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་ཚུལ་བཤད་པ་
 དང་། ཡགོང་ས་མཆོག་བོད་ཀྱི་ཆོས་སྤྱིད་གཉིས་ལྡན་གྱི་དབུ་བྲིད་དུ་བོད་མི་རང་ཉིད་ལས་གཞན་
 སུ་ཞིག་གིས་ངོས་ལེན་མི་ཆོག་པ་དེ་འདྲ་ངོས་འཛིན་བྱེད་མཁན་ཆའི་འདོད་ཤུགས་ལ་ང་ཆོས་བྱེད་
 ཐབས་ཟད་པ་ལས། དངོས་དོན་ཐོག་ནས་ཡགོང་ས་མཆོག་བོད་ཀྱི་ཆོས་སྤྱིད་གཉིས་ལྡན་གྱི་དབུ་
 བྲིད་དུ་བོད་མི་ཙམ་མ་ཡིན་པར་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་སྟེ་དང་། ལྷག་པར་རྒྱ་མི་དམར་ནག་གཉིས་
 ཀས་ངོས་ལེན་ཞུ་དགོས་པར་ངོས་འཛིན་བྱ་རྒྱུར་ཕྱི་འཐེན་བྱེད་དགོས་དོན་མེད་པ་རེད། །

བ

ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་ངོས་ལེན་གནང་བ་རེད་ཅེས་བརྗོད་མྱོད་ཟིན་ཟེར་བའི་སྐོར་གྱི་ ལན་འདེབས།

ཡང་སྐྱེ་ཉིད་གྱིས་གསུངས་དོན། དང་པོ། ག་རེ་བྱས་ཏེ་ཡིག་ཆ་དེ་ཡ་རྒྱལ་བ་མགོན་ཡ་རིན་པོ་ཆེར་
སྤུལ་བ་རེད། དེའི་རྒྱབ་ཏུ་དམིགས་ཡུལ་དང་བསམ་ཚུལ་གང་ཡང་ཡོད་མྱོད། འདི་རེད་ཅེས་ཐག་
གཅོད་བྱ་རྒྱ་ཏུ་ཅང་དགའ་ལས་ཁག་པོ་ཡིན་རུང་། ཡ་རྒྱལ་བ་ཡ་རིན་པོ་ཆེར་སྤུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་
འབྲེལ་བ་གང་ཞིག་ཆགས་མྱོད་པ་དེ་ང་ཚོ་ཆབ་སྲིད་གྱི་ལས་དོན་བྱེད་མཁན་ཚོས་བསམ་སྲོ་གཏོང་
དགོས་པ་ཞིག་ཡིན། གལ་སྲིད་ཡིག་ཆ་ཡ་རྒྱལ་བ་ཡ་རིན་པོ་ཆེར་གསང་བ་བྱས་ཏེ་སྤུལ། ཡ་རྒྱལ་བ་
མགོན་ཡ་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་སྐབས་དེ་དུས་གཟིགས་ཙམ་གནང་བ་ལས་བྱུགས་སྒྲིང་དེ་ཙམ་མ་གནང་
བ་དང་། དེ་ལ་བཟང་ངན་གྱི་བཀའ་ལན་མ་གནང་བ་བྱས་ཏེ་ལུས་སོང་ན། ཟླ་བ་ཁ་གས་སམ་ལོ་
གས་འདས་པའི་རྗེས་ལ་ཡིག་ཆ་དེའི་ཐོག་སྐད་ཆ་ཞིག་བྱུང་བ་ཡིན་ན། སྐབས་དེར་འདི་ཡ་རྒྱལ་བ་
ཡ་རིན་པོ་ཆེས་མཁྱེན་གྱི་ཡོད། སྤུལ་བ་ཞུས་ཡོད། གང་ཡང་གསུང་གི་མི་འདུག རྒྱུ་གྱུ་གྱུ་འབྱུག་
འབྱུག་བྱས་པ་མིན། ཡ་རྒྱལ་བ་མགོན་དོན་གྱི་བདག་པོ་མན་གྱིས་མཁྱེན་རྟོགས་ཡོད། འགྲིག་མེད་
ན་སྐབས་དེ་དུས་གསུངས་དགོས་པ་རེད་དེ་གང་ཡང་གསུང་མེད། ཡ་རྒྱལ་བ་ཡ་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་
ངོས་ལེན་གནང་བ་རེད་ཅེས་བརྗོད་མྱོད་ཟིན་གསུངས་འདུག

ལན་འདེབས། ཡོག་ང་ས་ཡ་རྒྱལ་བ་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་པ་ལོ་བརྒྱད་ཙམ་དུ་ཆོད་

མར་བཟུང་། གྲུས་ཚུ་སྒྲུང་འགོ་བཟུང་ནམས་ལྟ་ལོག་དམ་སྒྲིའི་སྒྲེ་བ་བྲུངས་པ་ངོ་མ་ཞིག་ཏུ་ཆད་མར་
བཟུང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་དབར་ནས་བོད་མི་སྒྲེ་བོ་མགོ་ནག་པ་སུ་ཞིག་གིས་སྒྲེ་བ་ནས་ཆེ་རབས་སུ་བྲན་
པའི་ཡུལ་དུ་བྱུང་ཙམ་ཡང་ཡོང་མི་ཤེས་པའི་མ་རུང་དགུ་རྒྱུད་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བསམ་སྒྲོལ་ལོག་ཏོག་
གིས་བྲགས་སྒྲུང་མ་བྱུང་བ་དང་། བཀའ་ལན་མ་གནང་བ་བྱས་ཏེ་ལུས་སོང་བ་ཡིན་ན་ཟེར་བ་
དང་། སྐད་ཆ་ཞིག་བྱུང་བ་ཡིན་ན་ཟེར་བ་སོགས་དེ་འདྲ་བྱུང་མེད་པ་དང་། འབྱུང་མི་སྒྲིའི་པ་ལྷ་དུམ་
ལ་རའི་མེ་ཏོག་དང་། རི་བོང་གི་ར་ལས་དགོན་པའི་གཡོ་སྒྲུ་བྲམ་གསུམ་དེ་སྒྲོལ་དངོས་རྗེས་གཙང་
དུ་གྱུར་པ་ཞིག་གསུངས་འདུག།

ཞ

བྲགས་སྒྲུང་མ་བྱུང་བར་ལུས་ཡོད་ནའང་འདྲ་ཟེར་བའི་སྒྲོལ་གྱི་ལན་འདེབས།

ད་དུང་ལུ་མ་བྱུང་གསུངས་དོན། སྐབས་དེར་ལྷ་སྐབས་མགོན་ལ་རིན་པོ་ཆེས་ཐད་ཀར་བཟང་ངན་གྱི་
གནས་ཚུལ་གང་ཡང་མ་གསུངས་པར་ལུས་ཡོད་ནའང་འདྲ། བྲགས་སྒྲུང་མ་བྱུང་བར་ལུས་ཡོད་
ནའང་འདྲ། གནས་སྐབས་རྟོག་དྲ་བཟོས་ན་དགོས་པ་མི་འདུག་དགོངས་ཏེ་ཁུ་སིམ་ངང་བཞག་
གནང་ཡོད་ནའང་འདྲ། ཡང་ཁོ་རང་ཆོ་རང་ལ་གསང་བའི་ཐོག་ནས་འདི་འགྲིག་མི་འདུག་ཡག་པོ་
བྱུང་མི་འདུག་ བྱིར་འཐེན་བརྒྱབ་ན་ཡག་པོ་རེད་ཅེས་གསུངས་ནས་ཁོང་ཆོས་ཀྱང་དེ་ག་རང་ཁྱ་གི་
ཡིན་ཞེས་སྐབས་དེ་དུས་དེ་ལྟར་ཁྱུས། དོན་དུ་བྱིར་འཐེན་མ་བརྒྱབ་པར་ལུས་པའམ། བྱིར་འཐེན་

བརྒྱུ་བ་པ་གསལ་པོ་མ་བྱུང་བ་ཡིན་ནའང་འདྲ། གང་ལྟར་ང་ཚོས་མགྲོགས་པོ་ཡིག་ཆ་དེའི་ཐོག་གྲུང་
བསྐྱངས་པའི་གནས་ཚུལ་འདི་མ་ཆགས་པ་ཡིན་ན། གླེང་བ་གཅིག་གཉིས་རྗེས་གྲུང་གཞི་ཞིག་
བསྐྱངས་པ་ཡིན་ནའང་གང་ཟག་གཞན་པ་ཚོས་བཟོས་པའི་གནས་སྐྱུངས་ཤིག་མ་གཏོགས། ཡིག་
ཆ་དེ་དོན་དུ་སྐྱབས་མགོན་ཡོང་བའི་པོ་ཆེས་དོ་བཞེས་གནང་ཆར་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཆགས་སྐྱུང་ཉིན་ཁ་ཆེན་
པོ་ཡོད་ཅེས་གསུངས་འདུག

ལན་འདེབས། ཡགོང་ས་མཆོག་གིས་དེ་འདྲ་ཅུ་བ་ནས་བྱུང་བ་མེད་བཞིན་དུ་བྱུང་ཡོད་
ནའང་འདྲ་ཟེར་བ་མང་པོ་ཞིག་བཀོད་དེ་མི་ལམ་གྱི་སྐྱུང་གཏམ་སྟོན་ཅན་ཞིག་རང་ཉིད་ཀྱི་རིག་པས་
གསར་དུ་བརྩམས། ཡགོང་ས་མཆོག་དང་། ཅུ་སྒྲུང་དཔོན་འབངས་གཉིས་ཀའི་མ་བྱུང་བའི་སྐྱུང་
གཏམ་སྟོན་ཅན་གསར་ཅོམ་བྱས་པ་དེ་སྟོན་སེལ་བྱེད་མཁན་གཞན་ཞིག་མེད་པར་རང་ཉིད་མི་
འཛོན་པ་ཞིག་ཡིན་ཁུལ་གྱིས་བག་ཆགས་ཆེན་པོ་བཞག་སོང་ཟེར་བའི་གཏམ་གྲུང་ཡོང་རེའི་མི་ལམ་
ཞིག་བསྐྱར་དུ་བཏང་བ་རེད་མ་གཏོགས་དེ་འདྲའི་གནས་ཚུལ་ཅུ་བ་ནས་བྱུང་མེད་པ་མ་ཟད། འབྱུང་
ཡང་མི་སྲིད་པའི་དོན་མེད་དཀྱིག་གཞི་འབྱུང་བའི་གཏམ་གྲུང་ཞིག་རེད། ཡགོང་ས་མཆོག་ནས་ཚོས་
སྲིད་གཉིས་ཅུ་མ་མ་ཟད། མང་ཆོགས་ནས་ལྟོ་ཟ་སྐྱུངས་དང་། གོས་གྲོན་སྐྱུངས་ཡན་ཆད་ཡོངས་
རྫོགས་ཀྱི་བྱུགས་འགན་བཞེས་མུས་སུ་ཡོད་པ་འདི་རིགས་སྐྱུ་ཉིད་ཀྱིས་མཁྱེན་རྟོགས་མེད་པ་ཡིན་
པ་ལས་བྱུགས་སྐྱུང་མེད་པར་ལུས་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་རེད། ལུས་ཚོར་འདི་གིས་བཀའ་སློབ་ལམ་སང་
ཐོབ་མེད་ནའང་བཀའ་ཚོགས་ལ་ཡིག་ཆ་དེ་མར་གནང་གི་ཡིན་ཞེས་བཀའ་ཕེབས་བྱུང་། བྱི་འཐེན་
རྒྱལ་ན་ཡག་པོ་རེད་ཀྱང་ཕེབས་མ་བྱུང་། ཁུ་སིམ་ངང་དུ་ཡང་བཞག་གནང་མ་སོང་། ལུས་ཚོར་

གསང་བའི་ཐོག་ནས་འདི་འགྲིག་མི་འདུག་ཡག་པོ་བྱུང་མི་འདུག་ཀྱང་ཐེབས་མ་བྱུང་། ཟླ་བ་གཅིག་གཉིས་རྗེས་སུ་གྲོང་གཞི་བསྐྱངས་པ་འང་མ་རེད། ཉིན་ཞག་གཅིག་ལས་འགྲུངས་གནང་མ་སོང་། ཏ་ཅང་གི་ཆགས་ཚུད་པོ། གོ་སྐབས་གང་ཡང་བརྒྱག་མེད་པ་ཏག་ཏག་གནང་བྱུང་སྟེ་རྟོག་གཞི་བཟོ་རྒྱུར་འབྲས་ཤོར་རྩ་བ་ནས་བྱུང་མེད་པ་སྐྱེ་ཉིད་བྱུགས་འདོད་ཁེངས་ངེས་བྱུང་ཡོད་པ་རེད། མདོ་དོན་སྐྱེ་ཉིད་ཀྱི་དོགས་པ་རྣམ་གཏོགས་དེ་ལྟ་བུ་ནི་མི་སུ་ཞིག་གིས་དྲན་མི་སྲིད་ལ། ང་ཆོའི་སྒྲ་སྒྲོབ་གཉིས་ཀའི་དབར་ལ་རྩ་བ་ནས་རྣམ་ཡང་ཡོང་གི་མ་རེད། དེས་ན་སྐྱེ་ཉིད་དེའི་དབར་དུ་རྒྱགས་ནས་དྲན་དགུ་འཕྲུལ་བཅུ་དེ་འདྲ་བ་མང་པོ་གསུང་ཆོ་མཐའ་མ་དེར་འདི་ཕྱི་གཉིས་མེད་དུ་འགྱུར་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་ཉིད་ལ་ཁེ་བཟང་གང་ཡང་ཐོབ་ཀྱི་མ་རེད་ཅེས་ནན་ཁུ་བྱ་གི་ཡོད།

ཐག་བཅད་ཆར་ནས་དགོངས་སྒྲོར་ཁུ་རྒྱ་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་རེད་ཟེར་བའི་སྒྲོར་གྱི་
ལན་འདེབས།

ཡང་སྐྱེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་ལས། གསྐབས་མགོན་ཡེན་པོ་ཆེས་ཡིག་ཆ་དེ་ཆོགས་གཙོ་དང་། བཀའ་ཤག་ཐོག་གནང་བྱུང་། སང་བཀའ་འགྲུག་གིས་བཀའ་འདྲི་གནང་སྟེ་བྱུགས་འགན་ཆེན་པོ་བཅི་གནང་གི་འདུག་ཅེས་དང་། མང་པོ་ཞིག་ལ་ཡིག་ཆ་འདི་ང་ཆོས་དང་སྤངས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཡོ་རྒྱལ་བ་ཡེན་པོ་ཆེར་དགོངས་སྒྲོར་ཁུ་ཆེད་དུ་ཡུལ་བ་ཡིན་ཞེས་པ་འདི་ཆད་ལྡན་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་མི་འདུག་སྟེ།

དགོངས་སྒྲོར་ཁྱུ་རྒྱུ་ནི་སྤྱིར་སྤངས་གི་ལྷགས་སྒྲོལ་ལྟར་བྱས་ན་ལས་ཀ་ཐག་མ་བཅད་གོང་དགོངས་
 སྒྲོར་ཁྱུ་དགོས་པ་མ་གཏོགས། ཐག་བཅད་ཚར་ནས་དགོངས་སྒྲོར་ཁྱུ་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་རེད།
 ང་ཚོས་ནི་བྱས་ཚར་བ་ཡིན། འགྲིག་གི་མི་འདུག་ན་ག་རེ་བྱེད་རྒྱུ་ཡོད། ཟེར་བའི་བཟོ་མ་གཏོགས།
 ལས་ཀ་ནི་ཚར་བ་རེད། དེར་བརྟེན་འདི་དགོངས་སྒྲོར་ཁྱུ་ལ་ཡིན་ཟེར་བ་འདི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པ་
 ཆགས་ཀྱི་མི་འདུག། སྒྲོན་ལ་མ་ཁྱུས་པར་མཐུག་ལ་ཁྱུས། དེ་ཡང་ལྷ་བ་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་ལ་ཁྱུས།
 དགོངས་སྒྲོར་ཁྱུ་དངོས་གནས་ཡིན་ན་དགོངས་པར་མ་བབས་པའི་རྣམ་འགྱུར་གསལ་པོ་བསྟན་
 གནང་སྐབས་ལམ་སང་དགོངས་སེལ་དང་། ཕྱིར་འཐེན་ཁྱུ་དགོས་པ་རེད་ཀྱང་། ད་ལྟ་ནང་སྤྱིར་
 བཀའ་སློན་གྱིས་གསུང་བ་བཞིན་དགོངས་སེལ་གྱི་སྟན་ཁྱུ་དེའི་ནང་ལ་འང་དགོངས་པ་དྲུངས་རོགས་
 ཁྱུ་བ་ལས་ཡིག་ཆ་དེའི་སྒྲོར་བྱར་ཙམ་ཡང་གྲོང་མི་འདུག། དེ་ནས་ལྷ་བ་གསུམ་བཞིའི་རིང་ང་ཚོའི་
 སྤྱི་ཚོགས་ནང་ཡིག་ཆ་དེ་ཡང་དག་པ་ཡིན་པ་དང་། འོར་འབྲུལ་བྱུང་མེད་པ་ཞིག་ངོས་ལེན་གནང་
 བ་མཐེགས་པོ་བྱས་ཏེ་བཞུགས་པའི་སྐབས་ལ་དགོངས་སྒྲོར་ཁྱུ་ལ་ཡིན་གསུངས་པ་དེ་འབྲེལ་
 མེད་རེད། དགོངས་སྒྲོར་ཁྱུ་ཆེད་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ཏག་ཏག་ཆགས་ཀྱི་མེད་པ་གསལ་པོ་
 རེད་ཅེས་གསུངས་འདུག།

ལན་འདེབས། དགོངས་སྒྲོར་ཁྱུ་ཆེད་དུ་བཅར། ཉིན་གྲངས་༡༥ མཚམས་ནས་ཞབས་
 བཅར་གྱིས་ཡིག་ཆ་ངོ་མ་སྟུན་བསྟར་གྱིས་དགོངས་སྒྲོར་ཁྱུ་ལ་དེ་ཆེད་དང་ལྡན་པ། ཁ་ཞེ་གཉིས་
 མེད་ཡང་དག་པ་ཞིག་རེད། ཡགོང་ས་ཡུལ་མགོན་སྐུ་ཕྱེད་༡༧ པ་ཆེན་པོ་མཆོག་དང་གུས་སྐུབས་
 འབངས་མདོ་ཁམས་ཁྱུ་བཞི་སྒྲུང་དུག་གི་མི་ངོ་ཤི་གསོན་ཡོངས་རྫོགས་དབར་སྤྱིར་སྤངས་རྗེ་

འབངས་ཀྱི་གནས་སྐྱབས་ཙམ་དུ་མ་ཟད། ཅུ་བའི་སྤྱི་མའི་དམ་ཆོག་འགྱུར་བ་མེད་པ་ཆེ་བྱི་མའི་ནམ་
 ཤེས་བཙུལ་ཡུལ་གོང་ན་མེད་པ་དེ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཙམ་དུ་མི་ཆད་པར་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་
 སུ་བྱུང་མ་གྱིང་བའི་བོད་ཡུལ་དེ་དཔྱལ་བའི་གོང་ཁྱེར་ལྟར་གྱི་དུས་སྐབས་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱུང་བའི་
 ཆོན་ཡང་སྤྱིར་སྐྱབས་ཙམ་མ་ཡིན་པར་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ལོག་ཏུ་ཚུད་པ་ཞིག་ཅོད་མེད་
 དུ་གྱུར་ཡོད་པ་བཙས་ལ་བརྟེན་ཐུགས་ཡིད་གཅིག་ཆེས་དང་། སློ་ཅེ་གཅིག་གཏོད་ཀྱི་དབང་གིས་
 ལས་ཀ་ཡག་ཉེས་ཇི་བྱུང་དག་སྐྱོན་དགོངས་སྐྱོར་དེ་ལ་མི་ཞུ་སུ་ལ་ཞུ། ཞུས་པ་དེ་ལ་སློབ་བཏགས་ཀྱིས་
 སྐྱོན་བརྗོད་ཤེས་ཐབས་མེད། ཆད་ལྡན་ཆགས་མི་འདུག་གསུངས་པ་དེ་ནོར་འབྲུལ་རེད། ཐག་བཙད་
 ཆར་ནས་དགོངས་སྐྱོར་ཞུས་པ་ཞིག་མ་རེད། དགོངས་སྐྱོར་ཞུས་པ་དེ་གོས་གཞི་དོན་ཆོན་གསུམ་
 མོས་མཐུན་བྱུང་བའི་ཐག་བཙད་རེད། གོས་གཞི་དེ་སྐྱོན་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་སྲིད་ན། ལག་ལེན་བསྟར་
 བྱུགས་ཀྱི་གོས་ཆོད་གཞི་ནས་འཛོག་དགོས་པ་ད་བར་བཙན་བྱོལ་བོད་མའི་ལུགས་སུ་ཆགས་ཡོད་
 པ་ལྟར་ང་ཆོས་ཀྱང་བྱུང་ཡོད། ཐེ་ཕན་སྲིད་གཞུང་གིས་ཡགོང་ས་མཆོག་བོད་ཀྱི་ཆོས་སྲིད་གཉིས་
 ལྡན་གྱི་དབུ་བྱིད་དུ་ངོས་ལེན་ཞུས་པའི་ཐོག་ནས་ཡགོང་ས་མཆོག་ཐེ་ཕན་དུ་འཆོམས་འདྲི་གཟིགས་
 སྐྱོར་ཐབས་བྱུགས་ཀྱི་མཆོན་ཞིབ་བསྟར་གནང་རྒྱ་དང་། རྒྱ་གར་དང་། བལ་ཡུལ་གང་སར་བོད་
 མའི་སློབ་གྲུ་སྤྱི་མཆུངས་རོགས་རམ་ལེན་བྱུགས། ཐེ་ཕན་ཁུལ་དུ་ཆོས་ཆོགས་ཡོད་མུས་ཐོག་ཡར་
 རྒྱས་གཏོང་བྱུགས། ཕན་ཚུན་གཉིས་ཕན་འབྲེལ་ལམ་བྱེད་བྱུགས་བཙས་གོས་ཆོད་འཛོག་རྒྱ་ཡིན་
 པ་ལས་ཆར་བ་ཞིག་ཅི་ལ་ཡིན། གོས་གཞི་དེར་སྐྱོན་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་སྲིད་ན། འགྲིག་མི་འདུག་བྱི་
 འཐེན་གྱིས་གསུང་ན་དེ་རང་བྱ་རྒྱ་རེད། འགྲིག་གི་མི་འདུག་ན་ག་རེ་བྱེད་རྒྱ་ཡོད་ཅིས་ང་ཆོས་ཞུས་

གྲུང་མེད་ལ་ཁྱེ་གི་ཡང་མ་རེད། ཚར་བ་ཡང་མ་རེད། དེར་བརྟེན་དགོངས་སྒྲོར་ཁྱེས་པ་དེ་ཡང་དག་
 ལུན་པའི་རྒྱ་མཚན་མིག་གིས་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཞིག་རེད། ང་ཚོས་དང་དུ་སྤངས་ནས་དགོངས་སྒྲོར་
 ཁྱེས་པ་ཞིག་ལོས་གྲུང་ཡིན། དེ་མིན་ན་ང་ཚོའི་ཡིག་ཆ་བྱིད་རྣམ་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཡོད་པ་དེ་བཙན་འཕྲོག་
 གནང་ནི་ག་ཡིན། ང་ཚོ་བཞུགས་སྐྱར་དུ་བཀའ་འགྲུག་གནང་བ་ཞིག་གྲུང་མ་ཡིན་མགོ་བདེ་དྲན་
 འཕྲུལ་དེ་འདྲ་གང་ཡང་མ་རེད། གུས་ཚོས་ཡིག་ཆ་ངོ་མ་ཕྱག་རྒྱ་མ་ཕུལ་བར་ངག་ཐོག་ནས་ཁྱེ་མ་ཁས་
 འདྲ་བྱས་ཡོད་ན་བྱིད་ཚོས་དགོངས་སྒྲོར་ཁྱེ་རྒྱ་དངོས་གནས་མ་རེད་གསུང་སྟེ། ཡིག་ཆ་ངོ་མ་དང་
 སྤངས་གྱིས་ཕུལ་བ་དེ་དངོས་གནས་མ་རེད་སྟེས་བརྗོད་ཐུབ། གུས་ཚོ་ཐོག་མར་མཇུག་ཕྱག་ཕུལ་
 བའི་སྐབས་ནས་དགོངས་འཕྲུག་གི་རྣམ་པ་མཇུག་སོང་། བཀའ་མོལ་ཁྱེ་སྐབས་གྲུང་རྣམ་ཀུན་དང་
 མི་འདྲ་བར་སློབ་བཟང་སྦྱོར་བ་དང་། དབྱུང་བ་གཞན་ཞིག་མཉམ་བཙུག་ཁྱེ་འདུག་པ་བཙས་ཡིག་ཆ་
 མ་ཕུལ་གོང་ནས་དགོངས་འཕྲུག་ཡོད་ཡོད་པ་གྱུར་འདུག་ བྱིད་རྣམ་པ་རྒྱུན་དུ་ལྷན་བཙུག་གིས་
 གནས་ཚུལ་ཁྱེ་སྐབས་ཡོད་སྟབས་ང་ཚོར་དགོངས་འཕྲུག་འགྱུར་རྒྱུ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པ་རེད། ཡོག་ས་
 མཚོག་ནས་བྱིད་རྣམ་པར་ཐུགས་ཡིད་ཆེས་གནང་གི་ཡོད་རེད། བྱིད་རྣམ་པས་སྟན་སེང་ཁྱེ་ཕྱོགས་
 རི་བྱེད་གསལ་པོ་འདི་ལྟར། གུས་ཚོས་དགོངས་སེལ་སྟན་ཁྱེ་ཕུལ་བ་དེ་ཡིས་དབང་ཡེ་རིན་པོ་ཆེར་
 མ་ཕུལ་བར་གུས་ཚོར་ཕྱིར་སློག་གནང་བ་དེ་བྱིམས་དོན་གཉིས་འགལ་ཞིག་རེད། དེར་མ་ཟད་ཡིས་
 ཐོག་རྒྱུ་མ་བརྒྱབ་པ་དེ་མཇུག་སྟེ་མ་རུང་པའི་བྱིམས་འགལ་རེད། གུས་ཚོས་ཡིག་ཆ་དེ་འགྲིག་མེད་
 ན་ཕྱིར་འཐེན་ཁྱེ་གི་ཡིན་པ་སྤྲེལ་ཁྱེས་གྲུང་ཕྱིར་འཐེན་བྱེད་དུ་མ་བཅུག་པར་ཡིག་ཆ་བཙན་འཕྲོག་
 གིས་འཛམ་གླིང་དུ་བསྐྱགས་པ་དེ་འདྲ་རྒྱལ་གྱི་བྱིམས་འགལ་རེད། མི་སྦྱོད་ལས་འདས་པའི་བྱ་

སྒྱུད་རེད་ཡོད། རྗེ་འབངས་སྒྲ་སྒྲོབ་དབར་གྱི་དངོས་རྗེན་གནས་ཚུལ་མཐའ་དག་ཏག་ཏག་ཆགས་
 མ་བཅུག་པ་དེ་འདི་ཕྱི་གཉིས་འགལ་བྱེད་རྣམ་པས་བཞོས་པ་རེད། ང་ཚོས་སྒྲ་རྗེས་སུ་བཤད་པ་ལ་
 འགྱུར་བ་མེད། ལས་ཀ་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་ལྷག་བསམ་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་ཡིན་ཅེས་ཐེ་ཚོམ་མེད་
 བར་བརྗོད་ཆོག་གི་ཡོད།

༢

ས་ཡིག་བརྒྱབ་ཚར་དུས་ལས་ཤོག་ཡིན་མིན་ལ་བྱུང་པར་མེད་ཟེར་བའི་སྐོར་ལན་
 འདེབས།

ཡང་སྐྱུ་ཉིད་གྱི་གསུང་ལས། ལས་ཤོག་ཐོག་གིས་མེད་ཅེས་བྲིལ་བསྒྲགས་གནང་གི་འདུག ལས་
 ཤོག་ཐོག་གིས་མེད་པའི་དབང་གིས་ཡིག་ཆ་འདི་རུས་པ་ཚུང་དུ་འགྲོ་བྱུ་ཡོད་པ་ཞིག་མ་རེད། སྡེ་ཚན་
 གཉིས་གྱི་དབར་གྲོས་མཐུན་བཞག་པའི་སྐབས་ཤོག་བྲུག་ཅང་མའི་ཐོག་འབྲི་བ་མ་གཏོགས་ལས་
 ཤོག་ཐོག་འབྲི་སྒྲོལ་ཡོད་པ་མ་རེད། ལས་ཤོག་ཐོག་གིས་པ་ཡིན་ན་སུའི་ལས་ཤོག་ཐོག་འབྲི་གི་ཡིན་
 ནམ། སྡེ་ཚན་གཉིས་མཉམ་དུ་ལས་ཀ་བྱེད་བྱུ་ཡིན་སྐབས་སྡེ་ཚན་གཅིག་གི་ལས་ཤོག་བེད་སྒྱུད་
 གཏོང་ན་འགྲིག་ཐབས་ཡོད་པ་མ་རེད། གཉིས་ཀའི་མཉམ་དུ་སྒྱུད་པའི་ལས་ཤོག་ནི་ཡོད་པ་མ་རེད།
 རྒྱལ་ཁབ་ཡན་ཚུན་གྲོན་མཐུན་བཞག་སྐབས་ཁྲིམས་གྱི་ཤོག་བྲུང་དང་། ཡང་ན་ཤོག་བྲུག་ཅང་མའི་
 ཐོག་འཛོག་བྱུ་རེད་མ་གཏོགས་ལས་ཤོག་བེད་སྒྱུད་མ་བཏང་བའི་བྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིག་ཆའི་རུས་པ་

ཆེ་ཆུང་འགོ་བ་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་རེད། ས་ཡིག་བརྒྱབ་ཆར་དུས་དེ་ག་རང་གིས་འགྲིག་གི་ཡོད་པ་
རེད། ལས་ཤོག་ཡིན་མིན་བྱད་པར་མེད་ཅེས་གསུངས་འདུག

ལན་འདེབས། ལས་ཤོག་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱད་པར་མེད་ན་ལས་ཤོག་བཟོ་དགོས་དོན་མི་
འདུག་ལ། ལས་ཤོག་ཟེར་བའི་མིང་དེ་ཡང་ཡོད་དོན་མེད། ཡན་ཚུན་སོ་སོའི་ལས་ཤོག་ཐོག་གོས་
ཆོད་བོད་རྒྱ་གཉིས་ཀའི་ཡི་གེ་བྲིས། རྒྱགས་སོ་སོས་འདྲ་མཚུངས་ཆ་རེ་ཉར་དགོས་པ་དང་། གོས་
ཆོད་ངོ་མ་འཛོག་ཐུབ་ན། རྒྱགས་སོ་སོའི་ལས་ཐམ་བཞོད་ཐོག་ཡིག་ཆ་འཛོག་མཁན་སྐྱེ་ཆ་བ་ཀྱིས་
མིང་རྟག་བཞོད་དགོས་པ་དེ་སྤྱི་སྤྱོད་རེད། ལས་ཤོག་མེད་པ་མ་རེད། ལས་ཤོག་བེད་སྤྱོད་མ་བྱས་
པ་རེད། རྟེན་ཆ་གཉིས་ཀའི་རྟགས་ཐེལ་བརྒྱབ་མེད། གོས་ཆོད་ཡིན་ན་རྟགས་ཐེལ་ཡང་རྒྱ་གཉིས་
པ་རེད། ཐག་རིང་བོར་སྒྲུབ་བྱས་ཏེ་འགོ་དགོས་དོན་མེད། དཔེར་ན། སིམ་ལར་བོད་རྒྱ་དབྱིན་
གསུམ་ཆིངས་འདུམ་གྱི་ཡིག་ཆར་རྟེན་ཆ་གསུམ་ཀས་མིང་རྟགས་ས་ཡིག་བརྒྱབ་ཡོད་ཀྱང་དེས་མ་
ཡན་པར་རྟགས་ཐེལ་རྒྱ་གཉིས་ན་འང་རྒྱ་ནག་གིས་རྟགས་ཐེལ་མ་བརྒྱབ་པས་ཐག་མ་ཆོད་པར་
བོད་དབྱིན་གཉིས་ཀྱིས་བྱར་ཆིངས་ཡིག་ཆ་བཞག་ཡོད་པ་དེ་གཅིག་རེད། གཉིས་ནས་བེ་ཅིང་དུ་
བོད་རྒྱ་ཆིངས་ཡིག་དོན་ཚན་༡༧ བཞག་པའི་ཡིག་ཆ་ལ་བོད་རྒྱགས་ཀྱི་སྐྱེ་ཆ་རྣམས་ནས་ཀྱང་ས་
ཡིག་བརྒྱབ་ཡོད་ན་འང་དེས་མ་ཡན་པར་རྟགས་ཐེལ་གསར་བཟོ་བྱ་དགོས་ཐུག་ཚུལ་ཤོད་བཞིན་པ་
དེ་རེད། འོན་ཤོག་བྱ་ཡང་གཙང་མའི་ཐོག་བྲིས་པ་ཡིན་ནམ། དངོས་བདེན་བཤད་ན་དེ་འདྲ་རེད།
འོན་ཀྱང་སྐྱེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས་ཐོན་ཆོད་ལས་རྒྱ་མཚན་གང་ཡང་མ་དགོས་པ་ཡིན་ན་སྐྱེ་ཉིད་ཀྱི་
ཐུགས་གཤིས་དང་རང་མོས་རེད། ང་ཆོས་ངོས་ལེན་ཞུ་གི་མ་རེད། རྒྱེ་བོ་གཞན་སུ་ཞིག་གིས་ཀྱང་

སྐྱུ་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་གཤིས་ལ་ངོས་ལེན་ཞུ་གི་མ་རེད།།

ཡ

འདི་ལ་གྲོས་འཆམ་བྱུང་བ་ཞེས་བརྗོད་ནས་ཟེར་བའི་སྒྲིབ་ཀྱི་ལན་འདེབས།

ཡང་གསུངས་དོན། གྲོས་གཞི་ཡིན། གྲོས་ཚད་མིན་ཞེས་ཚར་མང་པོ་བཤད་འདུག ཐོག་མར་ང་
 ཚོས་བཀའ་མོལ་ཞུས་སྐབས་གྲོས་གཞི་ཡིན། གྲོས་ཚད་མིན་ཞེས་ཅུ་བ་ནས་གསུང་གི་མི་འདུག ང་
 ཚོ་ཚྱོད་བཞི་ཙམ་རིང་བཀའ་མོལ་བྱུང་ཡོད། མི་གཞན་བརྒྱད་ནས་ཀྱང་བཀའ་མོལ་བྱུང་ཡོད། དེའི་
 རྗེས་ཤིག་ལ་འདི་གྲོས་གཞི་རེད་མ་གཏོགས་གྲོས་ཚད་མ་རེད་ཅེས་པའི་བཀའ་མོལ་ཞིག་གསུངས་
 འདུག་ཀྱང་། གྲོས་གཞི་རེད་གྲོས་ཚད་མ་རེད་ཅེས་པའི་བཀའ་མོལ་འདི་ཡང་གཞི་ཅུ་ཡོད་པ་ཞིག་
 གཏན་ནས་མ་རེད། གྲོས་གཞི་དང་གྲོས་ཚད་ཀྱི་འབྲི་སྒྲུངས་ལོགས་སུ་ཡོད། གྲོས་གཞི་ཡིན་ན་དབྱིན་
 རིའི་སྐད་ལ། ཏུ་ཀན་སི་ཏར་དང་། བོད་སྐད་ལ་ཡིན་ན་དོན་གནད་འདི་འདྲ་ཞིག་ཐོག་དགོངས་
 བཞེས་གནང་རྒྱུ་དང་། ཡང་ན་བཀའ་བསྐུར་ཞེས་འབྲི་དགོས་པ་མ་གཏོགས། འདི་ལ་གྲོས་འཆམ་
 བྱུང་བ་ཞེས་བརྗོད་ནས་ད་དུང་གྲོས་གཞི་ཡིན་གསུངས་པ་ཡིན་ན། དེ་ནི་ཐུ་གུ་མགོ་སྒྲིབ་གཏོང་བ་
 ལྟ་བུ་རེད། རྒྱ་མཚན་ལྟར་པ་མིན། རྒྱ་ཡིག་དང་བོད་ཡིག་གཉིས་ཀའི་འགོ་ལ་གྲོས་གཞི་དོན་ཚན་
 གསུམ་གྱི་ཐོག་ལ་མཐའ་མའི་གྲོས་འཆམ་བྱུང་བ་འདི་ལྟར་ཡིན་ཞེས་མཁུག་ལ་གྲོས་མཐུན་བྱུང་བའི་
 ཚིག་གསལ་པོ་ཡོད་པ་ཡིག་ཆ་དེ་རང་གྲོག་ན་མཁུན་གྱི་རེད། དེར་བརྟེན་གྲོས་གཞི་དོན་ཚན་གསུམ་

གྱི་ཐོག་གྲོས་འཆམ་བུང་བ་ནི་རང་ལུགས་རང་སྐྱོང་བྱེད་རྒྱུ་དོན་ལེན་རྒྱུ་སྐྱོར་བྱེད་རྒྱུ་
 དང་། གསལ་མགོན་པོ་ཆེ་བོད་ཀྱི་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀྱི་དབུ་བྱིད་ལ་དོན་ལེན་རྒྱུ་སྐྱོར་བྱེད་
 རྒྱུ། ལས་དོན་ཚང་མ་མཉམ་འབྲེལ་གྱི་ཐོག་ནས་བྱེད་རྒྱུ་ཟེར་བ་གསུམ་ལ་གྲོས་འཆམ་བུང་བ་ཡིན་
 ཞེས་བྲིས་ཡོད་འདུག འདི་གྲོས་གཞི་རེད་གྲོས་ཚད་མ་རེད་གསུངས་པ་འདི་དངོས་ཡོད་རྩ་བ་ནས་
 མ་རེད། ད་རེས་ཡིག་ཆ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་སྐོར་ངས་གསལ་བཤད་ཞུ་དགོས་པ་འདི་རྣམས་
 ཡིན་ཞེས་གསུངས་འདུག

ལན་འདེབས། སྐྱེ་ཉིད་ཀྱིས་ང་ཚོའི་ཡིག་ཆ་དོན་ཚན་གསུམ་པོའི་མིང་ཚིག་གསར་བཟོ།
 འབྲེལ་བཤད། གོ་བ་ལོག་སྐྱུར་ཞེ་ཅིག་ལས་དོན་ཚན་གསུམ་གྱི་མིང་ཚིག་རང་གནས་སུ་རྩ་བ་ནས་
 བཞག་མི་འདུག དཔེར་ན། ང་ཚོའི་ཡིག་ཆར་གྲོས་གཞི་གྲོས་མཐུན་འཁོད་པར། ཉིད་ཀྱིས་འདི་ལ་
 གྲོས་འཆམ་བུང་བ་ཞེས་ཁ་ལོ་བསྐྱུར་ཏེ་བྲིས། བོད་ཀྱི་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཞེས་པར། ཉིད་ཀྱིས་
 ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཞེས་བུང་དུ་བཏང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་ཡར་རྒྱས་གཏོང་
 རྒྱུ་འབད་བ་མཉམ་བཅུན་ཞེས་པར། ཉིད་ཀྱིས་ལས་དོན་ཚང་མ་མཉམ་འབྲེལ་གྱི་ཐོག་ནས་བྱེད་
 རྒྱུ་ཟེར་བ་གསར་བཟོ་གནང་སྟེ་ལོག་བཤད་སྐྱོ་ཚོགས་ཤིག་བྲིས་ཡོད་པ་དེ་དག་རང་གཞན་ཚང་མ་
 ལུ་གུ་མགོ་སྐོར་གཏོང་བ་ལྟ་བུ་རང་རེད། དཔེར་ན། ང་ཚོ་ཐོག་མར་བཀའ་མོལ་ཞུ་སྐབས་ཡིག་ཆ་
 དོན་ཚན་གསུམ་ལག་པར་ཡོད་དུས་སྐྱེ་ཉིད་ལ་སྐྱུན་ཡོད་པ་མ་ཟད་ཐུགས་ཀྱང་ཀྱོག་ཀྱོག་དེ་འདྲ་
 ཞིག་མིན་ཤིང་བྱས་ཏེ་རྒྱ་མཚན་གཞན་དག་ལས་ཡི་གེའི་མིང་ཚིག་དོ་སྦྱོར་དགོས་ཤིག་བྱས་མེད།
 དེ་རྗེས་སྐྱེ་ཉིད་ཀྱིས་ཡིག་ངག་གཉིས་ཐོག་ནས་ཡི་གེའི་མིང་ཚིག་ཁ་ལོ་བསྐྱུར་ནས་གོ་དོན་ལ་ལོག་

འབྲེལ་བརྒྱབ་པར་བརྟེན་ཡི་གཏི་མིང་ཚིག་དང་གོ་དོན་བཅས་པར་ངོ་སྤྲོད་འབྲེལ་བརྫོད་བྱེད་དགོས་
 བྱུང་བ་རེད། ང་ཚོའི་ཡིག་ཆར་གྲོས་གཞི་གྲོས་མཐུན་ཞེས་འཁོད་པ་དེ་རང་ཡིན། གྲོས་གཞི་དང་
 གྲོས་ཚོད་འབྲི་སྟངས་ལོགས་སུ་ཡོད་སྟེ། བཀའ་སྤྱད་ཞེས་བྲིས་ནའང་ལོས་ཚིག་ འོན་ཀྱང་ང་ཚོས་
 བྱེད་སྟངས་དེ་ལྟར་བྲིས་ཡོད། ཡིན་གཅིག་མིན་གཉིས་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལྟར་དགོས་དོན་ཡོད་
 པ་མ་རེད། ལྷག་པར་དུ་བོད་ཡིག་གི་མིང་ཚིག་དང་དེ་འབྲེལ་གྱི་གོ་དོན་བོད་ཡིག་གིས་ཤེས་པ་རང་
 རྒྱ་འཁོར་ངེས་ཡིན་པ་ལས་དབྱིན་ཇིའི་སྐད་ཡིག་ཁོ་ནར་སློ་གཏད་དགོས་དོན་མེད། དབྱིན་སྐད་དང་
 རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་ཁོ་ནར་སློ་གཏད་བཅོལ་བ་དེ་སྐྱེ་ཉིད་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་ཅམ་ལས། འདོད་ཚུལ་གཞན་
 ལ་བྱབ་མི་རུང་བ་ཡིན། གང་ལགས་ཤེ་ན། ཐོན་མིས་བོད་ལ་ཡི་གཏི་སློལ་གཏོད་ནས་ཡི་གཏིའི་
 རྣམ་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པའི་མདོ་བསྐྱུགས་གཉིས་ཀྱི་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་
 སོགས་མདོར་ན་རྒྱ་ཚིག་མ་ལུས་པ་བོད་ཡིག་གིས་བདག་ཏུ་བཟུང་ནས་ཡོད་པ་དེ་རིམ་བཞིན་རྩ་
 ཉིད་ཆགས་གཞིར་སོང་། ཁོང་ཉིད་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་དུ་ཤོར་མི་རུང་བ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། རྒྱ་ཡིག་དང་
 བོད་ཡིག་གཉིས་ཀའི་འགོ་ལ་གྲོས་གཞི་དོན་ཚན་གསུམ་གྱི་ཐོག་ལ་མཐའ་མའི་གྲོས་འཆམ་བྱུང་བ་
 འདི་ལྟར་ཡིན་ཞེས་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོད་པ་སྐྱེ་ཉིད་ཀྱིས་མཐུན་པ་དང་གཞིགས་པ་བྱུང་ཡོད་ན། དེ་
 བེ་ལྟ་འདྲེ་མི་གསུམ་གཞན་སུ་ཞིག་གི་ཡིན་ན་ལས། ང་ཚོ་མདོ་ཁམས་ཀྱི་བཞི་སྐད་དུག་དང་། ཐེ་
 བཅན་ཡིག་ཆའི་ནང་མ་གསལ་བ་མང་པོ་ཞིག་གསར་དུ་བྲིས་ནས་ཡས་ཤིང་མས་ཤིང་ཅེས་མང་པོ་
 ཞིག་གསུངས་པ་དེ་དག་དངོས་ཡོད་རྩ་བ་ནས་མ་རེད། རྐྱེ་ཉིད་ཀྱིས་ང་ཚོའི་ཡིག་ཆའི་སྐོར་གསལ་
 བཤད་ཞུ་དགོས་ན་ཞལ་རྩུན་དང་། གཡོ་འབྲུལ་གྱི་འབྲུབ་སྟོན་གནང་བ་ཡིན་ཅང་། རྐྱེ་ཉིད་ལ་ད་

བར་གྱི་ང་ཚོའི་ངོས་འཛིན་ནོར་བུ་ཡིན་པ་གསལ་བོ་ཤེས་བྱུང་ལ། ཚང་མས་སྐྱེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་དག་གང་
འདྲ་ཞིག་ཡིན་མིན་གསལ་བོ་ཤེས་ན་ཡག་པོ་འདུག་མ་གཏོགས་ང་ཚོའི་སྒྲ་མ་ཞིག་ཡིན། སྒྲ་མས་
གཡོ་འབྱུལ་འདི་འདྲ་གནང་གི་མ་རེད་བསམ་ནས་བསྐྱད་པ་ཡིན་ཕྱིན་ཏེ་ཅང་གི་ཉེན་འགལ་ཆེན་པོ་
ཆགས་འདུག་ཅེས་ནན་པོ་ཞུ་གི་ཡོད།

ར

བཙན་དབང་གིས་ས་ཡིག་རྒྱག་བཅུག་པར་ར་འབྲོད་ཡོད་པ་གཅིག་ཀྱང་བྱུང་མེད་
སྒྲོར་གྱི་ལན་འདེབས།

ཡང་སྐྱེ་ཉིད་ཀྱིས་འདི་འདྲ་གསུངས་འདུག་མདོ་སྟོད་མང་ཚོགས་ལ་བཀའ་འདྲི་ཞུས་པ་འདི་བཙན་
དབང་བྱས་པ་རེད་ཟེར་བ་བྱུང་འདུག་མི་མང་ཚོ་མགོ་འཁོར་གྱི་མ་རེད་བསམ་གྱི་ཡོད། ཡིན་ཡང་
མདོར་བསྡུས་ཤིག་ཞུས་ན་སྐད་ཆ་འདྲི་སྟངས་ཚད་ལྡན་ཞིག་ཡོད་པ་བྱ་རྒྱུ་གལ་ཆེ། དེར་བརྟེན་བཀའ་
ཚོགས་ཕྱན་མོང་ནས་ཐོག་མར་བཀའ་འདྲི་ཞུས་པའི་གསལ་བསྒྲགས་ནང་འཛིགས་ཞུས་
དང་། འཆར་སྒྲུང་མེད་པའི་ཐོག་ནས་སོ་སོའི་དགོངས་པར་གང་ཡོད་གསུངས་རོགས་གནང་ཞེས་
ཞུས་ཡོད་མ་གཏོགས། རྒྱལ་སྐྱོར་གནང་རོགས་ཚོག་ཟུར་ཙམ་ཞུས་མེད། ལྷག་པར་དུ་སྐྱེ་འཛིན་
འཁོར་ཐག་ཐོག་ངག་ནས་ཞུས་པའི་ནང་ངས་ཡང་ཡང་ལྷ་བ་སྐྱོར་བྱས་ནས་སོ་སོའི་དགོངས་པར་
གང་ཡོད་གསུང་དགོས་པ་དང་། མི་གཞན་གྱིས་སྒྲིབ་ཁ་བསྐྱུར་འོག་མི་འགྲོ་བ་དང་། གཞུང་དང་

གཞུང་མ་ཡིན་པ་གང་གི་དབང་བསྐྱར་འོག་མི་འགྲོ་བར་རང་དབང་གི་བསམ་ཚུལ་འདོན་དགོས་
 ཞེས་གསལ་བོ་ཞུས་ཡོད། དེལ་བསྐྱབས་ཐབས་མཁན་ཆོར་ཡང་ཡིག་ངག་གཉིས་ཐོག་ནས་རང་
 དབང་ཆ་ཆང་ཡོད་པའི་ཐོག་ནས་གནང་དགོས་མ་གཏོགས། གཞུང་གི་ངོས་ནས་འདི་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་
 བྱེད་དགོས་བཤད་པ་མེད། ས་གནས་གཅིག་ལ་བསམ་འཆར་བསྐྱབས་པའི་ཉིན་མོ་ང་སླེབས་སོང་། དེ་
 སྐབས་ཡང་བསྐྱར་ངས་ལྷ་བསྐྱོར་བྱས་ཏེ་གསལ་བོ་ཞུས་པ་ཡིན། ས་གནས་ཡོངས་ལ་ལས་བྱེད་པ་
 ཆོས་བཀོད་བྱུང་བྱས་པ་ནང་བཞིན་བྱེད་སྒྲུངས་འབྲུས་ཆང་མ་བྱུང་བ་མང་བོ་འདུག ཁ་ཤས་ལ་ཡིག་
 ཆ་གཞུང་གི་སྐྱེ་ཆ་གི་ངོས་ནས་སློགས་བྱུང་ཡག་པོ་མ་བྱུང་བ། འདྲ་མིན་སྐྱ་ཆོགས་ཤིག་བྱུང་འདུག
 ཡིན་ཡང་གང་དུ་བཅན་དབང་བྱས་པ་དང་། བྱས་ནས་འགལ་ལྷོར་ས་ཡིག་བརྒྱབ་བཅུག་པ། ས་
 གནས་འདི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་མི་འདི་འདྲ་ཞིག་ལ་བཅན་དབང་འདི་འདྲ་ཞིག་བཏང་ནས་ས་ཡིག་བརྒྱབ་
 བཅུག་པ་རེད་ཟེར་བའི་ར་འཕྲོད་ཡོད་པ་ད་ལྟ་གཅིག་ཀྱང་མ་བྱུང་། གལ་སྲིད་དེ་འདྲ་བྱུང་ཡོད་ན་ད་
 ཏུང་ཡང་གསུང་ཆོག་གི་རེད། བྱེད་རང་ཆོའི་ནང་མ་བྱེན་ཡོད་ན་གསུང་རོགས་གནང་། དེ་ལྟར་བྱེད་
 མཁན་ལ་སྒྲིག་མཐུན་གྱི་ཆར་གཙོད་བྱེད་རྒྱུ་མ་གཏོགས་འགྲིག་བཞག་བརྗོད་རྒྱུ་ཅ་བ་ཉིད་ནས་མེད།
 ལས་བྱེད་པས་དེ་འདྲ་བྱས་ཡོད་ན་ནོར་འབྲུལ་ངོས་ལེན་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། དེ་འདྲ་གང་དུ་འང་བྱུང་ཡོད་པ་
 མ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག དེ་འདྲ་བྱུང་བ་དེ་ཆོས་གངས་འདི་འདྲ་ཞིག་ས་གནས་འདི་འདྲ་ཞིག་ས་ཡིག་
 རྒྱག་མཁན་འདི་འདྲ་ལ། ལས་བྱེད་འདི་འདྲ་ཞིག་གིས། གང་ཟག་འདི་འདྲ་ཞིག་གིས་བཅན་དབང་
 བཏང་ནས་གཞུང་གི་ཐོག་ས་ལ་ས་ཡིག་བརྒྱབ་བཅུག་པ་རེད་ཟེར་བའི་ར་སློབ་བྱེད་རྒྱུ་ཡོད་ན་དེ་ནི་
 མ་འགྲིག་པ་ངོས་ལེན་ཞུ་གི་ཡིན། བྱུང་མེད་པར་བྱུང་འདུག་ཟེར་ན་ཕན་ཐོག་གང་ཡང་མེད་ཅིས་

གསུངས་འདུག

ལན་འདེབས། སྐད་ཆ་འདྲི་སྒྲུངས་ཚད་ལྡན་ཅུ་བ་ནས་བྱང་མེད་པ་མ་ཟད། བཅན་དབང་
 ཡང་བཏང་ཡོད་པ་རེད། འོན་གང་འདྲ་བྱས་ཏེ་ཚད་ལྡན་བྱང་མེད་ཅེན། བཀའ་ཚིགས་ཀྱི་ཐོག་མར་
 ས་ཡིག་ལེན་སའི་ཡིག་ཆ་དེར་ས་ཡིག་རྒྱག་དང་མི་རྒྱག་ཐག་གཅོད་དགོས་ཞེས་དང་། འགྲེལ་བཤད་
 རྒྱག་མཁན་འགའ་རེས་མདོ་དོན་བོད་གཞུང་འདེམས་དང་། ཅུ་བཞི་སྐར་དུག་འདེམས་ཐག་གཅོད་
 དགོས་ཟེར་བ་དང་། འགའ་རེས་ལ་རྒྱལ་བ་ཡེ་ལྷོ་པོ་ཆེ་འདེམས་དང་། ལི་ཐང་ཨ་ཐར་འདེམས་
 ཞེས་ཟེར་བ་བྱས་ཡོད་པ་རེད། མདོ་སྟོད་མང་ཚོགས་ནས་འགའ་རེས་གནད་དོན་གཞུང་ནས་ཐག་
 གཅོད་མི་ཐུབ་པ་ག་རེ་བྱང་བ་རེད། ཅུ་བཞི་སྐར་དུག་གི་འགོ་བྲིད་ཚོས་ཁས་མ་སྒྲུངས་པ་ག་རེ་བྱང་
 ཡོད་པ་རེད། བཀའ་ཚིགས་ལྡན་རྒྱས་དང་། ཅུ་སྐར་འགོ་བྲིད་ཚོ་ཚོད་བཞི་ཙམ་རིང་བཀའ་མོལ་གང་
 འདྲ་གནད་ཡོད་དམ། ཅུ་སྐར་ནས་རྒྱ་མཚན་ག་རེ་ཞུ་གི་ཡོད་དམ། ང་ཚོས་གནས་ཚུལ་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་
 ཏོགས་ཡོད་པ་དགོས་ཀྱི་འདུག་ཟེར་བ་སོགས་མི་མང་པོས་བསམ་ཚུལ་མང་པོ་དོགས་འདྲི་ཞུས་ཡོད་
 པ་རེད། དེ་འདྲའི་དོགས་འདྲི་ཡོངས་སྐབས་ཕྱོགས་མཐའི་ལས་བྱེད་ཚོས་དེ་ཚོ་ང་ཚོས་གང་ཡང་མི་
 ཤེས། ང་ཚོར་བཀའ་ཚིགས་ནས་ས་ཡིག་སྒྲུངས་ཤོག་ས་ཡིག་རྒྱག་སའི་འགོ་དང་ཤོག་འདི་འདྲ་
 འདུག་ གྲུལ་ཁབ་ཀྱི་ཚིགས་འདུ་མ་རེད། དྲི་བ་དྲི་ལན་བྱ་རྒྱུ་མ་རེད། གནས་ཚུལ་འགྲེལ་བཤད་
 གོ་བསྐྱར་བྱ་རྒྱུ་མ་རེད། ས་ཡིག་རྒྱག་དགོས་ཀྱི་ཡོད་རེད་ཅེས་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་བྱེད་སྒྲུངས་གཅིག་
 པ་ལྟ་བུ་བྱས་འདུག་ ལྟག་པར་དུ་གངས་སྐྱོད་ཚོགས་ཁང་ནང་བཀའ་སློན་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱལ་
 ནས་འགོ་བྲིད་དེ་ས་ཡིག་ལེན་དུས། མདོ་སྟོད་མི་མང་བཏུ་ཐུག་བརྒྱལ་བས་བསམ་ཚུལ་འདྲ་མིན་

གྱི་དོགས་འདྲི་ལྷན་པས་ཁོང་ནས་སྐད་ཆ་བཤད་ཡ་མེད། དོགས་འདྲི་བྱས་ནས་འབྲེལ་བཤད་རྒྱག་
 ཡ་མ་རེད། མདོ་དོན་ས་ཡིག་རྒྱག་ས་བཞེས་ཡོད། དེ་ལ་ས་ཡིག་རྒྱག་དང་མི་རྒྱག་ལྟ་བུ་བ་ལ་རིན་
 བོ་ཆེ་དང་བོད་གཞུང་ལ་ཡིད་ཆེས་སློབ་གཏད་བྱེད་དང་མི་བྱེད་ལ་ཐུག་ཡོད་ཅིས་གསུངས་པ་དེ་དག་
 བཅོན་བཀའ་ཡིན་པ་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེའི་མུ་ནས་ཕྱོགས་གཏོགས་པ་གསོ་སྦྱོང་བྱས་པའི་
 མི་དཔའ་བོ་ཁ་ཤས་གོ་སྒྲིག་བྱས་ཡོད་པ་དེ་ཆོ་ཐོན་ནས་བོད་གཞུང་ལ་ཡིད་ཆེས་ཡོད་དོ་ཞེས་སྐད་
 འབོད་བྱས་ཏེ་ས་ཡིག་རྒྱག་འགོ་ཚུགས་དུས་ཚོགས་ཁང་གི་སྒོ་ཡ་གཅིག་བརྒྱབ། ས་ཡིག་བརྒྱབ་ཆར་
 མཁན་རྣམས་རེ་རེ་བཞིན་སྒོ་ཡ་གཅིག་ནས་ཐོན་དུ་བཅུག། གལ་སྲིད་ས་ཡིག་མི་རྒྱག་མཁན་ཞིག་
 ཡོད་ན་ཕྱིར་མི་གཏོང་བར་རྒྱ་མཚན་རྩད་འདྲི་གནང་འཆར་ཆ་ཆང་བཞེས་གནང་བ་དེ་ཆོ་བཅོན་
 དབང་ཡིན་པ་དང་། ཆང་ལྟ་བུ་བ་ནས་མིན། ཆང་ལྟ་བུ་དགོས་ན་དོན་དངོས་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་དྲི་བར་དྲི་
 ལན་སྦྱང་བཤད་དོ་སྦྱོང་དགོས་ཀྱི་རེད། དེ་ལྟར་རྩ་བ་ནས་བྱུང་མེད། བཅོན་དབང་མིན་ན་ཆོགས་
 ཁང་སྒོ་གཉིས་ཀ་ཕྱེ་ནས་ས་ཡིག་རང་མོས་ཀྱིས་རྒྱག་ཏུ་བཅུག་སྟེ་ཆོགས་ཁང་ནང་ནས་ཐ་ན་ཕྱིར་
 འགོ་དབང་ཡོད་པ་ཞིག་དགོས། དེ་བཞིན་བཀའ་སློན་བསྟན་འཛིན་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་འགོ་བཟུང་དེ་
 ཡོངས་གྲིང་སློབ་གྲུའི་ཁང་པའི་ནང་ད་སྟངས་མདོ་སྟོང་མི་མང་བསྐྱས་ཏེ་ས་ཡིག་ལེན་དུས་བསམ་
 འཆར་ཆོག་གཅིག་བརྗོད་ས་མེད་པ་གོང་ལྟར་གནང་སྟེ་སྐད་ཆ་ཆོག་གཅིག་གི་འདྲི་བསྐྱར་དོ་སྦྱོང་
 མེད་པར་ས་ཡིག་རྒྱག་དང་མི་རྒྱག་ལྟ་བུ་བ་ལ་རིན་བོ་ཆེ་དང་བོད་གཞུང་ལ་ངོས་ལེན་ཡོད་མེད་ལ་
 ཐུག་པ་ལས་གོ་བསྐྱར་འབྲེལ་བཤད་བྱ་ཡུལ་མེད་ཅིས་དང་། ཆབ་མདོ་དུང་ཡིག་དང་། སྤྱི་ཁམས་
 རབ་རྒྱས་ཅན་ལ་ས་ཡིག་མ་བརྒྱབ་ན་ཟུར་དུ་ཐོན་ན་འགྲིག་གི་རེད་གསུངས་ཏེ་གཞན་རྣམས་ལ་

དབང་ཤེད་སྟོན་སྐྱེལ་གྱིས་ས་ཡིག་རྒྱུ་བཅུག་པ་རེད། སྒྲུབ་ཁམས་རབ་རྒྱས་ནས་ས་ཡིག་བརྒྱབ་
 པ་རེད་ཀྱང་བཀའ་སློན་གྱི་ཚིག་དེ་མང་ཚོགས་ཀྱིས་ལག་ཆར་འབྱེར་ནས་རབ་རྒྱས་ལ་ཁ་དམག་
 རྒྱབ་རྒྱུ་རབ་རྒྱས་ཀྱིས་བདེ་དོན་ལ་ཞུ་འབུལ་གྱིས་ས་ཡིག་བརྒྱབ་ཡོད་པའི་གསལ་བསྒྲགས་བྱ་
 རོགས་ཞུས་པ་དེ་རེད། ཆབ་མདོ་དྲུང་ཡིག་ནས་ས་ཡིག་མ་བརྒྱབ་པའི་དབང་གིས་བཀའ་ཤག་གི་
 བཀའ་འབྲེལ་བདེ་སྤྱང་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་ངོ་སྟོན་རྒྱུ་སྐྱེལ་གྱིས་དྲ་རམ་ས་ལར་གནས་མི་བྱུང་བར་
 ལྟེ་ལིར་འགོ་དགོས་པ་བཟོས་བྱུང་། གནས་ཚུལ་དེ་རིགས་བྱེད་སྤྱངས་ཚད་ལྟན་བྱུང་མེད་པ་
 དང་། བཅོན་དབང་བཏང་བ་མིན་ན་ག་རེ་རེད། བྱེད་རྒྱུ་པས་རྟ་ཕྱག་བཤར་བ་དང་། གནམ་ཐག་
 བྱེད་པ་དེ་འདྲ་གནད་ཆེ་སྐྱེ་ཉིད་རྒྱུ་པ་ལའང་ཡུལ་བྲིམས་ཀྱི་ཉེས་པ་ཕོག་གི་རེད། ཡུལ་གྱི་ཉེས་
 བྲིམས་ཕོག་གི་མེད་ན། བྱེད་རྒྱུ་པས་ས་ཡིག་མ་རྒྱུ་མཁན་རྒྱུ་པ་རྟ་ཕྱག་བཤར་བ་དང་། གནམ་
 ཐག་གནད་རྒྱ་ཐག་གཅོད་ཚོག་པ་ཞིག་རེད་མི་འདུག་གམ།

སྐྱེ་ཉིད་ས་གནས་གཅིག་ལ་བསམ་འཆར་བསྐྱབ་པའི་ཉིན་མོར་ང་སྟེབས་སོང་གསུངས་པའི་
 ས་གནས་དེ་ལྟེ་ལི་མིན་རྟ་ཉི་ལའི་བོད་མིའི་སྡོད་སྒྲུབ་ནང་རེད། སྐབས་དེར་སྐྱེ་ཉིད་ཀྱིས་འདྲ་མིན་
 མང་པོ་ཞིག་གསུངས་པའི་ནང་སྐབས་དེར་འཛིགས་ཞུས་དང་། འཆར་སྤྱང་མེད་པའི་ཐོག་ནས་སོ་
 སོའི་དགོངས་པར་གང་ཡོད་གསུང་རོགས་ཞེས་གསུངས་སོང་། དེར་བརྟེན་སྒྲུབ་ཁམས་པ་ཆོས་
 འཕེལ་ནས་ཕན་ཚུན་གཉིས་ཀར་རྒྱ་མཆན་བཤད་ས་ཡོད་དགོས། མང་ཚོགས་ནས་ཕྱོགས་གཉིས་
 ཀའི་རྒྱ་མཆན་གོ་དགོས། གནས་ཚུལ་འདི་གསལ་པོ་བཟོ་ནས་ས་ཡིག་རྒྱུ་དགོས་མིན་བལྟ་དགོས་
 པ་ལས་སྐྱེ་ཉིད་གཅིག་པོའི་འབྲེལ་བཤད་དེ་རྒྱ་མཆན་གསལ་པོ་མི་འདུག་ཅེས་ལངས་ཏེ་བསམ་

འཆར་བཤད་མ་ཐག་སྐྱེ་ཉིད་ཉོབ་སྟེ་ལངས་ནས་ཐེབས་སོང་། གནང་སྟངས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྒྱ་
 མཁའ་འགྲོ་དང་། ཆ་ཐེང་འགྱུར་མེད་ཅན་མི་མང་ཁག་གཅིག་གིས་ཕྱོགས་ལོང་བྱས་ཏེ་ཆོས་འཕེལ་
 ལ་རྫོང་དང་ས་ཕག་གཞུས་ཏེ་རྟུང་རྟེག་བཏང་བ་དང་། མི་མང་ཁག་གཞན་ཞིག་ནས་ཆོས་འཕེལ་གྱི་
 རྒྱབ་སྐྱོར་བྱས་སྐབས་སྒྲོར་སྒྲུང་བ་མེད་ན་ཕན་ཚུན་འབྲུག་འཛིང་དང་། མི་བསང་ཁག་སྐྱོར་ལུང་བ་
 གང་བཟོ་ངེས་གྱི་བྱ་བ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་བྱུང་བ་དེ་སྐྱེ་ཉིད་གྱི་གསུང་ལས་བྱུང་བ་རེད། འཛིགས་
 ཞུས་མེད་པར་བསམ་འཆར་གང་ཡོད་གསུང་རོགས་མ་གསུང་ན་བཤད་གྱི་མ་རེད། བཤད་ཡོང་
 དུས་གཞན་ལ་བརྟེན་ཏེ་སོ་སོ་གཡོལ་འགྲོ་བ་དང་། མང་ཆོགས་གྱིས་སྒྲེར་གྱི་བསམ་འཆར་
 གོ་ཤེས་མི་ཡོང་བའི་ཆེད་རྫོང་དང་ས་ཕག་ལ་ཁག་གཡར་དུ་བཅུག་པ་དེ་དོན་དངོས་གྱི་ཐོག་ནས་ཆོད་
 ལྡན་མིན་པ་དང་། བཅོན་དབང་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་གསལ་པོ་བྱུང་ཡོད། ཉི་མ་དེ་ནས་བཟུང་སྤྱིར་བོད་
 མི་ནང་ཁུལ་དང་། ལྷག་པར་ཁམས་པ་ནང་མི་ཁོག་མི་འཇུལ་གྱི་དབང་གིས་གྲོད་སྒྲ་ཆུ་ལས་རིང་
 ཞིང་། གྲོད་སྒྲགས་རི་ལས་སྒྲ་བ་འདི་བཟོས་གནང་བ་རེད། ད་དུང་ཡིན་སྒྲ་ཆོར་བ་དེ་ཞེ་བྲེལ་བའི་
 གད་མོ་ཤོར་རོགས་རེད། སྐྱེ་ཉིད་གྱིས་ཆོད་ལྡན་མ་བྱས་པ་དང་། བཅོན་དབང་བྱས་པ། ས་ཡིག་
 རྒྱག་ཏུ་བཅུག་པ། ས་གནས་འདི་འདྲ་དང་། མི་འདི་འདྲ། བཅོན་དབང་འདི་འདྲ་བཏང་བ། ས་ཡིག་
 རྒྱག་མཁན་འདི་འདྲ་ལ། ལས་བྱེད་འདི་འདྲ་ཞིག་གང་ཟག་འདི་འདྲ་ཞིག་གིས། གཞུང་ཕྱོགས་ལ་
 ས་ཡིག་རྒྱག་བཅུག་པ་ར་སྒྲོད་བྱེད་རྒྱ་ཡོད་ན། མ་འགྲིག་པ་ནོར་འབྲུལ་ངོས་ལེན་ཞུ་གི་ཡིན་ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་བདེན་པ་ཡིན་ན། སྐྱེ་ཉིད་གཙོ་བོ་གནང་བའི་བཀའ་སློན་རྣམ་པས་དེ་དག་ཆོད་མ་
 གནང་ཡོད་པའི་ར་སྒྲོད་ཆ་ཆོད་ཞུས་ཡོད། དེ་མིན་ཆུང་ཆུང་ཞུ་ཆོད་མེད། དཔེར་ན་བལ་ལས་གཞིས་

ཁོངས་ནས་སྟོད་པ་བར་ས་ཡིག་རྒྱག་ཏུ་བཅུག་ཡོད། བྱིམ་ཚང་གཅིག་ལ་སྤུ་གུ་ལོ་༥༥ ཅན་བཅས་
 མི་གྲངས་༥ ལ་ས་ཡིག་པ་རྒན་དེས་བརྒྱབ་ཡོད། འོས་ཤོག་གྲངས་འབོར་དུ་བསྐྱར་བ་དེ་ལྷག་པ་
 མགོ་བསྐྱར་བ་རེད། དེས་ན་མང་གཙོའི་འགོ་ལྷགས་ལྟར་སྒྲིག་གཞི་དང་མཐུན་པའི་རྗེས་འབྲེལ་གྱི་
 ཚར་གཙོད་གནང་ན་དགའ་བསུ་ཞུ་རྒྱུ་རང་ཡིན། འོན་ཀྱང་སྐྱེ་ཉིད་ཀྱི་གསུངས་ཚད་ཚང་མར་དེ་ཆོ་
 དེ་དུས་ཅམ་ལས་བདེན་འབྲེལ་དང་། མཐུག་གཞོན་སྡེ་གཅིག་མེད་པའི་ངོས་འཛིན་བྱེད་པ་ཆགས་
 ཡོད་པས་གསུངས་ཚད་ལ་ཡིད་ཆེས་རྩ་བ་ནས་མེད་པ་རེད། ད་ཆ་མདོ་སྟོད་མི་མང་ཆོ་སྐྱེ་ཉིད་ཀྱི་
 གསུང་བཤད་ལ་མགོ་འབོར་གྱི་མེད། ཐོག་མའི་ཆ་ནས་རེ་བ་སྟོང་བ་བྱས་ཏེ་མང་ཆོ་བ་སྐྱེ་ཉིད་ཀྱི་
 གསུང་བཤད་ལ་བདེན་པ་ཡིན་ཤིག་དང་། གནས་ལྷགས་མཁྱེན་གྱི་ཡོད་ཤིག་བྱས་ནས་མགོ་འབོར་
 ཡོད། གྲུ་ཚང་ཁག་ནས་མི་གྲངས་༡༤ བྱིར་བུད་བྱས་པ་དེ་བཙན་དབང་ཆེན་པོ་དང་། མི་སྟོད་ལས་
 འདས་པའི་བྱ་སྟོད་གནང་ཡོད་པ་དེ་སྐོར་མང་པོ་ཞུས་ཡོད།

ལ

བྱི་གསུམ་ཡོད་ན་གང་དུ་ཡོད་ཟེར་བའི་སྐོར་གྱི་ལན་འདེབས།

ཡང་སྐྱེ་ཉིད་ཀྱིས་འདི་འདྲ་གསུངས་འདུག མདོ་སྟོད་མི་མང་བྱི་གསུམ་བཞི་ཞིག་ཡོད་གསུངས་འདུག
 བྱི་གསུམ་བཞི་ཞེས་གཉིས་ལས་ཐག་ཆོད་མེད་པ་རེད། བྱི་གསུམ་ཡོད་ན་གང་དུ་ཡོད། བྱི་བཞི་ཡོད་
 ན་གང་དུ་ཡོད། མིང་ཐོར་སྟོད་ཡོད་པ་ཞིག་དགོས། སྤྱི་འཐུས་འོས་བསྐྱེད་མིང་གཞུང་ནང་། ༡༡༧༠༠

ལྷག་ཙམ་ཞིག་ཡོད། བློ་གཉིས་གསུམ་ཡོད་ན་མི་མང་བྱེད་ཙམ་ཞིག་མཆོན་ཐོའི་ནང་མ་ལའོད་པ་
འདི་ཐབས་སྒྲོ་བོ་རེད། འོས་བསྐྱུ་ལས་ཁང་ལ་འབྲེལ་བ་ཞུས་ནས་འོས་ཤོག་སྒྲག་མཁན་བསྐྱུར་ཞིབ་
བྱེད་དགོས་པ་ཆགས་ཡོད་པ་རེད། འགོ་བྱིད་ཆེན་པོ་ཞིག་གིས་ཞལ་རྩུན་གསུང་ན་འགྲིག་གི་ཡོད་
པ་མ་རེད། བློ་གསུམ་བཞི་ཡོད་ཟེར་བ་འདི་འཇུག་ལྟ་ས་མེད་པ་ཞིག་རེད། ཡོད་ན་ངེས་པར་ཞིབ་
འཇུག་བྱེད་དགོས། འོས་བསྐྱུ་ལྟན་ཁང་གི་མིང་ཐོའི་ནང་གལ་སྲིད་མ་ཚུད་པ་ཡོད་ན་མ་འོངས་པར་
གསལ་བོ་བཟོ་དགོས་ཞེས་གསུངས་འདུག།

ལན་འདེབས། དེ་དག་ཆང་མ་ཕོགས་ཐོབ་ཟས་ནས་གོ་གནས་བེད་སྤྱོད་གནང་མཁན་
རྣམ་པ་ཆོའི་ལས་འགན་རེད། འོས་བསྐྱུ་འགན་འཛིན་ནས་སྐབས་༡༡ པའི་འོས་བསྐྱུ་བའི་མི་གྲངས་
༡༥༠༠༠ ལྷག་ཙམ་ཡོད་འདུག་ཟེར་བའི་གསལ་བསྒྲགས་འདུག་མདོ་སྟོན་མི་མང་གང་ཡོད་མ་གཤམ་
ན་འགོ་བྱིད་གསུམ་པ་བཞུགས་ན་ཡག་ཤོས་རེད། རྒྱ་བལ་འབྲུག་ བྱི་རྒྱལ་ཡུལ་ཁག་བཅས་བོད་
མི་གནས་ཡུལ་གང་སར་ཡོད་པ་རེད། ཆོ་མེད་ཀྱི་སྐད་ཆ་མང་ན་ཞེ་བྲེལ་རོགས་ཡིན་འགྲོ།

༩

ཕུ་གུ་ལ་རྩ་བ་ནས་བསྐྱུས་ཡོད་པ་མ་རེད་ཟེར་བའི་སྒྲོར་གྱི་ལན་འདེབས།

ཡང་སྐྱེ་ཉིད་ནས་གསུངས་དོན། སྐྱེས་དམན་ཕུ་གུ་ཡན་ཆད་ལ་བསམ་ཤོག་བསྐྱུ་རུ་བཅུག་ཡོད་པ་
རེད་ཅེས་གསུངས་འདུག་ ཕུ་གུ་ལ་རྩ་བ་ནས་བསྐྱུས་ཡོད་པ་མ་རེད། ལོ་བཅོ་བརྒྱད་ཡན་ལ་བསྐྱུས་

ཞེས་བརྗོད་ཡོད་ཅིས་དང་། སྐྱེས་དམན་ལ་བསྐྱེས་ཡོད་ན་པོ་མོ་འདྲ་མཉམ་ཡིན་ལུགས་སྐྱོར་དོན་
མེད་དགོས་མེད་མང་པོ་གསུངས་འདུག།

ལན་འདེབས། སྐྱེས་དམན་སྤྱ་གྲུ་ཡན་ཆད་ལ་བསམ་ཤོག་བསྐྱེས་སོང་ཞེས་ང་ཚོས་བརྗོད་
རྒྱུ་མ་བུར་། འོན་ཀྱང་སྤྱ་གྲུ་སྐྱེས་ཚར་མ་ཐག་ལ་མི་བྱངས་ཅིས་ནས་པ་རྒན་གྱིས་ས་ཡིག་མི་བརྒྱད་
གྱི་ཆ་བ་བྱས་པ་སོགས་མང་པོ་བྱས་ཡོད་པ་རེད། དེ་ལྟར་བུང་ཡོད་མེད་ཡིག་ཆ་ཞིབ་འདུག་གནང་
དང་གསལ་པོ་མཐོང་གི་རེད། ང་ཚོར་བྱད་པར་སྤྱ་ཙམ་མེད།།

ས

གདན་འཐུས་རྣམ་པའི་གྲོས་ཚོད་ལ་བཀའ་ཚོགས་ནས་ངོས་ལེན་མ་བྱས་ཚུལ་དྲིལ་
བསྒྲགས་གནང་འདུག་ཟེར་བའི་སྐོར་གྱི་ལན་འདེབས།།

ཡང་སྤྱི་ཉིད་གྱིས་གསུངས་དོན། གདན་སའི་སྤྱི་ཚབ་རྣམ་པས་དོན་ཚན་གསུམ་ཕྱིར་འཐེན་རྒྱལ་པའི་
གྲོས་ཚོད་ལ་བཀའ་ཚོགས་ནས་མཐེགས་པོ་བྱས་ནས་ངོས་ལེན་མ་བྱས་པ་རེད་ཅིས་ལུགས་ཆེར་
དྲིལ་བསྒྲགས་གནང་འདུག་ཅིས་དང་། ཏ་ཅང་ཕྱིས་བྲག་ཚུལ། གདན་སའི་བཀའ་མོལ་གནང་སྟེ་
ཕྱིར་འཐེན་བརྒྱབ་ནའང་ཕན་ཐོག་མེད་ཚུལ། འོར་འབྲུལ་ངོས་ལེན་གྱིས་ཚུ་སྐྱང་གཙང་མ་བཟོ་
དགོས་ཚུལ། བཀའ་མོལ་གནང་བའི་བྲག་བྱིས་ནང་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ཁྲོག་རྒྱུན་མི་འབྱུང་བ་
དང་། གདན་སའི་དགོ་འདུན་པའི་བཀའ་ངོ་མ་ལྟོག་པར་ཕྱིར་འཐེན་བྱ་རྒྱུའི་གྲོས་ཚོད་བཞག་པ་མ་

འགྲིག་པ་ཡིན་ཚུལ། ལྷོན་ཡོད་ནས་ཕྱིར་འཐེན་བྱས་པའི་བཀའ་མོལ་ཡོད་ཚུལ། ཡིག་ཆ་རྩིས་མེད་
འགྲོ་རྒྱར་ཕན་ཐོག་མེད་གནས། ང་ཆོས་ལུལ་པའི་ཡིག་ཆ་དག་འདུན་པ་ཆོར་དུས་ཐོག་ལུལ་མེད་
པའི་དོགས་གནས་ཡོད་པ་སོགས་དོན་མེད་ཀྱིས་གདན་སའི་སྐྱེ་ཆ་བ་ཆོའི་ལྷག་བསམ་ལའང་ཕན་
མེད་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་བཀའ་གནང་ལུགས་མང་པོ་ཞིག་གསུངས་འདུག་པར་ང་ཆོས་གོང་དུ་རིམ་
པར་བཀོད་ཡོད་པས་ལན་འདེབས་བྱ་ཡུལ་དགོས་གལ་ཆེ་བ་མ་མཐོང་།

འོན་ཀྱང་སྙིང་པོའི་ལན་འདེབས། རུ་བཞི་སྒྲུང་དུག་གི་སྒྲིག་འཇུགས་རྩ་མེད་བཟོ་རྒྱ་
དང་། མདོ་སྟོད་མི་མང་ཆེན་སྒྲིལ་གྱི་རྒྱས་ཤུགས་ཁ་གཏོར་གཏོར་རྒྱ། ཁམས་པ་སྐྱ་སེར་གྱི་དམ་ཆོག་
དད་གུས་བཅས་རྩ་མེད་ཤུལ་མེད་བཟོས་ཏེ་བསྐྱེད་རྒྱ་དང་རུག་རྒྱ་མེད་པ་ཞིག་བཟོ་མ་བྱུང་བར་སུ་མི་
དགོས་སུ་ཞིག་གིས་ཅི་མི་དགོས་ཅི་ཞིག་གནང་ཡང་འགྲིག་པའི་དུས་ཤིག་ཡོད་རྒྱུ་མེད་པ་ཐག་ཆོད་
པ་ཞིག་ཡིན་པ་རེད། རུ་བཞི་སྒྲུང་དུག་གིས་བོད་རང་བཙན་བསྐྱར་གསོ་མ་བྱུང་ན་འགྲིག་ཐབས་
མེད་ཟེར་དུས། ཡགོང་ས་མཆོག་དང་། བོད་གཞུང་གི་མཛད་བྱས་ལ་འགལ་བྱེད་ཆེད་བཟོ་བྱེད་ཀྱི་
ཡོད་པ་རེད་ཅེས་སྒྲི་ཆོགས་ནང་སྟོན་བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་རེད། རུ་བཞི་སྒྲུང་དུག་གིས་གཞུང་ནས་ཐེ་
ཕན་དང་འབྲེལ་བ་གནང་ན་ཡག་པོ་མི་འདུག་ཟེར་དུས། ཐེ་ཕན་དང་འབྲེལ་ལམ་མ་བྱུང་ན་གྲོང་
ཆེན་པོ་ཡིན་པ་དང་། འབྲེལ་བ་བྱས་ན་བོད་དོན་ལ་ཕན་ཐོག་ཆེན་པོ་ཡོད་ལུགས་དང་འབྲེལ་དངོས་
ཤུགས་བརྒྱད་གསུམ་ནས་ཐེ་ཕན་གྱི་རྒྱ་དཔལ་བཟ་ལེན་དང་འགྲོ་འགྲེམ་བཟ་མ་ཆད་པ་བྱས་ནས་ང་
ཆོར་ངོ་ཚྏ་ལ་སྟོན་བརྗོད་གང་བྱུང་བྱས་སོང་། རུ་བཞི་སྒྲུང་དུག་གིས་བོད་གཞུང་དམངས་ཡོངས་ཀྱི་
མདུན་ནས་འདུལ་བ་ཡུལ་དུས་དང་བསྐྱར་ཟེར་བ་ལྟར་ཐེ་ཕན་དང་འབྲེལ་བ་བྱེད་འགོ་ཚུགས་ནས་

ནང་དོན་དག་སྒྲིན་དགོངས་སྒྲོར་ཁྱེས་པའི་ཡིག་ཆ་དེ་བཀའ་ཚིག་སྒྲིན་ལས་ལག་ཆར་བེད་སྤྱོད་ཀྱིས་ད་
 རེས་སྒྲི་ཚིག་སྒྲིན་ཆུ་སྒྲིང་ཅུ་གཏོར་གཏོར་བའི་ལག་ཆ་ཞིག་ཐོབ་སོང་དགོངས་ནས་ཇ་དྲག་ཆེན་
 བོས་སྒྲིན་བརྗོད་ལས་འགྲུལ་མི་རྒྱ་མངས་མེད་གནང་བ་འདི་རེད། དེའི་དབར་དུ་ཚིག་སྒྲིན་གཙོ་ལི་
 ཐང་ཨ་ཐར་ལ་ནག་མེད་སྒྲིན་འཇུག་སྒྲིན་གཙོ་བོ་གནང་སོང་། ཐུག་ས་ངོ་མ་དེ་ཆུ་བཞི་སྒྲིང་དྲག་སྒྲིན་
 ཅུ་ཅུ་གཏོར་ཐུབ་དགོས་པ་དེ་རང་ཡིན་པ་གསལ་བོ་འདི་རེད།

5

ཆང་མ་ཕྱོགས་བསྐྱེམས་བྱས་ན་ཁོང་ཚོས་རྒྱ་མཚན་གསུམ་བཀོད་འདུག་ཟེར་བའི་
 སྒྲོར་གྱི་ལན་འདེབས།

ཡང་སྒྲི་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་དོན། གནས་ཚུལ་དེ་ཚོ་ཆང་མའི་རྗེས་ལ་སྒྲི་ཡོངས་ནས། བཀའ་མོལ་
 བྱང་སྒྲིབས་ཡིན་ཡང་འདྲ། དེའི་མཇུག་ཤོག་གངས་༧) ཡོད་པའི་ཡིག་ཆ་བཀའ་མོལ་ནའང་འདྲ། ད་
 ལྟོ་སྒྲིབས་ལ་གསུངས་པའི་བཀའ་མོལ་ཡིན་ནའང་འདྲ། འདི་དག་ཆང་མ་ཕྱོགས་བསྐྱེམས་བྱས་
 ན་ཁོང་ཚོས་རྒྱ་མཚན་གསུམ་བཀོད་འདུག

༡) བོད་གཞུང་གིས་ཚོལ་ཁ་ཁ་བྲལ་གཏོར་རྒྱུ་མེད་བྱས་ཤིག་འཛིན་གྱི་འདུག་ཅེས་
 གསུངས་པ་དང་། །

༢) བོད་གཞུང་གིས་རང་བཙན་སྒྲོས་བཏང་ནས་རང་སྤྱོད་ཞིག་ཡོང་ཐབས་ཀྱི་འབད་

བཙོན་བྱེད་གྱི་འདུག་གསུངས་པ། །

༣ བོད་གཞུང་གིས་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་དང་འབྲེལ་བ་བྱེད་ཚོག་པར། ང་ཚོ་ཚོགས་པ་
གཅིག་གིས་བྱེད་མི་ཚོག་པ་གང་ཡིན་ནམ། ཞེས་རྒྱ་མཚན་འདི་གསུམ་ད་རེས་གྲོས་ཚོད་བཞག་པ་
འདི་འགལ་བ་མེད་པ་ཡིན་ཞེས་མདོར་བསྡུས་ན་རྒྱ་མཚན་གསུམ་པོ་དེ་རེད། རྒྱ་མཚན་འདི་གསུམ་
ལ་དགོངས་པ་བཞེས་ན། གཞུང་གིས་ནོར་ཡོད་ན་ནོར་འདུག་ཅེས་ནོར་བཅོས་གནང་དགོས་པ་རེད་
མ་གཏོགས། གཞུང་གིས་ནོར་ན་ང་ཚོ་ཡང་མཉམ་དུ་ནོར་གྱི་ཡིན་ཞེས་དེ་དང་འགྲན་བསྡུར་བྱ་རྒྱ་
ཞིག་རྩ་ནས་མ་རེད། གཞུང་གིས་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ལ་འབྲེལ་བ་བྱས་པ་འདི་འགྲིག་མི་འདུག་
ཅེས་གཞུང་ལ་ཐད་ཀར་གསུངས་ནས་བཀག་སྟབ་པའི་ཐབས་ཤེས་གནང་དགོས་ཤིང་། རྒྱལ་ཁབ་
ལ་ཤ་ཞེན་ཡོད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན་ཕྱག་ལས་གནང་སྟངས་རིམ་པ་འདི་འདྲ་ཞིག་དགོས་པ་རེད།
འོན་ཀྱང་གཞུང་གིས་འབྲེལ་བ་བྱེད་གྱི་ཡོད་ན་ང་ཚོས་ཀྱང་བྱེད་གྱི་ཡིན། མི་གཞན་པ་ཞིག་གིས་ནོར་
ལས་ལ་བྱས་ན་ང་ཚོས་ཀྱང་ནོར་ལས་ལ་བྱེད་གྱི་ཡིན། གཞན་གྱིས་རྒྱ་མ་བརྒྱས་ཡོད་པས་ང་ཚོས་ཀྱང་
བརྒྱ་མི་ཚོག་པ་གང་ཡིན་ནམ། གཞན་གྱིས་མི་བསད་ཡོད་པས་ང་ཚོས་ཀྱང་མི་གསོད་མི་ཚོག་པ་
གང་ཡིན་ནམ་ཞེས་བྲིམས་ཐོག་ནས་བཤད་ན། རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་དང་། ཚད་ལྡན་ཞིག་རྩ་བ་ཉིད་
ནས་རེད་བསམ་གྱི་མི་འདུག་ཅེས་གསུངས་འདུག།

ལན་འདེབས། གསུང་སྟངས་འདི་རིགས་རྒྱ་མཚན་མེད་པ་རང་མི་འདུག་ འོན་ཀྱང་ཚང་
མ་གསལ་པོ་མ་མཁྱེན་པས་བྱུང་བ་ཡིན་སྲིད་པས། དེས་ན་ང་ཚོས་རྒྱས་བཤད་ཞུ་གི་ཡིན། རྒྱ་ཉིད་
གྱིས་དགོངས་པ་བསྐྱར་བཞེས་མཛད་ཆོ་གཅིག་བྱས་ན་དངོས་ར་འཕྲོད་སྲིད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་འདུག།

འོན་ཀྱང་བྱེད་རྒྱུ་པ་དབང་འཛིན་པ་ཁག་གཅིག་གིས་བོད་གཞུང་དང་བོད་གཞུང་ཞེས་རྒྱུ་པ་ཚོ་
 མཉམ་སྦྱར་གནང་སྟེ་གསུངས་ནང་དང་ཚོ་ཆུ་བཞི་སྐད་དུག་གི་མི་ཚོས་བྱེད་རྒྱུ་པ་འི་སྤྱི་བུས་འཛིན་
 སྐྱེད་སྤངས་དང་། རོས་འཛིན་གནང་སྐྱེད་སྤངས་མི་འགྲིག་པ་འི་རྒྱ་མཚན་མི་དོ་མིང་འཇུགས་བྱས་ཡོད་མ་
 གཏོགས་བོད་གཞུང་ཞེས་སྒྲི་སྒྲིམ་དུ་བརྗོད་པ་མེད། དེས་ན་སྒྲི་ཉིད་དང་། བཀའ་སྒྲོན་རྒྱུ་པ། ཡང་
 ན་བཀའ་ཤག་ཚོགས་གཙོ། བཀའ་ཚོགས། བཀའ་སྒྲི་ཟེར་བ་དེ་ཚོ་བོད་གཞུང་ལ་གོ་མི་བྱུང་། བོད་
 གཞུང་གི་ཟེར་བ་འི་འབྲེལ་སྒྲི་ཞིག་ཡོད་པ་མཁྱེན་དགོས། བོད་གཞུང་ཟེར་བ་དེ་སྒྲི་ཚོགས་ཀྱི་སྒྲིག་
 འཇུགས་ཤིག་རེད། དེའི་ནང་བྱེད་ཀྱང་རེད་ལ་ད་ཡང་རེད། དེ་གསལ་པོར་མཁྱེན་དགོས། བྱེད་སྤངས་
 བསྐྱེད་སྤངས་དོན་ཚན་གསུམ་ཞིག་བྲིས་འདུག་པ་དེའི་སྐོར་དང་ཚོས་ཤོག་གྲངས་༤༡ ཡོད་པ་འི་ཡིག་ཆ་
 འདིའི་ནང་གསལ་ཡོད་པས་འདིར་ལན་འདེབས་མ་བྲིས་ན་ཚོགས་པ་ཡོད། དེ་ཡང་ཤོག་གྲངས་༤༡
 ཅན་གྱི་ཡིག་ཆ་དེའི་ཨང་གྲངས་༡ ནས་ཨང་གྲངས་༡༩ བར་བྲིས་ཡོད་པ་དེ་རྒྱ་དམར་དང་འབྲེལ་
 བའི་སྐོར་ཡིན་པ་དེར་གཞིགས། ཡིག་ཆ་དེའི་ཨང་གྲངས་༢༠ ནས་ཨང་གྲངས་༢༩ བར་གོ་མིན་
 ཏང་དང་འབྲེལ་བའི་སྐོར་བྲིས་ཡོད། ཨང་གྲངས་༢༠ ཐམ་པ་འི་ནང་གསེས་སུ་བོད་སོག་ལས་
 བྱེད་སྤངས་དང་འབྲེལ་བའི་སྐོར་དོན་ཚན་བརྒྱད་ཨང་རིམ་བསྒྲིགས་ནས་བྲིས་ཡོད། ཡིག་ཆ་དེའི་ཨང་
 གྲངས་༣༡ གི་ནང་གསེས་གཅིག་ནས་ལྷ་བར་བོད་སོག་ལས་བྱེད་སྤངས་ལས་འགྲོ་ས་མ་བརྟེན་པ་འི་
 སྐོར་བྲིས་ཡོད་པས་དེ་དག་ལ་གཞིགས་ན་གསལ་པོར་ཆགས་ཡོད་ལགས།

འདིར་གསལ་པོ་ལྟ་དགོས་པ་གཞན་ཞིག་ནི། གཞུང་གིས་ནོར་ཡོད་ན་ནོར་བཅོས་དགོས་
 པ་དང་། དེ་ཡང་འགྲིག་མི་འདུག་ཅེས་ཐད་ཀར་གསུངས་ནས་བཀག་སྟོབ་ཐབས་གནང་དགོས་

གསུངས་པ་དེ་དངོས་འབྲེལ་རེད། ཡིན་ཐག་ཚད་རེད། སྐབས་༡༠ པའི་མདོ་སྟོད་སྤྱི་འབྲུས་མདོ་
 གཉིས་གསེར་དགའ་དང་། སྐ་བྱི་འདུ་དཔོན་འཆི་མེད་རྣམ་རྒྱལ་གཉིས་ཀྱིས་ལྷག་པར་དུ་འགན་
 ཁུར་ནས་ཐེ་མཆོད་ཐོད་སོག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་བྱ་བ་ཁོངས་གསལ་བའི་ལས་དོན་བྱེད་མཁན་གྱི་བརྒྱུད་
 རྣམ་ལོ་མང་རིང་ཉི་ཉོང་དོན་གཅོད་རྒྱ་རི་བརྒྱ་རྒྱལ་པོ་དང་། བདེ་སྤྱང་དྲུང་ཆེ་བྱམས་པ་སྐལ་ལྷན།
 རྗེས་སུ་བདེ་སྤྱང་བཀའ་སློན་ཨ་ལགས་འཛིགས་མེད་བཅས་ཀྱིས་དདུལ་མང་པོ་བར་ཟས་བྱས་པར།
 མཐའ་མ་ཀུན་བཟང་སྒྲ་མས་ཁོང་ཚོའི་རྩུན་རྒྱུ་བརྟོལ་ཡོང་དུས་མདོ་སྟོད་སྤྱི་འབྲུས་གཉིས་ཀྱིས་
 འཛེམ་བོན་སྤངས་ཏེ་མི་སྒྲིལ་གྱིས་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་གསལ་བའི་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལག་ནས་
 དདུལ་ཨ་སྒྲིལ་འབུམ་༢༥ སྒྲིལ་སྒྲིག་ཟས་བྱས་པ་དེ་བོད་གཞུང་མགོ་ལ་གཡུག་ནས་བོད་གཞུང་
 བཅོམ་པ་བཟོས་ན་མི་འགྲིག་པའི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱ་མཚན་གྲངས་མེད་གཞུང་གི་ཚོགས་འདུ་ལྷ་རྗེས་ཐོག་
 རི་ལྷར་བཤད་རུང་མ་ཕན་པར་སྤྱི་ནང་ཚང་མས་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་ལྷ་རྗེས་ཡིག་ཆ་རིམ་པ་བདུན་
 སྟལ་ཡོད་ཀྱང་། བཀའ་བྱུང་རྒྱུ་ལྷར་བཞག་མཐའ་མ་ངན་པ་བྱུང་རྒྱལ་དུ་བཏང་སྟེ་མདོ་སྟོད་སྤྱི་
 འབྲུས་གཉིས་བོད་གཞུང་གི་སྤྱི་བྱས་ལམ་དུ་མི་གཏོང་མཁན་རེད་ཟེར་བའི་སྒྲིག་དངོས་ངན་བྱས་
 བར་མ་ཆད་པར་ལུ་མཐུད་རུང་རྟེན་བཏང་བྱུང་བའི་སྒྲིལ་སྤྱི་ཉིད་ཀྱིས་མ་མཁུན་པ་ཡིན་ན་ནི་བོད་
 གཞུང་གི་བཀའ་ཤག་ བོད་མི་མང་གི་སྤྱི་འབྲུས་བཅས་ཀྱི་ཡིག་ཆའི་ཁོངས་ནས་གཟིགས་ཚོག་གི་
 རེད། ཡང་སྤྱི་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་གཤིས་འཆར་ཅན་གྱིས་ཉིན་རེ་ཉིན་རེ་དུས་ཚོད་བསྐྱེལ་བའི་བཀའ་
 མོལ་ཡིན་ན་ནི་དོན་དག་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་རེད། བྱེད་ཀྱིས་ནོར་འབྲུལ་བྱས་པ་དང་། རྒྱ་བྱས་པ།
 མི་བསལ་པ་ལྷ་བྱ་བྱུང་ཡོད་ན་ང་ཚོས་དེ་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་ཟེར་ན་ག་ནས་འགྲིག་ འོན་ཀྱང་ང་ཚོས་ནོར་

འབྲུལ་མ་བྱེད། རྒྱུ་མ་བྱེད། མི་མ་གསོད་ཅེས་ཁྱེའབོད་མ་བྱས་བསམ་པ་མེད། རྒྱལ་སྐྱེ་ཡོ་རྒྱུ་
 སྟོབས་རྒྱལ་གཅིག་པོས་ཐེ་ལན་དང་འབྲེལ་བ་གནང་ན་ཡག་པོ་ཡོང་གི་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དྲ་རམ་
 ས་ལའི་མི་ཡོད་ཚད་ཀྱིས་མ་གོ་མ་ཐོས་མེད་པའི་ཤུགས་སྒྱེད་ཇི་ལྟར་གནང་། གོ་དོན་ཕྱིན་ཅི་སྟོག་སྟེ་
 ཁ་ལོ་ལོག་སྐྱར་གྱིས་གངས་དམག་ཡན་བརྒྱབ་སྟེ་ཡིད་ཐང་ཆད་དགོས་པ་བཟོས་ཡོད་པ་དེ་ཀྱན་
 གསལ་རེད།

ཨ

ཁ་བྲལ་གཏོང་བའི་སྤྱིད་བྱས་ཤིག་ཡོད་ན་གཞུང་ལ་འདྲི་དགོས་ཟེར་བའི་སྐོར་གྱི་
 ལན་འདེབས།

ཡང་ཉིད་གྱི་གསུང་ལས། ཆོལ་གསུམ་ཁ་བྲལ་གཏོང་བའི་སྤྱིད་བྱས་ཤིག་ཡོད་ན་ག་རེ་རེད་ཅེས་
 གཞུང་ལ་འདྲི་དགོས་པ་རེད། སྐད་ཆ་འདྲི་ལམ་མང་པོ་ཡོད། གསར་ཤོག་ཐོག་ནས་འདྲི་ལམ་ཡོད།
 གྲོས་ཚོགས་ནང་འདྲི་ལམ་ཡོད། བྱིམ་ས་ཁང་ནང་འདྲི་ལམ་ཡོད། མང་ཚོགས་ཀྱི་བབས་སྟེགས་མང་
 པོ་ཞིག་གི་ཐོག་གཞུང་གི་སྤྱིད་བྱས་འདི་འདྲ་འདྲག་ཅེས་གསུང་དགོས་ཀྱང་། གང་དུའང་གསུངས་
 ཡོད་པ་མ་རེད། གྲོས་ཚོགས་ནང་ཡིན་ནའང་འདྲ། ། བཀའ་ཤག་ཐོག་ཡིན་ནའང་འདྲ། སྤྱི་ཚོགས་
 ནང་ཡིན་ནའང་འདྲ། གཞུང་གི་སྤྱིད་བྱས་འདི་འདྲ་ཞིག་འདྲག་གཟབ་གཟབ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་འདྲག་
 གསུང་དགོས་ཀྱང་བཀའ་མོལ་འདི་ད་རེས་གྲོས་ཚོད་མ་བཞག་བར་གང་དུའང་བྱུང་ཡོད་པ་མ་རེད།

ཁྱུ་མཚན་གསུམ་པོ་འདིས་གྲོས་ཚོད་བཞག་པ་འདི་ཉེས་མེད་དང་། ཚད་ལྡན་ཡིན་པ་སྐྱབ་བྱབ་ཀྱི་
མི་འདུག ཅེས་མདོར་བསྡུས་ནས་ཁྱེལ་ས་ཡིན་ཞེས་གསུངས་འདུག

ལན་འདེབས། ཚོལ་ཁ་གསུམ་ཁ་བྲལ་གཏོང་བའི་སྤྱད་བྱས་འདུག ཅེས་མདོ་སྟོད་སྤྱི་
འབྲས་ཚོས་བཀའ་ཤག་ལ་བྱི་བ་གྲོས་ཚོགས་ཐོག་སྤྱི་ཚེས་ཇི་བྱས་གྲོས་ཚོགས་ཡིག་ཆ་དང་སྤྱི་ཚེས་
སུ་ཡོད་པ་དེ་ལྟ་ག་དགོས་དོན་མེད། ༡༩༩༩ ལོའི་ཆུ་སྐང་འགན་འཛིན་ལྟན་ཚོགས་ཀྱི་གྲོས་ཚོད་
ཐོག་གསལ་པོ་བཀོད་ཡོད། དེ་ལ་བདག་སྟོན་གནང་རྒྱུའི་ཚབ་ཏུ་གཏོང་ནད་འཛིན་ཡུལ་ཆགས་ཡོད།
སྤྱི་ཚོགས་ནང་དེ་འདྲ་བཤད་འདུག ཅེས་ང་ཚོར་ཉེས་མེད་ནག་འཛུགས་གནང་བའི་ཐག་གཅོད་ད་
དུང་བྱབ་མེད། སྤྱི་ཉིད་ཀྱི་གསུང་དེ་དག་ལ་བདེན་པ་ཚིག་གཅིག་མེད། གསུང་སྤངས་འདི་ཚོར་
བལྟས་ཆེ་ང་ཚོས་ཇི་ལྟར་ཁྱེས་རུང་བདག་སྟོན་མ་གནང་བའི་ཁར་མ་ཁྱེས་པའི་ཚུལ་དུ་གསུངས་པ་
མེད། ང་ཚོའི་སྤྱི་མ་ཟམ་གདོང་བྱགས་འབྲུལ་པའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་ལས་བྱགས་མཉམ་པར་
བཞག་པའི་སྐབས་མ་བྱུང་བ་འདྲ་སྟུང་།

ཀྱི

ཡོངས་རྫོགས་བོད་ལྗོངས་ཞེས་པ་འདི་དཀའ་ལས་ཁག་པོ་ཡིན་ཀྱང་གནད་འགག་
ཆེན་པོར་བརྩི་ནས་གསུངས་ཀྱི་ཡོད་སྒྲོར་གྱི་ལན་འདེབས།

ཡང་སྐྱེའི་གྱིས་གསུངས་དོན། ཆོལ་གསུམ་ཁ་བྲལ་གཏོང་གི་འདུག་གསུངས་སྒྲོར། ཁ་སང་
ཤ་སྐྱབས་མགོན་ཡེན་པོ་ཆེས་ཏ་ཅང་གསལ་པོ་གནད་སོང་ལ། ནང་བཀའ་ནས་གསུངས་སོང་བས་
བསྐྱར་ལྟ་མི་དགོས། ཆབ་སྲིད་གྱི་ལས་དོན་གང་ཞིག་གནད་བ་ཡིན་ཡང་ཡོངས་རྫོགས་བོད་
ལྗོངས་ཞེས་པ་འདི་དཀའ་ལས་ཁག་པོ་ཞིག་ཡིན་ཡང་འདི་གནད་འགག་ཆེན་པོར་བརྩི་ནས་གསུང་
གི་ཡོད། ང་ཆོས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་ག་རེ་བཤད་ཀྱི་ཡོད་ཅིན། ཤ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་
པོས་མཇད་ཐོན་སྐྱབས་ཆེན་མང་པོ་བསྐྱངས་པའི་ནང་ནས་ཆོལ་གསུམ་གོང་བུ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིལ་
བའི་གཞི་རྩ་འདི་བཅུགས་གནད་བ་རེད་ཅེས་རྒྱུ་དུ་བཤད་ཀྱི་ཡོད། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་བྱི་
ལོ་༤༩ ནས་༥༡ བར་ལ་རྒྱ་དམར་བོད་ལ་བཅན་འཇུག་བྱེད་སྐབས་སུ་བོད་ཀྱི་གནས་སྟངས་དེ་ད་
ལྟ་ནང་བཞིན་སྒྲིབ་གཅིག་ལ་ཡོད་པ་མ་རེད། ཁ་ཤས་རྒྱ་སྤེད་དང་། ཁ་ཤས་གཞུང་སྤེད་བྱས་ནས་དབྱེ་
བ་སྤེད་སྤེད་ཡོད། འདས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་བལྟས་ན་རྒྱ་མི་དེ་ཆོ་བོད་ཀྱི་ས་མཆམས་འདི་ལོ་བརྒྱ་ལྷག་
གཉིས་གསུམ་རིང་རིམ་པས་བསྐྱོད་ཡོད། དེ་དག་རང་དབང་བསྐྱར་ལེན་བྱེད་སྐབས་ཕྱོགས་གཅིག་
ཏུ་བསྒྲིལ་དགོས་ཀྱི་ལས་འགུལ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ལས་འགུལ་དེ་༡༩༥༦༡༥ ནས་འགོ་བཅུགས་ཡོད།
ང་ཆོ་རྒྱ་གར་ལ་སྐྱབས་ནས་གསར་པ་འགོ་བཅུགས་པ་ཞིག་མ་རེད། བོད་ཀྱི་ནང་མདོ་ཁམས་རྒྱ་

བཞི་སྒྲིབ་དུག་དང་དེ་རྗེས་ཚུ་སྒྲིབ་ཨ་མ་དོ་དང་བཅས་པས་སྒྲིག་འཇུག་ནས་ལས་འགུལ་ཚུ་མ་དུས་
 ང་ཆོའི་དམིགས་ཡུལ་ཆོལ་གསུམ་གཅིག་སྒྲིལ་བྱས་ནས་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་གི་ངོ་བོར་གནས་རྒྱུའི་
 དམིགས་ཡུལ་བཟུང་ཡོད། གྲུལ་བ་ཡེན་པོ་ཆོའི་བྱུགས་བསྐྱེད་དགོངས་པ་ཇི་བཞིན་ལས་འགུལ་
 ཚུགས་པ་འདི་འདྲ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་འདུག།

ལན་འདེབས། གསུམ་མགོན་ཡེན་པོ་ཆོས་གསལ་བཤད་ཏེ་ཅང་གསལ་པོ་གནང་བ་
 ལྟར་བྱེད་ནམ་པ་དབང་འཛིན་ཤོག་ཁག་གིས་བཀའ་དགོངས་དང་མི་འགལ་བ་གནང་དགོས། གུས་
 ཆོས་ཏེ་གོ་ནས་དབང་འཛིན་པ་ཆོའི་སྲིད་བྱུས་དང་། སྤྱི་ཆོགས་ནང་རང་རྒྱལ་གཞན་པམ་གྱི་ལྷོག་
 བྱས་གཏོང་ཉན་གྱི་མི་འདུག་ལ། མི་རྗེས་བྱི་རྒྱགས་བྱས་ནས་དབང་ཤུགས་རྒྱས་པ་བྱོགས་སྒྲིག་
 གནང་སྟེ་ཚུར་གཏོར་བཤིག་བཏོང་ཉན་གྱི་མི་འདུག་ཅས་ང་ཆོས་ལྷ་རྒྱུའི་སྟོང་པོ་དེ་ཡིན། གོང་ས་
 གསུམ་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་བོད་ཆོལ་ཁ་གསུམ་གོང་བུ་གཅིག་གྱུར་ཡོང་བའི་དམིགས་ཡུལ་
 དང་དགོངས་གཞི་ཙམ་མིན་པར་དངོས་སུ་བྱུག་ལེན་རབ་དང་རིམ་པར་གནང་གི་ཡོད་པ་གུས་ཆོས་
 ཤེས་གྱི་ཡོད། གུས་ཆོས་གསལ་པོར་ཤེས་གྱི་ཡོད་སྟབས་བྱེད་དབང་འཛིན་པ་ཁག་གཅིག་གིས་དེ་
 ལས་འགུལ་བའི་སྲིད་བྱུས་ལག་བསྟར་གནང་གི་འདུག་ཅས་ང་ཆོས་ཚུངས་ལྷ་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་རེད།
 གོང་ས་མཆོག་གི་དགོངས་གཞི་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་མེད་པ་ཡིན་ན། གུས་ཆོས་བྱེད་དབང་འཛིན་པ་ཁག་
 གཅིག་གི་སྲིད་བྱུས་ལག་བསྟར་གནང་སྟངས་འགྲིགས་གྱི་མི་འདུག་ཟེར་བ་ཚུངས་ལྷ་བྱེད་རྒྱུ་ཆུ་ཅི་ལ་ཡོད།
 གནས་ཚུལ་དེ་ལྟར་ལ་བརྟེན་ནས་གསུམ་མགོན་ཡེན་པོ་ཆོས་ཆོལ་གསུམ་གོང་བུ་གཅིག་གྱུར་
 དགོས་པའི་བཀའ་གསལ་གནང་བའི་དོན་ཐམས་ཅད་བྱེད་ནམ་པས་མཁྱེན་པའི་ཤོག་ནས་ཅུ་འཛིན་

ལུ་དགོས་ཀྱི་རེད་ཅེས་བསྐྱར་ནན་གྱིས་བརྗོད་རྒྱུ་ཡིན། དཔེར་ན། ཚོལ་ཁ་དང་ཚོས་ལུགས་བཅས་
 སོ་སོར་སྤྱི་འབྲུས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་གནང་ཡོད་པ་དེ་སྤྱི་བར་གསུམ་དུ་དངོས་ཤུགས་བརྒྱད་གསུམ་ནས་
 ཕ་མེད་བཟོ་ཐབས་བྱེད་པ་དེ་ཚོལ་གསུམ་གོང་ཁུ་ཁ་བྲལ་གཏོང་བའི་ཕ་བ་གཅིག་དེ་རེད། དེ་ལ་
 དང་པོ་གཞོན་ནུ་ལྟ་ཆོག་ཆོག་ནས་༡༩༥༧ ལོ་ནས་ཚོལ་གསུམ་ཚོས་བརྒྱད་དང་བཅས་པའི་ཐོབ་
 ཐང་ཕ་མེད་བཟོ་བའི་ལས་འགུལ་སྤེལ་བ་དང་། དེ་རྗེས་སྐབས་༡༡ པའི་གྲོས་ཚོགས་སྒོ་བརྒྱབ་ནས་
 ཐོབ་ཐང་མེད་པ་བཟོ་ཐབས་སུ་ཚོགས་པ་ཁག་གི་མིང་ཐོག་ནས་གྲོས་ཚོགས་སྒོ་རྒྱག་དགོས་པའི་
 མཚན་འཁོད་སྟན་ལུ་ལུ་བ། བཀའ་བློན་བསྟན་འཛིན་རྣམ་རྒྱལ་ནས་དབུས་གཙང་གི་སྤྱི་འབྲུས་
 ཚོར་ཡིག་ངག་གཉིས་ཐོག་ནས་གྲོས་ཚོགས་སྒོ་རྒྱག་ཐབས་སུ་རྒྱུལ་བྱས་པ། གྲོས་ཚོགས་ནང་
 དབུས་གཙང་སྤྱི་འབྲུས་ཉི་མ་དོན་འགྲུབ་ནས་མི་གཅིག་གིས་འོས་གཅིག་འཕེན་པ་བྱ་དགོས་པའི་
 གྲོས་འཆར་བཏོན་པ། དེའི་གོ་དོན་ནི་ཚོལ་ཁ་མེད་པ་བཟོས་ཏེ་བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་སྤོང་གནས་ལ་
 བསྟན་པའི་མི་གངས་ལ་སྤྱི་འབྲུས་ཀྱི་ཐོབ་ཆ་ཡོད་པ་བཟོ་རྒྱུ་དང་། ཚོས་བརྒྱད་ཁག་གིས་སེར་མོ་
 བས་འོས་ཤོག་གཅིག་རེ་ལས་འཕེན་མི་ཚོག་པ་ཆགས་དུས་ཚོས་བརྒྱད་ཀྱི་སྤྱི་འབྲུས་ཕ་བ་ནས་མེད་
 པ་བཟོ་འཆར་བཅས་རེད། དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ང་ཚོའི་སྤྱི་མ་ཟམ་གདོང་སྤྱི་ཉིད་ནས་ང་ཚོ་མདོ་སྤོང་སྤྱི་
 འབྲུས་ཁག་གཅིག་ལ་སྐབས་༡༩ པའི་སྤྱི་འབྲུས་ཚོལ་ཁ་དང་ཚོས་བརྒྱད་ཟེར་བ་མེད་པ་ཆགས་ཀྱི་
 རེད། ངའི་ལྟ་བ་དེ་རང་ཡིན་སོགས་གསལ་བོ་གསུངས་པར་མདོ་སྤོང་སྤྱི་འབྲུས་ལི་ཐང་དོ་རྗེ་
 དང་། སྤེད་གོ་འཆི་མེད་དོ་རྗེ། མདོ་གཉིར་གསེར་དགའ་གསུམ་ནས་མདོ་སྤོང་སྤྱི་འཆི་ཐང་བྱས་ཏེ་སྤྱི་
 ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་དགོངས་ཚུལ་དེ་ལ་དུས་ནམ་ཡང་ཁས་ལེན་བྱེད་ཀྱི་མ་རེད་ཅེས་གསལ་བོ་ལུ་

དགོས་ལུག་པ། ཐ་ན་སྤྱི་འཐུས་མི་གྲངས་༤༤ གི་མི་སོ་སོའི་མིང་འབོད་བྱེད་སྤྲངས་ལའང་། དཔེ་
ན། དགོ་ལུགས་སྤྱི་འཐུས་ཡོན་ཏན་ལུན་ཆོགས་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་མི་ཆོག་པར་སྤྱི་འཐུས་ཡོན་ཏན་ལུན་
ཆོགས་ཟེར་དགོས་པ། དེ་བཞིན་དབུས་གཙང་སྤྱི་འཐུས་ཀམ་ཆོས་འཕེལ་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་མི་ཆོག་པར་
སྤྱི་འཐུས་ཀམ་ཆོས་འཕེལ་ཟེར་དགོས་པ། དེ་བཞིན་མདོ་སྤྱད་དང་། ཆོས་བརྒྱད་གཞན་བཅས་ལ་
སྤྱི་འཐུས་ཆོལ་ཁ་དང་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་མིང་མཉམ་སྦྱར་མི་ཆོག་པར། སྤྱི་འཐུས་རྒྱུང་པ་འབོད་དགོས་
པ་བཟོ་གནང་བ་དེའང་འདྲུ་ཟད་བདར་ཟད་ལུགས་དར་མཉམ་ཟད་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་ཡོད་ཐབས་བཟོ་
བ་དེ་སྤྱི་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་དམིགས་ཡུལ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཞིག་རེད།

དེ་མིན་བཀའ་ཤག་གིས་འཇམ་གླིང་ཕྱི་ནང་ཡོངས་དང་། ལྷག་པར་རང་རའི་གྲོས་ཆོགས་
ནང་བཅས་སུ་ཕར་སྤྱོད་ཚུར་ལེན་ཟེར་བའི་སྒོར་བཤད་པ་དེ་ཆོལ་གསུམ་གོང་བུ་གཅིག་གྱུར་ཁ་བྲལ་
དངོས་སུ་གཏོང་བའི་རྩ་བ་གཅིག་རེད། ཁ་ཆ་ལོས་ཅམ་ལས་དོན་གཅིག་ཐོག་ཏུ་འགྲོ་གི་ཡོད་པ་ཞིག་
རེད། རྒྱ་མཚན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དགོངས་དང་འགལ་བའི་བྱས་ངན་སྤེལ་
གྱི་འདུག་ཅིས་སྤྱི་ཉིད་མི་ཐེག་པས་ཚུད་ལྷུ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་རེད། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ། ཕྱི་ལོ་
༡༩༥༩ དང་༥༡ བར་བོད་ཀྱི་གནས་སྤྲངས་དེ་ད་ལྟ་ནང་བཞིན་སྤེལ་གཅིག་ལ་ཡོད་པ་མ་རེད། ཁ་
ཤས་རྒྱ་སྤེད་དང་། ཁ་ཤས་གཞུང་སྤེལ་བྱས་ནས་དབྱེ་བ་བྱེ་སྤེལ་ཡོད་ཅིས་སྤྱི་ཉིད་ཀྱི་གསུངས་པ་དེ་ཐལ་
ཆ་ཆེན་པོའི་སྒྲིབ་ཆ་རེད། གཤམ་ཕྱི་ཏག་ཏག་བསྒྲིགས་ཏེ་གསུངས་པ་རེད། རྒྱ་དམར་བོད་ལ་བཅོན་
འཇུལ་བྱེད་སྐབས་སམ། བཅོན་འཇུལ་མ་བྱས་གོང་བོད་ཡོངས་ཚོགས་འཛིན་སྒྲིབ་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་ཅམ་
ལས་རང་ལུགས་རང་གིས་སྒྲིབ་ཏེ་ད་ལྟ་ནང་བཞིན་མ་ཡིན་པར་སྤེལ་གཅིག་ཏུ་གནས་ཡོད་པ་མ་

གཏོགས་སྒྲིབ་གཅིག་ཏུ་གནས་མེད་པ་མ་རེད། རྒྱ་རྒྱ་ཡུལ་དང་། བོད་བོད་ཡུལ་དུ་སྒྲིབ་གཅིག་ལ་
 ཡོད། དགའ་ལྷན་ཕོ་བྲང་པའི་ཐད་ཀའི་འཛིན་སྐྱོང་འོག་མེད་པ་ཙམ་གྱི་ཁམས་པ་དང་། ཨ་མདོ་
 རྒྱལ་སྐྱོང་མེད་བརྗོད་མི་བྱུང་ནོར་ལུའུ་ཆེན་པོ་རེད། ཁམས་པ་དང་ཨ་མདོ་རྒྱལ་སྐྱོང་མེད་པ་རང་སོ་
 སོས་སྐྱངས་འཛིན་བྱས་ཏེ་གནས་ཡོད་ཅིང་དགའ་ལྷན་ཕོ་བྲང་པའི་འཛིན་སྐྱོང་འོག་ཐད་ཀར་ཡོད་
 མེད་ཙམ་ལས་ད་ལྟ་ནང་ལྟར་རྩ་བ་ནས་མ་རེད། དགའ་ལྷན་ཕོ་བྲང་པའི་འཛིན་སྐྱོང་ཐད་ཀའི་འོག་
 མེད་པའི་འབྲི་རྒྱ་ཤར་རྒྱད་པ་དེ་དག་ཁག་གཅིག་༡༩༩༩ ལུན་དང་། ཁག་གཅིག་དེའི་སྡོན་ཙམ་
 ༡༩༡༥ ལོ་ལུན་ཙམ་ལས་དེའི་གོང་དུ་ཐད་ཀའི་འཛིན་སྐྱོང་འོག་ཕལ་ཆེ་བ་ཡོད་པ་རེད། དེའང་ཤར་
 རྒྱད་པ་རྒྱལ་སྐྱོང་གིས་རྒྱ་དང་འཛིན་པའི་ཤིང་རང་ས་བཟུང་བྱུང་བ་བྱུང་ཡོད། རྒྱ་དམར་བཙན་འཛུལ་
 རྒྱུ་མའི་སྐབས་ནས་མང་སྡེ་ཁུངས་ལྟན་མ་བྱུང་བས་གཞི་ནས་ད་ལྟའི་བོད་ཀྱི་གནས་སྐྱངས་རྒྱའི་
 དབང་བསྐྱར་འོག་བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་ཁ་གཏོར་དགུ་འཐོར་དུ་གྱུར་ཏེ་དུས་པའི་མིག་རྒྱ་ཁག་ལ་འགྱུར་
 རྒྱ་ཡོད་པ་འདི་རེད། བོད་ཀྱི་གནས་སྐྱངས་གཤམ་བྱེ་སློག་ནས་ཅིའི་བྱིར་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ནམ། རྒྱ་
 ཉིད་ཀྱིས་གསུང་ཕྱོགས་གཅིག་ལ། རང་དབང་བསྐྱར་ལེན་བྱེད་སྐབས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིལ་
 དགོས་ཀྱི་ལས་འགུལ་དེ་༡༩༥༦༡༥ ནས་འགོ་བཙུགས་ཡོད། རྒྱ་གར་ལ་སྒྲིབ་ས་ནས་གསར་བ་
 ཞིག་མ་རེད། ལས་འགུལ་རྩོམ་དུས་ཆོལ་གསུམ་གཅིག་སྒྲིལ་བྱས་ནས་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་གི་ངོ་བོར་
 གནས་རྒྱའི་དམིགས་ཡུལ་བཟུང་ཡོད། རྒྱལ་བའི་བྱུགས་བསྐྱེད་དགོངས་པ་རི་བཞིན་ཡིན་ཞེས་
 གསུངས་པ་དེ་བྱས་རྗེས་དང་གཟི་བརྗོད་ཡིན་པའི་རྒྱལ་བ་བསྐྱར་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་འདུག དེ་ལྟར་དངོས་
 འབྲེལ་ཡིན་ན། དེ་དག་དངོས་སུ་ལག་བསྟར་བྱ་མཁན་མདོ་ཁམས་རྒྱ་བཞི་སྐྱང་དུག་རེད་ལ། ཐོག་

མ་ནས་ད་བར་ང་ཚོ་ལས་དོན་ལག་བསྟར་དངོས་སུ་བྱེད་མཁན་གི་རྒྱུར་བསྐྱེད་ཡོད་པ་རྣམས་ཡིན།
 ང་ཚོའི་དམིགས་ཡུལ་གཙོ་བོ་དེ་རང་སློག་ལས་གཅིས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་
 འཛིན་དང་བཅས་ཡུན་རིང་དུ་གནས་ཐབས་དང་། བོད་མི་རྣམས་རྒྱའི་དབང་བསྐྱར་བཅོན་གཞོན་
 འོག་སྔོན་མ་དགོས་པར་བོད་ཀྱི་བདག་དབང་བོད་དང་། རྒྱ་ནག་གི་བདག་དབང་རྒྱ། བོད་རྒྱ་སོ་
 སའི་བདག་དབང་སོ་སོས་བྱ་རྒྱུ་དེ་ལ་དམིགས་ནས་རྒྱ་དམར་དང་འཐབ་འཛིང་བྱས་པ་ཡིན། དེ་
 ལྟར་བྱུང་སོང་ན་ཡགོང་ས་མཆོག་ཡོད་ཕྱིན། ཡགོང་ས་མཆོག་ནས་བོད་ཀྱི་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ལྡན་གྱི་
 དབུ་བྲིད་གནང་རྒྱུ་ཞིག་བྱུང་ཕྱིན་ཆོལ་གསུམ་ཆོས་བརྒྱད་དང་བཅས་པ་ཐོབ་ཐང་འདྲ་མཉམ་གྱི་
 རྒྱལ་ཁབ་གོང་བུ་གཅིག་གྱུར་ཞིག་ཡོང་རྒྱུ་ཐག་ཆོད་པ་ཞིག་རེད། ཡགོང་ས་མཆོག་བོད་ཀྱི་ཆོས་སྲིད་
 གཉིས་ལྡན་གྱི་དབུ་བྲིད་པ་གཅིག་མ་བྱུང་ཕྱིན་ཁྱེད་རྣམ་པ་ཕོ་སྟོད་པོ་ཇི་ལྟར་ཡིན་དགོངས་ནའང་
 དོན་མེད་རེད། ཡང་ཡོངས་རྫོགས་བོད་ལྗོངས་ཞེས་པ་འདི་དཀའ་ལས་ཁག་པོ་ཞིག་ཡིན་ཡང་གནད་
 འགག་ཆེན་པོ་བརྩི་ཡི་ཡོད་གསུངས་པ་འདིར་ཡང་དགོངས་པ་ཡག་པོ་བཞེས། ཞིབ་འཇུག་ཡག་པོ་
 གནང་སྟེ་དངོས་ཡོད་ཡག་པོ་མཁྱེན་པ་གནང་སྟེ་གསུང་ན་ཡག་གི་རེད། དེར་གི་ཆར་བོད་ནང་གི་
 བོད་མི་འབྲི་རྒྱ་ཡན་གྱི་བོད་མི་རྒྱ་ནག་གི་ཁྲོན་ཞིང་ཆེན་དུ་སྐྱར་བ་རྣམས་དང་། ཆ་སྟོ་ཁ་མན་གྱི་བོད་
 མི་རྒྱ་ནག་ཡུན་ཞིང་ཆེན་དུ་སྐྱར་བ། ནང་ཆེན་ཤོ་མདོ་ཡན་གྱི་བོད་མི་ཆིང་ཉ་ཞིང་ཆེན་ཞེས་འབོད་
 པ། རྒྱ་ནག་ཀན་སུའུ་ཞིང་ཆེན་ཁོང་སྐྱར་པའི་བོད་མི་བཅས་ཀྱིས་བོད་ལྗོངས་ཟེར་དུས་ད་ལྟའི་བོད་
 རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཟེར་བཞིན་པ་དེ་ལ་ངོས་འཛིན་གསལ་པོ་དང་མཐུགས་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་རེད། ཡོངས་
 རྫོགས་ཞེས་ཆོག་སྟོན་སྐྱར་ནའང་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཡོངས་རྫོགས་ཟེར་བ་དེ་རང་གོ་གི་རེད། དེ་

ལ་དགའ་ལས་ཁག་པོ་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་རེད། གནད་འགག་ཆེན་པོ་བགྱལ་གྱི་ཡོད་པ་རེད། འོན་
གང་འདྲ་ཞིག་དགོས་ཞེ་ན། ཆོལ་གསུམ་ཁྱོན་ཡོངས་ལ་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་དང་། ཆོལ་གསུམ་བོད་མི་
ཡོངས་རྫོགས། རྒྱལ་སྤྱི་ཆོག་ཏུ་བོད་ལྗོངས་ཆོལ་ཁ་གསུམ་གྱི་ཁྱོན་ལ་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་མི་ཆང་མའི་
ངག་རྒྱན་དུ་འཇགས་པ་ཞིག་ཡིག་ངག་གཉིས་ཐོག་ནས་ཕྱག་བསྟར་གནང་ན་མི་མང་པོ་དོགས་པ་
སེལ་ཞིང་། གོང་བུ་བརྟན་གནས་ཡོང་བར་ཕན་པ་ཆགས་ཀྱི་རེད། དཔེར་ན། སྤྱི་ཉིད་ཆོགས་གཙོ་
གནང་བ་ནས་བཟུང་བོད་ཆོལ་ཁ་གསུམ་ཟེར་བ་དང་། ཆོལ་གསུམ་ཆོས་བརྒྱད་དང་བཅས་པ་ཟེར་
བ་ཕལ་ཆེར་ཡིག་ཆ་གཅིག་གི་ནང་དུ་གསལ་ཡོད་པ་མཐོང་མ་མྱོང་བ་མ་ཟད། ཞལ་ནས་གསུང་
བའང་དོན་འདིའི་འབྲེལ་བཤད་ཀྱི་སྐབས་སུ་མ་གཏོགས་གོ་མྱོང་བ་མེད། དངོས་འབྲེལ་ཆོལ་གསུམ་
གོང་བུ་གཅིག་གྱུར་ཡོང་དགོས་པ་ལྟེན་མཐོན་ཆེན་པོའི་དགོངས་བཞེད་ལྟར་བྱེད་ནས་བར་མོས་
པ་ཡོད་ཆེ་ཆོལ་ཁ་གསུམ་ཟེར་བ་དེ་དུས་རྟག་ཏུ་གསུང་དགོས་པ་རེད།

ཁ

དྲན་གཏམ་གསར་སྐྱེས་བྱས་པ་ཞིག་མ་རེད་ཟེར་པའི་སྐོར་གྱི་ལན་འདེབས།

ཡང་སྤྱི་ཉིད་ཀྱི་བཤགས་ལས། ཕྱི་ལོ་༡༩༩༠ ལོར་རྒྱ་གར་ནང་ཐོག་མར་བཙན་བྱོལ་བོད་མང་གཙོ་
འིང་ལུགས་ནང་འགོ་རྒྱུ་ཞེས་སོགས་དང་། ཆོལ་གསུམ་ཆོས་ལུགས་དང་བཅས་པའི་བོད་མི་མང་
སྤྱི་འཐུས་དེ་དུས་ནས་བཙུགས་པ་མ་གཏོགས། དྲན་གཏམ་གསར་སྐྱེས་བྱས་པ་ཞིག་མ་རེད་ཅེས་

དང་། ཚེལ་གསུམ་ཆེག་སྒྲིལ་གྱི་བསམ་ཚུལ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་བརྟན་པོ་བཅའ་བྲིམས་གཏན་
འབེབས་སྐབས་བཞེས་པ་རེད་ཅེས་སོགས་མང་པོ་ཞིག་བྲིས་པ་རྣམས་ཆ་ཆང་ལེན་མི་དགོས་པ་དོན་
འདི་རང་ཡིན་འདུག

ལན་འདེབས། ཚེལ་གསུམ་ཚེས་བརྒྱད་དང་བཅས་པའི་ཐོབ་ཐང་དམིགས་བསལ་ཚོགས་
ཆེན་གྱི་གོས་ཚོད་ལྟར་བཅའ་བྲིམས་སུ་གཏན་འབེབས་མ་བྱས་ཀ་མེད་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་ཡིན་པ་
དང་། ཚེལ་གསུམ་ཚེས་བརྒྱད་དང་བཅས་པའི་ཐོབ་ཐང་འདྲ་མཉམ་གྱི་སྒྲིལ་འབྲས་ལྟར་ཚོགས་ཡོད་
པ་དེ་༤༠ ལོ་ནས་དབུ་ཚུགས་ཏེ་མུ་མཐུད་པ་ཞིག་ལས་དྲན་གཏམ་གསར་སྐྱེས་བྱས་པ་ཞིག་ག་ནས་
ཡིན། དེ་འདྲ་རེད་ཟེར་མཁན་དང་བསམ་མཁན་གཉིས་ཀ་ང་ཚོའི་ངོས་ནས་མེད། བྱིད་རྣམ་པས་
མེད་པ་བཞེས་ཐབས་སྤྲིར་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ནས་དྲན་གཏམ་གསར་སྐྱེས་གྱིས་མེད་པ་བཞེས་ཐབས་
ཇི་གནང་གོང་དུ་དོན་ཚན་ཁ་གས་ཁྱས་ཡོད་པ་དེ་ཡིན། ལར་ཁྱ་གི་ཡོད་པ་དེ་ཚུར་གསུང་དོན་མི་
འདུག གཤམ་བྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་བསྐྱོགས་ནས་དགོས་པ་མེད།

གི

བོད་རྒྱ་མཉམ་དུ་གནས་ཐུབ་པའི་འཆར་གཞི་དེའི་ནང་ཆོལ་གསུམ་གཅིག་ལ་
བསྒྲིལ་རྒྱ་དེ་དང་པོ་གསུངས་ཡོད་ཟེར་བའི་སྒྲོར་གྱི་ལན་འདེབས།

ཡང་སྐྱེ་ཉིད་ནས་སི་ཏར་སི་སྤག་གི་གསུང་བཤད་སྒྲོར་ཡང་བསྐྱར་གསུངས་འདུག དཔེར་ན། ཆོལ་
གསུམ་གོང་ལུ་གཅིག་ཏུ་གནས་རྒྱའི་ཆ་རྒྱུན་དང་པོ་ཡིན་ཞེས་དང་། བོད་རྒྱ་མཉམ་དུ་གནས་ཐུབ་
པའི་འཆར་གཞི་དེའི་ནང་ཆོལ་གསུམ་གཅིག་ལ་བསྒྲིལ་རྒྱ་དང་པོ་གསུངས་ཡོད། རྒྱ་མིས་དེ་ནི་ག་
དུས་ཡིན་ཡང་ཡོང་ཐབས་མེད་གནས་དང་། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་དང་ཆབ་སྲིད་གྱི་འཛིན་སྐྱོང་
གང་ཐད་ནས་ཡོང་ཐབས་མེད་པ་བཤད་གྱི་ཡོད་ཅིས་དང་། ཡིན་ཡང་ང་ཚོས་ད་དུང་དམིགས་སུ་
བཀར་ནས་འགྱུར་བ་མེད་པའི་དམ་བཅའ་འཛིན་པ་འདི་དག་ཡིག་ཆའི་ནང་མེད་པའི་བྱུང་རིམ་ཞིག་
ཡིན་བཞིན་དུ་ཆོལ་གསུམ་ཁ་བྲལ་གཏོང་གི་འདུག་ཟེར་བ་འདི་ཆེད་དུ་དམིགས་སུ་ཡུལ་ཡོད་ནས་
བཟོས་པ་ཞིག་མ་རེད་ཅིས་བརྗོད་མི་ཐུབ་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་རེད། ང་ཚོས་ཉ་ཅང་དོ་སྣང་བྱེད་
དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་གསུངས་འདུག

ལན་འདེབས། བྱིས་བཟོས་པའི་ནག་ཉེས་ཀྱི་ལྷ་མོ་ཆེན་པོ་དེ། ང་ཚོའི་མགོ་བོར་
གཡོག་རྒྱ་མེད། སི་ཏར་སི་སྤག་གི་གསུང་བཤད་ཀྱི་དོན་ཐམས་ཅད་ང་ཚོས་ཉ་གོ་དོན་རྟོགས་ཡོད་
པས་བསྐྱར་དུ་འགྲེལ་བཤད་གསུང་རེས་མ་དགོས་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་ང་ཚོས་རྩ་བ་ནས་མ་ཤེས་པ་
དང་། མ་གོ་བའི་གནས་དོན་ཞིག་གསུངས་འདུག་པ་ནི། བོད་རྒྱ་མཉམ་དུ་གནས་ཐུབ་པའི་འཆར་

གཞིའི་ནང་ཚོལ་གསུམ་གཅིག་ལ་བསྒྲིལ་རྒྱུ་དང་པོ་གསུངས་ཡོད། དེ་ནི་རྒྱ་མིས་ག་དུས་ཡིན་ཡང་
 ཡོང་ཐབས་མེད་གནས་དང་། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་དང་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འཛིན་སྐྱོང་གང་ཐད་ནས་
 ཡོང་ཐབས་མེད་པ་བཤད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། ང་ཚོས་འགྱུར་བ་མེད་པའི་དམ་བཅའ་འཛིན་ཡོད་ཅེས་
 གསུང་དུས་ག་རེ་ཤེས་ཀྱི་འདུག་ཅེ་ན། བྱེད་རྒྱུ་པས་སི་ཏར་སི་སྤྲལ་གི་གསུངས་བཤད་ཡིག་ཆ་
 ནས་ཚིག་འདྲུག་ནང་སྟེ། རྒྱ་མིར་འབྲེལ་བ་བྱས་ནས་བོད་རྒྱ་མཉམ་དུ་གནས་ཐུབ་པའི་འཆར་གཞི་
 བཟོས། དེའི་ནང་ཚོལ་གསུམ་གཅིག་ལ་བསྒྲིལ་རྒྱུའི་ཆ་རྒྱུན་སྤྱད་དེ་སྤྱད་ཆ་བྱས། རྒྱ་མིས་དེ་ལ་ཁས་
 ལེན་མ་བྱས་པ་ཡིན་དུས། འཛམ་གླིང་ནང་གང་སར་ལར་སྤོད་རྒྱ་ལར་སྤྱད། ཚུར་ལེན་རྒྱ་ཚུར་ལེན་
 ཟེར་ནས་སྤྱད་བཅོར་བརྒྱབ་པ་གསལ་པོ་ཡིན་པ་ཤེས་ཀྱི་མི་འདུག་གམ། དེ་རྗེས་བཀའ་སློན་གསུམ་
 ལྷེ་ལིར་རྒྱ་དམར་གཞུང་ཆབ་ཕྱར་ཕེབས་ནས་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་འཛོལ་ཁས་ལེན་དུས་བྱེད་རང་
 ཚོས་ངོས་ལེན་མ་བྱས་ན་རྗེས་སུ་རྒྱ་ལ་སྤྱིའི་གནོན་ཤུགས་ཀྱིས་དཀའ་ལས་ཁག་པོ་ཡོང་གི་རེད་
 གསུངས་པའི་དོན་བཅས་གསལ་པོར་འཕྲོད་པ་ཤེས་ཀྱི་མི་འདུག་གམ། དེའང་རྒྱ་མིས་ཁས་ལེན་
 མ་བྱས་པ་ཡིན་དུས་ང་ཚོར་ངོ་སོ་དང་སྤྲིག་ར་གཉིས་ཀ་བྱེད་ཡུལ་གང་ཡང་མེད་པ་ཤེས་ཀྱི་མི་འདུག་
 གམ། དཔེར་ན། རྒྱ་མིས་ཚོལ་གསུམ་གོང་ཁུ་གཅིག་གྱུར་ཟེར་བ་འདི་འགྲིགས་ཀྱི་མི་འདུག་ འདི་
 འདྲ་ཞིག་བྱས་ན་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་ན་དང་། ཚོལ་གསུམ་གོང་ཁུ་གཅིག་གྱུར་ཡོང་ཐབས་མི་འདུག་
 ཀྱང་ད་ཡོད་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་འདི་ཅིས་སྤངས་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱུང་ཡོད་ན་གོང་གི་སྤྲིག་ར་དང་
 ངོ་སོ་གཉིས་ཀ་བཤད་སྤྱོད། ཡགོང་ས་མཆོག་ནས་སི་ཏར་སི་སྤྲལ་གི་གསུང་བཤད་ལུས་མེད་འགན་
 མེད་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་གསུངས་ཡོད་པ་ཡིན་དུས། བྱེད་རྒྱུ་པའི་དེའི་ནང་གི་ཚིག་དོན་འགའ་རེ་དོ་རྗེ་

ཆེད་འདུག་ནང་སྟེ་རྒྱ་མིར་ནང་དོན་སྐད་ཆ་བྱས་པ་དེ་དག་ཅ་དོན་དང་འགལ་བ་རེད། བོད་མིའི་ཅ་
 དོན་གྱི་འདུ་ཤེས་ཚོགས་སུ་བཅུག་པ་ཞིག་དང་། རྒྱ་མིས་ང་ཚོའི་ཚོད་དཔག་ཆ་ཚང་བྱལ་བ་ཞིག་
 བཟོས་པ་དེ་ནོར་ཆ་བས་ཆེན་པོ་རེད། བོད་མི་མང་གིས་ཉ་ཅང་དོ་སྣང་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་བཟོས་
 འདུག་ ཉ་ལས་དགོས་པ་ཞིག་རེད། ཚེས་གསུམ་ཁ་བྲལ་གཏོང་བའི་དམིགས་ཡུལ་དང་། སྤྱི་ལོ་
 ཡོད་ནས་བཟོས་པ་ཞིག་མ་རེད་ཅེས་སུ་ཞིག་གིས་བཟོད་མི་བྱལ་བ་རེད།

༢

རང་བཙན་སློས་མ་གཏོང་གི་འདུག་ཟེར་བ་ཉ་ཅང་མང་པོ་ཞིག་འདུག་ཟེར་བའི་
 སློར་གྱི་ལན་འདེབས།

ཡང་སྐྱེ་ཉིད་ཀྱིས་རང་བཙན་སློས་གཏོང་གི་འདུག་ཟེར་བ་ཡང་ཉ་ཅང་མང་པོ་ཞིག་འདུག་ཅེས་
 དང་། འདིར་ཐེབས་ཚོགས་འབྲས་ཚོའི་ནང་ལ་ཡང་དགོངས་ཚུལ་བྱུང་ཡོད་སྤྱིད། གཞན་གྱི་ས་ནས་
 ཡང་གསན་གྱི་རེད། བྱི་རྒྱལ་ལ་བྱིན་པའི་སྐྱབས་ལ་ཡིན་ཡང་འདྲ། ག་དུས་ཡིན་ཡང་མང་ཚོགས་ནང་
 ལ་བོད་གཞུང་གིས་རང་བཙན་སློས་བཏང་བ་རེད་ཟེར་བ་འདི་ཉ་ཅང་མང་པོ་འདུག་ ཁ་ཤས་ཀྱིས་
 དབུ་མ་འཚོས་པར་གསུང་མཁན་འདུག་ལ། ཁ་ཤས་ཀྱིས་དགོས་པ་རྒྱ་མཚན་དམིགས་བསལ་ཞིག་
 ལ་བརྟེན་དབུ་མ་འཚོས་མདོག་མདོག་གིས་བཤད་མཁན་ཇི་སྟེད་འདུག་ ལུང་དྲངས་རྒྱ་ལོ་དོན་འགྲུབ་
 ལགས་ཀྱིས་གསུང་ཁ་ཤས་དེ་ལུང་དྲངས་པ་མ་གཏོགས། གསུབས་མགོན་ཡོན་པོ་ཆེའི་བཀའ་སློབ་

གྱིས་མཚོན་སྤྱི་འབྲས་ལྷན་ཁང་གི་གྲོས་ཚོད་ཁག་ཚང་མའི་ནང་རྒྱ་མཚོན་འདི་འདྲ་ཞིག་ནས་དོགས་
 བ་ཟ་བ་རེད་བསམ་པ་རྩ་བ་ནས་མེད། ཡིན་ཡང་བཤད་འབྲམས་དེ་འདྲ་ཞིག་བྱུང་བ་རེད། སི་ཏར་སི་
 སྤུལ་གི་གསུང་བཤད་ནང་རྒྱ་མི་དང་མཉམ་འབྲེལ་བྱས་ནས་སྔོན་རྒྱུ་འཕྲོག་ནས་རང་སྤྱོད་རང་སྤྱོད་
 གི་དོན་དག་འདི་ཁ་ཤས་གྱིས་རང་བཅའ་སྒྲོས་བཏང་བ་མ་རེད་དམ་ཞེས་ལྷག་བསམ་གྱི་ཕྱོག་ནས་
 སྐད་ཆ་འདྲི་གི་ཡོད་ཅིང་དེའི་ཕྱོག་ལ་གསལ་པོ་བཟོ་དགོས་པ་རེད་ཅེས་གསུངས་འདུག

ལན་འདེབས། རང་བཅའ་སྒྲོས་གཏོང་གི་འདུག་ཟེར་བའི་བཤད་རྒྱུ་དོན་རྩ་གཅིག་རང་
 བཤད་ནའང་། བཤད་མཁན་མི་འདྲ་བ་རྣམས་ལ། དཔེར་ན། ཁ་ཤས་གྱིས་གོད་ཁོག་ལྷོགས་ནས་ལྷོ་
 ཟ་གི་ཡོད་རེད་ཟེར་བ་དང་། ཁ་ཤས་གྱིས་གོད་ཁོག་རྒྱགས་ནས་ལྷོ་ཟ་གི་ཡོད་རེད་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་དེ་སྤྱི་
 ཉིད་གྱི་ཐུགས་གཤེས་ལས་བྱུང་བ་གཟུར་དུ་མེད་པ་ཞིག་རེད། དོན་དུ་སྤྱི་ཉིད་གང་དུ་ཕྱིན་ཡང་བོད་
 གཞུང་གིས་རང་བཅའ་སྒྲོས་གཏོང་བ་རེད་བསམ་པ་གཅིག་མཚུངས་སུ་ཡོད་ལུགས་གསུངས་ཡོད་པ་
 དེ་རང་རེད། ཡོངས་ཁྱབ་གྱིས་མཐོང་གི་ཡོད་པ་རེད། སྤྱི་འབྲས་གྱི་གྲོས་ཚོད་ནང་ཡོད་རུང་མེད་རུང་
 སྤྱི་འབྲས་གྱི་གྲོས་ཚོད་ནང་དུ་འདུག་ཟེར་གྱི་མེད་པ་འདྲ། སྤྱི་འབྲས་གྱི་གྲོས་ཚོད་དུ་མེད་ནའང་སྤྱི་ཉིད་
 སྤྱི་འབྲས་གྱི་ཚོགས་གཙོ་ཡིན་ཅང་གོང་དེར་གསུང་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་རྒྱ་མི་དང་མཉམ་དུ་སྔོན་རྒྱུ་འཕྲོག་
 འཆར་གཞིའི་ནང་ཟེར་བ་སོགས་ལུ་མཐུད་གསུངས་པ་དེ་དག་རང་བཅའ་སྒྲོས་བཏང་བའི་གསུང་
 མཛད་ཞེ་ཅིག་རེད་འདུག རྒྱ་མི་དང་མཉམ་དུ་སྔོན་རྒྱུ་འཕྲོག་ན་དེ་རང་བཅའ་མ་རེད། དགོངས་པ་བཞེས་
 ནས་བཀའ་མོལ་གསུངས། ཡིག་ཐོག་མ་བྲིས་ན་མི་ལེགས་སམ། དོན་མེད་ཆར་ཆོར་མང་པོ་མ་
 གསུངས་ན་ལེགས་ངེས་སྟུམ།

ཅི

གནས་སྐབས་ལ་ལག་ལེན་བསྟར་རྒྱུ་མ་རེད་ཟེར་པའི་སྒྲོར་ལན་འདེབས།

ཡང་སྐྱིད་ཀྱིས་སི་ཏར་སི་སྤག་གི་གསུང་བཤད་སྒྲོར་གསུངས་ཀྱི་འདུག གསུང་བཤད་འདི་མ་
འོངས་པའི་འཆར་གཞི་ལས་ད་ལྟའི་གནས་སྐབས་ལ་ལག་ལེན་བསྟར་རྒྱུ་མ་རེད་ཅེས་བཀོད་འདུག
ལན་འདེབས། འདི་ཉིད་ཀྱིས་གང་ཞིག་གསུངས་ཀྱི་ཡོད་དམ། ལག་ལེན་བསྟར་བྱུང་ན་
ད་ལྟའི་གནས་སྐབས་ལ་ལག་ལེན་མི་བསྟར་བ་མ་འོངས་པའི་འཆར་གཞི་འདི་འདྲ་ཞིག་བཞག་
དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དམ། གསུང་བཤད་འདི་རྒྱ་མིས་ཁས་ལེན་མ་ཞུས་ནས་འགན་མེད་ཞུས་མེད་
ཆགས་པ་ཡིན་གསུངས་ཡོད་པ་མ་རེད་དམ། རྒྱ་མིས་ཁས་ལེན་ཞུས་ན་མ་འོངས་པའི་འཆར་གཞིར་
བཞག་དགོས་དོན་རྩ་བ་ནས་མེད། ང་ཚོའི་སླ་མ་ཟམ་གདོང་ཐུགས་མ་ལུལ་ཞུགས་ཡོད།

ཆི

མཐོ་ཙམ་ཞིག་དང་དམའ་ཙམ་ཞིག་མཉམ་དུ་བསྐྱོད་རྒྱུ་ལྟེ་གྲོས་འཆར་ཞིག་ཟེར་བའི་
སྒྲོར་གྱི་ལན་འདེབས།

ཡང་མུ་མཐུད་གསུངས་གནས། དཔེར་ན། སི་ཏར་སི་སྤག་གི་གསུང་བཤད་ནང་གཞུང་ཆབ་གཏོང་
ལེན་གྱི་ཕྱི་འབྲེལ་ལས་ཀ་རྒྱ་ནག་གིས་བྱས་ན་འགྲིག་ས་གྱི་རེད་ཅེས་གོ་མན་ཐེལ་ཐ་ལས་དམའ་
ཙམ་ཞིག་དང་། ལུ་ཟེ་ཕེ་ཏ་རི་ཤན་ལས་མཐོ་ཙམ་ཞིག་ ཡེན་ཡེ་སོ་སི་ཤན་ཞེས་བ་མཉམ་དུ་སྐྱོད་
རྒྱུ་ལྟེ་གྲོས་འཆར་ཞིག་གནང་བ་རེད་ཅེས་དང་། དེ་ནས་བཟུང་རང་བཙན་གྱི་ལས་འགུལ་མཆོམས་
འཛིག་བྱེད་གྱི་ཡིན་ཞེས་བཀའ་གནང་ཡོད་མ་རེད། རྒྱ་ནག་དང་བཀའ་བསྐྱུར་གནང་སྐབས་རང་
བཙན་བཀའ་གནང་གི་མིན་ཞེས་ཡོངས་བསྒྲགས་གསུངས་ཡོད། ཏིང་ཤོའོ་ཕིང་གི་གཏམ་བཤད་
སྐད་གྲགས་ཆེན་པོ། རང་བཙན་མ་གཏོགས་པའི་གནས་ཚུལ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཡང་ང་ཚོ་སྐད་ཆ་
བྱེད་ཆོག་གི་རེད། ཟེར་བའི་བསྐྱོད་ཆོག་གཞི་ལ་བཞག་ནས་རྒྱ་ནག་དང་མཉམ་དུ་ག་དུས་བཀའ་
མོལ་གནང་ཡང་རང་བཙན་གྱི་བཀའ་མོལ་གསུང་གི་མིན་ཞེས་གསུངས་ཡོད། ཡིན་ཡང་རང་བཙན་
གྱི་བཀའ་བསྐྱུར་མ་གནང་བ་འདི་རྒྱ་མཆོན་བྱས་ནས་རང་བཙན་འབད་བཅོམ་བྱེད་རྒྱ་བཞག་པ་
རེད་ཟེར་བ་ནི། དེ་གཉིས་དབྱེ་བ་མ་བྱེ་བའི་སྐད་ཆ་ཞིག་རེད། རྒྱ་ནག་དང་བཀའ་བསྐྱུར་གནང་རྒྱ་
འདི་ང་ཚོས་ཐབས་ལམ་སྟོང་ཕྱག་མང་པོ་བཙལ་བའི་ཐབས་ལམ་གཅིག་རེད། ཐབས་ལམ་དེའི་
ཐོག་ནས་རྒྱ་ནག་དང་བཀའ་བསྐྱུར་གནང་སྐབས་རང་བཙན་བཀའ་བསྐྱུར་མ་གནང་བར་རང་སྤྱིད་

རང་སྒྲིང་གི་གསུང་བཤད་གཞི་བཟུང་བཀའ་བསྐྱུར་གནང་གི་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལ་རྒྱ་མིས་མདོན་བར་
 མི་གསལ་བའི་རང་བཅན་དང་། རྣམ་པ་འགྱུར་བའི་རང་བཅན་ཅིང་། རང་བཅན་སྒྲོས་བཏང་མི་
 འདུག་ཅེས་བརྗོད་གྱི་ཡོད་ཅིང་། བོད་པས་རང་བཅན་སྒྲོས་བཏང་འདུག་ཅེས་བརྗོད་གྱི་ཡོད་ཅིང་།
 ཅེས་མཁུ་མཐུད་བསྐྱུར་བཤད་གནང་བ་རྣམས་འདིར་སྤངས་མེད། མདོ་དོན་རང་བཅན་སྒྲོས་བཏང་
 བའི་བཀའ་མོལ་དང་། ཡང་སྐབས་དེ་རང་བཅན་སྒྲོས་བཏང་མེད་པའི་སྐོར་ལྟ་བུ་ཆ་བཞག་ས་གང་
 ཡང་མེད་པ་མང་པོ་ཞིག་གསུངས་འདུག།

ལན་འདེབས། སི་ཏར་སི་སྤག་གི་གསུང་བཤད་ནང་རྒྱ་ནག་སྤིང་གཞུང་ནས་བོད་ཀྱི་བྱི་
 འབྲེལ་སྤིང་བྱས་ཀྱི་འགན་ཁུར་རང་འཇགས་ལེན་ཆོག་རྒྱ་ཞེས་པ་དེ་རྒྱ་ལ་སྤྱིའི་མཐུན་ཕྱོགས་རྒྱ་ལ་
 ཁབ་ཀྱི་སྤིང་བྱས་རྒྱ་ནག་ལ་ཡོད་རྒྱ་གོ་དགོས་པ་ལས་གཞུང་ཆ་བ་གཏོང་ལེན་གྱི་བྱི་འབྲེལ་ལས་ཀ་
 ཞེས་པ་འབོད་མེད་ཅིང་། གོ་དགོས་པ་འདྲ་མེད། གོ་བ་ལོག་སྐྱབ་ཀྱི་འབྲེལ་བཤད་གནང་བ་དེ་ནི་ར་
 ཆ་བས་ཆེན་པོ་ཅིང་། དབྱིན་ཡིག་ལ་སྒྲོ་བཅོལ་ཏེ། དམའ་ཙམ་དང་མཐོ་ཙམ་ཞེས་མང་པོ་ཞིག་གསུང་
 དགོས་དོན་མེད། གསུང་བཤད་དེའི་ནང་བོད་ཆོལ་ཁ་གསུམ་ཡོངས་རྫོགས་རང་སྤིང་རང་འཛིན་
 གྱི་དམངས་གཙོའི་ཆ་བ་སྤིང་གྱི་གོང་བུ་ཞིག་ཏུ་བསྐྱུར་རྒྱ་ཞེས་བཀོད་ཡོད་པ་དེས་དབྱིན་ཡིག་ལ་མགོ་
 བཏགས་མ་དགོས་པར་བོད་ཡིག་རང་གིས་གོ་དོན་ཏ་སོང་མེད་པ་བསྟན་བྱུང་། སྤྱི་ཉིད་ཀྱིས་དབྱིན་
 ཡིག་ལ་མགོ་བཏགས་ཞུས་པའི་གོ་དོན་ཡིན་མིན་སུ་ཞིག་གིས་ཐག་བཅད་པ་མེད། གསུང་བཤད་
 ཀྱི་གནད་དོན་ནི་དམིགས་བསལ་ཙན་ཞིག་ཡིན་འདུག། རྒྱ་དང་བཀའ་བསྐྱུར་སྐབས་རང་བཅན་
 བཀའ་གནང་གི་མིན་གསུངས་ཚུལ་དང་། ཉིང་གོའོ་མིང་གིས་རང་བཅན་མ་གཏོགས་དེ་མིན་སྐད་

ཆ་བྱེད་ཚོག་གསུངས་པ་གཞི་བཞག་ནས་བཀའ་མོལ་ག་དུས་གནང་ཡང་རང་བཙན་བཀའ་མོལ་
 གསུང་གི་མིན་གསུངས་ཚུལ། རང་བཙན་གྱི་བཀའ་བསྐྱར་མ་གནང་བ་འདི་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་
 རང་བཙན་བཞག་པ་རེད་ཟེར་བ་ནི་དབྱེ་བ་མ་བྱེ་བ་རེད་ཟེར་བ། ཐབས་ལམ་སྟོང་ཐུག་མང་པོ་
 བཙལ་བའི་ནང་གི་ཐབས་ལམ་གཅིག་རེད་ཟེར་བ་འདི་དག་རྒྱ་ཉིད་འགན་ཁུར་བ་ཞིག་ཡིན་པའི་
 ཆ་ནས་གསུངས་ནས་དགོས་དོན་སྟེ་གཅིག་མེད། གང་ཡིན་ཞེ་ན། མགོ་བདེ་དྲན་འཕྱལ་གཡས་
 བཞག་གཡོན་ལེན། གཤམ་ལུང་ལུང་ལེན། གཡོ་རྒྱུའི་ཁུག་མགོ་ཐམས་ཅད་བསྟན་ཏེ་ཆ་བཞག་ཡུལ་
 ཅུ་བ་ནས་མེད་པའི་འཕྱལ་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བ་ཞིག་སུས་བལྟས་ན་མཐོང་གི་རེད། དེར་བརྟེན་
 རྒྱ་མི་ཡང་སློ་སེམས་ཡོད་མཁན་ཞིག་ཡིན་དུས་བཀའ་མོལ་གནང་ཡུལ་ཅུ་བ་ནས་མེད་པ་ལོས་ཀྱང་
 ཆགས། ད་དུང་ཐབས་ལམ་པ།ཅིག་དེའི་ཐོག་ནས་རྒྱ་ནག་དང་རང་བཙན་བཀའ་བསྐྱར་མ་གནང་
 བར་རང་སྲིད་རང་སྟོང་གི་གསུང་བཤད་གཞི་བཟུང་བཀའ་བསྐྱར་གནང་གི་ཡོད་རེད་ཅེས་གསུངས་
 པ་ལ་བལྟས་ན། རྒྱུག་རྒྱུག་སུད་སུད་དུ་རང་བཙན་མ་ཡིན་པ་ཞིག་བཀའ་མོལ་གནང་བསྟན་པ་
 གསལ་པོ་མཐོང་ཐུབ། དེ་ནི་ཉེས་འགལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་ཡོད། འཛིན་ས་མེད་པའི་བཀའ་འདི་
 འདྲ་མང་པོ་གསུང་དྲག་ན་སྟོན་ལས་དགེ་མཚན་ཐོན་གྱི་མེད་པ་རེད།།

ལོ་བཅུ་བཞིར་འབྲེལ་བ་བྱས་ཀྱང་གྲུབ་འབྲས་མ་ཐོན་པ་དེ་རང་བཙན་སྒྲོས་མ་
ཐོངས་པ་ལ་ཐུག་པའི་སྐོར་གྱི་ལན་འདེབས།

ཡང་སྐྱེ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱ་ནག་དང་ལོ་བཅུ་བཞི་ཙམ་གྱི་རིང་འབྲེལ་བ་བྱས་ཀྱང་གྲུབ་འབྲས་ཐོན་མ་
སོང་། མ་འོངས་པར་གང་འདྲ་བྱེད་མི་མང་ལ་བཀའ་འདྲི་གནང་གི་ཡིན་ཞེས་འདི་ལོ་གསུམ་བཅུའི་
དུས་དྲན་གྱི་གསུང་བཤད་ནང་བཀའ་གནང་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གཙོ་བོ་རང་བཙན་སྒྲོས་མ་ཐོང་
བ་འདི་རང་ལ་ཐུག་ཡོད། རྒྱ་མིས་ག་དུས་ཡིན་ཡང་སྐད་ཆ་མ་བཤད་གོང་རང་བཙན་སྒྲོས་བཏང་
བའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་ཡ་སྐབས་མགོན་ཡེན་པོ་ཆེས་གསུང་བཤད་གནང་དགོས། དེ་ཡང་བོད་འདི་
ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཐོག་ནས་རྒྱ་ནག་གི་ཆ་ཤས་ཡིན་པ་དང་། མ་འོངས་པར་རང་བཙན་ཚུངས་ལེན་བྱ་རྒྱུ་མིན་
ཞེས་གསལ་བསྒྲགས་གནང་བ་ཡིན་ན། ཕྱི་ཉིན་རང་ནས་བཀའ་བསྐྱར་ཞུ་འགོ་འཇུགས་ཀྱི་ཡིན་
ཞེས་ཡང་ཡང་ཞུས་ཡོད་ཀྱང་། ཡ་སྐབས་མགོན་ཡེན་པོ་ཆེས་འདས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་བསྐྱར་བཙན་
ཐུབ་ཐབས་མེད། མ་འོངས་པའི་གནས་སྟངས་ནི་ཡོང་རྒྱུ་བསྐྱད་པའི་མི་རབས་དེ་ཆོས་ཐག་གཙོད་
རྒྱ་ཞིག་རེད། ངས་ཐག་གཙོད་ཐུབ་ཐབས་ཡོད་པ་མ་རེད། ང་རང་ནས་གནས་སྐབས་ཀྱི་གྲོས་གཞི་
བཏོན་པ་འདི་ལ་རྒྱ་མིས་ངོས་ལེན་ཡོད་པ་ཡིན་ན། དེའི་ཐོག་བཀའ་བསྐྱར་གནང་ནས་མཐའ་མའི་
ཐག་གཙོད་བོད་མི་མང་ལ་བྱེད་རྒྱུ་བཞག་ན་འགྲིག་གི་རེད་ཅེས་བཀའ་གནང་ཡོད། དེ་ལ་བརྟེན་
ནས་ལོ་བཅུ་བཞིའི་འབད་བཙོན་འཕྲོ་བརྒྱུ་ཏུ་འགྲོ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་རང་བཙན་སྒྲོས་མ་གཏོང་

བ་འདི་ཡིན་པ་ལས། རང་བཅོན་སྒྲོས་བཏང་ན་འཕྲོ་བརྒྱུག་ཕྱིན་སྤང་ཞེས་བཀའ་གནང་དགོས་པའི་
 རྒྱ་མཚན་རྩ་བ་ནས་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་རེད། རྟོན་ཚན་འདི་གཉིས་ཐོག་དགོངས་པ་བཞེས་སྐྱངས་
 གསལ་པོ་བཟོ་རྒྱུ་གལ་ཆེན་ཡིན། འདི་ཙམ་མ་ཡིན་པར་མང་པོ་ཞིག་གི་ཐོག་གཞུང་གི་ལངས་ཕྱོགས་
 གསལ་པོ་མི་འདུག་ཅེས་ཡང་ཡང་ཡོད་གི་ཡོད། བཅོན་བྱེད་བོད་མིའི་བཅའ་ཁྲིམས་ནང་བོད་རྟོན་
 བདེན་མཐའ་གསལ་ཐབས་ཞེས་མ་གཏོགས་རང་བཅོན་བསྐྱར་གསོ་བྱེད་རྒྱུ་ཞེས་པ་ལོང་མི་འདུག་
 ཅེས་གསུངས་ཀྱི་འདུག བོད་རྟོན་བདེན་མཐའ་གསལ་ཐབས་ནང་རང་བཅོན་ཚུད་ཡོད་ཅེས་བགྲོ་
 གྲེང་སྐབས་མདོ་སྟོད་སྤྱི་འཐུས་ཡོངས་ཚྗགས་མཐུན་ཀྱི་ཡོད། དེ་དུས་མདོ་སྟོད་སྤྱི་འཐུས་ཚོ་དགོངས་
 པ་མ་མཐུན་པ་མེད། རྗེས་སུ་འགྲིག་མི་འདུག་ཅེས་བཀའ་གནང་གི་ཡོད་པ་རེད་ཅེས་དང་། ཡང་
 བོད་རང་བཅོན་ཡིན་ཞེས་པ་འདི་བདེན་པ་ཡིན་ན་ནི་འདེན་མཐའི་ནང་རང་བཅོན་ཚུད་ཡོད། བདེན་
 པ་མ་ཡིན་ན་ནི་བདེན་པ་མིན་པ་ཞིག་ང་ཚོས་ཚུད་ལེན་བྱེད་ཐབས་ཡོད་པ་མ་རེད། འདི་གནད་
 འགག་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་མཁྱེན་དགོས་ཞེས་གསུངས་འདུག

ལན་འདེབས། རྒྱ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་དབྱེད་ན། གསྐབས་མགོན་ཡེན་པོ་
 ཆེས་འདས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་བསྐྱར་བཅོས་མི་ཐུབ་པ་ལོས་ཡིན་ཀྱང་། མ་འོངས་པའི་ཐག་གཅོད་ཡང་
 མི་ཐུབ་གསུངས། གནས་སྐབས་ཀྱི་གོས་གཞི་བཏོན་པ་དེའི་ཐག་གཅོད་ཀྱང་བོད་མི་མང་གི་བྱ་རྒྱ་
 ཡིན་པ་དེ་འདྲ་ཡིན་ན། རྒྱ་མིར་སྐད་ཆ་བཤད་ཐབས་མི་འདུག་གམ། དཔེར་ན། འདས་པའི་ལོ་རྒྱུས་
 ནི་ཆར་བ་ཞིག་རེད། མ་འོངས་པ་ནི་ཡོང་རྒྱུ་རེད། གནས་སྐབས་ཀྱི་སྐད་ཆ་ནི་བོད་མི་ས་ཡ་དུག་ལ་
 ཐུག་ཡོང་དུས་རྒྱ་མི་ཡིན་ནའང་སྤྱི་ལ་ངོས་འཛིན་དགོས་ཀྱི་རེད། དེ་དག་ཐམས་ཅད་བོད་རང་བཅོན་

གྲོས་མ་གཏང་བས་ཡིན་གསུངས་འདུག རང་བཅོན་གྲོས་མ་གཏོང་བ་དེ་འདྲ་ཡིན་ན། རྒྱ་མི་དང་
 གོ་བསྐྱར་བྱེད་དུས་རང་བཅོན་སྒྲོར་མི་གསུང་བ་ག་རེ་ཡིན་ནམ། རྒྱ་མི་དང་ཐུག་དུས་དང་བཀའ་
 མོལ་གནང་སྐབས་རང་བཅོན་བཤད་ཀྱི་མིན་གསུང་གི་ཡོད་ན། གཞན་ཕྱོགས་ལ་རང་བཅོན་དགོས་
 ཀྱི་ཡོད་གསུངས་ནས་ཅི་ཞིག་ཟེན། ཐག་ཚད་རྒྱ་དང་། གཏན་ལའེལ་རྒྱ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པ་ཞིག་རྒྱ་
 མིར་གསུངས་ཀྱི་ཡོད་ན། རྒྱ་མིས་ཀྱང་གང་འདྲ་ཞིག་བྱ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་དམ། བྱིད་རྒྱུ་པས་དེ་འདྲ་
 ཞེ་ཅིག་གསུངས་ནས་ཡིད་ཆེས་དང་ཆ་འཛིན་བྱེད་ས་རྩ་བ་ནས་མེད་པ་གནང་སྐབས། རྒྱ་མི་ནས་
 རང་བཅོན་གྲོས་གཏོང་བའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་ལྷན་བས་མགོན་ལ་རིན་པོ་ཆེས་གསལ་བསྒྲགས་གནང་
 དགོས་ཞེས་འགན་ཆ་གཏུག་དགོས་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པ་གསལ་བོ་རེད། རང་བཅོན་རྩོད་ཡོད་ན་ལོ་
 བཅུ་བཞིའི་འབད་བརྩོན་འཕྲོ་བརྒྱག་ཆགས་རྒྱ་ཅི་ཡོད། རང་བཅོན་ཡང་ཡིན་པ་དང་། རང་སྤྱིད་
 རང་འཛིན་ཡང་མིན་པར་ཐེ་ཚོམ་སམ། ཐག་མ་ཚད་པའི་འབྲེལ་སྤྱོད་མང་དུག་པས་ཅི་བྱ་འདི་བྱུང་
 མེད་པའི་གནས་ཚུལ་དུ་གྱུར་བ་དེས་འབད་བརྩོན་འཕྲོ་བརྒྱག་ཆགས་པ་རེད། ལོ་བཅུ་བཞིའི་འབད་
 བརྩོན་མཐུག་སྐྱོང་ཡུལ་མེད་པ་དེ་འཕྲོ་བརྒྱག་རེད། རང་བཅོན་བཤད་ཀྱི་ཡང་མེད། རང་བཅོན་
 གྲོས་ཀྱང་གཏོང་གི་མེད་ཟེར་ནས་གཉིས་བཤད་འབད་བརྩོན་འཕྲོ་བརྒྱག་ཆགས་རྒྱལ་ས་ཅི་ཞིག་
 ཡོད། བཅོན་བྱེད་པོད་མིའི་བཅའ་བྲིམས་ནང་བོད་དོན་བདེན་མཐའ་གསལ་ཐབས་ཞེས་པ་དེ་དང་
 རང་ལུགས་རང་སྐྱོང་ཟེར་བ་རྒྱམས་གཅིག་པ་ཡིན་ཞེས་ང་ཚོས་བཤད་ཀྱི་ཡོད་པ་ལས་འགྲིག་མི་
 འདུག་བརྗོད་པ་མེད། མདོ་སྟོད་སྤྱི་འབུས་རྒྱམས་ནས་ཀྱང་འགྲིག་མི་འདུག་ཅིས་པ་གསུངས་ཚུལ་
 གོ་མ་སྟོང་། ཐོག་མའི་སྐབས་ནས་མདོ་སྟོད་སྤྱི་འབུས་རྒྱམ་པས་དགོངས་མཐུན་བྱུང་འདུག་

ཅིང་། འགྱུར་བ་ཡང་གནང་གི་མི་འདུག ང་ཚོས་ཀྱང་ངོས་འཛིན་དེ་རང་བྱ་གི་ཡོད། མདོ་དོན་སྐྱེ་
 ཉིད་ཀྱིས་གཏམ་གཉིས་མགོའི་འགྲེལ་བཤད་གནང་བ་འདིས་ཡན་རྒྱའི་ཆ་བ་ལ་ཐལ་ཆའི་གནད་
 དོན་མང་པོ་ཆགས་ཀྱི་འདུག འདི་འདྲ་མ་གསུང་ན་ཡག་གི་རེད། གལ་སྲིད་གསུང་གི་ཡོད་ན་
 དགོངས་པ་བཞེས་ཏེ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཆོག་གནད་གཅིག་ལ་གཅིག་ལྟོས་ཡོད་པ་གསུང་ན་ལས། ནང་
 འགལ་ཞེ་ཅིག་དང་། གཡོ་སྒྱའི་ཁྲག་མགོ་སྐྱལ་པའི་འཁོར་ལོ་རྒྱུང་བསྐྱར་ན་སྒྱུར་ཆེན་པོ་ཆགས་ཀྱི་
 ཡོད་རེད།

ཉི

བོད་སོག་ལས་ཁུངས་བར་འཇུག་བྱས་རྒྱུ་གྲུབ་འབྲས་མ་ཐོན་སྒྲོར་གྱི་ལན་
 འདེབས།

ཡང་སྐྱེ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱ་མཚན་གསུམ་ལ། ཞེས་བོད་གཞུང་གིས་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་དང་འབྲེལ་བ་
 གནང་ཡོད་མེད་ནང་སྲིད་བཀའ་སྒྲོན་ནས་གསལ་བོ་གནང་སོང་། བསྐྱར་ལྷབ་ཁྱེད་གི་མིན། ཡིན་
 ཡང་མཁྱེན་དགོས་པ་ཞིག་ལ་བོད་གཞུང་ནས་ཐེ་ཕན་གཞུང་ལ་འབྲེལ་བ་ཞིག་བྱུང་ན་དགོངས་ནས་
 འབད་བརྩོན་གཏན་གཏན་གནང་ཡོད། གསུངས་མགོན་ཡོང་པོ་ཆེས་གསལ་བཤད་གནང་བ་
 ལས་ལྷག་ངས་ཁྱེད་གོས་མི་འདུག འབད་བརྩོན་གནང་བའི་རིན་པ་ཚང་མར་གྲུབ་འབྲས་མ་ཐོན་
 པ་ནི། བོད་སོག་ལས་ཁུངས་དེའི་དབར་ཐད་འཇུག་ཡོང་བའི་དབང་གིས་གྲུབ་འབྲས་མ་ཐོན་པ་

ཅེད། ང་ཚོས་དངོས་ཤུགས་བརྒྱད་གསུམ་ནས་བོད་སྟོག་ལས་ཁུངས་དང་ཐད་ཀར་འབྲེལ་བ་བྱེད་
 གྱུ་བཀའ་སློལ་བྱ་ཐད་ནས་བཀའ་བྲོལ་དང་། གཏན་ལ་ཕབ་པ་མེད། ཁོ་རང་ཚོས་ཁྱུ་ཁྱུ་གྱུ་གྱུ་གྱུ་
 གི་ཐོག་ནས་ང་ཚོའི་མདུན་ལ་རང་དབང་དམངས་གཙོ་ཚོགས་པས་འགྲོ་སྤང་གཏོང་གི་ཡོད་མདོག་
 མདོག་བྱས། དོན་ལ་ཁོ་རང་ཚོས་འགྲོ་སྤང་གཏོང་བ་དེ་དག་བོད་སྟོག་ལས་ཁུངས་ནས་ཡིན་ན་དེ་
 དག་ཁོ་རང་ཚོའི་གཡོ་སྤྱོད་ལས་དོན་ཞིག་ཅེད། དེ་ལས་སློབ་པའི་གཞན་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཅེད་
 ཅེས་གསུངས་འདུག །

ལན་འདེབས། བོད་གཞུང་གི་བཀའ་སློན་རྣམ་པ་དང་། དྲུང་ཆེ། དམིགས་བསལ་སྐྱེའོ་བ་
 རྣམ་པ་སྤྲེལ་སྤྲེལ་ཐེ་ཕན་དུ་ཕྱེད་པས་དང་། བོད་སྟོག་ལས་ཁུངས་དང་། མང་གཙོ་ཚོགས་པ་ཟེར་བའི་
 སྐོར་བཅས་ཆ་ཆང་ཡིག་ཆ་འདི་དང་། དེའི་གོང་ཤོག་ལྟེ་༧) ཅན་བཅས་ཀྱི་ནང་གིས་ཡོད་པས་
 འདིར་དམིགས་བསལ་ཁུ་མི་དགོས། དཔེར་ན། བོད་སྟོག་ལས་ཁུངས་དེ་ཐེ་ཕན་གཞུང་གི་ལས་
 ཁུངས་མིན་པ་ཞིག་དང་། མང་གཙོ་ཚོགས་པ་དེ་ཐེ་ཕན་གཞུང་ཡིན་པའི་རྣམ་འགྱུར་བསྟན་པ་དེ་ཆོ་
 དགོས་མེད། དངོས་དོན་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཅེད། ཁོ་ཚོའི་གཡོ་སྤྱོད་འོག་ལ་ཚུད་ཤོར་བ་ཡིན་ན། ཕྱེད་པས་
 མཁན་རྣམ་པས་ཞབས་འདྲན་ཞུས་པ་ཅེད། རྒྱ་གར་ནས་ཐེ་ཕན་དུ་བོད་སྟོག་ལས་ཁུངས་བྲིད་དེ་
 ཕྱེད་པ་ཡིན་དུས་བོད་སྟོག་ལས་ཁུངས་དབར་ལ་འཇུག་པ་མིན་པར་བཅན་བྱོལ་བོད་གཞུང་གིས་
 བཀའ་བྲོལ་དང་། གཏན་ལ་ཕབ་པ་མེད་ནའང་སྐྱེའོ་བ་རྣམ་པ་ལྷུ་ཚུགས་ཀྱིས་བོད་སྟོག་ལས་ཁུངས་
 སྐོར་བཅས་པ་ཞིག་ཅེད་ཡོད་པར་ཚུད་པ་བརྒྱབ་པས་ཅི་ཞིག་ཕན། ཞལ་རྒྱུན་གསུང་ན་དེ་ལས་
 ཀྱང་སྐྱུ་གུ་པ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་ཅེད།

ཏི

ཡིག་ཆ་དེ་འདྲ་གཞོན་ཅུ་འགའ་ཞིག་གིས་འཕྲོག་སྟེ་ཟེར་བའི་སྒྲོར་གྱི་ལན་འདེབས།

ཡང་སྐྱེ་ཉིད་ཀྱིས་འདས་པའི་ལོ་གསུམ་བཞིའི་གོང་ལ་ལྷེ་ལིར་བཙོ་ལྷ་ཆེ་རིང་དང་། དེའི་མཉམ་རྒྱ་
མི་ཞིག་བཅས་ཀྱི་ས་ནས་ཡིག་ཆ་དེ་འདྲ་བོད་པའི་གཞོན་ཅུ་འགའ་ཞིག་གིས་འཕྲོག་སྟེ་དེའི་ནང་
གནས་ཚུལ་གསལ་པོ་གང་ཡོད་དམ་ཞེན། རྒྱ་བཞི་སྒྲོང་དུག་གི་མཛད་གཙོ་ཁ་གསལ་ཁོ་ཆོ་དང་བལ་
ཡུལ་དུ་བྱུག་བྱུང་། བཀའ་མོལ་འདི་འདྲ་བྱུང་ཞེས་པའི་ཆོག་ཐོ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། ཆོག་ཐོ་དེའི་ནང་
མཛད་གཙོ་མཆན་འཁོད་པ་དེ་ཆོས་གསུངས་དོན་ལ་རྒྱ་སྒྲོང་གི་མི་མང་ནང་ནས་མི་མང་སུམ་ཆ་
གཉིས་ཀྱིས་ཐེ་ཕན་དང་འབྲེལ་བ་བྱེད་རྒྱུར་འདོད་པ་ཡོད་གསུངས་ཀྱི་འདུག་ཅེས་བཀོད་ཡོད་པ་
རེད། གཞུང་གིས་སྐབས་དེར་མཛད་གཙོ་རྣམ་པ་ཆོར་བཀའ་འདྲི་གནང་འདུག་དྲི་བ་གནང་སྐབས་
ཁོང་ཆོས་དེ་འདྲ་རྩ་བ་ཉིད་ནས་མེད། ང་ཆོར་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་དང་། ཐེ་ཕན་ལ་འབྲེལ་བ་བྱེད་
རྒྱའི་བསམ་ཚུལ་ཅུ་ཡང་མེད་ཅེས་བྱུགས་ཆེན་པོ་བཀའ་གནང་འདུག་ དེ་ལྟར་མིན་ན་བྱིད་རང་
ཆོས་གསལ་པོ་བཟོ་དགོས་གསུང་སྐབས། དེ་ཡང་བོད་གཞུང་ནས་བཟོ་དགོས། ང་ཆོས་བཟོ་དགོས་
མེད་གསུངས་པ་སོགས་དེ་དུས་བཀའ་མོལ་མང་པོ་ཞིག་བྱུང་འདུག་ སྐབས་དེར་འབྲེལ་བ་ཡོད་
ནའང་འདྲ། མེད་ནའང་འདྲ། དེ་འདྲ་བྱས་ཏེ་ལུས་པ་ལས་ཐག་གཅོད་མཁན་བྱུང་མི་འདུག་ཅེས་
གསུངས་འདུག་

ལན་འདེབས། སྐྱེ་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་པ་དེ་དག་གོ་ཐོས་ཅུ་ལ་སྒྲོ་བཏགས་རྟོག་བཟོ་ཞལ་

རྒྱུན་གནང་བ་ལས་བདེན་འབྲེལ་རྩ་བ་ནས་མ་རེད། དཔེར་ན། བཙོ་ལྷ་ཆེ་རིང་དང་། རྒྱ་མི་དེའི་
 ལག་ནས་ཡིག་ཆ་འཕྲོག་མཁན་ལི་ཐང་བ་སློབ་བཟང་སེང་གེ་ཅན་རེད། ཡིག་ཆ་དེ་ཉིན་དེབ་ལྟ་བུ་
 རེད། དེའི་ནང་ཨ་ཐར་དང་། གུའུ་དཔོན་རིན་ཆེན་ཆེ་རིང་། རྒྱ་རི་ཉི་མ། ཀོང་པོ་ཐུབ་བསྟན། གསེར་
 དགའ། ང་ཆོའི་སླ་མ་ཟམ་གདོང་གི་མཆན་ཡང་བཀོད་འདུག སྐབས་དེ་དུས་ཨ་ཐར་ནི་བལ་ཡུལ་
 ཀ་ཐ་མན་གྱུར་འདུག རིན་ཆེན་ཆེ་རིང་ནི་དོར་གདན་དུ་འདུག རྒྱ་རི་ཉི་མ་ནི་ལྷོ་ལིར་འདུག གསེར་
 དགའ་ནི་རྩ་རམ་ས་ལར་འདུག ཀོང་པོ་ཐུབ་བསྟན་ནི་མོན་གློ་གཞིས་ཆགས་ནང་ནད་མནར་གྱིས་
 འཆི་གསོན་དབྱེར་མ་ཆོད་པར་གནས་འདུག ང་ཆོའི་སླ་མ་ཟམ་གདོང་ལ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་ལ་ར་ཏ་སིར་
 བཞུགས་ཤག དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྐབས་དེ་རང་དུ་ལྷོ་ལི་དོན་གཅོད་བཀའ་སློན་བཀྲ་ཤིས་དབང་
 འདུས་ང་ཆོར་བཀའ་རྩད་གནང་མཁན་ཡིན་པའི་མདུན་དུ་བཅར་ནས་མི་རྒྱུ་མས་དུས་ཆེས་དེའི་
 སྐབས་གང་དུ་ཡོད་མེད་གྱིས་མཆོན་གནད་ལུགས་ཆང་མ་ཁུངས་སྒྲེལ་ཞུས་ཏེ་ར་འཕྲོད་གསལ་པོ་
 བྱུང་བ་ཡིན། ར་འཕྲོད་བྱུང་བ་དེ་བཀའ་ཤག་ནས་གསལ་བསྐྱགས་གནང་རྒྱ་གཉིས་མོས་ཞལ་
 བཞེས་བྱུང་། འོན་ཀྱང་དེ་རྗེས་སླ་བ་མང་པོའི་རིང་བཀའ་ཤག་གིས་གསལ་བསྐྱགས་གནང་མ་
 སོང་། དེར་བརྟེན་ང་ཆོས་བཀའ་སློན་བཀྲ་ཤིས་དབང་འདུས་ལ་བསྐྱར་རྩད་ཞུས་སྐབས་ཁོང་ནས་
 བཀའ་ཤག་ནང་རྒྱན་བཞུགས་བཀའ་སློན་ཞེའོ་སློབ་བཟང་དར་རྒྱས་ལ་ལྷོ་ལི་ནས་ཞལ་པར་ཐོག་
 བཀའ་མོལ་གནང་ལུགས་གསུངས་བྱུང་། དེའི་མུ་ནས་པོད་གཞུང་ཆེས་མཐོའི་རྒྱན་ལས་ཆོགས་
 འདུའི་ཐོག་བཀའ་སློན་ཆང་མ་ཡོད་ཐོག་ཏུ་མདོ་སྟོད་སྒྱི་འབྲས་མདོ་གཉིར་གསེར་དགའ་ནས་དེ་སྐོར་
 ཞུས་པ་རེད། སྐབས་དེ་དུས་བཀའ་སློན་བཀྲ་ཤིས་དབང་འདུས་གྱིས་ལྷོ་ལི་ནས་ཞལ་པར་ཐོག་བཀའ་

གློན་ཞེའོ་ལ་བཀའ་མོལ་གནང་སྒྲོར་གསུངས་སོང་བར་བཀའ་གློན་ཞེའོ་སྟོ་བཟང་དར་རྒྱས་ནས་
 ཐུན་གྱིས་བཀའ་ཤག་ལ་བཀའ་མོལ་ཁུས་ཡོད་བསམ་བྱུང་སྟེ་ཁུ་རྒྱ་མ་བྱུང་བ་འདྲ་གསུངས་ནས་
 དངོས་ར་འཕྲོད་དེ་བཀའ་ཤག་ནས་གསལ་བསྒྲགས་གནང་རྒྱ་གནང་སོང་བ་ལྟར་ཤེས་བྱ་གསར་
 ཤོག་ཐོག་གསལ་བཀོད་གནང་སོང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞུང་འབངས་དབར་དཀྱག་ཤིང་བརྒྱབ་
 མ་བྱུང་བ་དང་། རྒྱ་སྐད་ནག་པོ་བཟོ་མ་བྱུང་བར་དམ་ཚིག་གཙང་མ་སྟོ་བདེ་སེམས་སྦྱིད་བྱུང་ཡོད་
 བ་ལས་ཐག་གཙོད་མཁན་མེད་པར་ལུས་མེད། འོན་ཀྱང་༡༩༩༡ ལོར་ཉིན་དེ་བ་དེའི་ནང་ནས་སྟོ་
 བཏགས་མང་པོ་ཞིག་དང་བཅས་ལབ་བཤུས་གྱིས་ལུར་བ་སྟོ་བས་རྒྱལ་ཅན་དགུ་བཅུ་གསུམ་ཚོགས་
 བ་ལ་གསེར་དགའ་དང་འཆི་མེད་རྣམ་རྒྱལ་ཅན་ལ་ངོ་རྒོལ་བྱེད་ཆེད་དུ་སྤྲད་འདུག ད་ཆ་སྐྱེ་ཉིད་
 གྱིས་ཁུངས་མེད་རྩུན་བཤད་གྱི་རྟོག་མ་གཏིང་སྟོང་གནང་བ་དེ་མ་རུང་པའི་ལས་ཀ་དང་བསམ་སྟོ་
 རེད། ཉིད་གྱིས་རྒྱ་སྐད་གི་མི་མང་ནང་ནས་སུམ་ཆ་གཉིས་གྱིས་ཐེ་ལན་དང་འབྲེལ་བ་བྱེད་རྒྱར་
 འདོད་བ་ཡོད་གསུངས་གྱི་འདུག་ཅེས་བཀོད་ཡོད་པ་རེད་གསུངས་པ་དེ་ཞལ་རྩུན་རེད། ཡིག་ཆ་
 འཕྲོག་པ་ངོ་མའི་ནང་དེ་ལྟར་འཁོད་ཡོད་པའི་ཁུངས་སྟེལ་སྟེལ་ཉིད་གྱི་བཟོ་དགོས་གྱི་རེད། ཉིན་དེ་བ་
 ལྟ་བུ་དེ་ང་ཚོས་སྟོ་བཟང་སང་གའི་བརྒྱད་ནས་མཐོང་ཐོས་གཉིས་ཀ་ཡོད། སེར་གཟུགས་སྒྲ་མའི་
 མཚན་འཛིན་མཁན་ཞིག་གིས་ཞལ་རྩུན་ཆེན་པོ་དེ་འདྲ་བཟོ་སྒྲིག་གནང་བ་དེ་ལྟས་ངན་པ་ཞིག་རེད།
 ཐག་གཙོད་མཁན་བྱུང་མི་འདུག་གསུངས་པ་དེའང་སྐྱེ་ཉིད་སྒྲ་གཟུགས་ཤིག་གིས་ཞལ་རྩུན་
 གསུངས་ནས་མི་ངོ་འདི་ཙམ་དངོས་སུ་སྟོག་གཙོད་གནང་གི་ཡོད་པ་རེད། དཔེར་ན། ལུར་བ་སྟོ་བས་
 རྒྱལ་གྱིས་གསར་འབྱོར་བ་ཚོ་དང་། དགུ་བཅུ་གསུམ་གྱི་མི་ཚོར་མིག་ལམ་དུ་བསྟན་ཙམ་བསྟན་ཙམ་

བྱེད་པ་ལས་གཞན་གྱི་ལག་པར་བཞག་པོད་གྱི་མེད་པ་དང་། དངོས་སུ་སྒྲིན་འདོན་མི་པོད་པ་དེ་ཐག་
གཅོད་གཅང་མ་ཆར་བ་དང་། དངོས་བདེན་མིན་པ་ཤེས་གྱི་ཡོད་པས་རེད། བཙོ་ལུ་ཆེ་རིང་དང་། རྒྱ་
མི་དེའི་ཉིན་དེབ་ཏུ་དེ་ལྟར་བྲིས་ནས་ཐེ་ཕན་ལ་ལས་དོན་མང་པོ་བྱས་ཁུལ་གྱི་ལས་བསྐྱམས་བཟོ་
ཆེད་ཡིན་པ་འདྲ་ཞེས་བཀའ་སྒྲོན་ནམ་པས་ཀྱང་དངོས་འཛིན་གནང་གི་འདུག

མདོ་དོན་ག་རེ་ཡིན་རུང་མིན་རུང་སྒྱུ་ཉིད་གྱི་རྟོག་བཟོའི་གསུང་མཛད་གནང་བ་དེ་གང་
གི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཞེན། མདོ་ཁམས་ཚུ་བཞི་སྒྲུང་དུག་གི་ཆོགས་པས་དེ་སྒྲུ་ནས་ཐེ་ཕན་སྤྲོད་གཞུང་དང་
འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་པའི་ནམ་འགྱུར་བསྟན་ནས་ནག་ཉེས་གྱི་ལྷ་མོ་འཕར་མ་ཞིག་གཡོག་གི་
ཡོད་པ་རེད། དེ་འདྲ་ཡིན་ན་སྒྱུ་ཉིད་ཀྱིས་༡༧༧༧ ཟླ་༩ ཆོས་༩༡ ཉིན་ཚུ་སྒྲུང་དང་ནས་ཐེ་ཕན་སྤྲོད་
གཞུང་དབར་དོན་ཆོན་གསུམ་གྱི་ཡིག་ཆ་བཞག་པ་དེའི་སྒྲོན་དུ་མི་ལོ་༩༥ རིང་ཚུ་སྒྲུང་ཆོགས་པ་དང་
ཐེ་ཕན་སྤྲོད་གཞུང་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་གསང་བའི་ལས་ཁུངས་ལ་སོགས་པ་དང་འབྲེལ་བ་བྱས་
པ་དང་དཔུལ་དངོས་སྒྲུངས་པ་སོགས་སྒྲེ་མོ་གཅིག་སྒྱུ་ཉིད་ཀྱིས་ཁུངས་སྒྲེལ་བྱེད་རྒྱ་ཡོད་ན། ཁུངས་
སྒྲེལ་བྱེད་བྱུང་བ་ཡོད་ན་དེའི་ཉིན་མོ་ནས་སྒྱུ་ཉིད་ཀྱི་བྲགས་འདོད་ལྟར་ཚུ་སྒྲུང་ཆོགས་པ་སྒྲོ་བརྒྱབ་
སྟེ་ས་ཁང་ཡིག་ཆ་དང་བཅས་པ་སྒྱུ་ཉིད་ཀྱི་བྲག་ཏུ་རྟོག་དྲ་ཅ་བ་ནས་མེད་པའི་སྒྲོ་ནས་ཅིས་སུ་ལ་ཆོག་
དཔེར་ན། སྒྲོར་འཇབ་དམག་འཇུགས་རྒྱའི་ཐོག་མའི་འཆར་གཞིའི་སྐབས་སུ་ཐེ་ཕན་སྤྲོད་བཞུང་
གིས་ཨ་མདོ་བ་ཆེ་དཔག་རྩོ་རྩོ་སྒྲུ་ཆ་བ་ཏུ་བཏང་སྟེ་འཇབ་དམག་གི་རོགས་རམ་ཁོང་ཆོས་བྱེད་གྱི་
ཡིན་ལྷགས་དང་སྐྱགས་ཉིན་སྒྲོར་བཞི་བྲི་བསྒྲུར་ལྷགས་བཤད་བྱུང་ཡང་ང་ཆོས་རོགས་རམ་ཨ་རི་
ནས་ལེན་གྱི་ཡིན་ལྷགས་བཤད་དེ་འབྲེལ་བ་བྱས་མེད། གལ་སྤྲོད་སྒྱུ་ཉིད་ཀྱིས་ཁུངས་སྒྲེལ་བྱུང་གྱི་

མེད་པ་དང་། ཁུངས་སྐྱེལ་བྱེད་རྒྱ་མེད་ན། སྐྱེ་ཉིད་བོད་མི་གསུམ་གྱི་གྲས་འགོར་མ་བཞུགས་ན་
 ལེགས་ཤོད་རེད། རྒྱ་གར་གྱི་ཚོགས་པའི་ནང་བཞུགས་ན་བསམ་ཚུལ་མེད། དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་
 བྱུང་ན། སྐྱེ་ཉིད་ཀྱི་རྟོག་བཟོའི་གཏམ་བཤད་བྱུང་རྒྱལ་དུ་འགོ་ནས་རྫོགས་རྒྱ་མེད། ང་ཚོའི་ཚོགས་
 པ་སྒོ་རྒྱག་རྒྱ་དང་། རྟོག་བཟོའི་གཏམ་བཤད་ངོས་ལེན་བྱེད་ཐབས་མེད་སྟབས་བདེ་བའི་གོ་སྐབས་
 ཉིན་གཅིག་འཆར་རྒྱ་མེད་དེ་ཐག་ཚད་པ་རེད། ཡིག་ཆ་དོན་ཚན་གསུམ་ཅན་དེ་བཞག་པའི་འབྲེལ་
 བ་དེ་ཡང་། ཐེ་ཕན་གྱི་དདུལ་སྒོག་ཟས་བྱེད་མཁན་ནམས་ངན་པ་བྱུང་རྒྱལ་དུ་བཏང་བ་དང་། སྐྱེ་
 མེད་མི་མང་ཐེ་ཕན་དུ་རྒྱ་རྒྱགས་རྒྱགས་བྱེད་དུ་བཅུག་པ། ཆེས་མཐོའི་མི་སྣ་མང་པོ་གཅིག་རྗེས་
 གཅིག་གིས་མ་བེན་པ་ལྟ་བུ་བྱས་ཏེ་ཐེ་ཕན་དུ་ཐེབས་པ་སྤྱི་སྤེར་གཉིས་ཀའི་ཐོག་རྒྱ་དངོས་
 དང་། གསེར་དདུལ་ལེན་གནང་བ། ལོ་སུམ་བཅུ་ལྷོ་གངས་རིར་བོད་མི་དང་ཐེ་ཕན་དབར་དོན་མེད་
 རྩོད་རྟོག་བཟོས་པ་རེད་ཟེར་བའི་བཀའ་ཤག་ནས་གསལ་བསྒྲགས་ཡང་ཡང་གནང་བ། སྤྱིད་འཛིན་
 གྱི་བཀའ་སློབ་ལུལ་མཁན་ནས་ཁས་ལེན་ཞེ་པོ་ཞིག་བྱས་ཚུལ་བཤད་པ་སོགས་དང་། རྒྱ་བཞི་སྒྲུང་
 དུག་གིས་ལྷ་རྒྱལ་བ་ལྷ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། བོད་གཞུང་གི་སྤྱིད་བྱས་ལ་འགོག་རྒྱེན་བཟོ་གི་འདུག་ཟེར་
 བའི་གང་དམག་བརྒྱབ་དུ་བཅུག་པ་སོགས་བྱེད་ནམ་པས་མ་མཛད་ན། ང་ཚོ་རྒྱ་བཞི་སྒྲུང་དུག་གིས་
 ཐེ་ཕན་སྤྱིད་གཞུང་དང་འབྲེལ་བ་ཅི་ལ་བྱེད། བྱེད་ཀྱི་མ་རེད། འབྲེལ་བ་བྱས་ནའང་དེ་ག་སེ་མ་ཡིན་
 བར་ལྷོ་གོང་ས་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་བོད་ཀྱི་ཚོས་སྤྱིད་གཉིས་ལྡན་གྱི་དབུ་བྱིད་དུ་ངོས་ལེན་
 ཞུ་དུ་བཅུག་སྟེ་འཇུ་ས་འཆང་ས་ཡོད་པའི་དོན་ཚན་གསུམ་འདི་བཟོས་པ་རེད། ལྷོ་གོང་ས་མཆོག་
 བོད་ཀྱི་དབུ་བྱིད་ཡིན་པ་བོད་མི་གཅིག་པོས་ངོས་འཛིན་བྱས་པ་འདི་ལས་གཞན་མི་དགོས། གཞན་

གྲིས་ངོས་ལེན་བྱས་པ་དེ་སྒྲིན་རེད་གསུངས་ཀྱི་ཡོད་པ་ཡིན་ཡང་། དཔེར་ན། སྐྱེ་ཉིད་བོད་མིས་ངོས་
 ལེན་བྱས་པའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་འབུས་ལྷན་ཆོག་གས་ཀྱི་ཆོག་གས་གཙོ་རེད། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་གཞན་གྲིས་
 ངོས་ལེན་མ་བྱས་ན་འགྲིག་གི་འདུག་གམ། སྤྱི་འབུས་ལྷན་ཆོག་གས་ཡིན་པ་ངོས་ལེན་བྱས་ཏེ་འཇར་
 མི་ནི་རོགས་ཆོག་གས་ནས་ལོ་རེར་ཉིན་སྒྲོར་འབུམ་ཉིས་བརྒྱ་སྒྲོར་རོགས་རམ་བྱས་པ་དེ་སྐྱེ་ཉིད་གྲིས་
 རྒྱ་གར་བ་རྒྱས་པོ་ངོ་ཤེས་དེ་ཆོར་མིང་འདྲ་མིན་བཏགས་ཏེ་ངོ་ཤེས་གདན་ཞུ་བྱས། སྤྱི་ཆ་དང་འགྲོ་
 གོན་ཆེན་པོ་བཏང་། ལྷི་ལིར་ལས་ཁུངས་ཤིག་གྲྲས། དེའི་ནང་བོད་མི་གཅིག་ཀྱང་མ་བཞག་པར་
 རྒྱ་གར་བ་མི་༡༠ སྒྲོར་ཙམ་བཞག་ མཐོ་ཤོས་ལ་ཕོགས་ཐོབ་སྒྲོར་༡༩༠༠༠ ཙམ་སྤྱད་དེ་སྤྱི་འབུས་
 ལྷན་ཆོག་གས་ཡིན་པ་དེ་ཡིན་པར་འཇར་མི་ནི་རོགས་ཆོག་གས་ནས་ངོས་ལེན་བྱས་པས་བྱུང་བ་ལས་ངོས་
 ལེན་མ་དགོས་པ་དང་། ངོས་ལེན་མ་བྱས་ན་དེ་ལྟར་ཡོང་རྒྱ་ཅུ་བ་ནས་མེད་པ་དེ་དཔེ་མཚུངས་གཅིག་
 གྱུར་རེད་ཡོད་པ་ཡིན། ཉིད་གྲིས་བྱུགས་དགོངས་བཞེས་ཕྱོགས་མ་ནོར་བ་གནང་རྒྱ་ཡོད་ན་ལེགས་
 པ་རེད།།

ཐེ

ཀྱུ་གཞུང་གིས་བོད་སྐད་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལོ་རེའི་འགོ་བྱོན་གཏོང་བྱེད་དུ་ཀྱུ་སྒོར་བྱེ་
བ་བཅུ་གཉིས་རེ་ལོ་ལྟར་སྤྲོད་ཀྱི་འདུག་ཟེར་བའི་སྒོར་གྱི་ལན་འདེབས།

ཡང་སྐྱེ་ཉིད་ཀྱིས་གོང་གི་མཇུག་ནས་མུ་མཐུད་དེ་གསུངས་དོན། ཡིན་ཡང་ང་ཚོ་གོས་མཐུན་དོན་
ཚན་གསུམ་གྱི་སྒོར་གྲེང་གཞི་ལྟག་པའི་རྗེས་ལ་བོད་སྐད་ལས་ཁུངས་ཀྱི་གཙོ་འཛིན་གྱིས་གསར་
འགོད་གསལ་བསྒྲགས་ནང་མང་པོ་ཞིག་བཤད་འདུག་པའི་ནང་། བོད་དོན་ཐད་ཚུ་བཞི་སྒྲུང་དུག་
གི་འགོ་བྱིད་ཚོ་དང་ང་ཚོའི་འབྲེལ་བ་བྱུང་སྐབས་ལ་ཚུ་སྒྲུང་གི་མི་མང་སུམ་ཆ་གཉིས་ཀྱིས་ཐེ་ཕན་
དང་འབྲེལ་བ་བྱེད་ཀྱུར་མོས་མཐུན་ཡོད་བརྗོད་ཀྱི་འདུག་ཅེས་བསྒྱུར་ལྟ་བུས་ཏེ་བརྗོད་འདུག་
གསར་ཤོག་གི་བཅད་ཤོག་ཡོད་ཅིང་། སྔོན་མའི་ལོ་རྒྱུས་དེ་ཚོ་ང་ཚོས་ཡང་བསྒྱུར་ར་སྒྲགས་བྱས་ན་
ལོ་མང་སྔོན་ནས་ཚུ་སྒྲུང་སྒྲིག་འདུགས་ཀྱིས་ཐེ་ཕན་དང་འབྲེལ་བ་འགོ་བཅུགས་མེད་པའི་ངེས་པ་
མི་འདུག་ན། གནས་ཚུལ་དེ་ཚོ་ཆང་མའི་རྒྱབ་ལོགས་ལ་གཏོང་བའི་ལོས་གང་འདྲ་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཆང་
མས་ཏེ་ཅང་ཐུགས་སྒྲུང་ཆེན་པོ་གནང་དགོས་པ་རེད་ལ། མཁུན་གྱི་ཡོད་པའི་རེ་བའང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།
དོན་དག་གཅིག་ནི་ཏེ་ཅང་གསལ་པོ་དང་། ཡོངས་གྲགས་ཡིན་པ་རེད། དེ་ནི་༡༩༥༥/༥༩ ནས་ཀྱུ་
ནག་སྐམ་ས་ཆེན་པོའི་རྒྱ་མི་དང་། ཐེ་ཕན་གཉིས་འབྲེལ་བ་བྱུང་བ་ནས་བཟུང་བོད་སྐད་ལས་ཁུངས་
ཀྱི་འགོ་སྐོང་གཏོང་བྱེད་དུ་སྐམ་ས་ཆེན་པོའི་དབུས་གཞུང་ནས་དཔུལ་སྤྲོད་ཀྱི་ཡོད་པ་ཡོངས་གྲགས་
རེད། དེ་རྗེས་བདུན་བཅུ་དོན་གྲངས་དང་། བརྒྱད་བཅུའི་འགོ་སྤྲོད་ལ་བོད་མི་མང་པོ་ཞིག་ཡན་ཚུན་

འགྲོ་མཁན་བྱུང་བར་བརྟེན། །ཀྱུ་ནག་གཞུང་གིས་ཐེ་ཕན་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལོ་རེའི་འགྲོ་
 གྲོན་གཏོང་བྱེད་དུ་ཀྱུ་མིའི་སྒོར་མོ་བྱེ་བ་བཅུ་གཉིས་རེ་ལོ་ལྟར་སྤྲོད་ཀྱི་འདུག བྱེ་བ་བཅུ་གཉིས་དེ་
 གསལ་ཆེར་ལོ་བདུན་བརྒྱད་གཅིག་སྤྲོད་པ་དང་། དེ་རྗེས་ཉུང་དུ་བཏང་ནས་དེང་སང་ལོ་ལྟར་བྱེ་བ་
 བརྒྱད་སྤྲོད་ཀྱི་འདུག ཀྱུ་སྒོར་བྱེ་བ་བརྒྱད་དེ་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་འགྲོ་སོང་གཏོང་བྱེད་དུ་སྐམ་
 ས་ཆེན་པོ་དམར་པོའི་གཞུང་གིས་ཕར་སྤྲོད་པ་ཞིག་རེད། གནས་ཚུལ་དེ་འདྲ་ཞིག་གི་འོག་ནས་ང་
 ཆོས་དདུལ་དང་། ལྷག་པར་ཐེ་ཕན་གཞུང་གིས་འགྲོ་སོང་གཏོང་བའི་དདུལ་གྱི་ཐོག་ནས་སྐམ་
 བཅོལ་ཏེ་བོད་སྤྲོད་ཀྱིས་ལས་དོན་བྱས་པ་ཡིན་ན། དེས་དངོས་ཤུགས་བརྒྱད་གསུམ་ནས་བོད་ཀྱི་རྩ་
 དོན་ཐོག་ཕན་གཞོན་རི་ལྟར་ཆགས་མིན་དདུལ་གྱི་ཡོང་ཁུངས་དེ་རང་ལ་དགོངས་པ་བཞེས་ན་གིན་
 ཏུ་གསལ་པོ་ཆགས་རྒྱུ་རེད། དེ་དང་དེ་བཞིན་གྱི་ལུ་དགོས་མང་པོ་ཞིག་དུས་གཅིག་ལྷུ་རྒྱུའི་དེ་རིང་
 གོ་སྐབས་མི་འདུག གལ་སྲིད་བྱེད་རང་ཆོས་དོགས་པ་མ་ཆོད་པ་བཀའ་འདྲི་དགོས་པའི་རིགས་ཡོད་
 ན། ང་ཆོས་ལན་ལྷུ་རྒྱུའི་འབད་བཅོན་བྱེད་ཀྱི་ཡིན། ཆོགས་ཆེན་འདི་བྱེད་རང་ཆོ་མང་ཆོགས་ནས་
 དང་བླངས་ཀྱིས་བསྐྱོད་བྱས་པ་དང་། དང་བླངས་བྱས་ཏེ་ཡོང་བ་ཡག་པོ་རེད། ཆོགས་ཆེན་འདིའི་
 རྒྱུ་ཕྱོགས་སུ་བོད་གཞུང་གིས་འབོད་སྐུལ་བྱས་པ་དང་། ཆོགས་དགོས་ཞེས་སྐུལ་སྤྲོད་བྱས་མེད་
 པ་གསལ་པོ་ཡིན། གཞུང་གི་ནང་ཡོད་གང་ཟག་བྱེ་བྲག་པ་ནས་གང་ཞིག་གནང་ཡོད་མེད་ཀྱི་འགན་
 ངས་བྱིར་བྱུང་གྱི་མ་རེད། གཞུང་གི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གནས་སྟངས་ཐོག་ནས་ཆོགས་འདྲུ་འདི་འདྲ་ཞིག་
 ཆོགས་དགོས་ཞེས་བཀའ་ཤག་དང་། རྒྱན་ལས་ཐོག་ནས་ཐག་གཅོད་བྱས་པ་དང་། སྤྱི་འབྲུས་ནས་
 ཐག་གཅོད་བྱས་མེད་ལ། དངོས་ཤུགས་བརྒྱད་གསུམ་ནས་འབོད་སྐུལ་བྱས་པའང་རྩ་བ་ནས་མེད་

བ་ཚོགས་སྒྲོང་འགན་འཛིན་ནམ་པ་དང་། ཚོགས་འདུར་ཕེབས་མཁན་ཚང་མས་མཁུན་གྱི་ཡོད་པ་
 ལྟར་གསལ་པོ་བཟོ་རྒྱུ་གལ་ཆེ། སྐད་ཆ་གོ་ཡ་ལ་ཏི་ཚུར་ནས་ཡོང་བའི་ཚོགས་འདུར་ལྷགས་མཁན་
 མི་གཉིས་ཀྱིས་བཤད་པར། ཁོང་གཉིས་འདིར་འབྱོར་ཐོ་རྒྱལ་ས་བཀའ་དྲུང་ཡིག་ཚང་ནང་རྒྱལ་
 དགོས་ཀྱི་འདུག་ཅེས་དང་། ཚོགས་འདུ་ཚེས་ ༣ ལ་རེད་མི་འདུག་ཚེས་ ༡༡ བར་འབྱུང་འདུག་པས་
 སྐྱལ་ཁྱབ་པ་མི་འདུག་ཅེས་ལྷ་སྐབས་གང་ཡང་བྱེད་ཀྱི་མ་རེད། འགྲོ་སྔོང་བཀའ་ཤག་གིས་གཏོང་
 གི་རེད། བྱེད་རང་ཚོ་བསྐྱེད་ན་འགྲིག་གི་རེད་ཅེས་གསུངས་ཀྱི་འདུག་ཟེར་བའི་སྐད་ཆ་འགོ་མཇུག་
 མེད་པ་མང་པོ་བཟོས་འདུག། དེ་ནི་རྒྱ་མཚན་མ་ཤེས་པ་ཞིག་གིས་སྐད་ཆ་བཟོས་པ་རེད་དྲན་གྱི་མི་
 འདུག་སྐད་ཆ་འདི་ཉ་ཅང་སྤྱོད་དོན་གྱི་བསམ་ཚུལ་ཡོད་པ་ཞིག་གི་སྟོགས་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད།
 གང་ཡིན་ཞེ་ན། མི་མང་རང་དབང་གི་ཐོག་ནས་ཚོགས་པའི་ཚོགས་འདུ་འདིའི་ཐོག་ནས་ཐག་གཅོད་
 བྱས་པ་དེ་རྒྱས་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཐོན་རྒྱུ་ཡིན་སྟབས། དེའི་རྒྱས་པ་བཅོམ་ཆེད་དུ་ཐག་གཅོད་དེ་དག་
 ཚང་མ་མི་མང་གིས་ཐག་གཅོད་བྱས་པ་ཞིག་མ་རེད། གཞུང་གིས་སྐྱུལ་སྒྲོང་དང་བཅོན་དབང་བྱས་
 ཏི། དབྱིན་ཇིའི་སྐད་ལ། ཨན་ཏར་ཏུ་རིས། ཐོག་ཐག་གཅོད་བྱས་པ་ཞིག་རེད། དེ་ཕན་ཐོགས་ཡོད་
 བ་མ་རེད་ཅེས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་ཁྱབ་བསྐྱེད་བྱེད་རྒྱུའི་དོན་དུ་འགོ་ནས་མཇུག་བར་བང་བསྐྱེད་
 ནས་བཟོས་པའི་གནས་སྟངས་ཤིག་རེད་ཅེས་གསུངས་འདུག།

ལན་འདེབས། ཐེ་ཕན་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་གཙོ་འཛིན་གྱིས་གསལ་འགོད་གསལ་
 བསྐྱེད་ནང་ཐོན་གསལ་སྒྲོར་གྱི་ཐད། སྤྱི་ཉིད་ཀྱིས་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཆ་འཛིན་
 ཇི་འདྲ་ཞིག་གནང་སྤྱི་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་འདོད་ལས་གཞན་ཅི་ཞིག་ཡོད། སྤྱོད་མའི་ལོ་རྒྱུས་དེ་ཚོ་ང་ཚོས་

ཡང་བསྐྱར་ར་སྒྲགས་བྱས་ན་ལོ་མང་སྡོན་ནས་ཆུ་སྐང་དང་ཐེ་ཕན་གཉིས་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ངེས་
 པ་མི་འདུག་ན། དེ་ཆོའི་རྒྱབ་ལོག་ལ་གཏིང་ཟབ་ལོས་གང་འདྲ་ཡོད་པ་ཆོང་མས་ཐུགས་སྒྲུང་གནང་
 དགོས་ཞེས་པའི་ཐད། ང་ཆོས་གོང་དེར་ཞུས་ཡོད། མདོ་དོན་༡༩༧༧ གྱི་ལྔ་པ་ཆོས་༢༡ བར་ཡིག་
 ཆ་དོན་ཆོན་གསུམ་པོ་དེ་མ་བཞག་པའི་མི་ལོ་༣༥ རིང་ཆུ་བཞི་སྐང་དུག་དང་ཐེ་ཕན་ནམ་བོད་སོག་
 ལས་ཁུངས་གསང་བའི་ལས་ཁུངས་གང་གི་དབར་འབྲེལ་བ་སྡེ་མོ་གཅིག་བྱུང་ཡོད་པ་སྐྱེ་ཉིད་ཀྱིས་
 ཁུངས་སྐྱེལ་བྱུང་བ་ཡོད་ན་དེའི་ཉིན་མོ་ནས་སྐྱེ་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་འདོད་རི་ཡོད་ལྟར་ང་ཆོས་ཁས་ལེན་
 ཞུ་གི་ཡིན། ཁུངས་སྐྱེལ་བྱེད་རྒྱ་མེད་པ་དང་། བྱེད་མ་བྱུང་བ་ཡིན་ན། སྐྱེ་ཉིད་བོད་མི་གསུམ་གྱི་ཐོག་
 ཏུ་བཀའ་མོལ་གསུང་རྒྱ་དང་། མི་གསུམ་གྱི་གས་འགོར་མ་བཞགས་ན་ལེགས་པའི་བསམ་ཚུལ་
 ནན་པོ་བྱས་ཏེ་ཐག་བཅད་རྒྱ་ཡིན།

༡༩༧༥/༡༩༧༧ ནས་རྒྱ་ནག་སྐྱམ་ས་ཆེན་པོའི་རྒྱ་མི་དང་། ཐེ་ཕན་གཉིས་འབྲེལ་བ་བྱུང་། བོད་
 སོག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་འགོ་སློང་ཆེད་སྐྱམ་ས་ཆེན་པོའི་དབུས་གཞུང་ནས་དདུལ་སྤྱད་པ་ཡོངས་གྲགས་
 དང་། དེ་རྗེས་༧༠ དང་༨༠ འགོ་སྟོད་ལ་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལོ་རེའི་འགོ་
 གྲོན་ཆེད་རྒྱ་སྒྲོར་བྱེ་བ་༡༩ རེ་ལོ་ལྟར་སྤྱད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་རྗེས་ཁུངས་ཏུ་བཏང་ནས་དེང་སང་ལོ་ལྟར་རྒྱ་
 སྒྲོར་བྱེ་བ་༥ རེ་སྤྱད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེའང་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་འགོ་གྲོན་གཏོང་ཆེད་དུ་རྒྱ་ནག་དམར་
 པོའི་གཞུང་གིས་ཕར་སྤྱད་ཀྱི་ཡོད་ལུགས་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱི་ཐད། རྒྱ་དམར་ནག་བོད་སོག་ལས་
 ཁུངས་དང་བཅས་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིབ་ཚགས་དེ་འདྲ་མཁྱེན་དུས། ང་ཆོ་ཆུ་སྐང་གི་ལོ་༣༥ རིང་དུ་
 འབྲེལ་བ་བྱས་ཡོད་ན་སྐྱེ་ཉིད་ཀྱི་ཐེ་ཆོམ་མི་དགོས་པའི་ཐོག་ནས་མཁྱེན་ངེས་ཡོང་རྒྱར་བརྟེན་ཁུངས་

སྐྱེལ་གནང་ཤོག་ཅེས་འདིར་བསྐྱར་བརྗོད་བྱ་རྒྱུ་ཡིན། ང་ཚོས་ནི་དེ་འདྲའི་གནས་ཚུལ་ཅུ་བ་གོ་མྱོང་
མེད། ཡོངས་གྲགས་ཡིན་ན་གོ་སློང་གྲང་ཅུ་བ་ནས་གོ་མ་མྱོང་། དེ་འདྲ་མིན་པ་ཡང་ང་ཚོས་མི་ཤེས་
སྐྱེ་ཉིད་ཀྱིས་རེད་གསུངས་པ་དེ་ལྟར་ཡིད་ཆེས་མེད། ཉིད་ཀྱིས་གསུང་མཛད་གནང་བ་ལ་བལྟས་
ན་ཡིད་ཆེས་འཕེར་བ་གཅིག་གྲང་མི་འདུག རྒྱ་ནག་དམར་པོའི་གཞུང་གིས་ཐེ་ཝན་བོད་སོག་ལས་
ཁུངས་ལ་༡༩༥༥ ལོ་ནས་བཟུང་ལོ་རེར་རྒྱ་མིའི་སློར་མོ་བྱེ་བ་༡༩ མན་དང་བྱེ་བ་༥ ཡན་སློང་གི་
ཡོད་པ། དེའང་ཡོངས་གྲགས་རེད་གསུངས་པ་དེ་ཉེ་ལས་དགོས་པ་ཞིག་རེད། བྱིད་རྒྱུ་པས་དེ་འདྲ་
མཁྱེན་གྱི་ཡོད་དུས་ཐེ་ཝན་དང་འབྲེལ་བ་གནང་མི་ཐུབ་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གནང་བ་ཞིན་པ་དེ་ཅི་ཕྱིར་
ཡིན་ནམ། ཤེས་བཞིན་དུ་བྱུང་བས་ད་ཟེར་བ་དེ་མིན་ན་ཅི་ཞིག་ ང་ཚོས་ནི་ཅུ་བ་ནས་གོ་ཤེས་གཉིས་
ཀ་མེད་ཐག་ཆོད་ཡིན། ཨ་ཇི། ཨ་ཇི། ཨ་ཇི། དེ་འདྲའི་ཞེད་སྦང་ལ། ཆག་སྒོ་མ་སྒོང་། དཔེ་མི་སློང་
པ་དེ་འདྲ་ཡིན་པ་ནི་ག་ནས་དྲན།

དེ་ནས་སྐྱེ་ཉིད་ཀྱིས་ཏི་ཙུ་ནས་ཡོང་བའི་མི་གཉིས་ནས་བཤད་དོན་ལྟར་འབྱོར་ཐོ་བཀའ་
དུང་ཡིག་ཆ་རང་བརྒྱབ་པ་དང་། ཆོས་༩ ནས་༡༡ བར་འབྲུངས་སྟབས་སྐྱུག་མ་ཐུབ་པ། འགོ་
སོང་བཀའ་ཤག་ནས་གཏོང་གི་རེད་ཟེར་བ་དེ་དག་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱ་ཐམ་པ་བདེན་པ་རེད། མི་ར་སྐྱུགས་
ཆོག་པ་རེད་མ་གཏོགས། སྐད་ཆ་འགོ་མཁུག་མེད་པ་ཅུ་བ་ནས་མ་རེད། ད་དུང་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་
མི་འདུག་མ་གཏོགས་ཁོང་གཉིས་ལ་ཏི་ཙུ་གཞིས་འགོ་ནས་མི་རེར་འགོ་གྲོན་གཏོང་ཆེད་སྒྲོར་༩༠༠༠
རེ་སྒྲུད་ཡོད་པ་རེད། ཆོགས་འདུར་སྐྱུག་མ་ཐུབ་པར་ཏི་ཙུར་ཡར་ལོག་དུས། ཏི་ཙུ་གཞིས་འགོ་ནས་
ཆོགས་འདུར་སྐྱུག་མ་ཐུབ་པའི་ཉེར་ལེན་གྱིས་བཀའ་བཀྱོན་དང་སྐྱུགས་སྒྲོར་༩༠༠༠ རེ་བསྐྱར་བ་དེ་

བར་འབྲུལ་དགོས་གསུངས་འདུག ཁོང་གཉིས་ཀྱིས་རྩིས་བྲལ་ཕྱི་དངུལ་རྫོགས་སོང་བྱིང་འབྲུལ་
 ཞུ་བྱེད། ད་དུང་མི་རེར་སྒྲིབ་༡༥ རེ་འཕར་མ་བྱིན་ཡོད་པ་རེད། ཏ་ཅང་གི་སྲིད་དོན་གྱི་བསམ་
 ཚུལ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་ཕྱོགས་དེ་རེད་འདུག བཀའ་དྲུང་ཡིག་ཚང་གི་མི་དང་། ཏི་ཚུ་གཞིས་འགོ་མི་
 གཉིས་པོ་དེ། ང་ཚོ་དང་བཅས་པ་ཚང་མ་ད་ལྟ་མ་གྱི་བར་བསྐད་ཡོད་པ་རེད། མི་མང་རང་གི་ཐག་
 གཅོད་ཇི་ཡིན་གསལ་པོ་དེ་རེད། བཀའ་ཤག་དང་། རྒྱུན་ལས། སྤྱི་འཐུས་བཅས་ནས་བྱས་པ་ཡིན་
 ན་དང་། གཞུང་གིས་སྐུལ་སློང་བཅའ་དབང་བྱས་ཏེ་དབྱིན་ཇི་སྐད་ལ། ཨན་ཏར་ཏུ་རིས། ཐོག་ཐག་
 གཅོད་བྱས་པ་དེ་ཕན་ཐོགས་མེད་པ་ཡིན་ན། དེ་རང་བྱས་ཡོད་པས་དེས་ན་ཚོགས་འདུ་དེ་ཕན་ཐོགས་
 རྩ་བ་ནས་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་པ་བཞིན་རེད་ཡོད། མི་མང་གིས་དང་སྤངས་བྱས་པ་རྩ་བ་ནས་
 མ་རེད། བལ་ཡུལ་ནས་ཡོང་མཁན་ཚོར་དངུལ་སྤྲོད་སྤངས་སྒྲོར་སྒྲོན་དུ་ཤོག་གངས་༧༡ ཅན་ནང་
 གསལ་པོ་བྲིས་ཡོད་པ་དེ་བའི་འདིའི་མཚུག་ཏུ་ཡོད། མི་མང་རང་དབང་གིས་ཚོགས་འདུ་ཚོགས་པ་རྩ་
 བ་ནས་མ་རེད། ཡིན་མིན་ཤེས་དགོས་ན་སྐབས་དེ་དུས་རང་སློག་སློས་བཏང་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་ཞེས་མི་
 གངས་༧༢ ནས་ལག་པ་གནམ་ལ་བཀྱག་སྟེ་དམ་བཅའ་བཞག་སོང་བའི་མི་གངས་༧༣ དེ་
 གང་དུ་བྱིན་པ་རེད། དེ་འདྲ་བའི་ཐོག་ནས་མཁུན་གྱི་རེད། འགའ་རེས་གོ་གནས་ཤིག་ཐོབ་ཤག་
 དང་། འགའ་རེས་ལས་ཀ་ཞིག་ཐོབ་ཤག འགའ་རེས་གྲུ་ཆ་དངུལ་སྤངས་པ་དེ་འདྲ་རེད། ཁོང་ཚོ་
 ཡང་ཁམས་པ་རེད། ང་ཚོ་ཡང་ཁམས་པ་རེད། ཚོགས་ཁང་ཞིག་ཏུ་ཉིན་གཉིས་གསུམ་ཞིག་མཉམ་
 ཚོགས་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་ཚང་མ་བྱེད་ནམ་པའི་དགོས་དོན་སྐབས་མཁན་དང་། ང་ཚོར་ངོ་སྤྲོད་བྱེད་
 མཁན་ཡིན་ཤིག་གནང་བ་དེས་བྱེད་ནམ་པའི་སྲིད་བྱས་ཚང་མ་ཁོང་ཚོས་ཤེས་ནས་མང་པོ་ཞིག་སློ་

ཤས་ཆེན་པོ་ཆགས་ཏེ་གཟབ་གཟབ་མ་བྱས་ན་ཁམས་པ་མེད་པ་བཟོ་ཆེད་རང་རེད་འདུག་ཅེས་
 མོགས་ང་ཆོར་མ་འབྱུག་པ་བཟང་བྱ་བེར་ནས་མར་ཞོར་པལ་ཆེ་བ་ང་ཆོའི་ལས་ཁུངས་ནང་སླེབས་
 ཏེ་འབྲེལ་བཀུག་བྱས་བྱུང་། ཆོགས་འདུའི་འགོ་གོན་ཆེད་བཀའ་ཤག་ནས་སྒྲོར་འབུམ་༥ གནང་
 འདུག ང་ཆོལ་ནི་སྒྲོར་༡་སྤྱད་མ་བྱུང་བེར་མཁན་ཡང་འདུག དཔེར་ན། ང་ཆོའི་སྒྲོས་གར་གཏོར་
 ཆེད་པདྨ་མཁའ་འགོ་དང་། རག་ཕྱག་རག་དབང་གཉིས་ལ་བཀའ་ཤག་ནས་སྒྲོར་འབུམ་ཕྱག་མང་
 པོ་སྤྱད་འདུག བོད་གཞུང་གི་དཔལ་སྒྲོར་འབུམ་༧༠༠ མི་ཆང་བ་དེ་བཟུང་མཁན་བཀའ་སྒྲོན་བརྟན་
 འཛིན་ནམ་རྒྱལ་གཅིག་པོ་རང་ཨེ་ཡིན། ང་ཆོ་ཅུ་སྒྲུང་གཏོར་ཆེད་དུ་ས་ཡ་ཁ་ཤས་ཕྱིན་ཡོད་པ་དེ་
 དག་དེ་ཁོངས་ཚུད་དགོས་ཀྱི་རེད་བསམ་གྱི་ཡོད། དཔེར་ན། ཅུ་སྒྲུང་ཅུ་གཏོར་གཏོར་བའི་ཐོག་མའི་
 ལས་འགྲུལ་འགོ་འཛུགས་གསལ་བསྒྲགས་ཡིག་ཆ་༡༩༩༩ གྱི་ཟླ་༤ ཆེས་༩ འཁོད་ཅན་དང་། ཆོགས་
 གཙོ་བམ་གདོང་དང་། བཀའ་སྒྲོན་གྱི་པ་བརྟན་འཛིན་ནམ་རྒྱལ་ནམ་གཉིས་ཀྱི་གསུང་བཤད་ཀྱི་བ་
 ཐག་གཟུགས་མཐོང་བརྟན་ཕྱིན་ཁག་གི་འཁོར་ཐག་བཟོས་པ་དང་། ཁྱབ་བསྒྲགས་གནང་བ་བཙས་
 ཀྱི་འགོ་གོན། མི་མང་ལ་ས་ཡིག་འགོད་ལེན་བྱེད་མཁན་ནམས་དང་སྤྱི་འབྱུང་ལས་བྱེད་ཆ་བགོས་
 ཀྱིས་ས་གནས་ཡོངས་རྫོགས་ནང་གསལ་བསྒྲགས་བྱགས་བསྐྱེད་ཆེད་མི་འགོ་ཆེད་བཏང་གནང་
 བའི་འགོ་གོན་བཙས་ལ་བསྐྱེད་ཏེ་སྒྲོར་༩༠༠༠༠༠ འབུམ་དགུ་ཙམ་སོང་བ་དང་། གོང་ཁྱེས་
 བཙན་ཀོལ་ཆོགས་པར་སྒྲོར་འབུམ་༡༩ ཕྱིན་པ། ཅུ་སྒྲུང་སྒྲོས་གར་ཆོགས་པ་གཏོར་ཆེད་སྒྲོར་འབུམ་
 ༩ པདྨ་མཁའ་འགོ་དང་། རག་རག་གི་ཅིས་ཁ་ལྟར་སྤྱད་ཡོད་པ་དང་། བརྟན་བཞུགས་ཕུལ་གྲུབ་
 རྗེས་ཅུ་སྒྲུང་གཏོར་ཆེད་དུ་ད་ས་ནས་ལྷི་ལིར་མི་གུངས་༡༠༠ སྒྲོར་ཞིག་གཏོང་བའི་འགོ་གོན་སྒྲོར་

༡༣༥༠༠༠ ཅམ་ཕྱིན་པ། ལུ་སྐང་ལ་ཁ་མཆུ་རྒྱག་ཆེད་སྒྲོར་༡༥༠༠༠༠ ཁོང་ཆོར་རྒྱན་དུ་འགྲོ་གྲོན་
 ཆེད་སྒྲོར་འབུམ་༧ སྤྲད་ཡོད་པ། དམིགས་བསལ་ཆོགས་འདུའི་ཆེད་སྒྲོར་འབུམ་༥ སྤྲད་ཡོད་པ།
 སྐབས་༡༩ པའི་སྤྱི་འབུམ་འོས་བསྟུའི་ཆེད་ས་གནས་ཡོངས་རྫོགས་ལ་ཆོགས་པ་ཁག་ག་སུམ་གྱི་མི་
 ལྷ་གསལ་བསྐྱགས་སུ་འགྲོ་ཆེད་སྒྲོར་འབུམ་༩ སྤྲད་ཡོད་པ། དགུ་བཅུ་ག་སུམ་ལ་སྒྲོར་༡༩༠༠༠ སྤྲད་
 པ། བྱང་རིགས་སྡེ་བཞི་བཟེང་བའི་ཆོགས་པར་སྒྲོར་༡༠༠༠༠ སྤྲད་པ། སོག་ཞབས་བྱང་ཅན་གྱི་ཆོགས་
 པ་བཅུ་གས་བྱུང་ཆེད་སྒྲོར་༥༠༠༠ སྤྲད་པ། སོག་ཞབས་བྱང་གིས་བལ་ཡུལ་དུ་ཟ་ཁང་བཟུང་ཆེད་
 བདེ་སྤྱང་བརྒྱད་སྒྲོར་འབུམ་༩ སྤྲད་པ་སོགས་སྤྲོད་ལུགས་སྤྲོད་སྟངས་དང་། བྱང་འཛིན་ལྷ་བྱ་ར་
 སྤྱགས་བྱུང་པ་མེད་ཀྱང་། ཁོང་ཆོ་ཁུངས་སོ་སོའི་མི་ངོ་གདོང་བྱག་གི་ཐོག་ནས་གོ་གེས་བྱང་བ་ཡིད་
 ཆེས་འཕེར་ངེས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཡིན། །

བཀའ་སློན་གྱི་པ་བཀྱས་མཐོང་བསྟན་འཛིན་ནམ་རྒྱལ་གྱིས་ལྷོ་གོང་ས་ཆེན་པོའི་མཆོན་
 ལྷན་ཚོགས་དཀར་བ་དན་གྱི་དར་འཕུ་ཅན་དེ་མགོ་ལ་གྱུན། བཅན་བྱོལ་བོད་གཞུང་གི་མཆོན་གནས་
 བྱང་དཀར་གྱི་རྒྱན་ཐག་བསྐྱམས་ཏེ་ལུས་ལ་གྱུན། དབུས་གཙང་མི་ཁག་གཅིག་གིས་ཆོལ་ཁའི་མིང་
 ཁུར་བྱ་མཁན་དེང་རེ་བ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཆོ་བཟེང་བའི་མདའ་མོ་སྤྲོ་མེད་དེ་ལག་གཡས་པར་འཕྱར།
 ཏོར་ཆང་བ་སྤྱོ་བཟེང་བསྟན་འཛིན་ཅན་ཨ་མདོ་འགའ་ཞིག་གིས་མདོ་སྤྲད་ཆོལ་ཁའི་མིང་འཁུར་
 བའི་གཞུ་མོ་སྤྲོང་པ་དེ་ལག་གཡོན་པར་བཟུང་། བཀའ་སློན་བྲག་གཡུ་བ་བསོད་ནམས་སྟོབས་
 རྒྱལ་དང་། ཨ་མདོ་རྩུན་མ་ལྷ་མོ་ཆོ་ངོང་། བྱི་ལྷར་རྒྱགས་པའི་རིན་ཆེན་མཁའ་འགྲོ་བཅས་ཀྱི་གཞུ་
 སྤྱག་གི་ར་ཅོ་བཟོས། གཞོན་ལུ་ཆོགས་པ་དང་། བྱད་མེད་ཆོགས་པའི་རྒྱན་ལས་པ་རེ་གཉིས་ཀྱི་རང་

འདོད་ལས་གཞུ་རྒྱུ་གྱི་གོ་བར་གཡོག་ཆིག་སྒྲིལ་ཆོགས་པ་ཟེར་བ་དང་། དགུ་བཅུ་གསུམ་ཟེར་བ་
 སོགས་ནས་མདའ་བྱུང་དང་། གཞུ་བྱུང་སྟོང་པ་དག་གཡས་གཡོན་ནས་ཁ་གནམ་ལ་གདངས་ཏེ་
 བཟེད། མདོ་སྟོང་དམིགས་བསལ་ཆོགས་ཆེན་ཟེར་བའི་བལ་པོའི་མི་སྟོ་བཟང་ཚུལ་བྲིམས་ཅན་
 དང་། རྒྱ་གར་བའི་མི་བྱམས་པ་སྐལ་ལྡན་ཅན་ཞེ་ཅིག་གིས་ཆོགས་པའི་ཆོགས་པ་གསར་བ་དེས་ང་
 ཆོའི་སྒྲ་མ་ཟམ་གདོང་སྟོ་བཟང་བསྟན་འཛིན་ལུ་བ་དེ་གཡས་འདེགས་གཡོན་འདེགས་ཐོག་ཉག་
 རོང་ཨ་བདེ་དང་། གོ་འཛོ་དབལ་ཆེན་སོགས་ནས་རྩ་མ་རིལ་རིལ་དུ་གཡུག་ནས་སྟོན་རྒྱག་རྩེས་
 རྒྱག་གིས་རྒྱུ་བདུན་སྒྲུང་ཞིང་བསྟན། བ་སྒྲེས་ལྟར་སྒྲུང་གི་ང་ཆོའི་སྒྲ་མ་ཟམ་གདོང་མཆོག་གི་
 ལྷགས་མེ་ལྟེ་འབྲུ་བའི་དུག་གི་མདེལ་སོ་ནག་པོ་དེ་དབུས་གཙང་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཆོའི་མདའ་མོ་དེའི་
 ཕེ་ལ་བཀོན། ཀོ་དམར་གྱི་རྒྱན་ཐག་ལ་མདའ་སྟོང་སྒྲུང་དེ་ལུར་སྒྲ་གནམ་ས་འགས་འགོ་བ་ཞིག་
 བྱས་ཏེ་སྒྲ་རྩེས་སུ་བར་མ་ཆད་པ་འཕངས་པའི་དུག་མདའ་དེས་མདོ་སྟོང་གཞིས་བྱས་སེར་སྒྱ་མང་
 ཆོགས་གྱི་མི་སྟོང་ཆར་བྱར་གཏོར་ནས་མི་རབས་སུ་བཅོས་ཐབས་མེད་པ་འདི་ལྟར་བཟོས་པ་ནི་ཏ་
 ལས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཞིག་རེད།

ཡང་སྒྱུ་ཉིད་གྱིས་མཁུ་མཐུད་དེ། མི་མང་གིས་རང་གི་འགན་འཁུར་ཡིན་པ་དང་། རང་
 ཚུགས་བྱུང་བ་ཞིག་དགོས། དཔེར་ན། ད་ལྟ་ཆོགས་ཁང་འདིའི་ནང་ངས་གཞུང་དང་སྒྱི་འབུས་གྱི་
 ཆབ་བྱས་ཏེ་ནན་ཏན་ལུ་རྒྱུ་ལ་ཞེས། ཁ་དོན་མི་མཚུངས་པ་དང་། རོ་སྒྲོག་མི་བྱུང་བའི་གསུང་བཤད་
 མང་པོ་ཞིག་གནང་འདུག་པ་དེའི་དོན་ནི་བསྐྱར་སྒྲོར་ཡང་སྒྲོར་ལས་གསར་བ་དང་། དོན་འབྲས་
 ཡོད་པ་གང་ཡང་མི་འདུག་པ་ཤོག་ངོ་གཉིས་དང་བྱེད་ཅམ་གྱི་ནང་འཁོད་ཨང་༢༠ ནས་༢༡ བར་

གཏོང་ལེན་གང་ཡང་བྱས་མེད། དེས་ན་ལན་འདེབས་བགྱིས་པ་སྐབས་འདིར་མཇུག་བསྒྲིལ་བ་
ཡིན། དེ་ནས་དེ་མིན་ཁོང་གིས་ཁྱེད་མེད་ལོག་བཤད་བྱས་པའི་གཏམ་ལ་ངོ་སྤྲོད་གོང་ཁྱེད་མཆོན་
ལའོད་ཡིག་ཆ་ཁག་ལ་ཁྱེད་ཅི་ཡང་ག་ལ་ཡོད། །

ལྷ

ཚོགས་འདུའི་གོས་གཞི་གོས་ཚོད་ཅེས་པ་ངོས་ལེན་མེད་པའི་ལན་འདེབས་དང་། ང་
ཚོར་དག་ཐེངས་བདུན་བརྒྱབ་པའི་སྒྲོར།

དེ་ནས་ཤོག་ངོས་༡༤ བྱེད་བར་ཁོང་ཚོའི་གོས་གཞི་གོས་ཚོད་ཡིན་ཟེར་བའི་སྒྲོར་བྲིས་འདུག ཅུ་
བའི་ཁོང་ཚོས་མདོ་སྟོད་ཅུ་སྒྲུང་དམིགས་བསལ་ཚོགས་ཆེན་གྱི་གོས་ཚོད་ཅེས་བཤོད་པའི་ཚོགས་
འདུ་དེ་བྲིམས་འགལ་གྱི་ཚོགས་འདུ་ཞིག་ཡིན་པས་ང་ཚོས་ངོས་ལེན་བྱས་མེད། ཅུ་མཆོན་ནི། ཅུ་
བཞི་སྒྲུང་དུག་ཟེར་བའི་སྒྲིག་འཇུགས་དེ་བསྟན་སྒྱུར་དང་སྒྲུངས་དམག་གི་སྒྲིག་འཇུགས་ཤིག་ཡིན་
པ་དེ་གཅིག་ལས་གཉིས་ཡོང་ཐབས་མེད་པ་དེ་རེད། ཚོགས་འདུ་གང་འདྲ་ཞིག་ཚོགས་དང་། ཚོགས་
འདུའི་མིང་གང་འདྲ་ཞིག་འདོགས་པ་མདོ་སྟོད་མི་མང་གི་ཚོགས་པ་འདྲ་མིན་ངེ་འདྲ་ཞིག་ཚོགས་ན་
འདོད་མོས་དང་རང་དབང་རེད། ལྷག་པར་དུ་བལ་པོའི་མི་སེར་སློབ་ཐབས་ཚུལ་བྲིམས་དང་། སྒྲིག་
ར་དབང་རྒྱལ། གྲགས་པ་དོ་རྩེ། སྒྱུབ་པ། ཅུ་གར་གྱི་མི་སེར་བྱམས་པ་སྐལ་ལྷན། མགོ་སེ་སྒྲ་མ།
ཡང་ཅུ་སྒྲིག་བལ་པོའི་མི་སེར་དང་ཁ་ཆ་ར་བྱས་པ་སྒྱུབ་བསྟན་དཔལ་འབྱོར་ཅན་གྱིས་འགོ་བྲིད་པ་

ཡིན་ཅང་། རྒྱ་བཞི་སྒྲིབ་དུག་གི་དཀའ་ལས་བརྒྱབ་ནས་རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་རིགས་ཀྱི་ཆེད་བྱས་རྒྱུ་སྤྲོད་
 བཞག་པའི་མིང་དོན་དེ་བཙན་འཕྲོག་བྱེད་ཐབས་མེད་ལ། བྱེད་དུ་བཅུག་པ་དེ་བྲིམས་དང་ལས་
 འབྲས་གཉིས་ཀ་ཁྱད་བསད་བྱས་པ་ཞིག་རེད། ཁོང་ཚོར་ཐོབ་ཐང་རྩ་བ་ནས་མེད། ཁོང་ཚོ་མི་རེ་
 རེའི་བྱས་ཉེས་སྒྲོར་ཤེས་གསལ་ཡིན། ཁོ་ཚོའི་གྲོས་ཚད་ཡིག་ཆ་འདི་བཀའ་སློན་བསྟན་ནམས་
 སྟོབས་རྒྱལ་དང་། ལྷ་མོ་ཆེ་རིང་གཉིས་ཀྱིས་འགན་སྲུང་ས་ཏེ་བཀའ་ཤག་ལུགས་སུ་བཞུགས་ཏེ་བྲིས།
 བལ་པོ་སློབ་བཟང་ཚུལ་བྲིམས་དང་། རྒྱ་གར་བ་བྱམས་པ་སྐལ་ལྷན་གཉིས་ཚོགས་ཁང་སྤྱད་གི་སྒོ་
 རྒྱུ་ནས་སྟེང་ཐོག་བཀའ་ཤག་ལས་ཁུངས་ནང་བཀའ་སློན་གཉིས་ཀྱི་མདུན་དུ་ཡར་རྒྱགས་མར་
 རྒྱགས་བཟོས་ནས་མི་ཁོག་མི་འཛུལ་གྱི་ཕྱག་ལས་གནང་སྟེ་ཡིག་ཆ་བཟོས་པ་ཞིག་རེད། དེ་ཙམ་དུ་
 མ་ཟད་བཀའ་སློན་ཁག་གཅིག་དང་། དེའི་ཕྱོགས་གཏོགས་པས་མི་རྒྱ་གཉིས་རུབ་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱོད་
 བཀོད་རྒྱུ་སྐལ་ལྷི་གནང་གོང་ནས་རེ་རེ་བཞིན་ཁྱེས་ཡོད་པ་དེ་དག་ཁུངས་ལྷན་ཡིན། འོན་ཀྱང་ང་
 ཚོའི་སྒྲུ་མ་ཟམ་གདོང་ནས་བཀའ་སློན་ནམས་དང་། ཚོགས་གཙོ་བཙུན་གྱི་བཀའ་དེ་འདྲ་གནང་བྱུང་
 ཞེས་བརྗོད་ན་མི་འགྲིག་པ་དང་། མང་ཚོགས་རང་མོས་དང་སྲུང་ས་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་དགོས་ལུགས་
 བརྗོད་གཏོང་གནང་གི་ཡོད་རེད། ཁམས་པ་མི་མང་གིས་ང་ཚོར་བཀའ་ཤག་དང་། ཚོགས་གཙོ་བཙུན་
 ཕྱོགས་གཏོགས་པས་སློབ་སྟོན་དང་། བཀའ་སྤྱོད་རྒྱུ་སྐལ་ལྷི་གནང་ང་ཚོར་བཤད་ཡོད་གི་འདུག་
 གསལ་པོ་ཤེས་གྱི་ཡོད་ལ་མི་ཤེས་མཁན་སུ་གཅིག་ཡོད་པ་མ་རེད། དེར་མ་ཟད་གནད་དོན་གཞན་
 ཞིག་ལ། ཁོང་ཚོའི་ཚོགས་འདུའི་གྲོས་ཚད་འདི་བཀའ་སློན་ཁག་གཅིག་ནས་བྲིས་པའི་གྲོས་ཚད་
 ཡིག་ཆ་ཡིན་པ་དེའི་ནང་། རྒྱ་སྐད་བསྟན་སྲུང་དང་སྲུང་ས་དམག་སྐར་དེ་རང་གཞུང་ནས་པ་ལྷ་

མགོན་གཉིས་ཆེ་མོ་ཐུབ་བསྟན་འོད་ལྡན་གྱིས་ལམ་སྟོན་དང་། འགན་ཁུར་བཞེས་པ་ཡིན་ཞེས་བཀོད་
 ཡོད་པ་འདི། ལི་ཐང་ཨ་འབྲུག་མགོན་པོ་བགྱིས་ནས་འགོ་བྱིད་དེ་མདོ་ཁམས་ཁུ་བཞི་སྒྲུང་དུག་
 བསྟན་སྒྲུང་དང་སྒྲུང་སྒྲུང་མཁུ་སྒྲུང་གསལ་དུ་དབྱེ་འཇུག་ནས་ཁམས་པ་གྲངས་མེད་གྱི་སྟོག་ལུས་
 སངས་མེད་བྱས་པའི་མིང་དོན་བྱིད་ཆོས་ཆོང་འཁོས་འཐབ་ལེན་ཟ་བེད་བྱས་པ་ཞིག་རེད། དཔེར་
 བ། ལྷོ་ཁ་ཁུལ་གྱི་མི་མང་དང་། ཁུ་སྒྲུང་དམག་མི་གང་སྟོད་སར་མི་མང་ནས་སྡེ་ལེན་རོགས་རམ་
 བྱས་ཡོད་པ་ནི་སྟོས་མ་དགོས་པ་ལས་ཁུ་བཞི་སྒྲུང་དུག་གིས་རྒྱ་དམར་དང་དམག་བརྒྱབ་དག་
 འཛིངས་ནས་སྟོག་ཤོར་མཁན་ཁམས་པ་མ་ཡིན་པ་མི་སྲུ་ཡང་ཤི་ཡོད་པ་མ་རེད། ཁམས་པ་མ་ཡིན་
 པའི་མི་འདི་འདྲ་ཞིག་ཁུ་བཞི་སྒྲུང་དུག་གིས་རྒྱ་དམར་དང་འཐབ་འཛིང་སྐབས་དག་འཛིང་ནས་ཤི་
 བ་རེད་ཅེས་མིང་ཞིག་སྟོས་ཤོག་དང་། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན། གོང་དུ་མིང་བཀོད་
 ཡོད་པའི་བལ་པོ་དང་རྒྱ་གར་གྱི་མི་དེ་ཆོས་རྒྱ་དམར་དང་དག་འཛིང་ནས་མེ་མདའ་གཅིག་འཕེན་
 ཟུང་ཟེར་རྒྱུ་ཡོད་ན། ང་ཆོས་བྱིད་རྣམ་པའི་ཐུགས་འདོད་ལྟར་ཁས་ལེན་ཆོག་ཁུ་སྒྲུང་ས་ཁང་བདག་
 ཐོབ་ཡིག་ཆ་དང་བཅས་བྱིད་རྣམ་པའི་བཀོད་བྱས་འོག་ཏུ་ཡོད་པ་ཆོ་སྲུ་ལ་དགོས་ན་ཅིས་སྟོད་ཆོག་
 དེ་ལྟར་མིང་འབོད་བྱ་རྒྱུ་མེད་ན། གཞུང་འབངས་དབར་དང་། མང་ཆོགས་དབར་དགྲུག་གིང་གི་
 ཐོག་ནས་ཁུ་སྒྲུང་རྩ་གཏོར་གཏོར་ཐབས་འབད་བརྩོན་གནང་ནས་དགོས་པ་མེད་པས། བྱིད་རྣམ་
 པ་བོད་གཞུང་གི་གོ་གནས་འགན་དབང་དང་བཅས་བྱིར་བཤོལ་གྱིས་ཡུལ་མི་གསུམ་གྱི་གྲུལ་འགོར་
 སྟོད་པའི་ཐོབ་ཐང་མེད་པ་ངོ་ལེན་བྱ་དགོས།

ད་དུང་དེ་དག་ལས་ག་ལ་ཆད། ཁོང་ཆོས་གཅིག་མཇུག་གཉིས་མཐུད་གྱིས་ཉིན་མཆན་

དུས་དྲུག་ཏུ་ཚུ་སྒྲིག་འཛུགས་སམ་ཁམས་པ་མི་མང་ཐོག་སྒྲིག་དགྲ་རང་ཕྱིས་ཏེ་ལས་འགུལ་མ་
 རུང་པ་དངོས་ཤུགས་བརྒྱད་གསུམ་ནས་མ་བྱས་པ་སྟེ་གཅིག་མེད། དཔེར་ན། ཚུ་སྒྲིག་གསར་པ་ཟེར་
 བ་ཆོད་བཙུགས་བྱས་པ་དེའི་རྒྱན་ལས་པས་བོད་ནས་གསར་དུ་འབྱོར་བའི་མི་སྒྲིག་དངུལ་སྤྲད་དེ་
 ལི་ཐང་ཨ་ཐར་ཨོར་བུ་དང་། སྟེ་དགོ་བྱ་ཆོད་སྤྲས་དོན་ཡོད་གཉིས་གསོད་རྒྱུའི་ལས་འགན་སྤྲད་ལེན་
 བྱས་པ་རེད། ཆོགས་གཙོ་ཟམ་གདོང་དང་། བཀའ་སློན་ཁྲི་པ་བསྟན་འཛིན་རྣམ་རྒྱལ། ཡང་ན་བཀའ་
 སློན་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱལ་བཙས་ལ་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་སྟོབས་པ་ཡོད་ན། གནད་དོན་འདི་ང་ཆོར་
 ཁུངས་སྟེལ་དགོས་པའི་རྩད་གཅོད་བྱུང་ཆོད་གཤམ་བསུ་ཁུ་གི་ཡིན། དེའང་དུས་འགྲུང་མེད་པ་གནད་
 དགོས་མ་གཏོགས་མི་གི་སོང་དང་རྟ་བོར་སོང་ཟེར་བ་ལྟར་ཆགས་མི་ཉན། ད་དུང་གོང་དུ་འགའ་
 རེ་བཀོད་ཡོད་ཀྱང་སྒྱུར་ཁུ་བྱས་ན་སྟོན་མེད། ཁོང་ཆོས་དགྲ་ཐེངས་ལྔ་ བརྒྱབ་བྱུང་ཡང་། ང་ཆོས་
 དགྲ་ལ་དགྲ་ལན་སྟོག་མེད། རྒྱ་གར་གྱི་སྒྲོར་སྤྲུང་བའི་བཀྱིན་གྱིས་ལས་ཁུངས་དང་རྒྱ་དངོས་ཡིག་
 ཆ་བཙས་མ་ཤོར་བའི་ཐོག་སྟོག་མགོ་ཡང་ཐོན་ཅམ་བྱུང་ཡོད།

དགྲ་ཐེངས་དང་པོ་དེ་༡༩༥༦ ལྷ་༥ ཆོས་༡༩ ཉན་བོད་མིའི་སྟོད་སྒྲིག་གི་བརྒྱད་པོན་དོན་
 འགྲུབ་ཆོས་འཕེལ་ནས་ཕོ་མོ་བརྒྱ་ཕྲག་བརྒྱལ་བ་བྲིད་དེ་ཡོང་ནའང་ཚུ་སྒྲིག་གི་ལས་ཁུངས་ནང་
 འཛུལ་མ་བྱུང་པར་ཕྱི་ནས་དོ་ཆར་པལ། ལས་ཁུངས་ཀྱི་སྒྲོ་དང་། སྟེ་ལུ་ཁུང་གཏོར། ལས་ཁུངས་ནང་
 ཡོད་ལྔ་གོང་ས་ཆེན་པོའི་སྐུ་པར་ལ་རིན་པོ་ཆེ་ཐང་ལ་པལ། ཤེལ་སྟོ་བཙག་པ་སོགས་མི་སྟོད་ལས་
 འདས་པའི་བྱ་སྟོད་སྟེལ་བྱུང་། ང་ཆོ་རྒྱན་ལས་རྣམས་ལས་ཁུངས་སུ་བསྤྲད་ཀྱང་། ཕྱི་ནས་ཐག་ཁོར་
 ཐེང་དུད་གྱིས་ནང་ལ་བྲུག་ཤོར་ཏེ་ཁམས་པ་མི་གངས་བརྒྱད་དགྲ་ཅམ་བཙོན་འཛུགས་བྲིམས་གཏུགས་

དཀའ་ངལ་གྱི་འོག་ཏུ་མོན་པ་བཅོས་བྱུང་།

དག་ཐེངས་༡ པ་ནི། དེ་ཉིན་གྱི་མཚན་མོར་དག་བརྒྱབ་སྟེ་ཆུ་སྐང་ཚོགས་གཙའི་སྟོང་ཁང་
མིར་སྒྲིག་གཏོང་བའི་ལས་འགུལ་སྟེལ་སོང་ཡང་། སྒྲོར་སྤྱང་བ་དང་། གཡས་གཡོན་གྱི་ཁང་པ་
བསྒྲིག་དོགས་བཅས་ལས་སྒྲོབ་བྱུང་བ་དང་། མི་རྣམས་ཀྱང་དེའི་བཀྲིན་འོག་སྒྲིག་མགོ་ཐོན་པ་བྱུང་
།

དག་ཐེངས་༡ པ་དེ་ལྷ་༦ ཚེས་༡༥ མཚན་མོར་ཡང་བསྐྱར་ཆུ་སྐང་ཚོགས་གཙའི་སྟོང་
ཁང་དུ་དག་བརྒྱབ་སྟེ་སྒྲོ་དང་སྒྲེལ་བྱུང་གཏོར་ནས་ནང་དུ་འཛུལ། སྤྱི་གསུང་བྲགས་ཏེན་ཇི་ཡོད་
དང་། ནང་ཆུ་སྒྲོར་འབུམ་ཕྲག་མང་པོའི་དངོས་པོ་ཇི་ཡོད་འཕྲོག་འབྱེར་བྱས། ཉལ་བྱི་སྟོང་པའི་
སྟེང་དུ་སྤྱི་གསུང་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་བཏང་བ་སོགས་བྱས་འདུག་པའི་སྒྲོར་གོང་དུ་ཡང་བཀོད་ཡོད།

དག་ཐེངས་༧ པ་དེ་ལྷ་༡༡ ཚེས་༢༣ མགོ་སེ་སྤྲུལ་དང་། རྒྱ་རི་བུ་དགྲུག་ཅན་གྱིས་དབུང་
སྒྲིབ་དེ་ཆུ་སྐང་ལས་ཁུངས་འཕྲོག་ཏུ་བྱུང་། རྒྱ་གར་སྒྲོར་སྤྱང་བས་བཀག་སྟེ་བཅར་མ་བཅུག་པས་
ཁོང་ཚོ་ལམ་ཉེས་བྱུང་ནས་བྱོས་དགོས་ཕྱག་སྟབས་ང་ཚོར་སྒྲོན་མ་བྱུང། ཡང་བསྐྱར་ཁོང་ཚོས་སྤྱང་
པོས་སྟོ་སྟོང་བ་ལྟར། ང་ཚོའི་སྒྲོ་རྩ་ར་མགོ་སེ་སྤྲུལ་དང་། རྒྱ་རི་བུ་དགྲུག་ སྟོ་བཟང་སེང་གེ་གསུམ་
ཡོང་སྟེ་ཡི་གེ་ཞིག་སྤྱད་པའི་ནང་ཆུ་སྐང་ལས་ཁུངས་ཁ་དབང་ཁོང་ཚོར་སྟོང་དགོས་སྒྲོར་འཁོད་
འདུག། ང་ཚོས་དེ་མ་ཐག་བྱེད་ཚེས་ཆུ་སྐང་གི་གསོན་ཡོངས་ཀྱི་རྒྱ་དང་། ས་ཁང་སོགས་སྒྲིབ་ཟས་
བྱས་པ་རྣམས་སྟེ་ཐོག་ཅིས་སྟོང་ཅིས་རྒྱག་བྱེད་དགོས་པ་དང་། བྱུང་མཚམས་ང་ཚོའི་ཁ་དབང་སྟེ་
ཐོག་ཏུ་ཡོད་མུས་ཡིན་ལུགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ཤོག་ལྟེ་༩ འཁོད་པའི་ཡིག་ཆ་སྤྱད་ཡོད་པ་ལྟར་ཅིས་རྒྱག་

ཅིས་སྒྲོང་བྱ་དགོས་ངེས་ཡིན།

དག་ཐེངས་ལ བ་དེ་ལྷ་༡༡ ཆོས་༢༥ ཉིན་ཡིན་པ་དང་། དག་ཀྱག་མཁན་རྣམས་དྲ་རམ་ས་ལ་ནས་ཐོན། ཁོང་ཆོ་ལམ་བར་སྒྲ་སི་བཀག་སྟེ་དག་ཀྱག་ཕྱོགས་གྲོས་བསྟར་བྱས། རག་ཕྱག་རག་དབང་གིས་དག་ཀྱག་སྟངས་བཀོད་སྒྲིག་གི་གཏམ་བཤད་སྐབས། སྟིང་ནས་དག་འཐབ་བྱ་འདོད་མེད་པའི་མི་ཆོས་མི་གསེད་རྒྱ་སྒོ་མི་མཉམ་པའི་བསམ་འཆར་མི་འདྲ་བ་བཤད་དེ་གྲོས་མ་འགྲིགས་ནས་བོད་ཀྱི་སྒྲོབ་གྲུའི་ཆོགས་ཁང་སྒོ་འགྲམ་དུ་མི་རྣམས་བབས། ཀྱག་ར་གྱི་སྒྲོར་སྒྱུང་བ་བརྒྱ་ཕྱག་བརྒྱལ་བ་འཕར་བསྒྲོན་དུ་ཡོང་སྟེ་ཁྱ་སྒྲོང་ལས་ཁུངས་བཅས་སྒྱུང་སྒྲོབ་སྐབས། ང་ཆོས་ལས་ཁུངས་ཀྱི་སྒོ་དང་། རྒྱུ་ཁུང་། སྟིང་ཐོག་བཅས་ནས་བལྟས་པར། དག་འཐབ་བྱ་མཁན་གྱི་བོད་མི་རྣམས་སྒྲོར་སྒྱུང་པས་རྒྱུངས་རིང་ནས་བཀག་སྟེ་ཁྱ་སྒྲོང་ལས་ཁུངས་དང་ཉེ་སར་ཡོང་དུ་མ་བཅུག་ནས་ཟིང་ཟིང་ལུར་ལུར་དུ་འདུག་པས་ང་ཆོ་སྒོག་སྐབས་ཐུབ་པ་བྱུང་།

དག་ཐེངས་ལ བ་དེ་གཅིག་སྒྲིལ་ཆོགས་པའི་མི་ཆོས་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྒྲོར་ནས་བོད་ལ་གོམ་བཞོད་བྱ་རྒྱ་བཤད་དེ་ལྷི་ལིར་ཡོང་སྐབས་དང་སྟབས་བསྟུན་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་སྒྲོར་སྒྱུང་དཔོན་པོ་མཐོ་ཤོས་ལ་འབྲེལ་བ་བྱས་ཏེ་ང་ཆོ་འཛིན་བཟུང་དོད་མ་བྱ་ཐབས་བཞོས་པ་དང་། ཕྱོགས་གཅིག་ནས་མང་རུབ་གྱིས་དག་བརྒྱབ་སྟེ་ཁྱ་སྒྲོང་ལས་ཁུངས་ཁ་དབང་བཅས་བཅན་འཕྲོག་བྱ་རྒྱ་བཞོས། སྐབས་དེ་དུས་བོད་མི་ཁག་གཅིག་གིས་ནང་ཁུལ་དག་འཐབ་བྱ་རྒྱུར་མོས་མཐུན་མི་བྱེད་མཁན་བྱུང་སྟེ། རག་ཕྱག་རག་དབང་། རྒྱ་རི་བྱ་དགྲུག་སྒོ་བཟང་མེད་གོ དེང་རི་བ་བྱ་ཡོན་ཏན། ཀ་ལ་བ་བཀྲས་དབང་ཅན་ངོ་ཆོ་ཁ་སྒྲིངས་དུ་གྱུར་ནའང་ད་དུང་ཁག་གཅིག་གིས་དག་འཐབ་བྱ་རྒྱའི་

ག་སྒྲིག་ཡོད་མུར། རྒྱ་གར་སྒྲོར་སྤྱང་བའི་ལས་ཁུངས་སུ་ཕན་ཚུན་གཉིས་ཀྱི་མི་སྣ་བཅུ་སྒྲོར་ཞིག་
 བསྒྲོངས་ཏེ་བཤད་རེས་བྱེད་དུ་བཅུག། དཔོན་པོས་ཁས་ལེན་བྱས་པར་བརྟེན་སྤྱང་ཆེད་ཚུ་སྤྱང་གི་སྤྱ་
 སྤྱང་བ་མི་གཅིག་འཛིན་བཟུང་བྱས་བུར། ང་ཆོའི་བྲིམས་ཚུང་པས་འཛིན་བཟུང་དགོས་པའི་རྒྱ་
 མཚན་འདྲི་ཚུད་སྐབས། སྒྲོར་སྤྱང་པས་མི་དེས་གྱི་བྱང་ཞིག་འདོགས་འདུག་ཅེས་བརྗོད། དེར་བྲིམས་
 ཚུང་པས་བོད་མི་དང་། རྒྱ་གར་གྱི་ས་དར་རྒྱ་བོ་སོགས་ཀྱིས་གྱི་བྱང་འདོགས་པ་གོམ་གཤིས་ཡིན་
 ལུགས་བཤད། དེའི་ལན་དུ་ལྷ་རེ་ལྷ་རེ་བྱས་ན་དག་འགི་མ་རེད་དམ་ཞེས་ལབ། ལྷ་རེ་ལྷ་རེ་ཟེར་བ་
 དེ་དངུལ་སྒྲོར་འབུམ་ལྷ་རེ་ཟེར་གྱི་ཡོད་དམ། བྲི་ལྷ་རེ་ཟེར་གྱི་ཡོད་མི་ཤེས། དེ་ལ་བྲིམས་ཚུང་པས་
 བྲིམས་དང་འགལ་བའི་རྒྱ་མཚན་ངོ་སྤྱོད་བྱས་སྐབས་བྲིམས་ཚུང་པར་མགོ་སྐྱར་བྱ་བཤགས་དང་
 བཅས་ང་ཆོའི་སྤྱ་སྤྱང་པ་ལས་ཁུངས་སུ་ངོ་བསྐྱེལ་གྱིས་ཅིས་སྤྱད་བྱང་ཞེས་པའི་ཡི་གེ་དགོས་ལུགས་
 ལྷར་སྤྱད་དེ་བདེན་པའི་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་པ་དང་། དག་འཐབ་ཏུ་ཡོང་བའི་བོད་མི་རྣམས་དཔའ་ཆག་སྟེ་
 བྱིར་ལོག་དགོས་གུར་པས་ང་ཆོ་སྟོག་མགོ་ཐོན་པ་བུར།

དག་ཐེངས་༧ པ་དེ། གོང་གསལ་དག་ཐེངས་༥ གི་རིང་ནས་ཁོང་ཆོའི་འདོད་དོན་སྐྱབ་
 མ་བྱབ་པས། བྱས་ངན་རྒྱ་ཆེ་ཙམ་ཞིག་བཀོད་པ་ནི་བྲིམས་འགལ་གསར་འཛུགས་ཀྱི་ཚུ་སྤྱང་ཟེར་
 བ་དེས་ལྷོ་ལོར་དབུས་ཚུ་སྤྱང་རྒྱན་ལས་ཁང་ཁོང་ཆོར་ཅིས་སྤྱོད་དགོས་ཞེས་སྒྲོར་སྤྱང་བའི་དཔོན་
 རིགས་ཁག་གཅིག་ལ་རྒྱ་བརྒན་སྤྱད་དེ་ལག་སྐྱེལ་གྱིས་བྲིམས་གཏུགས་བྱས་ཡོད་པའི་ཁ་མཚུད་དེ་
 འཛོམས་དུས་གཅིག་༧༥ གྱི་ཟླ་༩ ཆོས་༥ ཉིན་ཡིན། དུས་སྐབས་དེའི་ཉིན་ཁོང་ཆོས་བོད་མི་བརྒྱ་
 སྟོང་མང་པོ་བསྐྱས་ཏེ་ཚུ་སྤྱང་ལས་ཁུངས་ཅིས་སྤྱོད་དགོས་པའི་ཟིང་འབྲུག་སྤྱད་འབོད་བྱེད་རྒྱ་བྱས།

དུས་མཚུངས་སུ་བྱིམས་ཁང་དུ་གཏུགས་པ་ཤིང་སྐབས་བྱིམས་དཔོན་གྱིས་ས་ཁུལ་དུ་བདེ་འཇགས་
 མེད་པའི་གནས་ཚུལ་ཡོད་མེད་འདི་ཅུང་གནང་རྒྱ་བྱས། དེར་ཁྱེད་ལན་དུ་སྒྲོར་སྤང་དཔོན་པོས་བདེ་
 འཇགས་མེད་པ་ད་ལྟ་ཟང་ཟེང་འབྲུག་སྒྲོང་བཟོ་བཞིན་འདུག་ཟེར་རྒྱ་བྱས། དེ་ལ་བྱིམས་དཔོན་
 གྱིས་དོན་གནད་འདི་ཐག་གཅོད་མ་བྱུང་བར་ས་གནས་སྒྲོར་སྤང་བས་ཚུ་སྒྲོང་གི་ལས་ཁུངས་སྒྲོ་རྒྱག་
 རྟེ་དམ་འཛིན་བྱ་དགོས་ཞེས་བཀའ་གནང་རྒྱ་བྱས་པ་བཅས་གྲུང་སྒྲིག་ཆ་ཆང་བཟོས། དེ་ལྟའི་གྲུང་
 སྒྲིག་ཐུབ་ཆེད་དུ་ཁུངས་མང་པོ་ཞིག་ཏུ་ཆེ་ཆུང་ལ་དཔགས་པའི་དདུལ་གྱི་འགྲོ་གྲོན་བསམ་ཡུལ་ལས་
 འདས་པ་བཏང་འདུག དེ་འདྲའི་འཆར་གཞི་ཡོད་པ་དང་། གཏན་འཁེལ་བྱུང་བ་བཅས་ང་ཚོས་སྡོན་
 ཚུད་ནས་གསལ་པོར་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་། འོན་ཀྱང་མི་ཤེས་པའི་ཁུལ་གྱི་གསང་བ་དམ་པོའི་ཐོག་ང་
 ཚོའི་བྱིམས་ཅོད་པ་བརྒྱད་ཉིས་སི་ཏཱ་ཇར་ཟེར་བའི་བྱིམས་ཁང་འོག་མ་ནས་ཏཱ་ཡེ་གོ་གྱི་ཟེར་བའི་
 བྱིམས་ཁང་གོང་མར་གཏུགས་ཏེ་གོང་གི་དུས་ཚོད་མ་ཟིན་པའི་སྡོན་དུ་གྲོད་ཅུའི་ཁ་མཚུ་བྱིམས་ཁང་
 གོང་མར་ལེན་ཆར་བ་བྱས་པ་ཡིན། ཁོང་ཚོ་རང་མགོ་འཁོར་ནས་འགྲོ་སོང་པངས་མེད་བཏང་བའི་
 འཆར་གཞི་ལ་དབྱིངས་འཕར་ཏེ་བསྐད་པ་རེད། དེ་ནས་ཁོང་ཚོས་དུས་ཚོད་རན་མཚམས་དང་བསྟུན་
 ར་རམ་ས་ལར་ཆོལ་གསུམ་གཅིག་སྒྲིལ་རོ་ལང་དངོས་སུ་བརྒྱབ་པའི་ཆོགས་པ་གསར་དུ་བཙུགས་
 པའི་ཆོགས་འདྲའི་སྐབས་དག་འཐབ་མཁན་རྣམས་ལྷེ་ལིར་ཡོང་སྟེ་འཆར་གཞི་ལྟར་༥༥ ཟླ་༩ ཆོས་
 ༤ ཉིན་རྩལ་རན་ལག་བརྟར་གྱིས་ང་ཚོའི་ཐོག་དཔུང་སྒྲིག་བྱས་བྱུང་། སྒྲོར་སྤང་བས་བཀག་བྱགས་
 ཆེན་པོས་ལས་ཁུངས་ཡོད་སར་ཤོར་མ་བྱུང་། དེ་ནས་ཁོ་ཚོས་རྒྱང་རིང་པོ་ནས་རྒྱ་རི་བུ་དགྲུག་
 དང་། རག་ཐུག་རག་དབང་གཉིས་གཅོ་བོར་འབོད་ཆོག་འགོ་བ་བྱས་ཏེ་ཏཱ་ལའི་སྤྲ་མ་ཇིན་ཏུ་པ། ༩

ལའི་སྒྲ་མ་ཁེ་བ་ཤོག ལི་ཐང་ཨ་ཐར་མུར་ཏ་བ། ལི་ཐང་ཨ་ཐར་མུར་ཏ་བ་ཤོག ཟེར་ནས་རུམ་ཟེལ་ཆེ་བའི་ལས་འགྲུལ་
 ཟེལ་སོང་། ལྟ་མོ་བ་ནི་གངས་ལས་འདས་པ་ལྟ་བུ་འདུག ང་ཆོ་ནི་ཏ་ཅང་སྒོ་པམ་བྱུང་། ཡགོང་ས་
 ཆེན་པོ་མཆོག་ནི་བོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་དབུ་བྱིད་ཆེ་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀར་སྒོ་ས་འགའ་ཁྱུ་ཡུལ། ཐུགས་ཁྱོ་
 བ་ཡོད་ནའང་འཛིན་པ་མེད་ངེས། འཛམ་གླིང་སྒྲེ་བོ་ཀུན་གྱིས་མོས་བརྟུར་ཁྱུ་ས་དམ་པ་ཞིག་ཡིན་
 བ་ཞིན་དུ། ང་ཆོ་ལྟ་བུ་དང་ཁེ་པམ་གཏུགས་ངེས་བསྐྱར་ལན་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་བསྟན་གྱི་ཡོད་པ་འདི་
 རིགས་ནི། བོད་མི་ས་ཡ་དུག་གིས་ནད་ཐེག་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་ཅིའི་ཕྱིར་མིན། འོན་ཀྱང་སྐབས་དེ་
 དུས་ང་ཆོ་ནི་སྒོག་མགོ་མི་ཐོན་པའི་སྐབས་སྒྲིང་གིས་སྒྲོར་སྒྲུང་བར་སྐབས་ཁྱུ་བ་ལས་སྒོ་པམ་བཤད་
 ས་ནི་ག་ལ་ཉིད། ལི་ཐང་ཨ་ཐར་ཅན་ང་ཆོ་པམ་དུ་བཅུག་ནས་ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེར་ཁེ་བ་ཞེས་རྒྱ་
 མེད་པ་ཤེས་བཞིན་དུ་མི་འདི་ཆོས་མ་རུང་པ་འདི་འདྲ་བྱེད་གྱི་འདུག་སྟུང་སྒྲེ་སྒོ་པམ་རང་བཞིན་དུ་
 ཡོང་གི་འདུག དེ་མིན་རྒྱ་རི་བུ་དགྲུག་དང་། རག་ཐུག་ངག་དབང་ཅན་གྱིས་ང་ཆོ་རྒྱན་ལས་མི་བདུན་
 པོ་གསོད་ཐུབ་ན་ཁེ་བ་བླང་ཡིན། སྒོ་འགྲོད་པ་མོ་ཙམ་ནམ་ཡང་མེད། ཐོ་མ་འཆུག་ཟེར་ནས་བསྐྱད་
 རྒྱུ་ཡིན། ཁོང་ཆོའི་རྒྱབ་ཅུར་བཀའ་ཆོག་ས་གཉིས་ལས་མ་ཆད། བོད་གཞུང་ཆ་ཆང་ཡོད་ཅེས་ལུང་
 ཤོབ་ཆེན་པོས་འབྲལ་སྟོན་བྱས་སོང་ཡང་། སྐབས་དེར་ཁོང་ཆོ་ཁག་གཅིག་ལྷི་ལི་དོན་ཁང་དུ་སོང་
 ནས་བཀའ་ཡོད་རྒྱལ་སོགས་བཤད་དེ་ལྟོས་མེད་མང་དག་བྱས་འདུག་ཀྱང་ལྷི་ལི་དོན་གཅོད་ཁང་
 ནས་ངོས་ལེན་དང་རྒྱབ་སྒྲོར་བྱས་མི་འདུག དེ་ནས་རུས་ངན་གྱི་འཆར་གཞི་ལྟར་བྲིམས་ཁང་གིས་
 བཀའ་བཀོད་གང་ཡང་མེད་པ་དང་། སྒྲོར་སྒྲུང་བས་ཀྱང་འདི་བྱ་འདི་བྱེད་གང་ཡང་མེད་སྟབས་
 ཁོང་ཆོས་དཔུལ་མང་པོ་འགྲོ་སོང་བཏང་བའི་ངར་རྒྱལ་གྱིས་ཉིས་སི་ཏ་ཇར་ཟེར་བའི་བྲིམས་ཁང་

སྒྲོར་ཅུར་མང་ཚོགས་ཁྲིད་དེ་སྐད་འབོད་བྱས། ཁྲིམས་ཁང་ནས་དོན་གནད་དེ་སྒྲོར་ཁྲིམས་ཁང་གོང་
མས་ཡར་བྲལ་སོང་བར་ཁོང་ཚོར་བྱ་ཐབས་མེད་ཅེས་ལན་སྤྲད་སྟབས། ཁོང་ཚོ་དུ་ཁྱུ་དང་། བག་ད་
ཁྱུ་གཉིས་ཀ་མེད་པ་ཆགས་ཏེ་ཕྱིར་ལོག་གིས་རང་རང་སོ་སོས་དོག་བྲིལ་ཁུར་ནས་དེ་མ་ཐག་སོ་སོར་
ལོག་དགོས་བྱུག་པ་རེད། དག་ཐེངས་ ༧ པ་འདི་ནས་བཟུང་བཀའ་ཚོགས་གཉིས་ཀྱིས་མང་ཚོགས་
ཁྱུད་སྤུལ་གྱིས་དག་འཐབ་བྱ་བའི་དུས་ངན་མཇུག་བསྒྲིལ་བ་ལྟ་བུས་སྒོག་མགོ་མི་ཐོན་པའི་སྟུག་
བསྐལ་ལས་ཐར་བ་ལྟ་བུ་བྱུང་ཡང་། ད་དུང་དོགས་གནས་ཡོད་བཞིན་དུ་མཆིས།

འོན་ཀྱང་ད་དུང་མི་ཕན་པར། སྟུག་གི་གྲོགས་པོ་དང་། སྤྱིད་ཀྱི་གཡོག་པོ་ཆུ་བཞི་སྐར་
དུག་ཡིན་སྟབས་ཚོགས་གཙོ་ཟམ་གདོང་ཅན་དཔོན་པོ་ཁག་གཅིག་ནས་རྩས་ངན་གཞན་དག་བྱེད་
ཀྱི་ཡོད་པ་ནི། བཀའ་སློན་བསྟན་འཛིན་རྣམ་རྒྱལ་ཅན་མི་ ༥ ཅམ་གྱིས་མི་བདེན་རྒྱན་སྒྲིག་གིས་ཡིག་
ཆ་བརྩམས་མ་ཞིག་གསར་བཙུམས་བྱས་པའི་ནང་། ༧༧ ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༥ ནས་ཁྱུ་སྐར་ཚོགས་ཆེན་གྲོལ་
རྩིས་ཆོས་ ༡༧ ཉིན་ཐེ་ཕན་དུ་ཡིག་པར་བཏང་། དེའི་ལན་དུ་ཆོས་ ༢༥ འབོད་ཐེ་ཕན་གྱིས་ཡིག་ལན་
ཚུར་འབྱོར་བ་རེད་ཟེར་བའི་ཡིག་ཆ་བཅོས། དེའི་ནང་དོན་སྒྲིང་པོ་ནི། ༧༧ ཟླ་ ༩ པའི་ནང་ཁས་
ལེན་བྱས་པ་བཞིན། ཉོང་གོང་དུ་བཙོ་ལྷ་ཆེ་རིང་གི་དཔུལ་ཁང་ནང་ཨ་སྒྲོར་ ༧༥༠༠༠ དང་། ཡང་ཨ་
སྒྲོར་ ༥༠༠༠༠། བཅས་བཅུག་ཡོད། དེ་དག་བྱེད་ཆོར་དགོས་མཁོ་ནམ་བྱུང་སྐབས་ཕྱིར་འདོན་བྱེད་
འབྲས་ཟེར་བ་ཡོད་ལུགས་བཀོད་པའི་ཡིག་ཆ་དེ་བཀའ་ཤག་གིས་སྤྱི་འབྲས་གྲོས་ཚོགས་སུ་སྤུལ་བ་
དང་བརྩམས་བཅོ་རྒྱག་པའི་ཡིག་ཆ་དེ་ ༧གོང་ས་མཆོག་གི་ ༧སྟན་ལམ་དུ་འང་སྤུལ་ཡོད་ཆོད་འདུག་
འོན་ཀྱང་ཡིག་ཆ་དེ་བརྩམས་བཅོ་བྱས་པ་ཡིན་ལུགས་གཞོན་བརྗོད་ཀྱང་བདེན་རྒྱུན་དབྱེ་འབྱེད་བྱ་

ས་རྩ་བ་མེད་པ་རེད། དཔེར་ན། ཡིག་ཆ་རྒྱན་མ་དེ་གྲོས་ཆོག་ས་ལ་ཡུལ་མཁན་བཀའ་སློན་སྐལ་
བཟང་ཡེ་ཤེས་མིང་ཐོག་རེད། ཁོང་རང་དང་བཀའ་སློན་གཞན་ཆོས་ཡིག་ཆ་དེ་ཁུངས་གང་ནས་
བྱུང་མིན་ཙམ་འདྲི་བ་བྱས་ན། ཁུངས་འདི་ནས་བྱུང་བའི་ར་སྒྲགས་འཕེར་བ་གང་ཡང་ཡོད་པ་
མ་རེད་དེ། དྲང་བདེན་ལ་གཞི་བཙུག་མཁན་མེད་པའམ། བཙུག་ཡུལ་མེད་པ་ཞིག་རེད། ང་ཆོས་
རྩད་གཅོད་བྱ་མཁན་ཞིག་ཡོད་ཤིག་གིས་ཡིག་ཆ་རྒྱན་མ་རེད་ཅེས་ཡིག་ངག་གཉིས་ཐོག་ནས་བཤད་
དེ་དུས་ཡུན་རིང་པོར་སྒྲགས་བསྟན་བྱས་ཀྱང་། རྩོམ་རྒྱུ་ལ་བཏང་བ་དང་མཚུངས་སྟབས་ཁོ་བ་
བསྟན་འཛིན་ནམ་རྒྱལ་གྱི་མིང་ཐོག་རྒྱ་གར་བྲིམས་ཁང་དུ་ཁྱེད་ཀྱིས་བྱ་མཁས་ཀྱང་ད་བར་ཁོ་བ་ཨ་
རིར་བསྐྱོད་པ་དང་། རྩོམ་ཡོད་དུས་སྔོན་གནས་ལ་སྒྲོར་སྒྱུར་བས་བརྒྱུད་ཡིག་སྒྲོན་མ་ཐུབ་པས་དེ་ཐུར་
བྲིམས་ཁང་དུ་ཡོད། བདེན་པ་ཡིན་ན་གཞོན་ལ་ལང་སྟེ་ཡིག་ཆ་དེ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཁུངས་སྒྲེལ་
བྱས་ན་ཆོག་ཀྱང་རྩུལ་འཕྲུལ་དུ་འགྲོ་ཐབས་སུ་ངོ་གཞོན་སྒྲུལ་ཏེ་ཁོང་ཆོ་བསྟན་ཡོད་པ་རེད།

དུག་

རྒྱ་གར་ནས་བྱིར་འབུད་དགོས་པའི་སྐུལ་མ་བྱས་ཤིང་སྒྲ་འབྲས་ཁག་གཅིག་ནས་
འགྲིག་ཐབས་གནང་བ་ལམ་སྟོང་མ་གཏོང་བའི་སྒྲོར།

ཡང་དེ་རྗེས་ཤིག་ལ་༧༥ ལོ་དེའི་ནང་ཆོག་ས་གཙོ་བོ་ཐམ་གཞོན་ནས་ལ་དུག་སྒྲ་མ་སྒྲོ་བཟང་རོགས་
པར་འཆོལ་ཏེ་རྒྱ་གར་སྔོན་དང་འབྲེལ་ཡོད་ལ་མི་བདེན་རྒྱུ་ཁུངས་བྱས་ཏེ་རྒྱ་དམར་ནག་གི་མི་

བོད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ཡོད་པ་རྒྱ་གར་ནས་སྤྱིར་འབུད་ཡོང་ཐབས། ཡང་ན་དོ་དམ་བཀག་བསྒྲིལ་
 ཡོང་བའི་ཞུ་སྐྱུལ་ཐབས་བྱས་བྱས་འདུག སྤྱི་མ་སྤྱོད་བཟང་ནས་ང་ཚོར་མི་དགའ་བས་བྱས་པ་མིན་
 ཅིང་། བོད་གཞུང་ལ་གནོད་འགལ་བཟོ་མཁན་ཞིག་ཡིན་ཤིག་གིས་རོགས་དན་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་
 འདུག དེའི་རྒྱུ་གྱིས་དོར་གླིང་ནས་ང་ཚོའི་ཚོགས་གཙོ་ལི་ཐང་ཨ་ཐར་དང་། ལྷོ་ལི་ནས་དུང་ཆེ་
 མདོ་གཉིར་གསེར་དགའ། མོན་གློ་ནས་དུང་ཆེ་གོང་པོ་བྱབ་བསྟན་གསུམ་ལ་སྐྱབས་བཙོལ་ལག་
 བྱེད་ཨར་སྤྱི་དུས་འགྲུངས་མ་སྤྱོད་པ་དང་། ཀུམ་རའོ་གཞིས་ཆགས་ནས་གཉུང་པོན་རིན་ཆེན་ཆེ་
 རིང་ལ་སྒྲོར་སྤྱང་བས་བསྟན་བཙོར་ཡང་ཡང་བྱས་པ། སྤྱིར་གཞིས་ཆགས་ནང་རྒྱ་གར་གསང་ལས་
 བས་སྤྱི་དོན་ཡོད་འདྲི་རྩད་མང་པོ་བྱས་པ་སོགས་དགའ་ངལ་སྒྲོན་མ་གསར་པའི་མགོ་བཙུགས་
 བྱུང་། ལུ་མཐུད་དེ་ཆུ་བཞི་སྐར་དུག་གི་རྒྱན་ལས་མི་གངས་པ། རྒྱ་གར་ནས་ས་མཆོམས་བརྒྱད་བོད་
 ལ་སྤྱིར་འབུད་གི་བརྒྱ་ཡིག་སྒྲོར་སྤྱང་པའི་ལས་ཁུངས་སུ་སྤྱད་ཟིན་ཡོད་འདུག འོན་ཀྱང་སྒྲོར་སྤྱང་
 བས་ང་ཚོའི་གནས་སྤྱངས་ཉ་གོ་དོན་རྟོགས་ཡོད་སྟབས་ལག་ལེན་བསྟར་རྒྱུར་ལས་སྤྱི་པོ་མིན་པས་
 དུས་འགྲུངས་གྱུར་ལུས་སུ། ར་ཤོད་ནོར་གླིང་དུ་གཞུང་གི་ཚོས་ཚོགས་སྐབས་ཆུ་སྐར་ལན་ཚུན་དབར་
 གི་རྟོག་དྲ་ཡོད་པ་སེལ་ཐབས་དགོས་གལ་གསུང་མཁན་བྱུང་བ་དང་། ལྷག་པར་འབྲས་སྤྱངས་སྤྱོད་
 གླིང་མཁན་ཟུར་ཡ་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱན་ཉི་མ་དང་། སེར་བྱེས་མཁན་པོ་ལས་ཐོག འབྲི་གུང་སྐྱབས་མགོན་
 མཆོག་བཙས་གིས་དྲང་བདེན་སྤྱི་སེམས་གི་དགོངས་པས་ལོ་རྒྱུས་དང་སྒྲགས་ལྷ་ཆེ་བཟོ་ཆུང་བཟོ་
 ལྷ་པའི་ལག་ཟེར་བའི་དཔེ་ལྟར། རང་གཞུང་ནས་སྤྱི་ཚོགས་ནང་རྟོག་དྲ་མེད་པ་བཟོ་གལ་གི་
 དགོངས་འཆར་བཀའ་སྤྱོད་ལྷག་པོར་གསུངས་ཡོད། དཔེར་ན། འབྲས་སྤྱོད་གླིང་མཁན་ཟུར་རྒྱན་ཉི་

མ་མཚོག་ནས་རྒྱ་གུང་བྱན་གྱིས་དང་པོ་ཨ་མ་དོའི་ཁུལ་དུ་འཇུག་ཨ་མ་དོའི་ས་ཤོར་རྗེས། གུང་བྱན་
 ཁམས་ཀྱི་ཁུལ་དུ་འཇུག། ཁམས་པའི་ས་ཤོར་རྗེས། གུང་བྱན་དབུས་གཙང་ཁུལ་དུ་འཇུག་ནས་
 ཚང་མའི་ས་ཤོར་བ་དེ་ཆིག་སྒྲིལ་མེད་པས་བྱུང་བ་རེད། ཁམས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་གུང་བྱན་དང་
 འཐབ་འཛིངས་བྱས་ཏེ་ཡོང་བ་རེད། ཁམས་པ་རྣམས་བོད་གཞུང་གི་མངའ་འབངས་རེད། ད་ཆ་
 ཁམས་པའི་ཆིག་སྒྲིལ་གཏོར་ནས་རྩས་བྱུགས་བཅག་པས་ཡན་ཐོག་མེད། འོར་འབྲུལ་རེད། འགྲིགས་
 ཐབས་འཇགས་ཐབས་བཞེས་ན་ཡག་གི་རེད་ཅེས་སོགས་གསུངས། སེར་བྱེས་མཁན་པོ་ལས་ཐོག་
 པ་མཚོག་ནས་རྒྱ་སྒྲིང་གི་རྩྭ་དུ་འདི་མི་ཞིག་ལ་ཆ་མཚོན་ན། ད་ལྟ་སྒྲིག་ཆད་མེད་པ་རེད། སྒྲིག་མ་
 ཆད་ན། དབང་པོ་ཡན་ལག་ལ་ན་ཆ་ཞིག་བྱུང་ཡང་བཅོས་རྒྱ་ཡོད། མིག་གི་དབང་པོ་ལ་ན་ཆ་ཞིག་
 བྱུང་ཡང་བཅོས་ཐབས་ཡོད་པ་རེད། བཅོས་ཐབས་ཡོད་དུས་བཅོས་ན་དགའ་གི་རེད་ཅེས་སོགས་
 གསུངས། འབྲི་གུང་སྐབས་མགོན་མཚོག་ནས་རྒྱ་བཞི་སྒྲིང་དུག་སྒྲོར་ཆ་རྒྱས་ཆེ་བ་མེད། འོན་ཀྱང་
 སྤྱི་ཚོགས་ནང་རྩྭ་དུ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་ཐག་ཆོད་རེད། འདི་སྒྲོར་རང་གཞུང་ནས་རྩྭ་དུ་མེད་པ་བཞེ་
 ཐབས་གནང་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལུགས་སོགས་གསུངས་འདུག དེ་དག་ལ་ཚོགས་ཐེབས་སླ་སྤྲུལ་
 མཁན་སྒྲོབ་ཡོང་ནས་མོས་མཐུན་རྒྱ་བསྒྲོར་ཡོད་པའི་རྣམ་འགྱུར་གསལ་པོ་མཐོང་བར། མུ་མཐུད་
 མི་འབྱུང་བའི་ཆེད་དང་། ལུགས་རྩ་ནས་རྒྱ་གར་གྱིས་ཕྱིར་འབྱུང་བྱ་རྒྱ་ཡིན་གནས་མཁྱེན་ཏོགས་
 ཡོད་པ་བཅས་ལ་བརྟེན་ཁམས་པའི་གཉའ་གཞོན་སྤྱི་འབུས་ཚོགས་གཙོ་ཟམ་གདོང་སླ་མས་རྒྱ་སྒྲིང་
 གཙོག་ལས་གཉིས་མེད། གཙོག་ཡོད་པ་དེ་རྟ་རམ་ས་ལར་ཡོད་པ་དེ་ཡིན། མི་བདུན་གྱི་སྒྲོར་དེ་བོད་
 གཞུང་གི་རྩྭ་དུ་ཞིག་བཙུ་གིན་མེད་ཅེས་གོང་གསལ་དགོངས་རྒྱུལ་ཡོངས་རྫོགས་བཙུ་མེད་བྱུང་

བསད་བཏང་བ་རེད།

འོན་ཀྱང་ཕོ་བྲམ་པའི་ཁ་ལ་ཉན་རྒྱུ་མེད། དམན་གྱི་མོའི་རྒྱུ་ལ་ལྟ་རྒྱུ་མེད་ཟེར་བ་ལྟར་
 ཡང་དེ་རྗེས་མདོ་སྟོད་སྤྱི་འབྲུས་༡༠ ནས་ཚུ་སྐྱང་གསར་རྟེན་རྟོག་མེད་ཡོང་ཐབས་སྒོར་ཐོག་མའི་
 བཀའ་བསྐྱར་སྐབས་ཟམ་གདོང་གིས་མ་གཞི་ཚུ་སྐྱང་རྟེན་པའི་མི་གྲངས་༤༩ རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་
 བྱིར་འབྱུང་བྱ་རྒྱུའི་བརྟེན་ཡིག་གཏོང་གཏན་འཁེལ་ཡོད་པ་རེད། ཐོག་མར་མི་གྲངས་༥ དང་དེ་ནས་
 མི་གྲངས་༡༡ དེ་ནས་མི་གྲངས་༡༤ དེ་ནས་འཕྲོས་རྒྱུ་བྱིར་འབྱུང་གི་བརྟེན་ཡིག་གཏོང་གི་རེད་
 ཅེས་བཤད་འདུག་ཅིང་། དེ་མ་ཐག་ང་ཚོས་དོ་སྣང་བྱེད་སྐབས་བརྟེན་ཡིག་བཏང་ཆར་བ་གསལ་པོ་
 མ་ཤེས་ཀྱང་། དེ་འདྲའི་ལས་འགུལ་སྤེལ་གྱི་ཡོད་པ་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་། སྐབས་ལེགས་པ་ཞིག་ལ།
 རྒྱ་གར་གྱི་སྤྱི་སྤྱོད་སྟོན་ལྟོ་སྟོན་གསལ་ཁ་ཅུ་ཀའི་མངའ་སྡེའི་རྒྱལ་ས་རྟེན་ལོར་ཐེབས་པའི་དུས་མཚུངས་
 ལ་བརྟེན་ས་གནས་གཞུང་བརྒྱུད་སྤྱི་སྤྱོད་མཇུག་འབྲུད་ཞུ་བའི་གོ་སྐབས་ཐོབ། འོ་བཙུང་ངག་ཞུས་
 ཞིབ་པའི་ཐོག་སྟན་ཞུའི་ཡིག་ཆ་དོ་འབྱུལ་ཞུས་སྐབས་བདེ་སྤྱུག་གི་སྟོང་པོ་མཁུན་ཏེ་སྤར་རྒྱུ་སྟོན་
 འབྲུས་ལས་སེམས་སྤེལ་མི་དགོས་ཞེས་པའི་བཀའ་བཟང་ཐོབ་པ་བྱུང་། དེ་ནི་བདེན་པའི་ལས་
 འབྲུས་ཤིག་ཡིན་པ་ངོས་འཛིན་བྱས། འོན་ཀྱང་སྤྱི་སྤྱོད་ལས་དུས་འགྲུངས་སྟོན་རྒྱ་སྤྱི་སྤྱོད་
 ཞུངས་ཆང་མས་སྤྱད་གྱི་མི་འདུག།

དེ་འདྲའི་ལུ་ནས་བདེ་སྤྱུང་བྱུང་ཆེད་ངོས་གྲུབ་ཆེ་རིང་གིས་ཉི་མ་ཅུལ་གཞུང་གི་གསང་ལས་
 གོང་མར་ང་ཚོ་ཚུ་སྐྱང་འགོ་འཛིན་མི་གྲངས་༡༩ གྱི་མིང་ཐོ་དང་སྤྱུགས་ཡགོང་ས་མཆོག་དང་། བོད་
 གཞུང་ལ་ངོ་སྟོན་བྱ་མཁན་ཡིན་ལུགས་ཐོག་ཁོང་ཚོ་དོ་དམ་བྱིར་འབྱུང་དགོས་པའི་སྟན་ཞུ།

REF. NO. D.A. (28) 95 - 96/DOS/573

TO. FROM :

DATED: 15 - 1 -96 I.G.POLICE H.P. CID, MR.
NGODUP DONGCHUNG SECT. DEPARTMENT OF
SECURITY (CENTRAL T.A. OF H.H.)

ཕུལ་བ་དེ་བཞིན་ལྷོ་ལོ་དབུས་གསང་ལས་སུ་རིམ་བརྒྱད་བྱས་པར་བརྟེན་ང་ཚོས་རྒྱ་གར་
དབུས་གཞུང་ནང་གི་དེ་ལས་ཁུངས་སུ་དོན་ཚན་གསུམ་འཁོད་གྱི་སྒྲན་ཞུ་ཕུལ་དགོས་བྱུང་།

༡༽ སྤྱི་ཁོ་ཨར་སི་དུས་འགྲུངས་ཞུ་དོན་ནི། རང་ཡུལ་རང་བཙན་གྱི་ཆེད་དུ་ཡིན་གནད་
དང་།

༢༽ དེ་ལྟར་དུས་འགྲུངས་གནད་ཐབས་མེད་ན། མི་ལོ་༣༥ ཉི་བའི་རིང་རྒྱ་གར་ནང་
གནས་སྡོད་བྱས་པའི་ཡུལ་གྱི་བྲིམས་མཐུན་ཐོབ་ཐང་ཡོང་བ།

༣༽ དེ་ཡང་ཡོང་ཐབས་མེད་ཆོ་ངོ་ཚུ་སྐད་འགོ་དམངས་ཡོངས་ཚོགས་རྒྱ་གར་གཞུང་
གིས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ལྷོ་རྟོགས་ལས་ཁུངས་སུ་ཅིས་སྤྱོད་ཡོད་པ་བཙན་འཁོད་ཡོད།

ད་དུང་སྤྱིང་གཞིར་རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་གལ་ཆེའི་སྐྱེ་མགོན་དུ་ཡོད་པ་ལྷོ་རྟོགས་
ལྷུབས་མགོན་ཏུ་ལའི་སྤྱི་མ་མཆོག་གྲུང་ཁུན་གྱི་དྲག་པོའི་དམག་དམུང་འོག་ཇ་དྲག་ཆེ་བའི་
སྐབས་རྒྱ་གར་ནང་གནད་ཞུ་ཞུ་མཁན་གྱིས་ཆོ་ཡིན་ལུགས་འཁོད་ཡོད། བདེན་འབྲེལ་ཡིན་མིན་
ལེགས་པོ་ནས་ཞེས་པའི་བཀའ་ཡིག་ངོ་མ་འདིས་གསལ་པོར་བསྟན་ཐུབ་པས་ན་འདིར་ཞིབ་དུ་

རྒྱ་སྐད་ཚོགས་གཙུག་ལི་ཐང་ཨ་ཐར་གྱི་སྤྱན་མཆོད་བཟའ་ཚང་ལོ་གྲངས་༡༠ བརྒྱལ་བའི་རྒྱ་ཁོག་
 གཉིས་སོ་སོའི་ནང་དུ་བསྐྱད་བཞིན་པའི་སར། ཁོ་ཚོའི་རྒྱུ་སྤྱུལ་ཕྱོགས་གཏོགས་པས་བྲིམས་
 དང་། ལས་འབྲས་ལ་བརྩིས་མེད་ཀྱིས་ཉིས་བརྒྱད་བཏང་། རྒྱ་དང་སྒྲེལ་ཁུང་སོགས་གཏོར། ཡང་
 མོན་གྱི་གཞིས་ཆགས་ནང་གཞོན་ཅུ་དང་། ལུང་མེད་ཚོགས་པས་རྒྱ་སྐད་གི་ས་གནས་རྒྱུན་ལས་ཁ་
 ཤས་ལ་རྫོང་ས་ལག་བརྒྱབ་པ་དང་། གདན་སའི་གྲུ་པ་ཁ་ཤས་ལ་གྱོད་འཇུགས་བྱས། དེ་སྟེང་ཐུབ་
 བསྟན་གྱི་སྟོད་ཁང་རྫོང་བརྒྱབ་པ་སོགས་དང་། གདན་ས་དང་། ཚོས་སྒྲར་ཁག་གི་དགོ་འདུན་པ་མང་
 བོ་སྤྱིར་འབུད་བྱེད་དགོས་ཞེས་དང་། འབྲས་སྤྱངས་སྒོ་གསལ་གྱིང་གྲུ་ཚང་དུ་༡༥གོང་ས་ཆེན་པོ་
 བཞུགས་སྐྱིད་ལྷན་ན་སྤྱུ་ཕུར་འགན་སྒྲོས་མི་བཟོད་ཅེས་བཀའ་བཅད་ལྟ་བུ་བཏང་བ། འབྲས་སྤྱངས་
 ཚོས་སྒྲར་དུ་དུས་འཁོར་དབང་ཆེན་གནང་སྐབས་བཞུགས་སྤྱིའི་མདུན་ནས་གདན་སའི་དགོ་འདུན་
 པ་རྣམས་བཞུགས་ན་མི་འགྲིགས་པ་ཡིན་གནས། རྒྱ་མཆོན་ནི། མང་ཚོགས་ནས་༡༥གོང་ས་མཆོག་
 ལ་ཐུག་འཆལ་ཤེས་གྱི་མ་རེད་ཅེས་ཡིག་ཐོག་སྟན་ལུ་ཐུལ་བ་སོགས་དེ་སྤྱོད་ནང་གྲུང་ཁྲན་གྱིས་
 རིག་གནས་གསར་བརྗེ་ཟེར་བའི་སྐབས་དང་གཉིས་སུ་མེད་པ་བྱས་ཡོད། དེ་དང་ཕྱོགས་མཚུངས་
 སུ། ༢༡ ཟ࿳་ ༩ པའི་ནང་ལྷོ་ལིར་རྒྱ་སྐད་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་ ༩༡ པ་ཚོགས་པའི་ཐོག་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་
 ལ་ཟུམ་གདོང་སྤྱ་མས་ལོག་བཤད་བྱས་པ་སྤྱར་གསོ་དང་། དཀའ་ངལ་ཆེད་བཟོ་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་
 སོགས་སྒྲོག་ཐབས་སུ་ཟུམ་གདོང་ལ་སྒྲོལ་ཡིག་གཏོང་དགོས་པའི་གྲོས་ཚོད་འཛིག་དགོས་ཐུག་པ་
 རེད། །

དེའི་རྗེས་མདོ་སྟོད་སྤྱི་འབྲས་ ༡༠ ནས་རྟོག་དུ་ཡོད་པ་གཙང་མ་བཟོ་ཆེད་ཕྱོགས་སོ་སོར་

མི་བདུན་རེ་བདུན་རེ་བསྐྱོད་ཐོག་ཆོས་ལུགས་སྤྱ་ཆེན་ཁག་ལྔ་འི་སྐྱ་ཆོབ་གདན་ཁུས་ཀྱིས་༥༧ ཟླ་
 ༤ ཆོས་༡༤ ཉན་ཉིན་གྲངས་༥ རིང་ནོར་གླིང་དུ་ཆོགས་འདུ་འཆོགས་པའི་སྐབས་ད་ཆོས་རེ་བ་ཆེན་
 པོས་ཁ་ཞིག་ཉིས་མེད་ཐོག་བདེ་སྤྲུག་གི་སྟན་ཁུ་དང་། བྱང་རིམ་ལོ་རྒྱས་ཁུངས་སྐྱེལ་གྱི་ཡིག་ཆ་ཡིག་
 རྒྱུད་སྐྱར་མ་རེ་རེ་སྤུལ་བ་མ་ཟད། རོ་འཛོམ་སར་དག་ཁུས་ཀྱང་སྤྲད་མེད་ཁུས་ཀྱང་ད་ཆོའི་གཉའ་
 གཞོན་ཟམ་གདོང་སྤྱ་མས་དན་པ་ཁོག་བཅུག་གིས་ཁོང་རང་ཅན་གྱིས་གསར་དུ་བཅུགས་པའི་ཆུ་
 སྐང་ཡིན་ཟེར་བ་དེའི་འདོད་དོན་སྐྱབ་ཐབས་སུ། ཆོས་ལུགས་སྤྱ་ཆེན་རྣམ་པའི་སྐྱ་ཆོབ་རྣམ་པར་
 བརྩི་མེད་ཀྱིས་སྤྱི་འབུས་༡༠ གཞན་དགུ་པོར་ཐག་གཅོད་བྱ་འཆར་བསྐྱབས། དྲང་བདེན་ཡེ་ནས་
 མེད་པའི་ཐག་གཅོད་བྱ་འཆར་ལ་སྤྱི་འབུས་རྣམས་ནས་ཀྱང་ཁས་མ་སྤྲངས། སར་བཤད་ཚུར་བཤད་
 བྱེད་དུས་ཁོང་ཆོའི་ཕྱོགས་ནས་དོན་ཆོན་གསུམ་ཅན་ཞིག་ཟམ་གདོང་ལ་སྤུལ་ཡོད་པ་བསྟན་དགོས་
 ཐུག་ཟམ་གདོང་གིས་ཐག་གཅོད་བྱེད་འཆར་ལྟར་གཅིག་མཚུངས་སུ་ཆགས་ཡོད་སྟབས་མི་རྣམས་
 སློ་དོགས་ཆེན་པོར་གྱུར། སྤྱ་ཆེན་རྣམ་པའི་སྐྱ་ཆོབ་རྣམ་པའང་ཐུགས་དོགས་འབྱུངས། དེ་འདྲའི་
 དབང་གིས་སྤྱི་འབུས་མི་གྲངས་༥ དང་། སྤྱ་ཆེན་རྣམ་པའི་སྐྱ་ཆོབ་རྣམ་པ་བཅས་ཟམ་གདོང་གི་
 དབང་འོག་ཏུ་མ་ཕྱིན་སྟབས་ད་ཆོའི་སྤྱ་མ་ཟམ་གདོང་རོ་ཆོ་ཁ་སྤྲེངས་ཀྱིས་རྗེས་མ་ཞིག་ལ་བྱ་རྒྱ་ཡིན་
 ཟེར་བ་ཞིག་བྱས་ཏེ་སློ་བུར་དུ་མཆོམས་བཞག་སྟེ་བསྐྱོད། དཀའ་ངལ་དང་འགྲོ་གྲོན་དེ་ཅམ་བཏང་
 བ་ཆུད་ཐོས་སུ་སོང་བ་དང་ད་ཆོའི་རེ་བ་ཡོངས་རྫོགས་སྟོང་ཟད་དུ་གྱུར། སྐབས་དེའི་ད་ཆོའི་སྟན་
 ཁུ་སྤུལ་པའི་རོ་བཤུས་འདིར་བཀོད་པ་སློ་གཟུ་པོར་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཟིགས་དབྱུད་མཛད་
 རོགས་ཁུ།

༡༡། འགྲོ་བ་ལྟ་དང་བཅས་པའི་འདྲེན་མཆོག་ ཡངས་པའི་ས་ཀྱན་སྒྲོང་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་
 བོ་ཆེན་པོ། བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ་སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་མངའ་
 བདག་ རང་ཅག་ཁ་བ་རི་བ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབས་དང་མགོན། དཔུང་གཉིན་དམ་པ། ཆེ་འདི་དང་། བྱི་
 མའི་རེ་ལྟོས་ཁྱུ་ཡུལ་སྤྱོད་མེད་པའི་ཆོས་ལུགས་ཁག་གི་དབུ་འཛིན་རྣམ་པ་ལྟན་རྒྱས་པའི་ཡུལ་བས་
 ཀྱི་བད་མོ་མཛོན་པར་སྟེགས་པའི་ཉི་ཤུང་དུ།

མདོ་སྟོད་ཆོལ་ཁའི་སྤྱི་འབྲས་རྣམ་པ་༡༠ བཅས་ལྟན་གཅིག་ཏུ་བཞུགས་པའི་མདུན་ས་
 ཆེན་པོའི་ཤུང་དུ། གུས་སྐྱབས་འོག་པ་མདོ་ཁམས་ཁུ་བཞི་སྒྲོང་དུག་བསྟན་སྒྲུང་དང་སྤངས་དམག་
 གི་སྤྱི་ག་འཇུགས་རང་འགྲུལ་ལུགས་མཐུན་གྱི་ཆོགས་པ་དེའི་དབུས་རྒྱན་ལས་མཐུན་མོང་ནས་ཁྱུ་
 གསོལ། ཇི་ལྟར་དགོངས་པར་མངའ་གསལ་བཞིན། དེར་གི་ཆར་མདོ་ཁམས་ཁུ་བཞི་སྒྲོང་དུག་གི་
 ཆོགས་པ་ཁག་གཉིས་ཆེད་བཟོས་བགྱིས་པའི་དབང་གིས་བོད་བསྟན་མིད་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ལ་གཞོད་
 སྒྲོན་ཆེ་བའི་གནས་རྒྱལ་རང་གཞན་ཀྱན་གྱི་མཐོང་ཆོས་སུ་གྲུབ་པ་འདི་སྐོར་ལེགས་སྟེལ་ཉན་འགོག་
 གི་ཐབས་ལམ་གསར་པ་ཞིག་སྐྱབས་༡༩ པའི་མདོ་སྟོད་སྤྱི་འབྲས་༡༠ ནས་བྱུགས་འབུར་བཞེས་ཏེ་
 ཆོས་ལུགས་སྤྱོད་ཆེན་རྣམ་པར་ཇི་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན་བྱུགས་བཅུ་ཆེན་པོས་ཞལ་འཛོམས་
 མཛོན་དུ་གྱུར་པ་འདི་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཆུད་མི་ཟ་བའི་བྱིན་རྒྱལ་གྱི་བདུད་རྩི་ཡོངས་
 སུ་སྤྱོན་པ་ཞིག་ཡིན་པའི་ངོས་འཛིན་གྱིས་དགའ་བ་དང་གུས་པའི་འདུན་མཆོག་མི་ཤེས་པ་ཞིག་བྱུང་
 ལགས་ཤིང་། འདི་ནི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སུ་བྱུང་བ་དང་པོ་ཡིན། ཡགོང་ས་ཡུལ་མགོན་དོན་གྱི་
 བདག་པོ་མཆོག་གི་བྱུགས་རྗེ་བགྱིན་དང་འབྲེལ་བའི་སྒོ་ནས་བོད་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་སྤྱོད་ཆེན་ཁག་ནི།

བོད་མི་ས་ཡ་རྒྱལ་གཅིག་གྲང་མ་ལུས་པས་འདི་དང་། བྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་ཡ་རྒྱལ་ཡུལ་དེ་ཁོ་ནར་འཛིན་
 གྱི་ཡོད་པ་ལྟར། གུས་ཚོ་མདོ་ཁམས་ཚུ་སྒང་ཚོགས་པ་ནས་གྲང་དེ་ལྟར་ཁྱབ་ཞིན་ཡོད་པ་རང་དོན་
 རང་གཅིས་ཀྱི་གནད་དུ་ངོས་འཛིན་ཁྱབ་དང་བཅས་བཀྱིན་སྒྲ་མེད་ཆེ་ཆེ་ཆེ་ལྟ། གནད་དོན་འདི་སྐོར་
 གུས་ཡ་རྒྱལ་འོག་པ་མདོ་ཁམས་ཚུ་བཞི་སྒང་རྒྱལ་ནི། བསོད་ལྷེ་དམན་པའི་དབང་གིས་ལྷག་བསམ་
 རི་འབྲ་ཞིག་འབྱེད། སེམས་ལྷགས་རི་འབྲ་ཞིག་བསྐྱེད། དཀའ་ལས་གང་འབྲ་ཞིག་བརྒྱབ། བཟོད་
 བསྐྱོན་ག་ཚོད་ཅིག་བྱས། རྒྱ་མཚན་གང་འབྲ་ཞིག་ཁྱུས་གྲང་འགོ་སའི་ལམ་མེད་པ་དང་། འདུག་
 སའི་གནས་མེད་པའི་དུས་མཚམས་སུ་སྒྲིབས་ནས་དུས་པའི་མིག་ཚུ་བྲག་ལ་འགྱུར་བ་དང་། ཡར་
 བལྟས་ཨ་སྒོན་གྱི་གནམ་དང་། མར་བལྟས་དོག་མོ་ཡི་ས། གནམ་ལ་ཕྱར་བའི་གསོག་པས་རྒྱབས་
 མི་ཚོད། ས་ལ་བསྐྱོད་པའི་གོམས་པས་དོག་མི་ལོན། རྒྱ་མཚོའི་འབྲིས་སུ་སྐོམ་གྱིས་འཆི་བའི་སྐྱབས་
 འདིར། ཐང་སྒེར་ལུས་པའི་བྱིས་པ་མ་དང་འབྲད་པ་ལྟར་བྱུང་བ་འདི་ནི་ལན་གཅིག་འཆི་བའི་སྐྱག་
 བསྐྱེད་ལ་དུ་ཡོད་པ་ནས། ལན་གཅིག་སོས་པའི་དགའ་བ་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པས་སྙིང་ཐག་པ་ནས་བྱགས་
 རྩེ་ཆེ་ལན་བརྒྱ་སྟོང་ལྟ་རྒྱ་ཡིན།

བཀའ་ཚོགས་གཉིས་ནས་འཛམ་གླིང་ལ་རྒྱུད་ལྟར་བསྐྱགས་པའི་གནད་དོན་དགོངས་
 པར་མངའ་གསལ་ཡོད་མོད། འོན་ཀྱང་གནད་ཀྱི་ཚ་བ་དངོས་ནི། མདོ་ཁམས་ཚུ་བཞི་སྒང་རྒྱལ་
 ཚོགས་པ་དང་ཐེ་མན་སྙིང་ག་ཁྱུང་དབར་འཛིན་པའི་གོས་མཐུན་དོན་ཚན་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་ལགས་
 ཤིང་། དོན་དེ་ལ་རྒྱ་མཚན་མང་དགེ་ཅིག་ཡོད་ཀྱང་། སྙིང་པོ་གཅིག་ནི། བཀའ་སྒྲོན་བྲི་པས་འཛམ་
 གླིང་ནང་ཕར་སྒྲོད་ཚུར་ལེན་བྱ་རྒྱུ་ཞིག་བསྐྱགས་ཡོད་པས་ཕར་སྒྲོད་རྒྱུ་ནི་ང་ཚོ་འབྲི་རྒྱ་ཤར་རྒྱུད་

སོགས་ཀྱི་བོད་མི་རྒྱུ་དང་། རྒྱ་ལོན་རྒྱ་ནི། བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཞེས་པ་འདི་ལ་གོ་བ་ཡིན།
 དོན་དེར་སྒྲིན་པ་བྱུང་ལྟ་བུས་ན་མི་འགྲིགས་པས་རང་དོན་རང་གཅེས་ཀྱི་བསམ་སྒྲོ་བཏོང་དགོས།
 དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ང་ཚོ་ཤར་རྒྱུད་སོགས་ཀྱི་མི་རྒྱུ་ནས་ཡོག་པ་ཡོསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་སྒྲོ་ས་
 གཏོང་བྱུང་ཐབས་མེད་སྟབས། རྒྱ་ནག་པོར་གོ་སྐབས་གིས་སྤངས་ནས་ཡོག་པ་མཚོག་བོད་ཀྱི་
 ཚོས་སྤྱིད་གཉིས་ལྟན་ཀྱི་དབུ་བྱིད་དུ་ཁས་ལེན་གཏན་འཁེལ་དགོས་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ཁས་སྤངས་
 པ་ཞིག་རེད། དུས་རབས་དང་། ལོ་རབས་མང་བོའི་རིང་བོད་གཞུང་གི་སྤྱིད་དབང་འོག་མ་རྒྱུད་པའི་
 མི་རྒྱུ་ཀྱིས་ཡོག་པ་མཚོག་དང་། བོད་མི་རིགས་བཅས་ཀྱི་དབང་ཁ་བྲལ་མི་འབྱུང་བའི་རེ་བ་
 བྱ་རྒྱུ་དེ་གུས་ཚོའི་ལས་འགན་ཞིག་ཀྱང་རེད་ཡོད། ༡༩༥༠ ལོར་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་རྒྱལ་ཚོགས་སུ་
 ཡིག་ཆ་དང་པོ་ཐུལ་བའི་ནང་འབྲི་རྒྱ་ནི་རྒྱ་བོད་གཉིས་ཀྱི་ས་མཚམས་ཡིན་ཞེས་འཁོད་པ་དེ་ལའང་
 སྒྲོ་ཚབས་ཡོད་མུས་ཡིན་པས་དེ་དང་འབྲེལ་བ་ཆགས་ཡོད། །

རང་ལུགས་རང་སྐྱོང་དང་། ཚོས་དང་རིག་གཞུང་སྐོར་ཡང་སྐོན་གནད་མཐོང་གི་མེད་དེ་
 ལུ་རྒྱུ་སྤྱིད་ཀྱི་མེད། ཡོག་པ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་བོད་ཚོས་སྤྱིད་གཉིས་ཀའི་བདག་པོ་
 ཞིག་བྱུང་བ་ལས། ཚོས་གཅིག་པའི་དབུ་བྱིད་བྱ་རྒྱུ་གུས་ཚོས་དགའ་བ་ཞིག་ངོ་འཛིན་ཀྱི་མེད།
 བཀའ་ཚོགས་གཉིས་ཀྱིས་ཞལ་ནས་འཆོ་མེད་ཞིབ་དང་། དམངས་གཙོ་རང་དབང་། ཡ་རབ་བཟང་
 སྐྱོད་སོགས་དགོས་ཚུལ་མཁས་པོ་དང་། སྟན་པོ། འགྲིགས་པོ་མང་དག་གསུངས་ནས་རྒྱས་མེད་ཀྱི་
 མི་རྒྱུ་ཡིད་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ལ་སྐྱོད་ནས་བྱ་བ་དངོས་ལ་འཇུག་པ་ནི། མདོ་ཁམས་ཀྱི་བཞི་སྒྲུང་
 དུག་གི་བྱས་རྗེས་དང་སྒྲིག་འཇུགས་ཅུ་མེད་བཟོ་བའི་དམིགས་ལུལ་ཐབས་སྟུག་སྟུག་བྱོ་བ་ཞིག་

བཟུང་བ་སྟེ་གྲུ་ཡི་ནད་གྱིས་ཟིན། བདུད་གྱིས་ཚལ་འཕྲུལ་གཏོང་། བཅན་གྱིས་སྟེ་ཤན་བྱས་པ་དང་
 བཅས་དགོས་པའི་དོན་ཡེ་ནས་མེད་བཞིན་དུ་ཕྱི་སྣ་ནང་བྲིད་དང་ཆར་སྣ་རྒྱུད་བྲིད་གྱི་མཛད་སྟོན་
 ཕྱག་ཏུ་བཞེས་ནས་དོན་ཚན་གསུམ་པོ་དེ་གྲུས་ཚའི་གྲོང་ཁྱེད་གཏོར་བའི་ཆ་རྒྱུན་ལྷགས་གྱི་ཐོ་ལུམ་
 དང་། བློ་རྒྱུད་མར་མོ་ལྷ་བུ་ཞིག་ངོས་འཛིན་གྱིས་གྲུས་སྐྱབས་འོག་པ་རྣམས་ཡགོང་ས་ཡསྐྱབས་
 མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དང་། རྗེ་འབངས་སྤྱ་སྟོབ་དང་བཅས་པའི་ངོ་བོ་རྩ་མེད་བཟོ་བའི་སྐྱབས་བཟུང་
 བ་མ་ཟད། རྟོག་བཟོའི་ཆོག་བརྗོད་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཞིག་བཀོད་པ་དང་ཆབས་ཅིག་གཞུང་དམངས་
 གྱི་སྒྲིགས་ཁོངས་དང་། རྩ་སྒྲིང་གི་རྒྱུན་ལས་བཅས་ནས་འབྲི་རྩ་ཤར་རྒྱུད་གྱི་མི་གྲངས། ༥༠ ཐམ་
 པ་གཞི་རྩ་དང་མི་བདེན་ཞིང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་བྲིམས་ལུགས་དང་འགལ་བ། དམངས་གཙོའི་ལམ་དང་
 མི་མཐུན་ཅིང་། རྒྱལ་ཁབ་དང་། སྤྱི་ཚོགས་གང་གི་ལུགས་དང་འགལ་བ། ལྷག་པར་བཅའ་བྲིམས་
 དང་ཕྱོགས་འགལ། བོད་མིའི་གཅིག་སྒྲིལ་གྱི་གོང་བུ་རྩ་གཏོར། རང་རྒྱལ་གཞན་ཕམ་གྱི་བྱ་བ། མི་
 སྟོན་ལས་འདས་པའི་བྱ་སྟོན་སྟེལ་བ། ཕྱོགས་ཞེན་ཞེ་མཁོན། གཅིག་གསོ་གཅིག་གསོད། སྤྲ་ཆོག་
 བྱི་འགལ། བཀའ་བཀོད་རྒྱུད་འཛིན། དཔོན་ངན་རིན་ལུགས། དབང་ཡོད་དཔུང་སྒྲིག་བཅས་འདི་
 གནང་དང་། འདི་མི་གནང་བ་མེད་པའི་རྣམ་པ་འདྲ་མིན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བྱིར་ལུད་གནང་བ་སོགས་མི་
 སྟོན་ལས་འདས་པའི་བྱ་སྟོན་སྟེལ་གནང་མཛད་ཡོད་ཀྱང་། ལྷག་རང་ཁུར་བྱ་རྒྱལ་ས་གཞན་གྱི་
 ཐབས་ཟད་དེ་ཡོད།

གཞི་ནས་གྲུས་ཚལ་མདོ་ཁམས་རྩ་བཞི་སྒྲིང་དུག་བསྟན་སྤྱད་དང་སྤངས་དམག་གི་སྒྲིག་
 འཛུགས་ཐོག་མར་འགོ་འཛུགས་སྐྱབས་ནས་བཀའ་བཀོད་དང་། སྤང་བྱུག་སྤིག་སྤྱལ་བཅས་ཇི་

ལྟར་གནང་ཡང་། དང་ངེས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཅི་ཡང་ཡོང་གི་དཔལ་མེད་རང་གཅེས་
 དང་། རང་ཐག་རང་གཅོད་ཀྱིས་རྒྱ་དམར་པོ་དང་འཐབ་འབྲུག་བྱས། རང་སློག་ཡོངས་སྤྱོད་
 དང་། བཟའ་ལྷ་བྱ་བྱས་དང་བཅས་པ་སློས་བཏང་ནས་ལྟོ་ལམ་གཙང་མ་ཆགས་བྱུང་། རྩ་བའི་གི་
 དུས་སྐབས་སུ་ཡགོང་ས་མཆོག་རྒྱ་གར་འཕགས་ཡུལ་དུ་གདན་ཁྲིམ་བྱས་པ་ནི་ཀུན་གསལ་ཡིན།
 བཀའ་བཀྱོན་གང་དང་གང་གནང་བའི་ཁུངས་སྤྱིལ་ཆེད་བོད་གཞུང་རང་གི་ཡིག་ཆ་ཁག་གཅིག་
 དཀར་ཆག་ཨང་༤ ནང་འཁོད་པར་སྒྱུན་ཞིབ་ཡོང་བ་ཞུ་གི་ཡོད། དེ་བཞིན་བྱས་ཡུས་ལྟ་བུ་གཏན་
 ནས་མིན་ཀྱང་འབྲེལ་བའི་ཆ་ནས་བྱས་ན། བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་གི་
 བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་མི་ལོ་སྟོང་ལྷག་དང་། བརྒྱ་ལྷག་གི་རིང་དུ་བསྟན་འཛིན་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་བཀྱོན་ཆེ་བའི་དོན་ཐམས་ཅད། རྒྱུ་རྩལ་གྱི་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟོ་ལམ་གྱི་
 གི་དབྱས་ཆོས་ལུགས་སྤྱི་ཆེན་རྣམ་པའི་མཆོན་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྤྱི་བུ་གང་ན་སུ་བཞུགས་པ་རྣམས་
 ནས་འཛམ་གླིང་ཤར་ཅུབ་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་བསྟན་པ་ཡིན་པོ་ཆེ་ཉི་མ་ལྟར་ཤར་བ་དང་། དབྱར་མཆོ་
 ལྟར་རྒྱས་བཞིན་པའི་བཀྱོན་ནི་བསམ་བཞིན་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་ཤིང་། དེ་ལྟ་བུ་ཅ་ཆེའི་ཆ་རྒྱུ་གྱི་
 ཅ་བ་ནི་ལྟོ་ལ་གྱི་གྲུ་ཐང་དུ་རྒྱ་སྒྲིང་བསྟན་སྤྱོད་དང་སྤངས་དམག་གི་སྤྱི་གཞི་འཇུགས་དེ་ཐོག་ནས་དྲག་
 པོའི་དམག་འཐབ་ཀྱིས་ཁམས་པ་མང་པོའི་སློག་གི་འགྲོ་སོང་བཏང་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་པ་བྱུགས་
 ལ་མི་མངའ་བ་ཅི་ལ་གྱིན། དེས་ན་ཆོ་འདིར་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལས་སྤྱོད་པ་དང་། ཕྱི་མའི་ཐར་ལམ་བཀོད་
 པའི་བྱ་བ་བཟང་པོའི་འབྲས་བུ་ཆུད་མི་ཟ་བའི་ས་བོན་དམ་པ་ཞིག་བྱུང་ཡོད་སྟེ་ལྟོ་ལ་གསུམ་ལགས། ཡགོང་
 ས་མཆོག་རྩ་བའི་ཆེན་པོའི་འོག་ནས་གདན་ཁྲིམ་བྱུང་བའི་གནས་ཚུལ་བཀའ་ཆོག་གསུངས་པ་ཉིས་ནས་བྱུང་

བསད་གནང་གི་ཡོད་ནའང་། བྱས་རྗེས་ཟུབ་ཏུ་མེད་པ་ཇི་ཡིན་མཆོན་རྟགས་སུ་དཀར་ཆག་ཨང་།
 ནང་འཁོད་བདེན་དཔང་ཡིག་ཆར་སྒྱུན་ཞིབ་ཡོང་བ། ཁེ་དང་རྒྱལ་ཁ་སྤྱི་ལ་ལུལ། གྲོང་དང་ལམ་ཁ་
 རང་གིས་ཁུར་ནས་སློང་དཀར་སེམས་དཀར་གྱི་ཐོག་ནས་དཀར་སྒྱུད་འབད་བཅོན་ཇི་ལྟར་ཁུས་
 གྲང་། བོད་གཞུང་དམངས་ཆོ་གཅིག་ནས་གྲུས་ཆོར་གཟིགས་སྤངས་གནང་ཕྱོགས་འདི་འོས་བབ་
 ཡོད་པ་ཞིག་རྩ་བ་ནས་མིན། ཨ་འབྲུག་མགོན་པོ་བཀྲིས་ཅན་གྱི་འགོ་བློ་འོག་ལྟོ་ཁ་གྱི་གུ་ཐང་དུ་
 དམག་སྐར་དང་པོ་ཆགས་དུས་ནས་གྲུས་ཆོར་འགན་ཁུར་མཁན་གྱི་གས་སུ་ཡོད་ཅིང་། ད་ཆ་འདས་
 ཟེན་པའི་ཤུལ་ལྟག་གྲུས་ཆོར་ཡང་ལོ་རྒྱུས་ནས་ཤི་རྒྱུ་མ་གཏོགས་ལྟག་མེད། ཤི་སའི་མཆོམས་སུ་
 སྤེབས་པའི་ཉིན་མོ་དེར་ཡགོང་ས་མཆོག་གི་དབུས་བོད་ཀྱི་སྤྱ་ཆེན་རྣམ་པར་ཞལ་མཇལ་གསུང་ཐོས་
 ཤིག་བྱུང་ན་སློབ་དེ་སེམས་ཡང་ངང་ཤི་ཐབས་འཆོལ་བ་ལས་གཞན་མེད། །

འོན་ཀྱང་འདས་གསོན་ཡོངས་ཀྱི་བྱས་རྗེས་བཟང་པོའི་གཞི་རྩ་འདི་དག་བཅན་འཕྲོག་
 བྱེད་མཁན་ལ་ཤི་ནའང་མི་ཤོར་བ་བྱ་རྒྱུ་ནི་རྩ་དོན་ཡིན། ལྟག་པར་དུ་མི་ངན་རྒྱུ་མ་རྒྱུ་ཆེན་ཆག་
 པ་ཆེན་པོ་སློབ་བཟང་ཚུལ་བྲིམས་དང་། རྒྱ་དམར་མིག་གིས་མཐོང་མ་སྤྱོད་པའི་རྒན་མགོ་སེ་ཅན་ལ་
 དངོས་པོ་ཁབ་སྒྱུད་ཅུ་མ་དང་། ཐོབ་དབང་ཕྱ་མོ་ཅུ་སྒྲིལ་ལུས་འདིའི་རིང་སྤྱོད་ཐབས་མེད། ཁོ་ཆོའི་
 བྱ་སྤྱོད་བཅོག་པ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཆོན་རྣམས་སྤྱ་ཆེན་རྣམ་པའི་སྟན་ལམ་དུ་གསོལ་ཁུས་བྲལ།

གང་ཞིག་གསེར་གྱི་རི་ལ་གནས་བཅས་པ། དེ་ཡི་འདབས་ཆགས་ཐམས་ཅད་གསེར་དུ་
 འགྱུར་ཞེས་པ་ལྟར་བཀའ་ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་སློབ་གསུང་ཁོངས་གཉིས་ལྟ་བུ་བྱུང་བ་ཡིན་དུས། བཀའ་
 ཆོགས་གཉིས་ཀྱང་དེ་ལས་གཡོལ་ཐབས་མེད། གཞུང་གིས་ང་ཆོ་ངོས་ལེན་མེད་པའི་ཐག་གཅོད་

གནང་ཡོད་པ་དེ་གང་འདྲ་ཡིན་ནམ། ང་ཚོ་ནི་བོད་མི་འབྲུལ་མེད་ཡིན་པ་མ་ཟད་བོད་དོན་ཆབ་སྲིད་
 གྱི་འགན་ཁུར་དང་། ཞི་དྲག་གི་འཐབ་རྩེད་གངས་མེད་བྱས་ཡོད། འབྲི་ཆུ་ཤར་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱང་
 གང་ཅིའི་ཐད་བོད་མི་གཙང་མ་ཞིག་ཡིན་པ་ལས། རྒྱ་མི་གཏན་ནས་མ་རེད། འོན་ཀྱང་རྒྱ་གར་སླེབས་
 པ་རྣམས་མ་གཏོགས་བོད་གཞུང་གི་དབང་འོག་ཏུ་དུས་རབས་དུ་མའི་རིང་གནས་མེད། ཡགོང་ས་
 ཆེན་པོའི་སླེ་མེད་དགོངས་བཞེད་ལ་བརྟེན་གཅིག་གྱུར་ཡོང་བའི་རེ་བ་ཆེན་པོར་གནས་ཡོད་པ་ཡིན་
 ཟེ། རེ་བ་ཁུད་བསད་གནང་བ་འདིར་སློ་ཕམ་གིན་ཏུ་ཆེ།

ད་ལན་མདོ་སྟོད་སྤྱི་འབྲུས་༡༠ ཡིས་ཐུགས་ཁུར་བཞེས་པ་ནས། ཆོས་ལུགས་སླེ་ཆེན་གོང་
 ར་མེད་པ་ལྟན་རྒྱས་དང་། མདོ་སྟོད་སྤྱི་འབྲུས་༡༠ བཅས་ཀྱི་མདུན་སར་བཅར་དགོས་པའི་བརྟ་ཐོ་
 ཐེབས་འབྱོར་ལྟར། གུས་བསུ་ཆེན་པོ་ཞུ་གི་ཡོད་པ་ཟད། ཐོག་མར་མདོ་སྟོད་སྤྱི་འབྲུས་༡༠ ལྟན་
 རྒྱས་ནས་ཆུ་སྐང་ཕྱོགས་པན་ཚུན་དགེ་སྦྱོར་ཡོ་བསྔར་དང་འབྲེལ་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་དང་། ས་
 གཞི་རྒྱལ་དག་འབྱུང་ཐབས་གནང་རྒྱ་ཡིན་ལུགས་ཀྱི་ཕྱག་བྲིས་དང་། སྤྱི་འབྲུས་༥ ཆེད་ཐེབས་
 གནང་བ་ལྟར་དགའ་སྦྱོར་ངང་ནས་ཞུ་ལན་སུལ་ཡོད། དེ་རྗེས་ང་ཚོའི་ཆོག་ས་འདུ་ཕྱིར་འཐེན་གནང་
 དགོས་ཐེབས་སྐབས། ཆོག་ས་མི་འདུ་འཛོམས་ཟིན་པས་ཕྱིར་འཐེན་མ་ཐུབ་ཀྱང་། དོན་གནད་ལ་
 འགོག་རྒྱུ་མི་འབྱུང་བ་ཞུ་རྒྱུའི་ཞུ་ལན་སུལ་ཡོད།

ད་ཆ་གུས་ཆོ་དངོས་སུ་ཞབས་བཅར་ཞུ་སྐབས་བྱུང་བར་སྟིང་ཐག་པ་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་
 བ་དང་ཆབས་ཅིག་གོང་དུ་གསལ་བའི་དོན་གནད་རྣམས་དང་། ད་བར་གླེང་རྟོག་ཡོང་རྒྱུ་དང་
 འབྲེལ་བའི་བདེ་སྤྱི་གི་དོན་ཅུ་སྐབས་སོ་སོར་ངེ་ཞུས་དཀར་ཆག་བྱུང་གསལ་གྱི་ཡིག་ཆ་ཁག་ལ་

རེ་རེ་བཞིན་ཞིབ་འཇུག་གིས་དཀར་ས་ནག་འདིད་གིས་ཐག་གཅོད་གཅོད་མ་གནང་རྒྱུ་། སྤྱི་འཐུས་
 ༡༠ ཡིས་བཀའ་གསལ་བཞིན་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་དང་། ས་གཞི་རྩལ་དག་གི་ཐག་གཅོད་གནང་
 རྒྱུ་ལྟ་བུ་དེ་ལྟར་ལགས་པ་དང་། སྐབས་སུ་བབ་པའི་གནས་དོན་ལྟ་ལོས་ལྟས་ཆོག་པ་སྟེ།

ཐོག་མ་ཉིད་ནས་གུས་ཆོས་ཡོག་ས་མཆོག་ལ་ཆོ་འདི་ཕྱི་གཉིས་དང་མི་འགལ་ཞེས་པའི་
 དགོངས་སེལ་སྟན་ལྟ། སྤྱི་སྤྱིར་དུང་ཆེ་བཞིན་ས་བཀག་པ་དང་། བཀའ་ཆོག་ས་ལྟན་རྒྱས་མདུན་
 གོས་གཞི་དོན་ཆོན་གསུམ་ཕྱིར་འཐེན་ལྟས་འཐུས་ལྟས་པར་གསན་བཞེས་མ་བྱུང་བ་ནི། ཐུགས་ངོ་
 མ་དོན་ཆོན་གསུམ་ལ་མིན་པར། རྒྱ་སྐད་ཅུ་གཏོར་དགོས་པ་དེས་རེད། དོན་ཆོན་གསུམ་པོ་དེ་ཆོ་
 འདི་གང་གི་བྱ་བཞག་ཅིག་ཡིན་སྟབས་དེ་དང་མི་འགལ་བ་ལྟ་ལམ་ཅམ་ཐོབ་མ་བྱུང་། །

༡༧ ཕྱི་ཟླ་༦ ཆོས་ ༡ ལོའདྲ་པའི་ཡིག་ཆ་དང་སྒྲགས་ང་ཆོར་ངོ་རྒྱལ་བྱས་པ་དང་། དོན་
 ཆོན་གསུམ་པོར་ངོས་ལེན་མེད་པའི་ས་ཡིག་བསྐྱེད་ལེན་གནང་སྟེ། ༡༧ ཟླ་༥ ཆོས་ ༡ ལོའདྲ་མདོ་
 སྟོད་མི་མང་བརྒྱ་ཆ་༡༧ ས་ཡིག་ཡོད་ཚུལ་དང་སྒྲགས་བཀའ་བཅད་གནང་བའི་ཡིག་ཆ་ང་ཆོར་ཅུ་
 བ་ནས་མ་གནང་གོང་བལ་ཡུལ་ནས་སློབ་བཟང་ཚུལ་བྲིམས་ཅན་ནས་གཞུང་གི་བཀའ་བཅད་ལྟར་
 ཅིས་སྟོན་བྱ་དགོས་པའི་ཡིག་ཆ་ཉིན་བདུན་གྱི་རྗེས་༡༧ ཟླ་༥ ཆོས་ ༡ ཉིན་གསལ་བསྒྲགས་བྱས་
 སྟངས་དེའི་ཆ་ནས་བཀའ་ཆོག་ས་གཉིས་དང་མི་ངན་སློབ་བཟང་ཚུལ་བྲིམས་ཅན་དབར་ནང་འབྲེལ་
 གིས་རྒྱ་སྐད་ཅུ་གཏོར་དུམ་བུ་གཏོང་རྒྱུ་ལོ་སྤྱི་གྲུས་པའི་ཡིག་ཆ་ཁག་བྱུང་སྟེ་ལྟར་སྤྱལ་ནས་སྟན་ཞིབ་ར་
 སྒྲགས་ཡོད་པ།

༡༧ ཕྱི་ཟླ་ ༦ ནང་ང་ཆོས་ཇ་དྲག་ཆོག་ས་འདུའི་སྐབས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་བྱུང་སྟེ་ལྟར་དེའི་

གནད་དོན་སྒྲོར་རྟོག་བཟོ་བྱས་ཚུལ་གྱིས་འགོ་འཛིན་མི་༦ གྱིར་ལུད་བྱས་ཡོད་པར། ང་ཚོའི་ཡིག་
 དོན་རྒྱམས་རེ་རེ་བཞིན་རྟོག་བཟོ་ཇི་ཡིན་སོགས་ཞིབ་ཅུད་མཐིལ་བྱིན་ཡོད་པ་དང་། ཡིག་ཆ་དེའི་
 རང་ཆབ་སྲིད་གྱི་གནད་འགག་ཁུངས་སྒྲེལ་ཡོད་པ་མང་དག་ཅིག་བཀོད་ཡོད། །

གནད་ས་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་འབྲས་མི་རྒྱུ་པའི་བཀའ་ཐེབས་ལྟར། དོན་ཆེན་གསུམ་པོ་
 གྱིར་འཐེན་བྱ་རྒྱུའི་གྲོས་ཆོད་བཞག་ཡོད་ཀྱང་། བཀའ་ཤག་ནས་གནད་འབྲས་རྒྱུ་པར་དོན་ཆེན་
 གསུམ་པོར་གྱིར་འཐེན་བྱས་ཐལ་གྱུར་ལུགས་གྱི་བཀའ་ཉིས་བཏང་ཡོད་པ། དེའི་དགོས་དོན་ནི་
 བཀའ་ཤག་ལ་ཁུ་སྐང་ཅུ་གཏོར་དུམ་བུ་གཏོར་རྒྱུའི་ལག་ཆ་དེ་ཅུ་བརྒྱུ་ཆགས་དོགས་གྱིས་དགོངས་
 བཞེས་ཐབས་སྤྲུག་དེ་ལྟ་བུ་གནང་ཡོད། དེ་འདྲའི་ཕྱག་ལས་ལ་ལེགས་ཉིས་ཇི་ཡིན་ཞིབ་ཅུད་ཡོད་
 པ། ཁུ་སྐང་ཅུ་མེད་གཏོར་ཐབས་སུ་ཁུ་སྐང་ནས་༩༥ ཟླ་༥ ཚེས་༡༧ ཉིན་ཐེ་ཐན་དུ་ཡི་གེ་བཏང་
 བ་དང་། ཐེ་ཐན་ནས་༩༥ ཟླ་༥ ཚེས་ ༢༥ ཉིན་ལན་འབྱོར་བའི་ནང་ཨ་སྒོར་ཁག་གཉིས་ལ་སྒོར་
 ༡༢༥༠༠༠ བཏང་ཚུལ་མི་ཁག་གཅིག་གིས་དབྱིན་ཡིག་རྒྱུན་མ་བཟོ་བྱས་གྱིས་གྲོགས་ཚོགས་ལ་ལུལ་
 བ་དང་། སྤྱི་ཚོགས་ནང་བསྐྱགས་པ་སོགས་མ་རུང་བའི་བྱ་བ་སྒྲེལ་ཡོད་པའི་སྒྲོར་ཡིག་ཆ་གཞིར་
 བཟུང་བཀའ་ཤག་ནས་ཁུངས་སྒྲེལ་བྱ་དགོས་པའི་བརྒྱུད་འདེད་ཡོད་པ། གྲུས་ཚེས་སྐབས་དེར་བཀའ་
 སྒོན་བྲི་བ་བསྟན་འཛིན་རྒྱལ་དང་ལྟ་མོ་ཆེ་རིང་གཉིས་གྱིས་མཆན་ཐོག་ཁུངས་སྒྲེལ་དགོས་པའི་
 ལྷ་སྟན་ལུལ་ཡང་བདག་མེད་དུ་བཞག་བྱུང་བའི་སྒྲོར་ཡང་ཞིབ་གཟིགས་ཅུད་གཅོད་ཡོད་པ། །

མི་ངན་སྒོ་བཟང་ཚུལ་བྲིམས་ཅན་ནས་མདོ་ཁམས་ཁུ་བཞི་སྐར་དུག་གི་སྤྱི་རྒྱ་སྒྲིལ་བས་
 བྱས་ཡོད་པའི་སྒྲོར་དེ་སྤྱི་ཁུ་སྐང་ཚོགས་འདུ་རིམ་པའི་ཐོག་རྟོག་སྤྱོད་ཡོད་པ་ལྟར། ཁོ་ཚོས་དེ་དག་

དཀར་འོག་ནས་སྒྲིབས་ཀྱི་གོ་སྐབས་བྲལ་ཏེ་ད་དུང་ཚུས་གི་ཁ་དབང་བཅན་འཕྲོག་གིས་དབང་
 བསྐྱར་རང་ཁེ་བསྐྱབ་ཆེད་ཚུས་གོ་མཆོན་ཆེན་པོ་མེད་པའི་དབྱ་དམག་བརྒྱབ་པའི་སྐབས་ཆ་
 རྒྱུ་གཉིས་ཀྱི་འོག་ནས་ཅིས་སྤྲོད་ལེན་དགོས་པའི་ཁོང་ཆོ་རང་ལ་༧༥ ཟླ་བ་༡༡ ཆོས་༢༩ འཁོད་
 ཀྱི་ཡི་གེ་སྤྲད་ཡོད། ཆ་རྒྱུ་གཉིས་ནི། མི་ངན་ཁོ་ཆོ་བལ་པོ་དང་། རྒྱ་གར་མི་ཁོངས་ཞུགས་ཆར་བ་
 ཡིན་པས་བཅན་བྱེད་པོ་མེད་སྒྲིག་འཇུགས་བཅན་འཕྲོག་བྱེད་པའི་ཐོབ་ཐང་མེད་ལུགས་སྒྲོར་
 ཡིན། ཆ་རྒྱུ་གཉིས་ནི་ཁོང་ཆོ་མི་རེ་ངོ་རེས་ཚུས་སྤྱི་རྒྱ་བེད་བཅན་འཕྲོག་བྱས་ཡོད་པ་རྣམས་
 ཚུས་ལ་བྱིར་སྤོག་ཅིས་སྤྲོད་བྱ་དགོས་གསལ་པོ་བྲིས་ཡོད་པ་དེ་དག་མདོ་ཁམས་ཚུས་གི་ཅོད་
 གཞི་དང་། ཅུ་དོན་གཉིས་ཡིན་པས་ཅིས་སྤྲོད་གཙང་མ་ཡོད་དགོས། ཁོ་ཆོས་སྤྱི་རྒྱ་ཉམ་བཤས་བྱས།
 རྒྱལ་ཁབ་གཞན་གྱི་མི་ཁོངས་སུ་ཞུགས། ཀྲང་བ་གཉིས་འཇུགས། བཀའ་ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་བསྐྱལ་
 བྱས་རྒྱབ་སྒྲོར་ལ་བརྟེན་ནས་ང་ཆོའི་སྒྲིག་འཇུགས་བཅན་འཕྲོག་བྱ་རྒྱུ་སྤོབས་པ་བྱེད་པ་བཅས་
 གཙང་མ་ཞིག་མ་བྱུང་ན་འཛིན་ཐབས་ནམ་ཡང་ག་ལ་ཡོད། གུས་ཆོའི་ཞུ་ཅུ་གཙོ་བོ་གཉིས་དེ་ལ་
 ཐུག་ཡོད་པས་ཡིག་ཆ་ལུ་བ་ལྟར་ཞིབ་འཇུག་ཐག་གཙོད་ཡོང་བ།

བཀའ་ཆོགས་གཉིས་ནས་༧༥ ཟླ་༥ ཆོས་ ༩ འཁོད་པའི་བཀའ་དབྱུད་ལ་ཁུངས་ལུང་
 དང་། དགོས་དོན། དྲང་བདེན་ཡེ་ནས་མེད་པ་ཞིག་གནང་ཡོད་སྐབས་གུས་ཆོས་བཅའ་བྲིམས་
 དགོངས་དོན་ལྟར། ཆེ་མཐོའི་བྲིམས་ཞིབ་ཁང་ལ་ཞུ་གཏུགས་བྱས་ཡོད་ཀྱང་། ཐུག་ལེན་དུ་འཁེལ་
 བ་ནི་མ་བྱུང་། ད་ལན་ཞུ་དོན་རེ་རེ་བཞིན་ཞིབ་ཅུད་ཀྱིས་ཐག་གཙོད་ཡོང་བ།

དཔེར་ན། བཀའ་བྲི་བསྟན་འཛིན་རྣམ་རྒྱལ་ནས་ཚུས་གི་གནད་དོན་ཐག་གཙོད་བྱས་

པའི་སྒོར། ཚོགས་གཙོ་རིན་པོ་ཆེ་གཟི་བརྟེན་དང་། སྒོ་བས་པ་ཆེ་བྲག་པ་མ་གཏོགས། ང་རང་ལྟ་བུ་
 ཡིན་ན། ལས་འབྲུལ་དང་ཐག་གཅོད་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱ་རྒྱུ་ཡར་བཞག་བསམ་ཡང་འཁོད་པ་མི་འདུག་
 ཅེས་གསུང་གི་ཡོད། བཀའ་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་སྲིད་ཅུས་ལས། རྒྱ་སྐད་གསར་པ་ཞིག་བཙུགས་པ་དེ་
 ནས་བཟུང་ང་ཚོའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཐོག་མཚོན་ཆ་ཆེན་པོ་མེད་པའི་དགྲ་དམག་ཐེངས་མང་པོ་བརྒྱབ་
 བུང་བ་དང་། རྒྱ་གར་གཞུང་ལ་ང་ཚོ་ཕྱིར་འབུད་དང་། འོ་དམ་དགོས་པའི་ཁྱ་སྒྲུལ། ང་ཚོའི་བྲིམས་
 རྩོད་པ་ཁག་གཉིས་ལ་བཀའ་སློན་རྣམས་ཆེད་ཐེབས་ཀྱིས་ང་ཚོའི་བྲིམས་རྩོད་མི་བྱེད་པའི་སྒྲུལ་མ་
 གནང་བ་དང་། ཚོགས་གཙོ་དང་བཀའ་སློན་ཅན་ནས་རྒྱ་གར་གྱི་མི་མང་པོར་འབྲེལ་གཏུགས་ཀྱིས།
 ང་ཚོར་ནོར་ཁྲིམ་མི་ཕྱིར་འབུད་གཏོང་ཐབས་བྱས་པ། ང་ཚོའི་སྒྲོས་གར་ཚོགས་མི་རྣམས་ལ་ཕ་རན་སི་
 རོགས་ཚོགས་ནས་རོགས་རམ་ཡོད་པ་བཀའ་ཤག་ནས་བཅད་དུ་བཙུག་པ། མི་ལོ་སྐུམ་བཅུ་སྟོ་
 གངས་རིང་གི་གཞུང་ཞབས་རྟེན་པ་ཚུལ་བྲིམས་བསྟན་འཛིན་ནག་ཉེས་སྒྲུ་ཅམ་མེད་བཞིན་དུ་སྒྲི་
 འབུས་བར་མའི་འོས་བསྐྱུ་སྒྲུ་རྗེས་སྐབས། བྱི་ལ་གཟིགས་ལྷགས་གཡོག་པའི་མི་ངན་རྡོ་རྗེ་དགྲ་
 འདུལ་ནས་༧༧ བྱི་ཟླ ༡༡ ཚེས་༧ འཁོད་ཀྱི་རྒྱན་དང་གཡོ་སྒྲུའི་གསང་སྟན་ལུལ་ནས་བཀའ་ཅན་
 ཁབ་བསྒྲགས་ཀྱིས་བཅའ་བྲིམས་བསྒྱུར་བཅོས་གཏོང་དགོས་བཅོས་པ་དང་། ཚུལ་བྲིམས་བསྟན་
 འཛིན་ལ་རྒྱ་དམར་ནག་གཉིས་ཀྱིས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཁྲ་མོ་རི་ལྟར་གཡོགས་ཀྱང་བཀའ་ཤག་གིས་
 ཁུངས་མ་བྱོལ་བར་ཚུལ་བྲིམས་བསྟན་འཛིན་བདེན་པའི་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་སྟེ་སྒྲི་འབུས་སུ་ཡོད་པ།

རོ་སར་གཏན་སྟོན་རྒྱན་ལས་ཆབ་བྱང་སྒོ་བཟང་དབང་འདུས་རྒྱ་གར་སྐུར་སྐུང་བར་ཁྱ་
 ལོག་བརྒྱབ་སྟེ་ལྷོ་ལོར་ཕྱིར་འབུད་བྱས་པ། ཉི་མ་ཅལ་གཞུང་ལ་བདེ་སྐྱང་ནས་མི་བདེན་རྒྱན་ཁྱས་

དང་འབྲེལ་ང་ཚོ་མི་གངས་ ༡༢ མིང་ཐོ་སྤྱོད་དེ་ཡགོང་ས་མཆོག་ལ་ངོ་རྒོལ་ཁྱུ་མཁན་ཡིན་ལུགས་
 ཁུས་ཡོད། གུས་ཚོས་སྒྲེ་བ་ནས་ཆོ་རབས་སུ་ཡགོང་ས་མཆོག་ལ་ངོ་རྒོལ་ཁྱུ་མ་མྱོང་། ད་དུང་ཡང་མི་
 ཁྱུ་བ་ནི་སོ་སོའི་རང་དོན་ཡིན། རྩོགས་གཞན་པས་ལག་ཆ་འཚོལ་དོན་མེད། གུས་ཚོ་ཡགོང་ས་མཆོག་
 གི་ཁ་གཏད་ཡིན་ལུགས་དང་། ང་ཚོ་ཕྱིར་འབྲུད་དགོས་པ་སོགས་ཀྱི་སྟན་ཁྱུ་བ་རྒྱ་ཕྱག་རྒྱ་གར་གཞུང་
 ལ་ཕུལ་ནས་བོད་མིའི་སྡོ་ལོ་ནམ་མཁར་འབྱར་བ་རིམ་པ་བཟོས་འདུག་ཀྱང་རྒྱ་གར་གཞུང་དེ་ལྷག་
 པ་མིན་སྟབས་གུས་ཚོ་ཡགོང་ས་མཆོག་ལ་དད་གུས་ཇི་ཁྱེས་པས་སྤྱང་སྒྲིབ་གནང་བྱུང་། རྒྱ་གར་
 གྱི་མི་སྣ་མང་པོས་བྱེད་རང་ཚོ་བོད་མི་ནང་ཁུལ་གྱི་བྱེད་སྤངས་ལ་ང་ཚོ་ཡང་ཡ་མཚན་གྱི་འདུག་
 གནད་དོན་གང་ལ་ཐུག་གི་ཡོད་པ་རེད་ཅེས་བཀའ་འདྲི་གནང་དུས། བོད་གཞུང་གི་ངོས་ལེན་མེད་
 པས་ང་ཚོ་ཡང་ངོ་ཚ་ཡོང་གི་འདུག་སྟེ། བྱ་ཐབས་བྲལ་འདུག་པ་བཅས་བཅོན་བྱོལ་བོད་མི་ནང་ཁུལ་
 དུ་གཞུང་གི་འགོ་གཙོ་འགའ་རེས་ཐུག་ལས་གནང་མི་རུང་བ་མང་པོ་ཞིག་གནང་ནས་གནས་སྤངས་
 འདི་ལྟ་བུ་ཆགས་སོང་། མདོ་ཁམས་ཁྱུ་བ་ཞི་སྤང་དུག་དེ་ཅུ་གཏོར་གཏོར་རྒྱའི་དམིགས་ཡུལ་ངན་པ་
 དེ་མ་བཟུང་ན། དང་པོའི་རྒྱུ་རྩ་དོན་ཚན་གསུམ་པོ་དེ་འཕྲལ་མར་ཕྱིར་འཐེན་ཁུས་པ་དེས་ཐག་
 ཚོད་པ་ཞིག་ཡོང་ཆོག་གནད་འབྲས་རྣམ་པས་ཐག་བཅོད་གནང་བས་ཀྱང་འགྲིགས་པ་ཡོང་ཆོག་མི་
 ངན་ཕྱོགས་གཏོགས་ཀྱི་ཆོགས་པ་གསར་བཙུགས་ནས་དག་རྒྱུ་རྒྱུ་མཁས་གཏུགས་མ་བྱས་ནའང་
 འགྲིགས་ཆོག་དག་ཐེངས་བརྒྱད་དགུ་མ་རྒྱབ་ནའང་འགྲིགས་པ་ཡོང་ཆོག་ཇི་ལྟར་བྱས་རུང་ཕན་
 ཐོགས་མ་བྱུང་བ་ཉམས་མྱོང་དུ་སྤངས་པ་ཏེ། སྡོན་བྱུང་གི་མཛེད་ཕྱོགས་རྣམས་ཁུས་ན། བཀའ་ཚོགས་
 གཉིས་ཅན་སྤྱི་དུས་མཁས་ཅན་རྣམ་པས་དམིགས་ཡུལ་གཞན་ཞིག་ཐུགས་དབྱས་སུ་བཅངས་ནས་

བོད་མི་རྒྱལ་སྤྱོད་པོ་ཆུ་སྒྲ་གང་ལ་བྱིད་དུ་གནང་ཆེད་ཞལ་ནས་གཉེན་འཕྲད་ཅན་གྱི་དུས་ཚོད་ཡིན་
 ལུགས་དང་། མདོ་ཁམས་ཆུ་བཞི་སྒྲ་དུག་གལ་ཆེ་ཡིན་ཚུལ། བྱས་རྗེས་ཀྱང་ཡོད་ཚུལ། འཆེ་མེད་
 ཞི་བ་དང་། ཡ་རབས་བཟང་སྟོང་དགོས་ཚུལ། སྟོབ་གསོ་དང་། གོ་བཞོན། མ་འོངས་དམ་ཆོག་འོ་
 ཆུ་གཅིག་འབྲེལ་དགོས་པ། ཡགོང་ས་མཆོག་གི་བཀའ་དགོངས་བཅི་སྤྱད་དགོས་ལུགས་སོགས་
 གསུངས་པའི་སྒོ་ནས་དུག་རྒྱབ་དང་། མཁས་སྙན་ཡུ་ཚུགས། བྱིན་གསང་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས། སྤ་
 མའི་འོག་གི་ཆུ་དོང་ལྟར་མཛད་ནས་ད་བར་གུས་ཆོས་རྒྱ་མཆོན་ཇི་ཞུས་ལ་བདག་མེད་ནག་གསུབ་
 བཏང་བའི་རྒྱ་མཆོན་ལ་བརྟེན་ནས། གུས་ཆོ་ཙམ་མ་ཟད། བོད་མི་ཕལ་ཆེ་བ་ཡིད་ཐང་རེ་ཆད་འགོ་
 གི་ཡོད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ད་ལན་ཞུ་རྒྱུ་འོ་དོན་གནད་རྒྱལ་སྤྱོད་པོ་ཆུ་སྒྲ་ལྟར་ལྟར་ལོ་མ་དང་། མར་
 བཅད་ཡུང་རྟོག་དཀར་ནག་བདེན་རྒྱུན་དབྱེ་འབྱེད་གྱི་ཐག་གཅོད་གཅོད་མ་ཞིག་གནང་རྒྱ་ཡིན་པ་
 འདི་ལ་གུས་ཆོས་དགའ་གུས་ཆད་མེད་ཞུ་གི་ཡོད། བྱིས་འབྱུང་སྤྱད་སྤྱུ་ཡང་ངན་པ་བྱུང་རྒྱལ་དུ་
 མི་འགོ་བར་བོད་སྤྱི་འཕེལ་དོན་ཐོག་དངོས་སུ་ཞུགས་བྱུང་བ་ཡོད་རྒྱ་གདོན་མི་ཟ་བ་ཡིན་པེས་ལགས་
 པ་དང་། ཞུ་རྒྱུ་འོ་ཡིག་ཆ་ཁག་ལ་བཀའ་རྒྱུད་གནང་རིམ་བཞིན་བྱུགས་དགོངས་དྲུངས་བའི་རྒྱ་མཆོན་
 རིམ་ཞུ་དང་། མི་ངོ་གདོང་གཏུགས་ཀྱི་ཞིབ་འཇུག་ཡོད་པ། མ་འགྲིགས་པའི་གནས་ཚུལ་གང་ཞིག་
 ཡོད་ན། བར་དོ་ངོ་སྟོང་དང་འབྲེལ་བཀའ་ཉེས་གསུང་ཆད་རིམ་སྤུལ་ལ་དང་ལེན་ཞུ་རྒྱུ་ལས་མེད།

བཀའ་ཆོག་གས་གཉིས་ནས་དོན་ཆོན་གསུམ་གྱི་གྲོས་གཞི་གྲོས་ཆོད་དེ། དབང་ཆད་ལས་
 བརྒྱལ་བ་ཡིན་ལུགས་གསུངས་ཡོད། དངོས་འབྲེལ་ཡིན་ན་གུས་ཆོས་དགའ་བསུ་ཡོད། གང་ལགས་
 ཞུ་ན། བོད་ཀྱི་རང་ལུགས་རང་སྟོང་དང་ཡགོང་ས་མཆོག་བོད་ཆོས་སྤྱི་གཉིས་ལྟར་གྱི་དབུ་བྱིད་

དུ་རྒྱ་ནག་པོས་ངོས་ལེན་བྱས་པ་ལས་ལྷག་པ་ཞིག་བཀའ་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་དབང་ཆས་བདག་ཐུབ་
 པ་དང་། འབྲི་ཚུ་ཤར་རྒྱུད་ཀྱི་ས་སྤེམི་གསུམ་བཀའ་ཚོགས་ཀྱི་དབང་ཆའི་འོག་བདག་ཐུབ་པ་ཡོང་
 དགོས། དེ་ལྟར་བྱུང་ན་དབང་ཆ་དེ་ལས་བརྒལ་བ་བདེན་པ་ཡིན་ཚོག་ དེ་ལྟར་མ་བྱུང་ན་བོད་མི་རེ་
 ངོ་རེའི་ཐོག་ནས་ང་ལེན་ཁྱོད་ལེན་མེད་པར་རྟུར་ཐག་སྤང་ཐག་བྱ་དགོས་པ་དེ་རང་རང་གི་ལས་
 འགན་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་དགོས་ཡོད། དེ་མིན་རང་གིས་ཀྱང་མ་འཛིན། མིས་བྱས་པའང་མ་
 འགྲིགས་ན། ང་ཚོ་སྤྱི་གཞུང་ལ་ཁོ་ནའི་འོག་སྤོང་རྒྱའི་ཐག་བཅད་དགོས་དོན་གང་ཡིན་བཀའ་ཅན་
 ཡོད་པ། སྤྱང་དོ་ཕོག་ཤུགས་ཀྱིས་མི་གི་ཡང་། དོ་ཕོག་སེམས་སྤྱི་འོག་ནས་གི་ཟེར་བ་ལྟར་སྤོང་
 དགོས་དོན་གང་ཞིག་ཡོན་དམ། དཔེར་ན། ཚོགས་གཙོ་རྒྱ་སྤྱི་གས་སུ་ལངས་ཏེ་གྲུས་ཚོའི་འདུལ་ཐབས་
 སུ་གཞུང་གིས་བཙུགས་པའི་ཚུ་སྤྱང་ཚོགས་འདུའི་ཐོག་སྤྱར་བྱེད་གསུང་བཤད་གནང་བའི་
 ནང་། དོན་ཚན་གསུམ་པོ་དེ་མ་འགྲིགས་པ་ཡིན་ཚུལ་གསུང་བའི་དཔེ་འདྲེན་ས། སྤྱར་འགོ་མགོན་
 ཚོས་རྒྱལ་འཕགས་པ་ཁོང་སོག་པོ་རྒྱ་ནག་གོང་མས་བོད་ཀྱི་སྤྱི་དབང་དུས་བསྐྱོས་པ་དེའི་ཤུལ་འཛིན་
 ནས་དོན་ཚན་གསུམ་པོ་དེ་བཞག་པ་ཡིན་ཚུལ་འགྲེལ་བརྗོད་རིང་པོ་གནང་ཡོད་པ་དང་། འགོ་མགོན་
 འཕགས་པ་ནི་(GOVERNER) ལྟ་ལྟ་ནར་ལྟ་བུ་རེད་ཅེས་སོགས་འདས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་
 སེལ་ལྟར་བཏང་བའི་ཡིག་ཆ་འཛམ་གླིང་དུ་བཀྲམས་པ་བྱེད་བསྐྱེད་ཡོད་པ། གལ་སྤྱི་དབང་བསྐྱེད་མ་
 གནང་ན་འདས་པའི་ལོ་རྒྱུས་སུ་བོད་རྒྱ་ཁོངས་ཡིན་པ་གསལ་པོ་བྱིས་ཡོད་སྟབས་དེའི་ནག་ཉིས་དེ་
 སུ་ཞིག་གིས་བྱེད་གི་ཡོད་དམ། བོད་མི་མང་སྤྱི་འབྲུས་གོས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་ལས་གཞན་སུས་
 བྱེད། ཡང་ན་དགག་ལན་མཐིལ་བྱིན་ཞིག་འབྲི་དགོས་པ་ནི་བོད་མི་སྤྱིའི་ལས་འགན་ཞིག་རེད། རྒྱ་

ནག་གོ་མི་ཏང་གི་ཕ་བེམས་ནང་དོན་ཚན་གསུམ་པོ་ལྟར། ཡང་ན་གང་རུང་ཞིག་ལ་ཁོད་ཡོད་ཅིས་
 བྲིས་ཏེ་བོད་རྒྱ་ཁོངས་སུ་ཡིན་པའི་ཁུངས་སྐྱེལ་ཚོགས་གཙོའི་མཚན་ཐོག་ནས་བྲིས་པ་སྟེ་ཏ་ལས་
 དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། ང་ཚོའི་ངོས་ནས་གོ་མིན་ཏང་གི་ཕ་བེམས་ཇི་ཡོད་དང་། ཡོད་པའི་ནང་
 དེ་ལྟར་བྲིས་ཡོད་པ་ཤེས་ཀྱི་ཡང་མེད་ལ། ངོས་ལེན་ཡང་བྱས་པ་མེད། ཚོགས་ཟུར་ཙམ་གང་དུ་འང་
 མེད་ལགས། དེ་དང་དེ་འདྲའི་རྟོག་སྒྲིང་ག་ཏིང་ཟབ་ཆགས་ཡོད་པའི་སྐབས་སུ་མདོ་སྟོད་སྤྱི་འབྲུས་
 ༡༠ ནང་ཚོས་ལུགས་སྒྲ་ཆེན་རྣམ་པས་བྲགས་ཁུར་ཆེ་བ་ཞེས་གནང་བ་འདི་ལ་སྤྱར་ཡང་བྲགས་ཆེ་
 ལན་བརྒྱ་ཕྱག་དང་། སྟོང་ཕྱག་ཁུ་བ་ལགས་ན་རྣམ་མཁྱེན་ཚོས་གྲོང་ཆེན་པོ་མངའ་བ་མཁྱེན། མཁྱེན།
 མཁྱེན། གུས་ལྷ་སྐབས་འོག་པ་བསོད་སྟེ་དམན་པའི་ནང་ལྷག་མ་ཕྱན་བུ་ཡོད་པའི་མདོ་ཁམས་ཀྱི་
 བཞི་སྐང་དུག་གི་མི་གི་བྱི་ལུས་དབུས་རྒྱུན་ལས་པ་བྱུན་མོང་ནས་༩༥ ཟླ་༦ ཚེས་༡༥ ཉིན་ལག་
 ཐལ་མོ་སྤྱར་བའི་སྒོ་ནས། གུས་པ་ཆེན་པོས་ཕུལ་བ་ལགས་སོ།།

དེ་ནས་སྤྱི་འབྲུས་༡༠ ཡིས་དོན་དམ་གྱི་རྟོག་སྒྲིང་སེལ་ཐབས་ཡིན་ཤིག་ལ་གང་ཅིའི་
 བསམ་སྒྲོ་ག་ཏིང་དགོས་པ་ངོས་འཛིན་གྱིས་དེ་གོང་འཆར་བཀོད་བརྒྱད་ཨ་རི་བ་མེ་ཀལ་ཟེར་
 བའི་མི་དེས་བོད་མི་སྒྲེར་ཡར་རྒྱས་ག་ཏིང་ཆེད་ཨ་སྒྲོར་འབུམ་པ་༥ སྤྱ་གཡར་ཡོད་ཁོངས་ནས་ཉིན་
 སྒྲོར་འབུམ་པ་༥ སྤྱ་གཡར་བྱས་པ་ཕྱིར་སྒྲོད་མི་བྱུང་བའི་དཀའ་ངལ་ཆེད་བཟོ་བྱས་བྱུང་ནའང་
 ། དེའུལ་ལ་དེའུལ་སྒྲིན་དང་། དེ་ལ་སྒྲིད་འབབ་སྒྲོད་རྒྱའི་འདུན་པ་བཟུང་སྟེ་སྒྲོད་ཐེངས་ཀྱི་ཐོབ་
 ཆ་ལྟར་སྒྲོན་དང་པོར་སྒྲོར་༥༠༥༠༠༠། དེའུལ་འབེངས་བརྒྱད་ཕུལ་བར། དེའུལ་ཕྱིར་ལེན་གྱིས་
 བྱུང་འཛིན་ཞིག་བཏང་བའི་ནང་དེའུལ་སྒྲིད་ཀྱི་ཉེས་ཆད་བྱུང་ཞེས་བྲིས་ཡོད་པ་དང་། དེ་མཐུག་

ཉིན་ཤས་རྗེས་ཉིན་སྒོར་འབུམ་༡༡ སྐབ་འབུལ་དགོས་པའི་བྲིམས་ཡིག་ཐོག་བཀའ་བཅད་
 བཏང་སྟེ་ཀང་རའི་བྲིམས་ཁང་དུ་བསྐྱལ་བ་རེད། དེའུ་བུན་སྒྲོད་བཞིན་དུ་བྲིམས་གཏུགས་
 བྱས་སྐབས་མཐར་ཉི་མ་ཅལ་མངའ་སྡེའི་བྲིམས་ཁང་གོང་མར་བྱག་སྟེ་དཀའ་ངལ་ལ་གདོང་
 ལེན་མི་བྱ་གཞེད་དུ་གྱུར་སོང་། དེ་རྗེས་བཀའ་སྒོན་བྲི་ཟུར་འཇུ་ཆེན་བརྒྱད་བྲིམས་འོག་ནས་
 རང་འགྲིགས་བྱ་རྒྱུར་བཀའ་མོལ་སྟེ་རྗེས་སུ་བྱུང་མཐར་འཕྲོས་ལྷག་སྒོར་འབུམ་༥ ཅམ་ལ་
 དེའུ་སྒྲོད་ཀྱིས་མ་འབྲས་ཉིས་ཆད་དང་བཅས་སྒོར་འབུམ་༡༥ དང་༥༠༠༠༠། སྐབ་བྱ་དགོས་
 ཞེས་རིའོ་ཐང་ལྷུང་གི་བཀའ་གནང་བར་གྱུས་ཆོས་ཁས་ལེན་ཞུ་མ་བྱུང་། ཕ་བའི་དེའུ་འབབ་
 དེ་མི་མང་ལ་གཡར་བ་ཞིག་ལས་མཐོ་རིམ་མི་སྣས་འོངས་སུ་སྒྲོད་རྒྱ་ཞིག་མིན་པའང་ཤེས་ཀྱི་
 ཡོད། ལྷ་མཐུད་ལས་མཐའ་སྐྱག་རྒྱ་ལས་ཅི་བྱ་བལ། ལྷ་མ་དབང་ལྷག་རྒྱལ་མཆོན་དང་། ལ་
 མདོ་བཟོད་པ་རྒྱ་མཆོ་རྒྱན་བུ་འདྲ་འདྲ་ཁོང་གཉིས་ཀྱི་བྱས་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན། ལྷ་ལ་
 ལྷན་ཞིག་བྱས་ན་མ་སྒྲོད་གཉིས་སུ་ལ་ན་འབྲས་དགོས་པ་ཞིག་སྟུང་། འཇམ་གླིང་འདིར་བརྒྱད་
 དཔལ་འབྱོར་གྱི་རོགས་རམ་བྱེད་མཁན་ནི་མེད། རེ་ཤས་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ཐད་ཀར་བཀག་
 འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། །

རྒྱ་གཞུང་གི་དཔོན་རིགས་དང་། བྲིམས་ཚུད་པ་སོགས་ལ་རྒྱ་དངོས་ཡངས་མེད་ཀྱིས་ང་
 ཆོར་དཀའ་ངལ་བཟོ་ཐབས་བྱ་ལུས་ལ། བྲིམས་ཁང་ཁག་༥ གི་ནང་དུ་འགྲོ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་
 དང་། ལྷ་སྐང་དུང་ཆེ་མདོ་གཉིས་གསེར་དགའ་དགུང་ལོ་༧༥ ལ་ཐེབས་པར་རྒྱ་གར་གྱི་ཨར་སིས་
 དུས་འབྲུངས་མ་སྒྲོད་པར་བྲིམས་གཏུགས་བྱེད་ལུར་འདས་གོངས་སུ་གྱུར་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྒོ་ཐམ་ཆེ་

བས་ཁམས་རིགས་ཡོངས་ཀྱིས་བརྗེད་དུ་མི་རུང་བ་ཞིག་ཡིན་པ་བཅས། ཁམས་རིག་ལ་སྤང་བྱུག་
 གིས་རྒྱས་པ་བཅས་སྟེ་ཁོང་ཚོའི་ཤོག་ཁག་གིས་དབང་བསྐྱར་ཐབས་བྱེད་པ་དང་། ཁམས་པ་རྣམས་
 ལྷག་པོ་གཏོང་ཐབས་བྱས་པའི་བྱུང་རིམ་གང་འཆམས་འདིར་བྲིས་ཡོད། ད་དུང་ཞིབ་བྲིས་བྱུང་རིམ་
 འབྲི་བཞོད་བྱ་རྒྱའི་ཆ་རྒྱུན་སྐྱབ་སྟེ་ངེས་པར་དུ་འབྲི་དགོས་པ་ནི་གལ་ཆེ་མཐོང་། མི་འགའ་ཤས་
 ཀྱིས་བཙན་བྱོལ་གཞུང་གི་གོ་གནས་ཐོབ་མ་ཐག་ཁམས་རིགས་ལ་སྤྱག་པོ་གཏོང་ཐབས་རིམ་པར་
 བྱས་ཤིང་། སྤྱིར་མདོ་སྟོད་སེར་སྐྱ་མི་མང་བྱིངས་ཀྱིས་བདེན་པར་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་། རྒྱ་བོད་ཀྱི་ཅ་དོན་
 འཐབ་ཚུད་སོགས་ལ་གནད་འགག་ཅིས་ཏེ་དགོངས་པ་ཆེ་བཞེས་མཛད་དང་མཛད་བཞིན་པར་
 ཐུགས་རྗེ་ཆེ། དེར་མ་ཟད་ཆོས་ལུགས་རིས་མེད་ཀྱི་སྤྱ་ཆེན་རྣམ་པའི་དབུས་སྤྱ་སྤྱལ་དགེ་འདུན་
 ཡོངས་ཀྱིས་ཐུགས་བརྩེ་བྱམས་གཟིགས་མུ་མཐུད་གནང་བར་དེ་བས་ཀྱང་ཐུགས་རྗེ་སྤྱ་མེད་དུ་ཆེ་
 བ་དང་། ཆོ་འདི་དང་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀར་དད་དམ་འགྱུར་མེད་ཀྱིས་བགྱིན་ངོ་ཤེས་ཞུ་རྒྱུ་དང་འབྲེལ་
 གསོལ་བ་ལན་བརྒྱར་འདེབས་པའི་ཐོག་ཐུགས་རྗེའི་སྐྱབས་འོག་ལས་ནམ་ཡང་མི་འདོར་བ་ཅི་ནས་
 ཀྱང་ཞུ། གཞན་ཡང་ཆོལ་ཁ་གཞན་གྱི་མང་ཆོགས་སྤྱི་ཡོངས་ནས་མི་རིགས་ཀྱི་ལར་ཞེན་མི་འདོར་
 བས་ཅི་དྲག་གང་དྲག་གི་དགོངས་བཞེས་གནང་གི་འདུག་བསམ་པ་ལས་ཞུ་དགོས་པ་ཅི་ཡང་མེད་
 ངེས་ཡིན། དེ་མིན་ང་ཚོ་ཚུ་སྐྱང་ངམ། ཁམས་པ་རྣམས་ལ་སྤང་དགྲར་འཛིན་མཁན་རྣམས་དང་ཆོ་
 རིང་བྱུང་འདོམས་པས་འཇལ་རྒྱུ་དང་། ལས་ཀྱི་གང་བསྐྱོས་ལས་གང་ཡང་མེད། ལྷག་པར་དུ་ཚུ་
 བཞི་སྐྱང་དྲུག་གི་མིང་དོན་བཙན་ཐབས་སུ་འབྲོག་ལེན་བྲིམས་འགལ་གྱིས་ཚུ་སྐྱང་གསར་བ་ཞིག་
 བཙུགས་སུ་བཙུག་སྟེ། དེའི་མིང་ཐོག་བྲིས་པའི་དེབ་དཀར་པོ་འདིའི་ནང་གི་གྲོས་ཆོད་ཟེར་བའི་དོན་

ཚན་ཁག་རེ་རེ་བཞིན་བྱེད་ཚུས་ལག་ལེན་ངེས་བསྟར་དགོས་པ་དང་། བྱེད་བྱུང་པ་བྱུང་ན་བྱེད་ནུས་ས་
 བྱེད་པའ་བོ་ཆེན་པོར་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡིན། ལག་ལེན་དོན་ལེལ་མ་བྱུང་ན་བྱི་རྒན་མོ་དང་འདྲ་
 བ་ལས་གཞན་མེད། ང་ཚོས་བྱེད་ནུས་པ་ཚོར་རེ་རེ་བཞིན་གཏོང་ལེན་མ་བྱུང་ན་ང་ཚོ་བྱ་མིན། དཔེར་
 ན། བཀའ་ཤག་གི་ནང་ནས་བཀའ་སློན་བཀྲིས་དབང་འདུས་དང་། བཀའ་སློན་སྐལ་བཟང་ཡེ་
 ཤེས། བཀའ་སློན་གསར་པ་སྟེ་བ་ཆེ་རིང་རྣམས་བྱེད་ནུས་པའི་ངན་འགྲོ་ངན་བྱུས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་མེད་
 པ་ངོ་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་ང་ཚོར་ཚུ་སྒྲུང་གི་མི་ཚོ་དང་ཁོང་རྣམ་པའི་བར་འབྲེལ་བ་གང་
 ཡང་མེད་ལ་ཕན་ཐོགས་བྱས་པའང་སྟེ་གཅིག་མེད། དེ་མིན་བཀའ་སློན་བསྟན་འཛིན་རྣམ་རྒྱལ་
 དང་། བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱལ། ལྷ་མོ་ཆེ་རིང་། རིན་ཆེན་མཁའ་འགྲོ། བཅས་ནི་བྱི་རྒྱུན་ལག་
 སྐྱེལ་ཟེར་བ་གནང་མཁན་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ང་ཚོའི་སྒྲ་མ་ཚོགས་གཙོ་བོ་ཟེར་གཏོང་ནི་ཁོང་
 ཚོའི་ལྟེ་བ་ཐོན་ཀྱི་ཡོད་པ་འདི་རེད། ང་ཚོའི་ཡིག་ཆ་འདིའི་ནང་མི་མིང་གསལ་བཀོད་རྣམས་དང་
 རྒྱགས་བྱི་མཁན་དང་བཅས་པར་ཁ་བཏད་བཅོག་རྒྱ་ཡིན། དེ་ལ་འགྱུར་བ་དང་ཐེ་ཚོམ་ནམ་ཡང་
 མེད། ཚོགས་པ་ཁག་དང་། སྤྱིད་སྤྱུག་ཁག་མི་སྒྲིལ་ཁག་བཅས་དྲུང་བདེན་དང་། རྒྱ་འབྲས་ཡེ་ནས་
 མེད་པའི་མི་དེ་ཚོ་ག་དུས་དོན་བྱུང་ན་དེ་ལན་སྤྱོད་རྒྱུའི་གྲ་སྒྲིག་ཡོད། དེ་ལན་མ་བྱུང་ན་སོ་སོའི་སྤྱུག་
 གྲོང་རེད། དོན་སྤྱིང་བྱེད་ཚུའི་གྲོས་ཚོད་ཡིན་ཟེར་བའི་བྲིམས་དོན་གཉིས་འགལ་འདི་ལ་ང་ཚོས་
 ངོས་ལེན་ལྟ་ཅི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མི་རབས་ཀྱི་འཐབ་ཚུང་གཏོང་ལེན་བྱ་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན། ང་ཚོ་
 བཅོན་བྱོལ་བ་རྣམས་བོད་ཡུལ་གྱི་བདག་པོ་ཞིག་ཡིན། ང་ཚོའི་ལུང་པ་དེ་ང་ཚོས་བདག་པོ་རྒྱག་གི་
 ཡིན། བྱེད་ཚོ་རྒྱུད་པ་གཉིས་བཅུགས་བྱེད་མཁན་རྣམས་དང་། ལྷག་པར་བལ་པོ་དང་། རྒྱ་གར།

ཨ་མི་རི་ཀ་ དབྱིན་ཇི་རྒྱལ་ཁབ་བཅས་ཀྱི་མི་སེར་བཟོ་ཆར་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་ང་ཚོ་བོད་ཡུལ་གྱི་
 བདག་པོ་རྣམས་སྤང་བྱུང་གྱི་མ་དང་ཅས་ཐག་བཅད་དེ་བྱིད་ཚོར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་གདོང་ལན་བྱ་རྒྱུ་
 ཡིན་པ་བཅས། གྲོས་ཚོད་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། ལས་འགུལ་གྱི་རིགས་ལ་ཐེངས་འདིར་ལན་འདེབས་
 མཇུག་བསྒྲིལ་བ་ཡིན། ཡིག་ཆ་འདིའི་ནང་གི་དོན་གནད་ཚང་མར་བྱགས་ལྟོད་པོའི་ཐོག་ནས་སློ་
 གཟུ་བོར་གནས་པ་ཚང་མས་ཞིབ་གཟིགས་ཀྱིས་མ་འོས་པ་དང་། དངོས་ཡོད་མ་ཡིན་པའི་གནས་
 ཚུལ་འདུག་དགོངས་པ་ཇི་ཡོད་ལ་བཀའ་སློབ་དང་དོགས་གཅོད་ཡོང་བ་ལྟར་དང་། ཁ་གཏད་ཚོས་
 གདོང་ལན་བྱ་རྒྱུ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད་ན་དེ་ལན་དེ་སྒྱིན་སློང་རྒྱའི་གྲ་སྒྲིག་ཡོད། མང་ཚོགས་བྱིངས་
 རས་མོས་བསྐྱར་ཞིབ་གཅོད་གང་འདྲ་ཞིག་གནང་ན་དགའ་བསུ་ལྟར་ཡིན། གསུམས་ཡུལ་དམ་པ་
 རྣམ་པས་བྱགས་སྒྲིང་གིས་དགོ་སྒྱོན་ཡོ་བསྐང་གནང་འོས་མཆིས་ཆེ་བཀའ་བཅི་དང་ལེན་ལྟར་ཡིན་
 ལགས་པ་བཅས་སོ།།

ཞེས་མདོ་ཁམས་ཚུ་བཞི་སྒྲིང་དུག་བསྟན་སྤང་དང་སྤངས་སྒྲིག་འཇུགས་ཀྱི་དབུས་སྒྱི་
 བྱུང་རྒྱུན་ལས་ཁང་ནས་༡༩༩༩།༩།༩ ཉིན། །

ཤོག་ལྟེ་༧༡ ཅན་གྱི་དངོས་བདེན་གསལ་བཤད།

ད་ལན་ཚུ་སྒྲིང་དབུས་རྒྱུན་ལས་ནས་ཇ་དུག་ཐོག་ཚོགས་འདུ་དུག་བསྐྱས་ཤིག་བསྐྱོང་
 ལྟ་དགོས་བྱུང་བའི་ཚོགས་མི་ལྟན་རྒྱས་ཐོག་གནད་དོན་གསལ་བཤད་ལྟར་ལ། གཞི་རྩ་ཚང་མས་
 དགོངས་གསལ་ལྟར། དེང་མདོ་ཁམས་ཚུ་བཞི་སྒྲིང་དུག་གི་དབུས་རྒྱུན་ལས་ཚོགས་གཙོ་གཉིས་
 རས་ཐེ་ཕན་སྤྱིད་གཞུང་དང་མཉམ་དུ་གྲོས་གཞི་གཏན་འབེབས་དོན་ཚན་གསུམ་བཞག་པ་དེ་སྒྲོར་

རྟོག་གྲོང་རྒྱ་ཆེ་གཏིང་ཟབ་འབྲུང་བཞིན་པར་བརྟེན་ང་ཚོས་ཚོགས་འཛོམས་ཞུ་དགོས་པ་དང་། གནས་
 ལུགས་གསལ་བཤད་ཞུ་རྒྱུའི་འཁུར་ལེན་མི་བྱ་ག་མེད་སོང་། ལོ་འདིའི་ཚོགས་ཆེན་ཐོག་འདི་སྐོར་
 གྲོས་ཚོད་འབྲེལ་བཤད་ཞུས་མེད་པ་ནི། སྤྱོན་ཡགོང་ས་མཆོག་ལ་དགེ་སྦྱོན་དགོངས་སྐོར་ཞུ་རྒྱུ་གལ་
 ཆེར་རྩིས་པ་ཡིན་པས་དགོངས་འགལ་མེད་པ་ཞུ། ང་ཚོས་ཚོགས་འདུ་གྲུབ་མ་ཐག་བཞུགས་སྐར་
 དུ་ཚོགས་གཙོ་ཨ་ཐར་དང་། ཚོགས་གཞོན་གཏུང་པོན། ཚོགས་གཞོན་བྱ་རྒྱུ་དོན་ཡོད་བཅས་
 བཅར་ཏེ་ཡགོང་ས་མཆོག་ལ། ༡ ལོ་འདིའི་རྒྱ་སྐང་ཚོགས་ཆེན་གྱི་གྲོས་ཚོད་དང་། ༢ ཐེ་མན་དང་
 མཉམ་དུ་བཞག་པའི་གྲོས་གཞི། ༣ ཚོགས་གཙོ་ཨ་ཐར་སྐོར་བཅས་ཁག་གསུམ་སྟན་མེད་དང་
 འབྲེལ་དགེ་སྦྱོན་དགོངས་སྐོར་བཀའ་སློབ་ཞུ་ཆེད་མཇུག་ཁ་ཐོབ་ཐབས་ཞུ་རྒྱུ་ཆེས་ ༡༧ ཟླ་ལ་ ཆོས་
 ༣༡ ཉིན་མཇུག་བཅར་དུས་ཚོད་གསོལ་སྤུལ་བྱུང་ཡང་། ཐོག་མར་མཇུག་ཕྱག་འཆོལ་སྐྱབས་ནས་
 དགོངས་འབྲུགས་བྱུང་ཡོད་པའི་རྣམ་པ་གསལ་པོར་མཇུག། ང་ཚོའི་སེམས་ནང་ད་ལན་སྐྱུ་བཅར་
 དུས་སྐྱབས་ལེགས་པོ་ ཞིག་བྱུང་མི་འདུག་མཉམ་པའི་འཛིགས་སྒྲག་ཆེན་པོའི་ཐོག་ཚོགས་ཆེན་
 གྲོས་ཚོད་འབྲེལ་ལམ་ཞུས་ཐེབས་གསལ་བཞིན། གྲོས་ཚོད་དོན་ཆེན་དང་པོ་སྐྱུ་བྱུའི་ཞབས་རིམ་
 སྐོར་གནས་ལུགས་ཞུ་ཁོམ་བྱུང་མིན་མཆོམས། གལ་ཆེ་ཤོས་དམ་ཆོག་རྟོག་རྩ་གཅིག་གྱུར་དགོས་
 ཞེས་སོགས་ཐེབས་ཏེ་མཇུག་བྲེལ་གྱི་རྣམ་པས་སྐྱུ་བཞེངས་གནང་བར་བརྟེན། དེ་འབྲེལ་ཡིག་ཆ་
 གཞན་དེ་ཕྱག་རྒྱ་ལུ་བར། བཀའ་ཤག་ལ་གོ་བསྐྱར་ཞུས་མིན་ཐེབས་སྐྱབས། དང་ཐོག་འདི་གར་
 སྟན་གསོལ་ཞུ་རྒྱུ་ལས་གོ་བསྐྱར་མ་བྱུང་ཞུས། ཡིག་ཆ་འདི་བཀའ་ཤག་དང་ཚོགས་གཙོར་གནང་
 གི་ཡིན་གསུངས། དེར་གུས་ཆོ་ལམ་སེང་ཞེ་སྒྲུང་དང་སེམས་སྤྱག་ཆེན་པོའི་ངང་ནས། མདོ་སྟོད་ཤི་

གསོན་གཉིས་ནས་ཡགོང་ས་མཆོག་ལས་རྒྱལ་ལྷ་ཡུལ་མེད་རེས་སོང་ལྟ་དགོངས་སྐད་ཅིག་ཙམ་
 མི་འགལ་བའི་རྒྱལ་ལྷ་ཡུལ་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་དགོངས་སེལ་སྟན་ལུ་ཞིག་ལུལ་ཡང་རྒྱ་སྒྲིབ་བྱུང་
 ཆེ་བཞི་ནས་དབང་ཆ་བཅོད་སྟོང་བྱས་པ་ཡིན་གསུངས་ཏེ་བྱིར་སྟོག་གནང་བྱུང་། བྱི་ཟླ་༤ ཆེས་༡ ཉིན་
 བཀའ་ཆོག་ས་མདུན་ཆེད་བཅར་གྱིས་བཀའ་གསལ་ཇི་ཡོད་ལུས་པར། བྱི་ཆེས་༢ ཉིན་སྤྱི་ལོ་ལྷ་
 ཆོད་༡༠ ཐོག་བཅར་དགོས་བཀའ་ཐེབས་ལྟར་བཅར་སྐབས་དེར་ཆོག་ས་གཙོ་གཉིས་དང་བཀའ་
 སྟོན་བཞི་ཡིག་འབྲི་བཅས་བཞུགས་ཐོག་བཀའ་ཐེབས་གསལ། ཐེ་ཐུན་དང་མཉམ་དུ་གྲོས་ཆོད་
 བཞག་པ་དེ་ཆོག་ས་པ་གཙོ་གི་དབང་ཆོད་ལས་བརྒལ་བ། རྒྱལ་སྤྱིའི་བྲིམས་དང་འགལ་ལུགས།
 དོན་ཆོད་དང་པོ་དེ་རང་བཙན་ལས་དམའ་བ་མ་ཟད་རང་སྟོང་ལས་ཀྱང་དམའ་བ་ཡིན་ལུགས། དོན་
 ཆོད་གཉིས་པ། བོད་མིའི་དབུ་བྲིད་ཡགོང་ས་མཆོག་ཡིན་བཞིན་པར་ལས། རྒྱ་མིའི་ངོས་ལེན་བྱ་
 དགོས་དོན་མེད་ལུགས་མདོ་སྟོང་མི་མང་ནས་བྲེད་ཆོར་ལས་དོན་དེ་སྒྲིབ་དབང་ཆ་སྟོང་མིན་
 དང་། མོས་མཐུན་ཡོད་མེད་ཀྱི་གསལ་བསྒྲགས་འདྲི་བསྐྱར་བྱ་རྒྱ་ཡིན་ལུགས། མོས་མཐུན་ཡོད་
 མཁན་མང་ན་གཞུང་གི་སྲིད་བྱས་འགྱུར་བ་གཏོང་རྒྱ་ལས་མེད་པ་དང་། མོས་མཐུན་མེད་པ་མང་
 ན་ཉིས་ཆད་གཏོང་རྒྱ་ཡིན་ལུགས་སོགས་བཀའ་བྱུང་མང་དག་གནང་བྱུང་། རྒྱ་མཆོན་དེར་བརྟེན་
 ནས་ཕྱན་ཆོ་རྒྱ་མཆོན་མི་ལུ་ཆོད་བྲལ་ལ་བརྟེན་ལུ་བྱའི་སྟོང་པོ་ནི། ཅུ་བའི་ནོར་འབྱུལ་བྱུང་ཡོད་
 བསམ་པ་མེད། གྲོས་གཞི་བཞག་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོན། གྲོས་གཞིའི་གོ་དོན་གཞི་ཅུ་དག་སྟོན་ཇི་
 འགྱུར་དགོངས་སྟོར་ལུ་བར་ཆེད་བཅར་ལུས་པ་དང་། སྟོ་པམ་བྱུང་བའི་རྒྱ་མཆོན་སོགས་སྟོང་ཐག་
 པ་ནས་ལུས་ཀྱང་། གསན་བཞེས་ཕྱ་མོ་ཙམ་གནང་གི་མི་འདུག ཁོང་རྣམ་པའི་གསུངས་པ་རྣམས་

གྲུང་དབང་ཆ་ཡོད་མེད་ཅམ་དང་། གསུང་མཁན་མང་ཉུང་ཅམ་གྱི་བྱད་པར་ལས། རྒྱ་མཚན་དོན་
 ཐོག་འགོ་བའི་གོ་དོན་གང་ཡང་མ་བྱུང་བ་དེ་ནི་བསམ་ཕྱོགས་ཐ་དད་ཀྱི་རྒྱུན་ལས་གཞན་མ་མཆིས།
 མདོ་དོན་གོང་ཆེས་ཉིན་ལྔ་དྲོའི་རྒྱ་ཆོད་༡༠ ནས་ཕྱི་དྲོའི་རྒྱ་ཆོད་༢༣༠ བར་ཡར་ཁྲུ་མར་གནང་བྱས་
 རུང་མཐར་འཛོག་སོ་གང་ཡང་མ་བྱུང་། མཐའ་མ་བོད་བསྟན་པ་ཆབ་སྲིད་ལ་བྱགས་པན་སོན་གྱི་
 ཡོད་ན་མི་མང་ལ་གསལ་བསྒྲགས་གནང་རྒྱུ་དེ་རང་རེད་ཅེས་ཁྲུ་བའི་སྒྲོ་ནས་ཕྱིར་ལོག་བྱས་དགོས་
 ཐུག་བྱུང་། རྒྱ་ཆོད་གཉིས་ཅམ་རྗེས་སྤྱི་འབྲས་འཆི་མེད་དོ་རྗེ་ལགས་ནས་བྱིད་ཆོའི་གྲོས་ཆོད་ཕྱིར་
 འཐེན་བྱས་སམ་ཞེས་དྲིས་བྱུང་། ང་ཆོར་གྲོས་ཆོད་ཕྱིར་འཐེན་བྱ་དགོས་གསུང་མཁན་སུ་ཡང་མི་
 འདུག་པ་མ་ཟད། མང་ཆོགས་ལ་གསལ་བསྒྲགས་བྱ་གཏན་འཁེལ་བའི་ཡིག་ཆ་ཡང་ལྷགས་གྲོག་
 གནང་གི་འདུག་ཅེས་བརྗོད་པར། སྤྱི་འབྲས་རྒྱུན་ལས་ཐོག་གྲོས་ཆོད་ཕྱིར་འཐེན་བྱས་ན་བརྗོད་མེད་
 དང་། ཕྱིར་འཐེན་མ་བྱས་ན་གསལ་བསྒྲགས་བྱ་རྒྱུ་གནང་སོང་གསུངས་གི་འདུག་རུང་། གང་ལྟར་
 ང་ཆོར་དེ་འདྲ་གང་ཡང་གསུང་རིགས་མ་བྱུང་། དགོང་མོ་ས་རུབ་རྗེས་ཡང་བསྐྱར་མདོ་སྟོད་སྤྱི་འབྲས་
 བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱལ་དང་། འཆི་མེད་དོ་རྗེ་གཉིས་བཀའ་སྤྱི་ལྟན་རྒྱས་སར་བཅར་ཏེ་ཁོང་གཉིས་
 མདོ་སྟོད་སྤྱི་འབྲས་ཡིན་སྟབས་འགན་ཁུར་གྱིས་བཀའ་སྤྱི་ལྟན་རྒྱས་ལ་ཁྱེད་ཀྱི་ཁོང་ཆོར་གྲོས་ཆོད་
 ཕྱིར་འཐེན་བྱེད་དགོས་གསུངས་མི་འདུག་ དེར་བརྟེན་ཁོང་ཆོས་ཕྱིར་འཐེན་བྱ་མིན་མ་ཤེས་ཀྱང་
 གཞུང་ཕྱོགས་ནས་དགོངས་བཞེས་གྱིས་གྲོས་ཆོད་ཡིག་ཆ་ཕྱིར་འཐེན་བྱས་ན་སྤྱི་ཆོགས་ནང་རྟོག་བྱ་
 མི་འབྱུང་ཆོད་འགྲིག་རྒྱ་མཛད་ནས་འབྲས་པ་ཡོད་མེད་དགོངས་སྒྲོར་བསམ་འཆར་དང་འབྲེལ་ཁྲུ་
 བྱས་པར། བཀའ་བསྐྱར་གནང་སྟེ་མཐར་གྲོས་ཆོད་ཕྱིར་འཐེན་བྱས་ན་འགྲིག་རྒྱུ་གནང་སོང་། དེར་

བཏེན་བྱོད་ཚོའི་གྲོས་ཚད་ལ་འགྲེལ་བཤད་མ་བརྒྱབ་པར་བྱིར་འཐེན་དགོས་འདུག་པས། མདོ་སྟོད་
 གྱི་འབྲུས་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད་གསུངས་བྱུང་། ང་ཚོས་ཁྱེད་དག་སྟོན་དགོངས་སྒྲོར་ཁྱེ་
 ཆེད་དུ་བཅར་བ་ཡིན་སྟབས་བཀའ་གང་གནང་ཁྱེ་རྒྱ་ཡིན་ཁྱེ་ཅི་དགོས། འོང་ཀྱང་ད་ནས་བཟུང་
 ཚོལ་གསུམ་བོད་མི་ཡོངས་ཚོགས་སྒྲིད་མཉམ་གཤིབ་བྱ་རྒྱུར་འགྱུར་བ་མེད་པའི་སྲིད་བྱུས་འཛིན་
 བྱེད་པས་གཏན་འཁེལ་བའི་ཡིག་ཆ་ཞིག་སྟེ་ལ་བྱུང་ན་ཡིག་ཆ་བྱིར་འཐེན་བྱེད་རྒྱ་ཁྱེས་པ་ཡིན། ཁོང་
 རྒྱུ་གཉིས་ནས་བཀའ་སྒྱི་ལྟན་རྒྱས་ལ་ཁྱེས་ཏེ་བྱིར་ཐེབས་གསུངས་དོན། ༡ གཞུང་ནས་ཡིག་ཆ་
 གནང་ཐབས་མེད། ༢ གྲོས་ཚད་ཡིག་ཆ་བྱིར་འཐེན་བྱས་པ་དང་ཆབས་ཅིག་ཚོགས་གཙོ་ཨ་ཐར་
 དང་གཞུང་པོན་གཉིས་དགོངས་ཁྱེ་བྱ་དགོས་དེ་དོན་ཁས་ལེན་མ་བྱས་ན་གཞན་གནང་ཐབས་མེད།
 ཁས་མ་སྒྲུང་ན་བྱོད་གཉིས་བྱིར་ཡོང་མི་དགོས་གཉིད་སྒྲིད་པོ་ཉལ་སྟོད་ཅེས་གསུངས་འདུག་ འོ་
 ལགས་སོ་དེ་མ་གཏོགས་གནང་ཡ་མེད་པ་ང་ཚོས་སྒྲོ་དོན་སེམས་སོང་། བྱོད་རྒྱུ་གཉིས་བྱེད་སྒྲོ་
 བཏེ་བ་རེད། བྱ་ཐབས་བྲལ་བ་ཡིན་འགྲོད་པ་མེད་ཁྱེས། ཡང་བསྐྱར་ཁོང་རྒྱུ་གཉིས་ལ་ཡར་མ་
 ཡོང་གཉིད་སྒྲིད་པོ་ཉལ་སྟོད་གསུངས་འདུག་སྟེ་ད་དུང་རེ་བ་གཅིག་ཁྱེ་རྒྱ་བྱེད་ཚོས་གྲོས་གཞི་བྱིར་
 འཐེན་བྱ་རྒྱ་དོས་ལེན་བཞིན་པ་རེད། དེ་ནས་གཞུང་ནས་བཀའ་ཡིག་གནང་དགོས་ཟེར་བ་ཁྱེ་ཡ་དེ་
 གནང་བཏེ་མེད་པ་རེད། ཚོགས་གཙོ་གཉིས་དགོངས་ཁྱེ་དགོས་མི་འདུག་ཕྱན་གཉིས་ནས་ཀྱང་དྲན་
 གྱི་འདུག་པས་དེ་དོན་དོས་ལེན་བྱ་དགོས་གསུངས་བྱུང་། ང་ཚོས་འབངས་ཀྱི་ལས་དོན་རི་བྱས་
 གཞུང་དང་། ༢ གོང་ས་མཆོག་ལ་དགོ་སྟོན་རི་ཡོད་དགོངས་སྒྲོར་ཁྱེ་དེ་ལྟ་བུས་མ་རྒྱུ་དག་བྱས་
 པ་ལས་བཀའ་འགྲུག་གནང་བ་དང་། གཞན་གྱི་ཅིས་སྟོན་པ་སོགས་གང་ཡང་མིན་པ་ཆེད་བཅར་

ལྷུས་པ་ཞིག་ལ་མདོ་སྟོད་མི་མང་གིས་འོས་བསྐྱུས་བྱས་པའི་ལས་འགན་དགོངས་ལྷུ་དགོས་པའི་ནོར་
འབྲུལ་དང་ཉེས་པ་གང་ཡང་བརྟེན་པ་མེད། དགོངས་ལྷུ་བྱ་དགོས་དོན་གང་ཡང་མེད། གཞུང་ནས་
བཀའ་ཡིག་གནང་བདེ་མེད་ན་ལྷུ་གི་མིན། མདོ་སྟོད་སྤྱི་འབྲུས་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་ཚུལ་ལྷུར་བྱ་ཆོག་
བཅས་མོས་འབྲུན་བྱས་པ་ཡིན། ཁོང་རྣམ་གཉིས་བསྐྱར་དུ་བཅར་ནས་དེ་དོན་ལྷུ་སྐྱབས་ང་ཆོས་ཆོང་
སྤྱིག་གི་མིན་གསུངས་ཏེ། མདོ་སྟོད་མི་མང་ལ་འདྲི་ཅད་དང་བྱབ་བསྐྱབས་གནང་རྒྱ་ཐག་བཅད་
ཟིན་པ་ཡིན་གསུངས། དེ་ཡན་ཆད་བྱུང་རིམ་ལོ་རྒྱས་རྟོག་དོན་ཙམ་བཀོད་པ་ཡིན།

ད་ནི་དོན་དངོས་ལ་རྒྱ་མཚན་དང་འབྲེལ་གསལ་བཤད་བྱ་རྒྱ་ཡིན། ང་ཆོའི་བསམ་ཚུལ་
ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་དང་། ཁ་ཞེ་གཉིས་མེད་ཡིན་པ་ནི་ང་ཆོས་གྲོས་གཞི་དེ་དགོ་སྦྱོར་དགོངས་སྒྲོར་
ལྷུ་བ་ཆེད་དུ་བཅར་བ་དང་ཆབས་ཅིག་འགྲིག་མེད་ན་གྲོས་གཞི་ཕྱིར་འཐེན་བྱ་ཆོག་ཅེས་ལྷུས་པ་དེ་
གཉིས་ཀྱིས་གསལ་པོར་མཚོན་ཐུབ། འོན་ཀྱང་གྲོས་གཞི་མེད་པ་བཟོ་བའི་མདའ་མོ་འཕེན་འདོད་
གཙོ་བོ་མིན་པར། རྒྱ་སྐད་ཆོགས་གཙོ་རྣམ་གཉིས་ཕྱིར་འབྲུད་དགོངས་ལྷུ་བྱ་ཐབས་ཀྱི་གཞུ་མོ་བཅག་
འདོད་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་གསལ་པོར་མཚོན་ཐུབ། གང་ཡིན་ཟེར་ན། གྲོས་གཞི་ཕྱིར་འཐེན་བྱས་པ་
གཅིག་པུའི་མི་འགྲིགས་པར་ཆོགས་གཙོ་གཉིས་དགོངས་ལྷུ་བྱ་དགོས། དེ་མིན་མི་མང་ལ་འདྲི་ཅད་
བྱབ་བསྐྱབས་གནང་རྒྱ་ཡིན་གསུངས་པ་དེ་རེད། སྟོན་དུ་ཆོགས་གཙོ་ལི་ཐང་ཨ་ཐར་དགོངས་ལྷུ་
དགོས་པའི་བྱ་ཐབས་ནག་འཛུགས་ཀྱི་རྟོག་སྒྲིང་ཡོད་མཁས་ཀྱང་མཁའ་གསལ་ལགས། ད་ལན་གྱི་
རྟོག་གཞིའི་ཐད་ཆོགས་ཚུད་པོའི་ཐོག་ ༧༧ ཟླ་བ་༦ ཆོས་༢ འཁོད་སྤྱི་འབྲུས་རྒྱན་ལས་དང་། བཀའ་
ཤག་ཐུན་མོང་གིས་རྒྱ་བཞི་སྐད་དུ་ག་ཁོངས་གཏོགས་བཅན་བྱེད་པོད་རིགས་ཡོངས་ཀྱི་སྟོན་ལམ་

དུ་གསལ་རྒྱུ་ཞེས་པའི་གསལ་བསྒྲགས་དང་འབྲེལ་བྱི་བ་དོན་ཚན་གཉིས་བཞོད་པའི་བྱི་བ་དང་
 བོ། ལི་ཐང་ཨ་ཐར་ནོར་བུ་དང་། གུ་འུ་དཔོན་རིན་ཆེན་ཆེ་རིང་གཉིས་ལ་མདོ་སྟོད་མི་མང་གིས་རྒྱ་
 བཞི་སྒྲུང་དུག་མཚན་ཐོག་མ་འོངས་ཆབ་སྲིད་དང་འབྲེལ་བའི་བོད་ཀྱི་རྩ་དོན་གལ་ཆེའི་ཐོག་རྒྱལ་
 ཁབ་གཞན་དང་མཉམ་དུ་གྲོས་མཐུན་བཞག་པའི་དབང་ཚད་སྤྱད་ཡོད་མེད་ཅེས་པ་དེ་རེད། བཀའ་
 སྤྱི་གཉིས་ནས་མདོ་སྟོད་མི་མང་ལ་ཡིད་ཆེས་རྩ་བ་ནས་མེད་པའི་སྦྱོན་ཡིན་པ་མ་གཏོགས་ཡིད་ཆེས་
 ཡོད་ན་བྱི་བ་དེ་འདྲ་དགོས་དོན་མེད། ང་ཚོས་གནད་ཡོད་མི་རེ་བྱུང་ལས་སུ་ཞིག་གིས་ཤེས་ཀྱི་མེད་
 བ་གསལ་བོར་ཁྱེས་ཡོད་པ་ལས། མདོ་སྟོད་མི་མང་ལ་ཁག་དཀྱི་སྒྲི་གཅིག་བྱེད་ས་མེད། འཇམ་གླིང་
 སྤྱི་སློལ་ལྟར་འོས་ཐོབ་བྱུང་བའི་རྒྱ་སྒྲུང་དབུས་རྒྱུན་ལས་ཐོག་ནས་བྱས་པ་ཞིག་ལས་མང་ཚོགས་རེ་
 རེ་བཞིན་དབང་ཆ་སྟོད་མིན་འདྲི་སློལ་མེད་པ་ལྟར་ཅི་ལ་བྱི། འོན་ཀྱང་བྱས་པ་དེ་འགྲིགས་མིན་གང་
 ཡང་བརྗོད་ཚོག་པའི་དབང་ཆ་སྒྲིག་འོངས་མི་མང་ལ་འོས་ཡོད། དེས་པ་དང་སྤྱད་པ་གཉིས་ཀ་བྱས་
 མེད་པ་དོན་གྱི་ཆ་ནས་བཀའ་སྤྱི་གཉིས་ཀྱིས་མི་མཐུན་པ་ཅི་ལ་སྲིད། འོན་ཀྱང་མདོ་སྟོད་མི་མང་ལ་
 སྦྱོན་དུ་སྟན་སང་ལྷ་རྒྱུ་གལ་ཆེར་ཅིས་པ་དང་། བཀའ་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་མཇུང་འགན་མཐུན་རྒྱབས་ཀྱིས་
 དགོ་སྦྱོན་དགོངས་བཞེས་ཐག་གཅོད་ཇི་གནང་གི་ཆ་རྒྱུན་ཆ་ཚད་ཐུག་ཏུ་ཐུལ་བ་དེ་རེད། སྤྱི་དབང་
 སྤྱི་འགན་ཡོད་བཞིན་དུ་དགོ་སྦྱོན་ཡོ་བསྐང་གིས་ཐག་གཅོད་མ་གནང་སྟེ་འབྲེག་བོའི་གཡོ་བཤད་
 ཀྱི་འབྲེལ་བརྗོད་དང་སྒྲགས་མདོ་སྟོད་མི་མང་ལ་ཡིད་ཆེས་རྩ་བ་ནས་མེད་པར་ཚོགས་ཁང་གི་སྒྲོ་ཡ་
 གཅིག་བརྒྱབ། ཡ་གཅིག་ནས་མདོ་སྟོད་མི་མང་རེ་རེ་བཞིན་བཤར་དུ་བཅུག་སྟེ་ཡིན་མིན་དང་དོགས་
 འདྲི་ཅུམ་བྱ་དབང་མེད་པར་གསོ་སྦྱོང་བྱས་པའི་རྒྱལ་ཁྱི་འགའ་རེས་འུར་ཤོབ་དང་བཅས་བཅན་

དབང་གིས་ས་ཡིག་རྒྱུ་ཏུ་བཅུག་པ་དང་། ཡང་ས་གནས་འགའ་ཤས་ལ་གོང་ས་ཆེན་པོའི་སྐུ་དཔར་
 རིན་པོ་ཆེ་བཞག་སྟེ་ཡ་རྒྱལ་དབང་རིན་པོ་ཆེ་འདེམས་གྱི་ཡིན་དང་། ཨ་ཐར་འདེམས་གྱི་ཡིན་བཅས་
 བཅན་བཤད་ཁོ་ནའི་ས་ཡིག་བརྒྱུ་ཏུ་བཅུག་པ་མི་རིགས་རང་དབང་དང་དམངས་གཙོའི་འགྲོ་
 ལུགས་ཡིན་ནམ། རྒྱ་དམར་གྲུང་ཁུན་གྱིས་དེ་འདྲ་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་ཤེས་གསལ་རེད། བཀའ་སྤྱི་གཉིས་
 བེ་རང་གཞུང་གི་འགན་ཁུར་བ་མང་ཆོག་ས་གྲུ་བ་གང་ལ་འང་དགོ་སྐྱོན་ཡོ་བསྐྱང་གི་བཏང་འཛིན་
 གནང་མཁན་ཞིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་བྱས་པ་ལས་ཚུ་སྐྱང་གི་སྤྱི་གས་འཇུགས་ལ་སྤང་དགའ་འཛིན་ཏེ་
 མང་ཆོག་ས་ལ་རྟོག་བྱ་སྐྱུ་ལ་སྤྱོད་བྱེད་མཁན་གྱི་དཔལ་པོ་ཞིག་ཡིན་པ་ནམ་ཡང་ངོ་འཛིན་བྱས་མ་ཐོང་
 ། །

དྲི་བ་གཉིས་པ། ༧༧ ཟླ་བ་༩ ཆེས་༩༡ ལ་གོ་མིན་ཏང་སློན་གཞུང་མཉམ་གྲོས་མཐུན་
 བཞག་པར་ངོས་འཛིན་ཡོད་དང་མེད་ཅེས་པ་དེ་རེད། དགོ་སྐྱོན་ཡོད་མེད་དང་མོས་མཐུན་བྱེད་མིན་
 བེ་དོན་གནད་ངོ་མ་རེད། འོན་ཀྱང་སྐྱོན་ཡོད་ན་རང་གཞུང་བཀའ་སྤྱི་གཉིས་ནས་ཐག་གཅོད་སྐྱོན་
 བསྐྱང་གནང་ན་ཐུགས་འདོད་མི་ཁེངས་པར་མང་ཆོག་ས་སུ་རྟོག་བྱ་སྐྱུ་ལ་སྤྱོད་གནང་ནས་བསྟན་
 སློན་ལ་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པའི་དགོངས་བཞེས་ཡོད་པར་བརྟེན་ང་ཆོས་གསལ་བཤད་གཤམ་ནས་བྱ་
 རྒྱུ་ཡིན། ད་དུང་གསུངས་གསལ། ཡ་གོང་ས་སྐུ་བས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དང་། བོད་གཞུང་བཅས་
 རྟོས་མེད་ཟེར་བ་དང་། གནད་དོན་འདིའི་ཐད་བཅན་བྱོལ་བོད་མིའི་སྤྱི་ཆོག་ནང་གསལ་པོ་མ་
 བཟོས་ན་ཞེས་པ་དང་། མདོ་སྟོད་མི་མང་རྣམས་ཞོར་དུད་ཟེར་བ་། མགོ་བོ་མྱོངས་སུ་འཇུག་པ་ཟེ་
 བ། བཅན་བྱོལ་བོད་གཞུང་གི་མ་འོངས་སློན་བྱས་འཛིན་སྤངས་ཐག་ཆོད་དཀའ་བའི་སྐུ་ངལ་ཡོང་

དེས་སོགས་གསུངས་པ་གོ་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་མང་དག་ཅིག་བཀོད་གནང་ཡོད་པ་རེད།
 གནད་དོན་དག་སྒྲིན་དགོངས་སྒྲོར་ཞུས་པ་དང་གྲོས་ཚད་ཕྱིར་འཐེན་བྱ་ཆོག་ཞུས་པ་དེ་དག་ལྟས་
 མེད་ཡིན་བསམ་པ་མེད། སྤྱིད་བྱས་འཛིན་སྐྱེད་སྤྱངས་དཀའ་བའི་སྐྱེད་ལ་བཟོ་ཐབས་ཅི་ལ་ཡོད། ང་ཚོའི་
 དམིགས་ཡུལ་རེ་དོན་དང་བྱེད་རྒྱུ་པས་རྒྱ་འབྲས་བྱེད་གསོད་ཀྱིས་སྤྱིད་བྱས་འབད་བཅོམ་གནང་
 བ་གཉིས་ཀྱི་བར་ཐག་གཅོད་དཀའ་བའི་སྐྱེད་ལ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པ་ད་ཆ་གསལ་པོར་མཐོང་བཞིན་
 ཡོད། བྱེད་རྒྱུ་པའི་མཛད་སྤྱོད་ལ་ང་ཚོར་དོགས་གཞི་ཆེན་པོ་ཡོད་དེ་མཛད་བཀའ་བཟོས་པ་མེད།
 རྒྱ་མཚན་གཞན་དང་སྒྲིན་གཞན་གྱིས་བྱེད་རྒྱུ་པས་དགོས་དམིགས་མཛད་བྱས་ཐུག་ལེན་མ་ལའེལ་
 བ་ལོས་ཡིན་ཅེས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

གྲོས་ཚད་དོན་ཚན་དང་པོ་རང་དབང་དམངས་གཙོའི་འོག་རྒྱ་ནག་ཆིག་བསྐྱེལ་སྐབས་
 ཞེས་རྒྱ་དམར་ནག་གཉིས་སམ། རྒྱ་ནག་གཅིག་སྐྱེལ་ལས། རྒྱ་བོད་གཅིག་སྐྱེལ་ལས། ཁོངས་
 གཏོགས་དང་། ཆ་ཤས་ཟེར་བ་གང་ཡང་གོ་མི་དགོས་པར་རྒྱ་ནག་གཅིག་སྐྱེལ་ཡོང་མིན་གྱི་མ་འོངས་
 པའི་གོ་དོན་རེད། བོད་ཀྱི་རང་ལྷགས་རང་སྦྱོང་ལ་སྤྱད་སྦྱོབས་དང་ངོས་ལེན་བྱ་རྒྱུ་ཞེས་པ་དེ་དང་
 གཞི་གཏོང་ས་མཆོག་གི་སི་ཏར་སི་སྤྱག་ཏུ་གསུངས་པའི་ཆོལ་གསུམ་གོང་བུ་གཅིག་གུར་གྱི་རང་སྤྱིད་
 རང་འཛིན་ཟེར་བའི་དོན་གཉིས་བྱེད་པར་དེ་ཙམ་ག་ལ་ཡོད། རང་སྤྱིད་དང་རང་ལྷགས། རང་འཛིན།
 རང་སྦྱོང་ཞེས་པ་བཅས་ལ་གོ་དོན་མི་གཅིག་པ་ཅི་ཡོད། དེར་མ་ཟད་བཅའ་བྲིམས་ནང་བོད་དོན་
 བདེན་མཐའ་གསལ་ཐབས་ཟེར་བ་དང་། རང་ལྷགས་རང་སྦྱོང་ཟེར་བ་གཉིས་ལའང་གོ་དོན་མི་
 གཅིག་པ་དེ་ཙམ་འདུག་གམ།

བར་གྲོས་ཆོད་དོན་ཚན་གཉིས་པ། ཡགོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་བོད་གྱི་ཆོས་
 སྲིད་གཉིས་ལྷན་གྱི་དབུ་བྲིད་ལ་ངོས་འཛིན་དང་རྒྱལ་སྐྱོར་ཁྱུ་ཁྱུ་ཞེས་པ་དེ་རེད། དོན་ཚན་དེ་བརྒྱ་
 བཤད་སྟོང་བཤད་བྱས་པའི་སྟོང་པོ་ཡགོང་ས་སྐྱབས་ལྷ་པ་ཆེན་པོ་ནས་བཟུང་སྐྱེད་བད་གི་བརྒྱད་
 རིམ་མ་ཆད་པ་ཡོད་མུས་ལྷ་ར་ཁུ་བརྒྱ་བཅུ་འོག་ཏུ་འདུས་པའི་བོད་གྱི་ཕ་དོན་ངོ་མ་ཞིག་ཡིན། གཞུང་
 འབྲེལ་ཚགས་ཤོག་ནང་། མ་འོངས་པའི་གོ་དོན་གཅིག་ཤུར་འགྲེལ་བཤད་བརྒྱལ་པ་དེ་ལོག་བཤད་
 རེད། ཡགོང་ས་མཆོག་ནས་བོད་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ལྷན་གྱི་དབུ་བྲིད་པའི་སྐྱེད་བད་སྐྱར་གསོ་ཞིག་
 བྱུང་བ་ཡིན་ན་དེ་དུས་བོད་དེ་ཞི་བའི་བརྟེན་གནས་དང་། འཁོར་ཡུག་སྐྱུང་སྐྱོབ། འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་
 ཐང་ཆ་ཚང་བ། འཆོ་མེད་ཞི་བ། བོད་ཡུལ་རྒྱ་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་བ། རྒྱ་རིགས་འབོར་ཆེན་བོད་ནང་
 སྡོབ་སྐྱུངས་མི་བྱེད་པ་དང་བྱས་པ་རྣམས་ཁྱིར་འབུད་གནང་འོས་ཇི་ཡོད་གནང་ཐུབ་སོགས་ཡོངས་
 རྫོགས་འགྲུབ་རྒྱ་ཉག་གཅིག་ཡིན་སྟབས། དེ་ལ་བོད་རང་བཙན་དུ་གནས་པ་ཞིག་མ་རེད་མུས་ཀྱང་
 བརྗོད་མི་ཐུབ། བོད་གྱི་བདག་པོ་བོད་མི་ཡིན་ལ་བོད་མིའི་བདག་པོ་ཡགོང་ས་མཆོག་ལོས་ཡིན།
 དེར་བརྟེན་བོད་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ལྷན་གྱི་དབུ་བྲིད་ཡགོང་ས་མཆོག་ཡིན་ཟེར་བ་དེ་རྒྱ་མིས་སྐད་ཆ་
 རེད་ཅེས་བཀའ་འབྲོན་བྲི་བ་བསྟན་འཛིན་རྣམས་རྒྱལ་ནས་གསུངས་པ་དེ་དང་། གཞུང་འབྲེལ་ཚགས་
 ཤོག་ནང་མ་འོངས་པའི་གོ་དོན་ཡིན་ཚུལ་བཞོད་པ་དེ་རིགས། དོན་དངོས་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཤེས་དགོས་
 པ་ལ། སོག་པོ་གོ་བྲི་བསྟན་འཛིན་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་དམག་ཤུགས་གྱིས་རྒྱལ་སྐྱོར་ཁྱུ་ཁྱུ་ཏེ། ཕྱི་ལོ་༡༩༥༩
 ལོར་སྡེ་བ་གཙང་པའི་སྲིད་དབང་འབྲོག་ནས་ཡགོང་ས་ལྷ་པ་ཆེན་པོར་བོད་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ལྷན་
 གྱི་དབུ་བྲིད་དུ་བཀུར་ནས་བཟུང་སྐྱེད་བད་བཟུང་བཞི་པའི་བར་ཅོད་མེད་དུ་གནས་ཡོད་པ་ཡིན་པ་ལས་

རྒྱུ་མིས་བྱས་པ་ཞིག་མིན་ཅིང་། བྱས་ལུགས་བཤད་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཞིག་ཀྱང་མིན། དཔེར་ན་ཆིངས་ཡིག་
 དོན་ཚན་༡༧ ཟེར་བ་བསྟོལ་འཛིག་སྐབས་བོད་ཕྱོགས་ཀྱི་དབང་ཆ་ཆ་ཚང་ཡོད་པ་ང་མོད་ངག་དབང་
 འཛིགས་མེད་དང་། རྒྱ་ཕྱོགས་ཀྱི་དབང་ཆ་ཆ་ཚང་ཡོད་པ་གྲིས་ཁུ་ཏུ་ཉན་ཞེས་རང་བྱུགས་ཀྱིས་རྒྱ་
 བོད་དབང་ཆ་སོ་སོར་ཡིན་པ་བསྟན་ཡོད་པ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་ཡགོང་ས་མཆོག་བོད་ཀྱི་དབུ་བྲིད་དུ་རྒྱ་
 མིས་བསྟོས་པ་ཡིན་ཟེར་བ་ཞིག་མེད་པ་གསལ་བོར་མཆོན་ཐུབ། མི་ལ་ནག་སྒྲིན་འཇུགས་ཆེད་དུ་
 དབང་ཆ་བོད་སྒྲིད་ཀྱིས་མང་ཆོགས་ལོག་ལམ་དུ་བྲིད་པའི་ལོག་བཤད་མ་གནང་ན་ཡག་གི་རེད།
 རྒྱ་བཞི་སྒྲིད་དུག་མེད་པ་བཟོ་བའི་རྣམས་པ་ཞིག་ཐོན་གྱི་ཡོད་ནའང་དེ་དང་ཆབས་ཅིག་ཏུ་དོན་དངོས་
 ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཅུ་མེད་ཆགས་ཀྱི་རེད། ཡགོང་ས་མཆོག་གིས་བོད་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ལྡན་གྱི་དབུ་བྲིད་
 གནང་རྒྱུ་མི་འགྲིགས་ཟེར་མཁན་རྒྱུ་མི་མ་གཏོགས་སུ་ཞིག་མེད། རྒྱ་དམར་བཙན་དབང་གི་མཐར་
 ༡༩༥༩ ལོར་ཡགོང་ས་མཆོག་པེ་ཅིང་དུ་བཙན་འདེད་ཀྱིས་བོད་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ལྡན་གྱི་དབུ་བྲིད་
 དངོས་སུ་གནང་བའི་བདེན་པའི་གོ་སྐབས་བཙན་འཕྲོག་བྱེད་གྱི་ཡོད་སྟབས། ཡགོང་ས་མཆོག་རེ་
 ཞིག་གཞན་ཡུལ་དུ་ཕེབས་དགོས་བྱུང་བའི་རྗེས་སུ་བོད་ནང་གི་ཆོལ་གསུམ་བོད་མི་རྣམས་ལ་དཔྱལ་
 བ་མི་ཡུལ་དུ་སྤྱོད་བའི་སྤྱག་བསྐལ་བྱུང་བའི་དོན་ཅུ་དེ་ཡགོང་ས་མཆོག་ལ་བོད་ཀྱི་དབུ་བྲིད་གནང་
 བའི་སྐྱེད་བང་མ་བྱུང་བ་དེའི་རྒྱུ་མཚན་ལས་གཞན་ཅི་ཞིག་ཡོད། བྲིད་རྣམ་པས་ཡགོང་ས་མཆོག་
 ཐུགས་ཕམ་ཡོད་ཅིས་བྱུང་བསྐྱགས་གནང་བ་དང་འབྲེལ། བོད་མི་མང་ཆོགས་ལ་མགོ་བོ་སྤོངས་སུ་
 འཇུག་པའི་འུར་སྒྲོགས་ལོག་བཤད་ཀྱིས་བོད་མི་ནང་ཁུལ་ཕན་ཚུན་མི་ག་འཐབ་ཅོད་བྱེད་དུ་བཅུག་
 བ་འདི་བཀའ་ཤག་དང་སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་མཛད་འགན་ཡང་དག་པ་གཅིག་རེད་བསམ་པ་མེད། ཐུག་

དོག་དང་ཕྱོགས་འཐེན་སྒྲིང་བཅངས་ཀྱིས་སྒོ་གྲོས་དང་། ཉམས་སྦྱངས་མེད་པའི་ཕོ་སར་ལང་ཤོར་
 ང་རྒྱལ་ཅན་བཀའ་སྒོན་ཁྱིེ་པ་བསྟན་འཛིན་རྣམ་རྒྱལ་བྱིད་ཀྱི་ཐུགས་འདོད་གཙོ་བོ་བྱས་པའི་གསལ་
 བསྒྲགས་གནང་དོན་ལྟར་བོད་ཆོས་ཁ་ཁག་གཅིག་བཟོ་དང་། གཉིས་གསུམ་གང་བཟོ་སྐྱེད་བང་
 ཡོད་ན་ད་དུང་ཐུགས་འདོད་རེད། བྱིད་རྣམ་པས་དུམ་བུ་ཡ་བྲལ་ག་ཆོད་གཏོང་གི་ཡོད་ནའང་། ཡགོང་
 ས་མཆོག་བོད་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ལྡན་གྱི་དབུ་བྱིད་དང་། འདི་ཕྱི་རི་སྐྱབས་གནས་དམ་པར་ངོས་འཛིན་
 ལྷ་རྒྱ་དེར་འགྱུར་བ་གཏན་ནས་མེད་པ་ནི་ང་ཆོ་ཁམས་པ་གི་གསོན་གཉིས་ཀྱི་རེ་དོན་ངོ་མ་ཡིན།
 ཡགོང་ས་མཆོག་ལ་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ལྡན་གྱི་དབུ་བྱིད་དུ་རྒྱ་མིས་ངོས་ལེན་བྱེད་མི་དགོས་ཟེར་བ་དེ་
 གནས་སྐྱབས་གང་གི་དོན་ཡིན་ནམ། འོ་ན་བོད་ཀྱི་བདག་དབང་དེ་སྐུ་ལ་ཡོད་དགོས་པ་ཡིན་ནམ།
 དམངས་གཙོ་ཁ་ལ་བྱེད་ནས་ཕོ་སར་རང་སྤྱང་ཅན་ཆོའི་བདག་དབང་དུ་ཡོང་རེ་ཡིན་ནམ། དེ་མིན་
 བོད་དོན་ཚུད་གཞི་དང་། ཚུད་ཡུལ་ངོ་མི་ཟེན་པ་ཞིག་འགྱུར་བ་ཞིན་པ་རེད། ཡགོང་ས་མཆོག་གི་
 བཀའ་དགོངས་སྐད་ཤུག་པོའི་ལམ་ནས་མ་ཡིན་པ་གཉིས་པན་ཞི་མོལ་ལམ་ནས་དོན་གནད་ཐག་
 གཅོད་ཡོང་དགོས་པ་དེ་དང་། འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་བཅི་སྤྱད་གི་སྒོ་ནས་བོད་མི་རང་དབང་ཞིག་
 ཡོང་དགོས་པ་དེ་ཡིན་ན་རྒྱ་མིས་ཁས་ལེན་མ་དགོས་པ་ཞིག་ཇི་ལྟར་བྱ་རྒྱུ་ཡོད་དམ། ཡགོང་ས་སྐྱབས་
 མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་བོད་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ལྡན་གྱི་དབུ་བྱིད་དུ་རྒྱ་མི་ནག་པོས་ཁས་སྤངས་ན་བོད་
 མིའི་དགོས་དོན་མ་ཆང་བ་ཞིག་ཡོད་དམ། གནད་དོན་དེ་ཡགོང་ས་མཆོག་སྐྱེས་ཀྱི་དོན་དུ་འབྲེལ་
 བ་མེད། ཆོས་གསུམ་བོད་མི་ཡོངས་སྤྱོད་གས་པའི་བདེ་སྦྱིད་ཀྱི་མདུན་ལམ་དུ་ཡིན་པ་དེ་ང་ཆོ་ཁམས་
 པ་ཡོངས་ཀྱི་རེ་དོན་རེད། གཞུང་གི་ཆགས་ཤོག་ནང་ཡགོང་ས་མཆོག་བོད་ཆོས་སྲིད་གཉིས་གྱི་དབུ་

བྱིད་དུ་ངོས་འཛིན་བྱ་རྒྱུ་ཞེས་པ་དེ་བོད་རྒྱུ་ཁོངས་སུ་ཁས་ལེན་བྱས་པ་མཆོན་ལུགས་གྲིས་འདུག་པ་
 དེ་ལོག་བཤད་བྱས་པ་རེད། དེ་ལྟར་འབྲི་མཁན་དེ་ལ་དོགས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད། ང་ཆོས་བོད་རྒྱུ་ཁོངས་
 ཁས་ལེན་བྱས་པ་གཏན་ནས་མེད། རྒྱུ་མིའི་ཕ་བེམས་ཁས་སྒྲུངས་པ་འདྲ་མེད། འབྲེལ་བཤད་གོང་
 ཞུས་ལྟར་རེད། །

དོན་ཆེན་གསུམ་པ། རྒྱ་བོད་མི་རིགས་ཞི་བདེ་དང་མཐུན་འབྲེལ་རབ་གནས་ཡོང་ཆེད་
 བོད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་། དེང་དུས་ཤེས་རིགས་དཔལ་འབྱོར་སོགས་
 ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གཏོང་ཆེད་འབད་པ་མཉམ་བཅུན་བྱ་རྒྱུ་ཟེར་བ་དེ་རེད། དོན་དེ་དག་བོད་
 གཞུང་གིས་དེ་སྔ་ནས་ཆེད་དུ་གསལ་སྒྲགས་གནང་བའི་གོ་དོན་དེ་རེད། འོན་ཀྱང་གཞུང་གི་
 ཆགས་ཤོག་ནང་ཐུགས་ཉེན་ཆ་བས་ཆེའི་གནས་སྟངས་ཞིག་ཏུ་བསྒྱུལ་ཡོད་ཅིས་གྲིས་འདུག་རུང་། ང་
 ཆོས་དེ་འདྲ་གང་ཡང་མཐོང་གི་མེད། གལ་ཏེ་ཐུགས་ཉེན་ཆ་བས་ཆེ་ཡིན་ན་བོད་གཞུང་གི་ལམ་སྟོན་
 གནང་བ་ཞིག་རེད། དེང་ཐེ་མན་དུ་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཆགས་པ་འདི་ལས་མ་འོངས་པའི་སྐད་ཆ་མི་འདུག་
 འགྱུར་བ་གཏོང་ན་གཞུང་གི་སྒྱུ་དབང་རེད། སྤྱི་མཚུངས་མིན་པར་ང་ཆོ་གཅིག་ཤུར་སྤང་དག་འཛིན་
 པས་ཕན་ཐོགས་དེ་ཅུ་ཡོད་དམ། ཡོད་ན་ང་ཆོས་ཅི་ཞིག་བྱ། ད་དུང་བོད་གཞུང་གི་སྤྱི་བྱས་དང་
 རྒྱུ་འགལ་ཡིན་ཚུལ་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།

འོན་རྒྱ་དམར་ནག་གཉིས་ལ་བོད་གཞུང་གི་སྤྱི་བྱས་འཛིན་སྟངས་ག་འདྲ་ཞིག་རེད། ང་
 ཆེའི་ངོས་ནས་མཐོང་ཆེད་ལྟར་བཤད་ན།

༡) ༡༩ ལོར་ཏིང་ཤོ་མིང་གིས་བོད་རང་བཙན་མ་ཏོགས་དེ་མིན་ག་རེ་བཤད་ན་འགྲིགས་

གསུངས་པ་དེའི་རྒྱལ་ས་འགལ་མེད་ཟེར་བ། རྒྱ་ཕྱོགས་ནས་ཚུར་བཤད་མ་དགོས་པར་བོད་ཕྱོགས་
ནས་ཕར་བཤད་བཞིན་པ་དེ་རེད། །

༡ ༥༩ འོ་ནས་བཟུང་ལྷ་སྐྱོར་དང་སྐྱེའོ་མེད་ས་བཅུ་སྐྱོར་བཏང་གནང་སོང་ཡང་སྤུ་
གཅིག་གིས་རང་བཙན་སྐྱོར་བཤད་རབས་གོ་མ་མྱོང་། དེ་

༢ ༥༥ འོ་བཀའ་ཤག་གིས་རྒྱ་དམར་འཐབ་ཕྱོགས་གཅིག་གྱུར་ལས་ཁུངས་ཀྱི་འགོ་
བློན་ཡང་མིང་སྤུ་ནས་དོན་ཚན་ལྷ་ལ་ལན་འདེབས་པའི་དེབ་ཞེས་བཀྲམ་པ་དེར། ཕྱི་དཀར་པོ་ནང་
ནག་པོ་ཞེས་གཞོན་ཅུ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་སྐབས་དེའི་བཀའ་སྒྲོན་བྲི་བ་འཇུ་ཆེན་ཐུབ་བསྟན་བསད་
དགོས་ཟེར་བའི་ངོ་རྒྱལ་བྱ་ཡུལ་གྱི་དེབ་དེའི་དོན་ལ་འགྱུར་བ་གང་ཡང་བྱུང་མེད་པ་དེ་རེད།

༣ འོ་དེའི་ཕྱི་ཟླ་༦ ནང་སི་ཏར་སི་སྐག་ཏུ་གསུང་བཤད་གསལ་བསྐྱགས་གནང་བ་དེར།
མཐའ་མའི་ཐག་གཅོད་བོད་མི་མང་ལ་ཡོད་ཅེས་བཏང་འཛིན་གནང་ཡོད་རུང་། སྤྱི་གཅིན་པོ་སྟག་
འཆར་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དང་། གཞོན་ཅུ་ལྷན་ཚོགས། དེ་མིན་བོད་མི་མང་པོས་བོད་རང་བཙན་མ་
ཡིན་པའི་གསུང་བཤད་ལ་མ་འགྲིགས་པའི་མཚན་སྟངས་དང་ངོ་རྒྱལ་འཛམ་གླིང་ནང་གསལ་
བསྐྱགས་དང་། གསར་འགོད་གཞི་ལྷན་སོང་ཡང་རྒྱས་མེད་དུ་གྱུར་པ་ལས་གཞན་གྱི་འགྱུར་བ་
མེད་པ་གསལ་པོར་ཡོད་པ་དང་། །

༤ ༩༡ འོ་སི་ཏར་སི་སྐག་གི་གསུང་བཤད་དེ་ལ་མོས་མཐུན་དོ་སྣང་བྱ་མཁན་མེད་
མཚམས། བོད་དོན་གྱི་ཅོག་ཅོ་སྟོང་པར་བཞག་ཡོད་ཅེས་གྲོས་ཚོགས་དབུ་འཇུག་སྐབས་༥གོང་
ས་མཆོག་གིས་གསུང་བཤད་གནང་ཡོད་པར་བརྟེན་བཀའ་ཤག་གསར་པ་དང་སྤྱི་འཐུས་རྒྱས་ཆེན་

གསར་པ་ཚོས་ཅི་ག་ཅི་སྟོང་པར་བཞག་ཡོད་གསུངས་པའི་ཐོག་བོད་དོན་ཇི་འདྲ་ཞིག་བཞག་ཡོད་པ་
དེ་གཤམ་ནས་གསལ་ཞུ་བྱ་རྒྱུ།

༤ དེ་འདྲའི་སྐབས་སུ་སྤྱི་གཅིན་པོ་སྟག་འཛེར་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས་མདོ་དོན་ཞུས་ན་
རང་ག་ཞུང་ནས་དུས་སྡེ་ས་ཞིག་ནས་བོད་རང་བཙན་སློབ་བཏང་སྟེ་རྒྱ་ནག་གི་མངའ་འོག་ཏུ་རང་
སྟོང་དངོས་འབྲེལ་ཞེས་པ་ཞིག་ཐོག་པམ་ཁུར་གྲོས་མཐུན་གནང་རྒྱའི་ལྟོག་གྲོས་གནང་གི་ཡོད་ཅིས་
འུ་ཐུག་གི་གསུང་སྐད་དེ་ཙམ་བསྟོན་ཡང་། སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་ཚུང་གིས་ནག་གསུབ་བཏང་སྟེ་ཅ་དོན་
གྱི་སྤྱི་བྱས་ཇི་ཡོད་ཆང་མས་ཆོད་དཔག་གསལ་པོར་ཐུབ་པ་ཞིག་བྱུང་བ་རེད།

༥ བཙའ་བྲིམས་གཏན་འབེབས་གསར་དུ་བྱས་པའི་ནང་བོད་དོན་བདེན་མཐའ་གསལ་
ཐབས་ཞེས་བཀོད་པ་དེ་རེད། །

༦ བཀའ་སློན་བྲི་བ་རྒྱལ་ལོ་དོན་འགྲུབ་པེ་ཅིང་དུ་སྡེ་རྗེས་སུ་ཕེབས་ཏེ་འཐབ་ཕྱོགས་གཅིག་
གྱུར་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་སྤྱད་པའི་བོད་རང་བཙན་འདོར་དགོས་པའི་སྐོར་དོན་ཚན་༡༠ སྐོར་ཅན་སྡེ་
རྗེས་སུ་བསྐྱམས་ཕེབས་པ་དེ་དག་གྲོས་ཚོགས་ནང་ཡང་ཡང་བགྲོ་སྤྱིང་བྱས་སྐབས་བོད་རང་བཙན་
འདོར་དགོས་ཟེར་བའི་ཆོག་དོན་ལ་དགག་ལན་ཙམ་ཡང་གསལ་བསྐྱགས་གནང་རྒྱུ་ཡར་བཞག་
དག་སྟོན་ཡོད་པའི་ངོ་སྟོན་ཙམ་བཟོ་མ་ཐུབ་པར་བཞག་པ་དེ་རེད། །

༧ བཀའ་སློན་བྲི་བ་རྒྱལ་ལོ་དོན་འགྲུབ་(༧) ཟླ་༡༩ པའི་ཆེས་ཆུང་ཉིན་བྱང་ཨ་རི་ཁུལ་དུ་
ཕེབས་དུས་རང་བཙན་འདོར་བའི་གསལ་བསྐྱགས་གནང་དོན། བོད་རང་བཙན་ཟེར་བ་ཐོབ་ཡ་
མེད་པ་ཞིག་རེད། རང་སྟོང་ལྗོངས་ཡག་གི་རེད། ད་ལྟ་རྒྱལ་དབང་འཛིན་པའི་ལྷན་དུ་ནང་འགྲིགས་

མ་བྱས་ན་རྗེས་སྤྲོད་མཁུ་གི་བཅན་དབང་དྲག་པོའི་གཞུང་བྱུང་ན་ཁག་པོ་ཆགས་ཀྱི་རེད་ཅིས་སོགས་
གསུངས་པ་དེ་རེད། །

༡༠ བཀའ་སློན་བྲི་བ་(༧) ཟླ་བ་(༡) པའི་ཆེས་(༣) ཉིན་ཁེན་༧་ཏེ་རེན་ཏོར་གྱི་ཁྱེད་དུ་
ཆེད་མེད་སྤྱི་མི་མང་ལ་གསུང་བཤད་དྲི་བ་དྲི་ལན་གནང་ཁོངས་རྒྱ་བོད་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་
མི་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་བཀའ་སློན་དེ་ཕྱིན་སྐད་ཐོག་(GIVE & TAKE)ཞེས་པ་སྤྱོད་
ཀྱང་སྤྱོད། ལེན་ཡང་ལེན་དགོས་པ་ལས་ལྷག་པ་ཨུ་རུ་གས་བརྒྱབ་ན་ཡན་ཐོགས་མེད་ལྷགས་ཀྱི་
བོད་མི་ཁ་བྱལ་དུ་མ་བུར་གཏོང་རྒྱའི་གནས་ལྷགས་གསུངས་པར། སྐབས་དེའི་ཆོགས་འདུ་ཡོད་པའི་
གཞིས་རྩེ་བ་ཞིག་གིས་ང་ཆོར་ས་ཆ་སྐར་མཐིལ་ཅམ་ཞིག་ལས་མ་བུང་ཡང་རང་བཅན་གཅང་མ་
དགོས་ཡོད་ཞུས་པར། བཀའ་སློན་བྲི་བ་མཆོག་གིས་གང་ཡང་བྱེད་ཀྱི་མ་རེད། ཁྱོད་རང་སེམས་
བྲལ་མ་བྱེད། ཁྱོད་རང་གི་ས་ནས་སྤྱོད་དགོས་ཀྱི་མ་རེད་སོགས་གསུངས་སྟབས་

ཨ་རི་ནས་མི་གངས་(༤) ཅམ་གྱིས་ཆོགས་གཙོར་སྟན་ཞུ་ཡུལ་བའི་ངོ་བཤུས་སྤྱི་འབྲས་
ཆོར་འབྱོར་དོན་ལྟར། མདོ་སྟོད་སྤྱི་འབྲས་ཞིང་གཤིགས་ཆེ་རིང་ཆོས་སློན་ནས་གསུངས་ཡོད་མེད་
གོས་ཆོགས་ཐོག་བཀའ་སློན་བྲི་བར་བཀའ་འདྲི་ཞུས་པའི་ལན་དུ། ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བོད་ས་རྒྱ་ཆེ་བར་
སོང་། རྒྱ་མི་དང་ཡར་སྤྱད་རྒྱུར་ལེན་བྱས་ན་ཡན་རྒྱུ་འབྲེལ་གཏུག་བྱེད་དགོས་ལྷགས་སྐར་ཐོག་
ནས་བཤད་པ་ལས་རྩ་དོན་ཐོག་ཏུ་འགྱུར་ངེས་བཤད་རིགས་མེད་ཅིས་དང་། ལུ་མཐུད་གསུངས་
དོན། རྒྱ་བོད་དབར་རྒྱ་མཆོན་ལྟར་བ་རྒྱ་མིར་འགོ་ན་ཞི་བའི་ཐོག་ནས་བཀའ་མོལ་གྱིས་འགྲིགས་
ན་མ་གཏོགས་གཞན་དག་ཅིག་ཁག་པོ་རེད། GIVE & TAKE)ཟེར་ན་ཡར་སྤྱོད་རྒྱུར་

ལེན་དེ་རེད། ཡན་ཚུན་བསྐྱུན་མཁས་བྱ་དགོས། འོ་རྒྱས་སྤྱུས་ན་བོད་ས་ཆ་ཆེན་པོ་རེད། ཨ་མདོ་
 ཐད་ཀན་སྤྱི་ཁོང་ཆེན། ཡུ་ནན་ཁོང་ཆེན་དེ་ཆོ་བོད་རིགས་ཀྱི་ལུང་པ་རེད། རྒྱ་མི་དང་ཁ་ཆེའི་མི་རིགས་
 ནས་ཁེངས་ཡོད། རྒྱ་མི་ཆོང་མ་འགོ་དགོས་བརྗོད་ཡི་ཁག་པོ་རེད་སོགས་གྲོས་ཆོགས་སྤྱུ་གསུངས་
 པ་དེ་རེད། ང་ཆོས་བལྟས་ན་མཆོད་རྟེན་དཀར་པོ་ཡན་ཆད་དང་། ལ་དྲགས་གངས་སྒོ་མན་ཆད་ལ་
 བོད་མི་མེད་ས་མེད་བསམ་པ་ཡོད། །

༡༡ ཨ་རིས་རྒྱ་མིར་བྲལ་ཆག་གི་ཆོང་ལམ་བཀག་ན་མི་འགྲིགས་གསུངས་པ་དེའང་མང་
 པོ་ཞིག་གི་སྒོ་ཡམ་བྱས་ཡོད་པ་དང་། བྱི་ལྟར་བོད་གཞུང་དམངས་གཉིས་ཀྱིས་འབད་ཚུ་ལ་དང་
 འགལ་བ་ཞིག་མཐོང་ཡང་སྤྱད་བྱས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་པ་གསལ་པོ་རེད། འགྲིག་མེད་པའི་རྣམ་འགྱུར་
 ཅུམ་གཞུང་གིས་བསྐྱུན་མེད།

༡༢ མདོ་སྟོད་སྤྱི་འབྲས་ཁྱིའདྲུ་འཆི་མེད་རྣམ་རྒྱལ་ནས་(GrVE & TAKE)
 ཡར་སྟོད་ཚུར་ལེན་ཟེར་བ་དང་། ཨ་རིར་གསུངས་ཡོད་མེད་བསྐྱར་འདྲི་ཞུས་པར་བཀའ་སློན་ཁྱི་
 བས་ངས་བཤད་ཐག་ཆོད་བཤད་པ་ཡིན། སྒྲེར་གྱི་བསམ་ཆར་བརྗོད་ཡ་གི་ཐོབ་ཐང་ཡོད་ཅིས་
 གསུངས་པ་དེ་རེད། ཨ་རིར་བཀའ་སློན་ཁྱི་པ་གཞུང་འབྲེལ་ཐོག་ཐེབས་པ་ཡིན་པ་དང་། བཀའ་
 སློན་ཁྱི་པ་ལས་སྒྲེར་ཆགས་ཡ་མེད་པ་དང་། ཆེད་དུ་གསལ་བསྒྲགས་སྐབས་ཐག་བཅད་ནས་བཤད་
 པ་ལས་སྒྲེར་ཡིན་གསུང་རིགས་མེད་པ་དེ་རེད། །

༡༣ གྲོས་ཆོགས་ནས་ནོར་འབྲལ་ཡིན་ལུགས་གསུང་རིགས་མ་གོ་བ་དང་། ལུ་མཐུད་
 ཡར་སྟོད་ཚུར་ལེན་ཟེར་བ་དེ་ཆགས་གནས་སྤྱི་ཐོན་ཡོད་པ་དེ་རེད། །

༡༣ བཀའ་སློན་ཁྲི་པ་མཆོག་ནས་ ༡༩༡༡/༡༣/༡༧ ཉིན་ཉི་ཉོང་གསར་ཤོག་འཇབ་པན་
 རིམ་སི་ཞེས་པའི་གསར་འགོད་པར་བོད་རང་བཙན་དོར་བའི་བཀའ་ལན་གནང་དོན། ང་ཚོ་བོད་
 མི་རྒྱལ་སྐྱེས་ཀྱི་ནག་ནང་དུ་བསྐྱད་ནས་ལས་ཀ་མཉམ་དུ་བྱེད་འདོད་ཡོད། རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་གཞིས་
 ལུས་མི་མང་གི་འཆོ་བ་ཡར་རྒྱས་དང་། གཞོན་སྐྱེས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན། བོད་མིའི་རིག་གཞུང་དང་ཆོས་
 ཉམས་གསོའི་ཆེད་བོད་ནང་ཐེབས་འདུན་ཡོད་གནས། ཉི་ཉོང་དང་རྒྱ་ནག་གཉིས་འབྲེལ་ཟབ་ཡོད་
 པའི་ཆ་ནས་ཉི་ཉོང་གཞུང་གིས་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་དང་རྒྱ་ནག་བར་གྱི་དཀའ་རྙོག་གང་ཟུར་ཐག་
 གཅོད་ཡོང་ཐབས་དགོས་ལུགས་གསུངས་ཡོད་པ་དང་། རང་དབང་རང་སྲིད་རང་སྲོལ་ནི་འགྲུབ་
 རྒྱུ་མེད་པའི་དམིགས་ཚད་ལ་སོང་། ད་ལྟའི་ཆར་རང་སྲོལ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོང་ཐབས་སུ་འགྲུབ་རྒྱུ་མེད་
 པའི་དམིགས་ཚད་དེ་དག་འདོར་དགོས་ཞེས་གསུངས་ཡོད་པ་དེ་རེད། གཞོན་ལྷན་ནས་བཀའ་མོལ་
 དེ་དག་སྒྲོར་ཡིན་མིན་བཀའ་འདྲི་ཞུས་འདུག་ཀྱང་ཅུ་དོན་ཐལ་བས་བཀའ་གང་ཐུབ་ལས། སྲིད་
 བྱས་ཡིན་པའི་བཀའ་གནང་རིགས་བྱུང་མེད།

༡༤ སྤྱི་འཐུས་དང་གཞོན་ལྷན་གཉིས་ཀས་བཀའ་སློན་ཁྲི་པའི་གསུང་བཤད་དང་། ཡོག་
 ས་མཆོག་གིས་བཀའ་སློབ་གཉིས་འགལ་ལྷོ་བྱུང་ལུགས་ར་སྒྲོད་མང་པོ་ཞུས་འདུག་ཀྱང་ངོས་ལེན་
 ཞུ་རྒྱུ་ཡར་བཞག་ ཡོག་ས་མཆོག་གི་བཀའ་གནང་བ་དེ་ལས་གང་བྱུང་མ་བྱུང་བཤད་ན་འགྲིགས་
 ཀྱི་མ་རེད་གསུངས་ཏེ། བཀའ་སློན་ཁྲི་པས་གསུངས་ཚད་བཀའ་ཤག་ལས་ལྷག་པ་ཡོག་ས་མཆོག་
 གིས་བཀའ་ཡིན་གསུངས་པའང་གསུངས་འདུག་ དེར་མ་ཟད། ༡༩ ནས་ད་ལྟ་བར་སྐབས་མགོན་
 རིན་པོ་ཆེས་གོས་འཆར་ཁག་ཁ་ཤས་བཏོན་གནང་བ་དང་། རྒྱ་མིའི་འགོ་བྲིད་ཆོ་དང་ཐད་ཀར་

འབྲེལ་བ་བྱུང་བའི་རྗེས་ལ་རང་བཙན་གཙང་མའི་ཐོག་འགྲོ་གི་ཡིན་ཅུ་བ་ནས་གསུངས་ཡོད་པ་མ་
 རེད། གལ་ཏེ་རང་བཙན་གཙང་མའི་ཐོག་འགྲོ་རྒྱུ་བཀའ་ཤག་དང་སྤྱི་འབྲུས་ནས་ཐག་གཅོད་
 གནང་ན་དེ་ནས་བཟུང་རང་བཙན་གཙང་མའི་ཐོག་བཤད་རྒྱུ་རེད། ཅེས་ཁོང་གི་གསུངས་པ་དེ་
 བཀའ་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་ཐག་བཅད་པ་དང་གཅོད་དགོས་པའི་སྤྱི་འབྲུས་ཤིག་ཡིན་པ་གསལ་པོ་གསུངས་
 ཡོད་པ་དེ་རེད། །

༡༤ བར་ལམ་བཀའ་ཤག་ནང་འོས་བསྐྱུ་བྱས་པའི་བཀའ་སློན་ཁག་གཅིག་སྟེ་བས། རྒྱ་
 བོད་མི་རིགས་དབར་གྱི་མཛད་འགན་དམིགས་བསལ་ཅན་བཞེས་ཏེ་འཛམ་གླིང་ཤར་རྒྱབ་གང་
 སར་གཞུང་འབྲེལ་ཐོག་ཐེབས་ནས་བོད་རང་བཙན་ཡོང་ཐབས་མེད་ལུགས་དང་། བོད་དང་རྒྱ་ནག་
 ཁ་བྲལ་ཐབས་མེད་པ། སྟོབས་ཆེན་རྒྱལ་ཁབ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོན་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་སྤྱི་གྲུབ་རྒྱ་
 གར་དང་བཅས་པས་བོད་རང་བཙན་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་མེད་ལུགས། བོད་ཀྱི་མངའ་རིས་ས་སྡེ་མང་
 པོ་ཡར་སྤྱད་རྒྱུ་ལེན་བྱ་རྒྱ། དེ་སྤྱི་རྒྱ་ཁོངས་སྤྱི་གནས་པ་རྣམས་རྒྱུར་རག་ཐབས་མེད་ལུགས་བཅས་
 གང་སར་གསར་བསྐྱགས་གནང་བ་མ་ཟད། བོད་མི་སྒྲིབ་ལའང་གནད་དགོལ་འབྲེལ་བཤད་བྱས་
 ཟུས་སྤྱི་ཡོད་པར་བརྟེན་གྲོས་ཆོགས་སྐབས་གང་རུང་ཐོག་འདྲི་བསྐྱུར་རྒྱས་བཤད་བྱས་པའི་སྐབས་
 སོ་སོར་མདོ་སྟོད་དང་། ཆོས་ལུགས་གཙོས་བྱས་པའི་སྤྱི་འབྲུས་ཁག་གཅིག་ནས་ཆོལ་གསུམ་གཅིག་
 ཏུ་གྱུར་པའི་རང་བཙན་གཙང་མ་ཞིག་མ་ཐོབ་པར་འཐབ་བཅོད་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་ལུགས་བཤད་མཁན་
 རྣམས་ལ། བཀའ་སློན་རྒྱ་ལོ་འདོན་གྱུ་བ་པེ་ཅིང་ནས་ཕྱིར་ལའོར་རྗེས་གྲོལ་ཆོགས་སྤྱི་མི་དམར་
 ནག་རྒྱ་གར་བཅས་པས་བོད་རང་བཙན་ངོས་ལེན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། སྤྱི་གྲུབ་གིས་བོད་རང་བཙན་

༡༥ ༩༩ ལྟ་ཡ རང་ཇོ་དག་གིས་བཀའ་སློན་གཉིས་ཀྱི་ནག་དུ་ཐེབས་པ་རེད། དེ་ཅིང་
 རས་ཁོང་རྣམ་གཉིས་གཅིག་གིས་ཀྱི་མིས་བཀའ་ཡིག་ལ་ལན་སློང་ས་མ་རེད་གསུངས་པ་
 དང་། གཅིག་གི་ངས་པར་དུ་སློང་གི་རེད་གསུངས་ཏེ་ཡོགོང་ས་མཆོག་གི་བཀའ་ཡིག་ལ་བཀའ་ལན་
 ལུལ་མིན་ལ་པན་ཚུན་ནང་ཆགས་སྐྱ་རྒྱན་བཞག་ངས་གནང་བ་རེད། མཐའ་མ་དེ་ཅིང་ནས་ཚུར་
 ལོག་ཁར་བཀའ་ལན་ལྡི་ལིའི་གཞུང་ཆབ་ཁང་དུ་སྤྱད་ཡོང་ཟེར་གྱི་ཡོད་རེད། ཟེར་བའི་ཐོག་ནས་
 ཁོང་རྣམ་གཉིས་ཚུར་ཐེབས་པ་རེད། ཚུར་ཁོར་གཅིག་ཉོང་གོང་དུ་བཞུགས། བཀའ་སློན་གཅིག་ལྡི་
 ལིར་ཁྱི་ལྟ་ཡ ཆོས་༡༠ ཉིན་འབྱོར་བ་རེད། ཉིན་བརྒྱད་གི་རྗེས་ལ་བཀའ་སློན་གཅིག་ཉོང་གོང་ནས་
 ལྡི་ལིར་ཐེབས་པ་རེད། དེ་བར་བཀའ་སློན་གཅིག་དེས་ལྡི་ལིར་སྐྱབ་ནས་བཞུགས་པ་རེད། བཀའ་
 སློན་གཉིས་ངོ་འཛོམས་བྱུང་རྗེས་ལྡི་ལིར་ཀྱི་མིའི་གཞུང་ཆབ་སར་ཐེབས་ཏེ་བཀའ་མོལ་མང་པོ་ཀྱི་
 སྐད་ཐོག་གནང་སྐབས་བཀའ་སློན་གཅིག་དེས་གང་ཡང་མ་གོ་བ་རེད། ཀྱི་བོད་བཀའ་མོལ་གྱུ་བ་
 རས་ཚུར་ཐེབས་དུས་ཐེབས་ལམ་ནས་བཀའ་སློན་ཀྱི་ལོ་དོན་འགྲུབ་གིས་དགའ་བའི་རྣམ་འགྱུར་
 ཐོག་བཀའ་ལན་འབྱོར་འདུག བྱིད་རང་གིས་སྐྱ་རྒྱན་ཤོར་སོང་ཞེས་བཀའ་སློན་བསོད་ནམས་
 རྟོབས་ཀྱི་ལ་ལ་གསུངས་འདུག་པ་དེ་རེད། ར་སར་ཐེབས་དུས་སྤྱི་འཐུས་དབྱར་ཁའི་གྲོས་ཆོག་ས་

ཚུགས་མུས་ཤེད། བཀའ་སློན་ནམ་གཉིས་ནས་གྲོས་ཚོགས་ལ་ཀྱུ་ནག་ཏུ་བྱིན་པར་ཀྱི་མི་ཡག་ཏུ་བྱིན་
འདུག ང་ཚོས་ལྷགས་ཚག་དབུལ་བ་ཡིན་གསུངས་པ་ལས་དོན་གནད་སྒྲོར་གསལ་པོ་གསུངས་
མེད། དོན་དུ་བོད་རང་སློང་ལྗོངས་ཡོང་ཐབས་ཀྱི་བོད་པའི་ལྷགས་ཚག་དེ་དབུལ་བ་ཡིན་པ་ཤེད། །

༡༩ དེ་རྗེས་ཕྱི་ཟླ་༥ ནང་བཀའ་སློན་གསུམ་ལྷི་ལིར་ཆེད་ཐེབས་ཀྱིས་དོན་ཁང་ནང་མ་
བཞུགས་པར་ཟ་ཁང་ཆེན་པོའི་ནང་བཞུགས་ནས་ཀྱི་མིའི་གཞུང་ཚབ་ཁང་དུ་ཐེབས་ཏེ་བཀའ་མོལ་
གསུང་སྐབས་དེར་བཀའ་སློན་གྱི་བ་བསྟན་འཛིན་ནམ་ཀྱུ་ནས། ཀྱི་མིར་ང་ཚོས་བོད་རང་ལྗོངས་
ཁས་ལེན་བྱེད་དུས་བྱེད་རང་ཚོས་ངོས་ལེན་མ་བྱས་ན་རྗེས་སུ་ཀྱུ་ལྷི་ལིར་ཅུས་ཤུགས་ཀྱི་འོག་ནས་
བྱེད་རང་ཚོ་ཁག་པོ་ཡོང་གི་ཤེད། ཅས་དོན་དུ་རང་སློང་ལྗོངས་རག་ཐབས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཀྱི་མིར་སྡིག་
ར་བསྐྱལ་བ་ཤེད། ཀྱི་མི་གཞུང་ཚབ་ནས་བོད་རང་སློང་ལྗོངས་ཡོད་ཡོད་པ་ཤེད། བྱེད་རང་ཚོ་ལོག་
ན་འགྲིགས་ཀྱི་ཤེད་བརྗོད་པ་ལས་རང་སློང་ལྗོངས་ཅིས་བྲུང་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་མ་བྱུང་ཞེས་སོགས་
གསུངས་ཤིང་གནད་སྟེ་མདོ་དོན་ཀྱི་མིས་འབྲི་ཆུ་ཤར་ཅུབ་སོགས་བཅད་པའི་བོད་རང་སློང་ལྗོངས་
ཡང་ཅིས་སློང་ཀྱི་ཁས་ལེན་མ་བྱས་པས་སློ་ཐག་ཆོད་པ་དེ་ཤེད། ང་ཚོ་ཆུ་བཞི་སྐང་དུག་གཙོས་ང་
དང་ང་འདྲ་བ་དག་ལ་མི་མ་དགོས་བྱི་ཡི་གས་ལ་མི་བཅི་བ་དེ་དག་ལ་མི་རབས་ནས་བརྗོད་ཐབས་
མེད་པའི་སློ་ཕམ་ཆད་ལས་འདས་པ་ལོས་ཡོད། འདི་ཡན་ཀྱུ་དམར་དང་འབྲེལ་བའི་སྒྲོར་སྒྲིང་དོན་
ཅམ་ཡིན། །

༢༠ འོ་ན་གོང་མིང་ཏང་གི་དགཞུང་དང་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ལ་གཞུང་དམངས་གཉིས་
ཀས་འབྲེལ་བ་བྱེད་སྟངས་སྒྲོར་ང་ཚོས་ཤེས་ཆོད་ལྟར་བཤད་ན། ༡༩ ལོ་ནས་ཐེ་ཕན་གྱི་དགཞུང་

གིས་བོད་རྒྱ་ཁོངས་སུ་འཛིན་པའི་སྤྱི་དབུ་ལ་རྒྱ་དམར་ནག་གཉིས་དག་བོ་བྱ་མེད་ཡིན་པས་ངོ་
 གློད་ངོས་འཛིན་གསལ་པོར་བྱས་པ་དེ་ལྟར་ནའང་། མི་ལོ་༣༠ ཅམ་སོང་བའི་རྗེས་སུ་བོད་སྐད་ལས་
 ཁུངས་ཀྱི་བྱ་བ་ཁོངས་འབྲེལ་ཡོད་གསང་བའི་ལས་ཁུངས་བརྒྱད་ལོ་མང་རིང་དངུལ་ཕོན་ཆེན་གློག་
 ཟས་བྱས་པ་དངོས་ར་འབྲོད་ཐོག་གནས་ལུགས་དཀར་ནག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཤེས་གསལ་རེད།
 མ་

༡) ཆེས་མཐོའི་རྒྱན་ལས་ཆོགས་འདུའི་ཐག་གཅོད་གསལ་བསྐྱགས་ནང་ཐེ་ཕན་དང་
 འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་སྡེ་ཁག་༣༩ ལ་ཞིབ་འཇུག་ཆེད་ཆོགས་རྒྱུད་བཙུགས་པ་བཅས་གཙམ་བཞག་
 བྱས་ཐོག་གློག་ཟས་བྱས་པའི་དངུལ་འབབ་ཕྱིར་སློག་བྱ་རྒྱ་གསལ་བར་ལག་ལེན་བཀའ་རྒྱ་ལྟར་
 བཞག་ད་དུང་དེ་རྗེས་དངུལ་སྤངས་ཡོད་པ་དེ་རེད། །

༢༩ མདོ་སྟོད་སྤྱི་འབྲུས་ཁྲི་འདུ་དཔོན་འཆི་མེད་རྣམ་རྒྱལ་དང་མདོ་གཉེར་གསེར་དགའ་
 གཉིས་ནས་མི་ཁ་ཤས་ཀྱིས་ཐེ་ཕན་གྱི་དངུལ་སྤངས་པ་དང་། མི་རེ་བྱུང་གིས་གློག་ཟས་བྱས་པ་
 བཅས་འགྲིགས་མེད་པའི་ངོ་རྒོལ་གསལ་བསྐྱགས་བྱས་པའི་ཉེར་ལེན་གྱིས། བདེ་དུང་བཀའ་སློན་
 བསྟན་འཛིན་རྣམ་རྒྱལ་ལུགས་འདུག་ཐོག་བདེ་སྤྱང་གསང་ལས་པ་གསར་འབྱོར་བ་མགོ་མ་འཇུག་
 པ་དེ་ཆོར་རྒྱུད་སྤྱལ་ངན་སློབ་ཀྱིས་ཁོང་གཉིས་ལ་མདོ་སྟོད་མི་མང་གིས་ཡིད་ཆེས་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་
 ཡོད་བཞིན་པའི་མུར་ནག་མེད་སྟོན་འཇུགས་ཀྱིས་སློག་ཉན་གཏོང་རྒྱ་ཡིན་ལུགས་སྐྱགས་གསལ་
 བསྐྱགས་ངོ་རྒོལ་གྱིས་མཐུན་དགུ་བཙུགས་ཟེར་བའི་ཆོགས་པ་གཙུགས་སུ་བཙུག་པ་དེ་རེད། །

༣༩ ཕྱི་རྒྱལ་དུ་ཡོད་པའི་བོད་མི་ཞིག་ནས་བོད་མིའི་བུ་ཕྱག་སློབ་ཡོན་ཆེད་ཨ་སློར་ ༢༥༠༠

ཞལ་འདེབས་འབུལ་རྒྱུ་ཡོད་ལུགས་ཁུས་སྟབས་སྟོབ་སྟུག་ལ་རོགས་རམ་བྱ་མཁན་མང་པོ་ཡོད་
 པས་དགུ་བཅུ་གསུམ་གྱི་ཚོགས་པར་སྤྲད་ན་ཡག་གི་རེད་ཅེས་སྤྲད་དུ་བཅུག་པ་དང་། ད་དུང་གཞུང་
 རས་དངུལ་མང་པོ་གནང་བ་མ་ཟད་ཚུ་སྐད་སྒྲིག་འཇུགས་འདི་མེད་པར་བཟོ་རྒྱ་གལ་ཆེ་རེད་ཅེས་
 ཁོ་རང་འགོ་འཛིན་ཚོས་ཤེས་མུས་སུ་ཡོད་པ་འདི་རེད། །

༡༥ ༡༩ འཇི་དགུན་ཁའི་གོས་ཚོགས་ཐོག་བཀའ་ཤག་ལ་ཚོགས་གཙོས་ཐེ་མན་དང་
 འབྲེལ་བ་བྱེད་ཚུགས་སྒྲོར་ལ་གསལ་བ་ཤད་དགོས་གསུངས་པར། བཀའ་ཤག་ནས་ཆེས་མཐོའི་
 རྒྱན་ལས་ཀྱིས་ཐག་ཚད་གནང་བ་དང་། བོད་སོག་ལས་ཁུངས་དང་བོད་གཞུང་ཐད་ཀར་འབྲེལ་བ་
 ཡོད་ལུགས། ཅང་གེ་ཤེའི་བུར་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་བརྒྱད་སྟོན་ཁྲོད་ཚན་བཞི་ལ་བོད་སྐུལ་ཆེད་
 རྒྱ་ཚབ་མི་གཅིག་བཏང་ཡོད་གསུངས་པ་དེ་ཀྱན་བཟང་སྒྲ་མ་རེད། དེའི་ལན་དུ་བོད་སོག་ལས་
 ཁུངས་ནས་ཀྱན་བཟང་སྒྲ་མར་བརྒྱད་བཀའ་ལན་དོན་ཚན་བཞི་སྐུལ་བ་དེ་རྒྱ་བྱབ་དུ་གསལ་
 བསྒྲགས་གནང་བ་དེ་རེད། བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ནི་གཞུང་གི་འབྲེལ་བ་བྱེད་ས་ལེགས་པ་ཞིག་དང་
 གཞན་གྱི་འབྲེལ་བ་བྱེད་ས་ཉིས་པ་གཅིག་བཅས་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ལེགས་ཉིས་གཉིས་ཡོད་
 དམ། དེ་ཡོད་ན་དྲང་པོ་རེད། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གནད་འགན་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་སྲིད། དེ་མིན་རྒྱ་མཚན་
 གཞན་མཐོང་བྱབ་པ་མེད། །

༡༦ གོ་མིན་ཏང་སྲིད་གཞུང་ཡག་པོ་ཞིག་ཡིན་ཟེར་ནས་ཟུར་དུ་བཞག་སྟེ་བོད་སོག་ལས་
 ཁུངས་དེ་སྟོན་ཆ་ཆེ་བའི་ལྷ་ཚུལ་ཞིག་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད་ནའང་། ད་བར་གཞུང་གི་རྒྱ་དམར་དང་འབྲེལ་
 བ་བྱེད་ཡུལ་གྱི་བྲན་ཏང་གིས་འཐབ་ཚུགས་གཅིག་གྱུར་དང་མི་རིགས་ལས་ཁུངས་གཉིས་རེད།

དེ་གཉིས་དང་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ཁྱད་པར་མེད། ད་དུང་མི་རིགས་གཞན་དང་མི་འདྲ་བ་བོད་
 སོག་གཉིས་ལ་དམིགས་བསལ་གྱི་ཆིངས་ཡིག་བྱུང་དུ་བཞག་དགོས་པ་དང་། སོག་པོ་རང་བཙན་
 དུ་གྱུར་ཡོད། འོན་པོད་སོག་ལས་ཁུངས་ཟེར་བ་དེ་གཞན་ལས་སྤྲུག་པ་ཞིག་ཡིན་དཔང་དུ་བཏང་
 བ། བཀའ་སློན་ཁྲི་པ་རྒྱ་ལོ་དོན་འགྲུབ་ཐེ་མན་དུ་ག་དུས་ཕེབས་ན་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་མ་གཏོགས་
 འབྲེལ་གཏུག་བྱ་ཡུལ་གཞན་བྱུང་མེད། སྤིང་འཛིན་དང་སྤིང་སློན་མཇུག་ན་འང་བོད་སོག་ལས་
 ཁུངས་བརྒྱད་ནས་རེད།

༡༥ ཐེ་མན་ལ་འབྲེལ་གཏུགས་སྐྱེ་ཆབ་མི་འགྲོ་གསུམ་བཅོས་ཡོད་ཁོངས་ནས་བོད་དོན་
 ལ་ལྟ་བ་མཐོགས་པོ་ཡོད་མཁན་ལྷོ་དོན་དུང་ཆེ་འཇམ་དཔལ་ཆོས་བཟང་ཐབས་ཤེས་དུ་མས་བྱུང་
 བཞག་ཐོག་བཀའ་སློན་ཁྲི་པ་རྒྱ་ལོ་དོན་འགྲུབ་མཆོག་དང་དུང་ཆེ་སྐལ་བཟང་རྒྱལ་མཚན་གཉིས་
 ཐེ་མན་ལ་ཕེབས་དུས། བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་བཀོད་སྒྲིག་སྡེ་ལེན་དང་། སྡེ་ཤུལ་བྱས་ཐོག་དོན་
 གནད་འདི་ཡིན་སྡེ་གཅིག་མེད་པར་དཔུལ་དང་དངོས་པོ་གཞུང་སྒྲེར་གཉིས་ཐོག་དུ་སྒྲུངས་ནས་སྒྲེར་
 གྱི་དངོས་པོའི་སྒྲེར་རྒྱ་གར་གྱི་བྲིམས་འགལ་དུ་གྱུར་པའི་སྟན་གྲགས་དང་གྲོས་ཆོགས་ཐོག་སྤྲོད་
 རྟོག་ངོ་ཆའི་རང་བཞིན་ཅན་མང་དག་བྱུང་ཡང་ཐག་གཅོད་འདི་ཡིན་མེད་པ་རེད།

༡༦ སྤྱི་འབྲུས་གྲོས་ཆོགས་ནང་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་དང་འབྲེལ་བ་བྱེད་མི་ཆོག་པ་
 དང་། དཔུལ་ལེན་མི་ཆོག་པ་བཅས་གྲོས་ཆོད་དོན་ཆན་བཞི་ཡོད་པ་དེ་དང་འགལ་བ་ཞིག་རེད། དེར་
 བརྟེན་འགལ་འཛུལ་བྱུང་པའི་བཀོ་སྤྲོད་སྐབས་གྲོས་ཆོད་ལ་ཏ་ལས་ཀྱི་མ་རེད། སྤྱི་གྲུ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལྟ་
 སུ་རེད། དེ་བས་ཆབ་སྤིང་གནད་དོན་གཟི་བརྗེད་ཅན་འདི་ལྟ་བུ་གལ་ཆེ་གི་རེད་ཟེར་བ་སོགས་སྤྲོད་

ཚུད་མང་པོ་བྱས་མཐར་སྦྱི་འབྲས་གྲོས་ཚད་དང་འགལ་བའི་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་དང་འབྲེལ་བ་
བྱས་པ་དང་། དངུལ་དངོས་སྤངས་པ་འགྲིགས་མིན་གྱི་མང་མོས་འོས་བསྐྱར་བྱེད་སྐབས། འགྲིགས་
མི་འདུག་ཟེར་མཁན་རྣམས་ཕམ་པ་དང་། འགྲིགས་འདུག་ཟེར་མཁན་རྣམས་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་པར་
བརྟེན་སྦྱི་འབྲས་གྲོས་ཚད་ཅིས་མེད་དུ་གྱུར་པ་རེད། །

༡༥ དབྱས་གཙང་སྦྱི་འབྲས་ཀླུ་ཚོས་འཕེལ་ནས་སྦྱི་འབྲས་གྲོས་ཚད་སྦྱི་འབྲས་ནས་བཙུ་
མེད་བྱས་པ་བྲིམས་འགལ་དང་དོན་འགལ་གཉིས་ཀ་རེད། དེས་ན་སྦྱི་འབྲས་གྲོས་ཚད་བཙུ་མེད་
བྱས་པ་དེ་འགྲིགས་མིན་ལ་རྒྱལ་ཡོངས་མི་མང་འོས་བསྐྱར་བྱ་དགོས་པའི་གྲོས་འཆར་གཏོན་པ་རེད།
རྒྱལ་ལྷན་གྱི་གྲོས་འཆར་དེ་དོན་རྒྱལ་ཡོངས་མི་མང་ལ་འོས་བསྐྱར་བྱ་དགོས་ཟེར་བའི་སྦྱི་འབྲས་འོས་
བསྐྱར་བྱ་སྐབས་འོས་བསྐྱར་དགོས་ཟེར་མཁན་ཕམ་པ་དང་། འོས་བསྐྱར་མི་དགོས་ཟེར་མཁན་རྣམས་
རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་པ་རེད། བཀའ་ཤག་དང་གྲོས་ཚོགས་གཉིས་ཀའི་ནང་སྤྱི་བྱས་ཀྱི་ལངས་སྤྱོད་གས་
ཤུགས་ཆེ་ཆུང་། གཏིང་ཟབ་ཞན་ངེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་མིན་དང་། མང་སྡེ་ཁུངས་གས་བརྟན་ཐབས་མེད་
པའི་ཐག་གཙང་མ་ཚོད་པ་རེད། རྗེས་སུ་ཚོགས་གཙོས་བ་རེ་བོ་རེ་བྱས་ཏེ་གྲོས་ཚད་རང་གནས་ཡིན་
ཁུལ་གསུངས་པ་རེད། དེའང་སྤྱི་བྱས་ཆུང་ཆུང་ཞིག་རེད། ཡིན་མིན་གསལ་པོ་མི་ཡོང་བའི་སྤྱི་
བྱས་དེས་མང་ཚོགས་མགོ་མྱོངས་ནས་སྤྱི་དགོས་ཐུག་གི་ཡོད་པ་དེ་རེད།

༡༦ ཐེ་ཕན་གྱི་དངུལ་སྤངས་པ་དེ་ལམ་སང་བཀའ་ཤག་ནས་དངུལ་ཅིས་ཁོངས་གཏོང་
སྟེ་རྟོག་སྒྲིང་ཡོང་མི་ཐུབ་པར་བྲིམས་མཐུན་གཏན་འབེབས་ཡོང་ཐབས་བཞོས་པ་ལྟར་སྦྱི་འབྲས་ཀྱི་
ངོས་ལེན་བྱས་པ་དེ་རེད། བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་དངུལ་སྤངས་པ་དེ་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་དངུལ་ཅིས་

ནང་གཏོང་བ་ཡིན་དུས་སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་གྲོས་ཚོད་རང་གནས་ཡིན་མིན་དེ་མཐོང་དོགས་ཀྱི་ཡིལ་བ་
དང་། མ་མཐོང་དོགས་ཀྱི་ཁྱུ་མར་སྤྲར་ཟེར་བ་ལྟར་རེད། །

༣༠ བཀའ་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་བསྐྱབས་ནང་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ཟེར་བ་ནི། བོད་ཀྱི་
ནག་གི་ཆ་ཤས་སུ་འཛུགས་སྐྱུའི་ངན་བྱས་ཀྱི་ཕྱང་གཞི་ཡིན་པ་ཆང་མས་ཤེས་གསལ་དང་། དེ་ལ་
བོད་གཞུང་ཕྱོགས་ནས་ངོས་འཛིན་ཅུ་བ་ནས་གནང་རིགས་བྱུང་མེད་གསུངས་འདུག་ཀྱང་དོན་
དངོས་སུ་ཕྱག་ལེན་གོང་གསལ་ལྟར་མ་ཟད། འདི་ལོ་བཀའ་སློན་ཀྱི་ལོ་དོན་འགྲུབ་དང་བཀའ་སློན་
བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱལ། རྩེ་ཆེ་སྐལ་བཟང་རྒྱལ་མཆོན། དམིགས་བསལ་ང་མོད་བྱ་འཛིགས་
མེད་བཅས་བོད་ཀྱི་ཆེས་མཐོའི་མི་སྣ་རྣམས་གཅིག་ཤོར་གཉིས་ཤོར་གྱིས་ཐེ་ཕན་དུ་བྱ་ངང་པ་མཆོ་
ལ་འདུས་པ་ལྟར་ཕེབས་པ།

༡ བོད་སོག་ལས་ཁུངས་བརྒྱད་མཐོང་ཆེན་ལག་འཁྱེར་མི་ཟ་སྤངས་པ་དང་།

༢ ཟས་སོང་རིན་པ་ཡོངས་ཚོགས་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ནས་སྤངས་པ།

༣ བསུ་སྤེལ་དང་སྒྲི་ལེན་བཅས་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ནས་བྱས་པ།

༤ སྤྱི་སློན་མཇུག་འཕྲད་གནང་ཀྱི་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལས་བྱེད་བཅོ་ལྔ་ཆེ་རིང་
གིས་བྱས་པ།

༥ སྤྱི་སློན་མཇུག་འཕྲད་སྐབས་ང་ཆོའི་སྐུ་ཚབ་ཆོ་དང་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཆེས་
མཐོའི་མི་སྣ་ལས་སུ་གཅིག་མེད་པ། །

༦ སྤྱི་སློན་ནས་ཡགོང་ས་ཆེན་པོ་ཐེ་ཕན་དུ་ཕེབས་འདོད་ཡོད་གསུངས་པ་དེར་ཉ་ཅང་

དགའ་པོ་བྱུང་། ང་ཚོས་གྲུས་བསུ་དང་ཕེབས་སྒྲིག་ཟབ་རྒྱས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན་ཅེས་དང་། གླུ་ཚབ་ཞིག་ཀྱང་
 ཐེ་ཕན་དུ་བཞག་ན་ཡག་པོ་རེད། གལ་ཆེན་པོ་རེད། ཕན་ཐོག་ཡོང་གི་རེད། ཞིབ་ཕྲ་བཀའ་མོལ་
 ཁོང་རྣམ་པ་དང་གནང་། ཁོང་རྣམ་པ་ངའི་ལས་ཁུངས་ཀྱི་མི་རེད་ཅེས་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་མི་
 རྣམས་ངོ་སྤྱོད་བྱས་འདུག་པ་དེ་ལོགས་སོ་བྱུགས་རྗེ་ཆེ་ཟེར་བ་ལས་གཞན་གང་ཡང་ཕར་གསུངས་
 མེད་པ། །

༧ རྟོག་ཏུ་ཅང་ཟེར་བ་སྤྱིད་འཛིན་དང་སྤྱིད་སྟོན་གྱི་སྟོབ་སྟོན་པ་རེད་ཟེར་བའི་སྐད་
 གྲགས་ཅན་དེས་ང་ཚོའི་ཆེས་མཐོའི་མི་སྣ་རྣམས་ཕེབས་མ་ཐག་ད་བར་ངས་འབྲེལ་ལམ་བྱས་པའི་
 ལས་འགན་འགྲུབ་པ་རེད། ད་ཆ་བྱིད་རྣམ་བཀའ་མོལ་གནང་རྒྱུ་རེད། རྒྱུ་གྱི་ལས་འགན་ཁུར་
 མཁན་ཁོང་རེད་ཅེས་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་འགོ་འཛིན་ཅང་ཅུང་ཡིང་ངོ་སྤྱོད་བྱས་པ།

༨ གླུ་ཚབ་སྟོན་མ་རྒྱུ་ལོ་དོན་འགྲུབ་དང་། གླུ་བཟང་རྒྱལ་མཆོན་གཉིས་ནས་གཟུགས་
 མཐོང་སྟོག་བརྟན་གཉིས། གསེར་ཐག་གཉིས། ཚ་སྟོག་སྒྲམ་གཉིས་སོགས་གཞུང་གི་མ་ཡིན་པ་
 སྐར་རྒྱ་བྲིམས་འགལ་བྱུང་བ་དེ་དག་ཁོང་གཉིས་ཀྱི་ངོ་ཚ་ཁ་སྐྱེངས་ཀྱིས་སུའི་ཡིན་མ་ཤེས་ཁུལ་བྱས་
 པའི་བཅའ་ལག་རྣམས་གང་ཡིན་གང་བྱས་འདྲི་ཅུད་བྱ་ཡུལ་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་མ་གཏོགས་མེད་
 པ་དང་། བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ནས་ཁོང་རྣམ་གཉིས་བཞུགས་ཁང་ནང་ཡོད་སྟབས་ང་ཚོས་ཆབས་
 ཅིག་ཕར་གཏོང་བ་ཡིན་ཟེར་ལུགས་བཅས་མདོ་དོན་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་མ་གཏོགས་འབྲེལ་བ་
 བྱ་ཡུལ་སུ་གཅིག་མེད་པ་དེ་དང་བརྒྱུད་རེད། དེ་ལྟ་བུ་བྱེད་བཞིན་དུ་ད་དུང་ང་ཚོར་རྟོག་བྱ་ཆེད་བཟོ་
 བྱས་པ་དེ་ག་རེ་ཡིན་ནམ། ང་ཚོས་གོས་གཞི་ཕྱིར་འཐོན་བྱས་ནའང་མི་འགྲིགས་པ་གང་ཡིན་ནམ།

༣༡ བཀའ་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་བསྐྱབས་ནང་མང་ཚོགས་ཀྱི་གོང་གསལ་ལྟར། ཐེ་ཕན་
 སྤྱིད་གཞུང་ནས་འདས་པའི་མི་ལོ་ ༣༥ རིང་བཅན་བྱོལ་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་དོན་མེད་ཀྱི་རྟོག་
 འཛིངས་སུ་འབྱུང་བཅོས་ཏེ་བོད་ཀྱི་རྩ་དོན་ལ་དངོས་ཤུགས་ནས་གཞོད་རྒྱུ་ཡོང་དང་ཡོང་བཞིན་
 པར་བརྟེན། ༡༩༩༠ ལྷ་ ༩ ཚེས ༥ ལ་བཞག་པའི་ཆེས་མཐོའི་རྒྱུན་ལས་ཀྱིས་རྒྱས་བཅད་གཞིར་
 བཟུང་ཐེ་ཕན་གཞུང་གི་ཆེས་མཐོའི་མི་སྣ་མཉམ་ཐད་ཀར་འབྲེལ་གཏུགས་ཀྱིས་ཐེ་ཕན་སྤྱིད་གཞུང་
 དང་། བཅན་བྱོལ་བོད་གཞུང་དབར་འབྲེལ་ལམ་ཚད་ལྡན་ཡོང་ཐབས་དང་ཞེས་དང་། བོད་མིའི་
 སྤྱི་ཚོགས་ནང་ཡོད་པའི་དོན་མེད་ཀྱི་རྟོག་འཛིངས་རྣམས་སྤྱི་འབྲུས་ལྟན་ཚོགས་ཀྱི་ཕྱགས་འདོད་
 ཁེངས་ངེས་མ་བྱུང་བར་གཏན་འཇགས་འབྲེལ་ལམ་བཅོ་ཐལ་མི་འབྱུང་བ་དགོས་རྒྱུ་ཞེས་
 དང་། འབྲེལ་ལམ་བཟང་པོ་ཡོང་ཐབས་ཀྱི་ཆ་རྒྱུན་གཙོ་བོ་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་བརྒྱད་འབྲེལ་ལམ་
 མ་དགོས་པར་ཐད་ཀར་སྤྱིད་འཛིན་ནམ། སྤྱིད་སློན་ལས་ཁུངས་བརྒྱད་འབྲེལ་ལམ་ཡོང་ཐབས་དང་
 ཞེས་གསུངས་འདུག་པར་དེ་ཚའི་ཐད་ང་ཚོས་བཤད་ན། །

༡ འདས་ལོ་ ༣༥ རིང་སྤྱི་ཚོགས་ནང་རྟོག་འཛིངས་བྱུང་བ་རྣམས་དོན་མེད་ཡིན་པ་ངོས་
 འཛིན་བྱེད་ཀྱི་མེད་ཀྱང་། བཀའ་སྤྱི་གཉིས་ཀྱིས་ལོ་ཤས་ཚུན་སྤྱི་ཐེ་ཕན་སྤྱིད་མེད་ཡིན་ལུགས་
 གསུངས་པ་དེ་མི་མང་པོ་སློ་པམ་ཆེ་བ་དང་། མང་པོའི་བསམ་སློབ་ངོས་འཛིན་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་ཕྱིན་
 ཡོད་པ། ། ༢ ཆེས་མཐོའི་རྒྱུན་ལས་ཀྱི་རྒྱས་བཅད་གཞི་བཟུང་ཐེ་ཕན་དང་འབྲེལ་བ་བྱ་རྒྱ་ཟེར་བ་
 དེས་བོད་དམངས་གཙོའི་གཞུང་གི་སྤྱི་བྱས་གཏན་འབེབས་བྱས་པ་གསལ་རྟོགས་བྱུང་

༣ བོད་མི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ཡོད་པའི་དོན་མེད་ཀྱི་རྟོག་འཛིངས་རྣམས་སྤྱི་འབྲུས་ལྟན་ཚོགས་

གྱི་ཐུགས་འདོད་ཁེངས་ངེས་གྱི་སེལ་ཐབས་གིས་མ་བྱུང་བར་གཏན་འཇགས་འབྲེལ་ལམ་བཟོ་ཐལ་
 མེད་ཅེས་པའི་གྲོས་ཚེད་དགོངས་དོན་ཡགོང་ས་མཆོག་གི་ཕན་དུ་ཐེབས་རྒྱུ་དང་། ཐེ་ཕན་དུ་སྐྱེ་ཆ་བ་
 ལས་ཁུངས་འཇུགས་རྒྱུ་དགོངས་མཐུན་བྱུང་བའི་གསལ་སྒྲགས་བཀའ་ཤག་གིས་གསུམ་བཅུའི་
 དུས་དྲན་ཐོག་གནང་ཡོད་སྟབས། གཏན་འཇགས་འབྲེལ་ལམ་ཡིན་པས་སྤྱི་འབྲས་ལྟན་ཆོགས་གྱི་
 ཐུགས་འདོད་ཁེངས་ཡོད་པ་གསལ་པོ་མཆོན་ཅིང་། དེར་མ་ཟད་སྡེ་ཁག་ ༣༩ ལ་ཞིབ་འཇུག་ཆོགས་
 རྒྱུ་སྒྲིབ་བརྒྱབ་པ་དང་། ཐེ་ཕན་གྱི་རྒྱུ་དངོས་བཅས་སྤངས་པར་གྲོས་ཆོགས་གྱི་མང་མོས་རྒྱལ་ཁ་
 ལེན་པ་བཅས་སྤྱི་འབྲས་ལྟན་ཆོགས་ཐུགས་འདོད་ཁེངས་ངེས་པ་ཕྱི་ནས་ཀྱང་གསལ་པོ་མཐོང་
 ཐུབ། །

༣ བོད་སོག་ལས་ཁུངས་དང་འབྲེལ་ལམ་མ་དགོས་པར་ཞེས་གསུངས་འདུག་ཀྱང་། གོང་
 ཁུས་ལྟར་སྐྱེ་ཆ་བ་སྡེ་ཁག་ཐེབས་ཆེད་གྱི་འབྲེལ་ལམ་བྱ་ཡུལ་དང་། རྒྱུ་དངོས་བཅས་ལེན་ཡུལ་བོད་
 སོག་ལས་ཁུངས་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་རེད།

༤ སྤྱི་དྲུག་ལས་ཁུངས་སུ་འབྲེལ་ལམ་བྱས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱང་གོང་ཁུས་ལྟར་བོད་སོག་
 ལས་ཁུངས་གྱི་མི་སྣ་མཉམ་ཆོགས་བྱས་ཐོག་སྤྱི་དྲུག་ནས་ངའི་ལས་ཁུངས་གྱི་མི་རེད་ཟེར་ནས་
 མདོ་དོན་གང་དུ་ཕྱིན་ཀྱང་ཨ་མ་བག་ལེབ་ཆོང་མཁན་གྱི་དཔེ་ལྟར་རེད་ཡོད་པ་དེ་གསལ་པོ་རེད། །

༥ ཡང་བཀའ་སྤྱི་གཉིས་གྱི་གསལ་བསྒྲགས་ནང་ཐེ་ཕན་གཞུང་གི་ངོས་ནས་འདོད་སྤྱི་
 ཁེངས་པའི་ལན་གསལ་བྱེད་ལམ་བདེ་བ་ཞིག་ད་དུང་ཡང་མ་བྱུང་སྟབས། ད་ལྟའི་བར་སྤོང་གྱི་ཐག་
 གཅོད་གཞིར་བཟུང་བཅོན་བྱོལ་བོད་གཞུང་དམངས་གཉིས་ཐད་ནས་ཐེ་ཕན་གཞུང་ནང་འབྲེལ་

ལམ་གཏན་འཇགས་གནང་ཆུ་མིན་པའི་སྲིད་བྱུས་གསལ་པོ་ཡོད་བཞིན་དུ་ཆུ་སྐང་ནས་ཞེས་པའི་
 རོན་ནི། ཆུ་སྐང་ལ་རྩོག་གཞི་ཆེད་བཟོ་དང་། ནང་དགྲུག་བྱེད་ཐབས་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་བཀོད་པ་ཞིག་
 ལས་དོན་དངོས་གཏན་ནས་བདེན་པ་མ་རེད། གང་ཡིན་ཟེར་ན་གཏན་འཇགས་འབྲེལ་ལམ་ཟེར་
 བ་དང་། གཏན་འཇགས་འབྲེལ་ལམ་གནང་ཆུ་མིན་པའི་སྲིད་བྱུས་གསལ་པོ་ཡོད་བཞིན་དུ་ཟེར་བ་
 དེ་དག་ད་བར་མང་ཆོགས་སུ་གཅིག་གིས་ཡིག་ངག་གཉིས་ཐོག་ཏུ་གོ་རིག་མ་བྱུང་། ཨ་རི་རྒྱུ་འཕྲིན་
 ནང་དང་། གསུམ་བཙུའི་དུས་དྲན་སྐབས་བཀའ་ཤག་གི་གསུང་བཤད་ནང་། རྒྱ་མདུན་ཆིབས་
 བསྐྱར་དང་རྒྱ་ཆོབ་འཇུགས་ཆུ་གཏན་འཁེལ་བའི་གསལ་བསྐྱགས་ཡང་ཡང་གནང་ཡོད་པ་དེ་རེད།
 ད་དུང་གསལ་པོ་གོ་ཐོས་སུ། ང་མོད་ཆང་གི་པ་བེ་ཅིང་དུ་བཞག་བྱ་ཐེ་ཕན་དུ་བཞག་ཆུ་དབང་ཤུགས་
 བསྐྱར་རེས་ཀྱི་གཏན་འཁེལ་ཡིན་པ་གསལ་པོ་རེད། དེ་ཆོའི་ཁ་འོག་ལག་འོག་ཏུ་ང་ཆོ་བསྐྱད་དགོས་
 རོན་མེད་དུས་ནམ་ཡང་ང་ཆོ་མི་གས་པར་བཞག་བྱི་གས་སུ་ཚུད་ཀྱི་མེད་པ་དང་དཀའ་ངལ་སྤང་
 ཟུག་འོག་ཐར་དུས་མེད་པ་དང་། བར་ལག་བརྟུས་བཟོའི་དབང་འོག་ལས་གྲོལ་མི་བྱུང་བ་གསལ་
 པོ་རེད། རྒྱ་བར་བྱི་གསུམ་དང་ཆེ་སྒ་གང་ཐད་ཁམས་པ་ཆོར་བྱུང་བའི་དཀའ་ངལ་བཤད་ཆོད་མེད།
 ལྷག་བསམ་གྱི་ཐོག་ནས་དཀའ་ངལ་མ་བརྒྱབ་བསམ་པ་མེད་ཀྱང་ཆག་རྟ་པོས་ཟས་སྤྲུག་བོང་བུས་
 བྱར་ཟེར་བ་ལྟར། མདོ་དོན་བཀའ་ཤག་དང་སྤྱི་འབྲས་གྲོས་ཆོགས་བཅས་སུ་ཆུ་དམར་ནག་ལ་འཛིན་
 པའི་སྲིད་བྱུས་ཆུས་ཁུ་མ་དགོས་པར་གོང་གསལ་སྟིང་བསྐྱས་བཀོད་པ་དེ་དང་དེ་འདྲར་བརྟེན། ང་
 ཆོའི་གྲོས་ཆོད་བཞག་པ་དེ་ཐལ་ཆ་དང་ཞོར་འབྲུལ་བྱུང་མེད་བསམ་པ་དང་། དེ་ཡང་མགོ་འགྲོ་སར་
 མཐུག་མཐུད་ཆུ་ཡག་ཤོས་ལ་ཕྱིས་པ་ཡིན། དབང་མེད་ཀྱི་ཐོག་ནས་བོད་ཡུལ་དུ་མ་བྱ་མང་པོར་

གནས་ཡོད་པའི་འབྲི་ཆུ་ཡན་དང་། ཤོ་མདོ་ཚུན། ཚ་ཁ་ལྟོ་ཡན་དུ་ཚད་པའི་བོད་རང་སྤྱོད་ལྟོང་ས་
 ཟེར་པའི་འདི་རག་ཐབས་བྱེད་སར་སྤེལ་ས་དུས་རང་བཞིན་སྤྲོད་ཐབས་བྲལ་ཏེ། ང་ཚོའི་ཚོས་སྤྲོད་
 གཉིས་ཀའི་དབུས་བྲིད་པ་གོང་ས་མཆོག་དང་མགོ་ལུས་ཡ་བྲལ་འགྲོ་བའི་གནས་སྤངས་ལ་འགྱུར་
 ཉན་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་མི་འབྱུང་བའི་དམིགས་ཡུལ་ཞིག་ཟེན་པ་ཡིན། རན་ཚད་ཀྱི་གོམ་བགྲོད་མགྲོགས་
 བོ་སྤོ་ཐབས་སུའང་ང་ཚོས་འགོག་རྒྱུ་མི་འབྱུང་བ་བྱ་རྒྱུ་ལས་མེད་བསམ་བ་བྱུང་། འགོག་རྒྱུ་མ་
 བྱེད་ཅིས་ནང་དོན་གོ་བཀོན་བྱ་མཁན་ཡང་བྱུང་། ང་ཚོའི་གྲོས་གཞི་དེར་བགྲོད་ལམ་མི་ཚད་པའི་
 ཐག་རིང་གི་འགྱུལ་བ་ལྟ་བུ་དང་རྩ་དོན་དང་མི་འགལ་བའི་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་ཡོད། །

བཀའ་ཤག་གིས་སྤྲོད་བྱས་ལྟར་ཐག་གཅོད་མ་བྱུང་གོང་ང་ཚོས་དབང་ཚད་ལས་བརྒལ་
 བའི་ལས་དོན་བྱས་པ་རེད་གསུངས་ཡོད་པ་དེའི་ཐད། བོད་ཀྱི་ཆོས་མཐོའི་མི་སྣ་ཐེ་ཕན་དུ་སྤེལ་
 བསྤྱོད་བྱས་པ་དེ་ཚོས་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་དགོས་དོན་བཤད་སར་གང་ཡང་མ་བྱུབ་པ་དེས་མི་མང་བོ་བྱིན་
 བས་ཞབས་འདྲེན་བསྒྲོན་མར་གྱུར་པ་ཞིག་རེད། དེ་ལྟར་མིན་ན་ཕོ་མ་བྱས་ནའང་བྱས་རབས་བཤད་
 བ་མ་སོད་ནའང་བསད་རབ་བཤད། མ་འཛོན་མ་ཐོན་བཞིན་དུ་བྱས་ཡོད་དང་ཐོན་ཡོད་པའི་སྒྲོར་
 ལ་རིའི་རྒྱང་བསྒྲགས་དང་། གསུམ་བཅུའི་དུས་བྱོན་གསུང་བཤད་ནང་རྩོན་བཤད་དང་རྩིག་བཤད་
 མ་གནང་བར་། ཕར་འདི་བཤད་དང་ཚུར་འདི་བརྗོད། དོན་འདི་དང་འདི་ལ་མ་བགྲོགས་པ་རི་ཡིན་
 གསལ་བོ་གསུང་ན་དངོས་ཡོད་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ལ་ང་ཚོས་ཀྱང་བསམ་སྒྲོ་འཁོར་ལོས་བྱུབ། ང་ཚོའི་
 དབང་ཚའི་འཐབ་རྩོད་བྱས་པ་དང་བྱ་སེམས་མེད་ངེས་ཡིན། བྱེད་རྒྱུ་པས་བྱང་བོ་མ་གསུང་པའི་
 ལན་པ་ལས་ད་བར་མི་ལོ་༣༥ རིང་ང་ཚོས་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ནས་བསྡད་པ་རེད། བཅོན་བྱུལ་བོད་

མའི་ཁོངས་ནས་འབྱོར་ལྡན་དང་། འཛོན་ཐང་ཅན། བཟོ་གྲ་དང་། མ་རྩའི་བདག་པོ་ཕྱི་རྒྱལ་འབྱོར་
 ལྡན་ཁག་དང་། རོགས་ཆོགས་ཁག་ལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་མཁན་མང་པོ་ཞིག་གིས་རྒྱ་དམར་འོག་ཏུ་གང་
 སར་གཞི་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ལས་གཞི་རྒྱ་དང་པ་གཉིས་བཅུགས་བཟོ་བཞིན་ཡོད་པ་དེ་ཆོས་ཁས་ལེན་དང་
 ཆོད་ཡིག་གང་རུང་བཞག་མེད་པ་སྤྱད་བཞིན་ཕྱེད་ལ་བས་རྒྱ་གར་ནང་
 དང་། བལ་ཡུལ། ཕྱི་རྒྱལ་ཡུལ་ཁག་བཅས་ནང་རྒྱ་དམར་དང་ཐད་འབྲེལ་ཐོག་གསལ་སྟོན་ཐུགས་
 སྟོ་ཡང་ཡང་བཏང་བ་དེ་ཆོས་དགོས་དོན་བསྐྱབ་ཀྱི་ཡོད་པ་ལོས་ཤིས། དེས་ཀྱང་མ་ཟད་བཅན་བྱོལ་
 བོད་མིའི་སྟོད་སྒྲར་ནང་རྒྱ་དམར་མི་ངོ་དངོས་སུ་གདན་ཞུས་ཐོག་དགའ་བསུ་ཞབས་གཞས་འབྲབ་
 སྟོན་བྱེད་པ་བཅས་ཀྱི་ཏ་ཅང་ནང་མའི་འབྲེལ་གཤིབ་བྱེད་མཁན་ཆོས་ཁེ་ཕན་སྟོད་རིས་ཀྱིས་ཁས་
 ལེན་དང་ཆོད་ཡིག་བཞག་མེད་པ་སྤྱད་ཤིས། དེ་བཞིན་གཞུང་དང་ཆོགས་པ་མི་སྒྲེར་བཅས་ཀྱིས་ཐེ་
 ཕན་དཔུལ་ར་རྒྱ་ལེན་ལེན་བྱ་སྤྱད་ཡོད་པ་ཆོས་ཀྱང་ཁས་ལེན་དང་ཆོད་ཡིག་མེད་པ་སྤྱད་ཤིས།
 ཁས་ལེན་དང་ཆོད་ཡིག་འགྲིགས་མིན་བཀའ་སྤྱི་གཉིས་ལ་ཞུ་མཁན་སུ་བྱུང་ཡོད་དམ། དཔེར་ན་
 བཀའ་སྟོན་ཁྲི་བ་བསྟན་འཛོན་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་ཨ་རིར་སྟོད་ཁང་གསར་ཉོས་བྱས་པའི་ཁང་རིན་ཏུ་
 གཅིག་ལ་གཉིས་བརྒྱད་ཀྱིས་ཐེ་ཕན་གྱི་དཔུལ་བྲངས་པ་གོ་ཐོས་ཡོད། དེ་ལའང་ཁས་ལེན་དང་ཆོད་
 ཡིག་མེད་པ་སྤྱད་ཤིས། འོན་ཀྱང་ང་ཆོས་གྲོས་གཞི་བཞག་པ་དེ་ལག་བསྟར་གང་ཡང་མ་བྱས་
 གོང་། དགོ་སྟོན་དགོངས་སྒྲུབ་ཞུས་པར་སྟོན་ཆ་གཟིགས་པར་བཞེན་ང་ཆོས་གྲོས་གཞི་ཕྱིར་འཐེན་
 ཞུ་རྒྱུ་བྱས་ཀྱང་ཐུགས་འདོད་མ་ཁོངས་པར་ཕྱིར་ནང་ཡོངས་ལ་རྟོག་བྱ་ཆེད་བཟོའི་གསལ་བསྐྱགས་
 གནང་བ་འདི་ཐད་གྲོས་གཞི་དོན་མཆོན་གསུམ་ལ་ཁག་དཀྱི་ཅམ་ལས། རྒྱ་སྐད་ཆོགས་གཅི་རྣམ་

གཉིས་ཕྱིར་འབྱུང་ཐོག་སྒྲིགས་འཇུགས་ཅུ་གཏོར་ཡོང་ཐབས་ལ་དམིགས་པ་གསལ་པོ་རེད། །

༣༧ བཀའ་སྤྱི་གཉིས་ནས་མདོ་སྟོད་མི་མང་ཁོ་ནར་དོན་ཆན་གཉིས་འདྲི་བསྐྱར་བྱ་རྒྱུ་
ལས་མེད་རུང་ཞེ་འཁོན་སྟོང་ནད་འཛིན་པའི་ཐོག་ནས་གཞོན་ནུ་ལྷན་ཆོགས་དང་། ལུ་མེད་ཆོགས་
པ། ཆིག་སྒྲིལ་ཆོགས་པ། མདོ་སྟོད་ཆོགས་པ། དབུས་གཙང་ཆོགས་པ། མངའ་རིས་ཆོགས་པ།
དགུ་བཅུ་གསུམ་ཆོགས་པ། དཔའ་ཤོད་སྟོ་བཟང་ཉི་མ་ཟེར་བའི་མི་གྲངས་༡༧ ཅན། རིག་སྟོབ་
འགན་འཛིན་སྟོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ། ལྷེ་ལིར་གནས་འཁོད་ཀྱི་ཁོངས་ན་མི་གྲངས་༢༢༠ སྟོར་ཟེར་བ་
བཅས་ཀྱིས། ང་ཆོ་མདོ་ཁམས་ཁུ་བཞི་སྒྲུང་དུག་སྒྲུང་དགུར་འཛིན་ཏེ་ཚོལ་ཡིག་ཆར་བཞིན་འབབ་
པའི་བྱུང་བསྐྱགས་འདི་རིགས་ང་ཆོའི་མི་རབས་ནས་མི་བརྗེད་པར་གདོང་ལེན་བྱ་དགོས་པ་གསལ་
པོར་ཆགས་པ་རེད། བཀའ་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་བསྐྱགས་ནང་རྒྱལ་སྤྱིའི་བྲིམས་དང་འགལ་བ་ཡིན་
ལུགས་གསུངས་འདུག དེ་འདྲ་ཡིན་ན་རྒྱལ་སྤྱིའི་བྲིམས་ཁང་དུ་གཏུག་ན་ང་ཆོས་གྲ་སྒྲིག་ཁུལ་ཆོག་
བྲིམས་འགལ་ཡིན་མིན་དེ་དུས་ཤེས་ཐུབ། ང་ཆོས་གྲོས་གཞིའི་ཡིག་ཆ་ཡགོང་ས་མཆོག་གི་ཕྱག་ཏུ་
འཕུལ་བ་དེ་བཀའ་སྤྱི་གཉིས་ནས་འཇུག་སྒྲིང་ཡོངས་ལ་བསྐྱགས་པ་དང་། ཅིག་ངོས་དང་གྲུང་ངོས་
གང་སར་སྐྱར་བ་དང་། ཟ་ཁང་ཆོང་ཁང་ཁག་ནས་ཡིག་ཆ་བསྐྱགས་མུས་སུ་ཡོད་པ་འདི་རྒྱལ་སྤྱིའི་
བྲིམས་འགལ་ངོ་མ་དེ་རེད། དོན་གྱི་ཆ་ནས་ང་ཆོ་རྒྱ་སྒྲུང་མི་ངོ་རྒྱམས་འགོ་ནས་རིམ་བཞིན་སྟོག་སྟོན་
གཏོང་ཐབས་དང་མིཤ་ལག་དམར་བཟོ་ཐབས། སྒྲིག་འཇུགས་ཅུ་མེད་གཏོང་ཐབས་བཅས་རེད།
ང་ཆོས་གྲོས་ཆོད་ཕྱིར་འཐེན་ཞུ་རྒྱུ་ཞུས་ཀྱང་མ་ཡན་པ་དེས་ར་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ལྷེ་ལིའི་ཀམ་གྱི་མི་
ཁག་གཅིག་གིས་རྒྱ་སྒྲུང་ལས་ཁུངས་གཏོར། སྐུ་པར་ཤེལ་སྟོ་བཅག ཡུ་ཐར་སྟོད་ཁང་གཏོར་བཅོམ་

དང་། མེ་བརྒྱབ་པ་སོགས་བྱས་ཀྱིན་ཀྱག་རེས་ཤོར་ཏེ་བཙོན་འདུག་ཐོག་ཀྱི་གར་གཞུང་གིས་ཚུ་སྐང་
 གི་མི་སློག་དང་། རྒྱ་དངོས་ཁང་ཁུངས་བཅས་སྤྱང་སྦྱོབ་གནང་དགོས་ཐུག་ཡོད་པ་འདི་བཀའ་སྤྱི་
 གཉིས་ཀྱི་བྱབ་བསྐྱགས་བྱས་པའི་ཉེར་ལེན་ལས་བྱུང་བ་རེད། ད་དུང་མུ་མཐུད་རི་ཡོང་སྤྱི་གཉིས་
 གོས་གཞི་འགྲིགས་མེད་ན་ང་ཚོས་ཕྱིར་འཐེན་བྱ་རྒྱུ་ཞུས་པ་ལྟར་གནང་ན་རྒྱ་རྒྱུན་གཞན་བརྗོད་
 དགོས་ཡོང་དོན་ཅི་ཡོད། བྱི་རྒན་གད་ཁྱུག་ཚུད་ན་ཡ་སོ་མི་བསྟན་ཀ་མེད་ལོས་ཡིན། ད་ནི་འགྲོད་
 བ་སྤྱ་ཙམ་བྱས་པའི་མེད། ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་བྱས་པ་ཞིག་ལས་ང་ཚོ་མི་ཁ་ཤས་ཀྱི་ཁེ་ཕན་དུ་བྱས་
 བ་དགོན་མཚོག་དཔང་བཅུགས་མེད། །

མདོ་སྤྱད་ཀྱི་རྒྱལ་ཡིག་ནང་མདོ་ཁམས་ཞེས་པ་མདོ་སྤྱད་མི་མང་ཐག་ཞོར་འབྲེང་དུད་
 བྱས་ལུགས་བཀོད་པར་ངོ་སྤྱོད་བྱ་རྒྱུར། མདོ་ཞེས་པ་འདི་མདོ་སྤྱད་དང་། ཁམས་ཞེས་པ་ནི་ཁམས་
 བ་ཟེར་བའི་མདོ་ཁམས་རེད། དེའང་ཡོངས་གྲགས་ལོ་རྒྱུས་སུ་ཡོད་པ་རེད། ཁྱོད་རྣམ་པས་རི་བོང་
 གནམ་སྤེབ་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཁུར་དགོས་དོན་མེད། རིག་ལམ་སྤྱོད་དགའི་རྒྱལ་ཡིག་ནང་། བཀའ་
 ཟུར་རྒྱལ་ལོ་དོན་འབྲུབ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དོན་རྒྱུན་ལས་བཀའ་སྤོན་གནས་དབྱུང་བྱས་པའི་གོ་དོན་གསལ་
 བོ་ཞིག་གིས་འདུག་འདི་ལ་ཁུངས་སྦྱེལ་ཞིག་རེས་པར་བྱ་དགོས། དེ་ནི་གནད་དོན་ཆེན་པོ་ཞིག་རེད་
 འདུག་པས་ཆེར་རྒྱ་དཔལ་གྱི་མི་བཞིའི་ཤོག་ཁག་ཟེར་བར་ཁག་དཀྱི་བྱས་པ་ལྟར་བྱ་རྒྱུའི་གནས་
 ཚུལ་ཞིག་ཡོང་བཟོ་འདུག་གཞུང་འབྲེལ་ཚགས་ཤོག་ནང་དེ་འདྲ་མེད་པ་བཅས་གང་ལྟར་ང་ཚོས་
 དེ་འདྲའི་ངོས་ལེན་བྱེད་ཀྱི་མེད། བཀའ་སྤྱི་གཉིས་ཀྱིས་ང་ཚོར་རྒྱལ་ཡིག་བྱབ་བསྐྱགས་སུ་ཕྱི་ཟླ་
 ༧ ཚེས་ ༣༡ བར་མདོ་སྤྱད་མི་མང་གིས་བསམ་ཚུལ་ལེན་དུས་དང་། དེ་ན་ཐག་གཅོད་གནང་རྒྱུ་ཡིན་

འདུག་པ་ལྟར་ང་ཚོས་ངང་སྒྲུག་ཁྱུ་དང་། དེ་མཚམས་ང་ཚོས་བསམ་སྒྲོ་ཐག་གཅོད་བྱ་རྒྱུ་ཡིན།
 གདན་ས་ཆེན་པོ་སེར་འབྲས་དགའ་གསུམ་གྱི་ནང་མདོ་ཁམས་ཚུ་བཞི་སྒྲང་རྒྱུག་ཁོངས་གྲུ་རིགས་
 རྣམས་ཀྱིས་གནད་དོན་གལ་ཆེར་ཅིས་ཏེ་གྲུ་འབྲས་སྒྲུ་ཆ་བ་ཆེད་དུ་འདི་གར་མདོ་ཁམས་ཚུ་སྒྲང་
 དབུས་སྤྱི་བྱུ་ཁྱུ་ལས་ཁང་དུ་ཐེབས་ཏེ་གྲོས་གཞི་དོན་ཚན་གསུམ་པོ་ཕྱིར་འཐེན་གནང་དགོས་
 གྱི་རེ་འདུན་འབོད་སྒྲུལ་གནང་བ་ནི། གདན་ས་གསུམ་གྱི་ནང་ཡོད་པའི་མདོ་སྟོད་གྲུ་རིགས་ཀྱིས་ཚུ་
 སྒྲང་ཚོགས་པ་འདི་བསྟན་སྤྱིད་ཅུ་དོན་ཐོག་གལ་ཆེའི་བྱས་རྗེས་ཅན་སོང་སྤྱིག་འཇུགས་ཉམས་ཆག་
 མི་འབྱུང་ཆེད་དང་། གསྒྲུབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལྟ་དགོངས་འགལ་འབྲུག་མི་འབྱུང་བ། མི་མང་
 རང་ཁུལ་འབྲུག་འཛིང་དགྲ་དགའ་གཉེན་སྒྲུག་མི་འབྱུང་བའི་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་གིས་ཚུ་སྒྲང་
 དབུས་ཁྱུ་ལས་དང་། གདན་སའི་རང་རིགས་གྲུ་འབྲས་དབར་ནང་དོན་དའི་སྒྲོར་ཡིག་ཆ་ཟུར་
 འཛིག་ཁྱུ་ཡིན། མདོ་དོན་སྤྱིར་པོ། ང་ཚོ་མདོ་ཁམས་ཚུ་བཞི་སྒྲང་རྒྱུག་གི་སྤྱིགས་འཇུགས་བྱུ་
 ཁོངས་སེར་སྒྲུ་པོ་མོ་ཆང་མ་དེད་དུས་བཅན་བྱོལ་བོད་གཞུང་གིས་ཚུ་དམར་ནག་ལ་འཛིན་པའི་སྤྱིད་
 བྱས་འབྲེལ་ལམ་གནང་སྟངས་ཚུ་དངོས་འབུལ་བཞེས་ཇི་བྱས་གསལ་བོ་དངོས་ཡོད་བདེན་པའི་
 ལམ་ནས་དབྱུད་ཞིབ་ནན་གཏན་གནང་སྟེ་དགོས་མེད་གྱི་སེམས་འཆབ་འཛིགས་སྒྲང་དང་། ཕྱི་ནང་
 གི་རྒྱུག་བྱི་མི་ངན་ལྟ་ལོག་རེ་གཉིས་གྱི་ངན་བྱས་དང་། སྤྱིར་གྱི་དགའ་མིན་དགའ་སྒྲུག་གི་རང་རིགས་
 རང་ཁུལ་དགྲུག་ཁྱེན་ཆེད་བཟོ་བྱེད་བཞེན་པའི་སྒྲུབས་འདིར་སྒྲུང་གྲུང་གིས་མགོ་བོ་མ་སྒྲོངས་པའི་
 ཐོག་བཞུགས་བྱུ་པ་དགོས་རྒྱུ། དེ་ནས་རིམ་གྱི་ཚུ་རྗེ་དྲུངས་ཉ་རེ་གསལ་འགྲོ་རྒྱུ་ཡིན་པ་བཅས་གྱི་
 གསར་བསྒྲགས་སུ། ལྷོ་ལི་མདོ་ཁམས་ཚུ་བཞི་སྒྲང་རྒྱུག་དབུས་སྤྱི་བྱུ་ཁྱུ་ལས་ཁང་ནས་ ༡༧ ཟླ་

ཆོས་ལ། །

ཕྱི་རྒྱལ་མི་སྤྲུལ་ཆུ་སྐྱང་སྤྱི་རྒྱ་སྐྱེར་བདག་བྱས་པའི་ས་ཁང་དངུལ་དངོས་རྒྱམས་སྤྱི་ཐོག་ཏུ་
ཅིས་རྒྱག་བྱེད་དགོས། །

མདོ་སྟོད་སེར་རྒྱ་མི་མང་ལྟན་རྒྱས་མཆོག་གི་སྟན་ལམ་དུ་གསོལ་རྒྱུར། ཉེ་ལམ་སྤྱི་ཟླ་༡༠
ནང་བཞུགས་སྐར་དྲ་རམ་ས་ལར་མདོ་སྟོད་མི་མང་གི་དམིགས་བསལ་ཆོགས་ཆེན་ཟེར་བའི་ཆོགས་
བཅར་བ་ཡོངས་ནས། ཞེས་གྲོས་ཆོད་ཡིན་ཟེར་བའི་གྲོས་གཞི་དོན་ཆོད་གཉིས་པའི་ཆ་པའི་ནང་ཆུ་
སྐྱང་རྒྱན་ལས་ཨ་ཐར་ནོར་བུ་དང། གཤུ་དཔོན་རིན་ཆེན་ཆེ་རིང་ཅན་ནས་ཆུ་སྐྱང་གི་ཡིག་ཆ་དང།
དངུལ་དངོས་རི་ཡོད་རྒྱམས་སྟོག་གྲོང་མེད་པའི་ཐོག་ནས་གྲོས་ཆོད་འདི་བཞིན་བསྟོན་འཛིག་བྱས་
ཉིན་ནས་བཟུང་ཟླ་གཅིག་ནང་ཚུད་མདོ་སྟོད་ཆུ་སྐྱང་དབུས་རྒྱན་ལས་གསར་བ་ཆོར་ཅིས་སྟོད་
དགོས་པ་དང། དེ་དག་དུས་བཀག་ནང་ཚུད་ལག་ལེན་འཁེལ་ཐབས་སུ་རྒྱ་གར་དབུས་གཞུང་
དང། རང་གཞུང་བཅས་པར་སྟན་འཁུར་དུ་འབུལ་རྒྱུ་ཞེས་བཀོད་འདུག་པ་ལྟར་སྟན་འཁུར་ཡང་ཡུལ་
འདུག་དེ་རྗེས་ཡང་བསྐྱར་དྲ་སར་བཞུགས་སྐར་ཆུ་སྐྱང་དབུས་སྤྱི་བྱབ་རྒྱན་ལས་ཁང་ནས་ ༡༩༩༤
ཟླ་ ༡༠ ཆོས་ ༢༠ ལ་ཞེས་ཀླན་མགོ་སའི་མིང་ཐོག་བྱེད་རྒྱམས་ནས་རྒྱན་ལས་གསར་བ་རྒྱམས་ལ་
ཆུ་སྐྱང་ཆོགས་པའི་དངུལ་དངོས་རི་ཡོད་རྒྱམས་ལབ་གྲོང་མེད་པར་ཟླ་གཅིག་ནང་ཚུད་ཅིས་སྟོད་
མཇུག་སྤྱི་ལ་བྱབ་པ་དགོས་གལ་ཆེ་བ་ཡིན། བྱེད་རྒྱམས་ཀྱིས་སྟོགས་མང་པོ་ཞིག་ནས་སྤྱད་བྱིན་
འགྲོད་པའི་གཞི་རྩ་མི་ཡོང་ཆེད་བསམ་གཞིགས་གིས་ཅིས་སྟོད་གནང་སྒོ་རི་ཡོད་འབྲལ་ལ་གནང་
དགོས་ཞེས་ཡི་གེ་བཏང་བུང་། ཁོང་ཆོས་ལས་ཀ་བྱེད་སྟོགས་དང། བསམ་སྟོགས་འཛིན་སྟངས་

ཏམ་པ་དཔའ་ཐལ་དང་། ངན་པ་ལངས་ཤོར། མི་རྒྱ་བཟས་པའི་འདོད་རྩམ་རེ་ཆེ། སྒྱག་པས་རྒྱབ་
བཏེགས་ནས་ཐོབ་ཐང་སྒྲུ་ཙམ་མེད་བཞིན་དུ་ད་དུང་མདོ་ཁམས་རྒྱ་བཞི་སྒྲིང་དུག་ཆོགས་པའི་ཡིག་
ཆ་དང་། རྒྱ་དངོས་ཅིས་ལེན་བསམ་པ་བྱུང་བ་དེ་སྒྲི་རྒྱ་རགས་པ་ཞིག་ལོས་ཡིན། གང་ལགས་ཟེར་
ན། སྒོ་བཟང་ཚུལ་བྲིམས་དང་། སྒོག་ར་དབང་རྒྱལ། གྲགས་པ་དོ་རྩེ། ཐུབ་བསྟན་དཔལ་འབྱོར།
རྟ་གཅེས། རྟ་མགིན་དོ་རྩེ་ཟེར་བ་རྣམས་བོད་མི་མ་རེད། བལ་པོའི་ཆབ་འབངས་གཙང་མ་བཟོས་
ཟིན་པ་རེད། རྒན་མགོ་སེ་དང་། དུམས་པ་སྐལ་ལྷན་ནི་རྒྱ་གར་གྱི་ཆབ་འབངས་རེད། ང་ཆོ་ནི་སྒྲག་
དགའ་ལས་རྒྱག་མཁན་གྱི་བོད་མི་བཙན་བྱོལ་ཤ་སྒྲག་ཡིན། རྒྱབ་ཁབ་ཡོད་པའི་མི་ཁོང་ཆོས་ང་ཆོ་
ལུང་པ་མེད་པའི་བཙན་བྱོལ་བར་ཐུབ་ཆོད་གཏོང་གི་ཡོད་པ་རེད། སྒོ་ཕམ་ཡོད་དེ་འབྱོར་པ་མེད། །

ད་དུང་དེ་བས་གནས་ཆད། སྒོ་བཟང་ཚུལ་བྲིམས་ཁོ་པས་བལ་པོའི་མི་ཁོངས་ཡིན་པའི་
སྒོ་ཤེད་གྱིས་སྒོ་སྒྲིག་དགའ་ངལ་ཡོང་སྐབས་དགའ་སེལ་ཆེད་གཞུང་ནས་བཏང་བའི་རྒྱ་གར་སྒོར་
ཆིག་འབུམ་ཆ་ཆང་༡༩༧༤ ལོ་ནས་སྒྲིང་གིས་ཟ་བེད་བྱས་ཡོད། ལྷོ་མོ་ཆོ་རིང་ཅན་བཙན་ཁང་དུ་
བཅུག་མཁན་བྱི་མ་ནང་བྱེད་མཁན་ཁོ་པ་སྒོ་བཟང་ཚུལ་བྲིམས་ཅན་ཡིན། དེའི་ཡི་དམིགས་ཡུལ་ནི་
སྒོ་སྒྲིག་གི་དབང་ཆ་ཁོ་པས་བཟུང་ཆེད་དུ་རེད། ཁོ་པར་དབང་ཆ་ཐོབ་རྗེས་ལྷོ་མོ་ཆོ་རིང་ཅན་བཙན་
ཁང་ནས་འདོན་ཆེད་དུ་ང་ཆོས་ཏེ་མེད་ཤེས་གསལ་ལ་གཞུང་ནས་བཏང་བའི་རྒྱ་གར་སྒོར་འབུམ་
བཞི་ཁོ་པས་ཟ་བེད་བྱས་པ་མ་ཟད། ད་དུང་ཁོ་པས་བཙན་པ་ཆོ་འདོན་ཐབས་བྱ་རྒྱུའི་ཆབ་ཏུ་རྒྱན་
རིང་བཅུག་ཐབས་བྱས་ཡོད། ཁོ་པར་སྒོ་སྒྲིག་གི་དབང་ཆ་ཐོབ་ནས། ༡༩༥༩ ལོ་བར་སྒོ་སྒྲིག་གི་
བཟོ་བྲལ་ཁག་གི་ཁེ་འབབ་དང་། གདན་བྱིར་འཆོང་བྱས་པས་བར་ཁེ་ཐམས་ཅད་ཟ་བེད་བྱས་ཏེ་བཟོ་

གྲ་སྒྲིལ་བཅུགས་མིང་སྒྲུར་བྱས་པ་སོགས་ད་ཆ་ཁོ་པ་རྒྱལ་ཁབ་ལྟར་བྱ་འགྱུར་ལྡན་གྱུར་ཡོད། བལ་གཞུང་ལ་ཅིས་ཕྱ་རྒྱུན་མ་ཞེ་ཅིག་སྤུལ་ཡོད། སྒྲོ་སྒྲིག་མི་མང་རྣམས་བྲན་གཡོག་ཏུ་བསྐུལ་ཏེ་ལས་སྒྲུབ་ཁོ་ན་ལས་གཞན་གྱི་ཁེ་ཕན་གང་ཡང་མ་སྤྲད་པར་ཁོ་པས་ཟ་བེད་བྱས་པ་རེ་རེ་བཞིན་ཁུངས་སྒྲུལ་བྱ་རྒྱུ་ཡོད། །

སྒྲིག་ར་དབང་རྒྱལ་ནས་བལ་པོའི་མི་ཁོངས་གཙང་མ་བཟོས་ཏེ་མདོ་སྟོད་ཆུ་སྒྲང་གི་རྒྱ་དངོས་མང་ཆོགས་ཀྱིས་དཀའ་ལས་བརྒྱབ་པའི་རུལ་ཆུ་བྲག་ཐིག་གིས་བསགས་པའི་སྒྲིག་ར་ཨ་ན་སྤྱ་ནའི་ཟ་ཁང་གི་ས་ཁང་རྒྱ་དངོས་སྒྲོར་འབུམ་སྟོང་ཕྲག་རི་བ་དེ་ཁོ་པ་དབང་རྒྱལ་སྒྲིལ་གྱི་མིང་ཐོག་ཏུ་བསྐུར་ནས་དབང་རྒྱལ་འཁོར་བཅས་ཀྱི་བདག་དབང་བྱས་ཐོག་ཆུ་སྒྲང་སྒྲིག་ཁོངས་ཀྱི་མི་རྣམས་བྲན་གཡོག་བྲན་ནག་བསྐུལ་གྱི་ཡོད། །

སྒྲིག་རའི་རུལ་གདན་བཟོ་བྱའི་ས་ཁང་བདག་དབང་བལ་པོའི་མི་ཁོངས་བྱས་པ་ནོར་བུ་རྩོམ་སྒྲིལ་ཐོག་མིང་སྒྲུར་བྱས་ཏེ་མི་མང་རྣམས་བྲན་གཡོག་ཏུ་གྱུར་ཡོད། ཀ་ཐ་མན་གྱའི་བཟོ་བྱ་དང་། ཆོང་ལས་ཁང་བཅས་ཁག་བཞི་ཡོད་པ་ཆང་མ་ཁོང་ཆོ་སྤྱགས་གཏོགས་བལ་པོའི་མི་ཁོངས་ཡིན་པ་མི་སྒྲིལ་སོ་སོའི་མིང་ཐོག་ཏུ་བསྐུར་ནས་ཁོང་ཆོར་འཕོ་འགྱུར་རིགས་ནམ་ཡང་མེད་པ་དང་། མང་ཆོགས་ལ་ཁོང་ཆོས་གནང་སྤྱིན་གང་བྱུང་ལས་མེད་པར་གནས་ཡོད། མང་ཆོགས་ནས་ད་དུང་ཁོ་ཆོར་ངོ་སྤྱང་མ་ཐུབ་ན་ཁོ་ཆོའི་གནང་སྤྱིན་དང་ཁ་བྲལ་དོགས་ཀྱི་ཞེ་སྤང་འོག་བསྤད་བཅུག་ཡོད། རོ་གྲིང་དུ་ཆུ་སྒྲང་ཟ་ཁང་གཅིག་ཡོད་པ་དེའང་རྒྱ་གར་མི་ཁོངས་བྱས་པའི་སྒྲིལ་གྱི་མིང་ཐོག་ཏུ་ཡོད། མཐར་ཐུག་གི་བདག་དབང་བྱེད་འཆར་དུ་ཁོང་ཆོས་ཉར་ཡོད། འདི་དག་ལ་ཏེ་བག་ཏུ་སོང་།

གཏན་ནས་མེད། ད་བར་ཁོང་ཚོས་ངན་པ་ཁ་སྒྲིག་ཀྱང་ཉལ་ས་དཔུང་སྒྲིག་གིས་ང་ཚོར་བརྗོད་པའི་
 ཡུལ་ལས་འདས་ཏེ་སྤྲུག་ཁུར་མི་བྱེད་ཀ་མེད་དུ་བསྐྱད་དགོས་བྱུང་། ད་ཆ་རྒྱུན་ངན་གྲོགས་ཤར་གྱིར་
 ཏེ་ཁོང་ཚོས་མདོ་སྟོད་ཚུ་སྐང་གི་བདག་དབང་བཟུང་གི་ཡིན་ཟེར་གྱི་ཡོད་ན། ཅིས་སྟོད་ལེན་བྱེད་
 པའི་ཆ་རྒྱུན་དང་པོ་དེ་ཁོང་ཚོ་བཙན་བྱོལ་བོད་མི་གཙང་མ་བཟོ་དགོས། ཁོང་ཚོ་དེ་སྤྱི་ཁྱེད་ཁབ་
 གཞན་ལ་སྟོ་བཙོལ་མགོ་བཏགས་བྱས་པ་ནོར་འབྱུལ་ངོས་ལེན་གྱིས་གོང་ས་མཆོག་གི་མདུན་དུ་
 འགྲོད་བཤགས་དང་འབྲེལ་སྤྲད་ཕྱིན་ཀྱུ་ཁབ་གཞན་ལ་མགོ་བཏགས་མི་བྱེད་པའི་ཁས་ལེན་དམ་
 བཙའ་འབུལ་དགོས་པ་བཞིན་བྱུང་ན་དང་། དེ་ལྟར་མ་བྱུང་ན་ལྟོ་ལྷགས་ཆ་གི་གྲུ་ཐང་དུ་ང་ཚོ་ཚུ་
 སྐང་བསྟན་སྤྲད་དང་སྤངས་དམག་སྐར་བཙུགས་ནས་བཟུང་ཡིག་ཆ་ཁོང་ཚོ་ཀྱུ་ཁབ་གཞན་གྱི་མི་
 སྐར་ཅིས་སྟོད་བྱེད་ཐབས་མེད། ཚུ་སྐང་གི་ཡིག་ཆ་འདི་དག་བོད་ཀྱུ་ཁབ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་འབྲེལ་
 པའི་ཡིག་ཆ་ཞིག་ཡིན་ལ། ཁམས་པ་ཁྱི་ཕྲག་མང་པོས་བོད་ཀྱུ་ཁབ་བསྟན་ནིད་གྱི་དོན་དུ་ལུས་
 རྒྱུ་སྟོས་བཏང་པའི་གནད་དོན་གྱི་ཡིག་ཆ་ཞིག་ཡིན་སྟབས། ཡིག་ཆ་དེ་རྣམས་ང་ཚོས་རང་ཡུལ་
 སྟོས་བཏང་མ་བྱས་པའི་བོད་མི་བཙན་བྱོལ་བ་ཞེ་ཅིག་གི་སྤྱིལ་འཇུགས་འདི་ནས་སྟོག་ལྟར་གཙུག་
 སྤྲད་གྱིས་བདག་ཉར་བྱས་ཡོད། ཅིས་སྟོད་ལེན་བྱེད་པའི་ཆ་རྒྱུན་གཉིས་པ་ནི། གོང་དུ་གསལ་བཀོད་
 ཡོད་པའི་མདོ་སྟོད་ཚུ་སྐང་སྟེ་པའི་རྒྱ་དངོས་ཁེ་དབང་དེ་དག་ཁོང་ཚོས་ཀྱུ་ཁབ་གཞན་གྱི་མི་ཁོངས་
 ལྷགས་ཏེ་སྟེ་རྒྱ་སྐར་ཟས་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པའི་ས་ཁང་དཔུལ་དངོས་ཆ་ཆང་ཚུ་སྐང་སྒྲིག་འཇུགས་སྟེ་
 ཐོག་ཏུ་ཅིས་རྒྱག་དང་ཅིས་སྟོད་བྱ་དགོས། དེ་ལྟར་བྱུང་ན་ད་ལྟ་ང་ཚོའི་ལག་ཏུ་ཡོད་པའི་ས་ཁང་རྒྱ་
 དངོས་གང་ཡོད་གྲོང་རྫོག་གང་ཡང་མེད་པར་སྟེ་མཚུངས་སུ་ཚུ་སྐང་སྒྲིག་འཇུགས་སྟེ་ཐོག་ཏུ་ཅིས་

སྒྲོད་བྱ་རྒྱུ་འགོག་རྒྱུ་མེད། གང་ཡོད་པ་ཚང་མ་སྒྲིག་འཇུག་སྒྲིག་ཐོག་ཏུ་བྲིམ་ས་མཐུན་དེ་བ་སྒྲེལ་
བྱས་ཟིན་པ་ཞིག་ལས་མི་སྒྲེར་སྲུ་གཅིག་གི་མིང་ཐོག་ཏུ་མེད། གོང་གི་ཆ་རྒྱུན་གཉིས་པོ་ལག་ལེན་
དོན་ལེལ་ཡོངས་ཐབས་སྲུ་བྲིམ་ས་མཐུན་དྲང་བདེན་ཐོག་དོན་དངོས་ཀྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་ཕན་གོག་ས་སྲུ་
ཞིག་གིས་བྱས་ན་དེ་ལ་ང་ཚོས་དགའ་བ་སྲུ་ཡོད། དེ་མིན་ཁོང་ཚོ་རང་ཡུལ་དོར་ནས་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་
ལ་མགོ་བཏགས་མི་ཁོངས་སྲུ་ཞུགས་ཏེ་མདོ་སྟོད་ཆུ་སྒྲང་སྒྲིག་འཇུག་ས་ཀྱི་རྒྱ་དངོས་ས་ཁང་ཏམ་
ཟས་བྱེད་བཞིན་དུ་ཡོད་པའི་མི་ཚོས་ལུག་མགོ་བསྟན་ནས་བྱི་ཤ་བཅོང་ན་དེ་ལ་སྲུ་ཞིག་གི་དོས་ལེན་
བྱ་དོན་མེད། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་ཚང་མས་དྲང་བདེན་གྱི་ལས་ཀ་བྱས་ན་མི་མཐུན་པ་མེད།

ཀན་མགོ་སེ་བྱེད་རང་ནས་བྱེད་རང་ཏ་གོ་ན་ཡག་པོ་རེད། ང་ཚོས་དགྲ་བོ་དང་དམར་
འཛིང་བྱེད་སྐབས་བྱེད་རང་རང་ཡུལ་སྒྲང་ས་ཏེ་རྒྱ་གར་དུ་སླེབས་ནས་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་ལ་མགོ་
བཏགས་ཟིན་སྟབས་ང་ཚོ་བཅོན་བྱོལ་བའི་སྒྲིག་འཇུག་ས་ལ་དབང་འཛིན་བྱེད་པའི་ཐོབ་ཐང་མེད།
ཡང་ན་བྱེད་རང་གིས་དགའ་ལས་བརྒྱབ་སྟེ་མིང་ཐོག་ཡོད་པའི་སྤྱ་ཆའི་ས་ཁང་དེ་དག་ཆུ་སྒྲང་སྒྲིག་
འཇུག་ས་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་ཅིས་སྒྲོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་དམ། དེ་ལྟར་ཅིས་སྒྲོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ན་ཕན་ཚུན་གོ་བསྟར་
བྱས་ཆོག་ འོན་ཀྱང་ང་ཚོ་མི་རྒྱ་ཏམ་ཟས་བྱ་སེམས་ཐོད་པ་མེད། །

བུམས་པ་སྐལ་ལྷན་བྱེད་རང་ཕྱིལ་པོར་བྱོས་བྱོལ་དུ་ཡོང་བ་ཞིག་དང་གཞིས་བྱས་གཉིས་
ཀར་ཆུ་སྒྲང་སྒྲིག་འཇུག་ས་ལ་གནོད་སྐྱོན་གང་ཐུབ་བྱས་པ་ལས་ཕན་ཐོགས་དང་། ཐེ་གཏོགས་སྟེ་
གཅིག་བྱེད་མྱོང་མེད། བྱེད་རང་གི་སྤྱི་རྒྱ་ཏམ་ཟས་ཐོག་ཐོགས་ཐོབ་སུམ་བཅུགས་ཀྱི་ཁེ་ཕན་ཟས་
པ་མ་ཟད། ཐེ་ཕན་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཁོངས་གཏོགས་སྐྱོབ་གསོ་ལས་ཁུངས་ཟེར་བ་ནས་སྒོ་

བཟང་མི་བརྒྱད་ཕྱགས་དང་། རོགས་རམ་གཉིས་ཀ་སྤངས་ཏེ་རང་ཁོ་ཁོ་ནར་འབད་པའི་མི་ཞིག་
 ཡིན་བཞིན་དུ་ད་དུང་མདོ་སྟོད་ཚུ་སྒྲང་སྒྲིགས་འཇུགས་ཀྱི་རྒྱ་དངོས་ཅིས་ལེན་བྱ་རྒྱའི་བསམ་ཚུལ་
 འཆང་བ་དེ་གཞི་ཅུ་གང་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་ནམ། ངན་པ་ལངས་ཤོར་གྱིས་ཐོབ་ཐང་ཏྲག་ཏུ་
 འཐོབ་ཐུབ་ཀྱི་མ་རེད། མདོ་དོན་དྲང་བདེན་རྒྱ་མཚན་ལྷན་པའི་ལས་དོན་ཞིག་བྱས་ན་བརྗོད་མེད་
 རེད། དེ་མིན་གོང་དོན་ཚུ་སྒྲང་སྒྲིག་འཇུགས་ཀྱི་བདག་ཐོབ་ས་ཁང་རྒྱ་དངོས་མི་སྒྲེར་གྱིས་བདག་
 བཟུང་བ་བཅད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རྣམས་རེ་རེ་བཞིན་རྒྱ་བལ་བོད་གསུམ་ཐོབ་ཁོངས་བྲིམས་ཁང་སོ་སོར་
 བྲིམས་གཏུགས་བྱས་ཏེ་བྲིམས་ཐོག་ནས་དབྱེ་གསེས་མཐའ་འབྱུད་བྱ་རྒྱུ་ལས་རང་བཞིན་འཛོག་
 ཐབས་མེད། ད་བར་ཚུ་སྒྲང་གི་སྒྲིག་འཇུགས་ལ་མི་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་གོ་སྐབས་ཤིག་ཐོབ་སོང་
 བསམ་ནས་སྟོང་བོ་མདོ་སྟོད་དུམ་བུ་ཁ་བྲལ་ཅུ་གཏོར་གཏོར་བའི་ལས་འགུལ་འདི་ལ་མདོ་སྟོད་མི་
 མང་སེར་སྐྱ་མཆོག་དམན་ཀྱན་ནས་བྱགས་བསམ་ཆེ་བཞེས་ཤིག་མཛུང་རོགས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། །

ཁོང་ཆོའི་ཆོགས་འདུ་དེ་ཚུ་སྒྲང་ཅིས་ལེན་བྱེད་པའི་བྲིམས་མཐུན་ཆོགས་འདུ་ཞིག་མིན་
 ལ། མདོ་སྟོད་ཚུ་སྒྲང་གི་ཆབ་བྱེད་ཐུབ་པ་ཞིག་ཀྱང་མིན། ཚུ་སྒྲང་སྒྲིག་འཇུགས་འདིའི་ནང་ཉིན་
 གཅིག་ཐེ་གཏོགས་འགན་འཁུར་བྱེད་སྟོང་མེད་པའི་སྟོ་བུར་བ་འགལ་ཞིག་གིས་བདག་དབང་བྱས་
 ཆོག་ཡོད་པ་ཞིག་མིན། རྒྱ་གར་བྲིམས་ལྷན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ནང་ནས་སྟོ་བུར་གྱི་ཇག་ཆོགས་པས་འཕྲོག་
 བཅོམ་བྱས་ཆོག་ཡོད་པ་ཞིག་ཀྱང་རེད་མེད། ང་ཆོར་ཐུབ་ཆོད་དང་བཟང་ངན་ཇི་ལྟར་བརྗོད་རུང་
 བོད་མི་བཅན་བྱོལ་བ་ཞིག་བྱས་ཏེ་གནས་ཐབས་ཐོག་ཡགོང་ས་ཆེན་བོའི་སྐབས་འོག་ལས་གཞན་
 དུ་འགྲོ་ས་མེད། བཅག་ན་ཆག་རྒྱ་དང་། བཅད་ན་ཆད་རྒྱ་ཡོད་པ་ཞིག་མ་རེད། ད་ཡོད་རྒྱན་ལས་པ་

ནམས་ལ་བྱད་པར་གཞན་མེད་ཀྱང་། མདོ་སྟོད་ཆུ་སྐང་འགན་འཛིན་རྒྱལ་འཛོམ་གྱི་ཚོགས་འདུའི་
 ཐོག་ལྷགས་མཐུན་འདེམས་བསྐོས་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་སྟབས་འཕོ་འགྱུར་ཇི་བྱེད་ཀྱང་ལྷགས་མཐུན་
 ཞིག་དགོས་པ་སྟོན་ཅི་དགོས། དབང་ཚད་ལྡན་པའི་ཚོགས་འདུ་ཞིག་འཚོག་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་ཐོབ་ན།
 དེ་ཐོག་གང་ཅིའི་ཐག་གཅོད་བྱ་རྒྱུ་ཁྱིམ་ས་དོན་གཉིས་མཐུན་ཞིག་ཡིན་པ་བཅས་གནས་ལྷགས་སྟོང་
 བསྐྱུས་ཞིག་ད་ལམ་གསལ་མཁུན་ཡོང་ཆེད་དོ་སྟོད་གསལ་བསྒྲགས་ཁྲིམ་པ་དགོངས་འཇགས་ལྷ།
 ལྷེ་ལི་དབུས་ཆུ་སྐང་རྒྱན་ལས་ཁང་ནས་ ༡༧ ཟླ ༡༡ ཚེས ༢༩ ལ།

གསལ་བཤད།

མདོ་ཁམས་གྱི་མཛད་རྗེས་ཅན་རྣམ་པས་དཀའ་བ་བྱད་དུ་བསད་ནས་པར་བསྐྱུན་བྱས་པའི་དགག་
 བཞག་གཏམ་གྱི་ཐོག་མདའ་ཞེས་པ་འདི། དེར་གི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་དགོན་པོར་གྱུར་ཡོད་པར་བརྟེན།
 སྐར་སོ་སོར་དགོས་མཁོ་ཅན་གྱི་མི་སྣ་མང་པོ་ཞིག་གིས་དང་བླངས་ཐོག་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༠ ཟླ་ ༩ ཚེས་
 ༡༧་བསྐྱུར་དུ་པར་སྐྱུན་བྱས། བསྐྱུར་བསྐྱུན་བྱས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། གྲོག་བདེ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིག་
 གཟུགས་ཅུང་ཟད་ཆེ་རུ་བཏང་བ་ལས་དེ་མིན་ནང་དོན་ལ་འགྱུར་བ་སྟེ་གཅིག་བཏང་མེད་ལ། དེ་བ་
 གྱི་རྒྱུ་ཤའི་ཚོས་མདོག་དང་མཚོན་རྟགས་སོགས་སྤར་བཞིན་བཞག་ཡོད་པས་དགོངས་མངའ་དང་།
 པར་སྐྱུན་བྱེད་མཁན་ནི་ཁམས་རིགས་ལྷག་བསམ་ཅན་འབའ་པ་སྟོ་བཟང་བསྟན་འཛིན་གཙོས་པའི་
 མི་དམངས་མང་པོ་ཞིག་གིས་རྒྱུ་སྐྱེད་དང་མཐུན་འགྱུར་རོགས་རམ་འོག་འགྲེམ་སྟེལ་བྱུང་བ་
 འདིར་དགའ་ཚོས་དང་ཡི་རངས་ཁྱེད་མཁན་མང་པོས་བསྒྲགས་བརྗོད་ཀྱི་མེ་ཏོག་འཕྲོར་བཞིན་ཡོད།

མཐའ་དོན་ལར་ཞེན་ཅན་གྱི་རོགས་རམ་གནང་མཁན་ཚང་མར་བྱགས་རྩེ་ཆེ་ལན་མང་ཞུ། །